

ရန်ကုန်မြို့နယ် ပုပ္ဖကန်ကားယ
အထကဝါထာဝဂိဋ္ဌိယာ ထံဝတ္ထုရာဇာဏာ
အဓိကရိယ ဝပ္ပပါလဓမ္မဓရနာ စာအုပ်
ပရမတ္ထမိပဒိ နာမ

ထေရဝါဒအဋ္ဌကထာ

(ဝပ္ပကာ စာအုပ်)

ပုပ္ဖကန် ပုပ္ဖကန်ကန်ထာဝဂိဋ္ဌိယာ
ပုပ္ဖကန်ကန်ကန်ကန် ပုပ္ဖကန်ကန်

သုတ္တန္တပိဋကေ ခုဒ္ဒကနိကာယေ
ထေရဝါဒါပိဋိယာ သံဝဏ္ဏနာဘူတာ
ဘဒ္ဒန္တဝရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန ကတာ
ပရမတ္ထဒီပနီ နာမ

ထေရဝါဒအဋ္ဌကထာ

(ပဌမော ဘာဂေါ)

မရဗုရဋ္ဌေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
ဗုဒ္ဓဏယန္တရလယေ ဗုဒ္ဓါဝိတာ

ဗုဒ္ဓဝဿေ ၂၅၀၃

မရဗုရဋ္ဌေ ၁၃၂၁

၁၉၅၉

ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်
ဝေကြည့်တိုက်
ကမ္ဘာအေး

ထေရ်ဂါထာအဋ္ဌကထာ

ပဌမဘာဂ

မာတိကာ			ပိဋက
ဂန္ထာရမ္ဘကထာ	၁
နိဒါနဂါထာဝဏ္ဏနာ	၅

၁-ကေကနိပါတ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-သုဘူတိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၉
၂-မဟာကောဠိကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၄
၃-ကင်္ခါရေဝတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၉
၄-ပုဏ္ဏတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၄
၅-ဒဗ္ဗတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၈
၆-သီတဝနိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၅၅
၇-ဘလိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၅၉
၈-ဝီရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၆၁
၉-ပိလိန္ဒဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၆၃
၁၀-ပုဏ္ဏမာသတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၆၆

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-စူဠဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၆၈
၂-မဟာဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၇၀
၃-ဝနဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၇၁
၄-သီဝကသာမဏေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၇၄
၅-ကုဏ္ဏဓာနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၇၆

ထေရ်ဂါထာ-ဋ္ဌ ၁-က

မာတိကာ			ပိုဒ်
၆-ဗေလဋ္ဌသီသတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၈၃
၇-ဒါသကတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၈၅
၈-သိင်္ဂါလပိတုတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၈၆
၉-ကုလတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၈၈
၁၀-အဇိတတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၉၀

၃-တတိယဝဂ္ဂ

၁-နိဋ္ဌောဓတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၉၂
၂-စိတ္တကတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၉၆
၃-ဂေါသာလတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၉၇
၄-သုဂန္ဓတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၉၉
၅-နန္ဒိယတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၀၁
၆-အဘယတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၀၃
၇-လောမသကင်္ဂိယတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၀၅
၈-ဇမ္ဗုဂါမိယပုတ္တတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၀၇
၉-ဟာရိတတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၀၈
၁၀-ဥတ္တိယတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၁၀

၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂ

၁-ဂဟုရတိရိယတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၁၃
၂-သုပ္ပိယတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၁၄
၃-သောပါကတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၁၇
၄-ပေါသိယတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၂၀
၅-သာမညကာနိတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၂၃
၆-ကုမာပုတ္တတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၂၅
၇-ကုမာပုတ္တသဟာယတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၂၇
၈-ဂဝဗ္ဗတိတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၂၉
၉-တိဿတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၃၁
၁၀-ဝဗ္ဗမာနတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၃၃

မာတိကာ

ပိဋက

၅-ပဉ္စမဝဂ္ဂ

၁-သီရိဝံသုတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၃၄
၂-ခဒိရဝနိယတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၃၅
၃-သုမင်္ဂလတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၃၉
၄-သာနုတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၄၂
၅-ရမဏီယဝိဟာရိတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၄၅
၆-သမိဒ္ဓိတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၄၇
၇-ဥဇ္ဇယတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၄၈
၈-သဉ္ဇယတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၅၀
၉-ရာမဏေယျကတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၅၁
၁၀-ဝိမလတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၅၃

၆-ဆဋ္ဌဝဂ္ဂ

၁-ဂေါမိကာဒိစတုတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၅၅
၂-သုဗာဟုတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၅၈
၃-ဝလ္လိယတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၅၉
၄-ဥတ္တိယတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၅၉
၅-အဉ္စနဝနိယတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၅၉
၆-ကုဋိဝိဟာရိတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၆၁
၇-ဒုတိယကုဋိဝိဟာရိတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၆၄
၈-ရမဏီယကုဋိကတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၆၆
၉-ကောသလဝိဟာရိတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၆၈
၁၀-သီဝလိတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၆၉

၇-သတ္တမဝဂ္ဂ

၁-ဝပ္ပတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၇၅
၂-ဝဇ္ဇိပုတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၇၈
၃-ပက္ခတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၈၀

မာတိကာ			ပိုဒ်
၄-ဝိမလကောဏ္ဍညထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၈၂
၅-ဥက္ခေပကတဝိမ္ဗထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၈၄
၆-မေဃိယထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၈၇
၇-ဧကမ္ပသဝနီယထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၉၀
၈-ဧကုဒါနီယထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၉၂
၉-ဆန္ဒထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၉၅
၁၀-ပုဏ္ဏထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၁၉၇

၈-အဋ္ဌမဝဂ္ဂ

၁-ဝိမ္ဗပါလထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၀၀
၂-အာတုမထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၀၂
၃-မာဏဝထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၀၄
၄-သုယာမနထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၀၇
၅-သုသာရဒတ္တထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၁၀
၆-ဝိယဉ္ဇဟထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၁၂
၇-ဟတ္ထာရောဟပုတ္တထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၁၄
၈-မေဏ္ဍသီရထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၁၆
၉-ရက္ခိတထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၁၇
၁၁-ဥဂ္ဂထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၁၉

၉-နဝမဝဂ္ဂ

၁-သမိတိဂုတ္တထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၂၁
၂-ကဿပထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၂၃
၃-သီဟထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၂၅
၄-နိတထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၂၇
၅-သုနာဂထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၂၉
၆-နာဂိတထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၃၁
၇-ပဝိဋ္ဌထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၃၃
၈-အဇ္ဈနထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၃၄

မာတိကာ			ပိုဒ်
၉-(ပဌမ)ဒေဝသဘတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၃၆
၁၀-သာမိဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၃၈

၁၀-ဒသမဝဂ္ဂ

၁-ပရိပုဏ္ဏကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၄၀
၂-ဝိဇယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၄၂
၃-ဧရကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၄၃
၄-မေတ္တဇိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၄၆
၅-စက္ခုပါလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၄၇
၆-ခဏ္ဍသုမနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၅၀
၇-တိဿတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၅၂
၈-အဘယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၅၄
၉-ဥတ္တိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၅၆
၁၀-(ဒုတိယ)ဒေဝသဘတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၅၈

၁၁-ကောဒသမဝဂ္ဂ

၁-ဗေလဋ္ဌာနိကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၅၉
၂-သေတုစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၆၁
၃-ဗန္ဓုရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၆၃
၄-ခိတကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၆၅
၅-မလိတဝုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၆၇
၆-သုဟေမန္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၆၉
၇-ဓမ္မသဝတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၇၂
၈-ဓမ္မသဝပိတုတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၇၃
၉-သံဃရက္ခိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၇၄
၁၀-ဥသဘတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၇၆

၁၂-ဒွါဒသမဝဂ္ဂ

၁-ဇေန္တုတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၇၈
၂-ဝစ္ဆဂေါတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၂၈၁

မာတိကာ			ပိုဒ်
၃-ဝနဝစ္ဆတ္ထေရဝါသဝဏ္ဏနာ	၂၀၂
၄-အဓိမုတ္တတ္ထေရဝါသဝဏ္ဏနာ	၂၀၄
၅-မဟာနာမတ္ထေရဝါသဝဏ္ဏနာ	၂၀၈
၆-ပါရာပရိယတ္ထေရဝါသဝဏ္ဏနာ	၂၉၁
၇-ယသတ္ထေရဝါသဝဏ္ဏနာ	၂၉၅
၈-ကိမ္ဘိလတ္ထေရဝါသဝဏ္ဏနာ	၂၉၈
၉-ဝဇ္ဇိပုတ္တတ္ထေရဝါသဝဏ္ဏနာ	၃၀၀
၁၀-ဇုသိဒ္ဓတ္တတ္ထေရဝါသဝဏ္ဏနာ	၃၀၂

၂-ဒုကနိပါတ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-ဥတ္တရတ္ထေရဝါသဝဏ္ဏနာ	၃၀၄
၂-ပိဏ္ဍောလဘာရဒွါဇတ္ထေရဝါသဝဏ္ဏနာ	၃၁၀
၃-ဝလိယတ္ထေရဝါသဝဏ္ဏနာ	၃၁၃
၄-ဂင်္ဂါတိရိယတ္ထေရဝါသဝဏ္ဏနာ	၃၁၅
၅-အဇိနတ္ထေရဝါသဝဏ္ဏနာ	၃၁၇
၆-မေဠဇိနတ္ထေရဝါသဝဏ္ဏနာ	၃၂၀
၇-ရာဇတ္ထေရဝါသဝဏ္ဏနာ	၃၂၁
၈-သုရာဇတ္ထေရဝါသဝဏ္ဏနာ	၃၂၃
၉-ဂေါတမတ္ထေရဝါသဝဏ္ဏနာ	၃၂၄
၁၀-ဝသဘတ္ထေရဝါသဝဏ္ဏနာ	၃၂၆

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-မဟာစုန္ဒတ္ထေရဝါသဝဏ္ဏနာ	၃၃၁
၂-ဇောတိဒါသတ္ထေရဝါသဝဏ္ဏနာ	၃၃၄
၃-ဟေရညကနိတ္ထေရဝါသဝဏ္ဏနာ	၃၃၇
၄-သောမမိတ္တတ္ထေရဝါသဝဏ္ဏနာ	၃၃၉
၅-သဗ္ဗမိတ္တတ္ထေရဝါသဝဏ္ဏနာ	၃၄၁
၆-မဟာကာဠတ္ထေရဝါသဝဏ္ဏနာ	၃၄၄

ထေရဂါထာအဋ္ဌကထာ ပဌမဘာဂ

[ဆ]

မာတိကာ			ပိဋက
၇-တိဿတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၄၆
၈-ကိမိလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၅၀
၉-နန္ဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၅၁
၁၀-သိရိမတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၅၅

၃-တတိယဝဂ္ဂ

၁-ဥတ္တရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၆၁
၂-ဘဒ္ဒဇိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၆၃
၃-သောဘိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၆၇
၄-ဝလ္လိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၇၁
၅-ဝိတသောကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၇၅
၆-ပုဏ္ဏမာသတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၇၈
၇-နန္ဒကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၈၁
၈-ဘရတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၈၃
၉-ဘာရဒွါဇတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၈၅
၁၀-ကဏ္ဍဒိန္နတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၈၇

၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂ

၁-မိဂသိရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၈၉
၂-သီဝကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၉၁
၃-ဥပဝါဏတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၉၃
၄-ဇုသိဒ္ဓိန္ဒြတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၃၉၉
၅-သမ္ဗုလကစ္စာနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၀၁
၆-နိတကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၀၃
၇-သောဏပေါဒ္ဓိရိယပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၀၄
၈-နိသဘတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၀၆
၉-ဥသဘတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၀၈
၁၀-ကပ္ပဋကုရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၀၉

မာတိကာ

ပိဋက

၅-ပဉ္စမဝဂ္ဂ

၁-ကုမာရကဿပတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၁၂
၂-ဓမ္မပါလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၁၆
၃-ဗြဟ္မာလိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၁၈
၄-မောဃရာဇတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၂၀
၅-ဝိသာခပဉ္စာလပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၂၃
၆-စူဠကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၂၅
၇-အနုပမတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၂၈
၈-ဝဇ္ဇိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၀
၉-သန္တိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၁

၃-တိကနိပါတ

၁-အင်္ဂဏိကဘာရဒ္ဒါဇတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၄
၂-ပစ္စယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၇
၃-ဗာကုလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၉
၄-ဓနိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၄၄
၅-မာတင်္ဂပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၄၆
၆-ခုဇ္ဇသောဘိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၄၉
၇-ဝါရဏတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၅၂
၈-ဝဿိကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၅၅
၉-ယသောဇတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၅၇
၁၀-သာဠိမတ္တိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၆၀
၁၁-ဥပါလိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၆၃
၁၂-ဥတ္တရပါလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၇၆
၁၃-အဘိဘူတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၇၈
၁၄-ဂေါတမတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၈၀
၁၅-ဟာရိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၈၃
၁၆-ဝိမလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ	၄၈၄

ထေရဂါထာအဋ္ဌကထာယ ပဌမဘာဂေ

မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ခုဒ္ဒကနိကာယ

ထေရဂါထာအဋ္ဌကထာ

(ပဌမော ဘာဂေါ)

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဂန္ထာရမ္ဘကထာ

မဟာကာရုဏီကံ နာထံ၊ ဥေယျသာဂရပါရဂုံ။
 ဝန္တေ နိပုဏဂစ္ဆိရံ-ဝိစိတြနယဒေသနံ။
 ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နာ၊ ယေန နိယုန္တိ လောကတော။
 ဝန္တေ တမုတ္တမံ ဓမ္မံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပူဇိတံ။
 သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နော၊ ဌိတော မဂ္ဂဖလေသု ယော။
 ဝန္တေ အရိယသံဃံ တံ၊ ပုညက္ခေတ္တံ အနုတ္တရံ။
 ဝန္တနာဇနိတံ ပုညံ၊ ဣတိ ယံ ရတနတ္ထယေ။
 ဟတန္တရာယော သဗ္ဗတ္ထ၊ ဟုတ္တာဟံ တဿ တေဇသာ။
 ယာ တာ သုဘူတိအာဒိဟိ၊ ကတကိစ္စေဟိ တာဒိဟိ။
 ထေရေဟိ ဘာသိတာ ဂါထာ၊ ထေရိဟိ စ နိရာမိသာ။
 ဥဒါနနာဒဝိမိနာ၊ ဂစ္ဆိရာ နိပုဏာ သုဘာ။
 သုညတာပဋိသံယုတ္တာ၊ အရိယဓမ္မပ္ပကာသိကာ။
 ထေရဂါထာတိ နာမေန၊ ထေရီဂါထာတိ တာဒိနော။
 ယာ ခုဒ္ဒကနိကာယမ္ပိ၊ သင်္ဂါယိသု မဟေသယော။

၁-နိပုဏဂစ္ဆိရံ (သီ)

၂-ဝိစိတြ (သီ)

၃-နိယုန္တိ (သီ)

၄-ဥဒါနာဒိဝိမိနာ စေဝ (သီ)၊ ဥဒါနာဒိဝိမိနာ (က)

ထေရဂါထာ-၄ ၁-၁

တာသံ ဂန္ထိရဉ္စဏေဟိ၊ ဩဂါဟေတဗ္ဗဘာဝတော။
 ကိဉ္စာပိ ဒုက္ကရာ^၁ ကာတုံ၊ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ မယာ။

သဟသံဝဏ္ဏနံ ယသ္မာ၊ ဓရတေ သတ္ထု သာသနံ။
 ပုဗ္ဗာစရိယသီဟာနံ၊ တိဋ္ဌတေဝ ဝိနိစ္ဆယော။

တသ္မာ တံ အဝလမ္ဘိတွာ၊ ဩဂါဟေတွာန ပဉ္စပိ။
 နိကာယေ ဥပနိဿာယ၊ ပေါရာဏဋ္ဌကထာနယံ။

သုဝိသုဒ္ဓိံ အသံကိဏ္ဍံ၊ နိပုဏတ္ထဝိနိစ္ဆယံ။
 မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ သမယံ အဝိလောမယံ။

ယာသံ အတ္ထော ဒုဝိညေယျော၊ အနုပုဗ္ဗိကထံ^၂ ဝိနာ။
 တာသံ တဉ္စ ဝိဘာဝေန္တော၊ ဒီပယန္တော ဝိနိစ္ဆယံ။

ယထာဗလံ ကရိဿာမိ၊ အတ္ထသံဝဏ္ဏနံ သုဘံ။
 သက္ကစ္စံ ထေရဂါထာနံ၊ ထေရီဂါထာနမေဝ စ။

ဣတိ အာကင်္ခမာနဿ၊ သဒ္ဓမ္မဿ စိရဋ္ဌိတိ။
 တဒတ္ထံ ဝိဘဇန္တဿ၊ နိသာမယထ သာဓဝေါတိ။

ကာ ပနေတာ ထေရဂါထာ ထေရီဂါထာ စ? ကထဉ္စ ပဝတ္တာတိ? ကာမဉ္စာယမတ္ထော ဂါထာသု ဝုတ္တောယေဝ၊ ပါကဋကရဏတ္ထံ? ပန ပုနပိ ဝုစ္စတေ—တတ္ထ ထေရဂါထာ တာဝ သုဘူတိတ္ထေရာဒီဟိ ဘာသိတာ။ ယာ ဟိ တေ အတ္တနာ ယထာဓိဂတံ မဂ္ဂဗလသုခံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ကာစိ ဥဒါနဝသေန၊ ကာစိ အတ္တနော သမာပတ္တိဝိဟာရပစ္စဝေက္ခဏဝသေန၊ ကာစိ ပုစ္ဆာဝသေန၊ ကာစိ ပရိနိဗ္ဗာနသမယေ သာသနဿ နိယျာနိကဘာဝဝိဘာဝနဝသေန အဘာသိံသု၊ တာ သဗ္ဗာ သင်္ဂီတိကာလေ ဧကန္တိကတွာ “ထေရဂါထာ”ဣစ္စေဝ ဓမ္မသင်္ဂါဟကေဟိ သင်္ဂီတာ။ ထေရီဂါထာ ပန ထေရိယော ဥဒ္ဓိဿ ဒေသိတာ။

တာ ပန ဝိနယပိဋကံ သုတ္တန္တပိဋကံ အဘိဓမ္မပိဋကန္တိ တီသု ပိဋကေသု သုတ္တန္တပိဋကပရိယာပန္နာ။ ဒီဃနိကာယော မဇ္ဈိမနိကာယော သံယုတ္တနိကာယော အင်္ဂုတ္တရနိကာယော ခုဒ္ဒကနိကာယောတိ ပဉ္စသု နိကာယေသု ခုဒ္ဒကနိကာယပရိယာပန္နာ၊ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါထာ ဥဒါနံ

ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အတ္တတဓမ္မံ ဝေဒလ္လန္တိ နဝသု သာသနဇနသု ဂါထင်္ဂ-
သင်္ဂဟံ ဂတာ။

“ဒွါသီတိ” ဗုဒ္ဓတော ဂဏှိ၊ ဒွေသဟဿာနိ ဘိက္ခုတော။
စတုရာသီတိသဟဿာနိ၊ ယေ မေ ဓမ္မာ ပဝတ္တိနော”တိ—

ဧဝံ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကေန ပဋိညာတေသု စတုရာသီတိယာ ဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿေသု
ကတိပယဓမ္မက္ခန္ဓသင်္ဂဟံ ဂတာ။

တတ္ထ ထေရဂါထာ တာဝ နိပါတတော ဧကနိပါတော ဧကုတ္တရဝသေန
ယာဝ စုဒ္ဓသနိပါတာတိ စုဒ္ဓသနိပါတော သောဠသနိပါတော ဝိသတိနိပါတော
တိသနိပါတော၊ စတ္တာလီသနိပါတော ပညာသနိပါတော သဋ္ဌိနိပါတော
သတ္တတိနိပါတောတိ ()? ဧကဝိသတိနိပါတသင်္ဂဟာ။ နိပါတနံ^၁ နိက္ခိပနန္တိ
နိပါတော။ ဧကော ဧကေကော ဂါထာနံ နိပါတော နိက္ခေပေါ ဧတ္တာတိ
ဧကနိပါတော။ ဣမိနာ နယေန သေသေသုပိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ထ ဧကနိပါတေ ဒွါဒသ ဝဂ္ဂါ။ ဧကေကသ္မိံ ဝဂ္ဂေ ဒသ ဒသ ကတွာ
ဝိသုတ္တရသတံ ထေရာ၊ တတ္ထိကာ ဧဝ ဂါထာ။ ဝုတ္တံ ဟိ—

“ဝိသုတ္တရသတံ ထေရာ၊ ကတကိစ္စာ အနာသဝါ။
ဧကကမ္ဘိ^၂ နိပါတမ္ဘိ၊ သုသင်္ဂါတာ မဟေသိဘိ”တိ။

ဒုကနိပါတေ ဧကေနပညာသ ထေရာ၊ အဋ္ဌနဝုတိ ဂါထာ၊ တိကနိပါတေ
သောဠသ ထေရာ၊ အဋ္ဌစတ္တာလီသ ဂါထာ၊ စတုက္ကနိပါတေ တေရသ ထေရာ၊
ဒွေပညာသ ဂါထာ၊ ပဉ္စကနိပါတေ ဒွါဒသ ထေရာ၊ သဋ္ဌိ ဂါထာ၊ ဆက္က-
နိပါတေ စုဒ္ဓသ ထေရာ၊ စတုရာသီတိ ဂါထာ၊ သတ္တကနိပါတေ ပဉ္စ ထေရာ၊
ပဉ္စတိသ ဂါထာ၊ အဋ္ဌကနိပါတေ တယော ထေရာ၊ စတုဝိသတိ ဂါထာ၊
နဝကနိပါတေ ဧကော ထေရော၊ နဝ ဂါထာ၊ ဒသနိပါတေ သတ္တ ထေရာ၊
သတ္တတိ ဂါထာ၊ ဧကဒသနိပါတေ ဧကော ထေရော၊ ဧကဒသ ဂါထာ၊
ဒွါဒသနိပါတေ ဒွေ ထေရာ၊ စတုဝိသတိ ဂါထာ၊ တေရသနိပါတေ ဧကော
ထေရော၊ တေရသ ဂါထာ၊ စုဒ္ဓသနိပါတေ ဒွေ ထေရာ၊ အဋ္ဌဝိသတိ ဂါထာ၊
ပန္နရသနိပါတော နတ္ထိ၊ သောဠသနိပါတေ ဒွေ ထေရာ၊ ဒုတ္တိသ ဂါထာ၊
ဝိသတိနိပါတေ ဒသ ထေရာ၊ ပဉ္စစတ္တာလီသာမိကာနိ ဒွေ ဂါထာသတာနိ၊
တိသနိပါတေ တယော ထေရာ၊ သတံ ပဉ္စ စ ဂါထာ၊ စတ္တာလီသနိပါတေ

၁-ဒွါသီတိ(သီ)	၂-တိသတိနိပါတော(သိ)	၃-(ဣမေ သတ္တနိပါတာ) (က)
၄-နိပတနံ(သိ)		၅-ဧကေကမ္ဘိ(က)

ဧကော ထေရော၊ ဒွေစတ္တာလီသ ဂါထာ၊ ပညာသနိပါတေ ဧကော ထေရော၊
ပဉ္စပညာသ ဂါထာ၊ သဠိနိပါတေ ဧကော ထေရော၊ အဋ္ဌသဠိ ဂါထာ၊ သတ္တတိ-
နိပါတေ^၁ ဧကော ထေရော၊ ဧကသတ္တတိ ဂါထာ။ သမ္ဗုဇ္ဈေတွာ ပန ဒွေ-
သတာနိ စတုသဠိ စ ထေရာ၊ သဟဿံ တိဏိ သတာနိ သဠိ စ ဂါထာတိ။
ဂုတ္တမ္ပိ စေတံ—

“သဟဿံ ဟောန္တိ တာ ဂါထာ၊ တိဏိ သဠိ သတာနိ စ။
ထေရာ စ ဒွေ သတာ သဠိ၊ စတ္တာရော စ ပကာသိတာ”တိ။

ထေရီဂါထာ ပန ဧကနိပါတော ဧကုတ္တရဝသေန ယာဝ နဝနိပါတာတိ
နဝနိပါတော ဧကောဒသနိပါတော ဒွါဒသနိပါတော သောဠသနိပါတော
ဝိသဘိနိပါတော တိသနိပါတော^၂ စတ္တာလီသနိပါတော မဟာနိပါတောတိ
သောဠသနိပါတသင်္ဂဟာ။ တတ္ထ ဧကနိပါတေ အဋ္ဌာရသ ထေရိယော၊
အဋ္ဌာရသေဝ ဂါထာ၊ ဒုကနိပါတေ ဒသ ထေရိယော၊ ဝိသတိ ဂါထာ၊ တိက-
နိပါတေ အဋ္ဌ ထေရိယော၊ စတုဝိသတိ ဂါထာ၊ စတုက္ကနိပါတေ ဧကော ထေရီ၊
စတသော ဂါထာ၊ ပဉ္စကနိပါတေ ဒွါဒသ ထေရိယော သဠိ ဂါထာ၊
ဆက္ကနိပါတေ အဋ္ဌ ထေရိယော၊ အဋ္ဌစတ္တာလီသ ဂါထာ၊ သတ္တနိပါတေ
တိသော ထေရိယော၊ ဧကဝိသတိ ဂါထာ၊ အဋ္ဌ နိပါတတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ
သောဠသနိပါတာ ဧကော ထေရိယော တံတံနိပါတပရိမာဏာ ဂါထာ၊
ဝိသဘိနိပါတေ ပဉ္စ ထေရိယော၊ အဋ္ဌာရသသတဂါထာ^၃၊ တိသနိပါတေ
ဧကော ထေရီ၊ စတုတ္ထိသ ဂါထာ၊ စတ္တာလီသနိပါတေ ဧကော ထေရီ၊ အဋ္ဌ-
စတ္တာလီသ ဂါထာ၊ မဟာနိပါတေဝိ ဧကော ထေရီ၊ ပဉ္စသတ္တတိ ဂါထာ။
ဝေမေတ္ထ နိပါတာနံ ဂါထာဝဂ္ဂါနံ^၄ ဂါထာနဉ္စ ပရိမာဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁-သတ္တတိနိပါတေဝိ (သီ၊ က)

၂-တိသဘိနိပါတော (သီ)

၃-စတသော ထေရိယော သက္ကနဂုတိဂါထာ (သီ၊ က)

၄-ဣဒံ ပဒံ သီ၊ ကပေါတ္ထကေသု န ဒိဿတိ။

နိဒါနဂါထာဝတ္ထုနာ

ဧဝံ ပရိစ္ဆိန္တပရိမာဏာသု ပနေတာသု ထေရဂါထာ အာဒိ။ တတ္ထာပိ—

“သီဟာနံ နဒန္တာနံ၊ ဒါဠိနံ ဂိရိဂဗ္ဘရေ။

သုဏာထ ဘာဝိတတ္တာနံ၊ ဂါထာ အတ္ထုပနာယိကာ”တိ—

အယံ ပဌမမဟာသင်္ဂီတိကာလေ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန တေသံ ထေရနံ ထောမနတ္ထံ ဘာသိတာ ဂါထာ အာဒိ။ တတ္ထ သီဟာနန္တိ သီဟသဒ္ဓေါ “သီဟော ဘိက္ခဝေ မိဂရာဇာ”တိအာဒိသု၊ မိဂရာဇေ အာဂတော။ “အထ ခေါ သီဟော သေနာပတိ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ”တိအာဒိသု၊ ပညတ္တိယံ။ “သီဟောတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတဿေတံ အဓိဝစနံ အရဟတော သမ္ဗာ- သမ္ဗုဒ္ဓဿာ”တိအာဒိသု၊ တထာဂတေ။ တတ္ထ ယထာ၊ တထာဂတေ သဒိသ- ကပ္ပနာယ အာဂတော။ ဧဝံ ဣဓာပိ သဒိသကပ္ပနာဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တသ္မာ သီဟာနံဝါတိ သီဟာနံ ဣဝ။ သန္ဓိဝသေန သရလောပေါ “ဧဝံ- သ တေ”တိအာဒိသု၊ ဝိယ။ တတ္ထ ဣဝါတိနိပါတပဒံ။ သုဏာထာတိ အာချာ- တပဒံ။ ဣတရာနိ နာမပဒါနိ။ သီဟာနံဝါတိ စ သမ္ဗန္ဓေ သာမိဝစနံ။ ကာမ- ခ္ဗေတ္ထ သမ္ဗန္တိ သရူပတော န ဝုတ္တော၊ အတ္ထတော ပန ဝုတ္တောဝ ဟောတိ။ ယထာ ဟိ “ဩဠသေဝ မုခံ ဧတဿာ”တိ ဝုတ္တေ ဩဠဿ မုခံ ဝိယ မုခံ ဧတဿာတိ အယမတ္ထော ဝုတ္တော ဧဝ ဟောတိ။ ဧဝမိဓာပိ “သီဟာနံဝါ”တိ ဝုတ္တေ သီဟာနံ နာဒေါ ဝိယာတိ အယမတ္ထော ဝုတ္တော ဧဝ ဟောတိ။ တတ္ထ မုခသဒ္ဓသန္ဓိဓာနံ ဟောတိတိစေ၊ ဣဓာပိ “နဒန္တာနံ”န္တိ ပဒသန္ဓိဓာနတော၊ တသ္မာ သီဟာနံဝါတိ နိဒဿနဝစနံ။ နဒန္တာနန္တိ တဿ နိဒဿိတဗ္ဗေန သမ္ဗန္ဓဒဿနံ။ ဒါဠိနန္တိ တဗ္ဗိသေသနံ။ ဂိရိဂဗ္ဘရေတိ တဿ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဒဿနံ။ သုဏာထာတိ သဝနေ နိယောဇနံ။ ဘာဝိတတ္တာနန္တိ သောတဗ္ဗဿ ပဘဝ- ဒဿနံ။ ဂါထာတိ သောတဗ္ဗဝတ္ထုဒဿနံ။ အတ္ထုပနာယိကာတိ တဗ္ဗိသေသနံ။ ကာမခ္ဗေတ္ထ “သီဟာနံ နဒန္တာနံ ဒါဠိနံ”န္တိ ပုလ္လိင်္ဂဝသေန အာဂတံ၊ လိင်္ဂံ ပန ပရိဝတ္တေတွာ “သီဟိနံ”န္တိအာဒိနာ ဣတ္ထိလိင်္ဂဝသေနာပိ အတ္ထော ဝေဒိ- တဗ္ဗော။ ဧကသေသဝသေန ဝါ သီဟာ စ သီဟိယော စ သီဟာ၊ တေသံ

၁-အတ္ထုပနာယိကာ (သိ)

၄-အံ ၂-၁၀၇၊ အံ ၃-၂၀၂-ပိဋေသု။

၆-မ ၁-၁၂-ပိဋေ။

၈-နိဒဿနဝစနမေတံ (သိ)

၂-အံ ၁-၃၄၂-ပိဋေ။ ၃-အံ ၂-၁၂-ပိဋေ။

၅-အာဒိသု ယတ္ထ တထာဂတေဝ ဝုတ္တံ၊ ယထာ (သိ)

၇-ပဒသန္ဓိဓာနံ (?)

၉-အာဂတာနံ (သိ)

သီဟာနန္တိအာဒိနာ သာဓာရဏာ ဟေတာ တိဿော နိဒါနဂါထာ ထေရ-
ဂါထာနံ ထေရီဂါထာနဉ္စာတိ။

တတ္ထ သဟနတော ဟနနတော စ သီဟော။ ယထာ ဟိ သီဟဿ မိဂရညော
ဗလဝိသေသယောဂတော သရဘမိဂမတ္တဝရဝါရဏာဒိတောပိ^၁ ပရိဿယော
နာမ နတ္ထိ။ ဝါတာတပါဒိပရိဿယမ္ပိ သော သဟတိယေဝ၊ ဂေါစရာယ ပက္ခ-
မန္တောပိ တေဇဿဒတာယ မတ္တဂန္ဓဟတ္ထိဝနမဟိ^၂ သာဒိကေ သမာဂန္ဓာ အဘိရူ
အဆမ္ဘိ အဘိဘဝတိ၊ အဘိဘဝန္တော စ တေ အညဒတ္ထ၊ ဟန္တာ တတ္ထ မုဒုမံသာနိ
ဘက္ခယိတွာ သုခေနော ဝိဟရတိ၊ ဧဝမေတေပိ မဟာထေရာ အရိယဗလ-
ဝိသေသယောဂေန သဗ္ဗေသမ္ပိ ပရိဿယာနံ သဟနတော၊ ရာဂါဒိသံကိလေသ-
ဗလဿ အဘိဘဝိတွာ ဟနနတော ပဇဟနတော တေဇဿဒတာဝေန
ကုတောစိပိ အဘိရူ အဆမ္ဘိ ဈာနာဒိသုခေန ဝိဟရန္တိတိ သဟနတော ဟနန-
တော စ သီဟာ ဝိယာတိ သီဟာ။ သဒ္ဓတ္ထတော ပန ယထာ ကန္တနတ္ထေန
အာဒိအန္တဝိပလ္လာသတော တက္ကံ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ ဟိ^၃ သနဋ္ဌေန သီဟော ဝေဒိ-
တဗ္ဗော။ တထာ သဟနဋ္ဌေန။ ပိသောဒရာဒိပက္ခေပေန^၄ နိရုတ္တိနယေန ပန
ဝုစ္စမာနေ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။

အထ ဝါ ယထာ မိဂရာဇာ ကေသရသီဟော အတ္တနော တေဇဿဒတာယ
ဧကစာရိ ဝိဟရတိ၊ န ကဉ္စိ သဟာယံ ပစ္စာသီသတိ^၅၊ ဧဝမေတေပိ တေဇဿ-
ဒတာယ ဝိဝေကာဘိရတိယာ စ ဧကစာရိနောတိ ဧကစရိယဋ္ဌေနပိ သီဟာ
ဝိယာတိ သီဟာ၊ တေနာဟ ဘဂဝါ “သီဟံဝေကစရံ နာဂ”န္တိ^၆။

အထ ဝါ အသန္တာသနဇဝပရက္ကမာဒိဝိသေသယောဂတော သီဟာ
ဝိယာတိ သီဟာ၊ ဧတေ မဟာထေရာ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ—

“ဋ္ဌေမေ ဘိက္ခဝေ အသနိယာ ဗလန္တိယာ န သန္တသန္တိ၊ ကတမေ
ဋ္ဌေ၊ ဘိက္ခု စ ဒိဏာသဝေါ သီဟော စ မိဂရာဇာ”တိ^၇။

ဇဝေါပိ သီဟဿ အညေဟိ အသာဓာရဏော၊ တထာ ပရက္ကမော။
တထာ ဟိ သော ဥသဘသတမ္ပိ လဃိတွာ ဝနမဟိ^၈ သာဒိသု နိပတတိ၊
ပေါတကောပိ^၉ သမာနော ပဘိန္ဒမဒါနမ္ပိ မတ္တဝရဝါရဏာနံ ပဋိမာနံ^{၁၀}

၁-မတ္တဝါရဏာဒိတောပိ (က)

၂-ပစ္စာသီသတိ (သီ)၊ ပစ္စာသီသတိ (က)

၅-အံ ၁-၇၇-ပိဋေ။

၆-ပတကောပိ (သီ)

၂-သဟနတ္ထေနာပိ၊ သောဒရာဒိပက္ခေပေန (သီ)

၄-သံ ၁-၁၅၊ ၃ ၁-၃၀၄-ပိဋေသု။

၇-ပတမာနာနံ (သီ)

ဘိဒ္ဓိတွာ ဒန္တကဠိရံဝံ^၁ ခါဒတိ။ ဧတေသံ ပန အရိယမဂ္ဂဇဝေါ ဣဒ္ဓိဇဝေါ
စ အညေဟိ အသာဓာရဏော၊ သမ္ပပ္ပဓာနပရက္ကမော စ နိရတိသယော။
တသ္မာ သီဟာနံဝါတိ သီဟသဒိသာနံ ဝိယ။ သီဟဿ စေတ္ထ ဟိန္ဒုပမတာ^၂
ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ အစွန္တဝိသိဋ္ဌဿ သဟနာဒိအတ္ထဿ ထေရေသေဝ လဗ္ဘနတော။

နဒန္တာနန္တိ ဂဇန္တာနံ။ ဂေါစရပရက္ကမတုဋ္ဌိဝေလာဒိသု^၃ ဟိ ယထာ သီဟာ
အတ္ထနော အာသယတော နိက္ခမိတွာ ဝိဇဉ္ဇိတွာ သီဟနာဒံ အဘိတနာဒံ
နဒန္တိ၊ ဧဝံ ဧတေပိ ဝိသယဇ္ဈတ္တပစ္စဝေက္ခဏဥဒါနာဒိကာလေသု ဣမံ အဘိတ-
နာဒံ နဒိ^၄ သု။ တေန ဝုတ္တံ “သီဟာနံဝ နဒန္တာနံ”န္တိ။ ဒါဠိနန္တိ ဒါဌာဝန္တာနံ။
ပသဋ္ဌဒါဠိနံ^၅၊ အတိသယဒါဌာနန္တိ ဝါ အတ္ထော။ ယထာ ဟိ သီဟာ
အတိဝိယ ဒဋ္ဌာနံ တိက္ခာနဉ္စ စတုန္တံ ဒါဌာနံ ဗလေန ပဋိပက္ခံ^၆ အဘိဘဝိတွာ
အတ္ထနော မနောရထံ မတ္ထကံ ပူရေန္တိ^၇၊ ဧဝမေတေပိ စတုန္တံ အရိယမဂ္ဂဒါဌာနံ
ဗလေန အနာဒိမတိ သံသာရေ အနဘိဘူတပုဗ္ဗပဋိပက္ခံ အဘိဘဝိတွာ အတ္ထနော
မနောရထံ မတ္ထကံ ပါပေသံ။ ဣဓာပိ ဒါဌာ ဝိယာတိ ဒါဌာတိ သဒိသကပ္ပ-
နာဝသေနေဝ^၈ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝိရိဂဗ္ဘရေတိ ပဗ္ဗတဂုဟာယံ၊ သမိပတ္ထေ ဘုမ္မဝစနံ။ “ဝိရိဂဗ္ဘရေ”တိ
ကေစိ ပဌန္တိ။ ပဗ္ဗတေသု ဝနဂဟနေ ဝနသဏ္ဍေတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ပန နေသံ
ဝိရောစနဋ္ဌာနဒဿနဉ္စေဝ သီဟနာဒဿ ယောဂျဘူမိဒဿနဉ္စ။ နဒန္တာနံ
ဝိရိဂဗ္ဘရေတိ ယောဇနာ။ ယထာ ဟိ သီဟာ ယေဘုယျေန ဝိရိဂဗ္ဘရေ
အညေဟိ ဒုရာသဒတာယ ဇနဝိဝိတ္ထေ ဝသန္တာ အတ္ထနော ဒဿနေန
ဥပ္ပဇ္ဇနကဿ^၉ ခုဒ္ဒကမိဂသန္တာသဿ ပရိဟရဏတ္ထံ ဂေါစရဂမနေ သီဟနာဒံ
နဒန္တိ၊ ဧဝမေတေပိ အညေဟိ ဒုရာသဒဝိရိဂဗ္ဘရသဒိသေဝ သုညာဂါရေဝသန္တာ
ဂုဏေဟိ ခုဒ္ဒကာနံ ပုထုဇ္ဇနာနံ တဏှာဒိဋ္ဌိပရိတ္တာသပရိဝဇ္ဇနတ္ထံ ဝက္ခမာန-
ဂါထာသင်္ဂါတံ အဘိတနာဒံ နဒိ^{၁၀} သု။ တေန ဝုတ္တံ “သီဟာနံဝ နဒန္တာနံ၊ ဒါဠိနံ
ဝိရိဂဗ္ဘရေ”တိ^{၁၁}။

သုဏာထာတိ သဝနာဏတ္ထိကဝစနံ၊ တေန ဝက္ခမာနာနံ ဂါထာနံ သန္တိပတိ-
တာယ ပရိသာယ သောတုကာမတံ ဥပ္ပါဒေန္တော သဝနေ အာဒရံ ဇနေတိ၊
ဥဿာဟံ သမုဋ္ဌာပေန္တော^{၁၂} ဂါရံ ဗဟုမာနဉ္စ ဥပဋ္ဌပေတိ။ အထ ဝါ

၁-ဒန္တကဠိရံသံ(သိ)	၂-စေတ္ထ ဟိ အနုပမတာ (သိ)	၃-တုဋ္ဌိဒေါဟဋ္ဌာဒိသု (သိ)
၄-ပသဋ္ဌာနံ ပသဋ္ဌဒါဠိနံ (က)	၅-ပဋိပက္ခေ (သိ)	၆-ပါပေန္တိ (?)
၇-ပရိသင်္ဂဟနာဝသေနေဝ(သိ)		၈-ဥဒ္ဓိဇ္ဇနကဿ(က)
၉-သီဟာနံဝ၊ အတ္ထုပနာယိကာတိ(သိ)		၁၀-သမုတ္တေဇေန္တော (က)

“သီဟာန” နှိအာဒိနံ ပဒါနံ သဒိသကပ္ပနာယ^၁ ဝိနာ မုချဝသေနော အတ္ထော
ဝေဒိတဗ္ဗော။ တဿ ဗုဒ္ဓတိက္ခဘာဝေန ပသဋ္ဌာတိသယဒါဌတာယ ဒါဌိနံ
ဂိရိဂတ္တရေ နဒန္တာနံ သီဟဂဇ္ဇိတံ ဂဇ္ဇန္တာနံ သီဟာနံ မိဂရာဇူနံ ဝိယ တေသံ
အဘိတနာဒသဒိသာ ဂါထာ သုဏာထာတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—
“ယထာ သီဟနာဒံ နဒန္တာနံ သီဟာနံ မိဂရာဇူနံ ကုတောဗိပိ ဘယာဘာ-
ဝတော သော အဘိတနာဒေါ တဒညမိဂသန္တာသကရော၊ ဧဝံ ဘာဝိတတ္တာနံ
အပ္ပမတ္တာနံ ထေရာနံ သီဟနာဒသဒိသိယော၊^၂ သဗ္ဗသော ဘယဟေတူနံ သုပ္ပဟိ-
နတ္တာ အဘိတနာဒဘူတာ ပမတ္တဇနသန္တာသကရာ ဂါထာ သုဏာထာတိ။

ဘာဝိတတ္တာန နှိ ဘာဝိတစိတ္တာနံ။ စိတ္တံ ဟိ “အတ္တာ ဟိ ကိရ ဒုဒ္ဓမော၊^၃
ယော ဝေ ဌိတတ္ထော တသရံဝ ဥဇ္ဇူ”တိ^၄ စ၊ “အတ္တသမ္မာပဏိမိ”တိ^၅ စ
ဝေမာဒိသု “အတ္တာ”တိ ဝုစ္စတိ။ တဿ အဓိစိတ္တာနုယောဂေန သမထဝိပဿနာ-
ဘိဝံစိတစိတ္တာနံ သမထဝိပဿနာဘာဝနာမတ္ထကံ ပါပေတွာ ဌိတာနန္တိ
အတ္ထော။ အထ ဝါ **ဘာဝိတတ္တာန** နှိ ဘာဝိတသဘာဝါနံ၊ သဘာဝဘူတ-
သီလာဒိဘာဝိတာနန္တိ^၆ အတ္ထော။ ဂီယတိတိ ဂါထာ၊ အနုဋ္ဌဘာဝိဝသေန
ဣသီဟိ ပဝတ္တိတံ စတုပ္ပဒံ ဆပဒံ ဝါ ဝစနံ။ အညေသမ္ပိ တံသဒိသတာယ
တထာ^၇ ဝုစ္စန္တိ။ အတ္တတ္တာဒိဘေဒေ အတ္ထေ ဥပနေန္တိ၊ တေသု ဝါ ဥပနိယုန္တိတိ
အတ္ထူပနာယိကာ^၈။

အထ ဝါ **ဘာဝိတတ္တာန** နှိ ဘာဝိတတ္တဘာဝါနံ^၉၊ အတ္တဘာဝေါဟိ အာဟိ-
တော အဟံ မာနော ဧတ္ထာတိ “အတ္တာ”တိ ဝုစ္စတိ။ သော စ တေဟိ အပ္ပမာဒ-
ဘာဝနာယ အနဝဇ္ဇဘာဝနာယ^{၁၀} ဘာဝိတော သမ္ပဒေဝ ဂုဏဂန္ဓံ ဂါဟာ-
ပိတော။ တေန တေသံ ကာယဘာဝနာ သီလဘာဝနာ စိတ္တဘာဝနာ ပညာ-
ဘာဝနာတိ စတုန္တမ္ပိ ဘာဝနာနံ ပရိပုဏ္ဏဘာဝံ ဒသေတိ။ “ဘာဝနာ”တိ စ
သမ္မောမိပဋိပဒါ ဣဓာမိပေတော။ ယာယံ သစ္စသမ္မောမိ အတ္ထိ၊ သာ ဒုဝိဓာ
အဘိသမယတော တဒတ္တတော စ။ သမ္မောမိ ပန တိဝိဓာ သမ္မာသမ္မောမိ
ပစ္စေကသမ္မောမိ သာဝကသမ္မောမိတိ။ တတ္ထ သမ္မာ သာမံ သဗ္ဗမ္မောနံ ဗုဒ္ဓ-
နတော ဗောဓနတော စ သမ္မာသမ္မောမိ။ သဗ္ဗညုတညာဏပဒဋ္ဌာနံ မဂ္ဂဉ္ဇဏံ
မဂ္ဂဉ္ဇဏပဒဋ္ဌာနဉ္စ သဗ္ဗညုတညာဏံ “သမ္မာသမ္မောမိ”တိ ဝုစ္စတိ။ တေနာဟ—

၁-ပရိကပ္ပနာယ (သီ)	၂-.....သဒိသာ (သီ၊ က)	၃-ဒ ၁-၃၇-ဝိဇ္ဇေ ဓမ္မပဒေ။
၄-ဒ ၁-၃၁၀-ဝိဇ္ဇေ သတ္တနိပါတေ။		၅-ဒ ၁-၄-၃၁၉-ဝိဇ္ဇေသု။
၆-သဘာဝဘူတာနံ သီလာဒိဘာဝိတာနန္တိ (က)		၇-ဂါထာ (သီ)
၈-အတ္ထူပနာယိကာ (သီ)	၉-ဘာဝိတတ္တဘာဝိနံ (သီ)	၁၀-အာဝဇ္ဇနဘာဝနာယ (သီ)

“ဗုဒ္ဓေါတိ ယော သော ဘဂဝါ သယမ္ဘူ အနာစရိယကော ပုဗ္ဗေ
အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု သာမံ သစ္စာနံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓိ၊ တတ္ထ စ
သဗ္ဗညုတံ ပတ္တော ဗလေသု” စ ဝသီဘာဝ”န္တိ ၂။

ဗောဓနေယျဗောဓနတ္ထော ဟိ ဗလေသု ဝသီဘာဝေါ။ ပစ္စေကံ သယ-
မေဝ ဗောဓိတိ ပစ္စေကသမ္ပောဓိ၊ အနနုဗုဒ္ဓေါ? သယမ္ဘူဉာဏေန သစ္စာဘိ-
သမယောတိ အတ္ထော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ ဟိ သယမ္ဘူဉာဏတာယ သယမေဝ
ပဝတ္တမာနောပိ သစ္စာဘိသမယော သာနုဗုဒ္ဓေါ အပရိမာဏာနံ? သတ္တာနံ
သစ္စာဘိသမယဿ ဟေတုဘာဝတော။ ဣမေသံ ပန သော ဧကဿာပိ
သတ္တဿ သစ္စာဘိသမယဟေတု န ဟောတိ။ သတ္တု ဓမ္မဒေသနာယ သဝနန္တေ
ဇာတာတိ သာဝကာ။ သာဝကာနံ သစ္စာဘိသမယော သာဝကသမ္ပောဓိ။
တိရိစ္ဆာပေသာ တိဏ္ဍံ ဗောဓိသတ္တာနံ ယထာသကံ အာဂမနိယပဋိပဒါယ
မတ္ထကပ္ပတ္တိယာ သတိပဋ္ဌာနာဒိနံ သတ္တတိံသာယ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ
ဘာဝနာပါရိပူရိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဣတရာဘိသမယာနံ တဒဝိနာဘာဝတော။ န
ဟိ သစ္စိကိရိယာဘိသမယေန ဝိနာ ဘာဝနာဘိသမယော သမ္ဘဝတိ၊ သတိ စ
ဘာဝနာဘိသမယေ ပဟာနာဘိသမယော ပရိညာဘိသမယော စ သိဒ္ဓေါ-
ယေဝ ဟောတိတိ။

ယဒါ ဟိ မဟာဗောဓိသတ္တော ပရိပူရိတံဗောဓိသမ္ဘာရော စရိမဘဝေ
ကတပုဗ္ဗကိစ္စော ဗောဓိမဏ္ဍံ အာရုယ “န တာဝိမံ ပလ္လင်္ကံ” ဘိဒ္ဓိဿာမိ၊
ယာဝ န မေ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စိဿတိ”တိ ပဋိညံ ကတွာ
အပရာဇိတပလ္လင်္ကေ နိသိန္ဓော အသမ္ပတ္တာယ ဧဝ သဗ္ဗျာဝေလာယ မာရဗလံ
ဝိဓေတွာ ပုရိမယာမေ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏေန အနေကာကာရဝေါ-
ကာရေ ပုဗ္ဗေ နိဝုတ္တက္ခန္ဓေ အနုဿရိတွာ မဇ္ဈိမယာမေ ဒိဗ္ဗစက္ခုဝိသောဓနေန
စုတူပပါတဉာဏအနာဂတံသညဏာနိ အဓိဂန္ဓာ ပစ္ဆိမယာမေ “ကိစ္ဆံ ဝတာယံ
လောကော အာပန္နော ဇာယတိ စ ဇိယတိ စ မိယတိ စ စဝတိ စ ဥပပဇ္ဇတိ စ၊
အထ စ ပနိမဿ ဒုက္ခဿ နိဿရဏံ နပ္ပဇာနာတိ ဇရာမရဏဿာ”တိအာဒိနာ၆
ဇရာမရဏတော ပဋ္ဌာယ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒမုခေန ဝိပဿနံ အဘိနိဝိသိတွာ
မဟာဂဟနံ ဆိန္ဒိတုံ နိသဒသိလာယံ ဖရသုံ နိသေန္တော? ဝိယ ကိလေသ-
ဂဟနံ ဆိန္ဒိတုံ လောကနာထော ဉာဏဖရသုံ တေဇေန္တော ဗုဒ္ဓဘာဝါယ

၁-ဖလေသု (က)

၃-အနုဗုဒ္ဓေါ (သိ၊ က) ၄-အပ္ပမာဏာနံ (သိ)

၆-ဒီ ၂-၂၆-ပိဋေ မဟာပဒါနသုတ္တံ။

၂-ခု ၇-၃၆၃၊ ၃ ၈-၁၉၇၊ ၃ ၉-၁၇၂-ပိဋေသု။

၅-ပါရမီပရိပူရိတံ....(သိ)

၇-သုနိသဒေန္တော (သိ)

ဟေတုသမ္ပတ္တိယာ ပရိပါကံ ဂတတ္တာ သဗ္ဗညုတညာဏာဓိဂမာယ ဝိပဿနံ ဂန္တံ^၁ ဂဏှာပေန္တော အန္တရန္တရာ နာနာသမာပတ္တိယော သမာပဋိတွာ ယထာဝဝတ္ထာပိတေ နာမရူပေ တိလက္ခဏံ အာရောပေတွာ အနုပဒဓမ္မဝိပဿနာဝသေန^၂ အနေကာကာရဝေါကာရသင်္ခါရေ သမ္မသန္တော ဆတ္တိံသကောဋိသတသဟဿဓုခေန သမ္မသနဝါရံ ဝိတ္ထာရေတွာ တတ္ထ မဟာဝဇီရဉာဏသင်္ခါတေ ဝိပဿနာဉာဏေ တိက္ခေ သူရေ ပသန္တေ ဝုဠာနဂါမိနိဘာဝေန ပဝတ္ထမာနေ ယဒါ တံ မဂ္ဂေန ဃဋေတိ^၃၊ တဒါ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ ဒိယဗျကိလေသသဟဿံ ခေပေန္တော အဂ္ဂမဂ္ဂက္ခဏေ သမ္မာသမ္ဗောဓိ^၄ အဓိဂစ္ဆတိ နာမ၊ အဂ္ဂဗလက္ခဏတော ပဋ္ဌာယ အဓိဂတော နာမ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘာဝတော ဒသဗလစတုဝေသာရဇ္ဇာဒယောပိ တဿ^၅၊ တဒါ ဟတ္ထဂတာယေဝ ဟောန္တိတိ အယံ တာဝ အဘိသမယတော သမ္မာသမ္ဗောဓိပဋိပဒါ။ တဒတ္ထတော ပန မဟာဘိနိဟာရတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ တုသိတဘဝနေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဧတ္ထန္တရေ ပဝတ္တံ ဗောဓိသမ္ဘာရသမ္ဘရဏံ။ တတ္ထ ယံ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ တံ သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နံ စရိယာပိဋကဝဏ္ဏနာယံ ဝိတ္ထာရတော ဝုတ္တမေဝါတိ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနော ဂဟေတဗ္ဗံ။

ပစ္စေကဗောဓိသတ္တာပိ ပစ္စေကဗောဓိယာ ကတာဘိနိဟာရာ အနုပုဗ္ဗေန သမ္ဘတ^၁ပစ္စေကသမ္ဗောဓိသမ္ဘာရာ တာဒိသေ ကာလေ စရိမတ္တဘာဝေ ဌိတာ ဉာဏဿ ပရိပါကဂတဘာဝေန ဥပဋ္ဌိတံ သံဝေဂနိမိတ္တံ ဂဟေတွာ သဝိသေသံ ဘဝါဒီသု အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ သယမ္ဘူဉာဏေန ပဝတ္တိပဝတ္တိဟေတု နိဝတ္တိ နိဝတ္တိဟေတု^၆ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ “သော ‘ဗုဒ္ဓံ ဒုက္ခ’န္တိ ယောနိသော မနသိကရောတိ”တိအာဒိနာ အာဂတနယေန စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနံ ပရိပြုဟေန္တော အတ္တနော အဘိနိဟာရာနရူပံ သင်္ခါရေ^၇ ပရိမဒ္ဓန္တော အနုက္ကမေန ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ အဓိဂစ္ဆန္တော ပစ္စေကသမ္ဗောဓိ^၈ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓန္တိ နာမ^၉၊ အဂ္ဂဗလက္ခဏတော ပဋ္ဌာယ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓါ နာမ ဟုတွာ သဒေဝကဿ လောကဿ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျာ ဟောန္တိ။

သာဝကာ ပန သတ္ထု သပြိဟ္မစာရိနော ဝါ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနကထံ သုတွာ တသ္မိံယေဝ ခဏေ ကာလန္တရေ ဝါ တဇ္ဇံ ပဋိပတ္တိံ အနုတိဋ္ဌန္တော ဃဋေန္တော ဝါယမန္တော ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ၊ ယဒိ ဝါပဋိပဒါယ ဝဗုန္တိယာ^{၁၀}၊ သစ္စာနိ

၁-ဝိပဿနာဂန္တံ(က)	၂-အနုပဒဓမ္မံ ဝိပဿနဝသေန(သိ)	၃-ဃာတေတိ(သိ)
၄-ဟိဿ(က)		၅-သမ္ဘာ ဝါ(သိ)၊ သမ္ဘဝါ(က)
၆-နိဗ္ဗတ္တိနိဗ္ဗတ္တိဟေတု(က)		၇-အဘိနိဟာရာနရူပသင်္ခါရေ(ဗဟုသု)
၈-သယမ္ဘူ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓန္တိ နာမ(သိ)		၉-ပဋိပဒါ စလန္တိယာ(က)

ပဋိဝိဇ္ဈန္တာ အတ္တနော အဘိနိဟာရာနုရူပသိဒ္ဓိအဂ္ဂသာဝကဘူမိယာ ဝါ
ကေဝလံ ဝါ အဂ္ဂမဂ္ဂက္ခဏေ သာဝကသမ္မောမိံ အဓိဂစ္ဆန္တိ နာမ။ တတော
ပရံ သာဝကဗုဒ္ဓါ နာမ ဟောန္တိ သဒေဝကေ လောကေ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျာ။
ဧဝံ တာဝ အဘိသမယတော ပစ္စေကသမ္မောမိံ သာဝကသမ္မောမိံ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တဒတ္ထတော ပန ယထာ မဟာဗောဓိသတ္တာနံ ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန စတ္တာရိ
အသင်္ချေယျာနိ^၁ ကပ္ပိနံ သတသဟဿဉ္စ ဗောဓိသမ္ဘာရသမ္ဘရဏံ ဣန္ဒြိတဗ္ဗံ။
မဇ္ဈိမပရိစ္ဆေဒေန အဋ္ဌ အသင်္ချေယျာနိ ကပ္ပိနံ သတသဟဿဉ္စ၊ ဥပရိမပရိစ္ဆေ-
ဒေန သောဠသ အသင်္ချေယျာနိ ကပ္ပိနံ သတသဟဿဉ္စ၊ ဧတေ စ ဘေဒါ
ပညာမိကသဒ္ဓါမိကဝီရိယာမိကဝေသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပညာမိကာနံ ဟိ သဒ္ဓါ
မန္တာ ဟောတိ ပညာ တိက္ခာ၊ တတော စ ဥပါယကောသလ္လဿ ဝိသဒနိပုဏ-
ဘာဝေန နစိရဿေဝ ပါရမိယော ပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တိ။ သဒ္ဓါမိကာနံ ပညာ
မဇ္ဈိမာ ဟောတိတိ^၂ တေသံ နာတိသီသံ နာတိသဏိကံ ပါရမိယော ပါရိပူရိံ
ဂစ္ဆန္တိ။ ဝီရိယာမိကာနံ ပန ပညာ မန္တာ ဟောတိတိ^၂ တေသံ စိရေနေဝ
ပါရမိယော ပါရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တိ။ န ဧဝံ ပစ္စေကဗောဓိသတ္တာနံ။ တေသံ ဟိ
သတိပိ ပညာမိကဘာဝေ ဒွေ အသင်္ချေယျာနိ ကပ္ပိနံ သတသဟဿဉ္စ
ဗောဓိသမ္ဘာရသမ္ဘရဏံ ဣန္ဒြိတဗ္ဗံ၊ န တတော ဩရံ။ သဒ္ဓါမိကဝီရိယာမိကာပိ
ဝုတ္တပရိစ္ဆေဒတော ပရံ ကတိပယေ ဧဝ ကပ္ပေ အတိက္ကမိတွာ ပစ္စေကသမ္မောမိံ^၃
အဘိသမ္ဗုဇ္ဈန္တိ၊ န တတိယံ အသင်္ချေယျန္တိ။ သာဝကဗောဓိသတ္တာနံ ပန ယေသံ
အဂ္ဂသာဝကဘာဝါယ အဘိနိဟာရော၊ တေသံ ဧကံ အသင်္ချေယျံ ကပ္ပိနံ
သတသဟဿဉ္စ သမ္ဘာရသမ္ဘရဏံ ဣန္ဒြိတဗ္ဗံ။ ယေသံ မဟာသာဝကဘာဝါယ၊
တေသံ ကပ္ပိနံ သတသဟဿမေဝ၊ တထာ ဗုဒ္ဓဿ မာတာပိတူနံ ဥပဋ္ဌာကဿ
ပုတ္တဿ စ။ တတ္ထ ယထာ^၃—

“မနုဿတ္တံ လိင်္ဂသမ္ပတ္တိ၊ ဟေတု သတ္တာရဒဿနံ။
ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဂုဏသမ္ပတ္တိ၊ အဓိကာရော စ ဆန္ဒတာ။
အဋ္ဌဓမ္မသမောဓာနာ၊ အဘိနိဟာရော သမိဇ္ဈတီ”တိ^၄—

ဧဝံ ဝုတ္တေ အဋ္ဌ ဓမ္မေ သမောဓာနေတွာ ကတပဏိဓာနာနံ မဟာဗောဓိသတ္တာနံ
မဟာဘိနိဟာရတော ပဘုတိ သဝိသေသံ ဒါနာဒိသု ယုတ္တပ္ပယုတ္တာနံ ဒိဝသေ
ဒိဝသေ ဝေဿန္တရဒါနသဒိသံ မဟာဒါနံ ဒေန္တာနံ တဒနုရူပသီလာဒိကေ
သဗ္ဗပါရမိဓမ္မေ အာစိနန္တာနဗ္ဗိ ယထာဝုတ္တကာလပရိစ္ဆေဒံ အသမ္ပတွာ အန္တရာ

၁-အသင်္ချေယျာနိ (သီ)
၃-ယထာ တထာ (က)

၂-ဟောတိ (သီ)
၄-၃၄-၃၁၁-ဝိဇ္ဇေ ဗုဒ္ဓဝံသေ။

ဝေ ဗုဒ္ဓဘာဝပုတ္တိ နာမ^၁ နတ္ထိ။ ကသ္မာ? ဉာဏဿ အပရိပစ္စနတော။ ပရိစ္ဆိန္ဒ-
ကာလေ နိပ္ပာဒိတံ ဝိယ ဟိ သဿံ ဗုဒ္ဓဉာဏံ ယထာပရိစ္ဆိန္ဒကာလဝသေနော
ဝုဒ္ဓိ^၂ ဝိရုဋ္ဌိ^၃ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇန္တံ ဂစ္ဆံ ဂဏှန္တံ ပရိပါကံ ဂစ္ဆတိတိ ဧဝံ—

“မနုဿတ္တံ လိင်္ဂသမ္ပတ္တိ၊ ဝိဂတသဝဒဿနံ။

အဓိကာရော ဆန္ဒတာ ဧတေ၊ အဘိနိဟာရကာရဏာ”တိ?—

ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မေ သမောဓာနေတွာ ကတာဘိနိဟာရနံ ပစ္စေကဗောဓိ-
သတ္တာနံ^၄ “အဓိကာရော ဆန္ဒတာ”တိ ဒွင်္ဂသမန္တာဂတာယ ပတ္တနာယ ဝသေန
ကတပဏိဓာနာနံ သာဝကဗောဓိသတ္တာနဉ္စ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တကာလပရိစ္ဆေဒံ
အသမ္ပတ္တော အန္တရာ ဧဝ ပစ္စေကသမ္မောဓိယာ ယထာဝုတ္တသာဝကသမ္မောဓိယာ
စ အဓိဂမော နတ္ထိ။ ကသ္မာ? ဉာဏဿ အပရိပစ္စနတော။ ဣမေသမ္ပိ ဟိ^၅ ယထာ
မဟာဗောဓိသတ္တာနံ ဒါနာဒိပါရမီဟိ ပရိဗြူဟိတာ ပညာပါရမီ အနုက္ကမေန
ဂစ္ဆံ ဂဏှန္တံ ပရိပါကံ ဂစ္ဆန္တိ ဗုဒ္ဓဉာဏံ ပရိပူရေတိ၊ ဧဝံ ဒါနာဒိဟိ ပရိဗြူဟိတာ
အနုပုဗ္ဗေန ယထာရဟံ ဂစ္ဆံ ဂဏှန္တံ ပရိပါကံ ဂစ္ဆန္တိ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏံ
သာဝကဗောဓိဉာဏဉ္စ ပရိပူရေတိ။ ဒါနပရိစယေန ဟေတေ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
အလောဘဇ္ဈာသယတာယ သဗ္ဗတ္ထ အသင်္ဂမာနသာ^၆ အနုပေက္ခစိတ္တာ ဟုတွာ၊
သီလပရိစယေန သုသံဝုတကာယဝါစတာယ သုပရိသုဒ္ဓကာယဝစိကမ္မန္တာ
ပရိသုဒ္ဓါဇီဝါ ဣန္ဒြိယေသု ဝုတ္တဒ္ဓါရာ ဘောဇနေ မတ္တညူနော ဟုတွာ ဇာဂရိ-
ယာနုယောဂေန စိတ္တံ သမာဒဟန္တိ၊ သွာယံ တေသံ ဇာဂရိယာနုယောဂေါ
ဂတပစ္စာဂတိကဝတ္ထဝသေန ဝေဒိတဗျော။

ဧဝံ ပန ပဋိပဇ္ဇန္တာနံ အဓိကာရသမ္ပတ္တိယာ အပ္ပကသိရေနော အဋ္ဌ သမာ-
ပတ္တိယော ပညာဘိညာ ဆဋ္ဌဘိညာ အဓိဋ္ဌာနဘူတာ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာ စ
ဟတ္ထဂတာယေဝ ဟောန္တိ^၇။ ဝိရိယာဒယော ပန တဒန္တောဂဓာ ဧဝ။ ယဉ္စိ
ပစ္စေကဗောဓိယာ သာဝကဗောဓိယာ ဝါ အတ္ထာယ ဒါနာဒိပုညသမ္ဘရဏေ
အတ္တုဿဟနံ၊ ဣဒံ ဝိရိယံ။ ယံ တဒနုပရောဓဿ သဟနံ၊ အယံ ခန္တိ။ ယံ ဒါန-
သီလာဒိသမာဒါနာဝိသံဝါဒနံ၊ ဣဒံ သစ္စံ။ သဗ္ဗတ္ထမေဝ^၈ အစလသမာဓာနာ-
မိဋ္ဌာနံ၊ ဣဒံ အဓိဋ္ဌာနံ။ ယာ ဒါနသီလာဒိနံ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘူတေသု သတ္တေသု
ဟိတေသိတာ၊ အယံ မေတ္တာ။ ယံ သတ္တာနံ ကတဝိပ္ပကာရေသု အဇ္ဈုပေက္ခနံ၊

၁-ဗုဒ္ဓဘာဝပုတ္တိ နာမ (က)၊ ဗုဒ္ဓပုတ္တိ နာမ (နိသျ)

၂-သုတ္တနိပါတ-ဋ္ဌ ၁-၄၆-ပိဋေ။

၅-ဣဒံ ပဒံ နတ္ထိ (သိ)

၇-ဟောတိ (သိ)

၂-ဝိရုဋ္ဌိ (သိ)

၄-ပစ္စေကသမ္မောဓိသတ္တာနံ (က)

၆-အလဂ္ဂမာနသာ (သိ)

၈-သဗ္ဗတ္ထကမေဝ (သိ)

အယံ ဥပေက္ခာတိ။ ဧဝံ ဒါနသီလဘာဝနာသု သီလသမာဓိပညာသု စ သိဇ္ဈ-
မာနာသု ဝီရိယာဒယော သိဇ္ဈါ ဧဝံ ဟောန္တိ။ သာယေဝ^၁ ပစ္စေကဗောဓိ-
အတ္တာယ သာဝကဗောဓိအတ္တာယ စ ဒါနာဒိပဋိပဒါ တေသံ ဗောဓိသတ္တာနံ
သန္တာနဿ ဘာဝနတော ပရိဘာဝနတော ဘာဝနာ နာမ။ ဝိသေသတော
ဒါနသီလာဒိဟိ သွာဘိသင်္ခတေ^၂ သန္တာနေ ပဝတ္တာ သမထဝိပဿနာပဋိပဒါ၊
ယတော တေ ဗောဓိသတ္တာ ပုဗ္ဗယောဂါဝစရသမုဒါဂမသမ္ပန္နာ ဟောန္တိ။
တေနာဟ ဘဂဝါ—

“ပဋိမေ အာနန္တ အာနိသံသာ ပုဗ္ဗယောဂါဝစရေ၊ ကတမေ ပဉ္စ၊
ဇ္ဇမာနန္တ ပုဗ္ဗယောဂါဝစရေ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပဋိကစ္စ^၃ အညံ အာရာ-
ဓေတိ၊ နော စေ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပဋိကစ္စ အညံ အာရာဓေတိ၊ အထ
မရဏကာလေ အညံ အာရာဓေတိ၊ အထ ဒေဝပုတ္တော သမာနော
အညံ အာရာဓေတိ၊ အထ ဗုဒ္ဓါနံ သမ္မုဒါဘာဝေ ခိပ္ပါဘိညော ဟော-
တိ၊ အထ ပဋိမေ ကာလေ ပစ္စေကသမ္ပုဋ္ဌေါ ဟောတိ”တိ^၄။

ဣတိ ပုဗ္ဗဘာဝပဋိပဒါဘူတာယ ပါရမိတာပရိဘာဝိတာယ^၅ သမထ-
ဝိပဿနာဘာဝနာယ နိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါဘူတာယ အဘိသမယသင်္ခါတာယ
မဂ္ဂဘာဝနာယ စ ဘာဝိတတ္ထဘာဝါ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓသာဝကာ ဘာဝိတတ္ထာ
နာမ။ တေသု ဣမ ဗုဒ္ဓသာဝကာ အဓိပ္ပေတာ။

တ္ထေ စ “သီဟာနံဝါ”တိ ဣမိနာ ထေရာနံ သီဟသမာနဂုတ္တိတာဒဿနေန
အတ္တနော ပဋိပက္ခေဟိ အနဘိဘဝနိယတံ၊ တေ စ အဘိဘုယျ ပဝတ္တိ^၆ ဒဿေတိ။
“သီဟာနံ နဒန္တာနံ။ ပ။ ဂါထာ”တိ ဣမိနာ ထေရဂါထာနံ သီဟနာဒသဒိ-
သတာဒဿနေန တာသံ ပရဝါဒေဟိ အနဘိဘဝနိယတံ၊ တေ စ အဘိဘဝိတွာ
ပဝတ္တိ^၇ ဒဿေတိ။ “ဘာဝိတတ္ထာနံ”န္တိ ဣမိနာ တဒုဘယဿ ကာရဏံ ဝိဘာ-
ဝေတိ။ ဘာဝိတတ္ထဘာဝေန ထေရာ ဣမ သီဟသဒိသာ^၈ ဂုတ္တာ၊ တေသဉ္စ ဂါထာ
သီဟနာဒသဒိသိယော^၉။ “အတ္ထုပနာယိကာ”တိ ဣမိနာ အဘိဘဝနေ ပယော-
ဇနံ ဒဿေတိ။ တတ္ထ ထေရာနံ ပဋိပက္ခော နာမ သံကိလေသဓမ္မော၊ တဒဘိ-
ဘဝေါ တဒဂ်ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနေဟိ သဒ္ဓိ^{၁၀} သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနံ။ တသ္မိ^{၁၁} သတိ
ပဋိပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနံ နိဿရဏပ္ပဟာနဉ္စ သိဒ္ဓမေဝ ဟောတိ၊ ယတော တေ

၁-တဒေဝ (သဗ္ဗတ္ထ)

၂-သမဘိသင်္ခတေ (သီ)

၃-ပဋိကစ္စေဝ (သီ)

၄-ပရိယေသိတဉ္စ။

၅-ပါရမိတာပရိဘာဝနာယ (က)

၆-သီဟသဒိသာတိ (သီ)

၇-သီဟနာဒသဒိသာ (သီ)

ဘာဝိတတ္ထာတိ ဝုစ္စန္တိ။ မဂ္ဂက္ခဏေ ဟိ အရိယာ အပ္ပမာဒဘာဝနံ ဘာဝေန္တိ နာမ၊
အဂ္ဂဗလက္ခဏတော ပဋ္ဌာယ ဘာဝိတတ္ထာ နာမာတိ ဝုတ္တောဝါယမတ္ထော^၁။

တေသု တဒဂ်ပ္ပဟာနေန နေသံ သီလသမ္ပဒါ ဒဿိတော၊ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနေန
သမာဓိသမ္ပဒါ၊ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနေန ပညာသမ္ပဒါ၊ ဣတရေန တာသံ ဗလံ
ဒဿိတံ။ သီလေန စ တေသံ ပဋိပတ္တိယာ အာဒိကလျာဏတာ ဒဿိတော၊
“ကော စာဒိ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ သီလဉ္စ သုဝိသုဒ္ဓိ”^၂၊ “သီလေ ပတိဋ္ဌာယ”^၃၊
“သဗ္ဗပါပဿ အကရဏ”^၄ နှိ^၅ စ ဝစနတော သီလံ ပဋိပတ္တိယာ အာဒိကလျာဏံ^၆၊
အဝိပုဋိသာရာဒိဂုဏာဝဟတ္တာ။ သမာဓိနာ မဇ္ဈေကလျာဏတာ^၇ ဒဿိတော၊
“စိတ္တံ ဘာဝယံ”^၈၊ “ကုသလဿ ဥပသမ္ပဒါ”^၉ တိ^{၁၀} စ ဝစနတော သမာဓိပဋိပတ္တိယာ
မဇ္ဈေကလျာဏော^{၁၁}။ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိဂုဏာဝဟတ္တာ။ ပညာယ ပရိယောသာန-
ကလျာဏတာ^{၁၂} ဒဿိတော၊ “သစိတ္တပရိယောဒပနံ”^{၁၃}၊ “ပညံ ဘာဝယံ”^{၁၄} နှိ^{၁၅} စ
ဝစနတော ပညာ ပဋိပတ္တိယာ ပရိယောသာနံ^{၁၆}၊ ပညတ္တရတော ကုသလာနံ
ဓမ္မာနံ သာဝ ကလျာဏာ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု တာဒိဘာဝါဝဟတ္တာ။

“သေလော ယထာ ဧကသနော၊ ဝါတေန န သမီရတိ။

ဧဝံ နိန္ဒာပသံသာသု၊ န သမိဉ္စန္တိ ပဏှိတာ”^{၁၇}—

ဟိ ဝုတ္တံ။

တထာ သီလသမ္ပဒါယ တေဝိဇ္ဇာဘာဝေါ ဒဿိတော။ သီလသမ္ပတ္တိံ ဟိ
နိဿာယ တိဿော ဝိဇ္ဇာ ပါပုဏန္တိ။ သမာဓိသမ္ပဒါယ ဆဋ္ဌဘိညာဘာဝေါ။
သမာဓိသမ္ပတ္တိံ ဟိ နိဿာယ ဆဋ္ဌဘိညာ ပါပုဏန္တိ။ ပညာသမ္ပဒါယ ပဘိန္ဒ-
ပဋိသန္တိဒါဘာဝေါ။ ပညာသမ္ပဒံ ဟိ နိဿာယ စတဿော ပဋိသန္တိဒါ ပါပု-
ဏန္တိ။ ဣမိနာ တေသံ ထေရာနံ ကေစိ တေဝိဇ္ဇာ၊ ကေစိ ဆဋ္ဌဘိညာ၊ ကေစိ
ပဋိသန္တိဒါပတ္တာတိ အယမတ္ထော ဒဿိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တထာ သီလသမ္ပဒါယ တေသံ ကာမသုခါနုယောဂသင်္ခါတဿ အန္တဿ
ပရိဝဇ္ဇနံ ဒဿေတိ။ သမာဓိသမ္ပဒါယ အတ္တကိလမထာနုယောဂသင်္ခါတဿ၊
ပညာသမ္ပဒါယ မဇ္ဈိမာယ ပဋိပဒါယ^{၁၈} သေဝနံ ဒဿေတိ။ တထာ သီလ-
သမ္ပဒါယ တေသံ ဝိတိက္ကမပ္ပဟာနံ ကိလေသာနံ ဒဿေတိ။ သမာဓိသမ္ပဒါယ

၁-ဝုတ္တော စာယမတ္ထော (သီ)

၄-ခု ၁-၄၁၊ ဇိ ၂-၄၂-ပိဋေသု။

၇-ကလျာဏတာ စ (သီ)

၁၀-ဝိ ၃-၂၇၊ ခု ၁-၂၅-ပိဋေသု။

၂-သံ ၃-၁၂၄-ပိဋေ။

၅-အာဒိကလျာဏတာ စ (သီ)

၈-....တာ စ (သီ)

၃-သံ ၁-၁၃-ပိဋေ။

၆-....တာ စ (သီ)

၉-ပရိယောသာနံ (သီ)

၁၁-ပဋိပတ္တိယာ (သီ)

ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပဟာနံ၊ ပညာသမ္ပဒါယ အနုသယပ္ပဟာနံ ဒဿေတိ။ သီလ-
သမ္ပဒါယ ဝါ ဒုစ္စရိတသံကိလေသဝိသောဓနံ၊ သမာဓိသမ္ပဒါယ တဏှာ-
သံကိလေသဝိသောဓနံ၊ ပညာသမ္ပဒါယ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသဝိသောဓနံ ဒဿေတိ။
တဒဂ်ပ္ပဟာနေန ဝါ နေသံ အပါယသမတိက္ကမော ဒဿိတော။ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပ-
ဟာနေန ကာမဓာတုသမတိက္ကမော၊ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနေန သဗ္ဗဘဝသမ-
တိက္ကမော ဒဿိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

“ဘာဝိတတ္တာန” နှိ ဝါ ဧတ္ထ သီလဘာဝနာ စိတ္တဘာဝနာ ပညာဘာဝနာတိ
တိဿော ဘာဝနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ ကာယဘာဝနာယ တဒန္တောဂဓတ္တာ။
သီလဘာဝနာ စ ပဋိပတ္တိယာ အာဒိတိ သဗ္ဗံ ပုရိမသဒိသံ။ ယထာ ပန သီဟ-
နာဒံ ပရေ မိဂဂဏာ န သဟန္တိ၊ ကုတော အဘိဘဝေ^၁၊ အညဒတ္ထု
သီဟနာဒေါ ဟေ အဘိဘဝတိ။ ဧဝမေဝ အညတိတ္ထိယဝါဒါ ထေရာနံ ဝါဒေ
န သဟန္တိ၊ ကုတော အဘိဘဝေ၊ အညဒတ္ထု ထေရဝါဒါ ဟေ အဘိဘဝန္တိ။
တံ ကိဿ ဟေတု? “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ၊ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ၊ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ
အနတ္တာ”တိ^၂ “နိဗ္ဗာနဓာတု”တိ စ ပဝတ္တနတော။ န ဟိ ဓမ္မတော သက္ကာ
ကေနစိ အညထာ ကာတုံ အပ္ပဋိဝတ္တနီယတော။ ယံ ပနေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ
ပရတော အာဝိ? ဘဝိဿတိ။ ဧဝမေတ္ထ သင်္ခေပေနေဝ ပဌမဂါထာယ အတ္ထ-
ဝိဘာဝနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဒုတိယဂါထာယံ ပန အယံ သမ္ပန္နဒဿနမုခေန အတ္ထဝိဘာဝနာ။ တတ္ထ
ယေသံ ထေရာနံ ဂါထာ သာဝေတုကာမော၊ ဟေ သာဓာရဏဝသေန
နာမတော ဂေါတ္တတော ဂုဏတော စ ကိတ္တေတုံ “ယထာနာမာ”တိအာဒိ
ဝုတ္တံ။ အသာဓာရဏတော ပန တတ္ထ တတ္ထ ဂါထာသွေဝ အာဝိ ဘဝိဿတိ။
တတ္ထ ယထာနာမာတိ ယံယံနာမာ၊ သုဘူတိ မဟာကောဠိကောတိအာဒိနာ
နယေန နာမဓေယျေန ပညာတာတိ^၃ အတ္ထော။ ယထာဂေါတ္တာတိ ယံယံ-
ဂေါတ္တာ၊ ဂေါတမော ကဿပေါတိအာဒိနာ နယေန ကုလပဒေသေန ယာယ
ယာယ ဇာတိယာ ပညာတာတိ^၄ အတ္ထော။ ယထာဓမ္မဝိဟာရိနောတိ
ယာဒိသဓမ္မဝိဟာရိနော၊ ပရိယတ္တိပရမတာယံ အဋ္ဌတွာ ယထာနုရူပံ သမာ-
ပတ္တိဝိဟာရိနော ဟုတွာ ဝိဟရိ^၅သုတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ ယထာဓမ္မဝိဟာရိ-
နောတိ ယထာဓမ္မာ ဝိဟာရိနော စ^၆၊ ယာဒိသသီလာဒိဓမ္မာ ဒိဗ္ဗဝိဟာရာဒိသု

၁-အဘိဘာဝေါ (သိ၊က)

၂-ဒု ၁-၅၃-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။

၃-အာဝိ (ဗဟုသု)

၄-ယထာပညာတာတိ (သိ၊က)

၅-သမညာတာတိ (သိ)

၆-ယထာဓမ္မတာယ ဝိဟာရိနော စ (သိ)၊ ယထာဓမ္မာ ယထာဝိဟာရိနော စ (?)

အဘိဏ္ဍာသော ဝိဟရမာနာ^၁ ယာဒိသဝိဟာရာ စာတိ အတ္ထော။ ယထာဓိ-
 ပုတ္တာတိ ယာဒိသအဓိမုတ္တိကာ သဒ္ဓါမိမုတ္တိပညာဓိမုတ္တိသု ယံယံအဓိမုတ္တိကာ၊
 သုညတမုခါဒိသု^၂ ဝါ ယထာ ယထာ နိဗ္ဗာနံ အဓိမုတ္တာတိ ယထာဓိမုတ္တာ။
 “နိဗ္ဗာနံ အဓိမုတ္တာနံ၊ အတ္ထံ ဂစ္ဆန္တိ အာသဝါ”တိ^၃ ဟိ ဝုတ္တံ။ ဥဘယံ စေတံ
 ပုဗ္ဗဘာဂဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အရဟတ္တပ္ပတ္တိတော^၄ ပုဗ္ဗေယေဝ ဟိ ယထာဝုတ္တ-
 မဓိမုစ္စနံ^၅၊ န ပရတော။ တေနာဟ ဘဂဝါ—

“အဿဒ္ဓေါ အကတညူ စ၊ သန္တိစ္ဆေဒေါ စ ယော နရော”တိအာဒိ၆။

“ယထာဓိမုတ္တာ”တိ ဝါ ပါဌော၊ ပညာဓိမုတ္တိဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တိသု
 ယံယံဓိမုတ္တိကာတိ အတ္ထော။ သပ္ပညာတိ တိဟေတုကပဋိသန္တိပညာယ ပါရိ-
 ဟာရိကပညာယ ဘာဝနာပညာယ စာတိ တိဝိဇယဝိ ပညာယ ပညဝန္တော။
 ဝိဟရိ^၇သုဘိ တာယ ဧဝ သပ္ပညတာယ ယထာလဒ္ဓေန ဖာသုဝိဟာရေနေဝ
 ဝသိ^၈သု။ အတန္တိတာတိ အနုလသာ၊ အတ္တဟိတပဋိပတ္တိယံ ယထာဗလံ ပရဟိတ-
 ပဋိပတ္တိယံ စ^၉ ဥဋ္ဌာနဝန္တောတိ အတ္ထော။

ဧတ္ထ စ ပန^{၁၀} နာမဂေါတ္တဂ္ဂဟဏေန တေသံ^{၁၁} ထေရာနံ ပကာသပညာတ-
 ဘာဝံ ဒဿေတိ။ ဓမ္မဝိဟာရဂ္ဂဟဏေန သီလသမ္ပဒံ သမာဓိသမ္ပဒဉ္စ ဒဿေတိ။
 “ယထာဓိမုတ္တာ သပ္ပညာ”တိ ဣမိနာ ပညာသမ္ပဒံ။ “အတန္တိတာ”တိ ဣမိနာ
 သီလသမ္ပဒါဒိနံ ကာရဏဘူတံ ဝီရိယသမ္ပဒံ ဒဿေတိ။ “ယထာနာမာ”တိ
 ဣမိနာ တေသံ ပကာသနနာမတံ ဒဿေတိ။ “ယထာဂေါတ္တာ”တိ ဣမိနာ
 သဒ္ဓါနုသာရိဓမ္မာနုသာရိဂေါတ္တသမ္ပတ္တိသမုဒါဂမံ။ “ယထာဓမ္မဝိဟာရိနော”တိ-
 အာဒိနာ သီလသမာဓိပညာဓိမုတ္တိဓိမုတ္တိဉာဏဒဿန^{၁၂}သမ္ပတ္တိသမုဒါဂမံ။
 “အတန္တိတာ”တိ ဣမိနာ ဧဝံ အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိယံ ဌိတာနံ ပရဟိတပဋိပတ္တိ^{၁၃}
 ဒဿေတိ။

အထ ဝါ “ယထာနာမာ”တိ ဣဒံ တေသံ ထေရာနံ ဂရူဟိ^{၁၄} ဂဟိတနာမ-
 ဓေယျဒဿနံ သမညာမတ္တကိတ္တနတော။ “ယထာဂေါတ္တာ”တိ ဣဒံ ကုလပုတ္တ-
 ဘာဝဒဿနံ ကုလာပဒေသ^{၁၅}ကိတ္တနတော။ တေန နေသံ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတဘာဝံ

၁-အဘိဏ္ဍာတော (က)

၂-သုညတသုခါဒိသု (က)

၃-၃ ၁-၄၆-ဓမ္မပဒေ။

၄-ယထာဓမ္မာ ယထာဝိဟာရိနော စ အရဟတ္တပ္ပတ္တိတော (သိ)

၅-....ဓိမုတ္တံ (သိ)

၆-၃ ၁-၂၇-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။

၇-ပရဟိတသာမိတာယ (က)

၈-ဣဒံ ပဒံ နတ္ထိ (သိ၊ က)

၉-တေသံ တေသံ (သိ)

၁၀-ဓိမုတ္တိဉာဏ (က)

၁၁-ဂရူဟိ (သိ)

၁၂-ကုလပုဒေသ....(က)

ဒသေတိ။ “ယထာဓမ္မဝိဟာရိနော”တိ ဣဒံ စရဏသမ္ပတ္တိဒဿနံ သီလသံဝရာ-
ဒိဟိ သမင်္ဂိဘာဝဒိပနတော။ “ယထာဓိမုတ္တာ သပ္ပညာ”တိ ဣဒံ နေသံ
ဝိဇ္ဇာသမ္ပတ္တိဒဿနံ အာသဝက္ခယပရိယောသာနာယ ဉာဏသမ္ပတ္တိယာ အဓိ-
ဂမပရိဒိပနတော။ “အတန္တိတာ”တိ ဣဒံ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပတ္တိနံ^၁ အဓိဂမူပါယ-
ဒဿနံ။ “ယထာနာမာ”တိ ဝါ ဣမိနာ တေသံ ပကာသနနာမတံယေဝ^၂
ဒသေတိ။ “ယထာဂေါတ္တာ”တိ ပန ဣမိနာ ပစ္ဆိမစက္ကဒ္ဒယသမ္ပတ္တိံ^၃ ဒသေတိ။
န ဟိ သမ္မာအပ္ပဏိဟိတတ္တနော ပုဗ္ဗေ စ အကတပုညဿ သဒ္ဓါနုသာရိဓမ္မာနု-
သာရိနော ဂေါတ္တသမ္ပတ္တိသမုဒါဂမော သမ္ဘဝတိ။ “ယထာဓမ္မဝိဟာရိနော”တိ
ဣမိနာ တေသံ ပုရိမစက္ကဒ္ဒယသမ္ပတ္တိံ^၄ ဒသေတိ။ န ဟိ အပ္ပတိရူပေ ဒေသေ
ဝသတော သပ္ပုရိသုပနိဿယရဟိတဿ စ တာဒိသာ ဂုဏဝိသေသာ
သမ္ဘဝန္တိ။ “ယထာဓိမုတ္တာ”တိ ဣမိနာ သဒ္ဓမ္မသဝနသမ္ပဒါသမာယောဂံ
ဒသေတိ။ န ဟိ ပရတောသောသေန ဝိနာ သာဝကာနံ သစ္စသမ္ပုဋ္ဌိဝေဓော
သမ္ဘဝတိ။ “သပ္ပညာ အတန္တိတာ”တိ ဣမိနာ ယထာဝုတ္တဿ ဂုဏဝိသေသဿ
အဗျာဘိစာရိဟေတု^၅ ဒသေတိ ဉာယာရမ္ဘဒဿနတော။

အပရော နယော—“ယထာဂေါတ္တာ”တိ ဧတ္ထ ဂေါတ္တကိတ္တနေန တေသံ
ထေရာနံ ယောနိသောမနသိကာရသမ္ပဒံ ဒသေတိ ယထာဝုတ္တဂေါတ္တသမ္ပန္နဿ
ယောနိသောမနသိကာရသမ္ဘဝတော။ “ယထာဓမ္မဝိဟာရိနော”တိ ဧတ္ထ ဓမ္မ-
ဝိဟာရဂ္ဂဟဏေန သဒ္ဓမ္မသဝနသမ္ပဒံ ဒသေတိ သဒ္ဓမ္မသဝနေန ဝိနာ တဒဘာ-
ဝတော။ “ယထာဓိမုတ္တာ”တိ ဣမိနာ မတ္ထကပ္ပတ္တံ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပဒံ ဒသေတိ။
“သပ္ပညာ”တိ ဣမိနာ သဗ္ဗတ္ထ သမ္ပဇာနကာရိတံ။ “အတန္တိတာ”တိ ဣမိနာ ဝုတ္တ-
နယေန အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိံ ပရိပူရေတွာ ဌိတာနံ ပရေသံ ဟိတသုခါဝဟာယ
ပဋိပတ္တိယံ အကိလာသုဘာဝံ ဒသေတိ။ တထာ “ယထာဂေါတ္တာ”တိ ဣမိနာ
နေသံ သရဏဂမနသမ္ပဒါဒဿိတာ သဒ္ဓါနုသာရိဂေါတ္တကိတ္တနတော။ “ယထာ-
ဓမ္မဝိဟာရိနော”တိ ဣမိနာ သီလက္ခန္ဓပုဗ္ဗင်္ဂမော သမာဓိက္ခန္ဓော ဒဿိတော။
“ယထာဓိမုတ္တာ သပ္ပညာ”တိ ဣမိနာ ပညက္ခန္ဓာဒယော။ သရဏဂမနဉ္စ
သာဝကဂုဏာနံ အာဒိ၊ သမာဓိ မဇ္ဈေ၊ ပညာ ပရိယောသာနန္တိ အာဒိမဇ္ဈ-
ပရိယောသာနဒဿနေန သဗ္ဗေပိ သာဝကဂုဏာ ဒဿိတာ ဟောန္တိ။

ဤဒိသီ ပန ဂုဏဝိဘူတိ ယာယ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ တေဟိ အဓိဂတာ၊ တံ
ဒသေတုံ “တတ္ထ တတ္ထ ဝိပဿိတွာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ တတ္ထာတိ တေသု

၁-စရဏသမ္ပတ္တိနံ (သီ၊က)

၂-အဗျာဘိစာရဟေတု (သီ)

ထေရဂါထာ-၄ ၁-၂

၂-ပကာသနနာမမတ္တိယေဝ (က)

၄-မဇ္ဈော (က)

တေသု အရညရုက္ခမူလပဗ္ဗတာဒိသု ဝိဝိတ္တသေနာသနေသု။ တတ္ထ တတ္ထာတိ ဝါ
 တသ္မိံ တသ္မိံ ဥဒါနာဒိကာလေ။ **ဝိပဿိတွာ**တိ သမ္ပဿိတွာ^၁။ နာမရူပဝဝတ္ထာ-
 ပနပစ္စယပရိဂ္ဂဟေဟိ^၂ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိယော သမ္ပာဒေတွာ ကလာ-
 ပသမ္ပသနာဒိက္ကမေနပဉ္စမံ ဝိသုဒ္ဓိံ အဓိဂန္ဓာ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိယာ
 မတ္ထကံ ပါပနဝသေန ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ။ **ပုသိတွာ**တိ ပတွာ သန္တိကတွာ။
အစ္စုတံ ပဒန္တိ နိဗ္ဗာနံ။ တံ ဟိ သယံ အစဝနဓမ္မတ္တာ၊ အဓိဂတာနံ အစ္စုတိ-
 ဟေတုဘာဝတော စ နတ္ထိ ဧတ္ထ စုတိတိ “အစ္စုတံ”။ သင်္ခတဓမ္မေဟိ အသမ္ပိဿ-
 ဘာဝတာယ တဒတ္ထိကေဟိ ပဋိပဋ္ဌိတဗ္ဗတာယ စ “ပဒ”န္တိ စ ဝုစ္စတိ။ **ကတန္တန္တိ**
 ကတဿ အန္တံ။ ယော ဟိ တေဟိ အဓိဂတော အရိယမဂ္ဂေါ။ သော အတ္တနော
 ပစ္စယေဟိ ဥပ္ပါဒိတတ္တာ ကတော နာမ၊ တဿ ပန ပရိယောသာနဘူတံ ဖလံ
 ကတန္တောတိ အဓိပ္ပေတံ။ တံ ကတန္တံ အဂ္ဂဖလံ။ အထ ဝါ ပစ္စယေဟိ
 ကတတ္တာ နိပ္ပါဒိတတ္တာ ကတာ နာမ သင်္ခတဓမ္မာ၊ တန္တိဿရဏဘာဝတော
 ကတန္တော နိဗ္ဗာနံ။ တံ ကတန္တံ။ **ပစ္စဝေက္ခန္တာ**တိ^၃ “အဓိဂတံ ဝတ မယာ
 အရိယမဂ္ဂါဓိဂမေန ဣဒံ အရိယဖလံ၊ အဓိဂတာ အသင်္ခတာ ဓာတူ”တိ အရိယ-
 ဖလနိဗ္ဗာနာနိ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနေန ပဋိပတ္တိံ အဝေက္ခမာနာ။ အထ ဝါ
 သစ္စသမ္ပုဋ္ဌိဝေဓဝသေန ယံ အရိယေန ကရဏီယံ^၄ ပရိညာဒိသောဠသဝိဓံ ကိစ္စံ
 အဂ္ဂဖလေ ဌိတေန နိပ္ပါဒိတတ္တာ ပရိယောသာဝိတတ္တာ^၅ ကတံ နာမ၊ ဧဝံ
 ကတံ တံ ပစ္စဝေက္ခန္တာ။ ဧတေန ပဟိနကိလေသပစ္စဝေက္ခဏံ ဒဿိတံ။ ပုရိမ-
 နယေနပန ဣတရပစ္စဝေက္ခဏာနိတိ ဧကေနဝိသတိ^၆ ပစ္စဝေက္ခဏာနိ ဒဿိတာနိ
 ဟောန္တိ။

ဣမမတ္တန္တိ ဧတ္ထ **ဣမန္တိ** သကလော ထေရထေရီဂါထာနံ အတ္ထော အတ္တနော
 ဣတရေသဉ္စ တတ္ထ သန္တိပတိတာနံ ဓမ္မသင်္ဂါဟကမဟာထေရာနံ ဗုဒ္ဓိယံ ဝိပရိ-
 ဝတ္တမာနတာယ အာသန္ဓော ပစ္စက္ခောတိ စ ကတွာ ဝုတ္တံ။ **အတ္တန္တိ** “ဆန္ဒာ
 မေ^၇ ကုဋိကာ”တိအာဒိဟိ ဂါထာဟိ ဝုစ္စမာနံ အတ္ထုပနာယိကံ ပရူပနာယိကံ
 လောကီယလောကုတ္တရပဋိသံယုတ္တံ အတ္ထံ။ **အဘာသိသုန္တိ**^၈ ဂါထာဗန္ဓဝသေန
 ကထေသုံ၊ တံဒိပနိယော ဣဒါနိ မယာ ဝုစ္စမာနာ တေသံ ဘာဝိတတ္တာနံ ဂါထာ
 အတ္ထုပနာယိကာ သုဏာထာတိ ယောဇနာ။ တေ စ မဟာထေရာ ဧဝံ

၁-သမ္ပဿိတွာ (က)

၂-ပစ္စဝေက္ခန္ဓော (သိ)

၃-ပရိယောသိတတ္တာ (သိ)

၄-ဆန္ဒာ မေသာ (က)

၂-....ပရိဂ္ဂဟာဒိဟိ (သိ)

၄-အကရဏီယံ (သိ)

၆-ဧကေနဝိသတိ (သိ)

၈-အဘာသိသုတိ (သိ)

ကထေန္တာ အတ္တနော သမ္မာပဋိပတ္တိပကာသနီဟိ ဂါထာဟိ သာသနဿ
 ကေန္တနိယျာနိက ဝိဘာဝနေန^၂ ပရေပိ တတ္ထ သမ္မာပဋိပတ္တိယံ နိယောဇေန္တိတိ
 ဧတမတ္ထိ^၃ ဒီပေတိ အာယသ္မာ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကော၊ တထာ ဒီပေန္တော စ
 ဣမာဟိ ဂါထာဟိ တေသံ ထောမနံ တာသဉ္စ တေသံ ဝစနဿ နိဒါနဘာဝေန
 ဌပနံ ဌာနဂတမေဝါတိ^၄ ဒဿေတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

နိဒါနဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ကောကနိပါတ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-သုဘူတိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဣဒါနိ ဆန္တာ မေ^၁ ကုဋိကာတိအာဒိနယပ္ပဝတ္တာနံ ထေရဂါထာနံ အတ္ထ-
 ဝဏ္ဏနာ ဟောတိ။ သာ ပနာယံ အတ္ထဝဏ္ဏနာ ယသ္မာ တာသံ တာသံ ဂါထာနံ
 အဋ္ဌပ္ပတ္တိ^၂ ပကာသေတွာ ဝုဇ္ဇမာနာ ပါကဋ္ဌာ ဟောတိ သုဝိညေယျာ စ၊
 တသ္မာ တတ္ထ တတ္ထ အဋ္ဌပ္ပတ္တိ^၃ ပကာသေတွာ အတ္ထဝဏ္ဏနံ ကရိဿာမာတိ။

တတ္ထ ဆန္တာ မေ ကုဋိကာတိဂါထာယ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၄? ဝုဇ္ဇတေ—ဣတော ကိရ
 ကပ္ပသတသဟဿမတ္ထကေ အနုပ္ပန္နေယေဝ ပဒုမုတ္တရေ ဘဂဝတိ လောကနာထေ
 ဟံသဝတီနာမကေ^၅ နဂရေ အညတရဿ မြာဟ္မဏမဟာသာလဿ ဧကော
 ပုတ္တော ဥပ္ပဇ္ဇိ။ တဿ “နန္ဒမာဏဝေါ”တိ နာမံ အကံသု။ သော ဝယပ္ပတ္တော
 တယော ဝေဒေ ဥဂ္ဂဏိတွာ တတ္ထ သာရံ အပဿန္တော အတ္တနော ပရိဝါရ-
 ဘူတေဟိ စတုစက္ကာလိသာယ မာဏဝကသဟဿေဟိ သဒ္ဓိ^၆ ပဗ္ဗတပါဒေ
 ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော ပဉ္စ စ အဘိညာယော နိဗ္ဗတ္တေသိ။
 အန္တေဝါသိကာနမ္ပိ ကမ္မဋ္ဌာနံ အာစိက္ခိ။ တေပိ န စိရေနေဝ ဈာနလာဘိနော
 အဟေသုံ။

၁-နိယာနိက (က)

၂-ဧဝပတ္တိ (သိ)

၅-ဆန္တာ မေသာ (က)

၂-ဝိဘာဝနေ (သိ)

၄-နိဒါနဘာဝေန ပါကဋ္ဌံ ဥတ္တာနံ ဂတမေဝါတိ (သိ)

၆-ဟံသာဝတီနာမကေ (သိ၊ က)

တေန စ သမယေန^၁ ပဗုဒ္ဓတ္ထရော ဘဂဝါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဟံသဝတိ-
 နဂရံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရန္တော ဧကဒိဝသံ ပစ္စုသသမယေ လောကံ
 ဝေါလောကေန္တော နန္ဒတာပဿဿ အန္တေဝါသိကဇဋိလာနံ အရဟတ္တုပ-
 နိဿယံ၊ နန္ဒတာပဿဿ စ ဒွိဟင်္ဂေဟိ သမန္ဓာဂတဿ သာဝကဋ္ဌာနန္တရဿ
 ပတ္တနံ ဒိသွာ ပါတောဝ သရိရပဋိဇဋ္ဌနံ ကတွာ ပုဗ္ဗဏှသမယေ ပတ္တစီဝရ-
 မာဒါယ အညံ ကဋ္ဌိ အနာမန္တေတွာ သီဟော ဝိယ ဧကစရော နန္ဒတာ-
 ပဿဿ အန္တေဝါသိကေသု ဖလာဖလတ္ထာယ ဂတေသု “ဗုဒ္ဓဘာဝံ မေ
 ဇာနာတူ”တိ ပဿန္တဿေဝ နန္ဒတာပဿဿ အာကာသတော ဩတရိတွာ
 ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာသိ။ နန္ဒတာပသော ဗုဒ္ဓါနုဘာဝဉ္စေဝ လက္ခဏပါရိပူရိ^၂ စ
 ဒိသွာ လက္ခဏမန္တေ သမ္ပသိတွာ “ဣမေဟိ လက္ခဏေဟိ သမန္ဓာဂတော
 နာမ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသန္တော ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တိ၊ ပဗ္ဗဇန္တော လောကေ
 ဝိဝဋ္ဌန္တဒေါ^၃ သဗ္ဗညူ ဗုဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ အယံ ပုရိသာဇာနိယော နိဿံသယံ
 ဗုဒ္ဓေါ”တိ ဥတွာ ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကတွာ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝန္တိတွာ အာသနံ
 ပညာပေတွာ အဒါသိ။ နိသီဒိ ဘဂဝါ ပညတ္တေ အာသနေ။ နန္ဒတာပသောဝိ
 အတ္တနော အနုစ္စဝိကံ အာသနံ ဂဟေတွာ ဧကမန္တံ^၄ နိသီဒိ။

တသ္မိံ သမယေ စတုစက္ကာလီသသဟဿဇဋိလာ ပဏီတပဏီတာနိ
 ဩဇေန္တာနိ ဖလာဖလာနိ ဂဟေတွာ အာစရိယဿ သန္တိကံ သမ္ပတ္တာ ဗုဒ္ဓါ-
 နဉ္စေဝ အာစရိယဿ စ နိသိန္နာသနံ ဩလောကေန္တော အာဟံသု “အာစရိယ
 မယံ ‘ဣမသ္မိံ’ လောကေ တုမေဟိ မဟန္တတရော နတ္ထိ”တိ ဝိစရာမ၊ အယံ ပန
 ပုရိသော တုမေဟိ မဟန္တတရော မညေ”တိ^၅။ နန္ဒတာပသော “တာတာ ကိ”
 ဝဒေထ၊ သာသပေန^၆ သဒ္ဓိံ အဋ္ဌသဋ္ဌိသတသဟဿယောဇနဗ္ဗေဓံ သိနေရုံ
 ဥပမေတုံ ဣစ္ဆထ၊ သဗ္ဗညူဗုဒ္ဓေန သဒ္ဓိံ မာ မံ ဥပမိတ္တာ”တိ^၆ အာဟ။ အထ တေ
 တာပသာ “သစေ အယံ ဩရကော အဘဝိဿ၊ န အမှာကံ အာစရိယော ဧဝံ
 ဥပမံ အာဟရေယျ၊ ယာဝ မဟာ ဝတာယံ ပုရိသာဇာနိယော”တိ ပါဒေသု
 နိပတိတွာ သိရသာ ဝန္တိသု။ အထ တေ အာစရိယော အာဟ “တာတာ
 အမှာကံ ဗုဒ္ဓါနံ အနုစ္စဝိကော ဒေယျဓမ္မော နတ္ထိ၊ ဘဂဝါ စ ဘိက္ခာစာရ-
 ဝေလာယံ ဣဓာဂတော၊ တသ္မာ မယံ ယထာဗလံ ဒေယျဓမ္မံ ဒဿာမ၊ တုမေ
 ယံ ယံ ပဏီတံ ဖလာဖလံ အာနိတံ၊ တံ တံ အာဟရထာ”တိ ဝတွာ အာဟရာ-
 ပေတွာ ဟတ္ထေ ဓောဝိတွာ သယံ တထာဂတဿ ပတ္တေ ပတိဋ္ဌာပေသိ။

၁-တေန စ သမယေန ပန (သိ)

၄-မဟန္တတရောတိ မညေတိ (က)

၂-ဝိဝဋ္ဌန္တဒေါ (သိ)

၅-ကိ သာသပေန (က)

၃-ဧကမန္တေ (သိ)

၆-သဒ္ဓိံ ဥပမိတ္တာတိ (က)

သတ္တာရာ ဖလာဖလေ^၁ ပဋိဂ္ဂဟိတမတ္တေ ဒေဝတာ ဒိဗ္ဗောဇံ ပက္ခိပိံသု။
တာပသော ဥဒကမ္ပိသယမေဝ ပရိဿာဝေတွာ အဒါသိ။ တတော ဘောဇန-
ကိစ္စံ နိဋ္ဌာပေတွာ နိသိန္ဓေ သတ္တရိ သဗ္ဗေ အန္တေဝါသိကေ ပက္ခောသိတွာ
သတ္တု သန္တိကေ သာရဏီယံ ကထံ ကထေန္တော နိသိဒိ။ သတ္တာ “ဘိက္ခု-
သံသော အာဂစ္ဆတူ”တိ စိန္တေသိ။ ဘိက္ခု သတ္တု စိတ္တံ ဥတွာ သတ-
သဟဿမတ္တာ ဒိဏာသဝါ အာဂန္တော သတ္တာရံ ဝဋ္ဌိတွာ ကေမန္တံ အဋ္ဌံသု။

နန္ဒတာပသော အန္တေဝါသိကေ အာမန္တေသိ “တာတာ ဗုဒ္ဓါနံ နိသိန္ဓာ-
သနမ္ပိ နိစံ၊ သမဏသတသဟဿဿပိ အာသနံ နတ္ထိ၊ တုမေဟိ အဇ္ဇ ဥဋ္ဌာရံ
ဘဂဝတော ဘိက္ခုသံသဿ စ သက္ကာရံ ကာတုံ ဝဋ္ဌတိ၊ ပဗ္ဗတပါဒတော
ဝဏ္ဏဂန္ဓသမ္ပန္နာနိ ပုပ္ဖါနိ အာဟရထာ”တိ။ အစိန္တေယျတ္တာ ဣဒ္ဓိဝိသယဿ
မဟုတ္တေနဝ ဝဏ္ဏဂန္ဓသမ္ပန္နာနိ ပုပ္ဖါနိ အာဟရိတွာ ဗုဒ္ဓါနံ ယောဇနပ္ပမာဏံ
ပုပ္ဖါသနံ ပညာပေသုံ။ အဂ္ဂသာဝကာနံ တိဂါဝုတံ၊ သေသဘိက္ခုနံ အစုယော-
ဇနိကာဒိဘေဒံ၊ သံသနဝကဿ ဥသဘမတ္တံ အဟောသိ။ ဧဝံ ပညတ္တေသု
အာသနေသု နန္ဒတာပသော တထာဂတဿ ပုရတော အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂယု
ဌိတော “ဘန္တေ မယံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ ဣမံ ပုပ္ဖါသနံ
အဘိရူဟထာ”တိ အာဟ။ နိသိဒိ ဘဂဝါ ပုပ္ဖါသနေ။ ဧဝံ နိသိန္ဓေ သတ္တရိ
သတ္တု အာကာရံဥတွာ ဘိက္ခု၊^၂ အတ္တနော အတ္တနော ပတ္တာသနေ နိသိဒိံသု။
နန္ဒတာပသော မဟန္တံ ပုပ္ဖဆတ္တံ ဂဟေတွာ တထာဂတဿ မတ္ထကေ ဓာရေန္တော
အဋ္ဌာသိ။ သတ္တာ “တာပသာနံ အယံ သက္ကာရေ မဟပ္ပလော ဟောတူ”တိ
နိရောဓသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိ။ သတ္တု သမာပန္နဘာဝံ ဥတွာ ဘိက္ခုပိ သမာ-
ပဇ္ဇိံသု။^၃ တထာဂတေ သတ္တာဟံ နိရောဓံ သမာပဇ္ဇိတွာ နိသိန္ဓေ အန္တေ-
ဝါသိကာ ဘိက္ခာစာရကာလေ သမ္ပတ္တေ ဝနမူလဖလာဖလံ^၄ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ
သေသကာလေ ဗုဒ္ဓါနံ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂယု တိဋ္ဌန္တိ။ နန္ဒတာပသော ပန ဘိက္ခာ-
စာရမ္ပိ အဂန္တော ပုပ္ဖဆတ္တံ ဓာရေန္တော သတ္တာဟံ ပီတိသုခေနေဝ ဝိတိ-
နာမေတိ။

သတ္တာ နိရောဓတော ပုဋ္ဌာယ အရဏဝိဟာရိအင်္ဂေန ဒက္ခိဏေယျင်္ဂေန
စာတိ ဦးဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ ဧကံ သာဝကံ “ဣသိဂဏဿ ပုပ္ဖါသနာ-
နမောဒနံ ကရေဟိ”တိ အာဏာပေသိ။ သော စက္ကဝတ္တိရညော သန္တိကာ
ပဋိလဒ္ဓမဟာလာဘော မဟာယောဓော ဝိယ တုဋ္ဌမာနသော အတ္တနော

၁-ဖလာဖလံ (က)

၂-ဘိက္ခုသု (သိ)

၃-နိသိန္ဓေသု (သိ)

၄-သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိံသု (သိ)

၅-ဝနမူလဖလံ (က)

ဝိသယေ ဌတွာ တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ သမ္ပသိတွာ အနုမောဒနံ အကာသိ။
 တဿ ဒေသနာဝသာနေ သတ္တာ သယံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ဒေသနာ-
 ပရိယောသာနေ သဗ္ဗေ စတုစက္ကာလီသသဟဿတာပသာ အရဟတ္တံ
 ပါပုဏိံသု။ သတ္တာ “ထေ ဘိက္ခဝေါ”တိ ဟတ္ထံ ပသာရေသိ။ တေသံ တာဝ-
 ဒေဝ ကေသမသု^၁ အန္တရဓာယိ။ အဋ္ဌ ပရိက္ခာရာ ကာယေ ပဋိမုက္ကာဝ
 အဟေသုံ။ သဠိဝဿတ္ထေရာ ဝိယ သတ္တာရံ ပရိဝါရယိံသု။ နန္ဒတာပသော ပန
 ဝိက္ခိတ္တစိတ္တတာယ ဝိသေသံ နာဓိဂစ္ဆိ။ တဿ ကိရ အရုဏဝိဟာရိတ္ထေရဿ
 သန္တိကေ ဓမ္မံ သောတုံ အာရဒ္ဓကာလတော ပဋ္ဌာယ “အဟော ဝတာဟမ္ပိ
 အနာဂတေ ဥပ္ပဇ္ဇနကဗုဒ္ဓဿ သာသနေ ဣမိနာ သာဝကေန လဒ္ဓရရံ လဘေ-
 ယျ”န္တိ စိတ္တံ ဥဒပါဒိ။ သော တေန ပရိဝိတက္ကေန မဂ္ဂဗလပဋိဝေဓံ ကာတုံ
 နာသက္ခိ။ တထာဂတံ ပန ဝဋ္ဋိတွာ သမ္ပါဒေ ဌတွာ အာဟ “ဘန္တေ ယေန
 ဘိက္ခုနာ ဣသိဂဏဿ ပုပ္ဖါသနာနုမောဒနာ ကတာ၊ ကော နာမာယံ တုမ္ဘာကံ
 သာသနေ”တိ။ အရုဏဝိဟာရိအင်္ဂေ ဒက္ခိဏေယျအင်္ဂေ စ တေဒဂ္ဂံ ပတ္တော
 ဧသော ဘိက္ခုတိ။ “ဘန္တေ ယွာယံ မယာ သတ္တာဟံ ပုပ္ဖဆတ္တံ ဓာရေန္တေန
 သက္ကာရာ ကတော၊ တေန အဓိကာရေန န အညံ သမ္ပတ္တိံ ပတ္ထေမိ၊
 အနာဂတေ ပန ဧကဿ ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ အယံ ထေရော ဝိယ ဒွိဟင်္ဂေဟိ
 သမန္နာဂတော သာဝကော ဘဝေယျ”န္တိ ပတ္ထနမကာသိ။

သတ္တာ “သမိဇ္ဈိဿတိ န ခေါ ဣမဿ တာပသဿ ပတ္တနာ”တိ
 အနာဂတံသညဏံ ပေသေတွာ ဩလောကေန္တော ကပ္ပသတသဟဿံ
 အတိက္ကမိတွာ သမိဇ္ဈနကဘာဝံ ဒိသ္မာ နန္ဒတာပသံ အာဟ “န တေ အယံ
 ပတ္တနာ မောဃာ ဘဝိဿတိ၊ အနာဂတေ ကပ္ပသတသဟဿံ အတိက္ကမိတွာ
 ဂေါတမော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပဇ္ဈိဿတိ၊ တဿ သန္တိကေ သမိဇ္ဈိဿတိ”တိ
 ဝတွာ ဓမ္မကထံ ကထေတွာ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော အကာသံ ပက္ခန္တိ။
 နန္ဒတာပသော ယာဝ စက္ခုပထသမတိက္ကမာ သတ္တာရံ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ ဥဒ္ဓိဿ
 အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂယ အဋ္ဌာသိ။ သော အပရဘာဂေ ကာလေန ကာလံ သတ္တာရံ
 ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုဏိ။ အပရိဟိနဇ္ဈာနောဝ ကာလင်္ကတွာ မြဟ္မလောကေ
 နိဗ္ဗတ္တော။ တတော ပန စုတော အပရာနိပိ ပဉ္စ ဇာတိသတာနိ ပဗ္ဗဇိတွာ
 အာရညကော အဟောသိ။ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကာလေပိ ပဗ္ဗဇိတွာ အာရည-
 ကော ဟုတွာ ဂတပစ္စာဂတဝတ္တံ ပူရေသိ။ ဧတံ ကိရ ဝတ္တံ အပရိပူရေတွာ

မဟာသာဝကဘာဝံ ပါပုဏန္တာ နာမ နတ္ထိ။ ဂတပစ္စာဂတဝတ္ထံ ပန အာဂမ-
ဋ္ဌကထာသု^၁ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သော ဝိသတိဝဿသဟဿာနိ
ဂတပစ္စာဂတဝတ္ထံ ပူရေတွာ ကာလင်္ကတွာ ကာမာဝစရဒေဝလောကေ
တာဝတိံသဘဝနေ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ အပဒါနေ^၂—

“ဟိမဝန္တဿာဝိဒူရေ၊ နိသဘော နာမ ပဗ္ဗတော။
အဿမော သုကတော မယံ၊ ပဏ္ဏသာလာ သုမာပိတာ။
ကောသိယော နာမ နာမေန၊ ဇဋ္ဌိလော ဥဂ္ဂတာပနော။
ကောကိယော^၃ အဒုတိယော၊ ဝဿမိ နိသဘေ တဒါ။
ဇလံ မူလဉ္စ ပဏ္ဏဉ္စ၊ န ဘုဉ္စာမိ အဟံ တဒါ။
ပဝတ္ထံဝ သုပါတာဟံ^၄၊ ဥပဇီဝါမိ တာဝဒေ။
နာဟံ ကောပေမိ အာဇီဝံ၊ စဇမာနောပိ ဇီဝိတံ။
အာရာဓေမိ သကံ စိတ္တံ၊ ဝိဝဇ္ဇေမိ အနေသနံ။
ရာဂူပသံဟိတံ စိတ္တံ၊ ယဒါ ဥပ္ပဇ္ဇတေ မမ။
သယံဝ ပစ္စဝေက္ခာမိ၊ ဧကဂ္ဂေါ^၅ တံ ဒမေမဟံ။
ရဇ္ဇသေ ရဇ္ဇနိယေ စ၊ ဒုဿနိယေ စ ဒုဿသေ။
မုယုသေ မောဟနိယေ စ၊ နိက္ခမဿု ဝနာ တုဝံ။
ဝိသုဒ္ဓါနံ အယံ ဝါသော၊ နိမ္မလာနံ တပဿိနံ။
မာ ခေါ ဝိသုဒ္ဓိံ ဒူသေသိ၊ နိက္ခမဿု ဝနာ တုဝံ။
အဂါရိကော ဘဝိတွာန၊ ယဒါ ပုတ္တံ လဘိဿသိ။
ဥဘောပိ မာ ဝိရာဓေသိ၊ နိက္ခမဿု ဝနာ တုဝံ။
ဆဝါလာတံ ယထာ ကဋ္ဌံ၊ န ကွစိ ကိစ္စကာရကံ^၆။
နေဝ ဂါမေ အရညေ ဝါ၊ န ဟိ တံ ကဋ္ဌသမ္ပတံ။
ဆဝါလာတူပမော တွံ^၇သိ၊ န ဂိဟိ နာပိ သညတော။
ဥဘတော မုတ္တကော အဇ္ဇ၊ နိက္ခမဿု ဝနာ တုဝံ။
သိယာ န ခေါ တဝ ဧတံ၊ ကော ပဇာနာတိ တေ ဣဒံ။
သဒ္ဓါဓုရံ ဝဟိသိ မေ၊ ကောသဇ္ဇဗဟုလာယ စ။

၁-ဒီ-၄ ၁-၁၆၇၊ မ-၄ ၁-၂၅၉-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၂-ဒ ၃-၇၄-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၃-ကောကိကော (က)
၄-ပဝတ္တပဏ္ဍုပတ္တာနံ (သိ) ၅-ဧကကော (သိ) ၆-နက္ခေဝ ကိစ္စကာရကံ (သိ)

ဇိဂုစ္ဆိဿန္တိ တံ ဝိညူ၊ အသုစိ နာဂရိကော ယထာ။
 အာကမ္မိတွာန ဣသယော၊ စောဒယိဿန္တိ တံ သဒါ။
 တံ ဝိညူ ပဝဒိဿန္တိ^၁၊ သမတိက္ကန္တသာသနံ။
 သံဝါသံ အလဘန္တော ဟိ၊ ကထံ ဇိဝိဟိသိ တုဝံ။
 တိဓာပဘိန္တံ မာတင်္ဂံ၊ ကုဉ္ဇရံ သဠိဟာယနံ။
 ဗလီ နာဂေါ ဥပဂန္တော၊ ယူထာ နိဟရတေ ဂဇံ။
 ယူထာ ဝိနိဿဋ္ဌော သန္တော၊ သုခံ သာတံ န ဝိန္ဒတိ။
 ဒုက္ခိတော ဝိမနော^၂ ဟောတိ၊ ပဇ္ဈာယန္တော ပဝေဓတိ။
 တထေဝ ဇဠိလာ တမ္ပိ၊ နိဟရိဿန္တိ ဒုမ္မတိ။
 တေဟိ တံ နိဿဋ္ဌော သန္တော၊ သုခံ သာတံ န လစ္ဆသိ။
 ဒိဝါ ဝါ ယဒိ ဝါ ရတ္တိ၊ သောကသလ္လသမပ္ပိတော။
 ဒယုတိ ပရိဋ္ဌာဟေန၊ ဂဇော ယူထာဝ နိဿဋ္ဌော။
 ဇာတရူပံ ယထာ ကုဉ္ဇံ၊ နေဝ ဈာယတိ ကတ္တမိ။
 တထာ သီလဝိဟိနော တံ၊ န ဈာယိဿသိ ကတ္တမိ။
 အဂါရံ ဝသမာနောပိ၊ ကထံ ဇိဝိဟိသိ တုဝံ။
 မတ္တိကံ ပေတ္တိကဇ္ဇာပိ၊ နတ္ထိ တေ နိဟိတံ ဓနံ။
 သယံ ကမ္မံ ကရိတွာန၊ ဂတ္တေ သေဒံ ပမောစယံ။
 ဧဝံ ဇိဝိဟိသိ ဂေဟေ၊ သာဓု တေ တံ န ရုစ္စတိ။
 ဧဝါဟံ တတ္ထ ဝါရေမိ၊ သံကိလေသဂတံ မနံ။
 နာနာဓမ္မကထံ ကတွာ၊ ပါပါ စိတ္တံ နိဝါရယိ။
 ဧဝံ မေ ဝိဟရန္တဿ၊ အပ္ပမာဒဝိဟာရိနော။
 တိသဝဿသဟဿာနိ၊ ဝိဝိနေ မေ^၃ အတိက္ကမံ။
 အပ္ပမာဒရတံ ဒိသ္မာ၊ ဥတ္တမတ္ထံ ဂဝေသကံ။
 ပဒုမုတ္တရသမ္ပုဋ္ဌေါ၊ အာဂစ္ဆိ မမ သန္တိကံ။
 တိမ္မရူသကဝဏ္ဏာဘော^၄၊ အပ္ပမေယျော အနုပမော။
 ရူပေနာ^၅သဒိသော ဗုဒ္ဓေါ၊ အာကာသေ စက်မိ တဒါ။

၁-ပဝဒိဿန္တိ (သိ)

၂-ပဝနေ စ (သိ)

၂-ဒုမ္မနော (သိ)

၄-တိမ္မရူပဏ္ဏာဘော (သိ)

သုဗုလ္လော သာလရာဇာဝ၊ ဝိဇ္ဇူဝ'ဗ္ဗသနန္တရေ။
 ဣဏေနာ'သဒိသော ဗုဒ္ဓေါ၊ အာကာသေ စက်မီ တဒါ။
 သီဟရာဇာဝ'သမ္ဘိတော၊ ဂဇရာဇာဝ ဒပ္ပိတော။
 လာသိတော? ဗျုပ္ပရာဇာဝ၊ အာကာသေ စက်မီ တဒါ။
 သိဝိနိက္ခသဝဏ္ဏာဘော၊ ခဒိရဂါရသန္ဓိဘော။
 မဏိ ယထာ ဇောတိရသော၊ အာကာသေ စက်မီ တဒါ။
 ဝိသုဒ္ဓကေလာသနိဘော၊ ပုဏ္ဏမာယေဝ စန္ဒိမာ။
 မဇ္ဈိနိကေဝ သူရိယော၊ အာကာသေ စက်မီ တဒါ။
 ဒိသ္မာ နဘေ စက်မန္တံ၊ ဧဝံ စိန္တေသဟံ တဒါ။
 ဒေဝေါ န ခေါ အယံ သတ္တော၊ ဥဒါဟု မနုဇော အယံ။
 န မေ သုတော ဝါ ဒိဋ္ဌော ဝါ၊ မဟိယာ ဧဒိသော နရော။
 အပိ မန္တပဒံ အတ္ထိ၊ အယံ သတ္တာ ဘဝိဿတိ။
 ဧဝါဟံ စိန္တယိတွာန၊ သကံ စိတ္တံ ပသာဒယိ။
 နာနာပုပ္ဖေ ဂန္ဓဉ္စ၊ သန္ဓိပါတေသဟံ တဒါ။
 ပုပ္ဖါသနံ ပညာပေတွာ၊ သာဓုစိတ္တံ မနောရမံ။
 နရသာရထိနံ အဂ္ဂံ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိ။
 ဣဒံ မေ အာသနံ ဝိရ၊ ပညတ္တံ တဝ'နုစ္ဆဝံ။
 ဟာသယန္တော မမံ စိတ္တံ၊ နိသီဒ ကုသုမာသနေ။
 နိသီဒိ တတ္ထ ဘဂဝါ၊ အသမ္ဘိတောဝ ကေသရိ။
 သတ္တရတ္ထိန္ဒိဝံ ဗုဒ္ဓေါ၊ ပဝရေ ကုသုမာသနေ။
 နမဿမာနော အဋ္ဌာသိ၊ သတ္တရတ္ထိန္ဒိဝံ အဟံ။
 ဝုဠဟိတွာ သမာဓိမှာ၊ သတ္တာ လောကေ အနုတ္တရော။
 မမ ကမ္မံ ပကိတ္တေန္တော၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိ။
 ဘာဝေဟိ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ဘာဝနာနမနုတ္တရံ။
 ဣမံ သတိ ဘာဝယိတွာ၊ ပူရယိဿသိ မာနသံ ။

တိဿကပ္ပသဟဿာနိ၊ ဒေဝလောကေ ရမိဿသိ။
 အသီတိက္ခတ္တု၊ ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇ္ဇံ ကရိဿသိ။
 သဟဿက္ခတ္တု၊ စက္ကဝတ္တိ၊ ရာဇာ ရဋ္ဌေ ဘဝိဿသိ။
 ပဒေသရဇ္ဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသမ္ဘိယံ။
 အနုဘောဿသိ တံ သဗ္ဗံ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယာ ဖလံ။
 ဘဝါဘဝေ သံသရဇ္ဇော၊ မဟာဘောဂံ လဘိဿသိ။
 ဘောဂေ တေ ဦနတာ နတ္ထိ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယာ ဖလံ။
 ကပ္ပသတသဟဿမ္ပိ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
 ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
 အသီတိကောဋိ၊ ဆဇ္ဇေတွာ၊ ဒါသေ ကမ္မကရေ ဗဟူ။
 ဂေါတမဿ ဘဂဝတော၊ သာသနေ ပဗ္ဗဇိဿသိ။
 အာရာယေတွာ သမ္ပုဋ္ဌံ၊ ဂေါတမံ သကျုပ္ပင်္ဂဝံ။
 သုဘူတိ နာမ နာမေန၊ ဟေဿသိ သတ္တု သာဝကော။
 ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတွာ၊ ဒက္ခိဏေယျဂုဏမ္ပိ တံ။
 တထာရဏဝိဟာရေ စ၊ ဦးသု အဂ္ဂေ ဌပေဿသိ။
 ဣဒံ ဝတွာန သမ္ပုဋ္ဌေါ၊ ဇလဇုတ္တမနာမကော။
 နာဘံ^၁ အတ္တဂ္ဂမီ ဝိရော၊ ဟံသရာဇာဝ အဗ္ဗရေ။
 သာသိတော လောကနာထေန၊ နမသိတွာ တထာဂတံ။
 သဒါ ဘာဝေမိ မုဒိတော၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိမုတ္တမံ။
 တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိမိဟိ စ။
 ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသံ အဂစ္ဆဟံ။
 အသီတိက္ခတ္တု၊ ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇ္ဇမကာရယိ။
 သဟဿက္ခတ္တု၊ ရာဇာ စ၊ စက္ကဝတ္တိ အဟောသဟံ^၂။
 ပဒေသရဇ္ဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသမ္ဘိယံ။
 အနုဘောမိ သုသမ္ပတ္တိ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယာ ဖလံ။

ဘဝါဘဝေ သံသရန္တော၊ မဟာဘောဂံ လဘာမဟံ။
 ဘောဂေ မေ ဦနတာ နတ္ထိ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယာ ဖလံ။
 သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယာ ဖလံ။
 ပဋိသန္တိဒါ စတဿော၊ ဝိမောက္ခာပိ စ အဋ္ဌိမေ။
 ဆဋ္ဌဘိညာ သန္တိကတာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ—

ဣတ္ထံ သုဒ္ဓံ အာယသ္မာ သုဘူတိတ္ထေရော ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိတ္တာတိ။

ဧဝံ ပန သော တာဝတိံသဘဝနေ အပရာပရံ ဥပ္ပဇ္ဇနဝသေန ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိတွာ တတော စုတော မနုဿလောကေ အနေကသတက္ခတ္တံ စက္ကဝတ္တိရာဇာ စ ပဒေသရာဇာ စ ဟုတွာ ဥဋ္ဌာရံ မနုဿသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိတွာ အထာ အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ သာဝတ္ထိယံ သုမနသေဋ္ဌိဿ ဂေဟေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ ကနိဋ္ဌော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ “သုဘူတိ”တိဿ နာမံ အဟောသိ။

တေန စ သမယေန အမှာကံ ဘဂဝါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပဝတ္တ-
 ဝရဓမ္မစက္ကော အနုပုဗ္ဗေန ရာဇဂဟံ ဂန္တော တတ္ထ ဝေဠုဝနပဋိဂ္ဂဟဏာဒိနာ
 လောကာနုဂ္ဂဟံ ကရောန္တော ရာဇဂဟံ ဥပနိဿာယ သီတဝနေ ဝိဟရတိ။ တဒါ
 အနာထပိဏ္ဍိကော သေဋ္ဌိ သာဝတ္ထိယံ ဥဋ္ဌာနကဘဏ္ဍံ ဂဟေတွာ အတ္တနော
 သဟာယဿ ရာဇဂဟသေဋ္ဌိနော ဃရံ ဂတော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒံ သုတွာ သတ္တာရံ
 သီတဝနေ ဝိဟရန္တိ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဌမဒဿနေနေဝ သောတာပတ္တိဖလေ
 ပတိဋ္ဌာယ သတ္တာရံ သာဝတ္ထိံ အာဂမနတ္ထာယ ယာစိတွာ တတော
 ပဉ္စစက္ကာလီသယောဇနေ မဂ္ဂေ ယောဇနေ ယောဇနေ သတသဟဿ-
 ပရိစ္စာဂေန ဝိဟာရေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ သာဝတ္ထိယံ ရာဇမာနေန အဋ္ဌကရိ-
 သပ္ပမာဏံ ဇေတဿ ရာဇကုမာရဿ ဥယျာနဘူမိံ ကောဋိသန္တာရေန
 ကိဏိတွာ တတ္ထ ဘဂဝတော ဝိဟာရံ ကာရေတွာ အဒါသိ။ ဝိဟာရပရိဂ္ဂဟဏ-
 ဒိဝသေ အယံ သုဘူတိကုဋုမ္ပိကော အနာထပိဏ္ဍိကသေဋ္ဌိနာ သမ္ဘိံ ဂန္တော
 ဓမ္မံ သုဏန္တော သမ္ဘိံ ပဋိလဘိတွာ ပဗ္ဗဇိ။ သော ဥပသမ္ပဇ္ဇိတွာ ဒွေ မာတိကာ
 ပဂုဏာ? ကတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထာပေတွာ အရညေ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော
 မေတ္တာဈာနပါဒကံ? ဝိပဿနံ ဝဍေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ သော ဓမ္မံ

ဒေသေန္တော ယသ္မာ သတ္တာရာ ဒေသိတနိယာမေန အနောဒိဿကံ ကတွာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ တသ္မာ အရဏဝိဟာရိနံ အဂ္ဂေါ နာမ ဇာတော။ ပိဏ္ဍာယ စရန္တော ဃရေ ဃရေ မေတ္တာဈာနံ သမာပဋိတွာ ဝုဋ္ဌာယ^၁ ဘိက္ခံ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ “ဧဝံ ဒါယကာနံ မဟပ္ပလံ ဘဝိဿတိ”တိ။ တသ္မာ ဒက္ခိဏေယျာနံ အဂ္ဂေါ နာမ ဇာတော။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ အရဏဝိဟာရိနံ ယဒိဒံ သုဘူတိ၊ ဒက္ခိဏေယျာနံ ယဒိဒံ သုဘူတိ”တိ။ ဧဝမယံ မဟာထေရော အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာယ အတ္တနာ^၂ ပူရိတပါရမီနံ ဖလဿ မတ္ထကံ ပတွာ လောကေ အဘိညာတော အဘိလက္ခိတော ဟုတွာ ဗဟုဇနဟိတာယ ဇနပဒစာရိကံ စရန္တော အနုပုဗ္ဗေန ရာဇဂဟံ အဂမာသိ။

ရာဇာ ဗိမ္ဗိသာရော ထေရဿ အာဂမနံ သုတွာ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဋ္ဋိတွာ “ဣဓေဝ ဘန္တေ ဝသထာ”တိ ဝတွာ “နိဝါသနဋ္ဌာနံ ကရိဿာမီ”တိ ပက္ကန္တော ဝိဿရိ။ ထေရော သေနာသနံ အလဘန္တော အဗ္ဘောကာသေ ဝိတိနာမေသိ။ ထေရဿ အာနုဘာဝေန ဒေဝေါ န ဝသတိ။ မနုဿာ အဝုဋ္ဌိတာယ ဥပဗ္ဗုတာ ရညော နိဝေသနဒွါရေ ဥက္ကုဋ္ဌိမကံသု။ ရာဇာ “ကေန န ခေါ ကာရဏေန ဒေဝေါ န ဝသတိ”တိ ဝိမံသန္တော “ထေရဿ အဗ္ဘောကာသဝါသေန မညေ န ဝသတိ”တိ စိန္တေတွာ^၃ တဿ ပဏ္ဏကုဋ်^၄ ကာရာပေတွာ “ဣမိဿာ ဘန္တေ ပဏ္ဏကုဋ်ယာ ဝသထာ”တိ ဝတွာ ဝဋ္ဋိတွာ ပက္ကာမိ။ ထေရော ကုဋ်ကံ ပဝိသိတွာ တိဏသန္တာရကေ^၅ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိ။ တဒါ ပန ဒေဝေါ ထောက် ထောက်^၆ ဖုဿယတိ၊ န သမ္မာ ခေရံ အနုပုဝေစ္ဆတိ။ အထ ထေရော လောကဿ အဝုဋ္ဌိကဘယံ ဝိသမိတုကာမော^၇ အတ္တနော အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရဝတ္ထုကဿ ပရိဿယဿ အဘာဝံ ပဝေဒေန္တော—

၁။ “ဆန္ဒာ မေ^၁ ကုဋ်ကာ သုခါ နိဝါတာ၊
ဝဿ ဒေဝ ယထာသုခံ။
စိတ္တံ မေ သုသမာဟိတံ ဝိမုတ္တံ၊
အာတာပီ ဝိဟရာမိ ဝဿ ဒေဝါ”တိ—

ဂါထမာဟ။

၁-သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ (သိ)

၄-စိန္တေန္တော (သိ၊က)

၇-ဝိမေတုကာမော (သိ)

၂-အံ ၁-၂၄-ပိဋေ။

၅-တိဏသန္တာရဏေ (က)

၃-အတ္တနော (သိ၊က)

၆-ထောက် (က)

၈-ဆန္ဒာ မေသာ (က)

တတ္ထ ဆန္ဒ-သဒ္ဓေါတာဝ “ဆန္ဒာ သာ ကုမာရိကာ ဣမဿ ကုမာရကဿ”^၁ “နန္တန္တံ နပ္ပတိရူပ”^၂ န္တိအာဒိသု^၃ ပတိရူပေ အာဂတော။ “ဆန္ဒံ တွေဝ ဖဂ္ဂုဏ ဖဿာယတနာန”^၄ န္တိအာဒိသု^၅ ဝစနဝိသိဋ္ဌေ သင်္ချာဝိသေသေ။ “ဆန္ဒမတိ-ဝဿတိ၊ ဝိဝဋ် နာတိဝဿတိ”^၆ တိအာဒိသု^၇ ဂဟဏေ။ “ကျာဟံ တေ နန္တန္တောပိ ကရိဿာမိ”^၈ တိအာဒိသု^၉ နိဝါသနပါရူပနေ။ “အာယသ္မာ ဆန္ဒော အနာစာရံ အာစရတိ”^{၁၀} တိအာဒိသု^{၁၁} ပညတ္တိယံ။ “သဗ္ဗန္တန္တံ သဗ္ဗပရိစ္ဆန္တံ”^{၁၂} ဆန္ဒာ ကုဋိ အာဟိတော ဂိနိ”^{၁၃} တိ ၈ အာဒိသု တိဏာဒိဟိ ဆာဒနေ။ ဣဓာပိ တိဏာဒိဟိ ဆာဒနေယေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ တသ္မာ တိဏေန ဝါ ပဏ္ဍေန ဝါ ဆန္ဒာ ယထာ န ဝဿတိ ဝဿောဒကပတနံ န ဟောတိ န ဩဝဿတိ၊ ဧဝံ သမ္ပဒေဝ ဆာဒိတာတိ အတ္ထော။

မေ-သဒ္ဓေါ “ကိစ္ဆေန မေ အဓိဂတံ၊ ဟလံ ဒါနိ ပကာသိ-တု”^{၁၄} န္တိအာဒိသု^{၁၅} ကရဏေ အာဂတော၊ မယာတိ အတ္ထော။ “တဿ မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတု”^{၁၆} တိအာဒိသု^{၁၇} သမ္ပဒါနေ၊ မယန္တိ အတ္ထော။ “ပုဗ္ဗေဝ မေ ဘိက္ခဝေ သမ္မောဓာ အနဘိသမ္ပုဒ္ဓဿ ဗောဓိသတ္တသေဝ သတော”^{၁၈} တိအာဒိသု^{၁၉} သာမိအတ္ထေ အာဂတော။ ဣဓာပိ သာမိအတ္ထေ ဧဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မမာတိ အတ္ထော။ ကိဉ္ဇာပိ ဒီဏာသဝါနံ မမာယိတဗ္ဗံ နာမ ကိဉ္ဇိ နတ္ထိ လောကဓမ္မေဟိ အနုပလိတ္တဘာဝတော၊ လောကသမညာဝသေန ပန တေသမ္ပိ “အဟံ မမာ”^{၂၀} တိ ဝေါဟာရမတ္ထံ ဟောတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ကိန္တိ မေ သာဝကာ ဓမ္မဒါယာဒါ ဘဝေယျံ၊ နော အာမိသဒါယာဒါ”^{၂၁} တိ^{၂၂}။

ကုဋိကာတိ ပန မာတုကုန္တိပိ ကရဇကောယောပိ တိဏာဒိစ္ဆဒနော ပတိဿယောပိ ဝုစ္စတိ။ တထာ ဟိ—

“မာတရံ ကုဋိကံ မြူသိ၊ ဘရိယံ မြူသိ”^{၂၃} ကုလာဝကံ။

ပုတ္တေ သန္တာနကေ မြူသိ”^{၂၄}၊ တဏှာ မေ မြူသိ”^{၂၅} ဗန္ဓန”^{၂၆} န္တိ^{၂၇}—

အာဒိသု မာတုကုန္တိ “ကုဋိကာ”^{၂၈} တိ ဝုတ္တော။

၁-ဂိ ၁-၁၉၇-ပိဋ္ဌေ။	၂-ဂိ ၁-၂၄၈-ပိဋ္ဌေ။	၃-ပရိယေသိတဋ္ဌံ။
၄-ဒ ၁-၁၄၄၊ ဝိ ၄-၄၂၄-ပိဋ္ဌာဒိသု။	၅-ဂဂဏေ(က)	၆-ပရိယေသိတဋ္ဌံ။
၇-ဂိ ၁-၂၇၁-ပိဋ္ဌေ။	၈-ဂိ ၂-၂၈-ပိဋ္ဌေ။	၉-ဒ ၁-၂၈၂-ပိဋ္ဌေ သုတ္တနိပါတေ။
၁၀-ဂိ ၃-၇၊ ဝိ ၂-၃၁၊ မ ၁-၂၂၄၊ မ ၂-၂၉၁၊ သံ ၁-၁၃၈-ပိဋ္ဌေသု။		
၁၁-သံ ၂-၁၆၂၊ အံ ၁-၅၇၁-ပိဋ္ဌာဒိသု။		၁၂-မ ၁-၁၆၁၊ သံ ၂-၂၄၂-ပိဋ္ဌေသု။
၁၃-မ ၁-၁၅-ပိဋ္ဌေ။	၁၄-မြူမိ(က)	၁၅-သံ ၁-၈-ပိဋ္ဌေ။

“အဋ္ဌကကံလကုဋ်ကေ၊ မံသန္တာရုပသိဗ္ဗိတေ”။

မိရတ္ထ၊ ပူရေ ဒုဂ္ဂန္ဓေ၊ ပရဂတ္ထေ၊ မမာယသိ”တိ?—

အာဒိသု ကေသာဒိသမူဟဘူတော ကရဇကာယော။ “ကဿပဿ ဘဂဝတော ဘဂိနိ ကုဋ် ဩဿတိ”။ “ကုဋ် နာမ ဥလ္လိတ္တာ ဝါ ဟောတိ အဝလိတ္တာ ဝါ”တိ- အာဒိသု^၁ တိဏဆဒနပတိဿယော။ ဣဓာပိ သော ဧဝ ဝေဒိတဗ္ဗော ပဏ္ဏ- သာလာယ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ ကုဋ် ဧဝ ဟိ ကုဋ်ကာ၊ အပါကဋ်ကုဋ် “ကုဋ်ကာ”တိ ဝုတ္တာ။

သုခ-သဒ္ဓေါ ပန “ဝိပိဋ္ဌိကတွာန သုခံ ဒုခဉ္စ၊ ပုဗ္ဗေဝ စ သောမနဿ- ဒေါမနဿ”န္တိအာဒိသု^၂ သုခဝေဒနာယံ အာဂတော။ “သုခေါ ဗုဒ္ဓါနမုပ္ပါဒေါ၊ သုခေါ သဒ္ဓမ္မဒေသနာ”တိအာဒိသု^၃ သုခမူလေ။ “သုခဿေတံ ဘိက္ခဝေ အဓိ- ဝစနံ ယဒိဒံ ပုညာနိ”တိအာဒိသု^၄ သုခဟေတုမှိ။ “ယသ္မာ စ ခေါ မဟာလိ ရူပံ သုခံ သုခါနုပတိတံ သုခါဝက္ကန္တ”န္တိအာဒိသု^၅ သုခါရမ္မဏေ။ “ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခ- ဝိဟာရာ ဧတေ စုန္ဒ အရိယဿ ဝိနယေ”တိအာဒိသု^၆ အဗျာပဇ္ဇေ။ “နိဗ္ဗာနံ ပရမံ သုခ”န္တိအာဒိသု^၇ နိဗ္ဗာနေ။ “ယာဝဉ္စိဒံ ဘိက္ခဝေ န သုကရံ အက္ခာနေန ပါပုဏိတုံ ယာဝ သုခါ သဂ္ဂါ”တိအာဒိသု^၈ သုခပ္ပစ္စယဋ္ဌာနေ။ “သောဝဂ္ဂိကံ သုခဝိပါကံ သဂ္ဂသံဝတ္တနိက”န္တိအာဒိသု^၉ ဣဋ္ဌေ၊ ပိယမနာပေတိ အတ္ထော။ ဣဓာပိ ဣဋ္ဌေ သုခပ္ပစ္စယေ ဝါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သာ ဟိ ကုဋ် အန္တော ဗဟိ စ မနာပ- ဘာဝေန သမ္မာဒိတာ နိဝါသနဗာသုတာယ “သုခါ”တိ ဝုတ္တာ။ တထာ နာတိသိတနာတိဥဏ္ဍတာယ ဥတုသုခသမ္ပတ္တိယောဂေန ကာယိကစေတသိက- သုခဿ ပစ္စယဘာဝတော။

နိဝါတတိ အဝါတာ၊ ဖုသိတဂ္ဂဋ္ဌပိဟိတဝါတပါနတ္တာ ဝါတပရိဿယ- ရဟိတာတိ အတ္ထော။ ဣဒံ တဿာ ကုဋ်ယာ သုခဘာဝဝိဘာဝနံ။ သဝါတေ ဟိ သေနာသနေ ဥတုသပ္ပါယော န လဗ္ဘတိ၊ နိဝါတေ သော လဗ္ဘတိတိ။ ဝဿာတိ ပဝဿ သမ္မာ ဓာရံ အနုပ္ပဝေစ္ဆ။ ဒေဝါတိ အယံ ဒေဝ-သဒ္ဓေါ “ဣမာနိ တေ ဒေဝ စတုရာသီတိ နဂရသဟဿာနိ ကုသဝတိရာဇဓာနိပ္ပမုခါနိ၊

၁-နဟာရုပရိသိဗ္ဗိတေ (သိ)	၂-ပရဘတ္ထေ(သိ)	၃-ဒု ၂-၃ ၆ ၂-ပိဋေ။
၄-မ ၂-၂၄၃-ပိဋေ။	၅-ဝိ ၁-၂၂၄-ပိဋေ။	၆-ကုဋ် ဧဝ ဟိ ကုဋ်ကာတိဝုတ္တာ။(သိ၊က)
၇-ဒု ၁-၂၀၉-ပိဋေ သုတ္တနိပါတေ။	၈-ဒု ၁-၄၂-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။	၉-အံ ၂-၄၆၅-၊ ဒု ၁-၂၀၅-ပိဋေသု။
၁၀-သံ ၂-၅၇-ပိဋေ။	၁၁-မ ၁-၄၉-ပိဋေ။	၁၂-မ ၂-၁၇၆၊ ဒု ၁-၄၃-ပိဋေသု။
၁၃-မ ၃-၂၁၀-ပိဋေ၊ အတ္ထတော သမာနံ။		၁၄-ဒိ ၁-၄၀၊ သံ ၁-၉၀-ပိဋေဒိသု။

တ္ထေ ဒေဝ ဆန္တံ ဇနေဟိ ဇီဝိတေ အပေက္ခန္တိအာဒိသု^၁ သမ္မုတိဒေဝေ ခတ္တိယေ အာဂတော။ “စာတုမဟာရာဇိကာ ဒေဝါ ဝဏ္ဏဝန္တော သုခ-ဗဟုလာ”တိအာဒိသု^၂ ဥပပတ္တိဒေဝေသု။ “တဿ ဒေဝါတိဒေဝဿ၊ သာသနံ သဗ္ဗဒဿိနော”တိအာဒိသု^၃ ဝိသုဒ္ဓိဒေဝေသု။ ဝိသုဒ္ဓိဒေဝါနံ ဟိ ဘဂဝတော အဘိဒေဝဘာဝေ ဝုတ္တေ ဣတရေသံ ဝုတ္တော ဧဝ ဟောတိ။ “ဝိဒ္ဓေ ဝိဂတ-ဝလာဟကေ ဒေဝေ”တိအာဒိသု^၄ အာကာသေ။ “ဒေဝေါ စ ကာလေန ကာလံ န သမ္မာ ဓာရံ အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ”တိအာဒိသု^၅ မေဃေ ပဇ္ဇန္တေ ဝါ။ ဣဓာပိ မေဃေ ပဇ္ဇန္တေ ဝါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဝဿာတိ ဟိ တေ အာဏာပေန္တော ထေရော အာလပတိ။ ယထာသုခန္တိ ယထာရုစိ။ တဝ ဝဿနေန မယံ ဗာဟိရော ပရိဿယော နတ္ထိ၊ တသ္မာ ယထာကာမံ ဝဿာတိ ဝဿုပဇီဝိသတ္ထေ အနုဂ္ဂ-ဏန္တော ဝဒတိ။

ဣဒါနိ အပ္ပန္နရေ ပရိဿယာဘာဝံ^၆ ဒဿေန္တော “စိတ္တ”န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ စိတ္တံ မေ သုသမာဟိတန္တိ မမ စိတ္တံ သုဋ္ဌ၊ အတိဝိယ သမ္မာ သမ္မဒေဝ ကေဂ္ဂ-ဘာဝေန အာရမ္မဏေ ဌပိတံ။ တဉ္စ ခေါ န နိဝရဏာဒိဝိက္ခမ္ဘနမတ္တေန၊ အပိ စ ခေါဝိမုတ္တံ ဩရုက္ခဂိယဉ္စဘာဂိယသင်္ဂဟေဟိ သဗ္ဗသံယောဇနေဟိ သမ္မကိလေ-သဓမ္မတော စ ဝိသေသေန ဝိမုတ္တံ၊ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဝသေန ပဋိပဿဒ္ဓိပ္ပဟာန-ဝသေန တေ ပဇဟိတွာ ဌိတန္တိ အတ္ထော။ အာတာပီတိဝိရိယဝါ။ ဖလသမာပတ္တိ-အတ္ထံ ဝိပဿနာရမ္ဘဝသေန ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထဉ္စ အာရဒ္ဓဝိရိယော ဟုတွာ ဝိဟရာမိ၊ ဒိဗ္ဗဝိဟာရာဒိဟိ အတ္တဘာဝံ ပဝတ္ထေမိ၊ န ပန ကိလေသပ္ပဟာနတ္ထံ၊ ပဟာတဗ္ဗဿေဝ အဘာဝတောတိ အဓိပ္ပါယော။ “ယထာ ပန ဗာဟိရ-ပရိဿယာဘာဝေန ဒေဝ မယာ တံ ဝဿနေ နိယောဇိတော၊ ဧဝံ အပ္ပန္နရ-ပရိဿယာဘာဝေနပီ”တိ^၇ ဒဿေန္တော ပုနပိ “ဝဿ ဒေဝါ”တိ အာဟ။

အပရော နယော—ဆန္တာတိ ဆာဒိတာ ဝိဟိတာ။ ကုဋိကာတိ အတ္တ-ဘာဝေါ။ သော ဟိ “အနေကာဝယဝဿ သမုဒါယဿ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏဿ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလဿ တဏှာသံယုတ္တဿ အယဉ္ဇေဝ ကာယော သမုဒါဂတော၊ ဗဟိဒ္ဓါ စ နာမရူပ”န္တိအာဒိသု^၈ ကာယောတိ အာဂတော။ “သိဉ္စ ဘိက္ခု ဣမံ

၁-ဒိ ၂-၁၅၅-ပိဋ္ဌေ။

၃-ပရိယေသိတဉ္စ။

၅-အံ ၁-၃၈၇-ပိဋ္ဌေ။

၇-ပရိဿယာဘာဝေန ဝိတိ (သိ)

၂-ဒိ ၃-၂၁၄-ပိဋ္ဌေ။

၄-မ ၁-၃၉၁၊ သံ ၁-၆၅၊ ၃ ၁-၂၀၈-ပိဋ္ဌေသု။

၆-ပရိဿယဿာဝိ အဘာဝံ(သိ)

၈-သံ ၁-၂၆၃-ပိဋ္ဌေ ထောကံ ဝိသဒိသံ။

နာဝံ၊ သိတ္တာ တေ လဟမေဿတိ”တိအာဒိသု နာဝါတိ အာဂတော။ “ဂဟ-
ကာရက ဒိဋ္ဌေသိ၊ ဂဟကူဠံ ဝိသင်္ခတ”န္တိ ၂ စ အာဒိသု ဂဟန္တိ အာဂတော။
“သတ္တော ဂဟာယံ ဗဟုနာဘိဆန္တော၊ တိဋ္ဌံ နရော မောဟနသ္မိံ ပဂါဠော”တိ-
အာဒိသု၊ ဂဟာတိ အာဂတော။ “နေလင်္ဂေါ သေတပစ္ဆာဒေါ၊ ဧကာရော ဝတ္တတိ
ရထော”တိအာဒိသု၊ ရထောတိ အာဂတော။ “ပုန ဂေဟံ န ကာဟသီ”တိ-
အာဒိသု၊ ဂေဟန္တိ အာဂတော။ “ဝိဝဋ္ဌာ ကုဋ္ဌိ နိဗ္ဗုတော ဂိနီ”တိအာဒိသု၊
ကုဋ္ဌိတိ အာဂတော။ တသ္မာ ဣဓာပိသော “ကုဋ္ဌိကာ”တိ ဝုတ္တော။ အတ္တဘာ-
ဝေါ ဟိ ကဋ္ဌာဒီနိ ပဋိစ္စ လဗ္ဘမာနာ ဂေဟနာမိကာ၊ ကုဋ္ဌိကာ ဝိယ အဋ္ဌိအာဒိ-
သညိတေ ပထဝီဓာတုအာဒိကေ ဖဿာဒိကေ စ ပဋိစ္စ လဗ္ဘမာနော
“ကုဋ္ဌိကာ”တိ ဝုတ္တော၊ စိတ္တမက္ကဋ္ဌဿ နိဝါသဘာဝတော စ။ ယထာဟ—

“အဋ္ဌိကင်္ဂလကုဋ္ဌိဝေသာ၊ မက္ကဋ္ဌာဝသထော ဣတိ။

မက္ကဋ္ဌော ပဉ္စဒွါရာယ၊ ကုဋ္ဌိကာယ ပသက္ကိယ။

ဒွါရေနာနုပရိယာတိ၊ သဗ္ဗယန္တော ပုနပ္ပုန”န္တိ စ။

သာ ပနေသာ အတ္တဘာဝကုဋ္ဌိကာ ထေရဿ တိဏ္ဍိ ဆန္တံ အဋ္ဌန္တူ
အသံဝရဒွါရာနံ ဝသေန သမတိ၊ ဝိဇ္ဇနကဿ ရာဂါဒိအဝဿုတဿ ပညာယ
သံဝုတတ္တာ သမ္ပဒေဝ ပိဟိတတ္တာ “ဆန္တာ”တိ ဝုတ္တော။ တေနာဟ ဘဂဝါ
“သောတာနံ သံဝရံ ဗြူမိ၊ ပညာယေတေ ပိဓိယရေ”တိ။ ဝုတ္တနယေန ဆန္တတ္တာ
ဧဝံ ကိလေသဒုက္ခဘာဝတော နိရာမိသသုခသမင်္ဂိတဿ စ သုခါ သုခပ္ပတ္တာ၊
တတော ဧဝံ နိဝါတနိဟတမာနမဒိတဿ သာရမ္ဘတဿ နိဝါတဝုတ္တိကာ။
အယဉ္စ နယော “မယံ န သံကိလေသဓမ္မာနံ သံဝရဏမတ္တေန သိဇ္ဈေ၊ အထ
ခေါ အဂ္ဂမဂ္ဂသမာဓိနာ သုဠု သမာဟိတစိတ္တတဿ စေဝ အဂ္ဂမဂ္ဂပညာယ
သဗ္ဗသံယောဇနေဟိ ဝိပုမုတ္တစိတ္တတဿ စာ”တိ ဒဿေန္တော အာဟ “စိတ္တံ မေ
သုသမာဟိတံ ဝိပုတ္တ”န္တိ။ ဧဝံဘူတော စ “ဣဒါနာဟံ ကတကရဏီယော”တိ
န အပ္ပေါသုက္ကော ဟောမိ၊ အထ ခေါ အာတာပီ ဝိဟရာမိ၊ သဒေဝကဿ
လောကဿ ဟိတသုခုပသံဟာရေ ဥဿာဟဇာတော ဘိက္ခာစာရကာလေပိ
အနုသရံ ဗြဟ္မဝိဟာရေနေဝ ဝိဟရာမိ။ တသ္မာ တုမ္ပိ ဒေဝ ပဇ္ဇန္တ မယံ ပိယံ
ကာတုကာမတဿပိ ဝဿူပဇီဝီနံ သတ္တာနံ အနုကမ္မာယပိ ဝဿ သမ္မာ ဓာရံ
အနုပ္ပဝေစ္ဆာတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၁-ခု ၁-၆၆-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။ ၂-ခု ၁-၃၆-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။ ၃-ခု ၁-၃၉-ပိဋေ သုတ္တနိပါတေ။

၄-ခု ၁-၁၇၃-ပိဋေ ဥဒါနေ။ ၅-ခု ၁-၂၀၂-ပိဋေ သုတ္တနိပါတေ။ ၆-ဂေဟသာမိနီ(သီ)

၇-သမထ(က) ၈-ခု ၁-၄၃၄-ပိဋေ သုတ္တနိပါတေ။ ၉-ဧဝံ(က) ၁၀-နိဟတမာနဒဗ္ဗ(က)

တ္ထေ စ ယေရော “ဆန္ဒာ မေ ကုဋိကာ သုခါ နိဝါတာ”တိ ဣမိနာ လောကိယလောကုတ္တရဘေဒံ^၁ အတ္တနော အဓိသီလသိက္ခံ ဒဿေတိ။ “စိတ္တံ မေ သုသမာဟိတ”န္တိ ဣမိနာ အဓိစိတ္တသိက္ခံ။ “ဝိမုတ္တ”န္တိ ဣမိနာ အဓိပညာသိက္ခံ။ “အာတာပီ ဝိဟရာမီ”တိ ဣမိနာ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရံ။ အထ ဝါ “ဆန္ဒာ မေ ကုဋိကာ သုခါ နိဝါတာ”တိ ဣမိနာ အနိမိတ္တဝိဟာရံ ဒဿေတိ ကိလေသဝဿပိဓာနမုခေန နိစ္စာဒိနိမိတ္တုပ္ပါဒုနဒီပနတော။ “စိတ္တံ မေ သုသမာဟိတ”န္တိ ဣမိနာ အပ္ပဏိဟိတဝိဟာရံ။ “ဝိမုတ္တ”န္တိ ဣမိနာ သုညတဝိဟာရံ။ “အာတာပီ ဝိဟရာမီ”တိ ဣမိနာ တေသံ တိတ္ထံ ဝိဟာရာနံ အဓိဂမူပါယံ။ ပဌမေန ဝါ ဒေါသပ္ပဟာနံ၊ ဒုတိယေန ရဂပ္ပဟာနံ၊ တတိယေန မောဟပ္ပဟာနံ။ တထာ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယေဟိ ဝါ ဓမ္မဝိဟာရသမ္ပတ္တိယော ဒဿေတိ၊ တတိယေန ဝိမုတ္တိသမ္ပတ္တိယော။ “အာတာပီ ဝိဟရာမီ”တိ ဣမိနာ ပရဟိတပဋိပတ္တိယံ အတန္တိဘဘာဝံ ဒဿေတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဧဝံ “ယသနာမာ”တိ ဂါထာယ ဝုတ္တာနံ ဓမ္မဝိဟာရာဒိနံ ဣမာယ ဂါထာယ ဒဿိဘတ္တာ တတ္ထ အဒဿိတေသု နာမဂေါတ္ထေသု နာမံ ဒဿေတုံ “ဣတ္ထံ သုဒ္ဓ”န္တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ ယေ ဟိ ထေရာ နာမမတ္ထေန ပါကဋ္ဌာ၊ တေ နာမေန၊ ယေ ဂေါတ္ထမတ္ထေန ပါကဋ္ဌာ၊ တေ ဂေါတ္ထေန၊ ယေ ဥဘယထာ ပါကဋ္ဌာ၊ တေ ဥဘယေနပိ ဒဿိဿန္တိ။ အယံ ပန ထေရော နာမေန အဘိလက္ခိတော၊ န တထာ ဂေါတ္ထေနာတိ “ဣတ္ထံ သုဒ္ဓံ၊ အာယသ္မာ သုဘူတိ”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဣတ္ထန္တိ ဣဒံ ပကာရံ၊ ဣမိနာ အာကာရေနာတိ အတ္ထော။ သုဒ္ဓန္တိ^၂ သု ဣဒံ၊ သန္တိဝသေန ဣကာရလောပေါ။ သူတိ စ နိပါတမတ္ထံ၊ ဣဒံ ဂါထန္တိ ယောဇနာ။ အာယသ္မာတိ ပိယဝစနမေတံ ဂရုဂါရဝသပ္ပတိဿဝစနမေတံ^၃။ သုဘူတိတိ နာမကိတ္တနံ။ သော ဟိ သရီရသမ္ပတ္တိယာပိ ဒဿနိယော ပါသာဒိကော၊ ဂုဏသမ္ပတ္တိယာပိ။ ဣတိ သန္တရာယ သရီရာဝယဝဝိဘူတိယာ သီလသမ္ပတ္တိယာဒိဝိဘူတိယာ စ^၄ သမန္တာဂတတ္တာ သုဘူတိတိ ပညာယိတ္ထံ။ သီလသာရာဒိထိရဂုဏယောဂတော ထေရော။ အဘသိတ္တာတိ ကထေသိ။ ကသ္မာ ပနေတေ မဟာထေရာ အတ္တနော ဂုဏေ ပကာသေန္တိတိ? ဣမိနာ ဒီဃေန အဗ္ဗုနာ အနဓိဂတပုဗ္ဗံ ပရမဂမ္ဘီရံ အတိဝိယ သန္တံ ပဏီတံ အတ္တနာ အဓိဂတံ လောကုတ္တရဓမ္မံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပီတိဂေဂသမုဿာဟိတဥဒါနဝသေန သာသနဿ နိယျာနိကဘာဝဝိဘာဝနဝသေန^၆ စ ပရမပ္ပိစ္ဆာ

၁-.....ဘေဒါယ (ဗဟူသု)

၂-သမံ (က)

၃-သမန္တိ (က)

၄-သပ္ပတိဿဝစနမေတံ (သိ) ၅-သီလသမ္ပတ္တိဝိဘူတိယာ စ (သိ) ၆-နိယျာနိကဘာဝနဝသေန (က)

အရိယာ အတ္တနော ဂုဏေ ပကာသေန္တိ၊ ယထာ တံ လောကနာထော
ဗောဓနေယျအဇ္ဈာသယဝသေန “ဒသဗလသမန္တာဂတော ဘိက္ခဝေ တထာ-
ဂတော စတုဝေသာရဇ္ဇေဝိသာရဒေါ”တိအာဒိနာ^၁ အတ္တနော ဂုဏေ ပကာ-
သေတိ ၂၊ ဧဝမယံ ထေရဿ အညာဗျာကရဏဂါထာ ဟောတိတိ။

ပရမတ္ထဒီပနိယာ ထေရဂါထာသံဝဏ္ဏနာယ
သုဘူတိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-မဟာကောဠိကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဥပသန္တောတိ^၂ အာယသ္မတော မဟာကောဠိကတ္ထေရဿ ဂါထာ။ တဿ
ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၃ အယမ္ဗိ ထေရော ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟံသဝတီ-
နဂရေ မဟာဘောဂကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော မာတာပိတူနံ အဇ္ဈယေန
ကုဋုမ္ဘံ သဏ္ဌပေတွာ ဃရာဝါသံ ဝသန္တော ဧကဒိဝသံ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော
ဓမ္မဒေသနာကာလေ ဟံသဝတီနဂရဝါသိကေ ဂန္ဓမာလာဒိဟတ္ထေ ယေန ဗုဒ္ဓေါ
ယေန ဓမ္မော ယေန သံဘော၊ တန္တိန္တေ တပ္ပေါဏေ တပ္ပဗ္ဗာရေ ဂစ္ဆန္တေ ဒိဿာ
မဟာဇနေန သဒ္ဓိ^၄၊ ဥပဂတော သတ္တာရံ ဧကံ ဘိက္ခု ပဋိသန္တိဒါပတ္တာနံ
အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တိ ဒိဿာ “အယံ ကိရ ဣမသ္မိ” သာသနေ ပဋိသန္တိဒါပတ္တာနံ
အဂ္ဂေါ၊ အဟော ဝတာဟမ္ဗိ ဧကဿ ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ အယံ ဝိယ ပဋိသန္တိ-
ဒါပတ္တာနံ အဂ္ဂေါ ၁ ဘဝေယျ”န္တိ စိန္တေတွာ သတ္ထု ဒေသနာပရိယောသာနေ
ဝုဋ္ဌိတာယ ပရိသာယ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ဘန္တေ သွေ မယံ ဘိက္ခု
ဂဏှထာ”တိ နိမန္တေသိ။ သတ္တာ အဓိဝါသေသိ။ သော ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေ-
တွာ ပဒကိဏံ ကတွာ သကနိဝေသနံ ဂန္တော သဗ္ဗရတ္တိ^၅ ဗုဒ္ဓဿ ဘိက္ခုသံဃဿ
စ နိသဇ္ဇဋ္ဌာနံ ဂန္ဓဒါမမာလာဒါမာဒိဟိ^၆ အလင်္ကရိတွာ ပဏီတံ ခါဒနီယံ
ဘောဇနီယံ ပဋိယာဒါပေတွာ တဿာ ရတ္တိယာ အစွယေန သကေ နိဝေသနေ
ဘိက္ခုသတသဟဿပရိဝါရံ ဘဂဝန္တံ ဝိဝိယောဂုခဇ္ဇကပရိဝါရံ^၇ နာနာရသ-
သူပဗျဉ္ဇနံ ဂန္ဓသာလိဘောဇနံ ဘောဇေတွာ ဘတ္တကိစ္စပရိယောသာနေစိန္တေသိ
“မဟန္တံ ခေါ အဟံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေမိ၊ န ခေါ ပန မယံ” ယုတ္တံ ဧကဒိဝသမေဝ
ဒါနံ ဒတွာ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေတုံ၊ အနုပဋိပါဋိယာ သတ္တ ဒိဝသေ^၈ ဒါနံ ဒတွာ

၁-မ ၃-၉၉-ပိဋေ အတ္တတော သမာနံ။

၄-တေဟိ သဒ္ဓိ (သိ)

၇-.....ခဇ္ဇကာဒိပရိဝါရံ (သိ)

၂-ပကာသေတိတိ (သိ)

၅-ပဋိသန္တိဒါပတ္တော (က)

၈-မယာ (သိ)

၃-ဥပသန္တောတိအာဒိကာ (သိ)

၆-ဂန္ဓမာလာဒါမာဒိဟိ (သိ)

၉-သတ္တဒိဝသံ (သိ)

ပတ္တေဿာမီ”တိ။ သော တေနော နိယာမေန သတ္တ ဒိဝသေ မဟာဒါနာနိ
ဒတွာ ဘတ္တကိစ္စပရိယောသာနေ ဒုဿကောဋ္ဌာဂါရံ ဝိဝရာပေတွာ ဥတ္တမံ
တိစိဝရပဟောနကံ သုခုမဝတ္ထံ ဗုဒ္ဓဿ ပါဒမူလေ ဌပေတွာ ဘိက္ခုသတ-
သဟဿဿ စ တိစိဝရံ ဒတွာ တထာဂတံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ဘန္တေ ယော သော
ဘိက္ခု တုမှေဟိ ဣတော သတ္တမဒိဝသမတ္တကေ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပိတော၊ အဟပ္ပိ
သော ဘိက္ခု ဝိယ အနာဂတေ ဥပ္ပဇ္ဇနကဗုဒ္ဓဿ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ပဋိသန္တိ-
ဒါပတ္တာနံ အဂ္ဂေါ ဘဝေယျ”န္တိ ဝတွာ သတ္ထု ပါဒမူလေ နိပဇ္ဇိတွာ ပတ္တနံ
အကာသိ။ သတ္တာ တဿ ပတ္တနာယ သမိဇ္ဈနဘာဝံ ဒိသ္မာ “အနာဂတေ
ဣတော ကပ္ပသတသဟဿမတ္တကေ ဂေါတမော နာမ ဗုဒ္ဓေါ လောကေ
ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ သာသနေ တဝ ပတ္တနာ သမိဇ္ဈိဿတိ”တိ ဗျာကာသိ။
ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ အပဒါနေ—

“ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော၊ သဗ္ဗလောကဝိဒ္ဓ မုနိ။
ဣတော သတသဟဿမ္ပိ၊ ကပ္ပေ ဥပ္ပဇ္ဇိ စက္ခုမာ။
ဩဝါဒကော ဝိညာပကော၊ တာရကော သဗ္ဗပါဏိနံ။
ဒေသနာကုသလော ဗုဒ္ဓေါ၊ တာရေသိ ဇနတံ ဗဟုံ။
အနုကမ္ပကော ကာရုဏိကော၊ ဟိတေသီ သဗ္ဗပါဏိနံ။
သမ္ပတ္တေ တိတ္ထိယေ သဗ္ဗေ၊ ပဉ္စသီလေ ပတိဋ္ဌပိ။
ဧဝံ နိရာကုလံ? အာသိ၊ သုညတံ တိတ္ထိယေဟိ စ။
ဝိစိတ္တံ အရဟန္တေဟိ၊ ဝသီဘူတေဟိ တာဒိဘိ။
ရဘနာနဋ္ဌပညာသံ၊ ဥဂ္ဂတော သော မဟာမုနိ။
ကဉ္စနဂ္ဂိယသင်္ကာသော၊ ဗာတ္ထိံသဝရလက္ခဏော။
ဝဿသတသဟဿာနိ၊ အာယု ဝိဇ္ဇတိ တာဝဒေ။
တာဝတာ တိဋ္ဌမာနော သော၊ တာရေသိ ဇနတံ ဗဟုံ။
တဒါဟံ ဟံသဝတိယံ၊ မြာဟ္မဏော ဝေဒပါရဂူ။
ဥပေစ္စံ သဗ္ဗလောကဂ္ဂံ၊ အသောသိံ ဓမ္မဒေသနံ။
တဒါ သော ဘိ သာဝကံ ဝိရော၊ ပဘိန္ဒမတိဂေါစရံ။
အတ္ထေ ဓမ္မေ နိရုတ္တေ စ၊ ပဋိဘာနေ စ ကောဝိဒံ။

ဌပေသိ တေဒဂ္ဂမ္ပိ၊ တံ သုတွာ မုဒိတော အဟံ။
 သဿာဝကံ ဇိနဝရံ၊ သတ္တာဟံ ဘောဇယိံ တဒါ။
 ဒုဿေဟန္တာဒယိတွာန၊ သသိသံ ဗုဒ္ဓိသာဂရံ^၁။
 နိပစ္စ ပါဒမူလမ္ပိ၊ တံ ဌာနံ ပတ္တယိံ အဟံ။
 တတော အဝေါစ လောကဂ္ဂေါ၊ ပဿထေတံ ဒိဇုတ္တမံ^၂။
 ဝိနတံ ပါဒမူလေ မေ၊ ကမလောဒရသပ္ပဘံ။
 ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ ဘိက္ခုဿ၊ ဌာနံ ပတ္တယတေ အယံ။
 တာယ သဒ္ဓါယ စာဂေန၊ သဒ္ဓမ္မဿဝနေန စ။
 သဗ္ဗတ္ထ သုဒ္ဓိတော ဟုတွာ၊ သံသရိတွာ ဘဝါဘဝေ။
 အနာဂတမ္ပိ အဋ္ဌါနေ၊ လစ္ဆသေတံ မနောရထံ။
 သတသဟသိတော ကပ္ပေ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
 ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
 တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ၊ ဩရသော ဓမ္မနိဗ္ဗိတော။
 ကောဠိကော နာမ နာမေန၊ ဟေဿတိ သတ္တု သာဝကော။
 တံ သုတွာ မုဒိတော ဟုတွာ၊ ယာဝဇီဝံ တဒါ ဇိနံ။
 မေတ္တစိတ္တော ပရိစရိံ၊ သတော ပညာ^၃သမာဟိတော။
 တေန ကမ္မဝိပါကေန၊ စေတနာပဏိမိဟိ စ။
 ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂစ္ဆဟံ။
 သတာနံ တိဏိက္ခတ္တံ^၄ စ၊ ဒေဝရဇမကာရယိံ။
 သတာနံ ပဉ္စက္ခတ္တံ^၅ စ၊ စက္ကဝတ္တိ အဟောသဟံ။
 ပဒေသရဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသမ္ဘိယံ။
 သဗ္ဗတ္ထ သုဒ္ဓိတော အာသိံ၊ တဿ ကမ္မဿ ဝါဟသာ^၆။
 ဒုဝေ ဘဝေ သံသရာမိ၊ ဒေဝတ္ထေ အထ မာနသေ။
 အညံ ဂတိံ^၇ န ဂစ္ဆာမိ၊ သုစိန္တာဿ ဣဒံ ဖလံ။
 ဒုဝေ ကုလေ ပဇာယာမိ၊ ခတ္တိယေ အထ ပြာဟူဏေ။
 နိစေ ကုလေ န ဇာယာမိ၊ သုစိန္တာဿ ဣဒံ ဖလံ။

၁-ဒုဿေဟိ ဆာဒယိတွာန၊ သသံဓံ လောကနာယကံ(က)

၂-ကုရုမ္ပိကံ(သိ)၊ ဒွိဇုတ္တမံ(သိ)

၃-ပညော(သိ)

၄-တိသတက္ခတ္တံ(သိ)

၅-တေဿ(သိ)

ပစ္ဆိမေ ဘဝေ သမ္ပတ္တေ၊ မြဟ္မဗန္ဓု၊ အဟောသဟံ။
 သာဝတ္ထိယံ ဝိပ္ပကုလေ၊ ပစ္စာဇာတော မဟဗ္ဗနေ။
 မာတာ စန္ဒဝတီ နာမ၊ ပိတာ မေ အဿလာယနော။
 ယဒါ မေ ပိတရံ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝိနယီ သဗ္ဗသုဒ္ဓိယာ။
 တဒါ ပဿန္နော သုဂတေ၊ ပဗ္ဗဇိံ အနဂါရိယံ။
 မောဂ္ဂလ္လာနော အာစရိယော၊ ဥပဇ္ဈာံ သာရိသမ္ဘဝေါ။
 ကေသေသု ဆိဇ္ဇမာနေသု၊ ဒိဋ္ဌိ ဆိန္နာ သမူလိကာ။
 နိဝါသေန္တော စ ကာသာဝံ၊ အရဟတ္တမပါပုဏိံ။
 အတ္တဓမ္မနိရုတ္တိသု၊ ပဋိဘာနေ စ မေ မတိ။
 ပဘိန္နာ တေန လောကဂ္ဂေါ၊ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေသိ မံ။
 အသန္တိဋ္ဌံ ဝိယာကာသိံ၊ ဥပတိဿေန ပုစ္ဆိတော။
 ပဋိသန္တိဒါသု တေနာဟံ၊ အဂ္ဂေါ သမ္ဗုဒ္ဓသာသနေ ၂။
 ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။
 နာဂေါဝ ဗန္ဓနံ ဆေတွာ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။
 သွာဂတံ ဝတ မေ အာသိ၊ မမ ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ။
 တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။
 ပဋိသန္တိဒါ စတဿော ၃၊ ဝိမောက္ခာဝိ စ အဋ္ဌိမေ။
 ဆဋ္ဌာဘိညာ သန္တိကုတာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ ၄။

ဧဝံ သော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညဉာဏသမ္ဘာရံ ၄ သမ္ဘရန္တော အပရာပရံ
 ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ မြဟ္မဏ-
 မဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ ကောဠိကောတိဿ ၁ နာမံ အကံသု။ သော
 ဝယပ္ပတ္တော တယော ဝေဒေ ဥဂ္ဂဟေတွာ မြဟ္မဏသိပ္ပေ နိပ္ပတ္တိံ ဂတော
 ဧကဒိဝသံ သတ္တု သန္တိကံ ဂန္တော ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ
 ဥပသမ္ပန္နကာလတော ပဋ္ဌာယ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရေန္တော သဟ ပဋိသန္တိ-
 ဒါဟိ အရဟတ္တံ ပတွာ ပဋိသန္တိဒါသု စိဏ္ဏဝသီ ဟုတွာ အဘိညာတေ
 အဘိညာတေ ၆ မဟာထေရေ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဉ္စံ ပုစ္ဆန္တောဝိ ဒသဗလံ
 ဥပသင်္ကမိတွာ ပဉ္စံ ပုစ္ဆန္တောဝိ ပဋိသန္တိဒါသုယေဝ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိ။ ဧဝမယံ ထေရော

၁-ဥပဇ္ဈော (သီ)

၂-ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ (သီ)

၃-စတဿောဝိ (သီ)

၄-ပုညသမ္ဘာရံ (သီ)

၅-ကောဠိကောတိဿ (သီ)

၆-အဘိညာတေ (သီ)

တတ္ထ ကတာဓိကာရတာယ စိဏ္ဍဝသီဘာဝေန စ ပဋိသန္တိဒါပတ္တာနံ အဂ္ဂေါ ဇာတော။ အထ နံ သတ္တာ မဟာဝေဒလ္လသုတ္တံ^၁ အဋ္ဌပ္ပတ္တိ^၂ ကတွာ ပဋိသန္တိ- ဒါပတ္တာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ ပဋိသန္တိဒါပတ္တာနံ ယဒိဒံ မဟာကောဠိကော”^၃တိ။ သော အပရေန သမယေန ဝိမုတ္တိသုခံ ပဋိသံဝေဒန္တော ဥဒါနဝသေန—

၂။ “ဥပသန္တော ဥပရတော၊ မန္တဘာဏီ အနုဒ္ဓတော။
ရနာတိ ပါပကေ ဓမ္မေ၊ ဒုမပတ္တံဝ မာလုတော”^၄တိ—

ဣတ္ထံ သုခံ အာယသ္မာ မဟာကောဠိကတ္ထေရော ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ဥပသန္တောတိ မနုဇ္ဈဋ္ဌာနံ ဣန္ဒြိယာနံ ဥပသမနေန နိဗ္ဗိသေဝနဘာဝ- ကရဏေန ဥပသန္တော။ ဥပရတောတိ သဗ္ဗသ္မာ ပါပကရဏတော ဩရတော ဝိရတော။ မန္တဘာဏီတိ မန္တာ ဝုစ္စတိ ပညာ၊ တာယ ပန ဥပပရိက္ခိတွာ ဘဏတိတိ မန္တဘာဏီ၊ ကာလဝါဒီအာဒိဘာဝံ အဝိဿဇ္ဇေန္တောယေဝ ဘဏ- တိတိ အတ္ထော။ မန္တဘဏနဝသေန ဝါ ဘဏတိတိ မန္တဘာဏီ၊ ဒုဗ္ဗာသိတ- တော ဝိနာ^၁ အတ္တနော ဘာသနဝသေန^၂ စတုရင်္ဂသမန္တာဂတံ သုဘာသိတံ- ယေဝ ဘဏတိတိ အတ္ထော။ ဇာတိအာဒိဝသေန အတ္တနော အနုတ္တိသနတော န ဥဒ္ဓတောတိ အနုဒ္ဓတော။ အထ ဝါ တိဏ္ဍံ^၃ ကာယဒုစ္စရိတာနံ ဥပသမနေန တတော ပဋိဝိရတိယာ ဥပသန္တော၊ တိဏ္ဍံ မနောဒုစ္စရိတာနံ ဥပရမဏေန ပဇဟနေန ဥပရတော၊ စတုန္ဒံ ဝစီဒုစ္စရိတာနံ အပ္ပဝတ္တိယာ ပရိမိတဘာဏီတာယ မန္တဘာဏီ၊ တိဝိဓဒုစ္စရိတနိမိတ္တဥပ္ပဇ္ဇနကဿ^၄ ဥဒ္ဓစ္စဿ အဘာဝတော အနုဒ္ဓတော။ ဧဝံ ပန တိဝိဓဒုစ္စရိတပ္ပဟာနေန သုဒ္ဓေ သီလေ ပတိဋ္ဌိတော၊ ဥဒ္ဓစ္စပ္ပဟာနေန သမာဟိတော၊ တမေဝ သမာဓိ^၅ ပဒဋ္ဌာနံ ကတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ ရနာတိ ပါပကေ ဓမ္မေ လာမကဋ္ဌေန ပါပကေ သဗ္ဗပိ သံကိလေသဓမ္မေ နိဗ္ဗုနာတိ၊ သမုစ္ဆေဒဝသေန ပဇဟတိ။ ယထာ ကိ^၆ ဒုမပတ္တံဝ မာလုတော၊ ယထာ နာမ ဒုမဿ ရုက္ခဿ ပတ္တံ ပဏ္ဍုပလာသံ မာလုတော ဝါတော ရနာတိ၊ ဗန္ဓနတော ဝိယောဇေန္တော နီဟရတိ၊ ဧဝံ ယသာဝုတ္တပဋိပတ္တိယံ ဌိတော ပါပဓမ္မေ အတ္တနော သန္တာနတော နီဟရတိ၊ ဧဝမယံ ထေရဿ အညာပဒေသေန အညာဗျာကရဏဂါထာပိ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁-မ ၁-၃၆၅-ဝိဇ္ဇေ။

၂-အံ ၁-၂၅-ဝိဇ္ဇေ။

၃-နတ္ထိ (သီ)

၄-သာသနဝသေန (သီ)

၅-တိဏ္ဍံ ဝါ (သီ)

၆-တိဝိဓံ ဒုစ္စရိတနိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇနကဿ (သီ)

ဧတ္ထ စ ကာယဝစီဒုစ္စရိတပ္ပဟာနဝစနေန ပယောဂသုဒ္ဓိံ ဒဿေတိ။ မနော-
 ဒုစ္စရိတပ္ပဟာနဝစနေန အာသယသုဒ္ဓိံ။ ဧဝံ ပယောဂါသယသုဒ္ဓဿ “အနုဒ္ဓ-
 တော”တိ ဣမိနာ ဥဒ္ဓစ္စဘာဘာဝဝစနေန တဒေကဋ္ဌတာယ နီဝရဏပ္ပဟာနံ
 ဒဿေတိ။ တေသု ပယောဂသုဒ္ဓိယာ သီလသမ္ပတ္တိံ ဝိဘာဝိတာ၊ အာသယ-
 သုဒ္ဓိယာ သမထဘာဝနာယ ဥပကာရကဓမ္မပရိဂ္ဂဟော၊ နီဝရဏပ္ပဟာနေန
 သမာဓိဘာဝနာ၊ “ဓုနာတိ ပါပကေ ဓမ္မေ”တိ ဣမိနာ ပညာဘာဝနာ ဝိဘာဝိတာ
 ဟေတိ။ ဧဝံ အဓိသီလသိက္ခာဒယော တိဿော သိက္ခာ၊ တိဝိကေလျာဏံ
 သာသနံ၊ တဒဂ်ပ္ပဟာနာဒိနိ တီဏိ ပဟာနာနိ၊ အန္တဒ္ဓယပရိဝဇ္ဇနေန သုဒ္ဓိံ
 မဇ္ဈိမာယ ပဋိပတ္တိယာ^၁ ပဋိပဇ္ဇနံ၊ အပါယဘဝါဒီနံ^၂ သမတိက္ကမနူပါယော စ
 ယထာရဟံ နိဒ္ဒါရေတွာ ယောဇေတဗ္ဗာ။ ဣမိနာ နယေန သေသဂါထာသုပိ
 ယထာရဟံ အတ္ထယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အတ္ထမတ္တမေဝ ပန တတ္ထ တတ္ထ
 အပုဗ္ဗံ ဝဏ္ဏယိဿာမ။ “ဣတ္ထံ သုဒ္ဓံ အာယသ္မာ မဟာကောဠိကော”တိ ဣဒံ
 ပူဇာဝစနံ၊ ယထာ တံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနောတိ။

မဟာကောဠိကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ကင်္ခါရေဝတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပညံ ဣမံ ပဿာတိ အာယသ္မတော ကင်္ခါရေဝတဿ ဂါထာ။ ကာ
 ဥပ္ပတ္တိံ? အယဗ္ဗိ ထေရော ပဒုမုတ္တရဘဂဝတော ကာလေ ဟံသဝတီနဂရေ
 မြာဟန္တမဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တော။ ဧကဒိဝသံ ဗုဒ္ဓါနံ ဓမ္မဒေသနာကာလေ
 ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန မဟာဇနေန သုဒ္ဓိံ ဝိဟာရံ ဂန္တူပရိသပရိယန္တေ ဌိတော
 ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္တာရံ ဧကံ ဘိက္ခု၊ ဈာနဘိရတာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ
 ဒိသ္မာ “မယာပိ အနာဂတေ ဧဝရူပေန ဘဝိတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ စိန္တေတွာ
 ဒေသနာဝသာနေ သတ္တာရံ နိမန္တေတွာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန မဟာသက္ကာရံ
 ကတွာ ဘဂဝန္တံ အာဟ “ဘန္တေ အဟံ ဣမိနာ အဓိကာရကဓမ္မေန အညံ သမ္ပတ္တိံ
 န ပတ္တေမိ၊ ယထာ ပန သော ဘိက္ခု၊ တုမေဟိ ဣတော သတ္တမဒိဝသမတ္တကေ
 ဈာယီနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပိတော၊ ဧဝံ အဟဗ္ဗိ အနာဂတေ ဧကဿ ဗုဒ္ဓဿ
 သာသနေ ဈာယီနံ အဂ္ဂေါ ဘဝေယျ”န္တိ ပတ္တနမကာသိ။ သတ္တာ အနာဂတံ
 ဩလောကေတွာ နိပ္ပဇ္ဇနဘာဝံ ဒိသ္မာ “အနာဂတေ ကပ္ပသတသဟဿာဝသာနေ

ဂေါတမော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ သာသနေ တံ ဈာယိနံ အဂ္ဂေါ ဘဝိဿသီ”တိ ဈာနက္ခန္ဓာ ပက္ခာမိ။

သော ယာဝဇီဝံ ကလျာဏကမ္မံ ကတွာ ကပ္ပသတသဟဿံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရိတွာ အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ သာဝတ္ထိနဂရေ မဟာဘောဂကုလေ နိဗ္ဗတ္တော ပစ္စာဘတ္တံ ဓမ္မဿဝနတ္တံ ဂစ္ဆန္တေန မဟာဇနေန သဗ္ဗိံ ဝိဟာရံ ဂန္တော ပရိသပရိယန္တေ ဌိတော ဒသဗလဿ ဓမ္မကထံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဥပသမ္ပဒံ လဘိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထာပေတွာ ဈာနပရိကမ္ပံ ကရောန္တော ဈာနလာဘီ ဟုတွာ ဈာနံ^၁ ပါဒကံ ကတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ သော ယေဘု-ယျေန ဒသဗလေန သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇန္တော အဟောရတ္တံ ဈာနေသု စိက္ခဝသီ အဟောသိ။ အထ နံ သတ္တာ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ဈာယိနံ ယဒိဒံ ကင်္ခါရေဝတော”တိ၊ ဈာယိနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ အပဒါနော^၂—

“ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော၊ သဗ္ဗဓမ္မေသု စက္ခုမာ။
ဇုတော သတသဟဿမ္ပိ၊ ကပ္ပေ ဥပ္ပဇ္ဇိ နာယကော။
သီဟဟနု မြဟ္မဂိရော^၃၊ ဟံသဒုန္နုဘိနိဿနော^၄။
နာဂဝိက္ကန္တဂမနော၊ စန္ဒသူရာဓိကပ္ပဘော။
မဟာမတိ မဟာဝီရော၊ မဟာဈာယီ မဟာဗလော။
မဟာကာရုဏိကော နာထော၊ မဟာတမပနုဒနော^၅။
သ ကဒါစိ^၆ တိလောကဂ္ဂေါ၊ ဝေနေယျံ ဝိနယံ^၇ ဗဟုံ။
ဓမ္မံ ဒေသေသိ သမ္မုဒ္ဓေါ၊ သတ္တာသယဝိဒူ မုနိ။
ဈာယိံ ဈာနရတံ ဝိရံ၊ ဥပသန္တံ အနာဝိလံ။
ဝဏ္ဏယန္တော ပရိသတိံ၊ တောသေသိ ဇနတံ ဇိနော။
တဒါဟံ ဟံသဝတိယံ၊ မြာဟ္မဏော ဝေဒပါရဂူ။
ဓမ္မံ သုတွာန မုဒိတော၊ တံ ဌာနမဘိပတ္တယိံ။
တဒါ ဇိနော ဝိယာကာသိ၊ သံဃမဇ္ဈေ ဝိနာယကော။
မုဒိတော ဟောဟိ တံ မြဟ္မေ၊ လစ္ဆသေ တံ မနောရထံ။

၁-ဈာနမေဝ (သီ)

၄-မြဟ္မသရော (သီ)

၇-သကိဒေဝ (က)

၂-အံ ၁-၂၄-ပိဋေ။

၅-ဟံသဒုန္နုဘိနိဿရော (သီ)

၈-ဝိနယေဝိဇ္ဇကေဝိနယံ ဝိဇ္ဇကံ (က)၊ ဝေနေယျာနုယေ (သီ)

၃-ခု ၄-၁၄၅-ပိဋကိသု။

၆-မဟာတမပရိနောဒနော (သီ)

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
 ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
 တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ၊ ဩရသော ဓမ္မနိဗ္ဗိတော။
 ရေဝတော နာမ နာမေန၊ ဟေဿတိ သတ္တု သာဝကော။
 တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိဇိဟိ စ။
 ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂစ္ဆဟံ။
 ပစ္ဆိမေ စ ဘဝေ ဒါနိ၊ ဇာတောဟံ ကောလိယေ ပုရေ။
 ခတ္တိယေ ကုလသမ္ပန္နေ၊ ဣဒ္ဓေ ဖိတေ မဟဋ္ဌနေ။
 ယဒါ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ၊ ဗုဒ္ဓေါ ဓမ္မမဒေသယိ။
 တဒါ ပသန္ဓော သုဂတေ၊ ပဗ္ဗဇိံ အနဂါရိယံ။
 ကင်္ခါ မေ ဗဟုလာံ အာသိ၊ ကပ္ပါကပ္ပေ တဟိံ တဟိံ။
 သဗ္ဗံ တံ ဝိနယီ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဒေသေတွာ ဓမ္မမုတ္တမံ။
 တတောဟံ တိဏ္ဍသံသာရော၊ တဒါ ဈာနသုခေ ရတော။
 ဝိဟရာမိ တဒါ ဗုဒ္ဓေါ၊ မံ ဒိသ္မာ ဧတဒဗြဟ္မိ။
 ယာ ကာစိ ကင်္ခါ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊
 သဝေဒိယာ၂ ဝါ ပရဝေဒိယာ ဝါ။
 ယေ ဈာယိနော တာ ပဇဟန္တိ သဗ္ဗာ၊
 အာတာပိနော ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တာ။
 သတသဟဿေ ကတံ ကမ္မံ၊ ဖလံ ဒဿေသိ မေ ဣဓ။
 သုမုတ္တော သရဝေဂေါဝ၊ ကိလေသေ ဈာပယိံ မမ။
 တတော ဈာနရတံ ဒိသ္မာ၊ ဗုဒ္ဓေါ လောကန္တဂူ မုနိ။
 ဈာယိနံ ဘိက္ခုနံ အဂ္ဂေါ၊ ပညာပေသိ မဟာမတိ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။
 နာဂေါဝ ဗန္ဓနံ ဆေတွာ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။
 သွာဂတံ ဝတ မေ အာသိ၊ မမ ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ။
 တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။

ပဋိသန္တိဒါ စတဿော၊ ဝိမောက္ခာပိ စ အဋ္ဌိမေ။

ဆဋ္ဌာဘိညာ သန္တိကတာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

တထာ ကတကိစ္စော ပနာယံ မဟာထေရော ပုဗ္ဗေ ဒီဃရတ္တံ အတ္တနော ကင်္ခါပကတစိတ္တတံ ဣဒါနိ သဗ္ဗဿော ဝိဂတကင်္ခတဉ္စ ပစ္စဝေက္ခိတွာ “အဟော နန မယံ သတ္တုနော ဒေသနာနဘာဝေါ၊ တေနတရဟိ ဧဝံ ဝိဂတကင်္ခေါ အဇ္ဈတ္တံ ပူပသန္တစိတ္တော ဇာတော”တိ သဉ္စာတဗဟုမာနော ဘဂဝတော ပညံ ပသံသန္တော “ပညံ ဣမံ ပဿာ”တိ ဣမံ ဂါထမာဟ။

၃။ တတ္ထ ပညန္တိ ပကာရေ၊ ဇာနာတိ၊ ပကာရေဟိ ဉာပေတိတိ စ ပညာ။ ဝေနေယျာနံ အာသယာနုသယစရိယာဓိမုတ္တိအာဒိပ္ပကာရေ ဓမ္မာနံ ကုသလာဒိကေ ခန္ဓာဒိကေ စ ဒေသေတဗ္ဗပ္ပကာရေ ဇာနာတိ၊ ယထာသဘာဝတော ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ တေဟိ စ ပကာရေဟိ ဉာပေတိတိ အတ္ထော။ သတ္တု ဒေသနာဉာဉ် ဣမာဓိပေတံ၊ တေနာဟ “ဣမ”န္တိ။ တံ ဟိ အတ္တနိ သိဇ္ဇေန ဒေသနာဗလေန နယဂ္ဂါဟတော ပစ္စက္ခံ ဝိယ ဥပဋ္ဌိတံ ဂဟေတွာ “ဣမ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ယဒဂ္ဂေန ဝါ သတ္တု ဒေသနာဉာဉ် သာဝကေဟိ နယတော ဂယတိ၊ တဒဂ္ဂေန အတ္တနော ဝိသယေ ပဋိဝေဉ္ဇေဏမ္ပိ နယတော ဂယတေဝ။ တေနာဟ အာယသ္မာ ဓမ္မသေနာပတိ “အဝိစ မေ ဘန္တေ ဓမ္မန္တယော ဝိဒိတော”တိ။ ပဿာတိ ဝိမှယပ္ပတ္တော အနိယမတော အာလပတိ အတ္တနောယေဝ ဝါ စိတ္တံ၊ ယထာဟ ဘဂဝါ ဥဒါနေန္တော “လောကမိမံ ပဿ၊ ပုထု အဝိဇ္ဇာယ ပရေတံ ဘူတံ ဘူတရံတံ ဘဝါ အပရိမုတ္တ”န္တိ။ တထာဂတာနန္တိ တထာ အာဂမနာဒိအတ္ထေန၊ တထာဂတာနံ။ တထာ အာဂတောတိ ဟိ တထာဂတော၊ တထာဂတောတိ တထာဂတော၊ တထလက္ခဏံ အာဂတောတိ တထာဂတော၊ တထဓမ္မေ ယာထာဂတော၊ အဘိသမ္ပုဋ္ဌေါတိ တထာဂတော၊ တထဒဿိတာယ တထာဂတော၊ တထဝိဝါဒိတာယ တထာဂတော၊ တထာကာရိတာယ တထာဂတော၊ အဘိဘဝနဋ္ဌေန တထာဂတောတိ ဧဝံ အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ ဘဂဝါ တထာဂတော။ တထာယ အာဂတောတိ တထာဂတော၊ တထာယ ဂတောတိ တထာဂတော၊ တထလက္ခဏံ ဂတောတိ တထာဂတော၊ တထာနိ အာဂတောတိ တထာဂတော၊ တထာဝိဓောတိ တထာဂတော၊ တထာ ပဝတ္တိတောတိ တထာဂတော၊ တထေဟိ အာဂတောတိ

၁-ဒုဒ္ဓါနုသာသနန္တိ (က)

၄ နတ္ထိ (သိ)

၇-အတ္ထေဟိ (သိ)

၂-ပကာရေဟိ (သဗ္ဗတ္ထ)

၅-ပဿထ (က)

၈-ယထာဂတော (သိ)

၃-ဒီ ၂-၇၀၊ ဒီ ၃-၈၃-ပိဋေသု။

၆-ဒု ၁-၁၁၅-ပိဋေ ဥဒါနေ။

၉-တထာ....(က)

တထာဂတော၊ တထာ ဂတဘာဝေန တထာဂတောတိ ဧဝံ အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ ဘဂဝါ တထာဂတောတိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။ ဝိတ္ထာရော ပန ပရမတ္ထဒီပနိယာ ဥဒါနဋ္ဌကထာယ^၁ ဣတိဝုတ္တကဋ္ဌကထာယ^၂ စ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဣဒါနိ တဿာ ပညာယ အသာဓာရဏဝိသေသံ ဒဿေတုံ “အဂ္ဂိ ယထာ” တိ- အာဒိ ဝုတ္တံ။ ယထာ အဂ္ဂိတိ ဥပမာဝစနံ။ ယထာတိ တဿ ဥပမာဘာဝဒဿနံ။ ပဇ္ဇလိတောတိ ဥပမေယျေန သမ္ပန္နဒဿနံ။ နိသီထေတိ ကိစ္စကရဏကာလ- ဒဿနံ။ အယံ ဟေတ္ထ အတ္ထော—ယထာ နာမ နိသီထေ ရတ္ထိယံ စတုရင်္ဂ- သမန္တာဂတေ အန္တကာရေ ဝတ္တမာနေ ဥန္တတေ ဌာနေ ပဇ္ဇလိတော အဂ္ဂိ တသ္မိံ ပဒေသေ တမဂတံ ဝိမေန္တံ တိဋ္ဌတိ။ ဧဝေဝ တထာဂတာနံ ဣမံ ဒေသနာ- ဉာဏသင်္ခါတံ သဗ္ဗသော ဝေနေယျာနံ^၃ သံသယတမံ ဝိမေန္တံ ပညံ ပဿာတိ။ ယတော ဒေသနာဝိလာသေန သတ္တာနံ ဉာဏမယံ အာလောကံ ဒေန္တိတိ အာလောကဒါ။ ပညာမယမေဝ စက္ခု ဒေန္တိတိ စက္ခုဒါ။ တဒုဘယမ္ပိ ကင်္ခါဒိနယပဒဋ္ဌာနမေဝ ကတွာ ဒဿေန္တော “ယေ အာဂတာနံ ဝိနယန္တိ ကင်္ခံ” န္တိ အာဟ။ ယေ တထာဂတာ အတ္တနော သန္တိကံ အာဂတာနံ^၄ ဥပဂတာနံ ဝေနေယျာနံ “အဟောသိ” န ခေါ အဟမတိတမဗ္ဗါန” န္တိ အာဒိနယပုဏ္ဏံ^၅ သောဋ္ဌသဝတ္ထုကံ၊ “ဗုဒ္ဓေ ကင်္ခံတိ ဓမ္မေ ကင်္ခံတိ” တိ အာဒိနယပုဏ္ဏံ^၆ အဋ္ဌဝတ္ထု- ကဋ္ဌ ကင်္ခံ^၇ ဝိစိကိစ္ဆံ ဝိနယန္တိ ဒေသနာနုဘာဝေန အနဝသေသတော ဝိမေန္တိ ဝိဋ္ဌိသေန္တိ။ ဝိနယကုက္ကုစ္စသင်္ခါတာ ပန ကင်္ခါ တဗ္ဗိနယေနော ဝိနိတာ ဟောန္တိတိ^၈။

အပရော နယော—ယထာ အဂ္ဂိ နိသီထေ ရတ္ထိဘာဝေ ပဇ္ဇလိတော ပဋ္ဌုတရဇာလော သမုဇ္ဈလံ^၁ ဥစ္စာသနေ^၂ ဌိတာနံ ဩဘာသဒါနမတ္တေန အန္တကာရံ ဝိဓိတော သမဝိသမံ ဝိဘာဝေန္တော အာလောကဒေဝါ ဟောတိ။ အစ္စာသန္ဓေ ပန ဌိတာနံ တံ^၃ သုပါကဋ် ကရေန္တော စက္ခုကိစ္စကရဏတော စက္ခုဒေဝါ နာမ ဟောတိ။ ဧဝေဝ^၄ တထာဂတာ အတ္တနော ဓမ္မကာယဿ ဗုရေ ဌိတာနံ အကတာမိကာရာနံ ပညာပဇ္ဇောတေန မောဟန္တကာရံ ဝိဓိတော ကာယဒိသမာဒိသမဝိသမံ^၅ ဝိဘာဝေန္တော အာလောကဒါ ဘဝန္တိ။ အာသန္ဓေ ဌိတာနံ ပန ကဘာမိကာရာနံ ဓမ္မစက္ခု ဥပ္ပါဒေန္တော စက္ခုဒေဝါ ဘဝန္တိ။ ယေ

၁-၁၁၂-ပိဒဋ္ဌ။	၂-၁၁၁-ပိဒဋ္ဌ။	၃-ဝိနေယျာနံ (က)
၄-ဂတာနံ (သီ)	၅-မ ၁-၁၀၊ သံ ၁-၂၆၅-ပိဋ္ဌေသု။	၆-အဘိ ၁-၂၀၈-ပိဋ္ဌေ။
၇-ဟောတိတိ (?)	၈-သမုဇ္ဈလော (က)	၉-အစ္စာသန္ဓေ (သီ)
၁၀-နတ္ထိ (သီ)	၁၁-ဧဝေဝံ (သီ)	၁၂-ကာယဿမကာယသမာသမဝိသမံ (က)

ဧဝံဘူတာ အတ္တနော ဝစီဂေါစရံ အာဂတာနံ မာဒိသာနမ္ပိ ကင်္ခါဗဟုလာနံ ကင်္ခံ^၁ ဝိနယန္တိ အရိယမဂ္ဂသမုပ္ပါဒနေန ဝိဓမ္မန္တိ၊ တေသံ တထာဂတာနံ ပညံ ဉ္ဇကာတိသယံ ပဿာတိ ယောဇနာ။ ဧဝမယံ ထေရဿ အတ္တနော ကင်္ခါ-
ဝိတရဏပ္ပကာသနေန အညာဗျာကရဏဂါထာပိ ဟောတိ။ အယံ ဟိ ထေရော ပုထုဇ္ဇနကာလေ ကပ္ပိယေပိ ကုက္ကုစ္စကော ဟုတွာ ကင်္ခါဗဟုလတာယ “ကင်္ခါ-
ရေဝတော”တိ ပညာတော၊ ပစ္စွာ ဒီဏာသဝကာလေပိ တထေဝ ဝေါဟရ-
ယိတ္ထံ။^၂ တေနာဟ “ဗုဒ္ဓံ သုဒ္ဓံ အာယသ္မာ ကင်္ခါရေဝတော ဂါထံ အဘာ-
သိတ္ထာ”တိ။ တံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

ကင်္ခါရေဝတတ္ထေရဝါဒာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ပုဏ္ဏတ္ထေရဝါဒာဝဏ္ဏနာ

သဒ္ဓိရေဝ သမာသေဏာတိ အာယသ္မတော ပုဏ္ဏတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၃ အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဒသဗလဿ ဥပ္ပတ္တိတော ပုရေတရမေဝ
ဟံသဝတီနဂရေ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တော အနုတ္တမေန ဝိညှတံ
ပတ္တော သတ္တရိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တေ^၂ ဧကဒိဝသံ ဗုဒ္ဓါနံ ဓမ္မဒေသနာကာလေ
ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန မဟာဇနေန သဒ္ဓိ^၄ ဝိဟာရံ ဂန္တော ပရိသပရိယန္တေ နိသိ-
ဒိဘွာ ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္တာရံ ဧကံ ဘိက္ခုံ ဓမ္မကထိကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ
ဒိသွာ “မယာပိ အနာဂတေ ဧဝရူပေန ဘဝိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ စိန္တေတွာ ဒေသနာဝ-
သာနေ ဝုဋ္ဌိတာယ ပရိသာယ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ နိမန္တေတွာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တ-
နယေနေဝ မဟာသက္ကာရံ ကတွာ ဘဂဝန္တံ ဧဝမာဟ “ဘန္တေ အဟံ ဣမိနာ
အဓိ ကာရကမ္ပေန နာညံ သမုတ္တိ^၅ ပတ္ထေမိ။ ယထာ ပန သော ဘိက္ခု ဣတော
သက္ကမဒိဝသမတ္တကေ ဓမ္မကထိကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပိတော၊ ဧဝံ အဟမ္ပိ
အနာဂတေ ဧကဿ ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ ဓမ္မကထိကာနံ ဘိက္ခုနံ အဂ္ဂေါ
ဘဝေယျ”န္တိ ပတ္တနံ အကာသိ။ သတ္တာ အနာဂတံ ဩလောကေတွာ တဿ
ပတ္တနာယ သမိဇ္ဈနဘာဝံ ဒိသွာ “အနာဂတေ ကပ္ပသတသဟဿမတ္တကေ
ဂေါတမော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ သာသနေ တံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဓမ္မ-
ကထိကာနံ အဂ္ဂေါ ဘဝိဿသိ”တိ ဗျာကာသိ။

သော တတ္ထ ယာဝဇီဝံ ကလျာဏဓမ္မံ ကတွာ တတော စုတော ကပ္ပသတ-
သဟဿံ ပုညဉာဏသမ္ဘာရံ^၁ သမ္ဘရန္တော ဒေဝမနုဿေသု သံသရိတွာ
အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ ကပိလဝတ္ထုနဂရဿ အဝိဒူရေ ဒေါဏဝတ္ထု၊
နာမကေ ဗြာဟ္မဏဂါမေ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလကုလေ အညာသိကောဏ္ဍည-
တ္ထေရဿ^၂ ဘာဂိနေယျော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝေ
“ပုဏ္ဏော”တိ နာမံ အကံသု။ သော သတ္ထရိ အဘိသမ္ဗောဓိံ ပတွာ ပဝတ္တဝရ-
ဓမ္မစက္ကေ အနုပဗ္ဗေန ရာဇဂဟံ ဂန္ဓာ တံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရန္တေ အညာသိ-
ကောဏ္ဍညတ္ထေရဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ လဒ္ဓူပသမ္ဗဒေါ သမ္ဗံ ပုဗ္ဗကိစ္စံ^၃
ကတွာ ပဓာနမနုယုဉ္ဇန္တော ပဗ္ဗဇိတကိစ္စံ မတ္ထကံ ပါပေတွာဝ “ဒသဗလဿ
သန္တိကံ ဂမိဿာမီ”တိ မာတုလတ္ထေရေန သဒ္ဓိံ သတ္ထု သန္တိကံ အဂန္ဓာ
ကပိလဝတ္ထုသာမန္တာယေဝ ဩဟိယိတွာ ယောနိသောမနသိကာရေ ကမ္မံ
ကရောန္တော နစိရဿေဝ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
ပုတ္တဗ္ဗိ စေတံ အပဒါနေ^၄—

“အဇ္ဈာယကော မန္တဓရော၊ တိဏ္ဍံ ဝေဒါန ပါရဂူ။
ပုရက္ခတောမှိ သိဿေဟိ၊ ဥပဂစ္ဆိံ နရုတ္တမံ။

ပဒုမုတ္တရော လောကဝိဒူ၊ အာဟုတီနံ ပဋိဂ္ဂဟော။
မမ ကမ္မံ ပကိတ္တေသိ^၅၊ သံခိတ္တေန မဟာမုနိ။

တာဟံ ဓမ္မံ သုဏိတွာန၊ အဘိဝါဒေတွာန သတ္ထုနော။
အဇ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာန၊ ပက္ကမိံ ဒက္ခိဏာမုခေါ။

သံခိတ္တေန သုဏိတွာန၊ ဝိတ္တာရေန အဘာသယိ။
သဗ္ဗေ သိဿာ အတ္တမနာ၊ သုတွာန မမ ဘာသတော။

သကံ ဒိဋ္ဌိံ ဝိနောဒေတွာ၊ ဗုဒ္ဓေ စိတ္တံ ပသာဒယံ^၆။
သံခိတ္တေနပိ ဒေသေမိ၊ ဝိတ္တာရေန တထေဝ’ဟံ။

အဘိဓမ္မနယညူဟံ၊ ကထာဝတ္ထုဝိသုဒ္ဓိယာ။
သဗ္ဗေသံ ဝိညာပေတွာန၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။

၁-ပုညသမ္ဘာရံ (သိ)

၃-သဗ္ဗကိစ္စံ (သိ)

၅-သံခိတ္တေသိ (က)

၂-အညာတကောဏ္ဍည....(က)၊ အညာကောဏ္ဍည....(သိ၊ က)

၄-ခု ၃-၃၉-ပိဋကဒီပနီ။

၆-ပသာဒယိံ (က)

ဣတော ပဉ္စသတေ ကပ္ပေ၊ စတုရော သုပ္ပကာသကာ။

သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ စတုဒီပမိ ဣဿရာ။

ပဋိသမ္ဘိဒါ စတသော။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

တဿ ပန ပုဏ္ဏတ္ထေရဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတာ ကုလပုတ္တာ ပဉ္စသတာ အဟေသုံ။ ထေရော သယံ ဒသကထာဝတ္ထုလာဘိတာယ တေပိ ဒသဟိ ကထာဝတ္ထုဟိ ဩဝေ။ တေ တဿ ဩဝါဒေ ဌတွာ သဗ္ဗေဝ အရဟတ္တံ ပတ္တာ။ တေ အတ္တနော ပဗ္ဗဇိတကိစ္စံ^၁ မတ္တကပ္ပတ္တံ ဥတွာ ဥပဇ္ဈာယံ ဥပသင်္ကမိတွာ အာဟံသု “ဘန္တေ အမှာကံ ကိစ္စံ မတ္တကပ္ပတ္တံ၊ ဒသန္တဉ္စမှ ကထာဝတ္ထုနံ လာဘိနော၊ သမယော ဒါနိ နော^၂ ဒသဗလံ ပဿိတု”န္တိ။ ထေရော တေသံ ဝစနံ သုတွာ စိန္တေသိ “မမ ဒသကထာဝတ္ထုလာဘိတံ သတ္တာ ဇာနာတိ အဟံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဒသ ကထာဝတ္ထုနံ အမုဉ္ဇိတွာဝ ဒေသေမိ၊ မယိ ဂစ္ဆန္တေ သဗ္ဗေပိမေ ဘိက္ခု မံ ပရိဝါရေတွာ ဂစ္ဆိဿန္တိ၊ ဧဝံ ဂဏသင်္ဂဏိကာယ ဂန္တာ ပန အယုတ္တံ မယံ ဒသဗလံ ပဿိတုံ၊ ဣမေ တာဝ ဂန္တာ ပဿန္တိ”တိ တေ ဘိက္ခု၊ အာဟ “အာပုသော တုမေ ပုရတော ဂန္တာ တထာဂတံ ပဿထ၊ မမ ဝစနေန စဿ ပါဒေ ဝန္တထ၊ အဟမ္မိ တုမှာကံ ဂတမဂ္ဂေနာဂမိဿာမီ”တိ။ တေ ထေရော သဗ္ဗေပိ ဒသဗလဿ ဇာတိဘူမိရဋ္ဌဝါသိနော သဗ္ဗေ ဒီဏာသဝါ သဗ္ဗေ ဒသကထာဝတ္ထုလာဘိနော အတ္တနော ဥပဇ္ဈာယဿ ဩဝါဒံ သမ္ပုဋ္ဌိတ္ထိတွာ^၃၊ ထေရံ ဝန္တိတွာ အနုပုဗ္ဗေန စာရိကံ စရန္တာ သဋ္ဌိယောဇနမဂ္ဂံ အတိက္ကမ္မ ရာဇဂဟေ ဝေဠုဝနမဟာဝိဟာရံ ဂန္တာ ဒသဗလဿ ပါဒေ ဝန္တိတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု။

အာစိန္တံ ခေါ ပနေတံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ အာဂန္တုကေဟိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ^၄ ပဋိသမ္ဗောဒိတုန္တိ ဘဂဝါ တေဟိ သဒ္ဓိံ “ကစ္စိ ဘိက္ခဝေ ခမနီယ”န္တိအာဒိနာ နယေန မရရပဋိသန္တာရံ ကတွာ “ကုတော စ တုမေ ဘိက္ခဝေ အာဂစ္ဆထာ”တိ ပုစ္ဆိ။ အထ တေဘိ “ဇာတိဘူမိတော”တိ ပုတ္တေ “ကော န ခေါ ဘိက္ခဝေ ဇာတိဘူမိယံ ဇာတိဘူမကာနံ ဘိက္ခုနံ သဗြဟ္မစာရိနံ ဧဝံ သမ္ဘာဝိတော ‘အတ္တနာ စ အပ္ပိန္နော အပ္ပိန္နကထဉ္စ ဘိက္ခုနံ ကတ္တာ’တိ”^၅ ဒသကထာ-ဝတ္ထုလာဘိ ဘိက္ခု ပုစ္ဆိ။ တေပိ “ပုဏ္ဏော နာမ ဘန္တေ အာယသ္မာ မန္တာဏိ-ပုတ္တော”တိ အာရောစယိံသု။ တံ ကထံ သုတွာ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ထေရဿ ဒဿနကာမော အဟေသိ။ အထ သတ္တာ ရာဇဂဟတော သာဝတ္ထိံ

၁-ပဗ္ဗဇ္ဇကိစ္စံ (က)

၃-အမုဉ္ဇိတွာ (သိ)

၂-သမယော နော (က)

၄-မ ၁-၁၉၉-ပိဋ္ဌေ။

အဂမာသိ။ ပုတ္တတ္ထေရေပိ ဒသဗလဿ တတ္ထ အာဂတဘာဝံ သုတွာ “သတ္ထာရံ ပဿိဿာမီ”တိ ဂန္တော အန္တောဂန္ထကုဋိယံယေဝ တထာဂတံ သမ္မာပုဏ္ဏိ။ သတ္ထာ တဿ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ထေရော ဓမ္မံ သုတွာ ဒသဗလံ ဝဋ်တွာ ပဋိ- သလ္လာနတ္ထာယ အန္တဝနံ ဂန္တော အညတရမ္ပိ ရုက္ခမူလေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသိဒိ။

သာရိပုတ္တတ္ထေရေပိ တဿာဂမနံ သုတွာ သိသာနုလောကိကော ဂန္တော ဩကာသံ သလ္လက္ခေတွာ တံ ရုက္ခမူလေ နိသိန္တံ ဥပသင်္ကဋိတွာ ထေရေန သဋ္ဌိံ သမ္မောဒိတွာ တံ သတ္တဝိသုဒ္ဓိက္ခမံ^၁ ပုစ္ဆိ။ ထေရေပိဿ ပုစ္ဆိတပုစ္ဆိတံ^၂ ဗျာကရောန္တော ရထဝိနိတူပမာယ စိတ္တံ အာရာဓေသိ၊ တေ အညမညဿ သုဘာသိတံ သမနမောဒိံ^၃ သု။ အထ သတ္ထာ အပရဘာဂေ ဘိက္ခုသံဃမဇ္ဈေ နိသိန္တော ထေရံ “တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မကထိကာနံ- ယဒိဒံ ပုဏ္ဏော”တိ^၄ ဓမ္မကထိကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ သော ဧကဒိဝသံ အတ္တနော ဝိမုတ္တိသမ္ပတ္တိံ^၅ ပစ္စဝေက္ခိတွာ “သတ္ထာရံ နိဿာယ အဟဉ္ဇေဝ အညေ ဝ ဗဟူ သတ္ထာ သံသာရဒုက္ခတော ဝိပ္ပမုတ္တာ၊ ဗဟူပကာရာ ဝတ သပ္ပုရိသ- သံသေဝါ”တိ^၆ ဝိဘိသောမနဿဇာတော ဥဒါနဝသေန ဝိတိဝေဂဝိဿဋ္ဌံ^၇ “သန္တိရေဝ သမာသေဏာ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၄။ တတ္ထ သန္တိရေဝါတိ သပ္ပုရိသေဟိ ဧဝ။ သန္တောတိ ပနေတ္ထ ဗုဒ္ဓါ- ဒယော အရိယာ အဓိပ္ပေတာ။ တေ ဟိ အနဝသေသတော အသတံ ဓမ္မံ ပဟာယ သဒ္ဓမ္မေ ဥက္ကံသဂတတ္ထာ သာတိသယံ ပသံသိယတ္ထာ စ^၈ ဝိသေသတော “သန္တော သပ္ပုရိသာ”တိ စ ဝုစ္စန္တိ။ သမာသေဏာတိ သမံ အာသေထ^၉ သဟ ဝသေယျ။ တေ ပယိရူပါသန္တော တေသံ သုဿုသန္တော ဒိဋ္ဌာနဂတိဉ္စ အာပဇ္ဇန္တော သမာနဝါသော ဘဝေယျာတိ အတ္ထော။ ပဏ္ဍိတေဟတ္ထဒဿိ- ဘိတိ တေသံ ထောမနာ။ ပဏ္ဍာ ဝုစ္စတိ ပညာ၊ သာ ဣမေသံ သဉ္ဇာတာတိ ပဏ္ဍိတာ။ တတော ဧဝ အတ္တတ္ထာဒိဘေဒံ အတ္တံ အဝိပရိတတော ပဿန္တိတိ အတ္တဒဿိနော။ တေဟိ ပဏ္ဍိတေဟိ အတ္တဒဿိဘိ သမာသေထ။ ကဿာတိ စေ? ယသ္မာ တေ သန္တော ပဏ္ဍိတာ၊ တေ ဝါ သမ္မာ သေဝန္တော ဧကန္တဟိတ- ဘာဝတော မဂ္ဂဉာဏာဒိဟေဝ အရဏီယတော အတ္တံ၊ မဟာဂုဏတာယ သန္တတာယ စ မဟန္တံ၊ အဂါဘောဝတော ဂမ္ဘီရဉာဏဂေါစရတော စ ဂန္တိရံ၊ ဟိနန္တန္ဒာဒိဟိ ဒဋ္ဌံ၊ အသက္ကုဏေယျတ္ထာ ဣတရေဟိ စ^{၁၀} ကိစ္ဆေန ဒဋ္ဌဗ္ဗတ္တာ

၁-တံ ဝိသုဒ္ဓိက္ခမံ (က)

၂-ပုစ္ဆိတံ ပုစ္ဆိတံ(က)၊ ပုစ္ဆိတံ(က)

၃-အံ ၁-၂၄-ပိဋေ။

၄-သပ္ပုရိသသံဝါသာတိ (က) ၅-ဝိတိဝေဂဝိသိဋ္ဌံ (သိ)

၆-ပါသံသတာယ စ (သိ)

၇-သမ္မာ အာသေထ (က)၊ သမံ အာသေထ (သိ)

၈-တထာ ဣတရေဟိ စ (သိ)

ဗုဒ္ဓသံ၊ ဗုဒ္ဓသတ္တာ သဏ္ဌနိပုဏသဘာဝတ္တာ နိပုဏဉာဏဂေါစရတော စ နိပုဏံ၊ နိပုဏတ္တာ ဝေ သုဓမ္မသဘာဝတာယ အဏုံ နဗ္ဗာနံ၊ အဝိပဇိတဋ္ဌေန ဝါ ပရမတ္ထသဘာဝတ္တာ အတ္ထံ၊ အရိသဘာဝကရတ္တာ မဟတ္တနိမိတ္တတာယ မဟန္တံ၊ အနုတ္တာနသဘာဝတာယ ဂန္တီရံ၊ ဒုက္ခေန ဒဋ္ဌဗ္ဗံ န သုခေန ဒဋ္ဌာ သက္ကာတိ ဗုဒ္ဓသံ၊ ဂန္တီရတ္တာ ဗုဒ္ဓသံ၊ ဗုဒ္ဓသတ္တာ ဂန္တီရန္တိ စတုသစ္စံ၊ ဝိသေသတော နိပုဏံ အဏုံ နိရောဓသစ္စန္တိ ဝေမေတံ စတုသစ္စံ မိရာ သမဓိဂစ္ဆန္တိ မိတိသမ္ပန္နတာယ မိရာ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ သမ္ပဒေဝ အဓိဂစ္ဆန္တိ။ အပ္ပမတ္တာတိ သပ္ပတ္တ သတိအဝိပ္ပဝါသေန အပ္ပမာဒပဋိပတ္တိပူရေန္တာ။ ဝိစက္ခဏာတိ ဝိပဿနာဘာဝနာယ ဆေကာ ကုသလာ။ တဿ သတ္တိရေဝ သမာသေထာတိ ယောဇနာ။ ပဏ္ဍိတေဟတ္ထဒဿိဘိတိ ဝါ ဧတံ နိဿက္ကဝစနံ။ ယဿ ပဏ္ဍိတေဟိ အတ္ထဒဿိဘိ သမုဒါယဘူတေဟိ မိရာ အပ္ပမတ္တာ ဝိစက္ခဏာ မဟန္တာဒိဝိသေသဝန္တံ အတ္ထံ သမဓိဂစ္ဆန္တိ၊ တဿ တာဒိသေဟိ သတ္တိရေဝ သမာသေထာတိ သမ္ပန္နော။ ဝေမေသာ ထေရဿ ပဋိဝေဓဒီပနေန အညာဗျာကရဏဂါထာပိ အဟောသီတိ။

ပုဏ္ဏတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဗုဒ္ဓတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယော ဗုဒ္ဓဗိယောတိ အာယသ္မတော ဗုဒ္ဓတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓကာလေ ဟံသဝတီနဂရေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဓမ္မဒေသနံ သုဏန္တော သတ္တာရံ ဧကံ ဘိက္ခု သေနာသနပညာပကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိဿှာ အဓိကာရကမ္မံ ကတွာ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေတွာ သတ္တာရာ ဗျာကတော ယာဝဇီဝံ ကုသလံ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရိတွာ ကဿပဒသဗလဿ သာသနောသက္ကနကာလေ^၁ ပဗ္ဗဇိ။ တဒါ တေန သဒ္ဓိံ အပရေ ဆ ဇနာတိသတ္တ ဘိက္ခု။ ဧကမိတ္တာ ဟုတွာ အညေ သာသနေ အဂါရဝံ ကရောန္တေ ဒိဿှာ “ဣဓ ကိံ ကရောမ၊ ဧကမန္တေ သမဏဓမ္မံ ကတွာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿာမာ”တိ နိဿေဏိံ ဗဒ္ဓိတွာ ဥစ္စံ ပဗ္ဗတသိခရံ အာရဟိတွာ “အတ္တနော စိတ္တဗလံ ဇာနန္တော နိဿေဏိံ” နိပါတေန္တု၊ ဇီဝိတေ သာလယာ ဩတရန္တု၊ မာ ပစ္ဆာနုတပ္ပိနော

အဟုဝတ္ထာ”တိ ဝတွာ သဗ္ဗေ ကေမိတ္တာ ဟုတွာ နိဿေဏိ” ပါတေတွာ “အပ္ပမတ္တာ ဟောထ အာဝုသော”တိ အညမညံ ဩဝဒိတွာ စိတ္တရူစိကေသု” ဌာနေသု နိသီဒိတွာ သမဏဓမ္မံ ကာတုံ အာရဘိံသု။

တကြေကော ထေရော ပဉ္စမေ ဒိဝသေ အရဟတ္တံ ပတွာ “မမ ကိစ္စံ နိပ္ပန္နံ၊ အဟံ ဣမသ္မိ” ဌာနေ ကိ” ကရိဿာမီ”တိ ဣဒ္ဓိယာ၊^၁ ဥတ္တရကုရတော ပိဏ္ဍပါတံ အာဟရိတွာ “အာဝုသော ဣမံ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဉ္ဇေ၊ ဘိက္ခာစာရကိစ္စံ မမာယတ္တံ ဟောတု၊ တုမေ အတ္တနော ကမ္မံ ကရေယာ”တိ အာဟ။ ကိ” န ခေါ မယံ? အာဝုသော နိဿေဏိ” ပါတေန္တာ၊^၂ ဧဝံ အဝေါစုမှ “ယော ပဌမံ ဓမ္မံ သတ္တိကရေတိ၊ သော ဘိက္ခံ အာဟရတု၊ တေနာဘတံ သေသာ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ သမဏဓမ္မံ ကရိဿန္တိ”တိ။ နတ္ထိ အာဝုသောတိ။ တုမေ အတ္တနော ပုဗ္ဗဟေတုနာ လဘိတ္ထ၊ မယမ္ပိ သက္ကောန္တာ ဝနုဿန္တိ ကရိဿာမ၊ ဂစ္ဆေတုမေတိ။ ထေရော တေ သညာပေတုံ အသက္ကောန္တော ဗာသုကဋ္ဌာနေ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ဂတော။ အပရော ထေရော သတ္တမေ ဒိဝသေ အနာဂါမိဖလံ ပတွာ တတော စုတော သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တော။ ဣတရေ ထေရော တတော စုတာ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရိတွာ ()^၅ တေသု တေသု ကုလေသု နိဗ္ဗတ္တော။ ဧကော ဂန္ဓာရရဋ္ဌေ တက္ကသိလာနဂရေ ရာဇဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဧကော မဇ္ဈန္တိကရဋ္ဌေ^၆ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ ကုစ္ဆိမ္ပိ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဧကော ဗာဟိယရဋ္ဌေ ကုဋုမ္ပိယဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဧကော ဘိက္ခုနုပဿယေ ဇာတော။

အယံ ပန ဒဗ္ဗတ္ထေရော မလ္လရဋ္ဌေ အနုပိယနဂရေ ကေဿ မလ္လရဋ္ဌော ဂေဟေ ပဋိသန္ဓိ” ဂဏှိ။ တဿ မာတာ ဥပဝိဇ္ဇေညာ? ကာလမကာသိ၊ မတသရီရံ သုသာနံ နေတွာ ဒါရူစိတကံ အာရောပေတွာ အဂ္ဂိ” အဒံသု။ တဿာ အဂ္ဂိဝေဂသန္တတ္ထိ” ဥဒရပဋ္ဌလံ ဒွေဓာ အဟောသိ။ ဒါရကော အတ္တနော ပုညဗလေန ဥပ္ပတိတွာ ကေသ္မိ” ဒဗ္ဗတ္ထမ္ဘေ နိပတိ။ တံ ဒါရကံ ဂဟေတွာ အယျိကာယဇိ” အဒံသု။ သာ တဿ နာမံ ဂဏှန္တိ ဒဗ္ဗတ္ထမ္ဘေ ပတိတွာ လဒ္ဓဇိဝိတတ္ထာ “ဒဗ္ဗော”တိဿ နာမံ အကာသိ။ တဿ စ သတ္တဝသိကကာလေ သတ္တာ ဘိက္ခုသံသပရိဝါရော မလ္လရဋ္ဌေ စာရိကံ စရမာနော အနုပိယဗ္ဗဝနေ ဝိဟရတိ။ ဒဗ္ဗကုမာရော သတ္တာရံ ဒိသ္မာ

၁-စိတ္တရူစိသ (က) ၂-ဣဒ္ဓိယာ ဂန္ဓာ (သိ) ၃-ကိ”န မယံ (က)
၄-ပါတေတွာ (က) ၅-(ဣမသ္မိ” ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ) (အံ-ဋ္ဌ ၁-၂၁၄-ပိဋက) ၆-မဇ္ဈန္တိကရဋ္ဌေ (သိ)
၇-ဥပဝိတဇ္ဇေညာ (သိ)၊ ဥပဝိဇ္ဇေကာလေ (အံ-ဋ္ဌ ၁-၂၁၄-ပိဋက)
၈-အဂ္ဂိဝေဂသန္တတ္ထာ (က) ၉-အယျကာယ (က)
ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၁-၄

ဒဿနေနေဝပသိဒ္ဓိတွာ ပဗ္ဗဇိတုကာမော ဟုတွာ “အဟံ ဒဿဗလဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိဿာမီ”တိ အယျိကံ အာပုစ္ဆိ။ သာ “သာဓု တာတာ”တိ ဒဗ္ဗကုမာရံ အာဒါယ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္ဓာ “ဘန္တေ ဣမံ ကုမာရံ ပဗ္ဗာဇေထာ”တိ အာဟ။ သတ္ထာ အညတရဿ ဘိက္ခုနော သညံ အဒါသိ “ဘိက္ခု ဣမံ ဒါရကံ ပဗ္ဗာဇေဟီ”တိ။ သော ထေရော သတ္ထု ဝစနံ သုတွာ ဒဗ္ဗကုမာရံ ပဗ္ဗာဇေန္တော တစပဉ္စကကမ္မဋ္ဌာနံ အာစိက္ခိ။ ပုဗ္ဗဟေတုသမ္ပန္နော ကတာဘိနိဟာရော သတ္ထောပဌမကေသဝဋ္ဋိယာ ဝေါရောပနက္ခဏေ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိ။ ဒုတိယာယ ကေသဝဋ္ဋိယာ ဩရောပိယမာနာယ သကဒါဂါမိဖလေ၊ တတိယာယ အနာဂါမိဖလေ၊ သဗ္ဗကေသာနံ ပန ဩရောပနဉ္စ အရဟတ္တဖလသန္တိကိရိယာ စ အပစ္စာ အပုရေ အဟောသိ။ သတ္ထာ မလ္လရဋ္ဌေ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ ရာဇဂဟံ ဂန္ဓာ ဝေဠုဝနေ ဝါသံ ကပ္ပေသိ။

တကြာယသ္မာ ဒဗ္ဗော မလ္လပုတ္တော ရဟောဂတော အတ္တနော ကိစ္စနိပ္ပတ္တိံ ဩလောကေတွာ သံဃဿ ဝေယျာဝစ္စကရဏေ ကာယံ ယောဇေတုကာမော စိန္တေသိ “ယန္ဓုနာဟံ သံဃဿ သေနာသနဉ္စ ပညာပေယျံ ဘတ္တာနိ စ ဥဒ္ဓိသေယျ”န္တိ။ သော သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္ဓာ အတ္တနော ပရိဝိတက္ကံ အာရောစေသိ။ သတ္ထာ တဿ သာဓုကာရံ ဒတွာ သေနာသနပညာပကတ္တဉ္စ ဘတ္တုဒ္ဓေသကတ္တဉ္စ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ အထ နံ “အယံ ဒဗ္ဗော ဒဟရောဝ သမာနော မဟန္တေ ဌာနေ ဌိတော”တိ သတ္တဝသိကကာလေယေဝ ဥပသမ္မာဒေသိ။ ထေရော ဥပသမ္ပန္နကာလတော ပဋ္ဌာယ ရာဇဂဟံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရန္တာနံ သဗ္ဗဘိက္ခုနံ သေနာသနာနိ စ ပညာပေတိ၊ ဘိက္ခုဉ္စ ဥဒ္ဓိသတိ။ တဿ သေနာသနပညာပကတာဝေါ သဗ္ဗဒိသာသု ပါကဇ္ဇော အဟောသိ “ဒဗ္ဗော ကိရ မလ္လပုတ္တော သဘာဂသဘာဂါနံ ဘိက္ခုနံ ဧကဋ္ဌာနေ သေနာသနာနိ ပညာပေတိ၊ အာသန္ဓေပိ ခူရေပိ သေနာသနံ ပညာပေတိ၊ ဂန္တံ အသက္ကောန္တေ ဣဒ္ဓိယာ နေတိ”တိ။

အထ နံ ဘိက္ခု ကာလေပိ ဝိကာလေပိ “အမှာကံ အာဝုသော ဇီဝကမ္မဝနေ သေနာသနံ ပညာပေတိ၊ အမှာကံ မဒ္ဒကုစ္ဆိသ္မိ မိဂဒါယေ”တိ ဧဝံ သေနာသနံ ဥဒ္ဓိသာပေတွာ တဿ ဣဒ္ဓိံ ပဿန္တာ ဂစ္ဆန္တိ။ သောပိ ဣဒ္ဓိယာ မနောမယေ ကာယေ အဘိသင်္ခရိတွာ ဧကေကဿ ထေရဿ ဧကေကံ အတ္တနာ သဒိသံ ဘိက္ခု ဒတွာ အင်္ဂုလိယာ ဇလမာနာယ ပုရတော ဂန္ဓာ “အယံ မဇ္ဇော ဣဒ္ဓိဝိဌ”န္တိ အာဒိနိ ဝတွာ သေနာသနံ ပညာပေတွာ ပုန အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနမေဝ

အာဂစ္ဆတိ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရတော ပနိဒ္ဓံ ဝတ္ထု^၁ ပါဠိယံ^၂
 အာဂတမေဝ။ သတ္တာ ဣဒမေဝ ကာရဏံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိ^၃ ကတွာ အပရဘာဂေ
 အရိယဂဏမဇ္ဈေ နိဿိန္နော ထေရံ သေနာသနပညာပကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ
 “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ သေနာသနပညာပကာနံ ယဒိဒ္ဓံ
 ဒဗ္ဗော မလ္လပုတ္တော”တိ^၄။ ဂုတ္တမ္ပိ စေတံ အပဒါနေ^၅—

“ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော၊ သဗ္ဗလောကဝိဇ္ဇာ မုနိ။
 ဣတော သတသဟဿမ္ပိ၊ ကပ္ပေ ဥပ္ပဇ္ဇိ စက္ခုမာ။
 ဩဝါဒကော ဝိညာပကော၊ တာရကော သဗ္ဗပါဏိနံ။
 ဒေသနာကုသလော ဗုဒ္ဓေါ၊ တာရေသိ ဇနတံ ဗဟုံ။
 အနုကမ္ပကော ကာရုဏိကော၊ ဟိတေသိ သဗ္ဗပါဏိနံ။
 သမ္ပတ္တေ တိတ္ထိယေ သဗ္ဗေ၊ ပဉ္စသီလေ ပတိဋ္ဌပိ။
 ဧဝံ နိရာကုလံ အာသိ၊ သုညတံ တိတ္ထိယေဟိ စ။
 ဝိစိတ္တံ အရဟန္တေဟိ၊ ဝသီဘူတေဟိ တာဒိဘိ။
 ရတနာနဋ္ဌပညာသံ၊ ဥဂ္ဂတော သော မဟာမုနိ။
 ကမ္မနုဋ္ဌိယသင်္ကာသော၊ ဗာတ္ထိ^၆သဝရလက္ခဏော။
 ဝဿသတသဟဿာနိ၊ အာယု ဝိဇ္ဇတိ တာဝဒေ။
 တာဝတာ တိဋ္ဌမာနော သော၊ တာရေသိ ဇနတံ ဗဟုံ။
 တဒါဟံ ဟံသဝတိယံ၊ သေဋ္ဌိပုတ္တော မဟာယသော။
 ဥပေတွာ လောကပဇ္ဇောတံ၊ အသောသိ^၇ ဓမ္မဒေသနံ။
 သေနာသနာနိ ဘိက္ခူနံ၊ ပညာပေန္တံ သသာဝကံ။
 ကိတ္တယန္တဿ ဝစနံ၊ သုဏိတွာ^၈ မုဒိတော အဟံ။
 အဓိကာရံ သသံဃဿ၊ ကတွာ တဿ မဟေသိနော။
 နိပစ္စ သိရသာ ပါဒေ၊ တံ ဌာနမဘိပတ္တယိ^၉။
 တဒါဟ သ^{၁၀} မဟာဝိရော၊ မမ ကမ္ပံ ပကိတ္တယံ။
 ယော သသံဃမဘောဇေသိ^{၁၁}၊ သတ္တာဟံ လောကနာယကံ။

၁-ပနိဒ္ဓံ ကထာဝတ္ထု (က) ၂-ဝိ ၁-၂၄၁၊ ဝိ ၄-၁၉၁-ပိဋေသု။ ၃-အံ ၁-၂၅-ပိဋေ။
 ၄-ခု ၄-၁၂၁-ပိဋာဒိသု။ ၅-သုတ္တာန (သိ) ၆-တဒါဘာသိ (သိ)
 ၇-သောဟံ သသံဃံ ဘောဇေသိ^{၁၂} (သိ)၊ ယောဟံ သသံဃံ ဘောဇေမိ (က)

သောယံ ကမလပတ္တက္ခော၊ သီဟံသော ကနကတ္တစော။
 မမ ပါဒမူလေ နိပတိ၊ ပတ္တယံ ဌာနမုတ္တမံ။
 သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
 ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
 သာဝကော တဿ ဗုဒ္ဓဿ၊ ဒဗ္ဗော နာမေန ဝိဿုတော။
 သေနာသနပညာပကော၊ အဂ္ဂေါ ဟေဿတိယံ တဒါ။
 တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိဓိဟိ စ။
 ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂစ္ဆဟံ။
 သတာနံ တိဏိက္ခတ္တု၊ ဒေဝရဇမကာရယိ။
 သတာနံ ပဉ္စက္ခတ္တု၊ စက္ကဝတ္တိ အဟောသဟံ။
 ပဒေသရဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသဒ္ဓိယံ။
 သဗ္ဗတ္ထ သုခိတော အာသိ၊ တဿ ကမ္မဿ ဝါဟသာ။
 ကေနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ဝိပဿိ နာမ နာယကော။
 ဥပ္ပဇ္ဇိ စာရုဒဿနော၊ သဗ္ဗဓမ္မဝိပဿကော။
 ဒုဋ္ဌစိတ္တော ဥပဝဒိ၊ သာဝကံ တဿ တာဒိနော။
 သဗ္ဗာသဝပရိက္ခိဏံ၊ သုဒ္ဓေါတိ ၂ စ ဝိဇာနိယ။
 တဿေဝ နရဝီရဿ၊ သာဝကာနံ မဟေသိနံ။
 သလာကံ စ ဂဟေတွာန၊ ဒီရောဒနမဒါသဟံ။
 ဣမမ္ပိ ဘဒ္ဒကေ ကပ္ပေ၊ မြဟ္မဗန္ဓု မဟာယသော။
 ကဿပေါ နာမ ဂေါတ္တေန၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ ဝဒတံ ဝရော။
 သာသနံ ဇောတယိတွာန၊ အဘိဘုယျ ကုတိတ္ထိယေ။
 ဝိနေယျေ ဝိနယိတွာဝ၊ နိဗ္ဗုတော သော သသာဝကော။
 သသိဿေ နိဗ္ဗုတေ နာထေ၊ အတ္ထမေန္တမ္ပိ သာသနေ။
 ဒေဝါ ကန္တိသု သံဝိဂ္ဂါ၊ မုတ္တကေသာ ရုဒမ္မုခါ။
 နိဗ္ဗာယိဿတိ ဓမ္မက္ခော၊ န ပဿိဿာမ သုဗ္ဗတေ။
 န သုဏိဿာမ သဒ္ဓမ္မံ၊ အဟော နော အပ္ပပုညတာ။

တဒါယံ ပထဝီ သဗ္ဗာ၊ အစလာ သာ စလာစလာ။
 သာဂရော စ သသောကောဝ၊ ဝိနဒီ ကရုဏံ^၁ ဂိရံ။
 စတုဒ္ဓိသာ ဒုန္နုဘိယော၊ နာဒယိံသု အမာနုသာ။
 သမန္တတော အသနိယော၊ ဖလိံသု စ ဘယာဝဟာ။
 ဥက္ကာ ပတိံသု နဘသာ၊ ဓူမကေတု စ ဒိဿတိ။
 သဓူမာ ဇာလဝဇ္ဇာ စ^၂၊ ရဝိံသု ကရုဏံ မိဂါ။
 ဥပ္ပါဒေ^၃ ဒါရုဏေ ဒိသွာ၊ သာသနတ္ထိဂ်သူစကေ။
 သံဝိဂ္ဂါ ဘိက္ခဝေါ သတ္တ၊ စိန္တယိမှ မယံ တဒါ။
 သာသနေနံ ဝိနာမှာကံ၊ ဇီဝိတေန အလံ မယံ။
 ပဝိသိတွာ မဟာရညံ၊ ယုဇ္ဇာမ ဇိနသာသနေ။
 အဒ္ဓသမှ တဒါရညေ၊ ဥဗ္ဗိဒ္ဓံ သေလမုတ္တမံ။
 နိဿေဏိယာ တမာရုယု၊ နိဿေဏိံ^၄ ပါတယိမှသေ။
 တဒါ ဩဝဒိ နော ထေရော၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ သုဒုလ္လဘော။
 သဒ္ဓါတိဒုလ္လဘာ လဒ္ဓါ၊ ထောကံ သေသဉ္စ သာသနံ။
 နိပတန္တိ ခဏာတိတာ၊ အနန္တေ ဒုက္ခသာဂရေ။
 တသ္မာ ပယောဂေါ ကတ္တဗ္ဗော၊ ယာဝ ဌာတိ မုနေ မတံ^၅။
 အရဟာ အာသိ သော ထေရော၊ အနာဂါမီ တဒါနုဂေါ။
 သုသီလာ ဣတရေ ယုတ္တာ၊ ဒေဝလောကံ အဂမှသေ။
 နိဗ္ဗုတော တိဏ္ဏသံသာရော၊ သုဒ္ဓါဝါသေ စ ဧကကော။
 အဟဉ္စ ပက္ကုသတိ စ၊ သဘိယော ဗာဟိယော တထာ။
 ကုမာရကဿံပေါ စေဝ၊ တတ္ထ တတ္ထုပဂါ မယံ။
 သံသာရဗန္ဓနာ မုတ္တာ၊ ဂေါတမေနာနုကမ္ပိတာ။
 မလ္လေသု ကုသိနာရာယံ၊ ဂဗ္ဘေ ဇာတဿ မေ သတော။
 မာတာ မတာ^၆ စိတာရုဋ္ဌာ၊ တတော နိပ္ပတိတော အဟံ။
 ပတိတော ဒဗ္ဗပုဉ္ဇမ္ပိ၊ တတော ဒဗ္ဗောတိ ဝိဿုတော။
 မြဟ္မစာရိဗလေနာဟံ၊ ဝိမုတ္တော သတ္တဝသိကော။

၁-ဒါရုဏံ (က)

၂-သဗ္ဗထလဇေယျာ စ (သိ)

၃-ဥပ္ပါဒေ (သိ၊ က)

၄-ယာဝ တိဋ္ဌတိ သာသနံ (သိ က)

၅-မာတာ မာတာ (သိ)

ဒီရောဒနဗလေနာဟံ၊ ပဉ္စဟင်္ဂဟုပါဂတော။
 ဒီဏာသဝေါပဝါဒေန၊ ပါပေဟိ ဗဟု စောဒိတော။
 ဥဘော ပုညဉ္စ ပါပဉ္စ၊ ဝိတိဝတ္ထောမိ ဒါနိဟံ^၁။
 ပတွာန ပရမံ သန္တိ^၂၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။
 သေနာသနံ ပညာပယိ^၃၊ ဟာသယိတွာန သုဗ္ဗတေ။
 ဇိနော တသ္မိ^၄ ဂုဏေ တုဋ္ဌော၊ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေသိ မံ။
 ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။
 နာဂေါဝ ဗန္ဓနံ ဆေတွာ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။
 သွာဂတံ ဝတ မေ အာသိ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ သန္တိကေ။
 တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။
 ပဋိသန္တိဒါ စတဿော။ပ။ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ^၅။

ဧဝံဘူတံ ပန တံ^၂ ယေန ပုဗ္ဗေ ဧကဿ ဒီဏာသဝတ္ထေရဿ အနုဒ္ဓံသန-
 ဝသေန ကတေန ပါပကမ္မေန ဗဟုနိ ဝဿသတသဟဿာနိ နိရယေ ပစ္စိ၊
 တာယ ဧဝ ကမ္မဝိလောတိကာယ စောဒိယမာနာ မေတ္တိယဘူမဇကော^၃ ဘိက္ခု။
 “ဣမိနာ မယံ ကလျာဏဘတ္တိကဿ ဂဟပတိနော အန္တရေ ပရိဘောဒိတာ”တိ^၄
 ဒုဂ္ဂဟိတဂါဟိနော အမူလကေန ပါရာဇိကေန ဓမ္မေန အနုဒ္ဓံသေသုံ။ တသ္မိ^၅ စ
 အဓိကရဏေ သံဃေန သတိဝိနယေန ဝုပသမိတေ အယံ ထေရော လောကာ-
 နုကမ္ပာယ အတ္တနော ဂုဏေ ဝိဘာဝေန္တော “ယော ဗုဒ္ဓမိယော”တိ ဣမံ ဂါထံ
 အဘာသိ။

၅။ တတ္ထ ယောတိ အနိယမိတ^၁နိဒ္ဒေသော၊ တဿ “သော”တိ ဣမိနာ
 နိယမတ္ထံ^၆ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဥဘယေနပိ အညံ ဝိယ ကတွာ အတ္တာနမေဝ ဝဒတိ။ ဗုဒ္ဓမိ-
 ယောတိ ဗုဒ္ဓမော၊ ဒမေတုံ အသက္ကုဏေယျော။ ဣဒဉ္စ အတ္တနော ပုထုဇ္ဇနကာလေ
 ဒိဋ္ဌိဂတာနံ ဝိသုကာယိကာနံ ကိလေသာနံ^၇ မဒါလေပစိတ္တဿ ဝိပုန္နိတံ^၈
 ဣန္ဒြိယာနံ အဝုပသမနဉ္စ စိန္တေတွာ ဝဒတိ။ ဒမေနာတိ ဥတ္တမေန အဂ္ဂမဂ္ဂဒမေန၊
 တေန ဟိ ဒန္တော ပုန^၉ ဒမေတဗ္ဗတာဘာဝတော “ဒန္တော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ
 အရဟတိ၊ န အညေန။ အထ ဝါ၊ ဒမေနာတိ ဒမကေန ပုရိသဒမ္မသာရထိနာ

၁-ဒါနဟံ (သီ၊က)

၂-နတ္ထိ (က)

၃-.....ဘုဗ္ဗဇကော (သီ၊က)

၄-ပရိဘိန္နာတိ (သီ)

၅-အနိယာမိတ.... (သီ)

၆-နိယမိတံ (က)

၇-ဝိသုကာယိကကိလေသာနံ (က)

၈-ဝိပုန္နိတံ (က)

၉-တေနပိ ပုန (သီ)

ဒမိတော။ ဒဗ္ဗောတိ ခြဗျော၊ ဘဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ တေနာဟ ဘဂဝါ ဣမမေဝ
ထေရံ သန္ဓာယ “န ခေါ ဒဗ္ဗ ဒဗ္ဗာ ဧဝံ နိဗ္ဗေဋ္ဌေန္တိ”တိ။ သန္တုသိတောတိ
ယထာလဗ္ဗပစ္စယသန္တောသေန ဈာနသမာပတ္တိသန္တောသေန မဂ္ဂဖလသန္တော-
သေန စ သန္တုဋ္ဌော။ ဝိတိန္တကင်္ခေါတိ သောဠသဝတ္ထုကာယ အဠဝတ္ထုကာယ
စ ကင်္ခါယ ပဌမမဂ္ဂေနဝ သမုဿိဋ္ဌိတတ္တာ ဝိဂတကင်္ခေါ။ ဝိဇိတာဝိတိ ပုရိသာ-
ဇာနိယေန ဝိဇေတဗ္ဗဿ သဗ္ဗဿပိ သံကိလေသပက္ခဿ ဝိဇိတတ္တာ ဝိဓိတတ္တာ
ဝိဇိတာဝိ။ အပေတဘေရဝေါတိ ပဉ္စဝိသတိယာ ဘယာနံ သဗ္ဗသော
အပေတတ္တာ အပဂတဘေရဝေါ အဘယူပရတော။ ပုန ဒဗ္ဗောတိ နာမကိတ္တနံ။
ပရိနိဗ္ဗုတောတိ ဒွေ ပရိနိဗ္ဗာနာနိ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနဉ္စ ယာ သဥပါဒိသေသ-
နိဗ္ဗာနဓာတု၊ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာနဉ္စ ယာ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတု။ တေသု ဣမ
ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနံ အဓိပ္ပေတံ၊ တဿှာ ပဟာတဗ္ဗဓမ္မာနံ မဂ္ဂေန သဗ္ဗသော
ပဟိနတ္တာ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗုတောတိ အတ္ထော။ ဌိတတ္ထောတိ
ဌိတသဘာဝေါ အစလော ဣဋ္ဌာဒီသု တာဒိဘာဝပ္ပတ္တိယာ လောကဓမ္မေဟိ
အကမ္မနိယော။ ဟိတိ စ ဟေတုအတ္ထေ နိပါတော၊ တေန ယော ပုဗ္ဗေ ဒုဒ္ဒမော
ဟုတွာ ဌိတော ယဿှာ ဒဗ္ဗတ္တာ သတ္တာရာ ဥတ္တမေန ဒမေန ဒမိတော သန္တု-
သိတော ဝိတိန္တကင်္ခေါ ဝိဇိတာဝိ အပေတဘေရဝေါ၊ တဿှာ သော ဒဗ္ဗော
ပရိနိဗ္ဗုတော တတောယေဝ စ ဌိတတ္ထော၊ ဧဝံဘူတေ စ တသ္မိံ စိတ္တပသာဒေါဝ
ကာတဗ္ဗော၊ န ပသာဒညထတ္တန္တိ ပရနေယျဗုဒ္ဓိကေ၊ သတ္ထေ အနုကမ္မန္တော
ထေရော အညံ ဗျာကာသိ။

ဒဗ္ဗတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတ။

၆-သီတဝနိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယော သီတဝနန္တိ အာယသ္မတော သန္တုတတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိံ? ဣတော ကိရ အဋ္ဌာရသာမိကဿ ကပ္ပသတဿ မတ္တကေ အတ္တဒဿီ
နာမ သမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာသဒေဝကံ လောကံ သံသာရမဟောသ-
တော တာရေန္တော ဧကဒိဝသံ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ဂင်္ဂါတိရံ
ဥပဂစ္ဆိ၊ တသ္မိံ ကာလေ အယံ ဂဟပတိကုလေ နိဗ္ဗတ္ထော တတ္ထ ဘဂဝန္တံ
ပဿိတွာ ပသန္ဓမာနသော ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဇ္ဇိတွာ “ကိံ ဘန္တေ ပါရံ ဂန္တု-
ကာမတ္တာ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဘဂဝါ “ဂမိဿာမာ”တိ အဝေါစ။ သော တာဝဒေဝ

နာဝါသသံသံ ယောဇေတွာ ဥပနေသိ။ သတ္တာ တံ အနုကမ္မန္တော သဟ
ဘိက္ခုသံသေန နာဝံ အဘိရုဟိ။ သော သယဗ္ဗိ အဘိရုယှံ သုခေနော ပရတိရံ
သမ္မာပေတွာ ဘဂဝန္တံ ဘိက္ခုသံသု ခုတိယဒိဝသေ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေတွာ
အနုဂန္တော ပသန္တစိတ္တော ဝဋ္ဋိတွာ နိဝတ္တိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝ-
မနုဿေသု သံသရိတွာ ဣတော တေရသာဓိကကပ္ပသတဿ မတ္တကေ ခတ္တိယ-
ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ရာဇာ အဟောသိ စက္ကဝတ္တိ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇာ။ သော
သတ္တေ သုဂတိမဂ္ဂေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ တတော စုတော ဧကနဂုတိကပ္ပေ
ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဓုတဓမ္မေ သမာဒါယ သုသာနေ
ဝသန္တော သမဏဓမ္မံ အကာသိ။ ပုန ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေဝိ
တဿ သာသနေ တိဟိ သဟာယေဟိ သဗ္ဗိ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိသတိဝဿသဟဿာနိ
သမဏဓမ္မံ ကတွာ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရိတွာ ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
ရာဇဂဟေ မြာဟ္မဏမဟာသာလဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ “သမ္ဘူ-
တော”တိ နာမံ အကံသု။ သော ဝယပ္ပတ္တော မြာဟ္မဏသိပ္ပေသု နိဗ္ဗတ္တိ ဂတော။
ဘူမိဇော ဇေယျသေနော အဘိရာဇနောတိ တိဟိ သဟာယေဟိ သဗ္ဗိ ဘဂဝ-
တော သန္တိကံ ဂတော ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိ။ ယေ သန္ဓာယ
ဝုတ္တံ—

“ဘူမိဇော ဇေယျသေနော စ၊ သမ္ဘူတော အဘိရာဇနော။

ဧတေ ဓမ္မံ အဘိညာသုံ၊ သာသနေ ဝရတာဒိနော”တိ။

အထ သမ္ဘူတော ဘဂဝတော သန္တိကေ ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာနံ
ဂဟေတွာ နိဗ္ဗတ္တိ သီတဝနေ ဝသတိ။ တေနောဝါယသ္မာ “သီတဝနိ-
ယော”တိ ပညာယိတ္ထ။ တေန စ သမယေန ဝေဿဝဏော မဟာရာဇာ
ကေနစိဒေဝ ကရုဏီယေန ဇမ္ဗုဒီပေ ဒက္ခိဏဒိသာဘာဂံ ဥဒ္ဓိဿ အာကာသေန
ဂစ္ဆန္တော ထေရံ အဗ္ဘောကာသေ နိသီဒိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကရောန္တံ ဒိသ္မာ
ဝိမာနတော ဩရုယှံ ထေရံ ဝဋ္ဋိတွာ “ယဒါ ထေရော သမာဓိတော ဝုဠဟိဿတိ၊
တဒါ မမ အာဂမနံ အာရောစေထ၊ အာရက္ခဿ ကရေထာ”တိ ဒွေ ယက္ခေ
အာဏာပေတွာ ပက္ကာမိ။ တေ ထေရဿ သမိပေ^၁ဌတွာ မနသိကာရံ ပဋိ-
သံဟရိတွာ နိသိန္ဓကာလေ အာရောစေသုံ။ တံ သုတွာ ထေရော “တုမေ မမ
ဝစနေန ဝေဿဝဏမဟာရာဇဿ ကထေထ၊ ဘဂဝတာ အတ္တနော သာသနေ
ဌိတာနံ သတိအာရက္ခာ နာမ ဌပိတာ အတ္တိ၊ သာယေဝ မာဒိသေ ရက္ခတိ၊ တံ
တတ္ထ^၂ အပ္ပေါသုက္ကော ဟောဟိ၊ ဘဂဝတော ဩဝါဒေ ဌိတာနံ ဒေဝိဿာယ

၁-သယံ နာဝံ အဘိရုယှံ (သီ)၊ သယံ အဘိရုယှံ (က) ၂-သန္တိကေ (သီ) ၃-တံ တာတ (သီ)

အာရက္ခာယ ကရဏီယံ နတ္ထိ”တိ တေ ဝိဿဇ္ဇေတွာ တာဝဒေဝ ဝိပဿနံ
ဝဇေတွာ ဝိဇ္ဇာတ္ထယံ သမ္ဘာကာသိ။ တတော ဝေဿဝဏော နိဝတ္တမာနော
ထေရဿ သမိပံ ပတွာ မုခါကာရသလ္လက္ခဏေနဝဿ ကတကိစ္စဘာဝံ ဥတွာ
သာဝတ္ထိံ ဂန္တာ ဘဂဝတော အာရောစေတွာ သတ္တု သမ္ပုခါ ထေရံ အဘိတ္ထ-
ဝန္တော—

“သတိအာရက္ခသမ္ပန္နော၊ မိတိမာ ဝိရိယသမာဟိတော။

အနုဇာတော သတ္တု သမ္ဘူတော၊ တေဝိဇ္ဇော မစ္စုပါရဂူ”တိ—

ဣမာယ ဂါထာယ ထေရဿ ဂုဏေ ဝဏ္ဏေသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော—

“အတ္ထဒဿီ တု ဘဂဝါ၊ ဌိပဒိန္နော နရာသဘော။

ပုရက္ခတော သာဝကေဟိ၊ ဂင်္ဂါတိရမုပါဂမိ။

သမတိတ္ထိ ကာကပေယျာ၊ ဂင်္ဂါ အာသိ ဒုရုတ္တရာ။

ဥတ္တာရယိံ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ဗုဒ္ဓဉ္စ ဌိပဒုတ္တမံ။

အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ တရဏာယ ဣဒံ ဖလံ။

တေရသေတော ကပ္ပသတေ၊ ပဉ္စ သဗ္ဗောဘဝါ^၂ အဟုံ။

သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။

ပစ္စိမေ စ ဘဝေ အသ္မိံ၊ ဇာတောဟံ ပြာဟ္မဏေ ကုလေ။

သဋ္ဌိံ တိဟိ သဟာယေဟိ၊ ပဗ္ဗဇိံ သတ္တု သာသနော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယုံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အထာယသ္မာ သမ္ဘူတော ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဂစ္ဆန္တေ ဘိက္ခု ဒိသ္မာ
“အာဝုသော မမ ဝစနေန ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တထ၊ ဝေဉ္စ
ဝဒေထာ”တိ ဝတွာ ဓမ္မာဓိကရဏံ အတ္ထနော သတ္တု အဝိဟေဌိတဘာဝံ^၃
ပကာသေန္တော “ယော သီတဝန”န္တိ ဂါထမာဟ။ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ
ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္တိတွာ သမ္ဘူတတ္ထေရဿ သာသနံ သမ္ပဝေဒန္တာ^၄ “အာယသ္မာ
ဘန္တေ သမ္ဘူတော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တတိ၊ ဝေဉ္စ ဝဒတိ”တိ
ဝတွာ တံ ဂါထံ^၅ အာရောစေသုံ၊ တံ သုတွာ ဘဂဝါ “ပဏှိတော ဘိက္ခဝေ

၁-ဒု ၃-၂၂၇-ပိဋကဒီပနီ။
၄-နိဝေဒန္တာ (သိ)

၂-စာတုဒ္ဓိပိဿရော (သိ၊က)

၃-အဝိသောဓိတဘာဝံ (က)
၅-တံ ကထံ (က)

၇-ဘလိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယော'ပါနုဒီတိ အာယသ္မတော ဘလိယတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိံ? အယံ ကိရ ဣတော ဧကတိံသေ ကပ္ပေ အနုပ္ပန္နေ ဗုဒ္ဓေ သုမနဿ
နာမ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ပဿန္တမိတ္တော ဖလာဖလံ ဒတွာ သုဂတိသု ဧဝ
သံသရန္တော သိဒ္ဓိဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ကာလေ အရုဏ္ဏဝတိနဂရေ မြာဟ္မဏ-
ကုလေ နိဗ္ဗတ္တော “သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဥဇိတ၊ ဩဇိတာ
နာမ ခွေ သတ္တဝါဟပုတ္တာ ပဌမာဟာရံ အဒံသု”တိ သုတွာ အတ္တနော
သဟာယကေန သဒ္ဓိံ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္တိတွာ သွာတနာယ နိမန္တေတွာ
မဟာဒါနံ ပဝတ္တေတွာ ပတ္တနံ အကံသု “ဥဘောပိ မယံ ဘန္တေ အနာဂတေ
တုမ္ဘာဒိသဿ ဗုဒ္ဓဿ ပဌမာဟာရဒါယကာ ဘဝေယျာမာ”တိ။ တေ တတ္ထ
တတ္ထ ဘဝေ ပုညကမ္ပံ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တာ ကဿပဿ
ဘဂဝတော ကာလေ ဂေါပါလကံသေဋ္ဌိဿ ပုတ္တာ ဘာတရော ဟုတွာ
နိဗ္ဗတ္တာ။ ဗဟူနိ ဝဿာနိ ဘိက္ခုသံဃံ ဒီရဘောဇနေန ဥပဋ္ဌဟိံသု။ အမှာကံ
ပန ဘဂဝတော ကာလေ ပေါက္ခရဝတိနဂရေ သတ္တဝါဟဿ ပုတ္တာ ဘာတရော
ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တာ။ တေသု ဇေဋ္ဌော တဖုဿော^၁ နာမ၊ ကနိဋ္ဌော ဘလိယော နာမ၊
တေ ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋသတာနိ ဘဏ္ဍဿ ပူရေတွာ ဝါဏိဇ္ဇာယ ဂစ္ဆန္တာ
ဘဂဝတိ ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေ သတ္တသတ္တာဟံ ဝိမုတ္တိသုခဓမ္မပန္နဝေက္ခဏာဟိ ဝီတိ-
နာမေတွာ အဋ္ဌမေ သတ္တာဟေ ရာဇာယတနမူလေ ဝိဟရန္တေ ရာဇာယတနဿ
အဝိဒူရေ မဟာမဂ္ဂေန အတိက္ကမန္တိ၊ တေသံ တသ္မိံ သမယေ သမေပိ ဘူမိ-
ဘာဂေ အကဒ္ဓမောဒကေ သကဋာနိ နပ္ပဝတ္တိံသု၊ “ကိံ န ခေါ ကာရဏ”န္တိ
စ စိန္တေန္တာနံ ပေါရာဏသာလောဟိတာ ဒေဝတာ ရုက္ခဝိဋ္ဌပန္နရေ^၂ အတ္တာနံ
ဒဿေန္တိ အာဟ “မာဒိသာ အယံ ဘဂဝါ အစိရာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ သတ္တသတ္တာဟံ
အနာဟာရော ဝိမုတ္တိသုခါပဋိသံဝေဒီ ဣဒါနိ ရာဇာယတနမူလေ နိသိန္တော၊
တံ အာဟာရေန ပဋိမာနေထ၊ ယဒဿ တုမ္ဘာကံ ဒီသရတ္တံ ဟိတာယ သုခါ-
ယာ”တိ။ တံ သုတွာ တေ ဥဋ္ဌာရံ ဝီတိသောမနဿံ ပဋိသံဝေဒေန္တာ “အာဟာရ-
သမ္မာဒနံ ပပဉ္စ”န္တိ မညမာနာ မန္တုဉ္စ မဓုပိဏ္ဍိကဉ္စ^၃ ဘဂဝတော ဒတွာ
ဒွေဝါစိကသရဏံ ဂန္တာ ကေသဓာတုယော လဘိတွာ အဂမံသု။ တေ ဟိ
ပဌမံ ဥပါသကာ အဟေသုံ၊ အထ ဘဂဝတိ ဗာရာဏသီ^၄ ဂန္တာ ဓမ္မစက္ကံ
ပဝတ္တေတွာ အနုပုဗ္ဗေန ရာဇဂဟေ ဝိဟရန္တေ တဖုဿဘလိယာ^၅ ရာဇဂဟံ

၁-ဂေါပါလ(သိ)

၂-တပဿော(သိ)

၃-ရုက္ခဝိဋ္ဌပန္နရေ(သိ)

၄-မဓုပိဏ္ဍိ(က)

၅-တပဿဘလိယာ(သိ)၊ ဘလိကာ(က)

ဥပဂတာ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဋ္ဌိတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု။ တေသံ
ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ တေသု တဖုဿော သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာယ
ဥပါသကောဝ အဟောသိ။ ဘလ္လိယော ပန ပဗ္ဗဇိတွာ ဆဋ္ဌဘိညော
အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“သုမနော နာမ သမ္ပုဋ္ဌေါ၊ တက္ကရာယံ ဝသီ တဒါ။

ဝလ္လိကာရဖလံ ဂယ၊ သယမ္ဘုဿ အဒါသဟံ။

ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနသိဒ္ဓိံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အထေကဒိဝသံ မာရော ဘလ္လိယတ္ထေရဿ ဘိဿာပနတ္တံ ဘယာနံကံ ရူပံ
ဒေသေသိ။ သော အတ္တနော သဗ္ဗဘယာတိက္ကမံ ပကာသေန္တော “ယော’ပါနု-
ဒိ”တိ ဂါထမဘာသိ။

၇။ တတ္ထ ယော’ပါနုဒိတိယော အပါနုဒိ ဒိပိပဇဟိ ဝိဒ္ဓိသေသိ။ မစ္စုရာဇာ-
ဿာတိ မစ္စု နာမ မရဏံ ခန္ဓာနံ ဘေဒေါ၊ သော ဧဝ စ’ သတ္တာနံ
အတ္တနော ဝသေ အနုဝတ္တာပနတော’ ဣဿရဋ္ဌေန ရာဇာတိ မစ္စုရာဇာ၊ တဿ။
သေနန္တိ ဇရာရောဂါဒိံ၊ သာ ဟိဿ၊ ဝသဝတ္တနေ’ အင်္ဂဘာဝတော’ သေနာ
နာမ၊ တေန ဟေသ မဟတာ နာနာဝိဓေန ဝိပုလေန “မဟာသေနော”တိ
ဝုစ္စတိ။ ယထာဟ? “န ဟိ နော သင်္ဂရံ တေန၊ မဟာသေနေန မစ္စုနာ”တိ။
အထ ဝါ ဂုဏမာရဏဋ္ဌေန “မစ္စု”တိ ဣဓ ဒေဝပုတ္တမာရော အဓိပ္ပေတော၊
တဿ စ သဟာယဘာဝူပဂမနတော ကာမာဒယော သေနာ။ တထာ
စာဟ—

“ကာမာ တေ ပဌမာ သေနာ၊ ဒုတိယာ အရတိ ဝုစ္စတိ။

တတိယာ ခုပ္ပပါသာ တေ၊ စတုတ္ထိ တဏှာ ပဝုစ္စတိ။

ပဉ္စမိ ထိနမိဒ္ဓံ တေ၊ ဆဋ္ဌာ ဘိရူ ပဝုစ္စတိ။

သတ္တမိ ဝိစိကိစ္ဆာ တေ၊ မာနော မက္ခော စ အဋ္ဌမိ”တိ။

၁-ခုဒ္ဒ-၅၁-ပိဋ္ဌေ။

၂-သော ဧဝ (က)

၃-အနုဝတ္တနတော (က)

၄-ဇရာရောဂါဒိနံ ဟိဿ (က)

၅-ဝသဝတ္တိနော (က)

၆-သင်္ဂဘာဝတော (က)

၇-တေနာဟ (ဗဟုသု)

၈-မ ၃-၂၂၆၊ ၃ ၆-၁၅၉၊ ၃ ၁၀-၁၂၈-ပိဋ္ဌေသု။

၉-ခု ၁-၃၄၂။ ၃ ၇-၇၃၊ ၃ ၈-၁၁၄-ပိဋ္ဌေသု ထောက် ဝိသုဒ္ဓိသံ။

နဠသေတုံ ခုဗုဗ္ဗလံ မဟောသောတိ သာရဝရဟိတတော နဠသေတု-
သဒိသံ^၁ အတိဝိယ အဗလဘာဝတော^၂ သုဠု ဒုဗ္ဗလံ သံကိလေသသေနံ နဝ-
လောကုတ္တရဓမ္မာနံ မဟာဗလဝဘာဝတော^၃ မဟောသသဒိသေန အဂ္ဂမဂ္ဂေန
ယော အပါနဒိ ဝိဇိတာဝိ အပေတဘေရဝေါ ဒန္တော၊ သော ပရိနိဗ္ဗတော
ဌိတတ္ထောတိ ယောဇနာ။ တံ သုတွာ မာရော “ဇာနာတိ မံ သမဏော”တိ
တတ္ထေဝန္တရဓာယီတိ။

ဘလ္လိယတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ဝိရတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယော ဗုဒ္ဓမိယောဘိ အာယသ္မတော ဝိရတ္တေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ?
အယံ ကိရ ဣတော ဧကနဂုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ဝသန-
အာဝါသံ ပဋိဇဉ်။ ကေဒိဝသဉ္စ သိန္နဝါရပုပ္ဖသဒိသာနိ နိဂ္ဂုဏ္ဍိပုပ္ဖါနိ
ဂဟေတွာ ဘဂဝန္တံ ပူဇေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု
သံသရန္တော ဣတော ပဉ္စတိံသေ ကပ္ပေ ခတ္တိယကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
မဟာပတာပေါ နာမ ရာဇာ အဟောသိ စက္ကဝတ္တိ။ သော ဓမ္မေန သမေန
ရဇ္ဇံ ကာရေန္တော သတ္တေ သဂ္ဂမဂ္ဂေ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ ပုန ဣမသ္မိံ ကပ္ပေ ကဿ-
ပဿ ဘဂဝတော ကာလေ မဟာဝိဘဝေါ သေဋ္ဌိ ဟုတွာ ကပဏဒ္ဓိကာဒိနံ
ဒါနံ ဒေန္တော သံဃဿ ဝီရဘတ္တံ အဒါသိ။ ဧဝံ တတ္ထ တတ္ထ ဒါနမယံ ပုည-
သမ္ဘာရံ ကရောန္တော ဣတရဉ္စ နိဗ္ဗာနတ္ထံ သမ္ဘရန္တော ဒေဝမနုဿေသု သံသရိ-
တွာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိနဂရေ ရညော ပသေနဒိဿ အမဇ္ဈကုလေ
နိဗ္ဗတ္တိ။ “ဝိရော”တိဿ နာမံ အကံသု။ သော ဝယပ္ပတ္တော နာမာနဂတေဟိ
ပတ္တဗလဇဝါဒိဂုဏေဟိ သမန္နာဂတော သင်္ဂါမသုရော ဟုတွာ မာတာဝိတူဟိ
နိဗန္ဓဝသေန ကာရိတေ ဒါရပရိဂ္ဂဟေ^၄ ဧကံယေဝ ပုတ္တံ လဘိတွာ ပုဗ္ဗဟေတုနာ
စောဒိယမာနော ကာမေသု သံသာရေ စ အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ သံဝေဂဇာတော
ပဗ္ဗဇိတွာ ဃဠေန္တော ဝါယမန္တော နစိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။
တေန ဂုတ္တံ အပဒါနော^၅—

“ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော၊ အာသိ”မာရာမိကော အဟံ။

နိဂ္ဂုဏ္ဍိပုပ္ဖံ ပဂ္ဂယ၊ ဗုဒ္ဓဿ အဘိရောပယိံ။

၁-သာရဝရဟိတနဠသေတုသဒိသံ (သိ)	၂-ဗလဘာဝတော (သိ)	၃-မဟာဗလဘာဝတော (သိ)
၄-ကာရိတေန ဒါရပရိဂ္ဂဟေန (သိ)		၅-၃၃-၂၂၉-ပိဋေ

ကေနုရုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ပဉ္စဝိသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ဧကော အာသိံ ဇနာမိပေါ။
မဟာပတာပနာမေန၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဧဝံ ပန အရဟတ္တံ ပတွာ ဖလသမာပတ္တိသုခေန ဝိတိနာမေန္တံ ထေရံ ပုရာဏဒုတိယိကာ ဥပ္ပဗ္ဗာဇေတုကာမာ အန္တရန္တရာ နာနာနယေဟိ ပလော-
ဘေတုံ ပရက္ကမန္တိ” ဧကဒိဝသံ ဒိဝါဝိဟာရဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ ဣတ္ထိကုတ္တာဒိနိ ဒဿေ-
တုံ အာရဘိ။ အထာယသ္မာ ဝိရော “မံ ပလောဘေတုကာမာ သိနေရုံ မကသ-
ပက္ခဝါတေန စာလေတုကာမာ ဝိယ ယာဝ ဗာလာ ဝတာယံ ဣတ္ထိ”တိ
တဿာ ကိရိယာယ နိရုတ္တကဘာဝံ ဒီပေန္တော “ယော ဗုဒ္ဓမိယော”တိ ဂါထံ
အဘာသိ။

ဂ။ တတ္ထ ယော ဗုဒ္ဓမိယောတိအာဒိနံ ပဒါနံ အတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တော-
ယေဝ။ ဣဒံ ပနေတ္ထ ယောဇနာမတ္ထံ—ယော ပုဗ္ဗေ အဒန္တကိလေသတာယ
ပစ္စတ္တိကေဟိ ဝါ သင်္ဂါမသီသေ ဒမေတုံ ဇေတုံ အသက္ကုဏေယျတာယ
ဗုဒ္ဓမိယော၊ ဣဒါနိ ပန ဥတ္တမေန ဒမေန ဒန္တော စတုဗ္ဗိဓသမ္ပပ္ပဓာနဝိရိယ-
သမ္ပတ္တိယာ ဝိရော၊ ဝုတ္တနယေနေဝ သန္တုသိတော ဝိတိက္ကကမ္မေါ ဝိဇိတာဝိ
အပေတလောမဟံသော ဝိရော ဝိရနာမကော အနဝသေသတော ကိလေသ-
ပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗုတော၊ တတော ဧဝ ဌိတသဘာဝေါ၊ န တာဒိသာနံ
သတေနပိ သဟဿေနပိ စာလနိယောတိ။ တံ သုတွာ သာ ဣတ္ထိ “မယံ
သာမိကေ ဧဝံ ပဋိပန္နော” ကော မယံ ဃရာဝါသေန အတ္ထော”တိ သံဝေဂ-
ဇာတာ ဘိက္ခုနီသု ပဗ္ဗဇိတွာ န စိရဿေဝ တေဝိဇ္ဇာ အဟောသိတိ။

ဝိရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ပိလိန္ဒဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သွာဂတန္တိ အာယသ္မတော ပိလိန္ဒဝစ္ဆတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ^၁
 အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓကာလေ ဟံသဝတိနဂရေ မဟာဘောဂကုလေ
 နိဗ္ဗတ္တော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနော သတ္တု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္တာရံ
 ဧကံ ဘိက္ခုံ ဒေဝတာနံ ပိယမနာပဘာဝေန အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသ္မာ တံ
 ဌာနန္တရံ ပတ္ထေတွာ ယာဝဇီဝံ ကုသလံ ကတွာ တတော စုတော ဒေဝ-
 မနဿေသု သံသရန္တော သုမေဓဿ ဘဂဝတော ကာလေ မနဿလောကေ
 နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဘဂဝတိ ပရိနိဗ္ဗုတေ သတ္တု ထူပဿ ပူဇံ ကတွာ သံဃေ စ မဟာဒါနံ
 ပဝတ္ထေတွာ တတော စုတော ဒေဝမနဿေသု ဧဝ သံသရန္တော အနုပ္ပန္နေ
 ဗုဒ္ဓေ စက္ကဝတ္တိ ရာဇာ ဟုတွာ မဟာဇနံ ပဉ္စသု သီလေသု ပတိဋ္ဌာပေတွာ
 သဂ္ဂပရာယဏံ အကာသိ။ သော အနုပ္ပန္နေယေဝ အမှာကံ ဘဂဝတိ သာဝဏ္ဏိယံ
 မြာဟ္မဏဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိ။ “ပိလိန္ဒော”^၂တိဿ^၃ နာမံ အကံသု။ ဝစ္ဆောတိ ပန
 ဂေါတ္တံ။ တေန သော အပရဘာဂေ “ပိလိန္ဒဝစ္ဆော”^၄တိ ပညာယိတ္ထ။ သံသာရေ
 ပန သံဝေဂဗဟုလဘာယ ပရိဗ္ဗာဇကပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ စူဠဂန္ဓာရံ နာမ ဝိဇ္ဇံ
 သာဓေတွာ တာယ ဝိဇ္ဇာယ အာကာသစာရီ ပရစိတ္တဝိဒူ စ ဟုတွာ ရာဇဂေဟေ
 လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပ္ပတ္တော ပဋိဝသတိ။

အထ ယဒါ အမှာကံ ဘဂဝါ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဟုတွာ အနုတ္တမေန
 ရာဇဂဟံ ဥပဂတော၊ တတော ပဋ္ဌာယ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန တဿ သာ ဝိဇ္ဇာ န
 သမ္ပဇ္ဇတိ၊ အတ္တနော ကိစ္စံ န သာဓေတိ။ သော စိန္တေသိ “သုတံ ခေါ ပန
 မေတံ အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ ‘ယတ္ထ မဟာဂန္ဓာရဝိဇ္ဇာ ဓရတိ၊
 တတ္ထ စူဠဂန္ဓာရဝိဇ္ဇာ န သမ္ပဇ္ဇတိ’^၁တိ၊ သမဏဿ ပန ဂေါတမဿ အာဂတ-
 ကာလတော ပဋ္ဌာယ နာယံ မမ ဝိဇ္ဇာ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ နိဿံသယံ သမဏော
 ဂေါတမော မဟာဂန္ဓာရဝိဇ္ဇံ ဇာနာတိ၊ ယန္တုနာဟံ တံ ပယိရူပါသိတွာ
 တဿ သန္တိကေ တံ ဝိဇ္ဇံ ပရိယာပုဏေယျ”^၂န္တိ။ သော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ
 တေဒဝေါစ “အဟံ မဟာသမဏ တဝ သန္တိကေ ဧကံ ဝိဇ္ဇံ ပရိယာပုဏိ-
 တုကာမော၊ ဩကာသံ မေ ကရောဟိ”^၃တိ။ ဘဂဝါ “တေန ဟိ ပဗ္ဗဇာ”^၄တိ၊
 အာဟ။ သော “ဝိဇ္ဇာယ ပရိကမ္ပံ ပဗ္ဗဇာ”^၅တိ မညမာနော ပဗ္ဗဇိ။ တဿ ဘဂဝါ
 ဓမ္မံ ကထေတွာ စရိတာနကူလံ ကမ္မဋ္ဌာနံ အဒါသိ။ သော ဥပနိဿယသမ္ပန္န-
 တာယ နစိရဿေဝ ဝိပဿနံ ဝစေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ ယာ ပန

၁-ပိလိန္ဒိကိဿ (သိ)

၂-န သမ္ပဇ္ဇိ (က)

၂-ပိလိန္ဒဝစ္ဆောတိ (သိ)

၄-ပဗ္ဗဇာဟိတိ (သိ)

ပုရိမဇာတိယံ တသ္မောဝါဒေ ဌတွာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တာ ဒေဝတာ၊ တံ ကတညုတံ
နိဿာယ သဇ္ဇာတဗဟုမာနာ သာယံ ပါတံ ထေရံ ပယိရူပါသိတွာ ဂစ္ဆန္တိ။
တသ္မာ ထေရော^၁ ဒေဝတာနံ ပိယမနာပတာယ အဂ္ဂတံ ပတ္တော။ တေန ဗုတ္တံ
အပဒါနေ^၂—

“နိဗ္ဗုတေ လောကနာထမ္ပိ၊ သုမေဓေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလေ။
ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ထူပပူဇံ အကာသဟံ။
ယေ စ ဒီဏာသဝါ တတ္ထ၊ ဆဋ္ဌဘိညာ မဟိဒ္ဓိကာ။
တေဟံ^၃ တတ္ထ သမာနေတွာ၊ သံဃဘတ္တံ အကာသဟံ။
သုမေဓဿ ဘဂဝတော၊ ဥပဋ္ဌာကော တဒါ အဟု။
သုမေဓော နာမ နာမေန၊ အနုမောဒိတ္ထ သော တဒါ။
တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန၊ ဝိမာနံ ဥပပဇ္ဇဟံ။
ဆဋ္ဌာသီတိသဟဿာနိ၊ အတ္ထရာယော ရမိံသု မေ^၄။
မမေဝ အနုဝတ္တန္တိ၊ သဗ္ဗကာမေဟိ တာ သဒါ^၅။
အညေ ဒေဝေ အဘိဘောဓိ၊ ပုညကမ္မဿိဒံ ဖလံ။
ပဉ္စဝိသမ္ပိ ကပ္ပမ္ပိ^၆၊ ဝရုဏော နာမ ခတ္တိယော။
ဝိသုဒ္ဓဘောဇနော အာသိံ၊ စက္ကဝတ္တိ အဟံ တဒါ။
န တေ ဗီဇံ ပဝပ္ပန္တိ၊ နပိ နိယန္တိ နင်္ဂလာ။
အကဋ္ဌပါကိမံ သာလိံ၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ မာနုသာ။
တတ္ထ ရဇံ ကရိတွာန၊ ဒေဝတ္တံ ပုန ဂစ္ဆဟံ။
တဒါပိ ဒေဝိသာ မယံ၊ နိဗ္ဗတ္တာ ဘောဂသမ္ပဒါ။
န မံ မိတ္တာ အမိတ္တာ ဝါ၊ ဟိံသန္တိ သဗ္ဗပါဏိနော။
သဗ္ဗေသမ္ပိ ပိယော ဟောမိ၊ ပုညကမ္မဿိဒံ ဖလံ။
ဟိံသကပ္ပသဟဿမ္ပိ၊ ယံ ဒါနမဒေဝိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဂန္ဓာလေပဿိဒံ ဖလံ။
ဣမသ္မိံ ဘဒ္ဒကေ ကပ္ပေ၊ ဧကော အာသိံ ဇနာမိပေါ။
မဟာနုဘာဝေါ ရာဇာဟံ^၇၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

၁-သော (ဗဟုသု)

၂-ဒ ၃-၆၅-ပိဋ္ဌေ၊ ၃-ကေသံ (သီ)

၄-အဟေသံ မေ (က)

၅-သဗ္ဗကာမသမာဟိတာ (က) ၆-အဘိက္ကမိ (က) ၇-ပဉ္စဝိသတိကပ္ပမ္ပိ (သီ) ၈-ရာဇာသိံ (က)

သောဟံ ပဉ္စသု သီလေသု၊ ဌပေတွာ ဇနတံ ဗဟုံ။

ပါပေတွာ သုဂတိယေဝ၊ ဒေဝတာနံ ပိယော အဟုံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယုံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

တထာ ဒေဝတာဟိ အတိဝိယ ပိယာယိတဗ္ဗဘာဝတော ဣမံ ထေရံ ဘဂဝါ ဒေဝတာနံ ပိယမနာပဘာဝေန အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ “တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ဒေဝတာနံ ပိယမနာပါနံ ယဒိဉံ ပိလိန္ဒဝစ္ဆော”တိ။ သော ဧကဒိဝသံ ဘိက္ခုသံဃမဇ္ဈေ နိသိန္ဓော အတ္တနော ဂုဏေ ပစ္စဝေက္ခိတွာ တေသံ ကာရဏဘူတံ ဝိဇ္ဇာနိမိတ္တံ ဘဂဝတော သန္တိကေ အာဂမနံ ပသံ-သန္တော “သွာဂတံ နာပဂတ”န္တိ ၂ ဂါထံ အဘာသိ။

၉။ တတ္ထ သွာဂတန္တိ သုန္ဒရံ အာဂမနံ၊ ဣဒံ မမာတိ သမ္ပန္နော။ အထ ဝါ သွာဂတန္တိ သုဋ္ဌ၊ အာဂတံ၊ မယာတိ ဝိဘတ္တိ ဝိပရိဏာမေတဗ္ဗာ။ နာပ-ဂတန္တိ ၂ န အပဂတံ ဟိတာဘိဝုဒ္ဓိတော န အပေတံ။ နယိဉံ ဒုမန္တိတံ မမာတိ ဣဒံ မမ ဒုဋ္ဌ၊ ကထိတံ၊ ဒုဋ္ဌ၊ ဝါ ဝိမံသိတံ န ဟောတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယံ ဘဂဝတော သန္တိကေ မမာဂမနံ၊ ယံ ဝါ မယာတတ္ထ အာဂတံ၊ တံ သွာဂတံ၊ သွာဂတတ္ထာယေဝ န ဒုရာဂတံ။ ယံ “ဘဂဝတော သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမီ”တိ မမ မန္တိတံ ဂဒိတံ ကထိတံ၊ စိတ္တေန ဝါ ဝိမံသိတံ၊ ဣဒမ္ပိ န ဒုမန္တိန္တိ။ ဣဒါနိ တတ္ထ ကာရဏံ ဒဿေန္တော “သံဝိဘတ္တေသု”တိအာဒိမာဟ။ သံဝိဘတ္တေသုတိ ပကာရတော ဝိဘတ္တေသု။ ဓမ္မေသုတိ ဥေယျဓမ္မေသု၊ သမထဓမ္မေသု ဝါ၊ နာနာတိတ္ထိယေဟိ ပကတိအာဒိဝသေန၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေဟိ ဒုက္ခာဒိဝသေန သံဝိဘဇိတွာ ဝုတ္တဓမ္မေသု။ ယံ သေဋ္ဌံ တဒုပါဂမိန္တိ ယံ တတ္ထ သေဋ္ဌံ၊ တံ စတုသစ္စဓမ္မံ၊ တဿ ဝါ ဗောဓကံ သာသနဓမ္မံ ဥပါဂမိ “အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော”တိ ဥပဂစ္ဆိ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေဟိ ဧဝ ဝါ ကုသလာ-ဒိဝသေန ခန္ဓာဒိဝသေန ယထာသဘာဝတော သံဝိဘတ္တေသု သဘာဝဓမ္မေသု ယံ တတ္ထ သေဋ္ဌံ ဥတ္တမံ ပဝရံ၊ တံ မဂ္ဂဗလနိဗ္ဗာနဓမ္မံ ဥပါဂမိ။ အတ္တပစ္စက္ခ-တော ? ဥပဂစ္ဆိ သစ္စာကာသိ၊ တသ္မာ သွာဂတံ မမ န အပဂတံ သုမန္တိတံ န ဒုမန္တိတန္တိ ယောဇနာ။

ပိလိန္ဒဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အံ ၁-၂၅-ပိဋက

၃-မမ စိန္တိတံ ဂဒိတံ ကထိတံ စိန္တေတွာ ဝိမံသိတံ (သိ)

၅-ဝရံ (က)

ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၁-၅

၂-န ဒုရာဂတန္တိ (က)

၄-သုဒ္ဓိသု ဓမ္မေသု ဝါ (က)

၇-အတ္တံ ပစ္စက္ခတော (သိ)

၁၀-ပုဏ္ဏမာသတ္ထေရဂါထာဝတ္ထနာ

ဝိဟရိ အပေက္ခန္တိ အာယသ္မတော ပုဏ္ဏမာသတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရိ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ စက္ကဝါကယောနိယံ
 နိဗ္ဗတ္တော ဘဂဝန္တံ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ^၁ ပဿန္နမာနသော အတ္တနော မုခတုဏ္ဏကေန
 သာလပုပ္ဖံ ဂဟေတွာ ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝ-
 မနုဿေသု သံသရန္တော ဣတော သတ္တရသေ ကံပေ အဋ္ဌကုတ္တု၊ စက္ကဝတ္တိ
 ရာဇာ အဟောသိ၊ ဣမသ္မိံ^၂ ပန ကပ္ပေ ကဿပဿ ဘဂဝတော သာသနေ
 ဩသက္ကမာနေ ကုဋုမ္ဗိယကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏဓမ္မံ ကတွာ
 တတော စုတော ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ^၃ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိ-
 နဂရေ သမိဒ္ဓိဿနာမ^၄၊ ပြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ ဇာတ-
 ဒိဝသေ တသ္မိံ^၅ ဂေဟေ သဗ္ဗာ ရိတ္တကုမ္ဘိယော သုဝဏ္ဏမာသာနံ ပုဏ္ဏာ
 အဟေသံ။ တေနဿ ပုဏ္ဏမာသောတိ နာမံ အကံသု။ သော ဝယပ္ပတ္တော
 ပြာဟ္မဏဝိဇ္ဇာသု နိဗ္ဗတ္တိံ^၆ ပတွာ ဝိဝါဟကမ္မံ ကတွာ ဧကံ ပုတ္တံ လဘိတွာ
 ဥပနိဿယသမ္ပန္နတာယ ဃရာဝါသံ ဇီရုန္တန္တော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ
 သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ လဒ္ဓုပသမ္ပဒေါ ပုဗ္ဗကိစ္စသမ္ပန္နော စတုသစ္စ-
 ကမ္မဋ္ဌာနေ^၇ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော ဝိပဿနံ ဥဿုကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
 တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၈—

“သိန္နုယာ နဒိယာ တီရေ၊ စက္ကဝါကော အဟံ တဒါ။
 သုဒ္ဓသေဝါလဘက္ခောဟံ၊ ပါပေသု^၁ စ သုသညတော။
 အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဂစ္ဆန္တံ အနိလဉ္ဇသေ။
 တုဏ္ဏေန သာလံ ပဂ္ဂယံ၊ ဝိပဿိဿာ^၂ ဘိရောပယိ။
 ယဿ သဒ္ဓါ တထာဂတေ၊ အစလာ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ။
 တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန၊ ဒုဂ္ဂတိံ^၃ သော န ဂစ္ဆတိ။
 သွာဂတံ ဝတ မေ အာသိ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ သန္တိကေ။
 ဝိဟင်္ဂမေန သန္တေန၊ သုဗီဇံ ရောပိတံ မယာ။
 ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိ^၄။
 ဒုဂ္ဂတိံ^၅ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ^၆ ဖလံ။

၁-ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ (က)

၂-သမိဒ္ဓိနာမဿ (က)

၃-တစပဉ္စကကမ္မဋ္ဌာနေ (သိ)

၄-ဒု ၃-၁၂၅-ဝိဇ္ဇေ။

၅-ပါဏေသု (သိ၊က)

၆-ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိ (သိ)

၇-ပုပ္ဖပူဇာယိဒံ (သိ)

သုစာရဒဿနာ နာမ၊ အဋ္ဌေတေ ကေနာမကာ။
ကပ္ပေ သတ္တရသေ အာသုံ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အထဿ ပုရာဏဒုတိယိကာ တံ ပလောဘေတုကာမာ အလင်္ကတပဋိယတ္တာ
ပုတ္တေန သဒ္ဓိံ ဥပဂန္တာ ပိယာလာပဘာဝါဒိကေဟိ ဘဝဝိဝရဏကမ္ပံ နာမ
ကာတုံ အာရဘိ။ ထေရော တဿာ ကာရဏံ ဒိဿာ အတ္တနော ကတ္တစိပိ
အလဂ္ဂဘာဝံ ပကာသေန္တော “ဝိဟရိ အပေက္ခ”န္တိ ၂ ဂါထံ အဘာသိ။

၁၀။ တတ္ထ ဝိဟရိတိ ဝိသေသတော ဟရိ အပဟရိ အပနေသိ။ အပေက္ခန္တိ
တဏှံ။ ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ လောကေ အတ္တဘာဝေ ဝါ။ ဟုရန္တိ အပရသ္မိံ အနာ-
ဂတေ အတ္တဘာဝေ ဝါ။ ဣဓာတိ ဝါ အဇ္ဈတ္တိကေသု အာယတနေသု။ ဟုရန္တိ
ဗာဟိရေသု။ ဝါ-သဒ္ဓေါ သမုစ္စယတ္ထော “အပဒါ ဝါ ဒွိပဒါ ဝါ”တိအာဒိသု
ဝိယ။ ယောတိ အတ္တာနမေဝ ပရံ ဝိယ ဒဿေတိ။ ဝေဒဂူတိ ဝေဒေန ဂတော
မဂ္ဂဉ္ဇဏေန နိဗ္ဗာနံ ဂတော အဓိဂတော၊ စတ္တာရိ ဝါ သစ္စာနိ ပရိညာပဟာန-
သန္တိကိရိယာဘာဝနာဘိသမယဝသေန အဘိသမေစ္စ ဌိတော။ ယတတ္ထောတိ
မဂ္ဂသံဝရေန သံယတသဘာဝေါ၊ သမ္မာဝါယာမေန ဝါ သံယတသဘာဝေါ။
သဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု အနုပလိတ္တောတိ သဗ္ဗေသု အာရမ္မဏေသု ဓမ္မေသု တဏှာဒိဋ္ဌိ-
လေပဝသေန န ဥပလိတ္တော၊ တေန လာဘာဒိလောကဓမ္မေ သမတိက္ကမံ
ဒဿေတိ။ လောကဿာတိ ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဉ္စကဿ။ တံ ဟိ လုဇနပလုဇနဋ္ဌေန
လောကော။ ဇညာတိ ဇာနိတွာ။ ဥဒယဗ္ဗယဉ္စာတိ ဥပ္ပါဒဇ္ဇေဝ ဝယဉ္စ။ ဧတေန
ယထာဝုတ္တရဏာနံ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒံ ဒဿေတိ။ အယံ ပနေတ္ထ အတ္ထော—ယော
သကလဿ ခန္ဓာဒိလောကဿ သမပညာသာယ အာကာရေဟိ ဥဒယဗ္ဗယံ
ဇာနိတွာ ဝေဒဂူ ယတတ္ထော ကတ္တစိ အနုပလိတ္တော၊ သော သဗ္ဗတ္ထ အပေက္ခံ
ဝိနေယျံ သန္တုသိတော တာဒိသာနံ ဝိပဿနာနံ န ကိန္တိ မညတိ။ တဿာ တံ
အန္ဓဗာလေ ယထာဂတမဂ္ဂေန ဝဂ္ဂာတိ။ အထ သာ ဣတ္ထိ “အယံ သမဏော
မယံ ပုတ္တေ စ နိရပေက္ခော၊ န သက္ကာ ဣမံ ပလောဘေတု”န္တိ ၉ ပက္ကာမိ။

ပုဏ္ဏမာသတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
ပရမတ္ထဒီပနိယာ ထေရဂါထာသံဝဏ္ဏနာယ
ပဌမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဝိသာသဘာဝါဒိကေဟိ (က) ၂-ဝိဟရိ အပေက္ခန္တိ (က) ၃-ဝိဟရိန္တိ ဝိသေသတော ဟရိ (က)
၄-ပရသ္မိံ (ဗဟုသု) ၅-ခု ၁-၂၅၄၊ အံ ၁-၃၄၃၊ အံ ၂-၂၉-ပိဋ္ဌာဒိသု။
၆-အဘိသမေစ္စ အဘိသမယေ စ (က) ၇-ဝိနယေ (က) ၈-ကိန္တိ မညတိ (က) ၉-ပဿာဒေတုန္တိ (က)

၂-ခုတိယဝဂ္ဂ

၁-စူဠဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပါမောဇ္ဇမဟုလောတိ အာယသ္မတော စူဠဝစ္ဆတ္ထေရဿ^၁ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၂ သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဒလိဒ္ဓကုလေ
 နိဗ္ဗတ္တိတွာ ပရေသံ ဘတိယာ ဇီဝိကံ ကပ္ပေန္တော ဘဂဝတော သာဝကံ သုဇာတံ
 နာမ ထေရံ ပံသုကူလံ ပရိယေသန္တံ ဒိသွာ ပသန္နမာနသော ဥပသင်္ကမိတွာ
 ဝတ္ထံ ဒတွာ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝဋ္ဌိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန တေတ္ထိံသက္ခတ္တိ
 ဒေဝရဇံ ကာရေသိ။ သတ္တသတ္တတိက္ခတ္တိ စက္ကဝတ္တိ ရာဇာ အဟောသိ။ အနေက-
 ဝါရံ ပဒေသရာဇာ။ ဧဝံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ကဿပဿ ဘဂဝတော
 သာသနေ ဩသက္ကမာနေ ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏဓမ္မံ ကတွာ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ ဒေဝ-
 မနုဿဂဘိသု အပရာပရံ ပရိဝတ္တန္တော အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ
 ကောသမ္ဘိယံ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ စူဠဝစ္ဆော^၃တိဿ^၂ နာမံ အဟောသိ။
 သော ဝယပ္ပတ္တော မြာဟ္မဏသိပ္ပေသု နိဗ္ဗတ္တိ ဂတော ဗုဒ္ဓဂုဏေ သုတွာ ပသန္န-
 မာနသော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိ။ တဿ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ကထေသိ။ သော^၃
 ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ လဒ္ဓုပသမ္ပဒေါ ကတပုဗ္ဗကိစ္စော စရိတာနုကူလံ
 ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဘာဝေန္တော ဝိဟရိ။ တေန စ သမယေန ကောသမ္ဘိကာ
 ဘိက္ခု ဘဏ္ဍနဇာတာ အဟောသုံ။ တဒါ စူဠဝစ္ဆတ္ထေရော ဥဘယေသံ ဘိက္ခုနံ
 လဒ္ဓိံ အနာဒါယ ဘဂဝတာ ဒိန္နောဝါဒေ ဌတွာ ဝိပဿနံ မြူဟေတွာ
 အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၄—

“ပဒုမုတ္တရဘဂဝတော၊ သုဇာတော နာမ သာဝကော။

ပံသုကူလံ ဂဝေသန္တော၊ သင်္ကာရေ စရတိ တဒါ။

နဂရေ ဟံသဝတိယာ၊ ပရေသံ ဘတကော အဟံ။

ဥပဗုဒ္ဓဿံ ဒတွာန၊ သိရသာ အဘိဝါဒယိ။

တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိဓိဟိ စ။

ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂစ္ဆဟံ။

တေတ္ထိံသက္ခတ္တိံ ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇမကာရယိ။

သတ္တသတ္တတိက္ခတ္တု၊ စက္ကဝတ္တိ အဟောသဟံ။

၁-စူဠဝစ္ဆတ္ထေရဿ (သိ)

၂-နတ္ထိ (သိ)

၂-စူဠဝစ္ဆောတိဿ (သိ)

၄-၃ ၄-၇၆-ပိဋေ။

ပဒေသရဇ္ဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသမ္ဘိယံ။
ဥပဗုဒ္ဓဿဒါနေန၊ မောဒါမိ အကုတောဘယော။

ဣစ္ဆမာနော စဟံ အဇ္ဇ၊ သကာနနံ သပဗ္ဗတံ။
ခေါမဒုဿေဟိ ဆာဒေယျံ၊ အဗုဒ္ဓဿဿိဒံ ဖလံ။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဒါနမဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ အဗုဒ္ဓဿဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အထ စူဠဝစ္ဆတ္ထေရော အရဟတ္တံ ပတွာ တေသံ ဘိက္ခုနံ ကလဟာဘိရ-
တိယာ သကတ္တဝိနာသံ ဒိသွာ ဓမ္မသံဝေဂပ္ပတ္တော၊ အတ္တနော စ ပတ္တဝိသေသံ
ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပီတိသောမနဿဝသေန “ပါမောဇ္ဇဗဟုလော”တိ ဂါထံ
အဘာသိ။

၁၁။ တတ္ထ ပါမောဇ္ဇဗဟုလောတိ သုပရိသုဒ္ဓသီလတာယ ဝိပုဋ္ဌိသာရာ-
ဘာဝတော အဓိကုသလေသု ဓမ္မေသု အဘိရတိဝသေန ပမောဒဗဟုလော။
တေနောဂါဟ “ဓမ္မေ ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတေ”တိ။ တတ္ထ ဓမ္မေတိ သတ္တတိံသာယ
ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မေ နဝရိဓေ ဝါ လောကုတ္တရဓမ္မေ။ သော ဟိ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေန
သာမုက္ကံသိကာယ ဒေသနာယ ပကာသိတတ္တာ သာတိသယံ ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတော
နာမ။ တဿ ပန အဓိဂမူပါယဘာဝတော ဒေသနာဓမ္မောပိ ဣဓ လတ္တတေဝ။
ပဒံ သန္တန္တိ နိဗ္ဗာနံ သန္တာယ ဝဒတိ။ ဝေရူပေါ ဟိ ဘိက္ခု သန္တံ ပဒံ သန္တံ
ကောဋ္ဌာသံ သဗ္ဗသင်္ခါရာနံ ဥပသမဘာဝတော သင်္ခါရူပသမံ ပရမသုခတာယ
သုခံ နိဗ္ဗာနံ အဓိဂစ္ဆတိ ဝိန္ဒတိယေဝ။ ပရိသုဒ္ဓသီလော ဟိ ဘိက္ခု ဝိပုဋ္ဌိသာရာ-
ဘာဝေန ပါမောဇ္ဇဗဟုလော သဒ္ဓမ္မေ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော ဝိမုတ္တိပရိယောသာနာ
သဗ္ဗသမ္ပတ္တိယော” ပါပုဏာတိ။ ယထာဟ “အဝိပုဋ္ဌိသာရတ္တာနိ ခေါ အာနန္တ
ကုသလာနိ သီလာနိ၊ အဝိပုဋ္ဌိသာရော ပါမောဇ္ဇတ္ထာယာ”တိအာဒိ။ အထ ဝါ
ပါမောဇ္ဇဗဟုလောတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ၊ သွာက္ခာတော ဓမ္မော၊ သုပုဋ္ဌိ-
ပန္နော သံဘောတိ ရတနတ္ထယံ သန္တာယ ပမောဒဗဟုလော။ တတ္ထ ပန သော
ပမောဒဗဟုလော ကိံ ဝါ ကရေတီတိ အာဟ “ဓမ္မေ ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတေ”တိ-
အာဒိ။ သဒ္ဓါသမ္ပန္နဿ ဟိ? သပ္ပုရိသသံသေဝန? သဒ္ဓမ္မဿဝနယောနိသော-
မနသိကာရဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိနံ သုခေနေဝ သမ္ဘဝတော သမ္ပတ္တိယော

၁-သမ္ပတ္တိယော (သီ)

၃-သဒ္ဓါယ သမ္ပန္နဿ ဟိ (သီ)

၂-အံ ၃-၂၅၇-ပိဋက

၄-သံသေဝဝသေန (က)

ဟတ္ထဂတာ ဧဝ ဟောန္တိ၊ ယထာဟ “သဒ္ဓါဇာတော ဥပသင်္ကမတိ၊ ဥပသင်္ကမန္တော ပယိရူပါသတိ”တိအာဒိ”။

စူဠဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-မဟာဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပညာဗလီတိ အာယသ္မတော မဟာဝစ္ဆတ္ထေရဿ ၂ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ဘိက္ခုသံဃဿ စ ပါနီယဒါနမဒါယိ။ ပုန သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဥပါသကော ဟုတွာ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ဗဟုံ ပုညကမ္မံ အကာယိ၊ သော တေဟိ ပုညကမ္မေဟိ တတ္ထ တတ္ထ သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မဂဓရဋ္ဌေ နာဠကဂါမေ သမိဒ္ဓိဿ နာမ မြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ မဟာဝစ္ဆောတိ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ဘဂဝတော သာဝကဘာဝံ သုတွာ “သောပိ နာမ မဟာပညော ယဿ သာဝကတ္ထံ ဥပါဂတော၊ သော ဧဝ မညေ ဣမသ္မိံ လောကေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလော”တိ ဘဂဝတိ သဒ္ဓိံ ဥပ္ပါဒေတွာ သတ္ထု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုယုဉ္ဇန္တော နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓဿ၊ ဘိက္ခုသံဃေ အနုတ္တရေ။

ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ပါနီယသဋ္ဌမပူရယိ။

ပဗ္ဗတဂ္ဂေ ဒုမဂ္ဂေ ဝါ၊ အာကာသေ ဝါယ ဘူမိယံ။

ယဒါ ပါနီယမိစ္ဆာမိ၊ ခိပ္ပံ နိဗ္ဗတ္တတေ မမ။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဒါနမဒဒိံ တဒါ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဒကဒါနဿိဒိံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။

ဆဋ္ဌဘိညာ သစ္စိကတာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

ဧဝံ ပန အရဟတ္တံ ပတွာ ဝိမုတ္တိသုခံ အနုဘဝန္တော သာသနဿ နိယျာ-
နိကဘာဝဝိဘာဝနေန သမ္ဗြဟ္မစာရိနံ ဥဿာဟဇနနတ္ထံ “ပညာဗလီ”တိ ဂါထံ
အဘာသိ။

၁၂။ တတ္ထ ပညာဗလီတိ ပါရိဟာရိယပညာယ ဝိပဿနာပညာယ စ ဝသေန အဘိဏ္ဍာသော သာတိသယေန ပညာဗလေန သမန္ဓာဂတော။ သီလဝတူပ-
ပန္နောတိ ဥက္ကံသဂတေန စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေန၊ ဓုတဓမ္မသင်္ခါတေဟိ ဝတေဟိ
စ ဥပပန္နော သမန္ဓာဂတော။ သမာဟိတောတိ ဥပစာရပ္ပနာဘေဒေန
သမာဓိနာ သမာဟိတော။ ဈာနရတောတိ တတော ဧဝ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနေ
လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနေ စ ရတော သတတာဘိယုတ္တော။ သဗ္ဗကာလံ သတိယာ
အဝိပ္ပဝါသဝသေန သတိမာ။ ယဒတ္ထိယန္တိ အတ္တတော အနပေတံ အတ္ထိယံ၊
ယေန အတ္ထိယံ ယဒတ္ထိယံ။ ယထာ ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ ပရိဘုဉ္ဇနံ အတ္ထိယံ
ဟောတိ၊ တထာ ဘောဇနံ ဘုဉ္ဇမာနော။ သာမိပရိဘောဂေန ဟိ တံ အတ္ထိယံ
ဟောတိ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေန ဝါ၊ န အညထာ ဘောဇနန္တိ စ နိဒဿနမတ္ထံ^၁
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဘုဉ္ဇိယတိ ပရိဘုဉ္ဇိယတိတိ ဝါ ဘောဇနံ၊ စက္ကာရော ပစ္စယာ။ “ယဒတ္ထိ-
က”န္တိ ဝါ ပါဌော။ ယဒတ္ထံ ယဿတ္ထာယ သတ္ထာရာ ပစ္စယာ အနုညာတာ၊
တဒတ္ထံ ကာယဿ ဌိတိအာဒိအတ္ထံ^၂၊ တဉ္စ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနတ္ထံ။ တသ္မာ
အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနတ္ထံ ဘောဇနပစ္စယေ ဘုဉ္ဇမာနော တတော ဧဝ ကင်္ခေတ
ကာလံ အတ္တနော အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနကာလံ အာဂမေယျ။ ဣဓ ဣမသ္မိ^၃
သာသနေ? ဝိတရာဂေါ။ ဗာဟိရကဿ ပန ကာမေသု ဝိတရာဂဿ ဣဒံ
နတ္ထိတိ အဓိပ္ပါယော။

မဟာဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဝနဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

နိလန္တဝဏ္ဏာတိ အာယသ္မတော ဝနဝစ္ဆတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိ? သော ကိရ အတ္ထဒဿိနော ဘဂဝတော ကာလေ ကစ္ဆပ-
ယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တော ဝိနတာယ နာမ နဒိယာ ဝသတိ။ တဿ ခုဒ္ဒကနာဝပ္ပ-
မာဏော အတ္တဘာဝေါ အဟောသိ။ သော ကိရ ဧကဒိဝသံ ဘဂဝန္တံ နဒိယာ
တိရေ ဌိတံ ဒိသ္မာ “ပါရံ ဂန္တုကာမော မညေ ဘဂဝါ”တိ အတ္တနော ဝိဋ္ဌိယံ
အာရောပေတွာ နေတုကာမော ပါဒမူလေ နိပဇ္ဇိ။ ဘဂဝါ တဿ အဇ္ဈာသယံ
ဥတွာ တံ အနုကမ္ပန္တော အာရဟိ။ သော ဝီတိသောမနဿဇာတော သောတံ
ဆိန္ဒန္တော ဇိယာယ ဝေဂေန ခိတ္တသရော ဝိယ တာဝဒေဝ ပရတီရံ ပါပေသိ။
ဘဂဝါ တဿ ပုညဿ ဖလံ တေရဟိ နိဗ္ဗတ္တနကသမ္ပတ္တိဉ္စ ဈာနရိတွာ ပက္ကာမိ။

သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော အနေကသတက္ခတ္တံ၊
တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ အရညဝါသီယေဝ အဟောသိ။ ပုန ကဿပဗုဒ္ဓ-
ကာလေ ကပေါတယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အရညေ ဝိဟရန္တံ မေတ္တာဝိဟာရိံ
ဧကံ ဘိက္ခုံ ဒိသွာ စိတ္တံ ပဿာဒေသိ။

တတော ပန စုတော ဗာရာဏသီယံ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော^၁
သံဝေဂဇာတော ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိဝေဇ္ဇပနိဿယံ ဗဟံ ပုညကမ္မံ ဥပစိနိ။ ဧဝံ တတ္ထ
တတ္ထ ဒေဝမနုဿေသု^၂ သံသရိတွာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကပိလဝတ္ထုနဂရေ
ဝစ္ဆဂေါက္ကဿ နာမ ဗြာဟ္မဏဿ ဂေဟေ ပဋိသန္တိံ ဂဏှိ။ တဿ မာတာ
ပရိပုဏ္ဏဂစ္ဆာ^၃ အရညံ ဒဿနတ္ထာယ သဉ္ဇာတဒေါဟဋ္ဌာ အရညံ ပဝိသိတွာ
ဝိစရတိ၊ တာဝဒေဝဿာ ကမ္မဇဝါတာ စလိံသု၊ တိရောကရဏိံ ပရိက္ခိပိတွာ
အဒံသု။ သာ ခညပုညလက္ခဏံ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ သော ဗောဓိသတ္တေန
သဟ ပံသုကိဋ္ဌိကသဟာယော အဟောသိ။ “ဝစ္ဆော”တိဿ နာမဉ္စ^၄
အဟောသိ။ ဝနာဘိရတိယာ ဝသေန ဝနဝစ္ဆောတိ ပညာယိတ္ထ။ အပရ-
ဘာဂေ မဟာသတ္တေ မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခမိတွာ မဟာပဓာနံ ပဒဟန္တေ
“အဟမ္မိ သိဒ္ဓတ္ထကုမာရေန သဟ အရညေ ဝိဟရိဿာမိ”တိ နိက္ခမိတွာ
တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဟိမဝန္တေ ဝသန္တော အဘိသမ္ဗုဒ္ဓဘာဝံ သုတွာ
ဘဂဝတော သန္တိကံ ဥပဂန္တာ ပဗ္ဗဇိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ အရညေ ဝသ-
မာနော န စိရဿေဝ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တံ သစ္ဆာကာသိ။
တေန ပုတ္တံ အပဒါနေ^၅—

“အတ္ထဒဿီ တု ဘဂဝါ၊ သယမ္ဘူ လောကနာယကော။

ဝိနတာနဒိယာ တိရံ၊ ဥပဂစ္ဆိံ^၆ တထာဂတော။

ဥဒကာ အဘိနိက္ခမ္မ၊ ကစ္ဆပေါ ဝါရိဂေါစရော။

ဗုဒ္ဓိံ တာရေတုကာမောဟံ၊ ဥပေသိံ လောကနာယကံ။

အဘိရူဟတု မံ ဗုဒ္ဓေါ၊ အတ္ထဒဿီ မဟာမုနိ။

အဟံ တံ တာရယိဿာမိ၊ ဒုက္ခဿန္တကရော တုဝံ။

မမ သင်္ဂပ္ပမညာယ၊ အတ္ထဒဿီ မဟာယသော။

အဘိရူဟိတွာ^၇ မေ ပိဋ္ဌိံ၊ အဋ္ဌာသိ လောကနာယကော။

၁-ဝယပ္ပတ္တကာလေ (သိ)

၄-ဝစ္ဆောတိဿ နာမံ ဂေါက္ကနာမဉ္စ (သိ)

၆-ဥပဂစ္ဆိံ (သိ)

၂-မနုဿေသု (သိ)

၃-ပရိပုဏ္ဏဂစ္ဆာ (သိ)

၅-ဒု ၄-၆၇-ပိဋ္ဌေ။

၇-အဘိရူဟိတွာန (သိ)

ယတော သရာမိ အတ္တာနံ၊ ယတော ပတ္တောသ္မိ ဝိညတံ။
 သုခံ မေ တာဒိသံ နတ္ထိ၊ ဗုဒ္ဓေ ပါဒတလေ ယထာ။
 ဥတ္တရိတွာန သမ္ပုဋ္ဌေါ၊ အတ္ထဒဿီ မဟာယသော။
 နဒိတိရမ္ပိ ဌတွာန၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။
 ယာဝတာ ဝတ္တတေ စိတ္တံ၊ ဂင်္ဂိသောတံ တရာမဟံ။
 အယဉ္ဇ^၁ ကစ္ဆပေါ ရာဇာ၊ တာရေသိ မမ ပညဝါ^၂။
 ဣမိနာ ဗုဒ္ဓတရဏေန^၃၊ မေတ္တစိတ္တဝတာယ စ။
 အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ဒေဝလောကေ ရမိဿတိ။
 ဒေဝလောကာ ဣဓာဂန္တာ၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
 ကောသနေ နိသီဒိတွာ၊ ကင်္ခါသောတံ တရိဿတိ။
 ယထာပိ ဘဒ္ဒကေ ခေတ္တေ၊ ဗိဇံ အပ္ပမ္ပိ ရောပိတံ။
 သမ္မာဓာရေ ပဝေစ္ဆန္တေ၊ ဖလံ တောသေတိ ကဿကံ။
 တထေဝိဒံ ဗုဒ္ဓခေတ္တံ၊ သမ္မာသမ္ပုဋ္ဌဒေသိတံ။
 သမ္မာဓာရေ ပဝေစ္ဆန္တေ၊ ဖလံ မံ တောသယိဿတိ။
 ပဓာနပဟိတတ္ထောမ္ပိ၊ ဥပသန္တော နိရူပမိ။
 သမ္မာသဝေ ပရိညာယ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။
 အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ယံ ကမ္မမကရိ^၄ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိ^၅ နာဘိဇာနာမိ၊ တရဏာယ ဣဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ^၆န္တိ။

ဧဝံ ပန အရဟတ္တံ ပတွာ ဘဂဝတိ ကပိလဝတ္ထုသ္မိ^၁ ဝိဟရန္တေ တတ္ထ ဂန္တာ သတ္တာရံ ဝန္တိတွာ ဘိက္ခုဟိ သမာဂတော ပဋိသန္တာရဝသေန “ကိ^၂ အာဝုသော အရညေ ဖာသုဝိဟာရော လဋ္ဌေါ”တိ ပုဋ္ဌော “ရမဏိယာ အာဝုသော အရညေ ပဗ္ဗတာ”တိ အတ္တနာ ဝုဋ္ဌပဗ္ဗတေ ဝဏ္ဏေန္တော “နိလန္တဝဏ္ဏာ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၁၃။ တတ္ထ နိလန္တဝဏ္ဏာ^၁တိ နီလဝလာဟကနိဘာ နီလဝလာဟက-
 သဏ္ဌာနာ စ။ ရူစိရာတိ ရူစိယာ သကိရဏာ^၂ ပဘဿရာ စ။ သီတဝါရိတိ
 သီတလသလိလာ။ သုစိန္တရာတိ သုစိသုဒ္ဓဘူမိဘာဂတာယ သုဒ္ဓစိတ္တာနံ ဝါ

အရိယာနံ နိဝါသနဋ္ဌာနတာယ သုစိန္တရာ။ ဂါထာသုခံတ္ထံ ဟိ သာနုနာသိကံ
 ကတွာ နိဒ္ဒေသော။ “သီတဝါရိသုစိန္တရာ”တိပိ ပါဌော၊ သီတသုစိဝါရိရော
 သီတလဝိမလသလိလာသယဝန္တောတိ အတ္ထော။ ဣန္ဒဂေါပကသဉ္ဇန္တာတိ
 ဣန္ဒဂေါပကနာမကေဟိ ပဝါဠဝဏ္ဏေဟိ ရတ္တကိမီဟိ သဉ္ဇာဒိတာ ပါဝုဿ-
 ကာလဝသေန ဝိဝေဓာဟ။ ကေမိ ပန “ဣန္ဒဂေါပကနာမာနိ ရတ္တတိဏာနိ”တိ
 ဝဒန္တိ။ အပရေ “ကဏိကာရရက္ခာ”တိ။ သေလောတိ သိလာမယာ ပဗ္ဗတာ၊ န
 ပံသုပဗ္ဗတာတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ယထာပိ ပဗ္ဗတော သေလော”တိ ၂။
 ရမယန္တိ မန္တိ မံ ရမာပေန္တိ၊ မယံ ဝိဝေကာဘိရတိံ ပရိဗြူဟေန္တိ။ ဧဝံ ထေရော
 အတ္ထနော စိရကာလပရိဘာဝိတံ အရညာဘိရတိံ ပဝေဒေန္တော တိဝိဓံ
 ဝိဝေကာဘိရတိမေဝ ဒီပေတိ။ တတ္ထ ဥပဓိဝိဝေကေန အညာဗျာကရဏံ
 ဒီပိတမေဝ ဟောတိတိ။

ဝနဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သိဝကသာမဏေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

၁၄။ ဥပဇ္ဈာယောတိ သိဝကဿ သာမဏေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ?
 သော ကိရ ဣတော ဧကတိံသေ ကပ္ပေ ဝေဿဘုဿ ဘဂဝတော
 ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တော ဧကဒိဝသံ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန
 အရညံပဝိဋ္ဌော တတ္ထ ပဗ္ဗတန္တရေနိသိန္တံ ဝေဿဘုံဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာပသန္တစိတ္တော
 ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္တိတွာ အဉ္စလိံ ပဂ္ဂယ အဋ္ဌာသိ။ ပုန တတ္ထ မနောဟရာနိ
 ကာသုမာရိကဖလာနိ ဒိသ္မာ တာနိ ဂဟေတွာ ဘဂဝတော ဥပနေသိ၊
 ပဋိဂ္ဂဟေသိ ဘဂဝါ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝ-
 မနုဿေသု သံသရန္တော ကဿပဿ ဘဂဝတော သာသနေ မာတုလေ
 ပဗ္ဗဇန္တေ တေန သဒ္ဓိံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဗဟံ ဝိဝေူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနိတွာ
 ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဝနဝစ္ဆတ္ထေရဿ ဘာဂိနေယျော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော၊
 သိဝကောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ တဿ မာတာ အတ္ထနော ဇေဋ္ဌ-
 ဘာတိကေ ဝနဝစ္ဆေ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ပဗ္ဗဇိတကိစ္စံ? မတ္ထကံ ပါပေတွာ
 အရညေ ဝိဟရန္တေ တံ ပဝတ္တိံ သုတွာ ပုတ္တံ အာဟ “တာတ သိဝက ထေရဿ
 သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ထေရံ ဥပဋ္ဌဟ ၄၊ မဟလ္လကော ဒါနိ ထေရော”တိ။ သော

၁-တထာဥဿန္တကာလဝသေန (သိ)

၃-ပဗ္ဗဇ္ဇာကိစ္စံ (သိ၊က)

၂-၃ ၁-၁၀၀-ဥဒါနေ။

၄-ဥပဋ္ဌဟထ (က)

မာတု ကေဝစနေနေဝ စ ပုဗ္ဗေ ကတာမိကာရတာယ စ မာတုလတ္တေရဿ သန္တိကံ ဂန္တာ ပဗ္ဗဇိတွာ တံ ဥပဋ္ဌဟန္တော အရညေ^၁ ဝေတိ။

တဿ ကေဒိဝသံ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန ဂါမန္တံ ဂတဿ ခရော ဒာဗာဓာမော ဥပ္ပဇ္ဇိ။ မနုဿေသု ဘေသဇ္ဇံ ကရောန္တေသုပိ န ပဋိပ္ပဿန္တိ။ တသ္မိံ စိရာယန္တေ ထေရော “သာမဏေရော စိရာယတိ၊ ကိံ န ခေါကာရဏ”န္တိ တတ္ထ ဂန္တာ တံ ဂိလာနံ ဒိသ္မာ တဿ တံ တံ ကတ္တဗ္ဗယုတ္တကံ ကရောန္တော ဒိဝသဘာဂံ ဝီတိနာမေတွာ ရတ္တိဘာဂေ ဗလဝပဏ္ဍုသဝေလာယံ အာဟ “သီဝက န မယာ ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ ဂါမေ ဝသိတပုဗ္ဗံ၊ ဣတော အရညမေဝ ဂစ္ဆာမာ”တိ။ တံ သုတွာ သီဝကော “ယဒိပိ မေ ဘန္တေ ဣဒါနိ ကာယော ဂါမန္တေ ဌိတော၊ စိတ္တံ ပန အရညေ၊ တဿ သယာနောပိ အရညမေဝ ဂမိဿာမီ”တိ၊ တံ သုတွာ ထေရော တံ ဗာဟာယံ ဂဟေတွာ အရညမေဝ နေတွာ ဩဝါဒံ အဒါသိ။ သော ထေရဿ ဩဝါဒေ ဌတွာ ဝိပဿိတွာ^၂ အရဟတ္တံ ပါပုဏီ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၃—

“ကဏိကာရံဝ ဇောတန္တံ၊ နိသိန္တံ ပဗ္ဗတန္တရေ။

အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ လောကဇေဋ္ဌံ နရာသဘံ။

ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ သိရေ ကတွာန အဇ္ဇလိံ။

ကာသုမာရိကမာဒါယ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿဒါသဟံ။

ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယှံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

သော အရဟတ္တံ ပတွာ ဥပဇ္ဈာယေန အတ္တနာ စ ဝုတ္တမတ္တံ သံသန္တိတွာ^၄ အတ္တနော ဝိဝေကာဘိရတိကတံ^၅ ကတကိစ္စတဉ္စ ပဝေဒေန္တော “ဥပဇ္ဈာယော မံ အဝစာ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၁၄။ တတ္ထ ဥပဇ္ဈာယောတိ ဝဇ္ဇာဝဇ္ဇံ ဥပနိဇ္ဈာယတိ ဟိတေသိတံ ပစ္စုပ္ပန်ပေတွာ ဣဏစက္ခုနာ ပေက္ခတိတိ ဥပဇ္ဈာယော။ မန္တိ အတ္တာနံ ဝဒတိ။ အဝစာတိ အဘာသိ။ ဣတော ဂစ္ဆာမ သီဝကတိ ဝုတ္တာကာရဒဿနံ၊ သီဝက ဣတော ဂါမန္တတော^၆ အရညဋ္ဌာနမေဝ ဧဟိ ဂစ္ဆာမ၊ တဒေဝ အမှာကံ

၁-အရညေဝ (သိ)

၄-သံသန္တေတွာ (သိ၊ က)

၂-နတ္တိ (က)

၅-ဝိဝေကာဘိရတိံ (က)

၃-ဒု ၃-၃၄၀-ပိဋေ။

၆-ဂါမန္တရတော (သိ)

ဝသနယောဂ္ဂန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ဧဝံ ပန ဥပဇ္ဈာယေန ဝုတ္တော သိဝကော ဘဒြော
အဿာဇာနိယော ဝိယ ကသာဘိဟတော သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ ဟုတွာ
အရညမေဝ ဂန္တုကာမတံ ပဝေဒေန္တော—

“ဂါမေ မေ ဝသတိ ကာယော၊ အရညံ မေ ဂတံ မနော။
သေမာနကောပိ ဂစ္ဆာမိ၊ နတ္ထိ သင်္ဂေါ ဝိဇာနတ”န္တိ—

အာဟ။ တဿတ္ထော—ယသ္မာ ဣဒါနိ ယဒိပိ မေ ဣဒံ သရီရံ ဂါမန္တေ ဌိတံ၊
အဇ္ဈာသယော ပန အရညမေဝ ဂတော၊ တသ္မာ သေမာနကောပိ ဂစ္ဆာမိ
ဂေလညေန ဌာနနိသဇ္ဇာဂမနေသု အသမတ္တတာယ သယာနောပိ ဣမိနာ
သယိတာကာရေန သရီသပေါ ဝိယ သရီသပန္တော^၁၊ ဧထ ဘန္တေ အရညမေဝ
ဂစ္ဆာမ၊ ကသ္မာ? နတ္ထိ သင်္ဂေါ ဝိဇာနတန္တိ^၂၊ ယသ္မာ ဓမ္မသဘာဝါ ကာမေသု
သံသာရေ စ အာဒိနဝံ၊ နေက္ခမ္မေ နိဗ္ဗာနေ စ အာနိသံသံ ယာထာဝတော
ဇာနန္တဿ န^၃ ကတ္ထမိ သင်္ဂေါ၊ တသ္မာ ဧကပဒေနေဝ ဥပဇ္ဈာယဿ
အာဏာ အနုဋ္ဌိတာတိ^၄၊ တဒပဒေသေန အညံ ဗျာကာသိ။

သိဝကသာမဏေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ကုဏ္ဍဓာနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စ ဆိန္တေ ပဉ္စ ဇဟေတိ အာယသ္မတော ကုဏ္ဍဓာနတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိ? သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟံသဝတီနဂရေ
ကုလဂေဟေ ဥပ္ပန္နော ဝယပ္ပတ္တော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနော ဘဂဝန္တံ
ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္တာရာ ဧကံ ဘိက္ခုပဌမံ သလာကံ ဂဏန္တနံ
အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌဝိယမာနံ ဒိသ္မာ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေတွာ တဒနရူပံ ပုညံ
ကရောန္တော ဝိစရိ။ သော ဧကဒိဝသံ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော နိရောဓသမာ-
ပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ နိသိန္တဿ မနောသိလာစုဏ္ဍပိဉ္စရံ မဟန္တံ ကဒလိဖလ-
ကဏ္ဍိကံ ဥပနေသိ၊ တံ ဘဂဝါ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ပရိဘုဉ္စိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန
ကောဒသက္ခတ္တံ ဒေဝေသု ဒေဝရဇံ ကာရေသိ။ စတုရိသတိဝါရေ ရာဇာ
အဟောသိ စက္ကဝတ္တိ။ ဧဝံ သော ပုနပ္ပုနံ ပုညာနိ ကတွာ အပရာပရံ ဒေဝ-
မနုဿေသု သံသရန္တော ကဿပဗုဒ္ဓကာလေ ဘုဗ္ဗဒေဝတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။

၁-သိရိသပေါ ဝိယ ပရိသပ္ပန္တော (သိ)

၃-နတ္ထိ (သိ)

၂-ဝိဇာနတံ (က)

၄-အာဏံ အနုဋ္ဌိတော (သိ)

ဒီဃာယုကဗုဒ္ဓါနဉ္စ နာမ န အန္ဓုမာသိကော ဥပေါသထော ဟောတိ။ တထာ
ဟိ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ဆဗ္ဗဿန္တရေ ဆဗ္ဗဿန္တရေ^၁ ဥပေါသထော
အဟောသိ။ ကဿပဒဿဗလော ပန ဆဋ္ဌေ ဆဋ္ဌေ မာသေ ပါတိမောက္ခံ
ဩသာရေသိ။ တဿ ပါတိမောက္ခဿ ဩသာရဏကာလေ^၂ ဒိသာဝါသိကာ
ဒွေ သဟာယကာ^၃ ဘိက္ခု “ဥပေါသထံ ကရိဿာမာ”တိ ဂစ္ဆန္တိ။

အယံ ဘုမ္မဒေဝတာ စိန္တေသိ “ဣမေသံ ဦးနံ ဘိက္ခုနံ မေတ္တိ အတိဝိယ ဒဠာ၊
ကိံ န ခေါ ဘေဒကေ သတိ ဘိဇ္ဇေယျ၊ န ဘိဇ္ဇေယျာ”တိ^၄၊ သာ^၅ တေသံ
ဩကာသံ ဩလောကယမာနာ တေသံ အဝိဒူရေနေဝ ဂစ္ဆတိ။ အထေကော
ထေရော ဧကဿ ဟတ္ထေ ပတ္တစိဝရံ ဒတွာ သရီရဝဋ္ဋနတ္ထံ ဥဒကဗာသုကဋ္ဌာနံ
ဂန္တော ဓောတဟတ္ထပါဒေါ ဟုတွာ ဂုဗ္ဗသမိပတော နိက္ခမတိ။ ဘုမ္မဒေဝတာ
တဿ ထေရဿ ပစ္ဆတော^၆ ပစ္ဆမရူပါ ဣတ္ထိ ဟုတွာ ဧကေသေ ဝိရုဏိတွာ
သံဝိဓာယ သမ္ပန္နန္တိ ဝိယ ဝိဋ္ဌိယံ ပံသု ပုဉ္ဇမာနာ ဝိယ သာဠကံ သံဝိဓာယ
နိဝါသယမာနာ ဝိယ စ ဟုတွာ ထေရဿ ပဒါနုပဒိကာ ဟုတွာ ဂုဗ္ဗတော
နိက္ခန္တော။ ဧကမန္တေ ဌိတော သဟာယကတ္ထေရော တံ ကာရဏံ ဒိသ္မာဝ ဒေါ-
မနဿဇာတော “နဋ္ဌော ဒါနိ မေ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ ဒီဃရတ္တာနဂတော
သိနေဟော၊ သစာဟံ ဧဝံဝိဓာဘဝံ^၇ ဇာနေယျ၊ ဧတ္တကံ အဗ္ဗါနံ ဣမိနာ
သဒ္ဓိံ ဝိဿာသံ န ကရေယျ”န္တိ စိန္တေတွာ အာဂစ္ဆန္တဿေဝဿ “ဟန္တာဝုသော”
တုယံ ပတ္တစိဝရံ၊ တာဒိသေန ပါပေန သဒ္ဓိံ ဧကမဂ္ဂံ^၈ နာဂစ္ဆာမိ”တိ အာဟ။
တံ ကထံ သုတွာ တဿ လဇ္ဇိဘိက္ခုနော ဟဒယံ တိဒိဏသတ္တိံ ဂဟေတွာ
ဝိဒ္ဓိ ဝိယ အဟောသိ။ တတော နံ အာဟ “အာဝုသော ကိံ နာမေတံ ဝဒသိ၊
အဟံ ဧတ္တကံ ကာလံ ဒုက္ကဋ္ဌမတ္တမိ အာပတ္တိံ န ဇာနာမိ။ တံ ပန မံ အဇ္ဇ ‘ပါပေါ’တိ
ဝဒသိ၊ ကိံ တေ ဒိဋ္ဌ”န္တိ။ ကိံ အညေန ဒိဋ္ဌေန၊ ကိံ တံ ဧဝံဝိဓေန အလင်္ကတ-
ပဋိယတ္တေန မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ဧကဋ္ဌာနေ ဟုတွာ နိက္ခန္တောတိ^{၁၀}။ နတ္ထေတံ
အာဝုသော မယံ၊ နာဟံ ဧဝရူပံ မာတုဂါမံ ပဿာမိတိ။ တဿ ယာဝတတိယံ
ကထေန္တဿာပိ ဣတရော ထေရော ကထံ အသဒ္ဓဟိတွာ^{၁၁} အတ္တနာ ဒိဋ္ဌကာရ-
ဏံယေဝ ဘူတတ္ထံ^{၁၂} ကတွာ ဂဏှန္တော တေန သဒ္ဓိံ ဧကမဂ္ဂေန အဂန္တော

- ၁-ဆဗ္ဗဿန္တရေ (က)
- ၃-သဟာယာ (က)
- ၅-နတ္ထိ (က)
- ၇-ဧဝံ ဝိရုဏဘဝံ (က)
- ၉-ဧကမဂ္ဂေန (သိ)
- ၁၁-န တဿကထံ သဒ္ဓဟိ (သိ)

- ၂-ပါတိမောက္ခံ ဩသာရဓာသနာကာလေ (က)
- ၄-ဘိဇ္ဇေယျံ န ဘိဇ္ဇေယျန္တိ (က)
- ၆-ပစ္ဆတော ပစ္ဆတော ဂစ္ဆန္တိ (သိ)
- ၈-ဂဏှာဝုသော (သိ)
- ၁၀-န နိက္ခန္တောတိ (သိ)
- ၁၂-ဘူတတ္ထိကံ (သိ)

အညေန မဂ္ဂေန သတ္တု သန္တိကံ ဂတော။ ဣတရောပိ ဘိက္ခု အညေန မဂ္ဂေန သတ္တု သန္တိကံယေဝ ဂတော။

တတော ဘိက္ခုသံဃဿ ဥပေါသထာဂါရံ ပဝိသနဝေလာယ သော ဘိက္ခု တံ ဘိက္ခု ဥပေါသထဂ္ဂေ သဉ္စာနိတွာ “ဣမသ္မိံ ဥပေါသထဂ္ဂေ ဝေရူပေါ နာမ ပါပဘိက္ခု အတ္ထိ၊ နာဟံ တေန သဗ္ဗိံ ဥပေါသထံ ကရိဿာမီ”တိ နိက္ခမိတွာ ဗဟိ အဋ္ဌာသိ။ အထ ဘုမ္မဒေဝတာ “ဘာရိယံ မယာ ကမ္မံ ကတ”န္တိ မဟလ္လက- ဥပါသကဝဏ္ဏေန တဿ သန္တိကံ ဂန္တော “ကဿွာ ဘန္တေ အယျော ဣမသ္မိံ ဌာနေ ဌိတော”တိ အာဟ။ “ဥပါသက ဣမံ ဥပေါသထဂ္ဂံ ဧကော ပါပဘိက္ခု ပဝိဋ္ဌော၊ နာဟံ တေန သဗ္ဗိံ ဥပေါသထံ ကရောမီ”တိ ဗဟိ ဌိတောမှိတိ။ ဘန္တေ မာ ဧဝံ ဂဏှထ၊ ပရိသုဒ္ဓသီလော သေ ဘိက္ခု။ တုမှေဟိ ဒိဋ္ဌမာတုဂါမော နာမ အဟံ ၂၊ မယာ တုမှာကံ ဝိမံသနတ္ထာယ “ဒဋ္ဌာ န ခေါ ဣမေသံ ထေရာနံ မေတ္ထိ၊ နော ဒဋ္ဌာ”တိ ဘိဇ္ဇနာဘိဇ္ဇနဘာဝံ^၁ ဩလောကေန္တေန တံ ကမ္မံ ကတန္တိ။ ကော ပန တံ သပ္ပုရိသာတိ။ အဟံ ကော ဘုမ္မဒေဝတာ ဘန္တေတိ။ ဒေဝပုတ္တော ကထေန္တော^၂ ဒိဗ္ဗာနုဘာဝေ န ဌတွာ ထေရဿ ပါဒေသု နိပတိတွာ^၃ “မယံ ဘန္တေ ခမထ၊ ဧတံ ဒေါသံ ထေရော န ဇာနာတိ၊ ဥပေါသထံ ကရောထာ”တိ ထေရံ ယာစိတွာ ဥပေါသထဂ္ဂံ ပဝေသေသိ။ သော ထေရော ဥပေါသထံ တာဝ ကေဋ္ဌာနေ အကာသိ၊ မိတ္တသန္တဝဝသေန ပန ပုန တေန သဗ္ဗိံ န ကေဋ္ဌာနေ အဟောသီတိ^၄။ ဣမဿ ထေရဿ ကမ္မံ န ကထိယတိ၊ စုဒ္ဓိတကတ္တေရော ပန အပရာပရံ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

ဘုမ္မဒေဝတာ တဿ ကမ္မဿ နိဿန္တေန ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ အပါယဘယတော န မုစ္စိတ္ထ။ သစေ ပန ကိသ္မိန္တိ ကာလေ မနုဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ၊ အညေန ယေန ကေနစိ ကတော ဒေါသော တဿေဝ ဥပရိ ပတတိ။ သော အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ သာဝတ္ထိယံ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ “ဓာနမာဏ- ဝေါ”တိဿ နာမံ အကံသု။ သော ဝယပ္ပတ္တော တယော ဝေဒေ ဥဂ္ဂဏှိတွာ မဟလ္လကကာလေ သတ္တု ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိ၊ တဿ ဥပသမ္ပန္နဒီဝသတော^၅ ပဋ္ဌာယ ကော အလင်္ကတပဋိယတ္တာ ဣတ္ထိ တသ္မိံ

၁-ကရောမီတိ စက္ခာ နိက္ခမိတွာ ဗဟိ (သိ) အံ-ဋ္ဌ ၁-၂၀၄-ပိဋေ စ၊ ၂-နညော အဟာမေဝ (သိ)
၃-ဥဒါဟုနော ဒဋ္ဌာတိ လဇ္ဇိအလဇ္ဇိဘာဝံ (သိ) ၄-ကထေန္တော ကထေန္တောဝ (သိ)
၅-ပတိတွာ (က) ၆-ကေဋ္ဌာနေ ဝသီတိ (သိ)
၇-ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဥပသမ္ပန္နော အဟောသိ။ တဿ ဥပသမ္ပန္နဒီဝသတော (သိ)

ဂါမံ ပဝိသန္တေ သဒ္ဓိယေဝ ဂါမံ ပဝိသတိ၊ နိက္ခမန္တေ နိက္ခမတိ။ ဝိဟာရံ ပဝိသန္တေပိ သဒ္ဓိံ ပဝိသတိ၊ တိဋ္ဌန္တေပိ တိဋ္ဌတိတိ ဧဝံ နိစ္စာနုဗန္ဓာ ပညာယတိ။ ထေရော တံ န ပဿတိ။ တဿ ပန ပုရိမကမ္မနိဿန္တေန သာ အညေသံ ဥပဋ္ဌာတိ။ ဂါမေ ယာဂုံ ဘိက္ခန္တံ ဒဒမာနာ ဣတ္ထိယော “ဘန္တေ အယံ ဧကော ယာဂုဥဋ္ဌုဏော တုမှာကံ၊ ဧကော ဣမိဿာ အမှာကံ သဟာယိကာယာ”တိ ပရိဟာသံ ကရေန္တိ။ ထေရဿ မဟတီ ဝိဟေသာ ဟောတိ။ ဝိဟာရဂတမ္ပိ နံ သာမဏေရာ စေဝ ဒဟရာ ဘိက္ခူ စ ပရိဝါရေတွာ “ဓာနော ကောဏ္ဍော ဇာတော”တိ ပရိဟာသံ ကရေန္တိ။ အထဿ တေနေဝ ကာရဏေန ကုဏ္ဍဓာနတ္ထေရေတိ နာမံ ဇာတံ။ သော ဥဋ္ဌာယ သမုဋ္ဌာယ တေဟိ ကရိယမာနံ ကေဋ္ဌိံ သဟိတုံ အသက္ကောန္တော ဥဗ္ဗာဒံ ဂဟေတွာ “တုမှေ ကောဏ္ဍာ၊ တုမှာကံ ဥပဇ္ဈာယော ကောဏ္ဍော၊ အာစရိယော ကောဏ္ဍော”တိ ဝဒတိ။ အထ နံ သတ္ထု အာရောစေသုံ “ကုဏ္ဍဓာနော ဘန္တေ ဒဟရသာမဏေရေဟိ သဒ္ဓိံ ဧဝံ ဖရသဝါစံ ဝဒတိ”တိ။ သတ္တာ တံ ပက္ခောသာပေတွာ “သစ္စံ ကိရ တုံ ဓာန သာမဏေရေဟိ သဒ္ဓိံ ဖရသဝါစံ ဝဒသိ”တိ ဝတွာ တေန “သစ္စံ ဘဂဝါ”တိ ဝုတ္တေ “ကဿှ ဧဝံ ဝဒသိ”တိ အာဟ။ ဘန္တေ နိဗ္ဗဒ္ဓိံ ဝိဟေသံ အသဟန္တော ၂ ဧဝံ ကထေမိတိ။ “တုံ ပုဗ္ဗေ ကတကမ္ပံ ယာဝဇ္ဇဒိဝသာ ဇီရာပေတုံ န သက္ကောသိ၊ ပုန ဧဝရူပံ ဖရသံ မာဝဒိ? ဘိက္ခူ”တိ ဝတွာ အာဟ—

“မာဝေါစ ဖရသံ ကဉ္စိ၊ ဝုတ္တာ ပဋိဝဒေယျံ တံ။

ဒုက္ခာ ဟိ သာရမ္ဘကထာ၊ ပဋိဒဏ္ဍာ ဖုသေယျံ တံ။

သစေ နေရေသိ အတ္တာနံ၊ ကံသော ဥပဟတော ယထာ။

ဧသ ပက္ခောသိ နိဗ္ဗာနံ၊ သာရမ္ဘော တေ န ဝိဇ္ဇတိ”တိ ၄။

ဣမဉ္စ ပန တဿ ထေရဿ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ဝိစရဏဘာဝံ ကောသလ-ရညောပိ ကထယိံသု။ ရာဇာ “ဂစ္ဆထ ဘဏေ ဝိမံသထာ”တိ ပေသေတွာ သယမ္ပိ မန္တေနေဝ ပရိဝါရေန ထေရဿ ဝသနဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ ကေမန္တေ ဩလောကေန္တော အဋ္ဌာသိ။ တသ္မိံ ခဏေ ထေရော သူစိကမ္ပံ ကရေန္တော နိသိန္တော ဟောတိ၊ သာပိ ဣတ္ထိ အဝိဒူရေ ဌာနေ ဌိတာ ဝိယ ပညာယတိ။ ရာဇာ ဒိသှာ “အတ္ထိဒံ ကာရဏ”န္တိ တဿာ ဌိတဋ္ဌာနံ အဂမာသိ။ သာ တသ္မိံ အာဂစ္ဆန္တေ ၅ ထေရဿ ဝသနပဏ္ဏသလံ ပဝိဋ္ဌာ ဝိယ အဟောသိ။ ရာဇာပိ တာယ သဒ္ဓိံ တမေဝ ပဏ္ဏသလံ ပဝိသိတွာ သဗ္ဗတ္ထ ဩလောကေန္တော

၁-ဝဒသိတိ (သိ)

၂-ဝိဟေသံ သဟိတုံ အသဟန္တော (သိ)

၃-မာ ဝဒသိ (က)

၄-ဒု ၁-၃၃-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ

၅-အာဂစ္ဆန္တေ အာဂစ္ဆန္တေ (သိ)

အဒိသ္မာ “နာယံ မာတုဂါမော၊ ထေရဿ ဧကော^၁ ကမ္မဝိပါကော”^၂ တိ သညံ
ကတွာ ပဌမံ ထေရဿ သမိပေန ဂစ္ဆန္တောပိ ထေရံ အဝဋ္ဌိတွာ တဿ
ကာရဏဿ အဘူတဘာဝံ ဥတွာ အာဂမ္မ ထေရံ ဝဋ္ဌိတွာ ဧကမန္တံ နိဿိန္တော
“ကစ္စိ ဘန္တေ ပိဏ္ဏကေန န ကိလမထာ”^၃ တိ ပုစ္ဆိ။ ထေရော “ဝဋ္ဌတိ
မဟာရာဇာ”^၄ တိ အာဟ။ “ဇာနာမဟံ ဘန္တေ^၂ အယျဿ ကထံ^၅၊ ဧဝရူပေန
ပရိတ္တိလေသေန သဒ္ဓိံ စရန္တာနံ တုမှာကံ ဧက နာမ ပသီဒိဿန္တိ၊ ဣတော
ပဋ္ဌာယ ဝေါ ကတ္တမိ ဂမနကိစ္စံ နတ္ထိ၊ အဟံ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ တုမေ
ဥပဋ္ဌဟိဿာမိ၊ တုမေ ယောနိသော မနသိကာရေ မာ ပမဇ္ဇိတ္တာ”^၆ တိ နိဗ္ဗာဘိက္ခံ
ပဋ္ဌပေသိ။ ထေရော ရာဇာနံ ဥပတ္တန္တကံ လဘိတွာ ဘောဇနသပ္ပါယေန ဧကဂ္ဂ-
စိတ္တော ဟုတွာ ဝိပဿနံ ဝဓေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တတော ပဋ္ဌာယ သာ
ဣတ္ထိ အန္တရဓာယိ။

တဒါ မဟာသုဘဒ္ဓါ ဥဂ္ဂနဂရေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကကုလေ ဝသမာနာ “သတ္တာ မံ
အနုကမ္မတူ”^၁ တိ ဥပေါသထံ အဓိဋ္ဌာယ နိရာမဂန္ဓာ ဟုတွာ ဥပရိပါသာဒတလေ
ဌိတာ “ဣမာနိ ပုပ္ဖါနိ အန္တရေ အဋ္ဌတွာ ဒသဗလဿ မတ္တကေ ဝိတာနံ ဟုတွာ
တိဋ္ဌန္တိ၊ ဒသဗလော ဣမာယ သညာယ သွေ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိံ^၂ မယံ
ဘိက္ခံ ဂဏှတူ”^၃ တိ သစ္စကိရိယံ ကတွာ အဋ္ဌ သုမနပုပ္ဖမုဋ္ဌိယော ဝိဿဇ္ဇေသိ။
ပုပ္ဖါနိ ဂန္ဓာ ဓမ္မဒေသနာဝေလာယ သတ္တု မတ္တကေ ဝိတာနံ ဟုတွာ အဋ္ဌသု။
သတ္တာ တံ သုမနပုပ္ဖဝိတာနံ ဒိသ္မာ စိတ္တေနော သုဘဒ္ဓါယ ဘိက္ခံ အဓိဝါသေတွာ
ပုနဒိဝသေ အရုဏေ ဥဋ္ဌိတေ အာနန္ဒတ္ထေရံ အာဟ “အာနန္ဒ မယံ အဇ္ဇ ခူရံ
ဘိက္ခာစာရံ ဂမိဿာမ၊ ပုထုဇ္ဇနာနံ အဒတွာ အရိယာနံယေဝ သလ္လာကံ
ဒေဟီ”^၄ တိ။ ထေရော ဘိက္ခုနံ အာရောစေသိ “အာဝုသော သတ္တာ အဇ္ဇ ခူရံ
ဘိက္ခာစာရံ ဂမိဿတိ၊ ပုထုဇ္ဇနာ မာ ဂဏှန္တိ၊ အရိယာဝ သလ္လာကံ
ဂဏှန္တိ”^၅ တိ။ ကုဏ္ဍဓာနတ္ထေရော “အာဟရံ^၆ အာဝုသော သလ္လာကံ”^၇ န္တိ ပဌမံ-
ယေဝ ဟတ္ထံ ပသာရေသိ။ အာနန္ဒော^၁ “သတ္တာ တာဒိသာနံ ဘိက္ခုနံ သလ္လာကံ
န ဒါပေတိ၊ အရိယာနံယေဝ ဒါပေတိ”^၂ တိ ဝိတက္ကံ ဥပ္ပါဒေတွာ ဂန္ဓာ သတ္တု၊
အာရောစေသိ။ သတ္တာ “အာဟရာပေန္တဿ သလ္လာကံ ဒေဟီ”^၃ တိ အာဟ။
ထေရော စိန္တေသိ “သစေ ကုဏ္ဍဓာနဿ သလ္လာကာ ဒါတုံ န ယုတ္တာ^၄၊ အထ
သတ္တာ ပဋိဗာဟေယျ၊ ဘဝိဿတိ ဧတ္ထ ကာရဏ”^၅ န္တိ “ကုဏ္ဍဓာနဿ သလ္လာကံ

၁-သော (က)

၂-အယျကာနံ (သိ)

၃-အာဝုသော (သိ)

၂-ဇာနာမ ဘန္တေ (က)

၄-အာဟ အာဟရံ (သိ)

၆-န ယုတ္တာ အဿ (အ-ဋ္ဌ ၁-၂၀၈-ပိဋေ။)

ဒဿာမီ”တိ ဂမနံ အဘိနိဟရိ။ ကုဏ္ဍဓာနော တဿ ပုရေ အာဂမနာ ဧဝ
 အဘိညာပါဒကံ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ သမာပဋိတွာ ဣဒ္ဓိယာ အာကာသေ ဌတွာ
 “အာဟရာသော အာနန္တ သတ္တာ မံ ဇာနာတိ၊ မာဒိသံ ဘိက္ခု ပဌမံ သလာကံ
 ဂဏန္တံ န သတ္တာ နိဝါရေတိ”တိ ဟတ္ထံ ပသာရေတွာ သလာကံ ဂဏိ။ သတ္တာ
 တံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိံ ကတွာ ထေရံ ဣမသ္မိံ သာသနေ ပဌမံ သလာကံ ဂဏန္တာနံ
 အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ ယသ္မာ အယံ ထေရော ရာဇာနံ ဥပတ္တန္တကံ လဘိတွာ
 သပ္ပါယာဟာရလာဘေန သမာဟိတစိတ္တော ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရေန္တော
 ဥပနိဿယသမ္ပန္နတာယ ဆဠာဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ” —

“သတ္တာဟံ ပဋိသလ္လိနံ၊ သယန္တု အဂ္ဂပုဂ္ဂလံ။
 ပသန္တစိတ္တော သုမနေ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ ဥပဋ္ဌဟိ”။
 ဝုဋ္ဌိတံ ၂ ကာလမညာယ၊ ပဒုမုတ္တရံ မဟာမုနိ”။
 မဟန္တိ ကဒလိကဏ္ဍိ”။ ဂဟေတွာ ဥပဂစ္ဆဟံ။
 ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဘဂဝါ၊ သဗ္ဗညူ လောကနာယကော။
 မမ စိတ္တံ ပသာဒေန္တော၊ ပရိဘုဉ္ဇိ မဟာမုနိ။
 ပရိဘုဉ္ဇိတွာ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သတ္တဝါဟော အနုတ္တရော။
 သကာသနေ နိသီဒိတွာ၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။
 ယေ စ သန္တိ သမိတာရော၊ ယက္ခာ ဣမမိ ပဗ္ဗတေ။
 အရညေ ဘူတဘဗျာနိ၊ သုဏန္တု ဝစနံ မမ။
 ယော သော ဗုဒ္ဓံ ဥပဋ္ဌာသိ၊ မိဂရာဇံဝ ကေသရိ”။
 တမဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏာထ မမ ဘာသတော။
 ကောဒသဉ္စက္ခတ္တု သော၊ ဒေဝရာဇာ ဘဝိဿတိ။
 စတုဝိသတိက္ခတ္တုဉ္စ ၃၊ စက္ကဝတ္တိ ဘဝိဿတိ။
 ကပ္ပသတသဟဿမိ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
 ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
 အက္ခောသိတွာန သမဏေ၊ သီလဝန္တေ အနာသဝေ။
 ပါပကမ္မဝိပါကေန၊ နာမဇေယျံ လဘိဿတိ”။

တဿ ဓမ္မေ သုဒါယာဒေါ၊ ဩရသော ဓမ္မနိဗ္ဗိတော။
 ကုဏ္ဍဓာနောတိ နာမေန၊ သာဝကော သော ဘဝိဿတိ။
 ပဝိဝေကမနုယုတ္တော၊ ဈာယီ ဈာနရတော အဟံ။
 တောသယိတွာန သတ္တာရံ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေ။
 သာဝကေဟိ^၁ ပရိဝုတော၊ ဘိက္ခုသံဃပုရက္ခတော။
 ဘိက္ခုသံဃေ နိဿိဒိတွာ၊ သလ္လကံ ဂါဟယီ ဇိနော။
 ဧကံသံ စီဝရံ ကတွာ၊ ဝဋ္ဋိတွာ လောကနာယကံ။
 ဝဒတံ ဝရဿ ပုရတော၊ ပဌမံ အဂ္ဂဟေသဟံ။
 တေန ကမ္မေန ဘဂဝါ၊ ဒသသဟဿိကမ္ပကော။
 ဘိက္ခုသံဃေ နိဿိဒိတွာ၊ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ မံ။
 ဝီရိယံ မေ ဓုရဓောရယံ၊ ယောဂက္ခေမာဓိဝါဟနံ။
 ဓာရေမိ အန္တိမံ ဒေဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနေ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ^၂န္တိ။

ဧဝံဘူတဿပိ ဣမဿ ထေရဿ ဂုဏေ^၁ အဇာနန္တာ ယေ ပုထုဇ္ဇနာ ဘိက္ခုတဒါ ပဌမံ သလ္လကဂ္ဂဟဏေ “ကိ” နဲ့ ခေါ် တေ”^၂န္တိ သမစ်ဇ္ဇေသုံ။ တေသံ ဝိမတိဝိမေနတ္ထံ ထေရော အာကာသံ အဗ္ဘုဂန္တာ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ ဒဿေတွာ အညာပဒေသေန အညံ ဗျာကရောဇ္ဇော “ပဉ္စ ဆိန္ဒေ”^၃တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၁၅။ တတ္ထ ပဉ္စ ဆိန္ဒေတိ အပါယူပပတ္တိနိဗ္ဗတ္တနကာနိ^၄ ပဉ္စောရမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ ပါဒေ ဗန္ဓနရဇ္ဇုကံ^၅ ဝိယ ပုရိသော သတ္တေန ဟေဋ္ဌိမ-မဂ္ဂတ္တယေန ဆိန္ဒေယျ ပဇဟေယျ။ ပဉ္စ ဇဟေတိ ဥပရိဒေဝလောကူပပတ္တိ^၆-ဟေတုဘူတာနိ ပဉ္စုဒ္ဓမ္ဘာဂိယသံယောဇနာနိ ပုရိသော ဂိဝိယ ဗန္ဓနရဇ္ဇုကံ ဝိယ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ဇဟေယျ၊ ဆိန္ဒေယျ ဝါတိ အတ္ထော။ ပဉ္စ ဗုတ္တရိ ဘာဝယေတိ တေသံယေဝ ဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယသံယောဇနာနံ ပဟာနာယ သဒ္ဓါဒိနိ ပဉ္စိန္ဒိယာနိ ဥတ္တရိ အနာဂါမိမဂ္ဂါမိဂမတော ဥပရိ ဘာဝေယျ^၆ အဂ္ဂမဂ္ဂါ-မိဂမဝသေန ဝဓေယျ။ ပဉ္စသင်္ဂါတိဂေါတိ ဧဝံဘူတော ပန ပဉ္စန္ဒံ ရာဂဒေါသ-မောဟမာနဒိဋ္ဌိသင်္ဂါနံ အတိက္ကမနေန ပဟာနေန ပဉ္စသင်္ဂါတိဂေါ ဟုတွာ။

၁-သာဝကဂ္ဂေဟိ (သိ)

၂-ဂုဏံ (သိ၊ နိဿိ)

၃-နိဗ္ဗတ္တာပနကာနိ (သိ)

၄-ဗန္ဓနံ ရဇ္ဇုကံ (သိ)၊ ဗုဒ္ဓရဇ္ဇု (ဓမ္မပဒ-၉ ၂-၃၇၅-ပိဋက)

၅-ဒေဝလောကူပပတ္တိ (သိ)

၆-ဥတ္တရိ အနာဂါမိမဂ္ဂါမိဂမတော စ ဥပရိ ဘာဝေယျ (သိ)

ဘိက္ခု၊ ဩဃတိဏ္ဏောတိ ဝုစ္စတိတိ သဗ္ဗထာ ဘိန္နကိလေသတာယ ဘိက္ခုတိ၊
ကာမဘဝဒိဋ္ဌိအဝိဇ္ဇောယေ တရိတွာ တေသံ ပါရဘူတေ နိဗ္ဗာနေ ဌိတောတိ စ^၁
ဝုစ္စတိတိ အတ္ထော။

ကုဏ္ဍဓာနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဗေလဋ္ဌသီသတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယထာပိ အဒ္ဓေါ အာဇဉောတိ အာယသ္မတော ဗေလဋ္ဌသီသတ္တေ-
ရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ^၂ သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ
ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ
ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိယာ အဘာဝေန
ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ နာသက္ခိ။ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပန ဗဟံ ကုသလံ ဥပစိနိတွာ
ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣတော ဧကတိံသေ ကပ္ပေ ဝေဿဘုံ ဘဂဝန္တံ
ပဿိတွာ ပသန္တစိတ္တော မာတုလုဂ်ဖလံ အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန
ဒေဝေသု နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ သုဂတိတော သုဂတိံ ဥပ-
ဂစ္ဆန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ မြာဟူဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တော ဘဂ-
ဝတော အဘိသမ္မောဓိယာ ပုရေတရမေဝ ဥရုဝေလကဿပဿ သန္တိကေ
တာပသပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ အဂ္ဂိံ ပရိစရန္တော ဥရုဝေလကဿပဒမနေ အာဒိတ္တ-
ပရိယာယဒေသနာယ^၂ ပုရာဏဇဉ်လသဟဿေန^၃ သဒ္ဓိံ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၄—

“ကဏိကာရံဝ ဇောတန္တံ၊ ပုဏ္ဏမာယေဝ စန္ဒိမံ။
ဇလန္တံ^၅ ဒီပရက္ခံဝ၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။
မာတုလုဂ်ဖလံ ဂယ၊ အဒါသိံ သတ္ထုနော အဟံ။
ဒက္ခိဏေယျဿ ဝီရဿ၊ ပသန္တော သေဟိ ပါဏိဘိ။
ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယျံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဧဝံ အဓိဂတာ'ရဟတ္တော အာယသ္မတော ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကဿ ဥပဇ္ဈာ-
ယော အယံ ထေရော ဧကဒိဝသံ ဖလသမာပတ္တိတော ဥဋ္ဌာယ တံ သန္တံ ပဏီတံ
နိရုဓိသံ သုခံ အတ္တနော ပုဗ္ဗယောဂဉ္စ ပစ္စဝေက္ခိတော ပီတိဝေဂဝသေန
“ယထာပိ ဘဒ္ဒေါ အာဇဉော”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၁၆။ တတ္ထ ယထာပီတိ ဩပဗ္ဗပဋိပါဒနတ္ထေ နိပါတော။ ဘဒ္ဒေါတိ သုန္ဒရော
ထာမဗလသမတ္ထဝေပရက္ကမာဒိသမ္ပန္နော။ အာဇဉောတိ အာဇာနိယော
ဇာတိမာ ကာရဏာကာရဏာနံ အာဇာနနကော။ သော တိဝိဓော ဥသဘာ-
ဇဉော အဿာဇဉော ဟတ္တာဇဉောတိ။ တေသု ဥသဘာဇဉော ဣဓာ-
မိပ္ပေတော။ သော စ ခေါ ဆေကကသနကိစ္စေ နိယုတ္တော၊ တေနာဟ “နင်္ဂလာ-
ဝတ္တနီ”တိ။ နင်္ဂလဿ ဖာလဿ အာဝတ္တနကော၊ နင်္ဂလံ ဣတော စိတော စ
အာဝတ္တေတွာ ခေတ္တေ ကသနကောတိ အတ္တော။ နင်္ဂလံ ဝါ အာဝတ္တယတိ^၁
တ္ထောတိ နင်္ဂလာဝတ္တံ၊ ခေတ္တေ နင်္ဂလပထော၊ တသ္မိံ နင်္ဂလာဝတ္တနိ။ ဂါထာ-
သုခတ္ထံ ဟေတ္ထ “ဝတ္တနီ”တိ ဒီဃံ ကတွာ ဝုတ္တံ။ သိဒ္ဓိတိ မတ္တကေ အဝဋ္ဌာနတော
သိခါသဒိသတာယ သိခါ၊ သိင်္ဂံ။ တဒဿ အတ္တိတိ သိဒ္ဓိ။ အပရေပန “ကကုဓံ ဣဓ
'သိခါ'တိ အဓိပ္ပေတ”န္တိ ဝဒန္တိ၊ ဥဘယထာပိ ပဓာနင်္ဂကိတ္တနမေတံ၊ “သိဒ္ဓိ”တိ။
အပ္ပကသိရေနာတိ အပ္ပကိလမထေန။ ရတ္တိန္ဒြိဝါတိ ရတ္တိယော ဒိဝါ စ၊ ဧဝံ မမံ
အပ္ပကသိရေန ဂစ္ဆန္တိတိ ယောဇနာ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယထာ ဘဒ္ဒေါ
ဥသဘာဇာနိယော ကသနေ နိယုတ္တော သနတိဏမူလာဒိကေပိ နင်္ဂလပထေ
တံ အဂဏေန္တော အပ္ပကသိရေန ဣတော စိတော စ ပရိဝတ္တေန္တော ဂစ္ဆတိ၊
ယာဝ ကသနတိဏာနံ ပရိဿမံ ဒဿေတိ၊ ဧဝံ မမံ^၂ ရတ္တိန္ဒြိဝါပိ အပ္ပကသိရေ-
နေဝ ဂစ္ဆန္တိ အတိက္ကမန္တိတိ။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ “သုခေ လဒ္ဓေ နိရုဓိ-
သေ”တိ။ ယသ္မာ ကာမာမိသလောကာမိသဝဋ္ဌာမိသေဟိ အသမ္ဘိဿံ သန္တံ
ပဏီတံ ဖလသမာပတ္တိသုခံ လဒ္ဓိံ၊ တသ္မာတိ အတ္တော။ ပစ္စတ္တေ စေတံ ဘုဗ္ဗဝစနံ
ယထာ “ဝနပ္ပုရဗ္ဗေ”^၃ “တေန ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ”တိ^၄ စ။ အထ ဝါ တတော
ပဘုတိ ရတ္တိန္ဒြိဝါ အပ္ပကသိရေန ဂစ္ဆန္တိတိ ဝိစာရဏာယ အာဟ “သုခေ လဒ္ဓေ
နိရုဓိသေ”တိ၊ နိရုဓိသေ သုခေ လဒ္ဓေ သတိ တဿ လဒ္ဓကာလတော
ပဋ္ဌာယာတိ အတ္တော။

ဗေလဋ္ဌသီသတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အာဝတ္တိယတိ (က) ၂-ဥဘယထာပိ ယထာ နင်္ဂလကိတ္တနမေဝ တံ (သီ) ၃-မမံ (သီ)

၄-ဒု ၁-၇-၃၁၄-ပိဋေသု။

၅-အဘိ ၄-၁-ပိဋာဒိသု။

၇-ဒါသကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

မိန္ဒိ ယဒါတိ အာယသ္မတော ဒါသကတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၁
 သော ကိရ ဣတော ဧကနဂုတေ ကပ္ပေ အနုပ္ပန္နေ တထာဂတေ အဇိတဿ
 နာမ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ^၂ ဂန္ဓမာဒနတော မနဿပထံ ဩတရိတွာ အညတရသ္မိ^၃
 ဂါမေ ပိဏ္ဍာယ စရန္တဿ မနောရမာနိ အဗ္ဗဇလာနိ အဒါသိ။ သော တေန
 ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ
 သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ဗဟံ ပုညံ အကာသိ။ ဧဝံ ကုသလ-
 ကမ္မပ္ပသုတော ဟုတွာ သုဂတိတော သုဂတိ^၄ ဥပဂစ္ဆန္တော ဣမသ္မိ^၅ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
 သာဝတ္ထိယံ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဒါသကောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော
 အနာထပိဏ္ဍိကေန ဂဟပတိနာ ဝိဟာရပဋိဇ္ဇေနကမ္မေ ဌပိတော သက္ကစ္စံ
 ဝိဟာရံ ပဋိဇ္ဇေနော အဘိဏ္ဍံ ဗုဒ္ဓဒဿနေန ဓမ္မဿဝနေန စ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ
 ပဗ္ဗဇိ။ ကေစိ ပန ဘဏန္တိ “အယံ ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလ-
 ဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော အညတရံ ဒီဏာသဝတ္ထေရံ ဥပဋ္ဌဟန္တော ကိဉ္စိ
 ကမ္ပံ ကာရာပေတုကာမော ထေရံ အာဏာပေသိ။ သော တေန ကမ္မေန
 အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ သာဝတ္ထိယံ အနာထပိဏ္ဍိကဿ ဒါသိယာ
 ကုစ္ဆိမိ နိဗ္ဗတ္တော ဝယပ္ပတ္တော^၂ သေဋ္ဌိနာ ဝိဟာရပဋိဇ္ဇနေ ဌပိတော
 ဝုတ္တနယေနော ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ အဟောသိ။ မဟာသေဋ္ဌိ တဿ သီလာစာရံ
 အဇ္ဈာသယဉ္စ ဥတွာ^၆ ဘုဇိဿံ ကတွာ ‘ယထာသုခံ ပဗ္ဗဇာ’တိ အာဟ။ တံ
 ဘိက္ခု^၇ ပဗ္ဗာဇေသု”န္တိ။ သောပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ ကုသိတော ဟိန-
 ဝိရိယော ဟုတွာ န ကိဉ္စိ ဝတ္တပဋိဝတ္တံ ကရေတိ၊ ကုတော သမဏဓမ္မံ၊
 ကေဝလံ ယာဝဒတ္တံ ဘုဉ္စိတွာ နိဒ္ဒါဗဟုလော^၁ ဝိဟရတိ။ ဓမ္မဿဝနကာလေပိ
 ဧကံ ကောဏံ ပဝိသိတွာ ပရိသပရိယန္တေ နိသိန္တော ဃုရုဃုရုပဿာသီ
 နိဒ္ဒါယတေဝ။ အထဿ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗူပနိဿယံ ဩလောကေတွာ သံဝေဂ-
 ဇနနတ္ထံ “မိန္ဒိ ယဒါ ဟောတိ မဟန္တသော စာ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၁၇။ တတ္ထ မိန္ဒိဘိ ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတော၊ ယံ ဟိ မိဒ္ဓံ အဘိဘဝတိ၊ တံ ထိနမိ
 အဘိဘဝတေဝ။ ယဒါတိ ယသ္မိ^၁ ကာလေ။ မဟန္တသောတိ မဟာ-
 ဘောဇနော၊ အာဟရဟတ္ထက၊ အလံသာဠက၊ တတ္ထဝဇ္ဇက၊ ကာကမာသက၊ ဘုတ္တ-
 ဝမိတကာနံ အညတရော ဝိယ။ နိဒ္ဒါယိတာတိ သုပနသီလော။ သမ္ပရိဝတ္တသ-
 ယိတိ သမ္ပရိဝတ္တကံ သမ္ပရိဝတ္တကံ နိပဋ္ဌိတွာ^၆ ဥဘယေနပိ သေယျသုခံ ပဿသုခံ^၇ ?

၁-သမ္ပုဒ္ဓဿ(က) ၂-ဒိဗ္ဗက္ခောတိ၊ ဝယပ္ပတ္တော စ သော(သီ) ၃-သုတွာ(က) ၄-တံ ဘိက္ခု ပဗ္ဗာ(သီ)
 ၅-နိဒ္ဒါဗဟုလော ဟုတွာ (သီ) ၆-နိပဋ္ဌန္တော (က) ၇-ဓဿသုခံ (သီက)

မိဒ္ဓသုခံ အနုယုတ္တောတိ ဒဿေတိ။ နိဝါပပုဋ္ဌောတိ ကုဏ္ဍကာဒိနာ^၁
 သူကရဘက္ခေန ပုဋ္ဌော ဘရိတော။ ဃရသူကရော ဟိ ဗာလကာလတော
 ပဋ္ဌာယ ပေါသိယမာနော ထူလသရီရကာလေ ဂေဟာ ဗဟိ^၂ နိက္ခမိတုံ
 အလဘန္တော ဟေဋ္ဌာမဇ္ဇာဒီသု သမ္ပရိဝတ္တေတွာ သမ္ပရိဝတ္တေတွာ သယတေဝ။
 ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယဒါ ပုရိသော မိဒ္ဓိ စ ဟောတိ မဟဋ္ဌသော စ
 နိဝါပပုဋ္ဌော မဟာဝရာဟော ဝိယ အညေန ဣရိယာပထေန ယာပေတုံ
 အသက္ခောန္တော နိဒ္ဒါယနသီလော သမ္ပရိဝတ္တသာယိ၊ တဒါ သော “အနိစ္စံ
 ဒုက္ခံ အနတ္တံ”တိ တိဏိ လက္ခဏာနိ မနသိကာတုံ န သက္ခောတိ။ တေသံ
 အမနသိကာရာ မန္တပညော ပုနပ္ပုနံ ဂစ္ဆိ ဥပေတိ၊ ဂစ္ဆာဝါသတော န
 ပရိမုစ္စတေဝါတိ။ တံ သုတွာ ဒါသကတ္ထေရော သံဝေဂဇာတော ဝိပဿနံ
 ပဋ္ဌပေတွာ နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ သစ္စာကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော—

“အဇိတော နာမ သမ္မုဒ္ဓေါ၊ ဟိမဝန္တေ ဝသီ တဒါ။

စရဏေန စ သမ္ပန္နော၊ သမာဓိကုသလော မုနိ။

သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏေ သမ္မုဒ္ဓေ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟေ။

ရထိယံ ပဋိပဇ္ဇန္တေ၊ အမ္မဗလမဒါသဟံ။

ဧကနုဂုတေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိ^၃ တဒါ။

ဒုဂ္ဂတိ^၄ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနသိဒ္ဓံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ထေရော ဣမာယ ဂါထာယ မံ ဘဂဝါ ဩဝေဒိ၊ “အယံ
 ဂါထာ မယံ အင်္ဂုသဘူတာ”တိ တမေဝ ဂါထံ ပစ္စုဒါဟာသိ။ တယိဒံ
 ထေရဿ ပရိဝတ္တာဟာရနယေန အညာဗျာကရဏံ ဇာတံ။

ဒါသကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-သိင်္ဂါလပိတုတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အဟု ဗုဒ္ဓဿ ဒါယာဒေါတိ သိင်္ဂါလက^၅ပိတုတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၆ သော ကိရ ဣတော စတုနုဂုတေ ကပ္ပေ သတရံသိ^၇ နာမ
 ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓံ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော ဝဋ်တွာ အတ္တနော
 ဟတ္ထဂတံ တာလဖလံ အဒါသိ။ တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တော

အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော ကဿပဿ
ဘဂဝတော ကာလေ မနုဿယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တော သာသနေ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ
ဟုတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ အဋ္ဌိကသညံ ဘာဝေသိ။ ပုန ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ
ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိဘွာ ဝယပ္ပတ္တော ဒါရပရိဂ္ဂဟံ ကတွာ ဧကံ ပုတ္တံ လဘိတွာ
တဿ “သိင်္ဂါလကော”တိ နာမံ အကာသိ။ တေန နံ သိင်္ဂါလကပိတာတိ
ဝေါဟရန္တိ။ သော အပရဘာဂေ ဃရဗန္ဓနံ ပဟာယ သာသနေ ပဗ္ဗဇိ။ တဿ
ဘဂဝါ အဇ္ဈာသယံ ဩလောကေန္တော^၁ အဋ္ဌိကသညာကမ္မဋ္ဌာနံ အဒါသိ။
သော တံ ဂဟေတွာ ဘဂ္ဂေသု ဝိဟရတိ သုသုမာရဂိရေ^၂ ဘေသကဋ္ဌာဝနေ၊
အထဿ တသ္မိံ ဝနေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ ဥဿာဟဇနနတ္ထံ “ဘာဝနာဗလံ^၃
န စိရဿေဝ ဟတ္ထဂတံ ကရိဿတိ”တိ^၄ ဣမမတ္ထံ အညာပဒေသေန ဝိဘာဝေန္တိ
“အဟု ဗုဒ္ဓဿ ဒါယာဒေါ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၁၈။ တတ္ထ အဟူတိ ဟောတိ၊ ဝတ္ထမာနတ္ထေ ဟိ ဣဒံ အတိတကာလဝစနံ။
ဗုဒ္ဓဿာတိ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓဿ။ ဒါယာဒေါတိ ဓမ္မဒါယာဒေါ နဝရိဓဿ
လောကုတ္တရဓမ္မဒါယဿ၊^၁ အတ္တနော သမ္မာပဋိပတ္တိယာ အာဒါယကော ဂဏှန-
ကော။ အထ ဝါ အဟူတိ အဟောသိ။ ဧဝံနာမဿ ဗုဒ္ဓဿ ဒါယာဒဘာဝေ
ကောစိ ဝိဗန္ဓော ဣဒါနေဝ ဘဝိဿတိတိ အဓိပ္ပါယော။ တေနာဟ “မညေဟံ
ကာမရာဂံ သော၊ ခိပ္ပမေဝ ဝဟိဿတိ”တိ^၆။ ဘေသကဋ္ဌာဝနေတိ ဘေသကေန
နာမ ယက္ခေန လဘိတတ္တာ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ ဘေသကဋ္ဌာနံ ဝါ ကဋ္ဌာဒီနံ
ဗဟုလတာယ “ဘေသကဋ္ဌာဝန”န္တိ လဒ္ဓနာမေ အရညေ။ တဿ ဘိက္ခုနော
ဗုဒ္ဓဿ ဒါယာဒဘာဝေ^၇ ကာရဏံ ဝဒန္တော “ကေဝလံ အဋ္ဌိသညာယ”^၈၊
အဖရီ ပထဝီ^၉ ဣမ”န္တိ အာဟ။ တတ္ထ ကေဝလန္တိ သကလံ အနဝသေသံ။
အဋ္ဌိသညာယာတိ အဋ္ဌိကဘာဝနာယ။ အဖရီတိ “အဋ္ဌိ”တိ အဓိမုစ္စနဝသေန
ပတ္တရိ။ ပထဝီန္တိ အတ္တဘာဝပထဝီ။ အတ္တဘာဝေါ ဟိ ဣဓ “ပထဝီ”တိ
ဝုတ္တော “ကော ဣမံ ပထဝီ ဝိစ္စေဿတိ”တိ^{၁၀} အာဒိသု ဝိယ။ မညေဟန္တိ မညေ
အဟံ။ “မညာဟ”န္တိပိ ပါဌော။ သောတိ သော ဘိက္ခု။ ခိပ္ပမေဝ န စိရဿေဝ
ကာမရာဂံ ပဟိဿတိ ပဇဟိဿတိတိ မညေ။ ကဿာ? အဋ္ဌိကသညာယ
ကာမရာဂဿ ဥဇုပဋိပက္ခဘာဝတော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယော ဧကသ္မိံ
ပဒေသေ လဒ္ဓါယ အတ္ထိကသညာယ သကလံ အတ္တနော သဗ္ဗေသံ ဝါ

၁-ဩလောကေတွာ (သီ၊က)	၂-သုံသုမာရဂိရေ (သီ)	၃-ဘာဝနာဗလံ (က)
၄-ကရိဿာဒိတိ (သီ)	၅-...ဒါယာဒဿ (သီ)	၆-ပဟိယတိတိ (သီ၊က)
၇-ဒါယာဒဘာဝ (သီ)	၈-အဋ္ဌိကသညာယ (သီ)	၉-ဝိစ္စေဿတိတိ (သီ) ၁၁-၁၉-ဓမ္မပဒေါ။

အတ္တဘာဝံ “အဋ္ဌိ”တွေဝ ဖရိတွာ ဌိတော၊ သော ဘိက္ခု တံ အဋ္ဌိကဈာနံ ပါဒကံ
ကတွာ ဝိပဿန္တော န စိရေနေဝ အနာဂါမိမဂ္ဂေန ကာမရာဂံ၊ သဗ္ဗံ ဝါ
ကာမနဋ္ဌေန “ကာမော”，ရဉ္စနဋ္ဌေန “ရာဂေါ”တိ စ လဉ္စနာမံ တဏှံ အဂ္ဂမဂ္ဂေန
ပဇဟိဿတိတိ။ ဣမံ ဂါထံ သုတွာ သော ထေရော “အယံ ဒေဝတာ မယံ
ဥဿာဟဇနနတ္ထံ ဝေမာဟာ”တိ အပ္ပဋ္ဌိဝါနဝိရိယံ အဓိဋ္ဌာယ ဝိပဿနံ
ဝဓေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော^၁—

“သတရံသီ နာမ ဘဂဝါ၊ သယမ္ဘူ အပရာဇိတော။
ဝိဝေကာ ဥဋ္ဌဟိတွာန၊ ဂေါစရာယာဘိနိက္ခမိ။

ဖလဟတ္ထော အဟံ ဒိသ္မာ၊ ဥပဂစ္ဆိံ နရာသတံ။
ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ တာလဖလမဒါသဟံ။

စတုန္တုရတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ တာယ ဒေဝတာယ ဝုတ္တဝစနံ ပတိမာနေန္တော
တမေဝ ဂါထံ ဥဒါနဝသေန အဘာသိ။ တဒေဝဿ ထေရဿ အညာဗျာ-
ကရဏံ အဟောသီတိ။

သိင်္ဂါလပိတုတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ကုလတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဥဒကံ ဟိ နယန္တိတိ အာယသ္မတော ကုလတ္တေရဿ၊^၁ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိံ^၂ အယံ ကိရ ထေရော ပုဗ္ဗေပိ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ^၃ ဗဟံ ကုသလံ ဥပစိနိတွာ
အဓိကာရသမ္ပန္တော ဝိပဿိံ^၄ ဘဂဝန္တံ အာကာသေ^၅ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္တ-
မာနသော နာဠိကေရဖလံ ဒါတုကာမော အဋ္ဌာသိ။ သတ္တာ တဿ စိတ္တံ
ဥတွာ ဩတရိတွာ ပဋိဂ္ဂဏှိ။ သော အတိဝိယ ပသန္တစိတ္တော ဟုတွာ တေနေဝ
သဒ္ဓါပဋိလာဘေန သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဗ္ဗန္တံ ယာစိ၊ သတ္တာ အညတရံ

၁-ခု ၄-၉၁-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဖလဟတ္ထော တံ ဒိသ္မာန(သိ) ၃-ကုလတ္တေရဿ(သိ) ဝေမုပရိပိ။
၄-ထေရေပိ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ (သိ) ၅-အာကာသေန (သိ၊က)

ဘိက္ခု အာဏာပေသိ “ဣမံ ပုရိသံ ပဗ္ဗာဇေဟီ”တိ။ သော ပဗ္ဗဇိတွာ လဒ္ဓုပ-
သမ္ပဒေါ သမဏဓမ္မံ ကတွာ တတော စုတော ဆပိ ဗုဒ္ဓန္တရာနိ ဒေဝမနုဿေသု
သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။
ကုလောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော သာသနေ လဒ္ဓုပ-
သာဒေါ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိက္ခေပဗဟုလတာယ ဝိသေသံ
နိဗ္ဗတ္တေတုံ နာသက္ခိ။ အထေကဒိဝသံ ဂါမံ ပိဏ္ဏာယ ပဝိသန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ
ဘူမိံ ခဏိတွာ ဥဒကဝါဟကံ ကတွာ ဣတ္ထိတိစ္ဆိတဋ္ဌာနေ^၁ ဥဒကံ နေန္တေ
ပုရိသေ ဒိသ္မာ တံ သလ္လက္ခေတွာ ဂါမံပဝိဋ္ဌော အညတရံဥသုကာရံဥသုဒဏ္ဍကံ
ဥသုယန္တေ ပက္ခိပိတွာ အက္ခိကောဋိယာ ဩလောကေတွာ ဥဇုံ ကရေန္တိ ဒိသ္မာ
တမ္ပိ သလ္လက္ခေတွာ ဂစ္ဆန္တော ပုရတော ဂန္တော အရနေမိနာဘိအာဒိကေ ရထ-
စက္ကာဝယဝေ တစ္ဆန္တေ တစ္ဆကေ ဒိသ္မာ တမ္ပိ သလ္လက္ခေတွာ ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ
ကတဘတ္တကိစ္စော ပတ္တစိဝရံ ပဋိသာမေတွာ ဒိဝါဝိဟာရေ နိသိန္တော အတ္တနာ^၂
ဒိဋ္ဌနိမိတ္တာနိ ဥပမာဘာဝေန ဂဟေတွာ အတ္တနော စိတ္တဒမနေ^၃ ဥပနေန္တော
“အစေတနံ ဥဒကမ္ပိ မနုဿာ ဣတ္ထိတိစ္ဆိတဋ္ဌာနံ နယန္တိ၊ တထာ အစေတနံ
ဝက်မ္ပိ သရဒဏ္ဍံ^၄ ဥပါယေန နမေန္တော^၅ ဥဇုံ ကရေန္တိ၊ တထာ အစေတနံ
ကဋ္ဌကဋ္ဌိဂ်ရာဒိံ တစ္ဆကာ နေမိအာဒိဝသေန ဝက်ံ ဥဇုဉ္စ ကရေန္တိ။ အထ
ကသ္မာ အဟံ သကစိတ္တံ ဥဇုံ န ကရိဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ ဝိပဿနံ
ပဋ္ဌပေတွာ ဃာဠေန္တော ဝါယမန္တော န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏီ။ တေန
ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“နဂရေ ဗန္ဓုမတိယာ၊ အာရာမိကော အဟံ တဒါ။
အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဂစ္ဆန္တံ အနိလဉ္စသေ။

နာဋိကေရဖလံ ဂယ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿဒါသဟံ။
အာကာသေ ဌိတကော သန္တော၊ ပဋိဂ္ဂဏှိ မဟာယသော။

ဝိတ္ထိသဉ္ဇနနော မယံ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခါဝဟော။
ဖလံ ဗုဒ္ဓဿ ဒတွာန၊ ဝိပ္ပသန္တေန စေတသာ။

အဓိဂစ္ဆိံ တဒါ ပီတိံ၊ ဝိပုလဉ္စ သုခုတ္တမံ။
ဥပ္ပဇ္ဇတေဝ ရတနံ၊ နိဗ္ဗတ္တဿ တဟိံ တဟိံ။

၁-ဣတ္ထိတဋ္ဌာနေန (သိ)

၄-ဝက်မ္ပိံ သရဒဏ္ဍကံ (သိ)

၂-အတ္တနော (သိ၊က)

၅-ဒမေန္တော (က)

၃-စိတ္တံ ဒမနေန (က)

၆-ခု ၄-ဇု-ပိဋေ။

ဧကနုဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသုဒ္ဓိံ မေ၊ သမာဓိကုသလော အဟံ။

အဘိညာပါရမိပ္ပတ္တော၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဧဝံ ယာနိ နိမိတ္တာနိ အင်္ကျေသေ ကတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ၊ တေဟိ သဗ္ဗိံ အတ္တနော စိတ္တဒမနံ သံသန္တိတွာ အညံ ဗျာကရောန္တော “ဥဒကံ ဟိ နယန္တိ နေတ္တိကာ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၁၉။ တတ္ထ ဥဒကံ ဟိတိ ဟိ-သဒ္ဓေါ နိပါတမတ္တံ။ နယန္တိတိ ပထဝိယာ တံ တံ တလဋ္ဌာနံ ခဏ်တွာ နိဗ္ဗဋ္ဌာနံ ပူရေတွာ မာတိကံ ဝါကတွာ ရုက္ခဒေါဏိံ^၁ ဝါ ဌပေတွာ အတ္တနော ဣတ္ထိတိတ္ထိတဋ္ဌာနံ နေန္တိ။ တထာ တေ နေန္တိတိ နေတ္တိကာ။ တေဇနန္တိ ကဏ္ဍံ။ ဣဒံ ဂုတ္တံ ဟောတိ—နေတ္တိကာ အတ္တနော ရုစိယာ ဣတ္ထိတိတ္ထိတဋ္ဌာနံ ဥဒကံ နယန္တိ၊ ဥသုကာရာပိ တာပေတွာ တေဇနံ နမယန္တိ၊^၂ ဥဇုံ ကရောန္တိ။ နမနဝသေန^၃ တစ္ဆကာ နေမိအာဒိနံ အတ္တာယ တစ္ဆန္တာ ဝါရုံ နမယန္တိ အတ္တနော ရုစိယာ ဥဇုံ ဝါဝက်ံ^၄ ဝါ ကရောန္တိ။ ဧဝံ ဧတ္တကံ အာရမ္မဏံ ကတွာ သုဗ္ဗတာ ယထာသမာဒိန္နေန သီလာဒိနာ သုန္တရဝတာ မိရာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂါဒိနိ ဥပ္ပါဒေန္တော အတ္တာနံ ဒမေန္တိ၊ အရဟတ္တံ ပန ပတ္တေသု ဧကန္တဒန္တာ နာမ ဟောန္တိတိ။

ကုလတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-အဇိတတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

မရဏေ မေ ဘယံ နတ္ထိတိ အာယသ္မတော အဇိတတ္တေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ဧကနဂုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိံ ဘဂဝန္တံ ပဿိတွာ ပဿန္တမိတ္တော ကပိတ္တဖလံ အဒါသိ။ တတော ပရမ္ပိ တံ တံ ပုညံ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ကပ္ပေ အနုပ္ပန္နေ ဧဝ အမှာကံ သတ္တရိ သာဝတ္ထိယံ မဟာကောသလရညော အဂ္ဂါသနိယဿ မြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ အဇိတောတိ နာမံ အဟောသိ။ တသ္မိံ စ

၁-ရုက္ခဒေါဏိယော (သိ)

၂-ဒမနဝသေန (က)

၂-ဒမယန္တိ (က)

၄-ဥဇုံ ဝါ ကရောန္တိ (သိ)

သမယေ သာဝတ္ထိဝါသီ ဗာဝရီ နာမ ဗြာဟ္မဏော တီဟိ မဟာပုရိသ-
လက္ခဏေဟိ သမန္နာဂတော တိဏ္ဍံ ဝေဒါနံ ပါရဂူ သာဝတ္ထိတော နိက္ခမိတွာ
တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဂေါဓာဝရီတိရေ ကပိတ္တာရာမေ^၁ ဝသတိ။ အထ
အဇိတော တဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတော အတ္ထကာမာယ ဒေဝတာယ
စောဒိတေန ဗာဝရီနာ သတ္ထု သန္တိကံ ပေသိတော တိဿမေတ္တေယျာဒီဟိ
သဒ္ဓိံ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ မနသာဝ ပဉ္စေ ပုစ္ဆိတွာ တေသု ဝိဿဇ္ဇိတေသု
ပသန္တစိတ္တော သတ္ထု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဝိပဿနံ
ဝဍ္ဎေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ ၂—

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္ပုဋ္ဌံ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။

ရထိယံ ပဋိပဇ္ဇန္တံ၊ ကပိတ္တံ အဒဒိံ ဖလံ။

ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ ဒဒါ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနသိဒ္ဓိံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္တော သိဟနာဒိ နဒန္တော “မရဏေ မေ ဘယံ နတ္ထိ”တိ
ဂါထံ အဘာသိ။

၂၀။ တတ္ထ မရဏေတိ မရဏနိမိတ္တံ မရဏဟေတု။ မေတိ မယံ၊ ဘယံ နတ္ထိ
ဥစ္ဆန္ဓဘဝမူလတာယ ပရိက္ခိဏဇာတိကတ္တာ။ အနုစ္ဆန္ဓဘဝမူလာနံ ဟိ “ကိဒိသိ
န ခေါ မယံ အာယတိံ ဥပ္ပတ္တိ”တိ^၂ မရဏတော ဘယံ ဘဝေယျ။ နိကန္တိတိ
အပေက္ခာ တဏှာ၊ သာ နတ္ထိ ဇီဝိတေ သုပရိမဒ္ဓိတသင်္ခါရတာယ^၃
ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ ဒုက္ခာသာရကောဒိဘာဝေန^၄ သုဠု ဥပဋ္ဌဟနတော။ ဧဝံ-
ဘူကော စာဟံ သန္တေဟံ သရီရံ၊ သကံ ဝါ ဒေဟံ ဒေဟသင်္ခါတံ ဒုက္ခဘာရံ
နိက္ခိပိဿာမိ ဆဉ္စေဿာမိ၊ နိက္ခိပန္တော စ “ဣမိနာ သရီရကေန သာဓေတဗ္ဗံ
သာမိတံ၊ ဣဒါနိ တံ ဧကံသေန ဆဉ္စနိယမေဝါ”တိ ပညာဝေပုလ္လပုတ္တိယာ
သပ္ပဇာနော သတိဝေပုလ္လပုတ္တိယာ ပဋိဿတော နိက္ခိပိဿာမိတိ။ ဣမံ ပန
ဂါထံ ဝတွာ ထေရော ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ တဒနန္တရံ ပရိနိဗ္ဗာယိတိ။

အဇိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ကပိတ္တတိတ္တာရာမေ (သီ) ၂-ဒ ၄-၉၃-ပိဋေ။ ၃-ဥပပတ္တိတိ(က)
၄-သာ နတ္ထိတိ။ ဇီဝိတေ ဟိ သုပရိမဒ္ဓိတသင်္ခါရသင်္ခါတာနံ (သီ) ၅-ဒုက္ခဘာရခါဒကောဒိဘာဝေန (က)

၃-တတိယဝဂ္ဂ

၁-နိဂြောဓတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

နာဟံ ဘယဿ ဘာယာဓီတိ အာယသ္မတော နိဂြောဓတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယံ ကိရ ဣတော အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ မြာဟ္မဏ-
 မဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ^၁ ဝယပ္ပတ္တော ကာမေသု အာဒိနဝံ နေက္ခမ္ပေ စ
 အာနိသံသံ ဒိသ္မာ ဃရဗန္ဓနံ ပဟာယ အရညာယတနံ ပဝိသိတွာ အညတရသ္မိံ^၂
 သာလဝနေ ပဏ္ဏသာလံ ကတွာ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝနမူလဖလာဟာရော
 ဝသတိ။ တေန သမယေန ပိယဒဿီ နာမ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ
 သဒေဝကဿ လောကဿ ဓမ္မာမတဝဿေန ကိလေသသန္တာပံ နိဗ္ဗာပေန္တော
 ဧကဒိဝသံ တာပသေ အနုကမ္မာယ တံ သာလဝနံ ပဝိသိတွာ^၂ နိရောဓ-
 သမာပတ္တိံ သမာပန္တော။ တာပသော ဝနမူလဖလတ္ထာယ ဂစ္ဆန္တော ဘဂဝန္တံ
 ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော ပုပ္ဖိတသာလဒဏ္ဍသာခါယော ဂဟေတွာ သာလ-
 မဏ္ဍပံ? ကတွာ တံ သဗ္ဗတ္ထကမေဝ သာလပုပ္ဖေဟိ သဉ္ဇာဒေတွာ ဘဂဝန္တံ
 ဝဉ္ဇိတွာ ပီတိသောမနဿဝဿေနော^၄ အာဟာရတ္ထာယပိ အဂန္တော နမဿ-
 မာနေ အဋ္ဌာသိ။ သတ္တာ နိရောဓတော ဝုဋ္ဌာယ တဿ အနုကမ္မာယ
 “ဘိက္ခုသံဃော အာဂစ္ဆတူ”တိ စိန္တေသိ “ဘိက္ခုသံဃေပိ စိတ္တံ ပသာဒေဿ-
 တိ”တိ။ တာဝဒေဝ ဘိက္ခုသံဃော အာဂတော။ သော ဘိက္ခုသံဃမ္ပိ ဒိသ္မာ
 ပသန္နမာနသော ဝဉ္ဇိတွာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂယ အဋ္ဌာသိ။ သတ္တာ သိတဿ ပါတု-
 ကရဏာပဒေသေန တဿ ဘာဝိနိံ သမ္ပတ္တိံ ပကာသေန္တော ဓမ္မံ ကထေတွာ
 ပက္ကာမိ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေန။ သော တေန ပုညကမ္ပေန ဒေဝမနဿေသုယေဝ
 သံသရန္တော ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ဗဟုံ ကုသလံ ဥပစိနိတွာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
 သာဝတ္ထိယံ မြာဟ္မဏမဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ နိဂြောဓောတိဿ နာမံ
 အဟောသိ။ သော ဇေတဝနပဋိဂ္ဂဟဏဒိဝသေ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝဒဿနေန သဉ္ဇာ-
 တပ္ပသာဒေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ အာရဘိတွာ နစိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော
 အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၅—

“အဇ္ဈောဂါဟေတွာ သာလဝနံ၊ သုကတော အဿမော မမ။
 သာလပုပ္ဖေဟိ သဉ္ဇန္တော၊ ဝသာမိ ဝိပိနေ တဒါ။

၁-နိဗ္ဗတ္တော (သီ၊ က)
 ၄-ပီတိသောမနဿေနော (သီ)

၂-ပဝိသိတွာ နိသိဒ္ဓိတွာ (သီ၊ က)

၃-သာခါမဏ္ဍပံ (သီ)
 ၅-၃ ၄-၇၀-ပိဋ္ဌာဒိသု။

ပိယဒဿီ စ ဘဂဝါ၊ သယမ္ဘူ အဂ္ဂပုဂ္ဂလော။
 ဝိဝေကကာမော သမ္ပုဋ္ဌေါ၊ သာလဝနမုပါဂမိ။
 အဿမာ အဘိနိက္ခမ္မ၊ ပဝနံ အဂမာသဟံ။
 မူလဖလံ^၁ ဂဝေသန္တော၊ အာဟိန္ဒာမိ ဝနေ တဒါ။
 တတ္ထဒ္ဓသာသိ^၂ သမ္ပုဋ္ဌိ၊ ပိယဒဿိ^၃ မဟာယသံ^၄။
 သုနိသိန္နံ သမာပန္နံ၊ ဝိရောစန္တံ မဟာဝနေ။
 စတုဒဏ္ဍေ ဌပေတွာန၊ ဗုဒ္ဓဿ ဥပရိ အဟံ။
 မဏ္ဍပံ သုကတံ ကတွာ၊ သာလပုပ္ဖေဟိ ဆာဒယိ။
 သတ္တာဟံ ဓာရယိတွာန၊ မဏ္ဍပံ သာလဆာဒိတံ။
 တတ္ထ စိတ္တံ ပဿာဒေတွာ၊ ဗုဒ္ဓသေဌမဝန္တဟံ။
 ဘဂဝါ တမ္ပိ သမယေ၊ ဝုဠဟိတွာ သမာမိတော။
 ယုဂမတ္တံ ပေက္ခမာနော၊ နိသီဒိ ပုရိသုတ္တမော။
 သာဝကော ဝရုဏော နာမ၊ ပိယဒဿိဿ သတ္ထုနော။
 ဝသီသတသဟဿေဟိ၊ ဥပဂစ္ဆိ ဝိနာယကံ။
 ပိယဒဿီ စ ဘဂဝါ၊ လောကဇေဋ္ဌော နုရာသဘော။
 ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတွာ၊ သိတံ ပါတုကရိ ဇိနော။
 အနုရုဋ္ဌေါ ဥပဋ္ဌာကော၊ ပိယဒဿိဿ သတ္ထုနော။
 ဧကံသံ စိဝရံ ကတွာ၊ အပုစ္ဆိတ္ထ မဟာမုနိ။
 ကော န ခေါ ဘဂဝါ ဟေတု၊ သိတကမ္မဿ သတ္ထုနော။
 ကာရဏေ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ၊ သတ္တာ ပါတုကရေ သိတံ။
 သတ္တာဟံ သာလစ္ဆဒနံ၊ ယော မေ ဓာရေသိ မာဏဝေါ။
 တဿ ကမ္မံ သရိတွာန၊ သိတံ ပါတုကရိ အဟံ။
 အနောကာသံ^၅ န ပဿာမိ၊ ယတ္ထ ပုညံ ဝိပစ္စတိ^၆။
 ဒေဝလောကေ မနုဿေ ဝါ၊ ဩကာသောဝ န သမ္ပတိ။
 ဒေဝလောကေ ဝသန္တဿ၊ ပုညကမ္မသမင်္ဂိနော။
 ယာဝတာ ပရိသာ^၇ တဿ၊ သာလစ္ဆန္တာ ဘဝိဿတိ။

တတ္ထ ဒိဗ္ဗေဟိ နစ္စေဟိ၊ ဂီတေဟိ ဝါဒိတေဟိ စ။
 ရမိဿတိ သဒါ သန္တော၊ ပုညကမ္မသမာဟိတော။
 ယာဝတာ ပရိသာ တဿ၊ ဂန္ဓဂန္ဓိ^၁ ဘဝိဿတိ။
 သာလဿ ပုပ္ဖဝဿော စ၊ ပဝသိဿတိ တာဝဒေ။
 တတော စုတောယံ မနုဇော၊ မာနသံ အာဂမိဿတိ။
 ဣဓာပိ သာလစ္ဆဒနံ၊ သဗ္ဗကာလံ ဓရိဿတိ။
 ဣမ နစ္စဉ္စ ဂီတဉ္စ၊ သမ္မတာဠာသမာဟိတံ။
 ပရိဝါရေဿန္တိ မံ နိစ္စံ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ဥဂစ္ဆန္တေ စ သူရိယေ၊ သာလဝဿံ ပဝဿတေ။
 ပုညကမ္မေန သံယုတ္တံ၊ ဝဿတေ သဗ္ဗကာလိကံ။
 အဠာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
 ဂေါတမော နာမ နာမေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
 တဿ ဓမ္မေ သုဒါယာဒေါ၊ ဩရသော ဓမ္မနိမ္မိတော။
 သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ နိဗ္ဗာယိဿတိနာသဝေါ။
 ဓမ္မံ အဘိသမေန္တဿ၊ သာလစ္ဆန္တံ ဘဝိဿတိ။
 စိတကေ ဈာယမာနဿ၊ ဆဒနံ တတ္ထ^၂ ဟေဿတိ။
 ဝိပါကံ ကိတ္တယိတွာန^၃၊ ဝိယဒဿီ မဟာမုနိ။
 ပရိသာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ တပ္ပေန္တော ဓမ္မဝုဠိယာ။
 တိံသကပ္ပါနိ ဒေဝေသု၊ ဒေဝရဇမကာရယိ။
 သဠိ စ သတ္တက္ခတ္တု၊ စက္ကဝတ္တိ အဟောသဟံ။
 ဒေဝလောကာ ဣဓာဂန္တော၊ လဘာမိ ဝိပုလံ သုခံ။
 ဣဓာပိ သာလစ္ဆဒနံ၊ မဏ္ဍပဿ ဣဒံ ဖလံ။
 အယံ ပစ္စိမကော မယံ၊ စရိမော ဝတ္တတေ ဘဝေါ။
 ဣဓာပိ သာလစ္ဆဒနံ၊ ဟေဿတိ သဗ္ဗကာလိကံ။
 မဟာမုနိ တောသယိတွာ၊ ဂေါတမံ သကျုပ္ပင်္ဂဝံ။
 ပတ္တောမှိ အစလံ ဌာနံ၊ ဟိတွာ ဇယပရာဇယံ။

အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ယံ ဗုဒ္ဓံမဘိပူဇယိံ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။
 နာဂေါဝ ဗန္ဓနံ ဆေတွာ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။
 သွာဂတံ ဝတ မေ အာသိ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ သန္တိကေ။
 တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။
 ပဋိသန္တိဒါ စတဿော၊ ဝိမောက္ခာပိ စ အဋ္ဌိမေ။
 ဆဋ္ဌဘိညာ သန္တိကတာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဧဝံ ပန ဆဋ္ဌဘိညော ဟုတွာ ဖလသုခေန ဝိတိနာမေန္တော သာသနဿ နိယျာနိကဘာဝဝိဘာဝနတ္ထံ^၁ အညာဗျာကရဏဝသေန “နာဟံ ဘယဿ ဘာယာမီ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၂၁။ တတ္ထ ဘာယန္တိ တေသ္မာတိ ဘယံ၊ ဇာတိဇရာဒိ။ ဘယဿာတိ နိဿက္ကေ သာမိဝစနံ၊ ဘယတော ဘာယိတဗ္ဗနိမိတ္တံ ဇာတိဇရာမရဏာဒိနာ ဟေတုနာ နာဟံ ဘာယာမီတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ “သတ္ထာ နော အမတဿ ကောဝိဒေါ”တိ။ အမှာကံ သတ္ထာ အမတေ ကုသလော ဝေနယျာနံ အမတဒါနေ ဆေကော^၂။ ယတ္ထ ဘယံ နာဝတိဋ္ဌတိ ယသ္မိံ နိဗ္ဗာနေ ယထာ-
 ဝုတ္တံ ဘယံ န တိဋ္ဌတိ ဩကာသံ န လဘတိ။ တေနာတိ တတော^၃ နိဗ္ဗာန-
 တော။ ဝဇန္တိတိ အဘယဋ္ဌာနမေဝ ဂစ္ဆန္တိ။ နိဗ္ဗာနံ ဟိ အဘယဋ္ဌာနံ နာမ။
 ကေန ပန ဝဇန္တိတိ^၄ အာဟ “မဂ္ဂေန ဝဇန္တိ ဘိက္ခဝေါ”တိ၊ အဋ္ဌဂီကေန အရိယမဂ္ဂေန သတ္ထု ဩဝါဒကရဏာ^၆ ဘိက္ခု သံသာရေ ဘယဿ ဣက္ခန-
 ကာတိ^၇ အတ္ထော။ ယတ္ထာတိ ဝါ ယံ နိမိတ္တံ ယဿ အရိယမဂ္ဂဿ အဓိဂမဟေတု အတ္တာနုဝါဒါဒိကံ ပဉ္စဝိသတိဝိဓေ ဘယံ နာဝတိဋ္ဌတိ ပတိဋ္ဌံ န လဘတိ၊ တေန အရိယေန မဂ္ဂေန ဝဇန္တိ အဘယဋ္ဌာနံ သတ္ထု သာသနေ ဘိက္ခု။ တေန မဂ္ဂေန အဟမ္ပိ ဂတော၊ တသ္မာ နာဟံ ဘယဿ ဘာယာမီတိ ထေရော အညံ ဗျာကာသိ။

နိဂြောဓတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ယံ သမ္ပုဒ္ဓ (သိ)	၂-နိယျာနိကဘာဝသေနတ္ထံ (သိ)	၃-ကောဝိဒေါ (သိ)
၄-တတောဝ (သိ)		၅-အဘယဋ္ဌာနံ၊ တေန ပဝဇန္တိတိ (သိ)
၆-....ကာရဏာ (က)		၇-ဘယံ ဣက္ခနကာတိ (က)

၂-စိတ္တကတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

နီလာသုဂီဝါတိ အာယသ္မတော စိတ္တကတ္တေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓကာလတော^၁ ပဋ္ဌာယ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ
ကုသလံ အာစိနန္တော ဣတော ဧကနဂုတေ ကပ္ပေ မနုဿယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
ဝိညတံ ပတ္တော ဝိပဿိံ ဘဂဝန္တံ ပဿိတွာ ပသန္တမာနသော ပုပ္ဖေဟိ ပူဇိ
ကတွာ ဝဋ္ဋိတွာ “သန္တဓမ္မေန နာမ ဧတ္ထ ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ သတ္တရိ နိဗ္ဗာနေ စ
အဓိမုစ္စိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန တတော စုတော တာဝတိံသဘဝနေ^၂
နိဗ္ဗတ္တော အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ
ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ ဝိဘဝသမ္ပန္နဿ ဗြာဟ္မဏဿ ပတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ
စိတ္တကော နာမ နာမေန။ သော ဘဂဝတိ ရာဇဂဟံ ဂန္တော ဝေဠုဝနေ
ဝိဟရန္တေ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ
စရိယာနုကူလံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ အရညာယတနံ ပဝိသိတွာ ဘာဝနာနု-
ယုတ္တော ဈာနံ? နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဈာနပါဒကံ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ နစိရေနေဝ
အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၃—

“ကဏိကာရံဝ ဇောတန္တံ၊ နိသိန္တံ ပဗ္ဗတန္တရေ။
အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဝိပဿိံ လောကနာယကံ။
တိဏိ ကိက်ဏိပုပ္ဖါနိ၊ ပဂ္ဂယ အဘိရောပယိ။
သမ္ဗုဒ္ဓံ အဘိပူဇေတွာ၊ ဂစ္ဆာမိ ဒက္ခိဏာမုခေါ။
တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိဓိဟိ စ။
ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသံ အဂစ္ဆဟံ။
ဧကနဂုတေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဗုဒ္ဓါမဘိပူဇယိ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ သတ္တာရံ ဝဋ္ဋိတုံ ရာဇဂဟံ ဥပဂတော တတ္ထ ဘိက္ခုဟိ
“ကိ” အာဝုသော အရညေ အပ္ပမတ္တော ဝိဟာသိ”တိ ပုဋ္ဌော အတ္တနော
အပ္ပမာဒဝိဟာရနိဝေဒနေန အညံ ဗျာကရောန္တော “နီလာသုဂီဝါ”တိ ဂါထံ
အဘာသိ။

၁-ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလတော (သီ)
၄-၃ ၄-၇၄-ဝိဇ္ဇေ။

၂-တာဝတိံသေသု (သီ)

၃-ဈာနာနိ (သီ)
၅-သမ္ဗုဒ္ဓ (က)

၂၂။ တတ္ထ နိလာသုဂီဝါတိ နိလာသုဂီဝါ၊ ဂါထာသုခတ္ထဌေတ္ထံ^၁ ဒီဃော
ကတော၊ ရာဇိဝန္တတယ သုန္ဒရာယ ဂီဝါယ သမန္တာဂတောတိ အတ္ထော။ တေ
ယေဘုယျေန စ နိလဝဏ္ဏတယ နိလာ။ သောဘနကဏ္ဍတယ သုဂီဝါ။ သိခိ-
နောတိ မတ္တကေဇာတယ သိခါယ သဿိရိကဘာဝေန သိခိနော။ မောရာတိ
မယူရာ။ ကာရန္တိယန္တိ ကာရမ္ပရက္ခေ။ ကာရန္တိယန္တိ ဝါ^၂ တဿ ဝနဿ နာမံ။
တဿ ကာရန္တိယန္တိ ကာရမ္ပနာမကေ^၃ ဝနေတိ အတ္ထော။ အဘိနဒန္တိတိ
ပါဝဿကာလေ မေဃဂဇ္ဇိတံ သုတွာ ကေကာသဒ္ဓိံ ကရေန္တာ ဥတုသမ္ပဒါ-
သိဌေန သရေန ဟံသာဒိကေ အဘိဘဝန္တာ ဝိယ နဒန္တိ။ တေတိ တေ မောရာ။
သီတဝါတကိဋ္ဌိတာတိ သီတေန မေဃဝါတေန သဗ္ဗာတကိဋ္ဌိတာ မရရဝဿိတံ
ဝဿန္တာ။ သုတ္တန္တိ ဘတ္တသမ္ပဒဝိနောဒနတ္ထံ သယိတံ၊ ကာယကိလမထပဋိ-
ပဿမ္ပနာယ ဝါ အနုညာတဝေလယံ သုပန္တိ။ ဈာယန္တိ သမထဝိပဿနာ-
ဈာနေဟိ ဈာယနသီလံ ဘာဝနာနယုတ္တံ။ နိဗောဓေန္တိတိ ပဗောဓေန္တိ။ “ဣမေဝိ
နာမ နိဒ္ဒိံ အနုပဂန္တာ ဇာဂရန္တာ အတ္တနာ ကတ္တဗ္ဗံ ကရေန္တိ၊ ကိမင်္ဂံ ပနာဟ”န္တိ
ဧဝံ သမ္ပဇညုပ္ပါဒနေန သယနတော ဝုဠာပေန္တိတိ အဓိပ္ပါယော။

စိတ္တကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဂေါသာလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အဟံ ခေါ ဝေဠုရုဗ္ဗသ္မိန္တိ အာယသ္မတော ဂေါသာလတ္ထေရဿ၊^၄ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိံ^၅ သောပိ^၆ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဝိဝေုပ-
နိဿယံ ကုသလံ အာစိနန္တော ဣတော ဧကေနဝုတေ ကပ္ပေ အညတရသ္မိံ^၇ ပဗ္ဗတေ
ရုက္ခသာခါယံ ဩလမ္မမာနံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ပံသုကူလစီဝရံ ဒိသ္မာ “အရဟ-
ဒ္ဓဇော^၈ ဝတာယ”န္တိ ပသန္တစိတ္တော ပုပ္ဖေဟိ ပူဇေသိ။ သော တေန ပုည-
ကမ္ပေန တာဝတိံသဘဝနေ နိဗ္ဗတ္တော။ တတော ပဠာယ ဒေဝမနုဿေသု-
ယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓါပ္ပါဒေ မဂဓရဌေ ဣဗ္ဗကုလေ^၉ နိဗ္ဗတ္တော
ဂေါသာလော^{၁၀} နာမနာမေန။ သောဏေန ပန ကောဋိကုဏ္ဍေန^{၁၁} ကတပရိ-
စယတ္တာ တဿ ပဗ္ဗဇိတဘာဝံ သုတွာ “သောပိ နာမ မဟာဝိဘဝေါ

၁-ဌေတ္ထ (က)

၂-ကာရံယန္တိ ကာရိနာမကေ (သီ)

၃-သော ကိရ (သီ)

၄-ဣဒ္ဓ ကုလေ (သီ)

၅-ကာရံယန္တိ ကာရံဝရက္ခေ၊ ကာရံတိ ဝါ (သီ)

၆-ဂေါပါလတ္ထေရဿ (က)

၇-အရဟတ္တဇော (က)

၈-ဂေါပါလော (က) ၉-သော ပန ကောဋိကုဏ္ဍေန (သီ)

ပဗ္ဗဇိဿတိ၊ ကိမင်္ဂ ပနာဟ”န္တိ သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ ဘဂဝတော သန္တိကေ
 ပဗ္ဗဇိတွာ စရိယာနုကူလံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ သပ္ပိယံ ဝသနဋ္ဌာနံ ဂဝေ-
 သန္တော အတ္တနော ဇာတဂါမဿ အဝိဒူရေ ဧကသ္မိံ သာနုပဗ္ဗတေ ဝိဟာသိ။
 တဿ မာတာ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ဘိက္ခံ ဒေတိ။ အထေကဒိဝသံ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ
 ပဝိဋ္ဌဿ မာတာ မရသက္ခရာဘိသင်္ခတံ ပါယာသံ အဒါသိ။ သော တံ
 ဂဟေတွာ တဿ ပဗ္ဗတဿ ဆာယာယံ^၁ အညတရဿ ဝေဠုရမ္မဿ မူလေ
 နိသီဒိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ဓောဝိတ^၂ ပတ္တပါဏီ ဝိပဿနံ အာရဘ်^၃။ ဘောဇန-
 သပ္ပိယလာဘေန ကာယစိတ္တာနံ ကလ္လတာယ သမာဟိတော ဥဒယဗ္ဗယ-
 ဉာဏာဒိကေ တိက္ခေ သူရေ ဝဟန္တေ အပ္ပကသိရေနော ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာ-
 ပေတွာ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ ဘာဝနံ မတ္ထကံ ပါပေန္တော သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ
 အရဟတ္တံ သစ္စာကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၄—

“ဟိမဝန္တဿ အဝိဒူရေ၊ ဥဒင်္ဂဏော^၅ နာမ ပဗ္ဗတော။

တတ္ထဒ္ဓသံ ပံသုကူလံ၊ ဒုမဂ္ဂမ္ဘိ ဝိလမ္ဘိတံ^၆။

တိဏိ ကိင်္ကဏိပုပ္ဖါနိ၊ ဩစိနိတွာနဟံ တဒါ။

ဟဋ္ဌော ပဟဋ္ဌေန စိတ္တေန၊ ပံသုကူလံ အပ္ပဇယိ^၇။

တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိဓိဟိ စ။

ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသံ အဂစ္ဆဟံ။

ဧကနဝုတေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ပူဇိတွာ အရဟဒ္ဓဇံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန အဓိဂန္ဓာ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထံ ပဗ္ဗတသာနမေဝ ဂန္တု-
 ကာမော အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပဝေဒေန္တော “အဟံ ခေါ ဝေဠုရမ္မသ္မိ”န္တိ ဂါထံ
 အဘာသိ။

၂၃။ တတ္ထ ဝေဠုရမ္မသ္မိန္တိ ဝေဠုဂစ္ဆဿ သမီပေ၊ တဿ ဆာယာယံ။
 ဘုတ္တာန မရပါယသန္တိ မရပသိတ္တပါယာသံ^၁ ဘုဉ္ဇိတွာ။ ပဒက္ခိဏန္တိ ပဒက္ခိ-
 ဏဂ္ဂါဟေန၊ သတ္တု ဩဝါဒဿ သမ္မာ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆနေနာတိ အတ္တော။ သမ္မသန္တော
 ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယန္တိ ပဉ္စန္ဓံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယဉ္စ ဝိပဿန္တော၊ ယဒိဝိ

၁-သပ္ပိယသေနာသနံ(သိ)

၂-ဥပစ္စာယာယံ(က)

၃-ဓောတ(သိ)

၄-အာရဘိတွာ(သိ၊က)

၅-ဒုဒ္ဓ-၇၄-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၆-ဥရဂေါ(သိ)

၇-ဝိလဂ္ဂိတံ(က)

၈-မရသိတ္တပါယာသံ(က)

ဣဒါနိ^၁ကတကိစ္စော၊ ဖလသမာပတ္တိ^၂ပန သမာပဇ္ဇိတုံ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေန္နောတိ အဓိပ္ပါယော။ သာနံ ပဋိဂမိဿာမီတိ ပုဗ္ဗေ မယာ ဝုတ္တပဗ္ဗတသာနမေဝ ဥဒ္ဓိဿ ဂစ္ဆိဿာမိ။ ဝိဝေကမနုဗြူဟယန္တိ ပဋိပဿဒ္ဓိဝိဝေကံ ဖလသမာပတ္တိကာယဝိဝေကဉ္စ ပရိဗြူဟယန္တော၊ တဿ ဝါ ပရိဗြူဟနဟေတု ဂမိဿာမီတိ။ ဧဝံ ပန ဝတ္တာ ထေရော တတ္ထေဝ ဂတော၊ အယမေဝ စ ဣမဿ သေရဿ အညာဗျာကရဏဂါထာ အဟောသိ။

ဂေါသာလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သုဂန္ဓတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အနုဝဿိကော ပဗ္ဗဇိတောတိ အာယသ္မတော သုဂန္ဓတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၁ သော ကိရ ဣတော ဒွါနဝုတေ ကပ္ပေ တိဿဿ နာမ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ကာလေ မနုဿယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော မိဂဗျမနေန^၂ အရညေ ဝိစရတိ^၃။ သတ္တာ တဿ အနုကမ္မာယ ပဒေဋ္ဌံ ဒဿေတွာ ဂတော။ သော သတ္ထု ပဒစေတိယာနိ ဒိဿာ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရတာယ “သဒေဝကေ လောကေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလဿ ဣမာနိ ပဒါနိ”တိ ဝီဘိသောမနဿဇာတော ကောရဏှက^၄ပုပ္ဖါနိ ဂဟေတွာ ပူဇံ ကဘူ စိတ္တံ ပဿာဒေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တတော စုတော အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣဿ-ပဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုဋ္ဌမ္ပိကော ဟုတွာ သတ္ထု ဘိက္ခုသံဃဿ စ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေတွာ ဂန္ဓကုဋ်^၅ မဟဉ္စဂေါသိတစန္ဒနံ ဝိသိတွာ^၆ တေန ပရိဘဏှံ ကတွာ ပတ္ထနံ ပဋ္ဌပေသိ “နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေ မယံ သရီရံ ဧဝံ-သုဂန္ဓံ ဟောဘူ”တိ။ ဧဝံ အညာနိဝိ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဗဟူနိ ပုညကမ္မာနိ^၆ ကတွာ သုဂတိသု ဧဝ ပရိဝတ္တမာနော ဣမသ္မိ^၇ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ဝိဘဝ-သမ္ပန္နဿ ဗြာဟ္မဏဿ ဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိ။ နိဗ္ဗတ္တဿ စ တဿ မာတုကုမ္ဘိဂတ-ကာလတော ပဋ္ဌာယ မာတုသရီရံ သကလမ္ပိ ဂေဟံ သုရဘိဂန္ဓံ ဝါယတိ။ ဇာတဒိဝသေ ပန ဝိသေသတော ပရမသုဂန္ဓံ သာမန္တဂေဟေသုဝိဝါယတေဝ။ တဿ မာတာပိတရော “အမှာကံ ပုတ္တော အတ္တနာဝ အတ္တနော နာမံ ဂဟေတွာ အာဂတော”တိ သုဂန္ဓောတွေဝ နာမံ အကံသ။ သော အနုပုဗ္ဗေန

၁-ဣဒါနိ(က)

၄-ကုရဏှက(သိ)

၂-ဗျမနေန(ဗဟုသု)

၅-ဝိသိတွာ(သိ)

၃-ဝိဟရတိ(သိ)

၆-ပုညာနိ(ဗဟုသု)

ဝယပ္ပတ္တော မဟာသေလတ္ထေရံ ဒိသွာ တဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ
ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော သတ္တာဟန္တန္တရေ ဧဝံ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“ဝနကမ္ပိကော ပုရေ အာသိံ၊ ပိတုမာတုမဟေနဟံ ၂။
ပသုမာရေန ဇီဝါမိ၊ ကုသလံ မေ န ဝိဇ္ဇတိ။

မမ အာသယသာမန္တာ၊ တိဿော လောကဂ္ဂနာယကော။
ပဒါနိ တိဏိ ဒဿေသိ၊ အနုကမ္ပာယ စက္ခုမာ။

အက္ကန္တေ စ ပဒေ ဒိသွာ၊ တိဿနာမဿ သတ္ထုနော။
ဟဠော ဟဠေန စိတ္တေန ၃၊ ပဒေ စိတ္တံ ပသာဒယိံ။

ကောရဏ္ဍံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသွာ၊ ပါဒပံ ရေဏီရဟံ။
သကောသကံ ဂဟေတွာန၊ ပဒသေဋ္ဌံ အပူဇယိံ။

တေန ကမ္ပေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိဓိဟိ စ။
ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂစ္ဆဟံ။

ယံ ယံ ယော နုပပဇ္ဇာမိ၊ ဒေဝတ္တံ အထ မာနသံ။
ကောရဏ္ဍကဆဝိ ဟောမိ၊ သုပ္ပဘာသော ဘဝါမဟံ။

ဒွေနဝုတေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ပဒပူဇာယိဒံ ၄ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ ၂။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အညံ ဗျာကရောန္တော “အနုဝဿိကော ပဗ္ဗဇိ-
တော”တိ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ။

၂၄။ တတ္ထ အနုဝဿိကောတိ အနုဂတော ဥပဂတော ဝဿံ အနုဝဿော၊
အနုဝဿောဝ အနုဝဿိကော။ ပဗ္ဗဇိတောတိ ပဗ္ဗဇိ ဥပဂတော၊ ပဗ္ဗဇိတော
ဟုတွာ ဥပဂတဝဿမတ္တော^၁ ဧကဝဿိကောတိ အတ္တော။ အထ ဝါ အနုဂတံ
ပစ္ဆာဂတံ အပဂတံ ဝဿံ^၆ အနုဝဿံ၊ တံ အဿ အတ္ထိတိ အနုဝဿိကော။
ယဿ ပဗ္ဗဇိတဿ ဝဿံ အပရိပုဏ္ဏတဿ န ဂဏနူပဂတံ၊ သော ဧဝံ ဝုတ္တော၊

၁-ခု ၄-၇၅-ဝိနာဒိသု။

၃-ဟဠော ပဟဠစိတ္တောဟံ (သီ)

၅-ဥပဂတဝဿော (သီ)

၂-ပိတုမာတုမပေါသဟံ (သီ)

၄-ပုပ္ဖပူဇာယိဒံ (သီ)

၆-အနုပစ္ဆာဂတဝဿံ ဝဿံ (သီ)၊ အနုဂတံ ဝဿံ (က)

တသ္မာ အဝဿိကောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပဿ ဓမ္မသုဓမ္မတန္တိ တဝ သတ္တု
ဓမ္မဿ သုဓမ္မဘာဝံ သွာက္ခာတတံ ဧကန္တနိယျာနိကတံ ပဿ၊ ိယတ္ထ အနု-
ဝဿိကော တုဝံ ပဗ္ဗဒိဘော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ^၁ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ အာသဝက္ခယ-
ဉာဏန္တိ တိဿော ဝိဇ္ဇာ တယာ အနုပ္ပတ္တာ သတ္တိကတာ၊ တတော ဧဝံ ကတံ
ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ အနုသိဋ္ဌိ ဩဝါဒေါ အနုသိက္ခိ-
တောတိ ကတကိစ္စတံ နိဿာယ ပီတိသောမနဿဇာတော ထေရော အတ္တာနံ
ပရိဝိယ ကတွာ ဝဒတိတိ။

သုဂန္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-နန္ဒိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဩဘာသဇာတန္တိ အာယသ္မတော နန္ဒိယတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ?
သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ သတ္တရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ
စေတိယေ စန္ဒနသာရေန ဝေဒိကံ ကာရေတွာ ဥဋ္ဌာရံ ပူဇာသက္ကာရံ ပဝဇ္ဇေသိ။
တတော ပဋ္ဌာယ အဇ္ဈာသယသမ္ပန္နော ဟုတွာ တတ္ထ တတ္ထ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ
ဗဟုံ ပုညကမ္မံ အာစိနတွာ ဒေဝေသု စ မနုဿေသု စ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ^၂
ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ^၂ သကျရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ မာတာပိတရော
နန္ဒိ ဇနေနန္တော ဇာတောတိ နန္ဒိယောတိ နာမံ အကံသု။ သော ဝယပ္ပတ္တော
အနုရုဒ္ဓါဒိသု သတ္တု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇန္တေသု သယမ္ပိ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ
ကရောန္တော ကတာမိကာရတာယ နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ
အပဒါနော^၃—

“ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။
ဇလိတွာ အဂ္ဂိခန္ဓောဝ၊ သမ္ဗုဒ္ဓေါ ပရိနိဗ္ဗုတော။
နိဗ္ဗုတေ စ မဟာဝီရေ၊ ထူပေါ ဝိတ္တာရိကော အဟု။
ဒူရတောဝ ဥပဋ္ဌေန္တိ^၄၊ ဓာတုဂေဟဝရုတ္တမေ။
ပသန္တိတ္တော သုမနော၊ အကံ စန္ဒနဝေဒိကံ။
ဒိဿတိ ထူပခန္ဓော စ၊ ထူပါနုစ္ဆရိကော တဒါ။

၁-၁-ယတ္ထ အနုဝဿိကေနဝံ ပဗ္ဗဇာတော ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ (သိ)

အနုဝဿိကေနဝံ ပဗ္ဗဇိတေန ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ (?)

၂-ကပိလဝတ္ထုနဂရေ (သိ)

၃-၃-၃-၁၀၉-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၄-ဒူရတောဝ နံ ဥပဋ္ဌေန္တိ (သိ)

ဘဝေ နိဗ္ဗတ္တမာနမှိ၊ ဒေဝတ္ထေ အထ မာနသေ။
ဩမတ္တံ^၁ မေ န ပဿာမိ၊ ပုဗ္ဗကမ္မဿိဒံ ဖလံ။

ပဉ္စဒသကပ္ပသတေ၊ ဣတော အဋ္ဌ ဇနာ အဟုံ။
သဗ္ဗေ သမတ္တနာမာ တေ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ^၂န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရာဒီဟိ သဒ္ဓိံ ပါစိနဝံသမိဂဒါယေဝိဟရန္တေ
ဣမသ္မိံ^၃ ထေရေ ဧကဒိဝသံ မာရော ပါပိမာ ဘိဝံသာပေတု^၄ကာမော တဿ
ဘေရဝရူပံ ဒဿေတိ။ထေရော တံ “မာရော အယ”န္တိ ဥတွာ “ပါပိမ ယေ
မာရဓေယျံ ဝိတိဝတ္တာ၊ တေသံ တဝ ကိရိယာ ကိံ ကရိဿတိ၊ တတော-
နိဒါနံ ပန တံ ဧဝ ဝိဿာတံ အနတ္တံ ပါပုဏိဿသိ”တိ ဒဿေန္တော “ဩဘာ-
သဇာတံ ဖလဂ”န္တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၂၅။ တတ္ထ ဩဘာသဇာတန္တိ ဉာဏောဘာသေန ဇာတောဘာသံ အဂ္ဂ-
မဂ္ဂဉာဏဿ အဓိဂတတ္တာ။ တေန အနဝသေသတော ကိလေသန္ဓကာရဿ
ဝိဟတဒိဋ္ဌသိဘဘာဝတော အတိဝိယ ပဘဿရန္တိ အတ္ထော။ ဖလဂန္တိ ဖလံ
ဂတံ ဥပဂတံ^၅၊ အဂ္ဂဖလဉာဏသဟိတန္တိ အဓိပ္ပါယော။ စိတ္တန္တိ ဒီဏာသဝဿ
စိတ္တံ သာမညေန ဝဒတိ။ တေနာဟ “အဘိဏ္ဍသော”တိ။ တဉ္စ နိရောဓနိန္ဒ-
တာယ^၆ ဒီဏာသဝါနံ နိစ္စကပ္ပံ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနတော
“ဖလေန သဟိဘ”န္တိ ဝတ္ထုဗ္ဗတံ အရဟတိ။ တာဒိသန္တိ တထာရူပံ၊ အရဟန္တန္တိ
အတ္ထော။ အာသန္ဓာဘိ ဝိသောဓေတွာ^၇ ပရိဘုယျ။ ကဏှာတိ မာရံ အာလပတိ၊
သော ဟိ ကဏှကမ္မတ္တာ ကဏှာဘိဇာတိတာယ^၆ စ “ကဏှော”တိ ဝုစ္စတိ။
ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသီ^၈ ဣဓ ကုစ္ဆိအနုပ္ပဝေသာဒိနာ နိရတ္ထကံ ကာယပရိဿမံ ဒုက္ခံ၊
သမ္ပရာယေ စ အပ္ပတိကာရံ အပါယဒုက္ခံ ဥပဂမိဿသိ ပါပုဏိဿသိ။ တံ
သုတွာ မာရော “ဇာနာတိ မံ သမဏော”တိ တတ္ထေဝန္တရဓာယီတိ။

နန္ဒိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဦးနဘံ (သီ)

၃-ဖလဂန္တိ ဖလုပဂတံ (သီ)

၅-ဝိပေဓေတွာ (သီ)၊ ဝိပေဓေတွာ (က)

၂-ဘယာပေတု (သီ)

၄-တဏှာနိရောဓနိန္ဒတာယ (သီ)

၆-ကဏှာဘိဇာတိသတောယ (သီ၊ က)

၆-အဘယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သုတ္တာ သုဘာသိတံ ဝါစန္တိ အာယသ္မတော အဘယတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော သာသနေ
ပဗ္ဗဇိတွာ ဓမ္မကထိကော ဟုတွာ ဓမ္မကထနကာလေ ပဌမံ စတုဟိ ဂါထာဟိ
ဘဂဝန္တံ အဘိတ္ထဝိတွာ ပစ္ဆာ ဓမ္မံ ကထေသိ။ တေနဿ ပုညကမ္မဗလေန
ကပ္ပါနံ သတသဟဿံ အပါယပဋိသန္တိ နာမ နာဟောသိ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ—

“အဘိတ္ထဝိတွာ ပဒုမုတ္တရံ ဇိနံ၊
ပသန္တစိတ္တော အဘယော သယမ္ဘုံ။
န ဂစ္ဆိံ ကပ္ပါနိ အပါယဘူမိံ၊
သတသဟဿာနိ ဥဋ္ဌာရသဒ္ဓေါ”တိ ၂။

ခေတ္တသမ္ပတ္တိယာဒီဟိ တဿ စ ပုဗ္ဗပစ္စိမသန္တိဋ္ဌာနံ^၁စေတနာနံ အတိဝိယ
ဥဋ္ဌာရဘာဝေန သော အပရိမေယျော ပုညဘိသန္ဓော ကုသလာဘိသန္ဓော^၂
တာဒိသော အဟောသိ။ “အစိန္တိယေ^၃ ပသန္တာနံ၊ ဝိပါကော ဟောတိ အစိန္တိ-
ယော”တိ ၆ ဟိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ တတ္ထ ဟိ ဘဝေ ဥပစိတံ ပုညံ တဿ ဥပတ္တမ္ဘက-
မဟောသိ။ တထာ ဟိ သော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကေတကပုပ္ဖေဟိ
ပူဇမကာသိ။ ဧဝံ ဥဋ္ဌာရေဟိ ပုညဝိသေသေဟိ သုဂတိသု ဧဝံ သံသရန္တော
ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရညော ဗိမ္ဗိသာရဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ အဘယော-
တိဿ နာမံ အဟောသိ။ တဿ ဥပ္ပတ္တိံ ပရတော အာဝိ ဘဝိဿတိ။ သော
နိဂဏ္ဌေန နာဠပုတ္တေန ဥဘတောကောဋိကံ ပဉ္စံ သိက္ခာပေတွာ “ဣမံ ပဉ္စံ
ပုစ္ဆိတွာ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဝါဒံ အာရောပေဟိ”တိ ဝိဿန္တိတော
ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ တံ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိတွာ တဿ ပဉ္စဿ အနေကံသဗျာကရဏ-
ဘာဝေ ဘဂဝတာ ကထိတေ နိဂဏ္ဌာနံ ပရာဇယံ၊ သတ္တု စ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘာဝံ
ဝိဒိတွာ ဥပါသကတ္တံ ပဋိဝေဒေသိ။ တတော ရညေ ဗိမ္ဗိသာရေ ကာလင်္ကတေ
သဉ္စာတသံဝေဂေါ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ တာလန္တိဂဋ္ဌုပမသုတ္တဒေသနာယ
သောတာပန္နော ဟုတွာ ပုန ဝိပဿနံ အာရဘိတွာ အရဟတ္တံ သန္တာကာသိ။
တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၄—

“ဝိနတာနဒိယာ တိရေ၊ ဝိဟာသိ ပုရိသုတ္တမော။
အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဧကဂ္ဂံ သုသမာဟိတံ။

၁-နာဂစ္ဆိ သိ)

၂-၃ ၄-၁၆၀-ပိဋေ ထောက် ဝိသဒိသံ။

၃-ပဗ္ဗဇိမသန္တိဋ္ဌာနံ (ဗဟုသု)

၄-ဒါနာဒိကုသလာဘိသန္ဓော(သိ)

၅-အစိန္တိယေသု (သိ၊က)

၆-၃ ၃-၇-ပိဋေ။

၇-၃ ၄-၉၄-ပိဋာရ်သု။

မဂ္ဂဓန္ဓဿ ပုပ္ဖေန၊ ကေတကဿ အဟံ တဒါ။
ပဿန္တိတ္တော သုမနော၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌမပူဇယိံ။

ကေနဂုတေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ^၁ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိကိတ္တနေန အညံ ဗျာကရေန္တော
“သုတ္တာ သုဘာသိတံ ဝါစ”န္တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၂၆။ တတ္ထ သုတ္တာတိ သောတံ ဩဒဟိတွာ၊ သောတဒ္ဓါရာနုသာရေန
ဥပဓာရေတွာ။ သုဘာသိတန္တိ သုဋ္ဌ၊ ဘာသိတံ၊ သမ္မဒေဝ ဘာသိတံ၊ သမ္မာ-
သမ္ဗုဒ္ဓဘာဝတော မဟာကာရုဏိကတာယ စ ကိဉ္စိ အဝိသံဝါဒေတွာ ယထာ-
မိပ္ပေတဿ အတ္တဿ ကေန္တတော သာဓနဝသေန ဘာသိတံ စတုသစ္စ-
ဝိဘာဝနီယဓမ္မကထံ။ န ဟိ သစ္စဝိနိမုတ္တာ ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနာ အတ္ထိ။
ဗုဒ္ဓဿာတိ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓဿ။ အာဒိစ္စဗန္ဓုနောတိ အာဒိစ္စဝံသေ သမ္ဘုတတ္တာ
အာဒိစ္စော ဗန္ဓု ဧတဿာတိ အာဒိစ္စဗန္ဓု၊ ဘဂဝါ။ တဿ အာဒိစ္စဗန္ဓုနော။
အာဒိစ္စဿ ဝါ ဗန္ဓုတိ အာဒိစ္စဗန္ဓု၊ ဘဂဝါ။ တဿ ဘဂဝတော ဩရသပုတ္တ-
ဘာဝတော။ တေနာဟ ဘဂဝါ—

“ယော အန္ဓကာရေ တမသီ ပဘင်္ဂရော၊
ဝေရောစနော မဏ္ဍလီ ဥဂ္ဂတေဇော။
မာ ရာဟု ဂိလီ စရမန္တလိက္ခေ၊
ပဇံ မမံ ရာဟု ပမုဉ္ဇ သူရိယ”န္တိ^၂။

ပစ္စုပ္ပန်တိ ပဋိဝိဇ္ဈိ။ ဟိ-တိ နိပါတမတ္ထံ။ နိပုဏန္တိ သဏ္ဌံ ပရမသုဒ္ဓမံ၊ နိရောဓ-
သစ္စံ၊ စတုသစ္စမေဝ ဝါ။ ဟိ-တိ ဝါ ဟေတုအတ္ထေ နိပါတော။ ယသ္မာ ပစ္စုပ္ပန်^၃
နိပုဏံ စတုသစ္စံ၊ တသ္မာ န ဒါနိ ကိဉ္စိ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗံ အတ္ထိတိ အတ္ထော။ ယထာ ကိ-
ပဋိဝိဇ္ဈိဘိ အာဟ “ဝါလဂ္ဂံ ဥသုနာ ယထာ”တိ။ ယထာ သတ္တဓာ ဘိန္ဓဿ
ဝါလဿ ကောဋီ သုသိက္ခိတော၊ ကုသလော ဣဿာသော ဥသုနာ ကဏ္ဍေန
အဝိရုဇ္ဈန္တော ဝိဇ္ဈေယျ၊ ဧဝံ ပစ္စုပ္ပန် နိပုဏံ အရိယသစ္စန္တိ ယောဇနာ။

အဘယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ပုပ္ဖပူဇာယိဒံ (သီ)

၃-ယသ္မာ သော ပစ္စုပ္ပန် (သီ)

၂-သံ ၁-၄၉-ပိဋက

၄-ကောဋီသု သိက္ခိတော (သီ)

၇-လောမသကင်္ဂီယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဗုဒ္ဓံ ကုသန္တိ အာယသ္မတော လောမသကင်္ဂီယတ္ထေရဿ^၁ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ဣတော ဧကနပုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိံ^၂ ဘဂဝန္တံ
 ပဿိံဘွာ ပသန္တမာနသော နာနာပုပ္ဖေဟိ^၂ ပူဇေတွာ တေန ပုညကမ္မေန
 ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တော ပုန အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ သုဂတိသုယေဝ
 သံသရန္တော ကဿပဿ ဘဂဝတော သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏဓမ္မံ
 ကရေတိ။ တေန စ သမယေန သတ္တာရာ ဘဒ္ဒေကရတ္တပဋိပဒါယ ကထိတာယ
 အညတရော ဘိက္ခု ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တဝသေန တေန သာကန္တံ ကရေတိ။
 သော တံ န သမ္မာယာသိ။ အသမ္မာယန္တော “အဟံ အနာဂတေ တုယံ
 ဘဒ္ဒေကရတ္တံ ကထေတုံ သမတ္ထော ဘဝေယျ”န္တိ ပဏိဓာနံ အကာသိ။
 ဣတရော “ပုစ္ဆေယျ”န္တိ။ ဧတေသု ပဌမော ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ ဒေဝမနုဿေသု
 သံသရိတွာ အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ သာကိယရာဇ-
 ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ သုခုမာလဘာဝေန သောဏဿ ဝိယ ပါဒတလေသု
 လောမာနိ ဇာတာနိ၊ တေနဿ လောမသကင်္ဂီယောတိ နာမံ အဟောသိ။
 ဣတရော ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ စန္ဒနောတိ ပညာယိတ္ထ။ လောမ-
 သကင်္ဂီယော အနုရုဒ္ဓါဒိသု သကျကုမာရေသု ပဗ္ဗဇန္တေသု ပဗ္ဗဇိတုံ န ဣန္ဒြိယ။
 အထ နံ သံဝေဇေတုံ စန္ဒနော ဒေဝပုတ္တော ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဒ္ဒေကရတ္တံ ပုစ္ဆိ။
 ဣတရော “န ဇာနာမိ”တိ^၃။ ပုန ဒေဝပုတ္တော “အထ ကသ္မာ တယာ
 ‘ဘဒ္ဒေကရတ္တံ ကထေယျ’န္တိ သင်္ဂရေ ကတော၊ ဣဒါနိ ပန နာမမတ္တမ္ပိ န
 ဇာနာသိ”တိ စောဒေသိ။ ဣတရော တေန သဗ္ဗိံ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ
 “မယာ ကိရ ဘန္တေ ပုပ္ဖေ ‘ဣမဿ ဘဒ္ဒေကရတ္တံ ကထေဿာမိ’တိ သင်္ဂရေ
 ကတော”တိ ပုစ္ဆိ။ ဘဂဝါ “အာမ ကုလပုတ္တ ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ
 တယာ ဧဝံ ကတ”န္တိ အာဟ။ သွာယမတ္ထော ဥပရိပဏ္ဏာသကေ^၄ အာဂတ-
 နယေန ဝိတ္ထာရတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အထ လောမသကင်္ဂီယော “တေန ဟိ
 ဘန္တေ ပဗ္ဗာဇေထ မ”န္တိ အာဟ။ ဘဂဝါ “န ခေါ တထာဂတာ မာတာ-
 ပိတူဟိ အနနုညာတံ ပုတ္တံ ပဗ္ဗာဇေန္တိ”တိ ပဋိက္ခိပိ။ သော မာတု သန္တိကံ ဂန္တော
 “အနုဇာနာဟိ မံ အဗ္ဗ ပဗ္ဗဇိတုံ၊ ပဗ္ဗဇိဿာမဟ”န္တိ ဝတွာ မာတရာ “တာတ
 သုခုမာလော တွံ ကထံ ပဗ္ဗဇိဿသိ”တိ ဝုတ္တေ “အတ္တနော ပရိဿယ-
 သဟနဘာဝံ ပကာသေန္တော “ဗုဒ္ဓံ ကုသံ ပေါဋ္ဌကိလ”န္တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၁-လော မသကင်္ဂီယတ္ထေရဿ (က)
 ၃-န ဇာနာတိ (သိ)

၂-နာဂပုပ္ဖေဟိ (၁)
 ၄-မ ၃-၂၄၀-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၂၇။ တတ္ထ ဒဗ္ဗန္တိ ဒဗ္ဗတိဏမာဟ၊ ယံ “သဒ္ဓါလော”တိပိ ဝုစ္စတိ။ ကုသန္တိ ကုသဘိဏံ၊ ယော “ကာသော”တိ ဝုစ္စတိ။ ပေါဒ္ဓကိလန္တိ သကဏှကံ အကဏှ-
ကဉ္စ ဂစ္ဆံ။ ဣမ ပန သကဏှကမေဝ အဓိပ္ပေတံ။ ဥဿိရာဒိနိ သုဝိညေယျာနံ။
ဒဗ္ဗာဒိနိ တိဏာနိ ဗီရဏတိဏာနိ ပါဒေဟိ အက္ကန္တဿာပိ ဒုက္ခဇနကာနိ
ဂမနန္တရာယကရာနိ စ၊ တာနိ စ ပနာဟံ ဥရသာ ပနဒိဿာမိ^၁ ဥရသာပိ
အပနေဿာမိ။ ဧဝံ အပနေန္တော တံ နိမိတ္တံ ဒုက္ခံ သဟန္တော အရညာယတနေ
ဂုဗ္ဗန္တရံ ပဝိသိဘော သမဏဓမ္မံ ကာတုံ သက္ခိဿာမိ။ ကော ပန ဝါဒေါ ပါဒေဟိ
အက္ကမနေတိ ဒဿေတိ။ ဝိဝေကမနုဗြူဟယန္တိ ကာယဝိဝေကံ စိတ္တဝိဝေကံ
ဥပမိဝိဝေကဉ္စ အနုဗြူဟယန္တော။ ဂဏသင်္ဂဏိကံ ဟိ ပဟာယ ကာယဝိဝေကံ
အနုဗြူဟယန္တဿေဝ အဋ္ဌတိ^၂ သာယ အာရမ္မဏေသု ယတ္ထ ကတ္တစိ စိတ္တံ သမာ-
ဒဟန္တဿ စိတ္တဝိဝေကော၊ န သင်္ဂဏိကာရတဿ။ သမာဟိတဿေဝ ဝိပဿ-
နာယ ကမ္မံ ကဓရာန္တဿ သမထဝိပဿနဉ္စ ယုဂနန္တံ ကရောန္တဿ ကိလေသာနံ
ခေပနေန ဥပမိဝိဝေကာမိဂမော၊ န အသမာဟိတဿ။ တေန ဝုတ္တံ “ဝိဝေက-
မနုဗြူဟယန္တိ ကာယဝိဝေကံ စိတ္တဝိဝေကံ ဥပမိဝိဝေကဉ္စ အနုဗြူဟယန္တော”တိ။
ဧဝံ ပန ပုတ္တေန ဝုတ္တေ^၃ မာတာ “တေန ဟိ တာတ ပဗ္ဗဇာ”တိ အနုဇာနိ။ သော
ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ဂမိတွာ ပဗ္ဗဇံ ယာစိ။ တံ သတ္တာ ပဗ္ဗာဇေသိ။ တံ ပဗ္ဗဇိတွာ
ကာယုဗ္ဗကိစ္စံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ အရညံ ပဝိသန္တိ ဘိက္ခု။ အာဟံသု “အာဝုသော
တုံ သုခုမာလော ကိ” သက္ခိဿသိ အရညေ ဝသိတု”န္တိ။ သော တေသမ္ပိ
တမေဝ ဂါထံ ဝတွာ အရညံ ပဝိသိတွာ ဘာဝနံ အနုယုဉ္စန္တော နစိရဿေဝ
ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၄—

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္ပုဋ္ဌံ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။

ရထိယံ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ နာနာပုပ္ဖေဟိ^၅ ပူဇယံ။

ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယံ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓံပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ထေရော အညံ ဗျာကရောန္တော တံယေဝ ဂါထံ
အဘာသိတိ။

လောမသကင်္ဂိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အပနုဒိဿာမိ (သိ)

၄-နာနာပုပ္ဖေဟိ(သိ)

၂-ဧဝံ ပန ဝုတ္တေ (သိ)

၃-ဒု ၄-၉၅-ပိဋေ။

၅-ပုပ္ဖ (သိ)

ဂ-ဇမ္ဗူဂါမိယပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ကန္တိ နော ဝတ္ထပသုတောတိ အာယသ္မတော ဇမ္ဗူဂါမိယပုတ္တတ္ထေရဿ^၁
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၂ သော ကိရ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော ဟုတွာ
တတ္ထ တတ္ထ ဝိဝဇ္ဇူပနဿယံ ကုသလံ အာစနန္တော ဣတော ဧကတိံသေ ကပ္ပေ
ဝေဿဘုဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဧကဒိဝသံ ကံသုကာနိ ပုပ္ဖါနိ ဒိသ္မာ
တာနိ ပုပ္ဖါနိ ဂဟေတွာ ဗုဒ္ဓဂုဏေ အနုဿရန္တော ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဓိဿ
အာကာသေ ခိပန္တော ပူဇေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန တာဝတိံ-
သေသု နိဗ္ဗတ္တော။ တတော ပရံ ပုညာနိ ကတွာ အပရာပရံ ဒေဝမနုဿေသု
သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ စမ္မာယံ ဇမ္ဗူဂါမိယဿ နာမ ဥပါသကဿ
ပုတ္တော ဟုဘွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တေနဿ ဇမ္ဗူဂါမိယပုတ္တောတွေဝ သမညာ
အဟောသိ။ သော ဝယပုတ္တော ဘဂဝတော သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိ-
လဒ္ဓသံဝေဂေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ကတပုဗ္ဗကိစ္စော ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ သာကေတေ
အဇ္ဇနဝနေ ဝသတိ။ အထဿ ဝိတာ “ကိံ န ခေါ မမ ပုတ္တော သာသနေ
အဘိရတော ဝိဟရတိ၊ ဥဒါဟု နော”တိ ဝိမံသနတ္ထံ “ကန္တိ နော ဝတ္ထ-
ပသုတော”တိ ဂါထံ လိခိတွာ ပေသေသိ။ သော တံ ဝါစေတွာ “ဝိတာ
မေ ပမာဒဝိဟာရံ အာသကံတိ၊ အဟဉ္စ အဇ္ဇာပိ ပုထုဇ္ဇနဘူမိံ နာတိ-
ဝတ္တော”တိ သံဝေဂဇာတော ဃဇေန္တော ဝါယမန္တော နစိရဿေဝ ဆဠ-
ဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ၊—

“ကိံသုကံ ပုပ္ဖိဘံ ဒိသ္မာ၊ ပဂ္ဂဟေဟွာန အဉ္ဇလိံ။
ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ သရိတွာန၊ အာကာသေ အဘိပူဇေယိံ။

တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိမိဟိ စ။
ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂစ္ဆဟံ။

ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဉာတိနံ ဝသနနဂရံ ဂန္တော သာသနဿ နိယျာနိက-
တာဝံ ပကာသေန္တော ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ ဒေသေသိ။ တံ ဒိသ္မာ ဉာတကာ
ပဿန္နမာနသာ ဗဟူ သံဃာရာမေ ကာရေသုံ။ ထေရောပိ သကပိတရာ

ပေသိတံ ဂါထံ အင်္ဂုသံ ကတွာ သဋ္ဌေန္တော ဝါယမန္တော အရဟတ္တံ သစ္စာ-
ကာသိ။ အညံ ဗျာကရောန္တောပိ ပိတုပူဇနတ္ထံ^၁ “ကစ္စိ နော ဝတ္ထပသုတော”တိ
တမေဝ ဂါထံ အဘာသိ။

၂၀။ တတ္ထ ကစ္စိတိ ပုစ္ဆာယံ နိပါတော။ နောတိ ပဋိသေဓေ။ ဝတ္ထပသု-
တောဘိ ဝတ္ထေ ပသုတော ဝတ္ထပသုတော၊ စိဝရမဏ္ဍနာဘိရတော။ နိဒဿနမတ္ထံ
စေဘံ ပတ္တမဏ္ဍနာဒိစာပလ္လပဋိက္ခေပဿာပိ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ “ကစ္စိ န ဝတ္ထပသု-
တော”တိပိ ပါဌော၊ သော ဧဝတ္ထော။ ဘူသနာရတောတိ အတ္တဘာဝဝိဘူ-
သနာယ ရတော အဘိရတော၊ ယထေကစ္စေ ပဗ္ဗဇိတွာပိ စပလာ၊ ကာယ-
ဒဋ္ဌိဗဟုလာ၊ စိဝရာဒိပရိက္ခာရဿ အတ္တနော သရီရဿ စ မဏ္ဍနဝိဘူသနဌာ-
နာယ ယုတ္တာ ဟောန္တိ။ ကိမေဝ ပရိက္ခာရပသုတော ဘူသနာရတော စ
နာဟောသိတိ အယမေတ္ထ ပဒဒ္ဒယဿာပိ အတ္ထော။ သီလမယံ ဂန္ဓန္တိ
အဓဏ္ဍာဒိဘာဝါပါဒနေန သုပရိသုဒ္ဓဿ စတုဗ္ဗိဓဿပိ သီလဿ ဝသေန
ယူာယံ^၄ “ယော စ သီလဝတံ ဂန္ဓော၊ ဝါတိ ဒေဝေသု ဥတ္တမော”တိ^၅ ဝုတ္တော
သီလမယော ဂန္ဓော၊ တံ တွံ ဝါယသိ သီလသမ္ပတ္တိသမ္ဘဝေန ကလျာဏေန
ကိတ္တိသဒ္ဓေန ကိံ တွံ သဗ္ဗာ ဒိသာ ပတ္တရသိတိ အတ္ထော။ နေတရာ ပဇာတိ
န ဣတရာ ဒုဿီလပဇာ၊ ဒုဿီလတ္တာယေဝ ဒုဿီလမယံ ဒုဂ္ဂန္တံ ဝါယတိ၊
()^၆ ဧဝံ တွံ ဒုဂ္ဂန္တံ အဝါယိတွာ ကစ္စိ သီလမယံ ဂန္ဓံ ဝါယသိတိ
အတ္ထော။ အထ ဝါ နေတရာ ပဇာတိ န ဣတရာ^၇ ဒုဿီလပဇာ၊ တံ ကစ္စိ^၈
န ဟောတိ၊ ယတော သီလမယံ ဂန္ဓံ ဝါယသိတိ ဗျတိရေကေန သီလဂန္ဓ-
ဝါယနမေဝ ဝိဘာဝေတိ။

ဇမ္ဗုဂါမိယပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဟာရိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သမုန္တမယမတ္တာနန္တိ အာယသ္မတော ဟာရိတတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိံ^၁ သော ကိရ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော ဟုတွာ တတ္ထ တတ္ထ
ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပုညသမ္ဘာရံ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကတိံသေ ကပ္ပေ

၁-သမိဘုပူဇနတ္ထံ (သိ)

၄-နတ္ထိ (သိ)

၇-ဣတရာ (သိ)

၂-နတ္ထိ (သိ)

၅-ခု ၁-၂၁-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။

၃-ကာယဒဋ္ဌိဗဟုလာ (သိ)

၆-(န သီလမယံ ဂန္ဓံ) (က)

၈-ကိဋ္ဌိ (သိ)

သုဒဿနံ နာမ ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓိံ ဒိသ္မာ ပသန္တမာနသော ကုဋ္ဌဇပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ
ကတွာ တေန ပုညကမ္မေန သုဂတိသုယေဝ ပရိဝတ္တေန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
သာဝတ္ထိနဂရေ မြာဟ္မဏမဟာသာလကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ **ဟာရိတောတိဿ**^၁
နာမံ အဟောသိ။ တဿ ဝယပ္ပတ္တဿ မာတာပိတရော ကုလရူပါဒီဟိ
အနုစ္ဆရိကံ ကုမာရိကံ မြာဟ္မဏမိတရံ အာနေသုံ။ သော တာယ သဒ္ဓိံ
ဘောဂသုခံ အနဘဝန္တော ဧကဒိဝသံ အတ္တနော တဿာ စ ရူပသမ္ပတ္တိံ
ဩလောကေတွာ ဓမ္မတာယ စောဒိယမာနော “ဤဒိသံ နာမ ရူပံ န စိရဿေဝ
ဇရာယ မစ္စုနာ စ အဘိပ္ပမဒ္ဓိယတိ”တိ သံဝေဂံ ပဋိလဘိ။ ကတိပယဒိဝသာ-
တိက္ကမေနေဝ စဿ ဘရိယံ ကဏ္ဍသပ္ပေါ ခံသိတွာ မာရေသိ။ သော
တေန ဘိဿျာသော မတ္တာယ သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ သတ္တု သန္တိကံ ဂန္တော
ဓမ္မံ သုတွာ ဃရဗန္ဓနေ ဆိန္ဒိတွာ ပဗ္ဗဇိ။ တဿ စ စရိယာနုကူလံ ကမ္မဋ္ဌာနံ
ဂဟေတွာ ဝိဟရန္တဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ န သမ္ပဇ္ဇတိ။ စိတ္တံ ဥဇုဂတံ န ဟောတိ။
သော ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌော အညတရံ ဥသုကာရံ ဥသုဒဏ္ဍံ^၂ ယန္တေ
ပက္ခိဝိတွာ ဥဇုံ ကရေန္တိ ဒိသ္မာ “ဣမေ အစေတနမ္ပိ နာမ ဥဇုံ ကရေန္တိ၊
ကဿာ အဟံ စိတ္တံ ဥဇုံ န ကရိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ တတောဝံ^၃ ပဋိနိဝတ္တိတွာ
ဒိဝါဋ္ဌာနေ နိသိန္တော ဝိပဿနံ အာရတိ။ အထဿ ဘဂဝါ ဥပရိ အာကာသေ
နိသိဒိတွာ ဩဝါဒိ ဒေန္တော “သမုန္တမယမတ္တာန”န္တိ ဂါထံ အဘာသိ။
အယမေဝ ထေရော အတ္တာနံ ပရံ ဝိယ ဩဝဒန္တော အဘာသိတိ စ ဝဒန္တိ။

၂၉။ တတ္ထံ^၄ သမုန္တမယန္တိ သမ္မာ ဥန္တမေန္တော၊ သမာပတ္တိဝသေန ကော-
သဇ္ဇပက္ခေ ပတိတုံ အဒတွာ တတော ဥဒ္ဓရန္တော ဝိရိယသမတံ^၅ ယော-
ဇေန္တောတိ အတ္ထော။ အတ္တာနန္တိ စိတ္တံ၊ အထ ဝါ သမုန္တမယာတိ ကောသဇ္ဇ-
ပက္ခတော သမုန္တမေဟိ။ မ-ကာရော ပဒသန္တိကရော။ ဟိနဝိရိယတာယ တဝ
စိတ္တံ ကမ္မဋ္ဌာနဝိထိံ^၆ နပ္ပဋိပဇ္ဇတိ စေ၊ တံ ဝိရိယာရမ္ဘဝသေန သမ္မာ ဥန္တမေဟိ၊
အနောနတံ^၇ အနပနတံ ကရေဟိတိ အဓိပ္ပါယော။ ဧဝံ ပန ကရေန္တော
ဥသုကာရောဝ တေဇနံ။ စိတ္တံဥဇုံ ကရိတွာန၊ အဝိန္နံ ဘိန္န ဟာရိတာတိ။ ယထာ
နာမ ဥသုကာရော ကဏ္ဍံ ဤသကမ္ပိ ဩနတံ အပနတံ စ^၈ ဝိဇ္ဈန္တော လက္ခံ
ဘိန္နနတ္ထံ ဥဇုံ ကရေဟိ။ ဧဝံ ကောသဇ္ဇပါတတော အရက္ခဏေန ဩနတံ^၉
ဥဒ္ဓစ္စပါတတော အရက္ခဏေန အပနတံ ဝိဇ္ဈန္တော^၉ အပ္ပနာပတ္တိယာ စိတ္တံ

၁-ဟာရိတောတိ (က)	၂-ဥသုဒဏ္ဍကံ (သိ)	၃-တတော (သိ)
၄-ဧဝံ တတ္ထ (သဗ္ဗတ္ထ)	၅-ဝိရိယသမတံ (က)	၆-အနမန္တံ (သိ)
၇-ဤသကမ္ပိ ဩနတံ အပနတံ စ (သိ)	၈-ရက္ခဏေန ဩနတံ (သိ)	၉-ရက္ခဏေန အပနတံ ဝိဇ္ဈန္တော (သိ)

ဥဇုံ ကရိတွာန သမာဟိတစိတ္တော ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ သီဃံ အဂ္ဂ-
မဂ္ဂဉာဏေန အဝိဇ္ဇံ ဘိန္ဒု ပဒါလေဟိတိ။ တံ သုတွာ ထေရော ဝိပဿနံ
ဝဓေတွာ နစိရေနော အရဟာ အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“ဟိမဝန္တဿာဝိဒူရေ၊ ဝသလော နာမ ပဗ္ဗတော။

ဗုဒ္ဓေါ သုဒဿနော နာမ၊ ဝသတေ^၂ ပဗ္ဗတန္တရေ။

ပုပ္ဖံ ဟေမဝန္တံ ဂယ၊ ဝေဟာသံ အဂမာသဟံ။

တတ္ထဒ္ဓဿာသိ^၃ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဩဃတိဏ္ဏမနာသဝံ။

ပုပ္ဖံ ကုဋ္ဌဇမာဒါယ၊ သီသေ ကတွာနဟံ တဒါ^၄။

ဗုဒ္ဓဿ အဘိရောပေသိ^၅၊ သယမ္ဘုဿ မဟေသိနော။

ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိံ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ပုပ္ဖပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အညံ ဗျာကရောန္တောပိ တမေဝ ဂါထံ အဘာသိ။

ဟာရိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဥတ္တိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အာဗာဓေ မေ သမုပ္ပန္နောဘိ အာယသ္မတော ဥတ္တိယတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၁? သော ကံရ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိဏှာရော တတ္ထ တတ္ထ
ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပုညံ^၂ ဥပစိနန္တော ဣတော စတုနဂုတေ ကပ္ပေ သိဒ္ဓတ္ထဿ
ဘဂဝတော ကာလေ စန္ဒဘာဂါယ နဒိယာ မဟာရူပေါ^၃ သုသုမာရော
ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော။ သော ပါရံ ဂန္တံ^၄ နဒိယာ တိရံ^၅ ဥပဂတံ ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ
ပသန္တစိတ္တော ပါရံ နေတုကာမော တိရသမိပေ နိပဇ္ဇိ။ ဘဂဝါ တဿ အနု-
ကမ္မာယ ဝိဋ္ဌိယံ ပါဒေ ဌပေသိ။ သော ဟဋ္ဌော ဥဒဂ္ဂေါ ပီတိဝေဂေန ဒိဂု-
ဏုဿာဟော ဟုတွာ သောတံ ဆိန္ဒန္တော သီဃေန ဇဝေန ဘဂဝန္တံ ပရတိရံ^၆
နေသိ။ ဘဂဝါ တဿ စိတ္တပ္ပဿာဒံ ဩလောကေတွာ “အယံ ဣတော စတော

၁-ခု ၃-၃၂၁-ဒိဋ္ဌေ ထောက် ဝိသဒိသံ။

၂-ဝသန္တော (က)

၃-သိရေ ကဘာန အဉ္ဇလီ (က)

၄-ဗဟံ ပုညံ (သိ)

၅-မဟာရဟဒေ (သိ)

၆-တိရေ (က)

၇-ပါရံ တိရံ (သိ)

ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ^၁ တတော ပဠာယ သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော
ဇုတော စတုနဂုတေ ကပ္ပေ အမတံ ပါပုဏိဿတိ^၂တိ ဗျာကရိတွာ ပက္ကာမိ။

သော တထာ သုဂတိသုယေဝ ပရိစ္ဆမန္တော^၂ ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ
အညတရဿ ဗြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ ဥတ္တိယော နာမ နာမေန။
သော ဝယပ္ပတ္တော “အမတံ ပရိယေသိဿာမိ”တိ ပရိဗ္ဗာဇကော ဟုတွာ
ဝိစရန္တော ဧကဒိဝသံ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ^၃ ဓမ္မံ သုတွာ^၄ သာသနေ
ပဗ္ဗဇိတွာပိ သီလာဒိနံ အဝိသောမိတတ္တာ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ အသက္ကောန္တော
အညေ ဘိက္ခု။ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ အညံ ဗျာကရေန္တေ ဒိသ္မာ သတ္တာရံ
ဥပသင်္ကမိတွာ သင်္ခေပေနော^၅ ဩဝါဒံ ယာစိ။ သတ္တာပိ တဿ “တသ္မာတိဟ
တွံ ဥတ္တိယ အာဒိမေဝ ဝိသောဓေဟိ”တိအာဒိနာ^၆ သင်္ခေပေနော ဩဝါဒံ
အဒါသိ။ သော တဿ ဩဝါဒေ ဌတွာ ဝိပဿနံ အာရဘိ။ တဿ အာရဇ္ဈ-
ဝိပဿနဿ အာဗာဓော ဥပ္ပဇ္ဇိ။ ဥပ္ပဇ္ဇေ ပန အာဗာဓေ သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ
ဝီရိယာရမ္ဘဝတ္ထု ကတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရေန္တော ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာ-
ပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဂုတ္တံ အပဒါနေ^၇—

“စန္ဒဘာဂါနဒီတီရေ၊ သုသုမာရော အဟံ တဒါ။
သဂေါစရပသုတောဟံ၊ နဒီတိတ္ထံ^၁ အဂစ္ဆဟံ။
သိဒ္ဓတ္ထော တမ္ပိ သမယေ၊ သယမ္ပူ အဂ္ဂပုဂ္ဂလော။
နဒီ^၂ တရိတုကာမော သော၊ နဒီတိတ္ထံ ဥပါဂမိ။
ဥပဂတေ စ သမ္မုဒ္ဓေ၊ အဟမ္ပိ တတ္ထုပါဂမိ^၃။
ဥပဂန္တာန သမ္မုဒ္ဓံ၊ ဣမံ ဝါစံ ဥဒီရယိ^၄။
အဘိရူဟ မဟာဝီရ၊ တာရေဿာမိ အဟံ တုဝံ။
ပေတ္တိကံ ဝိသယံ မယံ၊ အနုကမ္ပ မဟာမုနိ။
မမ ဥဂ္ဂဇ္ဇနံ^၅ သုတွာ၊ အဘိရူဟိ မဟာမုနိ။
ဟဠော ဟဠေန စိတ္တေန၊ တာရေသိ^၆ လောကနာယကံ။
နဒီယာ ပါရိမေ တီရေ၊ သိဒ္ဓတ္ထော လောကနာယကော။
အဿာသေသိ မမံ တတ္ထ၊ အမတံ ပါပုဏိဿတိ။

၁-နိဗ္ဗတ္တိဿတိ (သိ)	၂-သံသရန္တော (သိ)	၃-ဒိသ္မာ ဥပသင်္ကမိတွာ (သိ)
၄-သုတွာ ပရိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ (သိ)	၅-သင်္ခေပေန (က)	၆-သံ ၃-၁၂၄-ပိဋေ။
၇-၃၃-ဂဂ-ပိဋေ။	၈-နဒီတီရံ (က)	၉-မမတံ ဂဇ္ဇနံ (သိ)

တမှာ ကာယာ စပိတွာန၊ ဒေဝလောကံ အဂစ္ဆဟံ။

ဒိဗ္ဗသုခံ အနုဘဝိံ၊ အစ္ဆရာဟိ ပုရက္ခတော။

သတ္တက္ခတ္တုန္တု ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇမကာသဟံ။

တိဏိက္ခတ္တု စက္ကဝတ္တိ၊ မဟိယာ ဣဿရော အဟုံ။

ဝိဝေကမနုယုတ္တောဟံ၊ နိပကော စ သုသံဝုတော။

ဓာရေမိ အန္တိမံ ဒေဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနော။

စတုန္ဒရုတိတော ကပ္ပေ၊ တာရေသိံ ယံ နရာသဘံ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ တရဏာယ ဣဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော သမ္မာ ပဋိပတ္တိယာ ပရိပုဏ္ဏာကာရ-
ဝိဘာဝနမုခေန အညံ ဗျာကရောန္တော “အာဗာဓေ မေ သမုပ္ပန္နော”တိ ဂါထံ
အဘာသိ။

၃၀။ တတ္ထ အာဗာဓေ မေ သမုပ္ပန္နောဘိ သရီရဿ အာဗာဓနတော “အာ-
ဗာဓော”တိ လဒ္ဓနာမေ ဝိသဘာဝဓာတုက္ခောဘဟေတုကေ ရောဂေ မယံ
သဇ္ဇာတေ။ သတိ မေ ဥဒပဇ္ဇထာတိ “ဥပ္ပန္နော ခေါ မေ အာဗာဓော၊ ဌာနံ
ခေါ ပနေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယဒိဒံ အာဗာဓော ဝဇေယျ။ ယာဝ ပနာယံ အာဗာဓော
န ဝဇတိ၊ ဟန္တာဟံ ဝိရိယံ အာရဘာမိ ‘အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ
အဓိဂမာယ အသစ္စိကတဿ သစ္စိကိရိယာယာ’တိ” ဝိရိယာရဟ္မဝတ္ထုဘူတာ
သတိ တဿေဝ အာဗာဓဿဝသေန ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ဝိဠိယမာနဿ မယံ
ဥဒပါဒိ။ တေနာဟ “အာဗာဓော မေ သမုပ္ပန္နော၊ ကာလော မေ
နပ္ပမဇ္ဇိတု”န္တိ။ ဧဝံ ဥပ္ပန္နံ ဟိ သတိံ အင်္ဂုသံ ကတွာ အယံ ထေရော အရဟတ္တံ
ပတ္တောတိ။

ဥတ္တိသတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂ

၁-ဂဟုရတိရိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဗုဒ္ဓော ခုံသေဟိတိ အာယသ္မတော ဂဟုရတိရိယတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော ဣတော ဧကတိံသေ
 ကပ္ပေ သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ မိဂလုဒ္ဓေါ ဟုတွာ အရညေ ဝိစရန္တော
 အဒ္ဓဿ သိဒ္ဓိံ ဘဂဝန္တံ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ ဒေဝနာဂယက္ခာနံ ဓမ္မံ
 ဒေသေန္တိ၊ ဒိဿွာ ပန ပသန္နမာနသော “ဓမ္မော သေ ဝုစ္စတိ”တိ သရေ
 နိမိတ္တံ အဂ္ဂဟေသိ။ သော တေန စိတ္တပ္ပဿာဒေန ဒေဝလောကေ ဥပ္ပန္နော
 ပုန အပရာပရံ သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ
 မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ “အဂ္ဂိဒတ္ထော”တိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော
 ဘဂဝတော ယမကပါဠိဟာရိယံ ဒိဿွာ သဉ္ဇာတပ္ပဿာဒေါသာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ
 ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဂဟုရတိရေ နာမ အရညဋ္ဌာနေ^၁ ဝသတိ။ တေနဿ
 ဂဟုရတိရိယောတိ သမညာ အဟေသိ။ သော ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ
 န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၂—

“မိဂလုဒ္ဓေါ ပုရေ အာသိံ၊ အရညေ ဝိဝိနေ အဟံ။
 အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဒေဝသံဃပုရက္ခတံ။

စတုသစ္စံ ပကာသေန္တိ၊ ဒေသေန္တိ အမတံ ပဒံ။
 အဿောသိံ မရုရံ ဓမ္မံ၊ သိဒ္ဓိနော လောကဗန္ဓုနော။

သောသေ စိတ္တံ ပဿာဒေသိံ၊ အသမပ္ပဋိပုဂ္ဂလေ။
 တတ္ထ စိတ္တံ ပဿာဒေတွာ၊ ဥတ္တရိံ ဒုတ္တရိံ^၃ ဘဝံ။

ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ သညမလဘိ^၄ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ သောသသညာယိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယှံ။ပ။ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဘဂဝန္တံ ဝဋ္ဌိတွာ သာဝတ္ထိယံ^၁ အဂမာသိ။ တဿ
 အာဂတဘာဝံ သုတွာ ဉာတကာ ဥပဂန္တော မဟာဒါနံ ပဝတ္ထေသုံ။ သော
 ကတိပယဒိဝသေ ဝသိတွာ အရညမေဝ ဂန္တုကာမော အဟေသိ။ တံ ဉာတကာ
 “ဘန္တေ အရညံ နာမ ခုံသမကသာဒိဝသေန ဗဟုပရိဿယံ၊ ဣဓေဝ

၁-အညတရဋ္ဌာနေ (သိ)

၂-၃ ၄-၉၇-ပိဋေ။

၃-အတရိံ ဥတ္တရိံ (သိ)

၄-ယံ ပုညမလဘိ (သိ)

၅-သာဝတ္ထိ (သိ)

ဝသထာ”တိ အာဟံသု။ တံ သုတွာ ထေရော “အရညဝါသောယေဝ မယံ ရုစ္စတိ”တိ ဝိဝေကာဘိရတိကိတ္တနမုခေန အညံ ဗျာကရောန္တော “ဗုဒ္ဓော ခုံသေဟီ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၃၁။ တတ္ထ ဗုဒ္ဓော ခုံသေဟီ မကသေဟီတိ ခုံသနသီလတာယ “ခုံသာ”တိ လဒ္ဓနာမာဟိ အန္ဓကမက္ခိကာဟိ၊ မကသသညိတေဟိ စသုစိမုခပါဏေဟိ ဖုဿိ-
တော ဒဋ္ဌောတိ အတ္ထော။ အရညသ္မိန္တိ “ပဉ္စဓနသတိကံ ပစ္စိမ”န္တိ ဝုတ္တအရည-
လက္ခဏသောဂတော အရညေ။ ဗြဟ္မာဝနေတိ မဟာရက္ခဂစ္ဆဂဟနတာယ
မဟာဝနေ အရညာနိယံ။ နာဂေါ သင်္ဂါမသီသေဝါတိ သင်္ဂါမာဝစရော ဟတ္ထိ-
နာဂေါ ဝိယ သင်္ဂါမမုဒ္ဒနိ ပရသေနာသမ္ပဟာရံ။ “အရညဝါသော နာမ
ဗုဒ္ဓါဒီဟိ ဝဏ္ဏိတော ထောမိတော”တိ ဥဿာဟဇာတော သတော သတိမာ
ဟုတွာ တတြ တသ္မိံ အရညေ၊ တသ္မိံ ဝါ ခုံသာဒိသမ္ပဿေ ဥပဋ္ဌိတေ
အဓိဝါသယေ အဓိဝါသေယျ သဟေယျ၊ “ခုံသာဒယော မံ အာဗာဓေန္တိ”တိ
အရညဝါသံ န ဇဟေယျာတိ အတ္ထော။

ဂဟုရတိရိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သုပ္ပိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အဇရံ ဇီရမာနေနာတိ အာယသ္မတော သုပ္ပိယတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိံ သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ အရညာယတနေ ဝသန္တော တတ္ထ ဘဂဝန္တံ
ဒိသ္ဗာ ပသန္ဓမာနသော ဖလာဖလံ အဒါသိ၊ တထာ ဘိက္ခုသံဃဿ။ သော
တေန ပုညကခမ္ပန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ကဿပဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ
ကာလေ ခတ္တိယကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အနက္ကမေန ဝိညတံ ပတ္တော ကလျာဏ-
မိတ္တသန္ဓိဿယေန လဒ္ဓသံဝေဂေါ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဗဟုသုတော
အဟောသိ။ ဇာတိမဒေန သုတမဒေန စ အတ္တာနံ ဥက္ကံသေန္တော ပရေ စ
ဝဇ္ဇေန္တော ဝိဟာသိ။ သော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ တဿ ကမ္မဿ နိဿန္တေန
သာဝတ္ထိယံ ပရိဘူတရူပေ သုသာနဂေါပကကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ သုပ္ပိယောတိဿ
နာမံ အဟောသိ။ အထ ဝိညတံ ပတ္တော အတ္တနော သဟာယဘူတံ

သောပါကတ္ထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ တဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသံဝေဂေါ ပဗ္ဗဇိတွာ သမ္မာပဋိပတ္တိံ ပူရေတွာ “အဇရံ ဇီရမာနေနာ” တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၃၂။ တတ္ထ အဇရန္တိ ဇရာရဟိတံ၊ နိဗ္ဗာနံ သန္တာယာဟ။ တံ ဟိ အဇာတတ္တာ နတ္ထိ ဧတ္ထ ဇရာ၊ ဧတသ္မိံ ဝါ အဓိဂတေ ပုဂ္ဂလဿ သာ နတ္ထိတိ ဇရာဘာဝ-
ဟေတုတောပိ အဇရံ နာမ။ ဇီရမာနေနာတိ ဇီရန္တေန၊ ခဏေ ခဏေ ဇရံ ပါပုဏန္တေန။ တပ္ပမာနေနာတိ သန္တပ္ပမာနေန၊ ရာဂါဒီဟိ ဧကာဒသဟိ အဂ္ဂိဟိ ဒယမာနေန။ နိဗ္ဗုတိန္တိ ယထာဝုတ္တသန္တာပါဘာဝတော နိဗ္ဗုတ-
သဘာဝံ နိဗ္ဗာနံ။ နိမိယန္တိ ပရိဝတ္ထေယျံ စေတာပေယျံ။ ပရမံ သန္တိန္တိ အနဝ-
သေသ၊ ကိလေသာဘိသင်္ခါရပရိဋ္ဌာဟဝူပသမဓမ္မတာယ ဥတ္တမံ သန္တိ။ စတူဟိ ယောဂေဟိ အနုဗန္ဓတ္တာ ယောဂက္ခေမံ။ အတ္တနော ဥတ္တရိတရဿ ကဿစိ အဘာဝတော အနုတ္တရံ။ အယံ ဟေတ္ထ သင်္ခေပတ္ထော—ခဏေ ခဏေ ဇရာယ အဘိဘုယျမာနတ္တာ ဇီရမာနေန၊ တထာ ရာဂဂ္ဂိအာဒီဟိ သန္တပ္ပမာနေန ဂတော ဧဝံ အနိစ္စေန ဒုက္ခေန အသာရေန သဗ္ဗထာပိ အနုပသန္တသဘာဝေန သဥပဒ္ဓဝေန၊ တပ္ပဋိပက္ခဘာဝတော အဇရံ၊ ပရမုပသမဘူတံ ကေနစိ အနုပဒ္ဓုတံ အနုတ္တရံ နိဗ္ဗာနံ နိမိယံ၊ ပရိဝတ္ထေယျံ “မဟာဝတ မေ လာဘော မဟာ ဥဒယော ဟတ္ထဂတော” တိ။ ယထာ ဟိ မနုဿာ ယံ ကိဉ္စ ဘဏ္ဍံ ပရိဝတ္ထေန္တာ နိရပေက္ခာ ဂယမာနေန သမ္ပဟုမာနာ ဟောန္တိ၊ ဧဝမယံ ထေရောပဟိတတ္ထော ဝိဟရန္တော အတ္တနော ကာယေ စ ဇီဝိတေ စ နိရပေက္ခတံ၊ နိဗ္ဗာနံ ပဋိပေသိ-
တတ္ထန္တံ ပကာသေန္တော “နိမိယံ ပရမံ သန္တိ၊ ယောဂက္ခေမံ အနုတ္တရ” န္တိ ဝတွာ တမေဝ ပဋိပတ္တိံ ပရိဗြူဟယန္တော ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ?—

“ဝရုဏော နာမ နာမေန၊ ပြာဟ္မဏော မန္တပါရဂူ။
ဆဇ္ဇေတွာ ဒသ ပုတ္တာနိ၊ ဝနမဇ္ဈောဂဟိ” တဒါ။
အဿမံ သုကတံ ကတွာ၊ သုဝိဘတ္တံ မနောရမံ။
ပဏ္ဏသာလံ ကရိတွာန၊ ဝဿမိ ဝိပိနေ အဟံ။
ပဒုမုတ္တရော လောကဝိဇ္ဇာ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟော။
မမုဒ္ဓရိတုကာမော သော၊ အာဂစ္ဆိ မမ အဿမံ။

၁-အဇရတ္တာ (က)

၄-နိဗ္ဗိဿံ (သိ)

၇-၃ ၄-၉၇-ဝိဇ္ဇာဒီသု။

၂-နိဗ္ဗုတဘာဝေါ (သိ)၊ နိဗ္ဗုတဘာဝံ (က)

၅-နိရပေက္ခံ (သိ)

၃-နိဗ္ဗိဿန္တိ (သိ)

၆-ပဋိသေဝိတဗ္ဗတန္တု (သိ)

၈-ဝနမဇ္ဈောဂမိံ (သိ)

ယာဝတာ ဝနသဏ္ဍာမိ၊ ဩဘာသော ဝိပုလော အဟု။
ဗုဒ္ဓဿ အာနုဘာဝေန၊ ပဇ္ဇလီ ဝိဝိနံ တဒါ။

ဒိသ္မာန တံ ပါဠိဟိရံ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ တာဒိနော။
ပတ္တပုဋ် ဂဟေတွာန၊ ဖလေန ပူဇယိံ အဟံ။

ဥပဂန္တာန သမ္ပန္နံ၊ သဟခါရိမဒါသဟံ။
အနုကမ္ပာယ မေ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဟ္မိ။

ခါရိဘာရံ ဂဟေတွာန၊ ပစ္ဆတော ဧဟိ မေ တုဝံ။
ပရိဘုတ္တေ စ သံဃမ္ပိ၊ ပုညံ တဝ ဘဝိဿတိ။

ပုဋကံ တံ ဂဟေတွာန၊ ဘိက္ခုသံဃဿ ဒါသဟံ။
တတ္ထ စိတ္တံ ပဿာဒေတွာ၊ တုသိတံ ဥပပဇ္ဇဟံ။

တတ္ထ ဒိဗ္ဗေဟိ နစ္စေဟိ၊ ဂိတေဟိ ဝါဒိတေဟိ စ။
ပုညကမ္ပေန သံယုတ္တံ၊ အနုဘောမိ သဒါ သုခံ။

ယံ ယံ ယောနုပပဇ္ဇာမိ၊ ဒေဝတ္တံ အထ မာနသံ။
ဘောဂေ မေ ဦနတာ နတ္ထိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ယာဝတာ စတုရော ဒီပါ၊ သသမုဋ္ဌါ သပဗ္ဗတာ။
ဖလံ ဗုဒ္ဓဿ ဒတွာန၊ ဣဿရံ ကာရယာမဟံ။

ယာဝတာ ယေ ပက္ခိဂဏာ၊ အာကာသေ ဥပ္ပတန္တိ စေ။
တေဝိ မေ ဝသမန္တေန္တိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ယာဝတာ ဝနသဏ္ဍာမိ၊ ယက္ခာ ဘူတာ စ ရက္ခဿာ။
ကုမ္ဘဏ္ဍာ ဂရုဋ္ဌာ စာဝိ၊ ပါရိစရိယံ ဥပေန္တိ မေ။

ကုမ္ဘာ သောဏာ မဓုကာရာ၊ ခုံသာ စ မကသာ ဥဘော။
တေဝိ မံ ဝသမန္တေန္တိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

သုပဏ္ဍာ နာမ သကုဏာ၊ ပက္ခိဇာတာ မဟဗ္ဗလာ။
တေဝိ မံ သရဏံ ယန္တိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ယေဝိ ဒီဃာယုကာ နာဂါ၊ ဣဒ္ဓိမန္တော မဟာယဿာ။
တေဝိ မံ ဝသမန္တေန္တိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

သီဟာ ဗျုပ္ပါ စ ဒိဝီ စ၊ အစ္ဆကောကတရစ္ဆကာ^၁။

တေပိ မံ ဝသမန္နေန္တိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ဩသဓိ တိဏဝါသီ စ၊ ယေ စ အာကာသဝါသီနော။

သဗ္ဗေ မံ သရဏံ ယန္တိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

သုဒုဒ္ဓသံ သုနိပုဏံ၊ ဂမ္ဘီရံ သုပ္ပကာသိတံ။

ဇဿယိတွာ ဝိဟရာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ဝိမောက္ခေ အဋ္ဌ ဗုသိတွာ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။

အာတာပီ နိပကော စာဟံ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ယေ ဖလဋ္ဌာ ဗုဒ္ဓပုတ္တာ၊ ဒီဏဒေါသာ မဟာယသာ။

အဟမညတရော တေသံ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

အဘိညာပါရမီ^၂ ဂန္ဓာ၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။

သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။

တေဝိဇ္ဇာ ဣဒ္ဓိပတ္တာ စ၊ ဗုဒ္ဓပုတ္တာ မဟာယသာ။

ဒိဗ္ဗသောတံ သမာပန္နာ၊ တေသံ အညတရော အဟံ။

သတသဟသိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိ^၃ တဒါ။

ဒုဂ္ဂတိ^၄ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ^၅န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာပိ တမေဝ ဂါထံ အညာဗျာကရဏဝသေန အဘာသိ။

သုပ္ပါယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-သောပါကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယထာပိ ဧကပုတ္တသို့န္တိ အာယသ္မတော သောပါကတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၁? သော ကိရ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော ဟုတွာ တတ္ထ တတ္ထ
 ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော ကကုသန္ဓဿ ဘဂဝတော ကာလေအည-
 တရဿ ကုဋုမ္ဘိကဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ဒိသွာ
 ပသန္တစိတ္တော ဗီဇပူရဖလာနိ သတ္ထု ဥပနေသိ။ ပဋိဂ္ဂဟေသိ ဘဂဝါ အနုကမ္ပံ

ဥပါဒါယ။ သော ဘိက္ခုသံဃေ ၈ အဘိပ္ပသန္ဓော သလာကဘတ္တံ ပဋ္ဌပေတွာ သံဃုဒ္ဓေသဝသေန တိဏ္ဍံ ဘိက္ခုနံ ယာဝတာယုကံ ဒီရဘတ္တံ အဒါသိ။ သော တေဟိ ပုညကမ္မေဟိ အပရာပရံ ဒေဝမနုဿေသု သမ္ပတ္တိ^၁ အနုဘဝန္တော ကေဒါ မနုဿယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တော ကေဿ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ဒီရဘတ္တံ အဒါသိ။ ဧဝံ တတ္ထ တတ္ထ ပုညာနိ ကတွာ သုဂတီသု ဧဝ ပရိဗ္ဗမန္တော^၂ ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ပုရိမကမ္မနိဿန္တေန သာဝတ္ထိယံ အညတရာယ ဒုဂ္ဂတိတ္ထိယာ ကုန္တိမိ ပဋိသန္ဓိ^၃ ဂဏှိ။ တဿ မာတာ ဒသ မာသေ ကုန္တိနာ ပရိဟရိတွာ ပရိပက္ကေ ဂစ္ဆေ ဝိဇာယနကာလေ ဝိဇာယိတုံ အသက္ကောန္တိ မုစ္ဆံ အာပဇ္ဇိတွာ ဗဟုဝေလံ မတာ ဝိယ နိပဇ္ဇိ။ တံ ဉာတကာ “မတာ”တိ သညာယ သုသာနံ နေတွာ စိတကံ အာရောပေတွာ ဒေဝတာနုဘာဝေန^၄ ဝါတဝုဋ္ဌိယာ ဥဋ္ဌိတာယ အဂ္ဂိ အဒတွာ ပက္ကမိ^၅သု။ ဒါရကော ပစ္စိမဘဝိကတ္တာ ဒေဝတာနုဘာဝေန မာတုကုန္တိတော အရောဂေါ နိက္ခမိ။ မာတာ ပန ကာလမကာသိ။ ဒေဝတာ တံ ဂဟေတွာ မနုဿရူပေန သုသာနဂေါပကဿ ဂေဟေ ဌပေတွာ ကတိပယကာလံ ပတိ- ရူပေန အာဟာရေန ပေါသေသိ။ တတော ပရံ သုသာနဂေါပကော ၈ နံ အတ္တနော ပုတ္တံ ကတွာ ဝဓေတိ။ သော တထာ ဝဓေန္တော တဿ ပုတ္တေန သုပိယေန နာမ ဒါရကေန သဒ္ဓိ^၆ ကိဋ္ဌန္တော ဝိစရတိ။ တဿ သုသာနေ ဇာတသံဝဓုဘာဝတော သောပါကောတိ သမညာ အဟောသိ။

အထေကဒိဝသံ သတ္တဝသိကံ တံ ဘဂဝါ ပစ္စုသဝေလာယ ဉာဏဇာလံ ပတ္တရိတွာ ဝေနေယျဗန္ဓဝေ ဩလောကေတွာ^၇ ဉာဏဇာလန္တောဂဓံ ဒိသ္မာ သုသာနဌာနံ အဂမာသိ။ ဒါရကော ပုဗ္ဗဟေတုနာ စောဒိယမာနော ပသန္ဓ- မာနသော သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဋ္ဌိတွာ အဋ္ဌာသိ။ သတ္တာ တဿ ဓမ္မံ ကထေသိ။ သော ဓမ္မံ သုတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇိ ယာစိတွာ “ပိတရာ အနုညာတောသိ”တိ ဝုတ္တော ပိတရံ သတ္ထု သန္တိကံ နေသိ^၈။ တဿ ပိတာ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဋ္ဌိတွာ “ဘန္တေ ဣမံ ဒါရကံ ပဗ္ဗာဇေထာ”တိ အနုဇာနိ။ သတ္တာ တံ ပဗ္ဗာဇေတွာ မေတ္တာဘာဝနာယ နိယောဇေသိ။ သော မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ သုသာနေ ဝိဟရန္တော နစိရသေဝ မေတ္တာဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ ဝိပဿနံ ဝဓေတွာ အရဟတ္တံ သစ္စာကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

၁-သမ္ပတ္တိယော (သိ)

၂-သံသရန္တော (သိ)

၃-ဒေဝတာဓိဂ္ဂဟိတေန (က)

၄-ဩလောကေန္တော (သိ)

၅-အာနေသိ (သိ)

၆-ခု ၄-၂၄-ပိဋ္ဌေ။

“ကကုသန္ဓော မဟာဝီရော၊ သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂူ။
 ဂဏမှာ ဝူပကဋ္ဌော သော၊ အဂမာသိ ဝနန္တရံ။
 ဗီဇမိဉ္စ ဂဟေတွာန၊ လတာယ အာဂုဏိ အဟံ။
 ဘဂဝါ တမှိ သမယေ၊ ဈာယတေ ပဗ္ဗတန္တရေ။
 ဒိသ္မာနဟံ ဒေဝဒေဝံ၊ ဝိပ္ပသန္ဓေန စေတသာ။
 ဒက္ခိဏေယျဿ ဝီရဿ၊ ဗီဇမိဉ္စ မဒါသဟံ။
 ဣမသ္မိယေဝ ကပ္ပမှိ၊ ယံ မိဉ္စမဒဒိ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗီဇမိဉ္စသိဒ္ဓိံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ ဟုတွာ ပန အညေသံ သောသာနိကဘိက္ခုနံ မေတ္တာဘာဝနာဝိမိံ^၄
 ဒဿေန္တော “ယထာပိ ဧကပုတ္တသ္မိ”န္တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၃၃။ တတ္ထ ယထာပိ ဩပဗ္ဗတ္တေ နိပါတော။ ဧကပုတ္တသ္မိန္တိ ပုနာတိ စ
 ကုလဝံသံ တာယတိ စာတိ^၁ ပုတ္တော၊ အတြဇာဒိဘေဒေါ ပုတ္တော။ ဧကော
 ပုတ္တော ဧကပုတ္တော၊ တသ္မိ ဧကပုတ္တသ္မိ။ ဝိသယေ စေတံ ဘုမ္မဝစနံ။ ဝိယသ္မိန္တိ
 ဝိယာယိတဗ္ဗတာယ စေဝ ဧကပုတ္တတာယ စ ရူပသီလာစာရာဒိဟိ စ ပေမ-
 ကရဏဋ္ဌာနဘူတေ။ ကုသလီတိ ကုသလံ ဝုစ္စတိ ခေမံ သောတ္ထိဘာဝေါ၊ တံ
 လဘိတဗ္ဗံ ဧတဿ အတ္ထိတိ ကုသလီ၊ သတ္တာနံ ဟိတေသီ မေတ္တဇ္ဈာသယော။
 သဗ္ဗေသု ပါဏေသုတိ သဗ္ဗေသု သတ္တေသု။ သဗ္ဗတ္တာတိ သဗ္ဗာသု ဒိသာသု၊
 သဗ္ဗေသု ဝါ ဘဝါဒီသု၊ သဗ္ဗာသု ဝါ အဝတ္တာသု။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယထာ
 ဧကပုတ္တကေ ဝိယေ မနာပေ မာတာပိတာ ကုသလီ ဧကန္တဟိတေသီ ဘဝေယျ၊
 ဧဝံ ပုရတ္ထိမာဒိဘေဒေါ သဗ္ဗာသု ဒိသာသု၊ ကာမဘဝါဒိဘေဒေသု သဗ္ဗေသု^၂
 ဘဝေသု ဒဟရာဒိဘေဒေါ သဗ္ဗာသု အဝတ္တာသု စ^၃ ဌိတေသု သဗ္ဗေသု
 သတ္တေသု ဧကန္တဟိတေသိတာယ ကုသလီ ဘဝေယျ၊ “မိတ္တော ဥဒါသီနော^၄
 ပစ္စတ္ထိကော”တိ သီမံ အကတွာ သီမာသမ္ပေဒဝသေန သဗ္ဗတ္ထ ဧကရသံ မေတ္တံ
 ဘာဝေယျာတိ။ ဣမံ ပန ဂါထံ ဝတွာ “သစေ”^၅ တုမှေ အာယသ္မန္တော ဧဝံ

၁-မိရဿ (က)

၂-မိဇ္ဇေယျ (သီ၊က)

၃-မိဇ္ဇေယျာယိဒံ (သီ)

၄-မေတ္တာဘာဝနာယ ဝိထိ (သီ) ၅-ပုနာတိ ကုလဝံသံ တာယတိတိ ဝါ (သီ၊က) ၆-ဧကပုတ္တ (သီ)

၇-သဗ္ဗေသု ဝါ (သီ)

၈-အဝတ္တာသုပိ (သီ)

၉-မိတ္တော ဥဒါဟု နော (သီ)

၁၀-သဗ္ဗေ (က)

မေတ္တာဘာဝနံ အနုယုဉ္ဇေယျာထ၊ ယေ တေ ဘဂဝတာ ‘သုခံ သုပတိ’တိ-
အာဒိနာ ဝိကောဒသ မေတ္တာနိသံသာ ဝုတ္တာ၊ ဧကံသေန တေသံ ဘာဂိနော
ဘဝထာ”တိ ဩဝါဒမဒါသိ။

သောပါကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ပေါသိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အနာသန္ဓဝရာတိ အာယသ္မတော ပေါသိယတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဝိဝေဇ္ဇပနိဿယံ
ဗဟံ ကုသလံ ဥပစိနိတွာ သုဂတိသု ဧဝံ သံသရန္တော ဣဝော ဒွေနဝုတေ၊
ကပ္ပေ တိဿဿ ဘဂဝတော ကာလေ မိဂလုဒ္ဓေါ ဟုတွာ အရညေ ဝိစရတိ။
အထ ဘဂဝါ တဿ အနုဂ္ဂဟံ ကာတုံ အရညံ ဂန္ဓာ တဿ စက္ခုပထေ
အတ္တာနံ ဒသေသိ။ သော ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓစိတ္တော အာဝုဓံ နိက္ခိပိတွာ
ဥပသင်္ကမိတွာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂယ အဋ္ဌာသိ။ ဘဂဝါ နိသိဒ္ဓိတုကာမတံ ဒသေသိ။
သော တာဝဒေဝ တိဏမုဋ္ဌိယော ဂဟေတွာ သမေ ဘူမိဘာဂေ သက္ကစ္စံ
သန္တရိတွာ အဒါသိ။ နိသိဒ္ဓိ တတ္ထ ဘဂဝါ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ။ နိသိန္ဓေ ပန
ဘဂဝတိ အနုပုဂံ ပီတိသောမနဿံ ပဋိသံဝေဒေန္တော ဘဂဝန္တံ ဝန္တိတွာ သယမ္ပိ
ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိ။ အထ ဘဂဝါ “တ္ထေကံ ဝဇ္ဇတိ ဣမဿ ကုသလဗီဇ”န္တိ
ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကာမိ။ အစိရပက္ကန္တေ ဘဂဝတိ တံ သီဟော မိဂရာဇာ
ဃာတေသိ။ သော ကာလင်္ကတော ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ။ “သော ကိရ
ဘဂဝတိ အနုပဂစ္ဆန္တေ? သီဟေန ဃာတိတော နိရယေ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ”တိ
တံ ဒိသ္မာ ဘဂဝါ သုဂတိယံ နိဗ္ဗတ္တနတ္ထံ ကုသလဗီဇရောပနတ္ထန္တ ဥပသင်္ကမိ။

သော တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ တတော ဒေဝလောကတော စရိတွာ
သုဂတိသုယေဝ ပရိဝတ္တေန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ အညတရဿ
မဟာဝိဘဝဿ သေဋ္ဌိနော ပုတ္တော သင်္ဂါမဇိတတ္ထေရဿ ကနိဋ္ဌဘာတာ ဟုတွာ
နိဗ္ဗတ္တိ။ ပေါသိယောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ဒါရပရိဂ္ဂဟံ
ကတွာ ဧကံ ပုတ္တံ လဘိတွာ အန္တိမဘဝိကတာယ ဓမ္မတာယ စောဒိယမာနော
ဇာတိအာဒိံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္နသံဝေဂေါ ပဗ္ဗဇိတွာ အရညံ ပဝိသိတွာ ဝုပကဋ္ဌော

ဟုတွာ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနံ^၁ အနုယုဇ္ဇန္တော နစိရဿေဝ ဝိပဿနံ
ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၂—

“ဟိမဝန္တဿာဝိဇ္ဇရေ၊ လမ္ဗကော နာမ ပဗ္ဗတော။
တတ္ထေဝ တိဿော သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ အဗ္ဘောကာသမ္ဘိ စက်မိ။
မိဂလုဒ္ဓေါ တဒါ အာသိ၊ အရညေ ကာနနေ အဟံ။
ဒိဿာန တံ ဒေဝဒေဝံ၊ တိဏမုဗ္ဗိမဒါသဟံ။
နိသီဒနတ္ထံ ဗုဒ္ဓဿ၊ ဒတွာ စိတ္တံ ပသာဒယိ။
သမ္ဗုဒ္ဓံ အဘိဝါဒေတွာ၊ ပက္ကာမိ ဥတ္တရာမုခေါ။
အစိရံ ဂတမတ္တဿ၊ မိဂရာဇာ အပေါထယိ။
သီဟေန ပေါထိတော၊ သန္တော၊ တတ္ထ ကာလက်တော အဟံ။
အာသန္တေ မေ ကတံ ကမ္ပံ၊ ဗုဒ္ဓသေဠေ အနာသဝေ။
သုမုတ္တော သရဝေဂေါဝ၊ ဒေဝလောကမဂစ္ဆဟံ။
ယူပေါ တတ္ထ သုဘော အာသိ၊ ပုညကမ္မာဘိနိဗ္ဗိတော။
သဟဿကဏ္ဍော သတဘေဏှ၊ ဓဇာလု ဟရိတာမယော။
ပဘာ နိဗ္ဗါဝတေ တဿ၊ သတရံသီဝ ဥဂ္ဂတော။
အာကိဏ္ဍော ဒေဝကညာဟိ၊ အာမောဒိ ကာမကာမိဟံ။
ဒေဝလောကာ စပိတွာန၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
အာဂန္တာန မနုဿတ္ထံ၊ ပတ္တောမ္ဘိ အာသဝက္ခယံ။
စတုန္ဒရုတိတော ကပ္ပေ၊ နိသီဒနမဒါသဟံ။
ဒုဂ္ဂတိ နာဘိဇာနာမိ၊ တိဏမုဠေ ဣဒံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္တာ ဘဂဝန္တံ ဝဋ္ဋိတုံ သာဝတ္ထိံ အာဂတော ဉှတိံ^၄
အနုကမ္မာယ ဉှတိဂေဟံ အဂမာသိ။ တတ္ထ နံ ပုရာဏဒုတိယိကာ ဝဋ္ဋိတွာ
အာသနဒါနာဒိနာ ပဌမံ ဥပါသိကာ ဝိယ ဝတ္ထံ ဒဿေတွာ ထေရဿ
အဇ္ဈာသယံ အဇာနန္တိ ပစ္ဆာ ဣတ္ထိကုတ္တာဒိဟိ ပလောဘေတုကာမာ

၁-တစပဉ္စကကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနံ (သီ)

၃-ပါတိတော (သီ)

၂-ခု ၄-၁၀၁-ပိဋေ။

၄-ဉှတိနံ (သီ)

အဟောသိ။ ထေရော “အဟော အန္ဓဗာလာ မာဒိသေဝိ နာမ ဧဝံ ပဋိ-
ပဇ္ဇတိ”တိ စိန္တေတွာ ကိဉ္စိ အဝတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ အရညမေဝ ဂတော။ တံ
အာရညကာ ဘိက္ခု။ “ကိ” အာပုသော အတိလဟုံ နိဝတ္တောသိ^၁၊ ဉာတကေဟိ
န ဒိဋ္ဌောသိ”တိ ပုစ္ဆိံသု။ ထေရော တတ္ထ ပဝတ္ထိံ အာစိက္ခန္တော “အနာသန္ဓဝရာ
တော”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၃၄။ တတ္ထ အနာသန္ဓဝရာတိ တော ဣတ္ထိယော န အာသန္ဓာ အနုပဂတာ၊
ဥရေ ဧဝ ဝါ ဌိတာ ဟုတွာ ဝရာ ပုရိသဿ သေဋ္ဌာ ဟိတာဝဟာ၊ တဉ္စ ခေါ
နိစ္စမေဝ သဗ္ဗကာလမေဝ၊ န ရတ္တိမေဝ၊ န ဒိဝါပိ၊ န ရဟောဝေလာယပိ။
ဝိဇာနတာတိ ဝိဇာနန္တေန။ “အနာသန္ဓဝရာ”တိပိ ပါဠိ၊ သော ဧဝတ္ထော။
အယံ ဟေတ္ထ အဓိပ္ပါယော—စဏ္ဍာဟတ္ထိအဿမဟိံ သသိဟဗျုပ္ပယက္ခရက္ခသ-
ဝိသာစာပိ မနုဿာနံ အနုပသင်္ကမန္တာ ဝရာ သေဋ္ဌာ၊ န အနတ္တာဝဟာ၊ တေ
ပန ဥပသင်္ကမန္တာ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံယေဝ အနတ္တံ ကရေယျ။ ဣတ္ထိယော ပန
ဥပသင်္ကမိတွာ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ သဗ္ဗရာယိကံ ဝိမောက္ခနိဿိတမ္ပိ အတ္တံ ဝိနာသေတွာ
မဟန္တံ အနတ္တံ အာပါဒေန္တိ၊ တသ္မာ အနာသန္ဓဝရာ တော နိစ္စမေဝ
ဝိဇာနတာတိ။ ဣဒါနိ တမတ္ထံ အတ္တပနာယိကံ ကတွာ ဒဿေန္တော
“ဂါမာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဂါမာတိ ဂါမံ။ ဥပယောဂတ္ထေ ဟိ ဧတံ
နိဿက္ကဝစနံ။ အရညမာဂဗ္ဗာတိ အရညတော အာဂန္တော။ မ-ကာရော
ပဒသန္တိကရော၊ နိဿက္ကေ စေတံ ဥပယောဂဝစနံ။ တတောတိ မဇ္ဈကတော။
အနာမန္တေတွာတိ အနာလပိတွာ ပုရာဏဒုတိယိကံ “အပ္ပမတ္တာ ဟောဟိ”တိ
တ္ထေကမ္ပိ အဝတွာ။ ပေါသိယောတိ အတ္တာနမေဝ ပရံ ဝိယ ဝဒတိ။ ယေ ပန
“ပက္ကာမိ”န္တိ ပဋ္ဌန္တိ၊ တေသံ အဟံ ပေါသိယော ပက္ကာမိန္တိ ယောဇနာ။ ယေ
ပန “သာ ဣတ္ထိ ထေရံ ဃရံ ဥပဂတံ ဘောဇေတွာ ပလောဘေတုကာမာ
ဇာတာ၊ တံ ဒိသ္မာ ထေရော တာဝဒေဝ ဂေဟတော နိက္ခမိတွာ ဝိဟာရံ
ဂန္တော အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနေ မဇ္ဈကေ နိသီဒိ။ သာပိ ခေါ ဣတ္ထိ ပစ္ဆာဘတ္တံ
အလင်္ကတပဋိယတ္တာ ဝိဟာရေ ထေရဿ ဝသနဋ္ဌာနံ ဥပသင်္ကမိ။ တံ ဒိသ္မာ
ထေရော ကိဉ္စိ အဝတွာ^၂ ဥဋ္ဌာယ ဒိဝါဋ္ဌာနမေဝ ဂတော”တိ ဝဒန္တိ၊ တေသံ
“ဂါမာ အရညမာဂဗ္ဗာ”တိ ဂါထာပဒဿ အတ္ထော ယထာရုတဝသေနော^၃
နိယုတိ။ ဝိဟာရော ဟိ ဣဓ “အရည”န္တိ အဓိပ္ပေတော။

ပေါသိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သာမညကနိစ္ဆေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သုခံ သုခတ္ထောတိ အာယသ္မတော သာမညကနိစ္ဆေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော ဟုတွာ တတ္ထ
 တတ္ထ ဘဝေ ကုသလံ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကနဂုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိဿ
 ဘဂဝတော ကာလေ မနုဿယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တော ဝိပဿိံ ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ
 ပသန္တမာနသော ဧကံ မဉ္ဇိ အဒါယိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု
 သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ အညတရဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ ပုတ္တော ဟုတွာ
 နိဗ္ဗတ္တိ။ သာမညကနိတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝိညတံ ပတ္တော
 သတ္တု ယမကပါဠိဟာရိယံ ဒိသ္မာ ပသန္တမာနသော သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ
 စရိယာနုကူလံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ
 ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“ဝိပဿိနော ဘဂဝတော၊ လောကဇေဋ္ဌဿ တာဒိနော။

ဧကံ မဉ္ဇိ မယာ ဒိန္တံ၊ ပသန္တေန သပါဏိနာ။

ဟတ္ထိယာနံ အဿယာနံ၊ ဒိဗ္ဗယာနံ သမဇ္ဈဂံ ၂။

တေန မဇ္ဈကဒါနေန၊ ပတ္တောမ္ဘိ အာသဝက္ခယံ။

ဧကနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ မဇ္ဈမဒဒိံ တဒါ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ မဉ္ဇဒါနသိဒ္ဓိံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ထေရဿ ပန ဂိဟိသဟာယကော ကာတိယာနော ၄ နာမ ပရိဗ္ဗာဇကော
 ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒတော ပဋ္ဌာယ တိတ္ထိယာနံ ဟတလာဘသက္ကာရတာယ ဃာသန္တာဒန-
 မတ္တမ္ဘိ အလဘန္တော အာဇီဝကာပကတော ၁ ထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ “တုမေ
 သာကိယပုတ္တိယာ နာမ မဟာလာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပ္ပတ္တာ သုခေန ဇီဝထ၊ မယံ ပန
 ဒုက္ခိတာ ကိစ္ဆဇီဝိကာ၊ ကထံ န ခေါ ပဋိပဇ္ဇမာနဿ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကဉ္စေဝ
 သမ္ပရာယိကဉ္စ သုခံ သမ္ပဇ္ဇတိ”တိ ပုစ္ဆိ။ အထဿ ထေရော “နိပ္ပရိယာ-
 ယတော သုခံ နာမ လောကုတ္တရသုခမေဝ၊ တဉ္စ တဒနုရူပံ ပဋိပတ္တိံ
 ပဋိပဇ္ဇန္တဿေဝါ”တိ အတ္တနာ တဿ အဓိဂတဘာဝံ ပရိယာယေန ဝိဘာ-
 ဝေန္တော “သုခံ သုခတ္ထော လဘတေ တဒါစရ”န္တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၁-၃ ၃-၃၂၈-ပိဋေ။
 ၄-ကာဋိယာနော (က)

၂-ရထယာနံ လဘာမဟံ (သိ)

၃-မဉ္ဇဿ (သိ)
 ၅-အာဇီဝိပကတော (?)

၃၅။ တတ္ထ သုခန္တိ နိရာမိသံ သုခံ ဣဓာမိပ္ပေတံ။ တဉ္စ ဖလသမာပတ္တိ စေဝ
 နိဗ္ဗာနဉ္စ။ တထာ ဟိ “အယံ သမာဓိ ပစ္စုပ္ပန္နသုခေါ စေဝ အာယတိ” စ
 သုခဝိပါကော”^၁ “နိဗ္ဗာနံ ပရမံ သုခ”န္တိ^၂ စ ဝုတ္တံ။ သုခတ္ထောတိ သုခပ္ပ-
 ယောဇနော၊ ယထာဝုတ္တေန သုခေန အတ္ထိကော။ လဘဇေတိ ပါပုဏာတိ၊
 အတ္ထိကဿေဝေဒံ သုခံ၊ န ဣတရဿ။ ကော ပန အတ္ထိကောတိ အာဟ
 “တဒါစရ”န္တိ တဒတ္ထံ အာစရန္တော၊ ယာယ ပဋိပတ္တိယာ တံ ပဋိပတ္တိ^၃
 ပဋိပဇ္ဇန္တောတိ အတ္ထော။ န ကေဝလံ တဒါစရံ သုခမေဝ လဘတေ၊ အထ
 ခေါ ကိတ္တိဉ္စ ပပ္ဖေါတိ “ဣတိပိ သီလဝါ သုပရိသုဒ္ဓကာယဝစိကမ္မန္တော
 သုပရိသုဒ္ဓါဇီဝေါ ဈာယိ ဈာနယုတ္တော”တိအာဒိနာ ကိတ္တိ^၄ ပရမ္မုခါ
 ပတ္တုဋ္ဌယသတံ ပါပုဏာတိ။ ယသ’ဿ ဝဇ္ဇတိတိ သမ္မုခေ ဝုဏာဘိတ္တဝ-
 သင်္ခါတော ပရိဝါရသမ္ပဒါသင်္ခါတော စ ယသော အဿ ပရိဗြူဟတိ။ ဣဒါနိ
 “တဒါစရ”န္တိ သာမညတော ဝုတ္တမတ္ထံ သရူပတော ဒဿေန္တော “ယော
 အရိယမဋ္ဌဂီကမဉ္ဇသံ ဥဇုံ၊ ဘာဝေတိ မဂ္ဂံ အမတဿ ပတ္တိယာ”တိ အာဟ။
 တဿတ္ထော—ယော ပုဂ္ဂလော ကိလေသေဟိ အာရကတ္တာ ပရိသုဒ္ဓဋ္ဌေန
 ပဋိပဇ္ဇန္တနံ အရိယဘာဝကရဏဋ္ဌေန စ အရိယံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိအဋ္ဌင်္ဂ-
 သမုဒါယတာယ အဋ္ဌဂီကံ၊ အန္တဒ္ဓယရဟိတမဇ္ဈိမပဋိပတ္တိဘာဝတော အကုဋိ-
 လဋ္ဌေန အဉ္ဇသံ၊ ကာယဝင်္ကာဒိပ္ပဟာနတော ဥဇုံ၊ နိဗ္ဗာနတ္ထိကေဟိ မဂ္ဂ-
 နိယဋ္ဌေန ကိလေသေ မာရေန္တော ဂမနဋ္ဌေန စ “မဂ္ဂ”န္တိ လဒ္ဓနာမံ
 ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒံ အမတဿ အသင်္ခတာယ ဓာတုယာ ပတ္တိယာ
 အဓိဂမာယ ဘာဝေတိ အတ္တနော သန္တာနေ ဥပ္ပါဒေတိ ဝဇ္ဇေတိ စ၊ သော
 နိပ္ပရိယာယေန “သုခတ္ထော တဒါစရ”န္တိ ဝုတ္တတိ၊ တသ္မာ ယထာဝုတ္တံ သုခံ
 လဘတိ။ တံ သုတွာ ပရိဗ္ဗာဇကော ပသန္နမာနသော ပဗ္ဗဇိတွာ သမ္မာ
 ပဋိပဇ္ဇန္တော နစိရဿေဝ ဝိပဿနံ ဝဇ္ဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ ဣဒမေဝ
 ထေရဿ အညာဗျာကရဏံ အဟောသိ။

သာမညကာနိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ကုမာပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သာဓု သုတန္တိ အာယသ္မတော ကုမာပုတ္တတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ^၁
 သော ကိရ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော ဣတော ကေနဂုတေ ကပ္ပေ
 အဇိနစမ္ပဝသန္ဓော တာပသော ဟုတွာ ဗန္ဓုမတိနဂရေ ရာဇယျာနေ ဝသန္ဓော
 ဝိပဿိံ^၂ ဘဂဝန္တံ ပဿိတွာ ပသန္ဓမာနသော ပါဒဟန္တုနုတေလံ အဒါသိ။
 သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တော။ တတော ပဋ္ဌာယ
 သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ အဝန္တိရဋ္ဌေ ဝေဠုကဏ္ဍက-
 နဂရေ ဂဟပတိကုလေ နိဗ္ဗတ္တော။ “နန္ဒော”တိဿ နာမံ အကံသု။ မာတာ
 ပနဿ ကုမာ နာမ၊ တေန ကုမာပုတ္တောတိ ပညာယိတ္ထ။ သော အာယသ္မ-
 တော သာရိပုတ္တဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ လဒ္ဓပ္ပသာဒေါ ပဗ္ဗဇိတွာ^၃ ကတပုဗ္ဗ-
 ကိစ္စော ပရိယန္တပဗ္ဗတပသေ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ
 အသက္ခောန္တော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ သောစေတွာ
 သပ္ပါယဋ္ဌာနေ^၂ ဝသန္တော ဝိပဿနံ ဝစေတွာ အရဟတ္တံ သစ္စာကာသိ။ တေန
 ဂုတ္တံ အပဒါနေ^၄—

“နဂရေ ဗန္ဓုမတိယာ၊ ရာဇယျာနေ ဝသာမဟံ။
 စမ္ပဝါသီ တဒါ အာသိံ၊ ကမဏ္ဍလုဓရော^၄ အဟံ။

အဒ္ဓသံ ဝိမလံ ဗုဒ္ဓံ၊ သယန္တု အပရာဇိတံ။
 ပဓာနံ ပဟိတတ္ထံ တံ၊ ဈာယိံ ဈာနရတံ ဝသိံ။

သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓဉ္စ၊ ဩသတိဏ္ဍမနာသဝံ။
 ဒိသ္မာ ပသန္ဓသုမနော၊ အဟန္တုနမဒါသဟံ။

ကေနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ အဟန္တုနမဒါသဟံ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ အဟန္တုနသိဒ္ဓံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အရညေ ကာယဒဗ္ဗိဗဟုလေ ဘိက္ခု။ ဒိသ္မာ တေ
 ဩဝဒန္တော သာသနဿ နိယျာနိကဘာဝံ ပကာသေန္တော “သာဓု သုတံ
 သာဓု စရိတက”န္တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၁-ပဗ္ဗဇိတွာ လဒ္ဓုပသမ္ပဒေါ (သီ)
 ၃-၃ ၄-၁၀၃-ပိဋေ။

၂-သပ္ပါယဋ္ဌာနေဝ (သီ)
 ၄-ကမဏ္ဍလုဓရော (သီ)

၃၆။ တတ္ထ သာရုတိ သုန္ဒရံ။ သုတန္တိ သဝနံ။ တဉ္စ ခေါ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿိတံ
 ဝိသေသတော အပ္ပိစ္ဆတာဒိပဋိသံယုတ္တံ ဒသကထာဝတ္ထုသဝနံ ဣဓာမိပ္ပေတံ။
 သာရု စရိတကန္တိ တဒေဝ အပ္ပိစ္ဆတာဒိစရိတံ စိတ္တံ။ သာရုစရိတမေဝ ဟိ
 “စရိတက”န္တိ ဝုတ္တံ။ ပဒုဒ္ဒယေနာပိ ဗာဟုသစ္စံ တဒနုရူပံ ပဋိပတ္တိဉ္စ “သုန္ဒရ”န္တိ
 ဒဿေတိ။ သဒါတိ သဗ္ဗကာလေ နဝကမဇ္ဈိမထေရကာလေ၊ သဗ္ဗေသု ဝါ
 ဣရိယာပထက္ခဏေသု။ အနိကေတဝိဟာရောတိ ကိလေသာနံ နိဝါသနဋ္ဌာန-
 ဌေန ပဉ္စကာမဂုဏာ နိကေတာ နာမ၊ လောကီယာ ဝါ ဆဋ္ဌာရမ္မဏဓမ္မာ။
 ယထာဟ “ရူပနိမိတ္တ”နိကေတဝိသာရဝိနိဗန္ဓာ ခေါ ဂဟပတိ “နိကေတ-
 သာရီ”တိ ဝုတ္တိ”တိအာဒိ၊။ တေသံ နိကေတာနံ ပဟာနတ္ထာယ ပဋိပဒါ
 အနိကေတဝိဟာရော။ အတ္ထပုစ္ဆနန္တိ တံ? အာဇာနိတုကာမဿ ကလျာဏမိတ္တံ
 ဥပသင်္ကမိတွာ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကပရမတ္ထပဘေဒဿ ပုစ္ဆနံ၊ ကုသလာဒိ-
 ဘေဒဿ ဝါ အတ္ထဿ သဘာဝဓမ္မဿ “ကိ”ဘန္တေ ကုသလံ၊ ကိ”အကုသလံ၊
 ကိ”သာဝဇ္ဇံ၊ ကိ”အနဝဇ္ဇံ”န္တိအာဒိနာ၊ ပုစ္ဆနံ အတ္ထပုစ္ဆနံ။ ပဒက္ခိဏကမ္မန္တိ
 တံ ပန ပုစ္ဆိတွာ ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိဘာဝေန တဿ ဩဝါဒေ အဓိဋ္ဌာနံ သမ္မာ-
 ပဋိပတ္တိ။ ဣဓာပိ “သာရု”တိ ပဒံ အာနေတွာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဧတံ သာမညန္တိ
 “သာရု သုတ”န္တိအာဒိနာ ဝုတ္တံ ယံ သုတံ၊ ယဉ္စ စရိတံ၊ ယော စ အနိကေတ-
 ဝိဟာရော၊ ယဉ္စ အတ္ထပုစ္ဆနံ၊ ယဉ္စ ပဒက္ခိဏကမ္မံ၊ ဧတံ သာမညံ ဧသော
 သမဏဘာဝေါ၊။ ယသ္မာ ဣမာယ ဧဝ ပဋိပဒါယ သမဏဘာဝေါ၊န အညထာ၊
 တသ္မာ “သာမည”န္တိ နိပ္ပရိယာယတော မဂ္ဂဗလဿ အဓိဝစနံ။ တဿ ဝါ ပန
 အယံ အပဏ္ဏကပဋိပဒါ၊ တံ ပနေတံ သာမညံ ယာဒိသဿ သမ္ဘဝတိ၊ တံ
 ဒဿေတုံ “အင်္ဂါနုဿာ”တိ ဝုတ္တံ။ အပရိဂ္ဂါဟကဿ၊^၆ ခေတ္တဝတ္ထုဟိရည-
 သုဝဏ္ဏဒါသိဒါသာဒိပရိဂ္ဂဟပဋိဂ္ဂဟဏရဟိတဿာတိ အတ္ထော။

ကုမာပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-သာရုပုနိမိတ္တ (က)၊ ယထာနုရူပနိမိတ္တံ (က)

၃-နတ္ထိ (သီ)

၅-သာမညဘာဝေါ (သီ၊ ကံ)

၂-သံ ၂-ဇ-ပိဋေ။

၄-မ ၃-၂၄၈-ပိဋေ။

၆-ဝတ္ထုအပရိဂ္ဂါဟကဿ (က)

၇-ကုမာပုတ္တသဟာယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

နာနာဇနပဒံ ယန္တိတိ အာယသ္မတော ကုမာပုတ္တသဟာယတ္ထေ-
ရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ
တတ္ထ ဝိဝဇ္ဇုပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော ဣတော စတုနဂုတေ ကပ္ပေ
သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော
အရညံ ပဝိသိတွာ ဗဟုံ ရုက္ခဒဏ္ဍံ ဆိန္နိတွာ ကတ္တရယဋ္ဌိံ^၁ ကတွာ သံဃဿ
အဒါသိ။ အညဉ္စ ယထာဝိဘဝံ ပုညံ ကတွာ ဒေဝေသု နိဗ္ဗတ္တိတွာ တတော
ပဋ္ဌာယ သုဂတိသုယေဝ ပရိဝတ္ထေန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဝေဠုကဏ္ဍကနဂရေ
ဣဒ္ဓေ ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ သုဒန္တော^၂တိဿ နာမံ အဟောသိ။ “ဝါသုလော”တိ
ကေစိ ဝဒန္တိ။ သော ကုမာပုတ္တဿ ဝိယသဟာယော ဟုတွာ ဝိစရန္တော
“ကုမာပုတ္တော ပဗ္ဗဇိတော”တိ သုတွာ “န ဟိ နူန သော ဩရကော
ဓမ္မဝိနယော၊ ယတ္ထ ကုမာပုတ္တော ပဗ္ဗဇိတော”တိ တဒနုဗန္ဓေန သယမ္ပိ
ပဗ္ဗဇိတုကာမော ဟုတွာ သတ္ထု သန္တိကံ ဥပသင်္ကမိ။ တဿ သတ္တာ ဓမ္မံ
ဒေသေသိ။ သော ဘိယျောသော မတ္တာယ ပဗ္ဗဇာယ သဉ္ဇာတဆန္တော ပဗ္ဗဇိတွာ
ကုမာပုတ္တေနဝ သဒ္ဓိံ ပရိယန္တပဗ္ဗတေ ဘာဝနာနုယုတ္တော ဝိဟရတိ။ တေန
စ သမယေန သမ္ပဟုလာ ဘိက္ခု နာနာဇနပဒေသု ဇနပဒစာရိကံ စရန္တာပိ
ဂစ္ဆန္တာပိ အာဂစ္ဆန္တာပိ တံ ဌာနံ ဥပဂစ္ဆန္တိ။ တေန တတ္ထ ကောလာဟလံ
ဟောတိ။ တံ ဒိသ္မာ သုဒန္တတ္ထေရော “ဣမေ ဘိက္ခု နိယျာနိကသာသနေ
ပဗ္ဗဇိတွာ ဇနပဒဝိတက္ကံ အနဝတ္ထေန္တော စိတ္တသမာဓိံ ဝိရာဓေန္တိ”တိ သံဝေဂ-
ဇာတော တမေဝ သံဝေဂံ အတ္တနော စိတ္တဒမနဿ အင်္ဂုသံ ကရေန္တော
“နာနာဇနပဒံ ယန္တိ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၃၇။ တတ္ထ နာနာဇနပဒန္တိ ဝိသုံ ဝိသုံ နာနာဝိမံ ဇနပဒံ၊ ကာသိကောသ-
လာဒိအနေကရဋ္ဌန္တိ^၃ အတ္တော။ ယန္တိတိ ဂစ္ဆန္တိ။ ဝိစရန္တာတိ “အသုကော
ဇနပဒေါ သုဘိက္ခော သုလဘဝိဇ္ဇော၊ အသုကော ခေမော အရောဂေါ”တိ-
အာဒိဝိတက္ကဝသေန ဇနပဒစာရိကံ စရန္တာ။ အသညတာတိ တဿေဝ
ဇနပဒဝိတက္ကဿ အပ္ပဟိနတာယ စိတ္တေန အသံယတာ။ သမာဓိဉ္စ ဝိရာဓေန္တိတိ
သံဗ္ဗဿပိ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဿ မူလဘူတံ ဥပစာရပ္ပနာဘေဒံ သမာဓိဉ္စ နာမ

၁-ကတ္တရယဋ္ဌိယော (သိ)

၂-သုဒန္တော (သိ)

၃-ကာသိကောသလာဒိဘေဒံ အနေကရဋ္ဌန္တိ (သိ)

ဝိရာဇေန္တိ။ ၈-သဒ္ဓေါ သမ္ဘာဝနေ။ ဒေသန္တရစရဏေန ဈာယိတုံ ဩကာသာ-
ဘာဝေန အနဓိဂတံ သမာဓိံ နာဓိဂစ္ဆန္တာ၊ အဓိဂတဉ္စ ဝသီဘာဝါနာပါဒနေန
ဇီရန္တာ ဝိရာဇေန္တိ နာမ။ ကိံသု ရဋ္ဌစရိယာ ကရိဿတီတိ သူတိ နိပါတမတ္တံ။
“ဧဝံဘူတာနံ ရဋ္ဌစရိယာ ဇနပဒစာရိကာ ကိံ ကရိဿတိ၊ ကိံ နာမ အတ္ထံ
သာဓေယတိ၊ နိရတ္ထကာဝါ”တိ ဂရဟန္တော ဝဒတိ။ တသ္မာတိ ယသ္မာ ဤဒိသီ
ဒေသန္တရစရိယာ ဘိက္ခုဿ န အတ္တာဝဟာ၊ အပိ စ ခေါ အနတ္တာဝဟာ
သမ္ပတ္တိနံ ဝိရာဇနတော၊ တသ္မာ။ ဝိနေယျ သာရဗ္ဗန္တိ ဝသနပဒေသေ အရတိ-
ဝသေန ဥပ္ပန္နံ သာရဗ္ဗံ စိတ္တသံကိလေသံ တဒနုရူပေန ပဋိသင်္ခါနေန ဝိနေတွာ
ဝူပသမေတွာ။ ဈာယေယျာတိ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနေန လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနေန
စာတိ ဒုဝိဇေနပိ ဈာနေန ဈာယေယျ။ အပုရက္ခတောတိ မိစ္ဆာဝိတက္ကေဟိ
တဏှာဒီဟိ ဝါ န ပုရက္ခတောတိ တေသံ ဝသံ အနုပဂစ္ဆန္တော ကမ္မဋ္ဌာနမေဝ
မနသိ ကရေယျာတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ပန ဝတွာ ထေရော တမေဝ သံဝေဂံ
အင်္ဂသံ ကတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ
အပဒါနေ—

“ကာနနံ ဝနမောဂ္ဂယ၊ ဝေဠုံ ဆေတွာနဟံ တဒါ။

အာလမ္ပနံ ကရိတွာန၊ သံဃဿ အဒဒိံ ဗဟုံ။

တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန၊ သုဗ္ဗတေ အဘိဝါဒိယ၊

အာလမ္ပဒဏှံ ဒတွာန၊ ပက္ကာမိံ ဥတ္တရာမုခေါ။

စတုန္တုရတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဒဏှမဒဒိံ တဒါ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဒဏှဒါနသိဒိံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ယံ ပနတ္ထံ အင်္ဂသံ ကတွာ အယံ ထေရော အရဟတ္တံ ပတ္တော၊ တမေဝတ္ထံ
ဟဒယေ ဌပေတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တောပိ “နာနာဇနပဒံ ယန္တိ”တိ ဣမမေဝ
ဂါထံ အဘာသိ။ တသ္မာ တဒေဝဿ အညာဗျာကရဏံ အဟောသီတိ။

ကုမာပုတ္တသဟာယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ဂဝမ္ပတိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယော ဣဒ္ဓိယာ သရဘူန္တိ အာယသ္မတော ဂဝမ္ပတိတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော ဣတော ဧကတိံသေ
 ကပ္ပေ သိဒ္ဓိံ ဘဂဝန္တံ ပဿိတွာ ပသန္နမာနသော ပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ အကာသိ။
 သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ ဥပ္ပန္နော^၁ အပရာပရံ ပုညာနိ
 ကရောန္တော ကောဏာဂမနဿ ဘဂဝတော စေတိယေ ဆတ္တဉ္စ ဝေဒိကဉ္စ
 ကာရေသိ။ ကဿပဿ ပန ဘဂဝတော ကာလေ အညတရသ္မိံ ကုလဂေဟေ
 နိဗ္ဗတ္တော။ တသ္မိံ စ ကုလေ ဗဟံ ဂေါမဏ္ဍလံ အဟောသိ။ တံ ဂေါပါလကာ
 ရက္ခန္တိ။ အယံ တတ္ထ အန္တရန္တရာ ယုတ္တပ္ပယုတ္တံ ဝိစာရေန္တော ဝိစရတိ။ သော
 ဧကံ ဒိဏာသဝတ္ထေရံ ဂါမေ ဝိဏ္ဍာယ စရိတွာ ဗဟိဂါမေ ဒေဝသိကံ ဧကသ္မိံ^၂
 ပဒေသေ ဘတ္တကိစ္စံ ကရောန္တံ ဒိသ္မာ “အယျော သူရိယာတပေန ကိလမိဿ-
 တိ”တိ စိန္တေတွာ စတ္တာရော သိရိသဒဏ္ဍေ ဥဿာပေတွာ တေသံ ဥပရိ
 သိရိသသာခါယော ဌပေတွာ သာခါမဏ္ဍပံ ကတွာ အဒါသိ။ “မဏ္ဍပဿ
 သမိပေ သိရိသရက္ခံ ရောပေသိ”တိ စ ဝဒန္တိ။ တဿ အနုကမ္မာယ ဒေဝသိကံ
 ထေရော တတ္ထ နိသိဒ္ဓိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန တတော စဝိတွာ
 စာတုမဟာရာဇိကေသု နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ ပုရိမကမ္မသံသုစကံ ဝိမာနဒ္ဓါရေ မဟန္တံ
 သိရိသဝနံ နိဗ္ဗတ္တိ ဝဏ္ဏဂန္ဓသမ္ပန္နေဟိ အညေဟိ^၂ ပုပ္ဖေဟိ သဗ္ဗကာလေ
 ဥပသောဘယမာနံ၊ တေန တံ ဝိမာနံ “သေရိသက”န္တံ ပညာယိတ္ထ။ သော
 ဒေဝပုတ္တော ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ ဒေဝေသု စ မနုဿေသု စ သံသရိတွာ ဣမသ္မိံ^၃
 ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ယသတ္ထေရဿ စတူသု ဂိဟိသဟာယေသု ဂဝမ္ပတိ နာမ ဟုတွာ
 အာယသ္မတော ယသဿ ပဗ္ဗဇိတဘာဝံ သုတွာ အတ္တနော သဟာယေဟိ သဒ္ဓိံ^၄
 ဘဂဝတော သန္တိကံ အဂမာသိ။ သတ္တာ တဿ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သော
 ဒေသနာဝသာနေ သဟာယေဟိ သဒ္ဓိံ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာသိ။ တေန ဝုတ္တံ
 အပဒါနေ?—

“မိဂလုဒ္ဓေါ ပုရေ အာသိ၊ ဝိပိနေ ဝိစရံ အဟံ။
 အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓိ၊ သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂုံ။

တသ္မိံ မဟာကာရုဏိကေ၊ သဗ္ဗသတ္တဟိတေ ရတေ။
 ပသန္နစိတ္တော သုမနော၊ နေလပုပ္ဖံ အပူဇယိ။

ကေတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိံ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓံပူဇာယိဒိ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ထေရော ဝိမုတ္တိသုခံ ပဋိသံဝေဒေန္တော သာကေတေ ဝိဟရတိ အဇ္ဇနဝနေ။ တေန စ သမယေန ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ သာကေတံ ဂန္တော အဇ္ဇနဝနေ ဝိဟာသိ။ သေနာသနံ နပ္ပဟောသိ။ သမ္ပဟုလာ ဘိက္ခု ဝိဟာရသာမန္တာ သရဘုယာ နဒိယာ ဝါလိကာပုဋ္ဌိနေ သယိံသု။ အထ အစုရတ္တသမယေ နဒိယာ ဥဒကောဃေ အာဂစ္ဆန္တေ သာမဏေရာဒယော ဥစ္စာသဒ္ဓမဟာသဒ္ဓါ အဟေသံ။ ဘဂဝါ တံ ဥတွာ အာယသ္မန္တံ ဂဝမ္ပတိံ အာဏာပေသိ “ဂစ္ဆ ဂဝမ္ပတိ ဇလောသံ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ ဘိက္ခုနံ ဖာသုဝိဟာရံ ကရေဟိ”တိ။ ထေရော “သာဓု ဘန္တေ”တိ ဣဒ္ဓိဗလေန နဒိသောတံ ဝိက္ခန္တိ၊ တံ ဒူရတောဝ ပဗ္ဗတကူဠံ ဝိယ အဋ္ဌာသိ။ တတော ပဋ္ဌာယ ထေရဿ အာနုဘာဝေါ လောကေ ပါကဋ္ဌော အဟောသိ။ အထေ-
ကဒိဝသံ သတ္တာ မဟတိယာ ဒေဝပရိသာယ မဇ္ဈေ နိသီဒိတွာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ ထေရံ ဒိသ္မာ လောကာနုကမ္ပာယ တဿ ဂုဏာနံ ဝိဘာဝနတ္ထံ တံ ပသံသန္တော “ယော ဣဒ္ဓိယာ သရဘု”န္တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၃၀။ တတ္ထ ဣဒ္ဓိယာတိ အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိယာ။ သရဘုန္တိ ဧဝံနာမိကံ နဒိံ^၂၊ ယံ လောကေ “သရဘု”န္တိ^၃ ဝေန္တိ။ အဋ္ဌပေသီတိ^၄ သဒ္ဓိတုံ အဒေန္တော သောတံ နိဝတ္တေတွာ ပဗ္ဗတကူဠံ ဝိယ မဟန္တံ ဇလရာသိံ ကတွာ ဌပေသိ။ အသိတောတိ နသိတော၊ တဏှာဒိဋ္ဌိနိဿယရဟိတော၊ ဗန္ဓနသင်္ခါတာနံ^၅ ဝါ သဗ္ဗသံယော-
ဇနာနံ သမုတ္တိန္တတ္တာ ကေနစိဝိ ဗန္ဓနေန အဗဒ္ဓေါ၊ တတော ဧဝ ဇောနံ^၆ ကိလေသာနံ အဘာဝတော အနေဇော သော ဂဝမ္ပတိ၊ တံ သဗ္ဗသင်္ဂါတိဂတံ တာဒိသံ သဗ္ဗေဝိ ရာဂဒေါသမောဟမာနဒိဋ္ဌိသင်္ဂေ အတိက္ကမိတွာ ဌိတတ္တာ သဗ္ဗသင်္ဂါတိဂတံ၊ အသေက္ခမုနိဘာဝတော မဟာမုနိံ^၇၊ တတော ဧဝ ကာမကမ္မ-
ဘဝါဒိဘေဒဿ^၈ သကလဿပိ ဘဝဿ ပါရံ နိဗ္ဗာနံ ဂတတ္တာ ဘဝဿ ပါရဂုံ။ ဒေဝါ နမဿန္တိတိ ဒေဝါပိ နမဿန္တိ၊ ပဂေဝ ဣတရာ ပဇာတိ။

၁-ပုပ္ဖ (သီ)

၃-သရယုန္တိ (?)

၅-ဗန္ဓနသမ္ပူတာနံ (က)

၂-ဧဝံနာမကာ နဒိ (သီ)

၄-ပဋ္ဌပေသီတိ (က)

၆-ဇောကာရာနံ (က)

၇-ကာမဘဝါဒိဘေဒဿ (သီ)

ဂါထာပရိယောသာနေ မဟတော ဇနကာယဿ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသိ။ ထေရော အညံ ဗျာကရောန္တော “သတ္တိယာရံ ပူဇေယျာမိ”တိ ဣမမေဝ ဂါထံ အဘာသီတိ။

ဂဝဗ္ဗတိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-တိဿတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သတ္တိယာ ဝိယ ဩမဇ္ဈောတိ အာယသ္မတော တိဿတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယဗ္ဗိ ကိရ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော တိဿဿ ဘဂဝတော ဗောဓိယာ မူလေ ပုရာဏပဏ္ဏာနိ နိဟရိတွာ သောဓေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝ-မနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကပိလဝတ္ထုနဂရေ ဘဂဝတော ပိတုစ္ဆာပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ တိဿော နာမ နာမေန။ သော ဘဂဝန္တံ အနုပဗ္ဗဇိတွာ ဥပသမ္ပန္တော ဟုတွာ အရညာယတနေ ဝိဟရန္တော ဇာတိံ ပဋိစ္စ မာနံ ကရောန္တော ကောဓူပါယာသမဟုလော စ ဥဇ္ဈာနမဟုလော စ ဟုတွာ ဝိစရတိ၊ သမဏဓမ္မေ ဥဿုက္ကံ န ကရေတိ။ အထ နံ သတ္တိယာ ဧကဒိဝသံ ဒိဝါ-ဋ္ဌာနေ ဝိဝဇ္ဇမုခံ နိဒ္ဒါယန္တံ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ဩလောကေန္တော သာဝတ္ထိတော အာကာသေန ဂန္ဓာ တဿ ဥပရိ အာကာသေယေဝ ဌတွာ ဩဘာသံ ဖရိတွာ တေနောဘာသေန ပဋိဒ္ဓဿ သတိံ ဥပ္ပါဒေတွာ ဩဝါဒံ ဒေန္တော “သတ္တိယာ ဝိယ ဩမဇ္ဈော”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၃၉။ တတ္ထ သတ္တိယာတိ ၂ ဒေသနာသီသမေတံ၊ ဧကတောဓာရာဒိနာ သတ္ထေနာတိ အတ္ထော။ ဩမဇ္ဈောတိ ပဟတော။ စတ္တာရော ဟိ ပဟာရာ ဩမဇ္ဈော ဥဗ္ဗဇ္ဈော မဇ္ဈော ဝိမဇ္ဈောတိ။ တတ္ထ ဥပရိ ဌတွာ အဓောမုခံ ဒိန္နပဟာရော ဩမဇ္ဈော နာမ၊ ဟေဋ္ဌာ ဌတွာ ဥဗ္ဗမ္မုခံ ဒိန္နပဟာရော ဥဗ္ဗဇ္ဈော နာမ၊ အဂ္ဂဋ္ဌ-သုစိ ဝိယ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ ဂတော? မဇ္ဈော နာမ၊ သေသော သဗ္ဗောပိ ဝိမဇ္ဈော နာမ။ ဣမသ္မိ ပန ဌာနေ ဩမဇ္ဈော ဂဟိတော။ သော ဟိ သဗ္ဗဒါရုဏော ဒုရုဒ္ဓရဏသလ္လော ဒုတ္တိကိစ္ဆော အန္တောဒေါသော အန္တောပုဗ္ဗလောဟိတောဝ ဟောတိ၊ ပုဗ္ဗလောဟိတံ အနိက္ခမိတွာ ဝဏမုခံ ပရိယောနန္တိတွာ တိဋ္ဌတိ။ ပုဗ္ဗလောဟိတံ နိဟရိတုကာမေဟိ မဉ္ဇေန သဒ္ဓိံ ဗန္ဓိတွာ အဓောသိရော

ကာတဗ္ဗော ဟောတိ၊ မရဏံ ဝါ မရဏမတ္တံ ဝါ ဒုက္ခံ ပါပုဏန္တိ။ **ဥယျမာနေတိ**
 အဂ္ဂိနာ ဈာယမာနေ။ **မတ္တကေတိ** သီသေ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယထာ
 သတ္တိယာ ဩမဋ္ဌော ပုရိသော သလ္လဗ္ဗာဟနံ ဝဏတိကိစ္ဆနာနံ အတ္တာယ ဝီရိယံ
 အာရဘတိ တာဒိသံ ပယောဂံ ကရေတိ ပရက္ကမတိ၊ ယထာ စ ဥယျမာနေ
 မတ္တကေ အာဒိတ္တသီသော ပုရိသော တဿ နိဗ္ဗာပနတ္တံ ဝီရိယံ အာရဘတိ
 တာဒိသံ ပယောဂံ ကရေတိ၊ ဧဝမေဝံ ဘိက္ခု ကာမရာဂပ္ပဟာနာယ သတော
 အပ္ပမတ္တော အတိဝိယ ဥဿာဟဇာတော ဟုတွာ ဝိဟရေယျာတိ။

ဧဝံ ဘဂဝါ တဿ ထေရဿ ကောရူပါယာသဝုပသမာယ ဩဝါဒံ ဒေန္တော
 တဒေကဋ္ဌတာယ ကာမရာဂပ္ပဟာနသီသေန ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ။ ထေရော ဣမံ
 ဂါထံ သုတွာ သံဝိဂ္ဂဟဒယော ဝိပဿနာယ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော ဝိဟာသိ။
 တဿ အဇ္ဈာသယံ ဥတွာ သတ္တာ သံယုတ္တကေ **တိဿတ္ထေရသုတ္တံ**၊ ဒေသေသိ။
 သော ဒေသနာပရိယောသာနေ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာသိ။ တေန ဝုတ္တံ
အပဒါနေ—

“ဒေဝလောကေ မနုဿေ စ ၇၊ အနုဘောတွာ ဥဘော ယသေ။
 အဝသာနေ စ နိဗ္ဗာနံ၊ သိဝံ ပတ္တော အနုတ္တရံ။

သမ္ဗုဒ္ဓံ ဥဒ္ဓိသိတွာန၊ ဗောဓိံ ဝါ တဿ သတ္ထုနော။
 ယော ပုညံ ပသဝီ ပေါသော၊ တဿ ကိံ နာမ ဒုလ္လဘံ။

မဂ္ဂေ ဖလေ အာဂမေ စ၊ ဈာနဘိညာဂုဏေသု စ။
 အညေသံ အဓိကော ဟုတွာ၊ နိဗ္ဗာယာမိံ အနာသဝေါ။

ပုရေဟံ ဗောဓိယာ ပတ္တံ၊ ဆဇ္ဇေတွာ ဟဋ္ဌမာနသော။
 ဣမေဟိ ဝိသတင်္ဂေဟိ၊ သမင်္ဂိ ဟောမိ သဗ္ဗထာ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ထေရော အညံ ဗျာကရေန္တော သတ္တာရံ ပူဇေတုံ
 တမေဝ ဂါထံ အဘာသိ။

တိဿတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဝဇ္ဇမာနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သတ္တိယာ ဝိယ ဩမဋ္ဌောတိ အာယသ္မတော ဝဇ္ဇမာနတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ကိရ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော ဣတော ခွေနဝုတေ
 ကပ္ပေ တိဿဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညှတံ
 ပတ္တော တိဿံ ဘဂဝန္တံ ဝိဏ္ဏာယ စရန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော သုပရိပက္ခာနိ
 ဝဏ္ဏတော မုတ္တာနိ အဗ္ဗဇလာနိ အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝ-
 လောကေ နိဗ္ဗတ္တော အပရာပရံ ပုညကမ္မာနိ ဥပစိနန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
 ဝေသာလိယံ လိစ္ဆဝိရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဝဇ္ဇမာနောတိဿ နာမံ အဟောသိ။
 သော ဝယပ္ပတ္တော သဒ္ဓေါ ပသန္တော ဒါယကော ဒါနရတော ကာရကော
 သံဃုပဋ္ဌာကော ဟုတွာ တထာရူပေ အပရာမေ သတ္တာရာ ပတ္တနိက္ကုဇ္ဇနကမ္မေ
 ကာရာပိတေ အဂ္ဂိံ အက္ကန္တော ဝိယ သံဃံ ခမာပေတွာ ကမ္မံ ပဋိပ္ပဿန္တေတွာ
 သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ ပဗ္ဗဇိ၊ ပဗ္ဗဇိတွာ ပန ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတော ဝိဟာသိ။ တံ
 သတ္တာ သံဝေဇေန္တော “သတ္တိယာ ဝိယ ဩမဋ္ဌော”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၄၀။ တတ္ထ ဘဝရာဂပ္ပဟာနာယာတိ ဘဝရာဂဿ ရူပရာဂဿ အရူပ-
 ရာဂဿ စ ပဇဟနတ္ထာယ။ ယဒိပိ အဇ္ဈတ္တသံယောဇနာနိ အပ္ပဟာယ ဗဟိဒ္ဓ-
 သံယောဇနာနံ ပဟာနံ နာမ နတ္ထိ၊ နာနန္တရိကဘာဝတော ပန ဥဒ္ဓမ္မာဂိယ-
 သံယောဇနပ္ပဟာနဝစနေန ဩရမ္မာဂိယသံယောဇနပ္ပဟာနမ္ပိ ဝုတ္တမေဝ
 ဟောတိ။ ယသ္မာ ဝါသမုစ္ဆိန္တောရမ္မာဂိယသံယောဇနာနမ္ပိ ကေသဉ္စိ အရိယာနံ
 ဥဒ္ဓမ္မာဂိယသံယောဇနာနိ ဒုပ္ပဟေယျာနိ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ သုပ္ပဟေယျတော
 ဒုပ္ပဟေယျမေဝ ဒေသေန္တော ဘဂဝါ ဘဝရာဂပ္ပဟာနသီသေန သဗ္ဗဿာပိ
 ဥဒ္ဓမ္မာဂိယသံယောဇနဿ ပဟာနမာဟ။ ထေရဿ ဧဝ ဝါ အဇ္ဈာသယဝသေ-
 နေဝံ ဝုတ္တံ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဝဇ္ဇမာနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စတုတ္ထဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဉ္စမဝဂ္ဂ

၁-သိရိဝေဇ္ဇရဂါထာဝတ္ထုနာ

ဝိဝရမနုပတန္တိ ဝိဇ္ဇုတတိ အာယသ္မတော သိရိဝေဇ္ဇရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သောပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဝိဝနူ-
 ပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကနဂုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိဿ
 ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညှတံ ပတ္တော ဝိပဿိံ
 ဘဂဝန္တံ ပဿိတွာ ကိင်္ကဏိပုပ္ဖေဟိ^၁ ပူဇံ ကတွာ တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝ-
 လောကေ နိဗ္ဗတ္တော အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော
 ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ ဝိဘဝသမ္ပန္နဿ မြာဟ္မဏဿ ဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိ။
 သိရိဝေဇ္ဇာတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ဗိမ္ဗိသာရသမာဂမေ
 သတ္တရိ သဒ္ဓမ္မေ စ ဥပ္ပန္နပ္ပသာဒေါ ဟေတုသမ္ပန္နတာယ ပဗ္ဗဇိ။ ပဗ္ဗဇိတွာ စ
 ကတပုဗ္ဗကိစ္စော ဝေဘာရပဏ္ဏဝပဗ္ဗတာနံ အဝိဒူရေ အညတရသ္မိံ အရညာယ-
 တနေ ပဗ္ဗတဂုဟာယံ ကမ္မဋ္ဌာနမနုယုတ္တော ဝိဟရတိ။ တသ္မိံ စ သမယေ
 မဟာ အကာလမေဃော ဥဋ္ဌဟိ။ ဝိဇ္ဇုလ္လတာ ပဗ္ဗတဝိဝရံ ပဝိသန္တိယော ဝိယ^၂
 ဝိစရန္တိ။ ထေရဿ ဃမ္မပရိဋ္ဌာဟာဘိဘူတဿ သာရဂဗ္ဗေဟိ မေဃဝါတေဟိ
 ဃမ္မပရိဋ္ဌာဟော ဂူပသမိ။ ဥတုသပ္ပာယလာဘေန စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ အဟောသိ။
 သမာဟိတစိတ္တော ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ
 အပဒါနော?—

“ကဉ္စနဂ္ဂိယသင်္ကာသော၊ သဗ္ဗညူ လောကနာယကော။
 ဩဒကံ ဒဟမောဂ္ဂယ၊ သိနာယိ အဂ္ဂပုဂ္ဂလော။
 ပဂ္ဂယ ကိင်္ကဏိံ ပုပ္ဖံ၊ ဝိပဿိဿာဘိရောပယိံ။
 ဥဒဂ္ဂစိတ္တော သုမနော၊ ဦးပဒိန္နဿ တာဒိနော။
 ဧကနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိံ^၃။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 သတ္တဝီသတိကပ္ပမိ၊ ရာဇာ ဘိမရထော အဟု။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

၁-ကိင်္ကဏိပုပ္ဖေဟိ (သိ)

၃-၃ ၃-၂၂ ဂ-ပိဋ္ဌေ

၂-ပဝိသန္တိ အသနိယော ဝိယ (သိ)

၃-ပုပ္ဖမဘိပူဇယိံ (သိ)

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အညာပဒေသေန အတ္တသန္နိဿယံ^၁ ဥဒါနံ ဥဒါ-
နေန္တော “ဝိဝရမနုပတန္တိ ဝိဇ္ဇုတာ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၄၁။ တတ္ထ ဝိဝရန္တိ အန္တရာ ဝေမဇ္ဈံ။ အနုပတန္တိတိ အနုလက္ခဏေ ပတန္တိ
ပဝတ္တန္တိ၊ ဝိဇ္ဇောတန္တိတိ အတ္ထော။ ဝိဇ္ဇောတနမေဝ ဟိ ဝိဇ္ဇုလ္လတာနံ ပဝတ္တိ
နာမ။ အနု-သဒ္ဓယောဂေန စေတ္ထ ဥပယောဂဝစနံ၊ ယထာ “ရုက္ခမနုဝိဇ္ဇော-
တန္တိ”တိ။ ဝိဇ္ဇုတာတိ သတေရတာ။ ဝေဘာရဿ စ ပဏ္ဏဝဿ စာတိ
ဝေဘာရပဗ္ဗတဿ စ ပဏ္ဏဝပဗ္ဗတဿ စ ဝိဝရမနုပတန္တိတိ ယောဇနာ။ နဂ-
ဝိဝရဂတောတိ နဂဝိဝရံ ပဗ္ဗတဂုဟံ ဥပဂတော။ ဈာယတိတိ အာရမ္မဏူပ-
နိဇ္ဈာနေန လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနေန စ ဈာယတိ၊ သမထဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေန္တော
ဘာဝေတိ^၂။ ပုတ္တော အပ္ပဋိမဿ တာဒိနောတိ သီလက္ခန္ဓာဒိဓမ္မကာယ-
သမ္ပတ္တိယာ ရူပကာယသမ္ပတ္တိယာ စ အနုပမဿ ဥပမာရဟိတဿ ဣဋ္ဌာ-
နိဋ္ဌာဒိသု တာဒိလက္ခဏသမ္ပတ္တိယာ တာဒိနော ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဩရသ-
ပုတ္တော။ ပုတ္တဝစနေနေဝ စေတ္ထ ယေရေန သတ္ထု အနုဇာတဘာဝဒီပနေန
အညာ ဈာကတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သိရိဝစုတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ခဒိရဝနိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

စာလေ ဥပစာလေတိ အာယသ္မတော ခဒိရဝနိယရေဝတတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟံသ-
ဝတီနဂရေ တိတ္ထနာဝိကကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ မဟာဂင်္ဂါယ ပယာဂတိတ္ထေ
တိတ္ထနာဝါကမ္ပံ ကရောန္တော ဧကဒိဝသံ သသာဝကသံဃံ ဘဂဝန္တံ ဂင်္ဂါတီရံ
ဥပဂတံဒိသ္မာ ပသန္တမာနသော နာဝါသဃ်ာဉံ ယောဇေတွာ မဟန္တေန ပူဇာ-
သက္ကာရေန ပရတီရံ ပါပေတွာ အညတရံ ဘိက္ခုံ သက္ကာရာ အာရညကာနံ^၃
အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌဝိယမာနံ ဒိသ္မာ တဒတ္ထံ ပတ္ထနံ ပဋ္ဌပေတွာ ဘဂဝတော ဘိက္ခု-
သံဃဿ စ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေသိ။ ဘဂဝါ စ တဿ ပတ္ထနာယ အဝဉ္စုဘာဝံ
ဈာကာသိ။ သော တတော ပဋ္ဌာယ တတ္ထ တတ္ထ ဝိဝနူပနိဿယံ ကုသလံ

၁-အတ္တပနိဿယံ(သိ) ၂-ဘာဝေတိ ဈာယတိ(သိ) ၃-အာရညကာနံ ဘိက္ခုနံ(သိ)

ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မဂဓရဋ္ဌေ နာလက-
ဂါမေ ရူပသာရိယာ မြာဟ္မဏိယာ ကုစ္ဆိသ္မိံ နိဗ္ဗတ္တိ။ တံ ဝယပ္ပတ္တံ မာတာ-
ပိတရော ဃရဗန္ဓနေန ဗန္ဓိတုကာမာ ဇာတာ။ သော သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ၊
ပဗ္ဗဇိတဘာဝံ သုတွာ “မယံ ဇေဋ္ဌဘာတာ အယျော၊ ဥပတိဿော ဣမံ ဝိဘဝံ
ဆဇ္ဇေတွာ ပဗ္ဗဇိတော၊ တေန ဝန္တံ ခေဋ္ဌပိဏ္ဍံ ကထာဟံ ပစ္ဆာ ဂိလိဿာမိ”တိ
ဇာတသံဝေဂေါ ပါသံ အနုပဂစ္ဆနကမိဂေါ ဝိယ ဉာတကေ ဝဇ္ဇေတွာ ဟေတု-
သမ္ပတ္တိယာ စောဒိယမာနော ဘိက္ခုနံ သန္တိကံ ဂန္တော ဓမ္မသေနာပတိနော
ကနိဋ္ဌဘာဝံ နိဝေဒေတွာ အတ္တနော ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ဆန္တံ အာရောစေသိ။ ဘိက္ခု တံ
ပဗ္ဗာဇေတွာ ပရိပုဏ္ဏဝိသတိဝဿံ ဥပသမ္ပာဒေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနေ နိယောဇေသုံ။
သော ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ခဒိရဝနံ ပဝိသိတွာ “အရဟတ္တံ ပတွာ ဘဂဝန္တံ ဓမ္မ-
သေနာပတိဉ္စ ပဿိဿာမိ”တိ ဃဇ္ဇေန္တော ဝါယမန္တော ဉာဏဿ ပရိပါက-
ဂတတ္တာ န စိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ။—

“ဂင်္ဂါ ဘာဂီရထိ နာမ၊ ဟိမဝန္တာ ပဘာဝိတာ။
ကုတိတ္ထေ နာဝိကော အာသိ၊ ဩရိမေ စ တရိ အဟံ။

ပဒုမုတ္တရော နာယကော၊ သမ္ပုဒ္ဓေါ ဦးပဒုတ္တမော။
ဝသီသတသဟဿေဟိ၊ ဂင်္ဂါတိရမုပဂတော။

ဗဟူ နာဝါ သမာနေတွာ၊ ဝခုကီဟိ သုသင်္ခတံ။
နာဝါယ ဆဒနံ ကတွာ၊ ပဋိမာနိ နရာသဘံ။

အာဂန္တာန စ သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ အာရူဟိ တဉ္စ နာဝကံ။
ဝါရိမဇ္ဈေ ဌိတော သတ္တာ၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။

ယော သော တာရေသိ သမ္ပုဒ္ဓံ၊ သံဃဉ္စာပိ အနာသဝံ။
တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန၊ ဒေဝလောကေ ရမိဿတိ။

နိဗ္ဗတ္တိဿတိ တေ ဗျုပ္ပံ၊ သုကတံ နာဝသဏ္ဌိတံ။
အာကာသေ ပုပ္ဖဆဒနံ၊ ဓာရယိဿတိ သဗ္ဗဒါ။

အဋ္ဌပညာသကပ္ပမ္ပိ၊ တာရကော နာမ ခတ္တိယော။
စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝိ၊ စက္ကဝတ္တိ ဘဝိဿတိ။

၁-ဗန္ဓိတုကာမာ ဟုတွာ တဿ အာရောစေသုံ(သီ)
၃-မယံ အယျော (က)

၄-ပဗ္ဗဇိ (သီ)

၂-သာရိပုတ္တဿ (သီ)
၅-၃ ၃-၅၅-ပိဋ္ဌာဒိသု။

သတ္တပညာသကပ္ပမှိ၊ စမ္ပကော နာမ ခတ္ထိယော။
 ဥဂ္ဂစ္ဆန္တော သူရိယော၊ ဇောတိဿတိ မဟဗ္ဗလော။
 ကပ္ပသတသဟဿမှိ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
 ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
 တိဒဿ သော စဝိတွာန၊ မနုဿတ္တံ ဂမိဿတိ။
 ရေဝတော နာမ နာမေန၊ မြဟ္မဗန္ဓု ဘဝိဿတိ။
 အဂါရာ နိက္ခမိတွာန၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
 ဂေါတမဿ ဘဂဝတော၊ သာသနေ ပဗ္ဗဇိဿတိ။
 သော ပစ္ဆာ ပဗ္ဗဇိတွာန၊ ယုတ္တယောဂေါ ဝိပဿကော^၁။
 သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ နိဗ္ဗာယိဿတိ^၂ နာသဝေါ။
 ဝိရိယံ မေ ဓူရဓောရယံ၊ ယောဂက္ခေမာမိဝါဟနံ။
 ဓာရေမိ အန္တိမံ ဒေဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနေ။
 သတသဟဿေ ကတံ ကမ္ပံ၊ ဖလံ ဒဿေသိ မေ ဣဓ။
 သုမုတ္တော သရဝေဂေါ၊ ကိလေသေ ဈာပယီ မမ။
 တတော မံ ဝနနိရတံ^၂၊ ဒိဿော လောကန္တဂူ မုနိ။
 ဝနဝါသိဘိက္ခုနံ^၃၊ ပညပေသိ မဟာမတိ။
 ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ^၃န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ ထေရော သတ္တာရံ ဓမ္မသေနာပတိဉ္စ ဝဋ္ဋိတုံ
 သေနာသနံ သံသာမေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ အနုပုဗ္ဗေန သာဝတ္ထိ^၁ ပတွာ
 ဇေတဝနံ ပဝိသိတွာ သတ္တာရံ ဓမ္မသေနာပတိဉ္စ ဝဋ္ဋိတွာ ကတိပါဟံ ဇေတဝနေ
 ဝိဟာသိ။ အထ နံ သတ္တာ အရိယဂဏမဇ္ဈေ နိသိန္ဓော အာရညကာနံ ဘိက္ခုနံ
 အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ “တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ အာရည-
 ကာနံ ယဒိဒံ ရေဝတော ခဒိရဝနိယော”တိ^၂။ သော အပရဘာဂေ အတ္တနော
 ဇာတဂါမံ ဂန္ဓာ “စာလာ၊ ဥပစာလာ၊ သီသူပစာလာ”တိ တိဿန္တံ ဘဂိနီနံ
 ပုတ္တေ “စာလာ၊ ဥပစာလာ၊ သီသူပစာလာ”တိ တယော ဘာဂိနေယျေ
 အာနေတွာ ပဗ္ဗာဇေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနေ နိယောဇေသိ။ တေ ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုယုတ္တာ
 ဝိဟရန္တိ။ တသ္မိ^၃ စ သမယေ ထေရဿ ကောစိဒေဝ အာဗာဓော ဥပ္ပန္နော။

၁-ဝိပဿတိ (သိ)

၂-ဈာယိနံ ဘိက္ခုနံ အဂ္ဂံ (သိ)

၂-ဈာနနိရတံ (သိ)

၄-အံ ၁-၂၄-ပိဋေ။

တံ သုတွာ သာရိပုတ္တတ္ထေရော ရေဝတံ “ဂိလာနပုစ္ဆနံ အဓိဂမပုစ္ဆနဉ္စ ကရိဿာမီ”တိ ဥပဂစ္ဆိ။ ရေဝတတ္ထေရော ဓမ္မသေနာပတိံ ခူရတောဝ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ တေသံ သာမဏေရာနံ သတုပ္ပါဒနဝသေန ဩဝဒန္တော “စာလေ ဥပစာလေ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၄၂။ တတ္ထ စာလေ ဥပစာလေ သီသုပစာလေတိ တေသံ အာလပနံ။ “စာလာ, ဥပစာလာ, သီသုပစာလာ”တိ ဟိ ဣတ္ထိလိဂံဝသေန လဒ္ဓနာမာ တေ တယော ဒါရကာ ပဗ္ဗဇိတာပိ တထာ ဝေါဟရိယန္တိ။ “‘စာလီ ဥပစာလီ သီသုပစာလီ’တိ တေသံ နာမ”န္တိ စ ဝဒန္တိ။ ယဒတ္ထံ “စာလေ”တိအာဒိနာ အာမန္တနံ ကတံ၊ တံ ဒသေသန္တော “ပတိဿတာ န ခေါ ဝိဟရထာ”တိ ဝတွာ တတ္ထ ကာရဏမာဟ “အာဂတော ဝေါ ဝါလံ ဝိယ ဝေဒီ”တိ။ ပတိဿတာတိ ပတိဿတိကာ။ ခေါတိ ၂ အဝဓာရဏေ။ အာဂတောတိ အာဂစ္ဆိ။ ဝေါတိ တုမှာကံ။ ဝါလံ ဝိယ ဝေဒီတိ ဝါလဝေဒီ ဝိယ၊ အယံ ဟေတ္ထ သင်္ခေပတ္ထော— တိက္ခဇဝနနိဗ္ဗေဓိကပညတာယ ဝါလဝေဒီရူပေါ သတ္ထုကပ္ပေါ တုမှာကံ မာတုလတ္ထေရော အာဂတော၊ တသ္မာ သမဏသညံ၊ ဥပဋ္ဌပေတွာ သတိသမ္ပဇညယုတ္တာ ဧဝ ဟုတွာ ဝိဟရထ၊ “ယထာဓိဂတေ ဝိဟာရေ အပ္ပမတ္တာ ဘဝထာ”တိ။

တံ သုတွာ တေ သာမဏေရာ ဓမ္မသေနာပတိဿ ပစ္စုဂ္ဂမနာဒိဝတ္ထံ ကတွာ ဥဘိန္တံ မာတုလတ္ထေရာနံ ပဋိသန္တာရဝေလာယံ နာတိဒူရေ သမာဓိံ သမာပဋိတွာ နိသီဒိံသု။ ဓမ္မသေနာပတိ ရေဝတတ္ထေရေန သဒ္ဓိံ ပဋိသန္တာရံ ကတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ တေ သာမဏေရေ ဥပသင်္ကမိ၊ တေ တထာကာလပရိစ္ဆေဒဿ ကတတ္တာ ထေရေ ဥပသင်္ကမန္တေ ဧဝ ဥဋ္ဌဟိတွာ ဝဋ္ဌိတွာ အဋ္ဌသု။ ထေရော “ကတရကတရဝိဟာရေန ဝိဟရထာ”တိ ပုစ္ဆိတွာ တေဟိ “ဣမာယ ဣမာယာ”တိ ဝုတ္တေ “ဒါရကေပိ နာမ ဧဝံ ဝိနေန္တော မယံ ဘာတိကော ပစ္စပါဒိ ဝတ ဓမ္မဿ အနုဓမ္မ”န္တိ ထေရံ ပသံသန္တော ပက္ကာမိ။

ခဒိရဝနိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-သုမင်္ဂလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သုဗုတ္တိကောတိ အာယသ္မတော သုမင်္ဂလတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ
 သောဝိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ
 ပုညံ ဥပစိနန္တော သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော ကာလေ ရုက္ခဒေဝတာ ဟုတွာ
 နိဗ္ဗတ္တိ။ သော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ နှာယိတွာ ဧကစိဝရံ ဌိတံ ဒိသွာ သောမန-
 သပ္ပတ္တော ဟုတွာ အပ္ပေါဋ္ဌေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု
 သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယာ အဝိဒ္ဓုရေ အညတရသ္မိံ ဂါမကေ
 တာဒိဿေန ကမ္မနိဿန္တေန ဒလိဒ္ဓကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ သုမင်္ဂလောတိ
 နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ခုဇ္ဇကာသိတနင်္ဂလကုဒ္ဓါလပရိက္ခာရော
 ဟုတွာ ကသိယာ ဇီဝတိ။ သော ဧကဒိဝသံ ရညာ ပသေနဒိကောသလေန
 ဘဂဝတောဘိက္ခုသံဃဿ စ မဟာဒါနေ ပဝတ္တိယမာနေ ဒါနောပကရဏာနိ
 ဂဟေတွာ အာဂစ္ဆန္တေဟိ မနုဿေဟိ သဌိံ ဒဓိသဋ္ဌံ ဂဟေတွာ အာဂတော
 ဘိက္ခုနံ သက္ကာရသမ္ဗာနံ ဒိသွာ “ဣမေ သမဏာ သကျုပ္ပတ္တိယာ သုခုမဝတ္ထ-
 သုနိဝတ္ထာ သုဘောဇနာနိ ဘုဂ္ဂိတွာ နိဝါတေသု သေနာသနေသု ဝိဟရန္တိ၊
 ယန္တူနာဟမ္ပိ ပဗ္ဗဇေယျ”န္တိ စိန္တေတွာ အညတရံ မဟာထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ
 အတ္တနော ပဗ္ဗဇ္ဇာမိပ္ပါယံ နိဝေဒေသိ။ သော တံ ကရုဏာယန္တော ပဗ္ဗာဇေတွာ
 ကမ္မဋ္ဌာနံ အာစိက္ခိ။ သော အရညေ ဝိဟရန္တော ဧကဝိဟာရေ နိဗ္ဗိန္တော
 ဥက္ကဏ္ဍိတော ဟုတွာ ဝိဗ္ဗမိတုကာမော ဉှုတိဂါမံ ဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ
 ကစ္ဆံ ဗန္ဓိတွာ ခေတ္တံ ကသန္တေ ကိလိဋ္ဌဝတ္ထနိဝတ္ထေ၊ သမန္တတော ရဇော-
 ကိဏ္ဍသရီရေ ဝါတာတပေန ဖုဿန္တေ၊ ကဿကေ ဒိသွာ “မဟန္တံ ဝတိမေ
 သတ္တာ ဇီဝိကနိမိတ္တံ ဒုက္ခံ ပစ္စနဘောန္တိ”တိ သံဝေဂံ ပဋိလဘိ။ ဉှုဏဿ
 ပရိပါကံ ဂတတ္တာ ယထာဂဟိတံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဥပဋ္ဌာသိ။ သော အညတရံ
 ရုက္ခမူလံ ဥပဂန္တော ဝိဝေကံ လဘိတွာ ယောနိသော မနသိကရောန္တော ဝိပဿနံ
 ဝဇေတွာ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ။—

“အတ္ထဒဿီ ဇိနဝရော၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။
 ဝိဟာရာ အဘိနိက္ခမ္မ၊ တဋ္ဌာကံ ဥပသင်္ကမိ။

နှာတွာ ဝိတွာ စ သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ ဥတ္တရိတေ’ကစိဝရော။
 အဋ္ဌာသိ ဘဂဝါ တတ္ထ၊ ဝိလောကေန္တော ဒိသောဒိသံ။

ဘဝနေ ဥပဝိဋ္ဌောဟံ၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။
 ဟဋ္ဌော ဟဋ္ဌေန စိတ္တေန၊ အပ္ပေါဋ္ဌေသိံ အဟံ တဒါ။
 သတရံသိဝံ ဇောတန္တံ၊ ပဘာသန္တံ ကမ္ဘနံ။
 နစ္စဂီတေ ပယုတ္တောဟံ၊ ပဉ္စင်္ဂတူရိယမ္ပိ စ^၁။
 ယံ ယံ ယောနုပပဇ္ဇာမိ၊ ဒေဝတ္ထံ အထ မာနသံ။
 သဗ္ဗေ သတ္တေ အဘိဘောမိ၊ ဝိပုလော ဟောတိ မေ ယသော။
 နမော တေ ပုရိသာဇည၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
 အတ္တာနံ တောသယိတွာန၊ ပရေ တောသေသိ^၂ တံ မုနိ။
 ပရိဂ္ဂဟေ နိသီဒိတွာ၊ ဟာသံ ကတွာန သုဗ္ဗတေ^၃။
 ဥပဋ္ဌဟိတွာ သမ္ပုဉ္ဇံ၊ တုသိတံ ဥပပဇ္ဇဟံ။
 သောဋ္ဌသေတော^၄ ကပ္ပသတေ၊ ဦးနဝဧကစိန္တိတာ။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ^၅န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ သမ္ပတ္တိံ အတ္တနော ဒုက္ခဝိမုတ္တိံ စ ကိတ္တနဝသေန
 ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တော “သုမုတ္တိကော”တိအာဒိမာဟ။

၄၃။ တတ္ထ သုမုတ္တိကောတိ သုန္ဒရာ အစွန္တိကတာယ အပုနတ္တဝိကာ^၁ မုတ္တိ
 ဧတဿာတိ သုမုတ္တိကော။ တဿ ပန ဝိမုတ္တိယာ ပါသံသိယတာယ အစ္ဆရိယ-
 တာယ စ အပ္ပေါဋ္ဌေန္တော^၆ အာဟ “သုမုတ္တိကော”တိ။ ပန တတ္ထ ဝိမုတ္တိယံ
 အတ္တနော ပသာဒဿ ဒဠဘာဝံ^၇ ဒဿေန္တော “သာယု သုမုတ္တိကောနိ”တိ
 အာဟ။ သာရု သုဠ^၈ မုတ္တိကော ဝတမှိတိ အတ္တော။ ကုတော ပနာယံ
 သုမုတ္တိကတာတိ? ကာမဇ္ဇာယံ ထေရေ သဗ္ဗသွာပိ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော သုဝိမုတ္တော၊
 အတ္တနော ပန တာဝ ဥပဋ္ဌိတံ အတိဝိယ အနိဋ္ဌဘူတံ ဒုက္ခံ ဒဿေန္တော “တိဟိ
 ခုဇ္ဇကေဟိ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ခုဇ္ဇကေဟိတိ ခုဇ္ဇသဘာဝေဟိ၊ ခုဇ္ဇာကာရေဟိ
 ဝါ။ နိဿက္ကဝစနဇ္ဇေတံ မုတ္တသဒ္ဓါပေက္ခာယ။ ကဿကော ဟိ အခုဇ္ဇောပိ
 သမာနော တီသု ဌာနေသု အတ္တာနံ ခုဇ္ဇံ ကတွာ ဒဿေတိ လာယနေ
 ကသနေ ကုဒ္ဓါလကမ္ပေ စ။ ယော ဟိ ပန ကဿကော လာယနာဒိနိ

၁-ပစ္စတ္တရသတမှိ စ (သီ)

၄-သောဋ္ဌသကေ (သီ)

၇-ဒဠိဘာဝံ (သီ)

၂-ပရိတောသေသိ (သီ)

-အပုနတ္တဝိကာ (သီ၊က)

၃-သုဗ္ဗတော (သီ)

၆-အပ္ပေါဋ္ဌေန္တော (သီ)

၈-သာရု သာရု (သီ)

ကရောတိ၊ တာနိပိ အသိတာဒိနိ ကုဋ်လာကာရတော ခုဇ္ဇကာနိတိ ဝုတ္တံ “တိဟိ ခုဇ္ဇကေဟိ”တိ။

ဣဒါနိ တာနိ သရူပတော ဒဿေန္တော “အသိတာသု မယာ, နင်္ဂလာသု မယာ, ခုဒ္ဒကုဒ္ဒါလာသု မယာ”တိ အာဟ။ တတ္ထ အသိတာသု မယာတိ လဝိတ္ထေဟိ မယာ မုတ္တန္တံ အတ္ထော။ နိဿက္ကေ စေတံ ဘုမ္မဝစနံ။ သေသေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ အပရေ ပန “အသိတာသု မယာတိ လဝိတ္ထေဟိ ကရဏ-ဘူတေဟိ မယာ ခုဇ္ဇိတ”န္တိ ဝဒန္တိ။ တေသံ မတေန ကရဏတ္ထေ ဟေတုမ္ပိ ဝါ ဘုမ္မဝစနံ။ “နင်္ဂလာသု”တိ လိင်္ဂဝိပလ္လာသံ ကတွာ ဝုတ္တံ၊ နင်္ဂလေဟိ ကသိရေ-ဟိတိ အတ္ထော။ အတ္တနာ ဝဠုတကုဒ္ဒါလဿ သဘာဝတော ဝဠုနေန ဝါ အပ္ပကတာယ ဝုတ္တံ “ခုဒ္ဒကုဒ္ဒါလာသု”တိ။ “ကုဏ္ဍကုဒ္ဒါလာသု”တိပိ ပါဠိ။ ဝဠုနေနေဝ အတိခိဏခဏိတ္တေသုတိ အတ္ထော။ ဣဓမေဝါတိ မ-ကာရော ပဒသန္ဓိကရော။ အထ ဝါဒီတိ ဝါ-သဒ္ဓေါ ၂ နိပါတမတ္ထံ။ ဂါမကေ ဌိတတ္ထာ တာနိ အသိတာဒိနိ ကိဉ္ဇာပိ ဣဓေဝ မမ သမိပေယေဝ၊ တထာပိ အလမေဝ ဟောတိတိ အတ္ထော။ တုရိတဝသေန စေတံ အာမေဒိတိဝစနံ။ ဈာယာတိ ဖလသမာပတ္တိဈာနဝသေန ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထံ ဒိဋ္ဌဝိဟာရာဒိဝသေန စ ဈာယ။ သုမင်္ဂလာတိ အတ္တာနံ အာလပတိ။ ဈာနေ ပန အာဒရဒဿနတ္ထံ အာမေဒိတံ ကတံ။ အပ္ပမတ္တော ဝိဟရာဘိ သတိပညာဝေပုလ္လပ္ပတ္တိယာ သဗ္ဗတ္ထကမေဝ အပ္ပမတ္တောသိ တံ၊ တသ္မာ ဣဒါနိ သုခံ ဝိဟရ သုမင်္ဂလ။ ကေစိ ပန “အရဟတ္တံ အပ္ပတွာ ဧဝ ဝိပဿနာယ ဝီထိပဋိပန္နာယ သာသနေ သဉ္ဇာ-တာဘိရတိယာ” ယထာနုဘူတံ ဃရာဝါသဒုက္ခံ ဇီရုစ္ဆန္တော ထေရော ဣမံ ဂါထံ ဝတွာ ပစ္ဆာ ဝိပဿနံ ဝနေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏီ”တိ ဝဒန္တိ။ တေသံ မတေန “ဈာယ အပ္ပမတ္တော ဝိဟရာ”တိ ပဒါနံ အတ္ထော ဝိပဿနာမဂ္ဂဝသေနပိ ယုဇ္ဇတိ ဧဝ။

သုမင်္ဂလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သာနုတ္တေရဂါထာဝတ္ထုနာ

မတံ ဝါ အဗ္ဗ ရောဒန္တိတိ အာယသ္မတော သာနုတ္တေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သောပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
 ဝိဝဇ္ဇုပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော ဣတော စတုနဂုတေ ကပ္ပေ သိဒ္ဓတ္ထဿ
 ဘဂဝတော ဟတ္ထပါဒဓောဝနမုခဝိက္ခာလနာနံ အတ္ထာယ ဥဒကံ ဥပနေသိ။
 သတ္တာ ဟိ ဘောဇနကာလေ ဟတ္ထပါဒေ ဓောဝိတုကာမော အဟောသိ။
 သော သတ္ထု အာကာရံ သလ္လက္ခေတွာ ဥဒကံ ဥပနေသိ။ ဘဂဝါ ဟတ္ထ-
 ပါဒေ ဓောဝိတွာ ဘုဒ္ဓိတွာ မုခံ ဝိက္ခာလေတုကာမော အဟောသိ။ သော
 တမ္ဗိ ဥတွာ မုခေါဒကံ ဥပနေသိ။ သတ္တာ မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ မုခ-
 ဓောဝနကိစ္စံ နိဋ္ဌာပေသိ။ ဧဝံ ဘဂဝါ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ တေန ကရိယမာနံ
 ဝေယျာဝစ္စံ သာဒိယိ။ သော တေန ပုညကမ္ပေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
 သာဝတ္ထိယံ အညတရဿ ဥပါသကဿ ဂေဟေ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ။ တသ္မိံ ဂမ္ဘ-
 ဂတေယေဝ ပိတာ ပဝါသံ ဂတော၊ ဥပါသိကာ ဒသမာသစ္စယေန ပုတ္တံ
 ဝိဇာယိတွာ သာနုတိဿ နာမံ အကာသိ။ တသ္မိံ အနုက္ကမေန ဝဗုန္တေ
 သတ္တဝသိကံယေဝ နံ ဘိက္ခုနံ သန္တိကေ ပဗ္ဗာဇေသိ “ဧဝမယံ အနန္တရာယော
 ဝဗုတွာ အစ္စန္တသုခဘာဂီ ဘဝိဿတိ”တိ။ သော “သာနုသာမဏေရော”တိ
 ပညာတော ပညဝါ ဝတ္တသမ္ပန္နော ဗဟုဿုတော ဓမ္မကထိကော သတ္တေသု
 မေတ္တဇ္ဈာသယော ဟုတွာ ဒေဝမနုဿာနံ ပိယော အဟောသိ မနာပေါတိ
 သဗ္ဗံ သာနုသုတ္တေ အာဂတနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တဿ အတိတဇာတိယံ မာတာ ယက္ခယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိ။ တံ ယက္ခာ “သာနု-
 တ္တေရဿ အယံ မာတာ”တိ ဂရုစိတ္တိကာရဗဟုလာ ဟုတွာ မာနေန္တိ။ ဧဝံ ဂစ္ဆန္တေ
 ကာလေ ပုထုဇ္ဇနဘာဝဿ အာဒိနဝံ ဝိဘာဝေန္တံ ဝိယ ဧကဒိဝသံ သာနုဿ
 ယောနိသော မနသိကာရာဘာဝါ အယောနိသော ဥမ္မုဇ္ဇန္တဿ ၂ ဝိဗ္ဗမိတုကာ-
 မတာစိတ္တံ? ဥပ္ပဇ္ဇိ။ တံ တဿ ယက္ခိနိမာတာ ဥတွာ မနုဿမာတုယာ အာရော-
 စေသိ “တဝ ပုတ္တော သာနု ‘ဝိဗ္ဗမိဿာမီ’တိ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေသိ၊ တသ္မာ တံ—

‘သာနု ပဗုဒ္ဓံ ဝဇ္ဇာသိ’၊ ယက္ခာနံ ဝစနံ ဣဒံ။
 မာကာသိ ပါပကံ ကမ္မံ၊ အာပိ ဝါ ယဒိ ဝါ ရဟော။

၁-ပဏာမေန္တိ (သိ)	၂-ဥမ္မုဇ္ဇန္တဿ (က)
၃-ဝိဗ္ဗမိတုကာမတာယ စိတ္တံ (သိ)၊ ဝိဗ္ဗမိတုကာမစိတ္တံ (က)	
၄-သာနု မာ ဗုဒ္ဓံ ဝဇ္ဇာသိ (သိ)	၅-ယက္ခိနိဝစနံ (သိ)

သစေ တံ ပါပကံ ကမ္မံ၊ ကရိဿသိ ကရောသိ ဝါ။
န တေ ဒုက္ခာ ပမုတုတ္ထိ၊ ဥပ္ပစ္စာပိ ပလာယတော'တိ—

ဧဝံ ဘဏ္ဍာဟိ"တိ။ ဧဝံ ပန ဝတ္တာ ယက္ခိနိမာတာ တတ္ထေဝန္တရဓာယံ။
မနုဿမာတာ ပန တံ သုတ္တာ ပရိဒေဝသောကသမာပန္နာ စေတောဒုက္ခ-
သမပ္ပိတာ အဟောသိ။ အထ သာနုသာမဏေရော ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ
ပတ္တစီရမာဒါယ မာတုသန္တိကံ ဥပဂတော မာတရံ ရောဒမာနံ ဒိသွာ "အဗ္ဗ
ကံ နိဿာယ ရောဒသိ"တိ ဝတ္တာ "တံ နိဿာယာ"တိ စုရတ္ထော မာတု "မတံ
ဝါ အဗ္ဗ ရောဒန္တိ၊ ယော ဝါ ဇီဝံ န ဒိဿတိ"တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၄၄။ တဿတ္ထော—အဗ္ဗ ရောဒန္တာ နာမ ဉာတကာ မိတ္တာ ဝါအတ္တနော
ဉာတကံမိတ္တံ ဝါ မတံ ဥဒ္ဓိဿ ရောဒန္တိ ပရလောကံ ဂတတ္တာ၊ ယော ဝါ ဉာတ-
ကော မိတ္ထော ဝါ ဇီဝံ ဇီဝန္တော ဒေသန္တရံ ပက္ကန္တတာယ စ န ဒိဿတိ၊ တံ
ဝါဥဒ္ဓိဿ ရောဒန္တိ၊ ဥဘယဗ္ဗေတံ မယိ န ဝိဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ သန္တေ ဇီဝန္တံ^၂ရေမာနံ
မံ ပုရတော ဌိတံ ပဿန္တိ ကသ္မာ အဗ္ဗ ရောဒသိ၊ မံ ဥဒ္ဓိဿ တဝ ရောဒနဿ
ကာရဏမေဝ နတ္ထိတိ။

တံ သုတ္တာ တဿမာတာ "မရဏံ ဟေတံ ဘိက္ခဝေ၊ ယော သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ
ဟိနာယာဝတ္တတိ"တိ^၃ သုတ္တပဒါနုသာရေန ဥပ္ပဗ္ဗဇနံ^၄ အရိယဿ ဝိနယေ
မရဏန္တိ ဒဿေန္တိ—

"မတံ ဝါ ပုတ္တ ရောဒန္တိ၊ ယော ဝါ ဇီဝံ န ဒိဿတိ။
ယော စ ကာမေ စဇိတွာန၊ ပုနရာဂစ္ဆတေ ဣဓ။
တံ ဝါပိ ပုတ္တ ရောဒန္တိ၊ ပုန ဇီဝံ မတော ဟိ သော။
ကုက္ကုဋ္ဌာ ဥဗ္ဘတော တာတ၊ ကုက္ကုဋ္ဌံ ပတိတုမိစ္ဆသိ"တိ^၅—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ ကာမေ စဇိတွာနာတိ နေက္ခမ္မဇ္ဈာသယေန ဝတ္ထုကာမေ ပဟာယ၊
တဉ္စ ကိလေသကာမဿ တဒဂ်ပ္ပဟာနဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဟေတ္ထ ကာမ-
ပရိစ္စာဂေါ အဓိပ္ပေတော။ ပုနရာဂစ္ဆတေ ဣဓာတိ ဣဓ ဂေဟေ ပုနဒေဝ
အာဂစ္ဆတိ၊ ဟိနာယာဝတ္တနံ သန္တာယ ဝဒတိ။ တံ ဝါပီတိ ယော ပဗ္ဗဇိတွာ

၁-သံ ၁-၂၁၊ ဓမ္မပဒ-၄၅ ၂-၃၁၈-ပိဋေသု။

၃-မ ၃-၄၅-ပိဋေ ထောက် ပိဿဒိသံ။

၅-သံ ၁-၂၁၊ ဓမ္မပဒ-၄၅ ၂-၃၁၉-ပိဋေသု။

၂-ဇီဝန္တံ ဌိတံ (သီ)

၄-ဥပ္ပဗ္ဗဇနံ (သီ)

ဝိဗ္ဗမတိ၊ ကံ ဝါပိ^၁ ပုဂ္ဂလံ မတံ ဝိယမာဒိသိယော ရောဒန္တိ။ ကသ္မာတိ စေ? ပုန
 ဇီဝံ မတော ဟိ သောတိ ဝိဗ္ဗမနတော ပစ္ဆာ ယော ဇီဝန္တော၊ သော၊
 ဂုဏမရဏေန အတ္တတော မတောယေဝ။ ဣဒါနိဿ သဝိသေသသံဝေဂံ ဇနေတုံ
 “ကုက္ကုဒ္ဒာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဿတ္ထော—အဟောရတ္တံ အာဒိတ္တံ ဝိယ ဟုတွာ
 ဥဟနဋ္ဌေန ကုက္ကုဒ္ဒနိရယသဒိသတ္တာ ကုက္ကုဒ္ဒာ ဂိဟိဘာဝါ အနုကမ္မန္တိယာ
 မယာ ဥဗ္ဗတော ဥဒ္ဓတော တာတ သာနု ကုက္ကုဒ္ဒံ ပတိတုံ ဣန္ဒြိယံ ပတိတု-
 ကာမောသိတိ။

တံ သုတွာ သာနုသာမဏေရော သံဝေဂဇာတော ဟုတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌ-
 ပေတွာ^၂ န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၃—

“ဘုဉ္ဇန္တံ သမဏံ ဒိသ္မာ၊ ဝိပ္ပသန္ဓမနာဝိလံ။
 ဃဇ္ဇေနောဒကမာဒါယ၊ သိဒ္ဓတ္ထဿ အဒါသဟံ။

နိမ္မလော ဟောမဟံ အဇ္ဇေ၊ ဝိမလော ဒိဏသံသယော။
 ဘဝေ နိဗ္ဗတ္တမာနဿ၊ ဖလံ နိဗ္ဗတ္တတေ သုဘံ။

စတုန္တုရတိတော ကပ္ပေ၊ ဥဒကံ ယမဒါသဟံ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဒကဒါနသိဒ္ဓိံ ဖလံ။

ဧကသဋ္ဌိမ္ပိတော ကပ္ပေ၊ ဧကောဝ ဝိမလော အဟု။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ထေရော ဣဓိဿာ ဂါထာယ ဝသေန “မယံ ဝိပဿနာ-
 ရက္ခော အရဟတ္တပ္ပတ္တိ စ ဇာတာ”တိ ဥဒါနဝသေန တမေဝ ဂါထံ ပစ္စုဒါဟာသိ။
 သာနုတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-တဉ္စာပိ (သိ)

၃-ဝဓေတွာ (သိ)

၂-ယောဝိဗ္ဗန္တော ပစ္ဆာ သော ဇီဝန္တော (သိ)

၄-၃၃-၂၂၉-ဝိဋ္ဌာဒိသု။

၅-နိမ္မလေဟိ ဂုဏေဟိဇ္ဇ (သိ၊က)

၅ ရမဏီယဝိဟာရိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယထာပိ အဋ္ဌေါ အာဇဉောတိ အာယသ္မတော ရမဏီယဝိဟာ-
ရိတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သောပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော
တတ္ထ တတ္ထ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကေနဝုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိံ အဂဝန္တံ
ဒိသ္မာ ပဿန္တမာနသော ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝဋ်တွာ ကောရဏ္ဍပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ
အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝေသု နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ
ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ
အညတရဿ သေဋ္ဌိဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော ယောဗ္ဗနမဒေန ကာမေသု
မုစ္ဆိ အာပန္နော ဝိဟရတိ။ သော ဧကဒိဝသံ အညတရံ ပါရဒါရိကံ ရာဇ-
ပုရိသေဟိ ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ၊ ကရိယမာနံ ဒိသ္မာ သံဝေဂဇာတော သတ္တု
သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဗ္ဗဇိ။ ပဗ္ဗဇိတော စ ရာဂစရိတတာယ နိစ္စကာလံ
သုသမ္ပဋ္ဌံ ပရိဝေဏံ သူပဋ္ဌိတံ? ပါနိယပရိဘောဇနီယံ သုပညတ္တံ မဇ္ဇပိဋ္ဌံ ကတွာ
ဝိဟရတိ။ တေန သော ရမဏီယဝိဟာရိတွေဝ ပညာယိတ္ထ။

သော ရာဂဿန္တတာယ အယောနိသော မနသိ ကရိတွာ သဗ္ဗေတနိကံ
သုက္ကဝိဿဋ္ဌိအာပတ္တိံ အာပဋ္ဌိတွာ “ဓိရတ္ထု မံ ဧဝံဘူတော သဒ္ဓါဒေယျံ
ဘုဇေယျ”န္တိ ဝိပ္ပုဋ်သာရိ ဟုတွာ “ဝိဗ္ဗမိဿာမီ”တိ ဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ
ရုက္ခမူလေ နိသီဒိ၊ တေန စ မဂ္ဂေန သကဇေသု ဂစ္ဆန္တေသု ဧကော သကဇ-
ယုတ္တော ဂေါဏော ပရိဿမန္တော၊ ဝိသမဋ္ဌာနေ ခလိတွာ ပတိ၊ တံ
သာကဋိကာ ယုဂတော မုဋ္ဌိတွာ တိဏောဒကံ ဒတွာ ပရိဿမံ ဝိနောဒေတွာ
ပုနပိ ဓုခရ ယောဇေတွာ အဂမံသု။ ထေရော တံ ဒိသ္မာ “ယထာယံ ဂေါဏော
သကိံ ခလိတွာပိ ဥဋ္ဌာယ သကိံ” ဓုရံ ဝဟတိ၊ ဧဝံ မယာပိ ကိလေသဝသေန
သကိံ ခလိတေနာပိ ဝုဋ္ဌာယ သမဏဓမ္မံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ယောနိသော
ဥမ္မုဇ္ဇန္တော နိဝတ္တိတွာ ဥပါလိတ္ထေရဿ အတ္တနော ပဝတ္တိံ အာစိက္ခိတွာ
တေန ဝုတ္တဝိမိနာ အာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌဟိတွာ သီလံ ပါကတိကံ ကတွာ
ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေဘွာ န စိရသေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ?—

“အက္ကန္တဉ္စ ပဒံ ဒိသ္မာ၊ စက္ကာလင်္ကာရဘူသိတံ။
ပဒေနာနုပဒံ ယန္တော၊ ဝိပဿိဿ မဟေသိနော။

၁-ဒေဝလေ ကေ (သိ)

၂-ဝိဝိကေမ္မကရဏံ (က)

၃-သုပတိဋ္ဌိတံ (က)

၄-ပရိဿန္တော (သိ)

၅-သကံ (သိ၊ က)

၆ ဥပပဇ္ဇန္တော (သိ)

၇-ရ ၃-၂၃၁-၁၆။

စထရဂါထာ-၅ ၁-၁၀

ကောရဏံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသွာ၊ သမူလံ ပူဇိတံ မယာ။

ဟဋ္ဌော ဟဋ္ဌေန စိတ္တေန၊ အဝဋ္ဌိံ ပဒမုတ္တမံ။

ဧကနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

သတ္တပညာသကပ္ပမ္ပိ၊ ဧကော ဝိတမလော အဟုံ။

သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဝိမုတ္တိသုခံ အနဘဝန္တော အတ္တနော ပုဗ္ဗဘာဂ-
ပဋိပတ္တိယာ သဒ္ဓိံ အရိယဓမ္မာဓိဂမနဒီပနိံ “ယထာပိ ဘဒ္ဒေါ အာဇဉော၊
ခလိတွာ ပတိတိဋ္ဌတိ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၄၅။ တတ္ထ ခလိတွာတိ ပက္ခလိတွာ။ ပတိတိဋ္ဌတိတိ ပတိဋ္ဌဟတိ၊ ပုနဒေဝ
ယထာဌာနေ တိဋ္ဌတိ။ ဧဝန္တိ ယထာဘဒ္ဒေါ ဥသဘာဇာနိယော ဘာရံဝဟန္တော
ပရိဿမပ္ပက္ခော ဝိသမဋ္ဌာနံ အာဂမ္မ ဧကဝါရံ ပက္ခလိတွာ ပတိတော န
တတ္ထကေန ဓုရံ ဆဇ္ဇေတိ၊ ထာမဇေဝ ပရက္ကမသမ္ပန္နတာယ ပန ခလိတွာပိ
ပတိတိဋ္ဌတိ၊ အတ္တနော သဘာဝေနော ဌတွာဘာရံ ဝဟတိ၊ ဧဝံ ကိလေသ-
ပရိဿမပ္ပက္ခော ကိရိယာပရာနေ ခလိတွာ တံ ခလိတံ ထာမဝိရိယသမ္ပတ္တိ-
တာယ^၁ ပဋိပါကတိကံ ကတွာ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဒဿနသမ္ပန္နံ၊ တတော ဧဝ
သမ္မာသမ္ပုဋ္ဌဿ သဝနန္တေ အရိယာယ ဇာတိယာ ဇာတတာယ သာဝကံ၊
တဿ ဥရေ ဝါယာမဇနိတာဘိဇာတိတာယ၊^၂ ဩရသံ ပုတ္တံ ဘဒ္ဒါဇာနိယ-
သဒိသကိစ္စတာယ အာဇာနိယန္တိ စ မံ ဓာရေထ ဥပဓာရေထာတိ အတ္ထော။

ရမဏီယဝိဟာရိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ထာမဝိရိယ (သီ)

၂-ထာမဝိရိယသမ္ပတ္တိယာ (သီ)

၃-ဥရေဝါယာမဇနိတိ တာယာဘိဇာတိတာယ (သီ)

၆-သမိဒ္ဓိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သဒ္ဓါယာဟံ ပဗ္ဗဇိတောတိ အာယသ္မတော သမိဒ္ဓိတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ပညာနိ ဥပ-
 စိနန္တော ဣတော စတုနဂုတေ ကပ္ပေ သိဒ္ဓတ္ထံ ဘဂဝန္တံ ပဿိတွာ ပသန္နမာနသော
 သဝဏ္ဏာနိ ပုပ္ဖါနိ ကဏ္ဍိကဗဒ္ဓါနိ ဂဟေတွာ ပူဇေသိ။ သော တေန ပညကမ္ပေန
 ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပညာနိ ကတွာ သုဂတိသုယေဝ
 ပရိဝတ္တေန္တော ဣမသ္မံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ
 ဇာတကာလတော ပဋ္ဌာယ တံ ကုလံ နေဓညာဒီဟိ ဝနိ၊ အတ္တဘာဝေါ
 စဿ အဘိရူပေါ ဒဿနိယော ဂုဏဝါ၊ ဣတိ ဝိဘဝသမိဒ္ဓိယာ စ ဂုဏ-
 သမိဒ္ဓိယာ စ သမိဒ္ဓိတွဝ ပညာယိတ္ထ။ သော ဗိမ္ဗိသာရသမာဂမေ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ
 ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဘာဝနာယ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော ဝိဟရန္တော
 ဘဂဝတိ တပေါဒါရာမေ ဝိဟရန္တေ ဧကဒိဝသံ ဧဝံ စိန္တေသိ “လာဘာ ဝတ
 မေ သတ္တာ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သွာက္ခာတေ စာဟံ ဓမ္မဇိနယေ ပဗ္ဗဇိတော၊
 သဗြဟ္မစာရိ စ မေ သီလဝန္တော ကလျာဏဓမ္မာ”တိ။ တသေ ဝံ စိန္တေန္တဿ
 ဥဋ္ဌာရံ ဝီတိသောမနဿံ ဥဒပါဒိ။ တံ အသဟန္တော မာရော ပါပိမာ ထေရဿ
 အဝိဒူရေ မဟန္တံ ဘေရဝသဒ္ဓမကာသိ၊ ပထဝိယာ ဥဋ္ဌိယနကာလော ဝိယ
 အဘောသိ။ ထေရော ဘဂဝတော တမတ္ထံ အာရောစေသိ။ ဘဂဝါ “မာရော
 တုယံ ဝိစက္ခကမ္မာယ စေတေတိ၊ ဂစ္ဆ ဘိက္ခု တတ္ထ အစိန္တေတွာ ဝိဟရာဟိ”တိ
 အာဟ။ ထေရော တတ္ထ ဂန္တော ဝိဟရန္တော နစိရဿေဝ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာ-
 ပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“ကဏိကာရံဝ ဇောတန္တံ၊ နိသိန္တံ ပဗ္ဗတန္တရေ။
 ဩဘာသေန္တံ ဒိသာ သဗ္ဗာ၊ သိဒ္ဓတ္ထံ နရသာရထိ”။
 ဓနံ အဒ္ဓေဇ္ဈံ ကတွာန၊ ဥသုံ သန္ဓယှဟံ တဒါ?။
 ပုပ္ဖံ သဝဏ္ဏံ ဆေတွာန၊ ဗုဒ္ဓဿ အဘိရောပယိ”။
 စတုနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိ”။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ဧကပညာသိတော ကပ္ပေ၊ ဧကော အာသိ ဇုတိန္တရေ။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယှံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ တတ္ထေဝ ဝိဟရန္တဿ ထေရဿ ဒီဏာသဝဘာဝံ
အဇာနန္တော ပုရိမနယေနေဝ မာရော မဟန္တံ ဘေရဝသဒ္ဓိံ အကာသိ။ တံ
သုတွာ ထေရော အဘိတော အစ္ဆုပ္ပိ “တာဒိသာနံ မာရာနံ သတမ္ပိ သဟဿမ္ပိ
မယံ လောမမ္ပိ န ကမ္ပေတိ”တိ အညံ ဗျာကရောန္တော “သဒ္ဓါယာဟံ
ပဗ္ဗဇိတော”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၄၆။ တံတ္ထ သဒ္ဓါယာဟံ ဓမ္မစ္ဆန္တသမုဋ္ဌာနာယ ကမ္မဗလသဒ္ဓါယ စေဝ
ရတနတ္ထယသဒ္ဓါယ စ။ အဟန္တိ အတ္တာနံ နိဒ္ဓိသတိ။ ပဗ္ဗဇိတောတိ ဥပ-
ဂတော။ အဂါရသ္မာတိ ဂေဟတော သရာဝါသတောဝါ။ အနဂါရိယန္တိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊
သာ ဟိ ယံကိန္တ ကသိဝါဏိဇ္ဇာဒိကမ္ပံ ‘အဂါရဿ ဟိတ’န္တိ အဂါရိယံ နာမ၊
တဒဘာဝတော “အနဂါရိယာ”တိ ဝုစ္စတိ။ သတိ ပညာ စ မေ ဝုဇ္ဈာတိ သရဏ-
လက္ခဏာ သတိ၊ ပဇာနနလက္ခဏာ ပညာတိ ဣမေ ဓမ္မာ ဝိပဿနာလက္ခဏ-
တော၊ ပဋ္ဌာယ မဂ္ဂပဋိပါဒ္ဓိယာ ယာဝ အရဟတ္တာ မေ ဝုဇ္ဈာ ဝစိတာ၊ န ဒါနိ
ဝဓေတဗ္ဗာ အတ္ထိ၊ သတိပညာ ဝေပုလ္လပုတ္တာတိ ဒဿေတိ။ စိတ္တန္တ သုသမာဟိ-
တန္တိ အဋ္ဌသမာပတ္တိဝသေန စေဝ လောကုတ္တရသမာဓိဝသေန၊ စ စိတ္တံ မေ
သုဠု သမာဟိတံ၊ န ဒါနိ တဿ သမာဓာတဗ္ဗံ အတ္ထိ၊ သမာဓိ ဝေပုလ္လပုတ္တာတိ
ဒဿေတိ။ တသ္မာ ကာမံ ကရဿူ ဂူပဂီတိ ပါပိမ မံ ဥဒ္ဓိဿ ယာနိ ကာနိစိ
ဝိပွကာရာနိ ယထာရူစိ ကရေဟိ၊ တေဟိ ပန နေဝ မံ ဗျာဓိဿသိ မမ
သရီရကမ္ပနမတ္တမ္ပိ ကာတုံ န သက္ခိဿသိ၊ ကုတော စိတ္တညထတ္တံ။ တသ္မာ တဝ
ကိရိယာ အပ္ပုဋ္ဌိတပဟေနကံ ဝိယ န ကိန္တိ အတ္ထံ သာဓေတိ၊ ကေဝလံ တဝ
စိတ္တဝိဇာတမတ္တဖလာတိ ထေရော မာရံ တဇ္ဇေသိ။ တံ သုတွာ မာရော
“ဇာနာတိ မံ သမဏော”တိ တတ္ထေဝန္တရဓာယိ။

သမိဒ္ဓိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဥဇ္ဇယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

နမော တေ ဗုဒ္ဓ ဝိရတ္တံ။ အာယသ္မတော ဥဇ္ဇယတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ
ကရောန္တော ဣတော ဒွါနဝုတေ ကပ္ပေ တိဿံ ဘဂဝန္တံ ပဿိတွာ ပသန္ဓ-
မာနသော ကဏိကာရပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္ပေန

၁-ဥဒ္ဓိသတိ (သိ)

၃-ဝိပဿနာလက္ခဏတော (ဗဟုသု)

၂-ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပဂတော(က)

၄-.....ဓမ္မာဒိဝသေန (သိ)

ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိက္ခာ အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု
သံသရန္တော ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ အညတရဿ သောတ္တိယ-
မြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဥဇ္ဇယောတိဿ နာမံ အဟောသိ။
သော ဝယပ္ပတ္တော တိဏ္ဍိ ဝေဒါနံ ပါရဂူ ဟုတွာ တတ္ထ သာရံ အပဿန္တော
ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိယာ စောဒိယမာနော ဝေဠုဝနံ ဂန္တော သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ
သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ စရိယာနုကူလံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ အရညေ
ဝိဟရန္တော ဝိပဿနံ ဝဓေတွာ နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ
အပဒါနေ—

“ကဏိကာရံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသ္မာ၊ ဩစိနိတွာနဟံ တဒါ။
တိဿဿ အဘိရောပေသိ၊ ဩသတိဏ္ဏဿ တာဒိနေ။

ဒွေနဝုတေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိ။
ဒုဂ္ဂတိ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ပဉ္စတိသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ အရုဏပါဏီတိ ၂ ဝိသုတော။
သတ္တဒုတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တော ဝဋ္ဌိတွာ ကေမန္တံ နိသီဒိတွာ
ဘဂဝတော ထောမနာကာရေန အညံ ဗျာကရောန္တော “နမော တေ
ဗုဒ္ဓ ဝိရတ္တံ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၄၇။ တတ္ထ နမောတိ ပဏာမကိတ္တနံ။ တေတိ ပဏာမကိရိယာယ
သမ္ပဒါနကိတ္တနံ၊ တုယုန္တိ အတ္တော။ ဗုဒ္ဓ ဝိရာတိ စ ဘဂဝတော အာလပနံ။
ဘဂဝါ ဟိ ယထာ အဘိညေယျာဒိဘေဒဿ အတ္တဿ အဘိညေယျာဒိ-
ဘေဒေန သယန္တုဉ္ဇဏေန အနဝသေသတော ဗုဒ္ဓတ္တာ “ဗုဒ္ဓေါ”တိ ဝုဇ္ဇတိ။
ဧဝံ ပဉ္စန္ဒမ္ပိ မာရာနံ အဘိပ္ပမဒ္ဒနဝသေန ပဒဟန္တေန မဟတာ ဝီရိယေန
သမန္တာဂတတ္တာ “ဝိရော”တိ ဝုဇ္ဇတိ။ အတ္ထုတိ ဟောတု၊ တဿ “နမော”တိ
ဣမိနာ သမ္ပန္နော။ ဝိပ္ပမုတ္တောသိ သဗ္ဗဒီတိ သဗ္ဗေဟိ ကိလေသေဟိ သဗ္ဗသ္မိ
စ သင်္ခါရဂတေ ဝိပ္ပမုတ္တော ဝိသံယုတ္တော အသိ ဘဝသိ၊ န တယာ ကိဉ္စ
အဝိပ္ပမုတ္တံ နာမ အတ္ထိ၊ ယတောဟံ တုယျာပဒါနေ ဝိဟရံ၊ ဝိဟရာမိ အနာ-
သဝေါဘိ တုယံ တဝ အပဒါနေ ဩဝါဒေ ဂတမဂ္ဂေ ပဋိပတ္တိစရိယာယ ဝိဟရံ

ယထာသတ္တိ ယထာဗလံ ပဋိပဇ္ဇန္တော ကာမာသဝါဒီနံ စတုန္နမ္ပိ အာသဝါနံ
သုပ္ပဟိနတ္တာ အနာသဝေါ ဝိဟရာမိ၊ တာဒိဿဿ နမော တေ ဗုဒ္ဓ ဝီရတ္ထတိ။

ဥဇ္ဇယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-သဇ္ဇယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယတော အဟန္တိ အာယသ္မတော သဇ္ဇယတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိ? သောပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဝိဝဇ္ဇပနိဿယံ
ပုညံ ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ မဟတိ ပူဂေ သံကိတ္တိ-
ဝသေန ဝတ္ထု သံသရိတွာ ၂ ရတနတ္ထယံ ဥဒ္ဓိဿ ပုညံ ကရောန္တော သယံ
ဒလိဗ္ဗေါ ဟုတွာ နေသံ ဂဏာဒီနံ? ပုညကိရိယာယ ဗျာဝဇ္ဇော အဟောသိ။
ကာလေန ကာလံ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္တိတွာ ပသန္နမာနသော ဘိက္ခုနဉ္စ
တံ တံ ဝေယျာဝစ္စံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ
နိဗ္ဗတ္တော အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ
ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ ဝိဘဝသမ္ပန္နဿ မြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ
သဇ္ဇယော နာမ နာမေန၊ သော ဝယပ္ပတ္တော မြဟ္မာယုပေါက္ခရသာတိအာဒိကေ
အဘိညာတေ မြာဟ္မဏေ သာသနေ အဘိပ္ပသန္တေ ဒိသ္မာ သဇ္ဇာတပ္ပသာဒေါ
သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိ။ တဿ သတ္တာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သော ဓမ္မံ သုတွာ
သောတာပန္တော အဟောသိ။ အပရဘာဂေ ပဗ္ဗဇိ။ ပဗ္ဗဇန္တော စ ခုရဂ္ဂေယေဝ
ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ?—

“ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော၊ မဟာပူဂဂဏော အဟု။
ဝေယျာဝစ္စကရော အာသိ၊ သဗ္ဗကိစ္စေသု ဝါဝဇ္ဇော။

ဒေယျဓမ္မော စ မေ နတ္ထိ၊ သုဂတဿ မဟေသိနော။
အဝဇ္ဇိံ သတ္တုနော ပါဒေ၊ ဝိပ္ပသန္တေန စေတသာ။

ဧကနုဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ဝေယျာဝစ္စံ အကာသဟံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဝေယျာဝစ္စသိဒ္ဓိံ ဖလံ။

ဣတော စ အဋ္ဌမေ ကပ္ပေ၊ ရာဇာ အာသိ သုစိန္တိတော။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ အညံ ဗျာကရောန္တော “ယတော အဟံ ပဗ္ဗဇိ-
တော”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၄၈။ တတ္ထ ယတော အဟံ ပဗ္ဗဇိတောတိယတော ပဘုတိ ယတော ပဋ္ဌာယ
အဟံ ပဗ္ဗဇိတော။ ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ နာဘိဇာနာမိ သင်္ကပ္ပံ၊
အနရိယံ ဒေါသသံဟိတန္တိ ရာဂါဒိဒေါသသံဟိတံ၊ တတော ဧဝံ အနရိယံ
နိဟိနံ၊ အရိယေဟိ ဝါ အနရဏီယတာယ အနရိယေဟိ အရဏီယတာယ စ
အနရိယံ ပါပကံ အာရမ္မဏေ အဘူတဂုဏာဒိသင်္ကပ္ပနတော “သင်္ကပ္ပေါ”တိ
လဒ္ဓနာမံ ကာမဝိတက္ကာဒိမိစ္ဆာဝိတက္ကံ ဥပ္ပါဒိတံ နာဘိဇာနာမိတိ၊ “ခုရဂ္ဂေ-
ယေဝ မယာ အရဟတ္တံ ပတ္တ”န္တိ အညံ ဗျာကာသိ။

သဉ္ဇယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ရာမဏေယျကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

စိဟစိဟာဘိနဒိတေတိ အာယသ္မတော ရာမဏေယျကတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
ပုညာနိ ဥပစိနန္တော သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
ဝိညတံ ပတ္တော ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော ပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ အကာသိ။
သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တော အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ
သုဂတီသု ဧဝံ ပရိဝတ္တေန္တော ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ဣတ္ထကုလေ^၁
နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော ဇေတဝနပဋိဂ္ဂဟဏေ၊ သဉ္ဇာတပ္ပသာဒေါ ပဗ္ဗဇိတွာ
စရိယာနုကူလံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ အရညေ ဝိဟရတိ။ တဿ အတ္တနော
သမ္ပတ္တိယာ ပဗ္ဗဇိတသာရုပ္ပါယ စ^၂ ပဋိပတ္တိယာ ပါသာဒိကဘာဝတော ရာမ-
ဏေယျကောတွေဝ သမညာ အဟောသိ။ အထေကဒိဝသံ မာရော ထေရံ
ဘိသာပေတုကာမော ဘောရဝသဒ္ဓိ အကာသိ။ တံ သုတွာ ထေရော

ထိရပကဘိတာယ တေန အသန္တသန္တော “မာရော အယ”န္တိ ဥတွာ တတ္ထ အနာဒရံ ဒဿေန္တော “စိဟစိဟာဘိနဒိတေ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၄၉။ တတ္ထ စိဟစိဟာဘိနဒိတေတိ စိဟစိဟာတိ အဘိဏှံ ပဝတ္တသဒ္ဓတာယ “စိဟစိဟာ”တိ လဒ္ဓနာမာနံ ဝဋ္ဋကာနံ အဘိနာဒနိမိတ္တံ၊ ဝိရဝဟေတူတိ အတ္ထော။ သိပ္ပိကာဘိရုတေဟိ စာတိ သိပ္ပိကာ ဝုစ္ဆန္တိ ဒေဝကာ ပရနာမကာ ဂေလညေန ဆာတကိသဒါရကာကာရာ သာခါမိဂါ။ “မဟာဂလန္တကာ”တိ ကေစိ၊ သိပ္ပိကာနံ အဘိရုတေဟိ မဟာဝိရဝေဟိ၊ ဟေတုမှိ စေတံ ကရဏဝစနံ၊ တံဟေတူတိ အတ္ထော။ န မေ တံ ဖန္ဒတိ ဖိတ္တန္တိ မမ စိတ္တံ န ဖန္ဒတိ န စဝတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဣမသ္မိံ အရညေ ဝိရဝဟေတု သိပ္ပိကာဘိရုတဟေတု ဝိယ ပါပိမ တဝ ဝိဿရကရဏဟေတု မမ စိတ္တံ ကမ္မဋ္ဌာနတော န ပရိပတတိ။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ “ကေတ္တနိရုတံ ဟိ မေ”တိ။ ဟိ-သဒ္ဓေါ ဟေတုအတ္ထော၊ ယသ္မာ မမ စိတ္တံ ဂဏသင်္ဂဏိကံ ပဟာယ ဧကတ္ထေ ဧကီဘာဝေ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဝိက္ခေပံ ပဟာယ ဧကတ္ထေ ဧကဂ္ဂတာယ၊ ဧကတ္ထေ ဧကသဘာဝေ ဝါ နိဗ္ဗာနေ နိရုဘံ အဘိရုတံ၊ တသ္မာ ကမ္မဋ္ဌာနတော န ဖန္ဒတိ န စဝတိတိ၊ ဣမံ ကိရ ဂါထံ ဝဒန္တော ဧဝ ထေရော ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ ။—

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ဘဂဝါ၊ သတရံသီ ပတာပဝါ။
စက်မနံ သမာရူဠော၊ မေတ္တစိတ္တော သိဒ္ဓိသဘော။

ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ဝန္တိတွာ ဉာဏမုတ္တမံ။
မိနေလပုပ္ဖံ ပဂ္ဂယ၊ ဗုဒ္ဓဿ အဘိရောပယိံ။

ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓံ ပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ဧကေနတိံသကပ္ပမှိ၊ သုမေဃသနနာမကော ။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အယမေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏဂါထာ အဟောသိ။

ရာမဏေယျကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဝိမလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဓရဏီ စ သိဉ္ဇတိ ဝါဟိ အာယသ္မတော ဝိမလတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သောပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
 ဝိဝဇ္ဇုပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ
 သင်္ခမေနကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော တသ္မိံ သိပ္ပေ နိပ္ပတ္တိံ ဂတော
 ဧကဒိဝသံ ဝိပဿိံ ဘဂဝန္တံ ပဿိတွာ ပသန္နမာနသော သင်္ခမေနေန ပူဇီ
 ကတွာ တတော ပဋ္ဌာယ ကာလေန ကာလံ သတ္ထု ဥပဋ္ဌာနံ အကာသိ။ သော
 တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ
 ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ “အနာဂတေ
 မေ ဝိမလော ဝိသုဒ္ဓေါ ကာယော ဟောတူ”တိ ဗောဓိရုက္ခံ ဂန္ဓောဒကေဟိ
 နှာပေသိ၊ စေတိယင်္ဂဏဗောဓိယင်္ဂဏေသု အာသနာနိ ခောဝါပေသိ၊
 ဘိက္ခုနဗ္ဗိ ကိလိဋ္ဌေ သမဏပရိက္ခာရေ ခောဝါပေသိ။

သော တတော စရိတွာ ဒေဝေသု စ မနုဿေသု စ ပရိဝတ္တေန္တော ဣမသ္မိံ
 ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ ဣဗ္ဗ ကုလေ၊ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ မာတုကုစ္ဆိယံ ဝသန္တဿ နိက္ခ-
 မန္တဿ စ ကာယော ပိတ္တသေမှာဒိဟိ အသံကိလိဋ္ဌော ပဒုမပလာသေ ဥဒက-
 မိန္ဒု၊ ဝိယ အလဂ္ဂေါ ပစ္ဆိမဘဝိကဗောဓိသတ္တဿ ဝိယ သုဝိသုဒ္ဓေါ အဟောသိ၊
 တေနဿ ဝိမလောတွေဝ နာမံ အကံသု။ သော ဝယပ္ပတ္တော ရာဇဂဟပု-
 ဝေသနေ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ
 ကောသလရဋ္ဌေ ပဗ္ဗတဂုဟာယံ ဝိဟရတိ။ အထေကဒိဝသံ စာတုဒ္ဓိဗိကု-
 မဟာမေသော သကလံ စက္ကဝါဠဂစ္ဆံ ပတ္တရိတွာ ပါဝသိ။ ဝိဝဇ္ဇာယိမိ
 ဗုဒ္ဓါနံ စက္ကဝတ္တိနဉ္စ ရေမာနကာလေ ဧဝံ ကိရ ဧဝံ ဝဿတိ။ သမ္ပပရိဋ္ဌာဟ-
 ဝုပသမတော ဥတုသပ္ပါယလာဘေန ထေရဿ စိတ္တံ သမာဟိတံ အဟောသိ
 ဧကဂ္ဂံ။ သော သမာဟိတစိတ္တော တာဝဒေဝ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ
 မဂ္ဂပဋိပါဠိယာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော—

“ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော၊ အဟောသိံ သင်္ခမ္မေကော။

နိစ္စုပဋ္ဌာနယုတ္တောမိ၊ သုဂတဿ မဟေသိနော။

ဥပဋ္ဌာနဗလံ ပဿ၊ လောကနာထဿ တာဒိနော။

သဋ္ဌိ တူရိယသဟဿာနိ၊ ပရိဝါရေန္တိ မံ သဒါ။

ဧကနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ဥပဋ္ဌဟိ မဟာဇ္ဇသိ။
 ဒုဂ္ဂတိ နာဘိဇာနာမိ၊ ဥပဋ္ဌာနသိဒ္ဓံ ဖလံ။
 စတုရိသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ မဟာနိဗ္ဗေါသနာမကာ။
 သောဋ္ဌသာသိ သု ရာဇာနော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ကတကိစ္စတာယ တုဋ္ဌမာနသော ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တော
 “ဧရဏီ စ သိဉ္ဇတိ ဝါတိ၊ မာလုတော”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၅၀။ တတ္ထ ဧရဏီဘိ ပထဝီ၊ သာ ဟိ သကလံ ဓရာဓရံ ဓာရေတီတိ “ဧရ-
 ဏီ”တိ ဝုစ္စတိ။ သိဉ္ဇတိတိ သမန္တတော နဘံ ပူရေတွာ အဘိပ္ပဝဿတော မဟာ-
 မေဃဿ ဝုဋ္ဌဓာရာဟိ သိဉ္ဇတိ။ ဝါတိ မာလုတောတိ ဥဒကဇုသိတသမ္ဘိဿ-
 တာယ သီတလော ဝါတော ဝါယတိ။ ဝိဇ္ဇုတာ ဧရဏီ နဘေတိ တတ္ထ တတ္ထ
 ဂဇ္ဇတာ ဂဋ္ဌဂဋ္ဌာယတာ မဟာမေဃတော နိစ္ဆရန္တိယော သတေရတာ
 အာကာသေ ဣတော စိတော စ ဝိစရန္တိ။ ဥပသမန္တိ ဝိတက္ကာတိ ဥတုသပ္ပါယ-
 သိဉ္ဇေန သမထဝိပဿနာဓိဂမေန ပုဗ္ဗဘာဂေ တဒင်္ဂါဒိဝသေန ဝူပသန္တာ
 ဟုတွာ ကာမဝိတက္ကာဒယော သဗ္ဗေပိ နဝ မဟာဝိတက္ကာ အရိယမဂ္ဂါဓိဂမေန
 ဥပသမန္တိ၊ အနဝသေသတော သမုစ္စိန္တန္တိတိ။ ဝတ္ထမာနသမိပတာယ အရိယ-
 မဂ္ဂက္ခဏံ ဝတ္ထမာနံ ကဘွာ ဝဒတိ။ အတီတတ္ထေ ဝါ ဧတံ ပစ္စုပ္ပန္နဝစနံ။ ဝိတ္တံ
 သုသမာဟိတံ မမာတိ တတော ဧဝ လောကုတ္တရသမာဓိနာ မမ စိတ္တံ သုဋ္ဌ၊
 သမာဟိတံ၊ န ဒါနိ တဿ သမာဓာနေ ကိဉ္စိ ကာတဗ္ဗံ အတ္ထိတိ ထေရော
 အညံ ဗျာကာသိ။

ဝိမလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဉ္စမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဆဋ္ဌဝဂ္ဂ

၁-ဂေါဓိကာဒိစတုတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဝဿတိ ဒေဝေါဟိအာဒိကာ စတဿော ဂေါဓိကော၊ သုဗာဟု၊
 ဝလ္လိယော၊ ဥတ္တိယောတိ ဣမေသံ စတုန္တံ ထေရာနံ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? ဣမေပိ
 ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရာ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပညာနိ ဥပစိနန္တာ ဣတော
 စတုနဂုတေ ကပ္ပေ သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 ဝိညုတံ ပတွာ အညမညံ သဟာယာ ဟုတွာ ဝိစရိံသု။ တေသု ဧကော သိဒ္ဓတ္ထံ
 ဘဂဝန္တံ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ ဒိသွာ ကဋ္ဌန္တုဘိက္ခံ အဒါသိ။ ဒုတိယော ပဿန္တိတ္ထော
 ဟုတွာ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝဋ်တွာ အဉ္စလိံ ပဂ္ဂဏိ။ တတိယော ပဿန္တိတ္ထော
 ဧကေန ပုပ္ဖဟတ္ထေန ဘဂဝန္တံ ပူဇေသိ။ စတုတ္ထော သုမနပုပ္ဖေဟိ ပူဇေကာသိ။
 ဧဝံတေသတ္ထရိစိတ္တံ ပဿာဒေတွာ ပသုတေန တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ
 နိဗ္ဗတ္တိတွာ ပုန အပရာပရံ ပညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ကဿ-
 ပဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ သဟာယကာ ဟုတွာ
 သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏဓမ္မံ ကတွာ အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ ပါဝါယံ
 စတုန္တံ မလ္လရာဇာနံ ပုတ္တာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ တေသံ ဂေါဓိကော၊ သုဗာဟု၊
 ဝလ္လိယော၊ ဥတ္တိယောတိ နာမာနိ အကံသု။ အညမညံ ဝိယသဟာယာ၊
 အဟေသံ။ တေ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန ကပိလဝတ္ထု အဂမံသု။ တသ္မိံ စ
 သမယေ သတ္တာ ကပိလဝတ္ထု ဂန္တာ နိဂြောဓာရာမေ ဝသန္တော ယမကပါဠိ-
 ဟာရိယံ ဒဿေတွာ သုဒ္ဓေါဒနပ္ပမုခေ သကျရာဇာနော ဒမေသိ။ တဒါ တေပိ
 စတ္တာရော မလ္လရာဇပုတ္တာ ပါဠိဟာရိယံ ဒိသွာ လဒ္ဓပ္ပဿာဒါ ပဗ္ဗဇိတွာ
 ဝိပဿနာကမ္မံ ကရောန္တာ န စိရဿေဝ သဟ ပဋိသန္တိဒါဟိ အရဟတ္တံ
 ပါပုဏိံသု။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော—

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္မုဋ္ဌံ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။
 ပဝရာ အဘိနိက္ခန္တံ၊ ဝနာ နိဗ္ဗနမာဂတံ။
 ကဋ္ဌန္တုဘိက္ခံ ပါဒါသိ၊ သိဒ္ဓတ္ထဿ မဟေသိနော။
 ပညာယ ဥပသန္တဿ၊ မဟာဝိရဿ တာဒိနော။
 ပဒေနာ’နုပဒါ’ယန္တံ၊ နိဗ္ဗာပေန္တေ မဟာဇနံ။
 ဥဋ္ဌာရာ ဝိတ္တိ မေ ဇာတာ၊ ဗုဒ္ဓေ အာဒိစ္စဗန္ဓုနော။

စတုန္နဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဒါနမဒဒိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဘိက္ခာဒါနသိဒ္ဓိံ ဖလံ။
 သတ္တာသီတိမှိတော ကပ္ပေ၊ မဟာရေဏုသနာမကာ။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ သတ္တေတေ စက္ကဝတ္တိနော။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယျံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။
 ဂေါဓိကော ထေရော။

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္ပုဋ္ဌံ၊ နိသဘာဇာနိယံ ယထာ။
 တိဓာပဘိန္တံ မာတင်္ဂံ၊ ကုဉ္ဇရံဝ မဟေသိနံ။
 ဩဘာသေန္တံ ဒိသာ သဗ္ဗာ၊ ဥဠာရာဇံဝ ပူရိတံ။
 ရထိယံ ပဋိပဇ္ဇန္တံ၊ လောကဇေဋ္ဌံ အပဿဟံ။
 ဉာဏေ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ၊ ပဂ္ဂဟေတွာန အဉ္ဇလိံ။
 ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ သိဒ္ဓတ္ထမဘိဝံဒယိံ။
 စတုန္နဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဉာဏသညာယိဒ္ဓိံ ဖလံ။
 တေသတ္တတိမှိတော ကပ္ပေ၊ သောဠသာသုံ နရုတ္တမာ။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယျံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။
 သုဗာဟုတ္တေရော။

“တိဝရာယံ နိဝါသိဟံ၊ အဟောသိံ မာလိကော တဒါ။
 အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ သိဒ္ဓတ္ထံ လောကပူဇိတံ။
 ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ပုပ္ဖဟတ္ထမဒါသဟံ။
 ယတ္ထ ယတ္ထ၊ ပပဇ္ဇာမိ၊ တဿ ကမ္မဿ ဝါဟသာ။
 အနုဘောမိ ဖလံ ဣဋ္ဌံ၊ ပုဗ္ဗေ သုကတမတ္တနော။
 ပရိက္ခိတ္တော သုမလ္လေဟိ၊ ပုပ္ဖဒါနသိဒ္ဓိံ ဖလံ။
 စတုန္နဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိံ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ပုပ္ဖပူဇာယိဒ္ဓိံ ဖလံ။

စတုန္ဒရတုပါဒါယ၊ ဌပေတွာ ဝတ္တမာနကံ။
 ပဉ္စရာဇသတာ တတ္ထ၊ နဇ္ဇသမသနာမကာ။
 ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။
 ဝလ္လိယော ထေရော။

“သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော၊ ဇာတိပုပ္ဖမဒါသဟံ။
 ပါဒေသု သတ္တ ပုပ္ဖါနိ၊ ဟာသေနော’ကိရိတာနိ မေ။
 တေန ကမ္မေနဟံ အဇ္ဇ၊ အဘိဘောမိ နရာမရေ။
 ဓာရေမိ အန္တိမံ ဒေဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနေ။
 စတုန္ဒရတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ပုပ္ဖပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 သမန္တဂန္ဓနာမာသုံ၊ တေရသ စက္ကဝတ္တိနော။
 ဣတော ပဉ္စမကေ ကပ္ပေ၊ စာတုရန္တာ ဇနာမိပါ။
 ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။
 ဥတ္တိယော ထေရော။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဣမေ စတ္တာရောပိ ထေရာ လောကေ ပါကဋ္ဌာ
 ပညာတာ ရာဇရာဇမဟာမတ္တေဟိ သက္ကတာ ဂရုကတာ ဟုတွာ အရညေ
 သဟေဝ ဝိဟရန္တိ။ အထေကဒါ ရာဇာ ဗိမ္ဗိသာရော တေ စတ္တာရော ထေရေ
 ရာဇဂဟံ ဥပဂတေ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္တိတွာ တေမာသံ ဝဿာဝါသတ္ထာယ
 နိမန္တေတွာ တေသံ ပါဠိယေက္ကံ ကုဋ်ကာယော ကာရေတွာ သတိသမ္မောသေန
 န ဆာဒေသိ။ ထေရာ အစ္ဆန္ဒာသု ကုဋ်ကာသု ဝိဟရန္တိ။ ဝဿကာလေ ဒေဝေါ
 န ဝဿတိ။ ရာဇာ “ကိ” န ခေါ ကာရဏံ ဒေဝေါ န ဝဿတိ”တိ စိန္တေန္တော
 တံ ကာရဏံ ဥတွာ တာ ကုဋ်ကာယော ဆာဒါပေတွာ မတ္တိကာကမ္မံ စိတ္တကမ္မဉ္စ
 ကာရာပေတွာ ကုဋ်ကာမဟံ ကရောန္တော မဟတော ဘိက္ခုသံဃဿ ဒါနံ
 အဒါသိ။ ထေရာ ရညော အနုကမ္ဘာယ ကုဋ်ကာယော ပဝိသိတွာ မေတ္တာ-
 သမာပတ္တိယော သမာပဇ္ဇိသု။ အထုတ္တရပါစီနဒိသတော မဟာမေဃော

ဥဋ္ဌဟိတွာ ထေရာနံ သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာနက္ခဏေယေဝ ဝဿိတုံ အာရတိ။
ဘေသု ဂေါဓိကတ္ထေရော သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ သဟ မေဃဂဇ္ဇိတေန—

၅၁။ “ဝဿတိ ဒေဝေါ ယထာ သုဂီတံ၊
ဆန္တာ မေ ကုဋ္ဌိကာ သုခါ နိဝါတာ။
စိတ္တံ သုသမာဟိတဉ္စ မယံ၊
အထ စေ ပတ္တယသိ ပဝဿ ဒေဝါ”တိ—

ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ဝဿတိတိ သိဉ္စတိ ဝုဋ္ဌိဓာရံ ပဝေစ္ဆတိ။ ဒေဝေါတိ မေဃော။
ယထာ သုဂီတန္တိ သုန္တရဂီတံ ဝိယ ဂဇ္ဇန္တောတိ အဓိပ္ပါယော။ မေဃော ဟိ
ဝဿနကာလေ သတပဋ္ဌလသဟဿပဋ္ဌလော ဥဋ္ဌဟိတွာ ထနယန္တော ဝိဇ္ဇိတာ
နိစ္ဆာရေန္တောဝ သောဘတိ။ န ကေဝလော။ တဿ သိနိဒ္ဒမဓုရဂမ္ဘီရနိဇ္ဈေ-
သော ဝဿတိ ဒေဝေါတိ ဒဿေတိ။ တေန သဒ္ဓတော အနုပပိဋ္ဌိတံ အာဟ
“ဆန္တာ မေ ကုဋ္ဌိကာ သုခါ နိဝါတာ”တိ။ ယထာ န ဒေဝေါ ဝဿတိ။ ဧဝံ
တိဏာဒီဟိ ဆာဒိတာ အယံ မေ ကုဋ္ဌိကာ၊ တေန ဝုဋ္ဌိဝဿေန အနုပပိဋ္ဌိတံ
အာဟ။ ပရိဘောဂသုခဿ ဥတုသပ္ပာယဥတုသုခဿ စ သမ္ဘာဝတော သုခါ။
ဗုဒ္ဓိတုဋ္ဌပိဟိတဝါတပါနတာဟိ ဝါတပရိဿယရဟိတာ။ ဥဘယေနပိ အာဝါ-
သသပ္ပာယဝသေန အနုပပိဋ္ဌိတံ အာဟ။ စိတ္တံ သုသမာဟိတဉ္စ မယန္တိ စိတ္တဉ္စ
မမ သုဋ္ဌ၊ သမာဟိတံ အနုတ္တရသမာဓိနာ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏေ သုဋ္ဌ၊ အပ္ပိတံ၊
ဧတေန အဗ္ဗန္တရပရိဿယာဘာဝတော အပ္ပေါသုက္ကတံ ဒဿေတိ။ အထ စေ
ပတ္တယသိတိ အထ ဣဒါနိ ပတ္တယသိ စေ၊ ယဒိ ဣစ္ဆသိ။ ပဝဿာတိ သိဉ္စ ဥဒကံ
ပဿရ ဝုဋ္ဌိဓာရံ ပဝေစ္ဆ။ ဒေဝေါတိ မေဃံ အာလပတိ။

ဂေါဓိကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သုဗာဟုတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

၅၂။ ဣတရေဟိ ဝုတ္တဂါထာသု တတိယပဒေ ဧဝ ဝိသေသော။ တတ္ထ
သုဗာဟုနာ ဝုတ္တဂါထာယံ စိတ္တံ သုသမာဟိတဉ္စ ကာယေတိ မမ စိတ္တံ ကရဇ္ဇ-
ကာယေ ကာယဂတာသတိဘာဝနာဝသေန သုဋ္ဌ၊ သမာဟိတံ သမ္မဒေဝ
အပ္ပိတံ။ အယံ ဟိ ထေရော ကာယဂတာသတိဘာဝနာဝသေန ပဋိလူဇျာနံ

ပါဒကံ ကတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တံ သန္ဓာယာဟ
“စိတ္တံ သုဿမာဟိတဉ္စ ကာယေ”တိ။

သုဗာဟုတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဝလ္လိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

၅၃။ ဝလ္လိယတ္ထေရဂါထာယံ တဿံ ဝိဟရာမိ အပ္ပမတ္တောတိ တဿံ
ကုဋိကာယံ အပ္ပမာဒပဋိပတ္တိယာ မတ္တကံ ပါပိတတ္တာ အပ္ပမတ္တော အရိယ-
ဝိဟာရူပသံဟိတေန ဗိဗ္ဗဝိဟာရာဒိသံဟိတေန^၁ စ ဣရိယာပထဝိဟာရေန
ဝိဟရာမိ၊ အတ္တဘာဝံ ပဝတ္ထေမီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဝလ္လိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဥတ္တိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

၅၄။ ဥတ္တိယတ္ထေရေန ဝုတ္တဂါထာယံ အဘူတိယောတိ အသဟာယော၊
ကိလေသသင်္ဂဏိကာယ ဂဏသင်္ဂဏိကာယ စ ဝိရဟိတောတိ အတ္ထော။

ဥတ္တိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စတုန္တံ ထေရာနံ ဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-အဇ္ဇနဝနိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အာသန္တိ^၂ ကုဋိကံ ကတွာတိ အာယသ္မတော အဇ္ဇနဝနိယတ္ထေရဿံ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၃ သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ
သုဒဿနော နာမ မာလာကာရော ဟုတွာ သုမနပုပ္ဖေဟိ ဘဂဝန္တံ ပူဇေတွာ
အညမ္ဘိ တတ္ထ တတ္ထ ဗဟုံ ပုညံ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော
ကဿပဿ ဘဂဝတော သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏဓမ္မံ အကာသိ။ အထ
ဣမသ္မိ^၄ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဝေသာလိယံ ဝဇ္ဇိရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တဿ ဝယပ္ပတ္တ-
ကာလေ ဝဇ္ဇိရဋ္ဌေ အဝုဋ္ဌိဘယံ ဗျာဓိဘယံ အမနုဿဘယန္တိ တိဏိ ဘယာနိ

ဥပ္ပဇ္ဇိံသု။ တံ သဗ္ဗံ ရတနသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ^၁ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဘဂဝတိ ပန ဝေသာလိံ^၂ ပဃိဋ္ဌေ ဘယေသု စ ဝူပသန္တေသု သတ္တု ဓမ္မဒေသနာယ သမ္မဟုလာနံ ဒေဝမနုဿာနံ ဓမ္မာဘိသမယေ စ ဇာတေ အယံ ရာဇကုမာရော ဗုဒ္ဓါနဘာဝံ ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိ။ ယထာ စာယံ၊ ဧဝံ အနန္တရံ ဝုစ္စမာနာ စတ္တာရောပိ ဇနာ။ တေပိ ဟိ ဣမဿ သဟာယဘူတာ လိစ္ဆဝိ- ရာဇကုမာရာ ဧဝံ ဣမိနာဝ နိဟာရေန ပဗ္ဗဇိံသု။ ကဿပသမ္ဗုဒ္ဓကာလေပိ သဟာယာ^၂ ဟုတွာ ဣမိနာ သဟေဝ ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏဓမ္မံ အကံသု၊ ပဒုမုတ္တရဿပိ ဘဂဝတော ပါဒမူလေ ကုသလဗီဇရောပနာဒိံ^၃ အကံသုတိ။ တတ္ထာယံ ကတပုဗ္ဗကိစ္စော သာကေတေ အဉ္ဇနဝနေ သုသာနဋ္ဌာနေ ဝသန္တော ဥပကဋ္ဌာယ ဝဿူပနာယိကာယ မနုဿေဟိ ဆဒ္ဓိတံ ဇိဏ္ဏကံ အာသန္တိ^၄ လဘိတွာ တံ စတူသု ပါသာဏေသု ဌပေတွာ ဥပရိ တိရိယဉ္စ တိဏာဒီဟိ ဆာဒေတွာ ခွါရံ ယောဇေတွာ ဝဿံ ဥပဂတော။ ပဌမမာသေယေဝ ဃဇ္ဇန္တော ဝါယမန္တော အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၅—

“သုဒဿနောတိ နာမေန၊ မာလာကာရော အဟံ တဒါ။

အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ လောကဇေဋ္ဌံ နရာသဘံ။

ဇာတိပုပ္ဖံ ဂဟေတွာန၊ ပူဇယိံ ပဒုမုတ္တရံ။

ဝိသုဒ္ဓစက္ခု သုမနော၊ ဝိဗ္ဗစက္ခု သမဇ္ဈဂံ။

ဧတိဿာ ပုပ္ဖပူဇာယ၊ စိတ္တဿ ပဏိမိဟိ စ။

ကပ္ပါနံ သတသဟဿံ၊ ဒုဂ္ဂတိံ နုပပဇ္ဇဟံ။

သောဋ္ဌသာသိံသု ရာဇာနော၊ ဒေဝုတ္တရသနာမကာ။

ဆတ္တိံသမ္ပိ ဣတော ကပ္ပေ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဝိမုတ္တိသုခံ ပဋိသံဝေဒေန္တော သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ ယထာလဒ္ဓိံ သမ္ပတ္တိံ^၆ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပီတိဝေဂေန ဥဒါနေန္တော “အာသန္တိ^၇ ကုဋိကံ ကတွာ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၅၅။ တတ္ထ အာသန္တိ^၈ ကုဋိကံ ကတွာဘိ အာသန္တိ နာမ ဒိဃပါဒကံ စတု- ရဿပိဋ္ဌံ^၉၊ အာယတံ စတုရဿမ္ပိ အတ္ထိယေဝ၊ ယတ္ထ နိသိဒိတုမေဝ သက္ကာ၊ န

၁-ခုဒ္ဒကပါဌ-ဋ္ဌ ၁၁၅၊ သုတ္တနိပါတ-၌ ၁-၂၆၅-ဒိဋ္ဌေသု။ ၂-ကဿပဗုဒ္ဓကာလေပိယသဟာယာ (သိ)

၃-ခု ၃-၁၅၆-ဒိဋ္ဌေ။

၄-စတုရဿံ မဇ္ဇပိဋ္ဌံ (သိ)

နိပဇ္ဇိတုံ၊ တံ အာသန္နိံ ကုဋိကံ ကတွာ ဝါသတ္ထာယ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ကုဋိကံ ကတွာ ယထာ တတ္ထ နိသိန္နဿ ဥတုပရိဿယာဘာဝေန သုခေန သမဏဓမ္မံ ကာတုံ သက္ကာ၊ ဧဝံ ကုဋိကံ ကတွာ။ ဧတေန ပရမုက္ခိယဂတံ သေနာသနေ အတ္တနော အပ္ပိစ္ဆတံ သန္တုဋ္ဌိန္နံ ဒဿေတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ ဓမ္မသေနာပတိနာ—

“ပလ္လင်္ကေန နိသိန္နဿ၊ ဇဏ္ဍုကေနာဘိဝဿတိ။

အလံ ဗာသုဝိဟာရာယ၊ ပဟိတတ္ထဿ ဘိက္ခုနော”တိ ၇။

အပရေ “အာသန္နိကုဋိက” နှိ ပါဌိ ဝတွာ “အာသန္နိပ္ပမာဏံ ကုဋိကံ ကတွာ” တိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ အညေ ပန “အာသနနိသဇ္ဇာဒိဂတေ မနုဿေ ဥဒ္ဓိဿ မဇ္ဇကဿ ဥပရိ ကတကုဋိကာ အာသန္နိ နာမ၊ တံ အာသန္နိံ ကုဋိကံ ကတွာ” တိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ ဩဂ္ဂယျာတိ ဩဂါဟေတွာ အနုပဝိသိတွာ။ အဇ္ဇနံ ဝနန္တိ ဧဝံနာမကံ ဝနံ၊ အဇ္ဇနဝဏ္ဏပုပ္ဖဘာဝတော ဟိ အဇ္ဇနာ ဝုစ္စန္တိ ဝလိယော၊ တဗ္ဗဟုလတာယ တံ ဝနံ “အဇ္ဇနဝန” နှိ နာမံ လဘိ။ အပရေ ပန “အဇ္ဇနာ နာမ မဟာဂစ္ဆာ” တိ ဝဒန္တိ၊ တံ အဇ္ဇနဝနံ ဩဂ္ဂယျ အာသန္နိကံ ကုဋိကံ ကတွာ တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနန္တိ ဝိဟရတာ မယာတိ ဝစနသေသေနဝ ယောဇနာ။ ဣဒမေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏံ အဟောသိတိ။

အဇ္ဇနဝနိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ကုဋိဝိဟာရိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ကော ကုဋိကာယန္တိ အာယသ္မတော ကုဋိဝိဟာရိတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော အာကာသေန ဂစ္ဆန္တဿ “ဥဒကဒါနံ ဒဿာမီ” တိ သီတလံ ဥဒကံ ဂဟေတွာ ပီတိသောမနဿဇာတော ဥဒ္ဓမ္မုခေါ ဟုတွာ ဥက္ခိပိ။ သတ္တာ တဿ အဇ္ဈာသယံ ဥတွာ ပသာဒသံဝစုနတ္ထံ အာကာသေ ဌိတောဝ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ သော တေန အနုပ္ပကံ ပီတိသောမနဿံ ပဋိသံဝေဒေသိ။ သေသံ အဇ္ဇနဝနိယတ္ထေရဿ ဝတ္ထုမ္ပိ ဝုတ္တသဒိသမေဝ။ အယံ ပန ဝိသေသော— အယံ ကိရ ဝုတ္တနယေန ပဗ္ဗဇိတွာ ကတပုဗ္ဗကိစ္စော ဝိပဿနံ အနုယုဇ္ဇန္တော သာယံ ခေတ္တသမိပေန ဂစ္ဆန္တော ဒေဝေ ဖုသာယန္တေ ခေတ္တ-ပါလကဿ ပုညံ တိဏကုဋိံ ဒိသ္မာ ပဝိသိတွာ တတ္ထ တိဏသန္တာရကေ

နိဿိဒိ။ နိဿိန္ဒမတ္ထောဝ ဥတုသပ္ပာယ် လဘိတွာ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ
အရဟတ္တံ ပါပုဏီ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္မုဒ္ဓိံ၊ ဂစ္ဆန္တံ အနိလဉ္ဇသေ။
သတာသနံဝ^၂ ဇလိတံ၊ အာဒိတ္တံဝ ဟုတာသနံ။
ပါဏိနာ ဥဒကံ ဂယ၊ အာကာသေ ဥက္ခိပိ^၃ အဟံ။
သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိ မဟာဝီရော၊ ဗုဒ္ဓေါ ကာရုဏီကော ဣသိ။
အန္တလိက္ခေ ဌိတော သတ္တာ၊ ပဒုမုတ္တရနာမကော။
မမ သင်္ကပ္ပမညာယ၊ ဣမာ ဂါထာ^၄ အဘာသထ။
ဣမိနာ ဒကဒါနေန^၅၊ ဝိတိဥပ္ပါဒနေန စ။
ကပ္ပသတသဟဿမ္ပိ၊ ဒုဂ္ဂတိ^၆ နုပပဇ္ဇတိ။
တေန ကမ္မေန ဌိပဒိန္တ၊ လောကဇေဋ္ဌ နရာသဘ။
ပတ္တောမ္ပိ အစလံ ဌာနံ၊ ဟိတွာ ဇယပရာဇယံ။
သဟဿရာဇနာမေန၊ တယော တေ စက္ကဝတ္တိနော။
ပဉ္စသဋ္ဌိကပ္ပသတေ၊ စာတုရန္တာ ဇနာဓိပါ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ထေရေ တတ္ထ နိဿိန္ဒေ ခေတ္တပါလကော အာဂန္တော
“ကော ကုဋိကာယ”န္တိ အာဟ။ တံ သုတွာ ထေရော “ဘိက္ခု ကုဋိကာယ”န္တိ-
အာဒိမာဟ။ တယိဒံ ခေတ္တပါလဿ ထေရဿ စ ဝစနံ ဧကန္တိ ကတွာ—

၅၆။ “ကော ကုဋိကာယံ၊ ဘိက္ခု ကုဋိကာယံ၊
ဝိတရာဂေါ သုသမာဟိတစိတ္တော။
ဧဝံ ဇာနာဟိ အာဝုသော၊
အမောဃာ တေ ကုဋိကာ ကတာ”တိ—

တထာရူပေန သင်္ဂီတိ^၇ အာရောပိတံ။

တတ္ထ ကော ကုဋိကာယန္တိ “ဣမိဿံ ကုဋိကာယံ ကော နိဿိန္ဒော”တိ
ခေတ္တပါလဿ ပုစ္ဆာဝစနံ။ တဿ ဘိက္ခု ကုဋိကာယန္တိ ထေရဿ ပဋိဝစန-
ဒါနံ။ အထ နံ အတ္တနော အနုတ္တရဒက္ခိဏေယျဘာဝတော^၈ တံ ကုဋိပရိဘောဂံ

၁-ခု ၃-၁၅၇-ပိဋ္ဌေ၊

၂-ယထာသိနံ (သိ)

၃-ဣမံ ဂါထံ (သိ)

၄-ဣမိနောဒကဒါနေန (သိ)

၅-အနုတ္တရဒက္ခိဏေယျဘာဝဘူတံ (သိ)

အနုမောဒါပေတွာ ဥဋ္ဌာရံ တမေဝ ပုညံ^၁ ပတိဋ္ဌာပေတုံ “ဝိတရာဂေါ”တိအာဒိ
 ဝုတ္တံ။ တဿတ္ထော—ဧကော ဘိန္ဒုကိလေသော ဘိက္ခု၊ တေ ကုဋိကာယံ
 နိဿိန္နော၊ တတော ဧဝ သော အဂ္ဂမဂ္ဂေန သဗ္ဗသော သမုစ္ဆိန္နရာဂတာယ
 ဝိတရာဂေါ အနုတ္တရသမာဓိနာ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကတွာ သုဋ္ဌ၊ သမာဟိတ-
 စိတ္တတာယ သုသမာဟိတစိတ္တော၊ ဣမဉ္စ အတ္ထံ အာရုံသော ခေတ္တပါလ
 ယထာဟံ ဝဒါမိ၊ ဧဝံ ဇာနာဟိ သဒ္ဓဟ အဓိမုစ္စသု^၂။ အမောဿာ တေ
 ကုဋိကာ ကတာ တယာ^၃၊ ကတာ ကုဋိကာ အမောဿာ အဝဉ္ဇာ သဖလာ
 သဥဗြယာ၊ ယသ္မာ အရဟတာ ဒီဏာသဝေန ပရိဘုတ္တာ။ သစေ တံ အနု-
 မောဒသိ၊ တံ တေ ဘဝိဿတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ။

တံ သုတွာ ခေတ္တပါလော “လာဘာ ဝတ မေ၊ သုလဒ္ဓိံ ဝတ မေ၊ ယဿ
 မေ ကုဋိကာယံ ဧဒိသော အယျော ပဝိသိတွာ နိဿိဒတိ”တိ ပသန္တစိတ္တော
 အနုမောဒန္တော အဋ္ဌာသိ။ ဣမံ ပန တေသံ ကထာသလ္လာပံ ဘဂဝါ ဒိဗ္ဗာယ
 သောတဓာတုယာ သုတွာ အနုမောဒနဉ္ဇဿ ဥတွာ တမ္ဘာဝိနိ^၄ သမ္ပတ္တိံ^၅
 ဝိဘာဝေန္တော ခေတ္တပါလံ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ အဇ္ဈဘာသိ—

“ဝိဟာသိ ကုဋိယံ ဘိက္ခု၊ သန္တစိတ္တော အနာသဝေါ။
 တေန ကမ္မဝိပါကေန၊ ဒေဝိန္နော တံ ဘဝိဿသိ။
 ဆတ္တိံသက္ခတ္တံ^၁ ဒေဝိန္နော၊ ဒေဝရဇံ ကရိဿသိ။
 စတုတ္တိံသက္ခတ္တံ^၂ စက္ကဝတ္တိ၊ ရာဇာ ရဋ္ဌေ ဘဝိဿသိ။
 ရတနကုဋိ နာမ^၃ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊ ဝိတရာဂေါ ဘဝိဿသိ”တိ။

ကုဋိကာယံ လဒ္ဓဝိသေသတ္တာ ပန ထေရဿ တတော ပဘုတိ ကုဋိ-
 ဝိဟာရိတွေဝ သမညာ ဥဒပါဒိ။ အယမေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏ-
 ဂါထာပိ အဟောသိတိ။

ကုဋိဝိဟာရိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဥဋ္ဌာရတမေ ပုညေ (သိ)

၄-ဆတ္တိံသက္ခတ္တံ (သိ)

၂-အဓိမုစ္စသု (သိ)

၃-အယံ တယာ (သိ)

၅-ရတနကုဋိကော (သိ)

၇-ဒုတိယကုဋိဝိဟာရိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အယမာဟု ပုရာဏိယာတိ အာယသ္မတော ကုဋိဝိဟာရိတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ပသန္နမာနသော
ပရိဋ္ဌာဟကာလေ နဋ္ဌဝိလိဝေဟိ ဝိရစိတံ ဗီဇနိံ အဒါသိ။ တံ သတ္တာ အနု-
မောဒနဂါထာယ သမ္ပဟံသေသိ။ သေသံ ယဒေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ အဉ္စနဝနိယတ္ထေ-
ရဝတ္ထုမှိ ဝုတ္တသဒိသမေဝ။ အယံ ပန ဝိသေသော—အယံ ကိရ ဝုတ္တနယေန
ပဗ္ဗဇိတွာ အညတရာယ ပုရာဏကုဋိကာယ ဝိဟရန္တော သမဏဓမ္မံ အစိန္တေတွာ
“အယံ ကုဋိကာ ဇိဏ္ဏာ၊ အညံ ကုဋိကံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ နဝကမ္မဝသေန စိတ္တံ
ဥပ္ပါဒေသိ။ တဿ အတ္တကာမာ ဒေဝတာ သံဝေဂဇနနတ္ထံ ဣမံ ဥတ္တာနော-
ဘာသံ ဂမ္ဘီရတ္ထံ “အယမာဟု”တိ ဂါထမာဟ။

၅၇။ တတ္ထ အယန္တိ အာသန္နပစ္စက္ခဝစနံ။ အာဟူတိ အဟောသီတိ အတ္ထော။
ဂါထာသုခတ္ထံ ဟိ ဒီဃံ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ပုရာဏိယာတိ ပုရာတနိ အဋ္ဌဂတာ။
အညံ ပတ္တယသေ နဝံ ကုဋိန္တိ ဣမိဿာ ကုဋိယာ ပုရာဏဘာဝေန ဇိဏ္ဏတာယ
ဣတော အညံ ဣဒါနိ နိဗ္ဗတ္တနိယတာယ နဝံ ကုဋိံ ပတ္တယသေ ပတ္ထေသိ
အာသိသသိ။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ပန အာသံ ကုဋိယာ ဝိရာဇေယ ပုရာဏိယံ ဝိယ
နဝါယမ္ဘိ ကုဋိယံ အာသံ တဏှံ အပေက္ခံ ဝိရာဇေယံ၊ သဗ္ဗသော တတ္ထ ဝိရတ္တ-
စိတ္တော ဟောဟိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ ဒုက္ခာ ဘိက္ခု၊ ပန နဝါ နာမ ကုဋိ ဘိက္ခု၊
ပန ဣဒါနိ နိဗ္ဗတ္တိယမာနာ ဒုက္ခာဝဟတ္တာ ဒုက္ခာ၊ တသ္မာ အညံ နဝံ ဒုက္ခံ အနုပ္ပါ-
ဒေန္တော ယထာနိဗ္ဗတ္တယံ ပုရာဏိယံယေဝ ကုဋိယံ ဌတွာ အတ္တနာ ကတ္တဗ္ဗံ
ကရေဟိတိ။ အယံ ဟေတ္ထ အဓိပ္ပါယော—တံ ဘိက္ခု၊ “အယံ ပုရာဏိ”
တိဏကုဋိကာ ဇိဏ္ဏာ”တိ အညံ နဝံ တိဏကုဋိကံ ကာတုံ ဣစ္ဆသိ၊ န သမဏဓမ္မံ၊
ဧဝံ ဣစ္ဆန္တော ပန ဘာဝနာယ အနနယုဉ္ဇနေန ပနဗ္ဗဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ အနတိ-
ဝတ္တနတော အာယတိံ အတ္တဘာဝကုဋိမ္ဘိ ပတ္ထေန္တော ကာတုံ ဣစ္ဆန္တောယေဝ
နာမ ဟောတိ။ သာ ပန နဝါ တိဏကုဋိ ဝိယ ကရဏဒုက္ခေန တတော
ဘိယျောပိ ဇရာမရဏသောကပရိဒေဝါဒိဒုက္ခသံသဋ္ဌတာယ ဒုက္ခာ၊ တသ္မာ
တိဏကုဋိယံ ဝိယ အတ္တဘာဝကုဋိယံ အာသံ အပေက္ခံ ဝိရာဇေယ သဗ္ဗသော
တတ္ထ ဝိရတ္တစိတ္တော ဟောဟိ။ ဧဝံ တေ ဝဇ္ဇဒုက္ခံ န ဘဝိဿတိတိ။ ဒေဝတာယ
စ ဝစနံ သုတွာ ထေရော သံဝေဂဇာတော ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ ဃဇ္ဇေန္တော
ဝါယမန္တော န စိရသေဝ အရဟတ္ထေ ပတိဋ္ဌာသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော—

၁-အာသန္နပစ္စက္ခဝစနံ(သိ)

၂-အဋ္ဌဂတာ(သိ)

၃-ပတ္တယသိ အာသံသသိ(သိ)

၄-ပုရာဏိယာ(က)

၅-၃ ၃-၁၅၇-ဝိဇ္ဇာဒိသု။

“ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓဿ၊ လောကဇေဋ္ဌဿ တာဒိနော။
တိဏတ္ထရေ နိဿိန္နဿ၊ ဥပသန္တဿ တာဒိနော။
နဠမာလံ ဂဟေတွာန၊ ဗန္ဓိတွာ ဗီဇနိံ အဟံ။
ဗုဒ္ဓဿ ဥပနာမေသိ၊ ဌိပဒိန္နဿ တာဒိနော။
ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သဗ္ဗညူ၊ ဗီဇနိံ လောကနာယကော။
မမ သင်္ကပ္ပမညာယ၊ ဣမံ ဂါထံ အဘာသထ။
ယထာ မေ ကာယော နိဗ္ဗာတိ၊ ပရိဋ္ဌာဟော န ဝိဇ္ဇတိ။
တထေဝ တိရိစ္ဆေတိ၊ စိတ္တံ တဝ ဝိမုစ္စတု။
သဗ္ဗေ ဒေဝါ သမာဂစ္ဆု၊ ယေ ကေစိ ဝနနိဿိတာ။
သောဿာမ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ဟာသယန္တံ စ ဒါယကံ။
နိဿိန္နော ဘဂဝါ တတ္ထ၊ ဒေဝသံဃပုရက္ခတော။
ဒါယကံ သမ္ပဟံသေန္တော၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။
ဣဓိနာ ဗီဇနိဒါနေန၊ စိတ္တဿ ပဏိဝိဟိ စ။
သုဗ္ဗတော နာမ နာမေန၊ စက္ကဝတ္တိ ဘဝိဿတိ။
တေန ကမ္မာဝသေသေန၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
မာလုတော နာမ နာမေန၊ စက္ကဝတ္တိ ဘဝိဿတိ။
ဣဓိနာ ဗီဇနိဒါနေန၊ သမ္မာနဝိပုလေန စ။
ကပ္ပသတသဟဿမ္ပိ၊ ဒုဂ္ဂတိံ နုပပဇ္ဇတိ။
တိံသကပ္ပသဟဿမ္ပိ၊ သုဗ္ဗတော အဋ္ဌတိံသ တေ။
ဧကေနတိံသသဟဿေ၊ အဋ္ဌ မာလုတနာမကော။
ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တေ ပန ပတိဋ္ဌိတော “အယံ မေ အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ အင်္ဂသဘူတာ”တိ တမေဝ ဂါထံ ပစ္စုဒါဟာသိ။ သာယေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏဂါထာ အဟောသိ။ ကုဋိသြဝါဒေန လဒ္ဓဝိသေသတ္တာ စဿ ကုဋိဝိဟာရိတွေဝ သမညာ အဟောသိတိ။

ဒုတိယကုဋိဝိဟာရိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ရမဏီယကုဋိကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ရမဏီယာ မေ ကုဋိကာတိ အာယသ္မတော ရမဏီယကုဋိကတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ သောပိ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုသလဗိဒ္ဓရောပနံ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣတော အဋ္ဌာရသကပ္ပသတမတ္ထကေ အတ္တဒဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဗုဒ္ဓါရဟံ အာသနံ ဘဂဝတော အဒါသိ။ ပုပ္ဖေဟိ စ ဘဂဝန္တံ ပူဇေတွာ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝဋ္ဌိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ။ သေသံ အဉ္စနဝနိယတ္ထေရဿ ဝတ္ထုမ္ပိ ဝုတ္တသဒိသမေဝ။ အယံ ပန ဝိသေသော—အယံ ကိရ ဝုတ္တနယေန ပဗ္ဗဇိတွာ ကတပုဗ္ဗကိစ္စော ဝဇ္ဇိရဋ္ဌေ အညတရသ္မိံ ဂါမကာဝါသေ ကုဋိကာယံ ဝိဟရတိ။ သာ ဟောတိ ကုဋိကာ အဘိရူပါ ဒဿနိယာ ပါသာဒိကာ သုပရိကမ္မကတဘိတ္တိဘူမိကာ အာရာမပေါက္ခရဏိရာမဏေယျာဒိသမ္ပန္နာ မုတ္တာဇာလသဒိသဝါလိကာကိဏ္ဍဘူမိဘာဂါယေရဿ စ ဝတ္တသမ္ပန္နတာယ သုသမ္ပဋ္ဌင်္ဂဏတာဒိနာ ဘိယျောသော မတ္တာယ ရမဏီယတရာ ဟုတွာ တိဋ္ဌတိ။ သော တတ္ထ ဝိဟရန္တော ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ နစိရဿေဝ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“ကာနနံ ဝနမောဂ္ဂယ၊ အပ္ပသဒ္ဓံ နိရာကုလံ။

သီဟာသနံ မယာ ဒိန္နံ၊ အတ္တဒဿိဿ တာဒိနော။

မာလာဟတ္ထံ ဂဟေတွာန၊ ကတွာ စ နံ ပဒက္ခိဏံ။

သတ္တာရံ ပယိရူပါသိတွာ၊ ပက္ကာမိံ ဥတ္တရာမုခေါ။

တေန ကမ္မေန ဒွိပဒိန္န၊ လောကဇေဋ္ဌ နရာသဘ။

သဒ္ဓိဗ္ဗာပေမိ အတ္တာနံ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။

အဋ္ဌာရသကပ္ပသတေ၊ ယံ ဒါနမဒဒိံ တဒါ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ သီဟာသနသိဒိံ ဖလံ။

ဣတော သတ္တကပ္ပသတေ၊ သဒ္ဓိဗ္ဗာပကခတ္တိယော။

သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ယေရေ တတ္ထ ဝိဟရန္တေ ကုဋိကာယ ရမဏီယဘာဝတော ဝိဟာရပေက္ခကာ မနုဿာ တတော တတော အာဂန္တော ကုဋိ

ပဿန္တိ။ အထေကဒိဝသံ ကတိပယာ ဓုတ္တဇာတိကာ ဣတ္ထိယော တတ္ထ ဂတာ ကုဋ်ကာယ ရမဏီယဘာဝံ ဒိသ္မာ “ဧတ္ထ ဝသန္တော အယံ သမဏော သိယာ အမှေဟိ အာကုနိယဟဒယော”တိ အဓိပ္ပါယေန “ရမဏီယံ ဝေါ ဘန္တေ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ မယမ္ပိ ရမဏီယရူပါ ပဌမယောဗ္ဗနေ ဌိတာ”တိ ဝတွာ ဣတ္ထိကုတ္တာဒိနိ ဒဿေတုံ အာရဘိံသု။ ထေရော အတ္တနော ပီတရာဂဘာဝံ ပကာသေန္တော “ရမဏီယာ မေ ကုဋ်ကာ၊ သဒ္ဓါဒေယျာ မနောရမာ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၅၀။ တတ္ထ ရမဏီယာ မေ ကုဋ်ကာတိ “ရမဏီယာ တေ ဘန္တေ ကုဋ်ကာ”တိ ယံ တုမှေဟိ ဝုတ္တံ၊ တံ သစ္စံ။ အယံ မမ ဝသနကုဋ်ကာ ရမဏီယာ မနုညရူပါ၊ သာ စ ခေါ သဒ္ဓါဒေယျာ “ဧဝရူပါယ မနာပံ ကတွာ ပဗ္ဗဇိတာနံ ဒိန္နာယ ဣဒံ နာမ ဖလံ ဟောတိ”တိ ကမ္မဖလာနိ သဒ္ဓဟိတွာ သဒ္ဓါယ ဓမ္မစ္ဆန္နေန ဒါတဗ္ဗတ္တာ သဒ္ဓါဒေယျာ၊ န ဓနေန^၁ နိဗ္ဗတ္တိတာ။ သယဉ္စ တထာဒိန္နာနိ သဒ္ဓါဒေယျာနိ ပဿန္တာနံ ပရိဘုဉ္ဇန္တာနဉ္စ မနော ရမေတိတိ မနောရမာ။ သဒ္ဓါဒေယျတ္တာ ဧဝ ဟိ မနောရမာ၊ သဒ္ဓါဒိဟိ ဒေယျဓမ္မံ သက္ကစ္စံ အဘိ-သင်္ခရိတွာ ဒေန္တိ၊ သဒ္ဓါဒေယျဉ္စ ပရိဘုဉ္ဇန္တာ သပ္ပုရိသာ ဒါယကဿ အဝိသံ-ဝါဒနတ္ထမ္ပိ ပယောဂါသယသမ္ပန္နာ ဟောန္တိ၊ န တုမှေဟိ စိန္တိတာကာရေန ပယောဂါသယဝိပန္နာတိ အဓိပ္ပါယော။ န မေ အတ္ထော ကုမာရိဟိတိ ယသ္မာ သဗ္ဗသော ကာမေဟိ ဝိနိဝတ္တိတမာနသော အဟံ၊ တသ္မာ န မေ အတ္ထော ကုမာရိဟိ။ ကပ္ပိယကာရကကမ္မဝသေနပိ ဟိ မာဒိသာနံ ဣတ္ထိဟိ ပယောဇနံ နာမ နတ္ထိ၊ ပဂေဝ ရာဂဝသေန၊ တသ္မာ န မေ အတ္ထော ကုမာရိဟိတိ။ ကုမာရိဂ္ဂဟဏံ စေတ္ထ ဥပလက္ခဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ မာဒိသဿ နာမ သန္တိကေ ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇာဟိတိ အယုတ္တကာရိနိဟိ ယာဝ အပရဒ္ဓဉ္စ တုမှေဟိ သမာနဇ္ဈာ-သယာနံ ပုရတော အယံ ကိရိယာ သောဘေယျာတိ ဒဿေန္တော အာဟ “ယေသံ အတ္ထော တဟိ” ဂစ္ဆထ နာရိယော”တိ။ တတ္ထ ယေသန္တိ ကာမေသု အဝိတရာဂါနံ။ အတ္ထောတိ ပယောဇနံ။ တဟိန္တိ တတ္ထ တေသံ သန္တိကံ။ နာရိယောတိ အာလပနံ။ တံ သုတွာ ဣတ္ထိယော မင်္ဂဘူတာ ပတ္တက္ခန္ဓာ အာဂတမဂ္ဂေနေဝ ဂတာ။ ဧတ္ထ စ^၂ “န မေ အတ္ထော ကုမာရိဟိ”တိ ကာမေဟိ အနတ္တိကဘာဝဝစနေနေဝ ထေရေန အရဟတ္တံ ဗျာကတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ရမဏီယကုဋ်ကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ကောသလဝိဟာရိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သဒ္ဓါယာဓံ ပဗ္ဗဇိတောတိ အာယသ္မတော ကောသလဝိဟာရိတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ဗိ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုသလဗီဇံ ရောပေတွာ တံ တံ ပုညံ အကာသိ။ သေသံ အဉ္စနဝနိယတ္ထေရဝတ္ထုသဒိသမေဝ။ အယံ ပန ဝိသေသော—အယံ ကိရ ဝုတ္တနယေန ပဗ္ဗဇိတွာ ကတပုဗ္ဗကိစ္စော ကောသလရဋ္ဌေ အညတရသ္မိံ ဂါမေ ဧကံ ဥပါသကကုလံ နိဿာယ အရညေ ဝိဟရတိ၊ တံ သော ဥပါသကော ရုက္ခမူလေ ဝသန္တံ ဒိသ္မာ ကုဋ္ဌိကံ ကာရေတွာ အဒါသိ။ ထေရော ကုဋ္ဌိကာယံ ဝိဟရန္တော အာဝါသသပ္ပါယေန သမာဓာနံ လဘိတွာ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“ဟိမဝန္တဿာဝိဒူရေ၊ ဝသာမိ ပဏ္ဏသန္တရေ။
 ဃာသေသု ဂေဓမာပန္နော၊ သေယျသီလော စဟံ တဒါ။
 ခဏန္တာလုကလမ္ဗာနိ၊^၂ ဗိဇ္ဇာလိတက္ကလာနိ စ။
 ကောလံ ဘလ္လာတကံ ဗိလ္လံ၊ အာဟတွာ^၃ ပဋိယာဒိတံ။
 ပဒုမုတ္တရော လောကဝိဒူ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟော။
 မမ သင်္ကပ္ပမညာယ၊ အာဂစ္ဆိ မမ သန္တိကံ။
 ဥပါဂတံ မဟာနာဂံ၊ ဒေဝဒေဝံ နရာသဘံ။
 ဗိဇ္ဇာလိံ ပဂ္ဂဟေတွာန၊ ပတ္တမိ ဩကိရိံ အဟံ။
 ပရိဘုဋ္ဌိ မဟာဝီရော၊ တောသယန္တော မမံ တဒါ။
 ပရိဘုဋ္ဌိတွာန သဗ္ဗညု၊ ဣမံ ဂါထံ အဘာသထ။
 သကံ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ၊ ဗိဇ္ဇာလိံ မေ အဒါ တုဝံ။
 ကပ္ပါနံ သတသဟဿံ၊ ဒုဂ္ဂတိံ နပပဇ္ဇသိ။
 စရိမံ ဝတ္တတေ မယံ^၄၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။
 ဓာရေမိ အန္တိမံ ဒေဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနေ။
 စတုပညာသိတော ကပ္ပေ၊ သုမေခလိယ^၅ သဝ္ဗယော။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
 ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။^၆

၁-ခု ၃-၁၅၉-ဗိဇ္ဇာဒိသ။

၃-အာဟန္တာ (က)

၂-ဝနမာလုကလမ္ဗာနိ (သိ)၊ ခဏန္တာလုကပ္ပဗ္ဗာနိ (က)

၄-တဝ မေ အာသိ (သိ) ၅-သုမေလယ (သိ)

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဝိမုတ္တိသုခပ္ပုဋိသံဝေဒနေန ဥပ္ပန္နပီတိဝေဂေန ဥဒါနေန္တော “သဒ္ဓါယာဟံ ပဗ္ဗဇိတော”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၅၉။ တတ္ထ သဒ္ဓါယာဟံ ဘဂဝတော ဝေသာလိံ ဥပဂမနေ အာနုဘာဝံ ဒိသ္မာ “ဧကန္တနိယျာနိကံ ဣဒံ သာသနံ၊ တသ္မာ အဒ္ဓါဗ္ဗမာယ ပဋိပတ္တိယာ ဇရာမရဏတော မုတ္တိဿာမိ”တိ ဥပ္ပန္နသဒ္ဓါဝသေန ပဗ္ဗဇိတော ပဗ္ဗဇံ ဥပဂတော။ အရညေ မေ ကုဋိကာ ကတာတိ တဿာ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ အနုရူပဝသေန အရညေ ဝသတော မေ ကုဋိကာ ကတာ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာနုရူပံ အာရညကော ဟုတွာ ဝုပကဋ္ဌော ဝိဟရာမိတိ ဒဿေတိ။ တေနာဟ “အပ္ပမတ္တော စ အာတာပီ၊ သပ္ပဇာနော ပတိဿတော”တိ။ အရညဝါသလဋ္ဌေန^၁ ကာယဝိဝေကေန ဇာဂရိယံ အနုယုဉ္ဇန္တော တတ္ထ သတိယာ အဝိပ္ပဝါသေန အပ္ပမတ္တော၊ အာရဒ္ဓ-ဝိရိယတာယ အာတာပီ၊ ပုဗ္ဗဘာဂိယသတိသမ္ပဇညပါရိပုရိယာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တာဓိဂမေန ပညာသတိဝေပုလ္လပ္ပတ္တိယာ^၂ အစူန္တမေဝ သပ္ပဇာနော ပတိဿတော ဝိဟရာမိတိ အတ္တော။ အပ္ပမတ္တဘာဝါဒိက်တ္တနေ စဿ ဣဒမေဝ အညာဗျာကရဏံ အဟောသိ၊ ကောသလရဋ္ဌေ စိရနိဝါသိဘာဝေန ပန ကောသလဝိဟာရီတိ သမညာ ဇာတာတိ။

ကောသလဝိဟာရိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-သီဝလိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

တေ မေ ဣဇ္ဈိံသု သင်္ကပ္ပတိ အာယသ္မတော သီဝလိတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ ပရိသပရိယန္တေ ဌိတော ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္တာရံ ဧကံ ဘိက္ခု၊ လာဘီနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသ္မာ “မယာပိ အနာဂတေ ဝေရူပေန ဘဝိတုံ ဝဇေတိ”တိ ဒဿဗလံ နိမန္တေတွာ သတ္တာဟံ သတ္ထု ဘိက္ခုသံဃဿ စ မဟာဒါနံ ဒတွာ “ဘဂဝါ အဟံ ဣမိနာ အဓိကာရ-ကမ္ပေန အညံ သမ္ပတ္တိံ န ပတ္ထေမိ၊ အနာဂတေ ပန ဧကေဗ္ဗဿ သာသနေ အဟမ္ပိ တုမေဟိ သော ဧတဒဂ္ဂေ ဌပိတဘိက္ခု၊ ဝိယ လာဘီနံ အဂ္ဂေါ ဘဝေယျ”န္တိ ပတ္တနံ အကာသိ။ သတ္တာ အနန္တရာယံ ဒိသ္မာ “အယံ တေ ပတ္တနာ အနာဂတေ ဂေါတမဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ သမိဇ္ဈိဿတိ”တိ ဗျာကရိတွာ ပက္ကာမိ။

၁-အရညဝါသေန လဋ္ဌေန (သီ) ၂-အရဟတ္တာဓိဂမေနပညာယ သတိဝေပုလ္လပ္ပတ္တိယာ (သီ)

သောဝိ ကုလပုတ္တော ယာဝဇီဝံ ကုသလံ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော
 ဝိပဿီဗုဒ္ဓကာလေ ဗန္ဓုမတိနဂရတော အဝိဒူရေ ကေသိံ ဂါမကေ ပဋိသန္ဓိံ
 ဂဏှိ။ တသ္မိံ သမယေ ဗန္ဓုမတိနဂရဝါသိနော ရညာ သဒ္ဓိံ သာကန္တိတွာ
 ဒသဗလဿ ဒါနံ ဒေန္တိ။ တေ ကေဒိဝသံ သဗ္ဗေဝ ကေတော ဟုတွာ ဒါနံ
 ဒေန္တော “ကိံ န ခေါအမှာကံ ဒါနမုခေ နတ္ထိ”တိ^၁ မရဉ္စ ဂုဠဒမိဉ္စ^၂ န အဒ္ဓသံသု။
 တေ “ယတော ကုတောစိ အာဟရိဿာမာ”တိ ဇနပဒတော နဂရပဝိသန-
 မဂ္ဂေ^၃ ပုရိသံ ဌပေသုံ။ တဒါသေ ကုလပုတ္တော အတ္တနော ဂါမတော ဂုဠ-
 ဒမိဝါရကံ^၄ ဂဟေတွာ “ကိဉ္စိဒေဝ အာဟရိဿာမိ”တိ နဂရံ ဂစ္ဆန္တော “မုခံ
 ဓောဝိတွာ ဓောတဟတ္ထပါဒေါ ပဝိသိဿာမိ”တိ ဖာသုကဋ္ဌာနံ ဩလော-
 ကေန္တော နင်္ဂလသီသမတ္တံ နိဗ္ဗုက္ခိကံ ဒဏှာကမရံ ဒိသ္မာ “ပုညေန မေ ဣဒံ
 ဥပ္ပန္န”န္တိ ဂဟေတွာ နဂရံ ပါဝိသိ။ နာဂရေဟိ ဌဝိတပုရိသော တံ ဒိသ္မာ
 “ဘော ပုရိသ ကဿိမံ အာဟရသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ န ကဿစိ သာမိ၊ ဝိက္ခိဏိတုံ ပန
 မေ ဣဒံ အာဘတန္တိ။ တေန ဟိ ဘောဇ္ဇဉ္စိ ကဟာပဏံ ဂဟေတွာ ဧတံ
 မရဉ္စ ဂုဠဒမိဉ္စ ဒေဟိတိ။ သော စိန္တေသိ “ဣဒံ န ဗဟုမူလံ၊ အယဉ္စ ကေပ္ပဟာ-
 ရေနေဝ ဗဟုံ ဒေတိ၊ ဝိမံသိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ။ တတော နံ “နာဟံ ဧကေန
 ကဟာပဏေန ဒေမိ”တိ အာဟ။ ယဒိ ဧဝံ ဒွေ ဂဟေတွာ ဒေဟိတိ။ ဒွိဟိဝိ
 န ဒေမိတိ။ ဧတေနပါယေန ဝဇ္ဇေတွာ သဟဿံ ပါပုဏှိ။

သော စိန္တေသိ “အတိဝဗိုတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ ဟောတု တာဝ ဣမိနာ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ
 ပုစ္ဆိဿာမိ”တိ။ အထ နံ အာဟ “ဣဒံ န ဗဟုံ အဂ္ဂနကံ၊ တဉ္စ ဗဟုံ ဒေသိ၊
 ကေန ကမ္မေန ဣဒံ ဂဏှာသိ”တိ။ ဣဓ ဘော နဂရဝါသိနော ရညာ သဒ္ဓိံ
 ပဋိဝိရုဇ္ဈိတွာ ဝိပဿီဒသဗလဿ ဒါနံ ဒေန္တော ဣဒံ ဒွယံ ဒါနမုခေ အပဿန္တာ
 ပရိယေသန္တိ၊ သစေ ဣဒံ ဒွယံ န လဘိဿန္တိ၊ နာဂရာနံ ပရာဇယော
 ဘဝိဿတိ၊ တသ္မာ သဟဿံ ကတွာ ဂဏှာမိတိ။ ကိံ ပနေတံ နာဂရာနမေဝ
 ဝဇ္ဇတိ၊ အညေသံ ဒါတုံ န ဝဇ္ဇတိတိ။ ယဿ ကဿစိ ဒါတုံ
 အဝါရိတမေတန္တိ။ အတ္ထိ ပန ကောစိ နာဂရာနံ ဒါနေ ကေဒိဝသံ သဟဿံ
 ဒါတာတိ။ နတ္ထိ သမ္မာတိ။ ဣမေသံ ပန ဒွိန္ဒံ သဟဿဂ္ဂနကဘာဝံ ဇာနာသိတိ။
 အာမ ဇာနာမိတိ။ တေန ဟိ ဂစ္ဆ၊ နာဂရာနံ အာစိက္ခ “ဧကော ပုရိသော ဣမာနိ
 ဒွေ မူလေန န ဒေတိ၊ သဟတ္ထေနေဝ ဒါတုကာမော၊ တုမေ ဣမေသံ ဒွိန္ဒံ

၁-ဒါနမဟေ (သိ)

၂-အံ-ရှ ၁-၁၉၁-ဝိဇ္ဇေ။

၃-မရဉ္စ ဂုဠဒမိဉ္စ (သိ)

၄-နဂရံ ပဝိသနမဂ္ဂေ ပန (သိ)

၅-ဂုဠဒ ဒမိဝါရကံ (သိ)

၆-တေန ဟိ မေ (သိ)

၇-ဒတ္တာ (သိ)

၈-ပဝါရိတမေတန္တိ (သိ)

ကာရဏာ နိဗ္ဗိတက္ကာ ဟောထာ”တိ၊ တံ ပန မေ ဣမသ္မိံ ဒါနမုခေ ဇေဋ္ဌက-
ဘာဝဿ ကာယသက္ကံ ဟောဟိတိ။ သော ပရိဗ္ဗယတ္ထံ ဂဟိတမာသကေန
ပဉ္စကဋ္ဌုကံ ဂဟေတွာ စုဏ္ဏံ ကတွာ ဒဓိတော ကဉ္စိယံ ဂဟေတွာ တတ္ထ
မရပဋ္ဌလံ ဝီဇေတွာ ပဉ္စကဋ္ဌုကစုဏ္ဏေန ယောဇေတွာ ဧကသ္မိံ ပဒုမိနိပတ္တေ
ပက္ခိပိတွာ တံ သံဝိဒဟိတွာ အာဒါယ ဒသဗလဿ အဝိဒူရဋ္ဌာနေ နိသီဒိ
မဟာဇနေန အာဟရိယမာနဿ သက္ကာရဿ အဝိဒူရေ အတ္တနော ပတ္တဝါရံ
ဩလောကယမာနော၊ သော ဩကာသံ ဥတွာ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တော ဘဂဝါ
အယံ ဥပ္ပန္နဒုဂ္ဂတပဏ္ဏာကာရော၊ ဣမံ မေ အနုကမ္ပံ ပဋိစ္စ ပဋိဂ္ဂဏှထာတိ။
သတ္တာ တဿ အနုကမ္ပံ ပဋိစ္စ စတုမဟာရာဇဒတ္တိယေန သေလမယပတ္တေန
တံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ယထာ အဋ္ဌသဋ္ဌိယာ ဘိက္ခုသတသဟဿဿ ဒိယျမာနံ
န ဒီယတိ၊ ဧဝံ အဓိဋ္ဌာသိ။ သော ကုလပုတ္တော နိဗ္ဗိတဘတ္တကိစ္စံ ဘဂဝန္တံ
အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ ဌိတော အာဟ “ဒိဋ္ဌော မေ ဘဂဝါ အဇ္ဇ ဗန္ဓုမတိ-
နဂရဝါသိကေဟိ တုမှာကံ သက္ကာရော အာဟရိယမာနော၊ အဟမ္ပိ ဣမဿ
ကမ္မဿ နိဿန္တေန နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဘဝေ လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပ္ပတ္တော ဘဝေယျ”န္တိ။
သတ္တာ “ဧဝံ ဟောတု ကုလပုတ္တာ”တိ ဝတွာ တဿ စ နဂရဝါသိနဉ္စ
ဘတ္တာနုမောဒနံ ကတွာ ပက္ကာမိ။

သောပိ ကုလပုတ္တော ယာဝဇီဝံ ကုသလံ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော
ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သုပ္ပဝါသာယ ရာဇဓိတာယ ကုစ္ဆိမိ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ။
ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏတော ပဋ္ဌာယ သာယံ ပါတဉ္စ၊ ပဏ္ဏာကာရသတာနိ သကဋေနာ-
ဒါယ သုပ္ပဝါသာယ၊ ဥပနိယန္တိ။ အထ နံ ပုညဝိမံသနတ္ထံ ဟတ္ထေန ဗီဇပစ္စိံ
ဖုသာပေန္တိ။ ဧကေကဗီဇတော သလကသတမ္ပိ သလကသဟဿမ္ပိ
နိဂ္ဂစ္ဆတိ။ ဧကေကကရိသခေတ္တေ ပဏ္ဏာသမ္ပိ သဠိပိ သကဋပ္ပမာဏာနိ ဥပ္ပဇန္တိ။
ကောဋေ ပူရဏကာလေပိ ကောဋဋ္ဌါရံ ဟတ္ထေန ဖုသာပေန္တိ။ ရာဇဓိတာယ
ပုညေန ဂဏှန္တာနံ ဂဟိတဂဟိတဋ္ဌာနံ ပန ပူရတိ။ ပရိပုဏ္ဏဘတ္တဘာဇနတောပိ
“ရာဇဓိတာယ ပုည”န္တိ ဝတွာ ယဿ ကဿမိ ဒေန္တာ နံ ယာဝ န ဥက္ကမုန္တိ၊
န တာဝ ဘတ္တံ ဒီယတိ၊ ဒါရကေ ကုစ္ဆိဂတေယေဝ သတ္တဝဿာနိ အတိက္က-
မိသု။

၁-အံ-ဋ ၁-၁၉၂-ပိဋေ။

၂-နဂရဝါသိနော (သိ)

၃-သာယံ ပါတံ ပဉ္စ ပဉ္စ (သိ)၊ မာသံ မာသံ ပဉ္စ....(က)

၄-နတ္ထိ (က)

၅-အထဿာ တံ ပုညံ ဝိမံသနတ္ထံ (သိ)

၆-ဂဟိတဂဟိတဋ္ဌာနံ ပန န ဒီယတိ၊ ပန ပူရတေဝ (သိ)

၇-ဒေန္တာနံ ယာဝ န သက္ကောန္တိ (သိ)၊ ဒေန္တာ ယာဝ န ဥက္ကမုန္တိ (က)

ဂဗ္ဘေ ပန ပရိပက္ခေ သတ္တာဟံ မဟာဒုက္ခံ အနုဘောသိ။ သာ သာမိကံ အာမန္တေတွာ “ပုရေ မရဏာ ဇီဝမာနာဝ ဒါနံ ဒဿာမီ”တိ သတ္ထု သန္တိကံ ပေသေသိ “ဂစ္ဆ” ဣမံ ပဝတ္တိ” သတ္ထု အာရောစေတွာ သတ္တာရံ နိမန္တေဟိ။ ယဉ္ဇသတ္တာဝဒေတိ။ တံ သာရကံ ဥပလက္ခေတွာ အာဂန္တော မယံ ကထေဟိ”တိ။ သော ဂန္တော တဿာ သာသနံ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ သတ္တာ “သုခိနိ ဟောတု သုပ္ပဝါသာ ကောလိယဓိတာ အရောဂါ၊ အရောဂံ ပုတ္တံ ဝိဇာယတူ”တိ၊ အာဟ။ ရာဇာ တံ သုတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ အတ္တနော ဂါမာဘိမုခေါ ပါယာသိ။ တဿ ပုရေ အာဂမနာယေဝ သုပ္ပဝါသာယ ကုစ္ဆိတော ဓမ္မကရဏာ ဥဒကံ ဝိယ ဂဗ္ဘော နိက္ခမိ၊ ပရိဝါရေတွာ နိသိန္နဇနော အဿုမုခေါဝ ဟသိတုံ အာရဒ္ဓေါ၊ တုဋ္ဌ-ပဟဋ္ဌော မဟာဇနော ရညော သာသနံ အာရောစေတုံ အဂမာသိ။

ရာဇာ တေသံ အာဂမနံ ဒိသ္မာဝ “ဒသဗလေန ကထိတကထာ နိပ္ပန္နာ ဘဝိဿတိ မညေ”တိ စိန္တေသိ။ သော အာဂန္တော သတ္ထု သာသနံ ရာဇဓိတာယ အာရောစေသိ။ ရာဇဓိတာ တယာ နိမန္တိတံ ဇီဝိတဘတ္တမေဝ မင်္ဂလဘတ္တံ ဘဝိဿတိ။ ဂစ္ဆ သတ္တာဟံ ဒသဗလံ နိမန္တေဟိတိ။ ရာဇာ တထာ အကာသိ။ သတ္တာဟံ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ သံဃဿ မဟာဒါနံ ပဝတ္တယိံသု။ ဒါရကော သဗ္ဗေသံ ဉှတိနံ သန္တတ္တံ စိတ္တံ နိဗ္ဗာပေန္တော ဇာတောတိ သီဝလိဒါရကောတွေဝဿ နာမံ အကံသု။ သော သတ္တဝဿာနိ ဂဗ္ဘေ ဝသိတတ္တာ ဇာတကာလတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗကမ္မက္ခမော အဟောသိ။ ဓမ္မသေနာပတိ သာရိပုတ္တော သတ္တမေ ဒိဝသေ တေန သဒ္ဓိံ ကထာသလ္လာပံ အကာသိ။ သတ္တာပိ ဓမ္မပဒေ ဂါထံ အဘာသိ—

“ယော’မံ ပလိပထံ ဒုဂ္ဂံ၊ သံသာရံ မောဟမစ္စဂါ။

တိက္ခော ပါရဂံတော ဈာယိ၊ အနေဇော အကထံကထိ။

အနုပါဒါယ နိဗ္ဗုတော၊ တမဟံ မြုမိ မြာဟူဏ”န္တိ ဟိ။

အထ နံ ထေရော ဧဝမာဟ “ကို” ပန တယာ ဧဝရူပံ ဒုက္ခရာသိံ အနု-ဘဝိတွာ ပဗ္ဗဇိတုံ န ဝဇ္ဇတိ”တိ။ လဘမာနော ပဗ္ဗဇေယျံ ဘန္တေတိ။ သုပ္ပဝါသာ နံ ဒါရကံ ထေရေန သဒ္ဓိံ ကထေန္တံ ဒိသ္မာ “ကို” န ခေါ မေ ပုတ္တော ဓမ္မ-သေနာပတိနာ သဒ္ဓိံ ကထေတိ”တိ ထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပုစ္ဆိ “မယံ ပုတ္တော တုမှေဟိ သဒ္ဓိံ ကိ” ကထေတိ ဘန္တေ”တိ။ အတ္တနာ အနုဘူတံ ဂဗ္ဘ-ဝါသဒုက္ခံ ကထေတွာ “တုမှေဟိ အနုညာတော ပဗ္ဗဇိဿာမီ”တိ ဝဒတိတိ။

သာဓု ဘန္တေ ပဗ္ဗာဇေယ နန္ဒိ၊ ထေရော တံ ဝိဟာရံ နေတွာ တစပဉ္စက-
ကမ္မဋ္ဌာနံ ဒတွာ ပဗ္ဗာဇေန္တော “သီဝလိ န တုယံ အညေန ဩဝါဒေန ကမ္မံ
အတ္ထိ၊ တယာ သတ္တ ဝဿာနိ အနုဘူတဒုက္ခမေဝ ပစ္စဝေက္ခာဟိ”တိ။ ဘန္တေ
ပဗ္ဗာဇနမေဝ တုမှာကံ ဘာရော၊ ယံ ပန မယာ ကာတုံ သက္ကာ၊ တမဟံ
ဇာနိဿာမီတိ။ သော ပန ပဌမကေသဝဋီယာ ဩဟာရဏက္ခဏေယေဝ
သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာသိ၊ ဒုတိယာယ ဩဟာရဏက္ခဏေ သကဒါဂါမိ-
ဖလေ၊ တတိယာယ အနာဂါမိဖလေ သဗ္ဗေသံယေဝ ပန ကေသာနံ ဩရောပနဉ္စ
အရဟတ္တသမ္ဘိကိရိယာ စ အပစ္ဆာ အပုရိမာ အဟောသိ။ တဿ ပဗ္ဗဇိတ-
ဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဘိက္ခုသံဃဿ စတ္တာရော ပစ္စယာ ယာဝတိစ္ဆကံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။
ဧဝံ ဧတ္ထ ဝုတ္တု သမုပ္ပိတံ။

အပရဘာဂေ သတ္တာ သာဝတ္ထိံ အဂမာသိ။ ထေရော သတ္တာရံ
အဘိဝါဒေတွာ “ဘန္တေ မယံ ပုညံ ဝိမံသိဿာမိ၊ ပဉ္စ မေ ဘိက္ခု-
သတာနိ ဒေဿာ”တိ အာဟ။ ဂဏှ သီဝလိတိ။ သော ပဉ္စသတေ ဘိက္ခု။
ဂဟေတွာ ဟိမဝန္တာဘိမုခံ ဂစ္ဆန္တော အဋ္ဌဝိမဂ္ဂံ ဂစ္ဆတိ၊ တဿ ပဌမံ ဒိဋ္ဌ-
နိဂြောဓေ^၁ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ သတ္တဒိဝသာနိ ဒါနံ အဒါသိ။ ဣတိ သော—

“နိဂြောဓံ ပဌမံ ပဿိ၊ ဒုတိယံ ပဏ္ဍဝပဗ္ဗတံ။

တတိယံ အစိရဝတိယံ၊ စတုတ္ထံ ဝရသာဂရံ။

ပဉ္စမံ ဟိမဝန္တံ သော၊ ဆဋ္ဌံ ဆဒ္ဒန္တုပါဂမိ။

သတ္တမံ ဂန္ဓမာဒနံ၊ အဋ္ဌမံ အထ ရေဝတ”န္တိ။

သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု သတ္တ သတ္တ ဒိဝသာနေဝ ဒါနံ အဒံသု။ ဂန္ဓမာဒနပဗ္ဗတေ ပန
နာဂဒတ္တဒေဝရာဇာ နာမ သတ္တသု ဒိဝသေသု ဧကဒိဝသေ ဒီရဝိဏ္ဏပါတံ
အဒါသိ၊ ဧကဒိဝသေ သပ္ပိဝိဏ္ဏပါတံ။ ဘိက္ခုသံဃော အာဟ “ဣမဿ
ဒေဝရညော နေဝ ဓေနယော ဒုယုမာနာ ပညာယန္တိ၊ န ဒမိနိဗ္ဗထနံ၊ ကုတော
တေ ဒေဝရာဇ ဣဒံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ။ “ဘန္တေ ကဿပဒသဗလဿ ကာလေ
ဒီရသလာကဘတ္တဒါနဿေတံ ဖလ”န္တိ ဒေဝရာဇာ အာဟ။ အပရဘာဂေ
သတ္တာ ခဒိရဝနိယရေဝတဿ ပစ္စုဂ္ဂမနံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကတွာ ထေရံ အတ္တနော
သာသနေ လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပ္ပတ္တာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။

ဧဝံ လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပ္ပတ္တဿ ပန ဣမဿ ထေရဿ အရဟတ္တပ္ပတ္တိံ ဧကစ္စေ
အာစရိယာ ဧဝံ ဝဒန္တိ “ဟေဋ္ဌာ ပုတ္တနယေန ဓမ္မသေနာပတိနာ ဩဝါဒေ ဒိဇ္ဇေ

‘ယံ မယာ ကာတုံ သက္ကာ၊ တမဟံ ဇာနိဿာမီ’တိ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာကမ္မ-
ဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ တံ ဒိဝသံယေဝ အညတရံ ဝိဝိတ္တံ ကုဋ်ကံ ဒံသွာ တံ ပဝိသိတွာ
မာတုကုစ္ဆိသ္မိံ သတ္တ ဝဿာနိ အတ္တနာ အနဘူတံ ဒုက္ခံ အနုဿရိတွာ
တဒနုသာရေန အတိတာနာဂတေ တဿ အဝေက္ခန္တဿ အာဒိတ္တာ ဝိယ
တယော ဘဝါ ဥပဋ္ဌဟိံသု။ ဉာဏဿ ပရိပါကံ ဂတတ္တာ ဝိပဿနာဝိထိံ
ဩတရိ၊ တာဝဒေဝ မဂ္ဂပ္ပဋိပါဋိယာ သဗ္ဗေပိ အာသဝေ ခေပေန္တော အရဟတ္တံ
ပါပုဏီ”တိ။ ဥဘယထာပိ ထေရဿ အရဟတ္တပ္ပတ္တိယေဝ ပကာသိတာ။
ထေရော ပန ပဘိန္ဒပဋိသမ္ဘိဒေါ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ
အပဒါနေ” —

“ဝရုဏော နာမ နာမေန၊ ဒေဝရာဇာ၂ အဟံ တဒါ။
ဥပဋ္ဌဟေသိံ သမ္မုဒ္ဓိံ၊ သယောဂ္ဂဗလဝါဟနော။

နိဗ္ဗုတေ လောကနာထမ္ပိ၊ အတ္တဒဿိနရုတ္တမေ။
တူရိယံ သဗ္ဗမာဒါယ၊ အဂမံ ဗောဓိမုတ္တမံ။

ဝါဒိတေန စ နစ္စေန၊ သမ္မတာဠာသမာဟိတော။
သမ္မုခါ ဝိယ သမ္မုဒ္ဓိံ၊ ဥပဋ္ဌိံ ဗောဓိမုတ္တမံ။

ဥပဋ္ဌဟိတွာ တံ ဗောဓိံ၊ ဓရဏီရူပပါဒပံ။
ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာန၊ တတ္ထ ကာလင်္ကတော အဟံ။

သကကမ္မာဘိရဒ္ဓေါဟံ၊ ပသန္တော ဗောဓိမုတ္တမေ။
တေန စိတ္တပ္ပဿာဒေန၊ နိဗ္ဗာနံ ဥပပဇ္ဇဟံ။

သဋ္ဌိတူရိယသဟဿာနိ၊ ပရိဝါရေန္တိ မံ သဒါ။
မနုဿေသု စ ဒေဝေသု၊ ဝတ္တမာနံ ဘဝါဘဝေ။

တိဝိဓဂ္ဂိ နိဗ္ဗုတာ မယံ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။
ဓာရေမိ အန္တိမံ ဒေဟံ၊ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓသာသနေ။

သုဗာဟူ နာမ နာမေန၊ စတုတ္ထိံသာ’သု ခတ္တိယာ။
သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ ပဉ္စကပ္ပသတေ ဣတော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဝိမုတ္တိသုခပဋိသံဝေဒနေန ဝီတိဝေဂေန ဥဒါနေန္တော
“တေ မေ ဣဇ္ဈိံသု သင်္ကပ္ပါ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၆၀။ တတ္ထ တေ မေ ဣဇ္ဈိံသု သင်္ကပ္ပါ၊ ယဒတ္ထော ပါဝိသိံ ကုဋိံ၊ ဝိဇ္ဇာ-
ဝိမုတ္တိံ ပစ္စေသန္တိ ယေ ပုဗ္ဗေ မယာ ကာမသင်္ကပ္ပါဒိနံ သမုစ္ဆေဒကရာ^၁
နေက္ခမ္ဘသင်္ကပ္ပါဒယော အဘိပတ္တိတာယေဝ()^၂ “ကဒါ န ခွါဟံ တဒါယတနံ?
ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿာမိ၊ ယဒရိယာ တေရဟိ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရန္တိ”တိ၊ ဝိမုတ္တာ-
မိပ္ပါယသညိတာ ဝိမုတ္တိံ ဥဒ္ဓိဿ သင်္ကပ္ပါ မနောရထာ အဘိဏ္ဍေသော အပ္ပမတ္တာ
ယဒတ္ထော ယံပယောဇနော ယေသံ နိပ္ပုဒနတ္ထံ ကုဋိံ သုညာဂါရံ ဝိပဿိတုံ
ပါဝိသိံ တိဿော ဝိဇ္ဇာ ဗလဝိမုတ္တိံ စ ပစ္စေသန္တော ဂဝေသန္တော၊ တေ
မေ ဣဇ္ဈိံသု တေ သဗ္ဗေဝ ဣဒါနိ မယံ ဣဇ္ဈိံသု သမိဇ္ဈိံသု၊ နိပ္ပန္နကုသလ-
သင်္ကပ္ပေါ ပရိပုဏ္ဏမနောရထော ဇာတောတိ အတ္ထော။ တေသံ သမိဒ္ဓဘာဝံ
ဒဿေတုံ “မာနာနုသယမုဇ္ဇဟ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ မာနာနုသယမုဇ္ဇဟံ ပဇဟိံ
သမုတ္တိန္တိ၊ တသ္မာ တေ မေ သင်္ကပ္ပါ ဣဇ္ဈိံသုတိ ယောဇနာ။ မာနာနုသယေ
ဟိ ပဟိနေ အပ္ပဟိနေ နာမ အနုသယော နတ္ထိ၊ အရဟတ္တဉ္စ အဓိဂတမေဝ
ဟောတိတိ မာနာနုသယပ္ပဟာနံ ယထာဝုတ္တသင်္ကပ္ပသမိဒ္ဓိယာ ကာရဏံ
ကတွာ ဝုတ္တံ။

သီဝလိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဆဋ္ဌဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သတ္တမဝဂ္ဂ

၁-ဝပ္ပတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပဿတိ ပဿောတိ အာယသ္မတော ဝပ္ပတ္တေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟံသဝတီနဂရေ
ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော “အသုကော စ အသုကော စ
ထေရော သတ္တု ပဌမံ ဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟကာ အဟေသု”န္တိ ထောမနံ သုတွာ
ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပတ္တနံ ပဌပေသိ “အဟမ္ဘိ ဘဂဝံ၊ အနာဂတေ တာဒိ-
ဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပဌမံ ဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟကာနံ အညတရော ဘဝေယျ”န္တိ၊

သတ္တု သန္တိကေ သရဏဂမနန္တ ပဝေဒေသိ။ သော ယာဝဇီဝံ ပုညာနိ ကတွာ
 တတော စုတော ဒေဝမနုဿေသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
 ကဝိလဝတ္ထုသ္မိံ ဝါသေဋ္ဌဿ နာမ မြာဟူဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊
 ဝဗ္ဗေါတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော အသိတေန ဣသိနာ “သိဒ္ဓတ္ထ-
 ကုမာရော သဗ္ဗညူ ဘဝိဿတိ”တိ ဗျာကတော ကောဏ္ဍညပ္ပမုခေဟိ မြာဟူဏ-
 ပုတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ ဃရာဝါသံ ပဟာယ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ “တသ္မိံ
 သဗ္ဗညုတံ ပတ္တေ တဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ အမတံ ပါပုဏိဿာမိ”တိ
 ဥရုဝေလာယံ ဝိဟရန္တံ^၁ မဟာသတ္တံ ဆဗ္ဗဿာနိ ပဓာနံ ပဒဟန္တံ ဥပဋ္ဌဟိတွာ
 ဩဋ္ဌာရိကာဟာရပရိဘောဂေန နိဗ္ဗိဇ္ဇိတွာ ဣသိပတနံ ဂတော။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓိတွာ
 သတ္တာရာ သတ္တသတ္တာဟာနိ ဝိတိနာမေတွာ ဣသိပတနံ ဂန္တော ဓမ္မစက္ကေ
 ပဝတ္တိတေ ပါဠိပဒဒိဝသေ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌိတော ပဉ္စမိယံ ပက္ခဿ
 အညာသိကောဏ္ဍညာဒီဟိ သဒ္ဓိံ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ။—

“ဥဘိန္တံ ဒေဝရာဇ္ဇနံ၊ သင်္ဂါမေ သမုပဋ္ဌိတော”^၂။

အဟောသိ သမုပဗျူဠော၊ မဟာဗောသော အဝတ္ထထ။

ပဒုမုတ္တရော လောကဝိဒ္ဓ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟော။

အန္တလိက္ခေ ဌိတော သတ္တာ၊ သံဝေဇေသိ မဟာဇနံ။

သဗ္ဗေ ဒေဝါ အတ္တမနာ၊ နိက္ခိတ္တကဝစာဝုဓာ။

သမ္ဗုဒ္ဓံ အဘိဝါဒေတွာ၊ ကေဂ္ဂါသိသု တာဝဒေ။

မယံ သင်္ကပ္ပမညာယ၊ ဝါစာသဘိမုဒီရယိ။

အနုကမ္ပကော လောကဝိဒ္ဓ၊ နိဗ္ဗာပေသိ မဟာဇနံ။

ပဒုဋ္ဌစိတ္တော မနုဇော၊ ကေပါဏံ ဝိဟေဋ္ဌယံ။

တေန စိတ္တပ္ပဒေါသေန၊ အပါယံ ဥပပဇ္ဇတိ။

သင်္ဂါမသီသေ နာဂေါဝ၊ ဗဟူ ပါဏေ ဝိဟေဋ္ဌယံ။

နိဗ္ဗာပေထ သင်္ကံ စိတ္တံ၊ မာ ဟညိတ္တော ပုနပ္ပုနံ။

ဒွိန္ဒမ္ပိ ယက္ခရာဇ္ဇနံ၊ သေနာ သာ ဝိမှိတာ အဟု။

သရဏန္တ ဥပါဂစ္ဆါ၊ လောကဇေဋ္ဌံ သုတာဒိနံ။

သညာပေတွာန ဇနတံ၊ ပဒမုဒ္ဒရိ စက္ခုမာ။

ပေက္ခမာနောဝ ဒေဝေဟိ၊ ပက္ကာမိ ဥတ္တရာမုခေါ။

ပဌမံ သရဏံ ဂစ္ဆိံ၊ ဦးပဒိန္နဿ တာဒိန္နော။
ကပ္ပိနံ သတသဟဿံ၊ ဒုဂ္ဂတိံ နုပပဇ္ဇဟံ။

မဟာဒုန္နုဘိနာမာ စ၊ သောဠသာသုံ ရထေသဘာ။
တိသကပ္ပသဟဿမ္ပိ၊ ရာဇာနော စက္ကဝတ္တိန္နော။

ကိုလေသာ ဈာပိတာ မယုံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ” ဟိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနာ ပဋိလဒ္ဓသမ္ပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခဏမုခေန သတ္တု
ဂုဏမဟန္တတံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ “ဤဒိသံ နာမ သတ္တာရံ ဗာဟုလိကာဒိဝါဒေန
သမုဒါစရိမှ။ အဟော ပုထုဇ္ဇနဘာဝေါ နာမ အန္တကရဏော အစက္ခ-
ကရဏော၊ အရိယဘာဝေါယေဝ စက္ခကရဏော”တိ ဒဿေန္တော “ပဿတိ
ပဿော”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၆၁။ တတ္ထ ပဿတိ ပဿောတိ ပဿတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဓမ္မေ အဝိပရိတံ
ဇာနာတိ ဗုဇ္ဈတိတိ ပဿော၊ ဒဿနသမ္ပန္နော အရိယော၊ သော ပဿန္တိ အဝိ-
ပရိတဒဿာဝိ “အယံ အဝိပရိတဒဿာဝိ”တိ ပဿတိ ပညာစက္ခုနာ ဓမ္မာဓမ္မံ
ယထာသဘာဝတော ဇာနာတိ။ န ကေဝလံ ပဿန္တမေဝ၊ အထ ခေါ အပဿန္တိ
ပဿတိ၊ ယော ပညာစက္ခုရိဟိတော ဓမ္မေ ယထာသဘာဝတော န ပဿတိ၊
တမ္ပိ အပဿန္တိ ပုထုဇ္ဇနံ “အန္တော ဝတာယံ ဘဝံ အစက္ခကော”တိ အတ္တနော
ပညာစက္ခုနာ ပဿတိ။ အပဿန္တော အပဿန္တိ၊ ပဿန္တိ န ပဿတိတိ
အပဿန္တော ပညာစက္ခုရိဟိတော အန္တဗာလော တာဒိသံ အန္တဗာလံ အယံ
ဓမ္မာဓမ္မံ ယထာသဘာဝတော န ပဿတိတိ ယထာ အပဿန္တိ န ပဿတိ
န ဇာနာတိ၊ ဧဝံ အတ္တနော ပညာစက္ခုနာ ဓမ္မာဓမ္မံ ယထာသဘာဝတော
ပဿန္တိ ပဏှိတံ “အယံ ဧဝံဝိဓော”တိ န ပဿတိ န ဇာနာတိ၊ တသ္မာ
အဟမ္ပိ ပုဗ္ဗေ ဒဿနရိဟိတော သကလံ ဥေယျံ ဟတ္ထာမလကံ ဝိယ ပဿန္တိ
ဘဂဝန္တံ အပဿန္တိမ္ပိ ပူရဏာဒိ ယထာသဘာဝတော န ပဿိ၊ ဣဒါနိ ပန
ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန သမ္ပန္နော ဥဘယေဝိ ယထာသဘာဝတော ပဿာမိတိ သေဝိ-
တဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗေသု အတ္တနော အဝိပရိတပဋိပတ္တိံ ဒဿေတိ။

ဝပ္ပတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဝဇ္ဇိပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဧကက မယံ အရညေတိ အာယသ္မတော ဝဇ္ဇိပုတ္တတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
 ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကနဂုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိဿ
 ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ
 ဝိပဿိံ ဘဂဝန္တံ ဒိဿွာ ပဿန္တမာနသော နာဂပုပ္ဖကေသရေဟိ ပူဇံ အကာသိ။
 သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
 အမစ္စကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဝဇ္ဇိပုတ္တောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဘဂဝတော
 ဝေသာလိဂမနေ ဗုဒ္ဓါနဘာဝံ ဒိဿွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ကတပုဗ္ဗကိစ္စော
 ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဝေသာလိယာ အဝိဒူရေ အညတရသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေ
 ဝိဟရတိ။ တေန စ သမယေန ဝေသာလိယံ ဥဿဝေါ အဟောသိ။ တတ္ထ တတ္ထ
 နစ္စဂိတဝါဒိတံ ပဝတ္တတိ။ မဟာဇနော ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော ဥဿဝသမ္ပတ္တိံ ပစ္စန-
 ဘောတိ။ တံ သုတွာ သော ဘိက္ခု အယောနိသော ဥဗ္ဗုဇ္ဇန္တော ဝိဝေကံ ဝဇ္ဇ-
 မာနော ဝ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ အတ္တနော အနဘိရတိံ ပကာသေန္တော—

“ဧကက မယံ အရညေ ဝိဟရာမ၊
 အပဝိဒ္ဓံ ဝနသ္မိံ ဒါရုကံ။
 ဧတာဒိသိကာယ ရတ္တိယာ၊
 ကော သု နာမ အမှေဟိ ပါပိယော”တိ—

ဂါထမာဟ။

တံ သုတွာ ဝနသဏ္ဍေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ တံ ဘိက္ခု အနုကမ္မမာနာ
 “ယဒိပိ တံ ဘိက္ခု အရညဝါသံ ဟိဋ္ဌေန္တော ဝဒေသိ၊ ဝိဝေကကာမာ ပန
 ဝိဒ္ဓသုနော တံ ဗဟု မညန္တိယေဝါ”တိ ဣမမတ္ထံ ဒေသေန္တိ—

“ဧကကော တံ အရညေ ဝိဟရသိ၊
 အပဝိဒ္ဓံ ဝနသ္မိံ ဒါရုကံ။
 တဿ တေ ဗဟုကာ ဝိဟယန္တိ၊
 နေရယိကာ ဝိယ သဂ္ဂဂါမိန”န္တိ—

ဂါထံ ဝတွာ “ကထံ ဟိ နာမ တံ ဘိက္ခု နိယျာနိကေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ
 သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ အနိယျာနိကံ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေဿသိ”တိ သန္တဇ္ဇေန္တိ

သံဝေဇေသိ။ ဧဝံ သော ဘိက္ခု တာယ ဒေဝတာယ သံဝေဇိတော ကသာဘိဟ-
တော ဝိယ ဘဒြော အဿာဇာနိယော ဝိပဿနာဝိထိံ ဩတရိတွာ န စိရဿေဝ
ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ပုတ္တံ အပဒါနေ—

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ သတရံသိဝံ ဘာဏုမံ။
ဩဘာသေန္တံ ဒိသာ သဗ္ဗာ၊ ဥဠုရာဇံဝ ပူရိတံ။
ပုရက္ခတံ သာဝကေဟိ၊ သာဂရေဟေဝ မေဒနိံ။
နာဂံ ပဂ္ဂယ ရေဏုဟိ၊ ဝိပဿိဿာဘိရောပယိံ။
ဧကနုဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ရေဏုမဘိရောပယိံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓ ၂ ပူဇာယိဒံ ဖလံ။
ပဏ္ဏတာလီသိတော ကပ္ပေ၊ ရေဏု နာမာသိ ခတ္တိယော။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယျံပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ “အယံ မေ အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ အင်္ဂုသော ဇာတော”တိ
အတ္တနော ဒေဝတာယ စ ပုတ္တနယံ သံကရိတွာ?—

၆၂။ “ဧကကာ မယံ အရညေ ဝိဟရာမ၊
အပဝိဒ္ဓံဝ ဝနသ္မိံ ဒါရကံ။
တဿ မေ ဗဟုကာ ဝိဟယန္တိ၊
နေရယိကာ ဝိယ သဂ္ဂဂါမိနံ”န္တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

ဟဿတ္ထော—အနပေက္ခဘာဝေန ဝနေ ဆဋ္ဌိတဒါရက္ခဏံ ဝိယ ယဒိဝိ မယံ
ဧကကာ ဧကာကိနော အသဟာယာ ဣမသ္မိံ အရညေ ဝိဟရာမ၊ ဧဝံ
ဝိဟရတော ပန တဿ မေ ဗဟုကာ ဝိဟယန္တိ မံ ဗဟူ အတ္တကာမရူပါ
ကုလပုတ္တာ အဘိပတ္တေန္တိ “အဟော ဝတဿ မယမ္ပိ ဝဇ္ဇိပုတ္တတ္ထေရော ဝိယ
ဃရဗန္ဓနံ ပဟာယ အရညေ ဝိဟရေယျာမာ”တိ။ ယထာ ကိံ? နေရယိကာ
ဝိယ သဂ္ဂဂါမိနံ၊ ယထာ နာမ နေရယိကာ အတ္တနော ပါပကမ္မေန နိရယေ
နိဗ္ဗတ္တသတ္တာ သဂ္ဂဂါမိနံ သဂ္ဂပဂါမိနံ ဝိဟယန္တိ “အဟော ဝတ မယမ္ပိ
နိရယဒုက္ခံ ပဟာယ သဂ္ဂသုခံ ပစ္စနဘဝေယျာမာ”တိ ဧဝံသမ္ပဒမိဒန္တိ အတ္ထော။

ဧတ္ထ စ အတ္တနိ ဂရုဗဟုဝစနပ္ပယောဂဿ ဣတ္ထိတဗ္ဗတ္တာ “ဧကကာ မယံ
ဝိဟရာမာ”တိ ပုန တဿ အတ္တဿ ဧကတ္ထံ သန္ဓာယ “တဿ မေ”တိ ဧက-
ဝစနပ္ပယောဂေါ ကတော။ “တဿ မေ”, “သဂ္ဂဂါမိန”န္တိ စ ဥဘယဗ္ဗိ
‘ဝိဟယန္တိ’တိ ပဒံ အပေက္ခိတွာ ဥပယောဂတ္ထေ သမ္ပဒါနနိဒ္ဒေသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။
တံ အဘိပတ္တေန္တိတိ စ တာဒိသေ အရညဝါသာဒိဂုဏေ အဘိပတ္တေန္တာ နာမ^၁
ဟောန္တိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ^၂။ တဿ မေတိ ဝါ တဿ မမ သန္တိကေ ဂုဏေတိ
အဓိပ္ပါယော။

ဝဇ္ဇိပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပက္ခတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဗုဒ္ဓာ ပတန္တိတိ အာယသ္မတော ပက္ခတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ?
သောပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ကရေန္တော
ဣတော ဧကနဝုတေ ကပ္ပေ ယက္ခသေနာပတိ ဟုတွာ ဝိပဿိံ ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ
ပသန္ဓမာနသော ဒိဗ္ဗဝတ္ထေန ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန
ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သက္ကေသု ဒေဝဒဟနိဂမေ
သာကိယရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ “သမ္မောဒကုမာရော”တိဿ နာမံ အဟောသိ။
အထဿံ ဒဟရကာလေ ဝါတရောဂေန ပါဒါ န ဝဟိံသု^၃။ သော ကတိပယံ
ကာလံ ပိဋ္ဌသပ္ပိ ဝိယ ဝိစရိ။ တေနဿ ပက္ခောတိ သမညာ ဇာတာ။ ပစ္ဆာ
အရောဂကာလေပိ တထေဝ နံ သဉ္ဇာနန္တိ။ သော ဘဂဝတော ဉာတိသမာဂမေ
ပါဠိဟာရိယံ ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ကတပုဗ္ဗကိစ္စော ကမ္မဋ္ဌာနံ
ဂဟေတွာ အရညေ ဝိဟရတိ။ အထေကဒိဝသံ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိတုံ
ဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသီဒိ။ တသ္မိံ စ သမယေ
အညတရော ကုလလော မံသပေသိံ အာဒါယ အာကာသေန ဂစ္ဆတိ။ တံ
ဗဟူ ကုလလာ အနုပတိတွာ ပါတေသုံ။ ပါတိတံ မံသပေသိံ ဧကော
ကုလလော အဂ္ဂဟေသိ။ တံ အညော အတ္ထိန္တိတွာ ဂဏှိ။ တံ ဒိသ္မာ ထေရော
“ယထာယံ မံသပေသိ၊ ဧဝံ ကာမာ နာမ ဗဟုသာဓာရဏာ ဗဟုဒုက္ခာ
ဗဟုပါယာသာ”တိ ကာမေသု အာဒိနဝံ နေက္ခမ္မေ စ အာနိသံသံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ
ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ “အနိစ္စ”န္တိအာဒိနာ မနသိကရေန္တော ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ

ကတဘတ္တကိစ္စော ဒိဝါဠာနေ နိသီဒိတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“ဝိပဿီ နာမ ဘဂဝါ၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။
အဋ္ဌသဋ္ဌိသဟဿေဟိ၊ ပါဝိသိ ဗန္ဓုမံ တဒါ။

နဂရာ အဘိနိက္ခမ္မ၊ အဂမံ ဒိပစေတိယံ။
အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓိ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။

စုလ္လာသီတိသဟဿာနိ၊ ယက္ခာ မယံ ဥပန္နိကေ။
ဥပဋ္ဌဟန္တိ သက္ကစ္စံ၊ ဣန္ဒြိယံ တိဒဿ ဂဏာ။

ဘဝနာ အဘိနိက္ခမ္မ၊ ဒုဿံ ပဂ္ဂယဟံ တဒါ။
သိရဿ အဘိဝါဒေသိ၊ တဗ္ဗာ’ဒါသိ’ မဟေသိနော။

အဟော ဗုဒ္ဓေါ အဟော ဓမ္မော၊ အဟော နော သတ္ထု သမ္ပဒါ။
ဗုဒ္ဓဿ အာနုဘာဝေန၊ ဝသုဓာယံ ပကမ္ပထ။

တဗ္ဗ အစ္ဆရိယံ ဒိသ္မာ၊ အတ္တုတံ လောမဟံသနံ။
ဗုဒ္ဓေ စိတ္တံ ပဿာဒေမိ၊ ဦးပဒိန္နမိ တာဒိနေ။

သောဟံ စိတ္တံ ပဿာဒေတွာ၊ ဒုဿံ ဒတွာန သတ္ထုနော။
သရဏဗ္ဗ ဥပါဂစ္ဆိ၊ သာမစ္စော သပရိဇ္ဇနော။

ဧကနုပုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိ’ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိ’ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ဣတော ပန္နရသေ ကပ္ပေ၊ သောဠသာသုံ သုဝါဟနာ။
သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ယဒေဝ သံဝေဂဝတ္ထု၊ အင်္ကျံသံ? ကတွာ ဝိပဿနံ
ဝဇေတွာ အညာ အဓိဂတာ၊ တဿ သံကိတ္တနမုခေန အညံ ဗျာကရောန္တော
“စူတာ ပတန္တိ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၆၃။ တတ္ထ စူတာတိ ဘဠာ။ ပတန္တိတိ အနုပတန္တိ။ ပတိတာတိ စဝနဝသေန
ဘူမိယံ ပတိတာ၊ အာကာသေ ဝါ သမ္ပတနဝသေန ပတိတာ။ ဝိဒ္ဓါတိ ဂေဓံ

အာပန္နာ။ ပုနရာဂတာတိ ပုနဒေဝ ဥပဂတာ။ စ-သဒ္ဓေါ သဗ္ဗတ္ထ ယောဇေ-
တဗ္ဗော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ပတန္တိ အနုပတန္တိ စ ဣမ ကုလလာ၊ ဣတရဿ
မုခတော စုတာ စ မံသပေသိ၊ စုတာ ပန သာ ဘူမိယံ ပတိတာ စ၊ ဂိဒ္ဓါ ဂေဓံ
အာပန္နာ သဗ္ဗေဝ ကုလလာ ပုနရာဂတာ။ ယထာ စိမေ ကုလလာ၊ ဧဝံ
သံသာရေ ပရိတ္တမန္တာ သတ္တာ ယေ ကုသလဓမ္မတော စုတာ၊ တေ ပတန္တိ
နိရယာဒိသု၊ ဧဝံ ပတိတာ စ၊ သဗ္ဗတ္တိဘဝေ ဌိတာ တတ္ထ ကာမသုခါနုယောဂ-
ဝသေန ကာမဘဝေ ရူပါရူပဘဝေသု စ ဘဝနိကန္တိဝသေန^၁ ဂိဒ္ဓါ စ
ပုနရာဂတာ ဘဝတော အပရိမုတ္တတ္တာ တေန တေန ဘဝဂါမိနာ ကမ္မေန တံ
တံ ဘဝသညိတံ ဒုက္ခံ အာဂတာ ဧဝ၊ ဧဝံဘူတာ ဣမေ သတ္တာ။ မယာ ပန
ကတံ ကိစ္စံ ပရိညာဒိဘေဒံ သောဠသဝိဓမ္မိ ကိစ္စံ ကတံ၊ န ဒါနိ တံ ကာတဗ္ဗံ
အတ္ထိ။ ရုတံ ရမ္မံ ရမိတဗ္ဗံ အရိယေဟိ သဗ္ဗသင်္ခတဝိနိဿင်္ဂ နိဗ္ဗာနံ ရတံ အဘိရတံ
ရမ္မံ။ တေန စ သုခေနန္ဒာဂတံ သုခံ ဖလသမာပတ္တိသုခေန အနုအာဂတံ
ဥပဂတံ အစ္စန္ဒသုခံ နိဗ္ဗာနံ၊ သုခေန ဝါ သုခါပဋိပဒါဘူတေန ဝိပဿနာ-
သုခေန မဂ္ဂသုခေန စ အန္တာဂတံ ဖလသုခံ နိဗ္ဗာနသုခဉ္စာတိ အတ္ထော
ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပက္ခတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဝိမလကောဏ္ဍညတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဗုဒ္ဓဗ္ဗယာယ ဥပ္ပန္နောတိ ဝိမလကောဏ္ဍညတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပ-
နိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကနဂုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော
ကာလေ ဝိဘဝသမ္ပန္နေ ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ ဝိပဿိ^၂
ဘဂဝန္တံ မဟတိယာ ပရိသာယ ပရိဝုတံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တံ ဒိသွာ ပသန္နမာနသော
စတူဟိ သုဝဏ္ဏပုပ္ဖေဟိ ပူဇေသိ။ ဘဂဝါ တဿ ပဿာဒသံဝေနတ္ထံ တထာရူပံ
ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခါရေသိ၊ ယထာ သုဝဏ္ဏာဘာ သကလံ တံ ပဒေသံ
ဩတ္တရတိ^၂။ တံ ဒိသွာ ဘိယျောသော မတ္တာယ ပသန္နမာနသော ဟုတွာ
ဘဂဝန္တံ ဝန္တိတွာ တံ နိမိတ္တံ ဂဟေတွာ အတ္တနော ဂေဟံ ဂန္တာ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ
ဝီတိ^၃ အဝိဇဟန္တော ဧကေနစိ ရောဂေန ကာလံ ကတွာ တုသိတေသု ဥပပန္နော
အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ

ရာဇာနံ ဗိမ္ဗိသာရံ ပဋိစ္စ အဗ္ဗပါလိယာ ကုန္တိမိ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ။ ရာဇာ ဟိ
ဗိမ္ဗိသာရော တရုဏကာလေ အဗ္ဗပါလိယာ ရူပသမ္ပတ္တိံ သုတွာ သဉ္ဇာတာဘိ-
လာသော ကတိပယမနုဿပရိဝါရော အညာတကဝေသေန ဝေသာလိံ ဂန္ဓာ
ဧကရတ္တိံ တာယ သံဝါသံ ကပ္ပေသိ။ တဒါ အယံ တဿာ ကုန္တိမိ ပဋိသန္ဓိံ
အဂ္ဂဟေသိ။ သာ စ ဂဗ္ဘဿ ပတိဋ္ဌိတဘာဝံ တဿ အာရောစေသိ။ ရာဇာပိ
အတ္တာနံ ဇာနာပေတွာ ဒါတဗ္ဗယုတ္တကံ ဒတွာ ပက္ကာမိ။ သာ ဂဗ္ဘဿ
ပရိပါကမန္တာယ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ “ဝိမလော”တိဿ နာမံ အဟောသိ။ ပစ္ဆာ
ဝိမလကောဏ္ဍညောတိ ပညာယိတ္ထ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ဘဂဝတော
ဝေသာလိဂမနေ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော ပဗ္ဗဇိတွာ ကတပုဗ္ဗကိစ္စော
ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏှိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနေ**—

“ဝိပဿီ နာမ ဘဂဝါ၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။
နိသိန္ဓော ဇနကာယဿ၊ ဒေသေသိ အမတံ ပဒံ။
တဿာဟံ ဓမ္မံ သုတွာန၊ ဦးပဒိန္ဓဿ တာဒိနော။
သောဏ္ဏပုပ္ဖါနိ စတ္တာရိ၊ ဗုဒ္ဓဿ အဘိရောပယိံ။
သုဝဏ္ဏန္တဒနံ အာသိ၊ ယာဝတာ ပရိသာ တဒါ။
ဗုဒ္ဓါဘာ စ သုဝဏ္ဏာဘာ၊ အာလောကော ဝိပုလော အဟု။
ဥဒဂ္ဂစိတ္တော သုမနော၊ ဝေဒဇာတော ကတဉ္ဇလီ။
ဝိတ္ထိသဉ္ဇနနော တေသံ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခါဝဟော။
အာယာစိတွာန သမ္မုဒ္ဓိံ၊ ဝန္တိတွာန စ သုဗ္ဗတံ။
ပါမောဇ္ဇံ ဇနယိတွာန၊ သကံ ဘဝနုပါဂမိံ။
ဘဝနေ ဥပဝိဋ္ဌောဟံ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ အနုဿရိံ။
တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန၊ တုသိတံ ဥပပဇ္ဇဟံ။
ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓိပူဇာယိဒံ ဖလံ။
သောဋ္ဌသာသိံသု ရာဇာနော၊ နေမိသမ္ပတနာမကာ။
တေတာလီသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အညာပဒေသေန အညံ ဗျာကရောန္တော “ဗုမ္မဗ္ဗယာယာ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၆၄။ တတ္ထ ဗုမ္မဗ္ဗယာယာတိ ဗုမ္မေန အဗ္ဗေန အဂ္ဂါတဗ္ဗာယ၊ အဗ္ဗပါလိယာတိ အတ္ထော။ အာဓာရေ စေတံ ဘုမ္မဝစနံ။ ဥပ္ပန္နောတိ တဿာ ကုမ္ဘိယံ ဥပ္ပန္နော ဥပ္ပဇ္ဇမာနော စ။ ဇာတော ပဏ္ဍရကေတုနာတိ ဓဝလဝတ္ထဓဇတ္တာ^၁ “ပဏ္ဍရကေတု”တိ ပညာတေန ဗိမ္ဗိသာရရညာ ဟေတုဘူတေန ဇာတော၊ တံ ပဋိစ္စနိဗ္ဗတ္တောတိ အတ္ထော။ ဥပ္ပန္နောတိ ဝါ ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တိဒဿနံ။ တတော ဟိ ဇာတောတိ အဘိဇာတိဒဿနံ။ ဝိဇာယနကာလတော ပဌာယ ဟိ လောကေ ဇာတဝေါဟာရော။ ဧတ္ထ စ “ဗုမ္မဗ္ဗယာယ ဥပ္ပန္နော”တိ ဣမိနာ အတ္ထုက္ကံသနဘာဝံ အပနေတိ၊ အနေကပတိပုတ္တာနဗ္ဗိ ဝိသေသာဓိဂမသမ္ဘဝဉ္စ^၂ ဒီပေတိ။ “ဇာတော ပဏ္ဍရကေတုနာ”တိ ဣမိနာ ဝိညာတပိတိကဒဿနေန ပရဝဗ္ဗနံ အပနေတိ။ ကေတုဟာတိ မာနပ္ပဟာယီ။ မာနော ဟိ ဥဏ္ဍတိလက္ခဏတ္တာ ကေတု ဝိယာတိ ကေတု။ တထာ ဟိ သော “ကေတုကမျတာပစ္စုပဋ္ဌာနော”တိ ဝုစ္စတိ။ ကေတုနာယေဝါတိ ပညာယ ဧဝ။ ပညာ ဟိ အနဝဇ္ဇဓမ္မေသု အစ္စုဂ္ဂတဋ္ဌေန မာရသေနပ္ပမဒ္ဒနေန ပုဗ္ဗင်္ဂမဋ္ဌေန စ အရိယာနံ ဇော နာမ။ တေနာဟ “ဓမ္မော ဟိ ဣသိနံ ဓဇော”တိ^၃။ မဟာကေတု ပဓိသယီတိ မဟာဝိသယတာယ မဟန္တာ၊ သေယျမာနဇာတိမာနာဒိဘေဒတော ဗဟဝေါ စ မာနပ္ပကာရာ၊ ဣတရေ စ ကိလေသဓမ္မော သမုသိတဋ္ဌေန ကေတု ဧတဿာတိ မဟာကေတု၊ မာရော ပါဝိမာ။ တံ ဗလဝိဓမ္မေန^၄ ဝိသယာတိက္ခမနဝသေန အဘိဘဝိ နိဗ္ဗိသေဝနံ အကာသိတိ။ “မဟာကေတု ပဓိသယီ”တိ အတ္တာနံ ပရံ ဝိယ ဒသေန္တော အညာပဒေသေန အရဟတ္တံ ဗျာကာသိ။

ဝိမလကောဏ္ဍညတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဥက္ခေပကတဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဥက္ခေပကတဝစ္ဆဿာတိ အာယသ္မတော ဥက္ခေပကတဝစ္ဆတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ^၁ သောပိ ကိရပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော ဣတော စတုနဝုတေ ကပ္ပေ သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော သတ္တာရံ

၁-ဓဝလဇတ္တာ (သီ)

၃-သံ ၁-၄၆၈၊ အံ ၁-၃၆၁၊ ခု ၆-၁၄၈-ပိဋ္ဌေသု။

၂-.....သမ္ဘာဝဉ္စ (က)

၄-ဗလံ ဝိဒ္ဓိသန (သီ)

ဥဒ္ဓိဿံ မာဠိ^၁ ကရေန္တဿ ပူဂဿ၊^၂ ဧကတ္ထန္တံ အလဘန္တဿ ထန္တံ ဒတွာ သဟာယကိစ္စံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓါပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ အညတရဿဗြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဝန္တောတိဿ ဂေါတ္တတော အာဂတနာမံ။ သော သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓ- သဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ကောသလရဋ္ဌေ ဂါမကာဝါသေ ဝသန္တော အာဂတာ- ဂတာနံ ဘိက္ခုနံ သန္တိကေ ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ။ “အယံ ဝိနယော ဣဒံ သုတ္တန္တံ အယံ အဘိဓမ္မော”တိ ပန ပရိစ္ဆေဒံ န ဇာနာတိ။ အထေကဒိဝသံ အာယသ္မန္တံ ဓမ္မသေနာပတိံ ပုစ္ဆိတွာ ယထာပရိစ္ဆေဒံ သဗ္ဗံ သလ္လက္ခေသိ။ ဓမ္မသင်္ဂီတိယာ ပုဗ္ဗေပိ ဝိဋ္ဌကာဒိသမညာ ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မေ ဝဝတ္တိတာ ဧဝံ ယတော ဘိက္ခုနံ ဝိနယဓရာဒိဝေါဟာရော။ သော တေဝိဋ္ဌကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ ဥဂ္ဂဏှန္တော ပရိပုစ္ဆန္တော တတ္ထ ဝုတ္တေ ရူပါရူပဓမ္မေ သလ္လက္ခေတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ သမ္မသန္တော န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော—

“သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော၊ မဟာပူဂဂဏော အဟု။
သရဏံ ဂတာ စ တေ ဗုဒ္ဓံ၊ သဒ္ဓဟန္တိ တထာဂတံ။
သဗ္ဗေ သင်္ဂမ္မ မန္တေတွာ၊ မာဠိ^၁ ကုဗ္ဗန္တိ သတ္ထုနော။
ဧကတ္ထန္တံ အလဘန္တာ၊ ဝိစိနန္တိ ဗြဟ္မာဝနော။
တေဟံ အရညေ ဒိသွာန၊ ဥပဂမ္မ ဂဏံ တဒါ။
အဇ္ဇလိ^၃ ပဂ္ဂဟေတွာန၊ ပဋိပုစ္ဆိ^၄ ဂဏံ အဟံ။
တေ မေ ပုဋ္ဌာ ဝိယာကံသု၊ သီလဝန္တော ဥပါသကာ။
မာဠိ^၁ မယံ ကတ္ထုကာမာ၊ ဧကတ္ထန္တော န လဗ္ဘတိ။
ဧကတ္ထန္တံ မမံ ဒေထ၊ အဟံ ဒဿာမိ သတ္ထုနော။
အာဟရိဿာမဟံ ထန္တံ၊ အပ္ပေါသုက္ကာ ဘဝန္တ၊ တေ။
တေ မေ ထန္တံ ပဝေန္တိ^၅သု၊ ပသန္တာ တုဋ္ဌမာနသာ။
တတော ပဋိနိဝတ္တိတွာ၊ အဂမံသု သကံ ဃရံ။
အစိရံ ဂတေ ပူဂဂဏေ၊ ထန္တံ အဟာသဟံ တဒါ။
ဟဋ္ဌော ဟဋ္ဌေန စိတ္တေန၊ ပဌမံ ဥဿပေသဟံ^၆။

၁-သာလံ (သီ)
၃-ဒု ၃-၆၁-ဝိဇ္ဇာဒိသု။

၂-ဧကဿ ပူဂဿ (သီ)
၄-ဥပပေသဟံ (သီ)၊ ဥဿာပေမဟံ (က)

တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန၊ ဝိမာနံ ဥပပဇ္ဇဟံ။
 ဥဗ္ဗိဒ္ဓိံ ဘဝနံ မယံ၊ သတ္တဘူမံ သမုဂ္ဂတံ။
 ဝဇ္ဇမာနာသု ဘေရိသု၊ ပရိစာရေမဟံ သဒါ။
 ပဉ္စပညာသကပ္ပမ္ပိ၊ ရာဇာ အာသိံ ယသောဓရော။
 တတ္ထာပိ ဘဝနံ မယံ၊ သတ္တဘူမံ သမုဂ္ဂတံ။
 ကုဋ္ဌာဂါရဝရူပေတံ၊ ဧကတ္ထန္တံ မနောရမံ။
 ဧကဝိသတိကပ္ပမ္ပိ၊ ဥဒေနော နာမ ခတ္တိယော။
 တတြာပိ ဘဝနံ မယံ၊ သတ္တဘူမံ သမုဂ္ဂတံ။
 ယံ ယံ ယောနုပပဇ္ဇာမိ၊ ဒေဝတ္တံ အထ မာနသံ။
 အနုဘောမိ သုခံ သဗ္ဗံ၊ ဧကတ္ထန္တသိဒ္ဓိံ ဖလံ။
 စတုန္တုရတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ထမ္ဘမဒဒံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဧကတ္ထန္တသိဒ္ဓိံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ကတကိစ္စတ္တာ အကိလာသုဘာဝေ ဌိတော အတ္တနော သန္တိကံ ဥပဂတာနံ ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတာနံ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ ဝိမံသိတွာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ဒေသေန္တော စ ဧကဒိဝသံ အတ္တာနံ ပရံ ဝိယ ကတွာ ဒသေန္တော—

၆၅။ “ဥက္ခေပကတဝစ္ဆဿ၊ သင်္ကလိတံ ဗဟူဟိ ဝဿေဟိ။
 တံ ဘာသတိ ဂဟဋ္ဌာနံ၊ သုနိသိန္တော ဥဋ္ဌာရပါမောဇ္ဇော”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ဥက္ခေပကတဝစ္ဆဿာတိ ကတဥက္ခေပဝစ္ဆဿ၊ ဘိက္ခုနော သန္တိကေ ဝိသု ဝိသု ဥဂ္ဂဟိတံ ဝိနယပဒေသံ သုတ္တပဒေသံ အဘိဓမ္မပဒေသန္တ ယထာ-
 ပရိစ္ဆေဒံ ဝိနယသုတ္တာဘိဓမ္မာနံယေဝ ဥပရိ ခိပိတွာ^၁ သဇ္ဈာယနဝသေန တတ္ထ
 တတ္ထေဝ ပက္ခိပိတွာ^၂ ဌိတဝစ္ဆေနာတိ အတ္ထော။ ကရဏတ္ထေ ဟိ ဣဒံ သာမိ-
 ဝစနံ။ သင်္ကလိတံ ဗဟူဟိ ဝဿေဟိတိ ဗဟုကေဟိ သံဝစ္ဆရေဟိ သမ္ဗုဏ္ဏာန-
 ဝသေန ဟဒယေ ဌပိတံ။ “သင်္ကလိတ”န္တိပိပါဌော၊ သင်္ကလိတံ^၃ ဝိယ ကတံ

၁-ဥပပရိက္ခိတွာ (သိ)

၂-ဌပိတံ သင်္ကလိတံ၊ သင်္ကလိတန္တိပိ ပါဌော (သိ)

၂-ပရိက္ခိပိတွာ (သိ)

၄-သင်္ကလိတံ (က)

ကောဗဒ္ဓဝသေန ဝါရုဂ္ဂတံ ကတံ။ ယံ ဗုဒ္ဓဝစနန္တိ ဝစနသေသော။ တန္တိ တံ ပရိယတ္တိဓမ္မံ ဘာသတိ ကထေတိ။ ဂဟဋ္ဌာနန္တိ တေသံ ယေဘုယျတာယ ဝုတ္တံ။ သုနိသိန္ဓောတိ တသ္မိံ ဓမ္မေ သမ္မာ နိစ္စလော နိသိန္ဓော၊ လာဘသက္ကာရာဒိံ^၁ အပစ္စာသိသန္ဓော ကေဝလံ ဝိမုတ္တာယတနသီသေယေဝ ဌတော ကထေတိတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ဥဋ္ဌာရပါမောဇ္ဇော”တိ ဖလသမာပတ္တိသုခဝသေန ဓမ္မဒေသနာဝသေနေဝ စ ဥပ္ပန္နဥဋ္ဌာရပါမောဇ္ဇောတိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“ယထာ ယထာဝုသော ဘိက္ခု ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဝိတ္တာရေန ပရေသံ ဒေသေတိ။ တထာ တထာ သော တသ္မိံ ဓမ္မေ လဘတိ အတ္ထဝေဒံ၊ လဘတိ ဓမ္မဝေဒံ၊ လဘတိ ဓမ္မပသံဟိတံ ပါမောဇ္ဇ”န္တိအာဒိ။

ဥက္ခေပကတဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-မေဃိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အနုသာသိ မဟာဝီရောတိ အာယသ္မတော မေဃိယတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ကုသလဗီဇာနိ ရောပေန္တော ဣတော ကေနဝုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပါပုဏိ?။ တသ္မိံ စ သမယေ ဝိပဿီ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓကိစ္စဿ ပရိယောသာနမာဂမ္မ အာယုသင်္ခါရံ ဩဿဇ္ဇိ။ တေန ပထဝီကမ္ဘာဒီသု ဥပ္ပန္နေသု မဟာဇနော ဘိတတသိတော အဟောသိ။ အထ နံ ဝေဿဝဏော မဟာရာဇာ တမတ္ထံ ဝိဘာဝေတွာ သမဿာသေသိ။ တံ သုတွာ မဟာဇနော သံဝေဂပ္ပတ္တော အဟောသိ။ တတ္ထာယံ ကုလပုတ္တော ဗုဒ္ဓါနဘာဝံ သုတွာ သတ္တရိ သဉ္ဇာတဂါရဝဗဟုမာနော ဥဋ္ဌာရံ ဝိတိသောမနဿံ ပဋိသံဝေဒေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝ-မနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကဝိလဝတ္ထုသ္မိံ သာကီယရာဇ-ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ မေဃိယောတိ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော သတ္တု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဘဂဝန္တံ ဥပဋ္ဌဟန္တော ဘဂဝတိ ဇာလိကာယံ ဝိဟရန္တေ ကိမိကာလာယ^၂ နဒိယာ တိရေ ရမဏီယံ အမ္မဝနံ ဒိသ္မာ တတ္ထ

၁-လာဘသက္ကာရာဒိနိ (သိ)

၃-ပတ္တော (သိ)

၂-ဒီ ၃-၂၃၅-ပိဋေ ထောက် ဝိသဒိသံ။

၄-ကိမိလိကာယ (သိ)

ဝိဟရိတုကာမော ဒွေ ဝါရေ ဘဂဝတာ ဝါရေတွာ တတိယဝါရံ ဝိဿန္တိတော
တတ္ထ ဂန္ဓာ မိစ္ဆာဝိတက္ကမက္ခိကာဟိ ခဇ္ဇမာနော စိတ္တသမာဓိံ အလဘိတွာ
သတ္ထု သန္တိကံဂန္ဓာ တမတ္ထံ အာရောစေသိ။ အထဿ ဘဂဝါ “အပရိပက္ခာယ
မေသိယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ပဉ္စ ဓမ္မာ ပရိပါကာယ သံဝတ္တန္တိ”တိအာဒိနာ^၁
ဩဝါဒံ အဒါသိ။ သော တသ္မိံ ဩဝါဒေ ဌတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ
ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ။—

“ယဒါ ဝိပဿီ လောကဂ္ဂေါ၊ အာယုသင်္ခါရ်မောဿဇိ။
ပထဝီ သမ္ပကမ္ပိတ္ထ၊ မေဒနီ ဇလမေခလာ။

ဩတတံ ဝိတတံ^၂ မယံ၊ သုဝိစိတ္တဝဋ်သကံ။
ဘဝနမ္ပိ ပကမ္ပိတ္ထ၊ ဗုဒ္ဓဿ အာယုသင်္ခယေ။

တာသော မယံ သမုပ္ပန္နော၊ ဘဝနေ သမ္ပကမ္ပိတေ။
ဥပ္ပါဒေါ န ကိမတ္ထာယ၊ အာလောကော ဝိပုလော အဟု^၃။

ဝေဿဝဏော ဣဓာဂမ္မ၊ နိဗ္ဗာပေသိ မဟာဇနံ။
ပါဏဘူတေ ဘယံ နတ္ထိ၊ ဧကဂ္ဂါ ဟောထ သံဝုတာ။

အဟော ဗုဒ္ဓေါ အဟော ဓမ္မော၊ အဟော နော သတ္ထု သမ္ပဒါ။
ယသ္မိံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနမ္ပိ၊ ပထဝီ သမ္ပကမ္ပတိ။

ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ ကိတ္တေတွာ၊ ကပ္ပံ သဂ္ဂမ္ပိ မောဒဟံ။
အဝသေသေသု ကပ္ပေသု၊ ကုသလံ စရိတံ မယာ။

ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ သညမလဘိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓသညာယိဒံ ဖလံ။

ဣတော စုဒ္ဓသကပ္ပမ္ပိ၊ ရာဇာ အာသိံ ပတာပဝါ။
သမိတော နာမ နာမေန၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ သတ္ထု သမ္မုခါ ဩဝါဒံ လဘိတွာ “မယာ အရဟတ္တံ
အဓိဂတ”န္တိ အညံ ဗျာကရောန္တော—

၁-ခု ၁-၁၁၉-ဝိဇ္ဇေ ဥဒါနေ။
၃-ဝိတ္ထတံ (ပါဠိယံ)

၂-ခု ၃-၁၆၆-ဝိဇ္ဇာဒိသု။
၄-လောကော စ ဝိပုလော အဟု (သီ)

၆၆။ “အနုသာသိ မဟာဝီရော၊ သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂူ။
တဿာဟံ ဓမ္မံ သုတွာန၊ ဝိဟာသိံ သန္တိကေ သတော။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ အနုသာသိတိ “အပရိပက္ခာယ မေဃိယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ပဉ္စ
ဓမ္မာ ပရိပါကာယ သံဝတ္တန္တိ”တိအာဒိနာ ဩဝဒိ အနုသိဋ္ဌိံ အဒါသိ။ မဟာ-
ဝီရောတိ မဟာဝိက္ကန္တော၊ ဝိရိယပါရမိပါရိပုရိယာ စတုရင်္ဂသမန္တာဂတဝိရိယာ-
မိဋ္ဌာနေန အနညသာဓာရဏံ စတုဗ္ဗိဓသဗ္ဗပ္ပဓာနသမ္ပတ္တိယာ စ မဟာဝိရိ-
ယောတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂူတိ သဗ္ဗေသဉ္စ ဥေယျဓမ္မာနံ ပါရံ ပရိယန္တံ
ဉာဏဂမနေန ဂတော အဓိဂတောတိ သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂူ၊ သဗ္ဗညူတိ အတ္ထော။
သဗ္ဗေသံ ဝါ သင်္ခတဓမ္မာနံ ပါရဘူတံ နိဗ္ဗာနံ သယန္တုဉာဏေန ဂတော အဓိ-
ဂတောတိ သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂူ။ တဿာဟံ ဓမ္မံ သုတွာနာတိ တဿ ဗုဒ္ဓဿ
ဘဂဝတော သာမုက္ခိသိကံ တံ စတုသစ္စဓမ္မံ သုဏိတွာ။ ဝိဟာသိံ သန္တိကေတိ
အဗ္ဗုဒ္ဓေန မိစ္ဆာဝိတက္ကေဟိ ဥပဒ္ဓုတော စာလိကာဝိဟာရံ ဂန္တာ သတ္ထု
သမိပေယေဝံ^၁ ဝိဟာသိ။ သတောတိ သတိမာ၊ သမထဝိပဿနာဘာဝနာယ
အပ္ပမတ္တောတိ အတ္ထော။ အဟန္တိ ဣဒံ ယထာ “အနုသာသိ”တိ ဧတ္ထ “မ”န္တိ၊ ဧဝံ
“ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ ဧတ္ထ “မယာ”တိ ပရိဏာမေတဗ္ဗံ။
“ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ စ ဣမိနာ ယထာဝုတ္တံ ဝိဇ္ဇာတ္တယာနုပ္ပတ္တိမေဝ
သတ္ထု ဩဝါဒပဋိကရဏဘာဝဒဿနေန ပရိယာယန္တရေန ပကာသေတိ။
သီလက္ခန္ဓာဒိပရိပူရဏမေဝ^၂ ဟိ သတ္ထု သာသနကာရိတာ။

မေဃိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အနညသာဓာရဏေန (သီ)

၂-သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂူတိ သဗ္ဗေသံ ဝါ သင်္ခတဓမ္မာနံ ပါရဘူတံ နိဗ္ဗာနံ သယန္တုဉာဏေန
ဂတော၊ သဗ္ဗေသံ ဥေယျဓမ္မာနံ ပါရံ ပရိယန္တံ ဉာဏဂမနေန ဂတော အဓိဂတောတိ
သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂူ၊ သဗ္ဗညူတိ အတ္ထော။ (သီ)

၃-ဝါလိကာ (သီ)

၄-သန္တိကေယေဝ (သီ)

၅-သီလက္ခန္ဓာဒိပရိပူရဏာ (သီ)

၇-ကေဓမ္မသဝနီယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယန္တိ အာယသ္မတော ကေဓမ္မသဝနီယတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ
ရုက္ခဒေဝတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော ကတိပယေ ဘိက္ခူ။ မဂ္ဂမူဠေ မဟာရညေ
ဝိစရန္တေ ဒိသ္မာ အနုကမ္မမာနော အတ္တနော ဘဝနတော ဩတရိတွာ တေ
သမဿာသေတွာ ဘောဇေတွာ ယထာဓိပ္ပေတဋ္ဌာနံ ပါပေသိ။ သော တေန
ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ကဿပေ ဘဂဝတိ လောကေ
ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ကတဗုဒ္ဓကိစ္စေ ပရိနိဗ္ဗုတေ တသ္မိံ ကာလေ ဗာရာဏသိရာဇော ကိကီ
နာမ အဟောသိ။ တသ္မိံ ကာလင်္ကတေ တဿ ပုထုဝိန္ဒရာဇော^၁ နာမ ပုတ္တော
အာသိ။ တဿ ပုတ္တော သုသာမော နာမ^၂။ တဿ ပုတ္တော ကိကီဗြဟ္မဒတ္တော
နာမ ဟုတွာ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တော သာသနော အန္တရဟိတေဓမ္မဿဝနံ အလဘန္တော
“ယော ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ တဿ သဟဿံ^၃ ဒဗ္ဗိ”တိ ဘောသာပေတွာ ကေမ္ပိ
ဓမ္မကထိကံ အလဘန္တော “မယံ ပိတုပိတာမဟာဒီနံ ကာလေ ဓမ္မော သံဝတ္တတိ၊
ဓမ္မကထိကာ သုလဘာ အဟေသံ။ ဣဒါနိ ပန စတုပ္ပဒိကဂါထာမတ္တမ္ပိ
ကထေန္တော ဒုလ္လဘော။ ယာဝ ဓမ္မသညာ န ဝိနဿတိ၊ တာဝဒေဝ ပဗ္ဗဇိဿာ-
မိ”တိ ရဇ္ဇံ ပဟာယ ဟိမဝန္တံ ဥဒ္ဓိဿ ဂစ္ဆန္တံ သက္ကော ဒေဝရာဇော အာဂန္တော
“အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ”တိ ဂါထာယ ဓမ္မံ ကထေတွာ နိဝတ္တေသိ။ သော
နိဝတ္တိတွာ ဗဟံ ပုညံ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
သေတဗျနဂရေ သေဋ္ဌိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော ဘဂဝတိ သေတဗျနဂရေ
သိံသပါဝနေ ဝိဟရန္တေ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဋ္ဋိတွာ ကေမန္တံ နိသီဒိ။
တဿ သတ္တာ အဇ္ဈာသယံ ဩလောကေတွာ “အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ”တိ
ဣမာယ ဂါထာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ တဿ တတ္ထ ကတာဓိကာရတာယ သော
အနိစ္စသညာယ ပါကဋတရံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌိတာယ ပဋိလဒ္ဓသံဝေဂေါ ပဗ္ဗဇိတွာ
ဓမ္မသမ္ပသနံ ပဋ္ဌပေတွာ ဒုက္ခသညံ အနတ္တသညဉ္စ မနသိကရေန္တော ဝိပဿနံ
ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၄—

“ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓဿ၊ သာဝကာ ဝနစာရိနော။

ဝိပ္ပနဋ္ဌာ^၁ ဗြဟ္မာရညေ၊ အန္ဓာဝ အနုသုယျရေ^၆။

အနုဿရိတွာ သမ္ပုဋ္ဌံ၊ ပဒုမုတ္တရနာယကံ။

တဿ တေ မုနိနော ပုတ္တာ၊ ဝိပ္ပနဋ္ဌာ မဟာဝနေ။

၁-ပုထုဝိန္ဒရာ ရာဇော (သီ)

၄-ခု ၃-၁၆ ၇-ဝိဇ္ဇေ။

၂-သုသာမော နာမ (သီ)

၅-ဝိပ္ပလဒ္ဓါ (သီ)

၃-သတသဟဿံ (သီ)

၆-အနုပိတိယရေ (သီ)

ဘဝနာ ဩရဟိတွာန၊ အဂမိံ ဘိက္ခုသန္တိကံ။
တေသံ မဂ္ဂဉ္စ အာစိက္ခိံ၊ ဘောဇနဉ္စ အဒါသဟံ။
တေန ကမ္မေန ဦပဒိန္တ၊ လောကဇေဋ္ဌ နရာသဘ။
ဇာတိယာ သတ္တဝသောဟံ၊ အရဟတ္တမပါပုဏိံ။
သစ္စက္ခူ နာမ နာမေန၊ ဒွါဒသ စက္ကဝတ္တိနော။
သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ ပဉ္စကပ္ပသတေ ဣတော။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

တဿ ဧကေနော ဓမ္မဿဝနေန နိပ္ပန္နကိစ္စတ္တာ ကေမ္မသဝနီယောတွေဝ သမညာ အဟောသိ။ သော အရဟာ ဟုတွာ အညံ ဗျာကရောန္တော—

၆၇။ “ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။
ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာရော၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနုပ္ပဝေါ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ကိလေသာတိ ယသ္မိံ သန္တာနေ ဥပ္ပန္နာ၊ တံ ကိလေသေန္တိ ဝိဗာဓေန္တိ ဥပတာပေန္တိ ဝါတိ ကိလေသာ၊ ရာဂါဒယော။ ဈာပိတာတိ ဣန္ဒြိယာ ဝိယ ရုက္ခဂစ္ဆာဒယော အရိယမဂ္ဂဉ္စာဂ္ဂိနာ သမူလံ ဒဗ္ဗာ။ မယန္တိ မယာ၊ မမ သန္တာနေ ဝါ။ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာတိ ကာမကမ္မဘဝါဒယော သဗ္ဗေ ဘဝါ သမုပ္ပါဒ္ဓိတာ ကိလေသာနံ ဈာပိတတ္တာ။ သတိဟိ ကိလေသဝဋ္ဋေ ကမ္မဝဋ္ဋေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ ကမ္မဘဝါနံ သမူဟတတ္တာ ဧဝ စ ဥပပတ္တိဘဝါပိ သမူဟတာ ဧဝ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတာယ အာပါဒိတတ္တာ။ ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာရောတိ ဇာတိ-အာဒိကော—

“ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဒိ၊ ဓာတုအာယတနာန စ။
အဗ္ဗောဓိန္တံ ဝတ္တမာနာ၊ သံသာရောတိ ပဝုစ္စတိ”တိ—

ဝုတ္တလက္ခဏော သံသာရော ဝိသေသတော ဒိဏော၊ တသ္မာ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနုပ္ပဝေါ။ ယသ္မာ အာယတိံ ပုနုပ္ပဝေါ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာရော။ တသ္မာ စ ပုနုပ္ပဝေါ နတ္ထိ၊ ယသ္မာ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာတိ အာဝတ္တေတွာ ဝတ္တဗ္ဗံ။ အထ ဝါ ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာရော၊ တတော ဧဝ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနုပ္ပဝေါတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ကေမ္မသဝနီယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ကျေဒါနိယတ္ထေရဂါထာဝတ္ထုနာ

အဓိစေတသော အပ္ပမဇ္ဇတောတိ အာယသ္မတော ကေုဒါနိယတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော အတ္ထဒဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ
ယက္ခသေနာပတိ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော သတ္ထရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ “အလာဘာ ဝတ
မေ၊ ဒုလ္လန္တံ ဝတ မေ၊ ယောဟံ သတ္ထုဓရမာနကာလေ ဒါနာဒိပုညံ ကာတုံ
နာလတ္ထ”န္တိ ပရိဒေဝသောကမာပန္နော^၁ အဟောသိ။ အထ နံ သာဂရော
နာမ သတ္ထု သာဝကော သောကံ ဝိနောဒေတွာ သတ္ထု ထူပပူဇာယံ နိယော-
ဇေသိ။ သော ပဉ္စ ဝဿာနိ ထူပံ ပူဇေတွာ တတော စုတော တေန ပုညေန
ဒေဝမနုဿေသု ဧဝ သံသရန္တော ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလ-
ဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ကာလေန ကာလံ သတ္ထု သန္တိကံ
ဥပသင်္ကမိ။ တသ္မိံ စ သမယေ သတ္ထာ “အဓိစေတသော”တိ ဂါထာယ
သာဝကေ အဘိက္ခံ ဩဝဒိ။ သော တံ သုတွာ သဒ္ဓါဇာတော ပဗ္ဗဇိ။
ပဗ္ဗဇိတွာ စ ပန တမေဝ ဂါထံ ပုနပ္ပုနံ ပရိဝတ္တေတိ။ သော တတ္ထ ဝိသတိ-
ဝဿသဟဿာနိ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော ဉာဏဿ အပရိပက္ကတ္တာ ဝိသေသံ
နိဗ္ဗတ္တေတုံ နာသက္ခိ။ တတော ပန စုတော ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ
သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ဝိဘဝသမ္ပန္နဿ
ဗြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော ဝိညတံ ပတွာ ဇေတဝနပဋိဂ္ဂဟဏ-
သမယေ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ကတပုဗ္ဗကိစ္စော
အရညေ ဝိဟရန္တော သတ္ထု သန္တိကံ အဂမာသိ။ တသ္မိံ သမယေ သတ္ထာ
အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ အတ္တနော အဝိဒူရေ အဓိစိတ္တမနုယုတ္တံ ဒိသ္မာ
“အဓိစေတသော”တိ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။ တံ သုတွာ အယံ စိရကာလံ
ဘာဝနာယ^၂ အရညေ ဝိဟရန္တောပိ ကာလေန ကာလံ တမေဝ ဂါထံ
ဥဒါနေတိ၊ တေနဿ ကေုဒါနိယောတိ သမညာ ဥဒပါဒိ။ သော
အထေကဒိဝသံ စိတ္တေကဂ္ဂတံ လဘိတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
တေန ပုတ္တံ အပဒါနေ^၃—

“အတ္ထဒဿိမိ သုဂတေ၊ နိဗ္ဗုတေ သမနန္တရာ။
ယက္ခယောနိံ ဥပပဇ္ဇိ၊ ယသံ ပတ္တော စဟံ တဒါ။

၁-ပရိဒေဝသောကမာပန္နော (သိ)

၂-စိရကာလဘာဝိတဘာဝနာယ (သိ)

၃-ခု ၃-၁၆၇-ပိဋ္ဌာဒိသု။

ဒုလ္လဗ္ဗိံ ဝတ မေ အာသိ၊ ဒုပ္ပဘာတံ ဒုရုဋ္ဌိတံ။
 ယံ မေ ဘောဂေ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ပရိနိဗ္ဗာယံ စက္ခုမာ။
 မမ သင်္ကပ္ပမညာယ၊ သာဂရော နာမ သာဝကော။
 မမုဒ္ဓရိတုကာမော သော၊ အာဂစ္ဆိ မမ သန္တိကံ။
 ကိံ န သောစသိ မာ ဘာယိ၊ စရ ဓမ္မံ သုမေဓသ။
 အနုပ္ပဒိန္နာ ဗုဒ္ဓေန၊ သဗ္ဗေသံ ဗီဇသမ္ပဒါ။
 ယော စေ ပူရေယျ သမ္ဗုဒ္ဓိံ၊ တိဋ္ဌန္တိ လောကနာယကံ။
 ဓာတုံ သာသပမတ္တဗ္ဗိ၊ နိဗ္ဗုတဿာပိ ပူဇယေ။
 သမေ စိတ္တပ္ပသာဒမ္ပိ၊ သမံ ပုညံ မဟဂ္ဂတံ။
 တဿာ ထူပံ ကရိတွာန၊ ပူဇေဟိ ဇိနဓာတုယော။
 သာဂရဿ ဝစော သုတွာ၊ ဗုဒ္ဓထူပံ အကာသဟံ။
 ပဉ္စဝဿေ ပရိစရိံ၊ မုနိနော ထူပမုတ္တမံ။
 တေန ကမ္မေန ဌိပဒိန္န၊ လောကဇေဋ္ဌ နရာသဘ။
 သမ္ပတ္တိံ အနုဘောတွာန၊ အရဟတ္တမပါပုဏိံ။
 ဘူရိပညာ စ စက္ကာရော၊ သတ္တကပ္ပသတေ ဣတော။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။
 ကိလေသာ ဂျာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဝိမုတ္တိသုခေန ဝိဟရန္တော ဧကဒိဝသံ အာယသ္မတာ
 ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကေန ပဋိဘာနံ ဝိမံသိတုံ “အာဝုသော မယံ ဓမ္မံ ဘဏာဟိ”တိ
 အဇ္ဈိဋ္ဌော စိရကာလပရိစိတတ္တာ—

၆၈။ “အဓိစေတသော အပ္ပမဇ္ဇတော၊
 မုနိနော မောနပထေသု သိက္ခတော။
 သောကာ န ဘဝန္တိ တာဒိနော၊
 ဥပသန္တဿ သဒါ သတိမတော”တိ—

ဣမမေဝ ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ အဓိစေတသောတိ အဓိစိတ္တဝတော၊ သဗ္ဗစိတ္တာနံ အဓိကေန အရဟတ္တဖလစိတ္တေန သမန္နာဂတဿာတိ အတ္ထော။ အပ္ပမဇ္ဇတောတိ နပ္ပမဇ္ဇတော၊ အပ္ပမာဒေန အနဝဇ္ဇဓမ္မေသု သာတစ္စကိရိယာယ သမန္နာဂတဿာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ မုနိနောတိ “ယော မုနာတိ ဥဘော လောကေ၊ မုနိ တေန ပဝုဇ္ဇတိ”တိ^၁ ဧဝံ ဥဘယလောကမုနနေန ဝါ၊ မောနံ ဝုဇ္ဇတိ ဉာဏံ၊ တေန အရဟတ္တဖလပညာသင်္ခါတေန မောနေန သမန္နာဂတတာယ ဝါ ဒီဏာသဝေါ မုနိ နာမ၊ တဿ မုနိနော။ မောနပထေသု သိက္ခတောတိ အရဟတ္တဉာဏသင်္ခါတဿ မောနဿ ပထေသု ဥပါယမဂ္ဂေသု သတ္တတိသဗောဓိပက္ခိယဓမ္မေသု၊ တီသု ဝါ သိက္ခာသု သိက္ခတော။ ဣဒဉ္စ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ။ ပရိနိဋ္ဌိတသိက္ခော ဟိ အရဟာ၊ တသ္မာ ဧဝံ သိက္ခတော၊ ဣမာယ သိက္ခာယ မုနိဘာဝံ ပတ္တဿ မုနိနောတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယသ္မာ စေတဒေဝံ၊ တသ္မာ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂဖလစိတ္တာနံ ဝသေန အဓိစေတသော၊ စတုသစ္စသဗ္ဗောဓိပဋိပက္ခိယံ အပ္ပမာဒဝသေန အပ္ပမဇ္ဇတော၊ အဂ္ဂမဂ္ဂဉာဏသမန္နာဂမေန မုနိနောတိ ဧဝမေတေသံ ပဒါနံ အတ္ထော^၂ ယုဇ္ဇတိယေဝ။ အထ ဝါ “အပ္ပမဇ္ဇတော သိက္ခတော”တိ ပဓာနဟေတု အက္ခာတာတိ^၃ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တသ္မာ အပ္ပမဇ္ဇနဟေတု သိက္ခနဟေတု စ အဓိစေတသောတိ အတ္ထော။

သောကာ န ဘဝန္တိ တာဒိနောတိ တာဒိသဿ ဒီဏာသဝမုနိနော အဗ္ဘန္တရေ ဣဋ္ဌဝိယောဂါဒိဝတ္ထုကာ သောကာ စိတ္တသန္တာပါ န ဟောန္တိ။ အထ ဝါ ()^၄ တာဒိလက္ခဏပ္ပတ္တဿ အသေက္ခမုနိနော သောကာ န ဘဝန္တိတိ။ ဥပသန္တဿာတိ ရာဂါဒိနံ အစွန္တုပသမေန ဥပသန္တဿ။ သဒါ သတိမတောတိ သတိဝေပုဏ္ဏပ္ပတ္တိယာ နိစ္စကာလံ သတိယာ အဝိရဟိတဿ။

ဧတ္ထ စ “အဓိစေတသော”တိ ဣမိနာ အဓိစိတ္တသိက္ခာ၊ “အပ္ပမဇ္ဇတော”တိ ဣမိနာ အဓိသီလသိက္ခာ၊ “မုနိနော မောနပထေသု သိက္ခတော”တိ ဧတေဟိ အဓိပညာသိက္ခာ။ “မုနိနော”တိ ဝါဧတေန အဓိပညာသိက္ခာ၊ “မောနပထေသု သိက္ခတော”တိ ဧတေန တာသံ လောကုတ္တရသိက္ခာနံ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ၊ “သောကာ န ဘဝန္တိ”တိအာဒိဟိ သိက္ခာပါရိပူရိယာ အာနိသံသာ^၅ ပကာသိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အယမေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏဂါထာ အဟောသိ။

ဧကုဒါနိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ခု ၁-၅၂၊ ခု ၇-၂၆၁၊ ခု ၈-၇၄-ပိဋေသု။

၂-ပဒါနံ ဟေတုအတ္ထတာ (ဥဒါန-၄ ၂၃၂-ပိဋေ)

၅-အာနိသံသာ (သိ)

၂-ဧဝံပေတ္တ သမ္ပဒါနဝသေန အတ္ထော (သိ)

၄-(တာဒိနောတိ) (ဥဒါန-၄ ၂၃၂-ပိဋေ။)

၉-ဆန္ဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သုတ္တံန ဓမ္မံ မဟတော မဟာရသန္တိ အာယသ္မတော ဆန္ဒတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ
တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော
ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဧကဒိဝံ သိဒ္ဓတ္ထံ ဘဂဝန္တံ
အညတရံ ရုက္ခမူလံ ဥပဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္တစိတ္တော မုဒုသမ္ဗဿံ ပဏ္ဏသန္တရံ
သန္တရိတွာ အဒါသိ။ ပုပ္ဖေဟိ စ သမန္တတော ဩကိရိတွာ ပူဇံ အကာသိ။
သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ပုနပိ အပရာပရံ ပုညာနိ
ကတွာ သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ သုဒ္ဓေါ-
ဒနမဟာရာဇဿ ဂေဟေ ဒါသိယာ ကုစ္ဆိမိ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဆန္ဒောတိဿ နာမံ
အဟောသိ။ ဗောဓိသတ္တေန သဟဇာတော။ သော သတ္ထု ဣတိသမာဂမေ
ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဘဂဝတိ ပေမေန “အမှာကံ ဗုဒ္ဓေါ အမှာကံ
ဓမ္မော”တိ မမတ္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ သိနေဟံ ဆိန္ဒိတုံ အသက္ကောန္တော သမဏဓမ္မံ
အကတွာ သတ္ထရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ သတ္တာရာ အာဏတ္တဝိမိနာ ကတေန မြဟ္မဒဏ္ဍေန
သန္တဇ္ဇိတော သံဝေဂပ္ပတ္တော ဟုတွာ သိနေဟံ ဆိန္ဒိတွာ ဝိပဿန္တော
နစိရေနေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော၊ အဒါသိ” ပဏ္ဏသန္တရံ။

သမန္တော ဥပဟာရဉ္စ၊ ကုသုမံ ဩကိရိ” အဟံ။

ပါသာဒေဝံ ဂုဏံ ၊ ရမ္မံ၊ အနုဘောမိ မဟာရဟံ။

မဟဋ္ဌါနိ စ ပုပ္ဖါနိ၊ သယနေ’ဘိသဝန္တိ? မေ။

သယနေဟံ တုဝဇ္ဇာမိ၊ ဝိစိတ္တေ ပုပ္ဖသန္တတေ။

ပုပ္ဖဝုဋ္ဌိ စ သယနေ၊ အဘိဝဿတိ တာဝဒေ။

စတုန္တဝုတိတော ကပ္ပေ၊ အဒါသိ” ပဏ္ဏသန္တရံ။

ဒုဂ္ဂတိ” နာဘိဇာနာမိ၊ သန္တရဿ ဣဒံ ဖလံ။

တိဏသန္တရကာ နာမ၊ သတ္တေတေ စက္ကဝတ္တိနော။

ဣတော တေ ပဉ္စမေ ကပ္ပေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ”သု ဇနာမိပါ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဝိမုတ္တိသုခသန္တပ္ပိတော ဝိတိဝေဂဝိဿဋ္ဌံ^၁ ဥဒါနံ
ဥဒါနေန္တော—

၆၉။ “သုတွာန ဓမ္မံ မဟတော မဟာရသံ၊
သဗ္ဗညုတညာဏဝရေန ဒေသိတံ။
မဂ္ဂံ ပပဇ္ဇိ^၂ အမတဿ ပတ္တိယာ၊
သော ယောဂက္ခေမဿ ပထဿ ကောဝိဒေါ”^၃တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ သုတွာနာတိ သုဏိတွာ၊ သောတေန ဂဟေတွာ ဩဟိတသောတော
သောတဒ္ဓါရာနုသာရေန ဥပဓာရေတွာ။ ဓမ္မန္တိ စတုသစ္စဓမ္မံ။ မဟတောတိ
ဘဂဝတော။ ဘဂဝါ ဟိ မဟန္တေဟိ ဥဋ္ဌာရတမေဟိ သီလာဒိဂုဏေဟိ
သမန္နာဂတတ္တာ၊ သဒေဝကေန လောကေန ဝိသေသတော မဟနိယတာယ
စ “မဟာ”တိ ဝုစ္စတိ၊ ယာ တဿ မဟာသမဏောတိ သမညာ ဇာတာ။
နိဿိက္ကဝစနဉ္စေတံ “မဟတော ဓမ္မံ သုတွာနာ”တိ။ မဟာရသန္တိ ဝိမုတ္တိရသဿ
ဒါယကတ္တာ ဥဋ္ဌာရရသံ။ သဗ္ဗညုတညာဏဝရေန ဒေသိတန္တိ သဗ္ဗံ ဇာနာတိတိ
သဗ္ဗညု၊ တဿ ဘာဝေါ သဗ္ဗညုတာ။ ဉာဏမေဝ ဝရံ၊ ဉာဏေသု ဝါ ဝရန္တိ
ဉာဏဝရံ၊ သဗ္ဗညုတာ ဉာဏဝရံ ဧတဿာတိ သဗ္ဗညုတညာဏဝရော၊ ဘဂဝါ။
တေန သဗ္ဗညုတညာဏသင်္ခါတအဂ္ဂဉာဏေန ဝါ ကရဏဘူတေန ဒေသိတံ
ကထိတံ ဓမ္မံ သုတွာနာတိ ယောဇနာ။ ယံ ပနေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ပရမတ္ထဒီပနိယံ
ဇုတိဝုတ္တကဝဏ္ဏနာယံ^၂ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ မဂ္ဂန္တိ အဋ္ဌဂီကံ အရိယမဂ္ဂံ။
ပပဇ္ဇိန္တိ ပဋိပဇ္ဇိ^၃။ အမတဿ ပတ္တိယာတိ နိဗ္ဗာနဿ အဓိဂမာယ ဥပါယဘူတံ
ပဋိပဇ္ဇိန္တိ ယောဇနာ။ သောတိ သော ဘဂဝါ။ ယောဂက္ခေမဿ ပထဿ
ကောဝိဒေါတိ စတူဟိ ယောဂေဟိ အနုပဒ္ဓါတဿ နိဗ္ဗာနဿ ယော ပထော၊
တဿ ကောဝိဒေါတတ္ထ သုကုသလော။ အယံ ဟေတ္ထ အတ္ထော—ဘဂဝတော
စတုသစ္စဒေသနံ သုတွာ အမတာဓိဂမူပါယမဂ္ဂံ အဟံ ပဋိပဇ္ဇိ^၃ ပဋိပဇ္ဇနမဂ္ဂံ
မယာ ကတံ၊ သော ဧဝံ^၃ ပန ဘဂဝါ သဗ္ဗထာ ယောဂက္ခေမဿ ပထဿ
ကောဝိဒေါ၊ ပရသန္တာနေ ဝါ ပရမနေသု^၃ ကုသလော၊ ယဿ သံဝိဓာန-
မာဂဗ္ဗ အဟမ္ဘိ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိန္တိ။ အယမေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏဂါထာ
အဟောသီတိ။

ဆန္ဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ပုဏ္ဏတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သီလမေဝါတိ အာယသ္မတော ပုဏ္ဏတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ
 သောပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇုပနိဿယံ
 ကုသလံ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကနဂုတေ ကပ္ပေ ဗုဒ္ဓသုညေ လောကေ
 မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော မြာဟ္မဏသိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိံ ဂန္တာ^၁
 ကာမေသု အာဒိနဝံ ဒိသွာ သရာဝါသံ ပဟာယ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ
 ဟိမဝန္တပဒေသေ ပဏ္ဏကုဋိံ ကတွာ ဝါသံ ကပ္ပေသိ။ တဿ ဝသနဋ္ဌာနဿ
 အဝိဒ္ဓရေ ဧကသ္မိံ ပဗ္ဗာရေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ အာဗာဓိကော ဟုတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊
 တဿ ပရိနိဗ္ဗာနသမယေ မဟာ အာလောကော အဟောသိ။ တံ ဒိသွာ သော
 “ကထံ န ခေါ အယံ အာလောကော ဥပ္ပန္နော”တိ ဝိမံသနဝသေန ဣတော
 စိတော စ အာဟိဏ္ဏန္တော ပဗ္ဗာရေ ပစ္စေကသမ္ပုဉ္ဇံ ပရိနိဗ္ဗုတံ ဒိသွာ ဂန္ဓဒါရူနိ
 သံကဓိတွာ သရီရံ ဈာပေတွာ ဂန္ဓောဒကေန ဥပသိဉ္စိ။ တတ္ထေကော ဒေဝ-
 ပုတ္တော အန္တလိက္ခေ ဌတွာ ဧဝမာဟ “သာဓု သာဓု သပ္ပုရိသ၊ ဗဟုံ တယာ
 ပုညံ ပသဝန္တေန ပူရိတံ သုဂတိသံဝတ္တနိယံ ကမ္မံ၊ တေန တံ သုဂတိသုယေဝ
 ဥပ္ပဇ္ဇိဿသိ၊ ‘ပုတ္တော’တိ စ တေ နာမံ ဘဝိဿတိ”တိ။ သော တေန ပုည-
 ကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သုနာပရန္တဇနပဒေ
 သုပ္ပါရကပဋ္ဌနေ^၂ ဂဟပတိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ပုဏ္ဏောတိဿ နာမံ အဟောသိ။
 သော ဝယပ္ပတ္တော ဝါဏိဇ္ဇဝသေန မဟတာ သတ္တေန သဒ္ဓိံ သာဝတ္ထိံ ဂတော။
 ဟေန စ သမယေန ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ။ အထ သော သာဝတ္ထိ-
 ဝါသီဟိ ဥပါသကေဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဟာရံ ဂတော သတ္တု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ
 ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝတ္တပဋိဝတ္တေဟိ အာစရိယုပဇ္ဈာယေ အာရာဓေန္တော
 ဝိဟာသိ။ သော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ “သာဓု မံ ဘန္တေ ဘဂဝါ
 သံခိတ္တေန ဩဝါဒေန ဩဝဒတု၊ ယမဟံ သုတွာ သုနာပရန္တဇနပဒေ ဝိဟရေ-
 ယျ”န္တိ အာဟ။ တဿ ဘဂဝါ “သန္တိ ခေါ ပုဏ္ဏ စက္ခုဝိညေယျာ ရူပါ”တိ-
 အာဒိနာ^၃ ဩဝါဒံ ဒတွာ သီဟနာဒံ နဒါပေတွာ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ သော ဘဂဝန္တံ
 ဝဇ္ဇိတွာ သုနာပရန္တဇနပဒံ ဂန္တာ သုပ္ပါရကပဋ္ဌနေ ဝိဟရန္တော သမထဝိပဿနံ
 ဥသုက္ကာပေတွာ တိဿော ဝိဇ္ဇာ သစ္စာကာသိ။ တေန ဂုတ္တံ အပဒါနေ^၄—

“ပဗ္ဗာရကုဋိံ နိဿာယ၊ သယန္တူ အပရာဇိတော။

အာဗာဓိကော စ သော ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝသတိ ပဗ္ဗတန္တရေ။

၁-ပတွာ (သီ)

၃-မ ၃-၃၁၁၊ သံ ၂-၂၀၅-ပိဋေသု။

၂-သုပ္ပါဒက... (က)

၄-ဒ ၃-၃၉၉-ပိဋာဒိသု။

မမ အဿမသာမန္တာ၊ ပနာဒေါ အာသိ တာဝဒေ။
 ဗုဒ္ဓေ နိဗ္ဗာယမာနမှိ၊ အာလောကော ဥဒပဇ္ဇေ။
 ယာဝတာ ဝနသဏှသ္မိံ၊ အတ္ထကောကတရစ္ဆကာ။
 ဝါဠာ စ ကေသရီ သဗ္ဗေ၊ အဘိဂဇ္ဇိံ သု တာဝဒေ။
 ဥပ္ပါတံ တမဟံ ဒိသ္မာ၊ ပဗ္ဗာရံ အဂမာသဟံ။
 တတ္ထဒ္ဓသာသိံ သမ္ပုဋ္ဌံ၊ နိဗ္ဗုတံ အပရာဇိတံ။
 သုဗုလ္လံ သာလရာဇိဝံ၊ သတရံသိဝံ ဥဂ္ဂတံ။
 ဝီတစ္စိကံဝ အင်္ဂါရံ၊ နိဗ္ဗုတံ အပရာဇိတံ။
 တိဏံ ကဋ္ဌဉ္စ ပူရေတွာ၊ စိတကံ တတ္ထိကာသဟံ။
 စိတကံ သုကတံ ကတွာ၊ သရီရံ ဈာပယိံ အဟံ။
 သရီရံ ဈာပယိတွာန၊ ဂန္ဓတောယံ သမောကီရိံ။
 အန္တလိက္ခေ ဌိတော ယက္ခော၊ နာမမဂ္ဂဟိ တာဝဒေ။
 ယံ ပူရိတံ တယာ ကိစ္စံ၊ သယမ္ပုဋ္ဌသံ မဟေသိနော။
 ပုဏ္ဏကော နာမ နာမေန၊ သဒါ ဟောဟိ တုဝံ မုနေ ၂။
 တမှာ ကာယာ စရိတွာန၊ ဒေဝလောကံ အဂစ္ဆဟံ။
 တတ္ထ ဒိဗ္ဗမယော ဂန္ဓော၊ အန္တလိက္ခော ပဝဿတိ။
 တတြာပိ နာမဓေယျံ မေ၊ ပုဏ္ဏကောတိ အဟူ တဒါ။
 ဒေဝဘူတော မနုဿော ဝါ၊ သင်္ကပ္ပံ ပူရယာမဟံ။
 ဣဒံ ပစ္ဆိမကံ မယံ၊ စရိမော ဝတ္တတေ ဘဝေါ။
 ဣဓာပိ ပုဏ္ဏကော နာမ၊ နာမဓေယျံ ပကာသတိ။
 တောသယိတွာန သမ္ပုဋ္ဌံ၊ ဂေါတမံ သကျပုဂံဝံ။
 သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။
 ဧကနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ တနုကိစ္စသိဒ္ဓံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ထေရော ဗဟူ မနုဿေ သာသနေ အဘိပ္ပသာဒေသိ။
ယတော ပဉ္စသတမတ္တာ ပုရိသာ ဥပါသကတ္တံ ပဉ္စသတမတ္တာ စ ဣတ္ထိယော
ဥပါသိကာဘာဝံ ပဋိဝေဒေသုံ။ သော တတ္ထ ရတ္တစန္ဒနေန စန္ဒနမာဠံ^၁ နာမ
ဂန္ဓကုဋိံ^၂ ကာရာပေတွာ “သတ္တာ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိံ^၃ မာဠံ^၂ ပဋိစ္ဆ-
တူ”တိ ဘဂဝန္တံ ပုပ္ဖဒူတေန နိမန္တေသိ။ ဘဂဝါ စ ဣဒ္ဓါနဘာဝေန တတ္ထကေဟိ
ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ တတ္ထ ဂန္ဓာ စန္ဒနမာဠံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ အရုဏေ အနုဋ္ဌိတေ-
ယေဝ ပစ္စာဂမာသိ။ ထေရော အပရဘာဂေ ပရိနိဗ္ဗာနသမယေ အညံ
ဗျာကရေန္တော—

၇၀။ “သီလမေဝ ဣဓ အဂ္ဂံ၊ ပညဝါ ပန ဥတ္တမော။
မနုဿေသု စ ဒေဝေသု၊ သီလပညာဏတော ဇယ”န္တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ သီလန္တိ သီလနဋ္ဌေန သီလံ၊ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမာဓာနဋ္ဌေန စာတိ
အတ္ထော။ သီလံ ဟိ သဗ္ဗဂုဏာနံ ပတိဋ္ဌာ၊ တေနာဟ “သီလေ ပတိဋ္ဌာယ
နရော သပညော”တိ^၄။ သမာဒဟတိ စ တံ ကာယဝါစာအဝိပ္ပကိဏ္ဍံ
ကရေတိတိ အတ္ထော။ တယိဒံ သီလမေဝ အဂ္ဂံ သဗ္ဗဂုဏာနံ မူလဘာဝတော
ပမုခဘာဝတော စ။ ယထာဟ “တသ္မာတိဟ တံ ဘိက္ခု အာဒိမေဝ ဝိသောဓေဟိ
ကုသလေသု ဓမ္မေသု။ ကော စာဒိ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သီလဉ္စ သုဝိသုဒ္ဓ”န္တိ^၅၊
“ပါတိမောက္ခန္တိ မုခမေတံ ပမုခမေတ”န္တိ^၆ စ အာဒိ။ ဣဓာတိ နိပါတမတ္ထံ။
ပညဝါတိ ဉာဏသမ္ပန္နော။ သော ဥတ္တမော သေဋ္ဌော ပဝရေတိ ပုဂ္ဂလာ-
ဓိဋ္ဌာနာယ ဂါထာယ ပညာယယေဝ သေဋ္ဌဘာဝံ ဒဿေတိ။ ပညုတ္တရာ ဟိ
ကုသလာ ဓမ္မာ။ ဣဒါနိ တံ သီလပညာနံ အဂ္ဂသေဋ္ဌဘာဝံ ကာရဏတော
ဒဿေတိ “မနုဿေသု စ ဒေဝေသု၊ သီလပညာဏတော ဇယ”န္တိ စ။
သီလပညာဏဟေတု ပဋိပက္ခဇယော ကာမကိလေသဇယော ဟောတိတိ
အတ္ထော။

ပုဏ္ဏတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သတ္တမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-အဋ္ဌမဝဂ္ဂ

၁-ဝစ္ဆပိလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သုသုရမနိပုဏတ္ထဒဿိနာတိ အာယသ္မတော ဝစ္ဆပိလတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
 ပုညာနိ အာစိနန္တော ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣတော ဧကနဂုတေ ကပ္ပေ
 မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ မြာဟ္မဏသိပ္ပေသု နိဗ္ဗတ္တိံ ဂန္တာ အဂ္ဂိံ ပရိစရန္တော
 ဧကဒိဝသံ မဟတိယာ ကံသပိတိယာ ပါယာသံ အာဒါယ ဒက္ခိဏေယျံ ပရိ-
 ယေသန္တော ဝိပဿိံ ဘဂဝန္တံ အာကာသေ စက်မန္တံ ဒိသ္မာ အစ္ဆရိယဗ္ဗုတ-
 စိတ္တဇာတော ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဒါတုကာမတံ ဒဿေသိ။ ပဋိဂ္ဂ-
 ဟေသိ ဘဂဝါ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု
 သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ ဝိဘဝသမ္ပန္နဿ မြာဟ္မဏဿ
 ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ **ဝစ္ဆပိလော**တိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော
 ဗိမ္ဗိသာရသမာဂမေ ဥရုဝေလကဿပတ္ထေရေန ()^၂ ဣဒ္ဓိပါဒ္ဓိဟာရိယံ
 ဒဿေတွာ သတ္ထု ပရမနိပစ္စကာရေ ကတေ တံ ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ
 ပဗ္ဗဇိတွာ သတ္တာဟပဗ္ဗဇိတော ဧဝ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ ဆဋ္ဌဘိညော
 အဟောသိ။ တေန ဂုတ္တံ **အပဒါနော**?—

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ ဗာတ္ထိံသဝရလက္ခဏော။

ပဝနာ အဘိနိက္ခန္တော၊ ဘိက္ခုသံဃပုရက္ခဏော။

မဟစ္စာ ကံသပိတိယာ၊ ဝဇေတွာ ပါယသံ အဟံ။

အာဟုတိံ ယိဋ္ဌုကာမော^၄သော၊ ဥပနေသိ^၅ ဗလိံ အဟံ။

ဘဂဝါ တမ္ပိ သမယေ၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။

စက်မံ သုသမာရူဋ္ဌော၊ အဗ္ဗရေ အနိလာယနေ။

တဉ္စ အစ္ဆရိယံ ဒိသ္မာ၊ အဗ္ဗုတံ လောမဟံသနံ။

ဌပယိတွာ ကံသပိတိံ၊ ဝိပဿိံ အဘိဝါဒယိံ။

တုဝံ ဒေဝေါသိ သဗ္ဗညူ၊ သဒေဝေ သဟမာနုသေ။

အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊ ပဋိဂ္ဂဏှ မဟာမုနိ။

၁-ကံသပိတိယာ ဟရသေသံ ပါယာသံ (သိ)

၃-၃ ၃-၁၇၂-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၄-ဒဋ္ဌုကာမော (သိ)

၂-(သဒ္ဓိံ) (သဗ္ဗတ္ထ)

၅-ဥပနေမိ (က)

ပဋိဂ္ဂဟေသိ ဘဂဝါ၊ သဗ္ဗညု လောကနာယကော^၁။
မမ သင်္ကပ္ပမညာယ၊ သတ္တာ လောကေ မဟာမုနိ။

ဧကနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဒါနမဒဒိ^၂ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိ^၃ နာဘိဇာနာမိ၊ ပါယာသဿ ဣဒံ ဖလံ။

ဧကတာလီသိတော ကပ္ပေ၊ ဗုဒ္ဓေါ နာမာသိ ခတ္တိယော။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ^၄။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန^၅”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ သုခေနော အတ္တနာ နိဗ္ဗာနဿ အဓိဂတဘာဝံ
ဝိဘာဝေန္တော—

၇၁။ “သုသုခုမနိပုဏတ္ထဒဿိနာ၊ မတိကုသလေန နိဝါတဂုတ္တိနာ။
သံသေဝိတဂုဋ္ဌသီလိနာ၊ နိဗ္ဗာနံ န ဟိ တေန ဗုလ္လဘ”န္တိ—

ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ သုသုခုမနိပုဏတ္ထဒဿိနာတိ အတိဝိယ ဒုဒ္ဓသဋ္ဌေန သုခုမေ^၂၊
သဏ္ဌဋ္ဌေန နိပုဏေ သစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိအတ္ထေ အနိစ္စတာဒိ^၃ အာရောပေတွာ
ပဿတိတိ သုသုခုမနိပုဏတ္ထဒဿိ၊ တေန။ မတိကုသလေနာတိ မတိယာ
ပညာယ ကုသလေန ဆေကေန၊ “ဧဝံ ပဝတ္တမာနဿ ပညာ ဝခုတိ၊ ဧဝံ န
ဝခုတိ”တိ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂပညာယ ဥပ္ပါဒနေ ကုသလေန။ နိဝါတဂုတ္တိနာတိ
သဗြဟ္မစာရီသု နိဝါတနိစဝတ္တနသီလေန^၄၊ ဂုဗေသု နဝေသု စ ယထာနုရူပ-
ပဋိပတ္တိနာ^၅။ သံသေဝိတဂုဋ္ဌသီလိနာတိ သံသေဝိတံ အာရိတ္တံ ဂုဋ္ဌသီလံ
သံသေဝိတဂုဋ္ဌသီလံ၊ တံ ယဿ အတ္တိ၊ တေန သံသေဝိတဂုဋ္ဌသီလိနာ။ အထ
ဝါ သံသေဝိတာ ဥပါသိတာ ဂုဋ္ဌသီလိနော ဧတေနာတိ သံသေဝိတဂုဋ္ဌသီလိ၊
တေန။ ဟိတိသဒ္ဓေါ ဟေတုအတ္ထော။ ယသ္မာ ယော နိဝါတဂုတ္တိ သံသေဝိတ-
ဂုဋ္ဌသီလိ မတိကုသလော သုသုခုမနိပုဏတ္ထဒဿိ စ၊ တသ္မာ နိဗ္ဗာနံ န တဿ
ဗုလ္လဘန္တိ အတ္ထော။ နိဝါတဂုတ္တိတာယ ဟိ သံသေဝိတဂုဋ္ဌသီလိတာယ စ
ပဏ္ဍိတာ တံ ဩဝဒိတဗ္ဗံ အနုသာသိတဗ္ဗံ မညန္တိ၊ တေသန္တ ဩဝါဒေ ဌိတော

၁-သဗ္ဗလောကနာယကော (သီ)

၂-နိဝါတနိစဝတ္တိနာ ဂုဗေသီလေသု (သီ)

၂-သုသုခုမေန (သီ)

၄-ပဋိပတ္တိဂုတ္တိနာ (သီ)

သယံ မတိကုသလတာယ သုသုခုမနိပုဏတ္ထဒသိတာယ စ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ
ကရောန္တော နစိရဿေဝ နိဗ္ဗာနံ အဓိဂစ္ဆတိတိ၊ အယမေဝ စ ထေရဿ
အညာဗျာကရဏဂါထာ အဟောသိတိ။

ဝစ္ဆပါလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အာတုမတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယထာ ကဠိရော သုသု ဝနိတဂ္ဂေါတိ အာယသ္မတော အာတုမတ္ထေ-
ရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? သောပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော
တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပုညံ အာစိနန္တော ဣတော ဧကနဂုတေ
ကပ္ပေကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဝိပဿိံ ဘဂဝန္တံ အန္တရီယံ
ဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော ဂန္တောဒကေန ဂန္ဓစုဏ္ဏေန စ ပူဇိ အကာသိ။
သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တော အပရာပရံ သုဂတိသုယေဝ
သံသရန္တော ကဿပဿ ဘဂဝတော သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏဓမ္မံ
အကာသိ၊ ဉာဏဿ ပန အပရိပက္ကတ္တာ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ နာသက္ခိ။ အထ
ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ သေဋ္ဌိပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ အာတုမော-
တိဿ နာမံ အဟောသိ။ တဿ ဝယပ္ပတ္တဿ မာတာ “ပုတ္တဿ မေ ဘရိယံ
အာနေဿာမာ”တိ ဉာတကေဟိ သမ္ပန္နေသိ။ သော တံ ဥပဓာရေတွာ
ဟေတုသမ္ပတ္တိယာ စောဒိယမာနော “ကိ” မယံ ဃရာဝါသေန၊ ဣဒါနေဝ
ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ ဘိက္ခူနံ သန္တိကံ ဂန္တော ပဗ္ဗဇိ။ ပဗ္ဗဇိတမ္ပိ နံ မာတာ ဥပ္ပဗ္ဗာ-
ဇေတုကာမာ နာနာနယေဟိ ပလောဘေတိ။ သော တဿာ အဝသရံ
အဒတွာ အတ္တနော အဇ္ဈာသယံ ပကာသေန္တော—

၇၂။ “ယထာ ကဠိရော သုသု ဝနိတဂ္ဂေါ၊
ဒုန္နိက္ခမော ဟောတိ ပသာဓဇာတော။
ဧဝံ အဟံ ဘရိယာယာနိတာယ၊
အနုမညံ မံ ပဗ္ဗဇိတောမိ ဒါနိ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ကဋ္ဌိရောတိ အင်္ကျရော၊ ဣမ ပန ဝံသင်္ကျရော အဓိပ္ပေတော။ သုဿတိ
တရုဏော။ ဝနိတဂ္ဂေါတိ ပဝနိတသာခေါ။ သုဿဝနိတဂ္ဂေါတိ ဝါ သုဋ္ဌ၊
ဝနိတသာခေါ၊ သဗ္ဗာတပတ္တသာခေါ။ ဗုဒ္ဓိက္ခမောတိ ဝေဠုဂုဗ္ဗတော နိက္ခာမေတုံ
နိဟရိတုံ အသက္ကုဏေယျော။ ပသာဓဇာတောတိ ဇာတပသာခေါ၊ သာခါနမ္ပိ
ပဗ္ဗေပဗ္ဗေဥပုန္နအနုသာခေါ။ ဧဝံ အဟံ ဘရိယာယာနိတာယာတိ ယထာ ဝံသော
ဝနိတဂ္ဂေါ ဝံသန္တရေသု သံသဋ္ဌာသာခါပသာခေါ ဝေဠုဂုဗ္ဗတော ဗုဒ္ဓိဟရ-
ဏီယော ဟောတိ။ ဧဝံ အဟမ္ပိ ဘရိယာယ မယံ အာနိတာယ ပုတ္တမိတာဒိဝသေန
ဝနိတဂ္ဂေါ အာသတ္တိဝသေန ဃရာဝါသတော ဗုဒ္ဓိဟရဏီယော ဘဝေယံ။
ယထာ ပန ဝံသကဋ္ဌိရော အသဗ္ဗာတသာဓဗန္ဓော ဝေဠုဂုဗ္ဗတော သုနိဟရဏီ-
ယောဝ ဟောတိ။ ဧဝံ အဟမ္ပိ အသဗ္ဗာတပုတ္တဒါရာဒိဗန္ဓော သုနိဟရဏီယော
ဟောမိ။ တသ္မာ အနာနိတာယ ဧဝ ဘရိယာယ အနုမည မံ အတ္တနာဝ မံ
အနုဇာနာပေတွာ။ ပဗ္ဗဇိတောမ္ပိ ဒါနိတိ “ဣဒါနိ ပန ပဗ္ဗဇိတော အမ္ပိ၊ သာဓု
သုဋ္ဌ။”တိ အတ္တနော နေက္ခမ္ဘာဘိရတိ ပကာသေသိ။ အထ ဝါ “အနုမည မံ
ပဗ္ဗဇိတောမ္ပိ ဒါနိ”တိ မာတု ကထေတိ။ အယံ ဟေတ္ထ အတ္ထော—ယဒိပိ
တာယ ပုဗ္ဗေ နာနုမတံ၊ ဣဒါနိ ပန ပဗ္ဗဇိတော အမ္ပိ၊ တသ္မာ အနုမည အနု-
ဇာနာဟိ မံ သမဏဘာဝေယေဝ ဌာတုံ၊ နာဟံ တယာ နိဝတ္တနိယောတိ။ ဧဝံ
ပန ကထေန္တော ယထာဌိတောဝ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ
ကိလေသေ ခေပေတွာ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“နိသဇ္ဇ ပါသာဒဝရေ၊ ဝိပဿိ အဒ္ဓသံ ဇိနံ။

ကကုဓံ ဝိလသန္တံ၊ သဗ္ဗညု တမနာသကံ။

ပါသာဒဿာ’ဝိဒူရေ စ၊ ဂစ္ဆတိ လောကနာယကော။

ပဘာ နိဒ္ဒါဝတေ တဿ၊ ယထာ စ သတရံသိနော။

ဂန္ဓောဒကဉ္စ ပဂ္ဂယ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ သမောကိရိံ။

တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန၊ တတ္ထ ကာလင်္ကတော အဟံ။

ဧကနုဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဂန္ဓောဒကမာကိရိံ။

ဒုဂ္ဂတိ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ သုဂန္ဓော နာမ ခတ္တိယော။

သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ မာတရံ အာပုစ္ဆိတွာ တဿာ ပေက္ခန္တိယာယေဝ အာကာသေန ပက္ခာမိ။ သော အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ ဥတ္တရိကာလမ္ပိ အန္တရန္တရာ တမေဝ ဂါထံ ပစ္စုဒ္ဓါဟာသိ။

တတ္ထ “ပဗ္ဗဇိတောမ္ပိ”တိ ဣမိနာပဒေသေန အယမ္ပိ ထေရဿ အညာဗျာ-
ကရဏဂါထာ အဟောသိ အတ္တနော သန္တာနေ ရာဂါဒိမလဿ ပဗ္ဗာဇိ-
တဘာဝဒီပနတော။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ပဗ္ဗာဇယမတ္တနော မလံ၊ တသ္မာ
‘ပဗ္ဗဇိတော’တိ ဝုစ္စတိ”တိ။

အာတုမတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-မာဏဝတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဇိက္ခန္ဓ ဒိသ္မာ ဒုဒိတဉ္စ ဗျာဓိတန္တိ အာယသ္မတော မာဏဝတ္တေ-
ရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရောတတ္ထ တတ္ထ
ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကနဝုတေ ကပ္ပေ
ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ လက္ခဏဓရော ဟုတွာ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော
အဘိဇာတိယာလက္ခဏာနိပရိဂ္ဂဟေတွာ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိသာဝေတွာ “ဧကံသေန
အယံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ”တိ ဗျာကရိတွာ နာနာနယေဟိ ထောမေတွာ
အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ခာမိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန သုဂ-
တီသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ဗြာဟ္မဏမဟာ-
သာလဿ ဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ယာဝ သတ္တဝဿာနိ၊ တာဝ အန္တောဃရေ-
ယေဝ ဝစိတွာ သတ္တမေ သံဝစ္ဆရေ ဥပနယနတ္ထံ ဥယျာနံ နီတော အန္တရာမဂ္ဂေ
ဇိက္ကာတုရမတေ ဒိသ္မာ တေသံ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗတ္တာ တေ ပရိဇနေ ပုစ္ဆိတွာ ဇရာ-
ရောဂမရဏသဘာဝံ သုတွာ သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ တတော အနိဝတ္တန္တော၊
ဝိဟာရံ ဂန္တာ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ မာတာပိတရော အနုဇာနာ-
ပေတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ?—

“ဇာယမာနေ ဝိပဿိမ္ပိ၊ နိမိတ္တံ ဗျာကရိံ အဟံ။

နိဗ္ဗာပယိံ စ ဇနတံ၊ ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဘဝိဿတိ။”

ယသ္မိန္ဒ ဇာယမာနသ္မိံ၊ ဒသသဟဿိ ကမ္ပတိ။
 သော ဒါနိ ဘဂဝါ သတ္တာ၊ ဓမ္မံ ဒေသေတိ စက္ခုမာ။
 ယသ္မိန္ဒ ဇာယမာနသ္မိံ၊ အာလောကော ဝိပုလော အဟု။
 သော ဒါနိ ဘဂဝါ သတ္တာ၊ ဓမ္မံ ဒေသေတိ စက္ခုမာ။
 ယသ္မိန္ဒ ဇာယမာနသ္မိံ၊ သရိတာယော န သန္တယံ။
 သော ဒါနိ ဘဂဝါ သတ္တာ၊ ဓမ္မံ ဒေသေတိ စက္ခုမာ။
 ယသ္မိန္ဒ ဇာယမာနသ္မိံ၊ အဝိစက္ခံ န ပဇ္ဇေလိ။
 သော ဒါနိ ဘဂဝါ သတ္တာ၊ ဓမ္မံ ဒေသေတိ စက္ခုမာ။
 ယသ္မိန္ဒ ဇာယမာနသ္မိံ၊ ပက္ခိသံသော န သဉ္စရိ။
 သော ဒါနိ ဘဂဝါ သတ္တာ၊ ဓမ္မံ ဒေသေတိ စက္ခုမာ။
 ယသ္မိန္ဒ ဇာယမာနသ္မိံ၊ ဝါတက္ခန္ဓော န ဝါယတိ။
 သော ဒါနိ ဘဂဝါ သတ္တာ၊ ဓမ္မံ ဒေသေတိ စက္ခုမာ။
 ယသ္မိန္ဒ ဇာယမာနသ္မိံ၊ သဗ္ဗရတနာနိ ဇောတယံ။
 သော ဒါနိ ဘဂဝါ သတ္တာ၊ ဓမ္မံ ဒေသေတိ စက္ခုမာ။
 ယသ္မိန္ဒ ဇာယမာနသ္မိံ၊ သတ္တာသုံ ပဒဝိက္ကမာ။
 သော ဒါနိ ဘဂဝါ သတ္တာ၊ ဓမ္မံ ဒေသေတိ စက္ခုမာ။
 ဇာတမတ္တော စ သမ္ပုဋ္ဌေါ၊ ဒိသာ သဗ္ဗာ ဝိလောကယိ။
 ဝါစာသဘိဗုဒ္ဓိရေသိ၊ သော ဗုဒ္ဓါန ဓမ္မတာ။
 သံဝေဇယိတွာ ဇနတံ၊ ထဝိတွာ လောကနာယကံ။
 သမ္ပုဋ္ဌံ အဘိဝါဒေတွာ၊ ပက္ကာမိံ ပါစိနာမုခေါ။
 ဧကနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဗုဒ္ဓမဘိထောမယိံ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ထောမနာယ ဣဒံ ဖလံ။
 ဣတော နဂုတိကပ္ပမိ၊ သမ္ပုခါထဝိကပ္ပယော။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
 ပထဝီဒုန္နုဘိ နာမ၊ ဧကေနဂုတိမိတော။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

အဋ္ဌာသီတိမှိတော ကပ္ပေ၊ ဩဘာသော နာမ ခတ္တိယော။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

သတ္တာသီတိမှိတော ကပ္ပေ၊ သရိတစ္ဆေဒနုဂ္ဂယော ၁။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

အဂ္ဂိနိဗ္ဗာပနော နာမ၊ ကပ္ပါနံ ဆဋ္ဌသီတိယာ။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ဂတိပစ္ဆေဒနော နာမ၊ ကပ္ပါနံ ပဉ္စသီတိယာ။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ရာဇာ ဝါတသမော နာမ၊ ကပ္ပါနံ စုလ္လသီတိယာ။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ရတနပဇ္ဇလော နာမ၊ ကပ္ပါနံ တေအသီတိယာ။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ပဒဝိက္ကမနော နာမ၊ ကပ္ပါနံ ဒွေအသီတိယာ။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ရာဇာ ဝိလောကနော နာမ၊ ကပ္ပါနံ ဧကသီတိယာ။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ဂိရသာရောတိ နာမေန၊ ကပ္ပေ'သီတိမှိ ခတ္တိယော။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ"န္တိ။

အဓိဂတာရဟတ္ထော ပန ဘိက္ခုဟိ “ကေန တံ အာရသော သံဝေဂေန
အတိဒဟရောဝ သမာနော ပဗ္ဗဇိတော”တိ ပုစ္ဆိတော အတ္တနော ပဗ္ဗဇာ-
နိမိတ္တကိတ္တနာပဒေသေန အညံ ဗျာကရောန္တော—

၇၃။ “ဇိဏ္ဏဉ္စ ဒိသွာ ဒုခိတဉ္စ ဗျာဓိတံ၊
မတဉ္စ ဒိသွာ ဂတမာယုသင်္ခယံ။
တတော အဟံ နိက္ခမိတူန ပဗ္ဗဇိံ၊
ပဟာယ ၂ ကာမာနိ မနောရမာနိ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ဇိဏ္ဏန္တိ ဇရာယ အဘိဘူတံ၊ ခဏ္ဍိစ္စပါလိစ္စဝလိတ္တစတာဒိဟိ သမင်္ဂီ-
ဘူတံ။ **ဒုခိတန္တိ** ဒုက္ခပ္ပတ္တိံ။ **ဗျာဓိတန္တိ** ဂိလာနံ။ ဧတ္ထ စ “ဗျာဓိတ”န္တိ ပုတ္တေပိ
ဒုက္ခပ္ပတ္တဘာဝေါ သိဒ္ဓေါ။ “ဒုခိတ”န္တိ ဝစနံ တဿ ဗာဠုဂိလာနဘာဝပရိဒီပနတ္ထံ။
မတန္တိ ကာလင်္ကတံ၊ ယသ္မာ ကာလင်္ကတော အာယုနော ခယံ ဝယံ ဘေဒံ
ဂတော နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ ပုတ္တံ “**ဂတမာယုသင်္ခယ**”န္တိ။ တသ္မာ
ဇိဏ္ဏဗျာဓိမတာနံ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ “ဣမေ ဇရာဒယော နာမ န ဣမေသံယေဝ၊ အထ
ခေါ သဗ္ဗသာဓာရဏာ၊ တသ္မာ အဟမ္ဘိ ဇရာဒိကေ အနတိဝတ္ထော”တိ
သံဝိဂ္ဂတ္တာ။ **နိက္ခမိတူနာတိ** နိက္ခမိတွာ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ ပဗ္ဗဇ္ဇာဓိပ္ပါ-
ယေန ဃရတော နိဂန္တော။ **ပဗ္ဗဇိန္တိ** သတ္တု သာသနေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပဂတော။
ပဟာယ ကာမာနိ မနောရမာနိတိ ဣဋ္ဌကန္တာဒိဘာဝတော အဝိတရာဂါနံ
မနော ရမေန္တိတိ မနောရမေ ဝတ္ထုကာမေ ပဇဟိတွာ၊ တပ္ပုဋိဗဒ္ဓဿ ဆန္ဒ-
ရာဂဿ အရိယမဂ္ဂေန သမုတ္တိန္တနေန နိရပေက္ခဘာဝေန ဆဇ္ဇေတွာတိ အတ္ထော။
ကာမာနံ ပဟာနကိတ္တနမုခေန စေတံ ထေရဿ အညာဗျာကရဏံ
အဟောသိ။ မာဏဝကာလေ ပဗ္ဗဇိတတ္တာ ဣမဿ ထေရဿ **မာဏဝေါ-**
တွေဝ သမညာ ဇာတာတိ။

မာဏဝတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သုယာမနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ကာမန္တန္တော စ ဗျာပါဒေါတိ အာယသ္မတော သုယာမနတ္ထေရဿ ၊
ဂါထာ။ ကာဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ဘိပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရေ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကနဝုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော
ကာလေ ချေဝတိနဂရေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော မြာဟ္မဏ-
သိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိံ ပတွာ မြာဟ္မဏမန္တေ ဝါစေတိ။ တေန စ သမယေန
ဝိပဿီ ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ချေဝတိနဂရံ ပိဏ္ဍာယ
ပဝိဋ္ဌော ဟောတိ။ တံ ဒိသ္မာ မြာဟ္မဏော ပသန္တစိတ္တော အတ္တနော
ဂေဟံ နေတွာ အာသနံ ပညာပေတွာ တဿူပရိ ပုပ္ဖသန္တာရံ သန္တရိတွာ
အဒါသိ၊ သတ္တရိ တတ္ထ နိသိန္တေ ပဏီတေန အာဟာရေန သန္တပေသိ၊
ဘုတ္တာဝိံ စ ပုပ္ဖဂန္ဓေန ပူဇေသိ။ သတ္တာ အနုမောဒနံ ဝတွာ ပဏ္ဍာမိ။
သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပုညာနိ

၁-ဒုခိတန္တိ ဒုက္ခိတံ ဒုက္ခသညတ္တံ (သီ)၊ ဒုခိတန္တိ ဒုက္ခိတံ ဒုက္ခသညိတံ (က) ၂-သုယာမနတ္ထေရဿ (သီ)

ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဝေသာလိယံ
 အညတရဿ မြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သုယာမနောတိဿ
 နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော တိဏ္ဍံ ဝေဒါနံ ပါရဂူ ပရမနိဿမ-
 ယုတ္တော ဟုတွာ ဂေဟဝါသီနံ ကာမူပဘောဂံ ဇိရုစ္ဆိတွာ ဈာနနိန္ဒော
 ဘဂဝတော ဝေသာလိဂမနေ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ခုရဂ္ဂေယေဝ အရဟတ္တံ
 ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ ။—

“နဂရေ ဓညဝတိယာ၊ အဟောသိ မြာဟ္မဏော တဒါ။
 လက္ခဏေ ဣတိဟာသေ စ၊ သနိဗ္ဗာဏုသကေဇုဘေ။
 ပဒကော ဝေယျာကရဏော၊ နိမိတ္တကောဝိဒေါ အဟံ။
 မန္တေ စ သိဿေ ဝါစေသိ၊ တိဏ္ဍံ ဝေဒါနံ ပါရဂူ။
 ပဉ္စ ဥပ္ပလဟတ္တာနိ၊ ပိဋိယံ ဌပိတာနိ မေ။
 အာဟုတိ ယိဋ္ဌကမောဟံ၊ ပိတုမာတုသမာဂမေ။
 တဒါ ဝိပဿီ ဘဂဝါ၊ ဘိက္ခုသံဃပုရက္ခတော။
 ဩဘာသေန္တော ဒိဿ သဗ္ဗာ၊ အာဂစ္ဆတိ နရာသဘော။
 အာသနံ ပညပေတွာန၊ နိမန္တေတွာ မဟာမုနိ။
 သန္တရိတွာန တံ ပုပ္ဖံ၊ အဘိနေသိ သကံ ဃရံ။
 ယံ မေ အတ္ထိ သကေ ဂေဟေ၊ အာမိသံ ပစ္စုပ္ပန်တံ။
 တာဟံ ဗုဒ္ဓဿ ပါဒါသိ၊ ပသန္တော သေဟိ ပါဏိဘိ။
 ဘုတ္တာဝိ ကာလမညာယ၊ ပုပ္ဖဟတ္ထမဒါသဟံ။
 အနုမောဒိတွာန သဗ္ဗညု၊ ပက္ကာမိ ဥတ္တရာမုခေါ။
 ကေနုဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဒဒိ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိ နာဘိဇာနာမိ၊ ပုပ္ဖဒါနသိဒ္ဓံ ဖလံ။
 အနန္တရံ ဣတော ကပ္ပေ၊ ရာဇာဟံ ဝရဒဿနော။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္ထိ မဟဗ္ဗလော။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ” ဟိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ နိဝရဏပ္ပဟာနကိတ္တနမုခေန အညံ ဗျာက-
 ရောန္တော—

၇၄။ “ကာမစ္ဆန္တော စ ဗျာပါဒေါ၊ ထိနမိဒ္ဓန္တ ဘိက္ခုနော။
ဥဒ္ဓစ္စံ ဝိစိကိစ္ဆာ စ၊ သဗ္ဗသောဝ န ဝိဇ္ဇတိ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ကာမစ္ဆန္တောတိ ကာမေသု ဆန္တော၊ ကာမော စ သော ဆန္တော စာတိပိ ကာမစ္ဆန္တော၊ ကာမရာဂေါ။ ဣဓ ပန သဗ္ဗောပိ ရာဂေါ ကာမစ္ဆန္တော အဂ္ဂမဂ္ဂဝဇ္ဈဿာပိ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ တေနာဟ “သဗ္ဗသောဝ န ဝိဇ္ဇတိ”တိ။ သဗ္ဗောပိ ဟိ တေဘူမကဓမ္မာ ကာမနိယဋ္ဌေန ကာမာ၊ တတ္ထ ပဝတ္တော ရာဂေါ ကာမစ္ဆန္တော၊ တေနာဟ ဘဂဝါ “အာရုပ္ပေ ကာမစ္ဆန္တနိဝရဏံ ပဋိစ္စ ထိနမိဒ္ဓ-နိဝရဏံ ဥဒ္ဓစ္စနိဝရဏံ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ။ ဗျာပဇ္ဇတိ စိတ္တံ ပူတိဘာဝံ ဂစ္ဆတိ ဇုတေနာတိ ဗျာပါဒေါ၊ “အနတ္တံ မေ အစရိ”တိ၊ အာဒိနယပဝတ္တော အာဃာတော။ ထိနံ စိတ္တဿ အကလျတာ အနုဿာဟသံဟနနံ၊ မိဒ္ဓံ ကာယဿ အကလျတာ အသတ္တိဝိဃာတော၊ တဒုဘယမ္ပိ ထိနန္တ မိဒ္ဓန္တ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ကိစ္စာဟာရပဋိပက္ခာနံ ဧကတာယ ဧကံ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ဥဒ္ဓတဘာဝေါ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ ယေန ဓမ္မေန စိတ္တံ ဥဒ္ဓတံ ဟောတိ အဝူပသန္တိ၊ သော စေတသော ဝိက္ခေပေါ ဥဒ္ဓစ္စံ။ ဥဒ္ဓစ္စဂဟဏေနေဝ စေတ္ထ ကိစ္စာဟာရပဋိပက္ခာနံ သမာနတာယ ကုက္ကုစ္စမ္ပိ ဂဟိတမေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တံ ပစ္ဆာနုတာပလက္ခဏံ။ ယော ဟိ ကတာ-ကတကုသလာကုသလူပနိဿယော၊ ဝိပုဋ္ဌိသာရော၊ တံ ကုက္ကုစ္စံ။ ဝိစိကိစ္ဆာတိ “ဧဝံ န ခေါ၊ န န ခေါ”တိ သံသယံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဓမ္မသဘာဝံ ဝါ ဝိစိနန္တော ကိစ္ဆတိ ကိလမတိ ဧတာယာတိ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဗုဒ္ဓါဒိဝတ္ထုကော သံသယော။ သဗ္ဗ-သောတိ အနဝသေသတော။ န ဝိဇ္ဇတိတိ နတ္ထိ၊ မဂ္ဂေန သမုတ္တိန္တုတ္တာ န ဥပ-လဗ္ဗတိ။ ဣဒန္တ ပဒေသံ ပစ္စေကံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ အယံ ဟေတ္ထ ယောဇနာ—ယဿ ဘိက္ခုနော တေန တေန အရိယမဂ္ဂေန သမုတ္တိန္တုတ္တာ ကာမစ္ဆန္တော စ ဗျာပါဒေါ စ ထိနမိဒ္ဓန္တ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စန္တ ဝိစိကိစ္ဆာ စ သဗ္ဗသောဝ န ဝိဇ္ဇတိ၊ တဿ န ကိဉ္စိ ကရဏီယံ၊ ကတဿ ဝါ ပတိစယောတိ အညာပဒေသေန အညံ ဗျာက-ရေတိ။ ပဉ္စသု ဟိ နိဝရဏေသု မဂ္ဂေန သမုတ္တိန္တေသု တဒေကဋ္ဌတာယ သဗ္ဗောပိ ကိလေသာ သမုတ္တိန္တယေဝ ဟောန္တိ။ တေနာဟ “သဗ္ဗေတေ ဘဂဝန္တော ပဉ္စ နိဝရဏေ” ပဟာယ စေတသော ဥပတ္တိလေသေ”တိ။

သုယာမနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ပဋ္ဌာန ၃-၃၀၀-ပိဋ္ဌေ။

၃-အကတကတကုသလာကုသလံ နိဿာယ ယော (သိ)

၅-တေနာဟ ဘဂဝါ ပဉ္စနိဝရဏေ (သိ)

ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၁-၁၄

၂-အဘိ ၁-၂၁၆၊ အဘိ ၂-၃၇၆-ပိဋ္ဌေသု။

၄-သံသယာပတ္တိ (သိ)

၆-ဒိ ၂-၇၁-ပိဋ္ဌေ။

၅-သုသာရဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သာရ သုဝိဟိတနာ ခဿနန္တိ အာယသ္မတော သုသာရဒတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ မြာဟ္မဏ-
ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိဇ္ဇာပဒေသု နိဗ္ဗတ္တိံ ဂန္တော ကာမေသု အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ
သရာဝါသံ ပဟာယ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဟိမဝန္တပုဒေသေ အရညာ-
ယတနေ အဿမံ ကာရေတွာ ဝိဟာသိ။ အထ နံ အနုဂ္ဂဏန္တော ပဒုမုတ္တရော
ဘဂဝါ ဘိက္ခာစာရဝေလာယံ ဥပသင်္ကမိ။ သော ဒူရတောဝံ ဒိသ္မာ
ပသန္တမာနသော ပစ္စုဂ္ဂန္တော ပတ္တံ ဂဟေတွာ မရရာနိ ဖလာနိ ပက္ခိပိတွာ
အဒါသိ။ ဘဂဝါ တံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ အနုမောဒနံ ကတွာ ပက္ကာမိ။ သော
တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
ဓမ္မသေနာပတိနော ဉ္စတိမြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ မန္တပညတ္တာ သုသာ-
ရဒေါတိ ဂဟိတနာမော အပရဘာဂေ ဓမ္မသေနာပတိဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ
သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန
ပုတ္တံ အပဒါနေ ။—

“အဇ္ဈာယကော မန္တဓရော၊ တိဏ္ဏံ ဝေဒါန ပါရဂူ။
ဟိမဝန္တဿာဝိဒူရေ၊ ဝသာမိ အဿမေ အဟံ။
အဂ္ဂိဟုတ္တဉ္စ မေ အတ္ထိ၊ ပုဏ္ဏရိကဖလာနိ စ။
ပုဋ္ဌကေ နိက္ခိပိတွာန၊ ဒုမဂ္ဂေ လဂ္ဂိတံ မယာ။
ပဒုမုတ္တရော လောကဝိဒူ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟော။
မမုဒ္ဓရိတုကာမော သော၊ ဘိက္ခန္တော မမုပဂါမိ။
ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ဖလံ ဗုဒ္ဓဿဒါသဟံ။
ဝိတ္တိသဉ္စနနော မယံ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခါဝဟော။
သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော သမ္မုဒ္ဓေါ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟော။
အန္တလိက္ခေ ဌိတော သတ္တာ၊ ဣမံ ဂါထံ အဘာသယ။
ဣမိနာ ဖလဒါနေန၊ စေတနာပဏိမိဟိ စ။
ကပ္ပါနံ သတသဟဿံ၊ ဒုဂ္ဂတိံ နုပပဇ္ဇသိပိ။
တေနော သုက္ကမူလေန၊ အနဘောတွာန သမ္ပဒါ။
ပတ္တောမိ အစလံ ဌာနံ၊ ဟိတွာ ဇယပရာဇယံ။

ဣတော သတ္တသတေ ကပ္ပေ၊ ရာဇာ အာသိ သုမင်္ဂလော။

သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတ္တာ သပ္ပုရိသုပနိဿယာနိသံသကိတ္တနာပဒေသေန
အညံ ဗျာကရောန္တော—

၇၅။ “သာဓု သုဝိဟိတာန ဒဿနံ၊ ကင်္ခါ ဆိဇ္ဇတိ ဗုဒ္ဓိ ဝစုတိ။

ဗာလမ္ပိ ကရောန္တိ ပဏ္ဍိတံ၊ တဿ သာဓု သတံ သမာဂမော”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ သာဓုတိ သုန္ဓရံ၊ ဘဒ္ဒကန္တိ အတ္ထော။ သုဝိဟိတာန ဒဿနန္တိ
သုဝိဟိတာနံ ဒဿနံ။ ဂါထာသုခတ္ထံ အနုသွာရလောပေါ ၂ ကတော။
သီလာဒိဂုဏေဟိ သုသံဝိဟိတတ္ထဘာဝါနံ ပရာနုဒ္ဓယာယ သုဋ္ဌ၊ ဝိဟိတ-
ဓမ္မဒေသနာနံ အရိယာနံ ဒဿနံ သာဓုတိ ယောဇနာ။ “ဒဿနံ”န္တိ နိဒဿန-
မတ္ထံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ သဝနာဒိနမ္ပိ ဗဟုကာရတ္တာ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ—

“ယေ တေ ဘိက္ခု သီလသမ္ပန္နာ သမာဓိသမ္ပန္နာ ပညာသမ္ပန္နာ
ဝိမုတ္တိသမ္ပန္နာ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသမ္ပန္နာ ဩဝါဒကာ ဝိညာပကာ
သန္တဿကာ သမာဒပကာ သမုတ္တေဇကာ သမ္ပဟံသကာ အလံ-
သမက္ခာတာရော သဗ္ဗဗ္ဗဿ၊ ဒဿနဗ္ဗဟံ ဘိက္ခုဝေ တေသံ ဘိက္ခုနံ
ဗဟူပကာရံ? ဝဒါမိ၊ သဝနံ။ ဥပသင်္ကမနံ။ ပယိရူပါသနံ။
အနုဿရဏံ။ အနုပဗ္ဗဇ္ဇဗ္ဗဟံ ဘိက္ခုဝေ တေသံ ဘိက္ခုနံ ဗဟူပကာရံ
ဝဒါမိ”တိ ၄။

ဒဿနမူလကတ္တာ ဝါ ဣတရေသံ ဒဿနမေဝေတ္ထ ဝုတ္တံ၊ ကင်္ခါ ဆိဇ္ဇတိတိ-
အာဒိ တတ္ထ ၁ ကာရဏဝစနံ။ တာဒိသာနံ ဟိ ကလျာဏမိတ္တာနံ ဒဿနေ
သတိ ဝိညာဇာတိကော အတ္ထကာမော ကုလပုတ္တော တေ ဥပသင်္ကမတိ ပယိ-
ရူပါသတိ၊ “ကိ” ဘန္တေ ကုသလံ၊ ကိ” အကုသလ”န္တိအာဒိနာ ၆ ပဉ္စံ ပုစ္ဆတိ၊
တေ စဿ အနေကဝိဟိတေသု ကင်္ခါဋ္ဌာနိယေသု ကင်္ခံ ပဋိဝိနောဒေန္တိ၊ တေန
ဝုတ္တံ “ကင်္ခါ ဆိဇ္ဇတိ”တိ။ ယသ္မာ စ တေ ဓမ္မဒေသနာယ တေသံ ကင်္ခံ

၁-သတ္တကပ္ပသတေ (သိ)

၃-ဗဟူကာရံ (သိ)

၅-ဒဿနမေဝေတံ ဝုတ္တံ တံ ခေါ ဝိဇ္ဇတိတိအာဒိ၊ တတ္ထ (သိ)

၂-အနုဿာရလောပေါ (သိ)

၄-ခု ၁-၂၆၇-ပိဋေ။

၆-မ ၃-၂၄၈-ပိဋေ။

ပဋိဝိနောဒေတွာ ပုဗ္ဗဘာဂေ ကမ္မပထသမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌိံ စ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ တသ္မာ တေသံ ဗုဒ္ဓိ ဝဇုတိ။ ယဒါ ပန တေ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ၊ တဒါ သောဠသဝတ္ထုကာ အဠဝတ္ထုကာ စ ဝိစိကိစ္ဆာ ဆိဇ္ဇတိ သမုစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ နိပ္ပရိယာယေန ပညာ ဗုဒ္ဓိ ဝဇုတိ။ ဗာလုသမတိက္ကမနတော တေ ပဏှိတာ ဟောန္တိ။ သော တေဟိ ဗုဒ္ဓိံ ဝဇေတိ၊ ဗာလမ္ပိ ကရောန္တိ ပဏှိတန္တိ။ တသ္မာတိအာဒိ နိဂမနံ၊ ယသ္မာ သာဓူနံ ဒဿနံ ဝုတ္တနယေန ကမ္မိ ဆိဇ္ဇတိ ဗုဒ္ဓိ ဝဇုတိ၊ တေ ဗာလံ ပဏှိတံ ကရောန္တိ၊ တသ္မာ တေန ကာရဏေန သာဓု သုန္ဒရံ သတံ သပ္ပရိသာနံ အရိယာနံ သမာဂမော၊ တေဟိ သမောဓာနံ သမ္မာ ဝဇုနန္တိ အတ္ထော။

သုသာရဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဝိယဉ္ဇဟတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဥပ္ပတန္တေသု နိပတေတိ အာယသ္မတော ဝိယဉ္ဇဟတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သောပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကနဝုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟိမဝန္တေ ရုက္ခဒေဝတာ ဟုတွာ ပဗ္ဗတန္တရေ ဝသန္တော ဒေဝတာသမာဂမေသု အပ္ပါနဘာဝတာယ ပရိသပရိယန္တေ ဌတွာ ဓမ္မံ သုတွာ သတ္တရိ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ကေဒိဝသံ သုဝိသုဒ္ဓိံ ရမဏီယံ ဂင်္ဂီယံ ပုလိနပ္ပဒေသံ ဒိသ္မာ သတ္တု ဂုဏေ အနုဿရိ “ဣတောပိ သုဝိသုဒ္ဓိံ သတ္တု ဂုဏာ အနန္တာ အပရိမေယျာ စာ”တိ၊ ဧဝံ သော သတ္တု ဂုဏေ အာရဗ္ဘ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဝေသာလိယံ လိစ္ဆဝိရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော ယုဒ္ဓသောဏ္ဏော အပရာဇိတ-သင်္ဂါမော အမိတ္တာနံ ဝိယဟာနိကရဏေန ဝိယဉ္ဇဟောတိ ပညာယိတ္ထ။ သော သတ္တု ဝေသာလိဂမနေ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗတိတွာ အရညေ ဝသမာနော ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော—

“ပဗ္ဗတေ ဟိမဝန္တမ္ပိ၊ ဝသာမိ ပဗ္ဗတန္တရေ။
ပုလိနံ သောဘနံ ဒိသ္မာ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ အနုဿရိ။”

ဤဏေ ဥပနိဓာ နတ္ထိ၊ သင်္ခါရံ^၁ နတ္ထိ သတ္တုနော။
သဗ္ဗဓမ္မံ အဘိညာယ၊ ဤဏေန အဓိမုစ္ဆတိ။

နမော တေ ပုရိသာဇဉာ၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
ဤဏေန တေ သမော နတ္ထိ၊ ယာဝတာ ဤဏမုတ္တမံ။

ဤဏေ စိတ္တံ ပဿာဒေတွာ၊ ကပ္ပံ သဂ္ဂမိ မောဒဟံ။
အဝသေသေသု ကပ္ပေသု၊ ကုသလံ စရိတံ မယာ။

ဧကနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ သညမလဘိ^၂ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိ^၃ နာဘိဇာနာမိ၊ ဤဏသညာယိဒံ ဖလံ။

ဇုတော သတ္တတိကပ္ပမိ၊ ဧကော ပုလိနပုပ္ဖိယော။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ^၄န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ၊^၁ “အန္ဓပုထုဇ္ဇနာနံ ပဋိပတ္တိတော ဝိရုရာ အရိယာနံ
ပဋိပတ္တိ”တိ ဣမဿ အတ္တဿ ဒဿနဝသေန^၂ အညံ ဗျာကရောန္တော—

၇၆။ “ဥပ္ပတန္တေသု နိပတေ၊ နိပတန္တေသု ဥပ္ပတေ။
ဝသေ အဝသမာနေသု၊ ရမမာနေသု နော ရမေ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ဥပ္ပတန္တေသုတိ ဥဏ္ဏမန္တေသု၊ သတ္တေသု မာနုဒ္ဓစ္စထမ္ဘသာရမ္ဘာဒိဟိ
အတ္တုက္ကံသနေန အနုပသန္တေသု။ နိပတေတိ နမေယျ၊ တေသညေဝ ပါပဓမ္မာနံ
ပရိဝဇ္ဇနေန^၁ နိဝါတဂုတ္တိ ဘဝေယျ။ နိပတန္တေသုတိ ဩဏမန္တေသု၊ ဟိနာဓိ-
မုတ္တိကတာယ ကောသဇ္ဇေန စ ဂုဏတော နိဟိယမာနေသု။ ဥပ္ပတေတိ
ဥဏ္ဏမေယျ၊ ပဏီတာဓိမုတ္တိကတာယ ဝိရိယာရမ္ဘေန စ ဂုဏတော ဥဿုက္ကေယျ။^၂
အထ ဝါ ဥပ္ပတန္တေသုတိ ဥဋ္ဌဟန္တေသု၊ ကိလေသေသု ပရိယုဋ္ဌာနဝသေန သီသံ
ဥက္ခိပန္တေသု။ နိပတေတိ ပဋိသင်္ခါနဗလေန^၃ ယထာ တေ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တထာ
အနုရူပပစ္စဝေက္ခဏာယ နိပတေယျ၊ ဝိက္ခမ္ဘေယျ စေဝ သမုတ္တိန္တေယျ စ။
နိပတန္တေသုတိ ပရိပတန္တေသု၊ အယောနိသောမနသိကာရေသု ဝိရိယ-
ပယောဂမန္တတာယ ဝါ ယထာရဒ္ဓေသု သမထဝိပဿနာဓမ္မေသု ဟာယ-

၁-သင်္ခါရံ(သီ)

၂-ပတွာ ထေရော(သီ)

၃-ဒဿနဝသေန အနဝသေသေန(သီ)

၄-ပရိဝဇ္ဇနေန(သီ) ၅-ဂုဏတော ဥပ္ပတေယျ ဥက္ကံသေယျ(သီ) ၆-ပဋိသင်္ခါနဝသေန(သီ)

မာနေသု။ ဥပ္ပတေတိ ယောနိသောမနသိကာရေန ဝီရိယာရဟ္မသမ္ပဒါယ စ တေ ဥပဋ္ဌာပေယျ ဥပ္ပါဒေယျ ဝဇေယျ စ။ ဝသေ အဝသမာနေသုတိ သတ္တေသု မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဝါသံ အရိယဝါသဉ္စ အဝသန္တေသု သယံ တံ ဝါသံ ဝသေယျာတိ၊ အရိယေသု ဝါ ကိလေသဝါသံ ဒုတိယကဝါသံ အဝသန္တေသု ယေန ဝါသေန တေ အဝသမာနာ နာမ ဟောန္တိ၊ သယံ တထာ ဝသေ။ ရမမာနေသု နော ရမေတိ သတ္တေသု ကာမဂုဏရတိယာ ကိလေသရတိယာ ရမန္တေသု သယံ တထာ နော ရမေ န ရမေယျ၊ အရိယေသု ဝါ နိရာမိသာယ ဈာနာဒိရတိယာ ရမမာနေသု သယမ္ပိ တထာ ရမေ၊ တတော အညထာ ပန ကဒါစိပိ နော ရမေ နာဘိရမေယျ ဝါတိ အတ္တော။

ဝိယဉ္စဟတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဟတ္ထာရောဟပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဣဒံ ပုရေ စိတ္တမစာရိ စာရိကန္တိ အာယသ္မတော ဟတ္ထာရောဟ-
ပုတ္တတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? သော ကိရ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော
တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော
ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ဘိက္ခု-
သံဃပရိဝုတံ ဝိဟာရတော နိက္ခန္တံ ဒိဿာ ပသန္တစိတ္တော ပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ ကတွာ
ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝဋ္ဌိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန
ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ဟတ္ထာရောဟ-
ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဟတ္ထိသိပ္ပေ နိပ္ပတ္တိံ အဂမာသိ။ သော
ဧကဒိဝသံ ဟတ္ထိံ သိက္ခာပေန္တော နဒီတိရံ ဂန္တော ဟေတုသမ္ပတ္တိယာ စောဒိယ-
မာနော “ကိ” မယံ ဣမိနာ ဟတ္ထိဒမနေန၊ အတ္တာနံ ဒမနမေဝ ဝရ”န္တိ စိန္တေတွာ
ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာဝ စရိယာနု-
ကူလံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော စိရပရိစယေန
ကမ္မဋ္ဌာနတော ဗဟိဒ္ဓါ ဝိဓာဝန္တံ စိတ္တံ ဆေကော ဟတ္ထာစရိယော ဝိယ အင်္ဂု-
သေန စဏ္ဍမတ္တဝရဝါရဏံ၊ ပဋိသင်္ခါနအင်္ဂုသေန နိဂ္ဂဏန္တော “ဣဒံ ပုရေ
စိတ္တမစာရိ စာရိက”န္တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၇၇။ ဟတ္ထ ဣဒန္တိ ဝုစ္စမာနဿ စိတ္တဿ အတ္တပစ္စက္ခတာယ ဝုတ္တံ။ ပုရေတိ
နိဂ္ဂဟကာလတော ပုဗ္ဗေ။ အစာရိတိ ဝိစရိ၊ အနဝဋ္ဌိတတာယ နာနာရမ္မဏေသု

ပရိတ္တမိ။ စာရိကန္တိ ယထာကာမစရိယံ။ တေနာဟ “ယေနိစ္ဆကံ ယတ္ထကာမံ
ယထာသုခ”န္တိ။ တန္တိ တံစိတ္တံ။ အဇ္ဇာတိ ဧတရဟိ။ နိဂ္ဂဟေဿာမီတိ နိဂ္ဂဟိဿာမိ၊
နိဗ္ဗိသေဝနံ ကရိဿာမိ။ ယောနိသောတိ ဥပါယေန။ ယထာ ကိံ? ဟတ္ထိပ္ပဘိန္တံ
ဝိယ အင်္ဂသဂ္ဂဟော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဣဒံ မမ စိတ္တံ နာမ ဣတော ပုဗ္ဗေ
ရူပါဒီသု အာရမ္မဏေသု ယေန ယေန ရမိတုံ ဣစ္ဆတိ၊ တဿ တဿ ဝသေန
ယေနိစ္ဆကံ၊ ယတ္ထ ယတ္ထ စဿ ကာမော၊ တဿ တဿ ဝသေန ယတ္ထကာမံ၊
ယထာ ယထာ ဝိစရန္တဿ သုခံ ဟောတိ၊ တထေဝ စရဏတော ယထာသုခံ
ဒီဃရတ္တံ စာရိကံ အစရိ၊ တံ အဇ္ဇပါဟံ ဘိန္တမဒမတ္တဟတ္ထိံ ဟတ္ထာစရိယသင်္ခါ-
တော ဆေကော အင်္ဂသဂ္ဂဟော အင်္ဂသေန ဝိယ ယောနိသောမနသိကာရေန
နိဂ္ဂဟေဿာမိ၊ နာဿ ဝိတိက္ကမိတုံ ဒဿာမီတိ။ ဧဝံ ဝဒန္တော ဧဝ စ ထေရော
ဝိပဿနံ ဝဓေတော အရဟတ္တံ သစ္စာကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ၊—

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော သမ္ပုဋ္ဌေါ၊ ဝိပဿီ ဒက္ခိဏာရဟော။

ပုရက္ခတော သာဝကေဟိ၊ အာရာမာ အဘိနိက္ခမိ။

ဒိဿာနဟံ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ၊ သဗ္ဗညု တမနာသကံ။

ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ဂဏ္ဍိပုပ္ဖံ အပူဇယိ။

တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန၊ ဦပဒိန္တဿ တာဒိနော။

ဟဋ္ဌော ဟဋ္ဌေန စိတ္တေန၊ ပုန ဝန္တိ တထာဂတံ။

ဧကနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ဧကတာလီသိတော ကပ္ပေ၊ စရဏော နာမ ခတ္ထိယော။

သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အယမေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏဂါထာ အဟောသီတိ။

ဟတ္ထာရောဟပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-မေဏှသိရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အနေကဇာတိသံသာရန္တိ အာယသ္မတော မေဏှသိရတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သောပိ ကိရ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
 ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယာနိ ပုညာနိ ကရောန္တော ဣတော ဧကနဂုတေ ကပ္ပေ
 မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော ကာမေ^၁ ပဟာယ ဣသိပဗ္ဗန္တံ ပဗ္ဗဇိတွာ
 မဟတာဣသိဂဏေန သဒ္ဓိံ ဟိမဝန္တေ ဝသန္တော သတ္တာရံဒိသ္မာ ပသန္တမာနသော
 ဣသိဂဏေန ပဒုမာနိ အာဟရာပေတွာ သတ္တု ပုပ္ဖပူဇံ^၂ ကတွာ သာဝကေ
 အပ္ပမာဒပဋိပတ္တိယံ ဩဝဒိတွာ ကာလံ ကတွာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တော
 အပရာပရံသံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာကေတေ ဂဟပတိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။
 တဿ မေဏှသရိက္ခသီသတာယ မေဏှသိရောတွေဝ သမညာ အဟောသိ။
 သော ဘဂဝတိ သာကေတေ အဉ္စနဝနေ ဝိဟရန္တေ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ
 ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ သမထဝိပဿနာသု ကမ္မံ ကရောန္တော ဆဋ္ဌဘိညော
 အဟောသိ။ တေန ဂုတ္တံ အပဒါနေ?—

“ဟိမဝန္တဿာဝိဒူရေ၊ ဂေါတမော နာမ ပဗ္ဗတော။

နာနာရက္ခေဟိ သမ္ဘန္တော၊ မဟာဘူတဂဏာလယော။

ဝေမဇ္ဈိမံ စ တဿာသိ၊ အဿမော အဘိနိဗ္ဗိတော။

ပုရက္ခတော သသိဿေဟိ၊ ဝသာမိ အဿမေ အဟံ။

အာယန္တ၊ မေ သိဿဂဏာ၊ ပဒုမံ အာဟရန္တ၊ မေ။

ဗုဒ္ဓပူဇံ ကရိဿာမိ၊ ဒွိပဒိန္နဿ တာဒိနော။

ဧဝန္တိ တေ ပဋိဿုတွာ၊ ပဒုမံ အာဟရိံသု မေ။

တထာ နိမိတ္တံ ကတွာဟံ၊ ဗုဒ္ဓဿ အဘိရောပယိံ။

သိဿေ တဒါ သမာနေတွာ၊ သာဓုကံ အနုသာသဟံ။

မာ ခေါ တုမေ ပမဇ္ဇိတ္ထ၊ အပ္ပမာဒေါ သုခါဝဟော။

ဧဝံ သမနုသာသိတွာ၊ တေ သိဿေ ဝစနက္ခမေ။

အပ္ပမာဒဂုဏေ ယုတ္တော၊ တဒါ ကာလင်္ကတော အဟံ။

ဧကနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိံ။

ဒုဂ္ဂဟိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒိ ဖလံ။

ကေပညာသကပ္ပမ္ပိ၊ ရာဇာ အာသိံ ဇလုတ္တမော။

သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန'န္တိ။

သော အတ္တနော ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရန္တော—

၇၈။ “အနေကဇာတိသံသာရံ၊ သန္ဓာရိဿံ အနိဗ္ဗိသံ။

တဿ မေ ဒုက္ခဇာတဿ၊ ဒုက္ခက္ခန္ဓော အပရဋ္ဌေါ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ အနေကဇာတိသံသာရန္တိ အနေကဇာတိသတသဟဿသင်္ချံ ဣဒံ သံသာရဝဋ်။ အဗ္ဗုနော အဓိပ္ပေတတ္တာ အစူန္တသံယောဂေကဝစနံ။ သန္ဓာရိဿန္တိ သံသရိံ။ အပရာပရံ စဝနုပ္ပဇ္ဇနဝသေန ပရိတ္တမိံ။ အနိဗ္ဗိသန္တိ တဿ နိဝတ္တကဉာဏံ အဝိနန္တော အလဘန္တော။ တဿ မေတိ ဧဝံ သံသရန္တဿ မေ။ ဒုက္ခဇာတဿာတိ ဇာတိအာဒိဝသေန ဥပ္ပန္နဒုက္ခဿ၊ တိဿန္တံ ဝါ ဒုက္ခတာနံ ဝသေန ဒုက္ခသဘာဝဿ။ ဒုက္ခက္ခန္ဓောတိ ကမ္မကိလေသဝိပါကဝဋ္ဋပ္ပကာရော ဒုက္ခရာသိ။ အပရဋ္ဌေါတိ အရဟတ္တမဂ္ဂပ္ပတ္တိတော ပဋ္ဌာယ ပရိတ္တဋ္ဌော စုတော န အဘိနိဗ္ဗတ္တိဿတိ။ “အပရဋ္ဌော”တိ ဝါပါဌော၊ အပဂတသမိဒ္ဓိတော၊ သမုတ္တိန္ဒကာရဏတ္တာ အပဂတောတိ အတ္ထော။ ဣဒမေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏံ အဟောသိ။

မေဏ္ဍသိရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ရက္ခိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သဗ္ဗော ရာဂေါ ပဟိနော မေတိ အာယသ္မတော ရက္ခိတတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ကေဒိဝသံ သတ္တု ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ပသန္တမာနသော ဒေသနာဉာဏံ အာရဟတ္တ ထောမနံ အကာသိ။ သတ္တာ တဿ စိတ္တပ္ပသာဒံ ဩလောကေတွာ “အယံ ဣတော သတသဟဿကပ္ပမတ္ထကေ” ဂေါတမဿ နာမ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ရက္ခိတော နာမ သာဝကော ဘဝိဿတိ”တိ

၁-ဒုက္ခဇာတိနံ (သိ)

၂-ကမ္မကိလေသဝိပါကဝဋ္ဋပ္ပကာရော (သိ)

၃-န ဘိနိ ပဝတ္တိဿတိ (သိ)

၄-အပဝတ္တိသံသိဒ္ဓိတော (သိ)

၅-ကပ္ပသတသဟဿမတ္ထကေ (သိ)

ဗျာကာသိ။ သော တံ သုတွာ ဘိယျောသော မတ္တာယ ပသန္နမာနသော
 အပရာပရံ ပညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓပ္ပါဒေ
 ဒေဝဒဟနိဂမေ သာကိယရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ရက္ခိတောဒိတိဿ နာမံ
 အဟောသိ။ သော ယေ သာကိယကောလိယရာဇုဟိ ဘဂဝတောပရိဝါရတ္ထာယ
 ဒိန္နာ ပဉ္စသတရာဇကုမာရာ ပဗ္ဗဇိတာ၊ တေသံ အညတရော။ တေ ပန ရာဇ-
 ကုမာရာ န သံဝေဂေန ပဗ္ဗဇိတတ္တာ ဥက္ကဏ္ဍာဘိဘူတာ ယဒါ သတ္တာရာ
 ကုဏာလဒဟတိရံ နေတွာ ကုဏာလဇာတကဒေသနာယ^၁ ဣတ္ထိနံ ဒေါသ-
 ဝိဘာဝနေန^၂ ကာမေသု အာဒိနဝံ ပကာသေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနေ နိယောဇိတာ၊
 တဒါ အယမ္ပိ ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုယုဉ္ဇန္တော ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
 တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၃—

“ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။
 မဟတော ဇနကာယဿ၊ ဒေသေတိ အမတံ ပဒံ။

တဿာဟံ ဝစနံ သုတွာ၊ ဝါစာသဘိမုဒိရိတံ။
 အဉ္ဇလိ^၄ ပဂ္ဂဟေတွာန၊ ဧကဂ္ဂေါ အာသဟံ တဒါ။

ယထာ သမုဒ္ဓေါ ဥဒဓိနံ မဂ္ဂေါ၊
 နေရူ နဂါနံ ပဝရော သိလုစ္စယော။
 တထေဝ ယေ စိတ္တဝသေန ဝတ္တရေ၊
 န ဗုဒ္ဓဉာဏဿ ကလံ ဥပေန္တိ တေ။

ဓမ္မဝိဝိ^၅ ဌပေတွာန၊ ဗုဒ္ဓေါ ကာရုဏိကော ဣသိ။
 ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတွာ၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။

ယော သော ဉာဏံ ပကိတ္တေသိ၊ ဗုဒ္ဓမ္ပိ လောကနာယကေ။
 ကပ္ပေါနံ^၆ သတသဟဿံ၊ ဒုဂ္ဂတိံ န ဂမိဿတိ။

ကိလေသေ ဈာပယိတွာန၊ ဧကဂ္ဂေါ သုသမာဟိတော။
 သောဘိတော နာမ နာမေန၊ ဟေဿတိ သတ္တု သာဝကော။

ပညာသေ ကပ္ပသဟဿေ၊ သတ္တေဝါသုံ ယသုဂ္ဂတာ^၇။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ^၈န္တိ။

၁-ခု ၆-၁၁၃-ပိဋ္ဌာဒိသု။
 ၄-ဓမ္မဝိထိ (သိ)

၂-ဒေါသဝိဘာဝနေ (က)
 ၅-ကပ္ပေါနိ (သိ)

၃-ခု ၃-၁၈၀-ပိဋ္ဌေ။
 ၆-သမုဂ္ဂတာ (သိ)

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပဟိနကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခန္တော “သဗ္ဗော ရာဂေါ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၇၉။ တတ္ထ သဗ္ဗော ရာဂေါတိ ကာမရာဂါဒိပ္ပဘေဒေါ သဗ္ဗောပိ ရာဂေါ။ ပဟိနောတိ အရိယမဂ္ဂဘာဝနာယ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဝသေန ပဟိနော။ သဗ္ဗော ဘေါသောတိ အာဃာတဝတ္ထု၊ ကာဒိဘာဝေန အနေကဘေဒဘိန္တော သဗ္ဗောပိ ဗျာပါဒေါ။ သမူဟတောတိ မဂ္ဂေန သမုဋ္ဌါဋီတော။ သဗ္ဗော မေ ဝိဂတော မောဟောတိ “ဒုက္ခေ အညာဏ”န္တိ အာဒိနာ ဝတ္ထုဘေဒေန အဋ္ဌဘေဒေါ၊ သံကိလေသဝတ္ထုဝိဘာဝေန အနေကဝိဘာဂေါ၊ သဗ္ဗောပိ မောဟော မဂ္ဂေန ဝိဒ္ဓံသိတတ္တာ မယံ ဝိဂတော။ သီတိဘူတောသ္မိ နိဗ္ဗုတောတိ ဧဝံ မူလကိလေသပ္ပဟာနေန တဒေကဋ္ဌတာယ သံကိလေသာနံ သမ္ပဒေဝ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ အနဝသေသကိလေသဒရထပရိဋ္ဌာဟာဘာဝတော သီတိဘာဝံ ပတ္တော၊ တတော ဧဝ သဗ္ဗသော ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗုတော အဟံ အသ္မိ ဘဝါမီတိ အညံ ဗျာကာသိ။

ရက္ခိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဥဂ္ဂတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယံ မယာ ပကတံ ကမ္မန္တိ အာယသ္မတော ဥဂ္ဂတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ကရောန္တော ဣတော ဧကတိံသေ ကပ္ပေ သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သိဒ္ဓိံ ဘဂဝန္တံ ပဿိတွာ ပဿန္တမာနသော ကေတကပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကောသလရဋ္ဌေ ဥဂ္ဂနိဂမေ သေဋ္ဌိပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဥဒ္ဓေါတွေဝဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝိညုတံ ပတ္တော ဘဂဝတိ တသ္မိ နိဂမေ ဘဒ္ဒါရာမေ ဝိဟရန္တေ ဝိဟာရံ ဂန္တာ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ?—

“ဝိနတာနဒိယာ တီရေ၊ ပိလက္ခ^၁ ဖလိတော အဟု။
 တာဟံ ရုက္ခံ ဂဝေသန္တော၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။
 ကေတကံ ပုပ္ဖိတံ ဒိဿ၊ ဝဏ္ဏေ ဆေတွာနဟံ တဒါ။
 ဗုဒ္ဓဿ အဘိရောပေသိ^၂၊ သိဒ္ဓိနော လောကဗန္ဓုနော။
 ယေန ဉ္ဇုဏေန ပတ္တောသိ၊ အစူတံ အမတံ ပဒံ။
 တံ ဉ္ဇုဏံ အဘိပူဇေမိ၊ ဗုဒ္ဓဿေဋ္ဌ မဟာမုနိ။
 ဉ္ဇုဏမိ ပူဇံ ကတွာန၊ ပိလက္ခ^၃မဒ္ဓသံ အဟံ။
 ပဋိလဒ္ဓေါ^၄မိ တံ ပညံ၊ ဉ္ဇုဏပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ကေတိ^၅သေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိ^၆။
 ဒုဂ္ဂတိ^၇ နာဘိဇာနာမိ၊ ဉ္ဇုဏပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ဣတော တေရသကပ္ပမိ၊ ဒွါဒသာသုံ ဖလုဂ္ဂတာ။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန^၈”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ဝဇူပစ္ဆေဒ^၁ဒိပနေန အညံ ဗျာကရော-
 န္တော—

ဂဝ။ “ယံ မယာ ပကတံ ကမ္မံ၊ အပ္ပံ ဝါ ယဒိ ဝါ ဗဟံ။
 သဗ္ဗမေတံ ပရိက္ခိဏံ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ယံ မယာ ပကတံ ကမ္မန္တိ ယံ ကမ္မံ တီဟိ ကမ္မဒွါရေဟိ ဆဟိ
 ဥပ္ပတ္တိဒွါရေဟိ အဋ္ဌဟိ အသံဝရဒွါရေဟိ^၁ အဋ္ဌဟိ စ သံဝရဒွါရေဟိ^၂ ပါပါ-
 ဒိဝသေန ဒါနာဒိဝသေန စာတိ အနေကေဟိ ပကာရေဟိ အနာဒိမတိ
 သံသာရေ ယံ မယာ ကတံ ဥပစိတံ အဘိနိဗ္ဗတ္တိတံ ဝိပါကကမ္မံ။ အပ္ပံ ဝါ
 ယဒိ ဝါ ဗဟုန္တိ တဉ္စ ဝတ္ထုစေတနာပယောဂကိလေသာဒိနံ ဒုဗ္ဗလဘာဝေန
 အပ္ပံ ဝါ၊ တေသံ ဗလဝဘာဝေန အဘိဏ္ဍပဝတ္တိယာ စ ဗဟံ ဝါ။ သဗ္ဗမေတံ
 ပရိက္ခိဏန္တိ သဗ္ဗမေဝ စေတံ ကမ္မံ ကမ္မက္ခယကရဿ အဂ္ဂမဂ္ဂဿ အဓိဂတတ္တာ
 ပရိက္ခယံ ဂတံ၊ ကိလေသဝဇူပဟာနေန ဟိ ကမ္မဝဇူ ပဟိနမေဝ ဟောတိ

၁-ပိလက္ခော (သိ)
 ၃-အသံဝရေဟိ (သိ)

၂-ဝဇူပစ္ဆေဒ (သိ)
 ၄-သံဝရဒွါရေဟိ (က)

ဝိပါကဝဋ္ဋဿ အနုပ္ပါဒနတော။ တေနာဟ “နတ္ထိ ခါနိ ပုနန္တဝေါ”တိ။
အာယတိ ပုနန္တဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ မယံ နတ္ထိတိ အတ္ထော။ “သဗ္ဗမေတ”န္တိပိ ပါဌော၊
သဗ္ဗမ္ပိ တေန္တိ ၂ ပဒဝိဘာဂေါ။

ဥဂ္ဂတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အဋ္ဌမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-နဝမဝဂ္ဂ

၁-သမိတိဂုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယံ မယာ ပကတံ ပါပန္တိ အာယသ္မတော သမိတိဂုတ္တတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? သောပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
ဘဝေ ပညာနိ ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဘဂဝန္တံ ပဿိတွာ ပသန္တမိတ္တော ဇာတိသုမန-
ပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပညကမ္မေန ယတ္ထ ယတ္ထ ဘဝေ နိဗ္ဗတ္တိ၊
တတ္ထ တတ္ထ ကုလရူပပရိဝါရသမ္ပဒါယ အညေ သတ္တေ အဘိဘဝိတွာ အဋ္ဌာသိ။
ဧကသ္မိံ ပန အတ္တဘာဝေ အညတရံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ဝိဏ္ဏာယ စရန္တံ ဒိသ္မာ “အယံ
မုဏ္ဍကော ကုဋ္ဌိ မညေ၊ တေနာယံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ဝိစရတိ”တိ နိဋ္ဌာဘိတွာ
ပက္ကာမိ။ သော တေန ကမ္မေန ဗဟုံ ကာလံ နိရယေ ပစ္စိတွာ ကဿပဿ
ဘဂဝတော ကာလေ မနုဿလောကေ? နိဗ္ဗတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပဂတော
ဧကံ သီလာစာရသမ္ပန္နံ ဥပါသကံ ဒိသ္မာ ဒေါသန္တရော ဟုတွာ “ကုဋ္ဌရောဂီ
ဘဝေယျာသိ”တိ အက္ကောသိ၊ နှာနတိတ္ထေ စ မနုဿေဟိ ဌဝိတာနိ နှာနစုဏ္ဏာနိ
ဒူသေသိ။ သော တေန ကမ္မေန ပုန နိရယေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဗဟူနိ ဝဿာနိ ဒုက္ခံ
အနုဘဝိတွာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ အညတရဿ မြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော
ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သမိတိဂုတ္တောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော
သတ္ထု၊ ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ သုဝိသုဒ္ဓသီလော ဟုတွာ
ဝိဟရတိ။ တဿ ပုရိမကမ္မနိဿန္တေန ကုဋ္ဌရောဂေါ ဥပ္ပဋ္ဌိ၊ တေန တဿ
သရီရာဝယဝါ ယေဘုယျေန ဆိန္နဘိန္နာ ဟုတွာ ပဋ္ဌရန္တိ။ သော ဂိလာန-
သာလာယံ ဝသတိ။ အထေကဒိဝသံ ဓမ္မသေနာပတိ ဂိလာနပုစ္ဆံ ဂန္တော တတ္ထ
တတ္ထ ဂိလာနေ ဘိက္ခူ ပုစ္ဆန္တော တံ ဘိက္ခူ ဒိသ္မာ “အာရုသော ယာဝတာ
ခန္ဓပ္ပဝတ္တိ နာမ၊ သဗ္ဗံ ဒုက္ခမေဝ ဝေဒနာ။ ခန္ဓေသု ပန အသန္တေသုယေဝ

နတ္ထိ ဒုက္ခ”န္တိ ဝေဒနာနုပဿနာကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေတွာ အဂမာသိ။ သော
ထေရဿ ဩဝါဒေ ဌတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ ဆဋ္ဌဘိညာ သစ္စာကာသိ။ တေန
ဝုတ္တံ အပဘါနေ—

“ဇာယန္တဿ ဝိပဿိဿ၊ အာလောကော ဝိပုလော အဟု။
ပထဝီ စ ပကမ္ဘိတ္တ၊ သသာဂရာ သပဗ္ဗတာ။

နေမိတ္တာ စ ဝိယာကံသု၊ ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဘဝိဿတိ။
အဂ္ဂေါ စ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ ဇနတံ ဥဒ္ဓရိဿတိ။

နေမိတ္တာနံ သုဏ္ဏိတွာန၊ ဇာတိပူဇမကာသဟံ။
ဧဒိသာ ပူဇနာ နတ္ထိ၊ ယာဒိသာ ဇာတိပူဇနာ။

သင်္ခရိတွာန ကုသလံ၊ သကံ စိတ္တံ ပသာဒယိ။
ဇာတိပူဇံ ကရိတွာန၊ တတ္ထ ကာလင်္ကတော အဟံ။

ယံ ယံ ယောနုပပဇ္ဇာမိ၊ ဒေဝတ္တံ အထ မာနသံ။
သဗ္ဗေ သက္ကေ အဘိဘောမိ၊ ဇာတိပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ဓာတိယော ၂ မံ ဥပဇ္ဇန္တိ၊ မမ စိတ္တဝသာနုဂါ။
န တာ ၃ သက္ကောန္တိ ကောပေတုံ၊ ဇာတိပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပူဇမကရိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဇာတိပူဇာယိဒံ ဖလံ။

သုပါရိစရိယာ နာမ၊ စတုတ္ထိံသ ဇနာမိပါ။
ဣတော တတိယကပ္ပမိ၊ စက္ကဝတ္ထိ မဟဗ္ဗလာ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ ပဟိနကိလေသပစ္စဝေက္ခဏေန ၄ တေရဟိ အနု-
ဘုဿမာနရောဂဝသေန ပုရိမဇာတိသု အတ္တနာ ကတံ ပါပကမ္မံ အနုဿရိတွာ
တဿ ဣဒါနိ သဗ္ဗသော ပဟိနဘာဝံ ဝိဘာဝေန္တော—

ဂ၁။ “ယံ မယာ ပကတံ ပါပံ၊ ပုဗ္ဗေ အညာသု ဇာတိသု။
ဣဓေဝ တံ ဝေဒနီယံ၊ ဝတ္ထု အညံ န ဝိဇ္ဇတိ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ပါပန္နိ အကုသလံ ကမ္မံ။ တံ ဟိ လာမကဋ္ဌေန ပါပန္နိ ဝုစ္ဆတိ။
 ပုဗ္ဗေတိ ပုရာ။ အညာသု ဇာတိသုတိ ဣတော အညာသု ဇာတိသု၊ အညေသု
 အတ္တဘာဝေသု။ အယံ ဟေတ္ထ အတ္တော—ယဒိပိ မယာ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ
 န တာဒိသံ ပါပံ ကတံ အတ္ထိ၊ ဣဒါနိ ပန တဿ သမ္ဘဝေါယေဝ နတ္ထိ။ ယံ
 ပန ဣတော အညာသု ဇာတိသု ကတံ အတ္ထိ၊ ဣဓေဝ တံ ဝေဒနီယံ၊ တံ ဟိ
 ဣဓေဝ ဣမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ ဝေဒယိတဗ္ဗံ အနုဘဝိတဗ္ဗံ ဖလံ၊ ကသ္မာ?
 ဝတ္ထု၊ အညံ န ဝိဇ္ဇတိတိ တဿ ကမ္မဿ ဝိပစ္စနောကာသော အညော
 ခန္တပ္ပဗန္ဓော နတ္ထိ၊ ဣမေ ပန ခန္ဓာ သဗ္ဗသော ဥပါဒါနာနံ ပဟိနတ္တာ အနု-
 ပါဒါနော ဝိယ ဇာတဝေဒေါ စရိမကစိတ္တနိရောဓေန အပ္ပဋိသန္ဓိကာ နိရုဇ္ဈန္တိတိ
 အညံ ဗျာကာသိ။

သမိတိဂုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ကဿပတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယေန ယေန သုဘိက္ခာနီတိ အာယသ္မတော ကဿပတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ မြာဟ္မဏကုလေ
 နိဗ္ဗတ္တိတွာ တိသု ဝေဒေသု အညေသု စ မြာဟ္မဏသိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိံ ဂတော၊
 သော ဧကဒိဝသံ ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော သုမနပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ အကာသိ။
 ကရောန္တော စ သတ္ထု၊ သမန္တတော ဥပရိ စ ပုပ္ဖမုဋ္ဌိယော ဒိပိ။ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန
 ပုပ္ဖါနိ ပုပ္ဖါသနာကာရေန သတ္တာဟံ အဋ္ဌိသု။ သော တံ အစ္ဆရိယံ ဒိသ္မာ
 ဘိယျောသော မတ္တာယ ပသန္နမာနသော အဟောသိ။ အပရာပရံ ပုညာနိ
 ကရောန္တော ကပ္ပသတသဟဿံ သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
 သာဝတ္ထိယံ အညတရဿ ဥဒိစ္စမြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ကဿ-
 ပေါတိဿ နာမံ အဟောသိ။ တဿ ဒဟရကာလေယေဝ ပိတာ ကာလ-
 မကာသိ။ မာတာ တံ ပဋိဇဂ္ဂတိ။ သော ဧကဒိဝသံ ဇေတဝနံ ဂတော
 ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ဟေတုသမ္ပန္နတာယ တသ္မိံယေဝ အာသနေ
 သောတာပန္နော ဟုတွာ မာတု သန္တိကံ ဂန္ဓာ အနုဇာနာပေတွာ ပဗ္ဗဇိတော
 သတ္တရိ ဝုဋ္ဌဝဿေ ပဝါရေတွာ ဇနပဒစာရိကံ ပက္ကန္တေ သယမ္ဗိ သတ္တာရာ သဒ္ဓိံ
 ဂန္တုကာမော အာပုစ္ဆိတုံ မာတု သန္တိကံ အဂမာသိ။ မာတာ ဝိဿဇ္ဇေန္တိ
 ဩဝါဒဝသေန—

၈၂။ “ယေန ယေန သုဘိက္ခာနိ၊ သိဝါနိ အဘယာနိ စ။

တေန ပုတ္တက ဂစ္ဆဿ၊ မာ သောကာပဟတော ဘဝါ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ယေန ယေနာတိ ယတ္ထ ယတ္ထ။ ဘုမ္မတ္ထေ ဟိ ဧတံ ကရဏဝစနံ၊
ယသ္မိံ ယသ္မိံ ဒိသာဘာဂေတိ အတ္ထော။ သုဘိက္ခာနိတိ သုလဘပိဏ္ဍာနိ၊
ရဋ္ဌာနိတိ အဓိပ္ပါယော။ သိဝါနိတိ ခေမာနိ အရောဂါနိ။ အဘယာနိတိ
စောရဘယာဒိဟိ နိဗ္ဗယာနိ၊ ရောဂဒုဗ္ဘိက္ခဘယာနိ ပန “သုဘိက္ခာနိ၊ သိဝါနိ”တိ
ပဒေသယေနော ဂဟိတာနိ။ တေနာတိ တတ္ထ၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ဒိသာဘာဂေတိ
အတ္ထော။ ပုတ္တကာတိ အနုကမ္ပန္တိ တံ အာလပတိ။ မာတိ ပဋိသေဓတ္ထေ
နိပါတော။ သောကာပဟတောတိ ပုတ္တဂုဏရဟိတာနိ ရဋ္ဌာနိ ဂန္ဓာ ဒုဗ္ဘိက္ခ-
ဘယာဒိဇနိတေန သောကေန ဥပဟတော မာ ဘဝ မာဟောသီတိ အတ္ထော။
တံ သုတွာ ထေရော “မမ မာတာ မယံ သောကရဟိတဋ္ဌာနဂမနံ အာသီသတိ၊
ဟန္တ မယံ သဗ္ဗသော အစ္စန္တမေဝ သောကရဟိတံ ဌာနံ ပတ္တု ယုတ္တ”န္တိ
ဥဿာဟဇာတော ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ နစိရဿေဝ^၁ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
တေန ပုတ္တံ အပဒါနေ^၂—

“အဇ္ဈာယကော မန္တဓရော၊ တိဏ္ဍံ ဝေဒါန ပါရဂူ။

အဗ္ဗောကာသေ^၃ ဌိတော သန္တော၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။

သီဟံ ယထာ ဝနစရံ^၄၊ ဗျုပ္ပရာဇံ နိတ္တသံ။

တိဓာပဘိန္ဒမာတင်္ဂံ၊ ကုဉ္ဇရံ မဟေသိနံ။

သေရေယကံ ဂဟေတွာန၊ အာကာသေ ဥက္ခိပိ^၅ အဟံ။

ဗုဒ္ဓဿ အာနုဘာဝေန၊ ပရိဝါရေန္တိ သဗ္ဗသော။

အဓိဋ္ဌဟိ မဟာဝီရော၊ သဗ္ဗညူ လောကနာယကော။

သမန္တာ ပုပ္ဖစ္ဆနာ၊ ဩကိရိ^၆သု နရာသဘံ။

တတော သာ ပုပ္ဖကဉ္ဇုကာ၊ အန္တောဝဏှာ ဗဟိမုခါ။

သတ္တာဟံ ဆဒနံ ကတွာ၊ တတော အန္တရဓာယထ။

တဉ္စ အစ္စရိယံ ဒိသ္မာ၊ အပ္ပုတံ လောမဟံသနံ။

ဗုဒ္ဓေ စိတ္တံ ပဿာဒေသိ^၇၊ သုဂတေ လောကနာယကေ။

၁-န စိရဿေဝ အရညေ ယသန္တော (သီ)

၃-အဗ္ဗောကာသေ (သီ)

၂-ဒု ၃-၁၇၀-ပိဋ္ဌေ။

၄-ကေစရံ (သီ)

တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
ကပ္ပါနံ သတသဟဿံ၊ ဒုဂ္ဂတိံ နုပပဇ္ဇဟံ။

ပန္နရသသဟဿမ္ပိ၊ ကပ္ပါနံ ပဉ္စဝိသတိ။
ဝိတမလာသနာမာ စ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ “ဗုဒ္ဓမေဝ မာတု ဝစနံ အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ၊ အကံသံ
ဇာတ”န္တိ တမေဝ ဂါထံ ပစ္စုဒါဟာသိ။

ကဿပတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-သီဟတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သီဟ’ပွမတ္ထော ဝိဟရာတိ အာယသ္မတော သီဟတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော ဣတော အဋ္ဌာရသ-
ကပ္ပသတမတ္ထကေ၊ အတ္ထဒဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ စန္ဒဘာဂါယ နဒိယာ
တိရေ ကိန္နရယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ပုပ္ဖဘက္ခော ပုပ္ဖနိဝသနော ဟုတွာ
ဝိဟရန္တော အာကာသေန ဂစ္ဆန္တံ အတ္ထဒဿိံ ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္တစိတ္တော
ပူဇေတုကာမော အဉ္စလိံ ပဂ္ဂယ အဋ္ဌာသိ။ ဘဂဝါ တဿ အဇ္ဈာသယံ ဥတွာ
အာကာသတော ဩရုယ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိ။ ကိန္နရော
စန္ဒနသာရံ ခံသိတွာ စန္ဒနဂန္ဓေန ပုပ္ဖဟိ စ ပူဇိ ကတွာ ဝဋ္ဌိတွာ ပဒက္ခိဏံ
ကတွာ ပက္ကာမိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော
ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မလ္လရာဇကုလေ၊ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ သီဟောတိ နာမံ
အဟောသိ။ သော ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္တမာနသော ဝဋ္ဌိတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။
သတ္တာ တဿ အဇ္ဈာသယံ ဩလောကေတွာ ဓမ္မံ ကထေသိ။ သော ဓမ္မံ သုတွာ
ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ အရညေ ဝိဟရတိ။ တဿ စိတ္တံ
နာနာရမ္မဏေ ဝိဓာဝတိ၊ ဧကဂ္ဂံ န ဟောတိ၊ သကတ္တံ နိပ္ပါဒေတုံ န သက္ကောတိ။
သတ္တာ တံ ဒိသ္မာ အာကာသေ ဌတွာ—

၁-စိတ္တမာလာသနာမာ စ(သိ)

၂-အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ (က)

၃-အဋ္ဌာရသမိကကပ္ပသတမတ္ထကေ (သိ)

၄-မလ္လရာဇေ မလ္လရာဇကုလေ (သိ)

၈၃။ “သီဟ’ပွမတ္တော ဝိဟရ၊ ရတ္တိန္ဒြိယ’မတန္တိတော။

ဘာဝေဟိ ကုသလံ ဓမ္မံ၊ ဇဟ သီဃံ သမုဿယ”န္တိ—

ဂါထာယ ဩဝဒိ။ သော ဂါထာဝသာနေ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“စန္ဒဘာဂါနဒီတိရေ၊ အဟောသိ° ကိန္တရော တဒါ။

ပုပ္ဖဘက္ခော စဟံ အာသိ°၊ ပုပ္ဖနိဝသနော တထာ၂။

အတ္ထဒဿီ တု ဘဂဝါ၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။

ဝိဝိနဂ္ဂေန နိယျာသိ၊ ဟံသရာဇာဝ အဗ္ဗရေ။

နမော တေ ပုရိသာဇည၊ စိတ္တံ တေ သုဝိသောမိတံ။

ပသန္တမုခဝဏ္ဏောသိ၊ ဝိပသန္တမုခိန္ဒြိယော။

ဩရောဟိတွာန အာကာသာ၊ ဘူရိပညော သုမေဓသော။

သံဃာဋီ° ပတ္တရိတွာန၊ ပလ္လင်္ကေန ဥပါဝိသိ။

ဝိလိနံ စန္ဒနာ’ဒါယ၊ အဂမာသိ° ဇိနန္တိကံ။

ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ဗုဒ္ဓဿ အဘိရောပယိ°။

အဘိဝါဒေတွာန သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ လောကဇေဋ္ဌံ နရာသဘံ။

ပါမောဇ္ဇံ ဇနယိတွာန၊ ပက္ကာမိ° ဥတ္တရာမုခေါ။

အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ စန္ဒနံ ယံ အပူဇယိ°။

ဒုဂ္ဂတိ° နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

စတုဒ္ဓသေ ကပ္ပသတေ၊ ဣတော အာသိ°သု တေ တယော၃။

ရောဟဏီ နာမ နာမေန၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

ယာ ပန၄ ဘဂဝတာ ဩဝါဒဝသေန ဝုတ္တာ “သီဟ’ပွမတ္တော”တိ ဂါထာ၊
တတ္ထ သီဟာတိ တဿ ထေရဿ အာလပနံ။ အပ္ပမတ္တော ဝိဟရာတိ
သတိယာ အဝိပုဝါသေန ပမာဒဝိရဟိတော သမ္ဗိရိယာပထေသု သတိ-
သမ္ဗဇညယုတ္တော ဟုတွာ ဝိဟရာဟိ။ ဣဒါနိ တံ အပ္ပမာဒဝိဟာရံ သဟ
ဖလေန သင်္ခေပတော ဒဿေတုံ “ရတ္တိန္ဒြိယ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဿတ္ထော—

၁-ခု ၃-ဘဂ-ဝိဇ္ဇာဒီသု။

၃-အာသိ°သု တေရသ (သီ)

၂-စဟံ (သီ)

၄-ယာ ပနဿ (သီ)

ရတ္တိဘာဂံ ဒိဝသဘာဂဉ္စ “စက်မေန နိသဇ္ဇာယ အာဝရဏီယေဟိ ဓမ္မေဟိ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ”တိ ဝုတ္တနယေန စတုသမ္ပပ္ပဓာနဝသေန အတန္တိတော အကုသီတော အာရဒ္ဓဝီရိယော ကုသလံ သမထဝိပဿနာဓမ္မဉ္စ လောကုတ္တရဓမ္မဉ္စ ဘာဝေဟိ ဥပ္ပါဒေဟိ ဝဓေဟိ စ၊ ဧဝံ ဘာဝေတွာ စ ဇဟ သီသံ သမုဿယန္တိ တဝ သမုဿယံ အတ္တဘာဝံ ပဌမံ တာဝ တပ္ပဋိဗဒ္ဓဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနေန သီသံ၊ န စိရဿေဝ ပဇဟ၊ ဧဝံဘူတော စ ပစ္ဆာ စရိမကစိတ္တနိရောဓေန အနဝသေသတော စ ပဇဟိဿတိတိ။ အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ထေရော အညံ ဗျာကရောန္တော တမေဝ ဂါထံ ပစ္စုဒါဟာသီတိ။

သီဟတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-နိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သဗ္ဗရတ္တိံ သုဝိတွာနာတိ အာယသ္မတော နိတတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ သုနန္တော နာမ မြာဟ္မဏော ဟုတွာ အနေကသတေ မြာဟ္မဏေ မန္တေ ဝါစေန္တော ဝါဇပေယျ နာမ ယညံ ယဇိ၊ ဘဂဝါ တံ မြာဟ္မဏံ အနုကမ္ပန္တော ယညဋ္ဌာနံ ဂန္တော အာကာသေ စက်မိ။ မြာဟ္မဏော သတ္တာရံ ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော သိဿေဟိ ပုပ္ဖါနိ အာဟရာပေတွာ အာကာသေ ခိပိတွာ ပူဇံ အကာသိ။ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန တံ ဋ္ဌာနံ သကလံ စ နဂရံ ပုပ္ဖပဋုဝိတာနိကံ ဝိယ၊ ဆာဒိတံ အဟောသိ။ မဟာဇနော သတ္ထရိ ဥဋ္ဌာရံ ဝီတိသောမနဿံ ပဋိသံဝေဒေသိ။ သုနန္တမြာဟ္မဏော တေန ကုသလမူလေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ အညတရဿ မြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ နိတောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝိညတံ ပတ္တော “ဣမေ သမဏာ သကျပုတ္တိယာ သုခသီလာ သုခသမာစာရာ သုဘောဇနာနိ ဘုဉ္ဇိတွာ နိဝါတေသု သေနာသနေသု ဝိဟရန္တိ၊ ဣမေသု ပဗ္ဗဇိတွာ သုခေန ဝိဟရိတုံ သက္ကာ”တိ သုခါဘိလာသာယ ပဗ္ဗဇိတွာဝ သတ္တုသန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ကတိပါဟမေဝ မနသိကရိတွာ တံ ဆဇ္ဇေတွာ ယာဝဒတ္ထံ ဥဒရာဝဒေဟကံ ဘုဉ္ဇိတွာ ဒိဝသဘာဂံ သင်္ဂဏိကာရာမော တိရစ္ဆာနကထာယ ဝီတိနာမေတိ၊ ရတ္တိဘာဂေဝိ ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတော သဗ္ဗရတ္တိံ သုပတိ။ သတ္တာ တဿ ဟေတုပရိပါကံ ဩလောကေတွာ ဩဝါဒံ ဒေန္တော—

၈၄။ “သဗ္ဗရတ္တိံ သုပိတွာန၊ ဒိဝါ သင်္ဂဏိကေ ရတော။
ကုဒါဿု နာမ ဒုဗ္ဗေဓော၊ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿတိ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ သဗ္ဗရတ္တိန္တိ သကလံ ရတ္တိံ။ သုပိတွာနာတိ နိဋ္ဌာယိတွာ၊ “ရတ္တိယာ ပဌမံ ယာမံ စက်မေန နိသဇ္ဇာယ အာဝရဏိယေဟိ ဓမ္မေဟိ စိတ္တံ ပရိသော-
ဓေတိ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တံ ဇာဂရိယံ အနုယုဉ္ဇိတွာ ကေဝလံ ရတ္တိယာ တိသုပိ
ယာမေသု နိဋ္ဌိံ ဩက္ကမိတွာတိ အတ္ထော။ ဒိဝါတိ ဒိဝသံ၊ သကလံ ဒိဝသဘာဂန္တိ
အတ္ထော။ သင်္ဂဏိကေတိ^၁ တိရုက္ခာနကထိကေဟိ ကာယဒဠိမဟုလပုဂ္ဂလေဟိ
သန္နိသဇ္ဇာ သင်္ဂဏိကော၊ တသ္မိံ ရတော အဘိရတော တတ္ထ အဝိဂတစ္ဆန္တော^၂
“သင်္ဂဏိကေ ရတော”တိ ဝုတ္ထော။ “သင်္ဂဏိကာရတော”တိပိ ပါဠိ။ ကုဒါဿု
နာမာတိ ကုဒါ နာမ။ အဿူတိ^၃ နိပါတမတ္ထံ၊ ကသ္မိံ နာမ ကာလေတိ
အတ္ထော။ ဒုဗ္ဗေဓောတိ နိပ္ပညော။ ဒုက္ခဿာတိ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ။ အန္တန္တိ ပရိ-
ယောသာနံ။ အစ္စန္တမေဝ အနုပ္ပါဒံ ကဒါ နာမ ကရိဿတိ၊ ဒေဝိသဿ
ဒုက္ခဿန္တကရဏံ နတ္ထိတိ အတ္ထော။ “ဒုဗ္ဗေဓ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿသိ”တိပိ ပါဠိ။

ဧဝံ ပန သတ္တာရာ ဂါထာယ ကထိတာယ ထေရော သံဝေဂဇာတော
ဝိပဿနံ ပဌပေတွာ နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ
အပဒါနေ^၄—

“သုနန္တော နာမ နာမေန၊ ဗြာဟ္မဏော မန္တပါရဂူ။
အဇ္ဈာယကော ယာစယောဂေါ၊ ဝါဇပေယျံ အယာဇယိ။
ပဒုမုတ္တရော လောကဝိဒု၊ အဂ္ဂေါ ကာရုဏိကော ဣသိ။
ဇနတံ အနုကမ္ပန္တော၊ အဗ္ဗရေ စက်မိ တဒါ။
စက်မိတွာန သမ္ပုဋ္ဌေါ၊ သဗ္ဗညူ လောကနာယကော။
မေတ္တာယ အဖရိ သတ္တေ၊ အပ္ပမာဏေ နိရူပမိ။
ဝဏ္ဏေ ဆေတွာန ပုပ္ဖါနိ၊ ဗြာဟ္မဏော မန္တပါရဂူ။
သဗ္ဗေ သိဿေ သမာနေတွာ၊ အာကာသေ ဥက္ခိပိပယိ။
ယာဝတာ နဂရံ အာသိ၊ ပုပ္ဖါနံ ဆဒနံ တဒါ။
ဗုဒ္ဓဿ အာနုဘာဝေန၊ သတ္တာဟံ န ဝိဂစ္ဆယ။

၁-သင်္ဂဏိကေ ရတော ဝိဟာရော သင်္ဂဏိကော (သိ)
၃-သူတိ (သဗ္ဗတ္ထ)

၂-အဘိရတော အဝိဂတစ္ဆန္တော (သိ)
၄-ခု ၃-၁၈၂-မိဋ္ဌာဒိသု၊

တေနော သုက္ကမူလေန၊ အနဘောတွာန သမ္ပဒါ။
 သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ တိဏ္ဍော လောကေ ဝိသတ္တိကံ။
 ကောရသေ ကပ္ပသတေ၊ ပဉ္စတိံသာ'သု ခတ္တိယာ။
 အဗ္ဗရံသသနာမာ တေ'၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ"န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ထေရော အညံ ဗျာကရောန္တော တမေဝ ဂါထံ
 ပစ္စုဒါဟာသိ။

နိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သုနာဂတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

စိတ္တနိမိတ္တဿ ကောဓိဒေါတိ အာယသ္မတော သုနာဂတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိ' အယမ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
 ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော ဣတော ကေတ္တိ'သေ ကပ္ပေ သိဒ္ဓိဿ
 ဘဂဝတော ကာလေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော တိဏ္ဍံ ဝေဒါနံ
 ပါရဂူ ဟုတွာ အရညာယတနေ အဿမေ ဝသန္တော တိဏ္ဍံ မြာဟ္မဏ-
 သဟဿာနိ မန္တေ ဝါစေသိ။ အထေကဒိဝသံ တဿ သတ္တာရံ ဒိသ္မာ
 လက္ခဏာနိ ဥပဓာရေတွာ လက္ခဏမန္တေ ပရိဝတ္ထေန္တဿ “ဤဒိသေဟိ
 လက္ခဏေဟိ သမန္နာဂတော အနန္တဇိနော အနန္တဉ္ဇဏော ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿ-
 တိ”တိ ဗုဒ္ဓဉ္ဇဏံ အာရဗ္ဗ ဥဋ္ဌာရော ပသာဒေါ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော တေန စိတ္တပ္ပ-
 သာဒေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တော အပရာပရံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော
 ဣမသ္မိ' ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ နာလကဂါမေ အညံတရဿ မြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ
 နိဗ္ဗတ္တိ၊ သုနာဂေါတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဓမ္မသေနာပတိဿ
 ဂိဟိသဟာယော ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္တော ဓမ္မံ သုတွာ ဒဿနဘူမိယံ
 ပတိဋ္ဌိတော ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ
 အပဒါနေ၂—

“ဟိမဝန္တဿာဝိဒူရေ၊ ဝသဘော နာမ ပဗ္ဗတော။

တသ္မိ' ပဗ္ဗတပါဒမိ၊ အဿမော အာသိ မာပိတော'။

တိဏိ သိဿသဟဿာနိ၊ ဝါစေသိံ မြာဟ္မဏော တဒါ။
သံဟရိတွာန တေ သိဿေ၊ ဧကမန္တံ ဥပါရိသိံ။

ဧကမန္တံ နိသိဒိတွာ၊ မြာဟ္မဏော မန္တပါရု။
ဗုဒ္ဓဝေဒံ ဂဝေသန္တော၊ ဤဏေ စိတ္တံ ပဿာဒယိံ။

တတ္ထ စိတ္တံ ပဿာဒေတွာ၊ နိသိဒိံ ပဏ္ဏသန္တရေ။
ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာန၊ တတ္ထ ကာလင်္ဂတော အဟံ။

ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ သညမလဘိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဤဏသညာယိဒံ ဖလံ။

သတ္တဝီသတိ ကပ္ပမိ၊ ရာဇာ သိရိဓရော အဟု။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မဒေသနာပဒေသေန အညံ
ဗျာကရောန္တော—

၈၅။ “စိတ္တနိမိတ္တဿ ကောဝိဒေါ၊ ပဝိဝေကရသံ ဝိဇာနိယ။
ဈာယံ နိပကော ပတိဿတော၊ အဓိဂစ္ဆေယျ သုခံ နိရာမိသ”န္တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ စိတ္တနိမိတ္တဿ ကောဝိဒေါတိ ဘာဝနာစိတ္တဿ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏေ
ကုသလော၊ “ဣမသ္မိံ သမယေ စိတ္တံ ပဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဣမသ္မိံ သမ္ပဟံသိတဗ္ဗံ၊
ဣမသ္မိံ အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗံ”န္တိ ဧဝံ ပဂ္ဂဟဏာဒိယောဂျဿ စိတ္တနိမိတ္တဿ ဂဟဏေ
ဆေကော။ ပဝိဝေကရသံ ဝိဇာနိယာတိ ကာယဝိဝေကသံဝရိတဿ ဝိတ္တ-
ဝိဝေကဿ ရသံ သဉ္ဇာနိဟာ၊ ဝိဝေကသုခံ အနုဘဝိတွာတိ အတ္ထော။ “ပဝိဝေက-
ရသံ ဝိတွာ”တိ၊ ဟိ ဝုတ္တံ။ ဈာယန္တိ ပဌမံ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနေန ပစ္ဆာ
လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနေန စ ဈာယန္တော။ နိပကောတိ ကမ္မဋ္ဌာနပရိဟရဏေ
ကုသလော။ ပတိဿတောတိ ဥပဋ္ဌိတဿတိ။ အဓိဂစ္ဆေယျ သုခံ နိရာမိသန္တိ ဧဝံ
သမထနိမိတ္တာဒိကောသလ္လေန လစ္ဆေ စိတ္တဝိဝေကသုခေ ပတိဋ္ဌာယ သတော

သမ္ပဇာနော ဟုတွာ ဝိပဿနာဈာနေနေဝ^၁ ဈာယန္တော ကာမာမိသဝနာ-
မိသေဟိ အသမ္ပိဿတာယ နိရာမိသံ နိဗ္ဗာနသုခံ ဖလသုခဉ္စ အဓိဂစ္ဆေယျ
သမုပဂစ္ဆေယျာတိ အတ္ထော။

သုနာဂတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-နာဂိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ ပုထုအညဝါဒိနန္တိ အာယသ္မတော နာဂိတတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ နာရဒေါ
နာမ ပြာဟ္မဏော ဟုတွာ ဧကဒိဝသံ မာဠကေ နိသိန္တော ဘဂဝန္တံ ဘိက္ခု-
သံဃေန ပုရက္ခတံ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္တမာနသော တီဟိ ဂါထာဟိ အဘိတ္ထဝိ။
သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပညာနိ ကတွာ
ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကပိလဝတ္ထုနဂရေ သကျရာဇ-
ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ နာဂိတောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဘဂဝတိ
ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ ဝိဟရန္တေ မဇုပိဏ္ဍိကသုတ္တံ^၂ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ
ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော?—

“ဝိသာလမာဠေ အာသိနော၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။
ဒီဏာသဝံ ဗလပ္ပတ္တံ၊ ဘိက္ခုသံဃပုရက္ခတံ။

သတသဟဿာ တေဝိဇ္ဇာ၊ ဆဋ္ဌဘိညာ မဟိဒ္ဓိကာ။
ပရိဝါရေန္တိ သမ္ပုဋ္ဌံ၊ ကော ဒိသ္မာ နပ္ပသီဒတိ။

ဉ္ဇုဏေ ဥပနိဓာ ယဿ၊ န ဝိဇ္ဇတိ သဒေဝကေ။
အနန္တဉ္ဇုဏံ သမ္ပုဋ္ဌံ၊ ကော ဒိသ္မာ နပ္ပသီဒတိ။

ဓမ္မကာယဉ္စ ဒီပေန္တံ၊ ကေဝလံ ရတနာကရံ။
ဝိကပ္ပေတုံ^၃ န သက္ကောန္တိ၊ ကော ဒိသ္မာ နပ္ပသီဒတိ။

ဣမာဟိ တီဟိ ဂါထာဟိ၊ နာရဒေါဂ္ဂယဝစ္ဆလော^၄။
ပဒုမုတ္တရံ ထဝိတွာန၊ သမ္ပုဋ္ဌံ အပရာဇိတံ။

၁-ဝိပဿနာဈာနေနေ ဝ (သိ)

၄-ဝိကောပေတုံ (သိ၊ သျှာ)

၂-မ ၁-၁၅၄-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၃-ခု ၃-၁၈၄-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၅-နာရဒဂ္ဂယဝစ္ဆလော (သိ)

တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန၊ ဗုဒ္ဓသန္တတေန စ^၁။

ကပ္ပါနံ သတသဟဿံ၊ ဒုဂ္ဂတိ^၂ နပပဇ္ဇဟံ။

ဣတော တိသကပ္ပသတေ၊ သုမိတ္တော နာမ ခတ္တိယော။

သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ^၃။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန^၄”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ သတ္ထု အဝိတထဒေသနတံ^၁၊ ဓမ္မဿ စ နိယျာနိကတံ နိဿာယ သဇ္ဇာတပီတိသောမနဿော ပီတိဝေဂပ္ပဝိဿဋ္ဌံ^၂၊ ဥဒါနံ ဥဒါ-
နေန္တော—

၈၆။ “ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ ပုထုအညဝါဒိနံ၊

မဂ္ဂေါ န နိဗ္ဗာနဂမော ယထာ အယံ။

ဣတိဿ သံဃံ ဘဂဝါ’နုသာသတိ၊

သတ္တာ သယံ ပါဏိတလေဝ ဒဿယ”န္တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ဣတော ဗဟိဒ္ဓါတိ ဣမသ္မာ ဗုဒ္ဓသာသနာ ဗာဟိရဧက သမယေ၊
တေနာဟ “ပုထုအညဝါဒိနံ”န္တိ၊ နာနာတိတ္ထိယာနန္တိ အတ္ထော။ မဂ္ဂေါ န
နိဗ္ဗာနဂမော ယထာ အယန္တိ ယထာ အယံ အရိယော အဋ္ဌကိကော မဂ္ဂေါ
ဧကံသေန နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆတိတိ နိဗ္ဗာနဂမော၊ နိဗ္ဗာနဂါမိ၊ ဧဝံ နိဗ္ဗာနဂမော
မဂ္ဂေါ တိတ္ထိယသမယေ နတ္ထိ အသမ္မာသမ္ပုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတတ္တာ အညတိတ္ထိယ-
ဝါဒဿ။ တေနာဟ ဘဂဝါ—

“ဣဓေဝ ဘိက္ခဝေ သမဏော၊ ဣဓ ဒုတိယော သမဏော၊ ဣဓ
တတိယော သမဏော၊ ဣဓ စတုတ္ထော သမဏော၊ သုညာ ပရပ-
ဝါဒါ သမဏေဘိ အညေဟိ”တိ^၅။

ဣတိတိ ဧဝံ။ အဿူတိ^၁ နိပါတမတ္ထံ။ သံဃန္တိ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ဥက္ကဋ္ဌနိဗ္ဗေသောယံ
ယထာ “သတ္တာ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ။ သံဃန္တိ ဝါ သမူဟံ၊ ဝေနေယျဇနန္တိ
အဓိပ္ပာယ်။ ဘဂဝါတိ ဘာဂျဝန္တတာဒိဟိ ကာရဏေဟိ ဘဂဝါ၊ အယ-
မေတ္ထ သင်္ခေပေါ။ ဝိတ္တာရော ပန ပရမတ္ထဒီပနိယံ ဣတိဝုတ္တကဝဏ္ဏနာယံ^၆

၁-....ထဝိတေန စ(သိ)

၂-ပီတိဝေဂေန ဝိသိဋ္ဌံ (သိ)

၅-သူတိ (သမ္ပတ္တ)

၂-သတ္တာရာ အဓိဂတဒေသနံ (သိ)

၄-ဒီ ၂-၁၂၅၊ ၁-၉၂၊ အံ ၁-၅၆၀-ပိဋေသု။

၆-ဣတိဝုတ္တက-၉၄-ပိဋာဒိသု။

ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ သတ္တာတိ ဝိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကပရမတ္ထေဟိ ယထာ-
ရဟံ အနုသာသတီတိ သတ္တာ။ သယန္တိ သယမေဝ။ အယဉ္ဇေတ္ထ အတ္ထော—
“သီလာဒိက္ခန္ဓတ္တယသင်္ဂဟော သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိနံ အဋ္ဌန္တံ အင်္ဂါနံ ဝသေန
အဋ္ဌင်္ဂိကော နိဗ္ဗာနဂါမီ အရိယမဂ္ဂေါယထာ မမ သာသနေ အတ္ထိ၊ ဧဝံ ဗာဟိ-
ရကသမယေ မဂ္ဂေါ နာမ နတ္ထိ”တိ သီဟနာဒံ နဒန္တော အမှာကံသတ္တာ ဘဂဝါ
သယမေဝ သယန္တုဉာဏေန ဉာတံ၊ သယမေဝ ဝါ မဟာကရုဏာသဉ္ဇော-
ဒိတော ဟုတွာ အတ္တနော ဒေသနာဝိလာသသမ္ပတ္တိယာ ဟတ္ထတလေ အာမ-
လကံ ဝိယ ဒဿေန္တော ဘိက္ခုသံဃံ ဝေနယုဇနတံ အနုသာသတိ ဩဝေတီတိ။
နာဂိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ပဝိဋ္ဌတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ခန္ဓာ ဒိဋ္ဌာ ယထာဘူတန္တိ အာယသ္မတော ပဝိဋ္ဌတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပုညံ ကရေန္တော အတ္ထဒဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ
ကေသဝေါ နာမ တာပသော ဟုတွာ ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ
သုတွာ ပသန္ဓမာနသော အဘိဝါဒေတွာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂယ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ
ပက္ကာမိ။ သော တေန ပုညကမ္ပေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ
ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မဂဓရေဋ္ဌ
ဗြာဟ္မဏကုလေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ အနုက္ကမေန ဝိညတံ ပတ္တော နေက္ခမ္ပနိန္ဒဇ္ဈာသယ-
တာယ ပရိဗ္ဗာဇကပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ တတ္ထ သိက္ခိတဗ္ဗံ သိက္ခိတွာ ဝိစရန္တော
ဥပတိဿကောလိတာနံ ဗုဒ္ဓသာသနေ ပဗ္ဗဇိတဘာဝံ သုတွာ “တေပိ နာမ
မဟာပညာ တတ္ထ၊ ပဗ္ဗဇိတာ၊ တဒေဝ မညေ သေယျော”တိ သတ္ထု သန္တိကံ
ဂန္တာ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိ။ တဿ သတ္တာ ဝိပဿနံ အာစိက္ခိ။
သော ဝိပဿနံ အာရဘိတွာ နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ သစ္စာကာသိ။ တေန
ဝုတ္တံ အပဒါနော?—

“နာရဒေါ ဣတိ မေ နာမံ၊ ကေသဝေါ ဣတိ မံ ဝိဇ္ဇူ။
ကုသလာကုသလံ ဧသံ၊ အဂမံ ဗုဒ္ဓသန္တိကံ။

မေတ္တစိတ္တော ကာရုဏိကော၊ အတ္တဒဿိ မဟာမုနိ။
 အဿာသယန္တော သတ္တေ သော၊ ဓမ္မံ ဒေသေတိ စက္ခုမာ။
 သကံ စိတ္တံ ပဿာဒေတွာ၊ သိရေ ကတွာန အဇ္ဈလိ။
 သတ္တာရံ အဘိဝါဒေတွာ၊ ပက္ကာမိ ပါစိနာမုခေါ။
 သတ္တရသေ ကပ္ပသတေ၊ ရာဇာ အာသိ မဟိပတိ။
 အဓိတ္တတာပနော နာမ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အညံ ဗျာကရောန္တော—

၈၇။ “ခန္ဓာ ဒိဋ္ဌာ ယထာဘူတံ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ ပဒါလိတာ။
 ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာရော၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ခန္ဓာတိ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တေ ဟိ ဝိပဿနပလက္ခဏတော^၁
 သာမညလက္ခဏတော စ ဉ္ဇတပရိညာဒီဟိ ပရိဇာနနဝသေန ဝိပဿိတဗ္ဗာ။
 ဒိဋ္ဌာ ယထာဘူတန္တိ ဝိပဿနာပညာသဟိတာယ မဂ္ဂပညာယ “ဣဒံ
 ဒုက္ခ”န္တိအာဒိနာ အဝိပရိတတော ဒိဋ္ဌာ။ ဘဝါ သဗ္ဗေ ပဒါလိတာတိ
 ကာမဘဝါဒယော သဗ္ဗေ ကမ္မဘဝါ ဥပပတ္တိဘဝါ စ မဂ္ဂဉ္ဇကသတ္တေန ဘိန္ဓာ
 ဝိဒ္ဓိသိတာ။ ကိလေသပဒါလနေနေဝ ဟိ^၂ ကမ္မောပပတ္တိဘဝါ ပဒါလိတာ နာမ
 ဟောန္တိ။ တေနာဟ “ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာရော၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ”တိ။
 တဿတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောယေဝ။

ပဝိဋ္ဌတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-အဇ္ဈနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အသန္တိ^၁ ဝတ အတ္တာနန္တိ အာယသ္မတော အဇ္ဈနတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၂ အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇု-
 ပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ သီဟ-
 ယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တော ဧကဒိဝသံ အရညေ အညတရသ္မိ^၃ ရုက္ခမူလေ နိသိန္တိ

၁-ဝိပဿနပဂဘာလက္ခဏတော(သိ) ၂-ကိလေသာနံ ပဒါလနေနေဝ ဟိ မဂ္ဂပညာယ(သိ)

သတ္တာရံ ဒိသ္မာ “အယံ ခေါ” ဣမသ္မိံ ကာလေ သဗ္ဗသေဋ္ဌော ပုရိသ-
သီဟော”တိ ပသန္နမာနသော သုပုပ္ဖိတသာလသာခံ ဘဠိတွာ သတ္တာရံ ပူဇေသိ။
သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
သာဝတ္ထိယံ သေဋ္ဌိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ အဇ္ဈနောတိဿ နာမံ အဟောသိ။
သော ဝိညုတံ ပတ္တော နိဂဏ္ဌေဟိ ကတပရိစယော ဟုတွာ “ဧဝါဟံ အမတံ
အဓိဂမိဿာမီ”တိ ဝိဝဋ္ဌဇ္ဈာသယတာယ ဒဟရကာလေယေဝ နိဂဏ္ဌေသု
ပဗ္ဗဇိတွာ တတ္ထ သာရံ အလဘန္တော သတ္တု ယမကပါဠိဟာရိယံ ဒိသ္မာ
ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ အာရဘိတွာ နစိရဿေဝ
အရဟာ အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“မိဂရာဇာ တဒါ အာသိ၊ အဘိဇာတော သုကေသရိ။
ဝိရိဒ္ဓဂ္ဂံ ဂဝေသန္တော၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။

အယံ န ခေါ မဟာဝိရော၊ နိဗ္ဗာပေတိ မဟာဇနံ။
ယန္တုနာဟံ ဥပါသေယျံ၊ ဒေဝဒေဝံ နရာသတံ။

သာခံ သာလဿ ဘဠိတွာ၊ သကောသံ ပုပ္ဖမာဟရိ။
ဥပဂန္တာန သမ္ပုဉ္ဇံ၊ အဒါသိ ပုပ္ဖမုတ္တမံ။

ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိ။
ဒုဂ္ဂတိ နာဘိဇာနာမိ၊ ပုပ္ဖဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ဣတော စ နဝမေ ကပ္ပေ၊ ဝိရောစနသနာမကာ။
တယော အာသိ သု ရာဇာနေ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အနုတ္တရသုခါဓိဂမသမ္ဘူတေန ဝီတိဝေဂေန ဥဒါနံ
ဥဒါနေန္တော—

ဂဂ။ “အသက္ခိံ ဝတ အတ္တာနံ၊ ဥဒ္ဓါတုံ ဥဒကာ ထလံ။
ဝုယမာနော မဟောသေဝ၊ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈ’ဟ”န္တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ အသက္ခိန္တိ သက္ကောသိ။ ဝတတိ ဝိမှယေ နိပါတော။ အတိ-
ဝိမှယနိယံ ဟေတံ၊ ယဒိဒံ သစ္စပဋိဝေခော။ တေနာဟ—

“တံ ကိမညထ ဘိက္ခဝေ၊ ကတမံ န ခေါ ဒုက္ကရတရံ ဝါ ဒုရဘိ-
သမ္ဘဝတရံ ဝါ၊ ယံ သတ္တဓာ^၁ ဘိန္နဿ ဝါလဿ ကောဋိယာ
ကောဋိ^၂ ပဋိဝိဇ္ဈေယျာ”တိအာဒိ၂။

အတ္တာနန္တိ နိယကဇ္ဈတ္တံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ ယော ဟိ ပရော န ဟောတိ
သော အတ္တာတိ။ ဥဒ္ဓါတုန္တိ ဥဒ္ဓရိတုံ၊ “ဥဒ္ဓဋ”န္တိပိ ပါဌော။ ဥဒကောတိ
သံသာရမဟောဃသင်္ခါတာ ဥဒကာ။ ထလန္တိ နိဗ္ဗာနထလံ။ ဝုယုမာနော
မဟောဃေဝါတိ မဟဏ္ဏဝေ ဝုယုမာနော ဝိယ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—
ယထာ နာမ ဂမ္ဘိရဝိတ္ထတေ အပ္ပတိဋ္ဌေ မဟတိ ဥဒကောဃေ ဝေဂသာ ဝုယု-
မာနော ပုရိသော ကေနစိ အတ္တကာမေန ဥပနိတံ ဖိယာရိတ္တသမ္ပန္နံ ဒဠနာဝံ
လဘိတွာ သုခေနေဝ တတော အတ္တာနံ ဥဒ္ဓရိတုံ သက္ကုဏေယျ ပါရံ ပါပု-
ဏေယျ၊ ဧဝမေဝါဟံ သံသာရမဟောဃေ ကိလေသာဘိသင်္ခါရဝေဂေန
ဝုယုမာနော သတ္တာရာ ဥပနိတံ သမထဝိပဿနပေတံ အရိယမဂ္ဂနာဝံ လဘိတွာ
တတော အတ္တာနံ ဥဒ္ဓရိတုံ နိဗ္ဗာနထလံ ပတ္တု၊ အဟော အသက္ခိန္တိ။ ယထာ
ပန အသက္ခိ၊ တံ ဒဿေတုံ “သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈ’ဟ”န္တိ အာဟ။ ယသ္မာ အဟံ
ဒုက္ခာဒိနိ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ ပရိညာပဟာနသမ္ဘိကိရိယာဘာဝနာ-
ပဋိဝေခေန ပဋိဝိဇ္ဈိ^၃ အရိယမဂ္ဂဉာဏေန အညာသိ၊ တသ္မာ အသက္ခိ^၄ ဝတ
အတ္တာနံ ဥဒ္ဓါတုံ ဥဒကာ ထလန္တိ ယောဇနာ။

အဇ္ဈနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-(ပဌမ)ဒေသဘတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဥတ္တိန္တာ ပဏ်ပလိပါတိ အာယသ္မတော ဒေသဘတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိ^၁ သောပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝေူပ-
နိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ပါရာဝတိယောနိယံ
နိဗ္ဗတ္တော ကေဒိဝသံ သတ္တာရံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော ဝိယာလဖလံ ဥပနေသိ။
သတ္တာ တဿ ပသာဒသံဝနုနတ္ထံ တံ ပရိဘုဉ္ဇိ။ သော တေန အတိဝိယ
ပသန္ဓစိတ္တော ဟုတွာ ကာလေန ကာလံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္တိတွာ စိတ္တံ

ပသာဒေတိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တော အပရာပရံ
ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ အညတရဿ
မဏ္ဍလိကရညော ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော တရုဏကာလေယေဝ ရဇ္ဇေ
ပတိဋ္ဌိတော ရဇ္ဇသုခမနုဘဝန္တော ဝုဒ္ဓေါ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိ၊ တဿ သတ္တာ
ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သော ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဉ္စသဒ္ဓေါ သံဝေဂဇာတော ရဇ္ဇံ ပဟာယ
ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ ၂—

“ပါရာဝတော တဒါ အာသိံ၊ ပရံ အနုပရောဓကော။
ပဗ္ဗာရေ သေယျံ ကပ္ပေမိ၊ အဝိဒူရေ သိဒ္ဓိသတ္တုနော။
သာယံ ပါတဉ္စ ပဿာမိ၊ ဗုဒ္ဓံ လောကဂ္ဂနာယကံ။
ဒေယျဓမ္မော စ မေ နတ္ထိ၊ ဝိပဒိန္နဿ တာဒိနော။
ဝိယာလဗလမာဒါယ၊ အဂမံ ဗုဒ္ဓသန္တိကံ။
ပဋိဂ္ဂဟေသိ ဘဂဝါ၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။
တတော ပရံ ဥပါဒါယ၊ ပရိစာရိံ ဝိနာယကံ။
တေန စိတ္တပ္ပဿာဒေန၊ တတ္ထ ကာလင်္ကတော အဟံ။
ဧကတ္ထိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒိဒိံ အဟံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနသိဒ္ဓိံ ဖလံ။
ဣတော ပန္နရသေ ကပ္ပေ၊ တယော အာသု ပိယာလိနော။
သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယျံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ပဟိနကိလေသပစ္စဝေက္ခဏာဝသေန ဥပ္ပန္န-
သောမနဿော ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တော—

၈၉။ “ဥတ္တိဏ္ဏာ ပက်ပလိပါ၊ ပါတာလာ ပရိဝဇ္ဇိတာ။
မုတ္တော ဩဃာ စ ဂန္တော စ၊ သဗ္ဗေ မာနာ ဝိသံဟတာ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ဥတ္တိဏ္ဏာတိ ဥတ္တရိတာ အတိက္ကန္တာ။ ပဏ်ပလိပါတိ ပဏ်ာ စ ပလိပါ စ။ ပဏ်ော ဝုစ္ဆတိ ပကတိကဒ္ဓမော။ “ပလိပေါ”တိ ဂမ္ဘီရပုထုလော မဟာကဒ္ဓမော။ ဣဓ ပန ပဏ်ော ဝိယာတိ ပဏ်ော၊ ကာမရာဂေါ အသုစိ-
ဘာဝါပါဒနေန စိတ္တဿ မက္ခနတော။ ပလိပေါ ဝိယာတိ ပလိပေါ၊ ပုတ္တ-
ဒါရာဒိဝိသယော ဗဟလော ဆန္ဒရာဂေါ ဝုတ္တနယေန သမ္ပက္ခနတော
ဒုရုတ္တရဏတော စ။ တေ မယာ အနာဂါမိမဂ္ဂေန သဗ္ဗသော အတိက္ကန္တာတိ
အာဟ “ဥတ္တိဏ္ဏာ ပဏ်ပလိပါ”တိ။ ပါတာလာတိ ပါတာယာလန္တိ
ပါတာလာ၊ မဟာသမုဒ္ဓေ နိန္ဒတရပဒေသာ။ ကေစိ ပန နာဂဘဝနံ “ပါတာလ”န္တိ
ဝဒန္တိ။ ဣဓ ပန အဂါဟဒုရဝဂ္ဂါဟဒုရုတ္တရဏဋ္ဌေန ပါတာလာ ဝိယာတိ
ပါတာလာ၊ ဒိဋ္ဌိယော။ တေ စ မယာ ပဌမမဂ္ဂါမိဂမေနေဝ သဗ္ဗထာ ဝဇ္ဇိတာ
သမုတ္တိန္တာတိ အာဟ “ပါတာလာ ပရိဝဇ္ဇိတာ”တိ။ မုတ္တော ဩဃာ စ ဂန္တာ
စာတိ ကာမောဃာဒိဩဃတော အဘိဇ္ဈာကာယဂန္တာဒိဂန္တာတော စ တေန
တေန မဂ္ဂေန မုတ္တော ပရိမုတ္တော၊ ပုန အနဘိကိရဏအဂန္တနဝသေန
အတိက္ကန္တာတိ အတ္တော။ သဗ္ဗေ မာနာ ဝိသံဟတာတိ နဝိဓာပိ မာနာ
အဂ္ဂမဂ္ဂါမိဂမေန ဝိသေသတော သင်္ခာတံ ဝိနာသံ အာပါဒိတာ သမုတ္တိန္တာ။
“မာနဝိဓာ ဟတာ”တိ ကေစိ ပဌန္တိ၊ မာနကောဋ္ဌာသာတိ အတ္တော။ “မာန-
ဝိသာ”တိ အပရေ၊ တေသံ ပန မာနဝိသဿ ဒုက္ခဿ ဖလတော မာနဝိသာတိ
အတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

(ပဌမ) ဒေဝသဘတ္တေရဝါဒာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-သမိဒတ္တတ္တေရဝါဒာဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာတိ အာယသ္မတော သမိဒတ္တတ္တေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ဗိ ပရိမပုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော အတ္တဒဿိဿ ဘဂဝတော
ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညှိတံ ပတ္တော သတ္တရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ တဿ
ထူပေ ပုပ္ဖေဟိ ဆတ္တာတိဆတ္တံ ကတွာ ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုည-
ကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိဟွာ အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု
သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ အညတရဿ ဗြာဟ္မဏဿ ပတ္တော
ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သမိဒတ္တောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော အနုက္ကမေန
ဝိညှိတံ ပတ္တော ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ သုတွာ ဥပါသကေဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဟာရံ ဂတော

သတ္တာရံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ သတ္တာ
တဿ အဇ္ဈာသယံ ဩလောကေတွာ တထာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ ယထာ သဒ္ဓိ
ပဋိလဘိ သံသာရေ စ သံဝေဂံ။ သော ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ သံဝေဂဇာတော
ပဗ္ဗဇိတွာ ဉာဏဿ အပရိပက္ကတ္တာ ကတိပယကာလံ အလသဗဟုလီ ဝိဟာသိ။
ပုန သတ္တာရာ ဓမ္မဒေသနာယ သမုတ္တေဇိတော ဝိပဿနာယ ကမ္မဋ္ဌာနံ
ဂဟေတွာ တတ္ထ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော ဝိဟရန္တော န စိရေနေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“ပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ၊ အတ္တဒဿိနရုတ္တမေ။
ဆတ္တာတိဆတ္တံ ကာရေတွာ၊ ထူပမ္ပိ အဘိရောပယိ”။
ကာလေန ကာလပာဂန္တော၊ နမဿိ လောကနာယကံ။
ပုပ္ဖစ္ဆဒနံ ကတွာန၊ ဆတ္တမ္ပိ အဘိရောပယိ”။
သတ္တရသေ ကပ္ပသတေ၊ ဒေဝရဇ္ဇမကာရယိ”။
မနုဿတ္တံ န ဂစ္ဆာမိ၊ ထူပပူဇာယိဒံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ သပူဟတာ။
နာဂေါဝ ဗန္ဓနံ ဆေတွာ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။
သွာဂတံ ဝတ မေ အာသိ၊ ဗုဒ္ဓသေဠဿ သန္တိကေ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

သော အပရဘာဂေ ဘိက္ခုဟိ “ကိ” တယာ အာဝုသော ဥတ္တရိမနဿ-
ဓမ္မော အဓိဂတော”တိ ပုဠော သာသနဿ နိယျာနိကဘာဝံ အတ္တနော စ
ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပတ္တိံ တေသံ ပဝေဒေန္တော အညာဗျာကရဏဝသေန—

၉၀။ “ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာ၊ တိဋ္ဌန္တိ ဆိန္ဒမူလကာ။
ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာရော၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာတိ မယာ ဣမေ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ “ဇုဒ္ဓံ ဒုက္ခံ၊
ဧက္ကံ ဒုက္ခံ၊ န တတော ဘိယျော”တိ တိဟိ ပရိညာဟိ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ ဉာတာ
ဝိဒိတာ ပဋိဝိဒ္ဓါ၂။ တိဋ္ဌန္တိ ဆိန္ဒမူလကာတိ တထာ ပရိညာတတ္တာယေဝ

မူလဘူတဿ သမုဒယဿ သဗ္ဗသော ပဟိနတ္တာ တေ ဣဒါနိ ယာဝ စရိမက-
စိတ္တနိရောဓာ တိဋ္ဌန္တိ ဆိန္ဒမူလကာ၊ စရိမကစိတ္တနိရောဓေန ပန အပ္ပဋ္ဌိသန္တိကာဝ
နိရုဇ္ဈန္တိ။ တေနာဟ “ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာရော၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ”တိ။
တဿတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောယေဝ။

သာမိဒတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နဝမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဒသမဝဂ္ဂ

၁-ပရိပုဏ္ဏကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

န တဏှာ မတံ သတရသန္တိ အာယသ္မတော ပရိပုဏ္ဏကတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ဗိ ပရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော ဓမ္မဒဿိဿ
ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညှတံ ပတ္တော သတ္တရိ
ပရိနိဗ္ဗုတေ သတ္တု စေတိယေ ပုပ္ဖါဒီဟိ ဥဋ္ဌာရံ ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန
ပုညကမ္မေန ဒေဝေသု နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ သုဂတီသုယေဝ
သံသရန္တော ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကဝိလဝတ္ထုသ္မိ သကျရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
ဝိညှတံ ပတ္တော ပရိပုဏ္ဏဝိဘဝတာယ ပရိပုဏ္ဏကောတိ ပညာယိတ္ထ။ သော
ဝိဘဝသမ္ပန္နတာယ သဗ္ဗကာလံ သတရသံ နာမ အာဟာရံ ပရိဘုဉ္ဇန္တော သတ္တု
မိဿကာဟာရပရိဘောဂံ သုတွာ “တာဝ သုခုမာလောပိ ဘဂဝါ နိဗ္ဗာနသုခံ
အပေက္ခိတွာ ယထာ တဏှာ ယာပေတိ၊ ကဿှာ မယံ အာဟာရဂိဉ္ဇါ ဟုတွာ
အာဟာရသုဒ္ဓိကာ ဘဝိဿာမ၊ နိဗ္ဗာနသုခမေဝ ပန အမှေဟိ ပရိယေသိ-
တဗ္ဗ”န္တိ သံသာရေ ဇာတသံဝေဂေါ ဃရာဝါသံ ပဟာယ သတ္တု သန္တိကေ
ပဗ္ဗဇိတွာ ဘဂဝတာ ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာနေ နိယောဇိတော တတ္ထ
ပတိဋ္ဌာယ ပဋိလဒ္ဓဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္ဘံ ကရောန္တော
ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏ္ဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော—

“နိဗ္ဗုတေ လောကနာထမ္ဘိ၊ ဓမ္မဒဿိနရာသဘေ။

အာရောပေသိ ဇေတ္တမ္ဘိ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ စေတိယေ။

နိဿေဏိ မာပယိတွာန၊ ထူပသေဋ္ဌံ သမာရူဟိ။

ဇာတိပုပ္ဖံ ဂဟေတွာန၊ ထူပမ္ဘိ အဘိရောပယိ။

အဟော ဗုဒ္ဓေါ အဟော ဓမ္မော၊ အဟော နော သတ္တု သမ္ပဒါ။
ဒုဂ္ဂတိ နာဘိဇာနာမိ၊ ထူပပူဇာယိဒံ ဖလံ။

စတုန္ဒရတိတော ကပ္ပေ၊ ထူပသီခသနာမကာ။
သောဠသုဿိသု ရာဇာနော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဓမ္မေ^၁ ဂါရဝဗဟုမာနေန ပီတိဝေဂဝိဿန္တံ ဥဒါနံ
ဥဒါနေန္တော “န တဏှာ မတံ သတရသ”န္တိ ဂါထံ အဘာသိ။

၉၁။ တတ္ထ န တဏှာ မတံ သတရသံ၊ သုဓန္တံ ယံ မယ’ဇ္ဇ ပရိဘုတ္တန္တိ
တဏှာတိ တေန ပကာရေန။ မတန္တိ^၂ အဘိမတံ။ သတရသန္တိ သတရသ-
ဘောဇနံ^၃၊ “သတရသဘောဇနံ နာမ သတပါကသပ္ပိအာဒိဟိ အဘိသင်္ခတံ
ဘောဇန”န္တိ ဝဒန္တိ။ အထ ဝါ အနေကတ္ထော သတသဒ္ဓေါ “သတသော
သဟဿသော”တိအာဒိသု ဝိယ။ တသ္မာ ယံ ဘောဇနံ အနေကသုပံ အနေက-
ဗျဉ္ဇနံ၊ တံ အနေကရသတာယ “သတရသ”န္တိ ဝုစ္စတိ၊ နာနာရသဘောဇနန္တိ
အတ္ထော။ သုဓာ ဝေ အန္တံ သုဓာဘောဇနံ ဒေဝါနံ အာဟာရော။ ယံ မယ’ဇ္ဇ
ပရိဘုတ္တန္တိ ယံ မယာ အဇ္ဇ အနုဘုတ္တံ။ “ယံ မယာ ပရိဘုတ္တ”န္တိ စ ဣဒံ “သတရသံ
သုဓန္တံ”န္တိ ဣတ္ထာပိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယံ မယာ အဇ္ဇ ဧတရဟိ
နိရောဓသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနဝသေန ဖလသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနဝသေန စ အစ္စန္တ-
မေဝ သန္တိ ပဏီတံ နိဗ္ဗာနသုခံ ပရိဘုဉ္ဇိယမာနံ၊ တံ ယထာ မတံ အဘိမတံ
သမ္ဘာဝိတံ၊ တဏှာ ရာဇကာလေ မယာ ပရိဘုတ္တံ သတရသဘောဇနံ ဒေဝတ္တ-
ဘာဝေ ပရိဘုတ္တံ သုဓန္တံ စ^၄ န မတံ နာဘိမတံ။ ကသ္မာ? ဣဒံ ဟိ အရိယ-
နိသေဝိတံ^၅ နိရုဓိသံ ကိလေသာနံ အဝတ္ထုဘူတံ၊ တံ ပန^၆ ပုထုဇ္ဇနသေဝိတံ
သာမိသံ ကိလေသာနံ ဝတ္ထုဘူတံ၊ တံ ဣမဿ သင်္ခမ္ပိ ကလမ္ပိ ကလဘာဂမ္ပိ
န ဥပေတိတိ။ ဣဒါနိ “ယံ မယ’ဇ္ဇ ပရိဘုတ္တ”န္တိ ဝုတ္တဓမ္မံ ဒေသေန္တော အပရိ-
မိတဒဿိနာ ဂေါတမေန၊ ဗုဒ္ဓေန သုဒေသိတော ဓမ္မော”တိ အာဟ။
တဿတ္ထော—အပရိမိတံ အပရိစ္ဆိန္တံ ဥပ္ပါဒဝယာဘာဝတော သန္တိ အသင်္ခတ-
ဓာတုံ သယန္တုဉ္ဇဏေန ပဿိ၊ အပရိမိတဿ အနန္တာပရိမေယျဿ
ဥေယျဿ ဒဿာဝိတိ တေန အပရိမိတဒဿိနာ ဂေါတမဂေါတ္ထေန

၁-ဓမ္မ.... (သီ)

၄-သုဓန္တံ (က)

ထေရဂါထာ-၄ ၁-၁၆

၂-အမတန္တိ (သီ)

၅-အရိယေဟိ သေဝိတံ (သီ)

၃-နတ္ထိ (သီ)

၆-ယံ ပန (?)

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန “ဗယံ ဝိရာဂံ အမတံ ပဏီတ”န္တိ စ^၁ “မဒနိဗ္ဗဒနော ပိပါသ-
ဝိနယော”^၂ “သဗ္ဗသင်္ခါရသမထော”တိ^၃ စ အာဒိနာ သုဠ၊ ဒေသိတော
ဓမ္မော၊ နိဗ္ဗာနံ မယာ အဇ္ဇ ပရိဘုတ္တန္တိ ယောဇနာ။

ပရိပုဏ္ဏကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဝိဇယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယဿာသဝါ ပရိက္ခိဏာတိ အာယသ္မတော ဝိဇယတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော ပိယဒဿိဿ ဘဂဝတော
ကာလေ ဝိဘဝသမ္ပန္နေ ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော သတ္တရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ
တဿ ထူပဿ ရတနခစိတံ ဝေဒိကံ ကာရေတွာ တတ္ထ ဥဋ္ဌာရံ ဝေဒိကာမဟံ
ကာရေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန အနေကသတေ အတ္တဘာဝေ မဏိ-
ဩဘာသေန ဝိစရိ။ ဧဝံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
သာဝတ္ထိယံ ပြာဟူဏကုလေ နိဋ္ဌတ္တိ၊ ဝိဇယောတိဿ နာမံ အဟောသိ။
သော ဝယပ္ပတ္တော ပြာဟူဏဝိဇ္ဇာသု နိပ္ပတ္တိံ ဂတော တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ
အရညာယတနေ ဈာနလာဘီ ဟုတွာ ဝိဟရန္တော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒံ သုတွာ
ဥပ္ပန္နပ္ပသာဒေါ သတ္ထု သန္တိကံ ဥပသင်္ကမိတွာ သတ္တာရံ ဝဋ္ဋိတွာ ကေမန္တံ
နိသီဒိ။ တဿ သတ္တာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သော ဓမ္မံ သုတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ
ပဋ္ဌပေတွာ န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဘါနေ-—

“နိဗ္ဗုတေ လောကနာထမ္ပိ၊ ပိယဒဿိနရုတ္တမေ။

ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ မုတ္တာဝေဒိမကာသဟံ။

မဏီဟိ ပရိဝါရေတွာ၊ အကာသိံ ဝေဒိမုတ္တမံ။

ဝေဒိကာယ မဟံ ကတွာ၊ တတ္ထ ကာလင်္ကတော အဟံ။

ယံ ယံ ယောနု’ပပဇ္ဇာမိ၊ ဒေဝတ္တံ အထ မာနသံ။

မဏီ ဓာရေန္တိ အာကာသေ၊ ပုညကမ္မဿိဒံ ဖလံ။

သောဠသိတော ကပ္ပသတေ၊ မဏိပ္ပဘာသနာမကာ။

ဆတ္တိံသာသိံသု ရာဇာနော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

၁-ခု ၁-၅၊ ၃၁၂-ပိဋ္ဌေသု။

၃-အံ ၂-၁၄၅၊ အံ ၃-၂၆၃-ပိဋ္ဌေသု။

၂-အံ ၁-၃၄၃၊ ၃ ၁-၂၅၄-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၄-ခု ၃-၁၀၉-ပိဋ္ဌေသု။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အညံ ဗျာကရောန္တော “ယဿာသဝါ ပရိန္တိဏာ”တိ
ဂါထံ အဘာသိ။

၉၂။ တတ္ထ ယဿာသဝါ ပရိန္တိဏာတိ ယဿ ဥတ္တမပုဂ္ဂလဿ ကာမာ-
သဝါဒယော စတ္တာရော အာသဝါ သဗ္ဗသော ခီဏာ အရိယမဂ္ဂေန ခေဝိတာ။
အာဟာရေ စ အနိဿိတောတိ ယော စ အာဟာရေ တဏှာဒိဋ္ဌိနိဿယေဟိ
အနိဿိတော အဂမိတော^၁ အနဇ္ဈာပန္နော၊ နိဒဿနမတ္ထံ၊ အာဟာရသီသေ-
နေတ္ထ စတ္တာရောပိ ပစ္စယာ ဂဟိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပစ္စယပရိယာယော ဝါ ဣမ
အာဟာရ-သဒ္ဓေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ “သုညတော အနိမိတ္တော စာ”တိ ဧတ္ထ
အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခောပိ ဂဟိတောယေဝ၊ တိဏိပိ စေတာနိ နိဗ္ဗာနသေဝ
နာမာနိ။ နိဗ္ဗာနဉ္စိ ရာဂါဒိနံ အဘာဝေန သုညံ၊ တေဟိ ဝိမုတ္တဉ္စာတိ^၂ သုညတ-
ဝိမောက္ခော၊ တထာ ရာဂါဒိနိမိတ္တာဘာဝေန သင်္ခါရနိမိတ္တာဘာဝေန စ အနိ-
မိတ္တံ၊ တေဟိ ဝိမုတ္တဉ္စာတိ အနိမိတ္တဝိမောက္ခော၊ ရာဂါဒိပဏိစိနံ အဘာဝေန
အပ္ပဏိဟိတံ၊ တေဟိ ဝိမုတ္တဉ္စာတိ အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခောတိ^၃ ဝုစ္စတိ။
ဖလသမာပတ္တိဝသေန တံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဝိဟရန္တဿ အယမ္ဗိ တိဝိဇော
ဝိမောက္ခော ယဿ ဂေါစရော။ အာကာသေဝ သံကုန္တာနံ၊ ပဗ္ဗံ တဿ
ဗုရန္တယန္တိ ယထာ အာကာသေဝန္တုန္တာနံ သကုဏာနံ “ဣမသ္မိံ ဌာနေ ပါဒေဟိ
အက္ကမိတွာ ဂတာ၊ ဣဒံ ဌာနံ ဥရေန ပဟရိတွာ ဂတာ၊ ဣဒံ သီသေန၊
ဣဒံ ပက္ခေဟိ”တိ^၄ န သက္ကာ ဉှတုံ^၅၊ ဝေမေဝ ဝေရူပဿ ဘိက္ခုနော
“နိရယပဒါဒိသု ဣမိနာ နာမ ပဒေန ဂတော”တိ ဉှပေတုံ စ န သက္ကာတိ။

ဝိဇယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဧရကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဗုဒ္ဓော ကာမာ ဧရကတိ အာယသ္မတော ဧရကတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိံ^၁ အယမ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ
ဥပစိနန္တော သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
ဝိညှတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ဒိသွာ ပသန္တမာနသော သတ္ထု ကိဉ္စိ
ဒါတဗ္ဗယုတ္တကံ အလဘန္တော “ဟန္တာဟံ ကာယသာရံ ပုညံ ကရိဿာမိ”တိ
သတ္ထု ဂမနမဂ္ဂံ သောဓေတွာ သမံ အကာသိ။ သတ္တာ တေန တထာကတံ မဂ္ဂံ

၁-အဂမိတော (သိ) ၂-တေဟိ သုညာ ဝိမုတ္တိ စာတိ (သိ) ၃-ဝိမောက္ခောတိ စ (သိ)
၄-ဣဒံ ဌာနံ သီသေန ဣဒံ ဥရေန ပဟရိတွာ ဣဒံ ပက္ခေဟိတိ (သိ) ၅-ပညာပေတုံ (သိ)

ပဋိပဋ္ဌိ။ သော တတ္ထ ဘဂဝန္တံ ဒိသွာ ပသန္နမာနသော ဝန္တိတွာ အဗ္ဗလိံ ပဂ္ဂယု
 ပသန္တစိတ္တော ယာဝ ဒဿနူပစာရသမတိက္ကမာ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ ပီတိံ အဝိဇ္ဇဟန္တော
 အဋ္ဌာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တော အပရာပရံ
 ပုညာနိ ကတွာ သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ
 သမ္ဘာဝနီယဿ ကုဋ္ဌုမ္ဘိယဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ **ရေကော**တိဿ နာမံ
 အဟောသိ အဘိရူပေါ ဒဿနီယော ပါသာဒိကော ဣတိကတ္တဗ္ဗတာသု ပရ-
 မေန ဝေယျတ္တိယေန သမန္နာဂတော။ တဿ မာတာပိတရော ကုလေန ရူပေန ၊
 အာစာရေန ဝယေန ကောသလ္လေန စ အနုစ္ဆရိကံ ဒါရိကံ အာနေတွာ
 ဝိဝါဟကမ္ပံ အကံသု။ သော တာယ သဒ္ဓိံ သံဝါသေန ဂေဟေ ဝသန္တော
 ပစ္ဆိမဘဝိကတ္တာ ကေနစိဒေဝ သံဝေဂဝတ္ထုနာ သံသာရေ သံဝိဂ္ဂမာနသော
 သတ္တု သန္တိကံ ဂန္တော ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိ။ တဿ သတ္တာ
 ကမ္မဋ္ဌာနံ အဒါသိ။ သော ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ကတိပယဒိဝသာတိက္ကမေန
 ဥက္ကဏ္ဍာဘိဘူတော ဝိဟာသိ။ အထ သတ္တာ တဿ စိတ္တပ္ပဝတ္တိံ ဥတွာ
 ဩဝါဒဝသေန **“ဗုဒ္ဓာ ကာမာ ရေကာ”**တိ ဂါထံ အဘာသိ။ သော တံ
 သုတွာ “အယုတ္တံ မယာ ကတံ၊ ယောဟံ ဧဝရူပဿ သတ္တု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ
 ဂဟေတွာ တံ ဝိဿဇ္ဇေန္တော၊ မိစ္ဆာဝိတက္ကဗဟုလော ဝိဟာသိ” န္တိ သံဝေဂ-
 ဇာတော ဝိပဿနာယ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
 တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“ဥတ္တရိတွာန နဒိကံ၊ ဝနံ ဂစ္ဆတိ စက္ခုမာ။

တမဒ္ဓသာသိံ သမ္ပုဒ္ဓိ၊ သိဒ္ဓတ္ထံ ဝရလက္ခဏံ။

ကုဒါလဝိဂ္ဂကမာဒါယ၊ သမံ ကတွာန တံ ပထံ။

သတ္တာရံ အဘိဝါဒေတွာ၊ သကံ စိတ္တံ ပသာဒယိံ။

စတုန္တုဝတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ မဂ္ဂဒါနသိဒ္ဓံ ဖလံ။

သတ္တပညာသကပ္ပမ္ပိ၊ ဧကော အာသိံ ဇနာမိပေါ။

နာမေန သုပ္ပဗုဒ္ဓေါတိ၊ နာယကော သော နရိဿရော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန” န္တိ။

အရဟာ ပန ဟုတွာ အညံ ဗျာကရောန္တော—

၁-ကဏ္ဍဗျာကတ္တဗျေသု (သိ)

၄-ဝိဿဇ္ဇိတွာ (သိ)

၂-ကုလနရူပေန (က)

၃-ကတံ မောဃာ (က)

၅-ဒု ၃-၁၉၁-ပိဋေ။

၉၃။ “ဒုက္ခာ ကာမာ ရေက၊
 န သုခါ ကာမာ ရေက။
 ယော ကာမေ ကာမယတိ၊
 ဒုက္ခံ သော ကာမယတိ ရေက။
 ယော ကာမေ န ကာမယတိ၊
 ဒုက္ခံ သော န ကာမယတိ ရေကာ”တိ—

တမေဝ ဘဂဝတာ ဝုတ္တဂါထံ ပစ္စုဒါဟာသိ။

တတ္ထ ဒုက္ခာ ကာမာတိ ဣမေ ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမာ ဒုက္ခဝတ္ထု-
 တာယ ဝိပရိကာမဒုက္ခသံသာရဒုက္ခသဘာဝတော စ ဒုက္ခာ ဒုက္ခမာ ၂ ဒုက္ခ-
 နိဗ္ဗတ္တိကာ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “အပ္ပဿာဒါ ကာမာ ဗဟုဒုက္ခာ ဗဟုပါယာသာ၊
 အာဒိနဝေါ ဧတ္ထ ဘိယျော”တိအာဒိ ၇။ ရေကတိ ပဌမံ တာဝ ဘဂဝါ တံ
 အာလပတိ၊ ပစ္ဆာ ပန ထေရော အတ္တာနံ နာမေန ကထေသိ။ န သုခါ
 ကာမာတိ ကာမာ နာမေတေ ဇာနန္တဿ သုခါ န ဟောန္တိ၊ အဇာနန္တဿ
 ပန သုခတော ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ ယထာဟ “ယော သုခံ ဒုက္ခတော အဋ္ဌာ၊ ဒုက္ခမဒ္ဓန္တိ
 သလ္လတော”တိအာဒိ ၁။ ယော ကာမေ ကာမယတိ၊ ဒုက္ခံ သော ကာမယတိတိ
 ယော သတ္တော ကိလေသကာမေန ၆ ဝတ္ထုကာမေ ကာမယတိ၊ တဿ တံ
 ကာမနံ သမ္ပတိ သပရိဋ္ဌာဟတာယ၊ အာယတိံ အပါယဒုက္ခဟေတုတာယ စ
 ဝဇ္ဇဒုက္ခဟေတုတာယ စ ဒုက္ခံ။ ဝတ္ထုကာမာ ပန ဒုက္ခဿ ဝတ္ထုဘူတာ။ ဣတိ
 သော ဒုက္ခသဘာဝံ ဒုက္ခနိမိတ္တံ ဒုက္ခဝတ္ထု၌ ကာမယတိတိ ဝုတ္တော။ ဣတရံ
 ပဋိပက္ခဝသေန တမေဝတ္ထံ ၇ ဉ္ဇပေတုံ ဝုတ္တံ၊ တဿ တဿတ္တော ဝုတ္တဝိပရိယာ-
 ယေန ဝေဒိတဗျော။

ရေကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ကာမယတိ ရေက (သီ)

၃-ဝိ ၂-၁၇၅၊ မ ၁-၁၀၂-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၅-သံ ၂-၄၀၉၊ ခ ၁-၂၂၇၊ ခ ၂-၃၄၄-ပိဋ္ဌေသု။

၇-ဣတရပဋိပက္ခဝသေန စေဝ ဝတ္ထု (သီ)

၂-ဒုက္ခာ ဒုက္ခာ ကာမာ (သီ)

၄-ဒက္ခံ (သီ)

၆-ကိလေသကာမေ (သီ)

၄-မေတ္တဇိတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

နမော ဟိ တဿ ဘဂဝတောတိ အာယသ္မတော မေတ္တဇိတ္တေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သော ကိရ အနောမဒဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ
 နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော သာသနေ အဘိပ္ပသန္တော ဟုတွာ ဗောဓိရုက္ခဿ
 ဣဋ္ဌကာဟိ ဝေဒိကံ စိနိတွာ သုဓာပရိကမ္ဘံ ကာရေသိ။ သတ္တာ တဿ
 အနုမောဒနံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
 မဂဓရဋ္ဌေ အညတရဿ ဗြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ မေတ္တဇိတိဿ
 နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ကာမေသု အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ တာပသ-
 ပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ အရညေ ဝိဟရန္တော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒံ သုတွာ ပုဗ္ဗဟေတုနာ စောဒိယ-
 မာနော သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တော ပဝတ္တိနိဝတ္တိယော^၁ အာရဗ္ဘ ပဉ္စ ပုစ္ဆိတွာ
 သတ္တာရာ ပဉ္စေ ဝိဿဇ္ဇိတေ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ
 အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော^၂—

“အနောမဒဿိမုနိနော၊ ဗောဓိဝေဒိမကာသဟံ။
 သုဓာယ ဝိဇ္ဇံ ဒတွာန၊ ပါဏိကမ္ဘံ အကာသဟံ။
 ဒိသ္မာ တံ သုကတံ ကမ္ဘံ၊ အနောမဒဿိ နရုတ္တမော။
 ဘိက္ခုသံဃေ ဌိတော သတ္တာ၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။
 ဣမိနာ သုဓကမ္မေန၊ စေတနာပဏိဝိဟိ စ။
 သမ္ပတ္တိံ အနုဘောတွာန၊ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿတိ။
 ပသန္တမုခဝဏ္ဏောမိ၊ ဧကဂ္ဂေါ သုသမာဟိတော။
 ဓာရေမိ အန္တိမံ ဒေဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနော။
 ဣတော ကပ္ပသတေ အာသိ၊ ပရိပုဏ္ဏေ အနုနကေ။
 ရာဇာ သဗ္ဗသနော နာမ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ သတ္တာရံ ထောမေန္တော—

၉၄။ “နမော ဟိ တဿ ဘဂဝတော၊ သကျုပ္ပတ္တဿ သိရိမတော။
 တေနာယံ အဂ္ဂပ္ပတ္တေန၊ အဂ္ဂဓမ္မော^၃ သုဒေသိတော”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ နမောတိ နမက္ကာရော။ ဟိတိ နိပါတမတ္တံ။ တဿာတိ ယော သော
ဘဂဝါ သမတ္တိံသပါရမိယော ပူရေတွာ သဗ္ဗကိလေသေ ဘဉ္ဇိတွာ အနတ္တရံ
သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ သကျရာဇဿ ပုတ္တောတိ သကျပုတ္တော။ အနည-
သာဓာရဏာယ ပုညသမ္ပတ္တိယာ စ သမ္ဘာဝိတော ဥတ္တမာယ ရူပကာယသိရိ-
ယာ ဓမ္မကာယသိရိယာ စ သမန္တာဂတတ္တာ သိရိမာ။ တဿ ဘဂဝတော
သကျပုတ္တဿ သိရိမတော နမော အတ္ထု။ တံ နမာမိတိ အတ္တော။ တေနာတိ
တေန ဘဂဝတာ။ အယန္တိ တဿ ဓမ္မဿ အတ္တနော ပစ္စက္ခတာယ ဝဒတိ။
အဂ္ဂပ္ပတ္တေနာတိ အဂ္ဂံ သဗ္ဗညုတံ၊ သဗ္ဗေဟိဝါ ဂုဏေဟိ အဂ္ဂဘာဝံ သေဋ္ဌဘာဝံ
ပတ္တေန။ အဂ္ဂဓမ္မောတိ အဂ္ဂေါ ဥတ္တမော နဝရိဓလောကုတ္တရော ဓမ္မော သုဠု
အဝိပရိတံ ဒေသိတော ပဝေဒိတောတိ။

မေတ္တဇိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-စက္ခုပါလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အန္တောဟံ ဟတနေတ္တောသ္မိတိ အာယသ္မတော စက္ခုပါလတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? သောဝိ ပရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
ဘဝေ ပညာနိ ကရောန္တော သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဘဂဝတိ ပရိနိဗ္ဗုတေ ထူပမဟေ ကယိရမာနေ
ဥမာပုပ္ဖံ ဂဟေတွာ ထူပံ ပူဇေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော
ဇုမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ မဟာသုဝဏ္ဏဿ နာမ ကုဋုမ္ဘိကဿ ပုတ္တော
ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ ပါလောတိ နာမမကံသု။ မာတာ တဿ အာဓာ-
ဝိတွာ ပရိဓာဝိတွာ ဝိစရဏကာလေ အညံ ပုတ္တံ လဘိ။ တဿ မာတာပိတရော
ဂူဠပါလောတိ နာမံ ကတွာ ဇုတရံ မဟာပါလောတိ ဝေါဟရိံသု။
အထ တေ ဝယပ္ပတ္တေ သရဗန္ဓနေန ဗန္ဓိံသု။ တသ္မိံ သမယေ သတ္တာ
သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ။ တတ္ထ မဟာပါလော ဇေတဝနံ
ဂစ္ဆန္တေဟိ ဥပါသကေဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဟာရံ ဂန္တာ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ
ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ကုဋုမ္ဘာရံ ကနိဋ္ဌဘာတိကဿေဝ ဘာရံ ကတွာ သယံ
ပဗ္ဗဇိတွာ လဒ္ဓုပသမ္ပဒေါ အာစရိယုပဇ္ဈာယာနံ သန္တိကေ ပဉ္စဝဿာနိ
ဝသိတွာ ဝုဋ္ဌဝဿော ပဝါရေတွာ သတ္ထု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ

သဗ္ဗိမတ္တေ သဟာယဘိက္ခု၊ လဘိက္ခာ တေဟိ သဗ္ဗိ ဘာဝနာနုကူလံ ဝသနဋ္ဌာနံ
 ပရိယေသန္တော အညတရံ ပစ္စန္နဂါမံ နိဿာယ ဂါမဝါသိကေဟိ ဥပါသကေဟိ
 ကာရေတွာ ဒိန္နာယ အရညာယတနေ ပဏ္ဏသာလာယ ဝသန္တော သမဏ-
 ဓမ္မံ ကရေတိ။ တဿ အက္ခိရောဂေါ ဥပ္ပန္နော။ ဝေဇ္ဇော ဘေသဇ္ဇံ သမ္ပာ-
 ဒေတွာ အဒါသိ။ သော ဝေဇ္ဇေန ဝုတ္တဝိဓာနံ န ပဋိပဋိ။ တေနဿ ရောဂေါ
 ဝဗ္ဗိ။ သော “အက္ခိရောဂဝူပသမနတော ကိလေသရောဂဝူပသမနမေဝ မယံ
 ဝရ”န္တိ အက္ခိရောဂံ အဇ္ဈုပေက္ခိတွာ ဝိပဿနာယယေဝ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော
 အဟောသိ။ တဿ ဘာဝနံ ဥဿုက္ကာပေန္တဿ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ အက္ခိနိ စေဝ
 ကိလေသာ စ ဘိဇ္ဇိသု။ သော သုက္ခဝိပဿကော အရဟာ အဟောသိ။
 တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော—

“နိဗ္ဗုတေ လောကမဟိတေ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟေ။

သိဒ္ဓတ္ထမိ ဘဂဝတိ၊ မဟာထူပမဟော အဟု။

မဟေ ပဝတ္ထမာနမိ၊ သိဒ္ဓတ္ထဿ မဟေသိနော။

ဥမာပုပ္ဖံ ဂဟေတွာန၊ ထူပမိ အဘိရောပယိ။

စတုန္ဒရတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိ။

ဒုဂ္ဂတိ နာဘိဇာနာမိ၊ ထူပပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ဣတော စ နဝမေ ကပ္ပေ၊ သောမဒေဝသနာမကာ။

ပဇ္ဇာသီတိသု ရာဇာနော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အထ ထေရေ အက္ခိရောဂေန ဝိဟာရေ ဩဟိနေ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ဂတေ
 ဘိက္ခု၊ ဒိဿာ ဥပါသကာ “ကဿာ ထေရော နာဂတော”တိ ပုစ္ဆိတွာ တမတ္ထံ
 သုတွာ သောကာဘိက္ခုတာ ပိဏ္ဍပိတံ ဥပနေတွာ “ဘန္တေ ကိဉ္စိ မာ စိန္တယိတ္ထ၊
 ဣဒါနိ မယမေဝ ပိဏ္ဍပိတံ အာနေတွာ ဥပဋ္ဌဟိဿာမာ”တိ တထာ၊
 ကရေန္တိ။ ဘိက္ခု ထေရဿ ဩဝါဒေ ဌတွာ နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ
 ပတွာ ဝုဋ္ဌဝဿာ ပဝါရေတွာ “သတ္တာရံ ဝဉ္စိတုံ သာဝတ္ထိ” ဂမိဿာမ
 ဘန္တေ”တိ အာဟံသု။ ထေရော “အဟံ ဒုဗ္ဗလော အစက္ခုကော၊ မဂ္ဂေါ စ
 သဥပဒ္ဓဝေါ၊ မယာ သဗ္ဗိ ဂစ္ဆန္တာနံ တုမှာကံ ပရိယယော ဘဝိဿတိ၊ တုမေ
 ပဌမံ ဂစ္ဆထ၊ ဂန္တာ သတ္တာရံ မဟာထေရေ စ မမ ဝန္တနာယ ဝန္တထ၊ စူဠပါလဿ

မမ ပဝတ္တိံ ကထေတွာ^၁ ကဋ္ဌိ ပုရိသံ ပေသေယျာတာ”တိ အာဟ။ တေ ပုနပိ ယာစိတွာ ဂမနံ အလဘန္တာ “သာဓူ”တိ ပဋိဿုဏိတွာ သေနာသနံ သံသာမေတွာ ဥပါသကေ အာပုစ္ဆိတွာ အနုက္ကမေန ဇေတဝနံ ဂန္တာသတ္တာရံ မဟာထေရေ စ တဿ ဝန္တနာယ ဝန္တိတွာ ဒုတိယဒိဝသေ သာဝတ္ထိယံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ^၂ စူဠပါလဿ တံ ပဝတ္တိံ ဝတွာ တေန “အယံ ဘန္တေ မယံ ဘာဂိ-
နေယျော ပါလိတော နာမ၊ ဣမံ ပေသိဿာမီ”တိ^၃ ဝုတ္တေ “မဂ္ဂေါ သပရိ-
ဿယော၊ န သက္ကာ ဧကေန ဂဟဋ္ဌေန ဂန္တု၊ တသ္မာ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော”တိ တံ ပဗ္ဗာဇေတွာ ပေသေသုံ။ သော အနုက္ကမေန ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္တာ အတ္တာနံ တဿ အာရောစေတွာ တံ ဂဟေတွာ အာဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ အညတရဿ ဂါမဿ သာမန္တာ အရညဋ္ဌာနေ ဧကိဿာ ကဋ္ဌဟာရိယာ ဂါယန္တိယာ သဒ္ဓိ သုတွာ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော ဟုတွာ ယဋ္ဌိကောဋီ^၄ ဝိဿဇေတွာ “တိဋ္ဌထ ဘန္တေ မုဟုတ္တံ ယာဝါဟံ အာဂစ္ဆာမီ”တိ ဝတွာ တဿာ သန္တိကံ ဂန္တာ တတ္ထ သီလဝိပတ္တိံ^၅ ပါပုဏိ။ ထေရော ဣဒါနိမေဝ ဣတ္ထိယာ ဂိတသဒ္ဓေါ သုတော၊ သာမဏေရော စ စိရာယတိ၊ နူန^၆ သီလဝိပတ္တိံ ပတ္တောဘဝိဿတိ”တိ စိန္တေသိ။ သောပိ အာဂန္တာ “ဂစ္ဆာမ ဘန္တေ”တိ အာဟ။ ထေရော “ကိံ ပါပေါ ဇာတောသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ သာမဏေရော တုဏှိ ဟုတွာ ပုန ပုစ္ဆိတောပိ န ကထေသိ၊ ထေရော “တာဒိသေန ပါပေန မယံ ယဋ္ဌိဂဟဏကိစ္စံ နတ္ထိ၊ ဂစ္ဆ တွ”န္တိ ဝတွာ ပုန တေန “ဗဟုပရိဿယော မဂ္ဂေါ၊ တုမေ စ အန္တာ၊ ကထံ ဂမိဿတာ”တိ ဝုတ္တေ “ဗာလ ဣဓေဝ မေ နိပဋိတွာ မရန္တဿာပိ အပရာ-
ပရံ ပရိဝတ္တေန္တဿာပိ^၇ တာဒိသေန ဂမနံ နာမ နတ္ထိ”တိ ဣမမတ္ထံ ဒသေန္တော—

၉၅။ “အန္တောဟံ ဟတနေတ္တောသ္မိ၊ ကန္တာရဗ္ဗါနပက္ခန္တော၊
သယမာနောပိ ဂစ္ဆိဿံ၊ န သဟာယေန ပါပေန”တိ—

ဂါထံ အဘာသိတ္ထ။

တတ္ထ အန္တောတိ စက္ခုဝိကလော။ ဟတနေတ္တောတိ ဝိနဋ္ဌစက္ခုကော၊ တေန “ပယောဂဝိပတ္တိဝသေနာဟံ ဥပဟတနေတ္တတာယ အန္တော၊ န ဇစ္စန္ဒ-
ဘာဝေနာ”တိ ယထာဝုတ္တံ အန္တဘာဝံ ဝိသေသေတိ။ အထ ဝါ “အန္တော”တိ ဣဒံ

၁-ပဝတ္တိံ ဝတွာ အကွမံ ကထေတွာ (သိ) ၂-စရန္တာ (သိ) ၃-ပေသိဿာမိ နန္တိ (က)
၄-နန (က) ၅-ပဝဇ္ဇေန္တဿာပိ (သိ) ၆-ကန္တာရဗ္ဗါနပက္ခန္တော (သိ)

“အန္တေ ဇိဏ္ဏေ မာတာပိတရော ပေါသေတိ”တိအာဒိသု^၁ ဝိယ မံသစက္ခု-
 ဝေကလ္လဒီပနံ၊ “သဗ္ဗေပိမေ ပရိဗ္ဗာဇကာ အန္တာ အစက္ခုကာ”^၂ “အန္တော ကေစက္ခု
 ဦစက္ခု”တိအာဒိသု^၃ ဝိယ န ပညာစက္ခုဝေကလ္လဒီပနန္တိ ဒသေတုံ “ဟတ-
 နေတ္ထောသ္မိ”တိ^၄ ဝုတ္တံ၊ တေန မုချမေဝ အန္တဘာဝံ ဒသေတိ။ ကန္တာရဒွါန-
 ပက္ခန္ဓောတိ ကန္တာရေ ဝိဝနော^၅ ဒီဃမဂ္ဂံ အနုပဝိဋ္ဌော၊ န ဇာတိကန္တာရာဒိဂဟနံ
 သံသာရဒွါနံ ပဋိပန္နောတိ အဓိပ္ပါယော။ တာဒိသံ ဟိ ကန္တာရဒွါနံ အယံ
 ထေရော သမတိက္ကမိတွာ ဌိတော၊ သယမာနောပီတိ သယန္တောပိ၊ ပါဒေသု
 အဝဟန္တေသု ဥရေန ဇဏ္ဍုကာဟိ စ ဘူမိယံ သံသာရန္တော^၆ ပရိဝတ္ထေန္တောပိ
 ဂစ္ဆေယျံ။ န သဟာယေန ပါပေနာတိ တာဒိသေန ပါပပုဂ္ဂလေန သဟာယ-
 ဘူတေန သဒ္ဓိံ န ဂစ္ဆိဿန္တိ ယောဇနာ။ တံ သုတွာ ဣတရော သံဝေဂ-
 ဇာတော “ဘာရိယံ ဝတ မယာ သာဟသိကကမ္ပံ ကတ”န္တိ ဗာဟာ ပဋ္ဌယု
 ကန္တန္တော ဝနသဏ္ဍံ ပက္ခန္ဓော စ^၇ အဟောသိ။ အထ ထေရဿ သီလ-
 တေဇေန ပဏ္ဍုကမ္မလသီလာသနံ ဥဏှာကာရံ ဒသေသိ။ တေန သက္ကော
 တံ ကာရဏံ ဥတွာ ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္တော သာဝတ္ထိဂါမိပုရိသံ ဝိယ အတ္တာနံ
 ဣပေတွာ ယဋ္ဌိကောဋိံ ဂဏှန္တော မဂ္ဂံ သဒ္ဓိပိတွာ တဒဟေဝ သာယနေ
 သာဝတ္ထိယံ ထေရံ နေတွာ တတ္ထ ဇေတဝနေ စူဠပါလိတေန ကာရိတာယ
 ပဏ္ဍုသာလာယ ဖလကေ နိသီဒါပေတွာ တဿ သဟာယဝဏ္ဏေန ထေရဿ
 အာဂတဘာဝံ ဇာနာပေတွာ ပက္ကာမိ၊ စူဠပါလိတောပိ တံ ယာဝဇီဝံ သက္ကစ္စံ
 ဥပဋ္ဌာသိတိ။

စက္ခုပါလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ခဏ္ဍသုမနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ကေပုပ္ဖံ စဇိတွာနာတိ အာယသ္မတော ခဏ္ဍသုမနတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ^၁ သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ
 နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော သတ္တရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ တဿ ထူပဿ သမန္တတော
 စန္ဒနဝေဒိကာယ ပရိက္ခိပိတွာ မဟန္တံ ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန
 ဒေဝမနုဿေသု ဥဋ္ဌာရံသမ္ပတ္တိံ^၂ အနုဘဝန္တော ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ

၁-မ ၂-၂၄၂-ပိဋေ။	၂-၃ ၁-၁၅၉-ပိဋေ ထောက် ဝိသဒိသံ။	၃-အံ ၁-၁၂၆-ပိဋေ။
၄-အန္တောဟံ ဟာနန္တောသ္မိတိ (က)	၅-ကန္တာရေ ဝိယ ဝနော (သီ)	၆-သယန္တော (သီ)
၇-န ဂစ္ဆေယျံ (သီ)	၈-ဝနသဏ္ဍံ ပက္ခန္တော တထာပက္ခန္တောဝ (သီ)	

ကုဋ္ဌုတ္တိကကုလေ နိဗ္ဗတ္တော သတ္တရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ ကနကထူပံ ဥဒ္ဓိဿ ရညာ ပုဗ္ဗ-
ပူဇာယ ကယိရမာနာယ ပုပ္ဖါနိ အလဘန္တော ဧကံ ခဏ္ဍသုမနပုပ္ဖံ ဒိသ္မာ မဟတာ
မူလေန တံ ကိဏိတွာ ဂဏ္ဍန္တော စေတိယေ ပူဇံ ကရေန္တော ဥဋ္ဌာရံ ပီတိ-
သောမနဿံ ဥပ္ပါဒေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
အသီတိ ဝဿကောဋီယော သဂ္ဂသုခံ^၁ အနဘဝိတွာ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ပါဝါယံ
မလ္လရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ ဇာတကာလေ ဂေဟေ ခဏ္ဍသက္ခရာ သုမနပုပ္ဖါနိ
စ ဥပ္ပန္နာနိ အဟေသုံ။ တေနဿ ခဏ္ဍသုမနောတိ နာမမကံသု။ သော
ဝိညတံ ပတ္တော ဘဂဝတိ ပါဝါယံ စန္ဒဿ အဗ္ဗဝနေ ဝိဟရန္တေ ဥပသင်္ကမိတွာ
ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရေန္တော
နစိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၂—

“ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။
ဇလိတွာ အဂ္ဂိက္ခန္တောဝ၊ သမ္မုဒ္ဓေါ ပရိနိဗ္ဗုတော။

နိဗ္ဗုတေ စ မဟာဝိရေ၊ ထူပေါ ဝိတ္တာရိကော အဟု။
ဒူရတောဝ ဥပဋ္ဌေန္တိ၊ ဓာတုဂေဟဝရုတ္တမေ။

ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ အကံ^၃ စန္ဒနဝေဒိကံ။
ဒိဿတိ ထူပခန္တော စ၊ ထူပါနုစ္ဆရိကော တဒါ။

ဘဝေ နိဗ္ဗတ္တမာနမ္ပိ၊ ဒေဝတ္ထေ အထ မာနသေ။
ဩမတ္တံ မေ န ပဿာမိ၊ ပုဗ္ဗကမ္မဿိဒံ^၄ ဖလံ။

ပဉ္စဒသကပ္ပသတေ၊ ဣတော အဋ္ဌ ဇနာ အဟုံ^၅။
သဗ္ဗေ သမတ္တနာမာ^၆ တေ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပုရိမဇာတိံ အနုဿရန္တော တတ္ထ
အတ္တနော သုမနပုပ္ဖပရိစ္စာဂဿ သဂ္ဂသမ္ပတ္တိနိမိတ္တတံ နိဗ္ဗာနပနိဿယတံ စ
ဒိသ္မာ ဥဒါနဝသေန တမတ္တံ ပကာသေန္တော—

၉၆။ “ဧကပုပ္ဖံ စဇိတွာန၊ အသီတိ ဝဿကောဋီယော။
သဂ္ဂေသု ပရိစာရေတွာ၊ သေသကေနမ္ပိ နိဗ္ဗုတော”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

၁-အဂ္ဂသုခံ (က) ၂-၃ ၃-၁၀၉-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၃-အကရိ (က) ၄-ပုပ္ဖကမ္မဿိဒံ (က)
၅-ပဉ္စသတေ ဒသေ ကပ္ပေ၊ သတေတော အဋ္ဌ ဇနာ ဗဟု (သိ) ၆-သဂ္ဂေနာမာ (သိ)

တတ္ထ ဧကပုပ္ဖန္တိ ဧကံ ကုသုမံ၊ တံ ပန ဣဓ သုမနပုပ္ဖံ အဓိပ္ပေတံ။
 စဇိတွာနာတိ သတ္ထု၊ ထူပပူဇာကရဏဝသေန ပရိစ္စဇိတွာ ပရိစ္စာဂဟေတု။
 အသီတိ ဝဿကောဋ္ဌိယောတိ မနုဿဂဏနာယ ဝဿာနံ အသီတိ ကောဋ္ဌိ-
 ယော၊ အစ္စန္တသံယောဂေ စေတံ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဣဒဉ္စ ဆသု ကာမသဂ္ဂေသု
 ဒုတိယေ အပရာပရုပ္ပတ္တိဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တသ္မာ သဂ္ဂေသုတိ
 တာဝတိံသသင်္ခါတေ သဂ္ဂလောကေ၊ ပုနပျုနံ ဥပ္ပဇ္ဇနဝသေန ဟေတ္ထ ဗဟုဝစနံ။
 ပရိစာရေတွာတိ ရူပါဒိသု အာရမ္မဏေသု ဣန္ဒြိယာနိ ပရိစာရေတွာ သုခံ
 အနုဘဝိတွာ၊ ဒေဝစ္ဆရာဟိ ဝါ အတ္တာနံ ပရိစာရေတွာ ဥပဋ္ဌာပေတွာ။ သေသ-
 ကေနမှိ နိဗ္ဗုတောတိ ပုပ္ဖပူဇာယ ဝသေန ပဝတ္တကုသလစေတနာသု ဘဝ-
 သမ္ပတ္တိဒါယကကမ္မတော သေသေန ယံ တတ္ထ ဝိဝေဇ္ဇပနိဿယဘူတံ၊ တံ
 သန္ဓာယ ဝဒတိ။ ဗဟူ ဟိ တတ္ထ ပုဗ္ဗာပရဝသေန ပဝတ္တာ စေတနာ။
 သေသကေနာတိ ဝါ တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသေန၊ အပရိက္ခိ-
 ဏေယေဝ တသ္မိံ ကမ္မဝိပါကေ နိဗ္ဗုတော အမှိ၊ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန
 ပရိနိဗ္ဗုတောသ္မိံ။ ဧတေန ယသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ဌတွာ အတ္တနာ အရဟတ္တံ
 သစ္စိကတံ၊ သောပိ စရိမတ္တဘာဝေါ တဿ ကမ္မဝိပါကောတိ ဒဿေတိ။
 ယာဒိသံ သန္ဓာယ အညတ္တာပိ “တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသေနာ”တိ?
 ဝုတ္တံ။

ခဏ္ဍသုမနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-တိဿတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဟိတွာ သတပလံ ကံသန္တိ အာယသ္မတော တိဿတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော
 ကာလေ ယာနကာရကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညှတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ ဘဂဝန္တံ
 ဒိဿာ ပသန္ဓမာနသော စန္ဒနခဏ္ဍေန ဖလကံ ကတွာ ဘဂဝတော ဥပနာမေသိ၊
 တဉ္စ ဘဂဝါ ပရိဘုဉ္စိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
 ရောရုဝနဂရေ ရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ပိတရိ ကာလင်္ဂတေ
 ရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌိတော မိမ္ဗိသာရရညော အဒိဋ္ဌသဟာယော ဟုတွာ တဿ
 မဏိမုတ္တာဝတ္ထာဒိနိ ပဏ္ဏာကာရာနိ ပေသေသိ။ တဿ ရာဇာ မိမ္ဗိသာရော

ပုညဝန္တတံ သုတွာ ပဋိပါဘတံ ပေသေန္တော စိတ္တပဋ္ဌေ ဗုဒ္ဓစရိတံ သုဝဏ္ဏပဋ္ဌေ စ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် လိခါပေတွာ ပေသေသိ။ သော တံ ဒိသွာ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရတာယ ပစ္ဆိမဘဝိကတာယ စ စိတ္တပဋ္ဌေ ဒသေန္တံ ဗုဒ္ဓစရိတံ သုဝဏ္ဏပဋ္ဌေကေ လိခိတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒက္ခမဉ္စ ဩလောကေတွာ ပဝတ္တိနိဝတ္တိယော သလ္လက္ခေတွာ သာသနက္ခမံ ဟဒယေ ဌပေတွာ သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ “ဒိဋ္ဌော မယာ ဘဂဝတော ဝေသော၊ သာသနက္ခမော” စ ဧကပဒေသေန ဣတော၊ ဗဟုဒုက္ခာ ကာမာ ဗဟုပါယာသာ၊ ကိံ ဒါနိ မယံ ဃရာဝါသေနာ”တိ ရဇံ ပဟာယ ကေသမသ္မံ ဩဟာရေတွာ၊ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္စာဒေန္တော ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဓိဿ ပဗ္ဗဇိတွာ မတ္တိကာပတ္တံ ဂဟေတွာ ရာဇာ ပုတ္တုသာတိ၊^၁ ဝိယ မဟာဇနဿ ပရိဒေဝန္တဿေဝ နဂရတော နိက္ခမိတွာ အနက္ခမေန ရာဇဂဟံ ဂန္တော တတ္ထ သပ္ပသောဏ္ဍိကပဗ္ဗာရေ ဝိဟရန္တံ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဋ္ဋိတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ သတ္တာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သော ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ယုတ္တပ္ပယုတ္တော ဝိဟရန္တော ဝိပဿနံ ဥဿုကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော—

“ယာနကာရော ပုရေ အာသိ၊ ဒါရုကဓမ္မေ သုသိက္ခိတော။

စန္ဒနံ ဖလကံ ကတွာ၊ အဒါသိ လောကဗန္ဓုနော။

ပဘာသတိ ဣဒံ ဗျုပ္ပံ၊ သုဝဏ္ဏဿ သုနိဗ္ဗိတံ။

ဟတ္ထိယာနံ အဿယာနံ၊ ဒိဗ္ဗယာနံ ဥပဋ္ဌိတံ။

ပါသာဒါ သိဝိကာ စေဝ၊ နိဗ္ဗတ္တန္တိ ယဒိစ္စကံ။

အက္ခုပ္ပံ ရတနံ^၂ မယံ၊ ဖလကဿ ဣဒံ ဖလံ။

ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ဖလကံ ယမဟံ ဒဒိ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလကဿ ဣဒံ ဖလံ။

သတ္တပညာသကပ္ပမိ၊ စတုရော နိဗ္ဗိတာဝယာ^၆။

သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဥဒါနဝသေန အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ကထေန္တော—

၁-သာသနက္ခမော (က)

၃-ပုတ္တုသာတိ (က)

၅-အာကာသရတနံ (သိ)

၂-ဩဟာရိတွာ (က)

၄-၃ ၃-၁၉ ၂-ဝိဇ္ဇေ

၆-စက္ကဝတ္တော သန္တနာမကာ (သိ)

၉၇။ “ဟိတွာ သတပလံ ကံသံ၊ သောဝဏ္ဏံ သတရာဇိကံ။
အဂ္ဂဟိံ မတ္တိကာပတ္တံ၊ ဣဒံ ဒုတိယာဘိသေစန”န္တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ဟိတွာတိ ပရိစ္စဇိတွာ။ သတပလန္တိ သတံ ပလာနိ ယဿ၊ တံ သတ-
ပလပရိမာဏံ။ ကံသန္တိ ထာလံ^၁။ သောဝဏ္ဏန္တိ သုဝဏ္ဏမယံ။ သတရာဇိကန္တိ
ဘိတ္တိဝိစိတ္တတာယ^၂ စ အနေကရူပရာဇိဝိစိတ္တတာယ စ အနေကလေခါယုတ္တံ။
အဂ္ဂဟိံ မတ္တိကာပတ္တန္တိ ဧဝရူပေ မဟာရဟေ ဘာဇနေ ပုဗ္ဗေ ဘုဉ္ဇိတွာ ဗုဒ္ဓါနံ
ဩဝါဒံ ကရောန္တော “ဣဒါနာဟံ တံ ဆဇ္ဇေတွာ မတ္တိကာမယပတ္တံ အဂ္ဂဟေသိ”။
အဟော သာဓု မယာ ကတံ၊ အရိယဝတံ အနုဋ္ဌိတ”န္တိ ဘာဇနကိတ္တနာပဒေ-
သေန ရဇ္ဇပရိစ္စာဂံ ပဗ္ဗဇ္ဇပဂမနဉ္စ အနုမောဒန္တော ဝဒတိ။ တေနာဟ “ဣဒံ
ဒုတိယာဘိသေစန”န္တိ။ ပဌမံ ရဇ္ဇောဘိသေစနံ ဥပါဒါယ ဣဒံ ပဗ္ဗဇ္ဇပဂမနံ မမ
ဒုတိယံ အဘိသေစနံ။ တဉ္စိ ရာဂါဒီဟိ သံကိလိဋ္ဌံ သာသကံ သပရိသကံ ကမ္မံ^၄
အနတ္ထသဉ္စိတံ ဒုက္ခပဋိဗ္ဗန္တိ နိဟိနံ၊ ဣဒံ ပန တံဝိပရိယာယတော ဥတ္တမံ
ပဏီတန္တိ အဓိပ္ပါယော။

တိဿတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-အဘယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ရှုပံ ဒိသွာ သတိ ဗုဒ္ဓာတိ အာယသ္မတော အဘယတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိ? သောပိ ပရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
ဝိဝဇ္ဇပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော သုမေဓဿ ဘဂဝတော ကာလေ
ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သုမေဓံ ဘဂဝန္တံ ဒိသွာ
ပသန္တစိတ္တော သဠလပုပ္ဖေဟိ ပူဇမကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝေသု
နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ သုဂတီသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ^၅
ဗုဒ္ဓါပြါဒေ သာဝတ္ထိယံ မြာဟူဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အဘယောတိ လဒ္ဓ-
နာမော ဝိညတံ ပတ္တော ဟေတုသမ္ပတ္တိယာ စောဒိယမာနော ဧကဒိဝသံ
ဝိဟာရံ ဂတော သတ္ထု ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ကတ-
ပုဗ္ဗကိစ္စော ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော ဝိဟရတိ။ အထဿ ဧကဒိဝသံ

၁-ကံသတာလံ (သိ)၊ တာလံ (က)

၃-ရာဇိနိ (သိ)

၂-ဝိဘတ္တိဝိစိတ္တတာယ (သိ)

၄-ကိလိဋ္ဌံ သာဉ္စိကသဒိသံ တံ ကမ္မံ (က)

ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌဿ အလင်္ကတပဋိယတ္တံ မာတုဂါမံ ဒိသွာ အယောနိသော-
မနသိကာရဝသေန တဿ ရူပံ အာရဗ္ဘ ဆန္ဒရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဈိ၊ သော ဝိဟာရံ
ပဝိသိတွာ “သတိ” ဝိဿဇ္ဇိတွာ ဩလောကေန္တဿ ရူပါရမ္မဏေ မယံ
ကိလေသော ဥပ္ပန္နော၊ အယုတ္တံ မယာ ကတ”န္တိ အတ္တနော စိတ္တံ နိဂ္ဂဏန္တော
တာဝဒေဝ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ” —

“သုမေဓော နာမ နာမေန၊ သယမ္ဘူ အပရာဇိတော။

ဝိဝေကမနုဗြူဟန္တော၊ အဇ္ဈောဂဟိ မဟာဝနံ။

သဠလံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသွာ၊ ဂန္ထိတွာန ဝဋ်သကံ။

ဗုဒ္ဓဿ အဘိရောပေသိ၊ သမ္ပုခါ လောကနာယကံ။

တိသကပ္ပသဟဿမိ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိ။

ဒုဂ္ဂတိ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ဦးဝိသေ ကပ္ပသတေ၊ သောဠသာသုံ သုနိမ္မိတာ။

သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ကိလေသုပ္ပတ္တိနိဒဿနေန “ကိလေသေ
အနုဝတ္ထေန္တဿ ဝဇုဒုက္ခတော နတ္ထေဝ သိသုက္ခိပနံ။ အဟံ ပန တေ နာနု-
ဝတ္တိ”န္တိ ဒဿေန္တော—

၉၈။ “ရူပံ ဒိသွာ သတိ မုဋ္ဌာ၊ ပိယံ နိမိတ္တံ မနသိကရောတော။

သာရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဉ္စ အဇ္ဈောသ တိဋ္ဌတိ။

တဿ ဝဇုန္တိ အာသဝါ၊ ဘဝမူလောပဂါမိနော”တိ ၂—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ရူပန္တိ ရဇ္ဇနီယံ ရူပါယတနံ၊ တံ ပနေတ္ထ ဣတ္ထိရူပံ အဓိပ္ပေတံ။ ဒိသွာတိ
စက္ခုနာ ဒိသွာ၊ စက္ခုဒွါရာနုသာရေန နိမိတ္တာနုဗျဉ္ဇနသလ္လက္ခဏဝသေန၊ တံ
ဂဟေတွာ၊ တဿ၊ တထာဂဟဏဟေတူတိ အတ္တော။ သတိ မုဋ္ဌာတိ
အသုဘသဘာဝေ ကာယေ “အသုဘ”န္တေဝ ပဝတ္တနသတိ၊ နဋ္ဌာ။ ယထာ
ပန ရူပံ ဒိသွာ သတိ နဋ္ဌာ၊ တံ ဒဿေန္တော အာဟ “ပိယံ နိမိတ္တံ မနသိ-
ကရောတော”တိ။ ယထာဥပဋ္ဌိတံ အာရမ္မဏံ “သုဘံ သုခ”န္တိ အာဒိနာ ပိယနိမိတ္တံ

၁-၃၃-၁၉၂-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၂-ဘဝမူလာဘဝဂါမိနောတိ(သိ) ၃-နိမိတ္တာနုဗျဉ္ဇနသလ္လက္ခဏဝသေန(သိ၊က)
၄-တဿ ဝါ(သိ) ၅-ပဝတ္တနကာ သတိ(သိ)

ကတွာ အယောနိသောမနသိကာရေန မနသိကရောတော သတိ မုဋ္ဌာတိ
ယောဇနာ။ တထာ ဘူတောဝံ^၁ သာရတ္ထစိတ္တော ဝေဒေတိတိ သုဋ္ဌ၊ ရတ္ထ-
စိတ္တော ဟုတွာ တံ ရူပါရမ္မဏံ အနဘဝတိ အဘိနန္ဒတိ^၂၊ အဘိနန္ဒန္တော
ပန တဉ္စ အဇ္ဈောသ တိဋ္ဌတိ အဇ္ဈောသာယ တံ အာရမ္မဏံ ဂိလိတွာ ပရိနိဋ္ဌ-
ပေတွာ ဝတ္တတိ စေဝ၊ ဧဝံဘူတဿ စ တဿ ဝဇုန္တိ^၃ အာသဝါ ဘဝမူလောပ-
ဂါမိနောတိ ဘဝဿ သံသာရဿ မူလဘာဝံ ကာရဏဘာဝံ^၄ ဥပဂမနသ-
ဘာဝါ ကာမာသဝါဒယော စတ္တာရောပိ အာသဝါ တဿ ပုဂ္ဂလဿ ဥပရူပရိ
ဝဇုန္တိယေဝ၊ န ဟာယန္တိ။ မယံ ပန ပဋိသင်္ခါနေ^၅ ဌတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ
သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တဿ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ တေ စတ္တာရောပိ အာသဝါ အနဝသေ-
သတော ပဟိနာ ပရိက္ခိဏာတိ အဓိပ္ပါယော။

အဘယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဥတ္တိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သဒ္ဓံ သုတွာ သတိ မုဋ္ဌာတိ အာယသ္မတော ဥတ္တိယတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၁ အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပ-
နိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော သုမေဓဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ဒိသ္မာ ပသန္တစိတ္တော ဂေါန-
ကာဒိအတ္တတံ သဥတ္တရစ္ဆဒံ ဗုဒ္ဓါရဟံ ပလ္လင်္ဂံ ဂန္ဓကုဋိယံ ပညာပေတွာ အဒါသိ။
သော တေန ပုညကမ္ပေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ သကျရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ ဥတ္တိယောတိ နာမံ
အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော သတ္ထု ဉှုတိသမာဂမေ ဗုဒ္ဓါနဘာဝံ ဒိသ္မာ
ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော ဧကဒိဝသံ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ
ပဝိဋ္ဌော အန္တရာမဂ္ဂေ မာတုဂါမဿ^၂ ဂီတသဒ္ဓံ သုတွာ အယောနိသော-
မနသိကာရဝသေန တတ္ထ ဆန္ဒရာဂေ ဥပ္ပန္နေ ပဋိသင်္ခါနဗလေန တံ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ
ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ ဒိဝါဋ္ဌာနေ နိသီဒိတွာ တာဝဒေဝ
ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဘါနေ^၃—

၁-တတောဝ (သိ)

၂-ဧဝံဘူတဿ ဝဇုန္တိ (က)

၃-ပဋိသင်္ခါရေ (သိ၊ က)

၄-အညတရာယ ဣတ္ထိယာ (သိ)

၂-နတ္ထိ (သိ)

၄-မူလဘာဝကာရဏဘာဝ.... (သိ)

၆-နဂရံ (သိ)

ဂ-ခု ၃-၁၉၃-ပိဋေ။

“သုမေဓဿ ဘဂဝတော၊ လောကဇေဋ္ဌဿ တာဒိနော။
 ပလ္လင်္ကော ဟိ မယာ ဒိန္နော၊ သဥတ္တရသပစ္ဆဒေါ”။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ ပလ္လင်္ကော အာသိ သော ၂ တဒါ။
 မမ သင်္ကပ္ပမညာယ၊ နိဗ္ဗတ္တတိ သဒါ မမ။
 တိသကပ္ပသဟဿမိ၊ ပလ္လင်္ကမဒဒိ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိ နာဘိဇာနာမိ၊ ပလ္လင်္ကဿ ဣဒံ ဖလံ။
 ဝိသကပ္ပသဟဿမိ၊ သုဝဏ္ဏာဘာ တယော ဇနာ။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ကိလေသုပ္ပတ္တိနိဒဿနေန “ကိလေသေ
 အဇီရစ္ဆန္တဿ နတ္ထိ ဝဋ်ဒုက္ခတော သီသုက္ခိပနံ၊ အဟံ ပန တေ ဇီရစ္ဆိမေဝါ”တိ
 ဒဿေန္တော—

၉၉။ “သဒ္ဓံ သုတွာ သတိ မုဋ္ဌာ၊ ပိယံ နိမိတ္တံ မနသိကရောတော။
 သာရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဉ္စ အဇ္ဈောသ တိဋ္ဌတိ။
 တဿ ဝနန္တိ အာသဝါ၊ သံသာရဉ္စပဂါမိနော”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ သဒ္ဓန္တိ ရဇ္ဇနိယံ သဒ္ဓါရမ္မဏံ။ သံသာရဉ္စပဂါမိနောတိ—

“ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဋိ၊ ဓာတုအာယတနာန စ။
 အဗ္ဗောဓိန္တံ ဝတ္တမာနာ၊ သံသာရောတိ ပဝုစ္စတိ”တိ—

ဧဝံ ဝုတ္တသံသာရဝဋ်ကာရဏံ ဟုတွာ ဉ္စပဂမေန္တိတိ သံသာရဉ္စပဂါမိနော၊
 “သံသာရပဂါမိနော”တိ ဝါ ပါဌော။ သေသံ အနန္တရဂါထာယ ဝုတ္တနယမေဝ။
 ဉ္စတ္ထိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-သဥတ္တရစ္ဆဒတ္တတော (သိ)

၄-ဝတ္တမာနံ (သိ)

ထေရဂါထာ-၌ ၁-၀၇

၂-ယော (သိ)

၅-ဝုတ္တသံသာရဝဋ် ကာရဏံ (?)

၃-သံသာရံ (သိ)

၆-သံသာရဂါမိနော (သိ)

၁၀-(ဒုတိယ)ဒေဝသဘတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သဗ္ဗပ္ပဓာနသဗ္ဗန္ဓောတိ အာယသ္မတော ဒေဝသဘတ္တေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
 ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ
 ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သိဒ္ဓိံ ဘဂဝန္တံ ဒိဿွာ
 ပဿန္နမာနသော ဗန္ဓုဇီဝကပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန
 ဒေဝမနသောသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ သကျရာဇ-
 ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ ဒေဝသဘောတိ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော
 စုမ္ဗဋ္ဌကလဟဂူပဿမနတ္ထံ သတ္တရိ အာဂတေ ဗုဒ္ဓါနဘာဝံ ဒိဿွာ ပဿန္န-
 မာနသော သရဏေသု ပတိဋ္ဌိတော ပုန နိဂြောဓာရာမေ သတ္တရိ ဝိဟရန္တေ
 သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ကတပုဗ္ဗကိစ္စော ဝိပဿနာယ
 ကမ္ပံ ကရောန္တော နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“စန္ဒဝ ဝိမလံ သုဒ္ဓံ၊ ဝိပ္ပသန္ဓမနာဝိလံ။
 နန္ဒိဘဝပရိက္ခိဏံ၊ တိဏ္ဍံ လောကေ ဝိသတ္တိကံ။

နိဗ္ဗာပယန္တံ ဇနတံ၊ တိဏ္ဍံ တာရယတံ ဝရံ။
 မုနိံ ဝနမှိ ဈာယန္တံ၊ ဧကဂ္ဂံ သုသမာဟိတံ။

ဗန္ဓုဇီဝကပုပ္ပါနိ၊ လဂေတွာ သုတ္တကေနဟံ။
 ဗုဒ္ဓဿ အဘိရောပယိံ၊ သိဒ္ဓိနော လောကဗန္ဓုနော။

ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ဣတော သတ္တမကေ ကပ္ပေ၊ မနုဇိန္တော မဟာယသော။
 သမန္တစက္ခုနာမာသိ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနာ အဓိဂတံ ဝိမုတ္တိသုခံ နိဿာယ ဥပ္ပန္နပီတိ-
 သောမနသော ဥဒါနဝသေန—

၁၀၀။ “သမ္ဗုဓာနသမ္ဗန္ဓော၊ သတိပဋ္ဌာနဂေါစရော။
ဝိမုတ္တိကုသုမသန္ဓန္ဓော၊ ပရိနိဗ္ဗိဿတုနာသဝေါ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ သမ္ဗုဓာနသမ္ဗန္ဓောတိ သမ္ဗန္ဓစတုဗ္ဗိဓသမ္ဗုဓာနော၊ တေဟိ ကတ္ထဗ္ဗ-
ကိစ္စံ သမ္မာဒေတွာ ဌိတောတိ အတ္ထော။ သတိပဋ္ဌာနဂေါစရောတိ ကာယာ-
နုပဿနာဒယော သတိပဋ္ဌာနာ ဂေါစရော ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ တေဿာတိ
သတိပဋ္ဌာနဂေါစရော၊ စတုသု သတိပဋ္ဌာနေသု ပတိဋ္ဌိတစိတ္တောတိ အတ္ထော။
ဂုဏသောဘေန ပရမသုဂန္ဓာ ဝိမုတ္တိယေဝ ကုသုမာနိ၊ တေဟိ သဗ္ဗသော
သမ္ဗဒေဝ သန္ဓန္ဓော ဝိဘူသိတော အလင်္ကတောတိ ဝိမုတ္တိကုသုမသန္ဓန္ဓော။
ပရိနိဗ္ဗိဿတုနာသဝေါတိ ဧဝံ သမ္မာ ပဋိပဇ္ဇန္တော ဘိက္ခု နစိရဿေဝ
အနာသဝေါ ဟုတွာ ပရိနိဗ္ဗိဿတိ သဥပါဒိသေသာယ အနုပါဒိသေသာယ စ
နိဗ္ဗာနဓာတုယာတိ အတ္ထော။ ဣဒမေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏံ
အဟောသိ။

(ဒုတိယ) ဒေဝသဘတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒသမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-ဧကောဒသမဝဂ္ဂ

၁-ဗေလဋ္ဌာနိကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဟိတွာ ဝိဟိတ္တံ အနဝေါသိတတ္ထောတိအာဒိကာ အာယသ္မတော
ဗေလဋ္ဌာနိကတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု
ကတာမိကာရော ဣတော ဧကတိံသေ ကပ္ပေ ဝေဿဘုဿ ဘဂဝတော
ကာလေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော မြာဟ္မဏသိပ္ပေသု နိဗ္ဗတ္တိ
ဂန္ဓာ ဃရာဝါသံ ပဟာယ ဣသိပဗ္ဗန္တံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဣသိဟိ ပရိဝုတော ဝိစရန္တော
ဧကဒိဝသံ ဝေဿဘုံ ဘဂဝန္တံ ဒိဿွာ ပီတိသောမနဿဇာတော သတ္ထု
ဉာဏသမ္ပတ္တိံ နိဿာယ ပသန္ဓမာနသော ဉာဏံ ဥဒ္ဓိဿ ပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ အကာသိ။
သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
သာဝတ္ထိယံ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဗေလဋ္ဌာနိကောတိ လဒ္ဓနာမော

ဝိညှုတံ ပတ္တော သတ္ထု ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ
ဂဟေတွာ ကောသလရဋ္ဌေ အရညေ ဝိဟရန္တော အလသော ကာယဒဠိ-
ဗဟုလော ဖရုသဝါစော အဟောသိ၊ သမဏဓမ္မေ စိတ္တံ န ဥပ္ပါဒေသိ။ အထ နံ
ဘဂဝါ ဉာဏပရိပါကံ ဩလောကေတွာ—

၁၀၁။ “ဟိတွာ ဂိဟိတ္တံ အနဝေါသိတတ္တော၊
မုခနင်္ဂလီ ဩဒရိကော ကုသိတော။
မဟာဝရာဟောဝ နိဝါပပုဋ္ဌော၊
ပုနပ္ပုနံ ဂစ္ဆမုပေတိ မန္တော”တိ—

ဣမာယ ဩဘာသဂါထာယ သံဝေဇေသိ။ သော သတ္တာရံ ပုရတော
နိသိန္တံ ဝိယ ဒိသွာ တဉ္စ ဂါထံ^၁ သုတွာ သံဝေဂဇာတော ဉာဏဿ ပရိပါကံ
ဂတတ္တာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ
အပဒါနေ^၂—

“ကဏိကာရံဝ ဇောတန္တံ^၃၊ နိသိန္တံ ပဗ္ဗတန္တရေ။
ဩဘာသေန္တံ ဒိသာ သဗ္ဗာ၊ ဩသမိံ ဝိယ တာရကံ^၄။
တယော မာဏဝကာ အာသုံ၊ သကေ သိပ္ပေ သုသိက္ခိတာ။
ခါရိဘာရံ ဂဟေတွာန၊ အန္တေန္တိ မမ ပစ္ဆတော။
ပုဋ္ဌကေ သတ္တ ပုပ္ဖါနိ၊ နိက္ခိတ္တာနိ တပဿိနာ။
ဂဟေတွာ တာနိ ဉာဏမိ၊ ဝေဿဘုဿာဘိရောပယိ။
ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဉာဏပူဇာယိဒံ ဖလံ။
ဧကေနတိံသကပ္ပမိ၊ ဝိပုလဘာသနာမကော။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ သတ္ထု ဩဝါဒံ ပဋိပူဇေန္တော ဗျတိရေကမုခေန စ^၅
အညံ ဗျာကရောန္တော တမေဝ ဂါထံ ပစ္စုဒါဟာသိ။

တတ္ထ ဟိတွာ ဂိဟိတ္တန္တိ ဂဟဋ္ဌဘာဝံ ပရိစ္စဇိတွာ၊ ပဗ္ဗဇိတွာတိ အတ္ထော။
အနဝေါသိတတ္ထောတိ အနုရူပံ အဝေါသိတတ္ထော၊ ယဒတ္ထံ သာသနေ
 ပဗ္ဗဇန္တဿ အနုရူပပရိညာဒီနံ အတိရိတတ္တာ^၁ အပရိယောသိတဘာဝေါ
 အကတကရဏီယောတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ **အနဝေါသိတတ္ထော**တိ အနု-
 အဝေါသိဘသဘာဝေါ၊ ဝိသုဒ္ဓိနံ မဂ္ဂါနဉ္စ အနုပဋိပါဒ္ဓိယာ ဝသ်တဗ္ဗဝါသဿ
 အကတာဝီ၊ ဒသသု အရိယဝါသေသု အဝသ်တဝါတိ အတ္ထော။ မုခသင်္ခါတံ
 နဂ်လံ ဣမဿ အတ္ထိတိ **မုခနဂ်လီ**။ နဂ်လေန ဝိယ ပထဝီ^၂ ပရေသု^၃ ဖရုသ-
 ဝါစပ္ပယောဂေန အတ္တာနံ ခနန္တောတိ အတ္ထော။ **ဩဒရိကော**တိ ဥဒရေ
 ပသုတော ဥဒရပေါသနတပ္ပရော^၄။ **ကုသိတော**တိ အလသော၊ ဘာဝနံ
 အနနယုဉ္စန္တော။ ဧဝံဘူတဿ နိပ္ပတ္တိံ ဒဿေန္တော အာဟ **“မဟာဝရာဟောဝ
 နိဝါပပုဋ္ဌော၊ ပုနပ္ပါနံ ဂဟ္တမုပေတိ မန္တော”**တိ။ တဿတ္ထော ဟေဋ္ဌာ
 ပုတ္တောယေဝ။ ဧတ္ထ စ ယထာ ပဗ္ဗဇိတွာ အနဝေါသိတာဒိသဘာဝတာယ
 ပုနပ္ပါနံ ဂဟ္တမုပေတိ မန္တော၊ န ဧဝံ မာဒိသော ပဏှိတော။ တဗ္ဗိပရိတသဘာဝ-
 တာယ ပန သမ္မာပဋိပတ္တိယာ မတ္ထကံ ပါပိတတ္တာ ပရိနိဗ္ဗာယတိတိ ဗျတိ-
 ရေကမုခေန အညံ ဗျာကာသိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ။

ဗေလဋ္ဌာနိကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သေတုစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

မာနေန ဝဇ္ဇိတာသေတိ အာယသ္မတော သေတုစ္ဆတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
 ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော တိဿဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ကာလေ
 ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ တိဿံ ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ
 ပသန္တမာနသော သုမဓုရံ ပနသဖလံ အဘိသင်္ခတံ နာဋိကေရသာဋ္ဌဝံ^၁ အဒါသိ။
 သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ဒေဝမနုဿေသု
 သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ အညတရဿ မဏ္ဍလိကရညော ပုတ္တော ဟုတွာ
 နိဗ္ဗတ္တိ၊ **သေတုန္တော**တိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ပိတရိ မတေ ရဇ္ဇေ
 ပတိဋ္ဌိတော ဥဿာဟသတ္တိနံ^၂ အဘာဝေန ရာဇကိစ္စာနိ ဝိရာဇေန္တော ရဇ္ဇံ
 ပရဟတ္ထဂတံ ကတွာ ဒုက္ခပ္ပတ္တိယာ သံဝေဂဇာတော ဇနပဒစာရိကံ စရန္တံ

၁-အဘရိတတ္တာ (သိ) ၂-ပထဝီပဒေသေသု။ပထဝီပဒေသု (က) ၃-ဥဒရပေါသနကပ္ပရော (က)

၄-သာဋ္ဌါဝနံ (သိ)၊ သာဋ္ဌါဝံ (က)

၅-ဥဿာဟနဿ သမ္ဗုဒ္ဓိနံ (သိ)

ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ပရိကမ္ပံ
ကရောန္တော တဒဟေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“တိဿဿ ခေါ ဘဂဝတော၊ ပုဗ္ဗေ ဖလမဒါသဟံ။

နာဠိကေရဉ္စ ပါဒါသိ၊ ခဇ္ဇကံ အဘိသမ္ပတံ။

ဗုဒ္ဓဿ တမဟံ ဒတွာ၊ တိဿဿ တု မဟေသိနော။

မောဒါမဟံ ကာမကာမိ၊ ဥပပဇ္ဇိ ယမိစ္ဆကံ။

ဒွေနဝုတေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဒါနမဒဒိံ တဒါ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနသိဒ္ဓိံ ဖလံ။

ဣတော တေရသကပ္ပမ္ပိ၊ ရာဇာ ဣန္ဒသမော အဟု။

သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ကိလေသေ ဂရဟန္တော—

၁၀၂။ “မာနေန ဝဠိတာသေ၊ သင်္ခါရေသု သံကိလိဿမာနာသေ။
လာဘာလာဘေန မထိတာ၊ သမာဓိံ နာဓိဂစ္ဆန္တိ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ မာနေန ဝဠိတာသေတိ “သေယျောဟမသ္မိ”တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တေန
မာနေန အတ္တုတ္တံသနပရဝဟ္မနာဒိဝသေန ကုသလာဏာက္ခေဒနေန ဝိပ္ပလဒ္ဓါ။
သင်္ခါရေသု သံကိလိဿမာနာသေတိ အတ္တုတ္တိကဗဟိရေသု စက္ခာဒိသု စေဝ
ရူပါဒိသု စ သင်္ခတဓမ္မေသု သံကိလိဿမာနာ၊ “ဧတံ မမ၊ ဒေသောဟမသ္မိ၊
ဒေသော မေ အတ္တာ”တိ တံနိမိတ္တံ တဏှာဂါဟာဒိဝသေန၊ သံကိလေသံ
အာပဇ္ဇမာနာ။ လာဘာလာဘေန မထိတာတိ ပတ္တစီဝရာဒိနဉ္စေဝ ဝတ္တာဒိနဉ္စ
လာဘေန တေသံယေဝ စ အလာဘေန တံနိမိတ္တံ ဥပ္ပန္နေဟိ အနုနယပဋိသေဟိ
မထိတာ မဒ္ဓိတာ အဘိဘူတာ။ နိဒဿနမတ္တဉ္စေတံ၊ အဝသိဋ္ဌလောကဓမ္မာ-
နဓမ္မတ္ထံ^၂ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သမာဓိံ နာဓိဂစ္ဆန္တိတိ တေ ဝေရူပါ ပုဂ္ဂလာ
သမာဓိံ သမထဝိပဿနာဝသေန စိတ္တေကဂ္ဂတံ ကဒါစိပိ န ဝိဒ္ဓန္တိ န ပဋိ-
လာန္တိ န ပါပုဏန္တိ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနံ ဓမ္မာနံ အဘာဝတော၊ ဣတရေသဉ္စ
ဘာဝတော။ ဣဓာပိ ယထာ မာနာဒိဟိ အဘိဘူတာ အဝိဒ္ဓသုနော^၃

သမာဓိ နာဓိဂစ္ဆန္တိ၊ န ဧဝံ ဝိဒ္ဓသုနော။ တေ ပန မာဒိသာ တေဟိ အနဘိ-
ဘူတာ သမာဓိ အဓိဂစ္ဆန္တေဝါတိ ဗျတိရေကမုခေန အညာဗျာကရဏန္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သေတုစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဗန္ဓုရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

နာဟံ တေန အတ္ထိကောတိ အာယသ္မတော ဗန္ဓုရတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော သိဒ္ဓတ္ထဿ
ဘဂဝတော ကာလေ အညတရဿ ရညော အန္တေပုရေ ဂေါပကော ဟုတွာ
ဧကဒိဝသံ ဘဂဝန္တံ သပရိသံ ရာဇင်္ဂဏေန ဝိစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္တစိတ္တော
ကဏဝေရပုပ္ဖါနိ ဂဟေတွာ သသံဃံ လောကနာယကံ ပူဇေယိ။ သော တေန
ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ သုဂတိသုယေဝ သံသ-
ရန္တော ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သီလဝတီနဂရေ သေဋ္ဌိပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊
ဗန္ဓုရောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝိညုတံ ပတ္တော ကေနစိဒေဝ
ကရဏိယေန သာဝတ္ထိယံ ဂတော ဥပါသကေဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဟာရံ ဂတော
သတ္တု ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဣဏဿ ပရိပါကတ္တာ
ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ
အပဒါနေ၊—

“သိဒ္ဓတ္တော နာမ ဘဂဝါ၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။
ပုရက္ခတော သာဝကေဟိ၊ နဂရံ ပဋိပဇ္ဇေယ။

ရညော အန္တေပုရေ အာသိ၊ ဂေါပကော အဘိသမ္မတော။
ပါသာဒေ ဥပဝိဋ္ဌောဟံ၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။

ကဏဝေရံ ဂဟေတွာန၊ ဘိက္ခုသံဃေ သမောက္ခိရိ။
ဗုဒ္ဓဿ ဝိသုံ ကတွာန၊ တတော ဘိယျော သမောက္ခိရိ။

စတုန္ဒရတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇေယိ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

သတ္တာသီတိမှိတော ကပ္ပေ၊ စတုရေ'သုံ^၁ မဟိဒ္ဓိကာ။

သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယုံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ^၂န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ကတညဘာဝေ ဌတွာ အတ္တနော ဥပကာရဿ ရညော ပစ္စုပကာရံ ကာတုံ သီလဝတီနဂရံ ဂန္ဓာ ရညော ဓမ္မံ ဒေသေန္တော သစ္စာနိ ပကာသေသိ။ ရာဇာ သစ္စပရိယောသာနေ သောတာပန္နော ဟုတွာ အတ္တနော နဂရေ သုဒဿနံ နာမ မဟန္တံ ဝိဟာရံ ကာရေတွာ ထေရဿ နိယျာတေသိ^၃။ မဟာ လာဘသက္ကာရော အဟောသိ။ ထေရော ဝိဟာရံ သမ္ဗု စ လာဘသက္ကာရံ သံဃဿ နိယျာတေတွာ သယံ ပုရိမနိယာမေနေဝ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ယာပေန္တော ကတိပါဟံ တတ္ထ ဝသိတွာ သာဝတ္ထိ^၄ ဂန္တုကာမော အဟောသိ။ ဘိက္ခု။ “ဘန္တေ တုမေ ဣဓေဝ ဝသထ၊ သစေ ပစ္စယေဟိ ဝေကလ္လံ၊ မယံ တံ ပရိပူရေဿာမာ”တိ အာဟံသု။ ထေရော “န မယံ အာဝုသော ဥဋ္ဌာရေဟိ ပစ္စယေဟိ အတ္ထော အတ္ထိ^၅၊ ဣတရိတရေဟိ ပစ္စယေဟိ ယာပေမိ၊ ဓမ္မရသေနေဝမှိ တိတ္ထော”တိ^၆ ဒေသေန္တော—

၁၀၃။ “နာဟံ ဧတေန အတ္ထိကော၊ သုခိတော ဓမ္မရသေန တပ္ပိတော။

ဝိတွာ ရသဂ္ဂုမုတ္တမံ၊ န စ ကာဟာမိ ဝိသေန သန္တဝံ”န္တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ နာဟံ ဧတေန အတ္ထိကောတိ ယေန မံ တုမေ တပ္ပေတုကာမာ “ပရိပူရေဿာမာ”တိ ဝဒထ၊ ဧတေန အာမိသလာဘေန ပစ္စယာမိသရသေန နာဟံ အတ္ထိကော၊ မယံ ဧတေန အတ္ထော နတ္ထိ၊ သန္တုဋ္ဌိ^၁ ပရမံ သုခန္တိ ဣတရိတရေဟေဝ ပစ္စယေဟိ ယာပေမိတိ အတ္ထော။ ဣဒါနိ တေန အနတ္ထိကဘာဝေ ပဓာနကာရဏံ ဒေသေန္တော အာဟ “သုခိတော ဓမ္မရသေန တပ္ပိတော”တိ။ သတ္တတိသဗောဓိပက္ခိယဓမ္မရသေန စေဝ နဝရိဓလောကုတ္တရဓမ္မရသေန စ တပ္ပိတော ဝိဏိတော^၂ သုခိတော ဥတ္တမေန သုခေန သုဟိတောတိ အတ္ထော။ ဝိတွာ ရသဂ္ဂုမုတ္တမံ သဗ္ဗရသေသု အဂ္ဂံ သေဋ္ဌံ တတောယေဝ ဥတ္တမံ ယထာဝုတ္တံ ဓမ္မရသံ ပိဝိတွာ ဌိတော၊ တေနာဟ “သဗ္ဗရသံ ဓမ္မရသော ဇိနာတိ”တိ^၃။ န စ ကာဟာမိ ဝိသေန သန္တဝံ^၄ ဇေရူပံ

၁-စတုရေ အာသိ'သု (သိ)

၄-အတ္ထိကောတိ (သိ)

၆-ပိတော (သိ)

၂-နိယျာဒေသိ (သိ၊က)

၃-အတ္ထော (က)

၅-သန္တုဋ္ဌိ (သိ)

၇-ခု ၁-၆၄-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။

ရသုတ္တံ ဓမ္မရသံ ပိဝိတွာ ဌိတော ဝိသေန ဝိသသဒိသေန ဝိသရသေန^၁
သန္တံ သံသဂ္ဂံ န ကရိဿာမိ၊ တထာကရဏဿ ကာရဏံ နတ္ထိတိ အတ္ထော။

ဗန္ဓုရတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဒိတကတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

လဟုကော ဝတ မေ ကာယောတိ အာယသ္မတော ဒိတကတ္တေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
ဘဝေ ပညာနိ ဥပစိနန္တော ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ယက္ခသေနာပတိ
ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော ဧကဒိဝသံ ယက္ခသမာဂမေ နိသိန္တော သတ္တာရံ အညတရသ္မိံ^၂
ရုက္ခမူလေ နိသိန္တံ ဒိသွာ ဥပသင်္ကမိတွာ သတ္တာရံ ဝန္တိတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိ။
တဿ သတ္တာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သော ဓမ္မံ သုတွာ ဥဋ္ဌာရံ ပီတိသောမနဿံ
ပဝေဒေန္တော အပ္ပေါဋ္ဌေန္တော၊^၃ ဥဋ္ဌဟိတွာ သတ္တာရံ ဝန္တိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ
ပက္ကာမိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ^၄
ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ မြာဟန္တကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဒိတကောတိဿ နာမံ
အဟောသိ။ သော ဝိညုတံ ပတ္တော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္တေရဿ မဟိဒ္ဓိကဘာဝံ
သုတွာ “ဣဒ္ဓိမာ ဘဝိဿာမီ”တိ ပုဗ္ဗဟေတုနာ စောဒိယမာနော ပဗ္ဗဇိတွာ
ဘဂဝတော သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ သမထဝိပဿနာသု၊^၅ ကမ္မံ
ကရောန္တော နစိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ၊—

“ပဒုမော နာမ၊ နာမေန၊ ဌိပဒိန္တော နရာသဘော။

ပဝနာ အဘိနိက္ခမ္မ၊ ဓမ္မံ ဒေသေတိ စက္ခုမာ။

ယက္ခာနံ သမယော အာသိ၊ အဝိဇ္ဇာရေ မဟေသိနော။

ယေန ကိစ္စေန သမ္ပတ္တာ၊ အဇ္ဈာပေက္ခိံသု တာဝဒေ။

ဗုဒ္ဓဿ ဂိရမညာယ၊ အမတဿ စ ဒေသနံ။

ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ အပ္ပေါဋ္ဌေတွာ ဥပဋ္ဌဟိ။

သုစိဏ္ဏဿ ဖလံ ပဿ၊ ဥပဋ္ဌာနဿ သတ္တုနော။

တိံသကပ္ပသဟဿေသု၊ ဒုဂ္ဂတိံ နုပပဇ္ဇဟံ။

၁-ဝိသဿရသေန (သိ)

၂-အပ္ပေါဋ္ဌေန္တော (သိ)

၃-ဝိသဿနာယ (က)

၄-ဒု ၃-၂၀၁-ဝိဋ္ဌာဒိသု။

၅-ပဒုမုတ္တရော နာမ (သိ)

ဦးနီဝိသေ^၁ ကပ္ပသတေ၊ သမလင်္ကတနာမကော။

သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ သဝိသေသံ ဣဒ္ဓိသု ဝသီဘာဝေန အနေကဝိဟိတံ
ဣဒ္ဓိဝိဓံ ပစ္စနဘောန္တော ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယေန အနုသာသနီပါဠိဟာရိယေန စ
သတ္တာနံ အနုဂ္ဂဟံ ကရောန္တော ဝိဟရတိ။ သော ဘိက္ခုဟိ “ကထံ တံ အာရုသော
ဣဒ္ဓိ ဝဋ္ဋဇ္ဇေသိ”တိ ပုဋ္ဌော တမတ္ထံ အာစိက္ခန္တော—

၁၀၄။ “လဟုကော ဝတ မေ ကာယော၊

ဗုဋ္ဌော စ ဝီတိသုခေန ဝိပုလေန။

တူလမိဝ ဧရိတံ မာလုတေန၊

ဝိလဝတိဝ မေ ကာယော”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။ “ဥဒါနဝသေနာ”တိဝိ ဝဒန္တိယေဝ။

တတ္ထ လဟုကော ဝတ မေ ကာယောတိ နိဝရဏာဒိဝိက္ခမ္ဘနေန စုဒ္ဓသ-
ဝိခေန စိတ္တပရိဒေမနေန^၂ စတုရိပ္ပပါဒကဘာဝနာယ သုဠ၊ စိတ္တဝသီဘာဝေန
စ မေ ရူပကာယော သလ္လဟုကော ဝတ၊ ယေန ဒန္တိ^၃ မဟာဘူတပဏ္ဍယမ္ပိနာမ
ဣမံ ကရဇကောယံ စိတ္တဝသေန ပရိဏာမေတိ^၄ အဓိပ္ပာယော။ ဗုဋ္ဌော စ
ဝီတိသုခေန ဝိပုလေနာတိ သဗ္ဗတ္ထကမေဝ ဖရန္တေန မဟတာ ဥဋ္ဌာရေန
ဝီတိသဟိတေန သုခေန ဗုဋ္ဌော စ မေ ကာယောတိ ယောဇနာ။ ဣဒ္ဓေ ယထာ
ကာယော လဟုကော အဟောသိ၊ တံ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ သုခသညောက္ကမနေန
ဟိ သဒ္ဓိ^၅ယေဝ လဟုသညောက္ကမနံ ဟောတိ။ သုခဿ ဖရဏဇ္ဇေတ္ထ တံသမု-
ဋ္ဌာနရူပဝသေန ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကထံ ပန စတုတ္ထဇ္ဈာနသမင်္ဂီနော ဝီတိသုခရဏံ၊
သမတိက္ကန္တဝီတိသုခံ ဟိ တန္တိ စေ? သစ္စမေတံ^၆၊ ဣဒံ ပနန စတုတ္ထဇ္ဈာနက္ခန္ဓာ-
ဝသေန ဝုတ္တံ၊ အထ ခေါ ပုဗ္ဗဘာဂဝသေန။ “ဝီတိသုခေနာ”တိ ပန ဝီတိသဟိတ-
သဒ္ဓိသေန သုခေန၊ ဥပေက္ခာ ဟိ ဣမ သန္တသဘာဝတာယ ဉာဏဝိသေသ-
ယောဂတော စ သုခန္တိ အဓိပ္ပေတံ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “သုခသညဉ္စ လဟု-
သညဉ္စ ဩက္ကမတိ”တိ၆။ ပါဒကဇ္ဈာနာရမ္မဏေန ရူပကာယာရမ္မဏေန ဝါ
ဣဒ္ဓိစိတ္တေန သဟဇာတံ သုခသညဉ္စ လဟုသညဉ္စ ဩက္ကမတိ ပဝိသတိ ဖုသတိ

၁-ဦးနီသေ (သိ)

၃-အဟံ (သိ)

၅-တန္တိ သမ္ပတံ (သိ)

၂-စိတ္တပရိဒေမေန (က)

၄-ပရိဏာမေတိ (က)

၆-ခု ၉-၁၀၇၊ ၃၀၉-ပိဋကသု ထောက် ဝိသဒ္ဓိသံ။

သမ္မာပုဏ္ဏာတိတိ အယမ္ဗိ တတ္ထ အတ္ထော။ တထာ စာဟ အဋ္ဌကထာယံ^၁ “သုခ-
သညာ နာမ ဥပေက္ခာသမ္ပယုတ္တာ သညာ။ ဥပေက္ခာ ဟိ သန္တံ သုခန္တိ ဝုတ္တံ၊
သာယော သညာ နိဝရဏေဟိ စေဝ ဝိတက္ကာဒိပစ္စနိကေဟိ စ ဝိမုတ္တတ္တာ
လဟုသညာတိပိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တံ ဩက္ကန္တဿ ပနဿ ကရဇကောယောပိ
တူလပိစု ဝိယ သလ္လဟုကော ဟောတိ။ သော ဧဝံ ဝါတက္ခိတ္တတူလပိစုနာ
ဝိယ သလ္လဟုကေန ဒိဿမာနေန^၂ ကာယေန မြဟ္မလောကံ ဂစ္ဆတိ”တိ။
တေနာဟ “တူလမိဝ ဧရိတံ မာလုတေန၊ ဝိလဝတိဝ မေ ကာယော”တိ။
တဿတ္ထော—ယဒါဟံ မြဟ္မလောကံ အညံ ဝါ ဣဒ္ဓိယာ ဂန္တုကာမော ဟောမိ၊
တဒါ မာလုတေန ဝါယုနာ ဧရိတံ စိတ္တံ တူလပိစု ဝိယ အာကာသံ လဃံန္တော-
ယော မေ ကာယော ဟောတိတိ။

ဝိတကတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-မလိတဝိမ္ဘတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဥက္ကဏ္ဍိတောတိ အာယသ္မတော မလိတဝိမ္ဘတ္တေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိံ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟိမဝန္တတော
အဝိဒူရေ အညတရသ္မိံ^၃ ဇာတဿရေ သကုဏော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ပဒုမုတ္တရော
ဘဂဝါ တံ အနုဂ္ဂဏှန္တော တတ္ထ ဂန္တော ဇာတဿရတိရေ စက်မတိ။ သကု-
ဏော ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္တမာနသော သရေ ကုမုဒါနိ ဂဟေတွာ ဘဂဝန္တံ
ပူဇေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ^၄
ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကုရုကစ္ဆနဂရေ^၅ အညတရဿ မြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊
မလိတဝိမ္ဘောဘိဿ နာမံ၊ အဟောသိ။ သော ဝိညတံ ပုတ္တော ပစ္ဆာဘူ-
မဟာထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ တဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ
ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရေန္တော ဝိဟရတိ။ တဿ စ အယံ
သဘာဝေါ၊ ယတ္ထ ဘောဇနသပ္ပါယော ဒုလ္လဘော၊ ဣတရေ သုလဘာ၊
တတော န ပက္ကမတိ။ ယတ္ထ ပန ဘောဇနသပ္ပါယော သုလဘော၊ ဣတရေ
ဒုလ္လဘာ၊ တတ္ထ န ဝသတိ ပက္ကမတေဝ။ ဧဝံ ဝိဟရန္တော စ ဟေတုသမ္ပန္နတာယ
မဟာပုရိသဇာတိကတာယ စ န စိရဿေဝ ဝိပဿနံ ဝဍေတွာ အရဟတ္တံ
ပါပုဏ္ဏိ။ တေန ဝုတ္တံ **အပဒါနော**၊^၆—

၁-ပဋိသံ-ဋ ၂-၂၇၃-ပိဋေ။
၃-ဘာရုကစ္ဆနဂရေ (သီ)

၂-အဒိဿမာနေန စ (က)
၄-ဒ ၃-၁၉၉-ပိဋာဒိသု။

“ဟိမဝန္တဿာဝိဒူရေ၊ မဟာဇာတဿရော အဟု။
 ပဒုမုပ္ပလသန္ဓန္ဓော၊ ပုဏ္ဏရိကသမောတ္တဇော။
 ကုကုတ္တော^၁ နာမ နာမေန၊ တတ္ထာသိ^၂ သကုဏော တဒါ။
 သီလဝါ ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နော၊ ပုညာပုညေသု ကောဝိဒေါ။
 ပဒုမုတ္တရော လောကဝိဒူ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟော။
 ဇာတဿရဿာဝိဒူရေ၊ သန္ဓရိတ္ထ မဟာမုနိ။
 ဇလဇံ ကုမုဒံ ဆေတွာ၊ ဥပနေသိ^၃ မဟေသိနော။
 မမ သင်္ဂပ္ပမညာယ၊ ပဋိဂ္ဂဟိ မဟာမုနိ။
 တဉ္စ ဒါနံ ဒဒိတွာန၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
 ကပ္ပါနံ သတသဟဿံ၊ ဒုဂ္ဂတိ^၄ နုပပဇ္ဇဟံ။
 သောဠသေတော ကပ္ပသတေ၊ အာသို ဝရုဏနာမကာ။
 အဋ္ဌ ဧတေ ဇနာမိပါ^၅၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိ^၆ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ဥဒါနေန္တော^၇—

၁၀၅။ “ဥက္ကဏ္ဍိတောဝိ န ဝသေ၊ ရမမာနောဝိ ပက္ကမေ။
 န တွေဝါနတ္ထသံဟိတံ၊ ဝသေ ဝါသံ ဝိစက္ခဏော”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ဥက္ကဏ္ဍိတောဝိ န ဝသေတိ ယသိ^၁ အာဝါသေ ဝသန္တဿ မေ
 ဘောဇနသပ္ပါယာလာဘေန အဓိကုသလေသု ဓမ္မေသု ဥက္ကဏ္ဍာ^၂ အနဘိရတိ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တတ္ထ ဥက္ကဏ္ဍိတောဝိ ဝသာမိယေဝ^၃ ဣတရသပ္ပါယာလာဘေန န
 ပက္ကမေ န ပက္ကမာမိ။ န ဝသေတိ ဧတ္ထ န-ကာရေနပိ ပက္ကမေတိပဒံ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။
 ရမမာနောဝိ ပက္ကမေတိ ယသိ^၄ ပန အာဝါသေ ဝသန္တဿ မေပစ္စယဝေကလ္လာ-
 ဘာဝေန နတ္ထိ ဥက္ကဏ္ဍာ၊ အညဒတ္ထ၊ အဘိရမာမိ၊ ဧဝံ အဘိရမမာနောဝိ အဝ-
 သေသသပ္ပါယာလာဘေန တတော ပက္ကမေ၊ န ဝသေယံ။ ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇန္တောဝါဟံ
 နစိရဿေဝ သကတ္ထံ ပစ္စုပါဒိန္တိ။ အယဉ္ဇေတ္ထ အတ္တပဋိပတ္တိပစ္စဝေက္ခ-
 ဏာယံ ယောဇနာ။ ပရဿ ဩဝါဒဒါနေ ပန ဝသေယျ န ပက္ကမေယျာတိ^၆

၁-ကကော (သီ)

၂-ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တော (သီ)

၃-ဝသေ ဝသာမိယေဝ (သီ)

၄-အထ ဧတေ ဇနာ တတ္ထ (သီ)

၅-ဥက္ကဏ္ဍိ (က)

၆-ဩဝါဒဒါနေ စ န ဝသေယျ ပက္ကမေယျာတိ (သီ)

ဝိဓာနဝသေန ယောဇေတဗ္ဗံ။ န တွေဝါနတ္ထသံဟိတံ၊ ဝသေ ဝါသံ
ဝိစက္ခဏောတိယသ္မိံ အာဝါသေ ပစ္စယာ သုလဘာ၊ သမဏဓမ္မော န ပါရိပုရိ
ဂစ္ဆတိ၊ ဝသသ္မိံ စ အာဝါသေ ပစ္စယာ ဒုလ္လဘာ၊ သမဏဓမ္မောပိ ပါရိပုရိ န
ဂစ္ဆတိ၊ ဝေရူပေါ အာဝါသော ဣဓ အနတ္ထသံဟိတော နာမ အဝဓိသဟိ-
တောတိ ကတွာ။ ဝေရူပံ ဝါသံ^၁ ဝိစက္ခဏော ဝိညဇာတိကော သကတ္ထံ
ပရိပူရေတုကာမော နတွေဝ ဝသေယျ။ ယတ္ထ ပန ပဉ္စင်္ဂသမန္တာဂတော
အာဝါသော လဗ္ဘတိ၊ သတ္ထပိ သပ္ပိယာ လဗ္ဘန္တိ၊ တတ္ထေဝ ဝသေယျာတိ
အတ္ထော။

မလိဘဝန္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သုဟေမန္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သတလိင်္ဂဿ အတ္ထဿာတိ အာယသ္မတော သုဟေမန္တတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
ဘဝေ ဝိဝနူပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော ဣတော ဒွါနဂုတေ ကပ္ပေ
တိဿဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဝနစရော ဟုတွာ ဝနေ ဝသတိ၊ တံ
အနုဂ္ဂဟိတုံ ဘဂဝါ အရညံ ပဝိသိတွာ တဿ အာသန္တေ ဌာနေ အညတရသ္မိံ
ရုက္ခမူလေ နိသီဒိ။ သော ဘဂဝန္တံ ဒိသွာ ပသန္တစိတ္တော သုဂန္ဓာနိ ပုန္ဓာဂပုပ္ဖါနိ
ဩစိနိတွာ ဘဂဝန္တံ ပူဇေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော
ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ပါရိယန္တဒေသေ ဝိဘဝသမ္ပန္နဿ မြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော
ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သုဟေမန္တောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝိညတံ
ပတ္တော သင်္ကဿနဂရေ မိဂဒါယေ ဝိဟရန္တံ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုတွာ
ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ တေပိဋကော ဟုတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ
နစိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ
အပဒါနေ ၂—

“ကာနနံ ဝနမောဂယ၊ ဝသာမိ လုဒ္ဓကော အဟံ။
ပုန္ဓာဂံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသွာ၊ ဗုဒ္ဓသေဌံ အနုဿရိ။”

၁-၁-ယသ္မိံ စ အာဝါသေ ပစ္စယာ သုလဘာ၊ သမဏဓမ္မောပိ ပါရိပုရိ ဂစ္ဆတိ၊ ဝေရူပေါ
အာဝါသော အတ္ထသံဟိတော နာမ အဝဓိသံဟိတောတိ ကတွာ ဣဓ အနတ္ထသံဟိတံ ဝါသံ(သိ)

တံ ပုပ္ဖံ ဩစိနိတွာန၊ သုဂန္ဓံ ဂန္ဓိတံ သုဘံ။
 ထူပံ ကရိတွာ ပုလိနေ၊ ဗုဒ္ဓဿ အဘိရောပယိ။
 ဒွေနုဂုတေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ကေမိ နုဂုတေ ကပ္ပေ၊ ဧကော အာသိံ တမောနုဒေါ။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဧဝံ စိန္တေသိ “မယာ ခေါ ယံ သာဝကေန ပတ္တဗ္ဗံ၊
 တံ” အနုပ္ပတ္တံ၊ ယန္တုနာဟံ ဣဒါနိ ဘိက္ခုနံ အနုဂ္ဂဟံ ကရေယျ”န္တိ။ ဧဝံ
 စိန္တေတွာ ပဘိန္ဒပဋိသမ္ဘိဒတာယ အကိလာသုတာယ စ အတ္တနော သန္တိကံ
 ဥပဂတေ ဘိက္ခု ယထာရဟံ၊^၂ ဩဝဒန္တော အနုသာသန္တော ကံ ဆိန္ဒန္တော
 ဓမ္မံ ကထေန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ နိဂ္ဂမ္ဘိ နိဇ္ဇင်္ဂံ ကတွာ အာစိက္ခန္တော ဝိဟရတိ။
 အထေကဒိဝံ အတ္တနော သန္တိကံ ဥပဂတာနံ ဘိက္ခုနံ ဝိညနဉ္စ ပုဂ္ဂလာနံ
 ဝိသေသံ အာစိက္ခန္တော—

၁၀၆။ “သတလိင်္ဂဿ အတ္တဿ၊ သတလက္ခဏဓာရိနော။
 ကေင်ဒဿိ ဒုဓမ္မဓော၊ သတဒဿိ စ ပဏ္ဍိတော”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ သတလိင်္ဂဿာတိ လိနမတ္ထံ ဂမေန္တိတိ လိင်္ဂါနိ၊ အတ္ထေသု သဒ္ဓဿ
 ပဝတ္တိနိမိတ္တာနိ၊ တာနိ ပန သတံ အနေကာနိ လိင်္ဂါနိ ဧတဿာတိ သတ-
 လိင်္ဂေါ။ အနေကတ္ထော ဟိ ဣဓ သတသဒ္ဓေါ၊ “သတံ သဟဿ”န္တိအာဒိသု
 ဝိယ န သင်္ချာဝိသေသတ္ထော၊ တဿ သတလိင်္ဂဿ။ အတ္တဿာတိ ဥေယျဿ၊
 ဥေယျံ ဟိ ဉာဏေန အရဏီယတော “အတ္ထော”တိ ဝုစ္စတိ။ သော စ ဧကောပိ
 အနေကလိင်္ဂေါ၊ ယထာ “သက္ကော ပုရိန္ဒဒေါ မသဝါ”တိ၊ “ပညာ ဝိဇ္ဇာ မေဓာ
 ဉာဏ”န္တိ စ။ ယေန လိင်္ဂေန ပဝတ္တိနိမိတ္တေန တာဝတိံသာဓိပတိမိ ဣန္ဒသဒ္ဓေါ
 ပဝတ္ထော၊ န တေန တတ္ထ သက္ကာဒိသဒ္ဓါ ပဝတ္ထော၊ အထ ခေါ အညေန။
 တထာ ယေန သမ္မာဒိဋ္ဌိမိ ပညာသဒ္ဓေါ ပဝတ္ထော၊ န တေန ဝိဇ္ဇာဒိသဒ္ဓါ။
 တေန ဝုတ္တံ “သတလိင်္ဂဿ အတ္တဿာ”တိ။

သတလက္ခဏာဓာရိနောတိ အနေကလက္ခဏာဝတော။ လက္ခိယတိ ဧတေနာတိ လက္ခဏံ၊ ပစ္စယဘာဝိနော အတ္ထဿ အတ္တနော ဖလံ ပဋိစ္စ ပစ္စယဘာဝေါ^၁၊ တေန ဟိ သော အယံ ဣမဿ ကာရဏန္တိ လက္ခိယတိ။ သော စ ဧကသေဝ အတ္ထဿ အနေကပ္ပဘေဒေါ ဥပလဗ္ဗတိ၊ တေနာဟ “သတလက္ခဏာဓာရိနော”တိ။ အထ ဝါ လက္ခိယန္တိတိ လက္ခဏာနိ၊ တဿ တဿ အတ္ထဿ သင်္ခတတာဒယော^၂ ပကာရဝိသေသာ၊ တေ ပန အတ္တတော အဝတ္ထာ-
ဝိသေသာ^၃ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေ စ ပန တေသံ အနိစ္စတာဒိသာမညလက္ခဏံ လိင်္ဂေန္တိ ဉ္ဗပေန္တိတိ “လိင်္ဂါနိ”တိ စ ဝုစ္စန္တိ။ တဿိမေ အာကာရာ၊ ယသ္မာ ဧကဿာပိ အတ္ထဿ အနေကော^၄ ဥပလဗ္ဗန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “သတလိင်္ဂဿ အတ္ထဿ၊ သတလက္ခဏာဓာရိနော”တိ။ တေနာဟ အာယသ္မာ ဓမ္မသေနာပတိ “သဗ္ဗေ ဓမ္မာ သဗ္ဗာကာရေန ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဉ္ဗဏမုခေ အာပါထံ အာဂစ္ဆန္တိ”တိ။

ကေင်္ဂဒဿိ ခုဗ္ဗေဓောတိ ဧဝံ အနေကလိင်္ဂေ အနေကလက္ခဏေ အတ္ထေ ယော တတ္ထ ကေင်္ဂဒဿိ အပုထုပညတာယ ဧကလိင်္ဂမတ္တံ ဧကလက္ခဏမတ္တံ စ ဒိသ္မာ အတ္တနာ ဒိဋ္ဌမေဝ “ဣဒမေဝ သစ္စ”န္တိ အဘိနိဝိဿ “မောသမည”န္တိ ဣတရံ ပဋိက္ခိပတိ၊ ဟတ္ထိဒဿနကအန္ဓော ဝိယ ကေင်္ဂဂါဟိ^၆ ခုဗ္ဗေဓော ခုပ္ပညော တတ္ထ ဝိဇ္ဇမာနာနံယေဝ ပကာရဝိသေသာနံ အဇာနနတော မိစ္ဆာ အဘိနိဝိသနတော စ။ သတဒဿိ စ^၇ ပဏ္ဍိတောတိ ပဏ္ဍိတော ပန တတ္ထ ဝိဇ္ဇမာနေ အနေကောပိ ပကာရေ အတ္တနော ပညာစက္ခုနာ သဗ္ဗသော ပဿတိ။ ယော ဝါ တတ္ထ လဗ္ဗမာနေ အနေကော ပညာစက္ခုနာ အတ္တနာပိ ပဿတိ၊ အညေသမ္ပိ ဒသေတိ ပကာသေတိ၊ သော ပဏ္ဍိတော ဝိစက္ခဏော အတ္ထေသု ကုသလော နာမာတိ။ ဧဝံ ထေရော ဥက္ကံသဂတံ အတ္တနော ပဋိသန္တိဒါသမ္ပတ္တိံ ဘိက္ခုနံ ဝိဘာဝေသိ။

သုဟေမန္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အတ္တနော ဖလဿ ပစ္စယဘာဝေါ (သီ)

၂-အတ္ထာဝိသေသာ (သီ)

၅-၃ ၇-၂၇၇၊ ၃ ၈-၁၇၅၊ ၃ ၉-၁၇၅-ပိဋေသု။

၇-သဟာယဒဿနတော စ (သီ)

၂-လက္ခဏာဒယော (သီ)

၄-အနေကာ (က)

၆-ကေင်္ဂါ ဟိ (သီ)

၇-ဓမ္မသဝတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပဗ္ဗဇိ* တုလယိတွာနာတိ အာယသ္မတော ဓမ္မသဝတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ သုဝဏ္ဏော နာမ
 မြာဟ္မဏော ဟုတွာ တိဏ္ဍံ ဝေဒါနံ ပါရဂူ ဃရာဝါသေ ဒေါသံ ဒိသ္မာ တာပသ-
 ပဗ္ဗဇိ ပဗ္ဗဇိတွာ အရညာယတနေ ပဗ္ဗတန္တရေ အဿမံ ကာရေတွာ ဗဟူဟိ
 တာပသေဟိ သဗ္ဗိံ ဝသိ။ အထဿ ကုသလဗီဇံ ရောပေတုကာမော ပဒုမုတ္တရော
 ဘဂဝါ အဿမသဗီပေ အာကာသေ ဌတွာ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ ဒဿေသိ။ သော
 တံ ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော ပူဇေတုကာမော နာဂပုပ္ဖါနိ ဩစိနာပေသိ။ သတ္တာ
 “အလံ ဣမဿ တာပသဿ ဧတ္တကံ ကုသလဗီဇ”န္တိ ပက္ကာမိ။ သော ပုပ္ဖါနိ
 ဂဟေတွာ သတ္ထု ဂမနမဂ္ဂံ ဩကိရိတွာ စိတ္တံ ပသာဒေန္တော အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂယု
 အဋ္ဌာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ
 သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မဂဓရဋ္ဌေ မြာဟ္မဏကုလေ
 နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဓမ္မသဝေါတိ လဒ္ဓနာမော ဝိညတံ ပတ္တော ဟေတုသမ္ပတ္တိယာ
 စောဒိယမာနော ဃရာဝါသေ အာဒီနဝံ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ အာနိသံသံ^၁ စ ဒိသ္မာ
 ဒက္ခိဏာဂိရိသ္မိံ ဝိဟရန္တိ ဘဂဝန္တိ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ
 ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
 တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၂—

“သုဝဏ္ဏော နာမ နာမေန၊ မြာဟ္မဏော မန္တပါရဂူ။
 ပုရက္ခတော သသိဿေဟိ၊ ဝသတေ ပဗ္ဗတန္တရေ။

ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော၊ အာဟုတီနံ ပဋိဂ္ဂဟော။
 မမုဒ္ဓရိတုကာမော သော၊ အာဂစ္ဆိ မမ သန္တိကံ။

ဝေဟာသမ္ဘိ စက်မတိ^၃၊ ဓူပါယတိ ဇလတေ တထာ^၄။
 ဟာသံ မမံ ဝိဒိတွာန၊ ပက္ကာမိ ပါစိနာမုခေါ။

တဉ္စ အစ္စရိယံ ဒိသ္မာ၊ အတ္တုတံ လောမဟံသနံ။
 နာဂပုပ္ဖံ ဂဟေတွာန၊ ဂတမဂ္ဂမ္ဘိ ဩကိရိ။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖံ ဩကိရိ အဟံ။
 တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန၊ ဒုဂ္ဂတိံ နုပပဇ္ဇဟံ။

၁-အာနိသံသေ (က)

၃-ဝေဟာသေ စ စက်မတိ (သိ)

၂-ခု ၃-၁၉၈-ဝိဇ္ဇေ။

၄-ဓူပါယတိ ဇလိတော တထာ (သိ)

ဧကတိသေ ကပ္ပသတေ၊ ရာဇာ အာသိ မဟာရဟော။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ သောမနဿပုတ္တော
ဥဒါနဝသေန—

၁၀၇။ “ပဗ္ဗဇိံ တုလယိတွာန၊ အဂါရသ္မာ’နဂါရိယံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ပဗ္ဗဇိံ တုလယိတွာနာတိ “သမ္မာဓော ဃရာဝါသော ရဇာ-
ပထော”တိအာဒိနာ၊ ဃရာဝါသေ၊ “အပ္ပဿာဒါ ကာမာ ဗဟုဒုက္ခာ ဗဟု-
ပါယာသာ”တိအာဒိနာ၊ ကာမေသု အာဒိနဝံ တပ္ပဋိပက္ခတော နေက္ခမ္မေ စ
အာနိသံသံ တုလဘူတာယ ပညာယ ဝိစာရေတွာ ဝိမံသိတွာတိ အတ္ထော။
သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။ ဣဒမေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏံ
အဟောသီတိ။

ဓမ္မသဝဏ္ဏေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဓမ္မသဝဏ်တုတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သ ဝိသဝဿသတိဧကောတိ အာယသ္မတော ဓမ္မသဝဏ်တုတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော ဗုဒ္ဓသုညေ လောကေ
ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဘူတဂဏေ နာမ ပဗ္ဗတေ ဝိဟရန္တိ
ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓိံ ဒိသွာ ပသန္နမာနသော တိဏသုလပုပ္ဖေဟိ၊ ပူဇံ အကာသိ။
သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ သုဂတိသု-
ယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မဂဓရဋ္ဌေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
ဝိညုတံ ပတ္တော ဒါရပရိဂ္ဂဟံ ကတွာ ဓမ္မသဝံ နာမ ပုတ္တံ လဘိတွာ တသ္မိံ
ပဗ္ဗဇိတေ သယဗ္ဗိ ဝိသဝဿသတိဧကော ဟုတွာ “မမ ပုတ္တော တာဝ တရုဏော

၁-ဧကတိသေ ဣတော ကပ္ပေ (သိ)
၃-ဝိ ၂-၁၇၅၊ မ ၁-၁၂၆-ပိဋကသု။
ထေရဂါထာ-၄ ၁-၁၀

၂-ဒီ ၁-၅၉၊ မ ၂-၇၊ သံ ၁-၄၁၉-ပိဋကသု။
၄-တိဏမူလပုပ္ဖေဟိ (က)

ပဗ္ဗဇိ၊ အထ ကသ္မာ နာဟံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ သဇ္ဇာတသံဝေဂေါ သတ္ထု သန္တိကံ
ဂန္တာ ဓမ္မံ သုတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ
သစ္စာကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော—

“ဟိမဝန္တဿာဝိဇ္ဇုရေ၊ ဘူတဂဏော နာမ ပဗ္ဗတော။
ဝသတေ’ကော ဇိနော တတ္ထ၊ သယမ္ဘူ လောကနိဿဇော။

တိဏသုလံ ဂဟေတွာန၊ ဗုဒ္ဓဿ အဘိရောပယိ။
ဧကုသတသဟဿံ၊ ကပ္ပံ န ဝိနိပါတိကော။

ဣတော ဧကောဒသေ ကပ္ပေ၊ ဧကောသိ” ဓရဏီရဟော။
သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိ” ပစ္စဝေက္ခိတွာ သဇ္ဇာတ-
သောမနဿော ဥဒါနေနန္တော—

၁၀၀။ “သ ဝိသဝဿသတိကော၊ ပဗ္ဗဇိ” အနဂါရိယံ။

တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ—
ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ သ ဝိသဝဿသတိကောတိ သော ဝိသံဝဿသတိကော၊ သော
အဟံ ဇာတိယာ ဝိသာမိကဝဿသတိကော သမာနော။ ပဗ္ဗဇိန္တိ ပဗ္ဗဇိ ဥပ-
ဂစ္ဆိ”။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။ ဣဒမေဝ စ ဣမဿ ထေရဿ အညာဗျာကရဏံ
အဟောသိ။

ဓမ္မသဝပိတုတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-သံဃရက္ခိတတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

န နူနာယံ ပရမဟိတာနုကမ္ပိနောတိ အာယသ္မတော သံဃရက္ခိ-
တတ္တေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? သောပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ
တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ဣတော စတုနဝုတေ ကပ္ပေ ကုလဂေဟေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ ပဗ္ဗတပါဒေ ဝသန္တေ သတ္တ

ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓေ ဒိသွာ ပသန္တမာနသော ကဒမ္ပပုပ္ဖါနိ ဂဟေတွာ ပူဇေသိ။
 သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပုညာနိ
 ကတွာ သုဂတီသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ
 ဣတ္တကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ သံဃရက္ခိတောတိ နာမံ အဟောသိ။ သော
 ဝိညုတံ ပတ္တော ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ အညတရံ
 ဘိက္ခုံ သဟာယံ ကတွာ အရညေ ဝိဟရတိ။ ထေရဿ ဝသနဋ္ဌာနတော
 အဝိဒူရေ ဝနဂုဗ္ဗေ ကော မိဂိ ဝိဇာယိတွာ တရုဏံ ဆာပံ ရက္ခန္တိ
 ဆာတဇ္ဈတ္တာပိ ပုတ္တသိနေဟေန ဒူရေ ဂေါစရာယ န ဂစ္ဆတိ။ အာသန္ဓေ
 စ တိဏောဒကဿ အလာဘေန ကိလမတိ။ တံ ဒိသွာ ထေရော “အဟော
 ဝတာယံ လောကော တဏှာဗန္ဓနဗဒ္ဓေါ မဟာဒုက္ခံ အနာဝတိ။ န တံ
 ဆိန္ဒိတုံ သက္ကောတိ”တိ သံဝေဂဇာတော တမေဝ အင်္ဂုသံ ကတွာ ဝိပဿနံ
 ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“ဟိမဝန္တဿာဝိဒူရေ၊ ကုက္ကုဋေ နာမ ပဗ္ဗတော။

တမိ ပဗ္ဗတပါဒမိ၊ သတ္တ ဗုဒ္ဓါ ဝသန္တိ တေ။

ကဒမ္ပံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသွာ၊ ဒီပရာဇံဝ ဥဂ္ဂတံ။

ဥဘော ဟတ္ထေဟိ ပဂ္ဂယ၊ သတ္တ ဗုဒ္ဓေ သမောကိရိ။

စတုန္တုဝတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိ။

ဒုဂ္ဂတိ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ဒွေနဝုတေ ဣတော ကပ္ပေ၊ သတ္တာသုံ ပုပ္ဖနာမကာ။

သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလာ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ဒုတိယကံ ဘိက္ခုံ မိစ္ဆာဝိတက္ကဗဟုလံ
 ဝိဟရန္တံ ဥတွာ တမေဝ မိဂိ ဥပမံ ကရိတွာ? တံ ဩဝဒန္တော—

၁၀၉။ “န နူနာယံ ပရမဟိတာနုကမ္ပိနော၊

ရဟောဂတော အနုဝိဂဏေတိ သာသနံ။

တထာဟ’ယံ ဝိဟရတိ ပါကတိန္ဒြိယော၊

မိဂိ ယထာ တရုဏဇာတိကာ ဝနေ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ န နူနာယန္တိ န-ဣတိ ပဋိသေခေ နိပါတော။ နူနာတိ^၁ ပရိဝိတက္ကေ။ နူန အယန္တိ ပဒစ္ဆေဒေါ^၂။ ပရမဟိတာနုကမ္ပိနောတိ ပရမံ အတိဝိယ၊ ပရမေန ဝါ အနတ္တရေန ဟိတေန သတ္တေ အနုကမ္ပနသီလဿ ဘဂဝတော။ ရဟော-
ဂတောတိ ရဟသိ ဂတော၊ သုညာဂါရဂတော ကာယဝိဝေကယုတ္တောတိ အတ္တော။ အနုဝိဂဏေတိတိတ္ထေ “န နူနာ”တိ ပဒေသယံ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ “နာနုဝိဂဏေတိ နူနာ”တိ၊ န စိန္တေသိ မညေ၊ “နာနုယုညတိ”တိ တက္ကေမိတိ^၃ အတ္တော။ သာသနန္တိ ပဋိပတ္တိသာသနံ၊ စတုသစ္စကမ္ပဋ္ဌာနဘာဝနန္တိ အဓိပ္ပါ-
ယော။ တထာ ဟိတိ တေနေဝ ကာရဏေန၊ သတ္တု သာသနဿ အနနုယုည-
နတော ဧဝ။ အယန္တိ အယံ ဘိက္ခု။ ပါကတိန္ဒြိယောတိ မနစ္ဆဋ္ဌာနံ ဣန္ဒြိယာနံ ယထာသကံ ဝိသယေသု ဝိသယဇနတော^၄ သဘာဝဘူတဣန္ဒြိယော၊ အသံဝုတ-
စက္ခုဒွါရာဒိကောတိ အတ္တော။ ယဿ တဏှာသင်္ဃာ^၅ အတ္ထိန္ဒတယ သော ဘိက္ခု ပါကတိန္ဒြိယော ဝိဟရတိ၊ တဿ ဥပမံ ဒေသေန္တော “မိရိ ယဏာ တရုဏဇာတိကာ ဝနေ”တိ အာဟ။ ယထာ အယံ တရုဏသဘာဝါ မိရိ ပုတ္တသ္မေဟဿ အတ္ထိန္ဒတယ ဝနေ ဒုက္ခံ အနုဘဝတိ၊ န တံ အတိဝတ္တတိ၊ ဧဝမယဗ္ဗိ ဘိက္ခု သင်္ဃာ အတ္ထိန္ဒတယ ပါကတိန္ဒြိယော ဝိဟရန္တော ဝဋ္ဋဒုက္ခံ နာတိဝတ္တတိတိ အဓိပ္ပါယော။ “တရုဏဇာတိကာ”တိ ဝါ ပါဌော။ အဘိ-
နဝပ္ပသုတာ ဗာလဝစ္ဆာတိ အတ္တော။ တံ သုတ္တာ သော ဘိက္ခု သဉ္ဇာတသံဝေ-
ဂေါ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ န စိရသေဝံ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

သံဃရက္ခိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဥသဘတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

နဂါ နဂဇ္ဇေသု သုသံဝိရုဋ္ဌာတိ အာယသ္မတော ဥသဘတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၁ အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တံတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယာနိ ပုညာနိ ကရောန္တော ဣတော ဧကတိံသေ ကပ္ပေ သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဒေဝပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော ဒိဗ္ဗပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ အကာသိ။ သာ ပုပ္ဖပူဇာ သတ္တာဟံ ပုပ္ဖမဏ္ဍပါကာရေန အဋ္ဌာသိ။ ဒေဝမနုဿာနံ မဟာသမာဂမော အဟောသိ။

၁-နူနန္တိ (သိ၊က)

၂-နာနုယုညတိ ဝိတက္ကေတိတိ (သိ)

၂-န နူနာယန္တိ န နူနံ အယန္တိ ပဒစ္ဆေဒေါ (သိ)

၄-ဝိဇ္ဇမာနတော (သိ) ၅-တဏှာသင်္ဃာ (က)

သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
 ကောသလရဋ္ဌေ ဣဗ္ဗကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ ဥသဘောတိ နာမံ အဟောသိ။
 သော ဝိညုတံ ပတ္တော ဇေတဝနပဋိဂဟဏေ သတ္တရိ လဒ္ဓပ္ပသာဒေါ ပဗ္ဗဇိတွာ
 ကတပုဗ္ဗကိစ္စော အရညေ ပဗ္ဗတပါဒေ ဝိဟရတိ။ တေန စ သမယေန ပါဝု-
 သကာလမေဃေ^၁ အဘိပ္ပုရဋ္ဌေ ပဗ္ဗတသီခရေသု ရုက္ခဂစ္ဆလတာယ ဃန-
 ပဏ္ဏသဏ္ဌိနော^၂ ဟောန္တိ။ အထေကဒိဝသံ ထေရော လေဏတော နိက္ခမိတွာ
 တံ ဝနရာမဏေယျကံ ပဗ္ဗတရာမဏေယျကဉ္စ ဒိသ္မာ ယောနိသောမနသိကာရ-
 ဝသေန “ဣမေဝိ နာမ ရုက္ခာဒယော အစေတနာ ဥတုသမ္ပတ္တိယာ^၃ ဝဇ္ဇိ^၄ ပါဝု-
 ဏန္တိ၊ အထ ကသ္မာ နာဟံ ဥတုသပ္ပာယ် လဘိတွာ ဂုဏေဟိ ဝဇ္ဇိ^၅ ပါဝု-
 ဏိဿာမိ”တိ စိန္တေန္တော—

၁၁၀။ “နဂါ နဂဂေသု သုသံဝိရူဋ္ဌာ၊
 ဥဒဂ္ဂမေဃေန နဝေန သိတ္တာ။
 ဝိဝေကကာမဿ အရညသညိနော၊
 ဇနေတိ ဘိယျော ဥသဘဿ ကလျတ”န္တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ နဂါတိ ရုက္ခာ၊ “နဂါ”တိ ကေစိ ဝဒန္တိ၊ နာဂရုက္ခာတိ အတ္ထော။
 နဂဂေသုတိ ပဗ္ဗတသီခရေသု။ သုသံဝိရူဋ္ဌာတိ သုဋ္ဌ၊ သမန္တတော ဝိရူဋ္ဌမူလာ
 ဟုတွာ ပရိတော ဥပရိ စ သမ္ပဒေဝ သဉ္ဇာတသာခဂ္ဂပလ္လဝပ္ပသာခါတိ^၆
 အတ္ထော။ ဥဒဂ္ဂမေဃေန နဝေန သိတ္တာတိ ပဌမပ္ပန္နေန ဥဋ္ဌာရေန မဟတာ
 ပါဝုသမေဃေန^၇ အဘိပ္ပုရဋ္ဌာ။ ဝိဝေကကာမဿာတိ ကိလေသဝိဝိတ္တံ စိတ္တ-
 ဝိဝေကံ ဣစ္ဆန္တဿ၊ အရညဝါသေန တာဝ^၈ ကာယဝိဝေကော လဒ္ဓေါ၊ ဣဒါနိ
 ဥပမိဝိဝေကာမိဂမဿ နိဿယဘူတော စိတ္တဝိဝေကော လဒ္ဓဗ္ဗောတိ တံ
 ပတ္တယမာနဿ၊ ဇာဂရိယံ အနယုဉ္ဇန္တဿာတိ အတ္ထော၊ တေနာဟ
 “အရညသညိနော”တိ။ အရညဝါသော နာမ သတ္တာရာ ဝဏ္ဏိတော
 ထောမိတော။ သော စ ခေါ ယာဝဒေဝ သမထဝိပဿနာဘာဝနာပါရိ-
 ပူရိယာ၊ တသ္မာ သာ မယာ ဟတ္ထဂတာ ကာတဗ္ဗာတိ ဧဝံ အရညဂတ-
 သညိနော နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပမဟုလဿာတိ အတ္ထော။ ဇနေတိတိ ဥပ္ပါဒေန္တိ^၉၊

၁-ပစ္စုသကာလေ မေဃေ (သိ)	၂-ရုက္ခဂစ္ဆလတာယော ဃနသဏ္ဌသဉ္ဇရဏာ (သိ)
၃-ဥတုသမ္ပတ္တိယံ (သိ)	၄-သဉ္ဇာတသာခါပလ္လဝပ္ပသာခါတိ (သိ)
၅-ပါဝုသမေဃေန (သိ)	၆-ဝသတာ (သိ) ၇-ဥပ္ပါဒေတိ(က)

ပုထုတ္တေ ဟိ ဣဒံ ကေဝစနံ။ ကေစိ ပန “ဇနေနိ”တိ ပဌန္တိ။ ဘိယျောတိ
ဥပရူပရိ။ ဥသဘဿာတိ အတ္တာနမေဝ^၁ ပရံ ဝိယ ဝဒတိ။ ကလျတန္တိ
ကလျဘာဝံ စိတ္တဿ ကမ္မညတံ ဘာဝနာယောဂျတံ။ သွာယမတ္ထော^၂ဟေဋ္ဌာ
ပုတ္တောယေဝ။ ဧဝံ ထေရော ဣမံ ဂါထံ ဝဒန္တောယေဝ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာ-
ပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ပုတ္တံ အပဒါနေး—

“ဒေဝပုတ္တော အဟံ သန္တော၊ ပူဇယိံ သိဒ္ဓိနာယကံ။

မန္ဒာရဝေန ပုပ္ဖေန၊ ဗုဒ္ဓဿ အဘိရောပယိံ။

သတ္တာဟံ ဆဒနံ အာသိ၊ ဒိဗ္ဗံ မာလံ တထာဂတေ။

သဗ္ဗေ ဇနာ သမာဂန္တော၊ နမသိံသု တထာဂတံ။

ကေတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိံ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ဣတော စ ဒသမေ ကပ္ပေ၊ ရာဇာ’ဟောသိံ ဇုတိန္ဒရေ။

သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အယမေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏဂါထာ အဟောသိတိ။

ဥသဘတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကောဒသမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-ဒွါဒသမဝဂ္ဂ

၁-ဇေန္တုတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဒုပ္ပဗ္ဗန္တံ ဝေ ဒုရုဇိဝါသာ ဂေဟာတိ အာယသ္မတော ဇေန္တုတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ^၁ အယမ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဒေဝ-
ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ သော ကေဒိဝသံ သတ္တာရံ ဒိသ္မာ ပသန္တစိတ္တော
ကိံကိရာတပုပ္ဖေဟိ^၂ ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု

၁-ဘိယျောတိ ဥပရူပရိ၊ ဣသဿာတိ အတ္ထော၊ အတ္တာနမေဝ (သိ)

၂-တဿာယမတ္ထော (သိ)

၃-ဒု ၃-၁၉၆-ပိဋေ။

၄-ကိကိရာတပုပ္ဖေဟိ (က)

သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မဂဓရဋ္ဌေ ဇေန္တဂါမေ ကေဿ မဏ္ဍလိက-
ရာဇဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဇေန္တောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော
ဝိညတံ ပတ္တော ဒဟရကာလေယေဝ ဟေတုသမ္ပတ္တိယာ စောဒိယမာနော
ပဗ္ဗဇ္ဇာနိန္ဒမာနသော ဟုတွာ ပုနစိန္တေသိ “ပဗ္ဗဇ္ဇာ နာမ ဒုက္ကရာ၊ သရာပိ ဒုရာ-
ဝါသာ၊ ဓမ္မော စ ဂမ္ဘီရော၊ ဘောဂါ စ ဒုရဓိဂမာ၊ ကိံ န ခေါ ကတ္တဗ္ဗ”န္တိ။
ဧဝံ ပန စိန္တာဗဟုလော ဟုတွာ ဝိစရန္တော ကေဒိဝသံ သတ္တု သန္တိကံ ဂန္တော
ဓမ္မံ သုဏီ။ သုတကာလတော ပဋ္ဌာယ ပဗ္ဗဇ္ဇာဘိရတော ဟုတွာ သတ္တု
သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ သုခါယ
ပဋိပဒါယ ခိပ္ပါဘိညာယ အရဟတ္တံ သစ္စာကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“ဒေဝပုတ္တော အဟံ သန္တော၊ ပူဇယိံ သိဒ္ဓိနာယကံ။

ကက္ကာရုပုပ္ဖံ ပဂ္ဂယ၊ ဗုဒ္ဓဿ အဘိရောပယိံ။

ကေတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိံ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ဣတော စ နဝမေ ကပ္ပေ၊ ရာဇာ သတ္တုတ္တမော အဟုံ။

သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခန္တော “အသက္ခိံ ဝတာဟံ
အာဒိတော မယံ ဥပ္ပန္နဝိတက္ကံ ဆိန္နိတု”န္တိ သောမနဿဇာတော ဝိတက္ကဿ
ဥပ္ပန္နကာရံ တဿ စ သမ္ပဒေဝ ဆိန္နတံ ဒဿေန္တော—

၁၁၁။ “ဒုပ္ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဝေ ဒုရဓိဝါသာ ဂေဟာ၊

ဓမ္မော ဂမ္ဘီရော ဒုရဓိဂမာ ဘောဂါ။

ကိစ္ဆာ ဝုတ္တိ နော ဣတရိတရေနော၊

ယုတ္တံ စိန္တေတုံ သတတမနိစ္စတ”န္တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ဒုပ္ပဗ္ဗဇ္ဇန္တိ အပ္ပံ ဝါ မဟန္တံ ဝါ ဘောဂက္ခန္ဓဉ္စေ ဉ္ဇတိပရိဝုဇ္ဇေ
ပဟာယ ဣမသ္မိံ သာသနေ ဥရံ ဒတွာ ပဗ္ဗဇနဿ ဒုက္ကရတ္တာ၊ ဒုက္ခံ ပဗ္ဗဇနံ၊
ဒုက္ကရာ ပဗ္ဗဇ္ဇာတိ ဒုပ္ပဗ္ဗဇ္ဇံ။ ဧတိ နိပါတမတ္ထံ၊ ဒဋ္ဌတ္ထော ဝါ၊ “ပဗ္ဗဇ္ဇာ

ဒုက္ခာ”တိ။ ဂေဟဉ္စေ အာဝသေယံ၊ ဒုရမိဝါသာ ဂေဟာ၊ ယသ္မာ ဂေဟံ အမိဝသန္တေန ရညာ ရာဇကိစ္စံ၊ ဣဿရေန ဣဿရကိစ္စံ၊ ဂဟပတိနာ ဂဟပတိ-
 ကိစ္စံ ကတ္တဗ္ဗံ ဟောတိ၊ ပရိဇနော စေဝ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ သင်္ဂဟေတဗ္ဗာ၊
 တသ္မိံ တသ္မိံ စ ကတ္တဗ္ဗေ ကရိယမာနေပိ ဃရာဝါသော ဆိဒ္ဓဃဋ္ဌော ဝိယ
 မဟာသမုဒ္ဓေါ ဝိယ စ ဒုပ္ပူရော၊ တသ္မာ ဂေဟာ နာမေတေ အမိဝသိတုံ
 အာဝသိတုံ ဒုက္ခာ ဒုက္ကရာတိ ကတွာ ဒုရမိဝါသာ ဒုရာဝါသာတိ။ ပဗ္ဗဇ္ဇေ
 အနုတိဋ္ဌေယျံ၊ ဓမ္မော ဂမ္ဘီရော၊ ယဒတ္တာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ သော ပဗ္ဗဇိတေန အမိဂန္တဗ္ဗော
 ပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မော ဂမ္ဘီရော၊ ဂမ္ဘီရဉ္စာဏဂေါစရတ္တာ ဒုဒ္ဓသော၊ ဒုပ္ပုရိဝိဇ္ဈော
 ဓမ္မဿ ဂမ္ဘီရဘာဝေန ဒုပ္ပုရိဝိဇ္ဈတ္တာ။ ဂေဟဉ္စေ အာဝသေယံ၊ ဒုရမိဂမာ
 ဘောဂါ ယေဟိ ဝိနာ န သက္ကာ ဂေဟံ အာဝသိတုံ၊ တေ ဘောဂါ ဒုက္ခေန
 ကသိရေန အမိဂန္တဗ္ဗတာယ ဒုရမိဂမာ။ ဧဝံ သန္တေ ဃရာဝါသံ ပဟာယ
 ပဗ္ဗဇ္ဇိယေဝ အနုတိဋ္ဌေယျံ၊ ဧဝမ္ပိ ကိစ္ဆာ ဝုတ္တိ နော ဣတရိတရေန ဣဓ ဣမသ္မိံ
 ဗုဒ္ဓသာသနေ ဣတရိတရေန ယထာလဉ္စေန ပစ္စယေန အမှာကံ ဝုတ္တိ ဇီဝိကာ
 ကိစ္ဆာ ဒုက္ခာ၊ ဃရာဝါသာနံ ဒုရမိဝါသတာယ ဘောဂါနဉ္စ ဒုရမိဂမတာယ
 ဂေဟေ ဣတရိတရေန ပစ္စယေန ယာပေတဗ္ဗတာယ ကိစ္ဆာ ကသိရာ ဝုတ္တိ
 အမှာကံ၊ တတ္ထ ကိံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိတိ? ယုတ္တံ စိန္တေတုံ သတတမနိစ္စတံ
 သကလံ၊ ဒိဝသံ ပုဗ္ဗရတ္တာပရရတ္တဉ္စ တေဘူမကဓမ္မဇာတံ အနိစ္စတန္တိ၊ တတော
 ဥပ္ပါဒဝယဝန္တတော အာဒိအန္တဝန္တတော၊ တာဝကာလိကတော စ န နိစ္စန္တိ
 “အနိစ္စ”န္တိ စိန္တေတုံ ဝိပဿိတုံ ယုတ္တံ။ အနိစ္စာနုပဿနာယ သိဒ္ဓါယ ဣတရာ-
 နုပဿနာ သုခေနော သိဇ္ဈန္တိတိ အနိစ္စာနုပဿနာဝ ဧတ္ထ ဝုတ္တာ၊ အနိစ္စဿ
 ဒုက္ခာနတ္တတာနံ အဗျာဘိရဏတော သာသနိကဿ သုခဂ္ဂဟဏတော စ။
 တေနာဟ “ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ၊ ယံ ဒုက္ခံ တဒနတ္တာ”တိ၊ “ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊
 သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မံ”၊ “ဝယဓမ္မာ သင်္ခါရာ”တိ၊ စ၊ တဒမိနာ ဧဝံ အညမညံ
 ပဋိပက္ခဝသေန၊ အပရာပရံ ဥပ္ပန္နေ ဝိတက္ကေ နိဂ္ဂဟေတွာ အနိစ္စတာမုခေန
 ဝိပဿနံ အာရဘိတွာ ဣဒါနိ ကတကိစ္စော ဇာတောတိ ဒသေတိ။ တေန
 ဝုတ္တံ “အတ္တနော ပဋိပတ္တိ”န္တိအာဒိ။ ဣဒမေဝ ထေရဿ အညာဗျာကရဏံ
 အဟောသိ။

ဇေန္တုတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဒုရာဝါသာတိ ဒုက္ခာ ဒုက္ကရာတိ ကတွာ ဒုရမိဝါသာ (သိ)

၃-အနိစ္စတ္တာတတော (သိ)

၅-ဝိ ၃-၁၆၊ ၅ ၂-၂၃၀၊ သံ ၃-၃၇၁-ပိဋေသု၊ ၆-ဒိ ၂-၁၂၀-ပိဋေ၊

၂-သဗ္ဗကာလံ (က)

၄-သံ ၂-၁၉-ပိဋေ၊

၇-ပဋိက္ခေပဝသေန (က)

၂-ဝစ္ဆဂေါတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

တေဝိဇ္ဇောဟံ မဟာဈာယီတိ အာယသ္မတော ဝစ္ဆဂေါတ္တတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ကုသလဗီဇံ ရောပေန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော
ကာလေ ဗန္ဓုမတိနဂရေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညှတံ ပတ္တော ကေဒိဝသံ
ရညာ နာဂရေဟိ စ သဒ္ဓိံ ဗုဒ္ဓပူဇံ ကတွာ တတော ပရံ ဒေဝမနုဿေသု
သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ ဝိဘဝသမ္ပန္နဿ ဗြာဟ္မဏဿ
ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိံ၊ တဿ ဝစ္ဆဂေါတ္တတာယ^၁ ဝစ္ဆဂေါတ္တောတွေဝ
သမညာ အဟောသိ။ သော ဝိညှတံ ပတွာ ဗြာဟ္မဏဝိဇ္ဇာသု နိဗ္ဗတ္တိံ ဂတော
ဝိမုတ္တိံ ဂဝေသန္တော တတ္ထ သာရံ အဒိဿာ ပရိဗ္ဗာဇကပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ
ဝိစရန္တော သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိတွာ တသ္မိံ ဝိဿဇ္ဇိတေ ပသန္တ-
မာနသော သတ္တု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရေန္တော
နစိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၂—

“ဥဒေန္တံ သတရံသိဝံ၊ ဝိတရံသိဝံ ဘာဏုမံ။
ပန္နရသေ ယထာ စန္ဒံ၊ နိယုန္တံ လောကနာယကံ။
အဋ္ဌသဋ္ဌိသဟဿာနိ၊ သဗ္ဗေ ဒီဏာသဝါ အဟုံ။
ပရိဝါရိသု သမ္ပုဋ္ဌံ၊ ဒွိပဒိန္တံ နရာသဘံ။
သမ္ပုဋ္ဌိတွာန တံ ဝိထိံ၊ နိယုန္တေ လောကနာယကေ။
ဥဿာပေသိံ ဓဇံ တတ္ထ၊ ဝိပ္ပသန္ဓေန စေတသာ။
ကေနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဓဇံ အဘိရောပယိံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဓဇဒါနသိဒ္ဓံ ဖလံ။
ဣတော စတုတ္ထကေ ကပ္ပေ၊ ရာဇာ’ဟောသိံ မဟဗ္ဗလော။
သဗ္ဗာကာရေန သမ္ပန္နော၊ သုဓဇော ဣတိ ဝိဿုတော။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ^၃ ပစ္စဝေက္ခိတွာ သောမနဿ-
ဇာတော ဥဒါနဝသေန—

၁၁၂။ “တေဝိဇ္ဇောဟံ မဟာဈာယီ၊ စေတောသမထကောဝိဒေါ။
သဒတ္ထော မေ အနုပ္ပတ္တော၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ တေဝိဇ္ဇောဟန္တိ ယဒိဝိ မံ ပုဗ္ဗေ တိဏ္ဍံ ဝေဒါနံ ပါရံ ဂတတ္တာ
“ဗြာဟ္မဏော တေဝိဇ္ဇော”တိ သဉ္ဇာနန္တိ၊ တံ ပန သမညာမတ္ထံ ဝေဒေသု
ဝိဇ္ဇာကိစ္စဿ အဘာဝတော။ ဣဒါနိ ပန ပုဗ္ဗေနိဝါသဉ္ဇာကာဒိနံ တိဿန္တံ
ဝိဇ္ဇာနံ အဓိဂတတ္တာ ပရမတ္ထတော တေဝိဇ္ဇော အဟံ၊ မဟန္တဿ အနဝသေ-
သဿ သမုဒယပက္ခိယဿ ကိလေသဂဏဿ ဈာပနတော၊ မဟန္တေန မဂ္ဂ-
ဖလဈာနေန မဟန္တဿ ဥဋ္ဌာရဿ ပဏီတဿ နိဗ္ဗာနဿ ဈာယနတော စ
မဟာဈာယီ။ စေတောသမထကောဝိဒေါတိ စိတ္တသင်္ခါတကရာနံ သံကိ-
လေသဓမ္မာနံ ဝူပသမနေန စေတသော သမာဒဟနေ ကုသလော။ ဧတေန
တေဝိဇ္ဇာဘာဝဿ^၁ ကာရဏမာဟ။ သမာဓိကောသလ္လသဟိတေန ဟိ
အာသဝက္ခယေန တေဝိဇ္ဇတာ၊ န ကေဝလေန။ သဒတ္ထောတိ သကတ္ထော၊
ကကာရဿာယံ ဒကာရော ကတော “အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော”တိအာဒိသု^၂ ဝိယ။
“သဒတ္ထော”တိ စ အရဟတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တံ ဟိ အတ္တပဋိဗန္ဓဋ္ဌေန^၃ အတ္တာနံ
အဝိဇ္ဇဟနဋ္ဌေန အတ္တနော ပရမတ္ထဋ္ဌေန အတ္တနော အတ္တတ္တာ “သကတ္ထော”တိ
ဝုစ္စတိ။ သွာယံ သဒတ္ထော မေ မယာ အနုပ္ပတ္တော အဓိဂတော။ ဧတေန
ယထာဝုတ္တံ မဟာဈာယိဘာဝံ သိခါပတ္တံ ကတွာ ဒဿေတိ။ သေသံ ဝုတ္တနယ-
မေဝ။

ဝစ္ဆဂေါတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဝနဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အစ္ဆောဒိကာ ပုထုသီလာတိ အာယသ္မတော ဝနဝစ္ဆတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ကုသလဗိဇ္ဇံ ရောပေန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ
ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ပရဿံ ကမ္မံ ကတွာ ဇီဝန္တော ကဿမိ
အပရာမံ ကတွာ မရဏဘယေန တဇ္ဇိတော ပလာယန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ

၁-ဝိဇ္ဇာဘာဝဿ (သိ)၊ ဝိဇ္ဇာသဘာဝဿ (က)

၂-မ ၁-၆၊ အံ ၁-၁၄၃-ပိဋ္ဌေ။

၃-အတ္တူပနိဗန္ဓဋ္ဌေန (က)

ဗောဓိရုက္ခံ ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော တဿ မူလံ သမ္ပဇ္ဇိတွာ ပိဏ္ဍိဗန္ဓေဟိ
 အသောကပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ ကတွာ ဝဋ္ဋိတွာ ဗောဓိံ အဘိဓုခေါ နမဿမာနော
 ပလ္လင်္ကေန နိဿိန္ဒော မာရေတုံ အာဂတေ ပစ္စတ္တိကေ ဒိသ္မာ တေသု စိတ္တံ
 အကောပေတွာ ဗောဓိံ ဧဝံ အာဝဇ္ဇေန္တော သတပေါရိသေ ပပါတေ ပပတိ။
 သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပုညာနိ
 ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ ဝိဘဝ-
 သမ္ပန္နဿ မြာဟူဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ “ဝစ္ဆော”တိဿ နာမံ
 အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော မိမ္မိသာရသမာဂမေ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ
 အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဂုတ္တံ အပဒါနော—

“ပရကမ္မာယနေ ယုတ္တော၊ အပရာဓံ အကာသဟံ။
 ဝနန္တံ အဘိဓာဝိဿံ၊ ဘယဝေရသမပ္ပိတော။
 ပုပ္ဖိတံ ပါဒပံ ဒိသ္မာ၊ ပိဏ္ဍိဗန္ဓံ သုနိဗ္ဗိတံ။
 တမ္မပုပ္ဖံ ဂဟေတွာန၊ ဗောဓိယံ ဩကိရိံ အဟံ။
 သမ္ပဇ္ဇိတွာန တံ ဗောဓိံ၊ ပါဠိလိံ ပါဒပုတ္တမံ။
 ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာန၊ ဗောဓိမူလေ ဥပါဝိသိ။
 ဂတမဂ္ဂံ ဂဝေသန္တာ၊ အာဂစ္ဆံ မမ သန္တိကံ။
 တေ စ ဒိသ္မာနဟံ တတ္ထ၊ အာဝဇ္ဇိံ ဗောဓိမုတ္တမံ။
 ဝဋ္ဋိတွာန အဟံ ဗောဓိံ၊ ဝိပ္ပသန္ဓေန စေတသာ။
 အနေကတာလေ ပပတိ၊ ဂိရိဒုဂ္ဂေ ဘယာနကေ။
 ကေနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗောဓိပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ဣတော စ တတိယေ ကပ္ပေ၊ ရာဇာ သုသညတော။ အဟံ။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဝိဝေကာဘိရတိယာ ဝနေယေဝ ဝသိ၊ တေန
 ဝနဝစ္ဆောတိ သမညာ ဥဒပါဒိ။ အထ ကဒါစိ ထေရော ဉာတိဇနာနုဂ္ဂဟတ္တံ

၁-ဗောဓိရုက္ခံ ဧဝံ (သိ)	၂-ပတိ (သိ)	၃-ဒု ၃-၁၉ ၄-ပိဋ္ဌာဒိသု။
၄-ဘယဘေရသမပ္ပိတော (သိ)	၅-သုနိဗ္ဗိတံ (သိ)	၆-အနေကတာလာ (သိ)
	၇-သန္တိသိတော (သိ)	

ရာဇဂဟံ ဂတော တတ္ထ ဉာတကေဟိ ဥပဋ္ဌိယမာနော ကတိပါဟံ ဝသိတွာ
ဂမနာကာရံ သန္တဿေသိ။ တံ ဉာတကာ “ဘန္တေ အမှာကံ အနုဂ္ဂဟတ္ထံ
ဓုရိဟာရေ ဝသထ၊ မယံ ဥပဋ္ဌဟိဿာမာ”တိ ယာစိံသု။ ထေရော တေသံ
ပဗ္ဗတရာမဏေယျကိတ္တနာပဒေသေန ဝိဝေကာဘိရတိံ နိဝေဒေန္တော—

၁၁၃။ “အစ္စောဒိကာ ပုထုသိလာ၊ ဂေါနဂ်လမိဂါယုတာ။

အဗ္ဗုသေဝါလသဉ္စန္ဒာ၊ တေ သေလာ ရမယန္တိ မ”န္တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ အစ္စောဒိကာတိ အစ္စံ အဗဟလံ သုခုမံ ဥဒကံ ဧတေသုတိ
“အစ္စောဒိကာ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗေ^၁ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန “အစ္စောဒိကာ”တိ ပုတ္တံ။
ဧတေန တေသံ ဥဒကသမ္ပတ္တိံ ဒဿေတိ။ ပုထုသိလာတိ ပုထုလာ ဝိတ္တတာ
မုဒုသုခသမ္ပဿာ သိလာ ဧတေသုတိ ပုထုသိလာ။ ဧတေန နိသဇ္ဇနဌာန-
သမ္ပတ္တိံ ဒဿေတိ။ ဂန္တံ ဝိယ နဂ်လံ နဂ်ဋ္ဌံ ဧတေသန္တိ ဂေါနဂ်လာ၊ ကာဠု-
မက္ကဋ္ဌာ၊ “ပကတိမက္ကဋ္ဌာ”တိဝိ ဝဒန္တိယေဝ။ ဂေါနဂ်လေဟိ စ ပသဒါဒိကေဟိ
မိဂေဟိ စ^၂ တဟံ တဟံ ဝိစရန္တေဟိ အာယုတာ မိဿိတာတိ ဂေါနဂ်လ-
မိဂါယုတာ။ ဧတေန တေသံ အမနုဿူပစာရိတာယ အရညလက္ခဏု-
ပေတတံ ဒဿေတိ။ အဗ္ဗုသေဝါလသဉ္စန္ဒာတိ ပသဝနတော သတတံ^၃
ပဋ္ဌရမာနသလိလတာယ တဟံ တဟံ ဥဒကသေဝါလသဉ္စန္ဒာဒိတာ။ တေ
သေလာ ရမယန္တိ မန္တိ ယတ္ထာဟံ ဝသာမိ၊ တေ ဒေသာ သေလာ ပဗ္ဗတာ
ဝိဝေကာဘိရတိယာ မံ ရမယန္တိ၊ တသ္မာ တတ္ထေဝါဟံ^၄ ဂစ္ဆာမိတိ အဓိပ္ပါယော။
ဣဒမေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏံ အဟောသိ။

ဝနဝစ္ဆတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-အဓိမုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ကာယဒုဋ္ဌုလ္လဂရုနောတိ အာယသ္မတော အဓိမုတ္တတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိံ^၁ သော ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ပြာဟ္မဏကုလေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ပြာဟ္မဏဝိဇ္ဇာသု နိဗ္ဗတ္တိံ ဂတော ကာမေသု

၁-ဧတေသုတိ အစ္စောဒိကာ၊ အစ္စောဒိကာတိ ဝတ္ထဗ္ဗေ (သီ)
၃-ပဝါဟံ (က)

၂-စတုပ္ပဒါဒိကေဟိ စ (သီ)
၄-တတ္ထ ဝါသံ (သီ)

အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ ဃရာဝါသံ ပဟာယ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ အရညေ ဝိဟ-
ရန္တော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒံ သုတွာ မနုဿူပစာရံ ဥပဂန္တော သတ္တာရံ ဘိက္ခုသံဃ-
ပရိဝုတံ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော အတ္တနော ဝါကစီရံ သတ္ထု ပါဒမူလေ
ပတ္တရိ။ သတ္တာ တံဿ အဇ္ဈာသယံ ဥတွာ တသ္မိံ အဋ္ဌာသိ။ တတ္ထ ဌိတံ
ဘဂဝန္တံ ကာဠာနုသာရေန ဂန္ဓေန ပူဇေတွာ “သမုဒ္ဒရသိ”မံ လောက”န္တိ-
အာဒိကာဟိ ဒသဟိ ဂါထာဟိ အဘိတ္ထဝိ။ တံ သတ္တာ “အနာဂတေ ဣတော
သတသဟဿကပ္ပမတ္ထကေ ဂေါတမဿ နာမ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ
ပဗ္ဗဇိတွာ ဆဋ္ဌဘိညော ဘဝိဿတိ”တိ ဗျာကရိတွာ ပက္ကာမိ။ သော တေန
ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တတော ယာဝါယံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ၊ တာဝ
ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ မြာဟ္မဏကုလေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ အဓိမုတ္တောတိ လဒ္ဓနာမော ဝိညုတံ ပတ္တော မြာဟ္မဏဝိဇ္ဇာသု
နိဗ္ဗတ္တိံ ဂန္တော တတ္ထ သာရံ အပဿန္တော ပစ္စိမဘဝိကတ္တာ နိဿရဏံ ဂဝေ-
သန္တော ဇေတဝနပင်္ဂုဟဏေ ဗုဒ္ဓါနဘာဝံ ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ သတ္ထု
သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
တေန ဝုတ္တံ အပဘါနေ—

“ကဏိကာရံဝ ဇလိတံ၊ ဒီပရက္ခံဝ ဥဇ္ဇလံ။
ဩသမိံဝ ဝိရောစန္တံ၊ ဝိဇ္ဇုတံ ဂဂနေ ယထာ။
အသမ္ဘိတံ အနုတ္တာသိံ၊ မိဂရာဇံဝ ကေသရိံ။
ဉာဏာလောကံ ပကာသေန္တံ၊ မဒ္ဒန္တံ တိတ္ထိယေ ဂဏေ။
ဥဒ္ဓရန္တံ ဣမံ လောကံ၊ ဆိန္ဒန္တံ သဗ္ဗသံသယံ။
ဂဇ္ဇန္တံ မိဂရာဇံဝ၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။
ဇေဋ္ဌာဇိနဓရော အာသိံ၊ မြဟာ ဥဇု ပတာပဝါ။
ဝါကစီရံ ဂဟေတွာန၊ ပါဒမူလေ အပတ္တရိ။
ကာဠာနုသာရိယံ ဂယ၊ အနုလိမ္ပိံ၂ တထာဂတံ။
သမ္ဗုဒ္ဓမနုလိမ္မေတွာ၊ သန္တဝိံ လောကနာယကံ။
သမုဒ္ဒရသိမံ လောကံ၊ ဩဃတိဏ္ဏံ မဟာမုနိ။
ဉာဏာလောကေန ဇောတေသိ၊ နာဝဋံ ဉာဏမုတ္တမံ။

ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေသိ၊ မဒ္ဒသေ ပရတိတ္ထိယေ။
 ဥသဘော ဇိတသင်္ဂါမော၊ သမ္ပကမ္ပေသိ မေဒနိံ။
 မဟာသမုဒ္ဒေ ငြိမိယော၊ ဝေလန္တမှိ^၁ ပဘိဇ္ဇရေ။
 တထေဝ တဝ ဉာဏမှိ၊ သဗ္ဗဒိဋ္ဌိ ပဘိဇ္ဇရေ။
 သုခုမစ္ဆိကဇာလေန၊ သရမှိ သမ္ပတာနိတေ^၂။
 အန္တောဇာလိကတာ ပါဏာ၊ ပိဋိတာ ဟောန္တိ တာဝဒေ။
 တထေဝ တိတ္ထိယာ လောကေ၊ ပုထုပါသဏ္ဍာနိဿိတာ။
 အန္တောဉာဏဝရေ တုယံ၊ ပရိဝတ္တန္တိ မာရိသ။
 ပတိဋ္ဌာ ဝုယုတံ ဩဃေ၊ တံ ဟိ နာထော အဗန္ဓုနံ။
 ဘယဋ္ဌိတာနံ သရဏံ၊ မုတ္တိတ္ထိနံ ပရာယဏံ။
 ကေရိရော အသဒိသော၊ မေတ္တာကရုဏသမ္ဘယော။
 အသမော သုသမော သန္တော၊ ဝသီ တာဒိ ဇိတဉ္ဇယော။
 မိရော^၃ ဝိဂတသမ္ပောဟော၊ အနေဇော အကထံကထိ။
 တုသိတော ဝန္တဒေါသောသိ၊ နိဗ္ဗလော သံယတော^၄ သုစိ။
 သင်္ဂါတိဂေါ ဟတမဒေါ^၅၊ တေဝိဇ္ဇော တိဘဝန္တဂေါ။
 သီမာတိဂေါ ဓမ္မဂရု၊ ဂတတ္ထော ဟိတဝဗ္ဗုတော။
 တာရကော တံ ယထာ နာဝါ^၆၊ နိဗ္ဗိဝံသာသကာရကော။
 အသမ္ဘိတော ယထာ သီဟော၊ ဂဇရာဇာဝ^၇ ဒပ္ပိတော။
 ထောမေတွာ ဒသဂါထာဟိ၊ ပဒုမုတ္တရံ မဟာယသံ။
 ဝဋ္ဌိတွာ သတ္ထုနော ပါဒေ၊ တုဏှိ အဋ္ဌာသဟံ တဒါ။
 ပဒုမုတ္တရော လောကဝိဇ္ဇ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟော။
 ဘိက္ခုသံဃေ ဌိတော သတ္တာ၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။
 ယော မေ သီလဉ္ဇ ဉာဏဉ္ဇ၊ သဒ္ဓမ္မဉ္ဇာပိ ဝဏ္ဏယိ။
 တမဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏာထ မမ ဘာသတော။
 သဋ္ဌိ ကပ္ပသဟဿာနိ၊ ဒေဝလောကေ ရမိဿတိ။
 အညေ ဒေဝေ^၈ဘိဘဝိတွာ၊ ဣဿရံ ကာရယိဿတိ။

၁-ဝေလန္တိ ဟိ (သိ)

၂-သုခုမစ္ဆိကေယထာဇာလေ ပါရမိ သမ္ပသာရိတေ (သိ)

၃-မိရော (သိ)

၄-ယတော (သိ)

၅-ဂတမဒေါ (သိ)

၆-နာဂေါ (က)

၇-နာဂရာဇာဝ (သိ)

၈-ဒေဝေ (သိ)

သော ပစ္ဆာ ပဗ္ဗဇိတွာန၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
ဂေါတမဿ ဘဂဝတော၊ သာသနေ ပဗ္ဗဇိဿတိ။

ပဗ္ဗဇိတွာန ကာယေန၊ ပါပကမ္မံ ဝိဝဇ္ဇိယ။
သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ နိဗ္ဗာယိဿတိ^၁နာသဝေါ။

ယထာပိ မေဃော ထနယံ၊ တပ္ပေတိ မေဒနိ^၂ ဣမံ။
တထေဝ တံ မဟာဝီရ၊ ဓမ္မေန တပ္ပယိ မမံ။

သီလံ ပညဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ ထဝိတွာ လောကနာယကံ။
ပတ္တောမှိ ပရမံ သန္တိ^၃၊ နိဗ္ဗာနံ ပဒမစ္စုတံ။

အဟော နူန သ ဘဂဝါ၊ စိရံ တိဋ္ဌေယျ စက္ခမာ။
အညာတဉ္စ ဝိဇာနေယျ^၄၊ ဖုသေယျ^၅ အမတံ ပဒံ။

အယံ မေ ပစ္ဆိမာ ဇာတိ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။
သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဗုဒ္ဓမဘိထောမယိ^၆။
ဒုဂ္ဂတိ^၇ နာဘိဇာနာမိ၊ ကိတ္တနာယ ဣဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ^၈။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ^၉န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနာ သဟ ဝသန္တေ ကာယဒဠိဗဟုလေ ဘိက္ခု။
ဩဝဒန္တော—

၁၁၄။ “ကာယဒုဋ္ဌုလ္လဂရုနော၊ ဟိယျမာနမှိ ဇီဝိတေ။
သရီရသုခဂိဒ္ဓဿ၊ ကုတော သမဏသာဓုတာ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ကာယဒုဋ္ဌုလ္လဂရုနော^၁တိ ဒုဋ္ဌုလ္လံ အသုဘယောဂျတာ၊ ကာယဿ
ဒုဋ္ဌုလ္လံ ကာယဒုဋ္ဌုလ္လံ၊ ကာယဒုဋ္ဌုလ္လံ ဂရု သမ္ဘာဝိတံ^၂ ယဿ သော ကာယ-
ဒုဋ္ဌုလ္လဂရု၊ အနိဿရဏပ္ပညော ဟုတွာ ကာယပေါသနပ္ပသုတော ကာယဒဠိ-
ဗဟုလောတိ အတ္တော၊ တဿ ကာယဒုဋ္ဌုလ္လဂရုနော။ ဟိယျမာနမှိ ဇီဝိတေ^၃တိ
ကုန္တဒီနံ ဥဒကံ ဝိယ ဇီဝိတသင်္ခါရေ လဟုသော^၄၊ ခိယမာနေ။ သရီရသုခ-
ဂိဒ္ဓဿ^၅တိ ပဏီတာဟာရာဒီဟိ အတ္တနော ကာယဿ သုခေန ဂေဓံ

၁-အညာတဉ္စ ဝိဇာနေယျ (က)

၂-သံကုဋိတံ (က)

၂-ဖုသေယျ (က)

၄-ဗဟုသော (သိ)

အာပန္နဿ။ ကုတော သမဏသာဓုတာတိ ဧဝရူပဿ ပုဂ္ဂလဿ သမဏ-
ဘာဝေန သာဓုတာ သုသမဏတာ ကုတော ကေန ကာရဏေန သိယာ၊
ဧကံသတော ပန ကာယေ ဇီဝိတေ စ နိရပေက္ခဿ ဣတရိတရသန္တောသေန
သန္တုဋ္ဌဿ အာရဒ္ဓဝီရိယဿေဝ သမဏသာဓုတာတိ အဓိပ္ပါယော။

အဓိမုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-မဟာနာမတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သော'ဝဟိယျသေ ပဗ္ဗတေနာတိ အာယသ္မတော မဟာနာမတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
ဘဝေ ပညာနိ ဥပစိနန္တော သုမေဓဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဗြာဟ္မဏ-
ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဗြာဟ္မဏဝိဇ္ဇာသု နိပ္ပတ္တိံ ဂတော ဃရာဝါသံ ပဟာယ
အညတရာယ နဒိယာ တီရေ အဿမံ ကာရေတွာ သမ္ပဟုလေ ဗြာဟ္မဏေ
မန္တေ ဝါစေန္တော ဝိဟရတိ။ အထေကဒိဝသံ ဘဂဝါ တံ အနုဂ္ဂဏီတုံ တဿ
အသမပဒံ ဥပဂစ္ဆိ။ သော ဘဂဝန္တံ ဒိသွာ ပသန္တစိတ္တော အာသနံ ပညာပေတွာ
အဒါသိ။ နိသိန္တေ ဘဂဝတိ သုမရရံ မရံ ဥပနာမေသိ။ တံ ဘဂဝါ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ
ဟေဋ္ဌာ အဓိမုတ္တတ္ထေရဝတ္ထုမ္ပိ ဝုတ္တနယေန အနာဂတံ ဗျာကရိတွာ ပက္ကာမိ။ သော
တေန ပုညကမ္ပေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ သုဂတီသုယေဝ ပရိ-
ဝတ္တေန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ မဟာ-
နာမောတိ လဒ္ဓနာမော ဝိညုတံ ပတ္တော ဘဂဝတော သန္တိကံ ဥပသင်္ကမိတွာ
ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ နေသာဒကေနာမ
ပဗ္ဗတေ ဝိဟရန္တော ကိလေသပရိယုဋ္ဌာနံ ဝိက္ခမ္ဘေတုံ အသက္ခောန္တော “ကိ”
မေ ဣမိနာ သံကိလိဋ္ဌစိတ္တဿ ဇီဝိတေနာ”တိ အတ္တဘာဝံ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော ဥစ္စံ
ပဗ္ဗတသိခရံ အဘိရုဟိတွာ “ဣတော ပါတေတွာ တံ မာရေဿာမိ”တိ
အတ္တာနံ ပရံ ဝိယ နိဋ္ဌိသန္တော—

၁၁၅။ “သော'ဝဟိယျသေ ပဗ္ဗတေန၊
ဗဟုကုဋ္ဌဇသလ္လကိကေန။
နေသာဒကေန ဂိရိနာ၊
ယသသိနာ ပရိစ္ဆဒေနာ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ သော'ဝဟိယျသေတိ ဧသော တံ မဟာနာမ အဝဟိယျသေ ပရိဟာ-
ယသိ။ ပဗ္ဗတေနာတိ နိဝါသဋ္ဌာနဘူတေန ဣမိနာ ပဗ္ဗတေန။ ဗဟုကုဋ္ဌဇသလ္လ-
ကိကေနာတိ ဗဟူဟိ ကုဋ္ဌဇေဟိ ဣန္ဒသာလရက္ခေဟိ^၁ သလ္လကိဟိ ဣန္ဒသာလ-
ရက္ခေဟိ ဝါ သမန္တာဂတေန။ နေသာဒကေနာတိ ဧဝံနာမကေန။ ဂိရိနာတိ
သေလေန။ သေလော ဟိ သန္ဓိသင်္ခါတေဟိ ပဗ္ဗေဟိ ဌိတတ္တာ “ပဗ္ဗတော”တိ၊
ပသဝနာဒိဝသေန ဇလဿ၊ သာရဘူတာနံ^၂ ဘေသဇ္ဇာဒိဝတ္ထုနန္တ ဂိရဏတော
“ဂိရိ”တိ ဝုစ္စတိ။ တဒုဘယတ္ထသမ္ဘဝတော ပနေတ္ထ “ပဗ္ဗတေနာ”တိ ဝတ္တာ “ဂိရိ-
နာ”တိ စ ဝုတ္တိ။ ယသသိနာတိ သဗ္ဗဂုဏေဟိ^၃ ဝိသုတေန ပကာသေန။ ပရိစ္ဆ-
ဒေနာတိ နာနာဝိရေက္ခဂစ္ဆလတာဟိ သမန္တတော ဆန္နေန၊ ဝသနဋ္ဌာန-
တာယ ဝါ တုယံ ပရိစ္ဆဒဘူတေန^၄။ အယံ ဟေတ္ထ အဓိပ္ပါယော—မဟာနာမ
ယဒိ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဝိတက္ကဗဟုလော ဟောသိ၊ ဧဝံ တံ ဣမိနာ
ဆာယူဒကသမ္ပန္နေန သပ္ပါယေန နိဝါသနဋ္ဌာနဘူတေန နေသာဒကဂိရိနာ
ပရိဟာယသိ၊ ဣဒါနိ'ဟံ တံ^၆ ဣတော ပါတေတွာ မာရေဿာမိ၊ တသ္မာ
န လဗ္ဘာ ဝိတက္ကဝသိကေန ဘဝိတုန္တိ။ ဧဝံ ထေရော အတ္တာနံ သန္တဇ္ဇေန္တော-
ယေဝ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တိ အပဿါနော^၇—

“သိန္ဓုယာ နဒိယာ တီရေ၊ သုကတော အဿမော မမ။

တတ္ထ ဝါစေမဟံ သိဿေ၊ ဣတိဟာသံ သလက္ခဏံ။

ဓမ္မကာမာ ဝိနိတာ တေ၊ သောတုကာမာ သုသာသနံ။

ဆဋ္ဌဇော် ပါရမိပ္ပတ္တာ၊ သိန္ဓုကူလေ ဝသန္တိ တေ။

ဥပ္ပါတဂမနေ စေဝ၊ လက္ခဏေသု စ ကောဝိဒါ။

ဥတ္တမတ္တံ ဂဝေသန္တာ၊ ဝသန္တိ ဝိဝိနေ တဒါ။

သုမေဓော နာမ သမ္ပုဋ္ဌေါ၊ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိ တာဝဒေ။

အမှာကံ အနုကမ္ပန္တော၊ ဥပါဂစ္ဆိ ဝိနာယကော။

ဥပါဂတံ မဟာဝီရံ၊ သုမေဓံ လောကနာယကံ။

တိဏသန္တာရကံ ကတွာ၊ လောကဇေဋ္ဌဿ'ဒါသဟံ။

ဝိဝိနာတော မဓုံ ဂယ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ'ဒါသဟံ။

သမ္ပုဋ္ဌေါ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိ။

၁-ဣန္ဒသာလ (သိ)

၄-ပကာရေန (က)

၇-၃ ၃-၃၀၀-ဝိဋ္ဌာဒိသု။

၂-ဇလာသယသာရဘူတာနံ (သိ)

၅-ပရိစ္ဆေဒဘူတေန (က)

၃-ပဗ္ဗတဂုဏေဟိ (သိ)

၆-ဣဒါနိ တံ အဟံ (သိ)

၈-ဣတိဟာသံ လက္ခဏံ (သိ)

ယော တံ အဒါသိ မဇုံ မေ၊ ပသန္ဓော သေဟိ ပါဏိဘိ။
 တမဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏာထ မမ ဘာသတော။
 ဣမိနာ မရဒါနေန၊ တိဏသန္တာရကေန စ။
 တိံသ ကပ္ပသဟဿာနိ၊ ဒေဝလောကေ ရမိဿတိ။
 တိံသကပ္ပသဟဿမိ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
 ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
 တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ၊ ဩရသော ဓမ္မနိဗ္ဗိတော။
 သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ နိဗ္ဗာယိဿတိ' နာသဝေါ။
 ဒေဝလောကာ ဣဓာဂန္တာ၊ မာတုကုန္တိ ဥပါဂတေ။
 မရဝဿံ ပဝသိတ္ထ၊ ဆာဒယံ မရနာ မဟိံ။
 မယိ နိက္ခန္တမတ္တမိ၊ ကုန္တိယာ ၂ စ သုဒုတ္တရာ။
 တတြာပိ မရဝဿံ မေ၊ ဝဿတေ နိစ္စကာလိကံ။
 အဂါရာ အဘိနိက္ခမ္မ၊ ပဗ္ဗဇိံ အနဂါရိယံ။
 လာဘိ အန္ဓဿ ပါနဿ၊ မရဒါနဿိဒံ ဖလံ။
 သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓေါဟံ၊ ဘဝိတွာ? ဒေဝမာနုသေ။
 တေနော မရဒါနေန၊ ပတ္တောမိ အာသဝက္ခယံ။
 ဝုဠမိ ဒေဝေ စတုရင်္ဂလေ တိဏေ၊
 သမ္ပုပ္ဖိတေ ဓရဏီရူပေ သဉ္ဇန္တေ။
 သုညေ သရေ မဏ္ဍပရက္ခမူလကေ၊
 ဝဿာမိ နိစ္စံ သုခိတော အနာသဝေါ။
 မဇ္ဈေ မဟန္တေ ဟိနေ စ၊ ဘဝေ သဗ္ဗေ အတိတ္တမိံ။
 အဇ္ဇေ မေ အာသဝါ ဝိဏာ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ။
 တိံသကပ္ပသဟဿမိ၊ ယံ ဒါနမဒဒိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ မရဒါနဿိဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန"န္တိ။
 အယမေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏဂါထာ အဟောသီတိ။
 မဟာနာမတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ပါရာပရိယတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဆဿာယတနေ ဟိတွာတိ အာယသ္မတော ပါရာပရိယတ္တေရဿ^၁
 ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
 ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ပိယဒဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ နေသာ-
 ဒယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တဿ ဝိညုတံ ပတ္တဿ ဝိစရဏဌာနေ အညတရသ္မိံ^၂
 ဝနသဏ္ဍေ ပိယဒဿိ ဘဂဝါ တံ အနုဂ္ဂဏှိတုံ နိရောဓသမာပတ္တိံ သမာပဋိတွာ
 နိသီဒိ။ သော စ မိဂေ ပရိယေသန္တော တံ ဌာနံ ဂတော သတ္တာရံ ဒိသ္မာ
 ပသန္တမာနသော ဘဂဝန္တံ အန္တော ကတွာ ကတံ သာခါမဏ္ဍပံ ပဒုမပုပ္ဖဟိ
 ကုဋ္ဌာဂါရာကာရေန သဉ္ဇာဒေတွာ ဥဋ္ဌာရံ ပီတိသောမနဿံ ပဋိသံဝေဒေန္တော
 သတ္တာဟံ နမဿမာနော အဋ္ဌာသိ။ ဒိဝသေ ဒိဝသေ စ မိလာတမိလာတာနိ
 အပနေတွာ အဘိနဝေဟိ ဆာဒေသိ။ သတ္တာ သတ္တာဟဿ အစ္စယေန
 နိရောဓတော ဝုဋ္ဌဟိတွာ ဘိက္ခုသံဃံ အနုဿရိ။ တာဝဒေဝ အသီတိသဟဿ-
 မတ္တာ ဘိက္ခု။ သတ္တာရံ ပရိဝါရေသုံ။ “မရုရဓမ္မကထံ သုဏိဿာမာ”တိ ဒေဝတာ
 သန္တိပတိံသု၊ မဟာ သမာဂမော အဟောသိ။ သတ္တာ အနုမောဒနံ ကရေန္တော
 တဿ ဒေဝမနုဿေသု ဘာဝိနိံ သမ္ပတ္တိံ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝကဗောဓိံ^၃
 စ ဗျာကရိတွာ ပက္ကာမိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော
 ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော
 တိဏ္ဍိ ဝေဒါနံ ပါရဂူ ဟုတွာ ပရာပရဂေါတ္တတာယ ပါရာပရိယောတိ၊
 လဒ္ဓသမညော ဗဟူ မြာဟ္မဏေ မန္တေ ဝါစေန္တော သတ္တု ရာဇဂဟဂမနေ ဗုဒ္ဓါ-
 နုဘာဝံ ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္ပံ ကရေန္တော
 နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ?—

“ပိယဒဿိ နာမ ဘဂဝါ၊ သယန္တူ လောကနာယကော။
 ဝိဝေကကာမော သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ သမာဓိကုသလော မုနိ။

ဝနသဏ္ဍံ သမောဂ္ဂယ၊ ပိယဒဿိ မဟာမုနိ။
 ပံသုကူလံ ပတ္တရိတွာ၊ နိသီဒိ ပုရိသုတ္တမော။

မိဂလုဒ္ဓေါ ပုရေ အာသိ၊ အရညေ^၄ ကာနနေ အဟံ။
 ပသဒံ မိဂမေသန္တော^၅၊ အာဟိဏ္ဍာမိ အဟံ တဒါ။

၁-ပါရာပရိယတ္တေရဿ (သိ) ၂-ပရာသရဂေါတ္တတာယ ပါရာပရိယောတိ (သိ)
 ၃-ဒု ၃- ၃၈၂-ပိဋ္ဌာဒီသု။ ၄-ဝိပိနေ (သိ) ၅-ပသုတံ မိဂမေသန္တော (သိ)

တတ္ထဒ္ဓဿာသိံ သမ္ပုဋ္ဌံ၊ ဩဃတိဏ္ဏမနာသဝံ။
 ပုပ္ဖိတံ သာလရာဇိဝ၊ သတရံသိဝံ ဥဂ္ဂတံ။
 ဒိသ္မာနဟံ ဒေဝဒေဝံ၊ ပိယဒဿိံ မဟာယသံ။
 ဇာတဿရံ သမောဂ္ဂယ၊ ပဒုမံ အာဟရိံ တဒါ။
 အာဟရိတွာန ပဒုမံ၊ သတပတ္တိံ မနောရမံ။
 ကုဋ္ဌာဂါရံ ကရိတွာန၊ ဆာဒယိံ ပဒုမေနဟံ။
 အနုကမ္ပကော ကာရုဏိကော၊ ပိယဒဿိံ မဟာမုနိ။
 သတ္တရတ္တိန္ဒြိယံ ဗုဒ္ဓေါ၊ ကုဋ္ဌာဂါရေ ဝသီ ဇိနော။
 ပုရာဏံ ဆဋ္ဌယိတွာန၊ နဝေန ဆာဒယိံ အဟံ။
 အဇ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာန၊ အဋ္ဌာသိံ တာဝဒေ အဟံ။
 ဝုဠဟိတွာ သမာဓိမှာ၊ ပိယဒဿိံ မဟာမုနိ။
 ဒိသံ အနုပိလောကေန္တော၊ နိသီဒိ လောကနာယကော။
 တဒါ သုဒဿနော နာမ၊ ဥပဋ္ဌာကော မဟိဒ္ဓိကော။
 စိတ္တမညာယ ဗုဒ္ဓဿ၊ ပိယဒဿိဿ သတ္ထုနော။
 အသီတိယာ သဟဿေဟိ၊ ဘိက္ခုဟိ ပရိဝါရိတော။
 ဝနန္တေ သုခမာသီနံ၊ ဥပေသိ လောကနာယကံ။
 ယာဝတာ ဝနသဏ္ဍမိ၊ အဓိဝတ္ထာ စ ဒေဝတာ။
 ဗုဒ္ဓဿ စိတ္တမညာယ၊ သဗ္ဗေ သန္တိပတုံ တဒါ။
 သမာဂတေသု ယက္ခေသု၊ ကုမ္ဘဏှေ သဟရက္ခဿေ။
 ဘိက္ခုသံဃေ စ သမ္ပတ္တေ၊ ဂါထာ ပဗျာဟရိံ ဇိနော။
 ယောမံ သတ္တာဟံ ပူဇေသိ၊ အာဝါသဉ္စ အကာသိ မေ။
 တမဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏာထ၂ မမ ဘာသတော။
 သုဒုဒ္ဓသံ သုနိပုဏံ၊ ဂမ္ဘီရံ သုပ္ပကာသိတံ။
 ဣဏေန ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏာထ၂ မမ ဘာသတော။
 စတုဒ္ဓသာနိ ကပ္ပါနိ၊ ဒေဝရဇံ ကရိဿတိ။
 ကုဋ္ဌာဂါရံ မဟန္တံဿ၊ ပဗ္ဗပုပ္ဖေဟိ ဆာဒိတံ။

အာကာသေ ဓာရယိဿတိ၊ ပုပ္ဖကမ္မဿိဒံ ဖလံ။
 စတုဗ္ဗိသေ ကပ္ပသတေ၊ ဝေါက်ဏ္ဏံ သံသရိဿတိ။
 တတ္ထ ပုပ္ဖမယံ ဗျုပ္ဖံ၊ အာကာသေ ဓာရယိဿတိ။
 ယထာ ပဒုမပတ္တမ္ဘိ၊ တောယံ န ဥပလိမ္ပတိ။
 တထေဝီမဿ ဉာဏမ္ဘိ၊ ကိလေသာ နောပလိမ္ပရေ။
 မနသာ ဝိနိဝဇ္ဇေတွာ၊ ပဉ္စ နိဝရဏေ အယံ။
 စိတ္တံ ဇနေတွာ နေက္ခမ္မေ၊ အဂါရာ ပဗ္ဗဇိဿတိ။
 တတော ပုပ္ဖမယေ ဗျုပ္ဖေ၊ ဓာရေန္တေ နိက္ခမိဿတိ။
 ရုက္ခမူလေ ဝသန္တဿ၊ နိပကဿ သတိမတော။
 တတ္ထ ပုပ္ဖမယံ ဗျုပ္ဖံ၊ မတ္တကေ ဓာရယိဿတိ။
 စိဝရံ ပိဏ္ဏပါတဉ္စ၊ ပစ္စယံ သယနာသနံ။
 ဒတွာန ဘိက္ခုသံဃဿ၊ နိဗ္ဗာယိဿတိ'နာသဝေါ။
 ကုဋ္ဌာဂါရေန စရတာ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အဘိနိက္ခမိ။
 ရုက္ခမူလေ ဝသန္တမ္ဘိ၊ ကုဋ္ဌာဂါရံ ဓရိယတိ။
 စိဝရေ ပိဏ္ဏပါတေ စ၊ စေတနာ မေ န ပိဇ္ဇတိ။
 ပုညကမ္မေန သံယုတ္တော၊ လဘာမိ ပရိနိဋ္ဌိတံ။
 ဂဏနာတော အသင်္ခေယျာ၊ ကပ္ပကောဋီ ဗဟူ မမ။
 ရိတ္တကာ တေ အတိက္ကန္တာ၊ ပမုတ္တာ လောကနာယကာ။
 အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ပိယဒဿီ ဝိနာယကော။
 တမဟံ ပယိရူပါသိတွာ၊ ဣမံ ယောနိ ဥပါဂတော။
 ဣမ ပဿာမိ သမ္ပုဋ္ဌံ၊ အနောမံ နာမ စက္ခမံ။
 တမဟံ ဥပဂန္တာန၊ ပဗ္ဗဇိ အနဂါရိယံ။
 ဒုက္ခဿန္တကရော ဗုဒ္ဓေါ၊ မဂ္ဂံ မေ ဒေသယီ ဇိနော။
 တဿ ဓမ္မံ သုဏီတွာန၊ ပတ္တောမိ အစလံ ပဒံ။
 တောသယိတွာန သမ္ပုဋ္ဌံ၊ ဂေါတမံ သကျပုဂံ။
 သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။

အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ယံ ဗုဒ္ဓမာဘိပူဇယိံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ သဇ္ဇာတ-
သောမနဿော ဥဒါနဝသေန—

၁၁၆။ “ဆဿာယတနေ ဟိတွာ၊ ဂုတ္တဒ္ဓါရော သုသံဝုတော။
အဃမူလံ ဝမိတွာန၊ ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယော”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ဆဿာယတနေ ဟိတွာတိ စက္ခုသမ္ပဿာဒိနံ ဆန္တံ သမ္ပဿာနံ
ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတာယ “ဿာယတနာနိ”တိ လဉ္ဇနာမာနိ စက္ခာဒိနိ ဆ
အဇ္ဈတ္တိကာယတနာနိ တပ္ပဋိဗဒ္ဓသံကိလေသပ္ပဟာနဝသေန ပဟာယ။ ဂုတ္တ-
ဒ္ဓါရော သုသံဝုတောတိ တတော ဧဝ စက္ခုဒ္ဓါရဒိနံ ဂုတ္တတ္တာ၊ တတ္ထ
ပဝတ္တနကာနံ အဘိဇ္ဈာဒိနံ ပါပဓမ္မာနံ ပဝေသနနိဝါရဏေန သတိ-
ကဝါဇ္ဇေန သုဇ္ဈာ ပိဟိတတ္တာ ဂုတ္တဒ္ဓါရော သုသံဝုတော။ အထ ဝါ မနစ္စ-
ဋ္ဌာနံ ဆန္တံ ဒ္ဓါရနံ ဂုတ္တနယေန ရက္ခိတတ္တာ ဂုတ္တဒ္ဓါရော၊ ကာယာဒိဟိ သုဇ္ဈာ
သညတတ္တာ သုသံဝုတောတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္တော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အဃမူလံ
ဝမိတွာနာတိ အဃဿ ဝဇ္ဇဒုက္ခဿ မူလဘူတံ အဝိဇ္ဇာဘဝတဏှာသမ္ဘိတံ
ဒေါသံ၊ သဗ္ဗံ ဝါ ကိလေသဒေါသံ အရိယမဂ္ဂသမ္ဘိတဝမနယောဂပါနေန^၁
ဥဂ္ဂိရိတွာ သန္တာနတော ဗဟိ ကတွာ၊ ဗဟိကရဏဟေတု ဝါ။ ပတ္တော မေ
အာသဝက္ခယောတိ ကာမာသဝါဒယော အာသဝါ ဧတ္ထ ဒီယန္တိ၊ တေသံ
ဝါ ခယေန ပတ္တဗ္ဗောတိ အာသဝက္ခယော၊ နိဗ္ဗာနံ အရဟတ္တဉ္စ။ သော
အာသဝက္ခယော ပတ္တော အဓိဂတောတိ ဥဒါနဝသေန အညံ ဗျာကာသိ။

ပါရာပရိယတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ယသတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သုဝိလိတ္တော သုဝသနောတိ အာယသ္မတော ယသတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
 ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယာနိ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော သုမေဓဿ ဘဂဝတော ကာလေ
 မဟာနုဘာဝေါ နာဂရာဇာ ဟုတွာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသံဃံ အတ္တနော
 ဘဝနံ နေတွာ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေသိ။ ဘဂဝန္တံ မဟဋ္ဌေန တိစိဝရေန
 အစ္ဆာဒေသိ၊ ဧကမေကဉ္စ ဘိက္ခု မဟဋ္ဌေနဝ ပစ္စေကဒုဿယုဂေန သဗ္ဗေန
 သမဏပရိက္ခာရေန အစ္ဆာဒေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု
 သံသရန္တော သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော ကာလေ သေဠိပုတ္တော ဟုတွာ မဟာ-
 ဗောဓိမဏ္ဍိ သတ္တဟိ ရတနေဟိ ပူဇေသိ။ ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ
 သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏဓမ္မံ အကာသိ။ ဧဝံ သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော
 ဣမသ္မိံ အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ ဗာရာဏသီယံ မဟာဝိဘဝဿ
 သေဠိနော ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ယသော နာမ နာမေန ပရမသုခုမာလော။
 “တဿ တယော ပါသာဒါ”တိ သဗ္ဗံ ခန္ဓကေ အာဂတနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သော ပုဗ္ဗဟေတုနာ စောဒိယမာနော ရတ္တိဘာဂေ နိဒ္ဒါဘိဘူတဿ
 ပရိဇနဿ ဝိပ္ပကာရံ ဒိသ္မာ သဇ္ဇာတသံဝေဂေါ သုဝဏ္ဏပါဒုကာရုဇ္ဇောဝ
 ဂေဟတော နိဂ္ဂတော ဒေဝတာဝိဝဇ္ဇေန နဂရဒ္ဓါရေန နိက္ခမိတွာ ဣသိပတန-
 သမိပံ ဂတော “ဥပဒ္ဓါတံ ဝတ ဘော၊ ဥပဿန္တံ ဝတ ဘော”တိ အာဟ။ တေန
 သမယေန ဘဂဝတာ ဣသိပတနေ ဝိဟရန္တေန တဿေဝ အနုဂဏှနတ္ထံ
 အပ္ပောကာသေ စက်မန္တေန “ဧဟိ ယသ ဣဒံ အနုပဒ္ဓါတံ၊ ဣဒံ အနုပဿန္တံ”န္တိ
 ပုတ္တော “အနုပဒ္ဓါတံ အနုပဿန္တံ ကိရ အတ္ထိ”တိ သောမနဿဇာတော
 သုဝဏ္ဏပါဒုကာ ဩရုယ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧကမန္တံ နိသိန္တော သတ္တာရာ
 အနုပုဗ္ဗိကထံ ကထေတွာ သစ္စဒေသနာယ ကတာယ သစ္စပရိယောသာနေ
 သောတာပန္တော ဟုတွာ ဂဝေသနတ္ထံ အာဂတဿ ပိတု ဘဂဝတာ
 သစ္စဒေသနာယ ကရိယမာနာယ အရဟတ္တံ သစ္စာကာသိ။ တေန ပုတ္တံ
 အပဒါနေ—

“မဟာသမုဒ္ဒံ ဩဂုယ?၊ ဘဝနံ မေ သုနိဗ္ဗိတံ။
 သုနိဗ္ဗိတာ ပေါက္ခရဏီ၊ စက္ကဝါကပကူဇိတာ”။

မန္ဒာလကေဟိ^၁ သဉ္ဇန္တာ၊ ပဒုမုပ္ပလကေဟိ စ။
 နဒီ စ သန္တတေ တတ္ထ၊ သုပတိတ္တာ မနောရမာ။
 မစ္ဆကစ္ဆပသဉ္ဇန္တာ၊ နာနာဒိဇသမောတ္တတာ။
 မယူရကောဉ္ဇာဘိရုဒါ၊ ကောကိလာဒီဟိ ဝဂ္ဂဟိ။
 ပါရေဝတာ^၂ ရဝိဟံသာ စ၊ စက္ကဝါကာ နဒီစရာ။
 ဒိဋ္ဌိဘာ သာဠိကာ စေတ္ထ၊ ပဗ္ဗကာ^၃ ဇီဝဇီဝကာ။
 ဟံသာ ကောဉ္ဇာပိ နဒိတာ၊ ကောသိယာ ပိင်္ဂလာ^၄ မဟူ။
 သတ္တရတနသမ္ပန္တာ၊ မဏိမုတ္တိကဝါလုကာ။
 သဗ္ဗသောဏ္ဏမယာ ရုက္ခာ၊ နာနာဂန္ဓသမေရိတာ။
 ဥဇ္ဇောတေန္တိ ဒိဝါရတ္တိ^၅၊ ဘဝနံ သဗ္ဗကာလိကံ။
 သဋ္ဌိ တူရိယသဟဿာနိ၊ သာယံ ပါတော ပဝဇ္ဇရေ။
 သောဠသိတ္ထိသဟဿာနိ၊ ပရိဝါရေန္တိ မံ သဒါ။
 အဘိနိက္ခမ္ဘ ဘဝနာ၊ သုမေဓံ လောကနာယကံ။
 ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ဝန္တယိ^၆ တံ မဟာယသံ။
 သမ္ပုဋ္ဌံ အဘိဝါဒေတွာ၊ သသံဃံ တံ နိမန္တယိ။
 အဓိဝါသေသိ သော ဓိရော၊ သုမေဓော လောကနာယကော။
 မမ ဓမ္မကထံ ကတွာ၊ ဥယျောဇေသိ မဟာမုနိ။
 သမ္ပုဋ္ဌံ အဘိဝါဒေတွာ၊ ဘဝနံ မေ ဥပါဂမိ။
 အာမန္တယိ^၇ ပရိဇနံ၊ သဗ္ဗေ သန္တိပတာထ ဝေါ။
 ပုဗ္ဗဏှသမယံ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘဝနံ အာဂမိဿတိ။
 လာဘာ အမှံ^၈ သုလဉ္ဇံ နော၊ ယေ ဝသာမ တဝ'န္တိကေ။
 မယဗ္ဌိ ဗုဒ္ဓသေဠဿ၊ ပူဇံ ကဿာမ သတ္တုနော။
 အန္တံ ပါနံ ပဠပေတွာ၊ ကာလံ အာရောစယိ^၉ အဟံ။
 ဝသီသတသဟဿေဟိ၊ ဥပေသိ လောကနာယကော။
 ပဉ္စဂီကေဟိ^{၁၀} တူရိယေဟိ၊ ပစ္စုဂ္ဂမနမကာသဟံ။
 သဗ္ဗသောဏ္ဏမယေ ပိဋေ၊ နိသီဒိ ပုရိသုတ္တမော။

၁-မန္ဒာရကေဟိ(သီ) ၂-ပါရာပတာ(သီ) ၃-ပါဝကာ(သီ) ၄-ပိင်္ဂလီ(သီ)၊ သိင်္ဂလီ(က)
 ၅-ဝဏ္ဏယိ(က) ၆-ဝတ (သီ) ၇-သတဂီကေဟိ (သီ)

ဥပရိစ္ဆဒနံ အာသိ၊ သဗ္ဗသောဏ္ဏမယံ တဒါ။
 ဗီဇနိယော ပဝါယန္တိ၊ ဘိက္ခုသံဃဿ အန္တရေ။
 ပဟူတေန'န္တပါနေန'၊ ဘိက္ခုသံဃ'မတပ္ပယိ'။
 ပစ္စေကဒုဿယုဂဋ္ဌေ၊ ဘိက္ခုသံဃဿ'ဒါသဟံ။
 ယံ ဝဒန္တိ သုမေဓောတိ၊ လောကာဟုတိပဋိဂ္ဂဟံ။
 ဘိက္ခုသံဃေ နိဿိဒိတွာ၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။
 ယော မေ' အန္တေန ပါနေန၊ သဗ္ဗေ ဣမေ စ တပ္ပယိ'။
 တမဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏာထ မမ ဘာသတော။
 အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ဒေဝလောကေ ရမိဿတိ။
 သဟဿက္ခတ္တံ ရာဇာ စ၊ စက္ကဝတ္တိ ဘဝိဿတိ။
 ဥပပဇ္ဇတိ ယံ ယောနိ'၊ ဒေဝတ္တံ အထ မာနသံ။
 သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏံ၊ ဆဒနံ ဓာရယိဿတိ။
 တိ'သကပ္ပသဟဿမ္ပိ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
 ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
 တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ၊ ဩရသော ဓမ္မနိမ္မိတော။
 သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ နိဗ္ဗာယိဿတိ'နာသဝေါ။
 ဘိက္ခုသံဃေ နိဿိဒိတွာ၊ သီဟနာဒံ နဒိဿတိ။
 စိတကေ ဆတ္တံ ဓာရေန္တိ၊ ဟေဋ္ဌာ ဆတ္တမ္ပိ ဥယျထ။
 သာမညံ မေ အနုပ္ပတ္တံ၊ ကိလေသာ ဈာပိတာ မယာ။
 မဏ္ဍပေ ရုက္ခမူလေ ဝါ၊ သန္တာပေါ မေ န ဝိဇ္ဇတိ။
 တိ'သကပ္ပသဟဿမ္ပိ၊ ယံ ဒါနမဒဒိ' တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိ' နာဘိဇာနာမိ၊ သဗ္ဗဒါနဿိဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန'န္တိ။

အထ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ ယသံ ဒက္ခိဏံ ဗာဟုပသာရေတွာ “ဧဟိ ဘိက္ခု”တိ
 အာဟ။ ဝစနသမနန္တရမေဝ ဒွင်္ဂုလမတ္တကေသမဿု အဋ္ဌပရိက္ခာရဓရော

၁-ဗဟူနာ အန္တပါနေန (သိ)
 ၃-ယော မံ (သိ)

၂-ယံ ဝဒေသိ သုမေဓော သော၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟော (သိ)
 ၄-သဗ္ဗေနော အတပ္ပယိ (သိ)

ဝဿသဋ္ဌိကတ္ထေရော^၁ ဝိယ အဟောသိ။ သော အတ္တနော ပဋိပတ္တိ^၂ ပစ္စဝေက္ခိတွာ
ဥဒါနေန္တော ဧဟိဘိက္ခုဘာဝပ္ပတ္တိတော ပုရိမာဝတ္ထဝသေန—

၁၁၇။ “သုဝိလိတ္တော သုဝသနော၊ သဗ္ဗဘရဏဘူသိတော။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အဇ္ဈဂမိ^၃၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ သုဝိလိတ္တောတိ သုန္တရေန ကုက္ကမန္တနာနုလေပနေန ဝိလိတ္တဂတ္တော။
သုဝသနောတိ သုဠ၊ မဟဋ္ဌကာသိကဝတ္ထဝသနော။ သဗ္ဗဘရဏဘူသိ-
တောတိ သိသုပဂါဒီဟိ သဗ္ဗေဟိ အာဘရဏေဟိ အလင်္ကတော။ အဇ္ဈဂမိန္တိ
အဓိဂစ္ဆိ^၄။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ယသတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ကိမိလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အဘိသတ္တောဝ နိပတတိတိ အာယသ္မတော ကိမိလတ္ထေရဿ^၂ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၁? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
ပုညာနိ ကရောန္တော ကကုသန္ဓဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ပရိနိဗ္ဗုတေ သတ္တရိ တဿ ဓာတုယော ဥဒ္ဓိဿ
သဠလမာလာဟိ မဏ္ဍပါကာရေန ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန
တာဝတိ^၃သေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိ^၄
ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကပိလဝတ္ထုနဂရေ သာကိယရာဇကုလေ^၅ နိဗ္ဗတ္တိ။ ကိမိလောတိဿ
နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ဘောဂသမ္ပတ္တိယာ သမ္ပန္တော ဝိဟရတိ။
တဿ ဉာဏပရိပါကံ ဒိသ္မာ သံဝေဂဇနနတ္ထံ အနုပိယာယံ ဝိဟရန္တော သတ္တာ
ပဌမယောဗ္ဗနေ ဌိတံ ဒဿနိယံ ဣတ္ထိရူပံ အဘိနိဗ္ဗိနိတွာ ပုရတော ဒဿေတွာ
ပုန အနုက္ကမေန ယထာ ဇရာရောဂဝိပတ္တိဟိ အဘိဘူတာ^၆ ဒိဿတိ။ တထာ
အကာသိ။ တံ ဒိသ္မာ ကိမိလကုမာရော အတိဝိယ သံဝေဂံ ပကာသေန္တော—

၁-ဝဿသတိကတ္ထေရော (သဗ္ဗတ္ထ)

၂-သကျရာဇကုလေ (သီ)

၂-ကိမိလတ္ထေရဿ (သီ)

၄-အဘိဘူတံ (သီ)

၁၁၈။ “အဘိသတ္တောဝ နိပတတိ ဝယော၊
 ရူပံ အညမိဝ တထေဝ သန္တံ။
 တဿေဝ သတော အဝိပ္ပဝသတော၊
 အညဿေဝ သရာမိ အတ္တာနန္တံ”နိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ အဘိသတ္တောဝါတိ “တံ သီဃံ ဂစ္ဆ မာ တိဋ္ဌာ”တိ ဒေဝေဟိ အနု-
 သိဋ္ဌော အာဏတ္တော ဝိယ။ “အဘိသတ္တောဝါ”တိပိ^၁ ပါဌော၊ “တံ လဟုံ
 ဂစ္ဆာ”တိ ကေနစိ အဘိဓာဝတိ^၂ ဝိယာတိ အတ္တော။ နိပတတိတိ
 အတိပတတိ အဘိဓာဝတိ န တိဋ္ဌတိ^၃၊ ခဏေ ခဏေ ခယဝယံ ပါပုဏာတိတိ
 အတ္တော။ ဝယောတိ ဗာလျယောဗ္ဗနာဒိကော သရီရဿ အဝတ္ထာဝိသေသော။
 ဣဓ ပနဿ^၄ ယောဗ္ဗညံ အမိပ္ပေတံ၊ တံ ဟိဿ အဘိပတန္တံ ခီယန္တံ ဟုတွာ
 ဥပဋ္ဌိတံ။ ရူပန္တိ ရူပသမ္ပဒါတိ ဝဒတိ။ ရူပန္တိ ပန သရီရံ “အဋ္ဌိဉ္စ ပဋိစ္စ နှာရုဉ္စ
 ပဋိစ္စ မံသဉ္စ ပဋိစ္စ အာကာသော ပရိဝါရိတော ရူပံတွေဝ သန္တံ” ဂစ္ဆတိ”တိ-
 အာဒိသု^၅ ဝိယ။ အညမိဝ တထေဝ သန္တံ ဣဒံ ရူပံ ယာဒိသံ^၆၊ သယံ တထေဝ
 တေနောဝါကာရေန သန္တံ ဝိဇ္ဇမာနံ အညံ ဝိယ မယံ ဥပဋ္ဌာတိတိ အမိပ္ပါယော။
 “တဒေဝ သန္တံ”နိ စ ကေနစိ ပဋ္ဌန္တိ။ တဿေဝ သတောတိ တဿေဝ မေ
 အနညဿ သတော သမာနဿ။ အဝိပ္ပဝသတောတိ န ဝိပ္ပဝသန္တဿ၊ စိရဝိပ္ပ-
 ဝါသေန ဟိ သတော အနညဗ္ဗိ အညံ ဝိယ ဥပဋ္ဌာတိ ဣဒမ္ဘိ ဣဓ နတ္ထိတိ
 အမိပ္ပါယော။ အညဿေဝ သရာမိ အတ္တာနန္တံ ဣမံ မမ အတ္တဘာဝံ အညဿ
 သတ္တဿ ဝိယ သရာမိ ဥပဓာရေမိ သဉ္ဇာနာမိတိ အတ္တော။ တဿေဝ အနိစ္စတံ
 မနသိ ကရောန္တဿ ဒဠတရော သံဝေဂေါ ဥဒပါဒိ၊ သော သံဝေဂဇာတော
 သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ
 ပဋ္ဌပေတွာ နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော^၇—

“နိဗ္ဗုတေ ကကုသန္နမ္ဘိ၊ မြာဟ္မဏမ္ဘိ ဝုသီမတိ။
 ဂဟေတွာ သဠလံ မာလံ၊ မဏ္ဍပံ ကာရယိ” အဟံ။
 တာဝတိံသံ ဂတော သန္တော၊ လဘိမှ ဗျုပ္ပတ္တမံ။
 အညေ ဒေဝေတိရောစာမိ၊ ပုညကမ္မဿိဒံ ဖလံ။

၁-အဘိသတ္တောဝါတိပိ (က)

၂-အဘိဓာဝတိ တိဋ္ဌတိ (သီ)၊ အဘိဓာဝတိ (က)

၅-မ ၁-၂၄၈-ပါဌော။

၆-တာဒိသံ ယာဒိသံ (က)

၂-အဘိသာမကတော (က)

၄-ဣဓ ပန (သီ)

၇-ခု ၄-၁၇၂-ပါဌာဒိသု။

ဒိဝါ ဝါ ယဒိ ဝါ ရတ္တိံ၊ စင်္ဂမန္တော ဌိတော စဟံ။

ဆန္တော သဠလပုပ္ဖေဟိ၊ ပုညကမ္မသိဒ္ဓိံ ဖလံ။

ဣမသ္မိံယေဝ ကပ္ပမ္ပိ၊ ယံ ဗုဒ္ဓမဘိပူဇယိံ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒ္ဓိံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာပိ ထေရော အတ္တနော ပုရိမုပ္ပန္နံ အနိစ္စတာမနသိကာရံ
ဝိဘာဝေန္တော တမေဝ ဂါထံ ပစ္စုဒါဟာသိ။ တေနတံ ဣမဿ ထေရဿ
အညာဗျာကရဏမ္ပိ အဟောသိ။

ကိမိလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဝဇ္ဇိပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဣန္ဒြေလဂဟနံ ပသတ္တိယာတိ အာယသ္မတော ဝဇ္ဇိပုတ္တတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပုညံဥပစိနန္တော ဣတော စတုနဂုတေ ကပ္ပေ ဧကံ ပစ္စေက-
သမ္ပုဒ္ဓိံ ဘိက္ခာယ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္တမာနသော ကဒလိဖလာနိ အဒါသိ။
သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပုညာနိ
ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဝေသာလိယံ
လိစ္ဆဝိရာဇပုတ္တော” ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဝဇ္ဇိရာဇပုတ္တတ္တာ ဝဇ္ဇိပုတ္တောတွေဝ စဿ
သမညာ အဟောသိ။ သော ဒဟရော ဟုတွာ ဟတ္ထိသိက္ခာဒိသိက္ခနကာလေပိ
ဟေတုသမ္ပန္နတာယ နိဿရဏဇ္ဈာသယောဝ ဟုတွာ ဝိစရန္တော သတ္ထု
ဓမ္မဒေသနာကာလေ ဝိဟာရံ ဂန္တာ ပရိသပရိယန္တေ နိသိန္တော ဓမ္မံ သုတွာ
ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ သတ္ထု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော
နစိရဿေဝ ဆဠဘိညော အဟောသိ။ တေန ဂုတ္တံ အပဒါနော—

“သဟဿရံသိ ဘဂဝါ၊ သယမ္ဘူ အပရာဇိတော။

ဝိဝေကာ ဂုဠဟိတွာန၊ ဂေါစရာယာဘိနိက္ခမိ။

ဖလဟတ္တော အဟံ ဒိသ္မာ၊ ဥပဂစ္ဆိံ နရာသဘံ။

ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ အဝဋ် အဒဒိံ ဖလံ။

စတုန္ဒရုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ အပရဘာဂေ အစိရပရိနိဗ္ဗုတေ သတ္တရိ ဓမ္မံ သင်္ဂါယိတုံ သင်္ကေတံ ကတွာ မဟာထေရေသု တတ္ထ တတ္ထ ဝိဟရန္တေသု ဧကဒိဝသံ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ သေခံယေဝ သမာနံ မဟတိယာ ပရိသာယ ပရိဝုတံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တံ ဒိသ္မာ တဿ ဥပရိမဂ္ဂါဓိဂမာယ ဥဿာဟံ ဇေနန္တော—

၁၁၉။ “ရုက္ခမူလဂဟနံ ပသတ္တိယ၊

နိဗ္ဗာနံ ဟဒယသ္မိံ ဩပိယ။

ဈာယ ဂေါတမ မာ စ ပမာဒေါ၊

ကိံ တေ မိဋ္ဌိမိဋ္ဌိကာ ကရိဿတိ”တိ—

ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ရုက္ခမူလဂဟနန္တိ ရုက္ခမူလဘူတံ ဂဟနံ၊ ဂဟနဉ္စိ အတ္ထိ၊ န ရုက္ခမူလံ၊ ရုက္ခမူလဉ္စ အတ္ထိ၊ န ဂဟနံ၊ တေသု ရုက္ခမူလဂဟဏေန ဌာနဿ ဆာယာ- သမ္ပန္နတာယ ဝါတာတပပရိဿယာဘာဝံ ဒဿေတိ။ ဂဟနဂဟဏေန နိဝါတဘာဝေန ဝါတပရိဿယာဘာဝံ ဇနသမ္မာဓာဘာဝဉ္စ ဒဿေတိ၊ တဒုဘယေန စ ဘာဝနာယောဂျတံ။ ပသတ္တိယာတိ ဥပဂန္တော။ နိဗ္ဗာနံ ဟဒယသ္မိံ ဩပိယာတိ “ဧဝံ မယာ ပဋိပဇ္ဇိတွာ နိဗ္ဗာနံ အဓိဂန္တဗ္ဗ”န္တိ နိဗ္ဗုတိံ ဟဒယေ ဌပေတွာ စိတ္တေ ကရိတွာ။ ဈာယာတိ လက္ခဏပနိဇ္ဈာနေန ဈာယ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာသဟိတံ မဂ္ဂဘာဝနံ ဘာဝေဟိ။ ဂေါတမာတိ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကံ ဂေါတ္တေန အာလပတိ။ မာ စ ပမာဒေါတိ အဓိ- ကုသလေသု ဓမ္မေသု မာ ပမာဒံ အာပဇ္ဇိ။ ဣဒါနိ ယာဒိသော ထေရဿ ပမာဒေါ၊ တံ ပဋိက္ခေပဝသေန ဒဿေန္တော “ကိံ တေ မိဋ္ဌိမိဋ္ဌိကာ ကရိဿတိ”တိ အာဟ။ တတ္ထ မိဋ္ဌိမိဋ္ဌိကာတိ ဝိဋ္ဌိဝိဋ္ဌိကိရိယာ၊ မိဋ္ဌိမိဋ္ဌိတိ သဒ္ဓ- ပဝတ္တိ ယထာ နိရတ္တကာ၊ ဧဝံ မိဋ္ဌိမိဋ္ဌိကာသဒိသာ၂ ဇနပညတ္တိ ကိံ တေ ကရိဿတိ? ကိဒိသံ အတ္ထံ တုယံ သာဓေတိ၊ တသ္မာ ဇနပညတ္တိံ ပဟာယ သဒတ္ထပသုတော ဟောဟိတိ ဩဝါဒံ အဒါသိ။

၁-ဂဟနဉ္စိ အတ္ထိ ရုက္ခမူလံ န ရုက္ခမူလဉ္စ အတ္ထိ ဂဟနံ (က)

၂-မိဋ္ဌိမိဋ္ဌိကာ ပရိသာ (က)

၃-ကိန္တေ ကရိဿတိတိ (သိ)

တံ သုတွာ အညေဟိ ဝုတ္တဝိသဂန္ထဝါယနဝစနေနံ^၁ သံဝေဂဇာတော
ဗဟုဒေဝ ရတ္တိံ စက်မေန ဝီတိနာမေန္တော ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ
သေနာသနံ ပဝိသိတွာ မဇ္ဈကေ နိပန္နမတ္တောဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

ဝဇ္ဇိပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဣသိဒတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာတိ အာယသ္မတော ဣသိဒတ္တတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
ဝိဝေဇ္ဇပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ
ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ ဘဂဝန္တံ ရထိယံ ဂစ္ဆန္တံ
ဒိသ္မာ ပဿန္နမာနသော မဓုရံ အာမောဒဖလံ အဘိသိ။ သော တေန ပုည-
ကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု
သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ အဝန္တိရဋ္ဌေ^၂ ဝစုဂါမေ အညတရဿ သတ္ထ-
ဝါဟဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဣသိဒတ္တောတိဿ နာမံ အဟောသိ။
သော ဝယပ္ပတ္တော မတ္တိကာသဏ္ဍေ စိတ္တဿ ဂဟပတိနော အဒိဋ္ဌသဟာယော
ဟုတွာ တေန ဗုဒ္ဓဂုဏေ လိခိတွာ ပေသိတသာသနံ ပဋိလဘိတွာ သာသနေ
သဇ္ဇာတပ္ပသာဒေါ ထေရဿ မဟာကစ္စာနဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ
အာရဘိတွာ န စိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဘါနေ?—

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္ပုဋ္ဌံ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။
ရထိယံ ပဋိပဇ္ဇန္တံ၊ အာမောဒမဒဒိံ^၃ ဖလံ။

ဧကနဂုတိတော ကပ္ပေ^၄၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနသိဒ္ဓိံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ “ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနံ ဂမိဿာမိ”တိ ထေရံ အာပုစ္ဆိတွာ
အနုက္ကမေန မဇ္ဈိမဒေသံ ဂန္ဓာ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဋ္ဋိတွာ ဧကမန္တံ

၁-ဝုတ္တဝိသနာဂန္ထဝါယနဝစနေနံ(သီ) ၂-အဝန္တိကရဋ္ဌေ(သီ) ၃-ဒုဒုဒုဒု-ပိဋ္ဌေ။

၄-အမောဒမဒဒိံ (ပါဠိယံ)

၅-ဧကနဂုတေ ဣတော ကပ္ပေ(သီ)

နိသိန္ဓော “ကစ္စိ ဘိက္ခု၊ ခမနိယံ၊ ကစ္စိ ယာပနိယ”န္တိအာဒိနာ သတ္တာရာ ကတ-
ပဋိသန္တာရော ပဋိဝစနမုခေန “ဘဂဝါ တုမှာကံ သာသနံ ဥပဂတကာလတော
ပဋ္ဌာယ မယံ သဗ္ဗဒုက္ခံ အပဂတံ၊ သဗ္ဗော ပရိဿယော ဝူပသန္တော”တိ
ပဝေဒနဝသေန အညံ ဗျာကရောန္တော—

၁၂၀။ “ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာ၊ တိဋ္ဌန္တိ ဆိန္ဒမူလကာ။
ဒုက္ခက္ခယော အနုပ္ပတ္တော၊ ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယော”တိ—
ဂါထံ အဘာသိ။

တတ္ထ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာတိ ပဉ္စပိ မေ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဝိပဿနာပညာ-
သဟိတာယ မဂ္ဂပညာယ “ဣဒံ ဒုက္ခံ၊ ဧတ္တကံ ဒုက္ခံ၊ န ဣတော ဘိယျော”တိ
သဗ္ဗသော ပရိစ္ဆိဋ္ဌေ ဉာတာ၊ န တေသု ကိဉ္စိပိ ပရိညာတဗ္ဗံ အတ္တိတိ အဓိပ္ပါယော။
တိဋ္ဌန္တိ ဆိန္ဒမူလကာတိ သဗ္ဗသော ပရိညာတတ္တာ ဝေ တေသံ အဝိဇ္ဇာတဏှာဒိ-
ကဿ မူလဿ သမုစ္ဆိန္တတ္တာ^၁ အရိယမဂ္ဂေန ပဟိနတ္တာ ယာဝစရိမစိတ္တနိရောဓာ
တေ တိဋ္ဌန္တိ။ ဒုက္ခက္ခယော အနုပ္ပတ္တောတိ ဆိန္ဒမူလကတ္တာယေဝ စ နေသံ
ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ ခယော ပရိက္ခယော အနုပ္ပတ္တော၊ နိဗ္ဗာနံ အဓိဂတံ။ ပတ္တော မေ
အာသဝက္ခယောတိ ကာမာသဝါဒီနံ သဗ္ဗေသံ အာသဝါနံ ခယန္တေ အဘိဂန္တဗ္ဗ-
တာယ “အာသဝက္ခယော”တိ လဒ္ဓနာမံ အရဟတ္တံ ပတ္တံ၊ ပဋိလဒ္ဓန္တိ အတ္တော။
ကေစိ ပန “အန္တိမာယံ သမုဿယော”တိ ပဋ္ဌန္တိ။ နိဗ္ဗာနဿ အဓိဂတတ္တာ-
ယေဝ အယံ မမ သမုဿယော အတ္တဘာဝေါ အန္တိမော သဗ္ဗပစ္စိမကော၊
နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါတိ အတ္တော။ ယံ ပန တတ္ထ တတ္ထ အဝုတ္တံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ
ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနံယေဝါတိ။

ဣသိဒတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုတိယမဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဋ္ဌိတာ စ ပရမတ္ထဒီပနိယံ ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာယံ

ဝိသာခိကသတတ္ထေရဂါထာပဋိမဏ္ဍိတဿ

ဧကေနိပါတဿ အတ္ထဝဏ္ဏနာ။

၂-ဒုကနိပါတ်

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-ဥတ္တရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဒုကနိပါတေ နတ္ထိ ကောစိ ဘဝေါ နိစ္စောတိအာဒိကာ အာယသ္မတော
ဥတ္တရတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိ-
ကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော သုမေဓဿ
ဘဂဝတော ကာလေ ဝိဇ္ဇာဓရော ဟုတွာ အာကာသေန ဝိစရတိ။ တေန
စ သမယေန သတ္တာ တဿ အနဂ္ဂဏှနတ္ထံ ဝနန္တရေ အညတရသ္မိံ ရုက္ခ-
မူလေ နိဿိဒိ ဆဗ္ဗဏှဗုဒ္ဓရံသိယော ဝိဿဇ္ဇေန္တော။ သော အန္တလိက္ခေန
ဂစ္ဆန္တော ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္တစိတ္တော အာကာသတော ဩရုယု သုဝိ-
သုဒ္ဓေဟိ ဝိပုလေဟိ ကဏိကာရပုပ္ဖေဟိ ဘဂဝန္တံ ပူဇေသိ၊ ပုပ္ဖါနိ ဗုဒ္ဓါ-
နဘာဝေန သတ္ထု ဥပရိ ဆတ္တာကာရေန အဋ္ဌံသု၊ သော တေန
ဘိယျောသော မတ္တာယ ပသန္တစိတ္တော ဟုတွာ အပရဘာဂေ ကာလံ ကတွာ
တာဝတိံသေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဥဋ္ဌာရံ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ အနဘဝန္တော ယာဝတာယုကံ
တတ္ထ ဌတွာ တတော စုတော ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
ရာဇဂဟေ မြာဟ္မဏမဟာသာလပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဥတ္တရေတိဿ
နာမံ အဟောသိ။ သော ဝိညှတံ ပတ္တော မြာဟ္မဏဝိဇ္ဇာသု နိပ္ပတ္တိံ ဂန္တော
ဇာတိယာ ရူပေန ဝိဇ္ဇာယ ဝယေန သီလာစာရေန စ လောကဿ သမ္ဘာဝ-
နိယော ဇာတော။ တဿ တံ သမ္ပတ္တိံ ဒိသ္မာ ဝဿကာရော မဂဓမဟာ-
မတ္တော အတ္တနော ဓိတရံ ဒါတုကာမော ဟုတွာ အတ္တနော အဓိပ္ပါယံ
ပဝေဒေသိ။ သော နိဿရဏဇ္ဈာသယတာယ တံ ပဋိက္ခိပိတွာ ကာလေန
ကာလံ ဓမ္မသေနာပတိံ ပယိရူပါသန္တော တဿသန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓ-
သဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝတ္တသမ္ပန္တော ဟုတွာ ထေရံ ဥပဋ္ဌဟတိ။

တေန စ သမယေန ထေရဿ အညတရော အာဗာဓော ဥပ္ပန္တော၊ တဿ
ဘေသဇ္ဇတ္တာယ ဥတ္တရော သာမဏေရော ပါတောဝ ပတ္တစိဝရမာဒါယ
ဝိဟာရတော နိက္ခန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ တဋ္ဌာကဿ တီရေ ပတ္တံ ဌပေတွာ
ဥဒကသမိပံ ဂန္တော မုခံ ဓောဝတိ။ အထ အညတရော ဥမင်္ဂစောရော

အာရက္ခပုရိသေဟိ အနုဗဒ္ဓေါ အဂ္ဂဒ္ဓါရေနေဝ နဂရတော နိက္ခမိတွာ ပလာ-
ယန္တော အတ္တနာ ဂဟိတံ ရတနဘဏ္ဍိကံ သာမဏေရဿ ပတ္တေ ပက္ခိပိတွာ
ပလာယိ။ သာမဏေရောပတ္တသမိပံ ဥပဂတော။ စောရံ အနုဗန္ဓန္တာ ရာဇပုရိသာ
သာမဏေရဿ ပတ္တေ ဘဏ္ဍိကံ ဒိသ္မာ “အယံ စောရော၊ ဣမိနာ စောရိယံ
ကတ”န္တိ သာမဏေရံ ပစ္ဆာဗဟံ ဗန္ဓိတွာ ဝဿကာရဿ ပြာဟ္မဏဿ
ဒဿေသုံ။ ဝဿကာရော စ တဒါ ရညော ဝိနိစ္ဆယေ နိယုတ္တော ဟုတွာ
ဆေဇ္ဇဘေဇ္ဇံ အနုသာသတိ။ သော “ပုဗ္ဗေ မမ ဝစနံ နာဒိယိ၊ သုဒ္ဓပါသဏ္ဍိ-
ယေသု ပဗ္ဗဇီ”တိ စ ဗဒ္ဓါသာတတ္တာ ကမ္မံ အသောဓေတွာဝ ဇီဝန္တမေဝ တံ
သုလေ ဥတ္တာသေသိ။

အထဿ ဘဂဝါ ဉာဏပရိပါကံ ဩလောကေတွာ တံ ဌာနံ ဂန္တော
ဝိပ္ပုရန္တဟတ္ထနခမဏိမယူခသမ္ဘိန္ဒသိတာဘတဘယ ပဋ္ဌရန္တဇာတိဟိဂ်လက-
သုဝဏ္ဏရသဓာရံ ဝိယ^၂ ဇာလာဂုဏ္ဍိတမုဒုတလုနဒီဃဂ်လိဟတ္ထံ ဥတ္တရဿ
သိသေ ဌပေတွာ “ဥတ္တရ ဣဒံ တေ ပုရိမကမ္မဿ ဖလံ ဥပ္ပန္နံ၊
တတ္ထ တယာ ပစ္စဝေက္ခဏဗလေန အဓိဝါသနာ ကာတဗ္ဗာ”တိ ဝတွာ
အဇ္ဈာသယာနုရူပံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ဥတ္တရော အမတာဘိသေကသဒိသေန သတ္ထု
ဟတ္ထသမ္ပဿေန သဉ္ဇာတပ္ပသာဒသောမနဿဘာယ ဥဋ္ဌာရံ ဝိတိပါမောဇ္ဇံ
ပဋိလဘိတွာ ယထာပရိစိတံ ဝိပဿနာမဂ္ဂံ သမာရူဇော ဉာဏဿ ပရိပါကံ
ဂတတ္တာ သတ္ထု စ ဒေသနာဝိလာသေန တာဝဒေဝ မဂ္ဂပဋိပါဠိယာ သဗ္ဗ-
ကိလေသေ ခေပေတွာ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော—

“သုမေဓော နာမ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗာတ္ထိံသဝရလက္ခဏော။
ဝိဝေကကာမော ဘဂဝါ၊ ဟိမဝန္တမုပါဂမိ။

အဇ္ဈောဂါဟေတွာ ဟိမဝန္တံ၊ အဂ္ဂေါ ကာရုဏိကော မုနိ။
ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာန၊ နိသီဒိ ပုရိသုတ္တမော။

ဝိဇ္ဇာဓရော တဒါ အာသိ၊ အန္တလိက္ခစရော အဟံ။
တိသုလံ သုဂတံ ဂယ၊ ဂစ္ဆာမိ အဗ္ဗရေ တဒါ။

ပဗ္ဗတဂ္ဂေ ယထာ အဂ္ဂိ၊ ပုဏ္ဏမာယေဝ စန္ဒိမာ။
ဝနံ ဩဘာသတေ ဗုဒ္ဓေါ၊ သာလရာဇာဝ ဖုလ္လိတော။

ဝနဂ္ဂါ နိက္ခမိတွာန၊ ဗုဒ္ဓရံသီတိဓာဝရေ။
 နဋ္ဌဂ္ဂိဝဏ္ဏသင်္ကာသာ၊ ဒိသ္မာ စိတ္တံ ပဿာဒယိ။
 ဝိစိနံ အဋ္ဌသံ ပုပ္ဖံ၊ ကဏိကာရံ ဒေဝဂန္ဓိကံ။
 တိဏိ ပုပ္ဖါနိ အာဒါယ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌမပူဇေယိ။
 ဗုဒ္ဓဿ အာနုဘာဝေန၊ တိဏိ ပုပ္ဖါနိ မေ တဒါ။
 ဥဒ္ဓိဝဏ္ဏာ အဓောပတ္တာ၊ ဆာယံ ကုဗ္ဗန္တိ သတ္တုနော။
 တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိမိဟိ စ။
 ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂစ္ဆဟံ။
 တတ္ထ မေ သုကတံ ဗျုပ္ဖံ၊ ကဏိကာရိတိ၊ ဣယတိ။
 သဠိယောဇနမုဗ္ဗေမံ၊ တိံသယောဇနဝိတ္တတံ။
 သဟဿကဏ္ဍိ၊ သတဘောဏ္ဍု၊ ဇောလု ဟရိတာမယံ။
 သတသဟဿနိယူဟာ၊ ဗျုပ္ဖေ ပါတုဘဝိသု မေ။
 သောဏ္ဏမယာ မဏိမယာ၊ လောဟိတင်္ကမယာဝိ စ။
 ဇလိကာဝိ စ ပလ္လင်္ကာ၊ ယေနိစ္ဆကာ ယဒိစ္ဆကာ။
 မဟာရဟန္တ သယနံ၊ တူလိကာ ဝိကတိယုတံ။
 ဥဒ္ဓလောမိဉ္စ ကေန္တိ၊ ဗိဓ္ဓောဟနသမာယုတံ။
 ဘဝနာ နိက္ခမိတွာန၊ စရန္တော ဒေဝစာရိကံ။
 ယထာ ဣစ္ဆာမိ ဂမနံ၊ ဒေဝသင်္ဃပုရက္ခတော။
 ပုပ္ဖဿ ဟေဋ္ဌာ တိဋ္ဌာမိ၊ ဥပရိစ္ဆဒနံ မမ။
 သမန္တာ ယောဇနသတံ၊ ကဏိကာရေဟိ ဆာဒိတံ။
 သဠိတူရိယသဟဿာနိ၊ သာယံ ပါတံ ဥပဋ္ဌဟုံ။
 ပရိဝါရေန္တိ မံ နိစ္စံ၊ ရတ္တိန္ဒြိယမတန္တိတာ။
 တတ္ထ နစ္စေဟိ ဂိတေဟိ၊ တာဠေဟိ ဝါဒိတေဟိ စ။
 ရမာမိ ခိဉ္စာ ရတိယာ၊ မောဒါမိ ကာမကာမဟံ။
 တတ္ထ ဘုတွာ ပိဝိတွာ စ၊ မောဒါမိ တိဒသေ တဒါ။
 နာရိဂဏေဟိ သဟိတော၊ မောဒါမိ ဗျုပ္ဖမုတ္တမေ။

သတာနံ ပဉ္စက္ခတ္တု၊ ဒေဝရဇမကာရယိ။
 သတာနံ တိဏိက္ခတ္တု၊ စက္ကဝတ္တိ အဟောသဟံ။
 ပဒေသရဇ္ဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသဒ္ဓိယံ။
 ဘဝေ ဘဝေ သံသရန္တော၊ မဟာဘောဂံ လဘာမဟံ။
 ဘောဂေ မေ ဦနတာ နတ္ထိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ဒုဝေ ဘဝေ သံသရာမိ၊ ဒေဝတ္ထေ အထ မာနုသေ။
 အညံ ဂတိံ န ဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ဒုဝေ ကုလေ^၁ ပဇာယာမိ၊ ခတ္တိယေ စာပိ မြာဟ္မဏေ။
 နိစေ ကုလေ န ဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ဟတ္ထိယာနံ အဿယာနံ၊ သိဝိကံ သန္တမာနိကံ။
 လဘာမိ သဗ္ဗမေဝေတံ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ဒါသိဂဏံ ဒါသဂဏံ၊ နာရိယော သမလင်္ကာတာ။
 လဘာမိ သဗ္ဗမေဝေတံ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ကောသေယျကမ္မလိယာနိ၊ ခေါမကပ္ပါသိကာနိ စ။
 လဘာမိ သဗ္ဗမေဝေတံ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 နဝဝတ္ထံ နဝဖလံ၊ နဝဂ္ဂရသဘောဇနံ။
 လဘာမိ သဗ္ဗမေဝေတံ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ဣမံ ခါဒ ဣမံ ဘုဉ္ဇ၊ ဣမိ သယနေ သယ။
 လဘာမိ သဗ္ဗမေဝေတံ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 သဗ္ဗတ္ထ ပူဇိတော ဟောမိ၊ ယသော အစူဂ္ဂတော မမ။
 မဟာပက္ခော^၂သဒါ ဟောမိ၊ အဘေဇ္ဇပရိသော သဒါ။
 ဉ္ဇတိနံ ဥတ္တမော ဟောမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 သီတံ ဥဏှံ န ဇာနာမိ၊ ပရိဋ္ဌာဟော န ဝိဇ္ဇတိ။
 အထော စေတသိကံ ဒုက္ခံ၊ ဟဒယေ မေ န ဝိဇ္ဇတိ။
 သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ဟုတ္တာန၊ သံသရာမိ ဘဝါဘဝေ။
 ဝေဝဏ္ဏိယံ န ဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ဒေဝလောကာ စရိတွာန၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
သာဝတ္ထိယံ ပုရေ ဇာတော၊ မဟာသာလေ သုအဗုဂေ။

ပဉ္စ ကာမဂုဏေ ဟိတွာ၊ ပဗ္ဗဇိံ အနဂါရိယံ။
ဇာတိယာ သတ္တဝေယောဟံ၊ အရဟတ္တမပါပုဏိံ။

ဥပသမ္မာဒယိ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဂုဏမညာယ စက္ခုမာ။
တရုဏော ပူဇနိယောဟံ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသုဒ္ဓံ မေ၊ သမာဓိကုသလော အဟံ။
အဘိညာပါရမိပ္ပတ္တော၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ပဋိသန္တိဒါ အနုပ္ပတ္တော၊ ဣဒ္ဓိပါဒေသု ကောဝိဒေါ။
ဓမ္မေသု ပါရမိပ္ပတ္တော၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

တိံသကပ္ပသဟဿမိ၊ ယံ ဗုဒ္ဓမဘိပူဇယိံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညောပန ဟုတွာ သူလတော ဥဋ္ဌဟိတွာ ပရာနုဒ္ဓယာယ အာကာသေ
ဌတွာ ပါရိဟာရိယံ ဒေသေသိ။ မဟာဇနော အစ္ဆရိယန္တ၊ တစိတ္တဇာတော
အဟောသိ။ တာဝဒေဝဿ ဝဏော သံရူဠိ၊ သော ဘိက္ခုဟိ “အာရုသော
တာဒိသံ ဒုက္ခံ အနုဘဝန္တော ကထံ တံ ဝိပဿနံ အနုယုဉ္ဇိတုံ အသက္ခိ”တိ
ပုဋ္ဌော “ပဂေဝ မေ” အာရုသော သံသာရေ အာဒိနဂေါ၊ သင်္ခါရာနံ စ
သဘာဝေါ သုဒိဋ္ဌော၊ ဧဝါဟံ တာဒိသံ ဒုက္ခံ အနုဘဝန္တောပိ အသက္ခိ
ဝိပဿနံ ဝဓေတွာ ဝိသေသံ အဓိဂန္တု”န္တိ ဒေသေန္တော—

၁၂၁။ “နတ္ထိ ကောစိ ဘဝေါ နိစ္စော၊ သင်္ခါရာ ဝါပိ သဿတာ။
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စ တေ ခန္ဓာ၊ စဝန္တိ အပရာပရံ။

၁၂၂။ ဧတမာဒိနဝံ ဥတွာ၊ ဘဝေနမိ အနတ္ထိကော။
နိဿဇ္ဇော သဗ္ဗကာမေဟိ၊ ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယော”တိ—

ဣမံ ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ နတ္ထိ ကောဓိ ဘဝေါ နိစ္စောတိ ကမ္မဘဝေါ ဥပပတ္တိဘဝေါ ကာမ-
ဘဝေါ ရူပဘဝေါ အရူပဘဝေါ သညီသဝေါ အသညီဘဝေါ နေဝသညီ-
နာသညီဘဝေါ ကေဝေါကာရဘဝေါ စတုဝေါကာရဘဝေါ ပဉ္စဝေါကာရ-
ဘဝေါတိ ဧဝံဘေဒေါ၊ တတ္ထာပိ ဟိနော မဇ္ဈိမော ဥက္ကဋ္ဌော ဒိဿာယုကော
သုခမဟုလော ဝေါမိဿသုခဒုက္ခောတိ ဧဝံဘာဝေါ၊^၁ ယောကောစိ နိစ္စော
ဓုဝေါ ထိရော အပလောကိယဓမ္မော^၂ နတ္ထိ တံ တံ ကာရဏံ ပဋိစ္စ သမုပ္ပန္နတ္တာ။
ယသ္မာ စ ဧတဒေဝံ၊ တသ္မာ သင်္ခါရာ ဝါဒိ^၃ သဿတာ နတ္ထိတိ ယောဇနာ။
ပစ္စယေဟိ သင်္ခတတ္တာ “သင်္ခါရာ”တိ လဒ္ဓနာမေ ဟိ ပဉ္စက္ခန္ဓေ ဥပါဒါယဘဝ-
သမညာယ သင်္ခါရာဝ^၄ ဟုတွာ သမ္ဘုတာ ဇရာမရဏေန စ ဝိပရိဏာမန္တိတိ
အသဿတာ ဝိပရိဏာမဓမ္မော။ တထာ ဟိ တေ “သင်္ခါရာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ တေနာဟ
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စ တေ ခန္ဓာ၊ စဝန္တိ အပရာပရန္တိ။ တေ ဘဝပရိယာယေန သင်္ခါရ-
ပရိယာယေန^၆ စ ဝုတ္တာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ယထာပစ္စယံ အပရာပရံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
ဥပ္ပန္နာ စ ဇရာယ ပရိဝိဋ္ဌိတာ ဟုတွာ စဝန္တိ ပရိဘိဇ္ဇန္တိတိ အတ္ထော။ ဧတေန
“ဘဝေါ၊ သင်္ခါရာ”တိ စ လဒ္ဓဝေါဟာရာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဥဒယဗ္ဗယသဘာဝါတိ
ဒဿေတိ။ ယသ္မာ တိလက္ခဏံ အာရောပေတွာ သင်္ခါရေ သမ္မသန္တဿ
တယောပိ ဘဝါ အာဒိတ္တံ ဝိယ သင်္ခတေ^၇ အာဒိနဝံ ဒေါသံ ပဂေဝ
ဝိပဿနာပညာယ ဇာနိတွာ အနိစ္စလက္ခဏေဟိ ဒိဋ္ဌာ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာနတ္တာ
ဝိဘူတတရာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ တေနာဟ ဘဂဝါ “ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ၊ ယံ ဒုက္ခံ
တဒနတ္တာ”တိ^၈။

ယသ္မာ တိလက္ခဏံ အာရောပေတွာ သင်္ခါရေ သမ္မသန္တဿ တယောပိ ဘဝါ
အာဒိတ္တံ ဝိယ အဂါရံ သပ္ပင်္ဂဘယာ^၉ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ တသ္မာ အာဟ “ဘဝေနဗ္ဗိ
အနတ္ထိကော”တိ။ ဧဝံ ပန သဗ္ဗသော ဘဝေဟိ ဝိနိဝတ္တိယမာနဿ ကာမေသု
အပေက္ခာယ^{၁၀} လေသောပိ န သမ္ဘဝတိယေဝ၊ တေနာဟ “နိဿဇ္ဇော
သဗ္ဗကာမေဟိ”တိ၊ အဒ္ဓိတိယောဇနာ။ မာနုသေဟိ ဝိယ ဒိဗ္ဗေဟိပိ ကာမေဟိ
နိဝတ္တိတစိတ္တောသ္မိတိ အတ္ထော။ ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယောတိ ယသ္မာ ဧဝံ
သုပရိမဇ္ဇိတသင်္ခါရော ဘဝေသု သုပရိဒိဋ္ဌာဒိနဝေါ ကာမေသု စ အနာသတ္တ-
မာနသော^{၁၁} တသ္မာ သူလမတ္ထကေ နိသိန္ဓေနာပိ မေ မယာ ပတ္တော

၁-ဧဝံ ဘေဒေါ (သီ)

၄-သင်္ခါရာပိ (ဣ)

၇-သင်္ခတံ (သီ၊ ဣ)

၁၀-အနပေက္ခာယ (ဣ၊ က)

၂-ဧဝံ ဘဝေါ (သီ)

၅-သင်္ခါရာ စ (က)

၈-သံ ၂-၁၉-ပိဋ္ဌေ။

၃-အပ္ပလောကိနဓမ္မော (ဣ)

၆-ဣဒံ ပဒံ နတ္ထိ (သီ)

၉-သပ္ပင်္ဂဘယံ (သီ၊ ဣ၊ က)

၁၁-အနာဝတ္တမာနသော (သီ၊ ဣ)

အဓိဂတော အာသဝက္ခယော နိဗ္ဗာနံ အရဟတ္တဉ္စာတိ။ အညေဟိ စ သဗြဟ္မစာရိဟိ အပ္ပတ္တမာနသေဟိ တဒဓိဂမာယဥဿာဟော ကရဏီယောတိ ဘိက္ခုနံ ဩဝါဒမဒါသိ။

ဥတ္တရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ပိဏ္ဍောလဘာရဒွါဇတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

နယိဒံ အနယေနာတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ပိဏ္ဍောလဘာရဒွါဇတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ သီဟယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ပဗ္ဗတဂုဟာယံ ဝိဟရတိ။ ဘဂဝါ တဿ အနုဂ္ဂဟံ ကာတုံ ဂေါစရာယ ပက္ကန္တကာလေ သယနဂုဟံ ပဝိသိတွာ နိရောဓံ သမာပဋိတွာ နိသီဒိ။ သီဟော ဂေါစရံ ဂဟေတွာ နိဝတ္တော ဂုဟာဒွါရေ ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော ဇလဇထလဇပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ ကတွာ စိတ္တံ ပဿာဒေန္တော ဘဂဝတော အာရက္ခတ္ထာယ အရညေ ဝါဠမိဂေ အပနေတုံ တီသု ဝေလာသု သီဟနာဒံ နဒန္တော ဗုဒ္ဓဂတာယ သတိယာ အဋ္ဌာသိ။ ယထာ ပဌမဒိဝသံ၊ ဧဝံ သတ္တာဟံ ပူဇေသိ။ ဘဂဝါ သတ္တာဟစ္စယေန နိရောဓာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ “ဝတ္တိဿတိ ဣမဿ ဧတ္ထေကော ဥပနိဿယော”တိ တဿ ပဿန္တဿေဝ အာကာသံ ပက္ခန္ဓိတွာ ဝိဟာရမေဝ ဂတော။ သီဟော ပါလိလေယျကဟတ္တိ ဝိယ ဗုဒ္ဓဝိယောဂဒုက္ခံ အဓိဝါသေတုံ အသက္ကောန္တော ကာလံ ကတွာ ဟံသဝတီနဂရေ မဟာဘောဂကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော နဂရဝါသီဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဟာရံ ဂတော ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ သတ္တာဟံ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေတွာ ယာဝဇီဝံ ပုညာနိ ကတွာ အပရာပရံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ ကောသမ္ဘိယံ ရညော^၁ ဥတေနဿ^၂ ပုရောဟိတပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ ဘာရဒွါဇော နာမ နာမေန^၃။ သော ဝယပ္ပတ္တော တယော ဝေဒေ ဥဂ္ဂဟေတွာ ပဉ္စ မာဏဝကသတာနိ မန္တေ ဝါစေန္တော မဟဋ္ဌသဘာဝေန အနနုရူပါစာရတ္တာ^၄ တေဟိ ပရိစ္စုဇ္ဇန္တော ရာဇဂဟံ ဂန္တော ဘဂဝတော ဘိက္ခုသံဃဿ စ လာဘသက္ကာရံ ဒိသ္မာ သာသနေ ပဗ္ဗတိတွာ ဘောဇနေ အမတ္တညူ ဟုတွာ ဝိစရန္တော သတ္တာရာ

၁-ကောသမ္ဘိယရညော (သီ)

၂-နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ ဘာရဒွါဇောတိ နာမံ အဟောသိ (သီ၊ ဣ)

၂-ဥဒေနဿ (သီ၊ ဣ)

၄-ဒုရူပစာရတ္တာ (သီ)

ဥပါယေန မတ္တညတယ ပတိဋ္ဌာပိတော ဝိပဿနံ ပဌပေတွာ နစိရဿေဝ
ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“မိဂလုဒ္ဓေါ ပုရေ အာသိ၊ ဝိပိနေ^၂ ဝိစရံ တဒါ။

အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓိ၊ သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂုံ။

ဝိယာလဇလမာဒါယ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿဒါသဟံ။

ပုညက္ခေတ္တဿ ဝိရဿ၊ ပသန္နော သေဟိ ပါဏိဘိ။

ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ “ဘဂဝတော သမ္ဗုဒ္ဓါ ယံ သာဝကေဟိ ပတ္တဗ္ဗံ၊
တံ မယာ ပတ္တ”န္တိ၊ ဘိက္ခုသံဃေ စ “ယဿ မဂ္ဂေ ဝါ ဖလေ ဝါ ကင်္ခါ အတ္ထိ၊
သော မံ ပုစ္ဆတူ”တိ သီဟနာဒံ နဒိ။ တေန တံ ဘဂဝါ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ
မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ သီဟနာဒိကာနံ ယဒိဒံ ပိဏ္ဏောလဘာရဒွါဇော”တိ၊
ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေသိ။ သော ဧကဒိဝသံ အတ္တနော သန္တိကံ ဥပဂတံ ဂိဟိကာလေ
သဟာယဘူတံ မစ္ဆရိံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဗြာဟ္မဏံ အနုကမ္မမာနော တဿ ဒါနကထံ
ကထေတွာ တေန စ “အယံ မမ ဓနံ ဝိနာသေတုကာမော”တိ ဘကုဋ္ဌိံ
ကတွာပိ “တုယံ ဧကဘတ္တံ ဒေမိ”တိ ဝုတ္တေ “တံ သံဃဿ ဒေဟိ မာ မယ”န္တိ
သံဃဿ ပရိဏာမေသိ။ ပန ဗြာဟ္မဏေန “အယံ မံ ဗဟူနံ ဒါပေတု-
ကာမော”တိ အပ္ပစ္စယေ ပကာသိတေ ဒုတိယဒိဝသံ ဓမ္မသေနာပတိနာ
သံဃဂတာယ ဒက္ခိဏာယ မဟပ္ပလဘာဝပ္ပကာသနေန တံ ပဿာဒေတွာ
“အယံ ဗြာဟ္မဏော ‘အာဟာရဂေဓေန မံ ဒါနေ နိယောဇေသီ’တိ မညတိ၊
အာဟာရဿ ပန မယာ သဗ္ဗသော ပရိညာတဘာဝံ န ဇာနာတိ၊ ဟန္တ နံ
ဇာနာပေမိ”တိ—

၁၂၃။ “နယိဒံ အနယေန ဇီဝိတံ၊

နာဟာရော ဟဒယဿ သန္တိကော။

အာဟာရဋ္ဌိတိကော သမုဿယော၊

ဣတိ ဒိသ္မာန စရာမိ ဧသနံ။

၁၂၄။ ပင်္ကောတိ ဟိ နံ အဝေဒယံ၊
 ယာယံ ဝန္တနုပူဇနာ ကုလေသု။
 သုခုမံ သလ္လံ ဒုရုဗ္ဗဟံ၊
 သက္ကာရော ကာပုရိသေန ဒုဇ္ဇဟော”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ နယံံ အနယေန ဇီဝိတန္တိ ဣဒံ မမ ဇီဝိတံ^၁ အနယေန အဗ္ဗယေန
 ဝေဠုဒါနပုပ္ဖဒါနာဒိအနေသနာယ န ဟောတိ ဇီဝိတနိကန္တိယာ အဘာဝ-
 တော။ နာဟာရော ဟဒယဿ သန္တိကောတိ အာဟာရော စ အာဟရိယ-
 မာနော မဂ္ဂဗလဉာဏံ ဝိယ ဟဒယဿ စိတ္တဿ သန္တိကရော န ဟောတိ၊
 ကေဝလံ ပန သဇ္ဇကံ ခုဒါပဋိဃာတမတ္တံ ကရေတီတိ အဓိပ္ပါယော။ အထ
 ဝါ နာဟာရော ဟဒယဿ သန္တိကောတိ အာဟာရော ရသတဏှာဝတ္ထု မေ
 ဟဒယဿ သန္တိကော အာသတ္တော န ဟောတိ ရသတဏှာယ ဝေ အဘာ-
 ဝတော။ “သန္တိကေ”တိပိ ပဌန္တိ။ ယော ဟိ^၂ အာဟာရဂိဇ္ဈေါ လာဘသက္ကာ-
 ရပ္ပသုတော ဝိစရတိ၊ တဿ အာဟာရော ဟဒယဿ သန္တိကေ နာမ^၃ အဘိဏ္ဍံ
 မနသိကာတဗ္ဗတော။ ယော ပန ပရိညာတာဟာရော၊ သော တတ္ထ ပဟိနန္တန္တ-
 ရာဂေါ၊ န တဿာဟာရော ဟဒယဿ သန္တိကေ နာမ “ကထံ န ခေါ
 လဘေယျ”န္တိအာဒိမနသိကရဏသေဝ အဘာဝတော။ ယဒိ ဟိ ဇီဝိတ-
 နိကန္တိ အာဟာရရသတဏှာ စ နတ္ထိ၊ အထ ကသ္မာ ပိဏှာယ စရသီတိ
 အနုယောဂံ မနသိ ကတွာ အာဟ “အာဟာရဋ္ဌိတိကော သမုဿယော၊ ဣတိ
 ဒိသ္မာန စရာမိ သေန”န္တိ။ အာဟာရော ဘောဇနံ ဌိတိ ဌာနံ ပစ္စယော
 တေဿာတိ အာဟာရဋ္ဌိတိကော။ “အာဟာရပဋိဗဒ္ဓဂုတ္တိကော သမုဿယော
 ကာယော”ဣတိ ဒိသ္မာန ဧဝံ ဥတွာ ဣမမတ္တံ ဗုဒ္ဓိယံ ဌပေတွာ စရာမိ သေနံ၊
 ဘိက္ခာပရိယေသနံ ကရေမီတိ အတ္ထော။

ပစ္စယနိမိတ္တံ ကုလာနိ ဥပသင်္ကမန္တော တတ္ထ ဝန္တနုပူဇနာဟိ လာဘသက္ကာ-
 ရေဟိ စ ဗဇ္ဈတီတိ ဧဝံ မာဒိသေသု န စိန္တေတဗ္ဗန္တိ ဒသေသန္တော “ပင်္ကော”တိ-
 ဂါထံ အဘာသိ။ တဿတ္ထော—ယာ အယံ ပစ္စယနိမိတ္တံ ဥပဂတာနံ
 ပဗ္ဗဇိတာနံ ကုလေသု ဂေဟဝါသီသု ပဝတ္တိဿတိ ဂုဏသမ္ဘာဝနာ ပူဇနာ စ၊
 ယသ္မာ တံ အဘာဝိတတ္တာနံ ဩသီဒါပနဋ္ဌေန မလိနဘာဝကရဏေန စ ပင်္ကော
 ကဒ္ဒမောတိ ဗုဒ္ဓါဒယော အဝေဒယံ အပ္ပညာသုံ ပဝေဒေသုံ ဝါ၊ တသ္မာ သာ

၁-ဇီဝိတံ ဇီဝိကာ (သီ၊ဣ)

၂-ပဌန္တိ။ ဂိဟိ (သီ၊ဣ)

၃-သန္တိကော နာမ (သီ)

သပ္ပုရိသာနံ ဗန္ဓာယ န ဟောတိ^၁ သက္ကာရာသာယ ပဂေဝ ပဟိနတ္တာ။
 အသပ္ပုရိသဿ ပန သက္ကာရာသာ ဒုဝိညေယျသဘာဝတာယ ပိဋ္ဌာဇနနတော
 အန္တော တုဒနတော ဥဒ္ဓရိတုံ အသက္ကုဏေယျတော စ သုဒုမံ သလ္လံ ဒုရုဗ္ဗဟံ။
 တတော ဧဝ တေန သက္ကာရော ကာပုရိသေန ဒုဇ္ဇဟော ဒုရုဗ္ဗဟေယျော
 တဿ ပဟာနပဋိပတ္တိယာ ၊ အပ္ပဋိပဇ္ဇနတော၊ သက္ကာရာသာပဟာနေန
 ပဟိနော^၂ ဟောတိတိ^၂။ တံ သုတွာ မြာဟ္မဏော ထေရေ အဘိပ္ပသန္ဓော
 အဟောသိ။

ဝိဇ္ဇောလဘာရဒ္ဒါဇတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဝလ္လိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

မက္ခန္ဓော ပဉ္စဒ္ဓါရာယန္တိ အာဒိကာ အာယသ္မတော ဝလ္လိယတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဓေ
 ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကတိံသေ ကပ္ပေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ ဧကနစိဒေဝ ကရဏိယေန အရညံ ဂတော
 တတ္ထ နာရဒံ နာမ ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓိံ ရုက္ခမူလေ ဝသန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္တမာနသော
 နဋ္ဌေဟိ သာလံ ကတွာ တိဏေဟိ ဆာဒေတွာ အဒါသိ။ စက်မနဋ္ဌာနဉ္စဿ
 သောဓေတွာ ဝါလုကာ ဩကိရိတွာ အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝ-
 မနဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ မြာဟ္မဏမဟာ-
 သာလဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဝလ္လိယောတိဿ နာမံ အဟောသိ။
 သော ဝယပ္ပတ္တော ယောဗ္ဗနမနုပ္ပတ္တော ဣန္ဒြိယဝသိကော ဟုတွာ ဝိစရန္တော
 ကလျာဏမိတ္တသံသဂ္ဂေန ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလခ္ဓသဒ္ဓေါ
 ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ
 အပဒါနေ^၃—

“ဟိမဝန္တဿာဝိဒူရေ၊ ဟာရိတော နာမ ပဗ္ဗတော။
 သယန္တူ နာရဒေါ နာမ၊ ရုက္ခမူလေ ဝသီ တဒါ။
 နဋ္ဌာဂါရံ ကရိတွာန၊ တိဏေန ဆာဒယိံ အဟံ။
 စက်မံ သောဓယိတွာန၊ သယန္တုဿ အဒါသဟံ။

၁-တဿာ သာ အာသာ သပ္ပုရိသာနံ ဗုဒ္ဓါဒိနံ န ဟောတိ (သီ၊ ဣ)

၂-၂-ပဋိပဇ္ဇနတော သက္ကာရာသာ ပဟာနေန ပဟိကာ ဟောတိတိ (သီ)

၃-န ဟိနော (က)

၄-၃ ၄-ဂ-ပိဋ္ဌာဒိသု။

တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိမိဟိ စ။
 ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂစ္ဆဟံ။
 တတ္ထ မေ သုကတံ ဗျုပ္ပံ၊ နဋကုဋိကနိမ္မိတံ။
 သဠိယောဇနမုဗ္ဗေဓံ၊ တိံသယောဇနဝိတ္တတံ။
 စတုဒ္ဒသေသု ကပ္ပေသု၊ ဒေဝလောကေ ရမိံ အဟံ။
 ဧကသတ္တတိက္ခတ္တု၊ ဒေဝရဇမကာရယိံ။
 စတုတ္ထိံသတိက္ခတ္တု၊ စက္ကဝတ္ထိ အဟောသဟံ။
 ပဒေသရဇံ ဝိပလံ၊ ဂဏနာတော အသဒိယံ။
 ဓမ္မပါသာဒမာရယု၊ သဗ္ဗာကာရဝရူပမံ။
 ယဒိစ္ဆကာဟံ ဝိဟရေ၊ သကျပုတ္တဿ သာသနေ။
 ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ နဋကုဋိယိဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ပုထုဇ္ဇနကာလေ အတ္တနော စိတ္တဿ ရူပါဒိ-
 အာရမ္မဏေသု ယထာကာမပ္ပဝတ္တိယာ၊ ဣဒါနိ အရိယမဂ္ဂေန နိဂ္ဂဟိတ-
 ဘာဝဿ စ ဝိဘာဝနေန အညံ ဗျာကရောန္တော—

၁၂၅။ “မက္ကဋော ပဉ္စဒွါရာယံ၊ ကုဋိကာယံ ပသက္ကိယ။
 ဒွါရေန အနုပရိယေတိ၊ ဃနူယန္တော မဟုံ မဟုံ။

၁၂၆။ တိဋ္ဌ မက္ကဋ မာ ဓာဝိ၊ န ဟိ တေ တံ ယထာ ပုရေ။
 နိဂ္ဂဟိတောသိ ပညာယ၊ နေဝ ဒူရံ ဂမိဿသိ”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ ဃနူယန္တောတိ အတ္တနော လောလဘာဝေန ရုက္ခဿ အညံ
 သာဓံ မုဉ္ဇိတွာ အညဿ ဂဟဏေန အနေကဝါရံ တတ္ထ ရုက္ခံ စာလေန္တော
 ဖလူပဘောဂမက္ကဋော၊ ဝိယ တေန တေန စက္ခာဒိဒွါရေန ရူပါဒိအာရမ္မဏေသု
 အညံ မုဉ္ဇိတွာ အညံ ဂဏန္တော စိတ္တသန္တာနဿ၊ သမာဒါနဝသေန နိစ္စလံ

၁-သဗ္ဗာကာရဝရူပမံ (က)

၂-ယထာကာမပ္ပဝတ္တိတာယ (သိ၊ ဣ)

၃-ဖလူပဂေါ မက္ကဋော (သိ၊ ဣ)

၄-စိတ္တသန္တာနံ (က)

ဌာတုံ အပ္ပဒါနေန^၁ အဘိက္ခကံ ဘန္ဓယန္တော စာလေန္တော တသ္မိယေဝ ရူပါဒိ-
အာရမ္မဏေ အနုပရိဝတ္တတိ ယထာကာမံ ဝိစရတိ။ ဝတ္တမာနသမိပတာယ
စေတ္တ ဝတ္တမာနဝစနံ။ ဧဝံ အနုပရိယန္တော စ တိဋ္ဌ မက္ကဋ္ဌ မာ ဓာဝိ တံ ဖိတ္တ-
မက္ကဋ္ဌ ဣဒါနိ တိဋ္ဌ မာ ဓာဝိ၊ ဣတော^၂ ပဋ္ဌာယ တေ ဓာဝိတုံ န သက္ကာ၊ တသ္မာ
န ဟိ တေ တံ ယထာ ပုရေ ယသ္မာ တံ အတ္တဘာဝဂေဟံ ပုဗ္ဗေ ဝိယ န
တေ သေဝိတံ ပိဟိတဒ္ဓါရဘာဝတော၊ ကိဉ္စ^၃ နိဂ္ဂဟိတောသိ ပညာယ သယဉ္စ
ဣဒါနိ မဂ္ဂပညာယ ကိလေသာဘိသင်္ခါရသင်္ခါတာနံ ပါဒါနံ^၄ ဆေဒနေန
အစ္စန္တိကံ နိဂ္ဂဟံ ပတ္တောသိ၊ တသ္မာ နေဝ ခူရုံ ဂမိဿသိ ဣတော အတ္တ-
ဘာဝတော ခူရုံ ဒုတိယာဒိအတ္တဘာဝံ နေဝ ဂမိဿသိ ယာပစရိမကစိတ္တံ^၅
ဧဝ တေ ဂမနန္တိ ဒေသေတိ။ “နေတော ခူရုံ”န္တိ ပါဌော၊ သော ဧဝတ္ထော။

ဝလ္လိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဂင်္ဂါတိရိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

တိဏ္ဍိ မေ တာလပတ္တာနန္တိအာဒိကာ အာယသ္မတော ဂင်္ဂါတိရိယတ္ထေ-
ရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၁ အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ
ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော သာသနေ အဘိပ္ပသန္တော ဟုတွာ
ဘိက္ခုသံဃဿ ပါနိယမဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိ^၂
ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ အညတရဿ ဂဟပတိဿ ပတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊
“ဒတ္တော”တိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ဃရာဝါသံ ဝသန္တော
အဂမနိယဋ္ဌာနဘာဝံ အဇာနိတွာ ဝိတိက္ကမံ ကတွာ ပုန အဂမနိယဋ္ဌာနဘာဝံ
ဥတွာ သံဝေဂဇာတော ပဗ္ဗဇိတွာ တံ ကမ္မံ ဇိရုန္တိတွာ လူခပဋိပတ္တိ^၃ အနု-
တိဋ္ဌန္တော ပံသုကုလစီဝရံ ဆဝသိတ္တသဒိသံ မတ္တိကာပတ္တဉ္စ ဂဟေတွာ
ဂင်္ဂါတိရေ တိဟိ တာလပတ္တေဟိ ကုဋိကံ ကတွာ ဝိဟာသိ၊ တေနေဝဿ
ဂင်္ဂါတိရိယောတိ သမညာအဟောသိ။ သော “အရဟတ္တံ အပ္ပတွာ န ကေနစိ
သလ္လပိဿာမိ”တိ စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာယ ပဌမံ သံဝစ္ဆရံ တုဏှိဘူတော ဝစိဘေဒံ
အကရောန္တောဝ ဝိဟာသိ။ ဒုတိယေ သံဝစ္ဆရေ ဂေါစရဂါမေ အညတရာယ
ဣတ္ထိယာ “မူဂေါ န ခေါ နော”တိ ဝိမံသိတုကာမာယ ပတ္တေ ဒီရံ

၁-အပ္ပဟောန္တော (သီ၊ဇု)

၂-ဣတောဝ (က)

၃-ကိဉ္စ (သီ၊ဇု)

၄-ဟိ ဥပါဒါနာနံ (သီ၊ဇု)

၅-ယာဝစရိမကစိတ္တာ (သီ)

အာသိမ္မန္တိယာ ဟတ္ထဝိကာရေ ကတေပိ ဩကိရိတေ “အလံ ဘဂိနီ”တိ ဝါစံ နိစ္ဆရိ”။ တတိယေ ပန သံဝစ္ဆရေ အန္တရဝဿေဝ ဘဋ္ဌယန္တော ဝါယမန္တော အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ”။—

“ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓဿ၊ ဘိက္ခုသံဃေ အနုတ္တရေ။
ပဿန္တိတ္တော သုမနော၊ ပါနီဃဋ္ဌမပူရယိ”။

ပဗ္ဗတဂ္ဂေ ဒုမဂ္ဂေ ဝါ၊ အာကာသေ ဝါထ ဘူမိယံ။
ယဒါ ပါနီယမိစ္ဆာမိ၊ ခိပ္ပံ နိဗ္ဗတ္တတေ မမ။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဒါနမဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဒကဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟာ ပန ဟုတ္တာ အတ္တနော ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပတ္တိယာ ဝိဘာဝနမုခေန အညံ ဗျာကရောန္တော—

၁၂၇။ “တိဏ္ဍံ မေ တာလပတ္တာနံ၊ ဂင်္ဂါတီရေ ကုဋီ ကတာ။
ဆဝသိတ္တောဝ မေ ပတ္တော၊ ပံသုကုလဉ္စ စိဝရံ။

၁၂၈။ ခွိန္တံ အန္တရဝဿာနံ၊ ဧကာ ဝါစာ မေ ဘာသိတာ။
တတိယေ အန္တရဝဿမ္ပိ၊ တမောခန္တော ပဒါလိတော”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ တိဏ္ဍံ မေ တာလပတ္တာနံ၊ ဂင်္ဂါတီရေ ကုဋီ ကတာတိ တာလရုက္ခ-
တော ပတိတေဟိ တိဟိ တာလပဏ္ဍေဟိ မယံ ဝဿနပရိဟရဏတ္ထံ^၁ ဂင်္ဂါယ
နဒိယာ တီရေ ကုဋီကာ ကတာ။ တေန အတ္တနော သေနာသနသန္တောသံ
ဒဿေတိ။ ဝုတ္တံ ဟိ ဓမ္မသေနာပတိနာ—

“ပလ္လင်္ကေန နိသိန္ဓဿ၊ ဇက္ကုကေ နာဘိဝဿတိ”။

အလံ ဖာသုဝိဟာရာယ၊ ပဟိတတ္တဿ ဘိက္ခုနော”တိ”။

“တာလပတ္တိန”န္တိပိ ပါဠော၊ သော ဧဝတ္တော။ ဆဝသိတ္တောဝ မေ ပတ္တောတိ
မယံ ပတ္တော ဆဝသိတ္တသဒိသော၊ မတာနံ ဒီရသေစနကုဏ္ဍသဒိသော^၆တိ

၁-ဝါစာ နိစ္ဆာရိတာ (သီ)

၂-ဒု ၄-၇၈-ပိဋေ။

၃-ဿာနံ ပရိဟရဏတ္ထံ (သီ)

၄-နာဘိဝဿတိ (သီ၊ ဣ၊ က)

၅-ဒု ၂-၃၄၄၊ ဒု ၁၁-၃၄၈-ပိဋေသု။

၆-....ကုဏ္ဍိသဒိသော (ဣ)

အတ္တေ။ ပံသုကူလဉ္စ ဖီဝရန္တိ ဖီဝရဉ္စ မေ အန္တရမဂ္ဂိသုသာနာဒိသု ဆဒ္ဓိတ-
နန္တကေဟိ^၂ ကတံ ပံသုကူလံ။ ပဒဒ္ဒယေန ပရိက္ခာရသန္တောသံ ဒဿေတိ။

ဦးနှံ အန္တရဝဿာနန္တိ ဒွိသု အန္တရဝဿေသု၊ ပဗ္ဗဇိတတော အရဟတ္တ-
မပ္ပတ္တသံဝစ္ဆရေသု။ ကော ဝါစာ မေ ဘာသိတာတိ ကော “အလံ ဘဂိနိ”တိ
ဒီရပဋိက္ခေပဝါစာ ဝေ မယာ ပုတ္တာ၊ အညော တတ္ထ ဝစီဘေဒေါ နာဟောသိ။
တေန ဥက္ကံသဂတံ ကာယဝစီသံယမံ ဒဿေတိ။ တတိယေ အန္တရဝဿဒ္ဓိတိ
တတိယဿ သံဝစ္ဆရဿ အပ္ပန္နရေ၊ တသ္မိံ အပရိပုဏ္ဏေယေဝ။ တမောခန္ဓော
ပဒါလိတောတိ အဂ္ဂမဂ္ဂေန တမောခန္ဓော ဘိန္ဓော၊ အဝိဇ္ဇာနုသယော
သမုစ္ဆိန္ဓောတိ အတ္တော။ တေန တဒေကဋ္ဌတာယ သဗ္ဗကိလေသာနံ အနဝ-
သေသပ္ပဟာနံ ဝဒတိ။

ဂင်္ဂါတီရိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-အဇိနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အဝိ စေ ဟောတိ တေဝိဇ္ဇောတိအာဒိကာ အာယသ္မတော အဇိနတ္ထေ-
ရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော
တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ဗုဒ္ဓသုညေ လောကေ ကုလဂေဟေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန အရညံ ဂတော တတ္ထ
သုစိန္တိတံ နာမ ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓိံ အာဗာဓေန ဝိဋ္ဌိတံ နိသိန္ဓိဒိသ္မာ ဥပသင်္ကမိတွာ
ဝန္တိတွာ ဘေသဇ္ဇတ္ထာယ^၁ ပသန္ဓမာနသော သတမဏ္ဍိ အဒါသိ။ သော တေန
ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ပုညာနိ ကတွာ သုဂတီသု-
ယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ အညတရဿ ဒလိဒ္ဓ-
မြာဟူဏဿ ဂေဟေ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ။ တံ ဝိဇာယနကာလေ အဇိနစမ္မေန
သမ္ပုဋ္ဌိန္တိံသု။ တေနဿ အဇိနောတွေဝ နာမံ အကံသု။ သော ဘောဂ-
သံဝတ္တနိယဿ ကမ္မဿ အကတတ္တာ ဒလိဒ္ဓကုလေ နိဗ္ဗတ္တော ဝယပ္ပတ္တောပိ
အပ္ပန္နပါနဘောဇနော ဟုတွာ ဝိစရန္တော ဇေတဝနပဋိဂ္ဂဟဏေ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ
ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော န စိရသေဝ
ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ပုတ္တံ အပဒါနော^၃—

၁-အန္တရာမဂ္ဂ (သီ၊ဣ၊က)

၃-ဘေသဇ္ဇိ ဒတွာ (က)

၂-ဆဒ္ဓိတာနန္တကေဟိ (သီ၊ဣ)

၄-၃၄-ဂ-ပိဋ္ဌေ။

“သုစိန္တိတံ ဘဂဝန္တံ၊ လောကဇေဋ္ဌံ နရာသဘံ။
ဥပဝိဋ္ဌံ မဟာရညံ၊ ဝါတာဗာဓေန ပိဋိတံ။

ဒိဿာ စိတ္တံ ပဿာဒေတွာ၊ ဃုတမဏ္ဍမုပါနယိ^၁။
ကတတ္တာ အာစိတတ္တာ စ၊ ဂင်္ဂါ ဘာဂီရထိ အယံ^၂။

မဟာသမုဒ္ဒါ စတ္တာရော၊ ဃုတံ သမ္ပဇ္ဇရေ မမ။
အယဉ္ဇ ပထဝီ ဃောရာ၊ အပ္ပမာဏာ အသမ္ဘိယာ။

မမ သင်္ကပ္ပမညာယ၊ ဘဝတေ^၃ မဓုသက္ကရာ။
စာတုဒ္ဓိပါ ဣမေ ရုက္ခာ၊ ပါဒပါ ဓရဏီရဟာ။

မမ သင်္ကပ္ပမညာယ၊ ကပ္ပရုက္ခာ ဘဝန္တိ တေ။
ပညာသက္ခတ္တံ ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇမကာရယိ။

ဧကပညာသက္ခတ္တုဉ္စ၊ စက္ကဝတ္တိ အဟောသဟံ။
ပဒေသရဇ္ဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသမ္ဘိယံ။

စတုန္ဒပုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဒါနမဒဒိ^၄ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိ^၅ နာဘိဇာနာမိ၊ ဃုတမဏ္ဍဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာဝိ ပုရိမကမ္မနိဿန္နေန အပ္ပလာဘီ အပ္ပညာတောဝ
အဟောသိ။ ဥဒ္ဓေသဘတ္တသလာကဘတ္တာနိဝိ လာမကာနေဝ ပါပုဏန္တိ။
ကမ္မဖလေနေဝ စ နံ ပုထုဇ္ဇနာ ဘိက္ခု သာမဏေရာ စ “အပ္ပညာတော”တိ
အဝမညန္တိ။ ထေရော တေ ဘိက္ခု သံဝေဇေန္တော—

၁၂၉။ “အဝိ စေ ဟောတိ တေဝိဇ္ဇော၊
မစ္စုဟာယိ အနာသဝေါ။
အပ္ပညာတောတိ နံ ဗာလာ၊
အဝဇာနန္တိ အဇာနတာ။

၁၃၀။ ယော စ ခေါ အန္တပါနဿ၊
 လာဘီ ဟောတိမ ပုဂ္ဂလော။
 ပါပဓမ္မောပိ စေ ဟောတိ၊
 သော နေသံ ဟောတိ သက္ကတော”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ အပီတိ သမ္ဘာဝနေ နိပါတော။ စေတိ ပရိကပ္ပနေ။ ဟောတိတိ ဘဝတိ။ တိဿော ဝိဇ္ဇာ ဧတဿာတိ တေဝိဇ္ဇော။ မစ္စု ပဇဟတိတိ မစ္စု-
 ဟာယိ။ ကာမာသဝါဒိနံ အဘာဝေန အနာသဝေါ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—
 ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ အာသဝက္ခယဉာဏန္တိ ဣမာသံ တိဿန္တံ ဝိဇ္ဇာနံ
 အဓိဂတတ္တာ တေဝိဇ္ဇော တတော ဧဝ သဗ္ဗသော ကာမာသဝါဒိနံ ပရိက္ခိ-
 ဏတ္တာ အနာသဝေါ အာယတိ ပုနဟ္မဝဿ အဂ္ဂဟဏတော မရဏာဘာဝေန
 မစ္စုဟာယိ ယဒိပိ ဟောတိ၊ ဧဝံ သန္တေပိ အပ္ပညာတောတိ နံ ဗာလာ အဝ-
 ဇာနန္တိ ယဿတ္တာယ ကုလပုတ္တာ သမ္ပဒေဝ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇန္တိ၊
 တံ သဒတ္တံ အနုပါပုဏိတွာ ဌိတဗ္ဗိ နံ ဥတ္တမံ ပုရိသံ “ဓုတဝါဒေါ ဗဟုဿုတော
 ဓမ္မကထိကော”တိ ဥပ္ပန္နလာဘဿ အဘာဝတော “န ပညာတော န ပါက-
 ဂ္ဍော”တိ ဗာလာ ဒုဓမ္မဓပုဂ္ဂလာ အဝဇာနန္တိ၊ ကသ္မာ? အဇာနတာ အဇာနန-
 ကာရဏာ ဂုဏာနံ အဇာနနမေဝ^၂ တတ္ထ ကာရဏန္တိ ဒဿေတိ။

ယထာ စ ဂုဏာနံ အဇာနနတော ဗာလာ လာဘဂရုတာယ သမ္ဘာဝ-
 နိယဗ္ဗိ အဝဇာနန္တိ၊ ဧဝံ ဂုဏာနံ? အဇာနနတော လာဘဂရုတာယ ဧဝံ
 အဝဇာနိတဗ္ဗဗ္ဗိ သမ္ဘာဝေန္တိတိ ဒဿေန္တော ဒုတိယံ ဂါထံ အာဟ။ တတ္ထ
 ယောတိ အနိယမဝစနံ။ ၁-သဒ္ဓေါ ဗျတိရေကေ၊ တေန ယထာဝုတ္တပုဂ္ဂလတော
 ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဝုစ္စမာနံယေဝ ဝိသေသံ ဇနေတိ။ ခေါတိ အဝဇာရဏေ။ အန္တ-
 ပါနဿာတိ နိဒဿနမတ္ထံ။ လာဘီတိ လာဘဝါ။ ဣဇာတိ ဣမသ္မိံ လောကေ။
 ဇရာမရဏေဟိ တဿ တဿ သတ္တာဝါသဿ ပူရဏတော ဂလနတော စ
 ပုဂ္ဂလော။ ပါပဓမ္မောတိ လာမကဓမ္မော။ အယဉ္ဇေတ္ထ အတ္ထော—ယော ပန
 ပုဂ္ဂလော စိဝရာဒိပစ္စယမတ္ထဿေဝ လာဘီ ဟောတိ၊ န ဈာနာဒိနံ၊ သော
 ပါပိစ္ဆတာယ ဒုဿီလဘာဝေန ဟိနဓမ္မောပိ သမာနော ဣဓ ဣမသ္မိံ လောကေ
 ဗာလာနံ လာဘဂရုတာယ သက္ကတော ဂရုကတော ဟောတိတိ။

အဇိနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-မေဠဇိနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယဒါဟံ ဓမ္မဓဿောသိန္တိ အာဒိကာ အာယသ္မတော မေဠဇိနတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော သုမေဓဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလ-
ဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ ဘဂဝန္တံ ဝိဇ္ဇာယ ဂစ္ဆန္တံ
ဒိသ္မာ ပဿန္တမာနသော မရရံ အာမောဒဇလံ အဒါသိ။ သော တေန ပုည-
ကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဗာရာဏသီယံ
ခတ္တိယကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ မေဠဇိနောတိ လဒ္ဓနာမော ဝိဇ္ဇာသိပ္ပေသု နိဗ္ဗတ္တိ
ဂတော ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော ဒိသာသု ပါကဠော အဟောသိ။ သော ဘဂဝတိ
ဗာရာဏသီယံ ဣသိပတနေ ဝိဟရန္တေ ဝိဟာရံ ဂန္တာ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ
ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ တဒေဟေဝ အရ-
ဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“သဟဿရံသီ ဘဂဝါ၊ သယန္တူ အပရာဇိတော။

ဝိဝေကာ ဝုဋ္ဌဟိတွာန၊ ဂေါစရာယာဘိနိက္ခမိ။

ဖလဟတ္တော အဟံ ဒိသ္မာ၊ ဥပဂစ္ဆိံ နရာသဘံ။

ပဿန္တမိတ္တော သုမနော၊ အဝဋ် အဒဒိံ ဖလံ။

စတုန္တဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနသိဒ္ဓိံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အပရဘာဂေ ဘိက္ခုဟိ “အာဝုသော ကိံ တယာ
ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော အဓိဂတော”တိ ပုဋ္ဌော သီဟနာဒံ နဒန္တော—

၁၃၁။ “ယဒါဟံ ဓမ္မဓဿောသိ၊ ဘာသမာနဿ သတ္ထုနော။

န ကမ်မဘိဇာနာမိ၊ သဗ္ဗညူ အပရာဇိတေ။

၁၃၂။ သတ္ထဝါဟေ မဟာဝိရေ၊ သာရထိနံ ဝရတ္တမေ။

မဂ္ဂေ ပဋိပဒါယံ ဝါ၊ ကင်္ခါ မယံ န ဝိဇ္ဇတိ”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ ယဒါတိ ယသ္မိံ ကာလေ။ အဟန္တိ အတ္တာနံ နိဋ္ဌိသတိ။ ဓမ္မန္တိ စတု-
သစ္စဓမ္မံ။ အသောသိန္တိ သုဏှိံ။ သတ္ထုနောတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိအတ္ထေဟိ ဝေနေ-
ယျာနံ သာသနဋ္ဌေန သတ္ထုနော။ ကန္တိန္တိ သံသယံ။ သင်္ခတမသင်္ခတဉ္စ အနဝသေ-
သတော ဇာနနဋ္ဌေန သဗ္ဗညု။ ကုတောစိပိ ပရာဇိတာဘာဝေန အပရာဇိ-
တေ။ ဝေနေယျသတ္တာနံ သံသာရကန္တာရတော နိဗ္ဗာနံ ပဋိဝါဟနဋ္ဌေန သတ္ထ-
ဝါဟေ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယတော ပဘူတိ အဟံ သတ္ထုနော ဓမ္မံ
ဒေသေန္တဿ စတုသစ္စဓမ္မံ အသောသိ သောတဒ္ဓါရာနုသာရေန ဥပဓာရေသိံ
ဥပလဘိံ။ တတော ပဋ္ဌာယ အနဝသေသသင်္ခတသင်္ခတသမ္ပုတိဓမ္မာနံ
သယမ္ပုပ္ပဏေန ဇာနနတော သဗ္ဗညု၊ အနာဝရဏဒဿာဝိမှိ၊ ပဉ္စန္ဒမြိ မာရာနံ
အဘိဘဝနတော တေဟိ၊ အပရာဇိတတ္တာ သဒေဝကေ လောကေ
အပ္ပုဋ္ဌိဟတဓမ္မစက္ကတ္တာ စ အပရာဇိတေ၊ ဝေနေယျသတ္တာနံ လောဘကန္တာ-
ရာဒိတော ဝါဟနဋ္ဌေန သတ္ထဝါဟေ၊ မဟာဝိက္ကန္တတာယ မဟာဝီရေ၊ အညေဟိ
ဒုဒ္ဓမာနံ ပုရိသဒမ္မာနံ သရဏတော အစ္စန္တိကေန ဒမထေန၊ ဒမနတော
သာရထိနံ ပဝရဘူတေ ဥတ္တမေ သမ္မာသမ္ပုဋ္ဌေ၊ “ဗုဒ္ဓေါ န ခေါ၊ နော န
ခေါ”တိ ကန္တိ နာဘိဇာနာမိ အပရပစ္စယဘာဝတော။ တထာရူပေ ဒေသိတေ
အရိယမဂ္ဂေ တဒုပါဒါယဘူတာယ စ သီလာဒိပဋိပဒါယ “နိယျာနိကော န
ခေါ၊ န န ခေါ”တိ ကန္တိ ဝိစိကိစ္ဆာ န ဝိဇ္ဇတိ နတ္ထိတိ။ ဣတ္ထ စ အရိယဓမ္မေ
သံသယာဘာဝကထနေန အရိယသံဃေပိ သံသယာဘာဝေါ ကထိတော-
ယေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ တတ္ထ ပတိဋ္ဌိတဿ အနညထာဘာဝတောတိ။

မေဠဇိနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ရာဇတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယထာ အဂါရံ ဒုန္တန္တိ အာဒိကာ အာယသ္မတော ရာဇတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟံသဝတီ-
နဂရေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဝိဟာရံ ဂန္တော သတ္တာရံ
ဥပသင်္ကမိတွာ ဝဋ္ဋိတွာ ဧကမန္တံ နိသိန္တော သတ္တာရာ ဧကံ ဘိက္ခု ပဋိ-
ဘာနေယျကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပိယမာနံ ဒိဿော သယံ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္တေတွာ

၁-အပရာဇိတ (သီ၊ က)

၂-အပရာဇိတော (ဣ၊ က)

၃-သဗ္ဗညု (ဣ)

၄-တေဟိ (သီ၊ ဣ)

၅-ဒမနေန (သီ၊ ဣ)

ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၁-၂၁

မဟာဒါနံ ပဝတ္တေသိ။ သတ္ထု ဥဋ္ဌာရဉ္စ ပူဇိ အကာသိ။ သော ဧဝံ ကတပဏိ-
ဓာနော တတော စုတော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ
ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ
သတ္တာရံ ပိဏ္ဍာယ ဂစ္ဆန္တိ ဒိသွာ ပသန္ဓမာနသော မရရာနိ အဗ္ဗဗလာနိ
အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ
ပုညာနိ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော အမှာကံ ဘဂဝတော ကာလေ
ရာဇဂဟေ ပြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ရာဇောတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော
ဟုတွာ ဃရာဝါသံ ဝသန္တော မဟလ္လကကာလေ ပုတ္တဒါရေဟိ အပသာဒိတော
“ကိ” မေ ဃရာဝါသေန၊ ပဗ္ဗဇိဿာမီ”တိ ဝိဟာရံ ဂန္တော ထေရေ ဘိက္ခု။
ဥပသင်္ကမိတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇိ ယာစိတွာ တေဟိ “အယံ ပြာဟ္မဏော ဇိဏ္ဏော န
သက္ကောတိ ဝတ္တပဋိဝတ္တံ ပူရေတု”န္တိ ပဋိက္ခိတ္တော သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တော
အတ္တနော အဇ္ဈာသယံ ပဝေဒေတွာ သတ္တာရာ ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိံ ဩလော-
ကေတွာ အာဏတ္တေန ဓမ္မသေနာပတိနာ ပဗ္ဗာဇိတော ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ
နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော—

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္ပုဋ္ဌံ၊ အာဟုတီနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။

ရထိယံ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ပါဒဇလံ အဒါသဟံ။

ဧကနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဇလံ အဒဒိံ တဒါ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဇလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ သတ္ထု သန္တိကာဝစရော ဟုတွာ ဝိစရန္တော သတ္ထု
ဓမ္မဒေသနာပဋိဘာနဿ ပစ္စယဘူတာနံ ပဋိဘာနဇာနနကာနံ^၂ အဂ္ဂေါ
ဇာတော။ ထေရဿ ဟိ ဒိဋ္ဌိသမုဒါစာရဉ္စ အာဂမ္မ ဒသဗလဿ နဝနဝါ^၃
ဓမ္မဒေသနာ ပဋိဘာတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ
ဘိက္ခုနံ ပဋိဘာနေယျကာနံ ယဒိဒံ ရာဇော”တိ^၄။ သော ဧကဒိဝသံ “ဣမေ
သတ္တာ အဘာဝနာယ ရာဂေန အဘိဘုယျန္တိ၊ ဘာဝနာယ သတိ တံ^၅ နတ္ထိ”တိ
ဘာဝနံ ထောမေန္တော “ယထာ အဂါရ”န္တိ အာဒိနာ ဂါထာဒွယမာဟ။

၁၃၃-၄။ တတ္ထ အဂါရန္တိ ယံကိဉ္စ ဂေဟံ။ ဗုဒ္ဓန္တိ ဝိရဋ္ဌန္တိ ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓံ။
သမတိဝိဇ္ဇတိတိ ဝဿဝုဋ္ဌိ ဝိနိဝိဇ္ဇတိ။ အဘာဝိတန္တိ တံ အဂါရံ ဝုဋ္ဌိ ဝိယ

၁-၃၄-ဂဇ-ပိဋက။

၄-အံ ၁-၂၆-ပိဋက။

၂-ပဋိဘာနကာနံ (သီ၊ ဣ)

၃-န တံ ဝိနာ (သီ၊ ဣ)

၅-သဟိတံ (သီ)၊ ပဟိတံ (က)

ဘာဝနာယ ရဟိတတ္တာ အဘာဝိတံ စိတ္တံ^၁။ ရာဂေါ သမတိဝိဇ္ဈတိတိ န
ကေဝလံ ရာဂေါ၊ ဒေါသမောဟမာနာဒယောပိ^၂ သဗ္ဗကိလေသာ တထာရူပံ
စိတ္တံ အတိဝိဇ္ဈန္တိယေဝ။ သုဘာဝိတန္တိ သမထဝိပဿနာဘာဝနာဟိ သုဋ္ဌ၊
ဘာဝိတံ၊ ဝေရူပံ စိတ္တံ သုစ္ဆန္တံ ဂေဟံ ဝုဋ္ဌိ ဝိယ ရာဂါဒယော ကိလေသာ
အတိဝိဇ္ဈိတုံ န သက္ကောန္တိတိ။

ရာဓတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-သုရာဓတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဒီဏာ ဟိ မယံ ဇာတိတိအာဒိကာ အာယသ္မတော သုရာဓတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာဥပ္ပတ္တိံ^၁ အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ကေဒိဝသံ သတ္တာရံ ဒိသွာ ပသန္နမာနသော မာတု-
လုဂ်ဖလံ အဒါသိ။ သောတေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ
ပုညာနိကတွာ သုဂတိသုယေဝသံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ အနန္တရံ ဝုတ္တဿ
ရာဓတ္ထေရဿ ကနိဋ္ဌော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ သုရာဓောတိဿ နာမံ အဟောသိ။
သော ဇေဋ္ဌဘာတရိ ရာဓေ^၂ ပဗ္ဗဇိတေ သယမ္ပိ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ
ကရာဇန္တော န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၃—

“ကဏိကာရံဝ ဇလိတံ၊ ပုဏ္ဏမာယေဝ စန္ဒိမံ။

ဇလန္တံ ဒီပရက္ခံဝ၊ အဋ္ဌသံ လောကနာယကံ။

မာတုလုဂ်ဖလံ ဂယျ၊ အဒါသိံ သတ္ထုနော အဟံ။

ဒက္ခိဏေယျဿ ဝိရဿ၊ ပသန္နော သေဟိ ပါဏိဘိ။

ကေတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနသိဒ္ဓိံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ သာသနဿ နိယျာနိကဘာဝဒဿနတ္ထံ အညံ ဗျာက-
ရာဇန္တော “ဒီဏာ ဟိ မယံ”န္တိအာဒိနာ ဂါထာခွယမာဟ။

၁-စိတ္တမ္ပိ (ဣ)

၃-နတ္ထိ (ဣ၊ က)

၂-မောဟာဒယောပိ (သီ၊ က)

၄-၃ ၄-ဂဇ-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၁၃၅-၆။ တတ္ထ နိဏာတိ ခယံ ပရိယောသာနံ ဂတာ။ ဇာတိတိ ဘဝေါ
ဘဝနိဗ္ဗတ္တိ ဝါ။^၁ ဝုသိတံ ဇိနသာသနန္တိ ဇိနဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ မဂ္ဂ-
ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဋ္ဌံ ပရိဝုဋ္ဌံ။ ပဟိနော ဇာလသင်္ခါတောတိ သတ္တသန္တာနဿ
ဩတ္တရဏတော နိဿရိတုံ အပ္ပဒါနတော စ “ဇာလသင်္ခါတော”တိ စ လဒ္ဓနာမာ
ဒိဋ္ဌိ အဝိဇ္ဇာ စ ပဟိနာ မဂ္ဂေန သမုတ္တိန္တာ။ ဘဝနေတ္ထိ သမူဟတာတိ ကာမဘဝါဒိ-
ကဿ ဘဝဿ နယနတော ပဝတ္တနတော ဘဝနေတ္ထိသညိတာ တဏှာ သမုတ္တိ-
ဋ္ဌိတာ။ ယဿတ္ထာယ ပဗ္ဗဇိတောတိ ယဿ အတ္ထာယ ယဒတ္ထံ အဟံ အဂါရသ္မာ
ဂေဟတော အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတော ဥပဂတော။^၂ သော သဗ္ဗေသံ၊^၃
ဩရန္တာဂိယုဒ္ဓန္တာဂိယပ္ပဘေဒါနံ သံယောဇနာနံ ဗန္ဓနာနံ ခယဘူတော
အတ္ထော နိဗ္ဗာနသင်္ခါတော ပရမတ္ထော အရဟတ္တသင်္ခါတော သဒတ္ထော စ မယာ
အနုပ္ပတ္တော အဓိဂတောတိ အတ္ထော။

သုရာဓတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဂေါတမတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သုခံ သုပန္နိတိ အာယသ္မတော ဂေါတမတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိ? အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇပ-
နိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော
အာမောဒဖလမဒါယိ။ တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာ-
ပရံ ပုညာနိ ကတွာ သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ
ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဂေါတမောတိ လဒ္ဓနာမော သတ္တဝသိကကာလေ
ဥပနယနံ ကတွာ ရတနဘိက္ခံ စရိတွာ သဟဿံ လဘိတွာ တံ တာဒိသေ ဌာနေ
ဌာပေတွာ ဝတံ စရန္တော သောဠသသတ္တရသဝဿုဒ္ဓေသိကကာလေ အကလျာ-
ဏမိတ္တေဟိ ကာမေသု ပရိနိယမာနော၊^၄ ဧကိဿာ ရူပပဇိဝိနိယာ တံ
သဟဿဘဏှိကံ ဒတွာ ဗြဟ္မစရိယဝိနာသံ ပတွာ တာယ စဿ ဗြဟ္မစာရိရူပံ
ဒိသ္မာ ဝိရတ္တာကာရေ ဒဿိတေ ဧကရတ္ထိဝါသေနေဝ နိဗ္ဗိန္နရူပေါ အတ္တနော
ဗြဟ္မစရိယဝိနာသံ ဓနဇာနိဉ္စ သရိတွာ “အယုတ္တံ မယာ ကတ”န္တိ ဝိပုဋ္ဌိသာရိ
အဟောသိ။ သတ္တာ တဿ ဟေတုသမ္ပတ္တိံ စိတ္တာစာရဉ္စ^၅ ဥတွာ တဿ

၁-ဘဝနိဗ္ဗတ္တိတာ (သိ)

၂-ပဗ္ဗဇိံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပဂတော (သိ)

၃-သဗ္ဗေသော (သိ၊ ဣ)

၄-ပရိတာပိယမာနော (သိ၊ က)

၅-စိတ္တစာရဉ္စ (က)

အာသန္နဋ္ဌာနေ အတ္တာနံ ဒဿေသိ။ သော သတ္တာရံ ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော
ဥပသင်္ကမိ၊ တဿ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သော ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ
ပဗ္ဗဇန္တော ခုရဂ္ဂေယေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္ပုဉ္ဇိ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။
ရထိယံ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ အာမောဒမဒဒိ^၂ ဖလံ။

ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိ^၃ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိ^၄ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဈာနသုခေန ဖလသုခေန ဝီတိနာမေန္တံ ဧကော
ဝိဟိသဟာယော ဥပဂန္တော “အာဝုသော တယာ ရတနဘိက္ခာယ လဒ္ဓံ ပဗ္ဗ-
ဇန္တော ကိ^၁ အကာသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ တံ သုတွာ ထေရော “ဣဒံ နာမ ကတံ”န္တိ အနာ-
စိက္ခိတွာ မာတုဂါမေ ဒေါသံ ပကာသေတွာ အတ္တနော ဝီတရာဂဘာဝေန^၂
အညံ ဈာကရောန္တော “သုခံ သုပန္နိ”တိ အာဒိနာ ဂါထာဒွယမာဟ။

၁၃၇။ တတ္ထ သုခံ သုပန္နိ မုနယော၊ ယေ ဣတ္ထိသု န ဗန္ဓုရေတိ ယေ ဣတ္ထိသု
ဝိသယဘူတာသု နိမိတ္တဘူတာသု ဝါ ရာဂဗန္ဓုနေန န ဗန္ဓုန္တိ၊ တေ မုနယော^၁
တပဿိနော သံယတိန္ဒြိယာ သုခံ သုပန္နိ သုခံ ဝိဟရန္တိ၊ နတ္ထိ တေသံ ဒုက္ခန္တိ
အဓိပ္ပါယော။ “သုပန္နိ”တိ ဟိ နိဒဿနမတ္ထမေတံ။ သဒါ ဝေ ရက္ခိတဗ္ဗာသုတိ
ဧကံသေန သဗ္ဗကာလံ ရက္ခိတဗ္ဗာသု။ ဣတ္ထိယော ဟိ သတ္တဘူမိကေ နိပ္ပုရိသေ
ပါသာဒေ ဥပရိဘူမိယံ ဝဿာပေတွာပိ၊ ကုစ္ဆိယံ ပက္ခိပိတွာပိ န သက္ကာ ရက္ခိတုံ၊
တသ္မာတာ ကိဋ္ဌာဒိဂါဝိယော^၂ ဝိယ သဗ္ဗကာလံ ရက္ခိတိယာ ဟောန္တိ။ ဗဟုစိတ္တ-
တာယ ဝါ သာမိကေန ဝတ္ထာလင်္ကာရာနုပ္ပါဒါနာဒိနာ စိတ္တညထတ္တတော သဗ္ဗ-
ကာလံ ရက္ခိတဗ္ဗာ^၃။ သရီရသဘာဝံ ဝါ^၄ မာလာဂန္ဓာဒိဟိ ပဋိစ္ဆာဒနဝသေန
ရက္ခိတဗ္ဗစိတ္တတာယ ရက္ခိတဗ္ဗာတိ^၅။ ယာသု သန္တံ သုဒုလ္လဘန္တိ ယာသု သစ္စဝစနံ
လဒ္ဓံ န သက္ကာ၊ ဣတ္ထိယော ဟိ အဂ္ဂိမ္ပိ ပဝိသန္တိ၊ ဝိသမ္ပိ ခါဒန္တိ၊ သတ္တမ္ပိ အာဟ-
ရန္တိ၊ ဥဗ္ဗန္တိတွာပိ ကာလံ ကရောန္တိ၊ န ပန သစ္စေ ဌာတုံ သက္ကောန္တိ။ တသ္မာ ဝေ-
ရူပါ ဣတ္ထိယော ဝဇ္ဇေတွာ ဌိတာ မုနယော သုခိတာ ဝတာတိ^၆ ဒဿေတိ။

၁-ဒု ၄-၉-ပိဋ္ဌေ။

၂-တေ သေခမုနယော (သိ)

၃-ရက္ခိတာ ဝါ (သိ၊ ဣ)၊ ရက္ခိတံ ဝါ (က)

၄-ရက္ခိတဗ္ဗာတိ သဒါ ဝေ ရက္ခိတဗ္ဗာ (သိ)

၂-ဝီတရာဂဘာဝဂါဘာဝနေန (သိ၊ ဣ)

၄-ဘာဂိယော (သိ)၊ ဘောဂိယော (ဣ၊ က)

၆-သရီရသဘာဝါ ဝါ (သိ)

၈-သုခိတာတိ (သိ)

၁၃၈။ ဣဒါနိ ယဿ အပ္ပဟိနတ္တာ ဝေရူပါသု ဣတ္ထိသုပိ ဗဇ္ဈန္တိ၊ တဿ ကာမဿ အတ္တနော သုပ္ပဟိနတံ အစွန္တနိဋ္ဌိတတဉ္စ ဒဿေန္တော ဒုတိယံ ဂါထမာဟ။ **ဝဓံ စရိမှ တေ ကာမာတိ** အတ္တေ ကာမ တဝ ဝဓံ အစွန္တသမုစ္ဆေဒံ အရိယမဂ္ဂေန စရိမှ၊ “ဝဓံ စရိမှသေ”တိပိ ပါဌော၊ ဝဓာယ ပဟာနာယ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ အစရိမှာတိ အတ္တော။ **အနဏာ ဒါနိ တေ မယန္တိ** ဣဒါနိ အဂ္ဂမဂ္ဂပတ္တိတော^၁ ပဋ္ဌာယ ဣဏဘာဝကရာယ ပဟိနတ္တာ ကာမ တေ အနဏာ မယံ၊ န တုယံ ဣဏံ ဓာရေမ။ အဝိတရာဂေါ ဟိ ရာဂဿ ဝသေ^၂ ဝတ္တနတော တဿ ဣဏံ ဓာရေန္တော ဝိယ ဟောတိ၊ ဝိတရာဂေါ ပန တံ အတိက္ကမိတွာ ပရမေန စိတ္တိဿရိယေန သမန္နာဂတော။ အနဏတ္တာ ဝေ^၃ **ဂစ္ဆာမ ဒါနိ နိဗ္ဗာနံ၊ ယတ္ထ ဂန္တာ န သောစတိ** ယသ္မိံ နိဗ္ဗာနေ ဂမနဟေတု သဗ္ဗသော သောကဟေတုနံ အဘာဝတော န သောစတိ၊ တံ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနမေဝ ဣဒါနိ ဂစ္ဆာမ အနုပါပုဏာမာတိ အတ္တော။

ဂေါတမတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဝသဘတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပုဗ္ဗေ ဟနတိ အတ္တာနန္တိ အာယသ္မတော ဝသဘတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ဗုဒ္ဓသုညေ လောကေ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော ဗြာဟ္မဏာနံ ဝိဇ္ဇာသိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိံ^၁ ဂန္တာ နေက္ခမ္မဇ္ဈာသယတာယ ဆရာဝါသံ ပဟာယ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ စုဒ္ဓသသဟဿတာပသ-ပရိဝါရော ဟိမဝန္တဿ အဝိဗူရေ သမဂ္ဂေ နာမ^၂ ပဗ္ဗတေ အဿမံ ကာရေတွာ ဝသန္တော ဈာနာဘိညာယော နိဗ္ဗတ္တေတွာ တာပသာနံ ဩဝါဒါနဿသနိယော ဒေန္တော^၃ ဧကဒိဝသံ ဧဝံ စိန္တေသိ “အဟံ ခေါ ဒါနိ ဣမေဟိ တာပသေဟိ သက္ကတော ဂရုကတော ပူဇိတော ဝိဟရာမိ၊ မယာ ပန ပူဇေတဗ္ဗော န ဥပလဗ္ဘတိ၊ ဒုက္ခော ခေါ ပနာယံ လောကေ ယဒိဒံ အဂရုဝါသော”တိ။ ဧဝံ ပန စိန္တေတွာ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိ-ကာရတာယ ပုရိမဗုဒ္ဓါနံ စေတိယေ အတ္တနာ ကတံ ပူဇာသက္ကာရံ အနုဿရိတွာ “ယန္တူနာဟံ ပုရိမဗုဒ္ဓေ ဥဒ္ဓိဿ ပုလိနစေတိယံ ကတွာ ပူဇိ ကရေယျ”န္တိ

၁-အဂ္ဂမဂ္ဂပတ္တိတော (သီ၊ဇု)

၂-ဝသံ (သီ၊ဇု)

၃-အနိမိတ္တာ ဝေ (သီ)

၄-သမဂ္ဂ နာမ (သီ)

၅-နိယောဇေန္တော (ဇု)

၆-လောကော (ဇု)

ဟဋ္ဌဘုဋ္ဌော ဣဒ္ဓိယာ ပုလိနထူပံ သုဝဏ္ဏမယံ မာပေတွာ သုဝဏ္ဏမယာဒီဟိ
 တိသဟဿမတ္တေဟိ^၁ ပုပ္ဖေဟိ ဒေဝသိကံ ပူဇံ ကရောန္တော ယာဝတာယုကံ
 ပုညာနိ ကတွာ အပရိဟိနဇ္ဈာနော ကာလံ ကတွာ မြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တော။
 တတ္ထပိ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ တတော စုတော တာဝတိံ^၂သေ^၂ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 အပရာပရံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဝေသာလိယံ
 လိစ္ဆဝိရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝဿဘောတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော
 ဘဂဝတော ဝေသာလိဂမနေ ဗုဒ္ဓါနဘာဝံ ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ
 ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော^၃—

“ဟိမဝန္တဿာဝိဒူရေ၊ သမဂ္ဂေါ^၄ နာမ ပဗ္ဗတော။

အဿမော သုကတော မယံ၊ ပဏ္ဏသာလာ သုမာပိတာ။

နာရဒေါ နာမ နာမေန၊ ဇဋ္ဌိလော ဥဂ္ဂတာပနော။

စတုဒ္ဓသသဟဿာနိ၊ သိဿာ ပရိစရန္တိ မံ။

ပဋိသလ္လိနကော သန္တော၊ ဧဝံ စိန္တေသဟံ တဒါ။

သဗ္ဗော ဇနော မံ ပူဇေတိ^၅၊ နာဟံ ပူဇေမိ ကိဉ္ဇနံ^၆။

န မေ ဩဝါဒကော အတ္ထိ၊ ဝတ္တာ ကောစိ န ဝိဇ္ဇတိ။

အနာစရိယုပဇ္ဈာယော၊ ဝနေ ဝါသံ ဥပေမဟံ။

ဥပါသမာနော ယမဟံ၊ ဂရုစိတ္တံ ဥပဋ္ဌဟေ^၇။

သော မေ အာစရိယော နတ္ထိ၊ ဝနဝါသော နိရတ္ထကော။

အာယာဂံ မေ ဂဝေသိဿံ၊ ဂရုံ ဘာဝနိယံ တထာ။

သာဝဿယော ဝသိဿာမိ၊ န ကောစိ ဂရဟိဿတိ။

ဥတ္တာနကူလာ နဒိကာ၊ သုပတိတ္တာ မနောရမာ။

သံသုဒ္ဓပုလိနာကိဏ္ဏာ၊ အဝိဒူရေ မမဿမံ။

နဒိံ အမရိကံ နာမ^၈၊ ဥပဂန္တာနဟံ တဒါ။

သံဝဗုဒ္ဓိတွာ ပုလိနံ၊ အကံ ပုလိနစေတိယံ။

ယေ တေ အဟေသုံ သမ္ပုဒ္ဓါ၊ ဘဝန္တကရဏာ မုနိ။

တေသံ ဧတာဒိသော ထူပေါ၊ တံ နိမိတ္တံ ကရောမဟံ။

၁-တိသဟဿမတ္တေဟိ(ဣက)

၄-ယမကော (ပါဠိယံ)

၇-ဥပဋ္ဌပေ (သိ)

၂-တာဝတိံသေသု(ဣ)

၅-သဗ္ဗော ဇနော မံ ပူဇေတိ(သိ)

၈-အပဒါနံ နာမ (သိ)၊ အမရိကံ(က)

၃-ခု ၄-၇၉-ဝိဇ္ဇာဒိသု။

၆-ကံစန(သိ)

ကရိတွာ ပုလိနံ ထူပံ၊ သောဝဏ္ဏံ မာပယိံ အဟံ။
 သောဏ္ဏကိက်ဏိပုပ္ဖုနိ၊ သဟဿေ တိဏိ ပူဇယိံ။
 သာယပါတံ နမဿာမိ၊ ဝေဒဇာတော ကတဉ္ဇလီ။
 သမ္ပုခါ ဝိယ သမ္ပုဒ္ဓိ၊ ဝဋ္ဌိံ ပုလိနစေတိယံ။
 ယဒါ ကိလေသာ ဇာယန္တိ၊ ဝိတက္ကာ ဂေဟနိဿိတာ။
 သရာမိ သုကတံ ထူပံ၊ ပစ္စဝေက္ခာမိ တာဝဒေ။
 ဥပနိဿာယ ဝိဟရံ၊ သတ္တဝါဟံ ဝိနာယကံ။
 ကိလေသေ သံဝသေယျာသိ၊ န ယုတ္တံ တဝ မာရိသ။
 သဟ အာဝဇ္ဇိတေ ထူပေ၊ ဂါရဝံ ဟောတိ မေ တဒါ။
 ကုဝိတက္ကေ ဝိနောဒေသိ၊ နာဂေါ တုတ္တဋ္ဌိတော ယထာ။
 ဧဝံ ဝိဟရမာနံ မံ၊ မစ္စုရာဇာဘိမဒ္ဒထ။
 တတ္ထ ကာလက်တော သန္တော၊ မြဟ္မလောကမဂစ္ဆဟံ။
 ယာဝတာယံ ဝသိတွာန၊ တိဒိဝေ ဥပပဇ္ဇဟံ။
 အသီတိက္ခတ္တု၊ ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇမကာရယိံ။
 သတာနံ တိဏိက္ခတ္တု၊ စက္ကဝတ္တိ အဟောသဟံ။
 ပဒေသရဇ္ဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသမ္ဘိယံ။
 သောဏ္ဏကိက်ဏိပုပ္ဖုနိ၊ ဝိပါကံ အနုဘောမဟံ။
 ဓာတီသတသဟဿာနိ၊ ပရိဝါရေန္တိ မံ ဘဝေ။
 ထူပဿ ပရိစိဏ္ဏတ္တာ၊ ရဇောဇလ္လံ န လိမ္မတိ။
 ဂတ္တေ သေဒါ န မုစ္ဆန္တိ၊ သုပ္ပဘာသော ဘဝါမဟံ။
 အဟော မေ သုကတော ထူပေါ၊ သုဒိဋ္ဌာ'မရိကာ နဒီ။
 ထူပံ ကတွာန ပုလိနံ၊ ပတ္တောမိ အစလံ ပဒံ။
 ကုသလံ ကတ္တုကာမေန၊ ဇန္တုနာ သာရဂါဟိနာ။
 နတ္ထိ ခေတ္တံ အခေတ္တံ ဝါ၊ ပဋိပတ္တိဝ သာဓကော။
 ယထာပိ ဗလဝါ ပေါသော၊ အဏ္ဏဝံ တရိတုဿဟေ။
 ပရိတ္တံ ကဋ္ဌမာဒါယ၊ ပက္ခန္ဓေယျ မဟာသရံ။

ဣမာဟံ ကဋ္ဌ နိဿာယ၊ တရိဿာမိ မဟောဒမိ။
 ဥဿာဟေန ဝိရိယေန၊ တရေယျ ဥဒမိ နရော။
 တထေဝ မေ ကတံ ကမ္ပံ၊ ပရိတ္တံ ထောကကဉ္စ ယံ။
 တံ ကမ္ပံ ဥပနိဿာယ၊ သံသာရံ သမတိက္ကမိ။
 ပစ္စိမေ ဘဝေ သမ္ပတ္တေ၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
 သာဝတ္ထိယံ ပုရေ၊ ဇာတော၊ မဟာသာလေ သုအမုကေ။
 သဒ္ဓါ၊ မာတာ ပိတာ မယံ၊ ဗုဒ္ဓဿ သရဏံ ဂတာ။
 ဥဘော ဒိဋ္ဌပဒါ ဧတေ၊ အနုဝတ္တန္တိ သာသနံ။
 ဗောဓိပပဋိကံ ဂယု၊ သောဏ္ဏထူပမကာရယံ။
 သာယပါတံ နမဿန္တိ၊ သကျပုတ္တဿ သမ္ပုခါ။
 ဥပေါသထမှိ ဒိဝသေ၊ သောဏ္ဏထူပံ ဝိနိဟရံ။
 ဗုဒ္ဓဿ ဝဏ္ဏံ ကိတ္တေန္တာ၊ တိယာမံ ဝိတိနာမယံ။
 သဟ ဒိသ္ဗာနဟံ ထူပံ၊ သရိံ ပုလိနစေတိယံ။
 ဧကာသနေ နိဿိတော၊ အရဟတ္တမပါပုဏိ။
 ဂဝေသမာနော တံ ဝိရံ၊ ဓမ္မသေနာပတိဒ္ဓသံ။
 အဂါရာ နိက္ခမိတွာန၊ ပဗ္ဗဇိံ တဿ သန္တိကေ။
 ဇာတိယာ သတ္တဝသေန၊ အရဟတ္တမပါပုဏိ။
 ဥပသမ္ပာဒယီ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဂုဏမညာယ စက္ခုမာ။
 ဒါရကေနေဝ သန္တေန၊ ကိရိယံ နိဋ္ဌိတံ မယာ။
 ကတံ မေ ကရဏီယဇ္ဇ၊ သကျပုတ္တဿ သာသနေ။
 သဗ္ဗဝေရဘယာတိတော၊ သဗ္ဗသင်္ဂါတိဂေါ ဣသိ။
 သာဝကော တေ မဟာဝီရ၊ သောဏ္ဏထူပသိဒ္ဓိ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဒါယကာနုဂ္ဂဟံ ကရောန္တော တေဟိ ဥပနိတေ
 ပစ္စယေန ပဋိက္ခိပတိ၊ ယထာလဇ္ဈေယေဝ ပရိဘုဉ္ဇတိ။ တံ ပုထုဇ္ဇနာ “အယံ
 ကာယဒဠိမဟုလော အရက္ခိတစိတ္တော”တိ မညမာနာ အဝမညန္တိ။ ထေရော

တံ အဂဏေန္တောဝိဟရတိ။ တဿ ပန အဝိဒူရေ အညတရော ကုဟကဘိက္ခု၊
 ပါပိန္နော သမာနော အပ္ပိန္နော ဝိယ သန္တုဋ္ဌော ဝိယ အတ္တာနံ ဒဿေန္တော
 လောကံ ဝဉ္ဇေန္တော ဝိဟရတိ။ မဟာဇနော တံ အရဟန္တံ ဝိယ သမ္ဘာဝေတိ။
 အထဿ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော တံ ပဝတ္တိံ ဥတွာ ထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ
 “ဘန္တေ ကိ” နာမ ကုဟကော ကရေတိ”တိ ပုစ္ဆိ။ ထေရော ပါပိန္နံ
 ဂရဟန္တော—

၁၃၉။ “ပုဗ္ဗေ ဟနတိ အတ္တာနံ၊ ပစ္စာ ဟနတိ သော ပရေ။
 သုဟတံ ဟန္တိ အတ္တာနံ၊ ဝိတံသေနော ပက္ခိမာ။

၁၄၀။ န ပြာဟ္မဏော ဗဟိဝဏ္ဏော၊ အန္တောဝဏ္ဏော ဟိ ပြာဟ္မဏော။
 ယသ္မိံ ပါပါနိ ကမ္မာနိ၊ သ ဝေ ကဏှော သုဇမ္ပတိ”တိ—

ဂါထာဒွယမာဟ။

တတ္ထ ပုဗ္ဗေ ဟနတိ အတ္တာနန္တိ ကုဟကပုဂ္ဂလော အတ္တနော ကုဟက-
 ဝုတ္တိယာ လောကံ ဝဉ္ဇေန္တော ပါပိန္နတာဒိဟိ ပါပဓမ္မေဟိ ပဌမမေဝ အတ္တာနံ
 ဟနတိ၊ အတ္တနော ကုသလကောဋ္ဌာသံ ဝိနာသေတိ။ ပစ္စာ ဟနတိ သော
 ပရေတိ သော ကုဟကော ပဌမံ တာဝ ဝုတ္တနယေန အတ္တာနံ ဟန္တာ ပစ္စာ
 ပရေ ယေဟိ “အယံ ဘိက္ခု ပေသလော အရိယော”တိ ဝါ သမ္ဘာဝေန္တေဟိ
 ကာရာ ကတာ၊ တေ ဟနတိ တေသံ ကာရာနိ အတ္တနိ ကတာနိ အမဟပ္ပလာနိ
 ကတွာ ပစ္စယဝိနာသနေန ဝိနာသေတိ။ သတိပိ ကုဟကဿ ဥဘယဟနနေ
 အတ္တဟနနေ ပန အယံ ဝိသေသောတိ ဒဿေန္တော အာဟ သုဟတံ ဟန္တိ
 အတ္တာနန္တိ။ သော ကုဟကော အတ္တာနံ ဟနန္တော သုဟတံ ကတွာ ဟန္တိ
 ဝိနာသေတိ၊ ယထာ ကိ? ဝိတံသေနော ပက္ခိမာတိ၊ ဝိတံသောတိ ဒီပက-
 သကုဏော၊ တေနာ။ ပက္ခိမာတိ သာကုဏိကော။ ယထာ တေန ဝိတံသ-
 သကုဏေန အညေ သကုဏေ ဝဉ္ဇေတွာ ဟနန္တော အတ္တာနံ ဣဓ လောကေပိ
 ဟနတိ ဝိညဂရဟသာဝဇ္ဇသဘာဝါဒိနာ၊ သမ္ပရာယံ ပန ဒုဂ္ဂတိပရိတ္တိလေသေန
 ဟနတိယေဝ၊ န ပန တေ သကုဏေ ပစ္စာ ဟန္တိ သက္ကောတိ၊ ဧဝံ ကုဟကောပိ
 ကောဟညေန လောကံ ဝဉ္ဇေတွာ ဣဓ လောကေပိ အတ္တာနံ ဟနတိ ဝိပ္ပဋိသာရ-
 ဝိညဂရဟာဒိဟိ၊ ပရလောကေပိ ဒုဂ္ဂတိပရိတ္တိလေသေဟိ၊ န ပန တေ
 ပစ္စယဒါယကေ အပါယဒုက္ခံ ပါပေတိ။ အဝိစ ကုဟကော ဒက္ခိဏာယ

၁-ဝိတံသောတိ ပက္ခိ၊ သကုဏော၊ တေန (သီ)

၂-....သာရဇ္ဇ (က)

၃-ပစ္စဟန္တိ (က)

၄-ပရိကိလေသေဟိ ပန တေ (သီ)

အမဟပ္ပလဘာဝကရဏေနေဝ ဒါယကံ ဟနတိတိ ပုတ္တော၊ န နိပ္ပလဘာဝ-
ကရဏေန။ ပုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတော “ဒုဿီလဿ မနုဿဘူတဿ ဒါနံ
ဒတွာ သဟဿဂုဏာ ဒက္ခိဏာ ပါဠိကဒိတဗ္ဗာ”တံ။ တေနာဟ “သုဟတံ
ဟန္တိ အတ္တာန”န္တိ။

ဧဝံ ဗာဟိရပရိမဇ္ဇနမတ္ထေ ဌိတာ ပုဂ္ဂလာ သုဒ္ဓါ နာမ န ဟောန္တိ၊ အပ္ပန္နရ-
သုဒ္ဓိယာ ဧဝ ပန သုဒ္ဓါ ဟောန္တိတိ ဒဿေန္တော “န ဗြာဟ္မဏော”တိ
ဒုတိယံ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—ဣရိယာပထသဏ္ဌပနာဒိဗဟိသမ္ပတ္တိ-
မတ္ထေန ဗြာဟ္မဏော န ဟောတိ။ သမ္ပတ္တိအတ္ထော ဟိ ဣဓ ဝဏ္ဏ-သဌေါ။
အပ္ပန္နရေ ပန သီလာဒိသမ္ပတ္တိယာ ဗြာဟ္မဏော ဟောတိ “ဗာဟိတပါပေါ
ဗြာဟ္မဏော”တိ ကတွာ။ တဿ “ယသ္မိ” ပါပါနိ လာမကာနိ ကမ္မာနိ
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ဧကံသေန သော ကဏ္ဍော နိဟိနပုဂ္ဂလော”တိ သုဇ္ဈေတိ ဒေဝါနမိန္ဒ
ဇာနာဟိ။ တံ သုတွာ သက္ကော ကုဟကဘိက္ခု တဇ္ဇေတွာ “ဓမ္မေ ဝတ္တာဟိ”တိ
ဩဝဒိတွာ သကဋ္ဌာနမေဝ ဂတော။

ဝသဘတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုကနိပါတေ ပဌမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-မဟာစုန္ဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သုဿူသာတိ အာယသ္မတော မဟာစုန္ဒတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ?
အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ
ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုမ္ဘကာရကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
ဝိညတံ ပတ္တော ကုမ္ဘကာရကမ္ပေန ဇီဝန္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ဒိဿာ
ပသန္တမာနသော ဧကံ မတ္တိကာပတ္တံ သွာဘိသင်္ခတံ ကတွာ ဘဂဝတော
အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္ပေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိ
ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မဂဓရဋ္ဌေ နာလကဂါမေ ရူပသာရိယာ ဗြာဟ္မဏိယာ ပုတ္တော
သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ ကနိဋ္ဌဘာတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ စူဠောတိဿ နာမံ
အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ဓမ္မသေနာပတိ အနုပဗ္ဗဇိတွာ တံ နိဿာယ

ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ ဘဋ္ဌေန္တော ဝါယမန္တော န စိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော
အဟောသိ။ တေန ပုတ္တံ အပဒါနော—

“နဂရေ ဟံသဝတိယာ၊ ကုမ္ဘကာရော အဟောသဟံ။
အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဩဘတိဏ္ဏမနာသဝံ။
သုကတံ မတ္တိကာပတ္တံ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿဒါသဟံ။
ပတ္တံ ဒတွာ ဘဂဝတော၊ ဥဇျာတဿ တာဒိနော။
ဘဝေ နိဗ္ဗတ္တမာနောဟံ၊ သောဏ္ဏထာလေ လဘာမဟံ။
ရူပိမယေ စ သောဝဏ္ဏေ၊ တဋ္ဌိကေ စ မဏီမယေ။
ပါတိယော ပရိဘုဉ္ဇာမိ၊ ပုညကမ္မဿိဒံ ဖလံ။
ယသာနဉ္စ မနာနဉ္စ၊ အဂ္ဂဘူတော စ ဟောမဟံ။
ယထာပိ ဘဒ္ဒကေ ခေတ္တေ၊ ဗီဇံ အပ္ပမ္ဘိ ရောပိတံ။
သမ္မာဓာရံ ပဝေစ္ဆန္တေ^၂၊ ဖလံ တောသေတိ ကဿကံ။
တထေဝိဒံ ပတ္တဒါနံ၊ ဗုဒ္ဓခေတ္တမ္ဘိ ရောပိတံ။
ဝီတိဓာရော^၃ ပဝဿန္တေ၊ ဖလံ မံ တောသယိဿတိ။
ယာဝတာ ခေတ္တာ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ သံဃာပိ စ ဂဏာပိ စ။
ဗုဒ္ဓခေတ္တသမော နတ္ထိ၊ သုခဒေါ သဗ္ဗပါဏိနံ။
နမော တေ ပုရိသာဇဉာ၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
ကေပတ္တံ ဒဒိတွာန၊ ပတ္တောမ္ဘိ အစလံ ပဒံ။
ကေနပုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပတ္တမဒဒိ^၄ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိ^၅ နာဘိဇာနာမိ၊ ပတ္တဒါနဿိဒံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ အတ္တနာ ပဋိလဒ္ဓသမ္ပတ္တိယာ ကာရဏဘူတံ
ဂရူပနိဿယံ ဝိဝေကဝါသဉ္စ^၆ ကိတ္တေန္တော—

၁၄၁။ “သုဿူသာ သုတဝဒ္ဓနီ၊ သုတံ ပညာယ ဝဒ္ဓနံ။
ပညာယ အတ္တံ ဇာနာတိ၊ ဉာတော အတ္တော သုခါဝဟော။

၁-ခုဒ္ဒ-ဂု-ဝိဇ္ဇေ။

၃-ဝီတိဓာရံ(?)

၂-သမ္မာဓာရေ ပဝဿန္တေ (သီ)

၄-ဝိဝေကာဝါသဉ္စ (က)

၁၄၂။ သေဝေထ ပန္နာနိ^၁ သေနာသနာနိ၊
စရေယျ သံယောဇနဝိပ္ပမောက္ခံ။
သစေ ရတိ^၂ နာမိဂစ္ဆေယျ တတ္ထ၊
သံသေ ဝသေ ရက္ခိတတ္တော သတိမာ^၃”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ သုဿူသာ^၄တိ သောတဗ္ဗယုတ္တဿ သဗ္ဗသုတဿ သောတုမိစ္ဆာ၊
ဂရုသန္တိဝါသောပိ။ ဗိဠုဓမ္မိကာဒိဘေဒံ ဟိ အတ္ထံ သောတုမိစ္ဆန္တေန^၂ ကလျာဏ-
မိတ္တေ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝတ္တကရဏေန ပယိရူပါသိတွာ^၆ ယဒါ တေ ပယိရူ-
ပါသနာယ အာရာမိတမိတ္တာ ကဉ္စိ ဥပနိသီဒိတုကာမာ ဟောန္တိ၊ အထ နေ
ဥပနိသီဒိတွာ အဓိဂတာယ သောတုမိစ္ဆာယ ဩဟိတသောတေန သောတဗ္ဗ
ဟောတီတိ ဂရုသန္တိဝါသောပိ သုဿူသာဟေတုတာယ “သုဿူသာ”တိ
ဝုစ္စတိ။ သာ ပနာယံ သုဿူသာ သစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိပဋိသံယုတ္တံ သုတံ
တံသမင်္ဂိနော ပုဂ္ဂလဿ ဝဇေတိ မြူဟေတီတိ သုတဝဋ္ဌနိ၊ ဗာဟုသစ္စကာရီတိ
အတ္တော။ သုတံ ပညာယ ဝဋ္ဌနန္တိ ယံ တံ “သုတဓရော သုတသန္တိစယော”တိ^၇၊
“ဣဓေကစ္စဿ ဗဟုကံ သုတံ ဟောတိ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏ”န္တိ^၈၊ စ
ဝေမာဒိနာ နယေန ဝုတ္တံ ဗာဟုသစ္စံ၊ တံ အကုသလပ္ပဟာနကုသလာဓိဂမန-
ဟေတုဘူတံ ပညံ ဝဋ္ဌေတီတိ သုတံ ပညာယ ဝဋ္ဌနံ၊ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ဘဂဝတာ—

“သုတာဝုဓော ခေါ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော အကုသလံ
ပဇဟကိ၊ ကုသလံ ဘာဝေတိ၊ သာဝဇ္ဇံ ပဇဟတိ၊ အနဝဇ္ဇံ ဘာဝေတိ၊
သုဒ္ဓံ အတ္တာနံ ပရိဟရတိ”တိ^၆။

ပညာယ အတ္ထံ ဇာနာတီတိ ဗဟုသုတော သုတမယဉာဏေ ဌိတော တံ
ပဋိပတ္တိ^၁ ပဋိပဇ္ဇန္တော သုတာနုသာရေန အတ္ထုပပရိက္ခာယ ဓမ္မနိဇ္ဈာနေန
ဘာဝနာယ စ လောကီယလောကုတ္တရဘေဒံ ဗိဠုဓမ္မာဒိဝိဘာဂံ ဒုက္ခာဒိ-
ဝိဘာဂဉ္စ အတ္ထံ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ စ ပဋိဝိဇ္ဈတိ စ၊ တေနာဟ ဘဂဝါ—

“သုတဿ (ယထာပရိယတ္တဿ)^၇ အတ္ထမညာယ ဓမ္မမညာယ
ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ”တိ^၈။

၁-ပန္နာနိ (သိ)
၂-ပယိရူပါသန္တိ (သိ)
၅-အံ ၁-၃၁၃-ပိဋေ။
၇-()နတ္ထိ ပါဠိယံ။

၂-သောတုမိစ္ဆန္တော (သိ)
၄-မ ၁-၂၇၇၊ အံ ၁-၃၃၁-ပိဋေသု။
၆-အံ ၂-၄၈၀-၁-ပိဋေသု။
၈-အံ ၁-၃၁၃-ပိဋေ။

“တောနံ” ဓမ္မာနံ အတ္ထံ ဥပပရိက္ခတိ၊ အတ္ထံ ဥပပရိက္ခတော ဓမ္မာ နိဇ္ဈာနံ ခမန္တိ၊ ဓမ္မနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ သတိ ဆန္ဒော ဇာယတိ၊ ဆန္ဒဇာတော ဥဿဟတိ၊ ဥဿဟိတွာ တုလေတိ၊ တုလယိတွာ ပဒဟတိ၊ ပဟိတတ္ထော သမာနော ကာယေန စေဝ ပရမသစ္စံ သစ္စိကရေတိ၊ ပညာယ စ နံ အတိဝိဇ္ဈ ပဿတိ”တိ^၂ စ။

ဤတော အတ္ထော သုခေါဟေတိ ယထာပုတ္တော ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိအတ္ထော စေဝ ဒုက္ခဒိအတ္ထော စ ယထာဝတော^၃ ဤတော အဓိဂတော လောကီယ-လောကုတ္တရဘေဒံ သုခံ အာဝဟတိ နိပ္ပါဒေတိတိ အတ္ထော။

ဌိတာယ^၄ ဘာဝနာပညာယ သုတမတ္တေနော န သိဇ္ဈတိတိ တဿာ ပဋိ-ပဇ္ဇနဝိမိ^၅ ဒဿေန္တော “သေဝေထ။ပ။ ဝိပ္ပမောက္ခ”န္တိ အာဟ။ တတ္ထ သေဝေထ ပန္တာနိ သေနာသနာနိတိ ကာယဝိဝေကမာဟ။ တေန သံယော-ဇနပ္ပဟာနဿ စ ဝက္ခမာနတ္တာ ဝိဝေကာရဟဿေဝ ဝိဝေကဝါသောတိ^၆ သီလသံဝရာဒယော ဣမ အပုတ္တသိဒ္ဓါ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ စရေယျ သံယောဇနဝိပ္ပ-မောက္ခန္တိ ယထာ သံယောဇနေဟိ စိတ္တံ ဝိပ္ပမုစ္ဆတိ၊ တထာ ဝိပဿနာဘာဝနံ မဂ္ဂဘာဝနဉ္စ စရေယျ ပဋိပဇ္ဇေယျာတိ အတ္ထော။ သစေ ရတိ^၇ နာဓိဂစ္ဆေယျ တတ္ထာတိ တေသု ပန္တသေနာသနေသု ယထာလဒ္ဓေသု အဓိကုသလဓမ္မေသု စ ရတိ^၈ ပုဗ္ဗေနာပရံ ဝိသေသဿ အလာဘတော အဘိရတိ^၉ န လဘေယျ၊ သံဃေ ဘိက္ခုသမူဟေ ရက္ခိတတ္ထော ကမ္မဋ္ဌာနပရိဂဏှနတော^၆ ရက္ခိတစိတ္တော ဆသု ခွါရေသု သတိအာရက္ခာယ ဥပဋ္ဌပနေန သတိမာ ဝသေယျ ဝိဟရေယျ၊ ဧဝံ ဝိဟ-ရန္တဿ စ အပိ နာမ သံယောဇနဝိပ္ပမောက္ခော ဘဝေယျာတိ အဓိပ္ပာယော။

မဟာစုန္ဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဇောတိဒါသတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယေ ခေါ တေတိ အာယသ္မတော ဇောတိဒါသတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၁ အယဓိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ပိဏ္ဍာယ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္တစိတ္တော ကာသုမာ-ရိကဖလံ အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနဿေသု သံသရန္တော

၁-ဓာတာနံ (က)

၄-ဓာတာယ (သီ၊ဣ)

၂-မ ၂-၃၀၅-ပိဋေ။

၅-ဝိဝေကာဝါသောတိ (က)

၃-ယထာဝတော (သီ)

၆-ကမ္မဋ္ဌာနပရိဗဒ္ဓတော (သီ၊ဣ)

ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ပါဒိယတ္ထဇနပဒေ^၁ ဝိဘဝသမ္ပန္နဿ ဗြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဇောတိဒါသောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝိညှတံ ပတွာ သရမာဝသန္တော^၂၊ ကေဒိဝသံ မဟာကဿပတ္ထေရံ အတ္တနော ဂါမေ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္တစိတ္တော ဘောဇေတွာ ထေရဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ အတ္တနော ဂါမသမိပေ ပဗ္ဗတေ မဟန္တံ ဝိဟာရံ ကာရေတွာ ထေရံ တတ္ထ ဝါသေတွာ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ဥပဋ္ဌဟန္တော ထေရဿ ဓမ္မဒေသနာယ ပဋိလဒ္ဓသံဝေဂေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္ပံ ကရောန္တော နစိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော^၃—

“ကဏိကာရံဝ ဇောတန္တံ၊ နိသိန္တံ ပဗ္ဗတန္တရေ။
အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ လောကဇေဋ္ဌံ နရာသဘံ။
ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ သိရေ ကတွာန အဇ္ဇလိံ။
ကာသုမာရိကမာဒါယ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿဒါသဟံ။
ကေတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာတိဏိ ဝိဋ္ဌကာနိ ဥဂ္ဂဟေတွာ ဝိသေသတော ဝိနယ-
ဝိဋ္ဌကေ သုကုသလဘာဝံ ပတွာ ဒသဝသိကော ပရိသုပဋ္ဌာကော စ ဟုတွာ
ဗဟူဟိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ ဘဂဝန္တံ ဝန္တိတုံ သာဝတ္ထိံ ဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ
အဒ္ဓါနပရိဿမဝိနောဒနတ္ထံ တိတ္ထိယာနံ အာရာမံ ပဝိသိတွာ ကေမန္တံ နိသိန္တော
ကေ ပဉ္စတပံ တပန္တံ ဗြာဟ္မဏံ ဒိသ္မာ “ကိ” ဗြာဟ္မဏ အညသ္မိံ တပနီယေ
အညံ တပတိ”တိ အာဟ။ တံ သုတွာ ဗြာဟ္မဏော ကုပိတော “ဘော မုဏ္ဍက
ကိ” အညံ တပနီယ”န္တိ အာဟ။ ထေရော တဿ—

“ကောပေါ၊ စ ဣဿာ ပရဟေဋ္ဌနာ စ၊
မာနော စ သာရမ္ပမဒေါ ပမာဒေါ။
တဏှာ အဝိဇ္ဇာ ဘဝသင်္ဂတိ စ၊
တေ တပ္ပနီယာ န ဟိ” ရူပခန္ဓော”တိ—

ဂါထာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ တံ သုတွာ သော ဗြာဟ္မဏော တသ္မိံ တိတ္ထိ-
ယာရာမေ သဗ္ဗေ အညတိတ္ထိယာ စ ထေရဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိံသု။ ထေရော

၁-ပါဒိယတ္ထဇနပဒေ (သီ၊ဣ) ၂-သရာဝါသံ သေန္တော (သီ၊ဣ) ၃-ဒု ၄-ဂဂ-ပိဋ္ဌေ။
၄-ကောဓော (သီ၊ဣ) ၅-တပနီယာ ဟိ န (ဣ)

တေဟိ သဒ္ဓိံ သာဝတ္ထိံ ဂန္ဓာ ဘဂဝန္တံ ဝဋ်တွာ ကတိပါဟံ တတ္ထ ဝသိတွာ
အတ္တနော ဇာတိဘူမိယေဝ ဂတော ဒဿနတ္ထံ ဥပဂတေသု ဣတကေသု
နာနာလဒ္ဓိကေ ယညသုဒ္ဓိကေ ဩဝဒန္တော—

၁၄၃။ “ယေ ခေါ တေ ဝေဠုမိဿေန^၁၊ နာနတ္ထေန စ ကမ္မုနာ။
မနုဿေ ဥပရုန္တန္တိ၊ ဖရသုပက္ခမာ ဇနာ။
တေပိ တတ္ထေဝ ကီရန္တိ၊ န ဟိ ကမ္မံ ပနဿတိ။

၁၄၄။ ယံ ကရောတိ နရော ကမ္မံ၊ ကလျာဏံ ယဒိ ပါပကံ။
တဿ တဿေဝ ဒါယာဒေါ၊ ယံ ယံ ကမ္မံ ပကုဗ္ဗတိ”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ ယေတိ အနိယမုဒ္ဓေသော။ တေတိ အနိယမတော ဝေ ပဋိနိဒ္ဓေ-
သော။ ပဒုဒ္ဓယဿာပိ “ဇနာ”တိ ဣမိနာ သမ္ပန္နော။ ခေါတိ နိပါတမတ္ထံ။
ဝေဠုမိဿေနာတိ ဝရတ္တခဏ္ဍာဒိနာ သိသာဒိသု ဝေဠုဒါနေန။ “ဝေဠု-
မိဿေနာ”တိပိ၊ ပါဠိ၊ သော ဝေတ္ထော။ နာနတ္ထေန စ ကမ္မုနာတိ ဟနန-
ဃာတနဟတ္ထပါဒါဒိစ္ဆေဒနေန ခုဒ္ဒကသေဠုဒါနာဒိနာ^၂ စ နာနာဝိဇ္ဇေန
ပရူပဃာတကမ္မေန။ မနုဿေတိ နိဒဿနမတ္ထံ၊ တသ္မာ ယေ ကေမိ သတ္တေတိ
အဓိပ္ပါယော။ ဥပရုန္တန္တိတိ ဝိဗာဓေန္တိ။ ဖရသုပက္ခမာတိ ဒါရုဏပယောဂါ၊
ကုရုရကမ္မန္တာတိ အတ္ထော။ ဇနာတိ သတ္တာ။ တေပိ တတ္ထေဝ ကီရန္တိတိ တေ
ဝုတ္တပ္ပကာရာ ပုဂ္ဂလာ ယာဟိ ကမ္မကာရဏာဟိ၊ အညေ ဗာမိံသု။ တတ္ထေဝ
တာသုယေဝ ကာရဏာသု သယမ္ပိ ကီရန္တိ ပက္ခိယန္တိ၊ တထာရူပံယေဝ
ဒုက္ခံ အနုဘဝန္တိတိ အတ္ထော။ “တထေဝ ကီရန္တိ”တိ စ ပါဠော၊ ယထာ သယံ
အညေသံ ဒုက္ခံ အကံသု၊ တထေဝ အညေဟိ ကရိယန္တိ၊ ဒုက္ခံ ပါရိယန္တိတိ
အတ္ထော၊ ကသ္မာ^၃ န ဟိ ကမ္မံ ပနဿတိ ကမ္မံ ဟိ ကေန္တံ ဥပစိတံ ဝိပါကံ^၄
အဒတွာ န ဝိဂစ္ဆတိ၊ အဝေသသပစ္စယသမဝါယေ ဝိပစ္စတေဝါတိ အဓိပ္ပါယော။

ဣဒါနိ “န ဟိ ကမ္မံ ပနဿတိ”တိ သင်္ခေပတော ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိဘဇိတွာ
သတ္တာနံ ကမ္မဿကတံ ဝိဘာဝေတုံ “ယံ ကရောတိ”တိ ဂါထံ အဘာသိ။
တဿတ္ထော—ယံ ကမ္မံ ကလျာဏံ ကုသလံ၊ ယဒိ ဝါ ပါပကံ အကုသလံ

၁-ဝေဠုမိဿေန (သိ)၊ ဝေဠုမိဿေန (ဣ)

၂-ဝေဠုမိဿေနာတိပိ (သိ)

၃-ခုဒ္ဒကဘာဝေ ဝေဠုနာဒိနာ (သိ)၊ ခုဒ္ဒကဝေလ္လာဒါနာဒိနာ (ဣ)

၄-ယာနိ ကမ္မကာရဏာနိ ကရောန္တာ (သိ၊ ဣ)

၅-ကေမန္တံ ဥပစိတံ ဝိပါကံ (သိ)

သတ္တော ကရောတိ၊ ကရောန္တော စ တတ္ထ ယံ ကမ္မံ ယထာ ဖလဒါနသမတ္တံ
ဟောတိ၊ တထာ ပကုဗ္ဗတိ ဥပစိနောတိ။ တဿ တဿေဝ ဒါယာဒေါတိ
တဿ တဿေဝ ကမ္မဗလဿ ဂဏှနတော တေန တေန ကမ္မေန ဒါတဗ္ဗ-
ဝိပါကဿ ဘာဂီ ဟောတီတိ အတ္ထော။ ဘေနာဟ ဘဂဝါ “ကမ္မဿကာ
မာဏဝံ သတ္တာ ကမ္မဒါယာဒါ”တိအာဒိ။ ဣမာ ဂါထာ သုတွာ ထေရဿ
ဉာတကာ ကမ္မဿကတာယံ ပတိဋ္ဌဟိံသုတိ။

ဇောတိဒါသတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဟေရညကနိစ္ဆေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အစ္စယန္တိ အဟောရတ္တာတိ အာယသ္မတော ဟေရညကနိစ္ဆေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ
ဟံသဝတိနဂရေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ပရေသံ ဘတကော
ဟုတွာ ဇီဝန္တော ၂ ကေဒိဝသံ သုဇာတဿ နာမ သတ္တုသာဝကဿ
ပံသုကူလံ ပရိယေသန္တဿ ဥပဗုဒ္ဓဿ ပရိစ္ဆဇီ။ သော တေန ပုညကမ္မေန
တာဝတိံသေသု နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ
ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကောသလရညော ဂါမဘောဇကဿ? စောရဝေါသာသကဿ?
ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဟေရညကနိတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော
ဝယပ္ပတ္တော ပိတု အစ္စယေန ရညာ တသ္မိံယေဝ ဂါမဘောဇကဌာနေ
ဌာပိတော ဇေတဝနပဋိဂ္ဂဟဏေ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ အတ္တနော
ကနိဋ္ဌဿ တံ ဌာနန္တရံ ဒါပေတွာ ရာဇာနံ အာပုတ္တိတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ
ပဋ္ဌပေတွာ န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ ၁—

“ပဒုမုတ္တရဘဂဝတော၊ သုဇာတော နာမ သာဝကော။

ပံသုကူလံ ဂဝေသန္တော၊ သင်္ကာရေ စရတေ တဒါ။

နဂရေ ဟံသဝတိယာ၊ ပရေသံ ဘတကော အဟံ။

ဥပဗုဒ္ဓဿ ဒတွာန၊ သိရသာ အဘိဝါဒယိ။

တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိဒီဟိ စ။

ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂစ္ဆဟံ။

၁-မ ၃-၂၄၄-ပိဋက

၄-စောရဿာတကဿ (သိ)

ထေရဂါထာ-၄ ၁-၂၂

၂-ပိစရန္တော (သိ၊ ဣ)

၃-ဘောဇကဿ (ဣ၊ က)

၅-၃ ၄-၇၆-ပိဋကဒီပနီ

တေတ္ထိံသက္ခတ္တံ၊ ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇမကာရယိ။
 သတ္တသတ္တတိက္ခတ္တု၊ စက္ကဝတ္တိ အဟောသဟံ။
 ပဒေသရဇ္ဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသဒ္ဓိယံ။
 ဥပဗုဒ္ဓဿဒါနေန၊ မောဒါမိ အကုတောဘယော။
 ဣစ္ဆမာနော စဟံ အဇ္ဇ၊ သကာနနံ သပဗ္ဗတံ။
 ခေါမဒုဿေဟိ ဆာဒေယျံ၊ အဗုဒ္ဓဿသိဒ္ဓိံ ဖလံ။
 သတသဟသိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဒါနမဒဒိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ အဗုဒ္ဓဿသိဒ္ဓိံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ကနိဋ္ဌဘာတရံ တတော ကမ္မတော
 နိဝတ္တေတုကာမော တသ္မိံယေဝ ကမ္မေ အဘိရတံ ဒိသ္မာ တံ စောဒေန္တော—

၁၄၅။ “အစ္စယန္တိ အဟောရတ္တာ၊ ဇိဝိတံ ဥပရုဇ္ဈတိ။
 အာယု ဒီယတိ မစ္စာနံ၊ ကုန္ဒဒီနံ ဩဒကံ။

၁၄၆။ အထ ပါပါနိ ကမ္မာနိ၊ ကရံ ဗာလော န ဗုဇ္ဈတိ။
 ပစ္ဆာဿ ကဋ္ဌကံ ဟောတိ၊ ဝိပါကော ဟိဿ ပါပကော”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ အစ္စယန္တိတိ အတိက္ကမန္တိ၊ လဟုံ လဟုံ အပဂစ္ဆန္တိတိ အတ္ထော။
 အဟောရတ္တာတိ ရတ္တိန္တိဝါ။ ဇိဝိတံ ဥပရုဇ္ဈတိတိ ဇိဝိတိန္တိယံ စ ခဏိက-
 နိရောဓဝေသေန နိရုဇ္ဈတိ။ ဝုတ္တံ ဟိ “ခဏေ ခဏေ တံ ဘိက္ခု ဇာယသိ စ
 ဇိယျသိ စ မိယျသိ စ စဝသိ စ ဥပပဇ္ဇသိ စာ”တိ။ အာယု ဒီယတိ မစ္စာနံ
 မရိတဗ္ဗသဘာဝတ္တာ မစ္စာတိ လဒ္ဓနာမာနံ ဣမေသံ သတ္တာနံ အာယု “ယော စိရံ
 ဇိဝတိ၊ သော ဝဿသတံ အပ္ပံ ဝါ ဘိယျော”တိ။^၂ ဧဝံ ပရိစ္ဆိန္နကာလပရမာယု
 ဒီယတိ ခယံ စ သမ္ဘေဒံ စ ဂစ္ဆတိ၊ ယထာ ကိံ? ကုန္ဒဒီနံ ဩဒကံ ယထာ နာမ
 ကုန္ဒဒီနံ ပဗ္ဗတေယျာနံ ခုဒ္ဒကနဒီနံ ဥဒကံ? စိရံ န တိဋ္ဌတိ၊ လဟုတရံ ဒီယတိ၊
 အာဂတမတ္တံယေဝ ဝိဂစ္ဆတိ၊ ဧဝံ သတ္တာနံ အာယု လဟုတရံ ဒီယတိ ခယံ
 ဂစ္ဆတိ။ ဧတ္ထ စ ဥဒကမေဝ “ဩဒက”န္တိ ဝုတ္တံ၊ ယထာ မနောယေဝ မာနသန္တိ။

အထ ပါပါနိ ကမ္မာနိ၊ ကရံ ဗာလော န ဗုဏ္ဏတိတိ ဧဝံ သံသာရေ
 အနိစ္စေပိ သမာနေ ဗာလော လောဘဝသေန ဝါ ကောဝေသေန ဝါ ပါပါနိ
 ကမ္မာနိ ကရောတိ၊ ကရောန္တောပိ န ဗုဏ္ဏတိ၊ ပါပံ ကရောန္တော စ “ပါပံ
 ကရောမီ”တိ အဗုဏ္ဏနကော နာမ နတ္ထိ၊ “ဣမဿ ကမ္မဿ ဧဝရူပေါ ဒုက္ခော
 ဝိပါကော”တိ ပန အဇာနနတော “န ဗုဏ္ဏတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ပစ္ဆိမဿ ကဋ္ဌုကံ
 ဟောတိတိ ယဒိပိ ပါပဿ ကမ္မဿ အာယူဟနက္ခဏေ “ဣမဿ ကမ္မဿ
 ဧဝရူပေါ ဝိပါကော”တိ န ဗုဏ္ဏတိ၊ တဒတော ပစ္ဆိမ ပန နိရယာဒိသု နိဗ္ဗတ္တဿ
 အဿ ဗာလဿ ကဋ္ဌုကံ အနိဋ္ဌံ ဒုက္ခမေဝ ဟောတိ။ ဝိပါကော ဟိဿ
 ပါပကော ယသ္မာ အဿ ပါပကမ္မဿ နာမ ဝိပါကော ပါပကော နိဟိနော
 အနိဋ္ဌော ဧဝါတိ။ ဣမံ ပန ဩဝါဒံ သုတွာ ထေရဿ ကနိဋ္ဌဘာတာ ရာဇာနံ
 အာပုစ္ဆိတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ န စိရဿေဝ သဒတ္ထံ နိပ္ပါဒေသိ။

— ဟေရညကာနိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သောမမိတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပရိတ္တံ ဒါရုန္တိ အာယသ္မတော သောမမိတ္တတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
 ပုညာနိ ဥပစိနန္တော သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 ဝိညုတံ ပတ္တော ဗုဒ္ဓဂုဏေ သုတွာ ပသန္နမာနသော ဧကဒိဝသံ ကိံသုကရုက္ခံ
 ပုပ္ဖိတံ ဒိသ္မာ ပုပ္ဖါနိ ဂဒဟတွာ သတ္တာရံ ဥဋ္ဌိဿ အာကာသေ ခိပိတွာ ပူဇေသိ။
 သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ
 ဗာရာဏသီယံ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ သောမမိတ္တောတိ လဉ္စနာမော
 တိဏ္ဍံ ဝေဒါနံ ပါရဂူ ဟုတွာ ဝိမလေန နာမ ထေရေန ကတပရိစယတ္တာ
 အဘိဏ္ဍံ တဿ သန္တိကံ ဂစ္ဆန္တော ဓမ္မံ သုတွာ သာသနေ လဉ္စပုဿာဒေါ
 ပဗ္ဗဇိတွာ လဉ္စပုဿမ္ပဒေါ ဝတ္ထပဋိဝတ္တံ ပူရေန္တော ဝိစရတိ။ ဝိမလတ္ထေရော ပန
 ကုသိတော မိဒ္ဓဗဟုလော ရတ္တိန္ဒြိယံ ဝိတိနာမေတိ။ သောမမိတ္တော “ကုသိတံ
 နာမ နိဿာယ ကော ဂုဏော”တိ တံ ပဟာယ မဟာကဿပတ္ထေရံ
 ဥပသင်္ကမိတွာ တဿ ဩဝါဒေ ဌတွာ ဝိပဿနံ ပဌပေတွာ န စိရဿေဝ
 အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာသိ၊ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော—

“ကိုသုကံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသ္မာ၊ ပဂ္ဂဟေတွာန အဉ္ဇလိံ။
 ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ သရိတွာန၊ အာကာသေ အဘိပူဇယိံ။
 တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိမိဟိ စ။
 ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂစ္ဆဟံ။
 ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။
 နာဂေါဝ ဗန္ဓနံ ဆေတွာ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။
 သွာဂတံ ဝတ မေ အာသိ၊ မမ ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ။
 တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဝိမလတ္ထေရံ ဩဝါဒေန တဇ္ဇေန္တော—

၁၄၇။ “ပရိတ္တံ ဒါရုမာရုယ၊ ယထာ သီဒေ မဟဏ္ဏဝေ။
 ဧဝံ ကုသိတမာဂမ္မ၊ သာဓုဇီဝိဝိ သီဒတိ။
 တဿာ တံ ပရိဝဇ္ဇေယျ၊ ကုသိတံ ဟိနဝိရိယံ။

၁၄၈။ ပဝိဝိတ္တေဟိ အရိယေဟိ၊ ပဟိတတ္တေဟိ ဈာယိဘိ။
 နိစ္စံ အာရဒ္ဓဝိရိယေဟိ၊ ပဏ္ဍိတေဟိ သဟာဝသေ”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ ပရိတ္တံ ဒါရုမာရုယ၊ ယထာ သီဒေ မဟဏ္ဏဝေတိ^၁ ပေသလောဝိ
 ကုလပုတ္တော ကုသိတံ အလသပုဂ္ဂလံ နိဿာယ သီဒတိ သံသာရေ ပတတိ၊
 န တဿ ပါရံ နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆတိ။ ယသ္မာ ဧတဒေဝံ၊ တဿာ တံ အဓိကုသလဓမ္မ-
 ဝသေန၊^၂ သီသံ အနုက္ခိပိတွာ ကုစ္ဆိတံ သီဒနတော ကုသိတံ ဝိရိယာရက္ခာ-
 ဘာဝတော ဟိနဝိရိယံ ပုဂ္ဂလံ သဗ္ဗထာ ဝဇ္ဇေယျ၊ န တဿ ဒိဋ္ဌာနဂတိ^၃
 အာပဇ္ဇေယျာတိ အတ္တော။

ဧဝံ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာယ ဂါထာယ ကောသဇ္ဇေ အာဒိနဝံ ဒဿေတွာ
 ဣဒါနိ ဝိရိယာရက္ခေ အာနိသံသေ ဒဿေတုံ “ပဝိဝိတ္တေဟိ”တိအာဒိ ပုတ္တံ။

၁-ဣမေသံ အတ္ထဝဏ္ဏနာ ဣတိပုတ္တကဋ္ဌကထာယ ၂၃၄-ပိဋ္ဌတော ဂဟေတဗ္ဗာ။

၂-အကုသလဓမ္မဝသေန (သီ)

တဿတ္ထော—ယေ ပန ကာယဝိဝေကသမ္ဘဝေန ပဓိဓိတ္တာ၊ တတော ဝေ
ကိလေသေဟိ အာရကတ္တာ အရိယာ၊ နိဗ္ဗာနံ ပတိပေသိတတ္ထတာယ ပဟိ-
တတ္တာ၊ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနဝသေန လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနဝသေန စ ဈာယိနော၊
သဗ္ဗကာလံ ပဂ္ဂဟိတဝီရိယတာယ အာရဒ္ဓဝီရိယာ၊ လောကီယလောကုတ္တရ-
ဘေဒါယ ပညာယ သမန္တာဂတတ္တာ ပဏ္ဍိတာ၊ တေဟိယေဝ သဟ အာဝသေယျ
သဒတ္ထံ နိပ္ပူဒေတုကာမော သံဝသေယျာတိ။ တံ သုတွာ ဝိမလတ္ထေရော
သံဝိဂ္ဂမာနသော ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ သဒတ္ထံ အာရာဓေသိ။ သွာယမတ္ထော
ပရတော အာဂမိဿတိ။

သောမမိတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သဗ္ဗမိတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဇနော ဇနမ္ပိ သဗ္ဗဒ္ဓေါတိ အာယသ္မတော သဗ္ဗမိတ္တတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
ပညာနိ ဥပစိနန္တော ဣတော ဒွါနဝုတေ ကပ္ပေ တိဿဿ ဘဂဝတော ကာလေ
နေသာဒကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝနစာရိကော^၁ ဟုတွာ ဝနေ မိဂေ ဝမိတွာ မံသံ
ခါဒန္တော ဇီဝတိ။ အထဿ ဘဂဝါ အနုဂ္ဂဏှနတ္ထံ ဝသနဋ္ဌာနသမိပေ တိဏိ
ပဒစေတိယာနိ ဒဿေတွာ ပက္ကာမိ။ သော အတိတကာလေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေသု
ကတပရိစယတ္တာ စက္ကင်္ဂိတာနိ၊^၂ ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော ကောရဏှပုပ္ဖေဟိ
ပူဇံ ကတွာ တေန ပုညကမ္မေန တာဝတိံသဘဝနေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ
သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိနဂရေ မြာဟ္မဏ-
ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သဗ္ဗမိတ္တောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝိညှတံ ပတ္တော
ဇေတဝနပဋိဂ္ဂဟဏေ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ
ဂဟေတွာ အရညေ ဝိဟရန္တော ဝဿံ ဥပဂန္တာ ဝုဋ္ဌဝသော ဘဂဝန္တံ ဝနိတုံ
သာဝတ္ထိံ ဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ မာဂဝိကေဟိ ဩဒ္ဓိတေ ပါသေ မိဂပေါတကံ
ဗဒ္ဓိံ အဒ္ဓသ၊^၃ မာတာ ပနဿ မိဂိ ပါသံ အပ္ပဝိဋ္ဌာပိ ပုတ္တသိနေဟေန ဒူရံ န
ဂစ္ဆတိ၊ မရဏဘယေန ပါသသမိပမ္ပိန ဥပဂစ္ဆတိ၊ မိဂပေါတကော စ ဘီတော
ဣတောစိတော စ ပရိဝတ္တေန္တော ကရုဏံ ဝိလပတိ၊ တံ ဒိသ္မာ ထေရော “အဟော
သတ္တာနံ သွေဟဟေတုကံ ဒုက္ခ”န္တိ ဂစ္ဆန္တော တတော ပရံ သမ္မဟုလေ စောရေ

ဧကံ ပုရိသံ ဇီဝဂါဟံ ဂဟေတွာ ပလာလဝေဏိယာ သရိရံ^၁ ဝေဋ္ဌေတွာ
ဈာပေန္တေ၊ တဉ္စ မဟာဝိရဝံ ဝိရဝန္တံ ဒိသွာ တဒုဘယံ နိဿာယ သဉ္စာတ-
သံဝေဂေါ တေသံ စောရာနံ သုဏန္တာနံယေဝ—

၁၄၉။ “ဇနော ဇနမ္ပိ သဗ္ဗဒ္ဓေါ၊ ဇနမေဝသိတော ဇနော။
ဇနော ဇနေန ဟေဋ္ဌိယတိ၊ ဟေဋ္ဌေတိ စ ဇနော ဇနံ။

၁၅၀။ ကော ဟိ တဿ ဇနေနတ္ထော၊ ဇနေန ဇနိတေန ဝါ။
ဇနံ ဩဟာယ ဂစ္ဆံ တံ၊ ဟေဋ္ဌယိတွာ ဗဟုံ ဇန”န္တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ ဇနောတိ အန္ဓဗာလဇနော။ ဇနဒ္ဓိတိ အညေ ဇနေ^၂။ သဗ္ဗဒ္ဓေါတိ
တဏှာဗန္ဓနေန ဗဒ္ဓေါ။ “အယံ မေ ပုတ္တော၊ မာတာ”တိအာဒိနာ^၃ ပဋိဗဒ္ဓေါ။
အယမေဝ ဝါ ပါဌော၊ “ဣမေ မံ ပေါသေန္တိ၊ အဟံ ဣမေ နိဿာယ ဇီဝါမိ”တိ
ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တောတိ အတ္ထော။ ဇနမေဝသိတော ဇနောတိ “အယံ မေ ပုတ္တော၊
မိတာ”တိအာဒိနာ အညမေဝ ဇနံ အညော ဇနော အသိတော^၄၊ တဏှာယ
အလ္လိနော ပရိဂ္ဂဟ ပြိတော။ ဇနော ဇနေန ဟေဋ္ဌိယတိ၊ ဟေဋ္ဌေတိ စ ဇနော
ဇနန္တိ ကမ္မဿကတာယ ယထာဘူတာဝဗောဿေ စ^၅ အဘာဝတော အဇ္ဈု-
ပေက္ခနံ အကတွာ လောဘဝသေန ယထာ ဇနော ဇနံ အသိတော၊ ဧဝံ
ဒေါသဝသေန ဇနော ဇနေန ဟေဋ္ဌိယတိ ဝိဗာဓိယတိ။ “တယိဒံ မယုံဝ ဥပရိ
ဟေဋ္ဌနဖလဝသေန ပရိပတိဿတိ”တိ အဇာနန္တော ဟေဋ္ဌေတိ စ ဇနော ဇနံ။

ကော ဟိ တဿ ဇနေနတ္ထောတိ တဿ အညဇနဿ အညေန ဇနေန
တဏှာဝသေန အသိတေန ဒေါသဝသေန ဟေဋ္ဌိတေန ဝါ ကော အတ္ထော။
ဇနေန ဇနိတေန ဝါတိ မာတာပိတာ ဟုတွာ တေန အညေန ဇနေန^၆
ဇနိတေန ဝါ ကော အတ္ထော။ ဇနံ ဩဟာယ ဂစ္ဆံ တံ၊ ဟေဋ္ဌယိတွာ ဗဟုံ
ဇနန္တိ ယသ္မာ သံသာရေ စရတော ဇနဿ အယမေဝါနုရူပါ^၇ ပဋိပတ္တိ၊ တသ္မာ
တံ ဇနံ၊ တဿ စ ဗာဓိကာ ယာ သာ တဏှာ စ၊ ယော စ သော ဒေါသော
ဝေ ဗဟုံ ဇနံ ဗာဓိယိတွာ ပြိတော^၈၊ တဉ္စ ဩဟာယ သဗ္ဗသော ပဟာယ

၁-သကလသရိရံ (သိ)

၃-အယံ မေ ပုတ္တောတိ မာတာပိတုအာဒိနာ (သိ)

၅-ယထာဘူတထေဘဘာဝတော ဗောဿေ စ (သိ)

၇-အယမေဝ ဝေရူပါ (သိ)၊ အယမေဝရူပါ (ဣ)

၂-အညေန ဇနေန (သိ၊ ဣ)

၄-အာသိတော (က)

၆-ဇနကေန (က)

၈-ဋီတံ (က)

ပရိစ္ဆေဒိတော ဂစ္ဆံ၊ တေဟိ^၁ အနုပဒ္ဓုတံ ဌာနံ ဂစ္ဆေယျံ ပါပုဏေယျန္တိ အတ္ထော။
ဧဝံ ပန ဝတော ထေရော တာဝဒေဝ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တ-
မပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ ၂—

“ဝနကမ္ပိကော ပုရေ အာသိ^၂၊ ပိတုမာတုမတေနဟံ။
ပသုမာရေန^၃ ဇီဝါမိ၊ ကုသလံ မေ န ဝိဇ္ဇတိ။

မမ အာသယသာမန္တာ၊ တိဿော လောကဂ္ဂနာယကော။
ပဒါနိ တိဏိ ဒဿေသိ၊ အနုကမ္ပာယ စက္ခုမာ။

အက္ကန္တေ စ ပဒေ ဒိသွာ၊ တိဿနာမဿ သတ္တုနော။
ဟဋ္ဌော ဟဋ္ဌေန စိတ္တေန၊ ပဒေ စိတ္တံ ပသာဒယိ^၄။

ကောရဏ္ဍံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသွာ၊ ပါဒပံ ဓရဏီရူဟံ။
သကောသကံ^၅ ဂဟေတွာန၊ ပဒသေဋ္ဌမပူဇယိ^၆။

တေန ကမ္ပေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိမိဟိ စ။
ဇဟိတွာ မာနုသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိ^၇ သမဂစ္ဆဟံ။

ယံ ယံ ယောနုပပဇ္ဇာမိ၊ ဒေဝတ္တံ အထ မာနုသံ။
ကောရဏ္ဍကဆဝိ ဟောမိ၊ သုပ္ပဘာသော ဘဝါမဟံ။

ဒွေနဝုတေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိ^၈ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိ^၉ နာဘိဇာနာမိ၊ ပဒပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယျံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

တေ ပန စောရာ ထေရဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ သံဝေဂဇာတာ
ပဗ္ဗဇိတွာ ဓမ္မာနုဓမ္မံ ပဋိပဇ္ဇိ^{၁၀} သူတိ။

သဗ္ဗမိတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဂစ္ဆ တေဟိ (ဣ)၊ ဂစ္ဆန္တေဟိ (က)
၂-ပရရူဟိရေန (သိ)

၂-ခု ၄-၇၅-ပိဋ္ဌာဒိသု။
၄-သကောဋကံ (သိ)

၆-မဟာကာဠုတ္တေရဂါထာဝတ္ထုနာ

ကာဠု ဣတ္ထိတိ အာယသ္မတော မဟာကာဠုတ္တေရဿ ဂါထာ။ ကာဠုပ္ပတ္တိံ အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပညာနိ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကနဝုတေ ကပ္ပေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဧကနဗိဒေဝ ကရဏီယေန အရညံ ဂတော တတ္ထ အညတရဿ ရုက္ခဿ သာခါယ ဩလမ္မမာနံ ပံသုကူလစီဝရံ ဒိသ္မာ “အရိယဒ္ဓဇော ဩလမ္မတိ”တိ ပသန္တစိတ္တော ကိက်ဏိပုပ္ဖါနိ ဂဟေတွာ ပံသုကူလံ ပူဇေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သေတဗျနဂရေ သတ္ထဝါဟကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ မဟာကာဠောတိ လဒ္ဓနာမော ဝိညတံ ပတွာ ဗရာဝါသံ ဝသန္တော ပဉ္စဟိ သကဋသင်္တေဟိ ဘဏ္ဍံ ဂဟေတွာ ဝါဏိဇ္ဇဝသေန သာဝတ္ထိံ ဂတော ဧကမန္တံ သကဋသတ္တိံ နိဝေသေတွာ အဗ္ဗါနပရိယမံ ဝိနောဒေတွာ အတ္တနော ပရိသာယ သမ္ဘိံ နိသိန္တော သာယနသမယံ ဂန္ဓမာလာဒိဟတ္ထေ ဥပါသကေ ဇေတဝနံ ဂစ္ဆန္တေ ဒိသ္မာ သယမ္ပိ တေဟိ သမ္ဘိံ ဝိဟာရံ ဂန္တော သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပရိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ သောသာနိကံ အဓိဋ္ဌာယ သုသာနေ ဝသတိ။ အထေကဒိဝသံ ကာဠု နာမ ဧကော ဣတ္ထိ ဆဝဉ္စာဟိကာ ထေရဿ ကမ္မဋ္ဌာနတ္ထာယ အစိရမတသရိရံ ဥဘော သတ္ထိံ ဘိနိတွာ ဥဘော စ ဗာဟူ ဘိနိတွာ သီသဉ္စ ဒမိထာလကံ ဝိယ ဘိနိတွာ သဗ္ဗံ အင်္ဂပစ္စင်္ဂံ သမ္ပန္နမေဝ ကတွာ ထေရဿ ဩလောကေတုံ ယောဂျဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိ။ ထေရော တံ ဒိသ္မာ အတ္တာနံ ဩဝဒန္တော—

၁၅၁။ “ကာဠု ဣတ္ထိ မြဟတိ ဧကံရူပါ၊
သတ္ထိဉ္စ ဘေတွာ အပရဉ္စ သတ္ထိံ။
ဗာဟူ ဘေတွာ အပရဉ္စ ဗာဟံ၊
သီသဉ္စ ဘေတွာ ဒမိထာလကံ ဝိ။
သော နိသိန္တော အဘိသန္တဟိတွာ။

၁-ရုက္ခမူလဿ (သိ၊က)

၄-ကမ္မဋ္ဌာနတ္ထာ (သိ)

၇-ဒမိထာလကံ (သိ၊ဣ)

၂-ကဏိကာရ (ဣ)

၅-ဟတ္ထေ (သိ၊က)

၈-ဩဝဒန္တော (ဣ)

၃-သကဋသတံ (သိ၊ဣ)

၆-ဘိနိတွာ (သိ၊ဣ၊က)

၉-ဒမိထာလကံ (သိ၊ဣ)

၁၅၂။ ယော ဝေ အဝိဒ္ဓါ ဥပဓိံ ကရေတိ၊
 ပုနပ္ပုနံ ဒုက္ခမုပေတိ မန္တော။
 တဿှာ ပဇာနံ ဥပဓိံ န ကယိရာ၊
 မာဟံ ပုန ဘိန္နသိရော သယိဿ”န္တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ ကာဠိတိ တဿာ နာမံ၊ ကာဠဝဏ္ဏတ္တာ ဝါ ဧဝံ ဝုတ္တံ ၂။ မြဟတိတိ မဟာသရီရာ အာရောဟပရိဏာဟဝတိ။ ဧကံပူပတိ ကာဠဝဏ္ဏတ္တာ ဧဝံ ကာကသဒိသရူပါ။ သတ္ထိဉ္စ ဘေတွာတိ မတသရီရဿ သတ္ထိံ ဇဏ္ဍုဘေဒ-
 နေန ဘဉ္စိတွာ။ အပရဉ္စ သတ္ထိန္တိ ဣတရဉ္စ သတ္ထိံ ဘဉ္စိတွာ။ ဗာဟဉ္စ ဘေတွာတိ
 ဗာဟဉ္စ အဂ္ဂဗာဟဉ္စာနေယေဝ ဘဉ္စိတွာ။ သီသဉ္စ ဘေတွာ ဒဓိထာလကံ-
 ဝါတိ မတသရီရဿ သီသံ ဘိန္နိတွာ ဘိန္နတ္တာ ဧဝံ လေဉ္စဒဏ္ဍာဒိဟိ
 ပဋ္ဌရန္တံ ဒဓိထာလကံ ဝိယ၊ ပဋ္ဌရန္တံ မတ္ထလုကံ ကတွာတိ အတ္ထော။ သော
 နိသိန္နာ အဘိသန္တဟိတွာတိ ဆိန္နဘိန္နာဝယဝံ မတသရီရံ တေ အဝယဝေ
 ယထာဋ္ဌာနေယေဝ ဌပနေန သန္တဟိတွာ သဟိတံ ကတွာ မံသာပဏံ
 ပသာရေန္တိ ဝိယ သော နိသိန္နာ။

ယော ဝေ အဝိဒ္ဓါ ဥပဓိံ ကရေတိတိ ယော ဣမာယ ဥပဋ္ဌာပိတံ ကမ္မဋ္ဌာနံ
 ဒိသ္မာပိ အဝိဒ္ဓါ အကုသလော ကမ္မဋ္ဌာနံ ဆဉ္စေတွာ အယောနိသောမနသိ-
 ကာရေန ကိလေသူပဓိံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ သော မန္တော မန္တပညော သံသာရဿ
 အနတိဝတ္တနတော ပုနပ္ပုနံ အပရာပရံ နိရယာဒိသု ဒုက္ခံ ဥပေတိ။ တဿှာ
 ပဇာနံ ဥပဓိံ န ကယိရာတိ တဿှာတိ ယဿှာ စေတဒေဝံ၊ တဿှာ။ ပဇာနံ
 ဥပဓိန္တိ “ဣမ ယံ ဒုက္ခံ သမ္ဘောတိ”တိ ပဇာနန္တော ယောနိသော မနသိ-
 ကရေန္တော ကိလေသူပဓိံ န ကယိရာ န ဥပ္ပါဒေယျ။ ကဿှာ? မာဟံ ပုန
 ဘိန္နသိရော သယိဿန္တိ ယထာယိဒံ မတသရီရံ ဘိန္နသရီရံ သယတိ၊ ဧဝံ ကိလေ-
 သူပဓိဟိ သံသာရေ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပတ္တိယာ ကဋ္ဌသိဝမုကော ဟုတွာ ဘိန္နသိရော?
 အဟံ မာ သယိဿန္တိ။ ဧဝံ ဝဒန္တော ဧဝံ ထေရော ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ
 အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

၁-ပဿိဿန္တိ (က)	၂-ဧဝံ ဝုတ္တာ (က)	၃-ပရိဘဉ္စိတွာ (သိ)
၄-အဂ္ဂတဟဉ္စိနိယေဝ (ဣ)၊ အဂ္ဂတဟဉ္စယေဝ (က)	၅-ဆဝသရီရဿ (ဣ၊ က)	၆-ဆိန္နဘိန္နံ ဆဝံ (သိ)
၇-ဘိန္နသရီရော (ဣ)	၈-ဣမံ ဝဒန္တော (သိ)	၉-၃ ၄-၇၄-ပိဋ္ဌာဒိသု။

ဟိမဝန္တဿာဝိဒူရေ၊ ဥဒင်္ဂဏော ဘ နာမ ပဗ္ဗတော။
 တတ္ထဒ္ဓသံ ပံသုကူလံ၊ ဒုမဂ္ဂမိ ဝိလမ္ဘိတံ။
 တိဏိ ကိက်ဏိပုပ္ဖုနိ၊ ဩစိနိတွာနဟံ တဒါ။
 ဟဋ္ဌော ဟဋ္ဌေန စိတ္တေန၊ ပံသုကူလမပူဇယိ။
 တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိမိဟိ စ။
 ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂစ္ဆဟံ။
 ဧကနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ပူဇိတွာ အရဟဒ္ဓဇံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။
 မဟာကာဠတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-တိဿတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

“ဟူ သပတ္တေ လဘတိတိ အာယသ္မတော တိဿတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ဘိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
 ဝိဝဇ္ဇပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော ဝိယဒဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ
 ပြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော သိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိံ ဂန္တော ကာမေသု
 အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ ဗရာဝါသံ ပဟာယ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ အရညာယတနေ
 သာလဝနေ အဿမံ ကာရေတွာ ဝသတိ။ ဘဂဝါ တဿ အနုဂ္ဂဏှနတ္ထံ အဿ-
 မဿ အဝိဒူရေ သာလဝနေ နိရောဓံ သမာပဇ္ဇိတွာ နိသီဒိ။ သော အဿမတော
 နိက္ခမိတွာ ဖလာဖလတ္ထာယ ဂစ္ဆန္တော ဘဂဝန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္တမာနသော
 စတ္တာရော ဒဏ္ဍေ ဌပေတွာ ဘဂဝတော ဥပရိ ပုပ္ဖိတာဟိ သာလသာခါဟိ
 သာခါမဏ္ဍပံ ကတွာ သတ္တာဟံ နဝနဝေဟိ^၂ သာလပုပ္ဖေဟိ ဘဂဝန္တံ ပူဇေန္တော
 အဋ္ဌာသိ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ ဝီတိံ အဝိဇဟန္တော။ သတ္တာ သတ္တာဟဿ အစ္စယေန
 နိရောဓတော ဝုဋ္ဌဟိတွာ ဘိက္ခုသံဃံ စိန္တေသိ။ တာဝဒေဝ သတသဟဿမတ္တာ
 ခိဏာသဝါ သတ္တာရံ ပရိဝါရေသုံ။ ဘဂဝါ တဿ ဘာဝိနိံ သမ္ပတ္တိံ
 ဝိဘာဝေန္တော အနုမောဒနံ ဝတွာ ပက္ကာမိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝ-
 လောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အပရာပရံ သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိ”

ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တိဿောတိ လဒ္ဓနာမော
ဝယပ္ပတ္တော တိဏ္ဍိံ ဝေဒါနံ ပါရဂူ ဟုတွာ ပဉ္စမတ္တာနိ မာဏဝကသတာနိ
မန္တေ ဝါစေန္တော လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပ္ပတ္တော ဟုတွာ သတ္ထု ရာဇဂဟဂမနေ
ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ နစိရဿေဝ
အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“အဇ္ဈောဂါဟေတွာ သာလဝနံ၊ သုကတော အဿမော မမ။
သာလပုပ္ဖေဟိ သဉ္ဇန္တော၊ ဝသာမိ ဝိပိနေ တဒါ။

ဝိယဒဿီ စ ဘဂဝါ၊ သယမ္ဘူ အဂ္ဂပုဂ္ဂလော။
ဝိဝေကကာမော သမ္ပုဋ္ဌေါ၊ သာလဝနမုပါဂမိ။

အဿမာ အဘိနိက္ခမ္မ၊ ပဝနံ အဂမာသဟံ။
မူလဖလံ ဂဝေသန္တော၊ အာဟိဏ္ဍာမိ ဝနေ တဒါ။

တတ္ထဒ္ဓသာသိံ သမ္ပုဋ္ဌံ၊ ဝိယဒဿိံ မဟာယသံ။
သုနိသိန္တံ သမာပန္တံ၊ ဝိရောစန္တံ မဟာဝနေ။

စတုဒဏ္ဍေ ဌပေတွာန၊ ဗုဒ္ဓဿ ဥပရီ အဟံ။
မဏ္ဍပံ သုကတံ ကတွာ၊ သာလပုပ္ဖေဟိ ဆာဒယိံ။

သတ္တာဟံ ဓာရယိတွာန၊ မဏ္ဍပံ သာလဆာဒိတံ။
တတ္ထ စိတ္တံ ပဿာဒေတွာ၊ ဗုဒ္ဓသေဌမဝန္တဟံ။

ဘဂဝါ တမိ သမယေ၊ ဝုဋ္ဌဟိတွာ သမာဓိတော။
ယုဂမတ္တံ ပေက္ခမာနော၊ နိသီဒိ ပုရိသုတ္တမော။

သာဝကော ဝရုဏော နာမ၊ ဝိယဒဿိဿ သတ္ထုနော။
ဝသီသတသဟဿေဟိ၊ ဥပဂစ္ဆိ ဝိနာယကံ။

ဝိယဒဿီ စ ဘဂဝါ၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။
ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတွာ၊ သိတံ ပါတုကရိ ဇိနော။

အနုရုဒ္ဓေါ ဥပဋ္ဌာကော၊ ဝိယဒဿိဿ သတ္ထုနော။
ဧကံသံ စိဝရံ ကတွာ၊ အပုစ္ဆိတ္ထံ မဟာမုနိ။

ကော န ခေါ ဘဂဝါ ဟေတု၊ သိတကမ္မဿ သတ္ထုနော။
ကာရဏေ ဝိဇ္ဇမာနမိ၊ သတ္တာ ပါတုကရေ သိတံ။

သတ္တာဟံ သာလစ္ဆဒနံ၊ ယော မေ ဓာရေသိ မာဏဝေါ။
 တဿ ကမ္မံ သရိတွာန၊ သိတံ ပါတုကရိံ အဟံ။
 အနောကာသံ န ပဿာမိ၊ ယတ္ထ ပုညံ ဝိပစ္စတိ။
 ဒေဝလောကေ မနုဿေ ဝါ၊ ဩကာသောဝ န သမ္ပတိ။
 ဒေဝလောကေ ဝသန္တဿ၊ ပုညကမ္မသမာဓိနော။
 ယာဝတာ ပရိသာ တဿ၊ သာလစ္ဆန္တာ ဘဝိဿတိ။
 တတ္ထ ဒိဗ္ဗေဟိ နစ္စေဟိ၊ ဂိတေဟိ ဝါဒိတေဟိ စ။
 ရမိဿတိ သဒါ သန္တော၊ ပုညကမ္မသမာဟိတော။
 ယာဝတာ ပရိသာ တဿ၊ ဂန္ဓဂန္ဓိ^၁ ဘဝိဿတိ။
 သာလဿ ပုပ္ဖဝဿော စ၊ ပဝသိဿတိ^၂ တာဝဒေ။
 တတော စုတောယံ မနုဇော၊ မာနသံ အာဂမိဿတိ။
 ဣဓာပိ သာလစ္ဆဒနံ၊ သဗ္ဗကာလံ ခရိယတိ။
 ဣဓ နစ္စန္ဒ ဂိတန္တု၊ သမ္ပတာဠသမာဟိတံ။
 ပရိဝါရေဿန္တိ မံ နိစ္စံ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ဥဂ္ဂစ္ဆန္တေ စ သူရိယေ၊ သာလဝဿံ ပဝသတိ။
 ပုညကမ္မေန သံယုတ္တံ၊ ဝဿတေ သဗ္ဗကာလိကံ။
 အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
 ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
 တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ၊ ဩရသော ဓမ္မနိဗ္ဗိတော။
 သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ နိဗ္ဗာယိဿတိ'နာသဝေါ။
 ဓမ္မံ အဘိသမေန္တဿ၊ သာလစ္ဆန္တံ ဘဝိဿတိ။
 စိတကေ ဈာယမာနဿ၊ ဆဒနံ တတ္ထ ဟေဿတိ။
 ဝိပါကံ ကိတ္တယိတွာန၊ ဝိယဒဿီ မဟာမုနိ။
 ပရိသာယ'ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ တပေဋန္တော ဓမ္မဝုဋ္ဌိယာ။
 တိံသကပ္ပါနိ ဒေဝေသု၊ ဒေဝရဇမကာရယိ။
 သဋ္ဌိ စ သတ္တက္ခတ္တု၊ စက္ကဝတ္တိ အဟောသဟံ။

ဒေဝလောကာ ဣဓာဂန္ဓာ၊ လဘာမိ ဝိပုလံ သုခံ။

ဣဓာပိ သာလစ္ဆဒနံ၊ မဏ္ဍပဿ ဣဒံ ဖလံ။

အယံ ပစ္စိမကော မယံ၊ စရိမော ဝတ္တတေ ဘဝေါ။

ဣဓာပိ သာလစ္ဆဒနံ၊ ဟေဿတိ သဗ္ဗကာလိကံ။

မဟာမုနိံ တောသယိတွာ၊ ဂေါတမံ သကျုပ္ပင်္ဂံ။

ပတ္တောမိ အစလံ ဌာနံ၊ ဟိတွာ ဇယပရာဇယံ။

အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ယံ ဗုဒ္ဓမဘိပူဇယိံ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

သော အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဝိသေသတော လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပ္ပတ္တော
အဟောသိ။ တတ္ထ ကေဓိ ပုထုဇ္ဇနဘိက္ခု၊ ထေရဿ လာဘသက္ကာရံ ဒိသ္မာ
ဗာလဘာဝေန အသဟနာကာရံ ပဝေဒေသုံ။ ထေရော တံ ဥတွာ လာဘ-
သက္ကာရေ အာဒိနဝံ တတ္ထ အတ္တနော အလဂ္ဂဘာဝဉ္စ ပကာသေန္တော—

၁၅၃။ “ဗဟူ သပတ္တေ လဘတိ၊ မုဏ္ဍော သင်္ဃာဋိပါရတော။

လာဘီ အန္ဓဿ ပါနဿ၊ ဝတ္တဿ သယနဿ စ။

၁၅၄။ ဧတမာဒိနဝံ ဥတွာ၊ သက္ကာရေသု မဟဗ္ဗယံ။

အပ္ပလာဘော အနဝဿုတော၊ သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗဇေ”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တဿတ္ထော—သီခမ္ပိ အသေသေတွာ မုဏ္ဍိတကေသတာယ မုဏ္ဍော၊
ဆိန္ဒိတွာ သင်္ဃာဋိတကာသာဝဓာရိတာယ၊ သင်္ဃာဋိပါရတော၊ ဧဝံ
ဝေဝဏ္ဏိယံ အဇ္ဈုပဂတော ပရာယတ္တဝုတ္တိကော ပဗ္ဗဇိတော သစေ အန္ဓ-
ပါနာဒိနံ လာဘီ ဟောတိ၊ သောပိ ဗဟူ သပတ္တေ လဘတိ၊ တဿ
ဥသုယန္တာ ဗဟူ သမ္ဘဝန္တိ၊ တဿာ ဧတံ ဝေရူပံ လာဘသက္ကာရေသု
မဟဗ္ဗယံ ဝိပုလဘယံ အာဒိနဝံ ဒေါသံ ဝိဒိတွာ အပ္ပိစ္ဆတံ သန္တောသမ္ဘဟဒယေ
ဌပေတွာ အနဝဇ္ဇုပ္ပါဒဿာပိ ဥပ္ပန္နဿ လာဘဿ ပရိဝဇ္ဇနေန အပ္ပလာဘော၊
တတော ဧဝ တတ္ထ တဏှာဝဿုတာဘာဝေန အနဝဿုတော၊ သံသာရေ
ဘယဿ ဣက္ခနတော ဘိန္နကိလေသတာယ ဝါ ဘိက္ခု၊ သန္တုဋ္ဌိဋ္ဌာနီယဿ

သတိသမ္ပဇညဿ^၁ ဝသေန သတော ဟုတွာ ပရိဗ္ဗဇေ စရေယျ ဝိဟရေ-
ယျာတိ။ တံ သုတွာ တေ ဘိက္ခု တာဝဒေဝ ထေရံ ခမာပေသုံ။

တိဿတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ကိမိလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပါဠိနဝံသဒါယနီတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ကိမိလတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိ? တဿ ပုဗ္ဗယောဂေါ သံဝေဂပ္ပတ္တိ ပဗ္ဗဇော စ ကေကနိပါတေ
“အဘိသတ္ထော”တိ ဂါထာယ သံဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တာယေဝ။ တာယ စ
ဂါထာယထေရေန အတ္တနော ဝိသေသာဓိဂမဿ ကာရဏံ ဒဿိတံ။ ဣမ ပန
အဓိဂတဝိသေသဿ ၊ အတ္တနော အာယသ္မတာ စ အနုရုဒ္ဓေန အာယသ္မတာ စ
နန္ဒိယေန သဟ သမဂ္ဂဝါသော ဒဿိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ ၊ သမဂ္ဂဝါသံ ပန
ဝသန္တာ တေ ယထာ စ ဝသီသု၊ တံ ဒသေန္တော—

၁၅၅။ “ပါဠိနဝံသဒါယနိ၊ သကျုပ္ပတ္တာ သဟာယကာ။
ပဟာယာ’နပ္ပကေ ဘောဂေါ ဥဉ္ဇေ ပတ္တာဂတေ^၃ ရတာ။

၁၅၆။ အာရဒ္ဓဝီရိယာ ပဟိတတ္တာ၊ နိစ္စံ ဒဠပရက္ကမာ။
ရမန္တိ ဓမ္မရတိယာ၊ ဟိတွာန လောကီယံ ရတိ”န္တိ—

ဂါထာဒ္ဓယံ အဘာသိ။

တတ္ထ ပါဠိနဝံသဒါယနီတိ ပါဠိနဝံသနာမကေ ရက္ခိတဂေါပိတေ သဟ-
ပရိစ္ဆေဒေ ဝနေ။ တံ ဟိ ဝနံ ဂါမဿ ပါဠိနဒိဿာယံ ဌိတတ္တာ ဝံသဂုဗ္ဗ-
ပရိက္ခိတ္တတ္တာ စ “ပါဠိနဝံသဒါယော”တိ ဝုတ္တာ၊ ဝံသဝနဘာဝေန ဝါတိ^၄။
သကျုပ္ပတ္တာတိ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရာဒယော သကျရာဇကုမာရာ^၅။ သဟာယကာတိ
သံဝေဂပ္ပတ္တိပဗ္ဗဇာသမဏဓမ္မကရဏသံဝါသေဟိ သဟ အယနတော ပဝတ္တ-
နတော သဟာယကာ။ ပဟာယာ’နပ္ပကေ ဘောဂေါ ဥဉ္ဇာရေန ပညာန-
ဘာဝေန အဓိဂတေ ကုလပရမ္ပရာဂတေ စ မဟန္တေ ဘောဂက္ခန္ဓေ ဆဇေတွာ။
“သဟာယာနပ္ပကေ”တိပိ ပါဠိ။ ဥဉ္ဇေ ပတ္တာဂတေ ရတာတိ ဥဉ္ဇာစရိယာယ

၁-သန္တုဋ္ဌော နိဿရဏသမ္ပဇညဿ (က)

၂-၂-အတ္တနော အာယသ္မတာ စ နန္ဒိယေန သမဂ္ဂဝါသောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ (သိ)

၃-ဥဉ္ဇာပတ္တာဂတေ (ပါဠိယံ)

၄-သံသနဘာဝေနဝါတိ (သိ)

၅-သကျရာဇာနော (က)

အာဘတတ္တာ ဥဇ္ဈေ ပတ္တေ အာဂတတ္တာ ပတ္တာဂတေ ပတ္တပရိယာပန္တေ ရတာ အဘိရတာ၊ သံဃဘတ္တာဒိအတိရေကလာဘံ ပဋိက္ခိပိတွာ ဇဉ်းဗလံ နိဿာယ ဘိက္ခာစရိယာယ လဗ္ဗေန မိဿကဘတ္တေနော သန္တုဋ္ဌာတိ အတ္ထော။

အာရဒ္ဓဝိရိယာတိ ဥတ္တမတ္တဿ အဓိဂမာယ အာဒိတောဝ ပဂေဝ သမ္မာဒိ-
တဝိရိယာ။ ပဟိတံတ္တာတိ နိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရဘာဝေန ကာလေန ကာလံ
သမာပဇ္ဇနေန စ၂ နိဗ္ဗာနံ ပတိပေသိတစိတ္တာ။ နိစ္စံ ဒဋ္ဌပရက္ခမာတိ ဝတ္ထပဋိ-
ပတ္တိသု ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနုယောဂေန သဗ္ဗကာလံ အသိထိလပရက္ခမာ။
ရမန္တိ ဓမ္မရတိယာ၊ ဟိတွာန လောကီယံ ရတိန္တိ လောကေ ဝိဒိတတာယ
လောကပရိယာပန္နတာယ စ လောကီယံ ရူပါရမ္မဏာဒိရတိံ ပဟာယ
မဂ္ဂပညာယ ပဇေတိတွာ လောကုတ္တရဓမ္မရတိယာ အဂ္ဂဗလနိဗ္ဗာနဘိရတိယာ
စ ရမန္တိ အဘိရမန္တိတိ။

ကိမိလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-နန္ဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အယောနိသော မနသိကာရာတိ အာယသ္မတော နန္ဒတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟံသ-
ဝတီနဂရေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဘဂဝတော
သန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္တာရံ ဧကံ ဘိက္ခု၊ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရာနံ
အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသ္မာ သယမ္ပိ တံ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေန္တော ဘဂဝတော ဘိက္ခု-
သံဃဿ စ ပူဇာသက္ကာရဗဟုလံ? မဟာဒါနံ ပဝတ္ထေတွာ “အဟမ္ပိ
အနာဂတေ တုမ္မာဒိသဿ ဗုဒ္ဓဿ ဧဝရူပေါ သာဝကော ဘဝေယျ”န္တိ
ပဏိဓာနံ ကတွာ တတော ပဋ္ဌာယ၊ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော အတ္ထ-
ဒဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဝိနတာယ၊ နာမ နဒိယာ မဟန္တော ကစ္ဆပေါ
ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ နဒိယာ ပါရံ ဂန္တု၊ တိရေ ဌိတံ ဒိသ္မာ
သယံ ဘဂဝန္တံ တာရေတုကာမော သတ္တု ပါဒမူလေ နိပဋိ။ သတ္တာ တဿ
အဇ္ဈာသယံ ဩလောကေတွာ ပိဋ္ဌံ အဘိရဟိ။ သော ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော ဝေဂေန
သောတံ ဆိန္ဒန္တော သီဃတရံ ပရတိရမေဝ ပါပေသိ။ ဘဂဝါ တဿ အနု-
မောဒနံ ဝဒန္တော ဘာဝိနိံ သမ္ပတ္တိံ ကထေတွာ ပက္ကာမိ။

၁-သမာဟိတဝိရိယာ (သီ၊ဇု)

၃-ပူဇာသက္ကာရံ (သီ)

၂-သမာပဇ္ဇနေနော (သီ)၊ သမာပဇ္ဇနေန (က)

၄-တတော (ဇု၊က) ၅-ဝိတတာယ(က)

သော တေန ပုညကမ္မေန သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇဿ ပုတ္တော ဟုတွာ မဟာပဇာပတိယာ ဂေါတမိယာ ကုစ္ဆိမိ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသေ ဉှတိသံဃံ နန္ဒေန္တော^၁ ဇာတောတိ နန္ဒောတွေဝ နာမံ အကံသု။ တဿ ဝယပ္ပတ္တကာလေ သတ္တာ ပဝတ္တဝရဓမ္မစက္ကော လောကာနုဂ္ဂဟံ ကရောန္တော ကပိလဝတ္ထု၊ ဂန္တော ဉှတိ- သမာဂမေ ပေါက္ခရဝဿံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိံ ကတွာ ဝေဿန္တရဇာတကံ၊ ကထေတွာ ဒုတိယဒိဝသေ ပိဏ္ဍာယ ပပိဋ္ဌော “ဥတ္တိဋ္ဌေ နပ္ပမဇ္ဇေယျာ”တိ၊ ဂါထာယ ပိတရံ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ နိဝေသနံ ဂန္တော “ဓမ္မံ စရေ သုစရိတ”န္တိ၊ ဂါထာယ မဟာပဇာပတိံ သောတာပတ္တိဖလေ ရာဇာနံ သကဒါဂါမိဖလေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ တတိယေ ဒိဝသေ နန္ဒကုမာရဿ အဘိသေကနိဝေသနပ္ပဝေ- သနဝိဝါဟမင်္ဂလေသု ဝတ္တမာနေသု ပိဏ္ဍာယ ပပိသိတွာ နန္ဒကုမာရဿ ဟတ္ထေ ပတ္တံ ဒတွာ မင်္ဂလံ ဝတွာ တဿ ဟတ္ထတော ပတ္တံ အဂဟေတွာဝ ဝိဟာရံ ဂတော တံ ပတ္တဟတ္တံ ဝိဟာရံ အာဂတံ အနိစ္စမာနံယေဝ ပဗ္ဗာဇေတွာ တထာ ပဗ္ဗဇိတတ္တာယေဝ အနဘိရတိယာ ဝိဋ္ဌိတံ ဥတွာ ဥပါယေန တဿ တံ အနဘိ- ရတိံ ဝိနောဒေသိ။ သော ယောနိသော ပဋိသင်္ခါယ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၂—

“အတ္ထဒဿီ တု ဘဂဝါ၊ သယမ္ဘူ လောကနာယကော။

ဝိနတာနဒိယာ တိရံ၊ ဥပါဂဋ္ဌိ တထာဂတော။

ဥဒကာ အဘိနိက္ခမ္မ၊ ကစ္ဆပေါ ဝါရိဂေါစရော။

ဗုဒ္ဓံ တာရေတုကာမောဟံ၊ ဥပေသိံ လောကနာယကံ။

အဘိရူဟတု မံ ဗုဒ္ဓေါ၊ အတ္ထဒဿီ မဟာမုနိ။

အဟံ တံ တာရယိဿံမိ၊ ဒုက္ခဿန္တကရော တုဝံ။

မမ သင်္ကပ္ပမညာယ၊ အတ္ထဒဿီ မဟာယသော။

အဘိရူဟိတွာ မေ ပိဋ္ဌိံ၊ အဋ္ဌာသိ လောကနာယကော။

ယတော သရာမိ အတ္တာနံ၊ ယတော ပတ္တောသ္မိ ဝိညတံ။

သုခံ မေ တာဒိသံ နတ္ထိ၊ ဖုဋ္ဌေ ပါဒတလေ ယထာ။

ဥတ္တရိတွာန သမ္မုဒ္ဓေါ၊ အတ္ထဒဿီ မဟာယသော။

နဒိတိရမိ ဌတွာန၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။

၁-နန္ဒန္တော တောသေန္တော (သီ၊ဣ) ၂-၃ ၆-၃၁-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၃-၃ ၁-၃၈-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။

၄-၃ ၁-၃၉-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။

၅-၃ ၄-၆၇-ပိဋ္ဌာဒိသု။

ယာဝတာ ဝတ္တတေ စိတ္တံ၊ ဂင်္ဂါသောတံ^၁ တရာမဟံ။
 အယဉ္ဇ ကစ္ဆပေါ ရာဇာ၊ တာရေသိ မမ ပညဝါ။
 ဣမိနာ ဗုဒ္ဓတရဏေန၊ မေတ္တစိတ္တဝတာယ စ။
 အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ဒေဝလောကေ ရမိဿတိ။
 ဒေဝလောကာ ဣဓာဂန္တာ၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
 ကောသနေ နိသီဒိတွာ၊ ကင်္ဂါသောတံ တရိဿတိ။
 ယထာပိ ဘဒ္ဒကေ ခေတ္တေ၊ ဗီဇံ အပ္ပမ္ဘိ ရောပိတံ။
 သမ္မာဓာရံ^၂ ပဝေစ္ဆန္တေ၊ ဖလံ တောသေတိ ကဿကံ^၃။
 တထေဝိဒံ ဗုဒ္ဓခေတ္တံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဒေသိတံ။
 သမ္မာဓာရံ ပဝေစ္ဆန္တေ၊ ဖလံ မံ တောသယိဿတိ။
 ပဓာနပဟိတတ္ထောမ္ဘိ၊ ဥပသန္တော နိရူပမိ။
 သမ္မာသဝေ ပရိညာယ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။
 အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ တရဏာယ ဣဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဝိမုတ္တိသုခံ အနုဘဝန္တော “အဟော သတ္ထု ဥပါယ-
 ကောသလ္လံ၊ ယေနာဟံ ဘဝပက်တော ဥဒ္ဓရိတွာ နိဗ္ဗာနထလေ ပတိဋ္ဌာ-
 ပိတော”တိ အတ္တနော ပဟိနသံကိလေသံ ပဋိလဒ္ဓန္တ သုခံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ
 သဉ္ဇာတသောမနသော ဥဒါနဝသေန—

၁၅၇။ “အယောနိသော မနသိကာရာ၊ မဏ္ဍနံ အနုယုဉ္ဇိသံ။
 ဥဒ္ဓတော စပလော စာသိံ၊ ကာမရာဂေန အနိတော။

၁၅၈။ ဥပါယကုသလေနာဟံ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စဗန္ဓုနာ။
 ယောနိသော ပဋိပဋိတွာ၊ ဘဝေ စိတ္တံ ဥဒဗ္ဗဟိ”န္တိ—

ဂါထာဒ္ဓယံ အဘာသိ။

တတ္ထ အယောနိသော မနသိကာရာတိ အနုပါယမနသိကာရတော
 အသုဘံ ကာယံ သုဘတော မနသိ ကရိတွာ သုဘတော မနသိကာရဟေတု၊

အသုဘံ ကာယံ^၁ သုဘသညာယာတိ^၂ အတ္ထော။ မဏ္ဍနန္တိ ဟတ္ထုပ-
ဂါဒိအာဘရဏေဟိ စေဝ မာလာဂန္ဓာဒီဟိ စ အတ္တဘာဝဿ အလင်္ကရဏံ။
အနုယုဇ္ဈိသန္တိ အနုယုဇ္ဈိ^၃၊ သရီရဿ ဝိဘူသနပ္ပသုတော အဟောသိန္တိ အတ္ထော။
ဥဒ္ဓတောတိ ဇာတိဂေါတ္တရူပယောဗ္ဗနမဒါဒီဟိ ဥဒ္ဓတော အဂူပသန္တစိတ္တော။
စပလောတိ ဝနမက္ကဋ္ဌော ဝိယ အနဝဋ္ဌိတစိတ္တတာယ လောလော၊ ကာယ-
မဏ္ဍနဝတ္ထမဏ္ဍနာဒိစာပလျေ ယုတ္တတာယ ဝါ စပလော စ။ အာသိန္တိ
အဟောသိ^၄။ ကာမရာဂေနာတိ ဝတ္ထုကာမေသု ဆန္ဒရာဂေန အဋ္ဌိတော
ဝိဋ္ဌိတော ဝိဗာဓိတော အာသိန္တိ ယောဇနာ^၅။

ဥပါယကုသလေနာတိ ဝိနေယျာနံ ဒမနုပါယစ္ဆေကေန ကောဝိဒေန
ဗုဒ္ဓေန ဘဂဝတာ ဟေတုဘူတေန။ ဟေတုအတ္ထေ ဟိ ဧတံ ကရဏဝစနံ။
ပလုဋ္ဌမက္ကဋ္ဌိဒေဝစ္ဆရာဒဿနေန ဟိ ဥပက္ကိတဝါဒစောဒနာယ အတ္တနော
ကာမရာဂါပနယနံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ ဘဂဝါဟိ အာယသ္မန္တံ နန္ဒတ္ထေရံ ပဌမံ
ဇနပဒကလျာဏိ^၆ ဥပါဒါယ “ယထာယံ မက္ကဋ္ဌိ၊ ဧဝံ ကကုဋ္ဌပါဒိနိယော
ဥပါဒါယ ဇနပဒကလျာဏိ”တိ မဟတိယာ အာဏိယာ ခုဒ္ဒကံ အာဏိ^၇
နိဟရန္တော ဆဋ္ဌကော ဝိယ၊ သိနေဟပါနေန သရီရံ ကိလေဒေတွာ^၈
ဝမနဝိရေစနေဟိ ဒေါသံ နိဟရန္တော ဘိသက္ကော ဝိယ စ ကကုဋ္ဌပါဒိနိဒဿနေန
ဇနပဒကလျာဏိယံ^၉ ဝိရတ္တစိတ္တံ ကာရေတွာ ပုန ဥပက္ကိတဝါဒေန ကကုဋ္ဌ-
ပါဒိနိသုပိ စိတ္တံ ဝိရာဇေတွာ သမ္ပဒေဝ သမထဝိပဿနာနုယောဂေန အရိယမဂ္ဂေ
ပတိဋ္ဌာပေသိ။ တေန ဝုတ္တံ “ယောနိသော ပဋိပဋိတွာ၊ ဘဝေ စိတ္တံ ဥဒဗ္ဗဟိ”န္တိ။
ဥပါယေန ဤယေန^{၁၀} သမ္ပဒေဝ သမထဝိပဿနာယ ဝိသုဒ္ဓိပဋိပဒံ ပဋိပဋိတွာ
ဘဝေ သံသာရပဏေ နိမုဂ္ဂဉ္စ မေ စိတ္တံ အရိယမဂ္ဂေန ဟတ္ထေန ဥတ္တာရိ^{၁၁}၊
နိဗ္ဗာနထလေ ပတိဋ္ဌာပေသိန္တိ အတ္ထော။

ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေတွာ ထေရော ပုနဒိဝသေ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ
ဧဝမာဟ “ယံ မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ ပါဠိဘောဂေါ ပဉ္စန္တံ အတ္ထရာသတာနံ ပဋိ-
လာဘာယ ကကုဋ္ဌပါဒါနံ၊ မုဇ္ဈာမဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ ဧတသ္မာ ပဋိဿဝါ”တိ။
ဘဂဝါပိ “ယဒေဝ ခေါ တေ နန္ဒ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ၊
အထာဟံ မုတ္တော ဧတသ္မာ ပဋိဿဝါ”တိ” အာဟ။ အထဿ ဘဂဝါ

၁-အသုဘေ ကာယေ (သိ)

၂-ဝိဗာဓိတောတိ ယောဇနာ (ဣ)

၅-ကလျာဏိ (ဣ)

၇-ခု ၁-၁၀၃-ပိဋ္ဌေ ဥဒါနေ။

၂-သုဘမညေယျာတိ (ဣ)

၄-သရီရာ ဒီရံ ဒတွာ (သိ)၊ သရီရံ ဥက္ကိလေဒေတွာ (ဣ)

၆-ဥဒယဗ္ဗယေန ဤဏေန (သိ၊ဣ)

၈-ခု ၁-၁၀၄-ပိဋ္ဌေ ဥဒါနေ။

သဝိသေသံ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒွါရတံ ဥတွာ တံ ဂုဏံ ဝိဘာဝေန္တော “တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒွါရနံ ယဒိဒံ နန္ဒော”တိ။ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒွါရဘာဝေန အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ ထေရော ဟိ “ယမေဝါဟံ ဣန္ဒြိယာနံ အသံဝရံ နိဿာယ ဣမံ ဝိပ္ပကာရံ ပတ္တော၊ တမေဝါဟံ သုဋ္ဌ၊ နိဂ္ဂဟေဿာမိ”တိ ဥဿာဟဇာတော ဗလဝဟိရောတ္တပ္ပေါတတ္ထ စ ကတာမိ-
ကာရတ္တာ ဣန္ဒြိယသံဝရေ ဥက္ကံသပါရမိ” အဂမာသိတိ။

နန္ဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-သိရိမတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပရေ စ နံ ပသံသန္တိတိ အာယသ္မတော သိရိမတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
ပညာနိ ဥပစိနန္တော ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော^၂ ပါရမိယော ပူရေတွာ
တုသိတဘဝနေ ဌိတကာလေ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညာတံ ပတ္တော
တိဏ္ဍိ ဝေဒါနံ ပါရဂူ သနိဗ္ဗဏ္ဍုကေဋ္ဌဘာနံ သက္ခရပ္ပဘေဒါနံ ဣတိဟာသ-
ပဉ္စမာနံ ပဒကော ဝေယျာကရဏော လောကာယတမဟာပုရိသလက္ခဏေသု
အနဝယော နေက္ခမ္မဇ္ဈာသယတာယ ကာမေ ပဟာယ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ
စတုရာသီတိသဟဿပရိမာဏေန တာပသဂဏေန ပရိဝုတော ဟိမဝန္တပ္ပ-
ဒေသေ ဒေဝတာဘိနိဋ္ဌိတေ အဿမေ? ဈာနာဘိညာယော နိဗ္ဗတ္တေတွာ
ဝသန္တော^၃ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရတာယ လက္ခဏမန္တေသု အာဂတ-
နိယာမေန စ ဗုဒ္ဓဂုဏေ အနုဿရိတွာ အတိတေ ဗုဒ္ဓေ ဥဒ္ဓိဿ အညတရသ္မိံ^၄
နဒိနိဝတ္တနေ ပုလိနစေတိယံ ကတွာ ပူဇာသက္ကာရာဘိရတော အဟောသိ။
တံ ဒိသ္မာ တာပသာ “ကံ ဥဒ္ဓိဿ အယံ ပူဇာသက္ကာရော ကရိယတိ”တိ
ပုစ္ဆိံသု။ သော တေသံ လက္ခဏမန္တေ အာဟရိတွာ တတ္ထ အာဂတာနိ
မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ ဝိဘဇိတွာ တဒနုသာရေန အတ္တနော ဗလေ ဌတွာ
ဗုဒ္ဓဂုဏေ ကိတ္တေသိ။ တံ သုတွာ တေပိ တာပသာ ပသန္နမာနသာ တတော
ပဋ္ဌာယ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ဥဒ္ဓိဿ ထူပပူဇံ ကရေန္တော ဝိဟရန္တိ။

တေန စ သမယေန ပဒုမုတ္တရဗောဓိသတ္တော တုသိတကာယာ စဝိတွာ
မာတုကုစ္ဆိံ ဩက္ကန္တော ဟောတိ။ စရိမဘဝေ ဒုတ္တိံသ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ

၁-အံ ၁-၂၆-ပိဋေ။

၃-အဿမပဒေ (သီ၊ ဣ)

၂-ဘဂဝတော ကာလေ (သီ၊ ဣ)

၄-ပသန္တော (သီ)

ပါတုရဟေသုံ၊ သဗ္ဗေ စ အန္တရိယဗ္ဗူတဓမ္မာ။ တာပသော တာနိ အန္တေဝါ-
သိကာနံ ဒဿေတွာ ဘိယျောသော မတ္တာယ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေသု တေသံ ပသာဒံ
ဝဇေတွာ ကာလံ ကတွာ ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တေဟိ အတ္တနော သရီရဿ
ပူဇာယ ကရိယမာနာယ ဒိဿမာနရူပေါ^၁ အာဂန္တာ “အဟံ တုမှာကံ အာစရိ-
ယော ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တော၊ တုမေ အပ္ပမတ္တာ ပုလိနစေတိယပူဇမနုယုဉ္ဇထ၊
ဘာဝနာယ စ ယုတ္တပ္ပယုတ္တာ ဟောတာ”တိ ဝတွာ ဗြဟ္မလောကမေဝ ဂတော။

ဧဝံ သော ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ
ဂဟပတိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ ဇာတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ တသ္မိံ ကုလေ
သိရိသမ္ပတ္တိယာ ဝဇမာနတ္တာ ‘သိရိမာ’တွေဝ နာမံ အကံသု။ တဿ ပဒသာ
ဂမနကာလေ ကနိဋ္ဌဘာတာနိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ “အယံ သိရိံ ဝဇေန္တော ဇာတော”တိ
သိရိဝဇောတိ နာမံ အကံသု။ တေ ဥဘောပိ ဇေတဝနပ္ပဋိဂ္ဂဟဏေ ဗုဒ္ဓါ-
နဘာဝံ ဒိသွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓါ ပဗ္ဗဇိ^၂သု။ တေသု သိရိဝဇော န တာဝ^၃ ဥတ္တရိ-
မနုဿဓမ္မဿ လာဘီ အဟောသိ၊ စတုန္တံ ပစ္စယာနံ လာဘီ၊ ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတာနံ
သက္ကတော ဂရုကတော၊ သိရိမတ္ထေရော ပန ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ
တာဒိသေန ကမ္မတ္ထိဒ္ဓေန အပ္ပလာဘီ အဟောသိ ဗဟုဇနာ^၄သမ္ဘာဝိတော^၅၊
သမထဝိပဿနာသု ကမ္မံ ကရောန္တော နစိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။
တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၆—

“ပဗ္ဗတေ ဟိမဝန္တမှိ၊ ဒေဝလော နာမ တာပသော။
တတ္ထ မေ စက်မော အာသိ၊ အမနုဿေဟိ မာပိတော။
ဇဋ္ဌာဘာရေန ဘရိတော၊ ကမဏ္ဍလုဓရော သဒါ။
ဥတ္တမတ္တံ ဂဝေသန္တော၊ ဝိပိနာ နိက္ခမိံ တဒါ။
စုလ္လာသီတိသဟဿာနိ၊ သိဿာ မယံ ဥပဋ္ဌဟုံ။
သကကမ္ဘာဘိပသုတာ^၁၊ ဝသန္တိ ဝိပိနေ တဒါ။
အဿမာ အဘိနိက္ခမ္မ၊ အကံ ပုလိနစေတိယံ။
နာနာပုပ္ဖံ သမာနေတွာ၊ တံ စေတိယမပူဇယိံ။
တတ္ထ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ၊ အဿမံ ပဝိသာမဟံ။
သဗ္ဗေ သိဿာ သမာဂန္တာ၊ ဧတမတ္တံ ပုစ္ဆိံသု မံဇိ။

၁-အဒိဿမာနရူပေါ၊ အာဒိဿမာနရူပေါ (က)

၂-သိရိဝဇော တာဝ (သီ)

၃-ဗဟုဇနာသ စ သမ္ဘာဝိတော (သီ)၊ ဗဟုဇနာ အသမ္ဘာဝိတော (ဇု)

၄-ခု ၄-၆၄-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၅-သကကမ္ဘာဘိ ပသုတာ (က)

၆-အပုစ္ဆ၊ မံ (သီ)

ပုလိနေန ကတော ထူပေါ၊ ယံ တံ ဒေဝ နမဿသိ။
မယမ္ပိ ဣတုမိစ္ဆာမ၊ ပုဋ္ဌော အာစိက္ခ နော တုဝံ။

နိဒ္ဒိဋ္ဌာ န မန္တပဒေ၊ စက္ခုမန္တော မဟာယဿာ။
တေ ခေါ အဟံ နမဿာမိ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌေ မဟာယသေ။

ကီဒိသာ တေ မဟာဝီရာ၊ သဗ္ဗညူ လောကနာယကာ။
ကထံဝဏ္ဏာ ကထံသီလာ၊ ကီဒိသာ တေ မဟာယဿာ။

ဗာတ္ထိံသလက္ခဏာ ဗုဒ္ဓါ၊ စတ္တာလီသဒိဇာပိ စ။
နေတ္တာ ဂေါပခုမာ တေသံ၊ ဇိဇ္ဈကာ ဖလသန္နိဘာ။

ဂစ္ဆမာနာ စ တေ ဗုဒ္ဓါ၊ ယုဂမတ္တဉ္စ ပေက္ခရေ။
န တေသံ ဇာဏု နဒတိ၊ သန္နိသဒ္ဓေါ န သုယျတိ။

ဂစ္ဆမာနာ စ သုဂတာ၊ ဥဒ္ဓရန္တာဝ ဂစ္ဆရေ။
ပဌမံ ဒက္ခိဏံ ပါဒံ၊ ဗုဒ္ဓါနံ သေ ဓမ္မတာ။

အသမ္ဘိတာ စ တေ ဗုဒ္ဓါ၊ မိဂရာဇာဝ ကေသရီ။
နေဝုက္ကံသေန္တိ အတ္တာနံ၊ နော စ ဝဋ္ဌေန္တိ ပါဏိနံ။

မာနာဝမာနတော မုတ္တာ၊ သမာ သဗ္ဗေသု ပါဏိသု။
အနတ္တုက္ကံသကာ ဗုဒ္ဓါ၊ ဗုဒ္ဓါနံ သေ ဓမ္မတာ။

ဥပ္ပဇ္ဇန္တာ စ သမ္ပုဒ္ဓါ၊ အာလောကံ ဒဿယန္တိ တေ။
ဆပ္ပကာရံ ပကမ္ပေန္တိ၊ ကေဝလံ ဝသုဓိ ဣမံ။

ပဿန္တိ နိရယဉ္ဇေတေ၊ နိဗ္ဗာတိ နိရယော တဒါ။
ပဝဿတိ မဟာမေဃော၊ ဗုဒ္ဓါနံ သေ ဓမ္မတာ။

ဤဒိသာ တေ မဟာနာဂါ၊ အတုလာ စ မဟာယဿာ။
ဝဏ္ဏတော အနတိက္ကန္တာ၊ အပ္ပမေယျာ တထာဂတာ။

အနုမောဒိံသု မေ ဝါကျံ၊ သဗ္ဗေ သိဿာ သဂါရဝါ။
တထာ စ ပဋိပဇ္ဇိံသု၊ ယထာသတ္တိ ယထာဗလံ။

ပဋိပူဇေန္တိ ပုလိနံ၊ သကကမ္မာဘိလာသိနော။
သဒ္ဓဟန္တာ မမ ဝါကျံ၊ ဗုဒ္ဓသက္ကတမာနသာ။

တဒါ စရိတွာ တုသိတာ၊ ဒေဝပုတ္တော မဟာယသော။
 ဥပ္ပဇ္ဇိ မာတုကုန္တိမိ^၁၊ ဒသသဟဿိ ကမ္မထ။
 အဿမဿာဝိဇ္ဇရမ္ပိ၊ စင်္ကမမ္ပိ ဌိတော အဟံ။
 သဗ္ဗေ သိဿာ သမာဂန္တာ၊ အာဂန္တု မမ သန္တိကေ။
 ဥသဘောဝ မဟိ နဒတိ၊ မိဂရာဇာဝ ကူဇတိ။
 သုသုမာရောဝ သဠတိ၊ ကိ^၂ ဝိပါကော ဘဝိဿတိ။
 ယံ ပကိတ္တေမိ သမ္ပုဉ္ဇံ၊ သိကတာထူပသန္တိကေ။
 သော ဒါနိ ဘဂဝါ သတ္တု၊ မာတုကုန္တိမုပါဂမိ။
 တေသံ ဓမ္မကထံ ဝတွာ၊ ကိတ္တယိတွာ မဟာမုနိ။
 ဥယျောဇေတွာ သကေ သိဿေ၊ ပလ္လင်္ကမာဘုဇိ^၃ အဟံ။
 ဗလဉ္စ ဝတ မေ ဒိဏံ၊ ဗျာဓိနာ ပရမေန တံ။
 ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ သရိတွာန၊ တတ္ထ ကာလင်္ကတော အဟံ။
 သဗ္ဗေ သိဿာ သမာဂန္တာ၊ အကံသု စိတကံ တဒါ။
 ကဠေဝရဉ္စ မေ ဂယ၊ စိတကံ အဘိရောပယံ။
 စိတကံ ပရိဂါရေတွာ၊ သီသေ ကတွာန အဉ္စလိ။
 သောကသလ္လပရေတာ တေ၊ ဝိက္ကန္တိသု သမာဂတာ။
 တေသံ လာလပ္ပမာနာနံ၊ အဂမံ စိတကံ တဒါ^၄။
 အဟံ အာစရိယော တုမံ၊ မာ သောစိတ္တ သုမေဓသော။
 သဒတ္ထေ ဝါယမေယျာထ၊ ရတ္တိန္ဒြိယမတန္တိတာ။
 မာ ဝေါ ပမတ္တာ အဟုတ္တ^၅၊ ခဏော ဝေါ ပဋိပါဒိတော။
 သကေ သိဿေနုသာသိတွာ၊ ဒေဝလောကံ ပုနာဂမိ။
 အဋ္ဌာရသ စ ကပ္ပါနိ^၆၊ ဒေဝလောကေ ရမာမဟံ။
 သတာနံ ပဉ္စက္ခတ္တု၊ စက္ကဝတ္တိ အဟောသဟံ။
 အနေကသတက္ခတ္တု၊ ဒေဝရဇမကာရယိ။
 အဝသေသေသု ကပ္ပေသု၊ ဝေါကိဏ္ဏော သံသရိ^၇ အဟံ။
 ဒုဂ္ဂတိ^၈ နာဘိဇာနာမိ၊ ဥပ္ပါဒဿ ဣဒံ ဖလံ။

၁-ဥပဂဇ္ဇိ မာတုကုန္တိ (သိ)

၂-ဖလတိ (သိ)

၃-အဂမာသိ^၈ စိတန္တိကံ (သိ)

၄-အဟုဝတ္ထ (သိ)

၅-အဋ္ဌာရသာနိ ကပ္ပါနိ (သိ)

ယထာ ကောမုဒိကေ မာသေ၊ ဗဟူ ပုပ္ဖန္တိ ပါဒပါ။

တထေဝါဟမ္ပိ သမယေ၊ ပုပ္ဖိတောမ္ပိ မဟေသိနာ။

ဝိရိယံ မေ ဓုရမောရယံ၊ ယောဂက္ခေမာမိဝါဟနံ။

နာဂေါဝ ဗန္ဓနံ ဆေတွာ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။

သတသဟသိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဗုဒ္ဓမဘိကိတ္တယိ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ကိတ္တနာယ ဣဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညံ ဟိ သမာနံ အာယသ္မန္တံ သိရိမတ္ထေရံ “အရိယော”တိ အဇာနန္တာ ပုထုဇ္ဇနာ ဘိက္ခု သာမဏေရာ စ အပ္ပလာဘိတာယ လောကဿ အနဘိဂတဘာဝေန^၁ အသမ္ဘာဝေန္တာ ယံကိဉ္စိ ကထေတွာ ဂရဟန္တိ။ သိရိ-
ဝဇ္ဇတ္ထေရံ ပန ပစ္စယာနံ လာဘိဘာဝေန လောကဿ သက္ကတဂရုကတ-
ဘာဝတော သမ္ဘာဝေန္တာ ပသံသန္တိ။ ထေရော “အဝဏ္ဏာရဟဿ နာမ
ဝဏ္ဏဘဏနံ၊ ဝဏ္ဏာရဟဿ စ အဝဏ္ဏဘဏနံ အဿ၊^၂ ပုထုဇ္ဇနဘာဝဿ^၃
ဒေါသော”တိ ပုထုဇ္ဇနဘာဝဉ္စ ဂရဟန္တာ—

၁၅၉။ “ပရေ စ နံ ပသံသန္တိ၊ အတ္တာ စေ အသမာဟိတော။

မောဃံ ပရေ ပသံသန္တိ၊ အတ္တာ ဟိ အသမာဟိတော။

၁၆၀။ ပရေ စ နံ ဂရဟန္တိ၊ အတ္တာ စေ သုသမာဟိတော။

မောဃံ ပရေ ဂရဟန္တိ၊ အတ္တာ ဟိ သုသမာဟိတော”တိ—

ဂါထာဒွယမဘာသိ။

တတ္ထ ပရေတိ အတ္တတော အညေ ပရေ နာမ၊ ဣဓ ပန ပဏှိတေဟိ အညေ
ဗာလာ ပရေတိ အဓိပ္ပေတာ။ တေသံ ဟိ အဇာနိတွာ အပရိယော-
ဂါဟေတွာ ဘာသနတော ဂရဟာ ဝိယ ပသံသာပိ အပ္ပမာဏဘူတာ^၄။ နန္တိ နံ
ပုဂ္ဂလံ။ ပသံသန္တိတိ အဝိဒ္ဓသုဘာဝေန တဏှာဝိပန္နတာယ ဝါ၊ အထ ဝါ
အဘူတံယေဝ ပုဂ္ဂလံ “အသုကော ဘိက္ခု ဈာနလာဘိ၊ အရိယော”တိ ဝါ
အဘူတဂုဏရောပနေန^၅ ကိတ္တေန္တိ အဘိတ္ထဝန္တိ။ ယော ပနေတ္ထ စ-သဒ္ဓေါ။

၁-အသမ္ဘာဝိတဘာဝေန (သိ)၊ အနဘိရတိဘာဝေန (ဣ)

၃-ပုထုဇ္ဇနဿ (သိ)

၂-ဘဏနဉ္စာတိ အယံ (သိ)၊ ဣ

၄-အပ္ပမာဏာ (သိ)

၅-ဘူတဂုဏာရောပနေန၊ ဘူတဂုဏရောပနေန (က)

သော အတ္တပနယတ္တော။ တေန ပရေ နံ ပုဂ္ဂလံ ပသံသန္တိ စ^၁၊ တဉ္စ ခေါ
 တေသံ ပသံသနမတ္ထံ၊ န ပန တသ္မိံ^၂ ပသံသာယ ဝတ္ထု၊ အတ္ထိတိ ဣမမတ္ထံ
 ဒဿေတိ။ အတ္တာ စေ အသမာဟိတောတိ ယံ ပုဂ္ဂလံ ပရေ ပသံသန္တိ၊ သော
 စေ သယံ အသမာဟိတော မဂ္ဂသမာဓိနာ ဖလသမာဓိနာ ဥပစာရပ္ပနာ-
 သမာဓိမတ္တေနဝ ဝါ န သမာဟိတော^၃၊ သမာဓာနဿ ပဋိပက္ခဘူတာနံ
 ကိလေသာနံ အပ္ပဟိနတ္တာ ဝိက္ခိတ္တော ဝိဗ္ဗန္တိတ္တော ဟောတိ စေတိ အတ္တော။
 “အသမာဟိတော”တိ^၄ စ ဧတေန သမာဓိနိမိတ္တာနံ ဂုဏာနံ အဘာဝံ
 ဒဿေတိ။ မောဃန္တိ ဘာဝနပုံသကနိဒ္ဒေသော “ဝိသမံ စန္ဒိမသုရိယာ
 ပရိဝတ္တန္တိ”တိအာဒိသု^၅ ဝိယ။ ပရေ ပသံသန္တိတိ ယေ တံ အသမာဟိတံ ပုဂ္ဂလံ
 ပသံသန္တိ၊ တေ မောဃံ မုဓာ အမူလကံ ပသံသန္တိ။ ကသ္မာ? အတ္တာ ဟိ
 အသမာဟိတော ယသ္မာ တဿ ပုဂ္ဂလဿ စိတ္တံ အသမာဟိတံ၊ တသ္မာတိ
 အတ္တော။

ဒုတိယဂါထာယံ ဂရဟန္တိတိ အတ္တနော အဝိဒ္ဓသုဘာဝေန ဒေါသန္တရ-
 တာယ ဝါ^၆ အရိယံ ဈာနလာဘိ^၇ စ သမာနံ^၈၊ “အသုကော ဘိက္ခု ဇာဂရိယံ
 နာနယုဉ္ဇတိ အန္တမသော ဂေါသုဟနမတ္တမ္ဘိ^၉ ကာလံ၊ ကေဝလံ ကာယဒဠိ-
 ဗဟုလော နိဗ္ဗါရာမော ဘဿာရာမော သင်္ဂဏိကာရာမော ဝိဟရတိ”တိ-
 အာဒိနာ အပ္ပဋိပဇ္ဇမာနတာဝိဘာဝနေန ဝါ ဂုဏပရိဓံသနေန ဝါ ဂရဟန္တိ
 နိဗ္ဗန္တိ၊ ဥပက္ခောသန္တိ ဝါတိ အတ္တော။ သေသံ ပဌမဂါထာယ ပုတ္တပရိယာ-
 ယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ထေရေန ဣမာဟိ ဂါထာဟိ အတ္တနော နိက္ခိလေသ-
 ဘာဝေ သိရိဝဿ စ သကိလေသဘာဝေ ပကာသိတေ တံ သုတွာ သိရိ-
 ဝဇော သံဝေဂဇာတော ဝိပဿနံ ပဌပေတွာ နစိရဿေဝ သဒတ္ထံ ပရိ-
 ပူရေသိ၊ ဂရဟကပုဂ္ဂလာ စ ထေရံ ခမာပေသုံ။

သိရိမတ္တရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-သော အဂ္ဂပသန္တတ္တော၊ တေန ပန ပရေ တံ ပုဂ္ဂလံ ပသံသန္တိ စေ (သီ)

၂-န သမာဟိတော စေ (သီ)

၄-အံ ၁-ပုဂ္ဂလ-ပိဋ္ဌေ။

၆-သံမာဟိတံ (သီ)

၃-အတ္တာ ဟိ အသမာဟိတောတိ (က)

၅-ဒေါသန္တရတာယပိ (က)

၇-ဂဏ္ဍသဟနနမတ္တမ္ဘိ (သီ)

၃-တတိယဝဂ္ဂ

၁-ဥတ္တရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ခန္ဓာ မယာ ပရိညာတာတိ အာယသ္မတော ဥတ္တရတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
 ဝိဝဇ္ဇုပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော ဣတော စတုနဂ္ဂတေ ကပ္ပေ
 သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော
 သာသနေ လဒ္ဓပ္ပသာဒေါ ဟုတွာ ဥပါသကတ္ထံ ပဋိဝေဒေသိ။ သော သတ္တရိ
 ပရိနိဗ္ဗုတေ အတ္တနော ဉ္ဇတကေ သန္တိပါတေတွာ ဗဟံ ပူဇာသက္ကာရံ
 သမ္ဘရိတွာ ဓာတုပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု
 သံသရန္တော ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာကေတေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 ဥတ္တရေတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန သာဝတ္ထိံ
 ဂတော ကဏ္ဍမ္မမူလေ? ကတံ ယမကပါဂ္ဂိဟာရိယံ ဒိသ္မာ ပသီဒိတွာ ပုန
 ကာဠကရာမေ သုတ္တဒေသနာယ ဘိဝေသနာသန္ဓေ ပဗ္ဗတိတွာ သတ္တာရာ
 သဒ္ဓိံ ရာဇဂဟံ ဂန္ဓာ ဥပသမ္ပဇ္ဇိတွာ တတ္ထေဝ ဝသန္တော ဝိပဿနံ ပဌပေတွာ
 နစိရဿေဝ ဆဠာဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“နိဗ္ဗုတေ လောကနာထမ္ပိ၊ သိဒ္ဓတ္ထေ လောကနာယကေ။

မမ ဉ္ဇတိ သမာနေတွာ? ဓာတုပူဇံ အကာသဟံ။

စတုနဂ္ဂတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဓာတုမဘိပူဇယိံ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဓာတုပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဠာဘိညော ပန ဟုတွာ သတ္တရိ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရန္တေ ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနတ္ထံ
 ရာဇဂဟတော သာဝတ္ထိံ ဥပဂတော ဘိက္ခုဟိ “ကိံ အာဝုသော ပဗ္ဗဇ္ဇာကိစ္စံ
 တယာ မတ္တကံ ပါပိတ”န္တိ ပုဋ္ဌော အညံ ဗျာကရောန္တော—

၁၆၁။ “ခန္ဓာ မယာ ပရိညာတာ၊ တဏှာ မေ သုသမူဟတာ။

ဘာဝိတာ မမ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယော။

၁-ဒွါနဂ္ဂတေ (သိ)

၄-ကာလကာရာမ (သိ)

၂-သံဟရိတွာ (ဣ)

၅-အံ ၁-၃၃၃-ပိဋေ။

၇-မမံ ဉ္ဇတိ သမာနေတွာ (သိ)

၃-ဂဏ္ဍမ္မမူလေ (သိ၊ ဣ)

၆-ဒု ၄-၆၃-ပိဋာဒိသု။

၁၆၂။ သောဟံ ခန္ဓေ ပရိညာယ၊ အဗ္ဗဟိတွာနံ^၁ ဇာလိနိံ။
ဘာဝယိတွာနံ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ နိဗ္ဗာယိဿံ အနာသဝေါ^၂”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ ခန္ဓာတိ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ။ ပရိညာတာတိ “ဣဒံ ဒုက္ခံ၊ န ဣတော
ဘိဃျော”တိ ပရိစ္ဆိဇ္ဇေ ဉာတာ ဘာဝိတာ။ တေန ဒုက္ခဿ အရိယသစ္စဿ
ပရိညာဘိသမယမာဟ^၂။ တဏှာတိ တသတိ ပရိတသတိတိ တဏှာ။
သုသမူဟတာတိ သမုပ္ပါဒ္ဓိတာ။ ဧတေန သမုဒယသစ္စဿ ပဟာနာဘိသမယံ
ဝဒတိ။ ဘာဝိတာ မမ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ ဗောဓိသင်္ခါတာယ သတိအာဒိဓမ္မ-
သာမဂ္ဂိယာ၊ တံသမဂ္ဂိနော ဝါ ဗောဓိသင်္ခါတဿ အရိယပုဂ္ဂလဿ အင်္ဂါတိ
ဗောဇ္ဈင်္ဂါ^၃။ သတိဓမ္မဝိစယဝိရိယဝိတိပဿဒ္ဓိသမာဓိဥပေက္ခာသင်္ခါတာ မဂ္ဂ-
ပရိယာပန္နာ ဓမ္မာ မယာ ဘာဝိတာ ဥပ္ပါဒိတာ ဝရိတာ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂဂ္ဂဟဏေ-
နေဝ စေတ္ထ တံသဟစရိတတာယ^၄ သဗ္ဗေ မဂ္ဂဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ စ ဗောဓိပက္ခိယ-
ဓမ္မာ ဂဟိတာတိ ဒဠဗ္ဗာ။ ဧတေနော မဂ္ဂသစ္စဿ ဘာဝနာဘိသမယံ ဒသေတိ။
ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယောတိ ကာမာသဝါဒယော အာသဝါ ဒိယန္တိ
တ္ထောတိ အာသဝက္ခယောတိ လဒ္ဓနာမော အသင်္ခတဓမ္မော မယာ ပတ္တော
အဓိဂတော။ ဧတေန နိရောဓသစ္စဿ သန္တိကိရိယာဘိသမယံ ကထေတိ။
တ္ထောဝတာ အတ္တနော သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိ^၅ ဒသေတိ။

ဣဒါနိ ပန အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိ^၅ ဒသေန္တော “သောဟ”န္တိ အာဒိနာ
ဒုတိယံ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—သောဟံ^၆ ဧဝံ ဝုတ္တနယေန ခန္ဓေ ပရိညာယ
ပရိဇာနိတွာ၊ တထာ ပရိဇာနန္တော ဧဝံ သကအတ္တဘာဝပရအတ္တဘာဝေသု
အတ္တတ္တိကဗာဟိရာယတနေသု အတိတာဒိဘေဒဘိန္ဓေသု သံသိဗ္ဗနာကာရံ^၇
ပုနပ္ပုနံ ပဝတ္တိသင်္ခါတံ ဇာလံ ဧတဿ အတ္တိတိ ဇာလိနိတိ လဒ္ဓနာမံ တဏှံ
အဗ္ဗဟိတွာနံ မမ စိတ္တသန္တာနတော ဥဒ္ဓရိတွာ၊ တထာ နံ ဥဒ္ဓရန္တောယေဝ
ဝုတ္တပ္ပဘေဒေ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဘာဝယိတွာနံ တေ ဘာဝနာပါရိပူရိ^၈ ပါပေတွာ
တတော ဧဝံ အနာသဝေါ ဟုတွာ ဌိတော ဣဒါနိ စရိမကစိတ္တနိရောဓေန
အနုပါဒါနော ဝိယ ဇာတဝေဒေါ နိဗ္ဗာယိဿံ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိတိ။

ဥတ္တရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အဗ္ဗဟိတွာနံ (က)

၄-...စရိတာယ (သီ၊ဇု၊က)

၂-ပရိညာတာဘိသမယမာဟ (သီ၊ဇု)

၅-သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတုသမ္ပတ္တိ (သီ)

၇-သံသိဗ္ဗနပရိသိဗ္ဗနကာရံ (သီ၊ဇု)

၃-ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ (သီ၊ဇု)

၆-ယောဟံ (သဗ္ဗတ္ထ)

၂-ဘဒ္ဒဇိတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပနာဒေါ နာမ သော ရာဇာတိ အာယသ္မတော ဘဒ္ဒဇိတ္တေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ မြာဟ္မ-
 ဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညှတံ ပတ္တော မြာဟ္မဏာနံ ဝိဇ္ဇာသိပ္ပေသု ပါရံ ဂန္ဓာ
 ကာမေ ပဟာယ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ အရညာယတနေ အဿမံ
 ကာရေတွာ ဝသန္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ အာကာသေန ဂစ္ဆန္တိ ဒိသွာ
 ပသန္ဓမာနသော အဇ္ဈလိံ ပဂ္ဂယု အဋ္ဌာသိ။ သတ္တာ တဿ အဇ္ဈာသယံ ဥတွာ
 အာကာသတော ဩတရိ။ ဩတိဏ္ဏဿ ပန ဘဂဝတော မဓုဉ္စ ဘိသမုဋ္ဌာလဉ္စ
 သပ္ပိဉ္စ ခီရဉ္စ ဥပနာမေသိ။ တဿ တံ ဘဂဝါ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ
 အနုမောဒနံ ဝတွာ ပက္ကာမိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန တုသိတေ^၁ နိဗ္ဗတ္တော
 တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ တတော အပရာပရံ သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော
 ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ မဟဒ္ဒနော သေဋ္ဌိ ဟုတွာ အဋ္ဌသဋ္ဌိဘိက္ခု-
 သဟဿံ ဘောဇေတွာ တိစီဝရေန အစ္ဆာဒေသိ။

ဧဝံ ဗဟုံ ကုသလံ ကတွာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တတ္ထ ယာဝတာယုကံ
 ဌတွာ တတော စဝိတွာ မနုဿေသု ဥပ္ပန္နော ဗုဒ္ဓသုညေ လောကေ ပဉ္စ
 ပစ္စေကဗုဒ္ဓသတာနိ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ဥပဋ္ဌဟိတွာ တတော စုတော
 ရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ရဇ္ဇံ အနုသာသန္တော ပုတ္တံ^၂ ပစ္စေကဗောဓိ^၃
 အဓိဂန္ဓာ ဌိတံ ဥပဋ္ဌဟိတွာ တဿ ပရိနိဗ္ဗုတဿ ဓာတုယော ဂဟေတွာ
 စေတိယံ ကတွာ ပူဇေသိ။ ဧဝံ တတ္ထ တတ္ထ တာနိ တာနိ ပုညာနိ ကတွာ
 ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဘဒ္ဒိယနဂရေ အသီတိကောဋိဝိဘဝဿ ဘဒ္ဒိယသေဋ္ဌိဿ
 ဧကပုတ္တကော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဘဒ္ဒဇိတိဿ နာမံ အဟောသိ။ တဿ
 ကိရ ဣဿရိယဘောဂပရိဝါရာဒိသမ္ပတ္တိ စရိမဘဝေ ဗောဓိသတ္တဿ ဝိယ
 အဟောသိ။

တဒါ သတ္တာ သာဝတ္ထိယံ ဝဿံ ဝသိတွာ ဘဒ္ဒဇိကုမာရံ သင်္ဂဏိတုံ
 မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ဘဒ္ဒိယနဂရံ ဂန္ဓာ ဇာတိယာဝနေ ဝသိ
 တဿ ဉာဏပရိပကံ အာဂမယမာနော။ သောပိ ဥပရိ ပါသာဒေ နိသိန္နော
 သီဟပဉ္စရံ ဝိဝရိတွာ ဩလောကေန္တော ဘဂဝတော သန္တိကေ ဓမ္မံ သောတုံ
 ဂစ္ဆန္တိ မဟာဇနံ ဒိသွာ “ကတ္တာယံ မဟာဇနော ဂစ္ဆတိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ တံ
 ကာရဏံ သုတွာ သယဉ္စိ မဟတာ ပရိဝါရေန သတ္တု သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဓမ္မံ

သုဏန္တော သဗ္ဗဘရဏပဋိမဏ္ဍိတောဝ သဗ္ဗကိလေသေ ခေပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဂုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“ဩဂ္ဂယ ယံ ပေါက္ခရဏိ^၂၊ နာနာကုဉ္ဇရသေဝိတံ။
ဥဒ္ဓရာမိ ဘိသံ တတ္ထ၊ ဃာသဟေတု အဟံ တဒါ။
ဘဂဝါ တမှိ သမယေ၊ ပဒုမုတ္တရသပ္ပယော။
ရတ္တမ္ပရဓရော ဗုဒ္ဓေါ၊ ဂစ္ဆတေ အနိလဉ္ဇသေ။
ရနန္တော ပံသုကူလာနိ၊ သဒ္ဓိံ အဿောသဟံ တဒါ။
ဥဒ္ဓိံ နိဇ္ဈာယမာနောဟံ၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။
တတ္ထေဝ ဌိတကော သန္တော၊ အာယာစိ^၃ လောကနာယကံ။
မရံ ဘိသေဟိ သဟိတံ၊ ခီရံ သပ္ပိ^၄ မုဋ္ဌာလိကံ။
ပဋိဂ္ဂဏှာတု မေ ဗုဒ္ဓေါ၊ အနုကမ္မာယ စက္ခုမာ။
တတော ကာရုဏိကော သတ္တာ၊ ဩရောဟိတွာ မဟာယသော။
ပဋိဂ္ဂဏှိ မမံ ဘိက္ခံ၊ အနုကမ္မာယ စက္ခုမာ။
ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ အကာ မေ^၅ အနုမောဒနံ။
သုခိ ဟောတု မဟာပုည၊ ဂတိ တုယံ သမိဇ္ဈတု။
ဣမိနာ ဘိသဒါနေန၊ လဘဿု ဝိပုလံ သုခံ။
ဣဒံ ဝတွာန သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ ဇလဇုတ္တမနာမကော။
ဘိက္ခမာဒါယ သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ အာကာသေနာဂမာ ဇိနော။
တတော ဘိသံ ဂဟေတွာန၊ အာဂစ္ဆိ^၆ မမ အဿမံ။
ဘိသံ ရုက္ခေ လဂ္ဂေတွာန၊ မမ ဒါနံ အနုဿရိ^၇။
မဟာဝါတော ဥဋ္ဌဟိတွာ၊ သဗ္ဗာလေသိ ဝနံ တဒါ။
အာကာသော အဘိနာဒိတ္ထ၊ အသနိ စ ဖလိ တဒါ။
တတော မေ အသနိပါတော၊ မတ္တကေ နိပတိ တဒါ။
သောဟံ နိသိန္နကော သန္တော၊ တတ္ထ ကာလင်္ဂတော အဟံ။
ပုညကမ္ပေန သညုတ္တော၊ တုသိတံ ဥပပဇ္ဇဟံ။
ကဋ္ဌေဝရံ မေ ပတိတံ၊ ဒေဝလောကေ ရမာမဟံ။

ဆဋ္ဌသီတိသဟဿာနိ၊ နာရိယော သမလင်္ကတာ။
သယံ ပါတံ ဥပဋ္ဌန္တိ၊ ဘိသဒါနဿိဒံ ဖလံ။

မနုဿယောနိမာဂန္တာ၊ သုခိတော ဟောမဟံ တဒါ။
ဘောဂေ မေ ဥိနတာ နတ္ထိ၊ ဘိသဒါနဿိဒံ ဖလံ။

အနုကမ္ပိတကော တေန၊ ဒေဝဒေဝေန တာဒိနာ။
သဗ္ဗာသဝါ ပရိက္ခိဏာ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဘိသံ အဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဘိသဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တေ ပန တေန အဓိဂတေ သတ္တာ ဘဒ္ဒိယသေဋ္ဌိံ အာမန္တေသိ
“တဝ ပုတ္တော အလင်္ကတပဋိယတ္တော ဓမ္မံ သုဏန္တော အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာသိ၊
တေနဿ ဣဒါနေဝ ပဗ္ဗဇိတုံယုတ္တံ၊ နော စေ ပဗ္ဗဇတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ”တိ။
သေဋ္ဌိ “န မယံ ပုတ္တဿ ဒဟရဿေဝ သတော ပရိနိဗ္ဗာနေန ကိစ္စံ အတ္ထိ၊
ပဗ္ဗာဇေယ န”န္တိ အာဟ။ တံ သတ္တာ ပဗ္ဗာဇေတွာ ဥပသမ္မာဒေတွာ တတ္ထ
သတ္တာဟံ” ဝသိတွာ ကောဋိဂါမံ ပါပုဏိ၊ သော စ ဂါမော ဂင်္ဂါတီရေ။
ကောဋိဂါမဝါသိနော ဗုဒ္ဓပ္ပမုဿ ဘိက္ခုသံဃဿ မဟာဒါနံ ပဝတ္ထေသုံ။
ဘဒ္ဒဇိတ္ထေရော သတ္တာရာ အနုမောဒနာယ အာရဒ္ဓမတ္တာယ ဗဟိဂါမံ ဂန္တာ
“ဂင်္ဂါတီရေ မဂ္ဂသမိပေ သတ္တု အာဂတကာလေ ဝုဠဟိဿာမီ”တိ သမာပတ္တိံ
သမာပဇ္ဇိတွာ နိသီဒိ။ မဟာထေရေသု အာဂစ္ဆန္တေသုပိ အဝုဠဟိတွာ သတ္တု
အာဂတကာလေယေဝ ဝုဠဟိ။ ပုထုဇ္ဇနဘိက္ခု “အယံ အဓုနာ ပဗ္ဗဇိတော
မဟာထေရေသု အာဂစ္ဆန္တေသု မာနတ္ထဒွေါဟုတွာ န ဝုဠာသိ”တိ ဥဇ္ဈာယိံသု။
ကောဋိဂါမဝါသိနော သတ္တု ဘိက္ခုသံဃဿ စ ဗဟူ နာဝါသဃံာရေ ဗန္ဓိံသု၊
သတ္တာ “ဟန္တဿ” အာနုဘာဝံ ပကာသေမီ”တိ နာဝါသဃံာရေ ဌတွာ
“ကဟံ ဘဒ္ဒဇိ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဘဒ္ဒဇိတ္ထေရော “ဧသောဟံ ဘန္တေ”တိ သတ္တာရံ
ဥပသင်္ကမိတွာ အဇ္ဈလိံ ကတွာ အဋ္ဌာသိ။ သတ္တာ “ဧဟိ ဘဒ္ဒဇိ၊ အမေဟိ
သဒ္ဓိံ ဧကနာဝံ အဘိရဟာ”တိ။ သော ဥပ္ပတိတွာ သတ္တု ဌိတနာဝါယံ
အဋ္ဌာသိ။ သတ္တာ ဂင်္ဂါမဇ္ဈိ ဂတကာလေ “ဘဒ္ဒဇိ တယာ မဟာပနာဒရာဇ-
ကာလေ အဇ္ဈာဝုဠရတနပါသာဒေါ ကဟ”န္တိ အာဟ။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ
နိမုဂ္ဂေါတိ။ တေန ဟိ ဘဒ္ဒဇိ သဗြဟ္မစာရိနံ ကင်္ခံ ဆိန္ဒာတိ။ တသ္မိံ ခဏေ

ထေရော သတ္တာရံ ဝဋ္ဋိတွာ ဣဒ္ဓိဗလေန ဂန္ဓာ ပါသာဒထူပိကံ ပါဒဂုံလန္တရေန သန္ဓိရုမ္ဘိတွာ^၁ ပဉ္စဝိသတိယောဇနံ ပါသာဒံ ဂဟေတွာ အာကာသေ ဥပ္ပတိ၊ ဥပ္ပတန္တော စ ပညာသ ယောဇနာနိ ပါသာဒံ ဥဒကတော ဥက္ခိပိ။ အထဿ ပုရိမဘဝေ ဉာတကာ ပါသာဒဂတေန လောဘေန မစ္ဆကန္တပမဏ္ဍကာ ဟုတွာ တသ္မိံ^၂ ပါသာဒေ ဥဋ္ဌဟန္တေ ပရိဝတ္တိတွာ ဥဒကေ ပတိံသု။ သတ္တာ တေ ပတန္တေ ဒိသ္မာ “ဉာတကာ တေ ဘဒ္ဒဇိ ကိလမန္တိ”တိ အာဟ။ ထေရော သတ္တု ဝစနေန ပါသာဒံ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ ပါသာဒေါ ယထာဌာနေ ဧဝ ပတိဋ္ဌဟိ။ သတ္တာ ပါရဂုံတော ဘိက္ခုဟိ “ကဒါ ဘန္တေ ဘဒ္ဒဇိတ္ထေရေန အယံ ပါသာဒေါ အဇ္ဈာဝုဋ္ဌော”တိ ပုဋ္ဌော မဟာပနာဒဇာတကံ^၃ ကထေတွာ မဟာဇနံ ဓမ္မာမတံ ပါယေသိ။ ထေရော ပန အတ္တနော အဇ္ဈာဝုဋ္ဌပုဗ္ဗံ သုဝဏ္ဏပါသာဒံ ဒဿေတွာ—

၁၆၃။ “ပနာဒေါ နာမ သော ရာဇာ၊ ယဿ ယူပေါ သုဝဏ္ဏယော^၄၊
တိရိယံ သောဋ္ဌသုဗ္ဗေဓော^၅၊ ဥဗ္ဘမာဟု^၆ သဟဿော။

၁၆၄။ သဟဿကဏ္ဍော သတဂေဏ္ဍု^၇၊ ဇောလု^၈ ဟရိတာမယော။
အနစ္စံ^၉ တတ္ထ ဂန္ဓဗ္ဗာ၊ ဆ သဟဿာနိ သတ္တော”တိ—

ဒွိဟိ ဂါထာဟိ ဝဏ္ဏေန္တော အညံ ဗျာကာသိ။

တတ္ထ ပနာဒေါ နာမ သော ရာဇာတိ အတိတေ ပနာဒေါ နာမ သော ရာဇာ အဟောသီတိ အတ္တဘာဝအန္တရဟိတတာယ အတ္တာနံ ပရံ ဝိယ နိဒ္ဓိသတိ။ သော ဧဝ ဟိ ရဇ္ဇေ ဌိတကာလတော ပဋ္ဌာယ သဒါ ဥဿာဟ- သမ္ပတ္တိအာဒိနာ မဟတာ ရာဇာနုဘာဝေန မဟတာ စ ကိတ္တိသဒ္ဓေန သမန္တာဂတတ္တာ “ရာဇာ မဟာပနာဒေါ”တိ ပညာယိတ္ထ။ ယဿ ယူပေါ သုဝဏ္ဏယောတိ ယဿ ရညော အယံ ယူပေါ ပါသာဒေါ သုဝဏ္ဏမယော။ တိရိယံ သောဋ္ဌသုဗ္ဗေဓောတိ ဝိတ္တာရတော သောဋ္ဌသကဏ္ဍပါတပ္ပမာဏော^{၁၀}။ သော ပန အမုယောဇနမတ္ထော^{၁၁} ဟောတိ။ ဥဗ္ဘမာဟု သဟဿောတိ ဥဗ္ဘံ ဥဗ္ဘံ ဧဝမဿ ပါသာဒဿ သဟဿော သဟဿကဏ္ဍပမာဏမာဟု^{၁၂}။ သော

၁-သန္ဓိရုမ္ဘိတွာ(ဣ)၊ သန္ဓိရုမ္ဘိတွာ(က)

၂-သောဋ္ဌသုဗ္ဗေဓော(က)

၅-ဥဗ္ဘမာဟု(သိ)

၇-ဇောလု(သိ၊က)

၉-အမုယောဇနပမာဏော(သိ)၊ အမုယောဇနမတ္ထော(ဣ)

၂-ဒု ၅-၇၆-ပိဋ္ဌေ။

၄-သောဋ္ဌသုဗ္ဗေဓော(သိ၊ဣ)

၆-သတဘေဏ္ဍု(သိ)

၈-သောဋ္ဌသသရပါတနပ္ပမာဏော(သိ)

၁၀-သဟဿဓာပမာဏော ဟောတိ(ဣ)

ပန ယောဇနတော ပဉ္စဝိသတိယောဇနပ္ပမာဏော ဟောတိ။ ကေစိ ပနေတ္ထ ဂါထာသုခတ္ထံ “အာဟု”တိ ဒီဃံ ကတံ။ အာဟု” အဟောသီတိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။

သဟဿကဏ္ဍောတိ သဟဿဘူမိကော^၂။ သတဂေဏ္ဍူတိ အနေကသတ-
နိယူဟကော^၃။ ဇောလူတိ တတ္ထ တတ္ထ နိယူဟသိခရာဒီသု ပတိဋ္ဌာပိတေဟိ
ယဋ္ဌိဇေပဋ္ဌာကဇောဒိဇေဟိ သမ္ပန္နော။ ဟရိတာမယောတိ စာမိကရသုဝဏ္ဏ-
မယော။ ကေစိ ပန “ဟရိတဇာတိမဏိသရိက္ခကော”တိ^၄ ဝဒန္တိ။ ဂန္ဓဗ္ဗာတိ
နဋ္ဌာ။ ဆ သဟဿာနိ သတ္တဇာတိ ဆမတ္တာနိ ဂန္ဓဗ္ဗသဟဿာနိ သတ္တဇော
တဿ ပါသာဒဿ သတ္တသု ဌာနေသု ရညော အဘိရမာပနတ္ထံ
နစ္စိသုတိ အတ္ထော။ တေ ဧဝံ နစ္စန္ဒာပိ ရာဇာနံ ဟာသေတုံ နာသက္ခိသု။
အထ သက္ကော ဒေဝရာဇာ ဒေဝနဋေ ပေသေတွာ သမဇ္ဇံ ကာရေသိ။
တဒါ ရာဇာ ဟသီတိ။

ဘဒ္ဒဇိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-သောဘိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သတိမာ ပညဝါတိ အာယသ္မတော သောဘိတတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပညာနိ
ဥပစိနန္တော ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟံသဝတီနဂရေ ကုလဂေဟေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော သတ္တု ဓမ္မဒေသနံ သုဏန္တော သတ္တာရံ ကေ ဘိက္ခု
ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏလာဘိနံ ဘိက္ခုနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသ္မာ သယမ္ပိ တံ ဌာနန္တရံ
ဥဒ္ဓိဿ ပတ္တနံ ကတွာ ပညာနိ ကတွာ သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော
သုမေဓဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ
ပတ္တော ဗြာဟ္မဏာနံ ဝိဇ္ဇာသိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိံ ဂန္ဓာ နေက္ခမ္မာမိမုတ္တော
ဆရာဝါသံ ပဟာယ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဟိမဝန္တဿ သမိပေ အရညာ-
ယတနေ အဿမံ ကာရေတွာ ဝနမူလဖလာဖလေန ယာပေန္တော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒံ
သုတွာ သဗ္ဗတ္ထ ဧကရတ္တိဝါသေနေဝ ဘဒ္ဒဝတီနဂရေ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ
ပသန္နမာနသော “တုဝံ သတ္တာ စ ကေတု စာ”တိအာဒီဟိ ဆဟိ ဂါထာဟိ

၁-တံ အဟု(သီ၊ ဣ)

၃-နိယူဟကော (က)

၅-ဆ သဟဿာနိ ဂန္ဓဗ္ဗာနံ ဆ သဟဿာနိ သတ္တဇာ (က)

၂-....ဘူမကော (သီ၊ ဣ)

၄-ဟရိတမဏိသရိက္ခကောတိ (သီ၊ ဣ)

၆-ဗန္ဓုမတီနဂရေ (သီ)

အဘိတ္တဝါ၊ သတ္တာ စဿ ဘာဝိနိံ သမ္ပတ္တိံ ပကာသေသိ။ သော တေန
ပုညကမ္ပေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ
ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ သောဘိတောတိဿ နာမံ အကံသု။ သော
အပရေန သမယေန သတ္တု ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ
ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသညဏေ စိဏ္ဏဝသီ စ
အဟောသိ။ တေန ဂုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“ဒက္ခိဏေ ဟိမဝန္တဿ၊ သုကတော အဿမော မမ။

ဥတ္တမတ္တံ ဂဝေသန္တော၊ ဝဿာမိ ဝိဝိနေ တဒါ။

လာဘာလာဘေန သန္တုဋ္ဌော၊ မူလေန စ ဖလေန စ။

အန္တေသန္တော အာစရိယံ၊ ဝဿာမိ ဧကကော အဟံ။

သုမေဓော နာမ သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိ တာဝဒေ။

စတုသစ္စံ ပကာသေတိ၊ ဥဒ္ဓရန္တော မဟာဇနံ။

နာဟံ သုဏောမိ သမ္ပုဒ္ဓံ၊ နပိ မေ ကောစိ သံသတိ ၂။

အဋ္ဌဝဿေ အတိက္ကန္တေ၊ အဿောသိံ လောကနာယကံ။

အဂ္ဂိဒါရုံ နိဟရိတွာ၊ သမ္ပုဇ္ဇိတွာန အဿမံ။

ခါရိဘာရုံ ဂဟေတွာန၊ နိက္ခမိံ ဝိဝိနာ အဟံ။

ဧကရတ္တိံ ဝသန္တောဟံ၊ ဂါမေသု နိဂမေသု စ။

အနုပုဗ္ဗေန စန္ဒဝတိံ^၂၊ တဒါဟံ ဥပသင်္ကမိံ။

ဘဂဝါ တမှိ သမယေ၊ သုမေဓော လောကနာယကော။

ဥဒ္ဓရန္တော ဗဟူ သတ္တေ၊ ဒေသေတိ အမတံ ပဒံ။

ဇနကာယမတိက္ကမ္မ၊ ဝန္တိတွာ ဇိနသာဂရံ။

ဧကံသံ အဇိနံ ကတွာ၊ သန္တဝိံ လောကနာယကံ။

တုဝံ သတ္တာ စ ကေတု စ၊ ဓဇော ယူပေါ စ ပါဏိနံ။

ပရာယနော ပတိဋ္ဌာ စ၊ ဒီပေါ စ ခြံပဒုတ္တမော။

နေပုညော ဒဿနေ ဝီရော^၃၊ တာရေသိ ဇနတံ တုဝံ။

နတ္ထညော တာရကော လောကေ၊ တဂုတ္တရိတရော မုနေ^၄။

၁-ခု ၄-၅၈-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၄-တေ ပုညဒဿနော ဝီရော (သီ)

၂-သာသတိ (သီ)

၃-ဗန္ဓုမတိံ (သီ)

၅-မုနိ (သီ)

သက္ကာ ထေဝေ^၁ ကုသဂ္ဂေန၊ ပမေတုံ သာဂရုတ္တမေ^၂။
 န တွေဝ တဝ သဗ္ဗညု၊ ဉာဏံ သက္ကာ ပမေတဝေ။
 တုလဒဏ္ဍေ ဌပေတွာန၊ မဟိ^၃ သက္ကာ မရေတဝေ^၄။
 နတွေဝ တဝ ပညာယ၊ ပမာဏမတ္ထိ စက္ခမ။
 အာကာသော မိနိတုံ သက္ကာ၊ ရဇ္ဇုယာ အင်္ဂလေန ဝါ။
 နတွေဝ တဝ သဗ္ဗညု၊ သီလံ သက္ကာ ပမေတဝေ။
 မဟာသမုဒ္ဒေ ဥဒကံ၊ အာကာသော စ ဝသုန္ဓရာ။
 ပရိမေယျာနိ တောနိ၊ အပ္ပမေယျာသိ စက္ခမ။
 ဆဟိ ဂါထာဟိ သဗ္ဗညု၊ ကိတ္တယိတွာ မဟာယသံ။
 အဇ္ဇလိ^၅ ပဂ္ဂဟေတွာန၊ တုဏှိ အဋ္ဌာသဟံ တဒါ။
 ယံ ဝဒန္တိ သုမေဓောတိ၊ ဘူရိပညံ သုမေဓသံ။
 ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတွာ၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။
 ယော မေ ဉာဏံ ပကိတ္တေသိ၊ ဝိပ္ပသန္ဓေန စေတသာ။
 တမဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏာထ မမ ဘာသတော။
 သတ္တသတ္တတိ ကပ္ပါနိ၊ ဒေဝလောကေ ရဗိဿတိ။
 သဟဿက္ခတ္ထု^၆ ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇံ ကရိဿတိ။
 အနေကသတက္ခတ္ထု^၇၊ စက္ကဝတ္တိ ဘဝိဿတိ။
 ပဒေသရဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသဒ္ဓိယံ။
 ဒေဝဘူတော မနုဿော ဝါ၊ ပုညကမ္မသမာဟိတော။
 အနုနမနသင်္ကပ္ပေါ၊ တိက္ခပညော ဘဝိဿတိ။
 တိ^၈သကပ္ပသဟဿမိ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
 ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
 အဂါရာ အဘိနိက္ခမ္မ၊ ပဗ္ဗဇိဿတိ^၉ကိဉ္ဇနော။
 ဇာတိယာ သတ္တဝသေေန၊ အရဟတ္တံ ဖုသိဿတိ။
 ယတော သရာမိ အတ္တာနံ၊ ယတော ပတ္တောသ္မိ သာသနံ။
 ဧတ္တန္တရေ န ဇာနာမိ၊ စေတနံ အမနောရမံ။

သံသရိတွာ ဘဝေ သဗ္ဗေ၊ သမ္ပတ္တာနဘဝိံ အဟံ။
 ဘောဂေ မေ ဦနတာ နတ္ထိ၊ ဖလံ ဉာဏဿ ထောမနေ။
 တိယဂ္ဂိ^၁ နိဗ္ဗုတာ မယံ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။
 သဗ္ဗာသဝါ ပရိက္ခိဏာ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနတ္တဝေါ။
 တိံသကပ္ပသဟဿမ္ပိ၊ ယံ ဉာဏမထဝိံ အဟံ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလံ ဉာဏဿ ထောမနေ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

သော အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုပဋိပါဋိယာ
 အနုဿရန္တော ယာဝ အသညဘဝေ အစိတ္တကပဋိသန္တိ၊ တာဝ အဒ္ဓသ။
 တတော ပဉ္စ ကပ္ပသတာနိ စိတ္တပဝတ္တိံ အဒိသ္မာ အဝသာနေဝ^၂ ဒိသ္မာ
 “ကိမေတ”န္တိ အာဝဇ္ဇေန္တော နယဝသေန “အသညဘဝေါဘဝိဿတိ”တိ နိဋ္ဌံ
 အဂမာသိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အသညသတ္တာ နာမ ဒီဃာ-
 ယုကာ ဒေဝါ၊ တတော စုတော သောဘိတော ဣဂူပပန္နော၊ သော ဧတံ ဘဝံ
 ဇာနာတိ၊ သောဘိတော အနုဿရတိ”တိ^၃။ ဧဝံ နယဝသေန အနုဿရန္တဿ^၄
 အနုဿရဏကောသလံ ဒိသ္မာ သတ္တာ ထေရံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရန္တာနံ
 အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ တတော ဧဝ စာယံ အာယသ္မာ သဝိသေသံ အတ္တနော
 ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ တဿ စ ပစ္စယဘူတံ ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ
 သောမနဿဇာတော တဒတ္ထဒီပနံ ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တော—

၁၆၅။ “သတိမာ ပညဝါ ဘိက္ခု၊ အာရဒ္ဓဗလဝီရိယော။
 ပဉ္စ ကပ္ပသတာနာဟံ၊ ဧကရတ္ထိံ အနုဿရိ”။

၁၆၆။ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ၊ သတ္တ အဋ္ဌ စ ဘာဝယံ။
 ပဉ္စ ကပ္ပသတာနာဟံ၊ ဧကရတ္ထိံ အနုဿရိ”န္တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ သတိမာတိ သယံ သမုဒါဂမနသမ္ပန္နာယ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာပါရိ-
 ပူရိယာ သတိဝေပုလ္လပုတ္တိယာ စ သတိမာ။ ပညဝါတိ ဆဋ္ဌဘိညာပါရိ-
 ပူရိယာ ပညာဝေပုလ္လပုတ္တိယာ စ ပညဝါ။ ဘိန္တကိလေသတာယ ဘိက္ခု။

၁-တိပိဓေါ (သိ)

၃-ဝိ ၁-၁၅၀-ပိဋေ အတ္တတော သမာနံ။

၂-အဝသာနေ စ (သီ၊ဇု)

၄-အနုဿရန္တော (သိ)

သဒ္ဓါဒိဗလာနဉ္စေဝ စတုဗ္ဗိဓသမ္ပပ္ပဓာနဝိရိယဿ စ သံသိဒ္ဓိပါရိပုရိယာ အာရဇ္ဇ-
ဗလဝီရိယော။ သဒ္ဓါဒိန္နံ ဟေတ္တ ဗလဂ္ဂဟဏေန ဂဟဏံ သတိပိ သတိအာဒိန္နံ
ဗလဘာဝေ၊ ယထာ “ဂေါဗလိဗဒ္ဓါပုညဉာဏသမ္ဘာရာ”တိ^၁။ ပဉ္စ ကပ္ပသတာ-
နာဟံ၊ ကေရတ္တိ^၂ အနုဿရိန္တိ ကေရတ္တိ^၃ ဝိယ အနုဿရိ^၄။ ဝိယ-သဒ္ဓေါ ဟိ
ဣဓ လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌော၊ ဧတေန ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏေ^၅ အတ္တနော ဉာဏ-
ဝသီဘာဝံ ဒီပေတိ။

ဣဒါနိ ယာယ ပဋိပတ္တိယာ အတ္တနော သတိမန္တာဒိဘာဝေါ သာတိသယံ
ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏန္တ သိဒ္ဓိံ၊ တံ ဒဿေတုံ “စက္ကာရော”တိအာဒိနာ ဒုတိယံ
ဂါထမာဟ။ တတ္ထ စက္ကာရော သတိပဋ္ဌာနေတိ ကာယာနုပဿနာဒိကေ
အတ္တနော ဝိသယဘေဒေန စတုဗ္ဗိဓေ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကေ
သတိသင်္ခါတေ သတိပဋ္ဌာနေ။ သတ္တာတိ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ။ အဋ္ဌာတိ အဋ္ဌ
မဂ္ဂင်္ဂါနိ။ သတိပဋ္ဌာနေသု ဟိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတစိတ္တဿ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘာဝနာ-
ပါရိပုရိ^၆ ဂတာ ဧဝ ဟောန္တိ၊ တထာ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။
တေနာဟ ဓမ္မသေနာပတိ “စတုသု သတိပဋ္ဌာနေသု သုပ္ပတိဋ္ဌိတစိတ္တာ”^၇ သတ္တ
ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ယထာဘူတံ ဘာဝေတွာ”တိအာဒိဟိ^၈၊ သတ္တကောဋ္ဌာသိကေသု
သတ္တတိ^၉သာယ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မေသု ဧကသ္မိ^{၁၀} ကောဋ္ဌာသေ ဘာဝနာ-
ပါရိပုရိ^{၁၁} ဂစ္ဆန္တေ ဣတရေ အဂစ္ဆန္တာ နာမ နတ္ထိတိ^{၁၂}။ ဘာဝယန္တိ ဘာဝနာ-
ဟေတု။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ^{၁၃}။

သောဘိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဝလ္လိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယံ ကိစ္စံ ဒဋ္ဌဝီရိယေနာတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ဝလ္လိယတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၁ အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ
တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော သုမေဓဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဗြာဟ္မဏ-
ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဝိဇ္ဇာသိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိ^၂ ဂတော အသီတိ-
ကောဋ္ဌိဝိဘဝံ ပဟာယ တာပသပဗ္ဗန္တံ ပဗ္ဗေတိတွာ ပဗ္ဗတပါဒေ အရညာယတနေ
ဧကိဿာ နဒိယာ တိရေ အဿမံ ကာရေတွာ ဝိဟရန္တော အတ္တနော
အနုဂ္ဂဏှနတ္ထံ ဥပဂတံ သတ္တာရံ ဒိသ္မာ ပသန္တမာနသော အဇိနစမ္ပံ ပဏ္ဍိတွာ

၁-ဉာဏသမ္ဘာရာတိ စ(က)

၂-ဉာဏေန(သိ)

၃-ပတိဋ္ဌိတစိတ္တာ(က)

၄-ဒီ ၃-ဂု-ပိဋ္ဌေ။

၅-အနာဂစ္ဆန္တာ န အတ္တိ(က)

၆-ဥတ္တာနမေဝ(သီ၊ဣ)

အဒါသိ။ တတ္ထ နိသိန္တံ ဘဂဝန္တံ ပုပ္ဖေဟိ စ စန္ဒနေန စ ပူဇေတွာ အဗ္ဗဇလာနိ
ဒတွာ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝန္တိ။ တဿ ဘဂဝါ နိသိန္တာသနသမ္ပတ္တိံ ပကာသေန္တော
အနုမောဒနံ ဝတွာ ပက္ကာမိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု
သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဝေသာလိယံ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
“ကဏ္ဍမိတ္တော”တိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော သတ္တု ဝေသာလိဂမနေ ဗုဒ္ဓါ-
နဘာဝံ ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ မဟာကစ္စာနတ္ထေရဿ ၂ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိ။ သော
မန္တပညော ဒန္တပရက္ကမော စ ဟုတွာ စိရံ ကာလံ ဝိညု သမ္ဗုဒ္ဓစာရိ
နိဿာယေဝ ဝသတိ။ ဘိက္ခု “ယထာ နာမ ဝလ္လိ ရုက္ခာဒိသု ကိဉ္စိ အနိဿာယ
ဝမ္ပိတုံ န သက္ကောတိ၊ ဝေမယမ္ပိ ကဉ္စိ ပဏှိတံ အနိဿာယ ဝမ္ပိတုံ န သက္ကော-
တိ”တိ ဝလ္လိယောက္ခေဝ သမုဒါစရိံသု။ အပရဘာဂေ ပန ဝေဏုဒတ္တတ္ထေရံ
ဥပသင်္ကမိတွာ တဿ ဩဝါဒေ ဌတွာ သတော သမ္ပဇာနော ဟုတွာ ဝိဟ-
ရန္တော ဉာဏဿ ပရိပါကံ ဂတတ္တာ ပဋိပတ္တိက္ကမံ^၁ ထေရံ ပုစ္ဆန္တော—

၁၆၇။ “ယံ ကိစ္စံ ဒဠ္ဍဝီရိယေန၊ ယံ ကိစ္စံ ဗောဇ္ဈမိစ္ဆတာ။
ကရိဿံ နာဝရဋ္ဌိဿံ^၂၊ ပဿ ဝီရိယံ ပရက္ကမံ။

၁၆၈။ တုဉ္စ မေ မဂ္ဂမက္ခာဟိ၊ အဉ္စသံ အမတောဂဓံ။
အဟံ မောနေန မောနိဿံ၊ ဂင်္ဂါသောတောဝ သာဂရ”န္တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ ယံ ကိစ္စံ ဒဠ္ဍဝီရိယေနာတိ ဒဠ္ဍေန ဝီရိယေန ထိရေန ပရက္က-
မေန၊ ဒဠ္ဍဝီရိယေန ဝါ ပုရိသဓောရယေန ယံ ကိစ္စံ ကာတဗ္ဗံ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။
ယံ ကိစ္စံ ဗောဇ္ဈမိစ္ဆတာတိ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ နိဗ္ဗာနမေဝ ဝါ ဗောဇ္ဈံ
ဗုဒ္ဓိတုံ ဣစ္ဆန္တေန ပဋိဝိဇ္ဈိတုကာမေန ယံ ကိစ္စံ ကရဏီယံ။ ကရိဿံ နာဝ-
ရဋ္ဌိဿန္တိ တမဟံ ဒါနိ ကရိဿံ န ဝိရာဓေသံ^၃၊ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇိဿာမိ။
ပဿ ဝီရိယံ ပရက္ကမန္တိ ယထာ ပဋိပဇ္ဇမာနေ ဓမ္မေ ဝိမိနာ^၄ ဤရဏတော?
“ဝီရိယံ”^၅၊ ပရံ ပရံ ဌာနံ^၆ အက္ကမနတော “ပရက္ကမော”တိ စ လဒ္ဓနာမံ သမ္ပာ-
ဝါယာမံ ပဿ န သဒ္ဓမေဝါတိ^၇ အတ္တနော ကတ္တုကာမတံ ဒဿေတိ။

၁-ဂဏ္ဍမိတ္တောတိ (သိ)

၂-ပဋိပတ္တိပရက္ကမံ (ဣ)

၃-န ဓမ္မေ ဝိရာဓေသံ (သိ)၊ န ဝိရာဓေသံ (က)

၄-ကရဏတော (သိ၊ ဣ)

၂-မဟာကစ္စာယနတ္ထေရဿ (သိ)

၄-နာဝရဋ္ဌိဿံ (သိ ဣ)

၆-တထာပဋိပဇ္ဇမာနင်္ဂမိနာ (သိ)

၈-ပဒဋ္ဌာနံ (သိ)

၉-ပဿ န သဒ္ဓမေဝါတိ (သိ)၊ ပဿ နံ တဒတ္တမေဝါတိ (က)

တွဉ္ဇာတိ ကမ္မဋ္ဌာနဒါယကံ ကလျာဏမိတ္တံ အာလပတိ။ မေတိ မယံ။ မဂ္ဂ-
မက္ခာဟိတိ အရိယမဂ္ဂံ ကထေဟိ။ လောကုတ္တရမဂ္ဂသမ္မာပကံ စတုသစ္စကမ္မ-
ဋ္ဌာနံ ကထေဟိတိ အတ္ထော။ အဇ္ဇသန္တိ ဥဇုကံ မဇ္ဈိမပဋိပဒါဘာဝေန
အန္တဒ္ဓယဿ အနုပဂမနတော။ အမတေ နိဗ္ဗာနေ သမ္မာပကဘာဝေန ပတိဋ္ဌိ-
တတ္တာ အမတောဂဓံ။ မောနေနာတိ ဉာဏေန မဂ္ဂပညာယံ။ မောနိဿန္တိ
ဇာနိဿံ နိဗ္ဗာနံ ပဋိဝိဇ္ဈိဿံ ပါပုဏိဿံ။ ဂင်္ဂါသောတောဝ သာဂရန္တိ
ယထာ ဂင်္ဂါယ သောတော သာဂရံ သမုဒ္ဒံ အဝိရဇ္ဈန္တော၊ ကေသတော
ဩဂါဟတိ။ ဧဝံ “အဟံ ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုယုဇ္ဈန္တော မဂ္ဂဉာဏေန နိဗ္ဗာနံ အဓိ-
ဂမိဿာမိ၊ တသ္မာ တံ ကမ္မဋ္ဌာနံ မေ အာစိက္ခတော”တိ ထေရံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ယာစိ။

တံ သုတွာဝေဏုဒတ္တတ္ထေရော တဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ အဒါသိ။ သောပိ ကမ္မဋ္ဌာနံ
အနုယုဇ္ဈန္တော နစိရဿေဝ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“ပဉ္စကာမဂုဏေ ဟိတွာ၊ ပိယရူပေ မနောရမေ။
အသီတိ ကောဋိယော ဟိတွာ၊ ပဗ္ဗဇိ အနဂါရိယံ။
ပဗ္ဗဇိတွာန ကာယေန၊ ပါပကမ္မံ ဝိဝဇ္ဇယိ။
ဝစီဒုစ္စရိတံ ဟိတွာ၊ နဒီကူလေ ဝသာမဟံ။
ဧကကံ မံ ဝိဟရန္တံ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌော ဥပါဂမိ။
နာဟံ ဇာနာမိ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ အကာသိ ပဋိသန္တာရံ။
ကရိတွာ ပဋိသန္တာရံ၊ နာမဂေါတ္တမပုစ္ဆဟံ။
ဒေဝတာနုသိ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ အဒု သက္ကော ပုရိန္ဒဒေါ။
ကော ဝါ တံ ကဿ ဝါ ပုတ္တော၊ မဟာဗြဟ္မာ ဣဓာဂတော။
ဝိရောစေသိ ဒိသာ သဗ္ဗာ၊ ဥဒယံ သူရိယော ယထာ။
သဟဿာရာနိ စက္ကာနိ၊ ပါဒေ ဒိဿန္တိ မာရိသ။
ကော ဝါ တံ ကဿ ဝါ ပုတ္တော၊ ကထံ ဇာနေမု တံ မယံ။
နာမဂေါတ္တံ ပဝေဒေဟိ၊ သံသယံ အပနေဟိ မေ။
နမိ ဒေဝေါ န ဂန္ဓဗ္ဗော၊ နမိ သက္ကော ပုရိန္ဒဒေါ။
ဗြဟ္မာဘာဝေါ စ မေ နတ္ထိ၊ ဧတေသံ ဥတ္တမော အဟံ။
အတိတော ဝိသယံ တေသံ၊ ဒါလယိ ကာမဗန္ဓနံ။

သဗ္ဗေ ကိလေသေ ဈာပေတွာ၊ ပတ္တော သမ္မောမိမုတ္တမံ။
 တဿ ဝါစံ သုဏိတွာဟံ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဟ္မိ။
 ယဒိ ဗုဒ္ဓေါသိ သဗ္ဗညူ၊ နိသီဒ တံ မဟာမုနေ။
 တမဟံ ပူဇယိဿာမိ၊ ဒုက္ခဿန္တကရော တုဝံ။
 ပတ္ထရိတွာဇိနစမ္ပံ၊ အဒါသိ သတ္ထုနော အဟံ။
 နိသီဒိ တတ္ထ ဘဂဝါ၊ သီဟောဝ ဂိရိဂပ္ပရေ။
 ဒိပ္ပံ ပဗ္ဗတမာရုယု၊ အမ္ဘဿ ဖလမဂ္ဂဟိ။
 သာလကလျာဏိကံ ပုပ္ဖံ၊ စန္ဒနန္ဒ မဟာရဟံ။
 ဒိပ္ပံ ပဂ္ဂယု တံ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဥပေတွာ လောကနာယကံ။
 ဖလံ ဗုဒ္ဓဿ ဒတွာန၊ သာလပုပ္ဖမပူဇယိ။
 စန္ဒနံ အနုလိမ္ပိတွာ၊ အဝန္တိ သတ္ထုနော အဟံ။
 ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ဝိပုလာယ စ ဝိတိယာ။
 အဇိနမ္ပိ နိသီဒိတွာ၊ သုမေဓော လောကနာယကော။
 မမ ကမ္ပံ ပကိတ္တေသိ၊ ဟာသယန္တော မမံ တဒါ။
 ဣမိနာ ဖလဒါနေန၊ ဂန္ဓမာလေဟိ စူဘယံ။
 ပဉ္စဝိသေ ကပ္ပသတေ၊ ဒေဝလောကေ ရမိဿတိ။
 အနုနမနသင်္ကပ္ပေါ၊ ဝသဝတ္တိ ဘဝိဿတိ။
 ဆဇ္ဇိသတိကပ္ပသတေ၊ မနုဿတ္တံ ဂမိဿတိ။
 ဘဝိဿတိ စက္ကဝတ္တိ၊ စာတုရန္တော မဟိဒ္ဓိကော။
 ဝေဘာရံ နာမ နဂရံ၊ ဝိဿကဓမ္မေန မာပိတံ။
 ဟေဿတိ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏံ၊ နာနာရတနံဘူသိတံ။
 ဧတေနော ဥပါယေန၊ သံသရိဿတိ သော ဘဝေ။
 သဗ္ဗတ္ထ ပူဇိတော ဟုတွာ၊ ဒေဝတ္ထေ အထ မာနုသေ။
 ပစ္ဆိမေ ဘဝေ သမ္ပတ္တေ၊ ဗြဟ္မဗန္ဓု ဘဝိဿတိ။
 အဂါရာ အဘိနိက္ခမ္ပ၊ အနဂါရိ ဘဝိဿတိ။
 အဘိညာပါရဂူ ဟုတွာ၊ နိဗ္ဗာယိဿတိနာသဝေါ။

ဣဒံ ဝတွာန သမ္ပုဋ္ဌေါ၊ သုမေဓော လောကနာယကော။
 မမ နိဇ္ဈာယမာနဿ၊ ပက္ကာမိ အနိလဉ္စသေ။
 ဝိတေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိဓိဟိ စ။
 ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂစ္ဆဟံ။
 တုသိတတော စဝိတွာန၊ နိဗ္ဗတ္တိံ မာတုကုစ္ဆိယံ။
 ဘောဂေ မေ ဦနတာ နတ္ထိ၊ ယမိ ဂစ္ဆေ ဝသာမဟံ။
 မာတုကုစ္ဆိဂတေ မယိ၊ အနုပါနဉ္စ ဘောဇနံ။
 မာတုယာ မမ ဆန္နေန၊ နိဗ္ဗတ္တိတိ ယဒိစ္ဆကံ။
 ဇာတိယာ ပဉ္စဝဿေန၊ ပဗ္ဗဇိံ အနဂါရိယံ။
 ဩရောပိတမိ ကေသမိ၊ အရဟတ္တမပါပုဏိံ။
 ပုဗ္ဗကမ္မံ ဂဝေသန္တော၊ ဩရေန နာဒ္ဒသံ အဟံ။
 တိံသကပ္ပသဟဿမိ၊ မမ ကမ္မမနုဿရိံ။
 နမော တေ ပုရိသာဇည၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
 တဝ သာသနမာဂမ္မ၊ ပတ္တောမိ အစလံ ပဒံ။
 တိံသကပ္ပသဟဿမိ၊ ယံ ဗုဒ္ဓမဘိပူဇယိံ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အညံ ဗျာကရောန္တော ထေရော ဣမာယေဝ ဂါထာ
 အဘာသိတိ။

ဝလိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဝိတသောကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ကေသေ မေ ဩလိခိဿန္တိတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ဝိတ-
 သောကတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော
 တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော ကာလေ
 မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ မြာဟ္မဏာနံ ဝိဇ္ဇာသိပ္ပေသု နိဗ္ဗတ္တိံ ဂတော ကာမေ

ပဟာယ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ မဟတာ ဣသိဂဏေန ပရိဂုတော အရညေ
ဝသန္တော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ် သုတွာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော “ဥဒုဗ္ဗရပုပ္ဖသဒိသာ ဒုလ္လဘဒဿနာ
ဗုဒ္ဓါ” ဘဂဝန္တော၊ ဣဒါနေဝ ဥပဂန္တဗ္ဗာ”တိ မဟတိယာ ပရိသာယ သဒ္ဓိံ
သတ္တာရံ ဒဋ္ဌံ၊ ဂစ္ဆန္တော ဒိယစုယောဇနေ သေသေ ဗျာဓိကော ဟုတွာ ဗုဒ္ဓ-
ဂတာယ သညာယ ၂ ကာလင်္ကတော ဒေဝေသု ၃ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ၄ အပရာပရံ ဒေဝ-
မနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ အဋ္ဌာရသဝဿာဓိကာနံ ဦးနှံ ဝဿ-
သတာနံ မတ္တကေ ဓမ္မာသောကရညော ကနိဋ္ဌဘာတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ
ဝီတသောကောတိ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ခတ္တိယကုမာရေဟိ
သိက္ခိတဗ္ဗဝိဇ္ဇာသိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိံ ဂတော ဂိရိဒတ္တတ္ထေရံ နိဿာယ ဂိဟိ-
ဘူတော သုတ္တန္တပိဋကေ အဘိဓမ္မပိဋကေ စ ဝိသာရဒေါ ဟုတွာ ဧကဒိဝသံ
မဿကမ္မသမယေ ကပ္ပကဿ ဟတ္ထတော အာဒါသံ ဂဟေတွာ ကာယံ
ဩလောကေန္တော ဝလိတပလိတာဒိနိ ဝိသွာ သဇ္ဇာတသံဝေဂေါ ဝိပဿနာယ
စိတ္တံ ဩတာရေတွာ ဘာဝနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ တသ္မိံယေဝ အာသနေ
သောတာပန္နော ဟုတွာ ဂိရိဒတ္တတ္ထေရဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ န စိရဿေဝ
အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“အဇ္ဈာယကော မန္တဓရော၊ တိဏ္ဍံ ဝေဒါန ပါရဂူ။

လက္ခဏေ ဣတိဟာသေ စ၊ သနိဗ္ဗဏ္ဍုသကေဋ္ဌဘေ။

နဒိသောတပဋိဘာဂါ၊ သိဿာ အာယန္တိ မေ တဒါ။

တေသာဟံ မန္တေ ဝါစေမိ၊ ရတ္တိန္ဒြိဝမတန္တိတော။

သိဒ္ဓတ္ထော နာမ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိ တာဝဒေ။

တမန္တကာရံ နာသေတွာ၊ ဣဏာလောကံ ပဝတ္တယိ။

မမ အညတရော သိဿော၊ သိဿာနံ သော ကထေသိ မေ။

သုတွာန တေ ဧတမတ္ထံ၊ အာရောစေသုံ မမံ တဒါ။

ဗုဒ္ဓေါ လောကေ သမုပ္ပန္နော၊ သမ္ဗညူ လောကနာယကော။

တဿာနုဝတ္တတိ ဇနော၊ လာဘော အမှံ န ဝိဇ္ဇတိ။

အဓိစ္စုပ္ပတ္တိကာ ဗုဒ္ဓါ၊ စက္ခုမန္တော မဟာယသာ။

ယန္တုနာဟံ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ၊ ပဿေယျ လောကနာယကံ။

၁-ဗုဒ္ဓါ နာမ (သိ)

၃-ဒေဝလောကေသု (သိ)

၅-ဝလိတပလိတာနိ (ဣ၊ က)

၂-သတိယာ (သိ)

၄-ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ (ဣ)

၆-ခု ၄-၅၅-ပိဋ္ဌာဒိသု။

အဇိနံ မေ ဂဟေတွာန၊ ဝါကစီရံ ကမဏ္ဍလုံ။
 အဿမာ အဘိနိက္ခမ္မ၊ သိဿေ အာမန္တယိံ အဟံ။
 ဩဒုမ္မရိကပုပ္ဖံ၊ စန္ဒမိ သသကံ ယထာ။
 ဝါယသာနံ ယထာ ခီရံ၊ ဒုလ္လဘော လောကနာယကော။
 ဗုဒ္ဓေါ လောကမိ ဥပ္ပန္နော၊ မနုဿတ္တမိ ဒုလ္လဘံ။
 ဥဘောသု ဝိဇ္ဇမာနေသု၊ သဝနဉ္စ သုဒုလ္လဘံ။
 ဗုဒ္ဓေါ လောကေ သမုပ္ပန္နော၊ စက္ခု လစ္ဆာမ နော ဘဝံ။
 ဧထ သဗ္ဗေ ဂမိဿာမ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသန္တိကံ။
 ကမဏ္ဍလုဓရာ သဗ္ဗေ၊ ခရာဇိနနိဝါသိနော။
 တေ ဇဋ္ဌာဘာရဘရိတာ၊ နိက္ခမုံ ဝိပိနာ တဒါ။
 ယုဂမတ္တံ ပေက္ခမာနာ၊ ဥတ္တမတ္တံ ဂဝေသိနော။
 အာသတ္တိဒေါသရဟိတာ၊ အသမ္ဘိတာဝ ကေသရိ။
 အပ္ပကိစ္စာ အလောလုပ္ပါ၊ နိပကာ သန္တုတ္တိနော။
 ဥဇ္ဈာယ စရမာနာ တေ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌမုပါဂမုံ။
 ဒိယဗုဒ္ဓောဇနော သေသေ၊ ဗျာမိ မေ ဥပပဇ္ဇေထ။
 ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ သရိတွာန၊ တတ္ထ ကာလင်္ကတော အဟံ။
 စတုန္တုရတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ သညမလဘိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓသညာယိဒိ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အညံ ဗျာကရောန္တော—

၁၆၉။ “ကေသေ မေ ဩလိဒိဿ’န္တိ၊ ကပ္ပကော ဥပသင်္ကမိ။
 တတော အာဒါသမာဒါယ၊ သရိရံ ပစ္စဝေက္ခိသံ။

၁၇၀။ တုစ္ဆော ကာယော အဒိဿိတ္ထ၊ အန္တကာရေ တမော ဗျဂါ၂။
 သဗ္ဗေ စောဋ္ဌာ သမုတ္တိန္တာ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနတ္တဝေါ”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ ကေသေ မေ ဩလိဒိဿန္တိ၊ ကပ္ပကော ဥပသင်္ကမီတိ ဂိဟိကာလေ မဿုကမ္မသမယေ “မမ ကေသေ ဩလိဒိဿံ ကပ္ပေမီ”တိ ကေသာဒိနံ ဆေဒနာဒိဝသေန ကပ္ပနတော ကပ္ပကော နှာပိတော မံ ဥပဂစ္ဆိ။ တတောတိ ကပ္ပကတော^၁။ သရီရံ ပစ္စဝေက္ခိသန္တိ သဗ္ဗကာယိကေ အာဒါသေ ပလိတ-ဝလိတမုခနိမိတ္တာဒိဒဿနမုခေန “အဘိဘူတော ဝတ ဇရာယ မေ ကာယော”တိ ဇရာဘိဘူတံ အတ္တနော သရီရံ ပစ္စဝေက္ခိ။ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခတော စ တုန္တော ကာယော အဒိဿိတ္ထ နိစ္စရဝသုခသဘာဝါဒီဟိ^၂ ရိတ္တော ဟုတွာ မေ ကာယော အဒိဿထ ပညာယိ။ ကသ္မာ? အန္တကာရေ တမော ဗျဂါယေန အယောနိသောမနသိကာရသင်္ခါတေန တမသာ အတ္တနော ကာယေ အန္တဂတာ? ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ အသုဘာဒိသဘာဝံ အပဿန္တာ အဝိဇ္ဇမာနံ သုဘာဒိ-အာကာရံ ဂဏှန္တိ၊ တသ္မိံ အန္တကာရေ အန္တကရဏဋ္ဌာနေ ကာယေ ယောနိ-သောမနသိကာရသင်္ခါတေန^၃ ဉာဏာလောကေန အဝိဇ္ဇာတမော ဝိဂတော၊ တတော ဧဝံ သဗ္ဗေ စောဋ္ဌာ သမုန္တိန္တာ စောရာ ဝိယ^၄ ကုသလဘဏ္ဍ-စ္ဆေဒနတော၊ သာမူဟိ အလာတဗ္ဗတော အသင်္ဂဟေတဗ္ဗတော သင်္ကာရ-ကုဋာဒိသု ဆဒ္ဓိတပိလောတိကဇဏှံ ဝိယ ဣဿရဇနေန အရိယဇနေန ဇီရုတ္တိတဗ္ဗတာယ စောဋ္ဌာ ဝိယာတိ ဝါ “စောဋ္ဌာ”တိ လဒ္ဓနာမာ ကိလေသာ သမုန္တိန္တာ။ အဂ္ဂမဂ္ဂေန သမုပ္ပါဋိတတ္တာ ဧဝံ စ နေသံနတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ()^၆ အာယတိံ ပုနဗ္ဗဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ နတ္ထိတိ။

ဝိတသောကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ပုဏ္ဏမာသတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စ နိဝရဏေ ဟိတွာတိအာဒိကာ အာယသ္မတော ပုဏ္ဏမာသတ္ထေ-ရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၁ အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော တိဿဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလ-ဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တရိ အရညေ ဝိဟရန္တေ ပံသုကုလစီဝရံ ဒုမသာခါယ လဂ္ဂေတွာ ဂန္ဓကုဋိံ ပဝိဋ္ဌေ ဓနဟတ္တော ဂဟနံ ပဝိဋ္ဌော သတ္တု ပံသုကုလံ ဒိသွာ ပသန္နမာနသော ဓနံ နိက္ခိပိတွာ ဗုဒ္ဓဂုဏေ

၁-တတော ကပ္ပေ ကတေ (သိ)

၂-အန္တကတာ (သိ)၊ အန္တဂတာ (ဣ၊က)

၃-စောဋ္ဌာ ဝိယ (ဣ၊က)

၂-နိစ္စရဝသုဘာဝါဒီဟိ (သိ)

၄-သမ္ဘဝေန (သိ၊ဣ)

၆-(အာယတိံ ပုနဗ္ဗဝေါ) (က)

အနုဿရိတွာ ပံသုကူလံ ဝဋ်။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု
သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ကုဋုမ္ဘိယကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ
ကိရ ဇာတဒိဝသေ တသ္မိံ ဂေဟေ သဗ္ဗဘာဇနာနိ သုဝဏ္ဏရတနမယေဟိ
မာသေဟိ ပရိပုဏ္ဏာနေဝ အဟေသံ။ တေနဿ ပုဏ္ဏမာသောတွေဝ နာမံ
အကံသု။ သော ဝယပ္ပတ္တော ဒါရပရိဂ္ဂဟံ ကတွာ ဧကသ္မိံ ပုတ္တေ ဥပ္ပန္နေ
သရာဝါသံ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတွာ ဂါမကာဝါသေ ဝသန္တော သဋ္ဌေန္တော ဝါယ-
မန္တော ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော—

“တိဿော နာမာသိ ဘဂဝါ၊ သယန္တု အဂ္ဂပုဂ္ဂလော။
ပံသုကူလံ ဌပေတွာန၊ ဝိဟာရံ ပါဝိသီ ဇိနော။
ဝိနတံ ဓနုမာဒါယ၊ ဘက္ခတ္တာယ စရိံ အဟံ၊။
မဏ္ဍလဂ္ဂံ ဂဟေတွာန၊ ကာနနံ ပါဝိသီ အဟံ။
တတ္ထဒ္ဓသံ ပံသုကူလံ၊ ဒုမဂ္ဂေ လဂ္ဂိတံ တဒါ။
စာပံ တတ္ထေဝ နိက္ခိပ္ပ၊ သိရေ ကတွာန အဉ္ဇလိံ။
ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ဝိပုလာယ စ ဝီတိယာ။
ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ သရိတွာန၊ ပံသုကူလံ အဝန္တဟံ။
ဒွေနဝုတေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ပံသုကူလမဝန္တဟံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဝန္တနာယ ဣဒံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ သာဝတ္ထိံ ဥပဂန္တော သတ္တာရံ ဝဋ်တွာ သုသာနေ
ဝသတိ၊ တဿ စ အစိရာဂတဿေဝ သတော? ပုတ္တော ကာလမကာသိ။
ဒါရကမာတာ ထေရဿ အာဂတဘာဝံ သုတွာ “မာ ဣဒံ အပုတ္တကံ
သာပတေယျံ ရာဇာနော ဟရေယျ။”န္တိ တံ ဥပ္ပဗ္ဗာဇေတုကာမာ မဟတာ
ပရိဝါရေန ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္တော ပဋိသန္တာရံ ကတွာ ပလောဘေတုံ
အာရဘိ။ ထေရော အတ္တနော ဝိတရာဂဘာဝဇာနာပနတ္ထိ အာကာသေ ဌတွာ
အတ္တနော ပဋိပတ္တိကိတ္တနမုခေန တဿာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော—

၁၇၁။ “ပဉ္စ နိဝရဏေ ဟိတွာ၊ ယောဂက္ခေမဿ ပတ္တိယာ။
ဓမ္မာဒါသံ ဂဟေတွာန၊ ဣဏဒဿနမတ္တနော။

၁၇၂။ ပစ္စဝေက္ခိံ ဣမံ ကာယံ၊ သဗ္ဗံ သန္တရဗာဟိရံ။
အဇ္ဈတ္တဉ္စ ဗဟိဒ္ဓါ စ၊ တုစ္ဆော ကာယော အဒိဿထာ”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ ပဉ္စ နိဝရဏေ ဟိတွာတိ ကာမစ္ဆန္တာဒိကေ ပဉ္စ နိဝရဏေ ပဟာယ
ဈာနာဓိဂမေန ဝိဒ္ဓိသေတွာ။ ယောဂက္ခေမဿ ပတ္တိယာတိ ကာမယောဂါဒိဟိ
စတူဟိ ယောဂေဟိ ခေမဿ အနုပဋ္ဌုတဿ နိဗ္ဗာနဿ အဓိဂမာယ။
ဓမ္မာဒါသန္တိ ဓမ္မဘူတံ အာဒါသံ။ ယထာ ဟိ အာဒါသော ဩလောကေန္တဿ
ရူပကာယေ ဂုဏာဂုဏံ အာဒိသေတိ^၁။ ဧဝံ ဝိပဿနာသင်္ခါတော ဓမ္မာနံ
သာမညဝိသေသာဝဓောနေတော ဉာဏဒဿနဘူတော ဓမ္မာဒါသော ဝိပ-
ဿန္တဿ ဝေါဒါနသံကိလေသဓမ္မဝိဘာဝနေန တပ္ပဟာနသာနေန စ ဝိသေ-
သတော နာမကာယေ ဂုဏံ အာဒိသေတိ။ တေနာဟ—

“ဓမ္မာဒါသံ ဂဟေတွာန၊ ဉာဏဒဿနမတ္တနော။
ပစ္စဝေက္ခိံ ဣမံ ကာယံ၊ သဗ္ဗံ သန္တရဗာဟိရံ”န္တိ

ဣမံ ကာယံ ဓမ္မသမူဟံ မမ အတ္တဘာဝံ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရယတနဘာဝတော
သန္တရဗာဟိရံသဗ္ဗံ အနဝသေသံ ဓမ္မာဒါသံ ဂဟေတွာ “အနိစ္စ”န္တိ “ဒုက္ခ”န္တိ
“အနတ္တ”တိပိ ပတိအဝေက္ခိံ ဉာဏစက္ခုနာ ပဿိ။ ဧဝံ ပဿတာ စ မယာ
အဇ္ဈတ္တဉ္စ ဗဟိဒ္ဓါ စာတိ^၂ အတ္တနော သန္တာနေ ပရသန္တာနေ စ တုစ္ဆော
ကာယော အဒိဿထ နိစ္စသာရာဒိဝိရဟိတော တုစ္ဆော ခန္ဓပဉ္စကသင်္ခါတော
အတ္တဘာဝကာယော ဉာဏစက္ခုနာ ယာထာဝတော အပဿိတ္ထ။ သကလမ္ဘိ
ဟိ ခန္ဓပဉ္စကံ “အဝိဇ္ဇာနိဂုတဿ ဘိက္ခဝေ ဗာလဿ တဏှာသံယုတ္တဿ
ဝေမယံ ကာယော သမုဒါဂတော”တိအာဒိသု? “ကာယော”တိ ဂုစ္စတိ။
“အဒိဿထာ”တိ စ ဣမိနာ ယဒေဝ ကာယေ^၃ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ တံ ဒိဋ္ဌံ၊ န ဒါနိဿ
ကိဋ္ဌိ^၄ မယာ ပဿိတဗ္ဗံ အတ္တိတိ ကတကိစ္စတံ ဒဿေန္တော အညံ ဗျာကာသိ။
ဧဝံ ထေရေ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ ပုရာဏဒုတိယိကာယ ဓမ္မံ ဒေသေတွာ တံ
သရဏေသု စ သီလေသု စ သမ္ပတိဋ္ဌာပေတွာ ဥယျောဇေသိ။

ပုဏ္ဏမာသတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-နန္ဒကတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယထာပိ ဘဒ္ဒေါ အာဇဉ္ဇောတိ အာယသ္မတော နန္ဒကတ္တေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
 ဘဝေ ပုညာနိ ကရောန္တော သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ပစ္စန္ဓဒေသေ
 ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဝိညှတံ ပတ္တော ဝနစာရိကော ဟုတွာ ဝိစရန္တော ဧကဒိဝသံ သတ္ထု၊
 စက်မနဋ္ဌာနံ ဒိသ္မာ ပဿန္တမိတ္တော ဝါလုကာ ဩကိရိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန
 ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ စမ္ပာယံ ဂဟပတ်ကုလေ
 နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ နန္ဒကောတိ နာမံ အကံသု။ ဇေဋ္ဌကဘာတာ ပနဿ
 ဘရတော နာမ။ တဿ ပုဗ္ဗယောဂေါ အနန္တရဝတ္ထုသ္မိံ အာပိ ဘဝိဿတိ။
 တေ ဥဘောပိ ဝိညှတံ ပတွာ အာယသ္မန္တံ သောဏံ ကောဠိဝိသံ ပဗ္ဗဇိတံ
 သုတွာ “သောဏောပိ နာမ တထာသုခုမာလော ပဗ္ဗဇိ၊ ကိမာ” ပန မယ”န္တိ
 ပဗ္ဗဇိံသု။ တေသု ဘရတော န စိရဿေဝ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ ဆဋ္ဌဘိညော
 အဟောသိ။ နန္ဒကော ပန ကိလေသာနံ ဗလဝဘာဝေန တာဝ ဝိပဿနံ
 ဥဿုက္ကာပေတုံ နာသက္ခိ၊ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောတိ ဧဝ။ အထဿ
 ဘရတတ္ထေရော အာသယံ ဥတွာ အဝဿယော ဘဝိတုကာမော တံ ပစ္ဆာ-
 သမဏံ ကတွာ ဝိဟာရတော နိက္ခမိတွာ မဂ္ဂသမီပေ နိသိန္တော ဝိပဿနာကထံ၊
 ကထေသိ။

တေန စ သမယေန သကဋ္ဌသတ္ထေ ဂစ္ဆန္တေ ဧကော သကဋ္ဌေ ယုတ္တော၊
 ဂေါဏော စိက္ခလ္လဋ္ဌာနေ၊ သကဋ္ဌံ ဥဒ္ဓရိတုံ အသက္ကောန္တော ပရိပတိ။ တတော
 နံ သတ္ထဝါဟော သကဋ္ဌာ မောစေတွာ တိဏဉ္စ ပါနိယဉ္စ ဒတွာ ပရိဿမံ
 အပနေတွာ ပုန ခုရေ ယောဇေသိ။ တတော ဂေါဏော ဝုပသန္တပရိဿမော
 လဒ္ဓဗလော တံ သကဋ္ဌံ စိက္ခလ္လဋ္ဌာနတော ဥဒ္ဓရိတွာ ထလေ ပတိဋ္ဌာပေသိ။
 အထ ဘရတတ္ထေရော နန္ဒကဿ “ပဿသိ နော တံ အာဝုသော နန္ဒက ဣမဿ
 ကမ္မ”န္တိ တံ နိဒဿေတွာ တေန “ပဿာမီ”တိ ဝုတ္တေ “ဣမမတ္ထံ သုဋ္ဌ၊
 ဥပဓာရေဟိ”တိ အာဟ။ ဣတရော “ယထာယံ ဂေါဏော ဝုပသန္တပရိဿမော
 ပက်ဋ္ဌာနတော ဘာရံ ဥဗ္ဗဟတိ၊ ဧဝံ မယာပိ သံသာရပက်တော အတ္တာ
 ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗော”တိ တမေဝါရမ္မဏံ ကတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော
 န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

၁-ကောလိဝိသံ (သိ၊ဣ)	၂-ဝိပဿနာယ ကထံ (သိ)	၃-နိယုတ္တော (သိ၊ဣ)
၄-စိက္ခလ္လာဝဋ္ဌေ ဌာနေ (ဣ)၊ စိက္ခလ္လကသဋ္ဌေ ဌာနေ (က)		၅-၃ ၄-၅၃-ပိဋ္ဌာဒိသု။

“မိဂလုဒ္ဓေါ ပုရေ အာသိံ၊ အရညေ ကာနနေ အဟံ။
ဝါတမိဂံ ဂဝေသန္တော၊ စက်မံ အဒ္ဓသံ အဟံ။

ဥစ္ဆရေန ပုလိနံ ဂယ၊ စက်မေ ဩကိရိံ အဟံ။
ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ သုဂတဿ သိရိမတော။

ကေတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ပုလိနံ ဩကိရိံ အဟံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ပုလိနဿ ဣဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယျံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ဇေဋ္ဌဘာတိကဿ ဘရတတ္ထေရဿ
သန္တိကေ အညံ ဗျာကရောက္ခော—

၁၇၃။ “ယထာပိ ဘဒ္ဒေါ အာဇညော၊ ခလိတွာ ပတိတိဋ္ဌတိ။
ဘိယျော လဒ္ဓါန သံဝေဂံ၊ အဒိနော ဝဟတေ ဓုရံ။

၁၇၄။ ဧဝံ ဒဿနသမ္ပန္တံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာဝကံ။
အာဇာနိယံ မံ ဓာရေထ၊ ပုတ္တံ ဗုဒ္ဓဿ ဩရသ”န္တိ—

ဂါထာဒ္ဓယံ အဘာသိ။

တတ္ထ ဘိယျော လဒ္ဓါန သံဝေဂံ၊ အဒိနော ဝဟတေ ဓုရန္တိ “မယျံ
ဇာတိဗလဝီရိယာနံ အနုနုစ္ဆရိကမေတံ” ယဒိဒံ အာဂတဿ ဘာရဿ အဝဟ-
န”န္တိ၂ သံဝေဂံ လဘိတွာ အဒိနော အဒိနမာနသော? အလိနစိတ္တော။
“အလိနော”တိ ဝါ ပါဌော၊ သော ဧဝံ အတ္ထော။ ဘိယျော? ပုနပ္ပုနံ
ဘိယျောသော မတ္တာယ အတ္တနော ဓုရံ ဘာရံ ဝဟတေ ဥဗ္ဗဟတိ။ သေသံ
ဟေဋ္ဌာ ရမဏီယဝိဟာရိတ္ထေရဿ ဂါထာဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တနယမေဝ။

နန္ဒကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အနုနုစ္ဆရိကမေတံ (က)

၃-အလိနမာနသော (သိ)

၂-အာဝဟနန္တိ (က)

၄-ဘိယျောတိ (သမ္ပတ္တ)

ဂ-ဘရတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဧဟိ နန္ဒက ဂစ္ဆာမာတိ အာယသ္မတော ဘရတတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယံ ကိရ အနောမဒဿိ သာ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလ-
 ဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ မနုညဒဿနံ ဗုဒ္ဓသုခ-
 သမ္ပဿံ ဥပါဟနဒ္ဓယံ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တော သတ္တာရံ စက်မန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္တ-
 မာနသော ဥပါဟနာ ဥပနာမေတွာ “အဘိရူဟတု ဘဂဝါ ဥပါဟနာ၊ ယံ မမ
 အဿ ဝိဇရတ္ထံ ဟိတာယ သုခါယာ”တိ အာဟ။ အဘိရူဟံ ဘဂဝါ တဿ
 အနဂ္ဂဏှနတ္ထံ ဥပါဟနာ။ သော တေန ပုညကမ္ပေန ဒေဝမနုဿေသု
 သံသရန္တော ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ စမ္မာနဂရေ ဂဟပတိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဘရ-
 တောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝိညုတံ ပတ္တော သောဏတ္ထေရဿ
 ပဗ္ဗဇိတဘာဝံ သုတ္တာ “သောဝိ နာမ ပဗ္ဗဇိ”တိ သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ ပဗ္ဗဇိတွာ
 ကတပုဗ္ဗကိစ္စော ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော န စိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော
 အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော—

“အနောမဒဿိ ဘဂဝါ၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။

ဒိဝါဝိဟာရာ နိက္ခမ္မ၊ ပထမာရူဟိ စက္ခုမာ။

ပါနမိ^၂ သုကတံ ဂယ၊ အဒ္ဓါနံ ပဋိပဇ္ဇဟံ။

တတ္ထဒ္ဓဿာသိ သမ္ပုဒ္ဓိ၊ ပတ္တိကံ စာရဒဿနံ။

သကံ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ၊ နိဟရိတွာန ပါနမိ။

ပါဒမူလေ ဌပေတွာန၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဟ္မိ။

အဘိရူဟ မဟာဝီရ၊ သုဂတိန္ဒ ဝိနာယက။

ဣတော ဖလံ လဘိဿာမိ၊ သော မေ အတ္ထော သမိဇ္ဈတု။

အနောမဒဿိ ဘဂဝါ၊ လောကဇေဋ္ဌော နရာသဘော။

ပါနမိ အဘိရူဟိတွာ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဟ္မိ။

ယော ပါနမိ မေ အဒါသိ၊ ပသန္တော သေဟိ ပါဏိဘိ။

တမဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏာထ မမ ဘာသတော။

ဗုဒ္ဓဿ ဂိရမညာယ၊ သဗ္ဗေ ဒေဝါ သမာဂတာ။

ဥဒဂ္ဂစိတ္တာ သုမနာ၊ ဝေဒဇာတာ ကတဉ္ဇလီ။

ပါနမိနံ^၁ ပဒါနေန၊ သုခိတောယံ ဘဝိဿတိ။

ပဉ္စပညာသက္ခတ္တု၊ ဒေဝရဇ္ဇံ ကရိဿတိ။

သဟဿက္ခတ္တု၊ ရာဇာ စ^၂၊ စက္ကဝတ္တိ ဘဝိဿတိ။

ပဒေသရဇ္ဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသဒ္ဓိယံ။

အပရိမေယျေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။

ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။

တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ၊ ဩရသော ဓမ္မနိမ္မိတော။

သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ နိဗ္ဗာယိဿတိနာသဝေါ။

ဒေဝလောကေ မနုဿေ ဝါ၊ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ ပုညဝါ။

ဒေဝယာနပဋိဘာဂံ၊ ယာနံ ပဋိလဘိဿတိ။

ပါသာဒေါ သိဝိကာ ဝယံ၊ ဟတ္ထိနော သမလင်္ကတာ။

ရဏာ ဝါဇညသံယုတ္တာ၊ သဒါ ပါတုဘဝန္တိ မေ။

အဂါရာ နိက္ခမန္တောပိ၊ ရထေန နိက္ခမိံ အဟံ။

ကေသေသု ဆိဇ္ဇမာနေသု၊ အရဟတ္တမပါပုဏိံ။

လာဘာ မယံ သုလဒ္ဓံ မေ၊ ဝါဏိဇ္ဇံ သုပ္ပယောဇိတံ။

ဒတွာန ပါနမိံ ကေ၊ ပတ္တောမိ အစလံ ပဒံ။

အပရိမေယျေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပါနမိမဒါသဟံ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ပါနမိဿ ဣဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ အတ္တနော ကနိဋ္ဌဘာတိကေန နန္ဒကတ္တေရေန
ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန အညာဗျာကရဏေ ကတေ “ဣဒါနိ နန္ဒကောပိ? အရဟာ
ဇာတော၊ ဟန္တ မယံ ဥဘောပိ သတ္တု သန္တိကံ ဂန္တာ ဝုသိတဗြဟ္မစရိယတံ
နိဝေဒေဿာမာ”တိ ဥပ္ပန္တံ ပရိဝိတက္ကံ နန္ဒကတ္တေရဿ ကထေန္တော—

၁၇၅။ “ဟေ နန္ဒက ဂစ္ဆာမ၊ ဥပဇ္ဈာယဿ သန္တိကံ။

သီဟနာဒံ နဒိဿာမ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ သမ္မုခါ။

၁၇၆။ ယာယ နော အနုကမ္မာယ၊ အမေ ပဗ္ဗာဇယိ မုနိ။

သော နော အတ္ထော အနုပ္ပတ္တော၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယော”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ နန္ဒကတိ အာလပနံ။ ဧတိတိ တဿ အတ္ထနော သန္တိကကရဏံ။
ဂစ္ဆာမာတိ တေန အတ္တနာ စ ကေဇ္ဈိ ကာတဗ္ဗကိရိယာဝစနံ။ ဥပဇ္ဈာ-
ယဿာတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဟိ သမန္တစက္ခုနာ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ စ
သတ္တာနံ အာသယာနုသယစရိတာဒိနံ ယထာဘူတဝိလောကနေန^၁ သဒေ-
ဝကဿ လောကဿ ဝဇ္ဇာဝဇ္ဇံ ဥပနိဇ္ဈာယတိတိ ဝိသေသတော ဥပဇ္ဈာ-
ယောတိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိ။ ယဒတ္ထံ ဂမနံ၊ တံ ဒဿေတုံ “သီဟနာဒံ
နဒိဿာမ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ သမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိ အာဟ။ ယထာဘူတဂုဏာဘိဗျာဟရ-
တာယ^၂ အဘိတနာဒဘာဝတော သီဟနာဒံ ဗုဒ္ဓဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ
တတော ဧဝ သဗ္ဗသတ္တုတ္တမတာယ သေဋ္ဌဿ၊ ဗုဒ္ဓါနံ ဝါ သာဝကဗုဒ္ဓါဒိနံ
သေဋ္ဌဿ သမ္ဗုဒ္ဓေါ ပုရတော နဒိဿာမာတိ အတ္ထော။

ယထာ ပန သီဟနာဒံ နဒိတုကာမော၊ တံ ဒဿေန္တော “ယာယာ”တိ
ဂါထမာဟ။ တတ္ထ ယာယာတိ ယဒတ္ထံ၊ ယာယာ^၃ ယဒတ္တာနုပ္ပတ္တိယာတိ အတ္ထော။
နောတိ အမှာကံ။ အနုကမ္မာယာတိ အနုဂ္ဂဏှနေန အမေ ဒွေဝိ ပဗ္ဗာဇယိ
ပဗ္ဗာဇေသိ။ မုနိတိ ဘဂဝါ။ သော နော အတ္ထော အနုပ္ပတ္တောတိ သော
အတ္ထော^၄ သဗ္ဗသံ သံယောဇနာနံ ခယဘူတံ အရဟတ္တဖလံ နော အမေဟိ
အနုပ္ပတ္တော၊ အဓိဂတောတိ အတ္ထော။

ဘရတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဘာရဒွါဇတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

နဒန္တိ ဧဝံ သပ္ပညာတိ အာယသ္မတော ဘာရဒွါဇတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိံ? အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကတိံသေ ကပ္ပေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
ဝိညှတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သုမနံ နာမ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ ဒိသ္မာ

၁-ယထာဘူတာဝလောကနေန (သိ)

၂-ယထာဘူတဗုဒ္ဓဂုဏာဘိဗျာဟရတာယ (သိ)

၃-ယဿ (သိ)

၄-သော သဒတ္ထော (ဣ)

ပသန္နမာနသော ပရိပက္ခံ^၁ ဝလ္လိကာရဖလံ အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန
ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ မြာဟ္မဏကုလေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဂေါတ္တနာမေန ဘာရဒွါဇော^၂တွေဝ ပညာယိတ္ထ။ သော
ဝယပ္ပတ္တော ဃရာဝါသံ ဝသန္တော ကေပုတ္တံ လဘိ။ တဿ “ကဏ္ဍဒိန္နော”^၃တိ
နာမံ အကာသိ။ တဿ ဝိညုတံ ပတ္တကာလေ “တတ အသုကဿ နာမ
အာစရိယဿ သန္တိကေ သိပ္ပံ သိက္ခိတွာ ဧဟိ”^၄တိ တံ တက္ကသီလံ ပေသေ-
သိ။ သော ဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ သတ္တု သာဝကံ အညတရံ မဟာထေရံ
ကလျာဏမိတ္တံ လဘိတွာ တဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗ-
ဇိတွာ ကတပုဗ္ဗကိစ္စော ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ
ပါပုဏိ။ တေန ပုတ္တံ အပဒါနော^၅—

“သုမနော နာမ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တက္ကရာယံ ဝသီ တဒါ။

ဝလ္လိကာရဖလံ ဂယျ၊ သယမ္ပုဿ အဒါသဟံ။

ကေတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။

ဗုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနသိဒ္ဓံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အထဿံ ဝိတာ ဘာရဒွါဇော ဝေဠုဝနေ ဝိဟရန္တံ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ
ဓမ္မံ သုတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ သစ္စာကာသိ။ အထ ပုတ္တော
သတ္တာရံ ဝဋ္ဋိတုံ ရာဇဂဟံ အာဂတော သတ္တု သန္တိကေ နိသိန္တံ ဝိတရံ ဒိသ္မာ
တုဠစိတ္တော “ဝိတာဝိ ခေါ မေ ပဗ္ဗဇိတော၊ ကိံ န ခေါ တေန^၆ ပဗ္ဗဇာ-
ကိစ္စံ မတ္ထကံ ပါပိတ”န္တိ ဝိမံသန္တော ဒိဏာသဝဘာဝံ ဥတွာ တံ သီဟနာဒံ
နဒါပေတုကာမော “သာရ ခေါ တုမေဟိ ကတံ ပဗ္ဗဇန္တေဟိ၊ ပဗ္ဗဇာကိစ္စံ ပန
မတ္ထကံ”^၇ ပါပိတ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ ဘာရဒွါဇော ပုတ္တဿ အဓိဂမံ ဒိပေန္တော—

၁၇၇။ “နဒန္တိ ဧဝံ သပ္ပညာ၊ သီဟာဝ ဂိရိဂပ္ပရေ။

ဝိရာ ဝိဇိတသင်္ဂါမာ၊ ဇေတွာ မာရံ သဝါဟနံ။

၁၇၈။ သတ္တာ စ ပရိစိတ္တော မေ၊ ဓမ္မော သံသော စ ပူဇိတော။

အဟဉ္စ ဝိတ္တော သုမနော၊ ပုတ္တံ ဒိသ္မာ အနာသဝ”န္တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ နဒန္တိတိ ယထာဘူစ္စရဏာ^၁ဘိဗျာဟာရဝသေန အဘိတနာဒံ နဒန္တိ
ဂဇ္ဇန္တိ။ ဇေန္တိ ဣဒါနိ ဝတ္တဗ္ဗာကာရဒဿနံ။ သပ္ပညာတိ အဂ္ဂမဂ္ဂပညာဓိဂမေန
သဗ္ဗပညာဓိဂမေန သဗ္ဗပညာဝေပုလ္လပ္ပတ္တာ။ ဝိရာတိ စတုဗ္ဗိသေဗ္ဗပ္ပဓာနဝိရိယ-
သမ္ပန္နတာယ ဝိရာ၊ တတော ဇေ အနဝသေသသံကိလေသပက္ခနိမ္မထနေန
သဝါဟနံ ကိလေသမာရုံ အဘိသင်္ခါရမာရုံ ဒေဝပုတ္တမာရဉ္စ ဇေတွာ^၂
သဗ္ဗသော ဝိဇိတသင်္ခါမာ နဒန္တိ သပ္ပညာတိ သမ္ပန္နော။

ဧဝံ ဝိဇေတဗ္ဗဝိဇယေန သီဟနာဒံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ အာရာဓေတဗ္ဗ-
သမာရာဓနေန ဣတ္ထိတဗ္ဗသိဒ္ဓိယာ စ တံ ဒဿေတုံ “သတ္တာ စ ပရိစိန္တော
မေ”တိ ဒုတိယံ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ သတ္တာ စ ပရိစိန္တော မေတိ မမ သတ္တာ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ယထာနုသိဋ္ဌံ ဩဝါဒါနုသာသနိကရဏေန^၃ မယာ ပရိ-
စိန္တော^၄ ဥပါသိတော၊ န ဓမ္မာဓိကရဏံ ဝိသောသိတောတိ အဓိပ္ပါယော။
ဓမ္မော သံဃော စ ပူဇိတောတိ နဝရိဓောပိ လောကုတ္တရဓမ္မော၊ ယထာ-
ပဋိပတ္တိယာဂတမဂ္ဂါနုပတ္တိယာ သီလဒိဋ္ဌိသာမညဂမနေန အရိယသံဃော စ
မယာ ပူဇိတော မာနိတော။ အဟဉ္စ ဝိက္ခော သုမနော၊ ပုတ္တံ ဒိသွာ အနာ-
သန္တိ မမ ပုတ္တံ အနာသဝံ သဗ္ဗသော ဝိဇာသဝံ ဒိသွာ ဒဿနဟေတု
အဟမ္ဘိ ဝိက္ခော နိရာမိသာယ ဝိတိယာ တုဋ္ဌော၊ တတောယေဝ နိရာမိသေန
သောမနဿေန သုမနော ဇာတောတိ အတ္ထော။

ဘာရဒွါဇတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ကဏ္ဍဒိန္နတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဥပါသိတာ သပ္ပုရိသတိ အာယသ္မတော ကဏ္ဍဒိန္နတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာဥပ္ပတ္တိံ^၁ အယမ္ဘိပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပညာနိ
ဥပစိနန္တော ဣတော စတုနဂုတေ ကပ္ပေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ
ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သောဘိတံ နဿ ပစ္စေကဗုဒ္ဓိံ ဒိသွာ ပသန္တစိတ္တော ပန္နာဂ-
ပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော
ဣမသ္မိံ^၂ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ကဏ္ဍဒိန္နောတိ လဒ္ဓ-
နာမော ဝယပ္ပတ္တော ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိယာ စောဒိယမာနော ဓမ္မသေနာပတိ^၃

၁-ယထာဘူစ္စရဏာ.... (သီ)
၂-ဩဝါဒါနုသာသနိပဋိကရဏာ (သီ)

၂-ဒေဝပုတ္တမာရုံ ဝိက္ခော (က)
၄-ပရိစိန္တော (သီ၊ဣ)

ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ
အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“သောဘိတော နာမ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ စိတ္တကုဋေ ဝသီ တဒါ။
ဂဟေတွာ ဂိရိပုန္ဓာဂံ၊ သယန္တံ အဘိပူဇယိ။
စတုန္တုရတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဗုဒ္ဓမဘိပူဇယိ ၂။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အညံ ဗျာကရောန္တော—

၁၇၉။ “ဥပါသိတာ သပ္ပုရိသာ၊ သုတာ ဓမ္မာ အဘိဏ္ဍေသော။
သုတွာန ပဋိပဋိဿံ၊ အဉ္ဇသံ အမတောဂဓံ။

၁၈၀။ ဘဝရာဂဟတဿ မေ သတော၊
ဘဝရာဂေါ ပုန မေ န ဝိဇ္ဇတိ။
န စာဟု န စ မေ ဘဝိဿတိ၊
န စ မေ ဧတရဟိ ဝိဇ္ဇတိ”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ ဥပါသိတာတိ ပရိစရိတာ ပဋိပတ္တိပယိရူပါသနာယ ပယိရူပါသိတာ ၃။
သပ္ပုရိသာတိ သန္တေဟိ သီလာဒိဂုဏေဟိ သမန္နာဂတာ ပုရိသာ၊ အရိယ-
ပုဂ္ဂလာ သာရိပုတ္တတ္ထေရာဒယော။ ဧတေန ပုရိမစက္ကဒ္ဓယသမ္ပတ္တိမတ္တနော
ဒဿေတိ။ န ဟိ ပတိရူပဒေသဝါသေန ဝိနာ သပ္ပုရိသုပနိဿယော သမ္ဘဝတိ။
သုတာ ဓမ္မာတိ သစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိပဋိသံယုတ္တဓမ္မာ သောတဒ္ဓါရာနုသာရေန
ဥပဓာရိတာ။ ဧတေန အတ္တနော ဗာဟုသစ္စံ ဒဿေန္တော ပစ္ဆိမစက္ကဒ္ဓယ-
သမ္ပတ္တိံ ဒဿေတိ။ အဘိဏ္ဍေသောတိ ဗဟုသော န ကာလေန ကာလံ ၄။
ဣဒဉ္စ ပဒံ “ဥပါသိတာ သပ္ပုရိသာ”တိ ဧတ္ထာပိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ သုတွာန ပဋိ-
ပဋိဿံ၊ အဉ္ဇသံ အမတောဂဓန္တိ တေ ဓမ္မေ သုတွာ တတ္ထ ဝုတ္တရူပါရူပဓမ္မေ
သလက္ခဏာဒိတော ပရိဂ္ဂဟေတွာ အနုက္ကမေန ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ
အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနပတိဋ္ဌံ တံသမ္ဗာပကံ ၅။ အဉ္ဇသံ အရိယံ အဋ္ဌဂီကံ မဂ္ဂံ
ပဋိပဋိံ ပါပုဏိ။

၁-၃ ၄-၅၁-ပိဋေ။ ၂-ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိ (သိ)
၄-ကာလေန ကာလံ (က)

၃-ပယုရူပါသနာယ ပယုရူပါသိတာ (သိ)
၅-နိဗ္ဗာနပတိဋ္ဌိတသမ္ဗာပကံ (က)

ဘဝရာဂဟတဿ မေ သတောတိ ဘဝရာဂေန ဘဝတဏှာယ အနာ-
ဒိမတိ သံသာရေ ဟတဿ ဥပဗ္ဗုတဿ မမ သတော သမာနဿ၊ အဂ္ဂ-
မဂ္ဂေန ဝါ ဟတဘဝရာဂဿ။ ဘဝရာဂေါ ပုန မေ န ဝိဇ္ဇတီတိ တတော
ဝေ ပုန ဣဒါနိ ဘဝရာဂေါ မေ နတ္ထိ။ န စာဟု န မေ ဘဝိဿတိ၊ န စ မေ
တေရဟိ ဝိဇ္ဇတီတိ ယဒိပိ ပုဗ္ဗေ ပုထုဇ္ဇနကာလေ သေက္ခကာလေ စ မေ
ဘဝရာဂေါ အဟောဒသိ၊ အဂ္ဂမဂ္ဂပ္ပတ္တိတော ပန ပဋ္ဌာယ န စာဟု န စ
အဟောသိ၊ အာယတိမ္ပိ န မေ ဘဝိဿတိ၊ တေရဟိ အရနာပိ န စ မေ
ဝိဇ္ဇတိ န စ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပဟိနောတိ^၁ အတ္ထော။ ဘဝရာဂဝစနေနေဝ စေတ္ထ
တဒေကဋ္ဌတာယ မာနာဒိနမ္ပိ အဘာဝေါ ပုတ္တောတိ^၂ သဗ္ဗသော ပရိက္ခိဏ-
ဘဝသံယောဇနတံ ဒဿေတိ။

ကဏ္ဍဒိန္နတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂ

၁-မိဂသီရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယတော အဟံ ပဗ္ဗဇိတောတိ အာယသ္မတော မိဂသီရတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ
တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ
မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ဒိသ္မာ
ပသန္တစိတ္တော ကုသဋ္ဌကံ^၃ အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု
သံသရန္တော ဣမသ္မိ^၄ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကောသလရဋ္ဌေ မြာဟ္မဏကုလေ ပဋိသန္ဓိ^၅
ဂဟေတွာ မိဂသီရနက္ခတ္တေန^၆၊ ဇာတတ္တာ မိဂသီရောတိ လဉ္ဇနာမော
ဝယပ္ပတ္တော မြာဟ္မဏာနံ ဝိဇ္ဇာသိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိ^၇ ဂတော ဆဝသီသမန္တံ နာမ
သိက္ခိ၊ ယံ ပရိဇေပ္ပေတွာ^၈ တိဝဿမတ္ထကေ မတာနမ္ပိ သီသံ နခေန အာကော-
ဋေတွာ “အယံ သတ္တော အသုကဋ္ဌာနေ နိဗ္ဗတ္တော”တိ ဇာနာတိ။

သော သရာဝါသံ အနိစ္ဆန္တော ပရိဗ္ဗာဇကပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ တံ ဝိဇ္ဇံ နိဿာယ
လောကေန^၉ သက္ကတော ဂရုကတော လာဘီ ဟုတွာ ဝိရေန္တော သာဝတ္ထိ^{၁၀}

၁-ပဟိနတ္တာ (ဣ၊က) ၂-ပုတ္တော ဟောတိ(သဗ္ဗတ္ထ) ၃-ကုလဋ္ဌကံ (ဣ)၊ ကုသဋ္ဌ(က)
၄-နက္ခတ္တေ (သီ၊ဣ၊က) ၅-ပရိဇေပ္ပေတွာ (သီ၊ဣ)၊ ပရိဇေပ္ပိတွာ(က) ၆-လောကေ (က)

ဥပဂတော သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တော အတ္တနော အာနဘာဝံ ပကာသေန္တော “အဟံ ဘော ဂေါတမ မတာနံ နိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနံ ဇာနာမီ”တိ ဝတော “ကထံ ပန တံ ဇာနာသီ”တိ ဝုတ္တေ “ဆဝသီသာနိ အာဟရာပေတွာ မန္တံ ပရိဇေပေတွာ နခေန သီသံ အာကောဋေန္တော နိရယာဒိကံ တေဟိ တေဟိ နိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနံ ဇာနာမီ”တိ ကထေသိ။ အထဿ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗုတဿ ဘိက္ခုနော သီသကပါလံ အာဟရာပေတွာ “ကထေဟိ တာဝ တဿ ဂတိံ၊ ယသိဒံ သီသကပါလ”န္တိ အာဟ။ သော တံ ကပါလံ မန္တံ ပရိဇေပေတွာ နခေန အာကောဋေတွာ နေဝ အန္တံ န ကောဋိံ ပဿတိ။ အထ သတ္ထာရာ “န သက္ကောသိ ပရိဗ္ဗာဇကော”တိ ဝုတ္တေ “ဥပပရိက္ခိဿာမိ တာဝါ”တိ ဝတော ပုနပ္ပုနံ ပရိဝတ္တေန္တောပိ န ပဿတေဝ။ ဗာဟိရကမန္တေန ဟိ ဒီဏာသဝဿ ဂတိံ ကထံ ဇာနိဿတိ။ အထဿ မတ္တကတော ကစ္ဆေဟိ စ သေဒေါ မုစ္စိ။ သော လဇ္ဇိတွာ တုဏှိဘူတော အဋ္ဌာသိ။ သတ္ထာ “ကိလမသိ ပရိဗ္ဗာဇကော”တိ အာဟ။ သော “အာမ ကိလမာမိ၊ န ဣဿ ဂတိံ ဇာနာမိ၊ တုမေ ပန ဇာနာထာ”တိ။ “အဟံ ဧတံ ဇာနာမိ၊ ဣတော ဥတ္တရိတရမ္ပိ ဇာနာမီ”တိ ဝတော “နိဗ္ဗာနံ ဂတော သော”တိ အာဟ။ ပရိဗ္ဗာဇကော “ဣမံ ဝိဇ္ဇံ မယံ ဒေထာ”တိ အာဟ။ “တေန ဟိ ပဗ္ဗဇာ”တိ ဝတော တံ ပဗ္ဗာဇေတွာ ပဌမံ သမထကမ္မဋ္ဌာနေ နိယောဇေတွာ ဈာနာဘိညာသု ပတိဋ္ဌိတဿ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ဥပဒိသိ။ သော ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“ကဿပဿ ဘဂဝတော၊ ဗြာဟ္မဏဿ ဝုသီမတော။
ပဿန္တိတ္တော သုမနော၊ ကုသဋ္ဌကမဒါသဟံ။

ဣမသ္မိံယေဝ ကပ္ပသ္မိံ၊ ကုသဋ္ဌကမဒါသဟံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ကုသဋ္ဌကသိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အညံ ဗျာကရောန္တော—

၁၈၁။ “ယတော အဟံ ပဗ္ဗဇိတော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿာသနေ။
ဝိမုစ္စမာနော ဥဂ္ဂစ္ဆိံ၊ ကာမဓာတုံ ဥပစွဂံ။

၁-တံ ကပါလမန္တံ (သီ၊ဇု)

၂-ဥပပရိက္ခိ ဝိ တာဝါတိ (ဇု)၊ ဥပပရိက္ခာမိ တာဝါတိ (က)

၅-ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနံ (သီ၊ဇု)

၂-နခေန သီသံ အာကောဋေန္တော (သီ၊ဇု)

၄-ဣတောပိ (ဇု)

၆-၃၄-၅၀-ဝိဋ္ဌာဒီသု။

၁၀၂။ မြဟ္မုနော ပေက္ခမာနဿ၊ တတော စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ မေ။
အကုပ္ပါ မေ ဝိမုတ္တိတိ၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယာ”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ ယတော အဟံ ပဗ္ဗဇိတော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနောတိ ယတော ပဘုတိ
အဟံ ပဗ္ဗဇိတော ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သာသနော၊ ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ။
ဝိမုစ္စမာနော ဥဂ္ဂန္တိန္တိ သံကိလေသပက္ခတော ပဋ္ဌမံတာဝ သမထဝိပဿနာဟိ
ဝိမုစ္စမာနော ဝေါဒါနဓမ္မသဝနေန ဥဋ္ဌဟိ” ၂။ ဧဝံ ဥဂ္ဂန္တန္တော? ကာမဓာတုံ
ဥပစ္စရံ အနာဂါမိမဂ္ဂေန အစ္စန္တမေဝ ကာမဓာတုံ အတိက္ကမိ”။

မြဟ္မုနော ပေက္ခမာနဿ၊ တတော စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ မေတိ သဒေဝကဿ
လောကဿ အဂ္ဂဘူတတ္တာ သေဋ္ဌဋ္ဌေန မြဟ္မုနော ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော
မဟာကရုဏာယောဂေန “အယံ ကုလပုတ္တော မမ သာသနောပဗ္ဗဇိတွာ ကထံ
န ခေါ ပဋိပဇ္ဇတိ”တိ ပေက္ခန္တဿ တတော အနာဂါမိမဂ္ဂါမိဂမတော ပစ္စာ
အဂ္ဂမဂ္ဂါမိဂမေန မမ စိတ္တံ သဗ္ဗသံကိလေသတော အစ္စန္တမေဝ မုစ္စိ”။ အကုပ္ပါ
မေ ဝိမုတ္တိတိ၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယာတိ တထာဝရဗျူဟာတော ဧဝံ သဗ္ဗေသံ
သံယောဇနာနံ ခယာ ပရိက္ခယာ ဣတိ ဧဝံ အကုပ္ပါ မေ ဝိမုတ္တိတိ အညံ
ဗျာကာသိ။

မိဂသိရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သိဝကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အနိစ္စာနိ ဂဟကာနိတိ အာယသ္မတော သိဝကတ္ထေရဿ” ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိ? အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ
ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ
ပတ္တော ဧကဒိဝသံ ဘဂဝန္တံ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ ပဿိတွာ ပသန္တမာနသော ပတ္တံ
အာဒါယ ကုမ္မာသဿ ပူရေတွာ အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝ-
မနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိ” ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ မြာဟ္မဏကုလေ
နိဗ္ဗတ္တိ၊ သိဝကောတိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ဝိဇ္ဇာသိပ္ပေသု

၁-ဝေါဒါနဓမ္မသဝနေ (?)

၂-ဥပဋ္ဌဟိ (က)

၃-ဥပဂစ္ဆန္တော (က)

၄-ဝိမုစ္စိ (သီ၊ ဣ)

၅-သိဝကတ္ထေရဿ (သီ) ဝေပုရိပိ။

နိပ္ပတ္တိံ ဂတော နေက္ခမ္မဇ္ဈာသယတာယ ကာမေ ပဟာယ ပရိဗ္ဗာဇက-
ပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိစရန္တော သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ
ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန
ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“သေနာယ စရန္တဿ၊ ဝိပဿိဿ မဟေသိနော။
ရိတ္တကံ ပတ္တံ ဒိသ္မာန၊ ကုမ္မာသံ ပူရယိ^၂ အဟံ။

ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဘိက္ခမဒဒိ^၃ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိ^၄ နာဘိဇာနာမိ၊ ကုမ္မာသဿ ဣဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အညံ ဗျာကရောန္တော—

၁၀၃။ “အနိစ္စာနိ ဂဟကာနိ၊ တတ္ထ တတ္ထ ပုနပ္ပုနံ။
ဂဟကာရံ^၁ ဂဝေသန္တော၊ ဒုက္ခာ ဇာတိ ပုနပ္ပုနံ။

၁၀၄။ ဂဟကာရက ဒိဋ္ဌောသိ၊ ပုန ဂေဟံ န ကာဟသိ။
သဗ္ဗာ တေ ဖာသုကာ ဘဂ္ဂါ၊ ထူဏိကာ^၂ စ ဝိဒါလိတာ။
ဝိမရိယာဒိကတံ စိတ္တံ၊ ဣဓေဝ ဝိဓေဿတိ”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ အနိစ္စာနိ ဂဟကာနိ၊ တတ္ထ တတ္ထ ပုနပ္ပုနံ^၃ တသ္မိံ တသ္မိံ ဘဝေ
ပုနပ္ပုနံ နိဗ္ဗတ္တမာနာနိ ဂဟကာနိ အတ္တဘာဝဂေဟာနိ န နိစ္စာနိ အနဝဋ္ဌိတာနိ
ဣတ္တရာနိ ပရိတ္တကာလာနိ။ ဂဟကာရံ ဂဝေသန္တော^၄တိ ဣမဿ အတ္တဘာဝ-
ဂေဟဿ ကာရကံ တဏှာဝစုကိ^၅ ပရိယေသန္တော ဧတ္တကံ ကာလံ အနုဝိစရိန္တိ
အဓိပ္ပါယော။ ဒုက္ခာ ဇာတိ ပုနပ္ပုနံ^၆ ဣဒံ ဂဟကာရကဂဝေသနဿ^၇
ကာရဏဝစနံ။ ယသ္မာ ဇရာဗျာဓိမရဏမိဿတာယ^၈ ဇာတိ နာမေသာ ပုနပ္ပုနံ
ဥပဂန္တံ၊ ဒုက္ခာ၊ န စ သာ တသ္မိံ အဒိဋ္ဌေ နိဝတ္တတိ၊ တသ္မာ တံ ဂဝေသန္တော
ဝိစရိန္တိ အတ္ထော။

၁-ဒု ၄-ဘဂ္ဂ-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၂-ထူဏိရာ (ဣ၊ က)

၅-....မိဿကတာယ (သီ၊ ဣ)၊မိဿိတာယ ဓမ္မပဒ-၄ ၂-ဂ-ပိဋ္ဌေ။

၂-ဂဟကာရကံ (သီ၊ ဣ)

၄-ဂဟကာရကံ ဂဝေသန္တဿ (သီ၊ ဣ)

ဂဟကာရက ဒိဋ္ဌောသီတိ ဣဒါနိ ပန ယေန သော သက္ကာ ဒဋ္ဌံ၊ တေန အရိယမဂ္ဂဉာဏစက္ခုနာ ဂဟကာရက ဒိဋ္ဌော အသိ။ ပုန ဂေဟန္တိ ပုန ဣမသ္မိံ သံသာရဝဋ္ဌေ အတ္တဘာဝသင်္ခါတံ မမ^၁ ဂေဟံ န ကာဟသိ န ကရိဿသိ။ သဗ္ဗာ တေ ဗာသုကာ ဘဂ္ဂါတိ တဝ သဗ္ဗာ အနဝသေသကိလေသဗာသုကာ မယာ ဘဂ္ဂါ။ ဣဏိကာ စ ဝိဒါလိတာတိ ဣဒါနိ တယာ ကာတဗ္ဗဿ အတ္တဘာဝဂေဟဿ၊ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါတာ ကဏ္ဍိကာ စ ဘိန္နာ။ ဝိမရိယာဒိကတံ စိတ္တန္တိ မမ စိတ္တံ ဝိဂတန္တိ ကတံ၊ အာယတိ^၂ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတံ^၃ အာပါဒိတံ။ တတော ဧဝ ဣဇေဝ ဝိဓိဿတိ ဣမသ္မိံယေဝ ဘဝေ ဝိဒ္ဓိသိဿတိ။ စရိမကစိတ္တနိရောဓေန နိရုဇ္ဈိဿတိတိ အတ္ထော။

သီဝကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဥပဝါဏတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အရဟံ သုဂတောတိ အာယသ္မတော ဥပဝါဏတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၄ အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဒလိဒ္ဓကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္ထော ဘဂဝတိ ပရိနိဗ္ဗုတေ တဿ ဓာတုံ ဂဟေတွာ မနုဿဒေဝနာဂဂရုဋ္ဌကုမ္ဘဏ္ဍယက္ခဝန္ဓဗ္ဗေဟိ သတ္တရတနမယေ သတ္တယောဇနိကေ ထူပေ ကတေ တတ္ထ သုခေတံ အတ္တနော ဥတ္တရာသင်္ဂ^၅ ဝေဠုဂ္ဂေ အာဗန္ဓိတွာ ဓဇံ ကတွာ ပူဇံ အကာသိ။ တံ ဂဟေတွာ အဘိသမ္မ- တကော နာမ ယက္ခသေနာပတိ ဒေဝေဟိ စေတိယပူဇာရက္ခဏတ္ထံ^၆ ဌပိတော အဒိဿမာနကာယော အာကာသေ ဓာရေန္တော စေတိယံ တိက္ခတ္ထံ^၇ ပဒက္ခိဏံ အကာသိ။ သော တံ ဒိသွာ ဘိယျောသော မတ္တာယ ပသန္ဓမာနသော အဟောသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ^၈ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ပြာဟူဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဥပဝါဏောတိ လဒ္ဓ- နာမော ဝယပ္ပတ္ထော ဇေတဝနပဋိဂ္ဂဟဏေ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ ဒိသွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရေန္တော အရဟတ္တံ ပတွာ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ပုတ္တံ အပဒါနော^၉—

“ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော၊ သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂူ။

ဇလိတွာ အဂ္ဂိက္ခန္တောဝ၊ သမ္ဗုဒ္ဓေါ ပရိနိဗ္ဗုတော။

၁-ပုန (သီ၊ ဣ)

၂-အတ္တဘာဝသင်္ခါတဿ ဂေဟဿ (သီ)

၃-မေဋ္ဌံ (သီ)

၄-စေတိယေ ပူဇာရက္ခဏတ္ထံ (သီ၊ ဣ)

၅-ဒ ၄-၁၇၉-ပိဋ္ဌာဒိသု။

မဟာဇနာ သမာဂဗ္ဗ၊ ပူဇယိတွာ တထာဂတံ။
 စိတံ ကတွာန သုဂတံ၊ သရီရံ အဘိရောပယံ။
 သရီရကိစ္စံ ကတွာန၊ ဓာတုံ တတ္ထ သမာနယံ။
 သဒေဝမနုဿာ သဗ္ဗေ၊ ဗုဒ္ဓထူပံ အကံသု တေ။
 ပဌမာ ကဉ္စနမယာ၊ ဒုတိယာ စ မဏိမယာ။
 တတိယာ ရူပိယမယာ၊ စတုတ္ထိ ဖလိကာမယာ။
 တတ္ထ ပဉ္စမိကာ စေဝံ၊ လောဟိတကံမယာ အဟု။
 ဆဋ္ဌာ မသာရဂလ္လဿ၊ သဗ္ဗံ ရတနမယူပရိ။
 ဇဃံာ မဏိမယာ အာသိ၊ ဝေဒိကာ ရတနာမယာ။
 သဗ္ဗသောဏ္ဍမယော ထူပေါ၊ ဥဒ္ဓိ ယောဇနမုဂ္ဂတော။
 ဒေဝါ တတ္ထ သမာဂန္တာ၊ ဧကတော မန္တယံ တဒါ။
 မယမ္ဘိ ထူပံ ကဿာမ၊ လောကနာထဿ တာဒိနော။
 ဓာတု အာဝေဏိကာ နတ္ထိ၊ သရီရံ ဧကပိဏ္ဍိတံ။
 ဣမမ္ဘိ ဗုဒ္ဓထူပမ္ဘိ၊ ကဿာမ ကဉ္စုကံ မယံ။
 ဒေဝါ သတ္တဟိ ရတေဟိ၊ အညံ ဝဇေသုံ ယောဇနံ။
 ထူပေါ ဌိယောဇနဗ္ဗေဓော၊ တိမိရံ ဗျပဟန္တိ သော။
 နာဂါ တတ္ထ သမာဂန္တာ၊ ဧကတော မန္တယံ တဒါ။
 မနုဿာ စေဝ ဒေဝါ စ၊ ဗုဒ္ဓထူပံ အကံသု တေ။
 မာ နော ပမတ္တာ အဿုမ္မ၊ အပ္ပမတ္တာ သဒေဝကာ။
 မယမ္ဘိ ထူပံ ကဿာမ၊ လောကနာထဿ တာဒိနော။
 ဣန္ဒြနီလံ မဟာနီလံ၊ အထော ဇောတိရသံ မဏိ။
 ဧကတော သန္တိပါတေတွာ၊ ဗုဒ္ဓထူပံ အဆာဒယံ။
 သဗ္ဗံ မဏိမယံ အာသိ၊ ယာဝတာ ဗုဒ္ဓစေတိယံ။
 တိယောဇနသမုဗ္ဗေမံ၊ အာလောကကရဏံ တဒါ။
 ဂရုဋ္ဌာ စ သမာဂန္တာ၊ ဧကတော မန္တယံ တဒါ။
 မနုဿာ ဒေဝနာဂါ စ၊ ဗုဒ္ဓပူဇံ အကံသု တေ။

မာ နော ပမတ္တာ အဿုမှ၊ အပ္ပမတ္တာ သဒေဝကာ။
 မယဗ္ဗိ ထူပံ ကဿာမ၊ လောကနာထဿ တာဒိနော။
 သဗ္ဗံ မဏိမယံ ထူပံ၊ အကရံ တေ စ ကမ္ဘုဂံ။
 ယောဇနံ တေပိ ဝဇေသုံ၊ အာယတံ ဗုဒ္ဓစေတိယံ။
 စတုယောဇနမုဗ္ဗေဓော၊ ဗုဒ္ဓထူပေါ ပိရောစတိ။
 ဩဘာသေတိ ဒိသာ သဗ္ဗာ၊ သတရံသီဝ ဥဂ္ဂတော။
 ကုမ္ဘဏှာ စ သမာဂန္တာ၊ ဧကတော မန္တယံ တဒါ။
 မနုဿာ စေဝ ဒေဝါ စ၊ နာဂါ စ ဂရုဠာ တထာ။
 ပစ္စေကံ ဗုဒ္ဓသေဠဿ၊ အကံသု ထူပမုတ္တမံ။
 မာ နော ပမတ္တာ အဿုမှ၊ အပ္ပမတ္တာ သဒေဝကာ။
 မယဗ္ဗိ ထူပံ ကဿာမ၊ လောကနာထဿ တာဒိနော။
 ရတနေဟိ ဆာဒေဿာမ၊ အာယတံ ဗုဒ္ဓစေတိယံ။
 ယောဇနံ တေပိ ဝဇေသုံ၊ အာယတံ ဗုဒ္ဓစေတိယံ။
 ပဉ္စယောဇနမုဗ္ဗေဓော၊ ထူပေါ ဩဘာသတေ တဒါ။
 ယက္ခာ တတ္ထ သမာဂန္တာ၊ ဧကတော မန္တယံ တဒါ။
 မနုဿာ ဒေဝနာဂါ စ၊ ဂရုဠာ စ ကုမ္ဘဏှကာ။
 ပစ္စေကံ ဗုဒ္ဓသေဠဿ၊ အကံသု ထူပမုတ္တမံ။
 မာ နော ပမတ္တာ အဿုမှ၊ အပ္ပမတ္တာ သဒေဝကာ။
 မယဗ္ဗိ ထူပံ ကဿာမ၊ လောကနာထဿ တာဒိနော။
 ဖလိကာ ဆာဒယိဿာမ၊ အာယတံ ဗုဒ္ဓစေတိယံ။
 ယောဇနံ တေပိ ဝဇေသုံ၊ အာယတံ ဗုဒ္ဓစေတိယံ။
 ဆယောဇနိကမုဗ္ဗေဓော၊ ထူပေါ ဩဘာသတေ တဒါ။
 ဂန္ဓဗ္ဗာ စ သမာဂန္တာ၊ ဧကတော မန္တယံ တဒါ။
 မနုဇာ ဒေဝတာ နာဂါ၊ ကုမ္ဘဏှာ ဂရုဠာ တထာ^၁။
 သဗ္ဗေ အကံသု ဗုဒ္ဓထူပံ၊ မယမေတ္ထ အကာရကာ။
 မယဗ္ဗိ ထူပံ ကဿာမ၊ လောကနာထဿ တာဒိနော။

ဝေဒိယော သတ္တ ကတွာန၊ ဓဇံ ဆတ္တံ အကံသု တေ။
သဗ္ဗသောဏ္ဏမယံ ထူပံ၊ ဂန္ဓဗ္ဗာ ကာရယံ တဒါ။

သတ္တယောဇနမုဗ္ဗေဓော၊ ထူပေါ ဩဘာသတေ တဒါ။
ရတ္တိန္ဒြိဝါ န ဉာယန္တိ၊ အာလောကော ဟောတိ သဗ္ဗဒါ။

အဘိဘောန္တိ န တဿာဘာ၊ စန္ဒသူရာ သတာရကာ။
သမန္တာ ယောဇနသတေ၊ ပဒီပေါပိ န ပဇ္ဇလိ။

တေန ကာလေန ယေ ကေစိ၊ ထူပံ ပူဇေန္တိ မာနုသာ။
န တေ ထူပံ အာရုဟန္တိ၊ အဗ္ဗရေ ဥက္ခိပန္တိ တေ။

ဒေဝေဟိ ဌပိတော ယက္ခော၊ အဘိသမ္ပတနာမကော။
ဓဇံ ဝါပုပ္ဖဒါမံ ဝါ၊ အဘိရောပေတိ ဥတ္တရိ။

န တေ ပဿန္တိ တံ ယက္ခံ၊ ဒါမံ ပဿန္တိ ဂစ္ဆတော။
ဧဝံ ပဿိတွာ ဂစ္ဆန္တာ၊ သဗ္ဗေ ဂစ္ဆန္တိ သုဂ္ဂတိ။

ဝိရုဒ္ဓါ ယေ ပါဝစနေ၊ ပသန္တာ ယေ စ သာသနေ။
ပါဠိဟိရံ ဒဠုကာမာ၊ ထူပံ ပူဇေန္တိ မာနုသာ။

နဂရေ ဟံသဝတိယာ၊ အဟောသိ ဘတကော တဒါ။
အာမောဒိတံ ဇနံ ဒိသွာ၊ ဧဝံ စိန္တေသဟံ တဒါ။

ဥဋ္ဌာရော ဘဂဝါ နေသော၊ ယဿ ဓာတုဃရေ ဒိသံ။
ဣမာ စ ဇနတာ တုဋ္ဌာ၊ ကာရံ ကုဗ္ဗံ န တပ္ပရေ။

အဟမ္ဘိ ကာရံ ကဿာမိ၊ လောကနာထဿ တာဒိနော။
တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ၊ ဘဝိဿာမိ အနာဂတေ။

သုခောတံ ရဇကေနာဟံ၊ ဥတ္တရေယျံ ပဋိ မမ။
ဝေဠုဂ္ဂေ အာလဂ္ဂေတွာန၊ ဓဇံ ဥက္ခိပိမဗ္ဗရေ။

အဘိသမ္ပတကော ဂယု၊ အဗ္ဗရေ ဟာသိ မေ ဓဇံ။
ဝါတေရိတံ ဓဇံ ဒိသွာ၊ ဘိယျော ဟာသံ ဇနေသဟံ။

တတ္ထ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ၊ သမဏံ ဥပသင်္ကမိ။
တံ ဘိက္ခု အဘိဝါဒေတွာ၊ ဝိပါကံ ပုစ္ဆဟံ ဓဇေ။

သော မေ ကထေသိ အာနန္ဒိ^၁၊ ဝီတိသဉ္ဇနနံ မမ။
 တဿ ဇေဿ ဝိပါကံ၊ အနုဘောဿသိ သဗ္ဗဒါ။
 ဟတ္ထိအဿရထာပတ္တိ၊ သေနာ စ စတုရင်္ဂိနီ။
 ပရိဝါရေဿန္တိ တံ နိစ္စံ၊ ဇေဒါနဿိဒံ ဖလံ။
 သဋ္ဌိတူရိယသဟဿာနိ၊ ဘေရိယော သမလင်္ကတာ။
 ပရိဝါရေဿန္တိ တံ နိစ္စံ၊ ဇေဒါနဿိဒံ ဖလံ။
 ဆဋ္ဌသီတိ သဟဿာနိ၊ နာရိယော သမလင်္ကတာ။
 ဝိစိတ္တဝတ္ထာဘရဏာ၊ အာမုက္ကမဏိကုဏ္ဍလာ။
 အဋ္ဌာရပမှာ ဟသုလာ၊ သုသညာ^၂ တနုမဇ္ဈိမာ။
 ပရိဝါရေဿန္တိ တံ နိစ္စံ၊ ဇေဒါနဿိဒံ ဖလံ။
 တိသကပ္ပသဟဿာနိ၊ ဒေဝလောကေ ရမိဿသိ။
 အသီတိက္ခတ္တု ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇံ ကရိဿသိ။
 သဟဿက္ခတ္တု ရာဇာ စ၊ စက္ကဝတ္တိ ဘဝိဿတိ။
 ပဒေသရဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသင်္ခယံ။
 ကပ္ပသတသဟဿမ္ပိ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
 ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္ထေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
 ဒေဝလောကာ စဝိတွာန၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
 ပုညကမ္မေန သညုတ္တော၊ မြဟ္မဗန္ဓု ဘဝိဿသိ။
 အသီတိကောဋိ^၃ ဆဇ္ဇေတွာ၊ ဒါသေ ကမ္မကရေ ဗဟူ။
 ဂေါတမဿ ဘဂဝတော၊ သာသနေ ပဗ္ဗဇိဿသိ။
 အာရာဓယိတွာ သမ္ပုဋ္ဌံ၊ ဂေါတမံ သကျပုဂံ။
 ဥပဝါဏောတိ နာမေန၊ ဟေဿသိ သတ္တု သာဝကော။
 သတသဟဿေ ကတံ ကမ္မံ၊ ဖလံ ဒဿေသိ မေ ဣမ။
 သုမုတ္တော သရဝေဂေါ၊ ကိလေသေ ဈာပယိ^၃ မမ။
 စက္ကဝတ္တိဿ သန္တဿ၊ စာတုဋ္ဌိပိဿရဿ မေ။
 တိဏိ ယောဇနာနိ သာမန္တာ၊ ဥဿီယန္တိ ဇော သဒါ။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဓဇဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အထာယသ္မာ ဥပဝါဏော ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာကော အဟောသိ။တေန
စ သမယေန ဘဂဝတော ဝါတာဗာဓော ဥပ္ပန္တိ။ ထေရဿ စ ဂိဟိ-
သဟာယော ဒေဝဟိတော နာမ ဗြာဟ္မဏော သာဝတ္ထိယံ ပဋိဝသတိ။ သော
ထေရံ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ပဝေဒေသိ။ အထာယသ္မာ ဥပဝါဏော နိဝါသေတွာ
ပတ္တစိဝရမာဒါယ တဿ ဗြာဟ္မဏဿ နိဝေသနံ ဥပဂစ္ဆိ။ ဗြာဟ္မဏော
“ကေနစိ အညေန ပယောဇနေန ထေရော အာဂတော”တိ ဥတွာ “ဝဒေ-
ယျာထ၊ ဘန္တေ ကေနတ္ထော”တိ အာဟ။ ထေရော တဿ ဗြာဟ္မဏဿ
ပယောဇနံ အာစိက္ခန္တော—

၁၈၅။ “အရဟံ သုဂတော လောကေ၊ ဝါတေဟာ’ဗာဓိကော’ မုနိ။
သစေ ဥဏှောဒကံ အတ္ထိ၊ မုနိနော ဒေဟိ ဗြာဟ္မဏ။

၁၈၆။ ပူဇိတော ပူဇနေယျာနံ၊ သက္ကရေယျာန သက္ကတော။
အပစိတော’ပစေယျာနံ၊ တဿ ဣစ္ဆာမိ ဟာတဝေ”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တဿတ္ထော—ယော ဣမသ္မိံ လောကေ ပူဇနေယျာနံ ပူဇေတဗ္ဗေဟိ
သက္ကာဒိဟိ ဒေဝေဟိ မဟာဗြဟ္မာဒိဟိ စ ဗြဟ္မေဟိ ပူဇိတော၊ သက္ကရေယျာနံ
သက္ကာတဗ္ဗေဟိ ဗိမ္ဗိသာရကောသလရာဇာဒိဟိ သက္ကတော၊ အပစေယျာနံ
အပစာယိတဗ္ဗေဟိ မဟေသီဟိ ဒီဏာသဝေဟိ အပစိတော၊ ကိလေသေဟိ
အာရကတ္တာဒိနာ အရဟံ၊ သောဘနဂမနာဒိနာ သုဂတော သဗ္ဗညု မုနိ မယံ
သက္ကာ ဒေဝဒေဝေါ သက္ကာနံ အတိသက္ကော ဗြဟ္မာနံ အတိဗြဟ္မာ၊ သော ဒါနိ
ဝါတေဟိ ဝါတဟေတု ဝါတက္ခောဘနိမိတ္တံ အာဗာဓိကော ဇာတော။ သစေ
ဗြာဟ္မဏ ဥဏှောဒကံ အတ္ထိ၊ တဿ ဝါတာဗာဓေပသမနတ္ထံ တံ ဟာတဝေ
ဥပနေတုံ ဣစ္ဆာမိတိ။ တံ သုတွာ ဗြာဟ္မဏော ဥဏှောဒကံ တဒနုရူပံ

၁-ပဝါရေသိ (သီ၊ဣ)

၃-ဝါတေဟာ’ဗ ဓိတော (ပါဠိယံ)

၅-အပစနိယာနံ (သီ)၊ အပစိနေယျာနံ (သျှာ)၊ အပစေယျာနံ (ဣ၊က)

၂-ဝေဒေယျာထ (ဣ)

၄-ပူဇနိယာနံ (သီ)

၆-အပနေတုံ (က)

ဝါတာရဟန္တ ဘေသန္တိ ဘဂဝတော ဥပနာမေသိ။ တေန စ သတ္ထု ရောဂေါ ဝူပသမိ။ တဿ ဘဂဝါ အနုမောဒနံ အကာသီတိ။

ဥပဝါဏတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဣသိဒိန္ဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဒိဋ္ဌာ မယာတိ အာယသ္မတော ဣသိဒိန္ဒတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ကရောန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဗီဇနိံ ဂဟေတွာ ဗောဓိယာ ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သုနာပရန္တဇနပဒေ သေဋ္ဌိ- ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဣသိဒိန္ဒောတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော သတ္ထု စန္ဒန- မာဠပဋိဂ္ဂဟဏေ၊ ပါဠိဟာရိယံ ဒိသ္မာ ပသန္တမာနသော သတ္တာရံ ဥပသက်- မိတွာ ဓမ္မံ သုတွာ သောတာပန္နော ဟုတွာ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ။ တဿ ဟိတာနုကမ္ပိနိ ဒေဝတာ တံ စောဒေန္တိ—

၁၀၇။ “ဒိဋ္ဌာ မယာ ဓမ္မဓရာ ဥပါသကာ၊
ကာမာ အနိစ္စာ ဣတိ ဘာသမာနာ။
သာရတ္တရတ္တာ မဏိကုဏ္ဍလေသု၊
ပုတ္တေသု ဒါရေသု စ တေ အပေက္ခာ။

၁၀၈။ အပ္ပါန ဇာနန္တိ ယတော’ဓ ဓမ္မံ၊
ကာမာ အနိစ္စာ ဣတိ စာပိ အာဟု။
ရာဂဉ္စ တေသံ န ဗလတ္ထိ ဆေတ္တု၊
တသ္မာ သိတာ ပုတ္တဒါရံ နေဇ္ဇာ”တိ—

ဂါထာဒ္ဓယမဘာသိ။

တတ္ထ ဒိဋ္ဌာ မယာ ဓမ္မဓရာ ဥပါသကာ၊ ကာမာ အနိစ္စာ ဣတိ ဘာသမာနာဘိ ဣဓေကစ္စေ ပရိယတ္တိဓမ္မဓရာ ဥပါသကာ မယာ ဒိဋ္ဌာ၊

ပရိယတ္တိဓမ္မရေတ္တာ ဧဝံ “ကာမာ နာမေတေ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမ-
ဓမ္မာ”တိ ကာမေသု အာဒိနဝပဋိသံယုတ္တံ ဓမ္မံ ဘာသမာနာ၊ သယံ ပန
သာရတ္ထရတ္တာ မဏိကုဏ္ဍလေသု၊ ပုတ္တေသု ဒါရေသု စ တေ အပေက္ခာတိ
သာရတ္တာ ဟုတွာ ဗဟလ္လရာဂရတ္တာ မဏိသု ကုဏ္ဍလေသု စ၊ မဏိစိတေသု ဝါ
ကုဏ္ဍလေသု၊ ပုတ္တေသု ပုတ္တဓိတာသု ဒါရေသု စ အဓိဂတသ္မေဟာ၊ အညံ
ဘဏန္တာ၂ အညံ ကရေန္တာ ဒိဋ္ဌာ မယာတိ အတ္တော။

ယတောတိ ယသ္မာ တေ ဥပါသကာ သာရတ္ထရတ္တာ မဏိကုဏ္ဍလေသု
ပုတ္တေသု ဒါရေသု စ အပေက္ခဝန္တော၊ တသ္မာ ဣဓ ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓသာသနေ
ဓမ္မံ^၁ ယာထာဝတော အပ္ပါ ဧကံသေန န ဇာနန္တိ။ ဧဝံ ဘူတာ စ “ကာမာ
အနိစ္စာ”ဣတိ စာပိ အာဟု အဟောသိ၊ သတ္တပကတိ ဝိစိတ္တသဘာဝါတိ^၂
အဓိပ္ပါယော။ ရာဂဉ္စ တေသံ န ဗလတ္ထိ ဆေတ္တုန္တိ တေသံ ဥပါသကာနံ ယသ္မာ
ရာဂံ ဆေတ္တု သမုန္တိန္တိတုံ တာဒိသံ ဉာဏဗလံ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဂေတန ကာရဏေန
သိတာ တဏှာဝသေန နိဿိတာ ပုတ္တဒါရံ ဓနဉ္စ အလ္လိနာ န ဝိဿဇ္ဇေန္တိတိ
သဗ္ဗမေတံ ဒေဝတာ တံယေဝ ဥပါသကံ ဥဒ္ဓိဿ အညာပဒေသေန ကထေသိ။
တံ သုတွာ ဥပါသကော သံဝေဂဇာတော ပဗ္ဗဇိတွာ န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ
ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော^၃—

“ဝိပဿိနော ဘဂဝတော၊ ဗောဓိယာ ပါဒပုတ္တမေဇိ။
သုမနော ဗီဇနိံ ဂယ၊ အဗီဇိံ^၄ ဗောဓိမုတ္တမံ။

ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ အဗီဇိံ ဗောဓိမုတ္တမံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗီဇနာယ ဣဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အညံ ဗျာကရေန္တော ဣမာ ဧဝံ ဂါထာ အဘာသိတိ။

ဣသိဒိန္ဒတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဗဟုလ (ဣ)

၂-ဂဏန္တာ (က)

၃-ယထာဓမ္မံ (သိ)

၄-သတ္တာ ပကတိဝိစိတ္တသဘာဝါ (က)

၅-ခု ၄-ငဇ-ဝိဋ္ဌာဒိသု။

၆-ပါဒပုတ္တမေ (သိ)

၇-အပူဇိံ (သိ)

၅-သမ္ဗုလကစ္ဆာနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ဒေဝေါ စာတိ အာယသ္မတော သမ္ဗုလကစ္ဆာနတ္ထေရဿ^၁ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိံ^၂ အယမ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ
ကရောန္တော ဣတော စတုနဂ္ဂတိ^၃ ကပ္ပမတ္ထကေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
ဝိညှတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတရံသီ^၄ နာမ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ နိရောဓာ ဝုဠဟိတွာ
ဝိဏ္ဏာယ စရန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္ဓမာနသော တာလဖလံ အဒါသိ။ သော တေန
ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မဂဓရဠေ
ဂဟပတိကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ “သမ္ဗုလော”တိ လဒ္ဓနာမော ကစ္ဆာနဂေါတ္တ-
တာယ သမ္ဗုလကစ္ဆာနောတိ ပညာယိတ္ထ။

သောဝယပ္ပတ္တော သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ
ဟိမဝန္တသမိပေ ဘေရဝါယ နာမပဗ္ဗတဂုဟာယံ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော
ဝိဟရတိ။ အထေကဒိဝသံ မဟာ အကာလမေသော သတပဋ္ဌလသဟဿ-
ပဋ္ဌလော^၅ ယနေန္တော ဂဇ္ဇန္တော ဝိဇ္ဇုလ္လတာ နိစ္ဆာရေန္တော ဂဠုဂဠာယန္တော
ဥဠဟိတွာ ဝဿိတုံ အာရတိ၊ အသနိယော ဖလိ^၆သု။ တံ သဒ္ဓံ သုတွာ
အစ္ဆတရစ္ဆဝနမဟိ^၇ သဟတ္ထိအာဒယော ဘိတတသိတာ ဘိတရဝံ^၈ ဝိရဝိ^၉သု။
ထေရော ပန အာရဒ္ဓဝိပဿနတ္တာ ကာယေ ဇီဝိတေ စ နိရပေက္ခော
ဝိဂတလောမဟံသော တံ အစိန္တေန္တော ဝိပဿနာယမေဝ ကမ္မံ ကရောန္တော
ဃမ္မာပဂမေန ဥတုသပ္ပါယလာဘေန သမာဟိတစိတ္တော တာဝဒေဝ ဝိပဿနံ
ဥဿုက္ကာပေတွာ သဟ အဘိညာဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ
အပဒါနေ^{၁၀}—

“သတရံသီ နာမ ဘဂဝါ၊ သယမ္ဘူ အပရာဇိတော။
ဝိဝေကာ ဝုဠဟိတွာန၊ ဂေါစရာယာဘိနိက္ခမိ။
ဖလဟတ္တော အဟံ ဒိသ္မာ၊ ဥပဂစ္ဆိံ နရာသဘံ။
ပသန္ဓစိတ္တော သုမနော၊ တာလဖလံ အဒါသဟံ။
စတုနဂ္ဂတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနသိဒ္ဓံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယျံပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

၁-သမ္ဗုလကစ္ဆာယနတ္ထေရဿ (သိ) ၂-စတုနဂ္ဂတိ (သိ)၊ စတုနဂ္ဂတေ (က) ၃-ပဋ္ဌလေန (သိ)
၄-ဘေရဝံ ဘိတရဝံ (သိ) ၅-အာရဒ္ဓဝိပဿနတ္တာ ၆-အာရဒ္ဓဝိပဿနတ္တာ
၇-အာရဒ္ဓဝိပဿနတ္တာ ၈-အာရဒ္ဓဝိပဿနတ္တာ ၉-အာရဒ္ဓဝိပဿနတ္တာ
၁၀-အာရဒ္ဓဝိပဿနတ္တာ ၁-၂၆

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ သောမနဿ-
ဇာတော ဥဒါနဝသေန အညံ ဗျာကရောန္တော—

၁၈၉။ “ဒေဝေါ စ ဝဿတိ၊ ဒေဝေါ စ ဂဠုဂဠာယတိ၊
ဧကကော စာဟံ ဘေရဝေ ဗိလေ ဝိဟရာမိ။
တဿ မယံ ဧကကဿ ဘေရဝေ ဗိလေ ဝိဟရတော၊
နတ္ထိ ဘယံ ဝါ ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ။

၁၉၀။ ဓမ္မတာ မမေသာ ယဿ မေ၊
ဧကကဿ ဘေရဝေ ဗိလေ။
ဝိဟရတော နတ္ထိ ဘယံ ဝါ၊
ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ ဒေဝေါ စ ဝဿတိ၊ ဒေဝေါ စ ဂဠုဂဠာယတိတိ ဒေဝေါ မေသော
ဝဿတိ စ, “ဂဠုဂဠာ”တိ စ ကရောန္တော^၁ ဂဠုတိတိ အတ္တော။ ဂဠုန္တဿ ဟိ
အနုကရဏမေတံ။ ဧကကော စာဟံ ဘေရဝေ ဗိလေ ဝိဟရာမိတိ အဟဉ္စ
ဧကကော အသဟာယော သပ္ပဋိဘယာယံ ပဗ္ဗတဂဟာယံ ဝဿာမိ၊ တဿ
မယံ ဧဝံဘူတဿ မေ သတော နတ္ထိ ဘယံ ဝါ ဆန္ဒိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံ-
သော ဝါတိ စိတ္တုတြာသသညိတံ ဘယံ ဝါ တံနိမိတ္တကံ^၂ သရီရဿ ဆန္ဒိတတ္ထံ
ဝါ လောမဟံသနမတ္ထံ ဝါ နတ္ထိ။

ကသ္မာ^၃တိ တတ္ထ ကာရဏမာဟ “ဓမ္မတာ မမေသာ”တိ။ အပရိညာတ-
ဝတ္ထုကဿ ဟိ တတ္ထ အပ္ပဟိနစ္ဆန္တရာဂတာယ ဘယာဒိနာ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ မယာ
ပန သဗ္ဗသော တတ္ထ ပရိညာတံ၊ တတ္ထ စ ဆန္တရာဂေါ သမုစ္ဆိန္တော၊ တသ္မာ
ဘယာဒိနံ အဘာဝေါ ဓမ္မတာ မမေသာ^၄ မမ ဓမ္မသဘာဝေါ ဧသောတိ
အညံ ဗျာကာသိ။

သမ္ဗုလကစ္စာနတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-နိတကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ကဿ သေလူပမံ ဝိတ္တန္တိ အာယသ္မတော နိတကတ္ထေရဿ ဝဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပညာနိ
 ကရောန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဗန္ဓုမတိနဂရေ အာရာမ-
 ဂေါပကော ဟုတွာ ဇီဝန္တော ဧကဒိဝသံ ဘဂဝန္တံ အာကာသေန ဂစ္ဆန္တိ
 ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော နာဠိကေရဇလံ ဒါတုကာမော အဟောသိ။ သတ္တာ တံ
 အနုဂ္ဂဏှန္တော အာကာသေယေဝ ဌတွာ ပဋိဂ္ဂဏှိ။ သော တံ ဒတွာ ဥဋ္ဌာရံ
 ပီတိသောမနဿံ ပဋိသံဝေဒိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု
 သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကောသလရဋ္ဌေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 နိတကောတိ လဒ္ဓနာမော ဝိညတံ ပတ္တော သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ
 ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ အရညေ ဝိဟရန္တော
 ဃဋ္ဌေန္တော အရဟတ္တံ ပါပုဏှိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ ။—

“နဂရေ ဗန္ဓုမတိယာ၊ အာရာမိကော အဟံ တဒါ။

အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဂစ္ဆန္တိ အနိလဉ္စသေ။

နာဠိကေရဇလံ ဂယု၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿဒါသဟံ။

အာကာသေ ဌိတကော သန္တော၊ ပဋိဂ္ဂဏှိ မဟာယသော။

ဝိတ္တိသဉ္စနနော မယံ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခါဝဟော။

ဇလံ ဗုဒ္ဓဿ ဒတွာန၊ ဝိပ္ပသန္တေန စေတသာ။

အဓိဂစ္ဆိံ တဒါ ပီတိံ၊ ဝိပုလဉ္စ သုခုတ္တမံ။

ဥပ္ပဇ္ဇတေဝ ရတနံ၊ နိဗ္ဗတ္တဿ တဟိံ တဟိံ။

ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဇလံ အဒဒိံ တဒါ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဇလံ။

ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသုဒ္ဓိံ မေ၊ သမာဓိကုသလော အဟံ။

အဘိညာပါရမိပ္ပတ္တော၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဇလံ။

ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ထေရေ ဖလသုခေန နိဗ္ဗာနသုခေန ဝိဟရန္တေ
 ပဓာနပရိဂ္ဂါဟကော ဝိထေရော တံ အရညာယတနံ ဂန္တော တတ္ထ ဝသန္တာနံ
 ဘိက္ခုနံ ပရိဂ္ဂဏှနတ္ထံ “ကဿ သေလူပမံ”န္တိ အာဒိနာ ပဌမံ ဂါထမာဟ။

၁၉၁။ တတ္ထ ကဿ သေလူပမံ စိတ္တံ၊ ဌိတံ နာနုပကမ္ပတိတိ ဣမသ္မိံ
 အရညာယတနေ ဝသန္တေသု ကဿ ဘိက္ခုနော စိတ္တံ အဂ္ဂဗလာဂိဂမေန^၁
 ဧကသနသိလာမယပဗ္ဗတူပမံ သဗ္ဗေသံ ဣဉ္ဇနာနံ^၂ အဘာဝတော ဝသိ-
 ဘာဝပုတ္တိယာ စ ဌိတံ သဗ္ဗေဟိဝိ လောကဓမ္မေဟိ နာနုပကမ္ပတိ န ဝေဝေတိ။
 ဣဒါနိဿ အကမ္ပနာကာရံ သဌိံ ကာရဏေန ဒဿေတုံ “စိရတ္ထ”န္တိအာဒိ
 ဝုတ္တံ။ တတ္ထ စိရတ္တံ ရဇနီယေသုတိ ဝိရာဂသင်္ခါတေန အရိယမဂ္ဂေန ရဇနီယေသု
 ရာဂုပ္ပတ္တိဟေတုဘူတေသု တေဘူမကဓမ္မေသု ဝိရတ္တံ၊ တတ္ထ သဗ္ဗသော သမုစ္ဆန္တ-
 ရာဂန္တိ အတ္ထော။ ကုပ္ပနီယေတိ ပဋိသဋ္ဌာနီယေ၊ သဗ္ဗသ္မိမ္ပိ အာသာတဝတ္ထုသ္မိံ။
 န ကုပ္ပတိတိ န ဒုဿတိ န ဝိကာရံ အာပဇ္ဇတိ။ ယဿေဝံ ဘာဝိတံ စိတ္တန္တိ
 ယဿ အရိယပုဂ္ဂလဿ စိတ္တံ မနော ဧဝံ ဝုတ္တနယေန တာဒိဘာဝေန^၃
 ဘာဝိတံ၊ ကုတော တံ ဒုက္ခမေဿတိတိ တံ ပုဂ္ဂလံ^၄ ကုတော သတ္တတော
 သင်္ခါရတော ဝါ ဒုက္ခံ ဥပဂမိဿတိ၊ န တာဒိသဿ ဒုက္ခံ အတ္ထိတိ အတ္ထော။

၁၉၂။ ဧဝံ အနိယမဝသေန ပုစ္ဆိတမတ္ထံ နိတကတ္ထေရော အတ္ထုပနာယိကံ
 ကတ္တာ ဝိဿဇ္ဇန္တော “မမ သေလူပမံ စိတ္တံ”န္တိအာဒိနာ ဒုတိယဂါထာယ
 အညံ ဗျာကာသိ။ တံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

နိတကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သောဏပေါဒ္ဓိရိယပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

န တာဝ သုဝိတုံ ဟောတိတိ အာယသ္မတော သောဏဿ ပေါဒ္ဓိ-
 ရိယပုတ္တဿ^၁ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော
 သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဝနစရော ဟုတွာ ဇီဝန္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ
 ဒိသ္မာ ပသန္တစိတ္တော ကုရုဋ္ဌိယဖလံ^၆ သတ္တုနော အဒါသိ။ သော တေန
 ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကဝိလဝတ္ထုသ္မိံ
 ပေါဒ္ဓိရိယဿ နာမ ဂါမဘောဇကဿ^၇ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သောဏော-
 တိဿ နာမံ အဟောသိ။ သော ဝယပ္ပတ္တော ဘဒ္ဒိယဿ သာကိယရညော
 သေနာပတိ အဟောသိ။ အထ ဘဒ္ဒိယရာဇေ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ပဗ္ဗဇိတေ

၁-မဂ္ဂဗလာဂိဂမေန (သိ)

၂-သဗ္ဗာသံ ဣဉ္ဇနာနံ (သိ)

၃-တာဒိဘာဝါဝဟနေန (ဣ)

၄-တံ ဥတ္တမပုဂ္ဂလံ (သိ၊ ဣ)

၅-သောဏဿ သေဋ္ဌိပုတ္တတ္ထေရဿ (သိ)

၆-ကုရုဋ္ဌိယဖလံ (သိ)၊ ကုရုဋ္ဌိယဖလံ (ဣ)

၇-သေလိဿရိယနာမကဿ ဂါမဘောဇကဿ (သိ)

နိပါတ်] ၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂ ၇-သောဏပေါင်္ဂိရိယပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ ၄၀၅

သေနာပတိ “ရာဇာပိ နာမ ပဗ္ဗဇိ၊ ကိံ မယံ သရာဝါသေနာ”တိ ပဗ္ဗဇိ။
ပဗ္ဗဇိတွာ ပန နိဒ္ဒါရာမော ဝိဟရတိ၊ န ဘာဝနမနုယုဉ္ဇတိ။ တံ ဘဂဝါ အနု-
ပိယာယံ အဗ္ဗဝနေ ဝိဟရန္တော အတ္တနော ဩဘာသံ ဖရာပေတွာ တေနဿ
သတိံ ဇနေတွာ ဣမာယ ဂါထာယ တံ ဩဝဒန္တော—

၁၉၃။ “န တာဝ သုပိတုံ ဟောတိ၊ ရတ္တိ နက္ခတ္တမာလိနီ။
ပဋိဇဂ္ဂိတုမေဝေ’သာ၊ ရတ္တိ ဟောတိ ဝိဇာနတာ။

၁၉၄။ ဟတ္ထိက္ခန္ဓာ’ဝပတိတံ၊ ကုဉ္ဇရော စေ အနုက္ကမေ။
သင်္ဂါမေ မေ မတံ သေယျော၊ ယဉ္ဇေ ဇီဝေ ပရာဇိတော”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ န တာဝ သုပိတုံ ဟောတိ၊ ရတ္တိ နက္ခတ္တမာလိနီတိ အဋ္ဌဟိ အက္ခ-
ဏေဟိ ဝဇ္ဇိတံ နဝမံ ခဏံ လဘိတွာ ဌိတဿ ဝိညုဇာတိကဿ ယာဝ န
အရဟတ္တံ ဟတ္ထဂတံ ဟောတိ၊ တာဝ အယံ နက္ခတ္တမာလိနီ ရတ္တိ သုပိတုံ
နိဒ္ဒါယိတုံ န ဟောတိ၊ သုပနဿ ကာလော န ဟောတိ။ အပိစ ခေါ
ပဋိဇဂ္ဂိတုမေဝေ’သာ၊ ရတ္တိ ဟောတိ ဝိဇာနတာတိ သော ရတ္တိ နာမ
မနုဿာနံ မိဂပက္ခိနဉ္စ နိဒ္ဒါပဂမနေန ဝိသေသတော နိဿဒ္ဓဝေလာဘူတာ
ပဋိပတ္တိံ အတ္တနိ သဉ္ဇဂ္ဂိတုံ ဇာဂရိယာနုယောဂမနုယုဉ္ဇိတုမေဝ’ ဝိဇာနတာ
ဝိညုနာ ဣတ္ထိတာ ဟောတိတိ။

တံ သုတွာ သောဏော သံဝိဂ္ဂတရမာနသော၊^၂ ဟိရောတ္တပုံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ
အဗ္ဗောကာသိကင်္ဂံ အဓိဋ္ဌာယ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တော “ဟတ္ထိက္ခန္ဓာဝ-
ပတိတ”န္တိ ဒုတိယံ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ အဝပတိတန္တိ အဝမုခံ ပတိတံ ဥဒ္ဓိပါဒံ
အဓောမုခံ ပတိတံ။ ကုဉ္ဇရော စေ အနုက္ကမေတိ ကုဉ္ဇရော အနုက္ကမေယျ စေ။
ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယဒါဟံ ဟတ္ထိမာရုဟိတွာ သင်္ဂါမံ ပဝိဋ္ဌော ဟတ္ထိက္ခန္ဓတော
ပတိတော၊ တဒါဟံ သင်္ဂါမေ တေန ဟတ္ထိနာ မဒ္ဓိတော မတော အဟောသိ’
စေ၊ တံ မေ မရဏံ သေယျော၊ ယဉ္ဇေ ဣဒါနိ ကိလေသေဟိ ပရာဇိတော
ဇီဝေယျံ၊ တံ န သေယျောတိ။ ဣမံ ဂါထံ ဝဒန္တောယေဝ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာ-
ပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ’—

၁-....မနုယုဉ္ဇိတုကာမေန (သီ၊ ဣ)
၃-ဇီဝေယျံ (က)

၂-တံ သုတွာ သော တေန သံဝိဂ္ဂမာနသော (သီ)
၄-ဒု ၄-၉၃-ပိဋ္ဌေ၊

“မိဂလုဒ္ဓေါ ပုရေ အာသိံ၊ ဝိပိနေ ဝိစရံ အဟံ။

အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂုံ။

ကုရုဗ္ဗိယဖလံ ဂယ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿဒါသဟံ။

ပုညက္ခေတ္တဿ တာဒိနော ဝိ၊ ပသန္တော သေဟိ ပါဏိဘိ။

ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ “သတ္တာရာ ဝုတ္တံ၊ အတ္တနာ ဝုတ္တံ”န္တိ ဥဘယံ ဟိ ဂါထံ “ဟတ္ထိက္ခန္ဓာ”ဝပတိတ”န္တိ အာဒိနာ ပစ္စုဒါဟာသိ။ တေန ဣဒမေဝ အညာ-
ဗျာကရဏံ အဟောသီတိ။

သောဏပေါဒ္ဓိရိယပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-နိသဘတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စ ကာမဂုဏေ ဟိတွာတိ အာယသ္မတော နိသဘတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ
ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ
ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္တစိတ္တော ကပိတ္ထဖလ-
မဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ
ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကောလိယဇနပဒေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ နိသဘောတိ
လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော သာကိယကောလိယာနံ သင်္ဂါမေ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ ဒိသ္မာ
ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ တဒဟေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ
အပဒါနေ၊—

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္ပုဒ္ဓံ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။

ရထိယံ ပဋိပဇ္ဇန္တံ၊ ကပိတ္တံ အဒဒိံ ဖလံ။

ဧကနုဂတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

သော အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော သဟာယဘိက္ခု။ ပမာဒဝိဟာရေန ကာလံ ဝိတိနာမေန္တေ ဒိသ္မာ တေ ဩဝဒန္တော—

၁၉၅။ “ပဉ္စ ကာမဂုဏေ ဟိတွာ၊ ပိယရူပေ မနောရမေ။
သဒ္ဓါယ ဃရာ နိက္ခမ္မ၊ ဒုက္ခဿန္တကရော ဘဝေ”တိ—

ပဌမံ ဂါထံ အဘာသိ။

တဿတ္ထော—ဗာလပုထုဇ္ဇနဿ ပိယာယိတဗ္ဗသဘာဝတာယ ပိယရူပေ မနုညသဘာဝတာယ မနောရမေ ရူပါဒိကေ ပဉ္စ ကာမဂုဏေ ကာမ-
ကောဋ္ဌာသေ ဟိတွာ ပဟာယ ပရိစ္စဇိတွာ ကမ္မဗလသဒ္ဓါယ ရတနတ္တယသဒ္ဓါယ
စ ဝသေန^၁ ဃရာ ဃရဗန္ဓနတော နိက္ခမ္မ နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပဂတော ဝိညု-
ဇာတိကော ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ ဃဇ္ဇေန္တော ဝါယမန္တော ဝဋ္ဋုဒုက္ခဿ
အန္တကရော ဘဝေ ဘဝေယျာတိ။ ဧဝံ တေ ဘိက္ခု။ ဩဝဒိတွာ “အယံ ပရေ ဧဝ
သညာပေန္တော ဝိဟရတိ၊ သယံ ပန အကာရကော’တိ မာ စိန္တယိတ္တာ”တိ
တေသံ အတ္တနော ပဋိပန္နဘာဝံ ပကာသေန္တော—

၁၉၆။ “နာဘိနန္ဒာမိ မရဏံ၊ နာဘိနန္ဒာမိ ဇီဝိတံ။
ကာလဉ္စ^၂ ပဋိကင်္ခါမိ၊ သမ္ပဇာနော ပတိဿတော”တိ—

ဒုတိယဂါထာယ အညံ ဗျာကာသိ။ တတ္ထ နာဘိနန္ဒာမိ မရဏန္တိ မရဏံ
န အဘိကင်္ခါမိ^၃။ နာဘိနန္ဒာမိ ဇီဝိတန္တိ ဣဒံ ပန တဿ ကာရဏဝစနံ၊
ယသ္မာ နာဘိနန္ဒာမိ ဇီဝိတံ၊ တသ္မာ နာဘိနန္ဒာမိ မရဏန္တိ။ ယော ဟိ အာယတိ^၄
ဇာတိဇရာမရဏာယ^၅၊ ကိလေသာဘိသင်္ခါရေ အာစိနောတိ ဥပစိနောတိ၊ သော
ပုနတ္တဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ^၆ အဘိနန္ဒန္တော နာန္တရိယကတာယ^၇၊ အတ္တနော မရဏမ္ပိ
အဘိနန္ဒတိ နာမ ကာရဏဿ အပ္ပဟိနတ္တာ၊ ဒိဏာသဝေါ ပန သဗ္ဗသော
အာစယဂါမိဓမ္မေ ပဟာယ အပစယဂါမိဓမ္မေ ပတိဋ္ဌိတော ပရိညာတဝတ္ထုကော
သဗ္ဗသော ဇီဝိတံ အနာဘိနန္ဒန္တော မရဏမ္ပိ အနာဘိနန္ဒတိ နာမ ကာရဏဿ
ဧဝ သုပ္ပဟိနတ္တာ။ တေနာဟ “နာဘိနန္ဒာမိ မရဏံ၊ နာဘိနန္ဒာမိ ဇီဝိတံ”န္တိ။
ယဒိ ဧဝံ ဒိဏာသဝဿ ပရိနိဗ္ဗာနာဘိကင်္ခါ၊ ယာဝ ပရိနိဗ္ဗာနာ အဝဋ္ဌာနဉ္စ
ကထ?န္တိ အာဟ “ကာလဉ္စ ပဋိကင်္ခါမိ၊ သမ္ပဇာနော ပတိဿတော”တိ၊
ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေ သိဒ္ဓေ သတိပညာဝေပုလ္လပ္ပတ္တိယာ သတော သမ္ပဇာနော

၁-နတ္တိ(ဣ)

၂-ကာလံ(ဣ)

၃-န အဘိကင်္ခါမိ န ပတ္ထေမိ(သီ၊ဣ)

၄-ဇာတိဇရာမရဏဿ(သီ၊က)

၅-အာနန္တရိယတာယ(ဣ၊က)

ကေဝလံ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာနကာလံ ပဋိကင်္ခါမိ၊ တံ ဥဒိက္ခမာနော အာဂမယမာနော
ဝိဟရာမိ၊ န ပန မေ မရဏေ ဇီဝိတေ ဝါ အဘိနန္ဒနာ အတ္ထိ အရဟတ္တမဂ္ဂေ-
နေဝ တဿ သမုပ္ပါဒိတတ္တာတိ။

နိသဘတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌတာ။

၉-ဥသဘတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အဗ္ဗပလ္လဝသင်္ကာသန္တိ အာယသ္မတော ဥသဘတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ
ကရောန္တော သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညှိတံ
ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော ကောသမ္မ-
ဖလံ အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ
ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ သာကီယရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဥသဘောတိ
လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော သတ္ထု ဉှုတိသမာဂမေ ဗုဒ္ဓါနဘာဝံ ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓ-
သဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိ။ သော ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ သမဏဓမ္မံ အကတွာ
ဒိဝါ သင်္ဂဏိကာရာမော သကလရတ္တိံ နိဒ္ဒါယမာနော ဝီတိနာမေတိ။ သော
ဧကဒိဝသံ မုဋ္ဌဿတိ အသမ္ပဇာနော နိဒ္ဒံ ဩက္ကန္တော သုပိနေ^၁ ကေသမသ္မံ
ဩဟာရေတွာ အဗ္ဗပလ္လဝဝဏ္ဏံ စိဝရံ ပါရမိတွာ ဟတ္ထိဂီဝါယံ နိသိဒ္ဓိတွာ နဂရံ
ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌံ၊ တတ္ထေဝ^၂ မနုဿေ သမ္ပတ္တေ ဒိသ္မာ လဇ္ဇာယ ဟတ္ထိက္ခန္ဓတော
ဩရုယ အတ္တာနံ ဒိသ္မာ ပဋိဗုဒ္ဓေါ “ဤဒိသံ နာမ သုပိနံ မုဋ္ဌဿတိနာ အသမ္ပ-
ဇာနေန နိဒ္ဒါယမာနေန^၃ မယာ ဒိဋ္ဌ”န္တိ ဥပ္ပန္နသံဝေဂေါ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ
နစိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“ကကုဓံ ဝိလသန္တံ၊ ဒေဝဒေဝံ နရာသဘံ။

ရထိယံ ပဋိပဇ္ဇန္တံ၊ ကောသမ္ပံ အဒဒိံ တဒါ။

ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

၁-သုပိနေန (သီ၊ဣ)

၂-ပဝိဋ္ဌော (ဣ၊က)

၃-တတ္ထ ဝ (သီ၊ဣ)

၄-မုဋ္ဌဿတိ အသမ္ပဇာနော ဟုတွာ နိဒ္ဒါယနေန (ဣ၊က)

၅-ဒု ၄-၉၄-ပိဋ္ဌေ။

အထ ထေရော ယထာဒိဋ္ဌိ သုပိနံ အင်္ဂသံ ကတွာ အရဟတ္တဿ အဓိ-
ဂတတ္တာ တဿေဝ သုပိနဿ ကိတ္တနဝသေန အညံ ဗျာကရေနေော—

၁၉၇။ “အဗ္ဗပလ္လဝသင်္ကာသံ၊ အံသေ ကတွာန စိဝရံ။
နိသိန္ဓော ဟတ္ထိဂီဝါယံ၊ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ”။

၁၉၈။ ဟတ္ထိက္ခန္ဓတော ဩရုယ၊ သံဝေဂံ အလဘိံ တဒါ။
သောဟံ ဒိတ္တော တဒါသန္ဓော၊ ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယော”တိ—

ဂါထာဒွယမာဟ။

တတ္ထ အဗ္ဗပလ္လဝသင်္ကာသံ၊ အံသေ ကတွာန စိဝရန္တိ အဗ္ဗပလ္လဝါ-
ကာရံ ပဝါဠဝဏ္ဏံ^၁ စိဝရံ ခန္ဓေ ကရိတွာ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ။ ဂါမန္တိ
အတ္တနေော ရာဇဓာနိံ ဟတ္ထိက္ခန္ဓေ နိသိန္ဓော ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ^၂၊ ပဝိဠ-
မတ္တောဝ မဟာဇနေန ဩလောကိယမာနေော ဟတ္ထိက္ခန္ဓတော ဩရုယ
ဌိတော ပဋိဗုဏ္ဏိ၊ ပဗုဒ္ဓေါ^၃ သံဝေဂံ အလဘိံ တဒါ “မုဋ္ဌဿတိ အသမ္ပဇာနေော
ဟုတွာ နိဗ္ဗါယောက္ကမနေန ဧတံ ဇာတ”န္တိ။ အပရေ ပန “ရာဇာဝ ဟုတွာ
ရတ္တိဘာဂေ ဝေရူပံ သုပိနံ ဒိဿာ ဝိဘာတာယ ရတ္တိယာ ဟတ္ထိက္ခန္ဓံ အာရုယ
နဂရဝိတိယံ စရန္ဓော တံ သုပိနံ သရိတွာ ဟတ္ထိက္ခန္ဓတော ဩရုယ သံဝေဂံ
လဘိတွာ သတ္ထု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ အရဟတ္တံ ပတွာ ဥဒါနံ ဥဒါနေန္ဓော
ဣမာ ဂါထာ အဘာသိ”တိ ဝဒန္တိ။ ဒိတ္တောတိ တသ္မိံ ရာဇကာလေ^၄ ဇာတိ-
မဒဘောဂမဒါဒိပရိဒပ္ပိတော သမာနေော သံဝေဂမလဘိန္တိ ယောဇနာ။

ဥသဘတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ကပ္ပဒူကုရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အယမိတိ ကပ္ပဒူတိ အာယသ္မတော ကပ္ပဒူကုရတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
ပုညာနိ ဥပစိနန္ဓော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
ဝိညတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ ဘဂဝန္တံ ဝိနတာယ နာမ နဒိယာ တီရေ အည-
တရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသိန္ဓံ ဒိဿာ ပသန္ဓမာနသော ကေတကပုပ္ဖေဟိ ပူဇံ
အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္ဓော ဣမသ္မိံ

ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ဒုဂ္ဂတကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ယာဝ ဝယပ္ပတ္တိ၊ တာဝ
 အညံ ဥပါယံ အဇာနန္တော ကပ္ပဋ္ဌဇဏ္ဍနိဝါသနော သရာဝဟတ္တော တတ္ထ တတ္ထ
 ကုရံ^၁ ပရိယေသန္တော ဝိစရိ၊ တေန ကပ္ပဋ္ဌကုရောတွေဝ ပညာယိတ္ထ။ သော
 ဝယပ္ပတ္တော တိဏံ ဝိတ္တိဏိတွာ ဇီဝိကံ ကပ္ပေန္တော ဧကဒိဝသံ တိဏလာဝနတ္ထံ
 အရညံ ဂတော တတ္ထ အညတရံ ခိဏာသဝတ္ထေရံ ဒိသ္မာ တံ ဥပသင်္ကမိတွာ
 ဝဋ္ဋိတွာ နိသိဒ္ဓိ။ တဿ ထေရော ဓမ္မံ ကထေသိ။ သော ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓ-
 သဒ္ဓေါ “ကိ” မေ ဣမာယ ကိစ္ဆဇီဝိကာယာ”တိ ပဗ္ဗဇိတွာ အတ္တနော နိဝတ္ထ-
 ကပ္ပဋ္ဌစောဋ္ဌံ ဧကသ္မိံ ဌာနေ နိက္ခိပိ။ ယဒါ စဿ အနဘိရတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဒါ
 တံ ကပ္ပဋ္ဌံ ဩလောကေန္တဿ^၂ အနဘိရတိ ဝိဂစ္ဆတိ၊ သံဝေဂံ ပဋိလဘိ။ ဧဝံ
 ကရေန္တော သတ္တက္ခတ္တံ ဥပ္ပဗ္ဗဇိ။ တဿ တံ ကာရဏံ ဘိက္ခု၊ ဘဂဝတော
 အာရောစေသုံ။ အထေကဒိဝသံ ကပ္ပဋ္ဌကုရော ဘိက္ခု၊ ဓမ္မသဘာယံ ပရိသပရိ-
 ယန္တေ နိသိန္တော နိဒ္ဒါယတိ၊ တံ ဘဂဝါ စောဒေန္တော—

၁၉၉။ “အယမိတိ ကပ္ပဋ္ဌော ကပ္ပဋ္ဌကုရော၊
 အစ္စာယ အတိဘရိတာယ။
 အမတဃဋီကာယံ ဓမ္မကဋ္ဌမတ္တော၊
 ကတပဒံ ဈာနာနိ ဩစေတုံ။

၂၀၀။ မာ ခေါ တုံ ကပ္ပဋ္ဌ ပစာလေသိ၊
 မာ တုံ ဥပကဏ္ဍမိ တာဠေသိ။
 န ဟိ^၃ တုံ ကပ္ပဋ္ဌ မတ္တမညာသိ၊
 သံဃမဇ္ဈမိ ပစလာယမာနော”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ အယမိတိ ကပ္ပဋ္ဌော ကပ္ပဋ္ဌကုရောတိ ကပ္ပဋ္ဌကုရော ဘိက္ခု “အယံ မမ
 ကပ္ပဋ္ဌော၊ ဣမံ ပရိဒဟိတွာ ယထာ တထာ ဇီဝါမိ”တိ ဧဝံ ဥပ္ပန္နမိစ္ဆာ-
 ဝိတက္ကော အစ္စာယ အတိဘရိတာယ အမတဃဋီကာယံ မမ အမတဃဋီကာယံ တဟံ
 တဟံ ဝဿန္တေ “အမတမဓိဂတံ အဟမနုသာသာမိ၊ အဟံ ဓမ္မံ ဒေသေမိ”^၄။
 “အန္ဓိဘူတသ္မိံ”^၅ လောကသ္မိံ၊ အာဟဉ္ဇိ^၆ အမတဒုန္နုဘိ”န္တိအာဒိနာ^၇။

၁-ကုရံ(ဣ)

၃-န ဟ(သိ)

၅-အန္ဓိဘူတသ္မိံ(သဗ္ဗတ္ထ)

၂-တံ ကပ္ပဋ္ဌံ ဩလောကေတိ၊ ဩလောကေန္တဿ(သိ)

၄-ဝိ ၃-၁၃၊ မ ၁-၂၂၀၊ မ ၂-၂၉၆-ပိဋေသု။

၆-အာဟဉ္ဇိ(က)၊ အာဟဉ္ဇိ(က)

၇-ဝိ ၃-၁၂၊ မ ၁-၂၂၇၊ မ ၂-၂၉၅-ပိဋေသု။

သောသေတွာ မယာ ဓမ္မာမတေ ပဝဿိယမာနေ ကတပဒံ ဈာနာနိ ဩစေတုံ
လောကီယလောကုတ္တရဇ္ဈာနာနိ ဥပစေတုံ ဘာဝေတုံ ကတပဒံ ကဋ္ဌမဂ္ဂ-
ဝိဟိတဘာဝနာမဂ္ဂံ ဣဒံ မမ သာသနံ၊ တထာပိ ဓမ္မကဋ္ဌမတ္တော^၁ မမ
သာသနဓမ္မတော ဥက္ကဏ္ဍစိတ္တော^၂ အပဂတမာနသော ကပ္ပဒူကုရေတိ တံ
စောဒေတွာ ပုနပိဿ သဟောနံ^၃ စောရံ ဂဏ္ဍန္တော ဝိယ ပမာဒဝိဟာရံ
ဒဿေန္တော “မာ ခေါ တုံ ကပ္ပဒူ ပစာလေသီ”တိ ဂါထမာဟ။

တတ္ထ မာ ခေါ တုံ ကပ္ပဒူ ပစာလေသီတိ တုံ ကပ္ပဒူကုရ “မမ ဓမ္မ
သုကိဿာမိ”တိ နိဿိဒိတွာ မာ ခေါ ပစာလေသီ မာ ပစလာဟိ^၄ မာ နိဒ္ဒိ
ဥပဂစ္ဆိ။ မာ တုံ ဥပကဏ္ဍမိ တာဋ္ဌေသန္တိ တံ နိဒ္ဒါယမာနံ ဥပကဏ္ဍမိ
ကဏ္ဍသမိပေ ဒေသနာဟတ္ထေန အဟံ မာ ပတာဋ္ဌေသမ္ပိ။ ယထာ^၆ ဣတော
ပရံ ကိလေသပ္ပဟာနာယ အဟံ တံ န ဩဝဒေယျံ^၇၊ တထာ ပဋိပဇ္ဇာဟိတိ
အတ္တော။ န ဟိ တုံ ကပ္ပဒူ မတ္တမညာသီတိ တုံ ကပ္ပဒူ သံဃမဇ္ဈမိ
ပစလာယမာနော မတ္တံ ပမာဏံ န ဝါ မညသိ^၈၊ “အယမတိဒုလ္လဘော
ခဏော ပဋိလဒ္ဓေါ၊ သော မာ ဥပဇ္ဈဂါ”တိ ဧတ္တကမ္ပိ န ဇာနာသိ၊ ပဿ
ယာဝ စ တေ အပရဒ္ဓန္တိ စောဒေသိ။

ဧဝံ ဘဂဝတာ ဒွိဟိ ဂါထာဟိ ဂါဠိ တံ နိဂ္ဂယျ စောဒနာယ ကတာယ
အဋ္ဌိဝေဓဝိဒ္ဓေါ ဝိယ စဏ္ဍဂဇော မဂ္ဂံ ဩတရန္တော ဝိယ စ သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ
ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၉—

“ဝိနတာနဒိယာ တီရေ၊ ဝိဟာသိ ပုရိသုတ္တမော^{၁၀}။

အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓိ၊ ဧကဂ္ဂံ သုသမာဟိတံ။

မရဂန္ဓဿ ပုပ္ဖေန၊ ဧကတကဿ အဟံ တဒါ။

ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌမပူဇယိ^{၁၁}။

ဧကနုဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိ^{၁၂}။

ဒုဂ္ဂတိ^{၁၃} နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယျံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

၁-ဓမ္မကတမတ္တော(သီ)၊ ဓမ္မကဋ္ဌမဂ္ဂေါ(ဣ)၊ ဓမ္မကဋ္ဌပတ္တော၊ ဓမ္မကပ္ပဒူမတ္တော(က)

၂-ဥက္ကဋ္ဌစိတ္တော(က)

၃-သဟောနံ(သီ)၊ သဟောနံ(က)

၄-မာ ပစာလေသီ(သီ)၊ မာ ပစာလေဟိ(ဣ)

၅-မာ စ တာဋ္ဌေသံ(သီ)

၆-ယံ(ဣ)

၇-အဟံ တံ ဩဝဒေယျံ(သီ)

၈-န ဟ မညာသိ(သီ၊ဣ)

၉-ဒု ၄-၉၄-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၁၀-ဒွိပဒုတ္တမော(သီ)

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ သတ္တာရာ ဝုတ္တဂါထာဒွယမေဝ အတ္တနော အရဟတ္တာ-
မိဂမနဿ အင်္ဂုသဘူတန္တိ ပစ္စုဒါဟာသိ။ တေနဿ တဒေဝ အညာ-
ဗျာကရဏံ အဟောသီတိ။

ကပ္ပဋကုရတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စတုတ္ထဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဉ္စမဝဂ္ဂ

၁-ကုမာရကဿပတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အဟော ဗုဒ္ဓါ အဟော ဓမ္မာတိ အာယသ္မတော ကုမာရကဿပတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ မြာဟ္မဏကုလေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပါပုဏိ။ “ကုလဂေဟေ”တိ ပန အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာယံ^၁ ဝုတ္တံ။
သော သတ္တု သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္တာရံ ဧကံ ဘိက္ခု၊ စိတ္တကထိ-
ကာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသွာ သယမ္ပိ တံ ဌာနန္တရံ အာကင်္ခန္တော ပဏိဓာနံ
ကတွာ တဒနုရူပါနိ ပုညာနိ ကရောန္တော ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ
သမဏဓမ္မံ ကတွာ သုဂတီသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ^၂ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇ-
ဂဟေ သေဋ္ဌိမိတာယ ကုန္တိမိ ပဋိသန္တိံ^၃ ဂဏိ။ သာ ကိရ ကုမာရိကာကာလေ-
ယေဝ ပဗ္ဗဇိတုကာမာ ဟုတွာ မာတာပိတရော ယာစိတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အလဘ-
မာနာ ကုလဃရံ^၄ ဂတာပိ ဂဗ္ဘသဏ္ဌိတမ္ပိ အဇာနန္တိ သာမိကံ အာရာဓေတွာ^၅
တေန အနုညာတာ ဘိက္ခုနီသု ပဗ္ဗဇိတာ။ တဿာ ဂတ္တိနိဘာဝံ^၆ ဒိသွာ ဘိက္ခု-
နိယော ဒေဝဒတ္တံ ပုစ္ဆိံသု၊ သော “အဿမဏိ”တိ အာဟ။ ပုန ဒသဗလံ
ပုစ္ဆိံသု။ သတ္တာ ဥပါလိတ္ထေရံ ပဋိစ္စာပေသိ။ ထေရော သာဝတ္ထိနဂရဂါသီနိ
ကုလာနိ ဝိသာခဉ္စ ဥပါသိကံ ပက္ခောသာပေတွာ သရာဇိကာယ ပရိသာယ
ဝိနိစ္ဆိနန္တော “ပုရေ လဒ္ဓေါ ဂဗ္ဘော၊ ပဗ္ဗဇော အရောဂါ”တိ အာဟ။
သတ္တာ “သုဝိနိစ္ဆိတံ အဓိကရဏ”န္တိ ထေရဿ သာဓုကာရံ အဒါသိ။

သာ ဘိက္ခုနီ သုဝဏ္ဏဗိမ္ဗသဒိသံ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ တံ ရာဇာ ပသေ-
နဒိကောသလော ပေါသေသိ၊ “ကဿပေါ”တိ စဿ နာမံ အင်္ဂုသု။

အပရဘာဂေ အလင်္ကရိတွာ သတ္ထု သန္တိကံ နေတွာ ပဗ္ဗာဇေသိ။ ကုမာရကာလေ
ပဗ္ဗဇိတက္ကာ ဘဂဝတာ “ကဿပံ ပက္ခောသထ၊ ဣဒံ ဖလံ ဝါ ခါဒနီယံ” ဝါ
ကဿပဿ ဒေသာ”တိ ဝုတ္တေ “ကတရကဿပဿာ”တိ။ “ကုမာရကဿ-
ပဿာ”တိ။ ဧဝံ ဂဟိတနာမတ္တာ ရညော^၂ ပေါသာဝနိကပုတ္တက္ကာ စ
ဝုဗ္ဗကာလေပိ ကုမာရကဿပေါတွေဝ ပညာယိတ္ထ။

သော ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ ဝိပဿနာယ စေဝ ကမ္မံ ကရေတိ၊ ဗုဒ္ဓ-
ဝစနဉ္စ ဥဂ္ဂဏှာတိ။ အထ တေန သဒ္ဓိံ^၁ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ သမဏဓမ္မံ ကတွာ အနာ-
ဂါမိ ဟုတွာ သုဒ္ဓါဝါသေ နိဗ္ဗတ္တော မဟာဗြဟ္မာ “ဝိပဿနာယ မုခံ ဒဿေတွာ
မဂ္ဂဖလပ္ပတ္တိယာ” ဥပါယံ ကရိဿာမီ”တိ ပဉ္စဒသ ပဉ္စေ အဘိသင်္ခရိတွာ
အန္ဓဝနေ ဝသန္တဿ ထေရဿ “ဣမေ ပဉ္စေ သတ္တာရံ ပုစ္ဆေယျာသိ”တိ
အာစိက္ခိတွာ ဂတော။ သော တေ ပဉ္စေ ဘဂဝန္တံ ပုစ္ဆိ။ ဘဂဝါဝိဿ
ဗျာကာသိ။ ထေရော သတ္တာရာ ကထိတနိယာမေနေဝ တေ ဥဂ္ဂဏှိတွာ
ဝိပဿနံ ဂစ္ဆံ ဂဏှာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၃—

“ဣတော သတသဟဿမ္ပိ၊ ကပ္ပေ ဥပ္ပဇ္ဇိ နာယကော။
သဗ္ဗလောကဟိတော ဝီရော၊ ပဒုမုတ္တရနာမကော။
တဒါဟံ ဗြာဟ္မဏော ဟုတွာ၊ ဝိဿုတော ဝေဒပါရဂူ။
ဒိဝါဝိဟာရံ ဝိစရံ၊ အဗ္ဗသံ လောကနာယကံ။
စတုသစ္စံ ပကာသေန္တံ၊ ဗောဓေယန္တံ သဒေဝကံ^၄။
ဝိစိတ္တကထိကာနဂ္ဂံ၊ ဝဏ္ဏယန္တံ မဟာဇနေ^၆။
တဒါ မုဒိတစိတ္တောဟံ၊ နိမန္နေတွာ တထာဂတံ။
နာနာရတ္တေဟိ ဝတ္တေဟိ၊ အလင်္ကရိတွာန မဏ္ဍပံ။
နာနာရတနပဇ္ဇောတံ၊ သသံဃံ ဘောဇယိံ^၅ တဟိံ။
ဘောဇယိတွာန သတ္တာဟံ၊ နာနဂ္ဂရသဘောဇနံ။
နာနာစိတ္တေဟိ ပုပ္ဖေဟိ၊ ပူဇယိတွာ သသာဝကံ။
နိပစ္စ ပါဒမူလမ္ပိ၊ တံ ဌာနံ ပတ္တယိံ^၇ အဟံ။
တဒါ မုနိဝရော အာဟ၊ ကရုဏေကရသာသယော။
ပဿထေတံ ဒိဇေဝရံ၊ ပဒုမာနနလောစနံ။

၁-ဩဒနီယံ (ဣ)	၂-ရညာ (သိ၊ က)	၃-မဂ္ဂဖလပ္ပတ္တိယာ (က)
၄-ဒု ၄-၁၂၅-ဝိဇ္ဇာဒိသု။	၅-သဒေဝကံ သမာရကံ (က)	၆-ဝဏ္ဏယန္တံ မဟာဇနာ (သိ)

ပီတိပါမောဇ္ဇမဟုလံ၊ သမုဂ္ဂတတနူရဟံ။
 ဟာသမ္ပိတံဝိသာလက္ခံ၊ မမ သာသနလာလသံ။
 ပတိတံ ပါဒမူလေ မေ၊ ဧကာဝတ္ထသုမာနသံ။
 သေ ပတ္ထေတိ တံ ဌာနံ၊ ဝိစိတ္တကထိကတ္တနံ။
 သတသဟသိတော ကပ္ပေ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
 ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္ထေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
 တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ၊ ဩရသော ဓမ္မနိဗ္ဗိတော။
 ကုမာရကဿပေါ နာမ၊ ဟေဿတိ သတ္တု သာဝကော။
 ဝိစိတ္တပုပ္ဖဒုဿာနံ၊ ရတနာနဉ္စ ဝါဟဿ။
 ဝိစိတ္တကထိကာနံ သော၊ အဂ္ဂတံ ပါပုဏိဿတိ။
 တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာပဏိဗီဟိ စ။
 ဇဟိတွံ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂစ္ဆဟံ။
 ပရိတ္တမံ ဘဝါဘဝေါ၊ ရင်္ဂမဇ္ဈေ ယထာ နဇ္ဈော။
 သာခမိဂတြဇော ဟုတွံ၊ မိဂိယာ ကုန္တိမောက္ကမိံ။
 တဒါ မယိ ကုန္တိဂတေ၊ ဝဇ္ဈဝါရော ဥပဋ္ဌိတော။
 သာခေန စတ္တာ မေ မာတာ၊ နိဂြောဓံ သရဏံ ဂတာ။
 တေန သာ မိဂရာဇေန၊ မရဏာ ပရိမောစိတာ။
 ပရိစ္စဇိတွံ သပါဏံ၊ မမေဝံ ဩဝဒီ တဒါ။
 နိဂြောဓမေဝ သေဝေယျ၊ န သာခမုပသံဝသေ။
 နိဂြောဓသ္မိံ မတံ သေယျော၊ ယဇ္ဈေ သာခမိ ဇီဝိတံ။
 တေနာနုသိဋ္ဌာ မိဂယူထပေနိ၊
 အဟဉ္စ မာတာ စ တထေတရေ စ။
 အာဂမ္မ ရမ္မံ တုသိတာမိဝါသံ၊
 ဂတာ ပဝါသံ သဃရံ ယထေဝ။
 ပုနော ကဿပဝီရဿ၊ အတ္တမေန္တမိ သာသနေ။
 အာရုယု သေလသိခရံ၊ ယုဉ္ဇိတွံ ဇိနသာသနံ။

ဣဒါနာဟံ ရာဇဂဟေ၊ ဇာတော သေဋ္ဌိကုလေ အဟုံ။
 အာပန္နသတ္တာ၊ မေ မာတာ၊ ပဗ္ဗဇိ အနဂါရိယံ။
 သဂဗ္ဘံ တံ ဝိဒိတွာန၊ ဒေဝဒတ္တမုပ္ပါနယံ။
 သော အဝေါစ ဝိနာသေထ၊ ပါဝိကံ ဘိက္ခုနိံ ဣမံ။
 ဣဒါနိဝိ မုနိန္ဒေန၊ ဇိနေန အနုကမ္ပိတာ။
 သုခိနီ အဇနီ မယံ၊ မာတာ ဘိက္ခုနုပဿယေ။
 တံ ဝိဒိတွာ မဟီပါလော၊ ကောသလော မံ အပေါသယိ။
 ကုမာရပရိဟာရေန၊ နာမေနာဟဉ္စ ကဿပေါ။
 မဟာကဿပမာဂဗ္ဗ၊ အဟံ ကုမာရကဿပေါ။
 ဝဗ္ဗိကသဒိသံ ကာယံ၊ သုတွာ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတံ။
 တတော စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ မေ၊ အနုပါဒါယ သဗ္ဗသော။
 ပါယာသိံ ဒမယိတွာဟံ၊ ဧတဒဂ္ဂမပါပုဏီ။
 ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ စိတ္တကထိကဘာဝေန သတ္တာရာ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပိတော
 အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ရတနတ္တယဂုဏဝိဘာဝနံမုခေန အညံ
 ဗျာကရောန္တော—

၂၀၁။ “အဟော ဗုဒ္ဓါ အဟော ဓမ္မာ၊ အဟော နော သတ္တု သမ္ပဒါ။
 ယတ္ထ ဧတာဒိသံ ဓမ္မံ၊ သာဝကော သစ္စိကာဟိတိ။

၂၀၂။ အသင်္ခေယျေသု ကပ္ပေသု၊ သက္ကာယာ’မိဂတာ အဟူ။
 ဧတသမယံ ပစ္စိမကော၊ စရိမောယံ သမုဿယော။
 ဇာတိမရဏသံသာရော၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနန္တဝေါ”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ အဟောတိ အစ္ဆရိယတ္ထေ နိပါတော။ ဗုဒ္ဓါတိ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါ၊ ဂါရဝ-
 ဝသေန ဗဟုဝစနံ၊ အဟော အစ္ဆရိယာ သမ္ပုဒ္ဓါတိ အတ္ထော။ ဓမ္မာတိ
 ပရိယတ္တိဓမ္မေန သဒ္ဓိံ နဝ လောကုတ္တရဓမ္မာ။ အဟော နော သတ္တု သမ္ပဒါတိ
 အမှာကံ သတ္တု ဒသဗလဿ အဟော သမ္ပတ္တိယော။ ယတ္ထာတိ ယသ္မိံ

သတ္တရိ ဗြဟ္မစရိယဝါသေန။ တောဒိသံ ဓမ္မံ၊ သာဝကော သန္တိကဟိတိတိ
 တောဒိသံ ဝေရူပံ သုဝိသုဒ္ဓဇ္ဈာနာဘိညာ^၁ပရိဝါရံ အနဝသေသကိလေ-
 သက္ခယာဝဟံ သန္တံ ပဏီတံ အနတ္တရံ ဓမ္မံ သာဝကောပိ နာမ သန္တိကရိယတိ၊
 တသ္မာ ဧဝံဝိပေါဂုဏဝိသေသာဓိဂမဟေတုဘူတာ အဟော အစ္စရိယာ ဗုဒ္ဓါ
 ဘဂဝန္တော၊ အစ္စရိယာ ဓမ္မဂုဏာ၊ အစ္စရိယာ အမှာကံ သတ္တု သမ္ပတ္တိယောတိ
 ရတနတ္ထယဿ ဂုဏာဓိမုတ္တိ^၂ ပဝေဒေသီတိ။ ဓမ္မသမ္ပတ္တိကိတ္တနေနေဝ ဟိ
 သံဃသုပ္ပဋိပတ္တိ ကိတ္တိတာ ဟောတိတိ။

ဧဝံ သာဓာရဏဝသေန ဒဿိတံ ဓမ္မဿ သန္တိကိရိယံ ဣဒါနိ အတ္တုပ-
 နာယိကံ ကတွာ ဒဿေန္တော “အသင်္ခေယျေသု”တိ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ
 အသင်္ခေယျေသုတိ ဂဏနပထံ ဝိတိဝတ္တေသု မဟာကပ္ပေသု။ သက္ကာယာတိ
 ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ။ တေ ဟိ ပရမတ္ထတော ဝိဇ္ဇမာနဓမ္မသမူဟတာယ “သက္ကာ-
 ယာ”တိ ဂုစ္ဆန္တိ။ အဟူတိ နိဝတ္တနုပါယဿ^၃ အနဓိဂတတ္တာ အနပဂတာ
 အဟေသုံ။ တေသမယံ ပန္နိမကော၊ စရိမောယံ သမုဿယောတိ ယသ္မာ အယံ
 သဗ္ဗပန္နိမကော၊ တတော ဧဝ စရိမော၊ တသ္မာ ဇာတိမရဏသဟိတော
 ခန္ဓာဒိပဋိပါဋိသညိတော သံသာဓော ဣဒါနိ အာယတိ^၄ ပုနတ္တဝါဘာဝတော
 ပုနတ္တဝေါ နတ္ထိ၊ အယမန္တိမာ ဇာတိတိ အတ္ထော။

ကုမာရကဿပတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဓမ္မပါလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယော ဟဝေ ဒဟဓော ဘိက္ခုတိ အာယသ္မတော ဓမ္မပါလတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၁ အယဒ္ဓိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာဓော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ
 ဥပစိနန္တော အတ္ထဒဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 ဝိညှိတံ ပတ္ထော ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန ဝနန္တံ ဥပဂတော သတ္တာရံ ဒိသ္မာ
 ပသန္နမာနသော ဝိလက္ခမလ^၂မဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္ပေန ဒေဝ-
 မနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိ^၃ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သတ္တရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ အဝန္တိရဋ္ဌေ
 ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဓမ္မပါလောတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္ထော
 တက္ကသိလံ ဂန္ဓာ သိပ္ပံ ဥဂ္ဂဟေတွာ ပဋိနိဝတ္တေန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ ဧကသ္မိ^၄
 ဝိဟာရေ အညတရံ ထေရံ ဒိသ္မာ တဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ

ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ
အပဒါနေ^၁—

“ဝနန္တရေ ဗုဒ္ဓံ ဒိသ္မာ၊ အတ္ထဒဿိ^၂ မဟာယသံ။
ပဿန္တမိတ္တော သုမနော၊ ပိလက္ခဿာဒဒိ^၃ ဖလံ။

အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ယံ ဖလမဒဒိ^၄ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိ^၅ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ သမာပတ္တိသုခေန ဝိတိနာမေန္တော ဧကဒိဝသံ
တသ္မိံ ဝိဟာရေ ခွေ သာမဏေရေ ရုက္ခဂ္ဂေ ပုပ္ဖါနိ ဩစိနန္တေ အာရုဋ္ဌသာခါယ
ဘဂ္ဂါယ ပတန္တေ ဒိသ္မာ၊^၁ထေရော ဣဒ္ဓါနဘာဝေန ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ^၂
အရောဂေယေဝ ဘူမိယံ ဌပေတွာ တေသံ သာမဏေရာနံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော—

၂၀၃။ “ယော ဟဝေ ဒဟရော ဘိက္ခု၊ ယုဇ္ဇတိ ဗုဒ္ဓသာသနေ။
ဇာဂရော သ ဟိ သုတ္တေသု^၃၊ အမောဃံ တဿ ဇီဝိတံ။

၂၀၄။ တသ္မာ သဒ္ဓန္တ သီလန္တ၊ ပသာဒံ ဓမ္မဒဿနံ။
အနုယုဇ္ဇေထ မေဓာဝိ၊ သရံ ဗုဒ္ဓါန သာသနံ”န္တိ—

ဣမာ ခွေ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ ယောတိ အနိယမဝစနံ။ ဟဝေတိ ဒဠတ္ထေ နိပါတော။ ဒဟရေတိ
တရုဏော။ ဘိက္ခုတိတိ ဘိက္ခု။ ယုဇ္ဇတိတိ ဃဋ္ဌတိ ဝါယမတိ။ ဇာဂရေတိ
ဇာဂရဏာဓမ္မသမန္တာဂတော။ သုတ္တေသုတိ^၆ သုပန္တေသု။ ဣဒံ ဝုတ္တံ
ဟောတိ—ယော ဘိက္ခု၊ ဒဟရေဝ သမာနော တရုဏော “တထာဟံ ပစ္စာ
ဝုဗ္ဗကာလေ ဇာနိဿာမိ”တိ အစိန္တေတွာ ဗုဒ္ဓါနံ သာသနေ အပ္ပမာဒပဋိပတ္တိယံ
ယုဇ္ဇတိ သမထဝိပဿနာဘာဝနာယ ယောဂံ ကရေတိ၊ ယော သုတ္တေသု
အဝိဇ္ဇာနိဒ္ဓါယ သုတ္တေသု ပမတ္တေသု သဒ္ဓါဒိဇာဂရဓမ္မသမန္တာဂမေန ဇာဂရေ၊
တတော ဧဝ အတ္တဟိတပရဟိတပါရိပုရိယာ အမောဃံ အဝဉ္စ၊ တဿ ဇီဝိတံ၊
ယသ္မာ စ တေဒေဝံ၊ တသ္မာ သဒ္ဓန္တ “အတ္ထိ ကမ္မံ အတ္ထိ ကမ္မဝိပါကော”တိ^၇—
အာဒိနယပ္ပဝတ္တံ ကမ္မဖလသဒ္ဓန္တ၊ သဒ္ဓုပနိဗန္ဓတ္တာ သီလဿ တဒုပနိဿယံ

၁-ဒုဉ္စ-၃၄၃-၁၆။ ၂-သာမဏေရာ။ပ။ ဩစိနန္တာ။ပ။ ပတန္တိ။ တေ ဒိသ္မာတိ (က)
၃-ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ (သိ) ၄-ပတိသုတ္တေသု (သိ၊ က) ၅-ဇာဂရ (သိ၊ ဣ)
၆-ပတိသုတ္တေသုတိ (သိ၊ က)၊ သတိသုတ္တေသုတိ (က) ၇-အတ္ထိ ကမ္မေ ဝိပါကောတိ (သိ)

စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလဉ္စ, “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ, သွာခါတော ဓမ္မော, သုပ္ပဋိ-
ပန္နော သံဃော”တိ ဧဝံ ပဝတ္တရတနတ္ထယပ္ပဿာဒဉ္စ, ဝိပဿနာပညာ-
သဟိတာယ မဂ္ဂပညာယ ပရိညာဒိဝသေန စတုသစ္စဓမ္မဒဿနဉ္စ မေဓောဓိ
ဓမ္မောဇပညာယ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု ဗုဒ္ဓါနံ သာသနံ ဩဝါဒံ အနုသိဋ္ဌိံ
အနုဿရန္တော အာဒိတ္တမ္ပိ အတ္တနော သီသံ အဇ္ဈုပေက္ခိတွာ အနုယုဇေထ၊
တတ္ထ အနုယောဂံ အာတပ္ပံ ကရေယျာတိ အတ္ထော။

ဓမ္မပါလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-မြဟ္မာလိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ကဿိန္ဒြိယာနိ သမထင်္ဂတာနိတိ အာယသ္မတော မြဟ္မာလိတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
ဝိဝဇ္ဇုပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ
ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ
ဒိသ္မာ ပဿန္တမာနသော ဝဋ်တွာ ပါဒဖလံ^၁ အဒါသိ။ သတ္တာ အနုမောဒနံ ဝတွာ
ပက္ကာမိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ^၂
ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကောသလရဋ္ဌေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ မြဟ္မာလိတိ လဒ္ဓ-
နာမော ဝိညုတံ ပတ္တော ဟေတုသမ္ပတ္တိယာ စောဒိယမာနော သံသာရေ
သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ တာဒိသေန ကလျာဏမိတ္တသန္နိဿယေန ဗုဒ္ဓသာသနေ
ပဗ္ဗဇိတွာ ပတိရူပကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ အရညေ ဝိဟရန္တော ဉာဏဿ ပရိပါက-
ဂတတ္တာ န စိရဿေဝ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန
ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၂—

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။
ရထိယံ ပဋိပဇ္ဇန္တံ၊ ပါဒဖလံ^၁ အဒါသဟံ။

ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိ^၂ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနသိဒ္ဓိံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”ဉ္စိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပိန ဟုတွာ မဂ္ဂသုခေန ဖလသုခေန ဝီတိနာမေန္တော ကေ-
ဒိဝသံ ပဓာနပရိဂ္ဂါဟကေန ထေရေန တသ္မိံ အရညာယတနေ ဘိက္ခူ ဥဒ္ဓိဿ
ဝုတ္တံ ပဓာနာနုယောဂံ ပရိဂ္ဂဏန္တော—

၂၀၅။ “ကဿိန္ဒြိယာနိ သမထင်္ဂတာနိ၊
အဿာ ယထာ သာရထိနာ သုဒန္တာ။
ပဟိနမာနဿ အနာသဝဿ၊
ဒေဝါမိ ကဿ ဝိဟယန္တိ တာဒိနော။

၂၀၆။ မယှိန္ဒြိယာနိ သမထင်္ဂတာနိ၊
အဿာ ယထာ သာရထိနာ သုဒန္တာ။
ပဟိနမာနဿ အနာသဝဿ၊
ဒေဝါမိ မယှံ ဝိဟယန္တိ တာဒိနော”တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တဿတ္ထော—ဣမသ္မိံ အရညာယတနေဝသန္တေသု ဘိက္ခူသု ကဿ ဘိက္ခု-
နော ထေရဿ ဝါ နဝဿ ဝါ မဇ္ဈိမဿ ဝါ ဆေကေန သာရထိနာ သုဒန္တာ
အဿာ ဝိယ မနစ္ဆဋ္ဌာနိ ဣန္ဒြိယာနိ သမထံ ဒန္တဘာဝံ နိဗ္ဗိသေဝနဘာဝံ ဂတာနိ။
ကဿ နဝရိဓမ္မိ မာနံ^၁ ပဟာယ ဌိတတ္တာ ပဟိနမာနဿ စတုန္နမ္ပိ အာသဝါနံ
အဘာဝေန အနာသဝဿ ဣဋ္ဌာဒိသု တာဒိလက္ခဏပ္ပတ္တိယာ တာဒိနော ဒေဝါမိ
ဝိဟယန္တိ မနုဿာပိ သမ္မာပဋိပတ္တိဒဿနာဒိနာ စ^၂ အာဒရေန ပတ္တေန္တိတိ။

တတ္ထ စ ဂါထာယံ ပုရိမဗျေန^၃ အနာဂါမိမဂ္ဂါမိဂမော ပုဋ္ဌော၊ အနာဂါမိ-
နောပိ ဟိ ဣန္ဒြိယာနိ ပဟိနကာမရာဂဗျာပါဒတာယ သမထံ နိဗ္ဗိသေဝနတံ
ဂတာနိ ဟောန္တိ။ ဣတရေန အရဟတ္တမဂ္ဂပဋိလာဘော၊ အရဟာ ဟိ
“ပဟိနမာနော အနာသဝေါ တာဒိ”တိ စ ဝုစ္စတိ။

အထာယသ္မာ ဗြဟ္မာလိ ပဓာနပရိဂ္ဂါဟကေန ဝုတ္တံ “ကဿိန္ဒြိယာနိ”တိ
ဂါထံ ပစ္စနဘာသိ^၄။ တဒတ္ထံ အတ္ထုပနာယိကဝသေန ဝိဿဇ္ဇေန္တော “မယှိန္ဒြိ-
ယာနိ”တိအာဒိကာယ ဒုတိယဂါထာယ အညံ ဗျာကာသိ၊ တတ္ထ
မယှိန္ဒြိယာနိတိ မမ စက္ခာဒိနိ ဣန္ဒြိယာနိ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဗြဟ္မာလိတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ကဿ မာနဉ္စ ဝိဒ္ဓိသိယမာနံ (က)

၃-ပုရိမပဒေန (ဣ၊က)

၂-ဒဿနာဒိနဉ္စ (ဣ)၊ ဒဿနာနိ စ (က)

၄-ပစ္စုဒါဘာသိ (သီ၊ဣ)

၄-မောသရာဇတ္ထေရဂါထာဝတ္ထုနာ

ဆဝိပါပက ခိတ္တဘဒ္ဒကတိ အာယသ္မတော မောသရာဇတ္ထေရဿဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော
 ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညှတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္ထု သန္တိကေ
 ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္တာရံ ဧကံ ဘိက္ခု၊ လူခစိဝရဓရာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ
 ဒိသွာ တံ ဌာနန္တရံ အာကဇ်န္တော ပဏိဓာနံ ကတွာ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ
 ကရောန္တော အတ္ထဒဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 မြာဟ္မဏာနံ ဝိဇ္ဇာသိပ္ပေသု နိပ္ပတ္တိံ ဂတော မြာဟ္မဏမာဏဝေ ဝိဇ္ဇာသိပ္ပါနိ
 သိက္ခာပေန္တော ဧကဒိဝသံ အတ္ထဒဿိံ ဘဂဝန္တံ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတံ ဂစ္ဆန္တံ
 ဒိသွာ ပသန္နမာနသော ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝဋ္ဌိတွာ သိရသိ အဉ္စလိံ ကတွာ
 “ယာဝတာ ရူပိနော သတ္တာ”တိအာဒိနာ ဆဟိ ဂါထာဟိ အဘိတ္ထဝိတွာ
 ဘာဇနံ ပူရေတွာ မရံ ဥပနာမေသိ။ သတ္တာ မရံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ အနုမောဒနံ
 အကာသိ။

သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ကဿပဿ
 ဘဂဝတော ကာလေ ကဋ္ဌဝါဟနဿ နာမ ရညော အမစ္စော ဟုတွာ တေန
 သတ္ထု အာနယနတ္ထံ ပုရိသသဟဿေန ပေသိတော သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တော
 ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိသတိဝဿသဟဿာနိ သမဏဓမ္မံ
 ကတွာ တတော စုတော ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ သုဂတိသုယေဝ ပရိဝတ္ထေန္တော ဣမသ္မိံ
 ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ မောသရာဇာတိ လဒ္ဓနာမော ဗာဝရိ-
 မြာဟ္မဏဿ သန္တိကေ ဥဂ္ဂဟိတသိပ္ပေါ သံဝေဂဇာတော တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ
 ပဗ္ဗဇိတွာ တာပသသဟဿပရိဝါရော အဇိတာဒိဟိ သဒ္ဓိံ သတ္ထု သန္တိကံ
 ပေသိတော တေသံ ပန္နရသမော ဟုတွာ ပဉ္စေ ပုစ္ဆိတွာ ပဉ္စဝိဿဇ္ဇနပရိယော-
 သာနေ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ ၊—

“အတ္ထဒဿိ တု ဘဂဝါ၊ သယမ္ပူ အပရာဇိတော။

ဘိက္ခုသံဃပရိဗျူဠော၊ ရထိယံ ပဋိပဇ္ဇေထ။

သိဿေဟိ သမ္ပရိဝုတော၊ သရမ္ဘာ အဘိနိက္ခမိံ။

နိက္ခမိတွာနဟံ တတ္ထ၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။

အဘိဝါဒိယ သမ္ပုဋ္ဌံ၊ သိရေ ကတွာန အဉ္စလိံ။

သကံ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ၊ သန္တဝိံ လောကနာယကံ။

ယာဝတာ ရူပိနော သတ္တာ၊ အရူပီ ဝါ အသညိနော။
 သဗ္ဗေ တေ တဝ ဉာဏမှိ၊ အန္တော ဟောန္တိ သမောဂဓာ။
 သုခုမတ္ထိကဇာလေန၊ ဥဒကံ ယော ပရိက္ခိပေ။
 ယေ ကေစိ ဥဒကေ ပါဏာ၊ အန္တောဇာလေ ဘဝန္တိ တေ။
 ယေသဉ္စ စေတနာ အတ္ထိ၊ ရူပိနော စ အရူပိနော။
 သဗ္ဗေ တေ တဝ ဉာဏမှိ၊ အန္တော ဟောန္တိ သမောဂဓာ။
 သမုဒ္ဓရသိမံ လောကံ၊ အန္တကာရသမာကုလံ။
 တဝ ဓမ္မံ သုဏိတွာန၊ ကင်္ခါသောတံ တရန္တိ တေ။
 အဝိဇ္ဇာနိဂုတေ လောကေ၊ အန္တကာရေန ဩတ္တဋ္ဌေ။
 တဝ ဉာဏမှိ ဇောတန္တေ၊ အန္တကာရာ ပဓိသိတာ။
 တုဝံ စက္ခုသိ သဗ္ဗေသံ၊ မဟာတမပနုဒနော။
 တဝ ဓမ္မံ သုဏိတွာန၊ နိဗ္ဗာယတိ ဗဟုဇ္ဇနော။
 ပုဋ္ဌကံ ပူရယိတွာန၊ မဓုခုဒ္ဓမနေဋ္ဌကံ။
 ဥဘော ဟတ္ထေဟိ ပဂ္ဂယ၊ ဥပနေသိမံ မဟေသိနော။
 ပဋိဂ္ဂဏှိ မဟာဝီရော၊ သဟတ္ထေန မဟာ ဣသိ။
 ဘုဉ္ဇိတွာ တဉ္စ သဗ္ဗညု၊ ဝေဟာသံ နဘမုဂ္ဂမိ။
 အန္တလိက္ခေ ဌိတော သတ္တာ၊ အတ္ထဒဿီ နရာသဘော။
 မမ စိတ္တံ ပဿာဒေန္တော၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။
 ယေနိဒံ ထဝိတံ ဉာဏံ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌော စ ထောမိတော။
 တေန စိတ္တပ္ပဿာဒေန၊ ဒုဂ္ဂတိံ သော န ဂစ္ဆတိ။
 စတုဒ္ဓသဉ္စ ခတ္တု သော၊ ဒေဝရဇံ ကရိဿတိ။
 ပထဗျာ ရဇံ အဋ္ဌသတံ၊ ဝသုဓံ အာဝသိဿတိ။
 ပဉ္စေဝ သတက္ခတ္တု၊ စက္ကဝတ္တိ ဘဝိဿတိ။
 ပဒေသရဇံ အသင်္ခေယံ၊ မဟိယာ ကာရယိဿတိ။
 အဇ္ဈာယကော မန္တဓရော၊ တိဏှံ ဝေဒါန ပါရဂူ။
 ဂေါတမဿ ဘဂဝတော၊ သာသနေ ပဗ္ဗဇိဿတိ။

ဂန္တိရံ နိပုဏံ အတ္ထံ၊ ဤဏေန ဝိစိနိဿတိ။
 မောဃရာဇာတိ နာမေန၊ ဟေဿတိ သတ္ထု သာဝကော။
 တိဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ သမ္ပန္နံ၊ ကတကိစ္စမနာသဝံ။
 ဂေါတမော သတ္ထဝါဟဂ္ဂေါ၊ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေဿတိ။
 ဟိတ္တာ မာနသကံ ယောဂံ၊ ဆေတွာန ဘဝဗန္ဓနံ။
 သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ ဝိဟရာမိ အနာသဝေါ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ သတ္ထလူခံ သုတ္တလူခံ^၁ ရဇနလူခန္တိ ဝိသေသေန^၂ တိဝိ-
 ဓေနပိ လူခေန သမန္နာဂတံ ပံသုကူလံ ဓာရေသိ။ တေန နံ သတ္တာ လူခစိဝရဓရာနံ
 အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ အပရဘာဂေ ပုရိမကမ္မပ္ပစ္စယာ ပရိဟာရဿ အကရဏ-
 တော ထေရဿ သရီရေ ဒဿုပိဋကာဟိ^၃ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဝဇီ^၄ သု။ သော “သေနာသနံ
 ဒုဿတိ”တိ ဟေမန္တေပိ မဂဓက္ခေတ္တေသု ပလာလသန္တာရာနိ အတ္ထရိတွာ
 သေတိ^၅။ တံ ကေဒိဝသံ ဥပဋ္ဌာနံ ဥပသင်္ကမိတွာ^၆ ဝဇ္ဇိတွာ ကေမန္တံ နိသိန္တံ
 သတ္တာ ပဋိသန္တာရဝသေန “ဆဝိပါပကာ”တိအာဒိနာ ပဌမဂါထာယ ပုစ္ဆိ။

၂၀၇။ တတ္ထ ဆဝိပါပကာတိ ဒဿုကမ္မာပိဋကဟိ^၆ ဘိန္နစ္ဆဝိဘာဝတော
 ဟိနစ္ဆဝိက ဒုဋ္ဌစ္ဆဝိက^၇။ ဖိတ္တဘဒ္ဒကာတိ အနဝသေသကိလေသပ္ပဟာနေန
 ဗြဟ္မဝိဟာရသေဝနာယ စ ဘဒ္ဒစိတ္တ သုန္နရစိတ္တ။ မောဃရာဇာတိ တဿ
 အာလပနံ။ သတတံ သမာဟိတောတိ အဂ္ဂဗလသမာဓိနာ နိစ္စကာလံ အဘိဏ္ဍံ
 သမာဟိတမာနသော။ ဟေမန္တိကသီတကာလရတ္တိယောတိ ဟေမန္တသမယေ
 သီတကာလရတ္တိယော။ အစ္စန္တသံယောဂေ စေတံ ဥပယောဂဝစနံ။ “ဟေမန္တိကာ
 သီတကာလရတ္တိယော”တိပိ ပါဠိ။ တတ္ထ ဟေမန္တိကာတိ ဟေမန္တောဂဓာ
 ဟေမန္တပရိယာပနာတိ အတ္ထော။ ဘိက္ခု၊ တုံသီတိ ဘိက္ခု၊ ကော တုံ အသိ၊
 ဧဝံဘူတော ပရေသု တဝ သေနာသနံ ကတွာ အဒေန္တေသု သံသိကံ စ
 သေနာသနံ အပဝိသန္တော။ ကထံ ကရိဿသီတိ ယထာဝုတ္တေ သီတကာလေ
 ကထံ အတ္တဘာဝံ ပဝတ္တေသီတိ သတ္တာ ပုစ္ဆိ။ ဧဝံ ပန ပုဋ္ဌော ထေရော
 သတ္ထု တမတ္ထံ ကထေန္တော—

၁-မောဃရာဇာတိ (သိ)

၂-သိဗ္ဗနလူခံ (က)

၃-ရဇနလူခန္တိအာဒိနာ ဝသေန (သိ)၊ သဝိသေသံ (ဣ၊က)

၄-ဝသတိ (သိ၊ဣ)

၅-ဥပဂန္တာ (ဣ)

၆-ဒဿုကမ္မာပိဋကဟိ (သိ၊ဣ)

၇-ဒုစ္ဆဝိက (သိ)

၂၀၀။ “သဗ္ဗန္ဓသဿာ မဂဓာ၊ ကေဝလာ ဣတိ မေ သုတံ။
ပလာလစ္ဆန္တကော သေယျံ၊ ယထဉ္ဇေ သုခဇိဝိနော”တိ—

ဂါထမာဟ။

တတ္ထ သဗ္ဗန္ဓသဿာတိ နိပ္ပန္ဓသဿာ^၁။ မဂဓာတိ မဂဓရဋ္ဌံ ဝဒတိ။ မဂဓာ
နာမ ဇာနပဒိနော ရာဇကုမာရာ၊ တေသံ နိဝါသော ဧကောပိ ဇနပဒေါ
ရုဋ္ဌိဝသေန “မဂဓာ”တွေဝ ဗဟုဝစနေန^၂ ဝုစ္စတိ။ ကေဝလာတိ အနဝသေသာ။
ဣတိ မေ သုတန္တိ ဧဝံ မယာ သုတံ။ တတ္ထ ယော အဒိဋ္ဌော ပဒေသော၊
တဿ ဝသေန သုတန္တိ ဝုတ္တံ။ တေန ဒေသေ ကာလေ မဂဓေသု ယတ္ထ ကတ္ထမိ
မယာ ဝသိတုံ သက္ကာတိ ဒသေတိ။ ပလာလစ္ဆန္တကော သေယျံ၊ ယထဉ္ဇေ
သုခဇိဝိနောတိ ယထာ အဉ္ဇေ သုခဇိဝိနော ဘိက္ခု သေနာသနသပ္ပာယ်
လဒ္ဓါ^၃ သုန္ဒရေဟိ အတ္ထရဏပါဝုရဏေဟိ သုခေန သယန္တိ၊ ဧဝံ အဟမ္ပိ
ပလာလသန္တာရမေဝ ဟေဋ္ဌာ သန္တရိတွာ ဥပရိ တိရိယဉ္ဇ ပလာလစ္ဆဒနေနေဝ
ဆာဒိတသရိရတာယ ပလာလစ္ဆန္တကော သေယျံ သယံ၊ သေယျံ^၄ ကပ္ပေသိန္တိ
အတ္တနော ယထာလာဘသန္တောသံ ဝိဘာဝေတိ။

မောသရာဇတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဝိသာခပဉ္စာလပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

န ဥက္ခိပေ နော စ ပရိက္ခိပေ ပရေတိ အာယသ္မတော ဝိသာခဿ
ပဉ္စာလပုတ္တဿ^၁ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော
တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝေဇ္ဇပနိဿယံ ပညံ ဥပစိနန္တော ဣတော စုဒ္ဓသေ ကပ္ပေ
ပစ္စန္တဂါမေ ဒလိဒ္ဓကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ ဖလပရိယေ-
သနံ စရန္တေဟိ တသ္မိံ ဂါမေ မနုဿေဟိ သဒ္ဓိံ အရညံ ဂတော တတ္ထ ဧကံ
ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ဒိသ္မာ ပသန္တမာနသော ဝလ္လိဖလံ အဒါသိ။ သော တေန ပုည-
ကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မဂဓရဋ္ဌေ မဏ္ဍလိက-
ရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိသာခေါတိ လဒ္ဓနာမော ပဉ္စာလရာဇဓိတုယာ
ပုတ္တဘာဝတော ပစ္ဆာ ပဉ္စာလပုတ္တောတိ ပညာယိတ္ထ။ သော ဝိတရိ
မတေ ရဇ္ဇံ ကာရေန္တော သတ္တရိ အတ္တနော ဂါမသမီပဂတေ သတ္ထု သန္တိကံ

၁-နိပ္ပန္ဓသဿာ ပရိပက္ကသဿာ (သိ) ၂-ဗဟုဝစနေဝသေန (သိ) ၃-လဘန္တော (သိ)၊ လဘန္တော (ဣ)
၄-သေယျန္တိ သဟသေယျံ (သိ၊ ဣ) ၅-ပဉ္စာလိပုတ္တဿ (သိ၊ ဣ)

ဂန္ဓာ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ သတ္တာရာ သဒ္ဓိံ သာဝတ္ထိံ
ဂတော ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ န စိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန
ဝုတ္တံ အပဒါနေ—

“သဗ္ဗေ ဇနာ သမာဂမ္မ၊ အဂမိံသု ဝနံ တဒါ။
ဖလမန္တေသမာနာ တေ၊ အလဘိံသု ဖလံ တဒါ။

တတ္ထဒ္ဓသာသိံ သမ္ပုဋ္ဌံ၊ သယမ္ဘုံ အပရာဇိတံ။
ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ဝလ္လိဖလမဒါသဟံ။

စတုဒ္ဓသေ၊ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလမဒဒိံ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိံ နဘာဇာနာမိ၊ ဖလဒါနသိဒ္ဓံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ ထေရော ဉာတိနံ အနုကမ္မာယ ဇာတိဘူမိံ
အဂမာသိ။ တတ္ထ မနုဿာ ထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ကာလေန ကာလံ ဓမ္မံ
သုဏန္တာ ဧကဒိဝသံ “ကတိဟိ န ခေါ ဘန္တေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော မ္ဗေ-
ကထိကော ဟောတိ”တိ မ္ဗေကထိကလက္ခဏံ ပုစ္ဆိံသု။ ထေရော တေသံ မ္ဗေ-
ကထိကလက္ခဏံ ကထေန္တော—

၂၀၉။ “န ဥက္ခိပေ နော စ ပရိက္ခိပေ ပရေ၊
န ဩက္ခိပေ ပါရဂတံ န ဧရယေ။
န စတ္တဝဏ္ဏံ ပရိသာသု ဗျာဟရေ၊
အနုဒ္ဓတော သမ္ပိတဘာဏိ သုဗ္ဗတော။

၂၁၀။ သုသုခုမနိပုဏတ္ထဒဿိနာ၊
မတိကုသလေန နိဝါတဝုတ္တိနာ။
သံသေဝိတဝုဒ္ဓသီလိနာ၊
နိဗ္ဗာနံ န ဟိ တေန ဒုလ္လာဘ”န္တိ—

ဂါထာဒွယံ အဘာသိ။

တတ္ထ န ဥက္ခိပေတိ အတ္တာနံ န ဥက္ခိပေယျ၊ ဇာတိအာဒိဟိ ဗာဟုသစ္စာ-
ဒိဟိ စ အတ္တုက္ကံသနံ န ကရေယျ။ နော စ ပရိက္ခိပေ ပရေတိ ပရေ ပရ-
ပုဂ္ဂလေ တေဟေဝ ဇာတိအာဒိဟိ နော ပရိက္ခိပေ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ န ဝိပေယျ

ဂုဏပရိဗ္ဗိသနဝသေန ဝါ န ခိပေယျ။ န ဩက္ခိပေ ပရေ ဣစ္ဆေဝံ သမ္ပန္နော။ ပရေ ဩဇ္ဈာပနဝသေန န ဩက္ခိပေ ဟေဋ္ဌတော ကတွာ ပရေ န ဩလောကာပေယျ။ န ဩဇ္ဈာပေယျာတိ အတ္ထော။ “န ဥက္ခိပေ”တိ ကေစိ ပဋ္ဌန္တိ။ သော ဝေတ္ထော။ ပါရဂုတန္တိ သံသာရပါရံ ဝိယ^၁ ဝိဇ္ဇာယ^၂ ပါရံ ဂတံ ဒိဏာသံ တေဝိဇ္ဇံ ဆဋ္ဌာတိညံ ဝါ န ရေယေ ()^၃ န သဋ္ဌေယေ န အာသာဒေယျ^၄။ န စက္ကဝဏ္ဏံ ပရိသာသု ဗျာဟရေတိ အတ္တနော ဝဏ္ဏံ ဂုဏံ^၆ လာဘသက္ကာရသိလောကံ နိကာမယမာနော ခတ္တိယပရိသာဒီသု န ဘာသေယျ။ အနုဗ္ဗတောတိ ဥဒ္ဓစ္စရဟိတော။ ဥဒ္ဓတဿ ဟိ ဝစနံ နာဒိယန္တိ။ သမ္ပိတဘာဏီတိ သမ္ပဒေဝ မိတဘာဏီ။ ကာလေန သာပဒေသံ ပရိယန္တဝတိ^၆ အတ္ထသဉ္စိတမေဝ ဝါစံ^၇ ဘာသနသိလောတိ အတ္ထော။ ဣတော အညထာ ဝဒန္တဿ ဝစနံ အဂဟဏီယံ ဟောတိ။ သုဗ္ဗတောတိ သုန္ဒရဝတော သီလသမ္ပန္နော။ “သိယာ”တိ ကိရိယာပဒံ အာနေတွာ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ဧဝံ ထေရော သင်္ခေပေနေဝ ဓမ္မကထိကလက္ခဏံ ဝတွာ တေသံ ဂုဏာနံ အတ္တနိ လက္ခမာနတံ အဓိမုစ္စိတွာ ဘိယျောသော မတ္တာယ အဘိပ္ပသန္တံ မဟာဇနံ ဥတွာ “ဧဝံဝိဿေ ဓမ္မကထိကဿ ဝိမုတ္တာယတနသန္တိသိတဿ န နိဗ္ဗာနံ ဒုလ္လဘံ၊ အလ ခေါ သုလဘမေဝါ”တိ ဒသေန္တော “သုသုဒ္ဓမနိပုဏတ္ထဒဿိနာ”တိ ဒုတိယဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောယေဝ။

ဝိသာခပဉ္စာလပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-စူဠကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

နဒန္တိ မောရာ သုသိခါ သုပေခုဏာတိ အာယသ္မတော စူဠကတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၁ အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ကုသလံ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကတိံသေ ကပ္ပေ သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညှတံ ပတ္တော ဧကဒိဝံ သတ္တာရံ ဒိသွာ ပသန္တမာနသော ဆတ္တပဏ္ဏိဇလံ အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ မြာဟူဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ စူဠကောတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော နေပါလဒမနေ

၁-ဥဇ္ဈာပနဝသေန (သီ၊ ဣ)

၄-(န ဝါရေယေ) (ဣ)

၆-ဝဏ္ဏဂုဏံ (သီ၊ ဣ)

၂-သံသာရဿ ဝိယ (က)

၃-အဘိညာယ (သီ၊ က)

၅-န ပဟရေယျ (သီ)

၇-ဝစနံ (က)

သတ္တရိ လဒ္ဓပ္ပသာဒေါ ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော ဣန္ဒသာလဂုဟာယံ
ဝသတိ၊ သော ဧကဒိဝသံ ဂုဟာဒ္ဓါရေ နိသိန္နော မဂဓက္ခေတ္တံ ဩလောကေသိ။
တသ္မိံ ခဏေ ပါဝုသကာလမေသော ဂမ္ဘီရမရုရနိဋ္ဌေါသော သတပဋ္ဌလ-
သဟဿပဋ္ဌလော အဉ္စနိသိခရသန္တိကာသော နဘံ ပူရေတွာ ပဝဿတိ၊
မယူရသဃံ စ မေသဂဇ္ဇိတံ သုတွာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ ကေကာသဒ္ဓိ မုဇ္ဈိတွာ ၂
တတ္ထ တတ္ထ ပဒေသေ နစ္စန္ဒာ ဝိစရန္တိ။ ထေရဿပိ အာဝါသဂဗ္ဗေ
မေသဝါတဓဿေဟိ? အပဂတဃမ္မတ္တာ ပဿဒ္ဓကရဇကောယေ၊ ကလ္လတံ
ပတ္တေ ဥတုသပ္ပာယလာဘေနစိတ္တံ ကေဂ္ဂံ အဟောသိ၊ ကမ္မဋ္ဌာနဝိထိံ ဩတရိ၊
သော တံ ဥတွာ ကာလသမ္ပဒါဒိကိတ္တနမုခေန အတ္တာနံ ဘာဝနာယ
ဥဿာဟေန္တော—

၂၁၁။ “နဒန္တိ မောရာ သုသိခါ သုပေခုဏာ၊
သုနီလဂီဝါ သုမုခါ သုဂဇ္ဇိနော။
သုသဒ္ဓလာ စာပိ မဟာမဟိ အယံ၊
သုဗျာပိတမ္ပ၊ သုဝလာဟကံ နဘံ။

၂၁၂။ သုကလ္လရူပေါ သုမနဿ ဈာယတံ၊
သုနိက္ကမော သာဓု သုဗုဒ္ဓသာသနော။
သုသုက္ကသုက္ကံ နိပုဏံ သုဒုဒ္ဓသံ၊
ဗုဿဟိ တံ ဥတ္တမမစ္စုတံ ပဒ”န္တိ—

ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ နဒန္တိ မောရာ သုသိခါ သုပေခုဏာ၊ သုနီလဂီဝါ သုမုခါ
သုဂဇ္ဇိနောတိ ဧတေ ၂ မတ္တကေ ဥဋ္ဌိတာဟိ သုန္တရာဟိ သိခါဟိ ၆ သမန္နာ-
ဂတတ္တာ သုသိခါ၊ နာနာဝဇ္ဇေဟိ အနေကေဟိ သောဘနေဟိ ဘဒ္ဒက-
ပိဉ္ဇေဟိ? သမန္နာဂတတ္တာ သုပေခုဏာ၊ ရာဇိဝဇ္ဇသင်္ကာသာယာ သုန္တရာယ
နီလဝဇ္ဇာယ ဂီဝါယ သမန္နာဂတတ္တာ သုနီလဂီဝါ၊ သုန္တရမုခတာယ သုမုခါ၊
မနုညဝါဒိတာယ ၇ သုဂဇ္ဇိနော၊ မောရာ သိခဏှိနော ဆဇ္ဇသံဝါဒီ ကေကာသဒ္ဓိ

၁-အဇ္ဇုက (သိ)

၃-အာဝါသဂဗ္ဗေဟိ မေသဝါတဓဿေဟိ (သိ၊ ဣ)

၅-တ္ထေ စ (သိ၊ ဣ)

၇-ဘိန္ဒကပိဉ္ဇေဟိ (က)

၂-မုဇ္ဈိန္ဒာ (ဣ)

၄-ပဿဒ္ဓေ ကရဇကောယေ (သိ)

၆-တိဟိ သိခါဟိ (ဣ)

၈-ရာဇိဝဇ္ဇသင်္ကာသာယ (က)

၉-....နာဒတာယ (သိ)၊ရုတတာယ (ဣ)

မုဉ္ဇန္တာ နဘန္တိ ရဝန္တိ။ သုသဒ္ဓလာ စာပိ မဟာမဟိ အယန္တိ အယဉ္ဇ မဟာပထဝီ
သုသဒ္ဓလာ သုန္ဒရဟရိတတိဏာ။ သုဗျာပိတဗျူဟိ အဘိနဝရုဋ္ဌိယာ တဟံ
တဟံ ဝိဿန္တမာနသလိလတာယ သုဋ္ဌ၊ ဗျာပိတဇလာ ဝိတတဇလာ။
“သုသုက္ကတဗျူဟိ”တိဝိ^၁ ပါဌော၊ သုဝိသုဋ္ဌဇလာတိ အတ္ထော။ သုဝလာဟကံ
နဘန္တိ ဣဒဉ္စ နဘံ အာကာသံ နိလုပ္ပလဒလသန္တိဘေဟိ သမန္တတော ပူရေတွာ
ဌိတေဟိ သုန္ဒရေဟိ ဝလာဟကေဟိ မေသေဟိ သုဝလာဟကံ။

သုကလ္လရူပေါ သုမနဿ ဗျာယတန္တိ ဣဒါနိ ဥတုသပ္ပါယလာဘေန သုဋ္ဌ၊
ကလ္လရူပေါ ကမ္မနိယသဘာဝေါ တုံ၊ နိဝရဏေဟိ အနဇ္ဈာရုဋ္ဌစိတ္တတာယ
သုန္ဒရမနဿ^၂ ယောဂါဝစရဿ ယံ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနဝသေန လက္ခဏူပ-
နိဇ္ဈာနဝသေန စ ဗျာယတံ^၃။ သုနိက္ကမော။ပ။ အစ္စုတံ ပဒန္တိ ဧဝံ ဗျာယန္တော
စ သာဓု သုဗုဒ္ဓဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ သုန္ဒရနိက္ကမော ဟုတွာ သုပရိ-
သုဒ္ဓသီလတာယ သုသုက္ကံ၊ ဝိသုဒ္ဓသဘာဝတာယ^၄ သဗ္ဗဿပိ သံကိလေသဿ
ဂေါစရဘာဝါနုပဂမနတော သုက္ကံ၊ နိပုဏဉာဏဂေါစရတာယ နိပုဏံ၊
ပရမဂမ္ဘိရတာယ သုဗုဒ္ဓသံ၊ ပဏီတဘာဝေန သေဋ္ဌဘာဝေန စ ဥတ္တမံ၊
နိစ္စသဘာဝတာယ အစ္စုတံ ပဒံ တံ နိဗ္ဗာနံ ဗုဿဟိ အတ္တပစ္စက္ခကရဏေန^၆
သမ္မာပဋိပတ္တိယာ သန္တိကရောဟိတိ။

ဧဝံ ထေရော အတ္တာနံ ဩဝဒန္တောဝ ဥတုသပ္ပါယလာဘေန သမာဟိတ-
စိတ္တော ဝိပဿနံ ဥဿုကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ
အပဒါနေ^၇—

“ကဏိကာရံဝ ဇလိတံ၊ ပုဏ္ဏမေယေဝ စန္ဒိမံ။

ဇလန္တံ ဒီပရက္ခံ၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။

ကဒလိဇလံ ပဂ္ဂယ၊ အဒါသိံ သတ္ထုနော အဟံ။

ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ဝဋ္ဌိတွာန အပက္ကမိံ။

ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဇလမဒဒိံ တဒါ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဇလဒါနဿိဒံ ဇလံ။

ကိလေသာ ဗျာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

၁-သုသုက္ကတဗျူဟိ (သီ၊ ဣ) ၂-ကမ္မနိယဘာဝေါ၊ တံ ဗျာယ (သီ၊ ဣ) ၃-သုန္ဒရမာနဿ (သီ၊ ဣ)

၄-ယောဂါဝစရဿ ယံ ယံ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနဝသေန လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနဝသေန စ ဗျာနံ တံ တံ ဗျာယ (သီ)

၅-ဝိသုဒ္ဓသဘာဝတာယ (သီ) ၆-.....ကရဏေ (သီ၊ ဣ) ၇-၃၃-၃၄၄-ပိဋေ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ထေရော အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ^၁ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပီတိ-
သောမနဿဇာတော “နန္ဒန္တိ မောရ”^၂တိအာဒိနာ တာယေဝ ဂါထာ
ပစ္စုဒါဟာသိ။ တေနဿ ဣဒမေဝ အညာဗျာကရဏံ အဟောသီတိ။

စူဠကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-အနုပမတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

နန္ဒမာနာ'ဂတံ စိတ္တာတိ အာယသ္မတော အနုပမတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိံ^၃ အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇပ-
နိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကတိံသေ ကပ္ပေ^၄ ကုလဂေဟေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ ပဒုမံ နာမ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ
ရထိယံ ဒိသ္မာ ပဿန္တမာနသော အင်္ဂောလပုပ္ဖေဟိ^၅ ပူဇေသိ။ သော တေန
ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ^၆ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကောသလရဋ္ဌေ
ဣဗ္ဗကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ရူပသမ္ပတ္တိယာ အနုပမောတိ လဒ္ဓနာမော
ဝယပ္ပတ္တော ဥပနိဿယသမ္ပန္နတာယ ကာမေ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ
ကမ္မံ ကရောန္တော အရညေ ဝိဟရတိ။ တဿ စိတ္တံ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါဒိအာရမ္မဏေသု
ဝိဓာဝတိ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပရိဝဇ္ဇတိ။ ထေရော ဝိဓာဝန္တံ စိတ္တံ နိဂဏှန္တော—

၂၁၃။ “နန္ဒမာနာ'ဂတံ စိတ္တံ၊ သူလ'မာရောပမာနကံ။
တေန တေနော ဝဇေသိ၊ ယေန သူလံ ကလိင်္ဂရံ။

၂၁၄။ တာဟံ စိတ္တကလိံ မြူမိ၊ တံ မြူမိ စိတ္တဒုဗ္ဗကံ။
သတ္တာ တေ ဒုလ္လဘော လဒ္ဓေါ၊ မာ'နတ္ထေ မံ နိယောဇယိ”တိ—

ဣမာဟိ ဒွီဟိ ဂါထာဟိ ဩဝဒိ။

တတ္ထ နန္ဒမာနာ'ဂတံ စိတ္တာတိ နန္ဒမာန အဘိနန္ဒမာန စိတ္တ အဘိနန္ဒမာနံ
အာဂတံ ဥပ္ပန္နံ^၇။ သူလ'မာရောပမာနကန္တိ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတာယ သူလသဒိ-
သတ္တာ သူလံ တံ တံ ဘဝံ ကမ္မကိလေသေဟိ ဧတ္တကံ ကာလံ အာရောပိယ-
မာနံ။ တေန တေနော ဝဇေသိ၊ ယေန သူလံ ကလိင်္ဂရန္တိ ယတ္ထ ယတ္ထ

၁-သတ္တတိံသကပ္ပေ (သီ၊ဇု)၊ သတ္တသတ္တတိမေ ကပ္ပေ (က) ၂-အာကုလိပုပ္ဖေဟိ (သီ၊ဇု)

၃-နန္ဒမာနာဂတံ စိတ္တန္တိ နန္ဒမာနံ အာဂတံ။ တတြိတတြာဘိနန္တိ ယာယံ တဏှာ၊ တဿာ တံ တံ

ဘဝံ နန္ဒမာနံ အဘိနန္ဒမာနံ စိတ္တံ ဣမံ ဘဝါပိ ဘဝံ နန္ဒမာနံ အာနန္ဒမာနံ အာဂတံ ဥပ္ပန္နံ (သီ)

သူလသင်္ခါတာ ဘဝါ ကလိင်္ဂရသင်္ခါတာ အဓိကုဋ္ဌနကာ^၁ ကာမဂုဏာ စ တေန
တေနော ပါပစိတ္တ^၂ ဝဇေသိ၊ တံ တဒေဝ ဌာနံ ဥပဂစ္ဆသိ၊ အတ္တနော အနတ္တံ
န သလ္လက္ခေသိ။

တဟံ စိတ္တကလိံ ဖြူဒီတိ တံ တသ္မာ ပမတ္တဘာဝတော စိတ္တကလိံ^၃
စိတ္တကာလကဏ္ဍိံ အဟံ ကထယာမိ။ ပုနပိ တံ ဖြူဒိံ ကထေမိ စိတ္တဒုန္တကံ^၄
စိတ္တသင်္ခါတဿ အတ္တနော ဗဟူပကာရဿ၊ သန္တာနဿ အနတ္တာ-
ဝဟနတော စိတ္တဒုန္တိ။ “စိတ္တဒုန္တဂါ”တိပိ ပဌန္တိ။ စိတ္တသင်္ခါတအလက္ခိက
အပ္ပပုညာတိ အတ္တော။ ကိန္တိ ဖြူဟီတိ စေ? အာဟ “သတ္တာ တေ ဒုလ္လဘော
လဋ္ဌေါ၊ မာ’နတ္ထေ မံ နိယောဇေယီ”တိ။ ကပ္ပဂါနံ အသင်္ချေယျမ္ပိ နာမ ဗုဒ္ဓသုညော
လောကော ဟောတိ၊ သတ္တရိ ဥပ္ပန္နေပိ မနုဿတ္တသဒ္ဓါပဋိလာဘာဒယော^၅
ဒုလ္လဘာ ဧဝ၊ လဋ္ဌေသု စ တေသု သတ္တာပိ ဒုလ္လဘောယေဝ^၆ ဟောတိ။ ဧဝံ
ဒုလ္လဘော သတ္တာ ဣဒါနိ တယာ လဋ္ဌေါ၊ တသ္မိံ လဋ္ဌေ သမ္ပတိပိ အနတ္ထေ
အဟိတေ အာယတိံ စ အနတ္တာဝဟေ ဒုက္ခာဝဟေ အကုသလေ မံ မာ
နိယောဇေသီတိ။ ဧဝံ ထေရော အတ္တနော စိတ္တံ ဩဝဒန္တော ဧဝ ဝိပဿနံ
ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၇—

“ပဒုမော နာမ သမ္ပုဋ္ဌေါ၊ စိတ္တကုဋေ ဝသီ တဒါ။
ဒိသ္မာန တံ အဟံ ဗုဒ္ဓံ၊ သယန္တံ အပရာဇိတံ။
အကောလံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသ္မာ၊ ဩစိနိတွာနဟံ တဒါ။
ဥပဂန္တာန သမ္ပုဋ္ဌံ၊ ပူဇယိံ ပဒုမံ ဇိနံ?။
ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ^၈၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။
အနုပမတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အဓိကုဋ္ဌနာမကာ (ဣ)၊ အဓိကုဋ္ဌနာမကာ (က)
၂-ဗဟူပကာရဿ (ဣ၊က)
၅-အလဋ္ဌေါယေဝ (က)
၇-ပဒုမနာယကံ (သီ)

၂-ပါပစိတ္တေန(သီ၊ဣ၊က)
၄-မနုဿတ္တလာဘပဋိလာဘာဒယော (သီ၊ဣ)
၆-ဒု ၃-၃၃၁-ပိဋ္ဌာဒီသု။
၈-သတ္တတိံသမ္ပိ ကပ္ပမ္ပိ (သီ)

ဂ-ဝဇ္ဇိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သံသရံ ဒီဃမဒ္ဒါနန္တိ အာယသ္မတော ဝဇ္ဇိတတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာဥပ္ပတ္တိံ
 အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပညာနိ ဥပစိနန္တော
 ဣတော ပဉ္စသဋ္ဌိမေ ကပ္ပေ ဧကသ္မိံ ပစ္စန္နဂါမေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော
 ဝနစရကော ဟုတွာ ဝိစရန္တော ဧကဒိဝသံ ဥပသန္တံ နာမ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ပဗ္ဗတ-
 ဂဟာယံ ဝိဟရန္တံ အဒ္ဓသ။ သော တဿ ဥပသမံ ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော စမ္ပက-
 ပုပ္ဖေန ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော
 ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကောသလရဋ္ဌေ ဣဗ္ဘကုလေ နိဗ္ဗတ္တော ဇာတဒိဝသတော
 ပဋ္ဌာယ မာတုဂါမဟတ္ထံ ဂတော ရောဒတိ။ မြဟ္မလောကတော ကိရ စဝိတွာ
 ဣဓာဂတော ယသ္မာ မာတုဂါမသမ္ပဿံန သဟတိ၊ တသ္မာ မာတုဂါမသမ္ပဿ-
 ဝဇ္ဇနတော ဝဇ္ဇိတောတွေ နာမံ ဇာတံ။ သော ဝယပ္ပတ္တော သတ္ထု
 ယမကပါဋိဟာရိယံ ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ
 တဒ္ဒဟေဝ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော—

“ဥပသန္တော စ သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ ဝသတိ ပဗ္ဗတန္တရေ။

ဧကစမ္ပကမာဒါယ၊ ဥပဂစ္ဆိံ နရုတ္တမံ။

ပသန္နစိတ္တော သုမနော၊ ပစ္စေကမုနိမုတ္တမံ။

ဥဘော ဟတ္ထေဟိ ပဂ္ဂယ၊ ပူဇယိံ အပရာဇိတံ။

ပဉ္စသဋ္ဌိမ္ပိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိံ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ အတ္တနော ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရိတွာ
 ဓမ္မသံဝေဂေန—

၂၁၅။ “သံသရံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ၊ ဂတိသု ပရိဝတ္တိသံ။

အပဿံ အရိယသစ္စာနိ၊ အန္တဘူတော ပုထုဇ္ဇနော။

၂၁၆။ တဿ မေ အပ္ပမတ္တဿ၊ သံသာရာ ဝိနဇ္ဇိကတာ။

သဗ္ဗာ ဂတိ သမုန္တိန္တာ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနပ္ပဝေ”တိ—

ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ သံသရန္တိ သံသရန္တော၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ဘဝေ အာဒါနနိက္ခေပဝသေန
အပရာပရံ သန္တာဝန္တော။ ဒီဃမဒ္ဒါနန္တိ စိရကာလံ အနာဒိမတိ သံသာရေ
အပရိမာဏကာလံ။ ဂတိသူတိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဝသေန သုဂတိ-
ဒုဂ္ဂတိသု။ ပရိဝတ္တိသန္တိ ဘဒ္ဒိယန္တိ ဝိယ ပရိတ္တမန္တော စဝနပပဇ္ဇနဝသေန^၁
အပရာပရံ ပရိဝတ္တိ။ တဿ ပန ပရိဝတ္တနဿ ကာရဏမာဟ “အပဿံ အရိယ-
သစ္စာနိ၊ အန္ဓဘူတော ပုထုဇ္ဇနော”တိ။ ဒုက္ခာဒိနိ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ ဉာဏ-
စက္ခနာ အပဿန္တော အပ္ပုဋ္ဌိဝိဇ္ဈန္တော၊ တတော ဧဝံ အဝိဇ္ဇန္တတာယ
အန္ဓဘူတော ပုထုနံ ဇနနာဒိဟိ ကာရဏေဟိ ပုထုဇ္ဇနော ဟောန္တော၊
ဂတိသု ပရိဝတ္တိသန္တိ ယောဇနာ၊ တေနောဂါဟ ဘဂဝါ—

“စတုန္တံ ဘိက္ခဝေ အရိယသစ္စာနံ အနနုဗောဓာ အပ္ပုဋ္ဌိဝေဓာ
ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ သန္တာဝိတံ သံသရိတံ မမဉ္ဇေဝ တုမှာကဉ္စာ”တိ။

တဿ မယံ ဝုတ္တနယေန ပုဗ္ဗေ ပုထုဇ္ဇနဿေဝ သတော^၄ ဣဒါနိ သတ္တာရာ
ဒိန္နနယေန အပ္ပမတ္တဿ အပ္ပမာဒပဋိပတ္တိယာ သမထဝိပဿနာဘာဝနံ မတ္ထကံ
ပါပေတွာ ဌိတဿ။ သံသာရာ ဝိနဠိကတာတိ သံသရန္တိ သတ္တာ ဧတေဟိတိ
“သံသာရာ”တိ လဒ္ဓနာမာ ကမ္မကိလေသာ အဂ္ဂမဂ္ဂေန သမုတ္တိန္တတ္တာ ဝိဂတနဠာ^၅
နိဗ္ဗုလာ ကတာ။ သဗ္ဗာ ဂတိ သမုတ္တိန္တာတိ ဧဝံ ကမ္မကိလေသဝဋ္ဋာနံ ဝိနဠိ-
ကတတ္တာ နိရယာဒိကာ သဗ္ဗာပိ ဂတိယော သမ္ပဒေဝ ဥစ္ဆိန္တာ ဝိဇ္ဇိသိတာ၊
တတော ဧဝံ နတ္ထိ ဒါနိ အာယတိ^၆ ပုနဉ္စဝေတိ ဣဒမေဝ စ ထေရဿ
အညာဗျာကရဏံ အဟောသိတိ။

ဝဇ္ဇိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-သန္တတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အဿတ္ထေ ဟရိတောဘာသေတိ အာယသ္မတော သန္တတတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၇ အယမ္ပိ ပုရိမပုဋ္ဌေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ
ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကတိံသေ ကပ္ပေ သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဧကော
ဂေါပါလကော အဟောသိ။ သော သတ္တရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ အညတရံ ထေရံ

၁-စဝနပပဇ္ဇနဝသေန (သီ၊ဣ)

၂-ပုထုဇ္ဇနော ပုထုဇ္ဇနတ္တာ (သီ)

၃-ဝိ ၃-၃၂၅၊ ဝိ ၂-၇၇၊ သံ ၃-၃၇၇၊ ခုံ ၁၀-၁၄၄-ပိဋေသု။

၄-ပုထုဇ္ဇနော ပုထုဇ္ဇနန္တောဂတ္ထော (ဣ)၊ ပုထုဇ္ဇနော ဟုတ္တာ (က)

၅-ဝိဟတနဠာ (သီ)

ဥပသင်္ကမိတွာ တဿ သန္တိကေ ဗုဒ္ဓဂုဏပဋိသံယုတ္တံ ဓမ္မံ သုတွာ ပသန္ဓမာန-
 သော “ကုဟိ” ဘဂဝါ”တိ ပုစ္ဆိတွာ ပရိနိဗ္ဗုတဘာဝံ သုတွာ “ဧဝံ မဟာနု-
 ဘာဝါ ဗုဒ္ဓါပိ နာမ အနိစ္စတာဝသံ ဂစ္ဆန္တိ၊ အဟော သင်္ခါရာ အဗ္ဗုဂါ”တိ
 အနိစ္စသညံ ပဋိလဘိ။ တံ ထေရော ဗောဓိပူဇာယ ဥဿာဟေသိ။ သော
 ကာလေန ကာလံ ဗောဓိရုက္ခသမိပံ ဂန္ဓာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ ဗုဒ္ဓဂုဏေ
 အနုဿရန္တော ဗောဓိံ ဝန္တတိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု
 သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကောသလရဋ္ဌေ ဣတ္ထကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 သန္တိတောတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော အနိစ္စတာပဋိသံယုတ္တံ ဓမ္မကထံ
 သုတွာ သံဝေဂဇာတော ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ ဉာဏဿ ပရိပါကံ
 ဂတတ္တာ န စိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ သော အတ္တနော ပုဗ္ဗေနိဝါသံ
 အနုဿရန္တော သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဗောဓိဝန္တနံ ဗုဒ္ဓါနုဿတိံ
 အနိစ္စသညာပဋိလဘဉ္စ အနုဿရိတွာ တဒုပနိဿယေန အတ္တနော ဝိသေ-
 သာဓိဂမံ ပကာသေန္တော—

၂၁၇။ “အဿတ္ထေ ဟရိတောဘာသေ၊ သံဝိရုဋ္ဌမိ ပါဒပေ။
 ဧကံ ဗုဒ္ဓဂတံ သညံ၊ အလဘိတ္တံ ပတိဿတော။

၂၁၈။ ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ သညမလဘိံ တဒါ။
 တဿာ သညာယ ဝါဟသ၊ ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယော”တိ—

ဒွေ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ အဿတ္ထေတိ အဿတ္ထဋ္ဌာနီယေ၊ ယှာယံ^၁ ဧတရဟိ အမှာကံ
 ဘဂဝတော ဗောဓိရုက္ခော အဿတ္ထော၊ ဧတဿ ဌာနေ တဒါ သိဒ္ဓိဿ
 ဘဂဝတော ဗောဓိရုက္ခော ပုဏ္ဏရိကော ဌိတောတိ သော အဿတ္ထဋ္ဌာနီယ-
 တာယ “အဿတ္ထေ”တိ ဝုတ္တံ။ ()^၂ သတ္တာနံ အဿာသဇနနတော
 ဝါ။ အပရေ ပန “အဿတ္ထရုက္ခမူလေ နိသီဒိတွာ တဒါ ဗုဒ္ဓါနုဿတိယာ
 ဘာဝိတတ္တာ ထေရော ‘အဿတ္ထေ’တိ အဝေါစာ”တိ ဝဒန္တိ။ ဟရိတောဘာ-
 သေတိ ဟရိတေဟိ သာရမဏိဝဏ္ဏေဟိ၊ ဩဘာသမာနေ။ သံဝိရုဋ္ဌမိတိ သုဠ၊
 ဝိရုဋ္ဌေ သုပ္ပတိဌိတေ၊ သုဃနနိစိတပတ္တပလာသပလ္လဝေဟိ ဝိရုဋ္ဌသဉ္စန္တေတိ စ
 ဝဒန္တိ။ ပါဒပေတိ ရုက္ခေ။ ဧကံ ဗုဒ္ဓဂတံ သညံ၊ အလဘိတ္တံ ပတိဿတောတိ

၁-ဓမ္မိံ ကထံ (သီ၊ ဣ)

၂-(အဿတ္ထောတိ) (က)

၂-ယေသွာယံ (သီ၊ ဣ)

၄-ဗလိကမဏိဝဏ္ဏေဟိ (သီ)

ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ အာရမ္မဏဿ ဧကဇာတိယတ္တာ ဧကံ “ဣတိပိ သော ဘဂဝါ”တိ-
အာဒိန္နယပ္ပဝတ္တံ ဗုဒ္ဓါနုဿတိသဟဂတံ သညံ ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ ပတိပတိသရဏ-
တော^၁ ပတ်ဿတော ဟုတွာ အလဘိံ။

ကဒါပန သာ သညာ လဒ္ဓါ၊ ကိဝတာယ သိဒ္ဓါတိ၊ အောဟ “ဧကတိံသေ
ဣတော ကပ္ပေ”တိအာဒိ။ ဣတော ဘဒ္ဒကပ္ပတော ဥဒ္ဓံ အာရောဟနဝသေန
ဧကတိံသေ ကပ္ပေ။ ယံ သညန္တိ ယံ ဗုဒ္ဓါနုဿတိသဟဂတံ သညံ၊ ယံ ဝါ
ဗုဒ္ဓါနံ အနိစ္စတံ ဒိသ္မာ တဒနုဿာရေန^၂ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု တဒါ အနိစ္စသညံ
အလဘိံ။ တဿာ သညာယ ဝါဟသတိ တဿာ ယထာဝုတ္တာယ သညာယ
ကာရဏဘာဝေန တံ ဥပနိဿယံ ကတွာ။ ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယောတိ
ဣဒါနိ မယာ အာသဝါနံ ခယော နိရောဓော အဓိဂတောတိ၊ ဣမာယေဝ စ
ဣမဿ ထေရဿ အပဒါနဂါထာပိ။ ယထာဟ^၃—

“အဿတ္ထေ ဟရိတောဘာသေ။ပ။ ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယော။

ဣတော တေရသကပ္ပမ္ပိ၊ ဓနိဋ္ဌော^၄ နာမ ခတ္တိယော။

သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

သန္တတစ္ဆေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဉ္စမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဋ္ဌိတာ စ ဒုကနိပါတဝဏ္ဏနာ။

၁-ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ ဝါ ဗုဒ္ဓါနံ ဝါ ပဋိသရဏတော (သီ)

၂-ကိံ ဝါ တာယ သိဒ္ဓိတိ (က)

၃-ယံ ဝါ ဗုဒ္ဓါနံ အနိစ္စတံ ဒိသ္မာ ယံ ဝါ တဒနုဿာရဏာ (သီ)၊ ယံ ဝါ ဗုဒ္ဓါနံ အနိစ္စတံ

နိဿာယ တဒနုဿာရေန (ဣ)

၄-ခု ၃-၂၃၅-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၅-ခမ္ဘိကော (သီ)

ထေရဂါထာ-၌ ၁-၂၈

၃-တိကနိပါတ်

၁-အင်္ဂဏိကဘာရဒွါဇတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

တိကနိပါတေ အယောနိ သုဒ္ဓိမန္တေသန္တိ အာယသ္မတော အင်္ဂဏိက-
 ဘာရဒွါဇတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာဥပ္ပတ္တိံ? အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိ-
 ကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ ပုညံ ဥပစိနန္တော ဣတော
 ဧကတိံသေ ကပ္ပေ သိခိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 ဝိညတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ပိဏ္ဍာယ စရန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော ပဉ္စ-
 ပတိဋ္ဌိတေန ဝန္တိတွာ အဇ္ဇလိံ ပဂ္ဂဏိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု
 သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဟိမဝန္တသမီပေ ဥက္ကဋ္ဌေ နာမ နဂရေ ဝိဘဝ-
 သမ္ပန္နဿ မြာဟ္မဏဿ ဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အင်္ဂဏိကဘာရဒွါဇောတိ
 လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော ဝိဇ္ဇာသိပ္ပေသုနိပ္ပတ္တိံ ဂတော နေက္ခမ္မဇ္ဈာသယတာယ
 ပရိဗ္ဗာဇကပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ အမရံ^၂ တပံ စရန္တော တတ္ထ တတ္ထ ဝိစရန္တော
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ဇနပဒစာရိကံ စရန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော သတ္တု သန္တိကေ
 ဓမ္မံ သုတွာ တံ မိစ္ဆာတပံ? ပဟာယ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ
 ကမ္မံ ကရောန္တော နစိရဿေဝ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ
 အပဒါနေ?—

“ဥသဘံ ပဝရံ ဝီရံ၊ ဝေဿဘုံ ဝိဇိတာဝိနံ။

ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌမဝန္တဟံ။

ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဝန္တနာယ ဣဒံ ဖလံ။

စတုဝိသတိကပ္ပမိ၊ ဝိကတာနန္ဒနာမကော။

သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ ဝိမုတ္တိသုခေန ဝိဟရန္တော ဉာတိနံ အနုကမ္မာယ
 အတ္တနော ဇာတိဘူမိံ ဂန္တော ဗဟူ ဉာတကေ သရဏေသု စ သီလေသု စ
 ပတိဋ္ဌာပေတွာ တတော နိဝတ္တိတွာ ကုရုရဋ္ဌေ ကုဏ္ဍိယဿ နာမ နိဂမဿ

အဝိဒူရေ အရညေ ဝသန္တော ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန ဥဂ္ဂါရာမံ ဂတော ဥတ္တရာပထတော^၁ အာဂတေဟိ သန္တိဋ္ဌေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ သမာဂတော တေဟိ “ဘော ဘာရဒွါဇ ကိံ ဒိဿာ ဗြာဟ္မဏာနံ သမယံ ပဟာယ ဣမံ သမယံ ဂဏီ”တိ ပုစ္ဆိတော တေသံ ဣတော ဗုဒ္ဓသာသနတော ဗဟိဒ္ဓါ သုဒ္ဓိ^၂ နတ္ထိတိ ဒဿေန္တော—

၂၁၉။ “အယောနိ သုဒ္ဓိမန္တေသံ၊ အဂ္ဂိံ ပရိစရိံ ဝနေ။
သုဒ္ဓိမဂ္ဂံ အဇာနန္တော၊ အကာသိံ အမရံ တပ”န္တိ—

ဂဌမံ ဂါထမာဟ။

တတ္ထ အယောနီတိ အယောနိသော အနုပါယေန။ သုဒ္ဓိန္တိ သံသာရသုဒ္ဓိံ ဘဝနိဿရဏံ။ အန္တေသန္တိ ဂဝေသန္တော^၃။ အဂ္ဂိံ ပရိစရိံ ဝနေတိ “အယံ သုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ”တိ အဓိပ္ပါယေန အရညာယတနေ အဂ္ဂိဟုတံသာလာယံ အဂ္ဂါ-ဂါရံ ကတွာ အာဟုတိ^၄ ပဂ္ဂဏန္တော အဂ္ဂိဒေဝံ ပရိစရိံ ဝေဒေ ဝုတ္တဝိဓိနာ ပူဇေသိ။ သုဒ္ဓိမဂ္ဂံ အဇာနန္တော၊ အကာသိံ အမရံ တပန္တိ သုဒ္ဓိယာ နိဗ္ဗာနဿ မဂ္ဂံ အဇာနန္တော အဂ္ဂိပရိစရဏံ ဝိယ ပဉ္စတပတပ္ပနာဒိ^၅ အတ္တကိလ-မထာနုယောဂံ “သုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ”တိ မညာယံ အကာသိံ အစရိံ ပဋိပဇ္ဇိ။

ဧဝံ ထေရော အဿမတော အဿမံ ဂစ္ဆန္တော ဝိယ ဝေဒေ ဝုတ္တဝိဓိနာ အဂ္ဂိပရိစရဏာဒိနာ^၆ အနုဋ္ဌာယ သုဒ္ဓိယာ အပ္ပတ္တဘာဝေန ဗဟိဒ္ဓါ သုဒ္ဓိယာ အဘာဝံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ဣမသ္မိံယေဝ သာသနေ သုဒ္ဓိ စ မယာ အဓိဂတာတိ ဒဿေန္တော—

၂၂၀။ “တံ သုခေန သုခံ လဒ္ဓိံ၊ ပဿ ဓမ္မသုဓမ္မတံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ—

ဒုတိယဂါထမာဟ။

တတ္ထ တန္တိ ယဿတ္ထာယ သုဒ္ဓိံ အန္တေသန္တော တဿ မဂ္ဂံ အဇာနန္တော အဂ္ဂိံ ပရိစရိံ အမရံ တပံ အစရိံ၊ တံ နိဗ္ဗာနသုခံ သုခေန သမထဝိပဿနာယ သုခါယ ပဋိပဒါယ အတ္တကိလမထာနုယောဂံ အနုပဂ္ဂမ္ပ မယာ လဒ္ဓိံ ပတ္တံ အဓိဂတံ။ ပဿ ဓမ္မသုဓမ္မတန္တိ သတ္ထု သာသနဓမ္မဿ သုဓမ္မတံ

၁-နတ္ထိ (ဗဟုသု)

၄-အဂ္ဂိဟုတ္တ (က)

၇-သညာယ (သိ)

၂-သုဒ္ဓိ (ဣ)

၅-အာဟုတိနံ (က)

၃-ဂဝေသန္တော ပရိယေသေန္တော (သိ၊ ဣ)

၆-ပဉ္စတပတပ္ပနာဒိ (သိ)

၈-အဂ္ဂိပရိစရဏာဒိတော (သိ)

အဝိပရိတနိယျာနိကဓမ္မသဘာဝံ ပဿ ဇာနာဟိတိ ဓမ္မာလပနဝသေန ဝဒတိ၊
အတ္တာနံ ဝါ^၁ အာလပတိ။ တဿ လဒ္ဓဘာဝံ ပန ဒဿေန္တော—

“တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ—

အာဟ၊ တံ ပုတ္တတ္ထမေဝ။ ဧဝံ သုဒ္ဓိယာ အဓိဂတတ္တာ “ဣတော ပဋ္ဌာ-
ယာဟံ ပရမတ္ထတော မြာဟ္မဏော”တိ ဒဿေန္တော—

၂၂၁။ “မြဟ္မဗန္ဓု ပုရေ အာသိံ၊ ဣဒါနိ ခေါမိ မြာဟ္မဏော။

တေဝိဇ္ဇော နှာတကော^၂ စမိ၊ သောတ္ထိယော စမိ ဝေဒဂူ”တိ—

တတိယံ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—ဣတော ပုဗ္ဗေ ဇာတိမတ္တေန မြာဟ္မဏ-
ဘာဝတော မြာဟ္မဏာနံ^၃ သမညာယ မြဟ္မဗန္ဓု၊ နာမ အာသိံ။ ဗာဟိတ-
ပါပတ္တာ ပန ဣဒါနိ ခေါ အရဟတ္တာဓိဂမေန ပရမတ္ထတော မြာဟ္မဏော စ
အမိ။ ဣတော^၄ ပုဗ္ဗေ ဘဝသဉ္ဇယကရာနံ^၅ တိဿန္တံ ဝေဒသင်္ခါတာနံ ဝိဇ္ဇာနံ
အဇ္ဈယနေန သမညာမတ္တေန တေဝိဇ္ဇော နာမ ဟုတွာ ဣဒါနိ ဘဝက္ခယ-
ကရာယ ဝိဇ္ဇာယ ဝသေန တိဿန္တံ ဝိဇ္ဇာနံ အဓိဂတတ္တာ ပရမတ္ထတော
တေဝိဇ္ဇော စ အမိ။ တထာ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဘဝဿာဒဂမိတာယ^၆ နှာတက-
ဝဘနိပ္ပတ္တိယာ သမညာမတ္တေန နှာတကော နာမ ဟုတွာ ဣဒါနိ အဋ္ဌဂီက-
မဒုဇလေန သုဝိက္ခာလိတကိလေသမလတာယ ပရမတ္ထတော နှာတကော
စမိ။ ဣတော ပုဗ္ဗေ အဝိမုတ္တဘဝဿာဒမန္တဇ္ဈာနေန ဝေါဟာရမတ္တတော
သောတ္ထိယော နာမ ဟုတွာ ဣဒါနိ သုဝိမုတ္တဘဝဿာဒဓမ္မဇ္ဈာနေန ပရမတ္ထ-
တော သောတ္ထိယော စမိ။ ဣတော ပုဗ္ဗေ အပ္ပဋိနိဿဋ္ဌပါပဓမ္မာနံ ဝေဒါနံ
ဂတမတ္တေန^၇ ဝေဒဂူ နာမ ဟုတွာ ဣဒါနိ ဝေဒသင်္ခါတေန မဉ္ဇညဏေန
သံသာရမဟောဃဿ ဝေဒဿ စတုသစ္စဿ စ ပါရံ ဂတတ္တာ အဓိဂတတ္တာ
ဉ္ဇတတ္တာ ပရမတ္ထတော ဝေဒဂူ ဇာတောတိ။ တံ သုတွာ မြာဟ္မဏာ
သာသနေ ဥဋ္ဌာရံ ပဿာဒံ ပဝေဒေသုံ။

အင်္ဂဏိကဘာရဒ္ဒါဇတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အတ္တာနုဓမ္မေ (ဣ)

၄-အမိ၊ ကိမိ ဣတော (သိ)၊ အမိတိ စ (က)

၆-....ဂထိတာယ (သိ၊ ဣ)

၂-နှာတကော (သိ)

၃-ဇာတိမတ္တေန မြာဟ္မဏာနံ (က)

၅-ဘဝပဓယကရာနံ (က)

၇-ဂါဟမတ္တေန (သိ)

၂-ပစ္စယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပညာဟာဟံ ပဗ္ဗဇိတောတိ အာယသ္မတော ပစ္စယတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ
ဥပစိနန္တော ဣတော ဧကနဂုတေ ကပ္ပေ ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ
ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ဝိနတာယ
နာမ နဒိယာ တီရေ ဂစ္ဆန္တိ ဒိသွာ ပသန္နမာနသော မနုညဒဿနာနိ^၁
မဟန္တာနိ ဥဒုဗ္ဗရဇလံ ဩစိနိတွာ ဥပနာမေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန
သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဘဒ္ဒကပ္ပေ ကဿပေ ဘဂဝတိ လောကေ
ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပဝတ္ထဝရဓမ္မစက္ကေ ဝေနေယျဇနာနုဂ္ဂဟံ ကရောန္တေ တဿ သာသနေ
ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ ဘာဝနမနုယုဉ္ဇန္တော ဧကဒိဝသံ သံသာရဒုက္ခံ
စိန္တေတွာ အတိဝိယ သဇ္ဇာတသံဝေဂေါ ဝိဟာရေ နိသိန္တော “အရဟတ္တံ
အပ္ပတွာ ဣတော န နိက္ခမိဿာမိ”တိ စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာယ ဝါယမန္တော ဉာဏဿ
အပရိပက္ကတ္တာ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတုံ နာသက္ခိ။ သော ကာလင်္ကတွာ
ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရောဟိတနဂရေ^၂ ခတ္ထိယ-
ကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ပစ္စယောတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော ပိတု အစ္စယေန
ရဇ္ဇေ ပတိဋ္ဌိတော ဧကဒိဝသံ မဟာရာဇဗလိံ ကာတုံ အာရဘိ။ တတ္ထ
မဟာဇနော သန္တိပတိ။ တသ္မိံ သမာဂမေ တဿ ပသာဒဉ္စနနတ္ထံ သတ္တာ
မဟာဇနဿ ပေက္ခန္တဿေဝ အာကာသေ ဝေဿဝဏေန နိဗ္ဗိတေ ရတနမယ-
ကူဠာဂါရေ ရတနမယသီဟာသနေ နိသိဒ္ဓိတွာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ မဟတော
ဇနကာယဿ ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသိ။ တံ ဓမ္မံ သုတွာ ပစ္စယရာဇာပိ
ရဇ္ဇံ ပဟာယ ပုရိမဟေတုသဉ္ဇောဒိတော ပဗ္ဗဇိ။ သော ယထာ^၃ ကဿပဿ
ဘဂဝတော ကာလေ ပဋိညံ အကာသိ၊ ဧဝံ ပဋိညံ ကတွာ^၄ ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ
ဝိပဿနံ ဝဓေန္တော ဉာဏဿ ပရိပါကံ ဂတတ္တာ တာဝဒေဝ အရဟတ္တံ
ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၅—

“ဝိနတာနဒိယာ တီရေ၊ ဝိဟာသိ ပုရိသုတ္တမော။

အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဧကဂ္ဂံ သုသမာဟိတံ။

တသ္မိံ ပသန္နမာနသော၊ ကိလေသမလဓောဝနေ။

ဥဒုဗ္ဗရဇလံ ဂယ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿဒါသဟံ။

၁-မနုညဓဿနိ (သီ) ၂-ရောဟိနိနဂရေ (သီ၊ ဣ) ၃-သော သဒ္ဓါယ ပဗ္ဗဇိတော ယထာ (သီ၊ ဣ)
၄-ကာလေ ပဋိညံ ကတွာ (ဣ) ၅-၃၃-၃၄၂-ပိဋ္ဌေ။

ကေနုဂ္ဂတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလမဒဒိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။
 (ဣမမ္ပိ ဘဒ္ဒကေ ကပ္ပေ၊ သံဝိဂ္ဂမာနမာနသော^၁။
 ကဿပဿ ဘဂဝတော၊ သာသနေ ပဗ္ဗဇိံ အဟံ။
 တထာ ပဗ္ဗဇိတော သန္တော၊ ဘာဝနံ အနုယုဉ္ဇိသံ^၂။
 န ဝိဟာရာ နိက္ခမိဿံ၊ ဣတိ ကတွာန မာနသံ။
 ဥတ္တမတ္ထံ အသမ္ပတ္တော၊ န စ ပတ္တောမ္ပိ တာဝဒေ။
 ဣဒါနိ ပန ဉာဏဿ၊ ပရိပါကေန နိဗ္ဗာတော။
 ပတ္တောမ္ပိ အစလံ ဌာနံ၊ ဖုဿိတွာ အစ္စုတံ ပဒံ။)^၃
 ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ^၄န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိကိတ္တနမုခေန အညံ
 ဗျာကရောန္တော—

၂၂၂။ “ပဉ္စာဟာဟံ ပဗ္ဗဇိတော၊ သေခေါ အပ္ပတ္တမာနသော။
 ဝိဟာရံ မေ ပဝိဋ္ဌဿ၊ စေတသော ပဏိမိ အဟု။

၂၂၃။ နာသိဿံ န ပိဝိဿာမိ၊ ဝိဟာရတော န နိက္ခမေ။
 နဝိ ပဿံ နိပါတေဿံ၊ တဏှာသလ္လေ အနူဟတေ။

၂၂၄။ တဿ မေဝံ ဝိဟာရတော၊ ပဿ ဝီရိယပရက္ကမံ။
 တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ^၅န္တိ—

ဣမာ တိဿော ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ ပဉ္စာဟာဟံ ပဗ္ဗဇိတော^၁တိ ပဉ္စာဟော အဟံ၊ ပဗ္ဗဇိတော ဟုတွာ
 ပဉ္စာဟော^၂၊ ပဗ္ဗဇိတဒိဝသတော ပဉ္စမော အဟော^၃ နိဋ္ဌိတောတိ အတ္တော။
 သေခေါ အပ္ပတ္တမာနသော^၄တိ အဓိသီလသိက္ခာဒီနံ သိက္ခနတော သေခေါ။
 အနဝသေသတော မာနံ သီယတိ^၅ သမုတ္တိန္ဒတိတိ မာနသော၊ အဂ္ဂမဂ္ဂေါ၊
 တံနိဗ္ဗတ္တိတော မာနသတော အာဂတံ မာနသံ၊ အရဟတ္တံ၊ တံ၊ သော ဝါ^၆

၁-သံဝိဂ္ဂတရမာနသော (သိ) ၂-အနုယုဉ္ဇိဟံ (သိ) ၃-() နတ္ထိ ပာဠိယံ။
 ၄-ပဉ္စာဟံ (သိ) ၅-ပဉ္စမေအဟော (သိ) ၆-သီယတိ (ဣ)
 ၇-မာနသံ၊ တံ အရဟတ္တံ သော ဝါ (သိ၊က)၊ မာနသံ၊ အရဟတ္တံ သော (ဣ)

အပ္ပတ္တော ဇေတနာတိ အပ္ပတ္တမာနသော။ ဝိဟာရံ မေ ပဝိဋ္ဌဿ၊ စေတသော ပဏိမိ အဟူတိ ဧဝံ သေခဿ မေ ဝသနကဝိဟာရံ ဩဝရကံ ပဝိဋ္ဌဿ သတော ဧဝရူပေါ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနာကာရော စေတောပဏိမိ အဟောသိ၊ ဧဝံ မယာ စိတ္တံ ပဏိဟိတန္တိ အတ္တော။

နာသိဿန္တိ အာဒိနာ စိတ္တပဏိမိ^၁ ဒဿေတိ။ တတ္ထ နာသိဿန္တိ ယံကိဉ္စိ ဘောဇနံ န ဘုဉ္ဇိဿံ န ဘုဉ္ဇိဿာမိ တဏှာသလ္လေ မမ ဟဒယဂတေ အနူဟတေ အနုဋ္ဌတေတိ ဧဝံ သဗ္ဗပဒေသု ယောဇေတဗ္ဗံ။ န ဝိဝိဿာမိတိ ယံကိဉ္ဇိ ပါတဗ္ဗံ န ဝိဝိဿာမိ။ ဝိဟာရတော န နိက္ခမေတိ ဣမသ္မာ ဣဒါနိ မယာ နိသိန္နဂဗ္ဘတော န နိက္ခမေယျံ။ နပိ ပဿံ နိပါတေဿန္တိ မမ သရီရဿ ဦးသု ပဿေသု ဧကမ္ပိ ပဿံ ကာယကိလမထဝိနောဒနတ္ထံ န နိပါတေသံ၊ ဧကပဿေနပိ န နိပဋ္ဌိဿာမိတိ အတ္တော။

တဿ မေဝံ ဝိဟာရတောတိ တဿ မေ ဧဝံ စိတ္တံ ပဏိဓာယ ဒဠ္ဍဝိရိယာ-
မိဋ္ဌာနံ ကဘွာ ဝိပဿနာနုယောဂဝသေန ဝိဟာရတော။ ပဿ ဝိရိယပရက္က-
မန္တိ ဝိမိနာ ဤရယိတဗ္ဗတော^၂ “ဝိရိယံ” ပရံ ဌာနံ အက္ကမနတော
“ပရက္ကမော”တိ စ လဒ္ဓနာမံ ဥဿောဇ္ဇိဘူတံ ဝါယာမံ ပဿ ဇာနာဟိ။
ယဿ ပနာနဘာဝေန မယာ တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ
သာသနန္တိ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

ပစ္စယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဗာကုလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယော ပုဗ္ဗေ ကရုဏီယာနီတိ အာယသ္မတော ဗာကုလ^၃တ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ကိရ အတိတေ ဣတော ကပ္ပသတသဟဿာမိကဿ
အသင်္ချေယျဿ မတ္တကေ အနောမဒဿိဿ ဘဂဝတော ဥပ္ပတ္တိတော
ပုရေတရမေဝ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝယပ္ပတ္တော တယော ဝေဒေ
ဥဂ္ဂဟေတွာ တတ္ထ သာရံ အပဿန္တော “သမ္မရာယိကတ္ထံ ဂဝေသိဿာမိ”တိ
ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ပဗ္ဗတပါဒေ ဝိဟာရန္တော ပဉ္စာဘိညာ^၄ အဋ္ဌသမာပတ္တိ-
လာဘီ ဟုတွာ ဝိဟာရန္တော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒံ သုတွာ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တော ဓမ္မံ သုတွာ

၁-တံ စိတ္တပဏိမိ (သီ)

၃-ဗက္ကလ (သီ၊ ဣ)

၂-ဤရေတဗ္ဗတော (က)

၄-ပဉ္စာဘိညော (က)

သရဏေသု ပတိဋ္ဌိတော သတ္ထု ဥဒရာဗာဓေ ဥပ္ပန္နေ အရညတော ဘေသဇ္ဇာနိ
 အာဟရိတွာ တံ ဝုပသမေတွာ တတ္ထ ပုညံ^၁ အာရောဂျတ္တာယ ပရိဏာမေတွာ
 တတော စုတော ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဧကံ အသင်္ချေယျံ ဒေဝမနုဿေသု
 သံသရန္တော ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓကာလေ ဟံသဝတိနဂရေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တော
 သတ္တာရံ ဧကံ ဘိက္ခုံ အပ္ပါဗာဓာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိသ္မာ သယံ တံ
 ဌာနန္တရံ အာကင်္ခန္တော ပဏိဓာနံ ကတွာ ယာဝဇီဝံ ကုသလံ ဥပစိနိတွာ
 သုဂတိသုယေဝ သံသရန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော နိဗ္ဗတ္တိတော ပုရေ-
 တရမေဝ ဗန္ဓုမတိနဂရေ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တော ပုရိမနယေနဝ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ
 ပဗ္ဗဇိတွာ ဈာနာဘိညာလာဘိ ဟုတွာ ပဗ္ဗတပါဒေ ဝသန္တော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒံ သုတွာ
 သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဓမ္မံ သုတွာ သရဏေသု ပတိဋ္ဌိတော ဘိက္ခုနံ တိဏ-
 ပုပ္ဖကရောဂေ^၂ ဥပ္ပန္နေ တံ ဝုပသမေတွာ တတ္ထ ယာဝတာယကံ ဌတွာ တတော
 စုတော ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဧကေနုတိကပ္ပေ ဒေဝမနုဿေသု သံသ-
 ရန္တော ကဿပဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဗာရာဏသီယံ ကုလဂေဟေ
 နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဃရာဝါသံ ဝသန္တော ဧကံ ဇိဏ္ဏံ ဝိနဿမာနံ မဟာဝိဟာရံ ဒိသ္မာ
 တတ္ထ ဥပေါသထာဂါရာဒိကံ သဗ္ဗံ အာဝသထံ ကာရေတွာ တတ္ထ ဘိက္ခု-
 သံဃဿ သဗ္ဗံ ဘေသဇ္ဇံ ပဋိယာဒေတွာ^၃ ယာဝဇီဝံ ကုသလံ ကတွာ ဧကံ
 ဗုဒ္ဓန္တရံ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော အမှာကံ ဘဂဝတော ဥပ္ပတ္တိတော
 ပုရေတရမေဝ ကောသမ္ဘိယံ သေဋ္ဌိဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိ^၄။ သော အရောဂဘာဝါယ
 မဟာယမုနာယ နှာပိယမာနော ဓာတိယာ ဟတ္ထတော မစ္ဆေန ဂိလိတော
 မစ္ဆေ ကေဝဇ္ဇဟတ္ထဂတေ ဗာရာဏသီသေဋ္ဌိဘရိယာယ ဝိတ္တိဏိတွာ ဂဟိတေ
 ဖာလိယမာနေပိ ပုညဗလေန အရောဂေါယေဝ ဟုတွာ တာယ ပုတ္တောတိ
 ဂဟေတွာ ပေါသိယမာနော တံ ပဝတ္တိံ သုတွာ ဇနကေဟိ မာတာပိတူဟိ
 “အယံ အမှာကံ ပုတ္တော၊ ဒေထ နော ပုတ္တ”န္တိ အနုယောဂေ ကတေ ရညာ
 “ဥဘယေသမ္ဘိ သာဓာရဏော ဟောတူ”တိ ခြိန္တံ ကုလာနံ ဒါယာဒဘာဝေန
 ဝိနိစ္ဆယံ ကတွာ ဌပိတတ္တာ ဗာကုလောတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော
 ဟုတွာ မဟတိံ သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တော အာသီတိကော ဟုတွာ သတ္ထု
 သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဗ္ဗေါ ပဗ္ဗဇိတွာ သတ္တာဟမေဝ ပုထုဇ္ဇေနော
 အဟောသိ၊ အဋ္ဌမေ အရဏေ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန
 ပုတ္တံ အပဒါနေ^၅။—

၁-တံ ပုညံ (သိ)

၂-တိဏပုပ္ဖိကံရောဂေ (က) မ-ဋ္ဌ ၄-၁၃၉၊ အံ-၄ ၁-၂၃၇-ပိဋေသု ပဿိတဗ္ဗံ။

၃-ပဋိယာဒါပေတွာ (သိ)

၄-နိဗ္ဗတ္တော (က)

၅-၃ ၃-၃၀၅-ပိဋာဒိသု။

“ဟိမဝန္တဿာရိဒူရေ၊ သောဘိတော နာမ ပဗ္ဗတော။
 အဿမော သုကတော မယံ၊ သကသိဿေဟိ မာပိတော။
 မဏ္ဍပါ စ ဗဟူ တတ္ထ၊ ပုပ္ဖိတာ သိန္နဝါရကာ ၂။
 ကပိတ္တာ စ ဗဟူ တတ္ထ၊ ပုပ္ဖိတာ ဇီဝဇီဝကာ။
 နိဂ္ဂုဏ္ဍိယော ဗဟူ တတ္ထ၊ ဗဒရာမလကာနိ စ။
 ဖာရသကာ အလာဗူ စ၊ ပုဏ္ဏရိကာ စ ပုပ္ဖိတာ။
 အာဠကာ ဗေလုဝါ တတ္ထ၊ ကဒလီ မာတုလုဂ်ကာ။
 မဟာနာမာ ဗဟူ တတ္ထ၊ အဇ္ဇနာ စ ပိယဂ်ကာ။
 ကောသမ္မာ သဠလာ နိမ္မာ၊ နိဂြောဓာ စ ကပိတ္တနာ ၃။
 ဧဒိသော အဿမော မယံ၊ သသိဿောဟံ တဟိံ ဝသိံ။
 အနောမဒဿီ ဘဂဝါ၊ သယမ္ဘူ လောကနာယကော။
 ဂဝေသံ ပဋိသလ္လာနံ၊ မမ’ဿမမုပါဂမိ။
 ဥပေတမ္ပိ မဟာဝီရေ၊ အနောမဒဿိမဟာယသေ။
 ခဏေန လောကနာထဿ၊ ဝါတာဗာဓော သမုဠဟိ။
 ဝိစရန္တော အရညမ္ပိ၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။
 ဥပဂန္တာန သမ္ပုဉ္ဇံ၊ စက္ခုမန္တံ မဟာယသံ။
 ဣရိယဉ္ဇာပိ ဒိသ္မာန၊ ဥပလက္ခေသဟံ တဒါ။
 အသံသယံ ဟိ ဗုဒ္ဓဿ၊ ဗျာဓိ နော ဥဒပဇ္ဇေထ။
 ဒိပ္ပံ အဿမမာဂဉ္ဇိံ၊ မမ သိဿာန သန္တိကေ။
 ဘေသဇ္ဇံ ကတ္တုကာမောဟံ၊ သိဿေ အာမန္တယိံ တဒါ။
 ပဋိဿုဏိဟ္တာန မေ ဝါကျံ၊ သိဿာ သဗ္ဗေ သဂါရဝါ။
 ဧကန္တံ သန္တိပတိံ သု၊ သတ္ထုဂါရဝတာ မမ။
 ဒိပ္ပံ ပဗ္ဗတမာရုယံ၊ သဗ္ဗောသဓမ္မဟာသဟံ။
 ပါနိယယောဂံ ကတွာန၊ ဗုဒ္ဓသေဠဿဒါသဟံ။
 ပရိဘုတ္တေ မဟာဝီရေ၊ သဗ္ဗညုလောကနာယကေ။
 ဒိပ္ပံ ဝါတော ဝူပသမိ၊ သုဂတဿ မဟေသိနော။

ပဿန္တိ ဒရထံ ဒိသ္မာ၊ အနောမဒဿီ မဟာယသော။
 သကာသနေ နိဿိတော၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။
 ယော မေ ပါဒါသိ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဗျာဓိဉ္စ သမယီ မမ။
 တမဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏာထ မမ ဘာသတော။
 ကပ္ပသတသဟဿာနိ၊ ဒေဝလောကေ ရမိဿတိ။
 ဝါဒိတေ တူရိယေ တတ္ထ၊ မောဒိဿတိ သဒါ အယံ။
 မနုဿလောကမာဂန္တာ၊ သုက္ကမူလေန စောဒိတော။
 သဟဿက္ခတ္ထံ ရာဇေ စ၊ စက္ကဝတ္တိ ဘဝိဿတိ။
 ပဉ္စပညာသကပ္ပမ္ပိ၊ အနောမော နာမ၂ ခတ္တိယော။
 စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝိ၊ ဇမ္ဗုမဏ္ဍာယ ဣဿရော။
 သတ္တရတနသမ္ပန္နော၊ စက္ကဝတ္တိ မဟဗ္ဗလော။
 တာဝတိံသေပိ ခေါဘေတွာ၊ ဣဿရံ ကာရယိဿတိ။
 ဒေဝဘူတော မနုဿော ဝါ၊ အပ္ပါဗာဓော ဘဝိဿတိ။
 ပရိဂ္ဂဟံ ဝိဝဇ္ဇေတွာ၊ ဗျာဓိံ လောကေ တရိဿတိ။
 အပရိမေယျေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
 ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
 တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ၊ ဩရသော ဓမ္မနိဗ္ဗိတော။
 သဗ္ဗာသဝေ ပရိညာယ၊ နိဗ္ဗာယိဿတိ နာသဝေါ။
 ကိလေသေ ဈာပယိတွာန၊ တဏှာသောတံ? တရိဿတိ။
 ဗာကုလော နာမ နာမေန၊ ဟေဿတိ သတ္ထု သာဝကော။
 ဣဒံ သဗ္ဗံ အဘိညာယ၊ ဂေါတမော သကျပုဂံဝေါ။
 ဘိက္ခုသံဃေ နိဿိတော၊ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေဿတိ။
 အနောမဒဿီ ဘဂဝါ၊ သယန္တူ လောကနာယကော။
 ဝိဝေကာနုဝိလောကေန္တော၊ မမ'ဿ မမုပါဂမိ။
 ဥပါဂတံ မဟာဝီရံ၊ သဗ္ဗညု လောကနာယကံ။
 သဗ္ဗောသဓေန တပ္ပေသိံ၊ ပသန္တော သေဟိ ပါဏိဘိ။

တဿ မေ သုကတံ ကမ္မံ၊ သုခေတ္ထေ ဗီဇသမ္ပဒါ။
 ခေပေတုံ နေဝ သက္ကောမိ၊ တဒါ ဟိ သုကတံ မမ။
 လာဘာ မမ သုလဒ္ဓိံ မေ၊ ယောဟံ^၁ အဋ္ဌက္ခိ နာယကံ။
 တေန ကမ္မာဝသေသေန၊ ပတ္တောမိ အစလံ ပဒံ။
 သဗ္ဗမေတံ အဘိညာယ၊ ဂေါတမော သကျပုဂံဝေါ။
 ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတွာ၊ တေဒဂ္ဂေ ဌပေသိ မံ။
 အပရိမေယျ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ကမ္မမကရိံ တဒါ။
 ဒုဂ္ဂတိံ^၂ နာဘိဇာနာမိ၊ ဘေသဇ္ဇဿ ဣဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဧကဒိဝသံ သတ္တာရာ အတ္တနော သာဝကေ ပဋိပါဠိယာ
 ဌာနန္တရေ ဌပေန္တေန အပ္ပါဗာမာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပိတော သော ပရိနိဗ္ဗာန-
 သမယေ သံဃမဇ္ဈေ ဘိက္ခုနံ ဩဝါဒမုခေန အညံ ဗျာကရောန္တော—

၂၂၅။ “ယော ပုဗ္ဗေ ကရဏီယာနိ၊ ပစ္ဆာ သော ကာတုမိစ္ဆတိ။
 သုခါ သော ဓံသတေ ဌာနာ၊ ပစ္ဆာ စ မနုတပ္ပတိ။

၂၂၆။ ယဉ္ဇိ ကယိရာ တဉ္ဇိ ဝဒေ၊ ယံ န ကယိရာ န တံ ဝဒေ။
 အကရေန္တံ ဘာသမာနံ၊ ပရိဇာနန္တိ ပဏ္ဍိတာ။

၂၂၇။ သုသုခံ ဝတ နိဗ္ဗာနံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဒေသိတံ။
 အသောကံ ဝိရဇံ ခေမံ၊ ယတ္ထ ဒုက္ခံ နိရုဇ္ဈတိ”တိ—

ဂါထာတ္ထယမဘာသိ။

တတ္ထ ယော ပုဗ္ဗေ ကရဏီယာနိ၊ ပစ္ဆာ သော ကာတုမိစ္ဆတိတိ ယော
 ပုဂ္ဂလော ပုဗ္ဗေ ပုရေတရံ ဇရာရောဂါဒိဟိ အနဘိဘူတကာလေယေဝ ကာတဗ္ဗာနိ
 အတ္တနော ဟိတသုခါဝဟာနိ ကမ္မာနိ ပမာဒဝသေန အကတွာ ပစ္ဆာ သော
 ကာတဗ္ဗကာလံ အတိက္ကမိတွာ ကာတုံ ဣစ္ဆတိ။ သောတိ စ နိပါတမတ္ထံ။ တဒါ
 ပန ဇရာရောဂါဒိဟိ အဘိဘူတတ္တာ ကာတုံ န သက္ကောတိ၊ အသက္ကောန္တော
 စ သုခါ သော ဓံသတေ ဌာနာ၊ ပစ္ဆာ စ မနုတပ္ပတိတိ သော ပုဂ္ဂလော

သုခါ ဌာနာ သဂ္ဂတော နိဗ္ဗာနတော စ တဒုပါယဿ အနုပ္ပါဒိတတ္တာ ပရိဟာယန္တော “အကတံ မေ ကလျာဏ”န္တိ အာဒိနာ^၁ ပစ္စာ စ အနုတပ္ပတိ ဝိပုဋ္ဌိသာရံ အာပဇ္ဇတိ။ ဗ-ကာရော ပဒသန္တိကရော။ အဟံ ပန ကရဏီယံ ကတွာ ဧဝ တုမှေ ဧဝံ ဝဒါမိတိ ဒဿေန္တော “ယဉ္ဇိ ကယိရာ”တိ ဒုတိယံ ဂါထမာဟ။

တတ္ထ ပရိဇာနန္တိတိ “ဧတ္တကော အယ”န္တိ ပရိစ္ဆိဇ္ဇေ ဇာနန္တိ န ဗဟုံ^၂ မညန္တိတိ အတ္ထော။ သမ္မာပဋိပတ္တိဝသေန ဟိ ယထာဝါဒီ တထာကာရီ ဧဝ သောဘတိ၊ န တတော အညထာ။ ကရဏီယပရိယာယေန သာဓာရဏတော ဝုတ္တမတ္တံ ဣဒါနိ သရူပတော ဒဿေတုံ “သုသုခံ ဝတ”တိ အာဒိနာ တတိယံ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—သမ္မာ သာမံ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဘဂဝတာ ဒေသိတံ သဗ္ဗသော သောကဟေတုနံ အဘာဝတော အသောကံ ဝိဂတရာဂါဒိရဇတ္တာ ဝိရဇံ စတုဟိ ယောဂေဟိ အနုပဉ္စုတတ္တာ ခေမံ နိဗ္ဗာနံ သုဠု သုခံ ဝတ၊ ကဿာ? ယတ္ထ ယသ္မိံ နိဗ္ဗာနေ သကလံ ဝနုဒုက္ခံ နိရုဇ္ဈတိ အစ္စန္တမေဝ ဝူပသမတိတိ။

ဗာကုလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဓနိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သုခဉ္စေ ဇိဝိတုံ ဣန္ဒြေတိ အာယသ္မတော ဓနိယတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော သိဒ္ဓိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညှတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော နဠမာလာယ ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ^၃ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ရာဇဂဟေ ကုမ္ဘကာရကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဓနိယောတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော ကုမ္ဘကာရကမ္မေန ဇီဝတိ။ တေန စ သမယေန သတ္တာ ဓနိယဿ ကုမ္ဘကာရဿ သာလာယံ နိသိဒ္ဓိတွာ ပုတ္တုသာတိဿ၊^၄ ကုလပုတ္တဿ ဆောတုဝိဘင်္ဂသုတ္တံ^၅ ဒေသေသိ။ သော တံ သုတွာ ကတကိစ္စော အဟောသိ။ ဓနိယော တဿ ပရိနိဗ္ဗုတဘာဝံ သုတွာ “နိယျာနိကံ ဝတ ဗုဒ္ဓသာသနံ၊ ယတ္ထ ဧကရတ္တိပရိစယေနာပိ ဝနုဒုက္ခတော မဉ္ဇိတုံ သက္ကာ”တိ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ

၁-မ ၃-၂၀၃၊ ၃၁၀-၁၅၅-ဒိဋ္ဌေ။

၂-ပတ္တုသာတိဿ (က)

၂-ဗဟု (သီ၊ ဣ)

၄-မ ၃-၂၀၁-ပိဋ္ဌာဒိသု။

ကုဋိမဏ္ဍနာနယုတ္တော ဝိဟရန္တော ကုဋိကရဏံ ပဋိစ္စ ဘဂဝတာ ဂရဟိတော
သံဃိကေ သေနာသနေ ဝသန္တော ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၁—

“သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္ပုဋ္ဌံ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။
ဝိဝိနဂ္ဂေန^၂ ဂစ္ဆန္တံ၊ အဋ္ဌသံ လောကနာယကံ။
နဠမာလံ ဂဟေတွာန၊ နိက္ခမန္တော စ တာဝဒေ^၃။
တတ္ထဒ္ဓဿာသိံ သမ္ပုဋ္ဌံ၊ ဩဃတိဏ္ဏမနာသဝံ။
ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ နဠမာလမပူဇယိံ။
ဒက္ခိဏေယျံ မဟာဝီရံ၊ သဗ္ဗလောကာနုကမ္ပကံ။
ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ မာလမဘိရောပယိံ^၄။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ယေ ဘိက္ခု၊ ဓုတင်္ဂသမာဓာနေန အတ္တာနံ ဥက္ကံသေ-
တွာ သံဃဘတ္တာဒိံ သာဒိယန္တေ အညေ ဘိက္ခု၊ အဝဇာနန္တိ၊ တေသံ
ဩဝါဒဒါနမုခေန အညံ ဗျာကရောန္တော—

၂၂၀။ “သုခဉ္စေ ဇီဝိတုံ ဣန္ဒြေ၊ သာမညသ္မိံ^၁ အပေက္ခဝါ။
သံဃိကံ နာတိမညေယျ၊ စိဝရံ ပါနဘောဇနံ။

၂၂၉။ သုခဉ္စေ ဇီဝိတုံ ဣန္ဒြေ၊ သာမညသ္မိံ^၁ အပေက္ခဝါ။
အဟိ မူသိကသောတ္တံဝ၊ သေဝေထ သယနာသနံ။

၂၃၀။ သုခဉ္စေ ဇီဝိတုံ ဣန္ဒြေ၊ သာမညသ္မိံ^၁ အပေက္ခဝါ။
ဣတရိတရေန တုဿေယျ၊ ဧကဓမ္မဉ္စ ဘာဝယေ”တိ—

တိဿော ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ သုခဉ္စေ ဇီဝိတုံ ဣန္ဒြေ၊ သာမညသ္မိံ^၁ အပေက္ခဝါတိ သာမညသ္မိံ
သမဏဘာဝေ အပေက္ခဝါ နိက္ခာယ တိဗ္ဗဂါရဝေါ ဟုတွာ သုခံ ဇီဝိတုံ
ဣန္ဒြေယျ စေ၊ အနေသနံ ပဟာယ သာမညသုခေန သစေ ဇီဝိတုကာမောတိ

အတ္ထော။ သံသိကံ နာတိမညေယျ၊ စိဝရံ ပါနဘောဇနန္တိ သံသတော
 အာဘတံ စိဝရံ အာဟာရံ န အဝမညေယျ၊ သံသဿ ဥပ္ပဇ္ဇနကလာဘော
 နာမ ပရိသုဒ္ဓါပ္ပါဒေါ ဟောတိတိ တံ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသမ္ပဝေန၊
 သာမညသုခံ ဟတ္ထဂတမေဝါတိ အဓိပ္ပာယ်ော။ အဟိ မူသိကသောန္တံဝါတိ
 အဟိ ဝိယ မူသိကာယ ခတဗိလံ သေဝေထ သေဝေယျ သေနာသနံ။ ယထာ
 နာမ သပ္ပေါ သယမတ္တနော အာသယံ အကတွာ မူသိကာယ အညေန ဝါ
 ကတေ အာသယေ ဝသိတွာ ယေန ကာမံ ပက္ကမတိ၊ ဝေမေဝံ? ဘိက္ခု သယံ
 သေနာသနကရဏာ သံကိလေသံ အနာပဇ္ဇိတွာ ယတ္ထ ကတ္ထမိ ဝသိတွာ
 ပက္ကမေယျာတိ အတ္ထော။

ဣဒါနိ ပုတ္တေ အပုတ္တေ စ ပစ္စယေ ယထာလာဘသန္တောသေနဝ သာမည-
 သုခံ^၁ ဟောတိ၊ န အညထာတိ ဒဿေန္တော အာဟ “ဣတရိတရေန တုဿ-
 ယျာ”^၂ တိ၊ ယေန ကေနမိ ဟိနေန ဝါ ပဏီတေန ဝါ ယထာလဒ္ဓေန ပစ္စယေန
 သန္တောသံ အာပဇ္ဇေယျာတိ အတ္ထော။ ကေဓမ္မန္တိ အပ္ပမာဒဘာဝံ၊ တံ ဟိ
 အနုယုဉ္ဇန္တဿ၊^၃ အနဝဇ္ဇံ သဗ္ဗံ လောကီယသုခံ လောကုတ္တရသုခဉ္စ ဟတ္ထဂတ-
 မေဝ ဟောတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “အပ္ပမတ္တော ဟိ ဈာယန္တော၊ ပပ္ပေါတိ
 ဝိပုလံ သုခ”^၄ န္တိ။

ဓနိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-မာတင်္ဂပုတ္တတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အတိသီတန္တိ အာယသ္မတော မာတင်္ဂပုတ္တတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ?
 အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟိမဝန္တသမီပေ မဟတော
 ဇာတဿရဿ ဟေဋ္ဌာ မဟတိ နာဂဘဝနေ မဟာနဘာဝေါ နာဂရာဇာ
 ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော ဧကဒိဝသံ နာဂဘဝနတော နိက္ခမိတွာ ဝိစရန္တော သတ္တာရံ
 အာကာသေန ဂစ္ဆန္တိ ဒိသွာ ပသန္နမာနသော အတ္တနော သီသမဏိနာ? ပူဇံ
 အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ^၅
 ဗုဒ္ဓါပ္ပါဒေ ကောသလရဋ္ဌေ မာတင်္ဂဿ နာမ ကုဋုမ္ဘိကဿ ပုတ္တော ဟုတွာ

၁-အာဂတံ စိဝရမာဟာရဉ္စ (သီ၊ဣ)

၄-သာမညံ သုခံ (သီ)

၆-မ ၂-၃၀၈၊ ၃ ၁-၁၇-ပိဋေသု။

၂-သဘာဝေန (သီ၊ဣ)

၅-အပ္ပမာဒဓမ္မံ အနုယုဉ္ဇန္တဿ (သီ၊ဣ)

၃-ဝေမေဝ စ (သီ)

၇-ကဏ္ဍဏေနာ (သီ၊ဣ)

နိဗ္ဗတ္တော မာတင်္ဂပုတ္တောတွေဝ ပညာယိတ္ထ။ သော ဝိညုတံ ပတ္တော
 အလသဇာတိကော ဟုတွာ ကိဉ္စိ ကမ္မံ အကရောန္တော ဉာတကေဟံ အညေဟိ စ
 ဂရဟိတော “သုခဇိဝိနော ဣမေ သမဏာ သကျပုတ္တိယာ”တိ သုခဇိဝိတံ
 အာကင်္ခန္တော ဘိက္ခုဟိ ကတပရိစယော ဟုတွာ သတ္တာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဓမ္မံ
 သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ အညေ ဘိက္ခု ဣဒ္ဓိမန္တေ ဒိသ္မာ ဣဒ္ဓိဗလံ
 ပတ္တေတွာ သတ္တု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဘာဝနံ အနုယုဉ္ဇန္တော
 ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပေါနော —

“ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော၊ သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂူ။
 ဝိဝေကကာမော သမ္ပုဋ္ဌေါ၊ ဂစ္ဆတေ အနိလဉ္စသေ။
 အဝိဒူရေ ဟိမဝန္တဿ၊ မဟာဇာတဿရော အဟု။
 တတ္ထ မေ ဘဝနံ အာသိ၊ ပုညကမ္မေန သံယုတံ။
 ဘဝနာ အဘိနိက္ခမ္မ၊ အဒ္ဓသံ လောကနာယကံ။
 ဣဒ္ဓိဝရံ ဇလိတံ ၂၊ အာဒိတ္တံ ဟုတာသနံ။
 ဝိစိနံ နဒ္ဓသံ ၃ ပုပ္ဖံ၊ ပူဇယိဿန္တိ နာယကံ။
 သကံ စိတ္တံ ပဿာဒေတွာ၊ အဝန္တိ သတ္တုနော အဟံ။
 မမ သီသေ မဏိ ဂယျ ၄၊ ပူဇယိ လောကနာယကံ။
 ဣမာယ မဏိပူဇာယ၊ ဝိပါကော ဟောတု ဘဒ္ဒကော။
 ပဒုမုတ္တရော လောကဝိဒူ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟော။
 အန္တလိက္ခေ ဌိတော သတ္တာ၊ ဣမံ ဂါထံ အဘာသထ။
 သော တေ ဣဇ္ဈတု သင်္ကပ္ပေါ၊ လဘဿု ဝိပုလံ သုခံ။
 ဣမာယ မဏိပူဇာယ၊ အနုဘောဟိ မဟာယသံ။
 ဣဒံ ဝတွာန ဘဂဝါ၊ ဇလဇုတ္တမနာမကော။
 အဂမာသိ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌော၊ ယတ္ထ စိတ္တံ ပဏီဟိတံ။
 သဗ္ဗိကပ္ပါနိ ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇမကာရယိ။
 အနေကသတက္ခတ္တု၊ စက္ကဝတ္တိ အဟောသဟံ။
 ပုဗ္ဗကမ္မံ သရန္တဿ၊ ဒေဝဘူတဿ မေ သတော။
 မဏိ နိဗ္ဗတ္တတေ မယျံ၊ အာလောကကရဏော မမံ။

ဆဋ္ဌသီတိသဟဿာနိ၊ နာရိယော မေ ပရိဂ္ဂဟာ။
ဝိစိတ္တဝတ္ထာဘရဏာ၊ အာမုက္ကမဏိကုဏ္ဍလာ။

အဋ္ဌာရပမ္ဘာ ဟသုလာ၊ သုသညာ^၁ တနုမဇ္ဈိမာ။
ပရိဝါရေန္တိ မံ နိစ္စံ၊ မဏိပူဇာယိဒံ ဖလံ။

သောဏ္ဏမယာ မဏိမယာ၊ လောဟိတင်္ကမယာ တထာ။
ဘဏ္ဍာ မေ သုကတာ ဟောန္တိ၊ ယဒိစ္ဆသိ^၂ ပိဋန္ဒနာ။

ကုဋ္ဌာဂါရာ ဂဟာ ရမ္ဘာ၊ သယနဉ္စ မဟာရဟံ။
မမ သင်္ကပ္ပမညာယ၊ နိဗ္ဗတ္တန္တိ ယဒိစ္ဆကံ။

လာဘာ တေသံ သုလဒ္ဓန္ဓ၊ ယေ လဘန္တိ ဥပသုတိံ။
ပုညက္ခေတ္တံ မနုဿာနံ၊ ဩသဓံ သဗ္ဗပါဏိနံ။

မယုဗ္ဗိ သုကတံ ကမ္မံ၊ ယောဟံ အဒက္ခိ နာယကံ။
ဝိနိပါတာ ပမုတ္တောမ္ပိ၊ ပတ္တောမ္ပိ အစလံ ပဒံ။

ယံ ယံ ယောနူပပဇ္ဇာမိ၊ ဒေဝတ္တံ အထ မာနသံ။
ဒိဝသဉ္ဇေဝ ရတ္တိဉ္စ၊ အာလောကော ဟောတိ မေ သဒါ။

တာယေဝ မဏိပူဇာယ၊ အနဘောတွာန သမ္ပဒါ။
ဉာဏာလောကော မယာ ဒိဋ္ဌော၊ ပတ္တောမ္ပိ အစလံ ပဒံ။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ယံ မဏိံ အဘိပူဇယိံ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ မဏိပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနဝသေန ကောသဇ္ဇံ ဂရဟန္တော
အတ္တနော စ ဝိရိယာရမ္ဘံ ကိတ္တေန္တော—

၂၃၁။ “အတိသီတံ အတိဥက္ကံ၊ အတိသာယမိဒံ အဟု။
ဇုတိ ဝိဿဋ္ဌကမ္မန္တေ၊ ခဏာ အစ္စေန္တိ မာဏဝေ။

၂၃၂။ ယော စ သီတဉ္စ ဥဏ္ဍု၊ တိဏာ ဘိယျော န မညတိ။
ကရံ ပုရိသကိစ္စာနိ၊ သော သုခါ န ဝိဟာယတိ။

၂၃၃။ ဒဗ္ဗံ ကုသံ ပေါဋ္ဌကိလံ၊ ဥသီရံ မုဉ္ဇပဗ္ဗဇံ။
ဥရသာ ပနဒိဿာမိ၊ ဝိဝေကမနုဗြူဟယ”န္တိ—

ဂါထာတ္ထယမာဟ။

တတ္ထ အတိသီတန္တိ ဟိမပါတဝဒ္ဓလာဒိနာ^၁ အတိဝိယ သီတံ၊ ဣဒံ အဟူတိ အာနေတွာ သမ္ဗန္ဓော။ အတိဥဏ္ဍန္တိ သမ္ဗပရိတာပါဒိနာ အတိဝိယ ဥဏ္ဍံ၊ ဥဘယေနပိ ဥတုဝသေန ကောသဇ္ဇဝတ္ထုမာဟ။ အတိသာယန္တိ ဒိဝသဿ ပရိဏတိယာ^၂ အတိသာယံ၊ သာယဂ္ဂဟဏေနေဝ^၃ စေတ္ထ ပါတောပိ သင်္ဂယုတိ၊ တဒုဘယေန ကာလဝသေန^၄ ကောသဇ္ဇဝတ္ထုမာဟ။ ဣတိတိ ဣမိနာ ပကာရေန။ ဧတေန “ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနာ^၅ ကမ္မံ ကတ္တဗ္ဗံ ဟောတိ”တိအာဒိနာ^၆ ဝုတ္တံ ကောသဇ္ဇဝတ္ထု သင်္ဂဏာတိ။ ဝိဿန္တကမ္မန္တေတိ ပရိစ္စတ္တယောဂကမ္မန္တေ။ ခဏာတိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒါဒယော မြဟ္မစရိယဝါသဿ ဩကာသာ။ အစ္စန္တိတိ အတိက္ကမန္တိ။ မာဏဝေတိ သတ္တေ။ တိဏာဘိယျော န မညတိတိ တိဏတော ဥပရိ န မညတိ၊ တိဏံ ဝိယ မညတိ၊ သီတုဏ္ဍာနိ အဘိဘဝိတွာ အတ္တနာ ကတ္တဗ္ဗံ ကရေတိ။ ကရန္တိ ကရောန္တော။ ပုရိသကိစ္စာနိတိ ဝိရပုရိသေန ကတ္တဗ္ဗာနိ အတ္တဟိတပရဟိတာနိ။ သုခါတိ သုခတော၊ နိဗ္ဗာနသုခတောတိ အဓိပ္ပါယော။ တတိယဂါထာယ အတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောယေဝ။

မာတင်္ဂပုတ္တက္ကေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ခုဇ္ဇသောဘိတက္ကေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယေ ဝိတ္တကထိ ဗဟုဿုတာတိ အာယသ္မတော ခုဇ္ဇသောဘိတက္ကေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယံ ကိရ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္ထော ဧကဒိဝသံ ဘဂဝန္တံ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော ဒသဟိ ဂါထာဟိ အဘိတ္တဝိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ပါဋ္ဌလိပုတ္တနဂရေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ “သောဘိတော”တိဿ

၁-ဝေလိကာဒိနာ (ဣ)

၄-နတ္တိ (သိ၊ က)

၂-ပရိယန္တေ (သိ)

၅-ဘိက္ခုနော (သိ)

၃-အတိဝိဝါသာယံ ဂဟဏေနေဝ (ဣ)

၆-အံ ၃-၁၄၇၊ ဒီ ၃-၂၁၁-ပိဋေသု။

နာမံ အဟောသိ။ ထောကံ ခုဇ္ဇမာတုကတာယ^၁ ပန ခုဇ္ဇသောဘိတောတွေဝ
ပညာယိတ္ထ။ သော ဝယပ္ပတ္တော သတ္တရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ အာနန္တတ္ထေရဿ သန္တိကေ
ပဗ္ဗဇိတွာ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၂—

“ကကုဓံ ဝိလသန္တံ၊ ဒေဝဒေဝံ နရာသဘံ။
ရထိယံ ပဋိပဇ္ဇန္တံ၊ ကော ဒိသွာ န ပသီဒတိ။
တမန္ဓကာရံ၊ နာသေတွာ၊ သန္တာရေတွာ ဗဟုံ ဇနံ။
ဣဏာလောကေန ဇောတန္တံ၊ ကော ဒိသွာ န ပသီဒတိ။
ဝသီသတသဟဿေဟိ၊ နိယန္တံ လောကနာယကံ။
ဥဒ္ဓရန္တံ ဗဟူ သတ္တေ၊ ကော ဒိသွာ န ပသီဒတိ။
အာဟနန္တံ ဓမ္မဘေရိ၊ မဒ္ဒန္တံ တိတ္ထိယေ ဂဏေ။
သီဟနာဒံ ဝိနဒန္တံ၊ ကော ဒိသွာ န ပသီဒတိ။
ယာဝတာ မြဟ္မလောကတော၊ အာဂန္တာန သဗြဟ္မကာ။
ပုစ္ဆန္တိ နိပုဏေ ပဉ္စေ၊ ကော ဒိသွာ န ပသီဒတိ။
ယဿဉ္စလိံ ကရိတွာန၊ အာယာစန္တိ သဒေဝကာ။
တေန ပုညံ အနုဘောန္တိ၊ ကော ဒိသွာ န ပသီဒတိ။
သဗ္ဗေ ဇနာ သမာဂန္တာ၊ သမ္ပဝါရေန္တိ စက္ခုမံ။
န ဝိကမ္ပတိ အဇ္ဈိဋ္ဌော၊ ကော ဒိသွာ န ပသီဒတိ။
နဂရံ ပဝိသတော ယဿ၊ ရဝန္တိ ဘေရိယော ဗဟူ။
ဝိနဒန္တိ ဂဇော မတ္တာ၊ ကော ဒိသွာ န ပသီဒတိ။
ဝီထိယာ ဂစ္ဆတော ယဿ၊ သဗ္ဗာဘာ ဇောတတေ သဒါ။
အဗ္ဘုန္တတာ သမာ ဟောန္တိ၊ ကော ဒိသွာ န ပသီဒတိ။
ဗျာဟရန္တဿ ဗုဒ္ဓဿ၊ စက္ကဝါဠန္တိ သုယုတိ။
သဗ္ဗေ သတ္တေ ဝိညာပေတိ၊ ကော ဒိသွာ န ပသီဒတိ။
သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဗုဒ္ဓမဘိကိတ္တယိ။
ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ကိတ္တနာယ ဣဒံ ဖလံ။
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ ပဌမမဟာသင်္ဂီတိကာလေ ရာဇဂဟေ သတ္တ-
ပဏ္ဍိဂုဟာယံ သဒ္ဓိပတိတေန သံဃေန “အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေဟိ”တိ^၁
အာဏတ္တော ပထဝီယံ နိမုဇ္ဈိတွာ ထေရဿ ပုရတော ဥဋ္ဌဟိတွာ သံဃဿ
သာသနံ အာရောစေတွာ သယံ ပုရေတရံ အာကာသေန ဂန္ဓာ သတ္တပဏ္ဍိ-
ဂုဟာဒ္ဓါရံ သမ္ဗာပုဏ္ဏိ။ တေန စ သမယေန မာရဿ မာရကာယိကာနဉ္စ
ပဋိသေခနတ္ထံ ဒေဝသံဃေန ပေသိတာ အညတရာ ဒေဝတာ သတ္တပဏ္ဍိဂုဟာ-
ဒ္ဓါရေ ဌိတာ ဟောတိ၊ တဿာ ခုဇ္ဇသောဘိတော ထေရော^၂ အတ္တနော
အာဂမနံ ကထေန္တော—

၂၃၄။ “ယေ စိတ္တကထိ ဗဟုဿုတာ၊
သမဏာ ပါဠိပုတ္တဝါသိနော။
တေသ’ညတရောယ’မာယုဝါ၊
ဒ္ဓါရေ တိဋ္ဌတိ ခုဇ္ဇသောဘိတော”တိ—

ပဌမံ ဂါထမာဟ။

တတ္ထ စိတ္တကထိတိ ဝိစိတ္တဓမ္မကထိကာ၊ သဒ္ဓိပနံ ဝိတ္ထာရဏံ^၃ ဂမ္ဘီရကရဏံ
ဥတ္တာနိကရဏံ ကင်္ခါဝိနောဒနံ ဓမ္မပတိဋ္ဌာပနန္တိ ဝေမာဒီဟိ နာနာနယေဟိ
ပရေသံ အဇ္ဈာသယာနုရူပံ ဓမ္မဿ ကထနသီလာတိ အတ္တော။ ဗဟုဿုတာတိ
ပရိယတ္တိပဋိဝေဓဗဟုသစ္စပါရိပူရိယာ ဗဟုဿုတာ။ သဗ္ဗသော သမိတပါပ-
တာယ သမဏာ။ ပါဠိပုတ္တဝါသိနော၊ တေသ’ညတရောတိ ပါဠိပုတ္တ-
နဂရဝါသိတာယ ပါဠိပုတ္တဝါသိနော၊ တေသံ အညတရော၊ အယံ အာယုဝါ
ဒီဃာယု အာယသ္မာ။ ဒ္ဓါရေ တိဋ္ဌတိတိ သတ္တပဏ္ဍိဂုဟာယ ဒ္ဓါရေ တိဋ္ဌတိ၊
သံဃဿ အနုမတိယာ ပဝိသိတုန္တိ အတ္တော။ တံ သုတွာ သာ ဒေဝတာ
ထေရဿ အာဂမနံ သံဃဿ နိဝေဒေန္တိ—

၂၃၅။ “ယေ စိတ္တကထိ။ပ။ ဒ္ဓါရေ တိဋ္ဌတိ မာလုတေရိတော”တိ—
ဒုတိယံ ဂါထမာဟ။

တတ္ထ မာလုတေရိတောတိ ဣဒ္ဓိစိတ္တဇနိတေန ဝါယုနာ ဧရိတော^၄၊
ဣဒ္ဓိဗလေန အာဂတောတိ အတ္တော။

၁-အာနေဟိတိ (ဣ)
၃-ဝိတ္ထာရကရဏံ (သိ)

၂-ခုဇ္ဇသောဘိတက္ကေရော (သိ)
၄-ဝါယုနာ စ ဣရိတော (သိ)၊ ဝါယုနာဝ ဧရိတော (ဣ)

ဧဝံ တာယ ဒေဝတာယ နိဝေဒိတေန သံဃေန ကတောကာသော ထေရော သံဃဿ သန္တိကံ ဂစ္ဆန္တော—

၂၃၆။ “သုယုဇ္ဈေန သုယိဇ္ဈေန၊ သင်္ဂါမဝိဇယေန စ။
ဗြဟ္မစရိယာနုစိဏ္ဏေန၊ ဧဝါယံ သုခမေဓတီ”တိ—

ဣမာယ တတိယဂါထာယ အညံ ဗျာကာသိ။

တတ္ထ သုယုဇ္ဈေနာတိ ပုဗ္ဗဘာဂေ^၁ တဒင်္ဂိက္ခန္ဓနပ္ပဟာနဝသေန ကိလေ-
သေဟိ သုဠု ယုဇ္ဈနေန။ သုယိဇ္ဈေနာတိ အန္တရန္တရာ ကလျာဏမိတ္တေဟိ
ဒိန္နသပ္ပာယ်ဓမ္မဒါနေန။ သင်္ဂါမဝိဇယေန စာတိ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဝသေန
သဗ္ဗသော ကိလေသာဘိသင်္ခါရနိမ္မထနေန လဒ္ဓသင်္ဂါမဝိဇယေန စ။ ဗြဟ္မ-
စရိယာနုစိဏ္ဏေနာတိ အနုစိဏ္ဏေန အဂ္ဂမဂ္ဂဗြဟ္မစရိယေန။ ဧဝါယံ သုခမေဓ-
တီတိ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန အယံ ခုဇ္ဈသောဘိတော နိဗ္ဗာနသုခံ ဖလသမာပတ္တိ-
သုခဉ္စ ဧဓတီ^၂၊ အနုဘဝတိတိ အတ္ထော။

ခုဇ္ဈသောဘိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဝါရဏတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယောဓ ကောစိ မနုဿေသုတိ အာယသ္မတော ဝါရဏတ္ထေရဿ ဂါထာ။
ကာ ဥပ္ပတ္တိ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ
ပုညာနိ ကရောန္တော ဣတော ဒွါနဝုတေ ကပ္ပေ တိဿဿ ဘဂဝတော
ဥပ္ပတ္တိဘော ပုရေတရမေဝ မြာဟ္မဏကုလေ? နိဗ္ဗတ္တိတွာ မြာဟ္မဏာနံ
ဝိဇ္ဇာသိပ္ပေသု ပါရဂူ ဟုတွာ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ စတုပဏ္ဏာသသဟဿာနံ
အန္တေဝါသိကာနံ မန္တေ ဝါစေန္တော ဝသတိ။ တေန စ သမယေန တိဿဿ
ဘဂဝတော ဗောဓိသတ္တဘူတဿ တုသိတာ ကာယာ စဝိတွာ စရိမဘဝေ
မာတုကုန္တိံ ဩက္ကမနေန မဟာပထဝိကမ္ပော အဟောသိ။ တံ ဒိသ္မာ မဟာ-
ဇနော ဘိတော သံဝိဂ္ဂေါ နံ ဣသိံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပထဝိကမ္ပန^၃ကာရဏံ ပုန္တိ။
သော “မဟာဗောဓိသတ္တော မာတုကုန္တိံ ဩက္ကမိ၊ တေနာယံ ပထဝိကမ္ပော၊
တသ္မာ မာ ဘာယထာ”တိ ဗုဒ္ဓါပ္ပပါဒဿ ပုဗ္ဗနိမိတ္တဘာဝံ ကထေတွာ သမဿာ-
သေသိ၊ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏဉ္စ ဝီတိံ ပဋိဝေဒေသိ။ သော တေန ပုညကမ္ပေန

၁-ပုဗ္ဗဘာဂေန (သီ၊ ဣ)

၂-သုခမေဓြာဟ္မဏကုလေ (သီ၊ ဣ)

၂-ဧဓတိ ပါပုဏာတိ (သီ၊ ဣ)

၄-ပထဝိကမ္ပ (ဣ)

ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကောသလရဋ္ဌေ မြာဟ္မဏကုလေ
 နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝါရဏောတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော အညတရဿ အာရည-
 ကဿ ထေရဿ သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ လဒ္ဓပ္ပသာဒေါ ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏဓမ္မံ
 ကရေတိ။ သော ကေဒိဝသံ ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ အဟိနကုလေ
 အညမညံ ကလဟံ ကတွာ ကာလက်တေ ဒိသ္မာ “ဣမေ သတ္တာ အညမညဝိရေ-
 ဓေန ဇီဝိတက္ခယံ ပတ္တာ”တိ သံဝိဂ္ဂမာနသော ဟုတွာ ဘဂဝတော သန္တိကံ
 ဂတော၊ တဿ ဘဂဝါ စိတ္တာစာရံ ဥတွာ တဒနုရူပမေဝ ဩဝါဒံ ဒေန္တော—

၂၃၇။ “ယောဓ ကောစိ မနုဿေသု၊ ပရပါဏာနိ ဟိံသတိ။
 အသ္မာ လောကာ ပရမှာ စ၊ ဥဘယာ ဓံသတေ နရော။

၂၃၈။ ယော စ မေတ္တေန စိတ္တေန၊ သဗ္ဗပါဏာနုကမ္ပတိ။
 ဗဟံ ဟိ သော ပသဝတိ၊ ပုညံ တာဒိသကော နရော။

၂၃၉။ သုဘာသိတဿ သိက္ခေထ၊ သမဏူပါသနဿ စ။
 ကောသနဿ စ ရဟော၊ စိတ္တဝူပသမဿ စာ”တိ—

တိဿော ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ ယောဓ ကောစိ မနုဿေသုတိ ဣဓ မနုဿေသု ယော ကောစိ
 ခတ္ထိယော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ ဝေဿော ဝါ သုဒ္ဓေါ ဝါ ဂဟဋ္ဌော ဝါ
 ပဗ္ဗဇိတော ဝါ။ မနုဿဂ္ဂဟဏံ စေတ္ထ ဥက္ကဋ္ဌသတ္တနိဒဿနန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပရပါဏာနိ
 ဟိံသတိတိ ပရသတ္တေ မာရေတိ ဝိဗာဓတိ စ။ အသ္မာ လောကာတိ ဣဓ
 လောကတော။ ပရမှာတိ ပရလောကတော။ ဥဘယာ ဓံသတေတိ ဥဘယတော^၁
 ဓံသတိ၊ ဥဘယလောကပရိယာပန္နဟိတသုခတော ပရိဟာယတိတိ အတ္ထော။
 နရောတိ သတ္တော။

ဧဝံပရပိဋ္ဌာလက္ခဏံပါပဓမ္မံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ပရပိဋ္ဌာနိဝတ္ထိလက္ခဏံ ကုသလံ
 ဓမ္မံ ဒဿေန္တော “ယော စ မေတ္တေန”တိအာဒိနာ ဒုတိယံ ဂါထမာဟ။
 တတ္ထ မေတ္တေန စိတ္တေနာတိ မေတ္တာသမ္ပယုတ္တေန စိတ္တေန အပ္ပနာပတ္တေန
 ဣတရိတရေန ဝါ။ သဗ္ဗပါဏာနုကမ္ပတိတိ သဗ္ဗေ ပါဏေ အတ္တနော ဩရသ-
 ပုတ္တေ ဝိယ မေတ္တာယတိ။ ဗဟံ ဟိ သော ပသဝတိ၊ ပုညံ တာဒိသကော
 နရောတိ သော တထာရူပေါ မေတ္တာဝိဟာရီ ပုဂ္ဂလော ဗဟံ မဟန္တံ အနပ္ပကံ
 ကုသလံ ပသဝတိ ပဋိလဘတိ အဓိဂစ္ဆတိ။

ဣဒါနိ တံ^၁ သသတ္တရေ သမထဝိပဿနာဓမ္မေ နိယောဇေန္တော “သုဘာသိ-
 တဿာ”^၂ တိအာဒိနာ တတိယံ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ သုဘာသိတဿ
 သိက္ခေထာတိ အပ္ပိစ္ဆကထာဒိဘေဒံ သုဘာသိတံ ပရိယတ္တိဓမ္မံ သဝနဓာရဏ-
 ပရိပုစ္ဆာဒိဝသေန^၂ သိက္ခေယျ။ သမဏူပါသနဿ ဓာတိ သမိတပါပါနံ
 သမဏာနံ ကလျာဏမိတ္တာနံ ဥပါသကာနံ ကာလေန ကာလံ ဥပသင်္ကမိတွာ
 ပယိရူပါသနဉ္စေဝ ပဋိပတ္တိယာ တေသံ သမိပစရိယဉ္စ သိက္ခေယျ။ ကောသနဿ
 စ ရဟော စိတ္တရူပသမဿ ဓာတိ ကေဿ အသဟာယဿ ကာယဝိဝေကံ
 အနုဗြူဟန္တဿ ရဟော ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂဝသေန အာသနံ နိသဇ္ဇံ
 သိက္ခေယျ။ ဧဝံ ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုယုဉ္စန္တော ဘာဝနံ စ မတ္ထကံ ပါပေန္တော
 သမုစ္ဆေဒဝသေန ကိလေသာနံ စိတ္တဿ ရူပသမဉ္စ သိက္ခေယျ။ ယာဟိ
 အဓိသီလသိက္ခာဒိဟိ^၃ ကိလေသာ အစ္စန္တမေဝ ရူပသန္တာ ပဟိနာ ဟောန္တိ၊
 တာ မဂ္ဂဗလသိက္ခာ^၄ သိက္ခန္တဿ အစ္စန္တမေဝ စိတ္တံ ရူပသန္တံ နာမ
 ဟောတိတိ။ ဂါထာပရိယောသာနေ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။
 တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော^၅—

“အဇ္ဈောဂါဟေတွာ ဟိမဝံ၊ မန္တေ ဝါစေမဟံ တဒါ။

စတုပညာသသဟဿာနိ၊ သိဿာ မယံ ဥပဋ္ဌဟုံ။

အဓိတာ ဝေဒဂူ သဗ္ဗေ၊ ဆဋ္ဌင်္ဂေ ပါရမီ^၆ ဂတာ။

သကဝိဇ္ဇာဟုပတ္တဋ္ဌါ၊ ဟိမဝန္တေ ဝသန္တိ တေ။

စဝိတွာ တုသိတာ ကာယာ၊ ဒေဝပုတ္တော မဟာယသော။

ဥပ္ပဇ္ဇိ မာတုကုန္တိသ္မိ၊ သမ္ပဇာနော ပတိဿတော။

သမ္ပုဒ္ဓေ ဥပပဇ္ဇန္တေ၊ ဒသသဟဿိ ကမ္မထ။

အန္ဓာ စက္ခု အလဘိ^၇သု၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နာယကေ။

သဗ္ဗာကာရံ ပကမ္မိတ္ထ၊ ကေဝလာ ဝသုဓာ အယံ။

နိဗ္ဗေါသသဒ္ဓိ သုတွာန၊ ဥဗ္ဗိဇ္ဇိ^၈သု မဟာဇနာ။

သဗ္ဗေ ဇနာ သမာဂမ္မ၊ အာဂစ္ဆိ မမ သန္တိကံ။

ဝသုဓာယံ ပကမ္မိတ္ထ၊ ကိ^၉ ဝိပါကော ဘဝိဿတိ။

၁-ဣဒါနိ (က)

၂-သိက္ခေယျာတိ၊ အဓိသီလသိက္ခာဒိဟိ (သိ)

၅-ခု ၄-၄၄-ဗိဇ္ဇာဒိသု။

၂-သဝဏဓာရဏပရိယယပရိပုစ္ဆာဒိဝသေန (သိ၊ ဣ)

၄-ဟောန္တိ နာမ၊ မဂ္ဂဗလသိက္ခာယ (သိ၊ ဣ)

၆-သကဝိဇ္ဇာဟုပတ္တဋ္ဌာ (သိ) ၇-ဩတ္တပိသု (က)

အဝစာသိ^၁ တဒါ တေသံ၊ မာ ဘေထ နတ္ထိ ဝေါ ဘယံ။
 ဝိသဋ္ဌာ ဟောထ ငမ္ဗေဝိ၊ ဥပ္ပါဒေါယံ သုဝတ္ထိကော။
 အဋ္ဌဟေတူဟိ သမ္ပဿ^၂၊ ဝသုဓာယံ ပကမ္မတိ^၃။
 တထာ နိမိတ္တာ ဒိဿန္တိ၊ ဩဘာသော ဝိပုလော မဟာ။
 အသံသယံ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌော၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ စက္ခုမာ။
 သညာပေတွာန ဇနတံ၊ ပဉ္စသီလေ ကထေသဟံ။
 သုဘွာန ပဉ္စသီလာနိ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒဉ္စ ဒုလ္လဘံ။
 ဥဗ္ဗေဂဇာတာ သုမနာ၊ တုဋ္ဌဟဋ္ဌာ အဟံသု တေ။
 ဒွေနဝုတေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ နိမိတ္တံ ဝိယာကရံ။
 ဒုဂ္ဂတိ^၄ နာဘိဇာနာမိ၊ ဗျာကရဏဿိဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ^၅န္တိ။
 ဝါရဏတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ဝဿိကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ကောဝိ သဒ္ဓေါ မေဓာဝီတိ အာယသ္မတော ဝဿိကတ္ထေရဿ^၁ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၂ အယဗ္ဗိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပညာနိ
 ကရောန္တော အတ္ထဒဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
 ဝိညုတံ ပတ္တော ကေဒိဝသံ သတ္တာရံ ဒိသွာ ပသန္တမိတ္တော ဝိလက္ခဗလာနိ^၃
 အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိ^၄
 ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကောသလရဋ္ဌေ ဗြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝဿိကောတိ လဉ္စ-
 နာမော ဝယပ္ပတ္တော သတ္တု ယမကပါဠိဟာရိယံ ဒိသွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ
 ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော အာဗာဓိကော အဟောသိ။ အထ နံ
 ဉာဘကာ ဝေဇ္ဇပရိဒိဋ္ဌေန ဘေသဇ္ဇဝိဓိနာ ဥပဋ္ဌဟိတွာ အရောဂမကံသု။
 သော တမှာ အာဗာဓာ ဝုဋ္ဌိတော သံဝေဂဇာတော ဘာဝနံ ဥဿုက္ကာ-
 ပေတွာ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော^၅—

၁-အတ္ထဟေတူဟိ သမ္ပဿံ (သိ)
 ၄-ဝိလက္ခဗလာနိ (ဣ)

၂-ဝသုဓာ သမ္ပကမ္မတိ (သိ)

၃-ပဿိကတ္ထေရဿ (သိ၊ ဣ)
 ၅-ဒ ၄-၄၂-ဝိဋ္ဌာဒိသု။

“ဝနန္တရေ ဗုဒ္ဓံ ဒိသ္မာ၊ အတ္ထဒဿိ မဟာယသံ။
ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ပိလက္ခဿ ဖလံ အဒါ။
အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိ တဒါ။
ဒုဂ္ဂတိ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ အာကာသေန ဉ္ဇတကာနံ သန္တိကံ ဂန္တော
အာကာသေ ဌိတော ဓမ္မံ ဒေသေတွာ တေ သရဏေသု သီလေသု စ ပတိ-
ဋ္ဌာပေသိ။ တေသု ကေစိ ကာလင်္ကတာ သရဏေသု သီလေသု စ ပတိဋ္ဌိ-
တတ္တာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တိံသု။ အထ နံ သတ္တာ ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနံ ဥပဂတံ ၂ “ကိံ တေ
ဝဿိက ဉ္ဇတိနံ အာရောဂျ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ သော ဉ္ဇတိနံ အတ္တနာ ကတံ ဥပကာရံ
သတ္တု ကထေန္တော—

၂၄၀။ “ဧကောပိ သဒ္ဓေါ မေဓာဝီ၊ အဿဒ္ဓါနိံ ဉ္ဇတိနံ။
ဓမ္မဋ္ဌော သီလသမ္ပန္နော၊ ဟောတိ အတ္ထာယ ဗန္ဓုနံ။

၂၄၁။ နိဂ္ဂယ အနုကမ္မာယ၊ စောဒိတာ ဉ္ဇတယော မယာ။
ဉ္ဇတိဗန္ဓဝပေမေန၊ ကာရံ ကတွာန ဘိက္ခုသု။

၂၄၂။ တေ အဗ္ဘတိတာ ကာလင်္ကတာ၊ ပတ္တာ တေ တိဒိဝံ သုခံ။
ဘာတရော မယံ မာတာ စ၊ မောဒန္တိ ကာမကာမိနော”တိ—

တိဿော ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထာယံ ပဌမဂါထာယ အတ္ထော—ယော ကမ္မဖလသဒ္ဓါယ စ ရတန-
တ္ထယသဒ္ဓါယ စ ဝသေန သဒ္ဓေါ၊ တတော ဧဝ ကမ္မဿကတဉ္ဇကာဒိ-
ယောဂတော မေဓာဝီ၊ သတ္တု ဩဝါဒဓမ္မေ နဝလောကုတ္တရဓမ္မေ စ ၃ ဌိတတ္တာ
ဓမ္မဋ္ဌော၊ အာစာရသီလဿ မဂ္ဂသီလဿ ဖလသီလဿ စ ဝသေန သီလ-
သမ္ပန္နော၊ သော ဧကောပိ ယထာဂုတ္တာယ သဒ္ဓါယ အဘာဝေန အဿဒ္ဓါနံ
ဣဓ ဣမသ္မိံ လောကေ “အမှာကံ ဣမေ”တိ ဉ္ဇတဗ္ဗဋ္ဌေန ဉ္ဇတိနံ ၄၊ တထာ
ပေမဗန္ဓုနေန ဗန္ဓုနဋ္ဌေန “ဗန္ဓု”တိ စ လဒ္ဓနာမာနံ ဗန္ဓဝါနံ အတ္ထာယ
ဟိတာယ ဟောတိတိ။

ဧဝံ သာဓာရဏတော ဝုတ္တမတ္ထံ အတ္တပနာယိကံ ကတွာ ဒဿေတုံ “နိဂ္ဂယျာ”တိအာဒိနာ ဣတရဂါထာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ နိဂ္ဂယျ အနုကမ္ဘာယ၊ စောဒိတာ ဉာတယော မယာတိ ဣဒါနိပိ ဒုဂ္ဂတာ ကုသလံ အကတွာ အာယတိ^၁ ပရိတ္တိလေသံ ပုန မာနဘဝိတ္တာတိ နိဂ္ဂဟေတွာ ဉာတယော မယာ ဩဝေဒိတာ^၂။ ဉာတိဗန္ဓဝပေမေန “အမှာကံ အယံ ဗန္ဓဝေါ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တေန ပေမေန မမ ဩဝါဒံ အတိက္ကမိတုံ အသက္ကောန္တာ ကာရံ ကတွာန ဘိက္ခူသု ပသန္တစိတ္တာ ဟုတွာ စိဝရာဒိပစ္စယဒါနေန စေဝ ဥပဋ္ဌာနေန စ ဘိက္ခုသု သက္ကာရသမ္ဘာနံ ကတွာ တေ အပ္ပတိတာ ကာလင်္ကတာ ဟုတွာ ဣမံ လောကံ အတိက္ကန္တာ။ ပုန တေတိ နိပါတမတ္ထံ။ တိဒိဝံ သုခန္တိ ဒေဝလောကပရိယာ- ပန္နသုခံ၊ သုခံ ဝါ ဣဉ္ဇံ တိဒိဝံ အဓိဂတာ။ ဧက ပန တေတိ အာဟ ဘာတရော မယျံ မာတာ စ^၃၊ မောဒန္တိ ကာမကာမိနောတိ၊ အတ္တနာ ယထာကာမိတဝတ္ထု- ကာမသမဂီနော ဟုတွာ အဘိရမန္တိတိ^၄ အတ္ထော။

ဝဿိကတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ယသောဇတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ကာလပဗ္ဗင်္ဂသင်္ကာသောတိ အာယသ္မတော ယသောဇတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော ကာလေ အာရာမဂေါပကကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ ဝိပဿိံ ဘဂဝန္တံ အာကာသေန ဂစ္ဆန္တိ ဒိသွာ ပသန္တမာနသော လဗုဇဖလံ အဒါယိ။

သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိနဂရဒ္ဓါရေ ကေဝဇ္ဇဂါမေ ပဉ္စကုလသတဇေဋ္ဌကဿ ကေဝဇ္ဇဿ ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ယသောဇောတိဿ နာမံ အကံသု။ သော ဝယပ္ပတ္တော အတ္တနော သဟာယေဟိ ကေဝဇ္ဇပုတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ မစ္ဆဂဟဏတ္ထံ အစိရဝတိယံ နဒိယံ ဇာလံ ခိပိ။ တတ္ထေကော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော မဟာမစ္ဆော အန္တောဇာလံ ပါဝိသိ။ တံ တေ ခိရညော ပသေနဒိဿ ဒဿေသုံ။ ရာဇာ “ဣမဿ သုဝဏ္ဏ- ဝဏ္ဏဿ မစ္ဆဿ ဝဏ္ဏကာရဏံ ဘဂဝါ ဇာနာတိ”တိ မစ္ဆံ ဂါဟာပေတွာ

၁-အာယတိံ ဒုဂ္ဂတိံ (သီ၊ ဣ)

၂-စောဒိတာ ဩဝေဒိတာ (ဣ)

၃-မာတာ စာတိ။ (?)

၄-မောဒန္တိ အဘိရမန္တိတိ (သီ၊ ဣ)

၅-နတ္ထိ (သီ၊ ဣ)

ဘဂဝတော ဒဿေသိ။ ဘဂဝါ “အယံ ကဿပဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ
 ဩသက္ကမာနေ ပဗ္ဗဇိတွာ မိစ္ဆာ” ပဋိပဇ္ဇန္တော သာသနံ ဩသက္ကာပေတွာ
 နိရယေ နိဗ္ဗတ္တော ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ နိရယေ ပစ္စိတွာ တတော စုတော အစိရဝတိယံ
 မစ္ဆော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တော”တိ ဝတွာ တဿ ဘဂိနိနန္တ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တဘာဝံ၊
 တဿ ဘာတိကတ္ထေရဿ ပရိနိဗ္ဗုတဘာဝဉ္စ တေနော ကထာပေတွာ ဣမိဿာ
 အဋ္ဌပ္ပတ္တိယာ ကပိလသုတ္တံ^၂ ဒေသေသိ။

သတ္တု ဒေသနံ သုတွာ ယသောဇော သံဝေဂဇောတော သဒ္ဓိံ အတ္တနော
 သဟာယေဟိ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ပတိရူပေ ဌာနေ ဝသန္တော ကေ-
 ဒိဝသံ သပရိသော ဘဂဝန္တံ ဝဋ္ဌိတုံ ဇေတဝနံ အဂမာသ်။ တဿ အာဂမနေ
 သေနာသနပညာပနာဒိနာ ဝိဟာရေ ဥစ္စာသဒ္ဓမဟာသဒ္ဓေါ အဟောသိ။ တံ
 သုတွာ “ဘဂဝါ သပရိသံ ယသောဇံ ပဏာမေသ်”တိ သဗ္ဗံ ဥဒါနေ^၄ အာဂတ-
 နယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပဏာမိတော ပန^၅ အာယသ္မာ ယသောဇော ကသာဘိ-
 ဟတော ဘဒ္ဒေါ အဿာဇာနိယော ဝိယ သံဝိဂ္ဂမာနသော သဒ္ဓိံ ပရိသာယ ဝဂ္ဂု-
 မုဒါယ နဒိယာ တီရေ ဝသန္တော ဃဇ္ဇေန္တော ဝါယမန္တော ဝိပဿနံ ဝဇ္ဇေတွာ
 အန္တောဝဿေယေဝ ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၆—

“နဂရေ ဗန္ဓုမတိယာ၊ အာရာမိကော အဟံ တဒါ။

အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဂစ္ဆန္တံ အနိလဉ္စသေ။

လဗုဇံ ဖလမာဒါယ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿဒါသဟံ။

အာကာသေဝ ဌိတော သန္တော၊ ပဋိဂ္ဂဏှိ မဟာယသော။

ဝိတ္တိသဉ္ဇာနနော မယံ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခါဝဟော။

ဖလံ ဗုဒ္ဓဿ ဒတွာန၊ ဝိပ္ပသန္ဓေန စေတသာ။

အဓိဂဋ္ဌိံ တဒါ ဝိတိံ၊ ဝိပုလံ သုခမုတ္တမံ။

ဥပ္ပဇ္ဇတေဝ ရတနံ၊ နိဗ္ဗတ္တဿ တဟိံ တဟိံ။

ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ဖလံ အဒဒိံ တဒါ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဖလဒါနသင်္ခံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိဘာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

၁-မိစ္ဆာပဋိပတ္တိ (သီ၊ ဣ)

၂-နတ္ထိ (ဣ)

၅-ဒေသနံ သုတွာ ပန (ဣ)

၂-ဣဒံ သုတ္တံ ၃ ၁-၃၂၁-၂-ပိဋေသု ဓမ္မစရိယသုတ္တနာမေန အာဂတံ။

၄-ဒ ၁-၁၀၅-ပိဋေ။

၆-ဒ ၄-၄၂-ပိဋေ။

ဆဋ္ဌာဘိညံ ပန သမာနံ သပရိသံ အာယသ္မန္တံ ယသောဇံ သတ္တာ ပက္ခော-
သိတွာ အာနေဉ္ဇသမာပတ္တိနာ ပဋိသန္ဓာရမကာသိ။ သော သဗ္ဗေဝိ ဓုတင်္ဂဓမ္မေ
သမာဒါယ ဝတ္တတိ။ တေနဿ သရီရံ ကံသံ အဟောသိ လူခံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ၊ တံ ဘဂဝါ
ပရမပ္ပိစ္ဆတာယ ပသံသန္တော—

၂၄၃။ “ကာလပဗ္ဗင်္ဂသင်္ကာသော၊ ကိသော ဓမ္မနိသန္ဓတော။
မတ္တညူ အန္ဓပါနမှိ၊ အဒိနမာနသော နရော”တိ—

ပဌမံ ဂါထမာဟ။

တတ္ထ ကာလပဗ္ဗင်္ဂသင်္ကာသောတိ မံသုပစယဝိဂမေန ကိသဒုသဏ္ဌိတ-
သရီရာဝယဝတာယ ဒန္တိလတာပဗ္ဗသဒိသင်္ဂေါ၊ တေနာဟ “ကိသော ဓမ္မနိ-
သန္ဓတော”တိ။ ကိသောတိ ၂ မောနေယျပဋိပဒါပူရဏေန ကိသသရီရော။ ဓမ္မနိ-
သန္ဓတောတိ ဓမ္မနိဟိ သန္ဓတဂတ္တော အပ္ပမံသလောဟိတတာယ ပါကုဋိဟိ၊
ကဏ္ဍရသိရာဟိ ဝိတတသရီရော။ မတ္တညူတိ ပရိယေသနပဋိဂဟဏပရိဘောဂ-
ဝိဿဇ္ဇနေသု ပမာဏညူ။ အဒိနမာနသောတိ ကောသဇ္ဇာဒိဟိ အနဘိဘူတတ္တာ
အလိနစိတ္တော အကုသိတဂုတ္တိ။ နရောတိ ပုရိသော၊ ပေါရိသဿ ဓုရဿ ဝဟန-
တော ပေါရိသလက္ခဏသမ္ပန္နော ပုရိသဓောရယောတိ အဓိပ္ပါယော။

ဧဝံ ထေရော သတ္တာရာ ပသဋ္ဌော ပသဋ္ဌဘာဝါနုရူပံ အတ္တနော အဓိဝါ-
သနဒန္တိဝိရိယာရမ္ဘဝိဝေကာဘိရဘိကိတ္တနမုခေန ဘိက္ခုနံ ဓမ္မံ ကထေန္တော—

၂၄၄။ “ဖုဋ္ဌော ခံသေဟိ မကသေဟိ၊ အရညသ္မိံ ဗြဟ္မာဝနေ။
နာဂေါ သင်္ဂါမသီသေဝ၊ သတော တတြာဓိဝါသယေ။

၂၄၅။ ယထာ ဗြဟ္မာ တထာ ဧကော၊ ယထာ ဒေဝေါ တထာ ဒုဝေ။
ယထာ ဂါမော တထာ တယော၊ ကောလာဟလံ တတုတ္တရိ”န္တိ—

ဣမာ ခွေ ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ နာဂေါ သင်္ဂါမသီသေဝါတိ ယထာ နာမ အာဇာနေယျော ဟတ္ထိ-
နာဂေါ ယုဒ္ဓမဏ္ဍလေ အသိသတ္တိတောမရာဒိပ္ပဟာရေ အဓိဝါသေတွာ ပရသေနံ
ဝိဒ္ဓိသေတိ၊ ဧဝံ ဘိက္ခု အရညသ္မိံ ဗြဟ္မာဝနေ အရညာနိယံ၊ ခံသောဒိပ္ပရိသယေ

၁-ဒန္တိလတာပဗ္ဗသရီရသင်္ကာသော (က)

၃-ပါကုဋဂတိဟိ (သီ၊ဇု)

၂-တေနာဟ ကိသောတိ (သီ၊ဇု)

၄-အရညကာနိ (က)

သတော သမ္ပဇာနော အဓိဝါသေယျ၊ အဓိဝါသေတွာ စ ဘာဝနာဗလေန
မာရဗလံ ဝိဓေမေယျ။

ယထာ မြဟ္မာတိ ယထာ မြဟ္မာ ဧကကော စိတ္တပ္ပကောပရဟိတော
ဈာနသုခေန နိစ္စမေဝ သုခိတော ဝိဟရတိ၊ တထာ ဧကောတိ ဘိက္ခုဝိ
ဧကော အဒုတိယော ဝိဝေကသုခမနုဗြူဟေန္တော သုခံ ဝိဟရတိ။ ဧကဿ
သာမညသုခံ ပဏီတန္တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ ဧတေန ဧကဝိဟာရီ ဘိက္ခု
“မြဟ္မသမော”တိ ဩဝါဒံ ဒေတိ။ ယထာ ဒေဝေါ တထာ ဒုဝေတိ ယထာ
ဒေဝါနံ^၁ အန္တရုန္တရာ စိတ္တပ္ပကောပေါဝိ သိယာ၊ တထာ ဦးနွံ ဘိက္ခုနံ သဟ-
ဝါသေ ဃဇ္ဇနာပိ ဘဝေယျာတိ သဒုတိယဝါသေန^၂ ဘိက္ခု “ဒေဝသမော”တိ
ဝုတ္တော။ ယထာ ဂါမော တထာ တယောတိ အသ္မိမေဝ ပါဌေ^၃ တိဏ္ဍံ
ဘိက္ခုနံ သဟဝါသော ဂါမဝါသသဒိသော ဝိဝေကဝါသော န ဟောတိတိ
အဓိပ္ပါယော။ ကောလာဟလံ တတုတ္တရိန္တိ တတော တယတော^၄ ဥပရိ စ
ဗဟူနံ သံဝါသော ကောလာဟလံ ဥစ္စာသဒ္ဓမဟာသဒ္ဓါမဟာဇနသန္တိပါတ-
သဒိသော၊ တသ္မာ ဧကဝိဟာရိနာ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယောတိ။

ယသောဇတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-သာဠိမတ္တိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

အဟု တုယံ ပုရေ သဒ္ဓါတိ အာယသ္မတော သာဠိမတ္တိယတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိ^၅ အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ
ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တာရံ ဒိသ္မာ ပသန္နမာနသော
တာလဝဏ္ဏံ အဒါသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသ-
ရန္တော ဣမသ္မိ^၆ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ မဂဓရဋ္ဌေ မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ သာဠိ-
မတ္တိယောတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော ဟေတုသမ္ပန္နတာယ အာရညကဘိက္ခုနံ
သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရေန္တော ဆဋ္ဌဘိညော အဟောသိ။
တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၇ ? —

၁-ဒုတိယဌာနေ (က)

၄-တတိယတော (သီ၊ က)

၆-သာဠိမတ္တိက (ဣ)

၂-ဒုတိယဝါသေန (သီ၊ ဣ)

၅-သံဝါသေ ကောလာဟလံ ဥစ္စာသဒ္ဓံ မဟာသဒ္ဓံ (သီ၊ ဣ)

၃-အယမေဝ ဝါ ပါဌော (သီ၊ ဣ)

၇-၃ ၃-၃၃၉-ပိဋ္ဌေ။

“သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော၊ တာလဝဏ္ဏမဒါသဟံ။

သုမနေဟိ ပဋိစ္ဆန္တံ၊ ဓာရယာမိ မဟာရဟံ။

စတုန္ဒရုတိတော ကပ္ပေ၊ တာလဝဏ္ဏမဒါသဟံ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ တာလဝဏ္ဏဿိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ ဘိက္ခု။ သြဝဒတိ အနုသာသတိ ဗဟူ စ သတ္တေ ဓမ္မံ ကထေတွာ သရဏေသု စ သီလေသု စ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ အညတရဉ္စ ကုလံ အဿဉ္စ အပ္ပသန္တံ သဉ္စ ပသန္တံ အကာသိ။ တေန တသ္မိံ ကုလေ မနဿာ ထေရေ အဘိပ္ပသန္တာ အဟေသုံ။ တတ္ထေကာ ဒါရိကာ အဘိရူပါ ဒဿနီယာ ထေရံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌံ သက္ကစ္စံ ဘောဇနေန ပရိဝိသတိ။ အထေကဒိဝသံ မာရော “ဧဝံ ဣမဿ အယသော ဝဓိဿတိ၊ အပ္ပတိဋ္ဌော ဘဝိဿတိ”တိ စိန္တေတွာ ထေရဿ ရူပေန ဂန္တာ တံ ဒါရိကံ ဟတ္ထေ အဂ္ဂဟေသိ။ ဒါရိကာ “နာယံ မနဿ-သမ္ပဿော”တိ စ အညာသိ၊ ဟတ္ထဉ္စ မုဉ္ဇာပေသိ။ တံ ဒိသ္မာ ဃရဇနော ထေရေ အပ္ပသာဒံ ဇနေသိ။ ပုနဒိဝသေ ထေရော တံ ကာရဏံ အနာဝဇ္ဇေန္တော တံ ဃရံ အဂမာသိ။ တတ္ထ မနဿာ အနာဒရံ အကံသု။ ထေရော တံ ကာရဏံ အာ-ဝဇ္ဇေန္တော မာရဿ ကိရိယံ ဒိသ္မာ “တဿ ဂီဝါယံ ကုက္ကုရကုဏပံ ပဋိမုဉ္ဇတူ”တိ အဓိဋ္ဌဟိတွာ တဿ မောစနတ္ထံ ဥပဂတေန မာရေန အတိတဒိဝသေ ကတ-ကိရိယံ ကထာပေတွာ တံ တဇ္ဇေတွာ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ တံ ဒိသ္မာ ဃရသာမိကော “ခမထ ဘန္တေ အစ္စယ”န္တိ ခမာပေတွာ “အဇ္ဇတဂ္ဂေ အဟမေဝ ဘန္တေ တုမေ ဥပဋ္ဌဟာမိ”တိ အာဟ။ ထေရော တဿ ဓမ္မံ ကထေန္တော—

၂၄၆။ “အဟု တုယံ ပုရေ သဒ္ဓါ၊ သာ တေ အဇ္ဇ န ဝိဇ္ဇတိ။

ယံ တုယံ တုယုမေဝေတံ၊ နတ္ထိ ဒုစ္စရိတံ မမ။

၂၄၇။ အနိစ္စာ ဟိ စလာ သဒ္ဓါ၊ ဧဝံ ဒိဋ္ဌာ ဟိ သာ မယာ။

ရဇ္ဇန္တိပိ ဝိရဇ္ဇန္တိ၊ တတ္ထ ကိံ ဇိယုတေ မုနိ။

၂၄၈။ ပစ္စတိ မုနိနော ဘတ္တံ၊ ထောကံ ထောကံ ကုလေ ကုလေ။

ပိဏ္ဍိကာယ စရိဿာမိ၊ အတ္ထိ ဇဉ်ဗလံ မမာ”တိ—

တိဿော ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ အဟု တုယံ ပုရေ သဒ္ဓါ၊ သာ တေ အဇ္ဇ န ဝိဇ္ဇတီတိ ဥပါသကံ^၁
 ဣတော ပုဗ္ဗေ တဝ မယိ “အယျော ဓမ္မစာရီ သမစာရီ”တိအာဒိနာ သဒ္ဓါ
 အဟောသိ၊ သာ သဒ္ဓါ တေ တဝ အဇ္ဇ ဣဒါနိ န ဥပလက္ခတိ။ တသ္မာ ယံ
 တုယံ တုယုမေဝေတန္တိ ယံ စဘုပစ္စယဒါနံ၊ တုယုမေဝ ဧတံ ဟောတု၊ န
 တေန မယံ အတ္ထော၊ သမ္မာ ပသန္တစိတ္တေန ဟိ ဒါနံ နာမ ဒါတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါ-
 ယော။ အထ ဝါ ယံ တုယံ တုယုမေဝေတန္တိ ယံ တဝ မယိ အဇ္ဇ အဂါရဝံ
 ပဝတ္တံ၊ တံ တုယုမေဝ၊ တဿ ဖလံ တယာ ဧဝ ပစ္စနဘဝိတဗ္ဗံ၊ န မယာတိ
 အတ္ထော။ နတ္ထိ ဒုစ္စရိတံ မမာတိ မမ ပန ဒုစ္စရိတံ နာမ နတ္ထိ မဂ္ဂေနဝ
 ဒုစ္စရိတဟေတုနံ ကိလေသာနံ သမုတ္တိန္တတ္တာ။

အနိစ္စာ ဟိ စလာ သဒ္ဓါ ဟိ ယသ္မာ ပေါတုဇ္ဇနိကာ သဒ္ဓါ အနိစ္စာ ဧကန္တိကာ
 န ဟောတိ၊ တတော ဧဝ စလာ အဿပိဋ္ဌေ ဌပိတကုမ္ဘဏှံ ဝိယ၊ ထုသရာသိမ္ပိ
 နိခါတခါဏကံ ဝိယ စ အနဝဋ္ဌိတာ။ ဧဝံ ဒိဋ္ဌာ ဟိ သာ မယာတိ ဧဝံ ဘူတာ
 စ သာ သဒ္ဓါ မယာ တယိ ဒိဋ္ဌာ ပစ္စက္ခတော ဝိဒိတာ။ ရုဇ္ဇန္တိပိ ဝိရုဇ္ဇန္တိတိ
 ဧဝံ တဿာ အနဝဋ္ဌိတတ္တာ ဧဝ ဣမေ သတ္တာ ကဒါစိ ကတ္ထစိ မိတ္တသန္တဝ-
 ဝသေန ရုဇ္ဇန္တိ သိနေဟမ္ပိ ကရေန္တိ၊ ကဒါစိ ဝိရုဇ္ဇန္တိ ဝိရတ္တစိတ္တာ ဟောန္တိ။
 တတ္ထ ကိံ ဇိယုတေ မုနီတိ တသ္မိံ ပုထုဇ္ဇနာနံ ရုဇ္ဇနေ ဝိရုဇ္ဇနေ စ မုနိ ပဗ္ဗဇိ-
 တော ကိံ ဇိယုတိ၊ ကာ တဿ ဟာနီတိ အတ္ထော။

“သစေမမ ပစ္စယေ န ဂဏှထ၊ ကထံ တုမေ ယာပေထာ”တိ ဧဝံ မာစိန္တယီတိ
 ဒဿေန္တော “ပစ္စတိ”တိ ဂါထမာဟ။ တဿတ္ထော—မုနိနော ပဗ္ဗဇိတဿ
 အတ္တံ နာမ ကုလေ ကုလေ အနုဃရံ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ထောကံ ထောကံ
 ပစ္စတေ^၂၊ န စ တုယံ ဧဝ ဂေဟေ။ ဝိဇ္ဇာနိကာယ စရိဿာမိ၊ အတ္ထိ ဇဗ္ဗဗလံ
 မမာတိ အတ္ထိ မေ ဇဗ္ဗဗလံ၊ နာဟံ ဩဘဂ္ဂဇဗ္ဗော န ခဇ္ဇော န စ ပါဒရောဂိ၊
 တသ္မာ ဝိဇ္ဇာနိကာယ မိဿကဘိက္ခာယ စရိဿာမိ၊ “ယထာပိ ဘမရော ပုပ္ဖ”န္တိ-
 အာဒိနာ^၃ သတ္တာရာ ဝုတ္တနယေန ဝိဇ္ဇာယ စရိတွာ ယာပေဿာမီတိ
 ဒဿေတိ။

သာဠိမတ္တိယတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-ဥပါလိတ္တေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သဒ္ဓါယ အဘိနိက္ခမ္ဘာတိ အာယသ္မတော ဥပါလိတ္တေရဿ ဂါထာ။ ကာ
ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ဟံသဝတီနဂရေ ကုလ-
သရေ နိဗ္ဗတ္တော ဧကဒိဝသံ သတ္တု ဓမ္မံ သုဏန္တော သတ္တာရံ ဧကံ ဘိက္ခု၊
ဝိနယဓရာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေန္တံ ဒိဿှာ အဓိကာရကမ္ဘံ ကတွာ တံ ဌာနန္တရံ
ပတ္တေသိ။ သော ယာဝဇီဝံ ကုသလံ ကတွာ ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော
ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ကပ္ပကဂေဟေ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှိ၊ ဥပါလိတိဿ နာမံ အကံသု။
သော ဝယပ္ပတ္တော အနုရုဒ္ဓါဒိနံ ဆန္တံ ခတ္တိယာနံ ပသာဒကော ဟုတွာ
တထာဂတေ အနုပိယမ္ပဝနေ ဝိဟရန္တေ ပဗ္ဗဇနတ္ထာယ နိက္ခမန္တေဟိ ဆဟိ
ခတ္တိယေဟိ သဒ္ဓိံ နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇိ။ တဿ ပဗ္ဗဇာဝိဓာနံ ပါဠိယံ အာဂတမေဝံ။

သော ပဗ္ဗဇိတွာ ဥပသမ္ပန္တော သတ္တု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ “မယံ
ဘန္တေ အရညဝါသံ အနုဇာနာထာ”တိ အာဟ။ ဘိက္ခု တဝ အရညေ
ဝသန္တဿ ဧကမေဝ ဓုရံ ဝဓိဿတိ၊ အမှာကံ ပန သန္တိကေ ဝသန္တဿ ဂန္တ-
ဓုရဉ္စ ဝိပဿနာဓုရဉ္စ ပရိပူရေဿတိတိ။ ထေရော သတ္တု ဝစနံ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိတွာ
ဝိပဿနာယ ကမ္ဘံ ကရောန္တော န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏှိ။ တေန ဝုတ္တံ
အပဒါနေ၊—

“နဂရေ ဟံသဝတီယာ၊ သုဇာတော နာမ ပြာဟ္မဏော။

အသီတိကောဋိနိစယော၊ ပဟူတဓနဓညဝါ။

အဇ္ဈာယကော မန္တဓရော၊ တိဏ္ဍံ ဝေဒါန ပါရဂူ။

လက္ခဏေ ဣတိဟာသေ စ၊ သဓမ္မေ ပါရမိံ ဂတော။

ပရိဗ္ဗာဇာ ဧကသီခါ၊ ဂေါတမာ ဗုဒ္ဓသာဝကာ။

စရကာ? တာပသာ စေဝ၊ စရန္တိ မဟိယာ တဒါ။

တေပိ မံ ပရိဝါရေန္တိ၊ ပြာဟ္မဏော ဝိဿုတော ဣတိ။

ဗဟုဇ္ဇနော မံ ပူဇေတိ၊ နာဟံ ပူဇေမိ ကိဉ္စနံ။

ပူဇာရဟံ န ပဿာမိ၊ မာနတ္ထဒွေိ အဟံ တဒါ။

ဗုဒ္ဓေိတိ ဝစနံ နတ္ထိ၊ တာဝ နုပ္ပဇ္ဇတေ ဇိနော။

အစ္စယေန အဟောရတ္တံ၊ ပဒုမုတ္တရနာမကော။

သဗ္ဗံ တမံ ဝိနောဒေတွာ၊ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိ စက္ခုမာ။

ဝိတ္ထာရိကေ^၁ ဗာဟုဇညေ၊ ပုထုဘူတေ စ သာသနေ။
 ဥပါဂမိ တဒါ ဗုဒ္ဓေါ၊ နဂရံ ဟံသသဟယံ။
 ဝိတု အတ္ထာယ သော ဗုဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မံ ဒေသေသိ စက္ခုမာ။
 တေန ကာလေန ပရိသာ၊ သမန္တာ ယောဇနံ တဒါ။
 သမ္ပတော မနုဇာနံ သော၊ သုနန္တော နာမ တာပသော။
 ယာဝတာ ဗုဒ္ဓပရိသာ၊ ပုပ္ဖေဟ^၂ န္စာဒယိ တဒါ။
 စတုသစ္စံ ပကာသေန္တေ၊ သေဋ္ဌေ စ ပုပ္ဖမဏ္ဍပေ။
 ကောဋိသတသဟဿာနံ၊ ဓမ္မာဘိသမယော အဟု။
 သတ္တရတ္ထိန္ဒြိယံ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝသေတော ဓမ္မပုဋိယော။
 အဋ္ဌမေ ဒိဝသေ ပတ္တေ၊ သုနန္တံ ကိတ္တယိ ဇိနော။
 ဒေဝလောကေ မနုဿေ ဝါ၊ သံသရန္တော အယံ ဘဝေ။
 သဗ္ဗေသံ ပဝရော ဟုတွာ၊ ဘဝေသု သံသရိဿတိ။
 ကပ္ပသတသဟဿမိ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
 ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
 တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ၊ ဩရသော ဓမ္မနိဗ္ဗိတော။
 မန္တာဏိပုတ္တော ပုဏ္ဏောတိ၊ ဟေဿတိ သတ္တု သာဝကော။
 ဧဝံ ကိတ္တယိ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သုနန္တံ တာပသံ တဒါ။
 ဟာသယန္တော ဇနံ သမ္ဗု၊ ဒဿယန္တော သကံ ဗလံ။
 ကတဇ္ဇလီ နမဿန္တိ၊ သုနန္တံ တာပသံ ဇနာ။
 ဗုဒ္ဓေ ကာရံ ကရိတွာန၊ သောဓေသိ ဂတိမတ္တနော။
 တတ္ထ မေ အဟု သင်္ကပ္ပေါ၊ သုတွာန မုနိနော ဝစံ။
 အဟမ္ဘိ ကာရံ ကဿာမိ၊ ယထာ ပဿာမိ ဂေါတမံ။
 ဝေါဟံ စိန္တယိတွာန၊ ကိရိယံ စိန္တယိ^၃ မမ။
 ကျာဟံ ကမ္မံ အာစရေမိ၊ ပုညက္ခေတ္တေ အနုတ္တရေ။
 အယဉ္စ ပါဠိကော ဘိက္ခု၊ သဗ္ဗပါဠိဿ သာသနေ။
 ဝိနယေ အဂ္ဂနိက္ခိတ္တော၊ တံ ဌာနံ ပတ္ထယေ အဟံ။

ဣဒံ မေ အဓိတံ ဘောဂံ၊ အက္ခောဘံ သာဂရူပမံ။
 တေန ဘောဂေန ဗုဒ္ဓဿ၊ အာရာမံ မာပယေ အဟံ။
 သောဘနံ နာမ အာရာမံ၊ နဂရဿ ပုရတ္ထတော။
 ကိဏိတွာ သတသဟဿေန၊ သံဃာရာမံ အမာပယိံ။
 ကုဋ္ဌာဂါရေ စ ပါသာဒေ၊ မဏ္ဍပေ ဟမ္ဘိယေ ဂဟာ။
 စင်္ကမေ သုကတေ ကတွာ၊ သံဃာရာမံ အမာပယိံ။
 ဇန္တာဃရံ အဂ္ဂိသာလံ၊ အယော ဥဒကမာဠကံ။
 နာနဃရံ မာပယိတွာ၊ ဘိက္ခုသံဃဿ ဒါသဟံ။
 အာသန္ဓိယော ပိဋကေ စ၊ ပရိဘောဂေ စ ဘာဇနေ။
 အာရာမိကဉ္စ ဘေသဇ္ဇံ၊ သဗ္ဗမေတံ အဒါသဟံ။
 အာရက္ခံ ပဋ္ဌပေတွာန၊ ပါကာရံ ကာရယိံ ဒဠိ။
 မာ နံ ကောစိ ဝိဟေဋ္ဌေသိ၊ သန္တစိတ္တာန တာဒိနံ။
 သတသဟဿေနာဝါသံ၊ သံဃာရာမေ အမာပယိံ။
 ဝေပုလ္လံ တံ မာပယိတွာ၊ သမ္ပုဉ္ဇံ ဥပနာမယိံ။
 နိဋ္ဌာဝိတော မယာ'ရာမော၊ သမ္ပုဉ္ဇိစ္ဆ တုဝံ မုနိ။
 နိယျာဒေဿာမိ တံ ဝီရ၊ အဓိဝါသေဟိ စက္ခုမ။
 ပဒုမုတ္တရော လောကဝိဇ္ဇ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟော။
 မမ သင်္ကပ္ပမညာယ၊ အဓိဝါသေသိ နာယကော။
 အဓိဝါသနမညာယ၊ သဗ္ဗညဿ မဟေသိနော။
 ဘောဇနံ ပဋိယာဒေတွာ၊ ကာလမာရောစယိံ အဟံ။
 အာရောစိတမ္ပိ ကာလမ္ပိ၊ ပဒုမုတ္တရနာယကော။
 ဒီဏာသဝသဟဿေဟိ၊ အာရာမံ မေ ဥပါဂမိ။
 နိသိန္ဓံ ကာလမညာယ၊ အန္ဓပါနေန တပ္ပယိံ။
 ဘုတ္တာဝိံ ကာလမညာယ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိံ။
 ကိတော သတသဟဿေန၊ တတ္ထကေနော ကာရိတော။
 သောဘနော နာမ အာရာမော၊ သမ္ပုဉ္ဇိစ္ဆ တုဝံ မုနိ။

ဣမိနာ'ရာမဒါနေန၊ စေတနာပဏိမိဟိ စ။
 ဘဝေ နိဗ္ဗတ္တမာနောဟံ၊ လဘာမိ မမ ပတ္ထိတံ။
 ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သမ္ပုဋ္ဌေါ၊ သံဃာရာမံ သုမာပိတံ။
 ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတွာ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဟ္မိ။
 ယော ဘော ဗုဒ္ဓဿ ပါဒါသိ၊ သံဃာရာမံ သုမာပိတံ။
 တမဟံ ကိတ္တယိဿာမိ၊ သုဏာထ မမ ဘာသတော။
 ဟတ္ထိ အဿာ ရထာ ပတ္ထိ၊ သေနာ စ စတုရ်ဂီနိ။
 ပရိဝါရေဿန္တိ'မံ နိစ္စံ၊ သံဃာရာမသိဒ္ဓံ ဖလံ။
 သဋ္ဌိ တူရသဟဿာနိ၊ ဘေရိယော သမလင်္ကာတာ။
 ပရိဝါရေဿန္တိ'မံ နိစ္စံ၊ သံဃာရာမသိဒ္ဓံ ဖလံ။
 ဆဋ္ဌသီတိသဟဿာနိ၊ နာရိယော သမလင်္ကာတာ။
 ဝိစိတ္တဝတ္ထာဘရဏာ၊ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလာ။
 အဋ္ဌာရပမှာ ဟသုလာ၊ သုသညာ တနုမဇ္ဈိမာ။
 ပရိဝါရေဿန္တိ'မံ နိစ္စံ၊ သံဃာရာမသိဒ္ဓံ ဖလံ။
 တိ'သကပ္ပသဟဿာနိ၊ ဒေဝလောကေ ရမိဿတိ။
 သဟဿက္ခတ္တံ ဒေဝိန္ဒော၊ ဒေဝရဇ္ဇံ ကရိဿတိ။
 ဒေဝရာဇေန ပတ္တဗ္ဗံ၊ သဗ္ဗံ ပဋိလဘိဿတိ။
 အနုနဘောဂေါ ဟုတွာန၊ ဒေဝရဇ္ဇံ ကရိဿတိ။
 သဟဿက္ခတ္တံ စက္ကဝတ္ထိ၊ ရာဇော ရဋ္ဌေ ဘဝိဿတိ။
 ပထဗျာ ရဇ္ဇံ ဝိပုလံ၊ ဂဏနာတော အသဒ္ဓိယံ။
 ကပ္ပသတသဟဿမ္ပိ၊ ဩက္ကာကကုလသမ္ဘဝေါ။
 ဂေါတမော နာမ ဂေါတ္တေန၊ သတ္တာ လောကေ ဘဝိဿတိ။
 တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ၊ ဩရသော ဓမ္မနိဗ္ဗိတော။
 ဥပါလိ နာမ နာမေန၊ ဟေဿတိ သတ္ထု သာဝကော။
 ဝိနယေ ပါရမီ'ပတွာ'၊ ဌာနာဌာနေ စ ကောဝိဒေါ။
 ဇိနသာသနံ ဓာရေန္တော'၊ ဝိဟရိဿတိ'နာသဝေါ။

သဗ္ဗမေတံ အဘိညာယ၊ ဂေါတမော သကျပုဂံဝေါ။
 ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတွာ၊ တေဒဂ္ဂေ ဌပေဿတိ။
 အပရိမေယျ၊ ပါဒါယ၊ ပတ္တေမိ တဝ သာသနံ။
 သော မေ အတ္ထော အနုပ္ပတ္တော၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယော။
 ယထာ သူလာဝုတော ပေါသော၊ ရာဇဒဏ္ဍေန တဠိတော။
 သူလေ သာတံ အဝိန္ဒန္တော၊ ပရိမုတ္တိံ ဣစ္ဆတိ။
 တထေဝါဟံ မဟာဝီရ၊ ဘဝဒဏ္ဍေန တဠိတော။
 ကမ္မသူလာဝုတော သန္တော၊ ပိပါသာဝေဒနန္တိတော^၁။
 ဘဝေ သာတံ န ဝိန္ဒာမိ၊ ဥယျန္တော တိဟိ အဂ္ဂိဘိ။
 ပရိမုတ္တိံ ဂဝေသာမိ၊ ယထာပိ ရာဇဒဏ္ဍိတော။
 ယထာ ဝိသာဒေါ ပုရိသော၊ ဝိသေန ပရိပိဋိတော။
 အဂဒံ သော ဂဝေသေယျ၊ ဝိသဃာတာယုပါလနံ။
 ဂဝေသမာနော ပဿေယျ၊ အဂဒံ ဝိသဃာတကံ။
 တံ ပိဝိတွာ သုဒ္ဓိ အဿ၊^၂ ဝိသမ္ဘာ ပရိမုတ္တိယာ။
 တထေဝါဟံ မဟာဝီရ၊ ယထာ ဝိသဟတော နရော။
 သဗ္ဗိဋ္ဌိတော အဝိဇ္ဇာယ၊ သဒ္ဓမ္မာဂဒမေသဟံ။
 ဓမ္မာဂဒံ^၃ ဂဝေသန္တော၊ အဒ္ဓက္ခိံ သကျသာသနံ။
 အဂ္ဂံ သဗ္ဗောသဓာနံ တံ၊ သဗ္ဗသလ္လဝိနောဒနံ။
 ဓမ္မောသဓံ ပိဝိတွာန၊ ဝိသံ သဗ္ဗံ သမူဟနိံ^၄။
 အဇရာမရံ သီတိဘာဝံ၊ နိဗ္ဗာနံ ဖဿယိံ အဟံ။
 ယထာ ဘူတဋီတော ပေါသော၊ ဘူတဂ္ဂါဟေန ပိဋိတော။
 ဘူတဝေဇ္ဇံ ဂဝေသေယျ၊ ဘူတသ္မာ ပရိမုတ္တိယာ။
 ဂဝေသမာနော ပဿေယျ၊ ဘူတဝိဇ္ဇာသု ကောဝိဒံ။
 တဿ သော ဝိဟနေ^၅ ဘူတံ၊ သမူလဉ္စ ဝိနာသယေ။
 တထေဝါဟံ မဟာဝီရ၊ တမဂ္ဂါဟေန ပိဋိတော။
 ဉာဏာလောကံ ဂဝေသာမိ၊ တမတော ပရိမုတ္တိယာ။

၁-ပိပါသာဘာဝေန အဋ္ဌိတော (က) ၂-ပိဝိတွာန သုဒ္ဓိ အဿ (သီ) ၃-ဓမ္မောသဓံ (သီ)
 ၄-သမူဟတံ (သီ) ၅-ဝိဟိတေ (သီ)

အထဒ္ဓသံ သကျမုနိံ၊ ကိလေသတမသောဓနံ။
 သော မေ တမံ ဝိနောဒေသိ၊ ဘူတဝေဇ္ဇောဝ ဘူတကံ။
 သံသာရသောတံ သဉ္ဇိန္ဒိ၊ တဏှာသောတံ နိဝါရယိ။
 ဘဝံ ဥဿါဋ္ဌယိ သဗ္ဗံ၊ ဘူတဝေဇ္ဇောဝ မူလတော။
 ဂရုဋ္ဌော ယထာ ဩပတတိ၊ ပန္နဂံ ဘက္ခမတ္တနော။
 သမန္တာ ယောဇနသတံ၊ ဝိက္ခောဘေတိ မဟာသရံ။
 ပန္နဂံ သော ဂဟေတွာန၊ အဓောသီသံ ဝိဟေဌယံ။
 အာဒါယ သော ပက္ကမတိ၊ ယေနကာမံ ဝိဟင်္ဂမော။
 တထေဝါဟံ မဟာဝီရ၊ ယထာပိ ဂရုဋ္ဌော ဗလီ။
 အသင်္ခတံ ဂဝေသန္တော၊ ဒေါသေ ဝိက္ခာလယိ အဟံ။
 ဒိဋ္ဌော အဟံ ဓမ္မဝရံ၊ သန္တိပဒမနုတ္တရံ။
 အာဒါယ ဝိဟရာမေတံ၊ ဂရုဋ္ဌော ပန္နဂံ ယထာ။
 အာသာဝတီ နာမ လတာ၊ ဇာတာ စိတ္တလတာဝနေ။
 တဿာ ဝဿသဟဿေန၊ ဧကံ နိဗ္ဗတ္တတေ ဖလံ။
 တံ ဒေဝါ ပယိရူပါသန္တိ၊ တာဝဉ္စရဖလေ သတိ။
 ဒေဝါနံ သာ ဝိယာ ဧဝံ၊ အာသာဝတီ လတုတ္တမာ။
 သတသဟဿုပါဒါယံ၊ တာဟံ ပရိစရေ မုနိ။
 သာယံ ပါတံ နမဿာမိ၊ ဒေဝါ အာသာဝတိ ယထာ။
 အဝဉ္ဇ္ဈာ ပါရိစရိယာ၊ အမောဃာ စ နမဿနာ။
 ခူရာဂတမ္ပိ မံ သန္တိ၊ ခဏောယံ န ဝိရာဓယိ။
 ပဋိသန္တိ န ပဿာမိ၊ ဝိစိနန္တော ဘဝေ အဟံ။
 နိရူပမိ ဝိပ္ပမုတ္တော၊ ဥပသန္တော စရာမဟံ။
 ယထာပိ ပဒုမံ နာမ၊ သူရိယရံသေန ပုပ္ဖတိ။
 တထေဝါဟံ မဟာဝီရ၊ ဗုဒ္ဓရံသေန ပုပ္ဖိတော။
 ယထာ ဗလာကယောနိမ္ပိ၊ န ဝိဇ္ဇတိ ပုမောဇံ သဒါ။
 မေဃေသု ဂဇ္ဇမာနေသု၊ ဂဗ္ဘံ ဂဏှန္တိ တာ သဒါ။

စီရမ္ပိ ဂဗ္ဘံ ဓာရေန္တိ၊ ယာဝ မေဃော န ဂဇ္ဇတိ။
 ဘာရတော ပရိမုစ္ဆန္တိ၊ ယဒါ မေဃော ပဝဿတိ။
 ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓဿ၊ ဓမ္မမေဃေန ဂဇ္ဇတော^၁။
 သဒ္ဓေန ဓမ္မမေဃဿ၊ ဓမ္မဂဗ္ဘံ အဂဏှဟံ။
 သတသဟဿုပါဒါယ၊ ပုညဂဗ္ဘံ ဓရေမဟံ။
 နပ္ပမုစ္စာမိ ဘာရတော၊ ဓမ္မမေဃော န ဂဇ္ဇတိ။
 ယဒါ တုဝံ သကျမုနိ၊ ရမ္မေ ကပိလဝတ္ထဝေ။
 ဂဇ္ဇသိ^၂ ဓမ္မမေဃေန၊ ဘာရတော ပရိမုစ္ဆဟံ။
 သုညတံ အနိမိတ္တဉ္စ၊ တထာ'ပ္ပဏိဟိတမ္ပိ စ။
 စတုရော စ ဖလေ သဗ္ဗေ၊ ဓမ္မေဝံ ဝိဇနယိ^၃ အဟံ^၃။
 အပရိမေယျုပါဒါယ၊ ပတ္တေမိ တဝ သာသနံ။
 သော မေ အတ္ထော အနုပ္ပတ္တော၊ သန္တိပဒမနုတ္တရံ။
 ဝိနယေ ပါရမိ^၄ ပတ္တော၊ ယထာပိ ပါဠိကော ဣသိ။
 န မေ သမသမော အတ္ထိ^၄၊ ဓာရေမိ သာသနံ အဟံ။
 ဝိနယေ ခန္ဓကေ စာပိ၊ တိကစ္ဆေဒေ စ ပဉ္စကေ။
 ဧတ္ထ မေ^၅ ဝိမတိ နတ္ထိ၊ အက္ခရေ ဗျဉ္ဇနေပိ ဝါ။
 နိဂ္ဂဟေ ပဋိကမ္မေ စ၊ ဌာနာဌာနေ စ ကောဝိဒေါ။
 ဩသာရဏေ ဝုဋ္ဌာပနေ၊ သဗ္ဗတ္ထ ပါရမိ^၄ ဂတော။
 ဝိနယေ ခန္ဓကေ ဝါပိ၊ နိက္ခိပိတွာ ပဒံ အဟံ။
 ဥဘတော ဝိနိဝေဋ္ဌေတွာ၊ ရသတော ဩသရေယျဟံ။
 နိရုတ္တိယာ သုကုသလော၊ အတ္တာနတ္ထေ စ ကောဝိဒေါ။
 အနညာတံ မယာ နတ္ထိ၊ ဧကဂ္ဂေါ သတ္ထု သာသနေ။
 ရူပဒက္ခော အဟံ အဇ္ဇ၊ သကျပုတ္တဿ သာသနေ။
 ကင်္ခံ သဗ္ဗံ ဝိနောဒေမိ၊ ဆိန္နာမိ သဗ္ဗသံသယံ။
 ပဒံ အနုပဒဉ္စာပိ၊ အက္ခရဉ္စာပိ ဗျဉ္ဇနံ။
 နိဒါနေ ပရိယောသာနေ၊ သဗ္ဗတ္ထ ကောဝိဒေါ အဟံ။

၁-ဂဇ္ဇိတော (သိ)

၂-ဂဇ္ဇိတော (သိ)

၃-ဓမ္မဂဗ္ဘေ ဝိဇာယဟံ (သိ)

၄-န မေ သော ဣဒါနတ္ထိ (သိ)

၅-ဧတ္ထကေ မေ (သိ)

ယထာပိ ရာဇာ ဗလဝါ၊ နိဂ္ဂဟိတွာ ပရန္တပေ^၁။
 ဝိဇိနိတွာန သင်္ဂါမံ၊ နဂရံ တတ္ထ မာပယေ။
 ပါကာရံ ပရိခန္ဓာပိ၊ ဒေသိကံ ဒွါရကောဋ္ဌကံ။
 အဇ္ဇာလကေ စ ဝိဝိဓေ၊ ကာရယေ နဂရေ ဗဟူ။
 သိဃံသုဋ္ဌကံ စစ္စရဉ္စ^၂၊ သုဝိဘတ္တန္တရာပဏံ။
 ကာရယေယျ သဘံ တတ္ထ၊ အတ္တာနတ္ထဝိနိစ္ဆယံ။
 နိဋ္ဌါတတ္ထံ အဓိတ္တာနံ၊ ဆိဒ္ဓါဆိဒ္ဓန္တ ဇာနိတုံ။
 ဗလကာယဿ ရက္ခာယ^၃၊ သေနာပစုံ ဌပေတိ သော။
 အာရက္ခတ္ထာယ ဘဏ္ဍဿ၊ နိဓာနကုသလံ နရံ။
 မာ မေ ဘဏ္ဍံ ဝိနယိတိ၊ ဘဏ္ဍရက္ခံ ဌပေတိ သော။
 မမတ္တော ဟောတိ ယော ရညော၊ ဝုဒ္ဓိ^၄ ယဿ စ ဣစ္ဆတိ။
 တဿာဓိကရဏံ ဒေတိ၊ မိတ္တဿ ပဋိပဇ္ဇိတုံ။
 ဥပ္ပါတေသု နိမိတ္တေသု၊ လက္ခဏေသု စ ကောဝိဒံ။
 အဇ္ဈာယကံ မန္တဓရံ၊ ပေါရောဟိစ္စေ ဌပေတိ သော။
 ဧတေဟင်္ဂေဟိ သမ္ပန္နော၊ ခတ္တိယောတိ ပဝုစ္ဆတိ။
 သဒါ ရက္ခန္တိ ရာဇာနံ၊ စက္ကဝါကောဝ ဒုက္ခိတံ။
 တထေဝ တံ မဟာဝီရ၊ ဟတာမိတ္တောဝ^၅ ခတ္တိယော။
 သဒေဝကဿ လောကဿ၊ ဓမ္မရာဇာတိ ဝုစ္ဆတိ။
 တိတ္ထိယေ နိဟနိတွာန၊ မာရဉ္ဇာပိ သသေနကံ။
 တမန္တကာရံ ဝိဓေတွာ၊ ဓမ္မနဂရံ အမာပယိ။
 သီလံ ပါကာရကံ တတ္ထ၊ ဉာဏံ တေ ဒွါရကောဋ္ဌကံ။
 သဒ္ဓါ တေ ဒေသိကာ ဝီရ၊ ဒွါရပါလော စ သံဝရော။
 သတိပဋ္ဌာနမဇ္ဇာလံ၊ ပညာ တေ စစ္စရံ မုနေ။
 ဣဒ္ဓိပါဒန္တ သိဃံသု၊ ဓမ္မဝီရိ သုမာပိတာ။
 သုတ္တန္တံ အဘိဓမ္မန္တ၊ ဝိနယဉ္ဇာပိ ကေဝလံ။
 နဝင်္ဂ^၆ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ဒေသာ ဓမ္မသဘာ တဝ။

သုညတံ အနိမိတ္တဉ္စ၊ ဝိဟာရဉ္စ'ပုဏ္ဏဟိတံ။
 အာနေဉ္စ နိရောဓော စ၊ ဧသာ ဓမ္မကုဋိ တဝ။
 ပညာယ အဂ္ဂေါ နိက္ခိတ္တော၊ ပဋိဘာနေ စ ကောဝိဒေါ။
 သာရိပုတ္တောတိ နာမေန၊ ဓမ္မသေနာပတိ တဝ။
 စုတူပပါတကုသလော၊ ဣဒ္ဓိယာ ပါရမီ ဂတော။
 ကောလိတော နာမ နာမေန၊ ပေါရောဟိစ္စော တဝ မုနေ။
 ပေါရာဏကဝံသဓရော၊ ဥဂ္ဂတေဇော ဒုရာသဒေါ။
 ရတဝါဒီဂုဏေနဂ္ဂေါ၊ အက္ခဒဿော တဝ မုနေ။
 ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရော၊ သဗ္ဗပါဋိ စ သာသနေ။
 အာနန္ဒော နာမ နာမေန၊ ဓမ္မာရက္ခော တဝ မုနေ။
 ဧတေ သဗ္ဗေ အတိက္ကမ္မ၊ ပမေသိ ဘဂဝါ မမံ။
 ဝိနိစ္ဆယံ မေ ပါဒါသိ၊ ဝိနယေ ဝိညဒေသိတံ^၁။
 ယော ကောစိ ဝိနယေ ပဉ္စ၊ ပုစ္ဆတိ ဗုဒ္ဓသာဝကော။
 တတ္ထ မေ စိန္တနာ နတ္ထိ၊ တညေဝတ္ထံ ကထေမဟံ။
 ယာဝတာ ဗုဒ္ဓခေတ္တမ္ပိ၊ ဌပေတွာ တံ မဟာမုနိ။
 ဝိနယေ မာဒိဿော နတ္ထိ၊ ကုတော ဘိယျော ဘဝိဿတိ။
 ဘိက္ခုသံဃေ နိဿိဒိတွာ၊ ဧဝံ ဂဇ္ဇတိ ဂေါတမော။
 ဥပါလိဿ သမော နတ္ထိ၊ ဝိနယေ ခန္ဓကေသု စ။
 ယာဝတာ ဗုဒ္ဓဘဏ္ဍိတံ၊ နဝင်္ဂံ သတ္ထုသာသနံ။
 ဝိနယောဂမံ တံ^၂ သဗ္ဗံ၊ ဝိနယမူလပဿိနော^၃။
 မမ ကမ္မံ သရိတွာန၊ ဂေါတမော သကျုပ္ပင်ဝေါ။
 ဘိက္ခုသံဃေ နိဿိဒိတွာ၊ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေသိ မံ။
 သတသဟဿုပါဒါယ၊ ဣမံ ဌာနံ အပတ္တယိ။
 သော မေ အတ္ထော အနုပ္ပတ္တော၊ ဝိနယေ ပါရမီ ဂတော။
 သကျာနံ နန္ဒိဇနော၊ ကပ္ပကော အာသဟံ ပုရေ။
 ဝိဇဟိတွာန တံ ဇာတိံ၊ ပုတ္တော ဇာတော မဟေသိနော။

ဣတော ဒုတိယကေ ကပ္ပေ၊ အဉ္ဇသော နာမ ခတ္တိယော။
 အနန္တတေဇော အမိတယသော၊ ဘူမိပါလော မဟဒ္ဒနော။
 တဿ ရညော အဟံ ပုတ္တော၊ စန္ဒနော နာမ^၁ ခတ္တိယော။
 ဇာတိမဒေန^၂ ပတ္တဒ္ဓေါ၊ ယသဘောဂမဒေန စ။
 နာဂသတသဟဿာနိ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
 တိဓာပဘိန္ဒာ မာတင်္ဂါ၊ ပရိဝါရေန္တိ မံ သဒါ။
 သဗလေဟိ ပရေတောဟံ၊ ဥယျာနံ ဂန္ထကာမကော။
 အာရုယု သိရိကံ နာဂံ၊ နဂရာ နိက္ခမိ^၃ တဒါ။
 စရဏေန စ သမ္ပန္နော၊ ဂုတ္တဒ္ဓါရော သုသံဝုတော။
 ဒေဝလော နာမ သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ အာဂစ္ဆိ ပုရတော မမ။
 ပေသေတွာ သိရိကံ နာဂံ၊ ဗုဒ္ဓံ အာသာဒယိ^၄ တဒါ။
 တတော သဉ္ဇာတကောပေါ သော^၅၊ နာဂေါ နုဋ္ဌရတေ^၆ ပဒိ။
 နာဂံ ရုဏ္ဏမနံ ဒိသ္မာ၊ ဗုဒ္ဓေ ကောဓံ အကာသဟံ။
 ဝိဟေသယိတွာ သမ္ပုဒ္ဓံ၊ ဥယျာနံ အဂမာသဟံ။
 သာတံ တတ္ထ န ဝိန္ဒာမိ၊ သိရော ပဇ္ဇလိတော ယထာ။
 ပရိဋ္ဌာဟေန ဥယျာမိ၊ မစ္ဆောဝ ဗဒ္ဓိသာဒကော။
 သသာဂရန္တာ ပထဝီ^၇၊ အာဒိတ္တာ ဝိယ ဟောတိ မေ။
 ဝိတု သန္တိကုပါဂမ္မ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိ^၈။
 အာသီဝိသံဝ ကုပိတံ၊ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံဝ အာဂတံ။
 မတ္တံဝ ကုဉ္ဇရံ ဒန္တိ^၉၊ ယံ သယမ္ဘုမသာဒယိ^{၁၀}။
 အာသာဒိတော မယာ ဗုဒ္ဓေါ၊ သောရော ဥဂ္ဂတပေါ ဇိနော။
 ပုရာ သဗ္ဗေ ဝိနဿာမ၊ ခမာပေဿာမ တံ မုနိ^{၁၁}။
 နော စေ တံ နိဇ္ဈာပေဿာမ^{၁၂}၊ အတ္တဒန္တံ သမာဟိတံ။
 ဩရေန သတ္တဒိဝသာ^{၁၃}၊ ရဋ္ဌံ မေ ဝိဓေဿတိ။
 သုမေခလော ကောသိယော စ၊ သိဂ္ဂဝေါ စာပိ သတ္တကော^{၁၄}။
 အာသာဒယိတွာ ဣသယော၊ ဒုဂ္ဂတာ တေ သရဋ္ဌကာ^{၁၅}။

၁-သုနန္ဒော နာမ (သီ) ၂-သဉ္ဇာတသံကောပေါ (သီ) ၃-ဝုဋ္ဌရတေ (သီ) ၄-ပုထုဝိ (သီ)
 ၅-နိက္ခမေဿာမိ (သီ) ၆-သတ္တမေ ဒိဝသေ (သီ) ၇-သတ္တကော (သီ) ၈-သသေနကာ (သီ)

ယဒါ ကုပ္ပန္တိ ဣသယော၊ သညတာ မြဟ္မစာရိနော။
 သဒေဝကံ ဝိနာသေန္တိ၊ သသာဂရံ သပဗ္ဗတံ။
 တိယောဇနသဟဿမိ၊ ပုရိသေ သန္တိပါတယိ။
 အစ္စယံ ဒေသနတ္ထာယ၊ သယန္တု ဥပသင်္ကမိ။
 အလ္လဝတ္ထာ အလ္လသိရာ၊ သဗ္ဗေဝ ပဉ္စလိကတာ။
 ဗုဒ္ဓဿ ပါဒေ နိပတိတွာ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝံ။
 ခမဿု တံ မဟာဝီရ၊ အဘိယာစတိ တံ ဇနော။
 ပရိဋ္ဌာဟံ ဝိနောဒေဟိ၊ မာ နော ရဋ္ဌံ ဝိနာသယ။
 သဒေဝမာနဿ သဗ္ဗေ၊ သဒါနဝါ သရက္ခဿ။
 အယောမယေန ကုဋေန၊ သိရံ ဘိန္ဒေယျ မေ သဒါ။
 ဒကေ အဂ္ဂိ န သဏ္ဌာတိ၊ မိဇံ သေလေ န ရူဟတိ။
 အဂဒေ ကိမိ န သဏ္ဌာတိ၊ ကောပေါ ဗုဒ္ဓေ န ဇာယတိ။
 ယထာ စ ဘူမိ အစလာ၊ အပ္ပမေယျော စ သာဂရော။
 အနန္တကော စ အာကာသော၊ ဧဝံ ဗုဒ္ဓါ အခေါဘိယာ။
 သဒါ ခန္တာ မဟာဝီရ၊ ခမိတာ စ တပဿိနော။
 ခန္တာနံ ခမိတာနဉ္စ၊ ဂမနံ တံ န ဝိဇ္ဇတိ။
 ဣဒံ ဝတွာန သမ္ပုဋ္ဌေါ၊ ပရိဋ္ဌာဟံ ဝိနောဒေယံ။
 မဟာဇနဿ ပုရတော၊ နဘံ အတ္တဂ္ဂမီ တဒါ။
 တေန ကမ္မေနဟံ ဝီရ၊ ဟိနတ္ထံ အဇ္ဈုပါဂတော။
 သမတိက္ကမ္မ တံ ဇာတိ၊ ပါဝိသိ အဘယံ ပုရံ။
 တဒါဝိ မံ မဟာဝီရ၊ ဥယျမာနံ သုသဏ္ဌိတံ။
 ပရိဋ္ဌာဟံ ဝိနောဒေသိ၊ သယန္တု ခမာပယိ။
 အဇ္ဇာဝိ မံ မဟာဝီရ၊ ဥယျမာနံ တိဟဂ္ဂိဘိ။
 နိဗ္ဗာပေသိ တယော အဂ္ဂိ၊ သီတိဘာဝဉ္စ ပါပယိ။
 ယေသံ သောတာဝဓေန'တ္ထိ၊ သုဏာထ မမ ဘာသတော။
 အတ္ထံ တုမှံ ပဝက္ခာမိ၊ ယထာ ဒိဋ္ဌံ ပဒံ မမ။

သယန္တု တံ ဝိမာနေတွာ^၁၊ သန္တစိတ္တံ သမာဟိတံ။
 တေန ကမ္မေနဟံ အဇ္ဇ၊ ဇာတောမိ နိစယောနိယံ။
 မာ ဝေါ ခဏံ ဝိရာဇေယ၊ ခဏာတိတာ^၂ ဟိ သောစရေ။
 သဒတ္ထေ ဝါယမေယျာယ၊ ခဏော ဝေါ ပဋိပါဒိတော။
 ဧကစ္စာနဉ္စ ဝမနံ၊ ဧကစ္စာနံ ဝိရေစနံ။
 ဝိသံ ဟလာဟလံ ဧကေ၊ ဧကစ္စာနဉ္စ ဩသဓံ။
 ဝမနံ ပဋိပန္နာနံ၊ ဖလဋ္ဌာနံ ဝိရေစနံ။
 ဩသဓံ ဖလလာဘီနံ၊ ပုညက္ခေတ္တံ ဂဝေသိနံ။
 သာသနေန ဝိရုဋ္ဌါနံ၊ ဝိသံ ဟလာဟလံ ယထာ။
 အာသီဝိသော ဒိဋ္ဌဝိသော၊ ဧဝံ ဈာပေတိ တံ နရံ။
 သကိံ^၃ ဝိတံ ဟလာဟလံ၊ ဥပရုန္ဓတိ ဇိဝိတံ။
 သာသနေန ဝိရုဋ္ဌိတွာ၊ ကပ္ပကောဋိမ္ပိ^၄ ခုယျတိ။
 ခန္တိယာ အဝိဟိံသာယ၊ မေတ္တစိတ္တဝတာယ စ။
 သဒေဝကံ သော တာရေတိ၊ တသ္မာ တေ အဝိရာဓိယာ။
 လာဘာလာဘေ န သဇ္ဇန္တိ၊ သမ္မာနနဝိမာနနေ^၅။
 ပထဝီသဒိသာ ဗုဒ္ဓါ၊ တသ္မာ တေ န ဝိရာဓိယာ။
 ဒေဝဒတ္ထေ စ ဝဓကေ၊ စောရေ အင်္ဂုလိမာလကေ။
 ရာဟုလေ ဓနပါလေ စ၊ သဗ္ဗေသံ သမကော မုနိ။
 ဧတေသံ ပဋိသော နတ္ထိ၊ ရာဂေါ'မေသံ န ဝိဇ္ဇတိ။
 သဗ္ဗေသံ သမကော ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝဓကသော'ရသဿ စ။
 ပန္နေ ဒိသ္မာန ကာသာဝံ၊ ဆဒ္ဓိတံ မိဇ္ဇမက္ခိတံ။
 သိရသ္မိံ အဇ္ဇလိံ ကတွာ၊ ဝန္တိတဗ္ဗံ ဣသိဒ္ဓဇံ^၆။
 အပ္ပတိတာ စ ယေ ဗုဒ္ဓါ၊ ဝတ္တမာနာ အနာဂတာ။
 ဓဇေနာ'နေန သုဇ္ဈန္တိ၊ တသ္မာ ဧတေ နမဿိယာ။
 သတ္ထုကပ္ပံ သုဝိနယံ၊ ဓာရေမိ ဟဒယေနဟံ။
 နမဿမာနော ဝိနယံ၊ ဝိဟရိဿာမိ သဗ္ဗဒါ။

၁-ခမာပေတွာ (သိ)

၂-ခဏာတိဂါ (သိ)

၃-ကပ္ပကောဋိမ္ပိ (က)

၄-သမ္မာနေ စ ဝိမာနနေ (သိ)

၅-ဝန္တိတဗ္ဗော ဣသိဒ္ဓဇော (သိ)

ဝိနယော အာသယော^၁ မယံ၊ ဝိနယော ဌာနစက်မံ။

ကပ္ပေမိ ဝိနယေ ဝါသံ၊ ဝိနယော မမ ဂေါစရော။

ဝိနယေ ပါရမိပ္ပတ္တော၊ သမထေ စာပိ^၂ ကောဝိဒေါ။

ဥပါလိ တံ မဟာဝီရ၊ ပါဒေ ဝန္တတိ သတ္တုနော။

သော အဟံ ဝိစရိဿာမိ၊ ဂါမာ ဂါမံ ပုရာ ပုရံ။

နမဿမာနော သမ္ပုဒ္ဓံ၊ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

တတ္ထ ဟိ နံ သတ္တာ သယမေဝ သကလံ ဝိနယပိဋကံ ဥဂ္ဂဏှာပေသိ။ သော အပရဘာဂေ ဘာရုကန္တကဝတ္ထု^၃ အဇ္ဇကဝတ္ထု^၄ ကုမာရကဿပဝတ္ထုန္တိ ဣမာနိ တိဏိ ဝတ္ထု^၅နိ ဝိနိစ္ဆယိ^၆။ သတ္တာ ဧကေကသ္မိံ ဝိနိစ္ဆိတေ သာဓုကာရံ ဒတွာ တယောပိ ဝိနိစ္ဆယေ အဋ္ဌပ္ပတ္တိံ ကဘွာ ထေရံ ဝိနယဓရာနံ အဂ္ဂဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ သော အပရဘာဂေ ဧကသ္မိံ ဥပေါသထဒိဝသေ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသသမယေ ဘိက္ခု ဩဝဒန္တော—

၂၄၉။ “သဒ္ဓါယ အဘိနိက္ခမ္မ၊ နဝပဗ္ဗဇိတော နဝေါ။

မိတ္တေ ဘဇေယျ ကလျာဏေ၊ သုဒ္ဓါဇိဝေ အတန္တိတေ။

၂၅၀။ သဒ္ဓါယ အဘိနိက္ခမ္မ၊ နဝပဗ္ဗဇိတော နဝေါ။

သံဃသ္မိံ ဝိဟရံ ဘိက္ခု၊ သိက္ခေထ ဝိနယံ ဗုဓော။

၂၅၁။ သဒ္ဓါယ အဘိနိက္ခမ္မ၊ နဝပဗ္ဗဇိတော နဝေါ။

ကပ္ပိကပ္ပေသု ကုသလော၊ စရေယျ အပုရက္ခတော”တိ—

တိဿော ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ သဒ္ဓါယာတိ သဒ္ဓါနိမိတ္တံ၊ န ဇီဝိကတ္တန္တိ အတ္တော။ သဒ္ဓါယာတိ ဝါ ကမ္မဇလာနိ ရတနတ္တယဂုဏန္တ သဒ္ဓဟိတွာ။ အဘိနိက္ခမ္မာတိ ဃရာဝါသတော နိက္ခမိတွာ။ နဝပဗ္ဗဇိတောတိ နဝေါ ဟုတွာ ပဗ္ဗဇိတော၊ ပဌမဝယေ ဧဝ ပဗ္ဗဇိတော။ နဝေါတိ သာသနေ သိက္ခာယ အဘိနဝေါ ဒဟရော။ မိတ္တေ ဘဇေယျ ကလျာဏေ၊ သုဒ္ဓါဇိဝေ အတန္တိတေတိ “ဝိယောဇ္ဇ ဂရု ဘာဝ-
နိယော”တိအာဒိနာ^၇ ပုတ္တလက္ခဏေ ကလျာဏမိတ္တေ၊ မိစ္ဆာဇီဝဝိဝဇ္ဇနေန

၁-အာသယံ (သီ)

၅-ဝိနိစ္ဆိနိ (ဣ)

၂-သမထေ စာပိ (သီ)

၆-ဝိယော စ (သီ၊ ဣ)

၃-ဝိ ၁-၄၉-ပိဋေ။

၇-အံ ၂-၄၂၂-ပိဋေ။

၄-ဝိ ၁-၈၄-ပိဋေ။

သုဒ္ဓါဇီဝေ၊ အာရဒ္ဓဝိရိယတာယ အတန္တိတေ ဘဇေယျဥပသင်္ကမေယျ၊ တေသံ
 ဩဝါဒါနုသာသနီပဋိဂ္ဂဟဏဝသေန သေဝေယျ။ သံဃသ္မိံ ဝိဟရန္တိ သံဃေ
 ဘိက္ခုသမူဟေ ဝတ္တပဋိဝတ္တပူရဏဝသေန ဝိဟရန္တော။ သိက္ခေထ ဝိနယံ
 ဗုဓောတိ ဗောဓဉာဏတာသုကုသလော ဟုတွာ ဝိနယပရိယတ္တိံ သိက္ခေယျ။
 ဝိနယော ဟိ သာသနဿ အာယု၊ တသ္မိံ ဌိတေ သာသနံ ဌိတံ ဟောတိ။
 “ဗုဒ္ဓေါ”တိ စ ပဋ္ဌန္တိ၊ သော ဧဝေတ္ထော။ ကပ္ပါကပ္ပေယျတိ ကပ္ပိယာကပ္ပိယေသု
 ကုသလော သုတ္တဝသေန သုတ္တာနုလောမဝသေန စ နိပုဏော ဆေကော။
 အပုရက္ခတောတိ န ပုရက္ခတော တဏှာဒီဟိ ကုတောမိ^၁ ပုရေက္ခာရံ
 အပစ္စာသိသန္တော^၂ ဟုတွာ ဝိဟရေယျ။

ဥပါလိတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-ဥတ္တရပါလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပဏ္ဍိတံ ဝတ မံ သန္တန္တိ အာယသ္မတော ဥတ္တရပါလတ္ထေရဿ ဂါထာ။
 ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေပညာနိ
 ဥပစိနန္တော ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော^၁ ဂမနမဂ္ဂေ သေတုံ ကာရာပေသိ။ သော
 တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ
 မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဥတ္တရပါလောတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော
 ယမကပါဋိဟာရိယံ ဒိသ္မာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ သမဏဓမ္မံ ကရေတိ။
 တဿ ဧကဒိဝသံ အယောနိသောမနသိကာရဝသေန အနုဘူတာရမ္မဏံ
 အနုဿရန္တဿ ကာမရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော တာဝဒေဝ သဟောခုံ စောရံ
 ဂဏှန္တော ဝိယ အတ္တနော စိတ္တံ နိဂ္ဂဟေတွာ သံဝေဂဇာတော ပဋိပက္ခမနသိ-
 ကာရေန ကိလေသေ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရေန္တော ဘာဝနံ
 ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော^၂—

“ဝိပဿိနော ဘဂဝတော၊ စင်္ကမန္တဿ သမ္မုခါ။

ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ သေတုံ ကာရာပယိ” အဟံ။

၁-တတော စ (သိ)၊ တတောဝိ (က)

၂-ဘဂဝတော ကာလေ (ဣ)

၂-အပစ္စာသိသန္တော (သိ၊ ဣ)

၄-၃ ၄-၄၀-ပိဋ္ဌေ။

ကေနဂုတိတော ကပ္ပေ၊ ယံ သေတုံ ကာရယိံ အဟံ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ သေတုဒါနသိဒ္ဓိံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာဝိတာ မယံ။ ပ။ ကံတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော ပဋိပတ္တိံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ သီဟနာဒံ
နဒန္တော—

၂၅၂။ “ပဏ္ဍိတံ ဝတ မံ သန္တိ၊ အလမတ္ထဝိစိန္တကံ။

ပဉ္စ ကာမဂုဏာ လောကေ၊ သမ္မောဟာ ပါတယိံသု မံ။

၂၅၃။ ပက္ခန္ဓော မာရဝိသယေ၊ ဒဠသလ္လသမပ္ပိတော။

အသက္ခိံ မစ္စုရာဇဿ၊ အဟံ ပါသာ ပမုစ္စိတုံ။

၂၅၄။ သဗ္ဗေ ကာမာ ပဟိနာ မေ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ ပဒါလိတာ။

ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာရော၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ”တိ—

တိဿော ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ ပဏ္ဍိတံ ဝတ မံ သန္တိန္တိ သုတစိန္တာမယာယ ပညာယ ဝသေနပညာ-
သမ္ပန္နမ္ပိ နာမ မံ သမာနံ။ အလမတ္ထဝိစိန္တကန္တိ အတ္တနော စ ပရေသဉ္စ အတ္ထံ
ဟိတံ ဝိစိန္တေတုံ သမတ္ထံ၊ အလံ ဝါ ပရိယတ္တံ အတ္တဿ ဝိစိန္တကံ၊ ကိလေသဝိဒ္ဓိ-
သနသမတ္ထံ အတ္တဒဿိနံ ဝါ၊ သဗ္ဗမေတံ အတ္တနော အန္တိမဘဝိကတာယ ထေရော
ဝဒတိ။ ပဉ္စ ကာမဂုဏာတိ ရူပါဒယော ပဉ္စ ကာမကောဠာသာ။ လောကေတိ
တေသံ ပဝတ္ထိဋ္ဌာနဒဿနံ။ သမ္မောဟာတိ သမ္မောဟနိမိတ္တံ အယောနိသော-
မနသိကာရဟေတု။ သမ္မောဟာတိ ဝါ သမ္မောဟနာ သမ္မောဟကရာ။
ပါတယိံသုတိ စီရဘာဝတော ပါတေသုံ၊ လောကတော ဝါ ဥတ္တရိတုကာမံ မံ
လောကေ ပါတယိံသုတိ အတ္ထော။

ပက္ခန္ဓောတိ အနုပဝိဋ္ဌော။ မာရဝိသယေတိ ()^၁ ကိလေသဝိသယေ
ကိလေသမာရဿ^၂ ပဝတ္ထိဋ္ဌာနေ၊ တဿ ဝသံ ဂတောတိ အဓိပ္ပါယော။
ဒေဝပုတ္တမာရဿ ဝါ ဣဿရိယဋ္ဌာနေ တံ အနုပဝိသိတွာ ဌိတော။ ဒဠသလ္လ-
သမပ္ပိတောတိ ဒဠံ ထိရံ၊ ဒဠေန ဝါ သလ္လေန သမပ္ပိတော၊ ရာဂသလ္လေန
ဟဒယံ အာဟစ္စ ဝိဒ္ဓေါ။ အသက္ခိံ မစ္စုရာဇဿ၊ အဟံ ပါသာ ပမုစ္စိတုန္တိ
အဂ္ဂမဂ္ဂသဏ္ဌာသေန ရာဂါဒိသလ္လံ အနဝသေသတော ဥဒ္ဓရန္တောယေဝ

၁-(ကိလေသသာဓေ) (က) ၂-ကိလေသမာရဝိသယေ ကိလေသမာရဿေဝ (သီ၊ ဣ)

ရာဂဗန္ဓနသင်္ခါတာ^၁ မစ္စုရာဇဿ ပါသာ အဟံ ပရိမုစ္ဆိတုံ အသက္ခိံ၊ တတော အတ္တာနံ ပမောစေသိံ။

တတော ဧဝံ စ သဗ္ဗေ ကာမာ ပဟိနာ မေ၊ ဘဝါ သဗ္ဗေ ပဒါလိတာတိ ဝတ္ထာရမ္မဏာဒိဘေဒေန^၂ အနေကဘေဒဘိန္နာ သဗ္ဗေ ကိလေသကာမာ အရိယမဂ္ဂေန သမုစ္ဆေဒဝသေန မယာ ပဟိနာ။ ကိလေသကာမေသု ဟိ ပဟိ-
နေသု ဝတ္ထုကာမာပိ ပဟိနာ ဧဝံ ဟောန္တိ။ တထာ ကာမဘဝကမ္မဘဝါဒယော ဘဝါ သဗ္ဗေ မဂ္ဂဉာဏာသိနာ ပဒါလိတာ ဝိဒ္ဓိသိတာ။ ကမ္မဘဝေသု ဟိ ပဒါလိ-
တေသု ဥပပတ္တိဘဝါ ပဒါလိတာ ဧဝံ ဟောန္တိ။ ဧဝံ ကမ္မဘဝါနံ ပဒါလိတတ္တာ ဧဝံ ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာဓော၊ နတ္ထိ ခါနိ ပုနဉ္စဝေါတိ။ တဿတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောယေဝ။ ဣဒမေဝ စ ထေရဿ အညာဗျာကရဏံ အဟောသိ။

ဥတ္တရပါလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃-အဘိဘူတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သုဏာထ ဉာတယော သဗ္ဗေတိ အာယသ္မတော အဘိဘူတတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ^၃ အယမ္ပိ ပရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာဓော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပုညာနိ ဥပစိနန္တော ဝေဿဘုဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညတံ ပတ္တော တာဒိသေန ကလျာဏမိတ္တသန္ဓိဿယေန သာသနေ အဘိပ္ပသန္တော အဟောသိ။ သော သတ္တရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ တဿ ဓာတုံ ဂဟေတုံ မဟာဇနေ ဥဿာဟံ ကရောန္တေ သယံ သဗ္ဗပဌမံ ဂန္တောဒကေန စိတကံ နိဗ္ဗာပေသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ^၄ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဝေဋ္ဌပုရုနဂရေ^၅ ရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ အဘိဘူတောတိ လဒ္ဓ-
နာမော ပိတု အစ္စယေန ရဇ္ဇံ ကာရေတိ။ တသ္မိံ စ သမယေ ဘဂဝါ ဇနပဒ-
စာရိကံ စရန္တော အနုပုဗ္ဗေန တံ နဂရံ ပါပုဏိ။ တတော သောရာဇာ “ဘဂဝါ ကိရ မမ နဂရံ အနုပ္ပတ္တော”တိ သုတွာ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တော ဓမ္မံ သုတွာ ဒုတိယဒိဝသေ မဟာဒါနံ ပဝတ္တေသိ။ ဘဂဝါ ဘုတ္တာပိ တဿ ရညော အဇ္ဈာ-
သယာနုရူပံ အနုမောဒနံ ကရောန္တောယေဝ ဝိတ္တာရတော ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ သော ဓမ္မံ သုတွာ လဒ္ဓပ္ပသာဒေါ ရဇ္ဇံ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတွာ အရဟတ္တံ သစ္စာ-
ကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနေ^၆—

၁-ရာဂဘဗန္ဓနသင်္ခါတာ (သီ)၊ ဘဗန္ဓနသင်္ခါတာ (ဣ)

၂-ဝေဋ္ဌပုရုနဂရေ (သီ)၊ ဝေဋ္ဌပုရုနဂရေ (ဣ)

၂-ဝတ္ထာဘရဏာဒိဘေဒေန (က)

၄-ခု ၄-၇၀-ပိဋ္ဌေ။

“ဒယုမာနေ သရီရိ၊ ဝေဿဘုဿ မဟေသိနော။
 ဂန္ဓောဒကံ ဂဟေတွာန၊ စိတံ နိဗ္ဗာပယိံ အဟံ။
 ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ စိတံ နိဗ္ဗာပယိံ အဟံ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဂန္ဓောဒကဿိဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ ဝိမုတ္တိသုခေန ဝိဟရန္တေ တသ္မိံ တဿ ဉ္ဇတကာ
 အမစ္စာ ပါရိသဇ္ဇာ နာဂရာ ဇာနပဒါတိသဗ္ဗေ သမာဂန္ဓာ “ဘန္တေ ကဿာ တံ
 အမေ အနာထေ ကဘွာ ပဗ္ဗဇိတော”တိ ပရိဒေဝိံသု။ ထေရော တေ ဉ္ဇတိ-
 ပမုခေ မနုဿေ ပရိဒေဝန္တေ ဒိဿွာ တေသံ အတ္တနော ပဗ္ဗဇ္ဇကာရဏ-
 ဝိဘာဝနမုခေန ဓမ္မံ ကထေန္တော—

၂၅၅။ “သုဏာထ ဉ္ဇတယော သဗ္ဗေ၊ ယာဝန္တေတ္ထ သမာဂတာ။
 ဓမ္မံ ဝေါ ဒေသယိဿာမိ၊ ဒုက္ခာ ဇာတိ ပုနပ္ပုနံ။

၂၅၆။ အာရမ္ဘထ နိက္ကမထ၊ ယုဇ္ဇထ ဗုဒ္ဓသာသနေ။
 ဓုနာထ မစ္စုနော သေနံ၊ နဠာဂါရံဝ ကုဇ္ဈရော။

၂၅၇။ ယော ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ အပ္ပမတ္တော ဝိဟဿတိ။
 ပဟာယ ဇာတိသံသာရံ၊ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿတိ”တိ—

တိဿော ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ သုဏာထာတိ နိသာမေထ၊ ဣဒါနိ မယာ ပုစ္စမာနံ ဩဟိတသောတာ
 သောတဒ္ဓါရာနုသာရေန ဥပဓာရေထာတိ အတ္တော။ ဉ္ဇတယောတိ ဉ္ဇတိ
 ပမုခေ^၁ကတွာ တေသံ သဗ္ဗေသံ အာလပနံ၊ တေနာဟ “သဗ္ဗေ ယာဝန္တေတ္ထ
 သမာဂတာ”တိ၊ ယာဝန္တော ယတ္ထကာ ဧတ္ထ သမာဂမေ၊ ဧတိသံ ဝါ မမ
 ပဗ္ဗဇ္ဇာယ သမာဂတာတိ အတ္တော။

ဣဒါနိ ယံ သန္ဓာယ “သုဏာထာ”တိ သဝနာဏတ္တိကဝစနံ ကတံ၊ တံ “ဓမ္မံ
 ဝေါ ဒေသယိဿာမိ”တိ ပဋိဇာနိတွာ “ဒုက္ခာ ဇာတိ ပုနပ္ပုနံ”န္တိအာဒိနာ
 ဒေသေတုံ အာရဘိ။ တတ္ထ ဒုက္ခာ ဇာတိ ပုနပ္ပုနံ ဇာတိ နာမေသာ ဂစ္ဆော-
 က္ကန္တိမူလကာဒိဘေဒဿ^၂ ဇရာဒိဘေဒဿ စ အနေကဝိဟိတဿ ဒုက္ခဿ
 အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော ဒုက္ခာ။ သာ ပုနပ္ပုနံ ပဝတ္တမာနာ အတိဝိယ ဒုက္ခာ။

တဿာ ပန ဇာတိယာ သမတိက္ကမနတ္ထံ ဥဿာဟော ကရဏီယောတိ
ဒဿေန္တော အာဟ “အာရမ္ဘထာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ အာရမ္ဘထာတိ အာရမ္ဘ-
ဓာတုသင်္ခါတံ ဝီရိယံ ကရေထ။ နိက္ကမထာတိ ကောသဇ္ဇပက္ခတော နိက္ခန္တတ္တာ
နိက္ကမဓာတုသင်္ခါတံ တဒုတ္တရိံ ဝီရိယံ ကရေထ။ ယုဇ္ဇထ ဗုဒ္ဓသာသနောတိ ယသ္မာ
သီလသံဝရော ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရတာ ဘောဇနေ မတ္တညူတာ သတိသမ္ပ-
ဇညန္တိ ဣမေသု ဓမ္မေသု ပတိဋ္ဌိတာနံ ဇာဂရိယာနုယောဂဝသေန အာရမ္ဘ-
နိက္ကမဓာတုယော သမ္ပဇန္တိ၊ တသ္မာ တထာဘူတာ သမထဝိပဿနာသင်္ခါတေ
အဓိသီလသိက္ခာဒိသင်္ခါတေ ဝါ ဘဂဝတော သာသနော ယုတ္တပ္ပယုတ္တာ ဟောထ။
ဓုနာထမစ္စ၊ နော သေနံ၊ နဠာဂါရံ၊ ကုဇ္ဇရောတိ ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇန္တော စ တေဓာတု-
ဣဿရဿ မစ္စ၊ ရာဇဿ ဝသံ သတ္တေ နေတီတိ တဿ သေနာသင်္ခါတံ အဗလံ
ဒုဗ္ဗလံ ယထာ နာမ ထာမဗလူပပန္နော ကုဇ္ဇရော နဠေဟိ ကတံ အဂါရံ
ခဏေနော ဝိဒ္ဓိသေတိ၊ ဧဝမေဝ ကိလေသဂဏံ^၁ ဓုနာထဝိမေထ ဝိဒ္ဓိသေထာတိ
အတ္ထော။

ဧဝံ ပန ဗုဒ္ဓသာသနော ဥဿာဟံ ကရေန္တဿ ဧကံသိကော ဇာတိဒုက္ခဿ
သမတိက္ကမောတိ ဒဿေန္တော “ယော ဣမသ္မိ”န္တိအာဒိနာ တတိယံ ဂါထ-
မာဟ။ တံ သုဝိညေယျမေဝ။

အဘိဘူတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၄-ဂေါတမတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

သံသရန္တိ အာယသ္မတော ဂေါတမတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ^၂ အယံ ကိရ
ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာမိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပညာနိ ကရေန္တော သိခိမ္ပိ
ဘဂဝတိ ပရိနိဗ္ဗုတေ တဿ စိတကံ ဒေဝမနုဿေသု ပူဇေန္တေသု အဋ္ဌဟိ
စမ္ပကပုဗ္ဗေဟိ စိတကံ ပူဇေသိ။ သော တေနပုညကမ္ပေန ဒေဝမနုဿေသု သံသ-
ရန္တော ဣမသ္မိ^၃ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သကျရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဂေါတမောတိ ဂေါတ္တ-
ဝသေနော အဘိလက္ခိတနာမော ဝယပ္ပတ္တော သတ္တု ဣတိသမာဂမေ ပဋိလဒ္ဓ-
သဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္ပံ ကရေန္တော ဆဠာဘိညော အဟောသိ။
တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော^၂—

“ဈာယမာနဿ ဘဂဝတော၊ သိဒ္ဓိနော လောကဗန္ဓုနော။
 အဋ္ဌ စမ္ပကပုပ္ဖါနိ၊ စိတကံ အဘိရောပယိံ။
 ဧကတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိံ။
 ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ စိတပူဇာယိဒံ ဖလံ။
 ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

ဆဋ္ဌဘိညော ပန ဟုတွာ ဝိမုတ္တိသုခေန ဝိဟရန္တော ဧကဒိဝသံ ဉာတကေဟိ
 “ကဿာ ဘန္တေ အမှေ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတော”တိ ပုဋ္ဌော သံသာရေ အတ္တနာဝိ
 အနုဘူတဒုက္ခဉ္စေ ဣဒါနိ အဓိဂတံ နိဗ္ဗာနသုခဉ္စ ပကာသေန္တော—

၂၅၈။ “သံသရံ ဟိ နိရယံ အဂစ္ဆိဿံ၊
 ပေတလောကမဂမံ ပုနပ္ပုနံ။
 ဒုက္ခမမှိပိ တိရစ္ဆာနယောနိယံ၊
 နေကဓာ ဟိ ဝုသိတံ စိရံ မယာ။

၂၅၉။ မာနုဿာပိ စ ဘဝေါဘိရာမိတော၊
 သဂ္ဂကာယမဂမံ သကိံ သကိံ။
 ရူပဓာတုသု အရူပဓာတုသု၊
 နေဝသညိသု အသညိသုဋ္ဌိတံ။

၂၆၀။ သမ္ဘဝါ သုဝိဒိတာ အသာရကာ၊
 သင်္ခတာ ပစလိတာ သဒေရိတာ။
 တံ ဝိဒိတွာ မဟမတ္တသမ္ဘဝံ၊
 သန္တိမေဝ သတိမာ သမဇ္ဈဂ”န္တိ—

တိဟိ ဂါထာဟိ တေသံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။

တတ္ထ သံသရန္တိ အနာဒိမတိ သံသာရေ သံသရန္တော ကမ္မကိလေသေဟိ
 ပဉ္စသု ဂတိသု စဝနပပါတဝသေန၊ အပရာပရံ သံသရန္တောတိ အတ္ထော။ ဟိတိ
 နိပါတမတ္ထံ။ နိရယံ အဂစ္ဆိဿန္တိ သဇ္ဈဝါဒိကံ အဋ္ဌဝိဓံ မဟာနိရယံ၊ ကုက္ကုဒ္ဓာဒိကံ
 သောဋ္ဌသဝိဓံ ဥဿဒနိရယဉ္စ ပဋိသန္ဓိဝသေန ဥပဂစ္ဆိံ။ “ပုနပ္ပုနံ”န္တိ
 ဣဒံ ဣဓာပိ အာနေတဗ္ဗံ။ ပေတလောကန္တိ ပေတ္တိဝိသယံ၊ ခုပ္ပိပါသာဒိဘေဒိ

ပေတတ္တဘာဝန္တိ^၁ ၊ အတ္ထော။ အဂမန္တိ ပဋိသန္ဓိဝသေန ဥပဂစ္ဆိ^၂ ဥပပဇ္ဇိ^၃။
 ပုနုဗ္ဗန္တိ အပရာပရံ။ ဒုက္ခမဋ္ဌိတိ အညမညံ တိဓိဏကသာပတောဒါဘိ-
 ဃာတာဒိဒုက္ခေဟိ ဒုဿဟာယပိ။ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဟေတံ ဝုတ္တံ “ဒုက္ခမဋ္ဌိ-
 တိ”တိ။ တိရစ္ဆာနယောနိယန္တိ မိဂပက္ခိအာဒိဘေဒါယ တိရစ္ဆာနယောနိယံ။
 နေကဓာ ဟိတိ ဩဠဂေါဏဂဠာဘာဒိဝသေန စေဝ ကာကဗလာကဏ္ဍိကုလ-
 လာဒိဝသေန စ အနေကပ္ပကာရံ အနေကဝါရဉ္စ ဖိရံ ဒိဃမဒ္ဒါနံ မယာ ဝုသိတံ
 နိစ္စံ ဥတြိယမာနသဘာဒိဝသေန ဒုက္ခံ အနဘူတံ။ တိရစ္ဆာနယောနိယံ
 နိဗ္ဗတ္တသတ္ထော မဟာမူဠတာယ ဖိရတရံ တတ္ထေဝ အပရာပရံ ပရိဝတ္တတိတိ
 ဒဿနတ္ထံ ဣဓ “ဖိရ”န္တိ ဝုတ္တံ။

မာနုသောပိ စ ဘဝေါ’ဘိရာမိတောတိ မနုဿတ္တဘာဝေါပိ မယာ တာဒိ-
 သေန ကုသလကမ္မုနာ သမဝါယေန အဘိရာမိတော သာမိတော အဓိဂတော။
 ကာဏကစ္ဆပေါပမသုတ္တံ^၄မေတ္ထ ဥဒါဟရိတဗ္ဗံ။ သဂ္ဂကာယ’မဂမံ သင်္ကီ’
 သင်္ကီန္တိ သဂ္ဂဂတိသင်္ခါတံ ကာမာဝစရဒေဝကာယံ သင်္ကီ’ သင်္ကီ’ ကဒါစိ ကဒါစိ
 ဥပပဇ္ဇနဝသေန အဂစ္ဆိ^၅။ ရူပဓာတုသုတိ ပုထုဇ္ဇနဘဝဂ္ဂပရိယောသာနေသု
 ရူပဘဝေသု။ အရူပဓာတုသုတိ အရူပဘဝေသု။ နေဝသညီသု အသညီသုဋ္ဌိ-
 တန္တိ ရူပါရူပဓာတုသု စ န ကေဝလံ သညီသု ဧဝ၊ အထ ခေါ နေဝသညီ-
 နာသညီသု အသညီသု စ ဥပပဇ္ဇ ဌိတံ^၆ မယာတိ အာနေတွာ ယောဇေတဗ္ဗံ။
 နေဝသညီဂ္ဂဟဏေန ဟေတ္ထ နေဝသညီနာသညီဘဝေါ ဂဟိတော။ ယဒိပိမေ
 ဒွေ ဘဝါ ရူပါရူပဓာတုဂ္ဂဟဏေနေဝ ဂယန္တိ၊ ယေ ပန ဣတော ဗာဟိရကာ
 တတ္ထ နိစ္စသညီနော ဘဝဝိမောက္ခသညီနော စ၊ တေသံ တဿာ သညာယ
 မိစ္ဆာဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝိသုံ ဂဟိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဧဝံ ဒွိဟိ ဂါထာဟိ ဘဝမူလဿ အနုပစ္စိန္နတ္တာ အနာဒိမတိ သံသာရေ
 အတ္တနော ဝဋ်ဒုက္ခာနဘဝံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ တဒုပစ္ဆေဒေန ဝိဝဋ်သုခါနဘဝံ
 ဒဿေန္တော “သမ္ဘဝါ”တိအာဒိနာ တတိယံ ဂါထမာဟ။ တတ္ထ သမ္ဘဝါတိ
 ဘဝါ။ ကာမဘဝါဒယော ဧဝ ဟိ ဟေတုပစ္စယသမဝါယေန ဘဝန္တိတိ ဣဓ
 သမ္ဘဝါတိ ဝုတ္တာ။ သုဝိဒိတာတိ ဝိပဿနာပညာသဟိတာယ မဂ္ဂပညာယ
 သုဠ၊ ဝိဒိတာ။ အသာရကာတိအာဒိ တေသံ ဝိဒိတာကာရဒဿနံ။ တတ္ထ
 အသာရကာတိ နိစ္စသာရာဒိသာရရဟိတာ။ သင်္ခတာတိ သမေစ္စ သမ္ဘုယျ^၆

၁-ပေတ္တိဘာဝန္တိ (သီ၊ဣ)

၂-အဂစ္ဆိ^၅ ဥပဇ္ဇိ^၆ (သီ)၊ အဂစ္ဆံ ဥပဇ္ဇိ^၆ (ဣ)

၃-ကာကဗက(ဣ) ၄-မ ၃-၂၀၇၊ သံ ၃-၃၉၇-ပိဋေသု။

၅-ဥပဇ္ဇိ^၆ ဌိတံ (သီ) ၆-သမ္ဘုယ (သီ၊ဣ၊က)

ပစ္စယေဟိ ကတာ။ ပစလိတာတိ သင်္ခတတ္တာ ဧဝ ဥပ္ပါဒဇရာဒီဟိ ပကာ-
ရတော စလိတာ အနဝဋ္ဌိတာ။ သဒေ'ရိတာတိ သဒါ သဗ္ဗကာလံ ဘင်္ဂေန
ဧရိတာ၊ ဣတ္ထရာ ဘင်္ဂဂါမိနော ပဘင်္ဂနောတိ^၁ အတ္ထော။ တံ ဝိဒိတွာ မဟ'မတ္တ-
သန္တဝန္တိ တံ ယထာဝုတ္တံ သင်္ခတသဘာဝံ အတ္တသန္တဝံ အတ္တနိ သန္တုတံ
အတ္တာယတ္တံ ဣဿရာဒိဝသေန အပရာယတ္တံ ပရိညာဘိသမယဝသေန အဟံ
ဝိဒိတွာ တပ္ပုပ္ပါပက္ခဘူတံ သန္တိမေဝ နိဗ္ဗာနမေဝ မဂ္ဂပညာသတိယာ သတိမာ
ဟုတွာ သမဇ္ဈင်္ဂံ အဓိဂစ္ဆိံ အရိယမဂ္ဂဘာဝနာယ အနုပ္ပတ္တောတိ။ ဧဝံ
ထေရော ဉာတကာနံ ဓမ္မဒေသနာမုခေန အညံ ဗျာကာသိ။

ဂေါတမတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၅-ဟာရိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ယော ပုဗ္ဗေ ကရုဏီယာနီတိ အာယသ္မတော ဟာရိတတ္ထေရဿ
ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ အယံဗ္ဗိ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိညုတံ ပတ္တော သတ္တရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ တဿ စိတကပ္ပဇာယ
ကယိရမာနာယ ဂန္ဓေန ပူဇံ အကာသိ။ သော တေန ပုညကမ္မေန ဒေဝ-
မနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ သာဝတ္ထိယံ ဗြာဟ္မဏကုလေ
နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဟာရိတောတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော ဇာတိမာနံ နိဿာယ
အညေ ဝသလဝါဒေန သမုဒါစရတိ။ သော ဘိက္ခုနံ သန္တိကံ ဂန္တော ဓမ္မံ
သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိတောဝိ စိရပရိစိတတ္တာ ဝသလသမုဒါစာရံ န
ဝိဿဋ္ဌိ။ အထေကဒိဝသံ သတ္တု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုတွာ သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ
ဝိပဿနံ ပဌပေတွာ အတ္တနော စိတ္တပ္ပဝတ္တိံ ဥပပရိက္ခန္တော မာနုဗ္ဗစွရိဂ္ဂဟိတတံ၊
ဒိသွာ တံ ပဟာယ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ
အပဒါနော—

“စိတာသု ကုရုမာနာသု၊ နာနာဂန္ဓေ သမာဟဇေ။

ပသန္တစိတ္တော သုမနော၊ ဂန္ဓမုဋ္ဌိမပူဇယိ။

သတသဟဿိတော ကပ္ပေ၊ စိတကံ ယမပူဇယိ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ စိတပူဇာယိဒံ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

အရဟတ ပန ဟုတွာ ဝိမုတ္တိသုခံ အနုဘဝန္တော “ယော ပုဗ္ဗေ ကရဏီ-
ယာနီ”တိအာဒိနာ တိဟိ ဂါထာဟိ ဘိက္ခုနံ ဩဝါဒဒါနမုခေန အညံ
ဗျာကာသိ။ တာသံ အတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တောယေဝ။

ဟာရိတတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၆-ဝိမလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ

ပါပမိတ္တေတိ အာယသ္မတော ဝိမလတ္ထေရဿ ဂါထာ။ ကာ ဥပ္ပတ္တိံ? အယမ္ပိ
ပုရိမဗုဒ္ဓေသု ကတာဓိကာရော တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ဝိဝဇ္ဇပနိဿယံ ပုညံ
ဥပစိနန္တော ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလေ ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
ဝိညှတံ ပတ္တော သတ္တရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ သာဓုကီဋ္ဌနဒိဝသေသု ဝိတိဝတ္တေသု
သတ္တု သရီရံ ဂဟေတွာ ဥပါသကေသု ဈာပနဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆန္တေသု သတ္တု ဂုဏေ
အာဝဇ္ဇိတွာ ပသန္နမာနသော သုမနပုပ္ဖေဟိ ပူဇမကာသိ။ သော တေန
ပုညကမ္မေန ဒေဝမနုဿေသု သံသရန္တော ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဗာရာဏသီယံ
မြာဟ္မဏကုလေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဝိမလောတိ လဒ္ဓနာမော ဝယပ္ပတ္တော သောမ-
မိတ္တတ္ထေရံ နိဿာယ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ တေနော ဥဿာဟိတော
ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ န စိရဿေဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝုတ္တံ အပဒါနော—

“နိဟရန္တေ သရီရမ္ပိ၊ ဝဇ္ဇမာနာသု ဘေရိသု။

ပသန္နစိတ္တော သုမနော၊ ပဋိပုပ္ဖမပူဇယိံ။

သတသဟသိတော ကပ္ပေ၊ ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိံ။

ဒုဂ္ဂတိံ နာဘိဇာနာမိ၊ ဒေဟပူဇာယိဒံ ၂ ဖလံ။

ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ။ ပ။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

အရဟတ္တံ ပန ပတွာ အတ္တနော သဟာယဿ ဘိက္ခုဿ ဩဝါဒံ
ဒေန္တော—

၂၆၄။ “ပါပမိတ္တေ ဝိဝဇ္ဇေတွာ၊ ဘဇေယျုတ္တမပုဂ္ဂလံ။

ဩဝါဒေ စဿ တိဋ္ဌေယျ၊ ပတ္တေန္တော အစလံ သုခံ။

၂၆၅။ ပရိတ္တံ ဒါရုမာရယ၊ ယထာ သီဒေ မဟဏ္ဏဝေ။
ဧဝံ ကုသိတမာဂဗ္ဗ၊ သာဓုဇီဝိပိ သီဒတိ။
တသ္မာ တံ ပရိဝဇ္ဇေယျ၊ ကုသိတံ ဟိနဝိရိယံ။

၂၆၆။ ပဝိဝိတ္တေဟိ အရိယေဟိ၊ ပဟိတတ္တေဟိ ဈာယိတိ။
နိစ္စံ အာရဒ္ဓဝိရိယေဟိ၊ ပဏ္ဍိတေဟိ သဟာဝသေ”တိ—

တိဿော ဂါထာ အဘာသိ။

တတ္ထ ပါပမိတ္တေဟိ အကလျာဏမိတ္တေ အသပ္ပုရိသေ ဟိနဝိရိယေ။
ဝိဝဇ္ဇေတွာတိ တံ အဘဇနဝသေန ဒုရတော ဝဇ္ဇေတွာ။ ဘဇေယျုတ္တမ-
ပုဂ္ဂလန္တိ သပ္ပုရိသံ ပဏ္ဍိတံ ကလျာဏမိတ္တံ ဩဝါဒါနုသာသနီဂဟဏဝသေန
သေဝေယျ။ ဩဝါဒေ စသေ တိဋ္ဌေယျာတိ အဿ ကလျာဏမိတ္တဿ ဩဝါဒေ
အနုသိဋ္ဌိယံ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇနဝသေန တိဋ္ဌေယျ။ ပတ္တေန္တောတိ
အာကင်္ခန္တော။ အစလံ သုခန္တိ နိဗ္ဗာနသုခံ ဖလသုခဉ္စ။ တမ္ပိ ဟိ အကုပ္ပ-
ဘာဝတော “အစလ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ သေသံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။

ဝိမလတ္ထေရဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တိကနိပါတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဌမော ဘာဂေါ နိဋ္ဌိတော။

ထေရ်ဂါထာအဋ္ဌကထာယ ပဌမဘာဂေ

သံဝဠာဠိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အံသေ	၄၀၉	အဇ္ဈဂမိ°	၂၉၈
အကာသိ°	၄၃၅	အဇ္ဈတ္တဇ္ဇ	၃၈၀
အကုပ္ပါ	၃၉၁	အဇ္ဈောသ	၂၅၆
အက္ခာဟိ	၃၇၃	အဇ္ဇနံ ဝနံ	၁၆၁
အဂစ္ဆိသံ	၄၈၁	အဇ္ဇသံ	၁၂၄၊ ၃၇၃
အဂမံ	၄၈၂	အညံ	၂၂၃
အဂါရံ	၃၂၂	အဇ္ဈိတော	၃၅၄
အဂါရသ္မာ	၃၂၄	အဋ္ဌ	၃၇၁
အဂ္ဂံ	၁၉၉	အဋ္ဌဂီကံ	၁၂၄
အဂ္ဂဓမ္မော	၂၄၇	အဋ္ဌပေသိ	၁၃၀
အဂ္ဂဟိ°	၂၅၄	အဋ္ဌိသညာယ	၈၇
အဂ္ဂိ°	၄၃၅	အဏံ	၄၈
အဂ္ဂိ	၄၃	အတန္ဒိတာ	၁၆
အဃမူလံ	၂၉၄	အတန္ဒိတေ	၄၇၅
အင်္ဂသဂ္ဂဟော	၂၁၅	အတိဉ္ဇဏံ	၄၄၉
အစလံ သုခံ	၄၈၅	အတိဘရိတာယ	၄၁၀
အစာရိ	၂၁၄	အတိမညေယျ	၄၄၆
အစွယန္တိ	၃၃၈	အတိသာယံ	၄၄၉
အစွတံ ပဒံ	၁၈၊ ၄၂၇	အတိသီတံ	၄၄၉
အစွေန္တိ	၄၄၉	အတ္တဝဏ္ဏံ	၄၂၅
အစ္ဆာယ	၄၁၀	အတ္တသမ္ဘဝံ	၄၈၃
အစ္ဆောဒိကာ	၂၈၄	အတ္တာ	၃၆၀
အဇရံ	၁၁၅	အတ္တာနံ	၁၀၉၊ ၂၃၆
အဇာနတာ	၃၁၉	အတ္ထံ	၁၈၊ ၄၇၊ ၃၃၃
အဇာနန္တော	၄၃၅	အတ္ထဒဿိနော	၄၇
အဇ္ဇ	၂၁၅	အတ္ထပုစ္ဆနံ	၁၂၆

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော
[အ]		[အ]	
အတ္ထဝိစိန္တကံ	၄၄၇	အနိကေတဝိဟာရော	၁၂၆
အတ္ထဿ	၂၇၀	အနိစ္စတံ	၂၈၀
အတ္ထာယ	၃၂၄၊ ၄၅၆	အနိစ္စာ	၄၆၂
အတ္ထိကော	၂၆၄	အနိစ္စာနိ	၃၉၂
အတ္ထု	၁၄၉	အနိဗ္ဗိသံ	၂၁၇
အတ္ထုပနာယိကာ	၅၂၈	အနိမိတ္တော	၂၄၃
အတ္ထော	၁၆၇၊ ၃၂၄၊ ၃၃၄၊ ၃၈၅	အနိဿိတော	၂၄၃
အဒိဿိတ္ထ	၃၇၈	အနု	၁၃၅
အဒိနမာနသော	၄၅၉	အနုကမ္ပတိ	၄၀၄၊ ၄၅၃
အဒိနော	၃၈၂	အနုကမ္ပာယ	၃၈၅၊ ၄၅၇
အဋ္ဌါ	၄၀၀	အနုက္ကမေ	၄၀၅
အဋ္ဌါနံ	၄၃၁	အနုတပ္ပတိ	၄၄၃
အဓိဂစ္ဆေယျ	၂၃၀	အနုတ္တရံ	၁၁၅
အဓိစေတသော	၁၉၄	အနုဉ္ဇတော	၃၈၊ ၄၂၅
အဓိဝါသယေ	၁၁၄	အနုပတန္တိ	၁၃၅
အနဂါရိယံ	၁၄၈၊ ၃၂၄	အနုပ္ပတ္တာ	၁၀၁
အနဏာ	၃၂၆	အနုပ္ပတ္တော	၂၈၂၊ ၃၈၅
အနတ္ထသံဟိတံ	၂၆၉	အနုဗြူဟယံ	၉၉
အနတ္ထိကော	၃၀၉	အနုမည	၂၀၃
အနတ္ထေ	၄၂၉	အနုယုဉ္ဇိသံ	၃၅၄
အနပ္ပကေ	၃၅၀	အနုယုဉ္ဇေထ	၄၁၈
အနယေန	၃၁၂	အနုဝဿိကော	၁၀၀
အနရိယံ	၁၅၁	အနုဝိဂဏေတိ	၂၇၆
အနဝဿုတော	၃၄၉	အနုသာသိ	၁၈၉
အနဝေါသိတတ္ထော	၂၆၁	အနုဿရိ	၃၇၁
အနာမန္တေတွာ	၁၂၂	အနေကဇာတိသံသာရံ	၂၁၇
အနာသန္တဝရာ	၁၂၂	အနေဇော	၁၃၀
အနာသဝံ	၃၈၇	အန္တံ	၂၂၈
အနာသဝဿ	၄၁၉	အန္တကရော	၄၀၇
အနာသဝေါ	၂၅၉၊ ၃၁၉	အန္တရဝဿမိ	၃၁၇

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၈၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အန္တရဝဿာနံ	၃၁၇	အပ္ပမတ္တဿ	၄၃၁
အန္တကာရေ	၃၇၈	အပ္ပမတ္တာ	၄၈
အန္တဘူတော	၄၃၁	အပ္ပမတ္တော	၁၄၁၊ ၁၅၉
အန္တော	၂၄၉	အပ္ပလာဘော	၃၄၉
အန္တပါနဿ	၃၁၉	အဖရိ	၈၇
အန္တာဂတံ	၁၈၂	အဗ္ဗဟိတွာန	၃၆၂
အန္တေသံ	၄၃၅	အဗ္ဗတိတာ	၄၅၇
အပစိတော	၃၉၈	အဘယာနိ	၂၂၄
အပစေယျာနံ	၃၉၈	အဘာဝိတံ	၃၂၂
အပဒါနေ	၁၄၉	အဘာသိတ္ထ	၃၃
အပရဒ္ဓေါ	၂၁၇	အဘိဏ္ဍသော	၁၀၂၊ ၃၈၈
အပရာဇိတေ	၃၂၁	အဘိနဒန္တိ	၉၇
အပရာပရံ	၃၀၉	အဘိနန္ဒာမိ	၄၀၇
အပရိမိတဒဿိနာ	၂၄၁	အဘိနိက္ခမ္မ	၄၇၅
အပဿံ	၄၃၁	အဘိရာမိတော	၄၈၂
အပဿန္တဉ္စ	၁၇၇	အဘိသတ္တောဝ	၂၉၉
အပါနဒိ	၆၀	အဘိသန္တဟိတွာ	၃၄၅
အပိ	၃၁၉	အမတဗုဒ္ဓိကာယံ	၄၁၀
အပုရက္ခတော	၁၂၈၊ ၄၇၆	အမတဿ	၉၅
အပေက္ခံ	၆၇	အမတောဂဓံ	၃၇၃၊ ၃၈၈
အပေက္ခဝါ	၄၄၅	အမရံ	၄၃၅
အပေက္ခာ	၄၀၀	အမောဃံ	၄၁၇
အပေတဘေရဝေါ	၅၅	အမောဃာ	၁၆၃
အပေတလောမဟံသော	၅၈	အမ္မပလ္လဝသင်္ကာသံ	၄၀၉
အပ္ပံ	၂၂၀	အမ္မုသေဝါလသဉ္စန္ဒာ	၂၈၄
အပ္ပကသိရေန	၈၄	အမ္မ	၁၄၃
အပ္ပညာတော	၃၁၉	အမှီ	၃၀၉
အပ္ပဋ္ဌိမဿ	၁၃၅	အမှီ နိဗ္ဗုတော	၂၅၂
အပ္ပတ္တမာနသော	၄၃၈	အယံ	၁၆၄၊ ၂၄၇၊ ၂၇၆
အပ္ပမဇ္ဇတော	၁၉၄	အယောနိ	၄၃၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အယောနိသော	၃၅၃	အဿ	၃၃၉၊ ၄၈၅
အရညသညိနော	၂၇၇	အဿတ္ထေ	၄၃၂
အရညသ္မိ	၁၁၄၊ ၄၅၉	အဿဒ္ဓါနိ	၄၅၆
အရဟံ	၃၉၈	အဿာ	၄၁၉
အရိယံ	၁၂၄	အဿိတော	၃၄၂
အရိယာ	၃၄၁	အဿု	၂၂၈၊ ၂၃၂
အရူပဓာတုသု	၄၈၂	အဿောသိ	၃၂၁
အလံ	၄၇၇	အဟံ	၁၄၈၊ ၁၈၉၊ ၃၂၁
အလဘိတ္တံ	၄၃၂	အဟိ	၄၄၆
အဝစ	၇၅	အဟု	၈၇၊ ၄၃၉
အဝဇာနန္တိ	၃၁၉	အဟု တုယံ	၄၆၂
အဝပတိတံ	၄၀၅	အဟူ	၄၁၆
အဝရဇ္ဈိယံ	၃၇၂	အဟော	၄၁၅
အဝဟိယုသေ	၂၈၉	အဟောရတ္တာ	၃၃၈
အဝိဒ္ဓါ	၃၄၅		
အဝိပ္ပဝသတော	၂၉၉	[အာ]	
အဝေဒယံ	၃၁၂	အာဂတံ	၄၂၈
အသက္ခိ	၂၃၆၊ ၄၇၇	အာဂတာနံ	၄၃
အသင်္ခေယျသု	၄၁၆	အာဂတော	၁၃၈
အသညတာ	၁၂၇	အာဂမ္မ	၁၂၂
အသညိသုဋ္ဌိတံ	၄၈၂	အာဇညော	၈၄
အသမာဟိတော	၃၆၀	အာတာပီ	၃၁၁၊ ၆၉
အသာရကာ	၄၈၂	အာဒိစ္စဗန္ဓုနော	၁၀၄
အသိ	၃၉၃	အာဒိနဝံ	၃၀၉၊ ၃၄၉
အသိတာသု	၁၄၁	အာနိတာယ	၂၀၃
အသိတော	၁၃၀	အာဗာဓိကော	၃၉၈
အသီတိ ဝဿကောဋီယော	၂၅၂	အာဗာဓေ	၁၁၂
အသောကံ	၄၄၄	အာယသ္မာ	၃၃
အသ္မာ လောကာ	၄၅၃	အာယု	၃၃၈
အသ္မိ	၂၁၉	အာယုဝါ	၄၅၁

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၉၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[ခ]	
အာယုသင်္ခယံ	၂၀၇	ဣန္ဒဂေါပကသဉ္စန္ဒာ	၇၄
အာရဒ္ဓဗလဝိရိယော	၃၇၁	ဣန္ဒြိယာနိ	၄၁၉
အာရဒ္ဓဝိရိယာ	၃၄၁၊ ၃၅၀	ဣမံ	၁၈
အာရမ္ဘထ	၄၈၀	ဣဝ	၅
အာရောပမာနကံ	၄၂၈		
အာလောကဒါ	၄၃	[ဂ]	
အာသဇ္ဇ	၁၀၂	ဥက္ကဏ္ဍိတောဝိ	၂၆၈
အာသန္ဓိ	၁၆၀	ဥက္ခိပေ	၄၂၄
အာသဝက္ခယော	၂၉၄၊ ၃၀၃	ဥက္ခေပကတဝစ္ဆယ	၁၈၆
အာသဝါ	၂၄၃၊ ၂၅၆	ဥဂ္ဂစ္ဆိ	၃၉၁
အာသိ	၃၅၄	ဥဇ္ဈေ	၃၅၀
အာဟာရဋ္ဌိတိကော	၃၁၂	ဥဏှောဒကံ	၃၉၈
အာဟာရော	၃၁၂	ဥတ္တမံ	၂၆၄၊ ၄၂၇
အာဟု	၁၆၄၊ ၃၈၉	ဥတ္တမပုဂ္ဂလံ	၄၈၅
		ဥတ္တမေ	၃၂၁
[ခ]		ဥတ္တမော	၁၉၉
ဣစ္ဆတာ	၃၇၂	ဥတ္တရိ	၈၂
ဣစ္ဆာမိ	၃၉၈	ဥတ္တိဏ္ဏာ	၂၃၈
ဣစ္ဆေ	၄၄၅	ဥဒကာ	၂၃၆
ဣဇ္ဈိသု	၁၇၅	ဥဒဂ္ဂမေဃေန	၂၇၇
ဣတရိတရေန	၂၈၀၊ ၄၄၆	ဥဒပဇ္ဇထ	၁၁၂
ဣတိ	၂၃၂၊ ၄၂၃၊ ၄၄၉၊	ဥဒဗ္ဗဟိ	၃၅၄
ဣတော	၇၅	ဥဒယဗ္ဗယဉ္စ	၆၇
ဣတ္ထံ	၃၃	ဥဒ္ဓစ္စံ	၂၀၉
ဣဒံ	၂၁၄	ဥဒ္ဓတော	၃၅၄
ဣဒံ အဟု	၄၄၉	ဥဒ္ဓါတံ	၂၃၆
ဣဒ္ဓိယာ	၁၃၀	ဥပကဏ္ဍမိ	၄၁၁
ဣဓ	၁၉၉	ဥပဂါမိနော	၂၅၆
ဣဓ	၇၁၊ ၆၇၊ ၁၄၃၊ ၃၁၉	ဥပစ္စကံ	၃၉၁
ဣဓေဝ	၂၂၃၊ ၃၉၃	ဥပဇ္ဈာယဿ	၃၈၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော
[ဥ]		[ဇ]	
ဥပဇ္ဈာယော	၇၅	ကော ဝါစာ	၃၁၇
ဥပမိ	၃၄၅	ကောသနဿ	၄၅၄
ဥပရတော	၃၈	ကော	၅၈၊ ၄၆၀
ဥပရုဇ္ဈတိ	၃၃၈	တေရဟိ	၃၈၉
ဥပရုန္တိ	၃၃၆	တောဒိသံ	၄၁၆
ဥပသင်္ကမိ	၃၇၈	တေန	၂၆၄
ဥပသန္တဿ	၁၉၄	တ္ထ	၄၇၉
ဥပသန္တော	၃၈	ဓေတိ	၄၅၂
ဥပသမန္တိ	၁၅၄	ရေက	၂၄၅
ဥပါဂမိ	၆၅	ရေယေ	၄၂၅
ဥပါယကုသလေန	၃၅၄	ရိတံ	၂၆၇
ဥပါသိတာ	၃၈၈	ဧဝံ	၃၈၇
ဥပေတိ	၂၆၁၊ ၃၄၅	ဧဝံ ဒိဋ္ဌာ	၄၆၂
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ	၃၀၉	သေနံ	၃၁၂
ဥပ္ပတန္တေသု	၂၁၃	သော	၂၈၉
ဥပ္ပတေ	၂၁၃	သေတိ	၄၀၄
ဥပ္ပန္နော	၁၈၄	ဟိ	၃၈၅
ဥဗ္ဘိ	၃၆၆		
ဥဗ္ဘတော	၁၄၄	[ဩ]	
ဥဘယာ	၄၅၃	ဩက္ခိပေ	၄၂၅
ဥသဘဿ	၂၇၈	ဩဂ္ဂယု	၁၆၁
ဥသုကာရာ	၉၀	ဩသတိဇ္ဈော	၈၃
		ဩသာ စ ဂန္တာ	၂၃၈
[ဇ]		ဩစေတုံ	၄၁၁
ကေကော	၄၀၂	ဩဒကံ	၃၃၈
ကေင်ဒသိ	၂၇၁	ဩဒရိကော	၂၆၁
ကေတ္တနိရတံ	၁၅၂	ဩပိယ	၃၀၁
ကေဓမ္မံ	၄၄၆	ဩဘာသဇာတံ	၁၀၂
ကေပုပ္ဖံ	၂၅၂	ဩမဋ္ဌော	၁၃၁
ကေရတ္တိ	၃၇၁	ဩရုယု	၄၀၉

သံဝဏ္ဏီတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၉၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဩ]		[က]	
ဩလိဒိဿန္တိ	၃၇၈	ကလျတံ	၂၇၈
ဩဝါဒေ	၄၈၅	ကလျာဏေ	၄၇၅
ဩဟာယ	၃၄၂	ကဿ	၄၁၉
[က]		ကဠိရော	၂၀၃
ကံသံ	၂၅၄	ကာပုရိသေန	၃၁၃
ကံခံ	၄၃၊ ၃၂၁	ကာမံ	၁၄၈
ကင်္ခါ	၂၁၁၊ ၃၂၁	ကာမကာမိနော	၄၅၇
ကင်္ခေတ	၇၁	ကာမဂုဏာ	၄၇၇
ကစ္ဆိ	၁၀၈	ကာမဂုဏေ	၄၀၇
ကဋ္ဌုကံ	၃၃၉	ကာမစ္ဆန္တော	၂၀၉
ကဏှာ	၁၀၂	ကာမဓာတုံ	၃၉၁
ကဏှော	၃၃၁	ကာမယတိ	၂၄၅
ကတံ	၁၀၁	ကာမရာဂေန	၃၅၄
ကတံ ကိစ္ဆံ	၁၈၂	ကာမာ	၄၇၈
ကတန္တံ	၁၈	ကာမာ အနိစ္စာ	၃၉၉
ကတပဒံ	၄၁၁	ကာမေ	၁၄၃
ကတွာန	၄၀၉	ကာယဂတာသတိ	၅၈
ကန္တာရဒ္ဓါနပက္ခန္တော	၂၅၀	ကာယဒုဋ္ဌုလ္လဂရုနော	၂၈၇
ကပ္ပကော	၃၇၈	ကာယော	၂၆၆
ကပ္ပဋကုရော	၄၁၀	ကာရံ ကတွာန	၄၅၇
ကပ္ပဋော	၄၁၀	ကာရန္တိယံ	၉၇
ကပ္ပါကပ္ပေသု	၄၇၆	ကာလင်္ကတာ	၄၅၇
ကရံ	၄၄၉	ကာလပဗ္ဗင်္ဂသင်္ကာသော	၄၅၉
ကရံ ဗာလော	၃၃၉	ကာဟသိ	၃၉၃
ကရဏီယာနိ	၄၄၃	ကာဟာမိ	၂၆၄
ကရဿု	၁၄၈	ကာဠိ	၃၄၅
ကရိဿသိ	၄၂၂	ကိဉ္စ ဇိယုတေ	၄၆၂
ကရောတိ	၃၄၅	ကိဉ္စ တေ	၃၀၁
ကလိင်္ဂရံ	၄၂၈	ကိစ္ဆံ	၃၇၂

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[က]		[ခ]	
ကိစ္ဆာ	၂၈၀	ခဏာ	၄၄၉
ကိလေသာ	၁၉၁	ခန္ဓာ	၂၃၄၊ ၃၆၂
ကိသော	၄၅၉	ခန္ဓာနံ	၉၈
ကိရန္တိ	၃၃၆	ခလိတွာ	၁၄၆
ကုက္ကုဋ္ဌာ	၁၄၄	ခိပ္ပမေဝ	၈၇
ကုဇ္ဈေရာ	၄၀၅၊ ၄၈၀	ခိဏာ	၃၂၄
ကုဋ္ဌိကာ	၂၉၊ ၃၁	ခိယတိ	၃၃၈
ကုဋ္ဌိကာ ကတာ	၁၆၃	ခုဇ္ဇကေဟိ	၁၄၀
ကုဋ္ဌိ ကတာ	၃၁၆	ခေမံ	၄၄၄
ကုတော	၄၀၄	ခေါ	၁၃၈၊ ၃၁၉၊ ၃၃၆
ကုဒါဿု	၂၂၈		
ကုန္ဒဒီနံဝ	၃၃၈	[ဝ]	
ကုပ္ပတိ	၄၀၄	ဂင်္ဂါတီရေ	၃၁၆
ကုပ္ပနိယေ	၄၀၄	ဂင်္ဂါသောတောဝ	၃၇၃
ကုမာရိဟိ	၁၆၇	ဂစ္ဆံ	၃၄၂
ကုလေ ကုလေ	၄၆၂	ဂစ္ဆာမ	၃၈၅
ကုလေသု	၃၁၂	ဂတာနိ	၄၁၉
ကုသံ	၁၀၆	ဂတိ	၄၃၁
ကုသလီ	၁၁၉	ဂတိသု	၄၃၁
ကုသိတံ	၃၄၀	ဂန္ဓာ	၃၂၆
ကုသိတော	၂၆၁	ဂန္ဓဗ္ဗာ	၃၆၇
ကေတုနာယေဝ	၁၈၄	ဂပ္ပံ	၂၆၁
ကေတုဟာ	၁၈၄	ဂမိဿသိ	၃၁၅
ကေဝလံ	၈၇	ဂမ္ဘိရံ	၄၇
ကေဝလာ	၄၂၃	ဂမ္ဘိရော	၂၈၀
ကေသေ မေ	၃၇၈	ဂရဟန္တိ	၃၆၀
ကောလာဟလံ	၄၆၀	ဂဝေသန္တော	၃၉၂
ကောဝိဒေါ	၉၅၊ ၁၉၆၊ ၂၃၀	ဂဟကာနိ	၃၉၂
		ဂဟကာရံ	၃၉၂
		ဂဟကာရက	၃၉၃

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၉၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဂ - ဃ]		[ဝ]	
ဂဟဋ္ဌာနံ	၁၈၇	စလာ သဒ္ဓါ	၄၆၂
ဂဠုဂဠာယတိ	၄၀၂	စဝန္တိ	၃၀၉
ဂါထာ	၅၂၈	စာရိကံ	၂၁၅
ဂါမံ	၄၀၉	စိတ္တံ	၁၀၂၊ ၃၅၄
ဂါမာ	၁၂၂	စိတ္တကထိ	၄၅၁
ဂါမော	၄၆၀	စိတ္တကလိ°	၄၂၉
ဂိဋ္ဌါ	၁၈၁	စိတ္တဒုတ္တကံ	၄၂၉
ဂိရိဂဗ္ဘရေ	၅၂၇	စိတ္တနိမိတ္တဿ	၂၃၀
ဂိရိနာ	၂၈၉	စိတ္တဘဒ္ဒက	၄၂၂
ဂိဟိတ္တံ	၂၆၁	စိတ္တဝုပသမဿ	၄၅၄
ဂုတ္တဒ္ဓါရော	၂၉၄	စိန္တေတုံ	၂၈၀
ဂေဟံ	၃၉၃	စိဟစိဟာဘိနဒိတေ	၁၅၂
ဂေါတမ	၃၀၁	စီဝရံ	၄၀၉
ဂေါနင်္ဂလမိဂါယုတာ	၂၈၄	စုတာ	၁၈၁
ဂေါနင်္ဂလာ	၂၈၄	စေ	၃၁၉
သန္ဓယန္တော	၃၁၄	စေတသော ပဏိမိ	၄၃၉
သရာ နိက္ခမ္မ	၄၀၇	စေတောသမထကောဝိဒေါ	၂၈၂
		စောဒိတာ	၄၅၇
		စောဋ္ဌာ	၃၇၈
[ဓ]		[ဆ]	
ဓ ၁၂၈၊ ၁၈၂၊ ၃၁၉၊ ၃၅၉		ဆန္တံ	၂၉
စက္ခုဒဒါ	၄၃	ဆန္တာ	၃၁
စဇိတွာန	၁၄၃၊ ၂၅၂	ဆဗဿာယတနေ	၂၉၄
စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ	၃၇၁	ဆမ္ဘိတတ္ထံ	၄၀၂
စပလော	၃၅၄	ဆဝသိတ္တော	၃၁၆
စရာမိ	၃၁၂	ဆဝိပါပက	၄၂၂
စရိတကံ	၁၂၆	ဆ သဟဿာနိ	၃၆၇
စရိမော	၄၁၆	ဆိဇ္ဇတိ	၂၁၁
စရိမှ	၃၂၆	ဆိန္တေ	၈၂
စရိဿာမိ	၄၆၂		
စရေယျ	၃၃၄		

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဆ-ဇ]		[ဈ]	
ဆိန္တမူလကာ	၂၃၉၊ ၃၀၃	ဈာနရတော	၇၁
ဆေတ္တု	၄၀၀	ဈာနာနိ	၄၁၁
ဇဃိဗလံ	၄၆၂	ဈာပိတာ	၁၉၁
ဇညာ	၆၇	ဈာယံ	၉၇၂၊ ၃၀
ဇနမ္ပိ	၃၄၂	ဈာယ	၃၀၁
ဇနာ	၃၃၆	ဈာယတံ	၄၂၇
ဇနိတေန	၃၄၂	ဈာယိနော	၃၄၁
ဇနေတိ	၂၇၇	ဈာယေယျ	၁၂၈
ဇနေန	၃၄၂	[ည-ဋ-ဌ]	
ဇနော	၃၄၂	ညတယော	၄၅၇၊ ၄၇၉
ဇယံ	၁၉၉	ညတိဗန္ဓဝပေမေန	၄၅၇
ဇဟ သိဃံ	၂၂၇	ညတိနံ	၄၅၆
ဇဟေ	၈၂	ညတော	၃၃၄
ဇာဂရော	၄၁၇	ညာနာ	၄၄၃
ဇာတိ	၃၂၄၊ ၄၇၉	ညိတက္ခော	၅၅
ဇာတိမရဏသံသာရော	၄၁၆	ညံသေဟိ	၁၁၄
ဇာတိသံသာရော	၄၇၈	ညယမာနေ	၁၃၂
ဇာတိသု	၂၂၃		
ဇာတော	၁၈၄	[တ]	
ဇာနာဟိ	၁၆၃	တံ	၄၂၉၊ ၄၃၅
ဇာလသင်္ခါတော	၃၂၄	တစ္ဆကာ	၉၀
ဇာလိနိ	၃၆၂	တဏှာ	၃၆၂
ဇိဏ္ဏံ	၂၀၇	တတိယေ	၃၁၇
ဇိနသာသနံ	၃၂၄	တတုတ္တရိ	၄၆၀
ဇိရမာနေန	၁၁၅	တတော	၁၂၂၊ ၃၇၈
ဇိဝန္တံ	၁၄၃	တတော စိတ္တံ	၃၉၁
ဇိဝိတံ	၃၁၂၊ ၃၃၈၊ ၄၁၇	တတ္ထ တတ္ထ	၁၇၊ ၃၉၂
ဇိဝိတုံ	၄၄၅	တတ္ထေဝ	၃၃၆
ဇိဝိတေ	၂၈၇	တတြိ	၁၁၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[တ]		[တ]	
တထာ	၂၄၁	တေ ၉၇၊ ၁၄၉၊ ၁၆၃၊ ၂၆၂၊ ၄၅၇	
တထာဂတာနံ	၄၂	တေ ခန္ဓာ	၃၀၉
တထာ တယော	၄၆၀	တေဇနံ	၉၀၊ ၁၀၉
တထာ ဟိ	၂၇၆	တေန	၉၅၊ ၂၂၄၊ ၂၄၇
တထေဝ	၂၉၉	တေဝိဇ္ဇော	၃၁၉၊ ၄၃၆
တဒါစရံ	၁၂၄	တေဝိဇ္ဇောဟံ	၂၀၂
တပံ	၄၃၅	တေသံ	၄၀၀
တပ္ပမာနေန	၁၁၅	တေ သေလာ	၂၀၄
တပ္ပိတော	၂၆၄	တွဉ္စ	၃၇၃
တမောခန္ဓော	၃၁၇		
တရုဏဇာတိကာ	၂၇၆	[ဖ]	
တသ္မာ	၁၂၀၊ ၂၁၂၊ ၄၀၀	ထလံ	၂၃၆
တဿ	၃၉၀	ထိနမိဉ္စ	၂၀၉
တဟိ°	၁၆၇	ထူဏိကာ	၃၉၃
တာဒိနော	၁၃၅	ထေရော	၃၃
တာဒိသံ	၁၀၂	ထောက် ထောက်	၄၆၂
တာဒိသကော	၄၅၃		
တာလပတ္တာနံ	၃၁၆	[ခ]	
တာဠေသံ	၄၁၁	ဒမိတာလကံ	၃၄၅
တိဋ္ဌတိ	၂၅၆	ဒဗ္ဗံ	၁၀၆
တိဋ္ဌ မက္ကဋ	၃၁၅	ဒဗ္ဗော	၅၅
တိဏာ	၄၄၉	ဒမေန	၅၄
တိဏ္ဍံ မေ	၃၁၆	ဒမေန္တိ	၉၀
တိဒိဝံ သုခံ	၄၅၇	ဒဿနသမ္ပန္နံ	၁၄၆
တိရစ္ဆာနယောနိယံ	၄၀၂	ဒဟရော	၄၁၇
တုစ္ဆော ကာယော	၃၇၀၊ ၃၈၀	ဒဠပရက္ကမာ	၃၅၁
တုယုမေဝေတံ	၄၆၂	ဒဠဝိရိယေန	၃၇၂
တုလယိတွာန	၂၇၃	ဒဠသလ္လသမပ္ပိတော	၄၇၇
တုသေယျ	၄၄၆	ဒါဠိနံ	၅၂၇
တူလမိဝ	၂၆၇	ဒါယာဒေါ	၀၇၊ ၃၃၇

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၄၉၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ခ]		[န]	
ဓမ္မေသု	၆၅	နဋ္ဌာဂါရုံ	၄၈၀
ဓမ္မော	၃၈၇	နာဂေါ	၄၅၉
ဓရဏီ	၁၅၄	နာမိဂစ္ဆန္တိ	၂၆၂
ဓာဝိ	၃၁၅	နာမိဂစ္ဆေယျ	၃၃၄
ဓုနာတိ	၃၈	နာနတ္ထေန စ ကမ္မနာ	၃၃၆
ဓုနာထ	၄၈၀	နာနာဇနပဒံ	၁၂၇
ဓုရံ	၃၈၂	နာပဂတံ	၆၅
	[န]	နာရိယော	၁၆၇
နံ	၃၁၉	နာဝတိဋ္ဌတိ	၉၅
န	၂၆၈၊ ၂၇၆	နိကန္တိ	၉၁
နက္ခတ္တမာလိနီ	၄၀၅	နိက္ကမထ	၄၈၀
နဂဂ္ဂေသု	၂၇၇	နိက္ခမိတူန	၂၀၇
နဂဝိဝရဂတော	၁၃၅	နိက္ခမေ	၄၃၉
နဂါ	၂၇၇	နိက္ခိယိဿာမိ	၉၁
နဂ်လာဝတ္တနီ	၈၄	နိဂ္ဂယု	၄၅၇
နဂ်လာသု	၁၄၁	နိဂ္ဂဟိတောသိ	၃၁၅
နဒန္တာနံ	၅၂၇	နိဂ္ဂဟေဿာမိ	၂၁၅
နဒန္တိ	၃၈၇၊ ၄၂၇	နိစ္စံ	၃၅၁
နဒိဿာမ	၃၈၅	နိစ္စမေဝ	၁၂၂
နန္ဒက	၃၈၅	နိစ္စော	၃၀၉
နန္ဒမာန	၄၂၈	နိဋ္ဌါယိတာ	၈၅
နဘံ	၄၂၇	နိပကော	၂၃၀
နမော	၁၄၉၊ ၂၄၇	နိပတတိ	၂၉၉
နယန္တိ	၉၀	နိပတန္တေသု	၂၁၃
နရော	၄၅၃၊ ၄၅၉	နိပတေ	၂၁၃
နဝပဗ္ဗဇိတော	၄၇၅	နိပါတေသံ	၄၃၉
နဝါ	၁၆၄	နိပုဏံ	၄၈၊ ၁၀၄၊ ၄၂၇
နဝေန	၂၇၇	နိဗောဓေန္တိ	၉၇
နဝေါ	၄၇၅	နိဗ္ဗာနံ	၃၀၁
နဋ္ဌသေတုံ	၆၁	နိဗ္ဗာနဂမော	၂၃၂

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[န-ပ]		[ပ]	
နိဗ္ဗာယိဿံ	၃၆၂	ပကုဗ္ဗတိ	၃၃၇
နိဗ္ဗုတိ°	၁၁၅	ပက္ကမေ	၂၆၈
နိဗ္ဗုတော	၂၁၉	ပက္ခန္ဓော	၄၇၇
နိမိယံ	၁၁၅	ပက္ခိမာ	၃၃၀
နိယောဇယိ	၄၂၉	ပက်ပလိပါ	၂၃၈
နိရယံ	၄၈၁	ပကော	၃၁၂
နိရာမိဿံ	၂၃၀	ပစလာယမာနော	၄၁၁
နိရာမိသေ	၈၄	ပစလိတာ	၄၈၃
နိရုဇ္ဈတိ	၄၄၄	ပစာလေသိ	၄၁၁
နဝါတဂုတ္တိနာ	၂၀၁	ပစ္စုဗ္ဗိ°	၁၀၄
နဝါတာ	၃၀	ပစ္စဝေက္ခိသံ	၃၇၈
နဝါပပုဋ္ဌော	၈၆၊ ၂၆၁	ပစ္စေသံ	၁၇၅
နိသိန္ဓာ	၃၄၅	ပစ္ဆာ ဟနတိ	၃၃၀
နိသိန္ဓော	၄၀၉	ပစ္ဆိမကော	၄၁၆
နိသီထေ	၄၃	ပဇာ	၁၀၈
နိလဗ္ဘဝဏ္ဏာ	၇၃	ပဇာနံ	၃၄၅
နိလာ	၉၇	ပဇ္ဇလိတော	၄၃
နိလာသုဂီဝါ	၉၇	ပဉ္စ	၈၂
နိဝရဏေ	၃၈၀	ပဉ္စက္ခန္ဓာ	၃၀၃
နူန	၂၇၆	ပဉ္စသင်္ဂါတိဂေါ	၈၂
နေကဓာ	၄၈၂	ပဉ္စာဟာဟံ	၄၃၈
နေတရာ	၁၀၈	ပညံ	၄၂
နေတ္တိကာ	၉၀	ပညဝါ	၁၉၉၊ ၃၇၀
နေရယိကာ	၁၇၉	ပညာဗလီ	၇၁
နေဝသညိသု	၄၈၂	ပညာယ	၃၁၅
နော	၁၀၈	ပဋိကင်္ခါမိ	၄၀၇
နော	၂၈၀၊ ၃၈၅	ပဋိဂမိဿာမိ	၉၉
နာတကော	၄၃၆	ပဋိဇဂ္ဂိတုံ	၄၀၅
ပံသုကူလဉ္စ	၃၁၇	ပဋိပဋ္ဌိသံ	၃၈၈
ပကတံ ကမ္မံ	၂၂၀		

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၀၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ပ]		[ပ]	
ပဋိပဒါယ	၃၂၁	ပပဇ္ဇိ°	၁၉၆
ပဋိဿတော	၉၁	ပဗ္ဗဇိ°	၂၀၇၊ ၂၇၃
ပဏ္ဍရကေတုနာ	၁၈၄	ပဗ္ဗဇိတော	၁၀၀၊ ၁၄၈၊
ပဏ္ဍာ	၄၇		၁၆၉၊ ၃၉၁
ပဏ္ဍိတံ	၄၇၇	ပဗ္ဗတေန	၂၈၉
ပဏ္ဍိတာ	၄၇	ပဗ္ဗာဇယိ	၃၈၅
ပဏ္ဍိတော	၂၇၁	ပမာဒေါ	၃၀၁
ပတန္တိ	၁၈၁	ပမုတ္တိတုံ	၄၇၇
ပတိတာ	၁၈၁	ပရက္ကမံ	၃၇၂
ပတိတိဋ္ဌတိ	၁၄၆	ပရပါဏာနိ	၄၅၃
ပတိဿတာ	၁၃၈	ပရမံ သန္တိ°	၁၁၅
ပတိဿတော	၁၆၉၊ ၂၃၀၊	ပရမဟိတာနုကမ္ပိနော	၂၇၆
	၄၀၇၊ ၄၃၂	ပရမ္မာ	၄၅၃
ပတ္တာဂတေ	၃၅၀	ပရာဇိတော	၄၀၅
ပတ္တိယာ	၁၂ ၄၊ ၃၈၀	ပရိက္ခိပေ	၄၂၄
ပတ္တော	၂၉၄၊ ၃၀၉	ပရိက္ခိဏံ	၂၂၀
ပတ္ထယသိ	၁၅၈	ပရိက္ခိဏာ	၂၄၃
ပတ္ထေန္တော	၄၈၅	ပရိစရိ°	၄၃၅
ပထဝိ°	၈၇	ပရိစာရေတွာ	၂၅၂
ပထဿ	၁၉၆	ပရိစိဏ္ဍော	၃၈၇
ပဒံ တဿ	၂၄၃	ပရိစ္ဆဒေန	၂၈၉
ပဒက္ခိဏံ	၉၈	ပရိဇာနန္တိ	၄၄၄
ပဒက္ခိဏကမ္မံ	၁၂၆	ပရိညာတာ	၂၃၉၊ ၃၀၃၊ ၃၆၂
ပဒါလိတာ	၂၃၄၊ ၄၇၈	ပရိညာယ	၃၆၂
ပဒါလိတော	၃၁၇	ပရိတ္တံ ဒါရုံ	၃၄၀
ပဓံသယိ	၁၈၄	ပရိနိဗ္ဗိဿတိ	၂၅၉
ပနဿတိ	၃၃၆	ပရိနိဗ္ဗတော	၅၅၆၂
ပနာဒေါ	၃၆၆	ပရိဗ္ဗဇေ	၃၅၀
ပနဒိဿာမိ	၁၀၆	ပရိဘုတ္တံ	၂၄၁
ပန္နာနိ	၃၃၄	ပရိဝဇ္ဇိတာ	၂၃၈

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[၁]		[၁]	
ပရိဝတ္တိသံ	၄၃၁	ပါပဓမ္မော	၃၁၉
ပရေ	၃၅၉၊ ၄၂၄	ပါပမိတ္တေ	၄၈၅
ပလာလစ္ဆန္တကော	၄၂၃	ပါပါနိ	၃၃၁
ပဝဿ	၁၅၈	ပါပါနိ ကမ္မာနိ	၃၃၉
ပဝိဋ္ဌဿ	၄၃၉	ပါပေန	၂၅၀
ပဝိဝိတ္တာ	၃၄၁	ပါမောဇ္ဇဗဟုလော	၆၉
ပဝိဝေကရသံ	၂၃၀	ပါရဂတံ	၄၂၅
ပသံသန္တိ	၃၅၉	ပါရဂုံ	၁၃၀
ပသတ္တိယ	၃၀၁	ပါဝိသိ	၄၀၉
ပသဝတိ	၄၅၃	ပါသာ	၄၇၇
ပဿံ	၄၃၉	ပိဏ္ဍိကာယ	၄၆၂
ပဿ	၄၃၅	ပိတွာ	၂၆၄
ပဿန္တိ	၁၇၇	ပိယံ နိမိတ္တံ	၂၅၅
ပဿော	၁၇၇	ပိယရူပေ	၄၀၇
ပဟာယ	၃၅၀	ပိယသ္မိ	၁၁၉
ပဟိတတ္တာ	၃၄၁၊ ၃၅၁	ပိလဝတိဝ	၂၆၇
ပဟိနမာနဿ	၄၁၉	ပိဟယန္တိ	၁၇၉၊ ၄၁၉
ပဟိနာ	၄၇၈	ပိတိသုခေန	၂၆၆
ပဟိနော	၂၁၉၊ ၃၂၄	ပုဂ္ဂလော	၃၁၉
ပါကတိန္ဒြိယော	၂၇၆	ပုတ္တက	၂၂၄
ပါစိနဝံသဒါယမိ	၃၅၀	ပုတ္တဒါရံ	၄၀၀
ပါဠိပုတ္တဝါသိနော	၄၅၁	ပုတ္တေသု	၄၀၀
ပါဏေသု	၁၁၉	ပုထုအညဝါဒိနံ	၂၃၂
ပါတယိသု	၄၇၇	ပုထုဇ္ဇေနော	၄၃၁
ပါတာလာ	၂၃၈	ပုထုသိလာ	၂၈၄
ပါဒပေ	၄၃၂	ပုနပ္ပုနံ	၃၄၅၊ ၄၇၉
ပါနဘောဇနံ	၄၄၆	ပုနဗ္ဗဝေါ	၁၉၁၊ ၃၇၈၊ ၄၁၆
ပါပံ	၂၂၃	ပုနရာဂတာ	၁၈၂
ပါပကေ	၃၈	ပုဗ္ဗေ	၂၂၃၊ ၃၃၀
ပါပကော	၃၃၉	ပုရာဏိယာ	၁၆၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၀၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ပ]		[ဗ]	
ပုရိသကိစ္စာနိ	၄၄၉	ဗုဇ္ဈတိ	၃၃၉
ပုရေ	၂၁၄	ဗုဓော	၄၇၆
ပုရေ သဒ္ဓါ	၄၆၂	ဗုဒ္ဓဂတံ	၄၃၂
ပူဇနာ	၃၁၂	ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတေ	၆၉
ပူဇနေယျာနံ	၃၉၈	ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ	၃၈၅
ပူဇိတော	၃၈၇၊ ၃၉၈	ဗုဒ္ဓဿ	၈၇
ပေက္ခမာနဿ	၃၉၁	ဗုဒ္ဓါ	၄၁၅
ပေတလောကံ	၄၈၁	ဗုဒ္ဓိ	၂၁၂
ပေါဠကီလံ	၁၀၆	ဗုဒ္ဓေန	၃၅၄
ပေါသိယော	၁၂၂	ဗောဇ္ဈင်္ဂါ	၃၆၂
[ဖ]		ဗောဇ္ဈင်္ဂေ	၃၆၂
ဖန္ဒတိ	၁၅၂	ဗောဇ္ဈိ	၃၇၂
ဖရသုပက္ကမာ	၃၃၆	ဗျာဓိ	၃၇၈
ဖလင်္ဂ	၁၀၂	ဗျာဓိယိဿသိ	၁၄၈
ဖာသုကာ	၃၉၃	ဗျာဓိတံ	၂၀၇
ဖုဋ္ဌော	၁၁၄၊ ၂၆၆	ဗျာပါဒေါ	၂၀၉
ဖုဿဟိ	၄၂၇	ဗျာဟရေ	၄၂၅
ဖုသိတွာ	၁၈	ဗြဟ္မတိ	၃၄၅
[ဗ]		ဗြဟ္မာဝနေ	၁၁၄၊ ၄၅၉
ဗဇ္ဈရေ	၃၂၅	ဗြဟ္မစရိယာနုစိတ္တေန	၄၅၂
ဗန္ဓု	၄၅၆	ဗြဟ္မဗန္ဓု	၄၃၆
ဗလံ	၄၀၀	ဗြဟ္မာ	၄၆၀
ဗဟိဒ္ဓါ	၂၃၂၊ ၃၈၀	ဗြဟ္မနော	၃၉၁
ဗဟုံ	၂၂၀၊ ၃၄၂၊ ၄၅၃	ဗြဟ္မဏ	၃၉၈
ဗဟုကုဋ္ဌဇသလ္လကိကေန	၂၈၉	ဗြဟ္မဏော	၄၃၆
ဗဟုဿတာ	၄၅၁	ဗြူမိ	၄၂၉
ဗာဟံ	၃၄၅	[ဘ]	
ဗိလေ	၄၀၂	ဘဂဝါ	၂၃၂
ဗိဇ္ဇိဗိဇ္ဇကာ	၃၀၁	ဘဂ္ဂါ	၃၉၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဘ]		[ဘ]	
ဘဇေယျ	၄၇၅၊ ၄၈၅	ဘေသကဋ္ဌာဝနေ	၈၇
ဘဒ္ဒေါ	၈၄	ဘောဇနံ	၇၁
ဘယံ	၄၀၂		
ဘဝ	၂၂၄	[မ]	
ဘဝနေတ္ထိ	၃၂၄	မံ	၁၄၈
ဘဝမူလောပဂါမိနော	၂၅၆	မ	၁၀၉၊ ၁၂၂၊ ၁၄၁
ဘဝရာဂပ္ပဟာနာယ	၁၃၃	မဂဓာ	၄၂၃
ဘဝရာဂဟတဿ	၃၈၉	မဂ္ဂံ	၃၇၃
ဘဝရာဂေါ	၃၈၉	မဂ္ဂေ	၃၂၁
ဘဝါ သဗ္ဗေ	၂၃၄	မဂ္ဂေန	၉၅
ဘဝိဿတိ	၃၈၉	မစ္ဆာနံ	၃၃၈
ဘဝေ	၃၅၄	မစ္ဆါ	၆၀
ဘဝေါ	၃၀၉	မစ္ဆါနော	၄၈၀
ဘာဝယံ	၃၇၁	မစ္ဆါရာဇဿ	၄၇၇
ဘာဝယိတွာန	၃၆၂	မစ္ဆါဟာယီ	၃၁၉
ဘာဝယေ	၈၂	မညေဟံ	၈၇
ဘာဝိတံ စိတ္တံ	၄၀၄	မဏိကုဏ္ဍလေသု	၄၀၀
ဘာဝိတတ္တာနံ	၅၊ ၈	မဏ္ဍနံ	၃၅၄
ဘာဝိတာ	၃၆၂	မတံ	၁၄၃၊ ၂၀၇၊ ၂၄၁
ဘာသတိ	၁၈၇	မတိကုသလေန	၂၀၁
ဘာသမာနာ	၃၉၉	မတ္တညူ	၄၅၉
ဘာသိတာ	၃၁၇	မတ္တမညာသိ	၄၁၁
ဘိက္ခု	၅၈၊ ၃၄၉	မတ္တိကာပတ္တိ	၂၅၄
ဘိန္န	၁၀၉	မတ္တကေ	၁၃၂
ဘိန္နသိရော	၃၄၅	မထိတာ	၂၆၂
ဘိယျော	၂၇၈	မရပါယသံ	၉၈
ဘုတွာန	၉၈	မနသိကရောတော	၂၅၅
ဘူသနာရတော	၁၀၈	မနသိကာရာ	၃၅၃
ဘေတွာ	၃၄၅	မနောရမာ	၁၆၇
ဘေရဝေ	၄၀၂	မနောရမာနိ	၂၀၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ယ]		[၇]	
ယထာဓမ္မဝိဟာရိနော	၁၅	ရဇနီယေသု	၄၀၄
ယထာဓိမုတ္တာ	၁၆	ရဇန္တိပိ	၄၆၂
ယထာနာမာ	၁၅	ရဇ္ဇစရိယာ	၁၂၀
ယထာဓိ	၈၄	ရတံ	၁၈၂
ယထာဘူတံ	၂၃၄	ရတာ	၃၅၀
ယထာသုခံ	၃၁	ရတိ°	၃၅၁
ယဒတ္ထိယံ	၇၁	ရတော	၂၂၀
ယဒတ္ထော	၁၇၅	ရတ္တိ	၄၀၅
ယဒါ	၈၅၊ ၃၂၁	ရတ္တိန္ဒြိယံ	၂၂၆
ယန္တိ	၁၂၇	ရတ္တိန္ဒြိယံ	၈၄
ယသ'ဿ	၁၂၄	ရမန္တိ	၃၅၁
ယသဿိနာ	၂၀၉	ရမမာနော	၂၆၈
ယဿ	၂၄၃၊ ၃၆၆	ရမယန္တိ	၇၄၊ ၂၀၄
ယာယ	၃၈၅	ရမ္မံ	၁၈၂
ယာဝန္တော	၄၇၉	ရသဂ္ဂံ	၂၆၄
ယုဉ္ဇတိ	၄၁၇	ရဟော	၄၅၄
ယုဉ္ဇတ	၄၈၀	ရဟောဂတော	၂၇၆
ယူပေါ	၃၆၆	ရာဂဉ္စ	၄၀၀
ယေ တေ	၃၃၆	ရာဇာ	၆၀
ယေန ယေန	၂၂၄	ရုက္ခမူလဂဟနံ	၃၀၁
ယေသံ	၁၆၇	ရုစိရာ	၇၃
ယော	၅၄၊ ၆၇	ရူပံ	၂၅၅၊ ၂၉၉
ယောဂက္ခေမံ	၁၁၅	ရူပဓာတုသု	၄၈၂
ယောဂက္ခေမဿ	၁၉၆၊ ၃၈၀		
ယောဓ	၄၅၃		
ယောနိသော	၂၁၅၊ ၃၅၄		
[၇]		[၈]	
ရက္ခိတတ္ထော	၃၃၄	လဒ္ဓိ	၄၃၅
ရက္ခိတဗ္ဗာသု	၃၂၅	လဘတေ	၁၂၄
		လဟုကော ဝတ	၂၆၆
		လဘာလာဘေန	၂၆၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[လ]		[ဝ]	
လာဘီ	၃၁၉၊ ၃၄၉	ဝါတေဟိ	၃၉၈
လောကဿ	၆၇	ဝါယသိ	၁၀၈
လောကိယံ	၃၅၁	ဝါသံ ဝိစက္ခဏော	၂၆၉
လောကေ	၃၉၈၊ ၄၇၇	ဝါဟဿာ	၄၃၃
လောမဟံသော	၄၀၂	ဝိက္ခီဏော	၄၇၈
		ဝိဂတော	၂၁၉
[ဝ]		ဝိစက္ခဏာ	၄၈
ဝဇန္တိ	၉၅	ဝိစရန္တာ	၁၂၇
ဝဠိတာသေ	၂၆၂	ဝိစိကိစ္ဆာ	၂၀၉
ဝဋုဒုက္ခံ	၄၄၄	ဝိဇာနတာ	၁၂၂၊ ၄၀၅
ဝမုတိ	၁၂၄	ဝိဇာနိယ	၂၃၀
ဝမုန္တိ	၂၅၆	ဝိဇိတာဝိ	၅၅၊ ၅၈
ဝမ္ဘိတဂ္ဂေါ	၂၀၃	ဝိဇ္ဇတိ	၃၈၉
ဝဏ္ဏ	၃၃၁	ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ	၁၇၅
ဝတ	၂၃၆	ဝိဇ္ဇုတာ	၁၃၅၊ ၁၅၄
ဝတ္ထပသုတော	၁၀၈	ဝိတိဏ္ဏကင်္ခေါ	၅၅
ဝတ္ထု	၂၂၃	ဝိတ္တော	၃၈၇
ဝဋ္ဌနံ	၃၃၃	ဝိဒါလိတာ	၃၉၃
ဝဓိ	၃၂၆	ဝိမိဿတိ	၃၉၃
ဝနေ	၄၃၅	ဝိနယံ	၄၇၆
ဝမိတ္တာန	၂၉၄	ဝိနယန္တိ	၄၃
ဝယော	၂၉၉	ဝိနဠိကတာ	၄၃၁
ဝသေ	၂၆၈	ဝိနေယျ	၁၂၈
ဝသေယျ	၃၃၄	ဝိပဿိတွာ	၁၈
ဝဿ	၃၀	ဝိပုလေန	၂၆၆
ဝဿတိ	၁၅၈၊ ၄၀၂	ဝိပ္ပမုတ္တောသိ	၁၄၉
ဝဿေဟိ	၁၈၆	ဝိမရိယာဒိကတံ	၃၉၃
ဝဟတေ	၃၈၂	ဝိမုစ္စမာနော	၃၉၁
ဝါ	၆၇၊ ၁၄၁	ဝိမုတ္တိ	၃၉၁
ဝါတိ	၁၅၄	ဝိမုတ္တိ	၃၉၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၀]		[၀]	
ဝိမုတ္တိကုသုမသန္ဓန္ဓော	၂၅၉	ဝုတ္တိ	၂၈၀
ဝိမောက္ခော	၂၄၃	ဝုယုမာနော	၂၃၆
ဝိယ	၃၇၁	ဝုသိတံ	၃၂၄၊ ၄၈၂
ဝိရဇံ	၄၄၄	ဝေ	၂၇၉၊ ၃၂၅
ဝိရဇန္တိ	၄၆၂	ဝေဌမိဿေန	၃၃၆
ဝိရတ္တံ	၄၀၄	ဝေဒဂူ	၆၇၊ ၄၃၆
ဝိရာဇယ	၁၆၄	ဝေဒနီယံ	၂၂၃
ဝိရာဇေန္တိ	၁၂၇	ဝေဒေတိ	၂၅၆
ဝိဝဇ္ဇေတွာ	၄၈၅	ဝေဠုရုဗ္ဗသ္မိ	၉၈
ဝိဝရံ	၁၃၅	ဝေါ	၁၃၈
ဝိဝေကံ	၉၉		
ဝိဝေကကာမဿ	၂၇၇	[သ]	
ဝိသံဟတာ	၂၃၈	သံကိလိဿမာနာသေ	၂၆၂
ဝိသေန	၂၆၄	သံသံ	၂၃၂
ဝိဿဋ္ဌကမ္မန္တေ	၄၄၉	သံသသ္မိ	၄၇၆
ဝိဟရံ	၁၄၉၊ ၄၇၆	သံသိကံ	၄၄၆
ဝိဟရ	၁၄၁၊ ၂၂၆	သံသေ	၃၃၄
ဝိဟရတော	၄၃၉	သံသော	၃၈၇
ဝိဟရာမိ	၄၀၂	သံယောဇနဝိပ္ပမောက္ခံ	၃၃၄
ဝိဟရိသု	၁၆	သံဝိဘက္ကေသု	၆၅
ဝိဟရိ	၆၇	သံဝိရုဇ္ဈမိ	၄၃၂
ဝိဟာရံ	၄၃၉	သံဝေဂံ	၄၀၉
ဝိတံသေနဝ	၃၃၀	သံသရံ	၄၃၁၊ ၄၈၁
ဝိတံသော	၃၃၀	သံသာရာ	၄၃၁
ဝိတရာဂေါ	၁၆၃	သံသေဝိတဝုဒ္ဓသီလိနာ	၂၀၁
ဝိရာ	၃၈၇	သ	၂၇၄
ဝိရိယံ	၃၇၂	သကိံ သကိံ	၄၈၂
ဝိရိယပရက္ကမံ	၄၃၉	သကုန္တာနံ	၂၄၃
ဝိရော	၆၂	သက္ကတော	၃၉၈
ဝုဗ္ဗာ	၁၄၈	သက္ကရေယျာနံ	၃၉၈

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၀၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သက္ကာယ	၄၁၆	သတိ ပညာ	၁၄၈
သက္ကာရေသု	၃၄၉	သတိပဋ္ဌာနဂေါစရော	၂၅၉
သက္ကာရော	၃၁၃	သတိမာ	၇၁၊ ၄၈၃
သကျပုတ္တာ	၃၅၀	သတိ မုဋ္ဌာ	၂၅၅
သကျပုတ္တော	၂၄၇	သတိမတော	၁၉၄
သဂ္ဂကာယံ	၄၈၂	သတော	၁၁၄၊ ၁၈၉၊ ၂၉၉
သဂ္ဂဂါမိနံ	၁၇၉		
သဂ္ဂေသု	၂၅၂	သတ္တ	၃၇၁
သင်္ကပ္ပံ	၁၅၁	သတ္တဓာ	၃၆၇
သင်္ကလိတံ	၁၈၆	သတ္တိယာ	၁၃၁
သင်္ခတာ	၄၈၂	သတ္တဝါဟေ	၃၂၁
သင်္ခါရာ	၃၀၉	သတ္တာ	၂၃၃၊ ၃၈၇၊ ၄၂၉
သင်္ခါရူပသမံ	၆၉	သတ္တိ	၃၄၅
သင်္ခါရေသု	၂၆၂	သတ္ထု	၄၁၅
သင်္ကဏိကေ	၂၂၈	သတ္ထုနော	၃၂၁
သင်္ဂါမဝိဇယေန	၄၅၂	သဒတ္ထော	၂၈၂
သင်္ဂါမသီသေဝ	၁၁၄၊ ၄၅၉	သဒေ'ရိတာ	၄၈၃
သင်္ဂါမေ	၄၀၅	သဒ္ဓန္ဓ	၄၁၇
သင်္ဘာဠိပါရုတော	၃၄၉	သဒ္ဓါဒေယျာ	၁၆၇
သစ္စံ	၃၂၅	သဒ္ဓါယ	၁၄၈၊ ၁၆၉
သစ္စိကာဟိတိ	၄၁၆	သဒ္ဓေါ	၄၅၆
သတံ	၂၁၂	သန္တံ	၂၉၉၊ ၄၇၇
သတဂေဏ္ဍု	၃၆၇	သန္တိကော	၃၁၂
သတတံ	၂၈၀၊ ၄၂၂	သန္တိမေဝ	၄၈၃
သတဒဿီ	၂၇၁	သန္တုသိတော	၅၅၊ ၅၈
သတပလံ	၂၅၄	သန္တဝံ	၂၆၄
သတရသံ	၂၄၁	သန္ဓေဟံ	၉၁
သတရာဇိကံ	၂၅၄	သန္ဓာဝိသံ	၂၁၇
သတလက္ခဏဓာရိနော	၂၇၁	သပတ္တေ	၃၄၉
သတလိင်္ဂဿ	၂၇၀	သပ္ပညာ	၁၆၊ ၃၈၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သိပ္ပိကာဘိရုတေဟိ	၁၅၂	သမူဟတာ	၁၉၁၊ ၃၂၄
သပ္ပုရိသာ	၃၈၈	သမူဟတော	၂၁၉
သဗ္ဗညုတညာဏဝရေန	၁၉၆	သမ္ပဇာနော	၉၁၊ ၄၀၇
သဗ္ဗညု	၃၂၁	သမ္ပဒါ	၄၁၅
သဗ္ဗတ္ထ	၁၁၉	သမ္ပန္နသဿာ	၄၂၃
သဗ္ဗဓမ္မာန ပါရဂူ	၁၈၉	သမ္ပရိဝတ္တသာယီ	၈၅
သဗ္ဗရတ္တိ	၂၂၈	သမ္ပဋ္ဌေါ	၃၄၂
သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယာ	၃၉၁	သမ္ဘဝါ	၄၈၂
သဗ္ဗသင်္ဂါတိဂတံ	၁၃၀	သမ္ပပ္ပဓာနသမ္ပန္နော	၂၅၉
သဗ္ဗသော	၂၀၉	သမ္ပသန္တော	၉၈
သဗ္ဗဘရဏဘူသိတော	၂၉၈	သမ္ပာသမ္ပုဒ္ဓသာသနော	၃၉၁
သဗ္ဗော ရာဂေါ	၂၁၉	သမ္ပာသမ္ပုဒ္ဓေန	၄၄၄
သပ္ပိရေဝ	၄၇	သမ္ပိတဘာဏိ	၄၂၅
သမဇ္ဈင်္ဂ	၄၈၃	သမ္ပါခါ	၃၈၅
သမဏသာဓုတာ	၂၈၈	သမ္မောဟာ	၄၇၇
သမဏာ	၄၅၁	သယံ	၂၃၃
သမဏူပါသနဿ	၄၅၄	သယမာနောပိ	၂၅၀
သမတိဝိဇ္ဈတိ	၃၂၂	သယိဿံ	၃၄၅
သမထံ	၄၁၉	သရာမိ	၂၉၉
သမာဂတာ	၄၇၉	သရီရံ	၃၇၈
သမာဂမော	၂၁၂	သရီရသုခဂိဒ္ဓဿ	၂၈၇
သမာဓိ	၁၂၇၊ ၂၆၂	သလ္လံ	၃၁၃
သမာသေထ	၄၇	သဝါဟနံ	၃၈၇
သမာဟိတတ္ထော	၅၈	သဿတာ	၃၀၉
သမာဟိတော	၇၁၊ ၄၂၂	သဟ	၃၄၁
သမုစ္ဆိန္ဒာ	၃၇၈၊ ၄၃၁	သဟဿကဏ္ဍော	၃၆၇
သမုန္တမယံ	၁၀၉	သဟဿဓာ	၃၆၆
သမုန္တမယာ	၁၀၉	သဟာယကာ	၃၅၀
သမုဿယံ	၂၂၇	သဟာယေန	၂၅၀
သမုဿယော	၃၁၂	သာဂရံ	၃၇၃

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၁၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သာဓု	၁၂၆၂၁၁	သီလသမ္ပန္နော	၄၅၆
သာနံ	၉၉	သီဝက	၇၅
သာမညံ	၁၂၆	သီသံ	၃၄၅
သာမညသ္မိ	၄၄၅	သီဟ	၅
သာရတ္တစိတ္တော	၂၅၆	သီဟနာဒံ	၃၈၅
သာရတ္တရတ္တာ	၄၀၀	သီဟာနံဝ	၅
သာရထိနာ	၄၁၉	သု	၃၃၁၂၈
သာရမ္ဘိ	၁၂၈	သုကလ္လရူပေါ	၄၂၇
သာဝကော	၄၁၆	သုတ္တံ	၄၂၇
သာသနံ	၁၀၁၂၇၆	သုခံ	၆၉၂၂၅
သာဟု	၁၄၀	သုခံ သုခေန	၄၃၅
သိက္ခတော	၁၉၄	သုခ	၃၀
သိက္ခေထ	၄၇၆	သုခဇီဝိနော	၄၂၃
သိခိနော	၉၇	သုခတ္ထော	၁၂၄
သိခိ	၈၄	သုခါ	၃၂၁၄၄၉
သိဇ္ဇတိ	၁၅၄	သုခါ ကာမာ	၂၄၅
သိတာ	၄၀၀	သုခါဝဟော	၃၃၄
သိတ္တာ	၂၇၇	သုခိတော	၂၆၄
သိရိမာ	၂၄၇	သုခေန	၁၈၂
သိဝါနိ	၂၂၄	သုခေ လဒ္ဓေ	၈၄
သိတဝနံ	၅၈	သုဂဇ္ဇိနော	၄၂၆
သိတဝါတကီဋ္ဌိတာ	၉၇	သုဂတော	၃၉၈
သိတဝါရိ	၇၃	သုဂိတံ	၁၅၈
သိတိဘူတော	၂၁၉	သုဂိဝါ	၉၇
သီဒေ	၃၄၀	သုစိန္တရာ	၇၃
သီလံ	၁၉၉	သုဇမ္ပတိ	၃၃၁
သီလဉ္စ	၄၁၈	သုညတော	၂၄၃
သီလပညာဏတော	၁၉၉	သုဏာထ	၅၂၇
သီလမယံ ဂန္ဓံ	၁၀၈	သုတံ	၁၂၆
သီလဝတူပပန္နော	၇၁	သုတဝဒ္ဓနီ	၃၃၃

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သုတာ ဓမ္မာ	၃၈၈	သုမနော	၃၈၇
သုတ္တံ	၉၇	သုမုခါ	၄၂၆
သုတ္တေသု	၄၁၇	သုမုတ္တိကော	၁၄၀
သုတွာ	၁၀၄	သုယိဋ္ဌေန	၄၅၂
သုတွာန	၁၉၆	သုယုဒ္ဓေန	၄၅၂
သုဒိ	၃၃	သုဝဏ္ဏယော	၃၆၆
သုဒန္တာ	၄၁၉	သုဝလာဟကံ	၄၂၇
သုဒုဒ္ဓသံ	၄၂၇	သုဝသနော	၂၉၈
သုဒုဗ္ဗလံ	၆၁	သုဝိဒိတာ	၄၈၂
သုဒုလ္လဘံ	၃၂၅	သုဝိလိတ္တော	၂၉၈
သုဒေသိတော ဓမ္မော	၂၄၁	သုဝိဟိတာန ဒဿနံ	၂၁၁
သုဒ္ဓါဇီဝေ	၄၇၅	သုသံဝိရူဠာ	၂၇၇
သုဒ္ဓိ	၄၃၅	သုသံဝုတော	၂၉၄
သုဒ္ဓိမဂ္ဂံ	၄၃၅	သုသဒ္ဓလာ	၄၂၇
သုဓန္တံ	၂၄၁	သုသမာဟိတံ	၃၁၁၄၈
သုနိသိန္ဓော	၁၈၇	သုသမာဟိတစိတ္တော	၁၆၃
သုနီလဂီဝါ	၄၂၆	သုသမူဟတာ	၃၆၂
သုပန္နိ	၃၂၅	သုသိခါ	၄၂၆
သုပိတုံ	၄၀၅	သုသု	၂၀၃
သုပိတွာန	၂၂၈	သုသုက္ကံ	၄၂၇
သုပေခုဏာ	၄၂၆	သုသုခုမနိပုဏတ္ထဒဿိနာ	၂၀၁
သုဗ္ဗတာ	၉၀	သုသုဝနိတဂ္ဂေါ	၂၀၃
သုဗ္ဗတော	၄၂၅	သုဿူသာ	၃၃၃
သုဗျာပိတဗ္ဗ	၄၂၇	သုလံ	၄၂၈
သုဘာဝိတံ	၃၂၃	သေခေါ	၄၃၈
သုဘာသိတံ	၁၀၄	သေဋ္ဌံ	၆၅
သုဘာသိတဿ	၄၅၄	သေနံ	၆၀၁၄၈၀
သုဘိက္ခာနိ	၂၂၄	သေယျံ	၄၂၃
သုဘူတိ	၃၃	သေယျော	၄၀၅
သုမနဿ	၄၂၇	သေလာ	၇၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၁၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[ဟ]	
သေလူပမံ	၄၀၄	ဟရိတာမယော	၃၆၇
သေဝေထ	၃၃၄၊ ၄၄၆	ဟရိတောဘာသေ	၄၃၂
သေသကေနမိ	၂၅၂	ဟာတဝေ	၃၉၀
သော	၀၇၊ ၁၉၆	ဟာရိတာ	၁၀၉
သောကာ	၁၉၄	ဟိံသတိ	၄၅၃
သောကာပဟတော	၂၂၄	ဟိ	၉၀၊ ၁၀၄၊ ၁၅၂
သောတ္တိယော	၄၃၆	ဟိတွာ	၂၅၄၊ ၂၆၁
သောဝဏ္ဏံ	၂၅၄	ဟိယုမာနမိ	၂၀၇
သောဋ္ဌသုဗ္ဗေဓော	၃၆၆	ဟိနဝိရိယံ	၃၄၀
သွာဂတံ	၆၅	ဟုရံ	၆၇
		ဟေဋ္ဌယိတွာ	၃၄၂
[ဟ]		ဟေဋ္ဌိယတိ	၃၄၂
ဟတနေက္ကော	၂၄၉	ဟေဋ္ဌေတိ	၃၄၂
ဟတ္ထိပ္ပဘိန္ဒူ	၂၁၅	ဟေမန္တိကသီတကာလ	
ဟဒယဿ	၃၁၂	ရတ္တိယော	၄၂၂
ဟန္တိ	၃၃၀	ဟေမန္တိကာ	၄၂၂
ဟဝေ	၄၁၇	ဟောတိ	၃၁၉

ထေရဝါဒအဋ္ဌကထာယ ပဌမဘာဂ

လင်္ကာတဗျာနံ အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အကလျာဏမိတ္တ	၃၂၄	အနိစ္စာနုပဿနာယ သိဒ္ဓါယ	
အင်္ဂေါလပုပ္ဖူဇာယ ဖလံ	၄၂၀	ဣတရာနုပဿနာ	
အဂါရိယ	၁၄၀	သုခေနော သိဇ္ဈန္တိ	၂၀၀
အဂ္ဂဓမ္မ	၂၄၇	အနိမိတ္တဝိမောက္ခော	၂၄၃
အဂ္ဂမဂ္ဂပတ္တိတော ပဋ္ဌာယ		အနုကမ္ပနံ သဗ္ဗပါဏာနံ	၄၅၃
န ဘဝရာဂေါ	၃၀၉၊ ၃၉၁	အနုပဒဓမ္မဝိပဿနာ	၁၀
အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ အနုဏော	၃၂၆	အန္တဒ္ဓယရဟိတမဇ္ဈိမပဋိပတ္တိ	၁၂၄
အဂ္ဂသာဝက	၁၁	အန္ဓ	၂၄၉-၂၅၀
အစလ	၄၀၅	အန္ဓကာရ	၄၃
အစ္ဆောဒက	၂၀၄	အပရာဇိတ	၃၂၁
အဇိန	၃၁၇	အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခော	၂၄၃
အဇိနဓမ္မဒါနဿ အာနိသံသာ	၃၇၁	အပ္ပမတ္တော ဝိဟာရော	၂၂၆
အဉ္ဇန	၁၆၁	အပ္ပမာဒဘာဝံ အနုယုဉ္ဇန္တဿ	
အညမညဝိရောဓဿ အာဒိနဝါ	၄၅၃	အာနိသံသာ	၄၄၆
အဋ္ဌကသညာကမ္ပဋ္ဌာနဿ		အပ္ပေါဋ္ဌနကမ္ပဿ အာဒိနဝါ	၁၃၉
ဒါနံ	၀၇	အတ္တန္တရဗာဟိရပုဂ္ဂလာနံ	
အတ္တဟိတသမ္ပတ္တိယံ ဌိတာနံ		သုဒ္ဓါသုဒ္ဓတာ	၃၃၁
ပရဟိတပဋိပတ္တိံ ဒဿေတိ	၁၆	အဘိနိဟာရဿ သမိဇ္ဈနာနိ	
အတ္တာနံ ဟနနံ	၃၃၀	အဋ္ဌ	၁၁-၂
အဒိနမာနသော အလိနစိတ္တော	၃၀၂	အဘိနိဟာရာ အဋ္ဌပဉ္စ	၁၁-၂
အဗ္ဗါ ဣမာယ ပဋိပတ္တိယာ	၁၆၉	အဘိဝါဒနဿ အာနိသံသာ	၂၀၄
အနဂါရိယ	၁၄၀	အမနုဿဘယံ	၁၅၉
အနတ္တသံဟိတ	၂၆၉	အမရတပ	၄၃၄-၅

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[အ]		[အာ]	
အဗ္ဗလဒါနဿ အာနိသံသာ	၈၅၊	အာဟာရဋ္ဌိတိကာ	၃၁၂
	၁၃၃၊ ၂၂၂၊ ၂၃၇၂	အာဟာရော သတရသော	၂၄၀-၁
အရညဝါသော နာမ သတ္တရာ		[ဣ]	
ဝဏ္ဏိတော	၁၁၄၊ ၂၇၇	ဣတ္ထိယော န သက္ကာ ရက္ခိတံ	၃၂၅
အရည၊ သတ္တ၊ သန္တိကဝသနာနံ		ဣတ္ထိယော မဟန္တံ အနတ္တံ	
ဝိသေသတာ	၄၆၃	အာပါဒေန္တိ	၁၂၂
အရဟဒ္ဓဇ	၉၇	ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရ	၁၈၂
အရိယ	၁၂၄	ဣဗ္ဗကုလ	၉၇
အရိယဘာဝေါယေဝ		[ဥ]	
စက္ခုကရဏော	၁၇၇	ဥဂ္ဂ	၂၁၉
အရိယာနံ ဓဇော ပညာ	၁၈၄	ဥဇ္ဈာစရိယာ	၃၅၀-၁
အဝိသောမိတသီလာနံ		ဥတုသပ္ပါယလာဘဿ	
အာဒိနဝါ	၁၁၁	အာနိသံသာ	၉၇၊ ၁၃၄၊
အဝုဋ္ဌိဘယံ	၁၅၉		၂၇၇၊ ၄၀၁
အသောကပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၂၈၃	ဥဒကဒါနဿ	
အဿတ္တ	၄၃၂	အာနိသံသာ	၁၆၁၊ ၁၄၂
အဿာဇညော	၈၄	ဥဒုဗ္ဗရဗလဒါနဿ အာနိသံသာ	၄၃၇
[အာ]		ဥဒ္ဓိဿပူဇာယ ဖလံ	၁၀၇
အာဇညော တိရိစ္ဆော	၈၄	ဥပဇ္ဈာယ	၇၅၊ ၃၈၅
အာဇာနိယ	၁၄၆	ဥပဋ္ဌာနဿ အာနိသံသာ	၁၅၃
အာမိသ	၈၄	ဥပမုဒုဿဒါနဿ အာနိသံသာ	၃၃၇
အာမောဒဗလဒါနဿ		ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိယာ	
အာနိသံသာ	၃၀၂၊ ၃၂၀၊ ၃၂၄	အဘာဝေါ	၈၃
အာဝုဓံ နိက္ခိပိတွာ အဇ္ဈလိ		ဥပါယကုသလ	၃၅၄
ပဂ္ဂယ အဋ္ဌာသိ		ဥပါလိတ္တေရဿ ပဗ္ဗဇ္ဇာဝိမိ	၄၆၃
မိဂလုဒ္ဓကော	၁၂၀	ဥပါဟနဒါနဿ အာနိသံသာ	၃၈၃
အာသနဒါနဿ အာနိသံသာ	၁၆၆	ဥပေါသထ	၇၇
အာသန္တိ	၁၆၀-၁၆၁	ဥမာပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၂၄၇
အာသဝက္ခယ	၃၀၃၊ ၃၁၉၊ ၃၆၂		

ပဒါနုတ္တမော ပိဋကော်

[၉-၈-၁၆]

ဥဗ္ဗဋ္ဌော	၁၃၁
ဥရုဝေဋ္ဌကဿပဿ ဒမနံ	၈၃
ဥသဘာဇညော	၈၄၊ ၁၄၆
ဥဿဒနိရယာ သောဋ္ဌဿ	၄၈၁
ဧကဓမ္မသဝနိယ	၁၉၁
ဧကုဒါနိယ	၁၉၂
ဧထ ဘိက္ခဝေါ	၂၂
ဧဟိ ဘိက္ခု	၂၉၇
ဩဘာသဂါထာ	၂၆၀
ဩမဋ္ဌော	၁၃၁

[၈]

ကင်္ခါရေဝတတ္ထေရဿ	
ပုဗ္ဗပတ္တနာ	၃၉၊ ၄၄
ကစ္ဆပပုညဿ ဖလံ	၇၁
ကဋ္ဌတ္ထုဘိက္ခာဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၁၅၅
ကဏဝေရပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၂၆၃
ကဏိကာရပုပ္ဖပူဇာယ	
ဖလံ	၁၄၈၊ ၃၀၄
ကတံ ကိစ္စံ	၁၈၂
ကတ္တရယဋ္ဌိဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၁၂၇
ကထာဝတ္ထုနိ ဒသ	၄၆
ကဒမ္မပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၂၇၅
ကဒလိဖလကဏ္ဍိကဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၇၆
ကဒလိဖလဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၃၀၀

ပဒါနုတ္တမော ပိဋကော်

[၈]

ကပိတ္တဖလဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၉၀၊ ၄၀၆
ကပ္ပဋကုရ	၄၁၀
ကမ္မံ ဝိပါကံ အဒတွာ န	
ဝိဂစ္ဆတိ	၃၃၆
ကမ္မ (ဝန၊ ဝိဝန)	၂၅၂
ကမ္မဘဝေသု ပဒါလိတေသု	
ဥပပတ္တိဘဝါ ပဒါလိတာ	
ဧဝ	၄၇၈
ကလျာဏမိတ္တသန္နိဿယ	၁၁၄
ကာမရာဂ	၈၈
ကာမာနံ အာဒိနဝါ	၁၈၀၊
	၂၄၅၊ ၂၇၃
ကာယဂတာသတိ	၅၈
ကာယဘာဝနာ	၈
ကာယသက္ခိ	၁၇၁
ကာယသာရပုည	၂၄၃
ကာသုမာရိကဖလဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၇၄၊ ၃၃၄
ကာဠာနုသာရိဂန္ဓပူဇာယ	
ဖလံ	၂၈၅
ကိံကိရာတပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၂၇၈
ကိံသုကပုပ္ဖပူဇာယ	
ဖလံ	၁၀၇၊ ၃၃၉
ကိင်္ကဏိပုပ္ဖပူဇာယ	
ဖလံ	၁၃၄၊ ၃၄၄
ကိလေသကာမေသု ပဟိနေသု	
ဝတ္ထုကာမာပိ ပဟိနာ ဧဝ	၄၇၈
ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနံ	၅၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[က]		[က-ခ]	
ကိလေသဝဋ္ဋပ္ပဟာနေန		ကောသမ္ပဗလဒါနဿ	
ကမ္မဝဋ္ဋံ ပဟိနမေဝ	၂၂၀	အာနိသံသာ	၄၀၈
ကိလေသဝဋ္ဋေ သတိ		ကောသလဝိဟာရီ	၁၆၉
ကမ္မဝဋ္ဋေန ဘဝိတဗ္ဗံ	၁၉၁	ခဏ္ဍသုမန	၂၅၁
ကိလေသာဇီဂုစ္ဆနဿ		ခဏ္ဍသုမနပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၂၅၁
အာဒိနဝါ	၂၅၇	ခဒိရဝန	၁၃၆
ကိလေသာနဝတ္ထနဿ		ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန	၅၅
အာဒိနဝါ	၂၅၅	ခန္ဓပ္ပဝတ္တိ ဒုက္ခမေဝ ဝေဒနာ	၂၂၁
ကိသ	၄၅၉	ဒိဏာသဝမုနိနော သောကာ	
ကုဋ္ဌဗုပ္ပပူဇာယ ဖလံ	၁၀၉	န ဘဝန္တိ	၁၉၄
ကုဋ္ဌိက	၂၉-၃၀၊ ၃၂	ဒိဏာသဝေါ	၆
ကုဋ္ဌိဝိဟာရီ	၁၆၃၊ ၁၆၅	ဒိရဘတ္တသလာကဘတ္တဒါနဿ	
ကုဋ္ဌိနိဋ္ဌဘနကမ္မဿ နိဿန္ဓော	၂၂၁	ဖလံ	၁၁၈၊ ၁၇၃
ကုမာရကဿပ	၄၁၃	ခုဇ္ဇသောဘိတ	၄၅၀
ကုမာရီဟိ န မေ အတ္ထော	၁၆၇		
ကုမုဒပူဇာယ ဖလံ	၂၆၇	[ဂ-ဃ]	
ကုမ္မာသဒါနဿ အာနိသံသာ	၃၉၁	ဂင်္ဂါတီရိယ	၃၁၅
ကုရုဗ္ဗိယဗလဒါနဿ		ဂတပစ္စာဂတဝတ္ထ	၂၃
အာနိသံသာ	၄၀၄	ဂန္ဓပူဇာယ ဖလံ	၄၈၃
ကုသဋ္ဌကဒါနဿ အာနိသံသာ	၃၈၉	ဂန္ဓောဒကဒါနဿ	
ကုသလံ ဝုစ္စတိ ခေမံ		အာနိသံသာ	၄၇၈
သောတ္ထိဘာဝေါ	၁၁၉	ဂဗ္ဘဝါသဒုက္ခ	၁၇၂
ကေတကပုပ္ဖပူဇာယ		ဂါထာ	၈
ဖလံ	၁၀၃၊ ၂၁၉၊ ၄၀၉	ဂါထာ သဟဿံ တိဏိ	
ကောဠာသေ ကေသ္မိ		သတာနိ သဋ္ဌိ စ	၃-၄
ဘာဝနာပါရိပူရိ ဂစ္ဆန္တေ		ဂိဝါ သုန္နရာ	၉၇
ဣတရေ အဂစ္ဆန္တာ နာမ		ဂေါတမ	၄၈၀
နတ္ထိ	၃၇၁	ဃတမဏ္ဍဒါနဿ အာနိသံသာ	၃၁၇
ကောရဏ္ဍပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၉၉၊	ဃရာပိ ဒုရာဝါသာ	၂၇၉
	၁၄၅၊ ၃၄၁	ယုရုယုရုပဿာသီ	၈၅

လက်ကိုင်စာအုပ် အနုပညာမဏိကာ

၅၁၉

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၈]	
စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာ	၁၂၁
စန္ဒနဂန္ဓပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၂၂၅၊ ၃၇၂
စန္ဒနဖလကဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၂၅၂
စန္ဒနမာဠဂန္ဓကုဋိ	၁၉၉
စန္ဒနမာဠော သုနာပရန္တ-	
ဇနပဒေ	၃၉၉
စန္ဒနဝေဒိကာပူဇာယ ဖလံ	၂၅၀
စမ္ပကပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၄၃၀၊ ၄၇၀
စရိမကစိတ္တနိရောဓေန	
အပ္ပဋ္ဌသန္ဓိကာဝ နိရုဇ္ဈန္တိ	၂၄၀
စိတ္တပသာဒဿ အာနိသံသာ	၂၂၉
စိတ္တဘာဝနာ	၈၊ ၁၅
စိတ္တဿ နိဂ္ဂဏှနံ	၂၅၅
စိတ္တဿ ပဂ္ဂဟာဒိ	၂၃၀
စုန္ဒဿ အပ္ပဝနံ ပါဝါယံ	၂၅၁
စူဠဂန္ဓာရဝိဇ္ဇာ အာကာသစာရိ	
ပရစိတ္တဝိဒူ	၆၃
စေတိယပူဇာယ ဖလံ	၁၀၁၊ ၃၆၃၊
	၃၉၃
[ဆ-၈]	
ဆတ္တပဏ္ဍိတလဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၄၂၅
ဆတ္တဝေဒိကဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၁၂၉
ဆန္ဒသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၂၉
ဆဝသီသမန္တ	၃၈၉
ဇရာဒယော သဗ္ဗသာဓာရဏာ	၂၀၇
ဇလဇထလဇပုပ္ဖပူဇာယ	
ဖလံ	၃၁၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၉]	
ဇဝေါ အညေဟိ	
အသာဓာရဏော	၇
ဇာတိဒုက္ခဿ သမတိက္ကမနံ	၄၇၀
ဇာတိ နာမေသာ ဒုက္ခာ	၄၇၉
ဇာတိပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၂၄၀
ဇာတိသုမနပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၂၂၁
ဇာလ	၃၂၄
[၁၀]	
ဉာဏာနိ တိဏိ	၉
ဉာတိ	၄၅၆
[၁၁]	
တစပဉ္စကမ္မဋ္ဌာန	၁၇၃
တဏှာ	၃၆၂
တဏှာဗန္ဓနဗဒ္ဓါနံ	
မဟာဒုက္ခတာ	၂၇၅
တထာဂတ	၄၂-၃
တဗုဿ၊ ဘလ္လိကာနံ	
ပုဗ္ဗပတ္တနာ	၅၉
တာဒိ	၄၁၉
တာလဖလဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၈၆-၇၊ ၄၀၁
တာလဝဏှဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၄၆၀
တိဏမုဋ္ဌိသန္တရဏဿ	
အာနိသံသာ	၁၂၀
တိဏသုလပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၂၇၃
တိတ္ထနာဝါကမ္မဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၁၃၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၈]		[၉]	
တိတ္ထိယသမယေ နတ္ထိ		ဒိဗ္ဗောဇံ ပက္ခိပိသု ဒေဝတာ	၂၁
နိဗ္ဗာနဂမော မဂ္ဂေါ	၂၃၂-၃	ဒိဃာယုကဗုဒ္ဓါနံ န အန္တမုမာ-	
တိရစ္ဆာနယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တ-		သိကော ဥပေါသထော	၇၇
သတ္တော အပရာပရံ		ဒုက္ခ	၁၆၄၊ ၂၄၅
ပရိဝတ္တတိ စိရံ	၄၀၂	ဒုလ္လဘော လဒ္ဓေါ တယာ	၄၂၉
ဘေဘူမကဓမ္မာ ကာမာ	၂၀၉	ဒုဿီလဿ ဒါနံ သဟဿဂုဏံ ၃၃၁	
		ဒေဝသဒ္ဓဿ အတ္ထုဗ္ဗါရော	၃၀-၁
[၉]		ဒေသနာဉာဏဿ ထောမနာ	၂၁၇
ထမ္ဘဒါနဿ အာနိသံသာ	၁၀၅	ဒေသန္တရစရိယာ န	
ထူပပူဇာယ ဖလံ	၁၉၂	အတ္တာဝဟာ	၁၂၀
ထေရဂါထာ	၂	ဒေါဏဝတ္ထုနာမကော	
ထေရဂါထာ သုတ္တန္တ-		ဗြာဟ္မဏဂါမော ကပိလ-	
ပိဋကပရိယာပန္နာဒိ	၂-၃	ဝတ္ထုနဂရဿ အဝိဒူရေ	၄၅
ထေရဝါဒါဝ အညတိတ္ထိယဝါဒေ			
အဘိဘဝန္တိ	၁၅	[၁၀]	
ထေရာ ဗွေသတာနိ စတုသဋ္ဌိ စ	၃-၄	ဓဇပူဇာယ ဖလံ	၃၉၃
ထေရိယော	၄	ဓမ္မိသန္တတ	၄၅၉
ထေရိဂါထာ	၂	ဓမ္မကထိက	၄၅၁
		ဓမ္မကထိကာနံ လက္ခဏာနိ	၄၂၄-၅
[၁၀]		ဓမ္မတာ မမေသာ	၄၀၂
ဒဗ္ဗ	၄၉-၅၀	ဓမ္မဒေသနာယ အာနိသံသာ	၁၀၃၊
ဒါနံ နာမ ဒါတဗ္ဗံ			၁၀၇
ပသန္တစိတ္တေန	၄၆၂	ဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟက	၁၇၅
ဒါနံ သတ္တ သတ္တ ဒိဝသံ	၁၇၃	ဓမ္မရတိ	၃၅၁
ဒါယကာနံ အနုဂ္ဂဟကရဏံ	၃၂၉	ဓမ္မသညာ	၁၉၀
ဒါယာဒ	၈၇	ဓမ္မသဝနဿ	
ဒွါရာနိ တိဏိ ဆ အဋ္ဌ	၂၂၀	အာနိသံသာ	၂၂၃၊ ၂၆၅
ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ	၃၁၉	ဓမ္မော ဧသ	၁၁၃
ဒိဗ္ဗပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၂၇၆	ဓမ္မော ဂမ္ဘီရော	၂၇၉
ဒိဗ္ဗဝတ္ထုပူဇာယ ဖလံ	၁၀၀	ဓရဏီ	၁၅၄

လက်ကိုင်စာအုပ် အနုပညာမဏိကာ

၅၂၁

ပဒါနုတ္တမော [၈]

ဓမ္မာဒါသ ၃၀၀
ဓမ္မာသောကရညော
ကနိဋ္ဌဘာတာ
ဝိတသောကော ၃၇၆
ဓာတုပူဇာယ ဖလံ ၃၆၁

[၉]

နန္ဒကဿ ဇေဋ္ဌကဘာတာ
ဘရတော ၃၀၁
နန္ဒကုမာရဿ အရဟတ္တ-
ပတ္တတာ ၃၅၂
နန္ဒိယ ၁၀၁
နဝကမ္မ ၁၆၄
နဋ္ဌမာလာပူဇာယ ဖလံ ၄၄၄
နဋ္ဌသာလဒါနဿ အာနိသံသာ ၃၁၃
နာဂပုပ္ဖကေသရပူဇာယ ဖလံ ၁၇၈
နာဂပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ ၂၇၂
နာဂဘဝနံ ဇာတဿရဿ
ဟေဋ္ဌာ ၄၄၆
နာနာနယ ၄၅၁
နာဠိကေရဖလဒါနဿ
အာနိသံသာ ၈၈-၉၊ ၄၀၃
နာဠိကေရသာဠဝဒါနဿ
အာနိသံသာ ၂၆၁
နိကေတ ၁၂၆
နိဂြောဓော ပဗ္ဗဇတိ
ဇေတဝနပဋိဂ္ဂဟဏဒိဝသေ ၉၂
နိပါတ ၃
နိဗ္ဗာနံ အဇ္ဇ မယာ ပရိဘုတ္တံ ၂၄၁-၂
နိဗ္ဗာနံ အဘယဋ္ဌာနံ နာမ ၉၅

ပဒါနုတ္တမော [၉]

နိဗ္ဗာနံ ပရမံ သုခံ ၁၂၄
နိဗ္ဗုတ ၁၁၅
နိယျာနိကံ ဝတ ဗုဒ္ဓသာသနံ ၄၄၄
နိရပေက္ခ ၁၁၅
နိရာမိသ ၂၃၁
နိဝါတဝုတ္တိ ၂၀၁
နေက္ခမ္မာနံ အာနိသံသာ ၁၈၀၊ ၂၇၃
နေရယိက၊ သဂ္ဂပဂါမိနံ
သကကမ္မတာ ၁၇၉

[၁၀]

ပံသုကူလစီဝရဒါနဿ
အာနိသံသာ ၃၄၄
ပံသုကူလစီဝရဿ
ဝန္တနာ'နိသံသာ ၃၇၉
ပက်, ပလိပါနံ ဝိသေသတာ ၂၃၈
ပစ္စေကဗုဒ္ဓသတာနိ ပဉ္စ ၃၆၃
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သတ္တ ၂၇၄-၅
ပစ္စေကဗောဓိ အဘိသမ္မုဇ္ဈန္တိ
နာမ ၁၀
ပစ္စေကသမ္မောဓိ ၈၊ ၉
ပစ္စိမဘဝိက ၁၁၈
ပဉ္စတပ ၃၃၅
ပဉ္စာလပုတ္တ ၄၂၃
ပညာ ၄၂
ပညာမိက ၁၁
ပညာဘာဝနာ ၈၊ ၁၅
ပညာသမ္ပဒါယ ပဘိန္ဒ-
ပဋိသန္တိဒါဘာဝေါ ၁၄
ပညတ္တရာ ကုသလာ ဓမ္မာ ၁၉၉

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[၁]		[၁]	
ပဋိပက္ခာနံ ဇယော	၁၉၉	ပရတောဃောသေန	
ပဋိပတ္တိယာ အာဒိမဇ္ဈ-		ဝိနာ န သာဝကာနံ	
ပရိယောသာနကလျာဏံ	၁၄	သစ္စသမ္ပုဋ္ဌိဝေဓော	၁၇
ပဏီတာဟာရဒါနဿ		ပရမပ္ပိစ္ဆာ အရိယာ အတ္တနော	
အာနိသံသာ	၂၀၇	ဂုဏေ ပကာသေန္တိ	၃၃-၄
ပဏ္ဏသန္တရဒါနဿ		ပရိတ္တိလေသေန သမ္ဘိန္ဒ စရန္တာနံ	
အာနိသံသာ	၁၉၅	ကေ နာမ ပသီဒိဿန္တိ	၈၀
ပဏ္ဍရကေတု	၁၈၄	ပရိက္ခာရသန္တောသ	၃၁၇
ပဏ္ဍိတ	၄၇၊ ၃၄၁	ပရိဒေဝသောကသမာပန္နာ	
ပတ္တနိက္ခန္ဓနကမ္မ	၁၃၃	စေတောဒုက္ခသမပ္ပိတာ	၁၄၃
ပတ္တော မတာနံ ဒီရသေစန-		ပရိနိဗ္ဗာနာနိ ဒွေ	၅၅
ကုဏ္ဏသဒိသော	၃၁၆	ပရိပုဏ္ဏက	၂၄၀
ပထဝိယာ နိမုဇ္ဇနံ	၄၅၁	ပရိဘောဂ	၇၀
ပထဝီ ဂုဇ္ဇတိ အတ္တဘာဝေါ	၈၇	ပလ္လင်္ဂဒါနဿ အာနိသံသာ	၂၅၆
ပဒက္ခိဏ	၉၈	ပဟာရာ စတ္တာရော	၁၃၁
ပဒက္ခိဏကမ္မ	၁၂၆	ပဟိတတ္ထ	၁၁၅
ပဒက္ခိဏကမ္မဿ အာနိသံသာ	၃၉၃	ပါနိနဝံသဒါယ	၃၅၀
ပဒစေတိယာနံ		ပါတာလာ	၂၃၈
ပုပ္ဖပူဇာကရဏံ	၉၉	ပါဒဗလဒါနဿ	
ပဒစေတိယာနိ တိဏိ	၃၄၁	အာနိသံသာ	၄၁၈
ပဒုမပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၂၁၆၊ ၂၉၁	ပါဒဗ္ဗန္ဓနတေလဒါနဿ	
ပဓာနဿ ပဒဟနံ ဆဗ္ဗဿာနိ	၁၇၆	အာနိသံသာ	၁၂၅
ပဗ္ဗဇတိ နော စေ၊		ပါနိယဒါနဿ	
ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ	၃၆၅	အာနိသံသာ	၇၀၊ ၃၁၅
ပဗ္ဗဇိတ	၂၀၄	ပါယာသဒါနဿ	
ပဗ္ဗဇ္ဇာ နာမ ဒုက္ကရာ	၂၇၉	အာနိသံသာ	၉၈၊ ၂၀၀
ပဗ္ဗဇိတာနံ ဘတ္တာနိ	၄၆၂	ပါရာပရိယ	၂၉၁
ပဗ္ဗတ	၂၈၉	ပါလ(စူဠ၊ မဟာ)	၂၄၇
ပယာဂတိတ္ထ	၁၃၅	ပါသာဒေါ သုဝဏ္ဏမယော	
ပရက္ခမ	၄၃၉	သဟဿကဏ္ဍော	၃၆၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၀]	
ဝိယဉ္ဇဟ	၂၁၂
ဝိယာလဖလဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၂၃၆-၇
ဝိလက္ခဖလဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၄၁၆၊ ၄၅၅
ဝိသောဒရာဒိပုက္ခေပနယ	၆
ဝိတိသုခါနံ အာနုဘာဝေါ	၂၆၆-၇
ပုဂ္ဂလ	၃၁၉
ပုဂ္ဂလာနံ သီမာသမ္ပေဒေါ	၁၁၉
ပုဏ္ဏတ္ထေရဿ ပုဗ္ဗပတ္တနာ	၄၄
ပုဏ္ဏမာသ	၆၆၊ ၃၇၉
ပုထုဇ္ဇနဘာဝေါ	
အန္တကရဏော	၁၇၇
ပုန္နာဂပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၂၆၉၊ ၃၀၇
ပုပ္ဖဂန္ဓပူဇာယ အာနိသံသာ	၂၀၇
ပုပ္ဖဆတ္တပူဇာယ ဖလံ	၂၃၀
ပုပ္ဖဒူတေန နိမန္တေသိ ဘဂဝန္တံ	၁၉၉
ပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၉၆၊ ၉၇၊ ၁၀၅၊
	၁၂၉၊ ၁၅၁၊ ၂၁၄၊ ၂၂၇၊
	၂၅၉၊ ၃၂၇
ပုပ္ဖသန္တာရဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၂၀၇
ပုပ္ဖါသန	၂၁
ပုပ္ဖေါကီရဏပူဇာယ ဖလံ	၁၉၅
ပုဗ္ဗယောဂါဝစရေ	
အာနိသံသာ ပဉ္စ	၁၃
ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ	၃၁၉
ပုရိသကိစ္စ	၄၄၉
ပုရိသာဇာနိယ	၂၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၀-၅]	
ပုလိနစေတီယဿ	
ပူဇာကရဏံ	၃၂၆၊ ၃၂၇၊ ၃၅၅
ပုရိတပါရမီနံ ပရိစ္ဆေဒါ	၁၁
ဖလာဖလဒါနဿ အာနိသံသာ	၁၁၄
ဇဿာယတနာနိ	၂၉၄
[၁]	
ဗန္ဓု	၄၅၆
ဗန္ဓုဇီဝကပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၂၅၀
ဗဟုသုတ	၄၅၁
ဗာကုလတ္ထေရဿ ပုဗ္ဗကမ္မံ	၄၄၀
ဗီဇနီဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၁၆၄၊ ၃၉၉
ဗီဇပူရဖလဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၁၁၀
ဗုဒ္ဓ	၁၄၉
ဗုဒ္ဓဂတာယ သညာယ	
အာနိသံသာ	၁၀၇၊ ၃၇၆
ဗုဒ္ဓဂုဏာနုဿရဏာနံ	
အာနိသံသာ	၂၁၂၊ ၃၀၀-၉
ဗုဒ္ဓသာသန	၁၀၁
ဗုဒ္ဓထောမနဿ ဖလံ	၂၃၁၊ ၃၆၀
ဗုဒ္ဓပုဝေဒိတဓမ္မ	၆၉
ဗုဒ္ဓသာသနတော ဗဟိဒ္ဓါ	
သုဒ္ဓိ နတ္ထိ	၄၃၅
ဗုဒ္ဓဿ ပူဇာကရဏံ	၂၀၁
ဗုဒ္ဓဝိယောဂဒုက္ခ	၃၁၀
ဗုဒ္ဓါပိ နာမ အနိစ္စတာဝသံ	
ဂစ္ဆန္တိ	၄၃၂

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဗ]	
ဗုဒ္ဓါရမ္မဏပီတိယာ	
အာနိသံသာ	၂၄၄၊ ၄၅၂-၃
ဗောဇ္ဈင်္ဂ	၃၆၂
ဗောဓိဝန္တနဿ အာနိသံသာ	၄၃၂
ဗောဓိသမ္ဘာရသမ္ဘာရဏံ	၁၀
ဗောဓိသောဓနဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၁၃၁
ဗျာဓိဘယံ	၁၅၉
ဗြာဟ္မဏာဒယော ဒွေ	
သမညာပရမတ္ထတော	၄၃၆

[ဘ]	
ဘဂဝတာ ဂရဟိတော	
ကုဋိကရဏံ ပဋိစ္စ	၄၄၅
ဘဇန	၄၇၆
ဘတ္တသမ္ပဒဝိနောဒန	၉၇
ဘဒ္ဒေကရတ္တပဋိပဒါ	၁၀၅
ဘယံ ပဉ္စဝိသတိဝိဓံ	၉၅
ဘယာနိ တိဏိ	၁၅၉
ဘဝသင်္ခါရာနံ အာဒိနဝါ	၃၀၉
ဘဝါ တယော အာဒိတ္တာ ဝိယ	၁၇၄
ဘဝါ ဒွေ နဝ	၃၀၉
ဘာရဒွါဇဿ ပုတ္တော	
ကဏ္ဍဒိန္နော	၃၀၆
ဘာဝနာ	၁၃
ဘာဝနာ တိဿော	
စတဿော	၈၊ ၁၅
ဘာဝနာဘိသမယေ	
ပဟာနပရိညာဘိသမယာ	
သိဒ္ဓါယေဝ	၉

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဘ]	
ဘာဝိတတ္တာ	၁၃-၄
ဘာဝေန္တိ နာမ	၁၄
ဘိက္ခုသံဃထောမနဿ	
အာနိသံသာ	၄၄၉
ဘေဒနကကမ္မဿ အာနိသံသာ	၇၈
ဘေသကဋ္ဌာဝန	၈၇
ဘေသဇ္ဇဒါနဿ အာနိသံသာ	၄၄၀
ဘောဂါ ဒုရဓိဂမာ	၂၇၉
ဘောဇနသပ္ပါယလာဘာနံ	
အာနိသံသာ	၈၀-၁၊ ၉၈

[ဗ]	
မဂဓာ ဝုစ္စတိ ရူဠိဝသေန	၄၂၃
မဂ္ဂါစိက္ခန, ဘောဇနဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၁၉၀
မဂ္ဂေါ သပရိဿယော	၂၄၉
မင်္ဂလဘတ္တ	၁၇၂
မေဃာနံ အဝဿန-	
ကာရဏာနိ	၁၅၇-၈
မဇ္ဈိမပဋိပဒါ	၃၉၊ ၃၇၃
မဇ္ဇဒါနဿ အာနိသံသာ	၁၂၃
မဇ္ဇော	၁၃၁
မဏိပူဇာယ ဖလံ	၄၄၆
မတ္တိကာပတ္တဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၃၃၁
မရဒါနဿ အာနိသံသာ	၂၈၈၊ ၄၂၀
မရနာ ပဉ္စကဋ္ဌကရုဏ္ဏဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၁၇၁
မရဘိသမုဋ္ဌာလသပ္ပိဒိရ-	
ဒါနာနံ အာနိသံသာ	၃၆၃

ပဒါနုတ္တမော ပိဋကော

[မ]

မရုဇ္ဈလဒါနဿ အာနိသံသာ	၂၁၀
မန္တဘာဏီ	၃၀
မန္တာ ဝုစ္စတိ ပညာ	၃၀
မန္တော ဂတ္တမုပေတိ ပုနပျုနံ	၂၆၁
မရဏံ အရိယဿ ဝိနယေ	၁၄၃-၄
မရဏဿ အဘိနန္ဒနံ	၄၀၇
မဟာ	၁၉၆
မဟာကောဠိကတ္တေရဿ	
ပုဗ္ဗပတ္တနာ	၃၅-၇၊ ၃၀
မဟာဂန္ဓာရဝိဇ္ဇာ	၆၃
မဟာဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၁၆၉၊ ၁၇၀
မဟာနိရယာ အဋ္ဌ	၄၀၁
မဟာပနာဒ	၃၆၆
မဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ တိဟိ	
သမန္တာဂတော ဗာဝရီ	၉၁
မဟာဗောဓိသတ္တာနံ ပရိစ္ဆေဒါ	
တယော	၁၁
မဟာသာဝက	၁၁
မာဏဝ	၂၀၇
မာတင်္ဂပုတ္တ	၄၄၇
မာတုဂါမသမ္ဘဿံ န သဟတိ	
ဗြဟ္မလောကတော စဝိတွာ	
ဇ္ဇာဂတော	၄၃၀
မာတုဂါမာနံ ဒေါသာ	၃၂၅
မာတုလုင်္ဂလဒါနဿ	
အာနိသံသာ	၈၃၊ ၃၂၃
မာနာနုသယေ ပဟိနေ	
အပ္ပဟိနော နာမ	
အနုသယော နတ္ထိ	၁၇၅

ပဒါနုတ္တမော ပိဋကော

[မ]

မာနော ကေတု ဝိယ	၁၀၄
မာဠဒါနဿ သဟာယကရဏံ	၁၀၅
မိဂရာဇာ	၆
မိဂသိရ	၃၀၉
မုနိ	၁၉၄
မေဏ္ဍသိရ	၂၁၆
မေတ္တာနိသံသာ ကောဒသ	၁၂၀
မေတ္တာဘာဝနာ	၁၁၀
မေဓာဝီ	၄၅၆
မေသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၂၉

[ယ-ရ]

ယံ တုယံ တုယုမေဝေတံ	၄၆၂
ယော ကောဝိ	၄၅၃
ရဇနလူခံ	၄၂၂
ရတနဘိက္ခာ	၃၂၄
ရတ္တိနံ အပ္ပသဒ္ဓတာ	၄၀၅
ရမဏိယဝိဟာရီ	၁၄၅
ရာဂစရိတ	၁၄၅
ရာဇတ္တေရဿ ကနိဋ္ဌော	
သုရာဓော	၃၂၃
ရာမဏေယျက	၁၅၁
ရုက္ခမနုဝိဇ္ဇောတန္တိ	၁၃၅
ရူပ	၂၉၉
ရောဂ	၁၁၂

[လ]

လဗုဇ္ဈလဒါနဿ အာနိသံသာ	၄၅၇
လာဘသက္ကာရဿ အာဒိနဝါ	၃၄၉
လိင်္ဂါနိ	၂၇၀-၁

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[လ-ဝ]		[ဝ]	
လှခံ တိပိဓံ	၄၂၂	ဝိဝေကာနံ အနက္ခမော	၁၀၆၊ ၂၇၇
လောက	၆၇	ဝိရ	၁၄၉
လောကဓမ္မာဘိဘဝနဿ		ဝိရိယ	၄၃၉
အာဒိနဝါ	၂၆၂	ဝိရိယပရက္ခမာနံ ဝိသေသော	၃၇၂
လောကာနံ ဝဇ္ဇနံ	၃၃၀	ဝိရိယာဓိက	၁၁
လောကာနုဂ္ဂဟ	၂၇	ဝေဒိကာပူဇာယ ဖလံ	၂၄၂
လောမသကင်္ဂိယ	၁၀၅	ဝေယျာဝစ္စကရာနံ	
ဝဇ္ဇိတ	၄၃၀	အာနိသံသာ	၁၄၂၊ ၁၅၀
ဝဇ္ဇိပုတ္တ	၃၀၀	ဝေဿဝဏော သမဿာသေသိ	
ဝတ္ထဒါနဿ အာနိသံသာ	၆၈	မဟာဇနံ	၁၈၇
ဝနဝစ္ဆ	၇၂	ဝေါစ္ဆဂေါတ္တ	၂၈၁
ဝန္တနဿ အာနိသံသာ	၁၅၅၊ ၄၃၄	သံဃ၊ သမူဟ၊ ဝေနေယျဇန၊ ၂၃၂၊ ၃၈၇	
ဝပ္ပတ္တေရာဒိ	၁၇၆	သံဃဿ ဥပ္ပဇ္ဇနကလာဘော	
ဝယ	၂၉၉	ပရိသုဒ္ဓါပ္ပါဒေါ	၄၄၆
ဝလ္လိကာရဖလဒါနဿ		သံသာရ	၁၉၁၊ ၂၅၇၊ ၄၃၁၊ ၄၈၁
အာနိသံသာ	၃၈၆၊ ၄၂၃	သံသာရမဟောဃ	၂၃၆
ဝါကစီရဒါနဿ အာနိသံသာ	၂၈၅	သံသုမာရဿ ဒါနံ	၁၁၀
ဝါတာဗာဓဿ ဂူပသမနံ	၃၉၈	သကစိတ္တံ ဥဇုံ ကသ္မာ န	
ဝါလုကောကိရဏဿ		ကရိဿာမဟံ?	၈၉၊ ၁၀၉
အာနိသံသာ	၃၈၁	သကတ္တ	၂၈၂
ဝိဇ္ဇာ တိဿော	၁၀၁၊ ၃၁၉	သင်္ကပ္ပ	၁၅၁
ဝိနယော နာမ သာသနဿ		သင်္ခမေနပူဇာယ ဖလံ	၁၅၃
အာယု	၄၇၆	သင်္ခလိတ	၁၈၆-၇
ဝိမဋ္ဌော	၁၃၁	သင်္ခါရ	၃၀၉
ဝိမလ	၁၅၃	သစ္စဝိနိမုတ္တာ ဘဂဝတော	
ဝိမောက္ခာ တယော	၂၄၃	ဓမ္မဒေသနာ နတ္ထိ	၁၀၄
ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယပုညကမ္မဿ		သစ္စိကိရိယာဘိသမယေန	
အာနိသံသာ	၇၀၊ ၇၂၊ ၇၄၊ ၈၃၊ ၈၅၊ ၈၈၊ ၉၂၊ ၉၆၊ ၉၇	ဝိနာ န ဘာဝနာဘိသမယော ၉	
ဝိဝါဟ	၂၄၄	သတသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၂၇၀-၁
		သတ္တာနံ ကမ္မဿကတာ	၃၃၆-၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သတ္တာနံ သွေဟံ ဒုက္ခံ	၃၄၁	သမ္မာသမ္မောဓိပဋိပဒါ	၁၀
သတ္ထလူခံ	၄၂၂	သရဏသီလာနံ အာနိသံသာ	၄၅၆
သတ္ထဝါဟ	၃၂၁	သရီရဿ ဈာပနံ	၁၉၇
သတ္ထု	၃၂၁	သလာကဘတ္တ	၁၁၈
သဒိသပါက	၃၁၇-၈	သဝဏ္ဏကဏ္ဍိကဗဒ္ဓပုပ္ဖပူဇာယ	
သဒ္ဓါ	၁၄၈၊ ၄၀၇	ဇလံ	၁၄၇
သဒ္ဓါဒေယျ	၁၆၇	သဠလပုပ္ဖပူဇာယ ဇလံ	၂၅၄၊ ၂၉၈
သဒ္ဓါမိက	၁၁	သာယံ	၄၄၉
သဒ္ဓါသမ္ပန္နဿ အာနိသံသာ	၆၉-၇၀	သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ ကနိဋ္ဌ-	
သန္တသန္တိ န အသနိယာ		ဘာတာ စုန္ဒော	၁၃၆၊ ၃၃၁
ဇလန္တိယာ ဒွေ	၆	သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ	
သန္တုဋ္ဌိ ပရမံ သုခံ	၂၆၄	ဘဂိနိယော တိဿော	၁၃၇
သပ္ပုရိသ	၄၇၊ ၃၈၈	သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ	
သပ္ပုရိသုပနိဿယဿ		ဘာဂိနေယျာ တယော	၁၃၇
အာနိသံသာ	၂၁၁	သာလပုပ္ဖပူဇာယ ဇလံ	၃၄၆
သဗ္ဗရသံ ဓမ္မရသော ဇိနာတိ	၂၆၄	သာလမဏ္ဍပဒါနဿ	
သတ္တိရေဝ သမာသေထ	၄၄၊ ၄၇-၈	အာနိသံသာ	၉၂
သမဏပရိက္ခာရဒါနဿ		သာလသာဓပူဇာယ ဇလံ	၂၃၅
အာနိသံသာ	၂၉၅	သာသနဿ နိယျာနိက-	
သမဏသာဓုတာ	၂၈၈	ဘာဝေါ	၁၂၅
သမာဓိ ပစ္စုပ္ပန္နသုခေါ စေဝ		သာသနေ အတ္ထိ နိဗ္ဗာနဂမော	
အာယတီံ စ သုခဝိပါကော	၁၂၄	မဂ္ဂေါ	၂၃၂-၃
သမာဓိသမ္ပဒါယ		သာဝကဂုဏာနံ အာဒိမဇ္ဈ-	
ဆဋ္ဌဘိညဘာဝေါ	၁၄	ပရိယောသာနံ	၁၇
သမိဋ္ဌိ	၁၄၇	သာဝကဗောဓိံ အဓိဂစ္ဆန္တိ နာမ	၁၁
သမ္ပရာယိကတ္တဿ ဂဝေသနံ	၄၃၉	သာဝကသမ္မောဓိ	၈၊ ၉
သမ္မောဓိ တိဝိဓာ	၈	သီရိဝဇု	၃၅၆
သမ္မာသမ္မောဓိ	၈	သီတဝနံ ဘေရဝသုသာနဝနံ	
သမ္မာသမ္မောဓိံ အဓိဂတော		ရာဇဂဟသမီပေ	၅၈
နာမ	၁၀	သီတဝနိယ	၅၆

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သီလံ သဗ္ဗရုဏာနံ ပတိဋ္ဌာ	၁၉၉	သုမနပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၁၅၅၊ ၁၅၉၊
သီလဂန္ဓာနံ ဝါယနံ	၁၀၈		၂၂၃၊ ၄၈၄
သီလပညာနံ သေဋ္ဌကာရဏာနိ	၁၉၉	သုဝဏ္ဏပုပ္ဖပူဇာယ ဖလံ	၁၈၂
သီလဘာဝနာ	၈၊ ၁၅	သုသာနဂေါပက	၁၁၄၊ ၁၁၈
သီလသမ္ပဒါယ တေဝိဇ္ဇဘာဝေါ	၁၄	သုသာရဒ	၂၁၀
သီဝလိဒါရက	၁၇၂	သုဿုသာ	၃၃၃
သီဟ	၆	သေတုဒါနဿ အာနိသံသာ	၄၇၆
သီဟသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၅	သေနာ ကာမာဒယော	၆၀
သုခသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၃၀	သေနာ ဇရာရောဂါဒိ	၆၀
သုညတဝိမောက္ခော	၂၄၃	သေနာသနသန္တောသ	၃၁၆
သုတံ ပညာယ ဝဋ္ဌနံ	၃၃၃	သေရိသက	၁၂၉
သုတ္တလူခံ	၄၂၂	သောပါက	၁၁၈
သုဇ္ဈေါဒနမဟာရာဇပုတ္တော		သောသာနိကဘိက္ခုနံ	
နန္ဒော	၃၅၂	မေတ္တာဘာဝနာဝိမိ	၁၁၉
သုခာပရိကမ္မဒါနဿ		[ဟ]	
အာနိသံသာ	၂၄၆	ဟတ္ထတလေ အာမလကံ ဝိယ	၂၃၃
သုခာဘောဇန	၂၄၁	ဟတ္ထာဇညော	၈၄
သုဝိနဿ ဥပ္ပန္နသံဝေဂေါ	၄၀၉	ဟိနဝိရိယပုဂ္ဂလံ ဝဇ္ဇေယျ	
သုဘူတိ	၃၃	သဗ္ဗထာ	၃၄၀

ထေရဂါထာအဋ္ဌကထာယ ပဌမဘာဂေ

နာမာနိ အနုတ္တမဏိကာ

နာမာနုတ္တမော	ပိဋကော်	နာမာနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အဂ္ဂိသနိယ (မြာဟူဏ)	၉၀	အနုပိယ (နဂရ)	၄၉
အဂ္ဂိနိဗ္ဗာပန (စက္ကဝတ္ထိရာဇာ)	၂၀၆	အနုပိယဗ္ဗဝန	၄၉၊ ၄၀၅၊ ၄၆၃
အင်္ဂဏိကဘာရဒွါဇထွေရ	၄၃၄	အနုရုဒ္ဓကုမာရ	၁၀၅
အင်္ဂဏိကဘာရဒွါဇမာဏဝ	၄၃၄	အနုရုဒ္ဓထွေရ	၉၃၊ ၁၀၁-၂၊ ၃၄၇၊ ၃၅၀၊
အင်္ဂုလိမာလ	၄၇၄	အနုပမထွေရ	၄၂၀
အစိရဝတီ (နဒီ)	၁၇၃၊ ၄၅၇	အနုပမမာဏဝ	၄၂၀
အဇိတ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓ)	၈၅-၆	အနောမ (ရာဇာ)	၄၄၂
အဇိတကုမာရ	၉၀-၁	အနောမဒဿီ (ဗုဒ္ဓ)	၂၄၆၊ ၂၉၃၊ ၃၀၃၊ ၄၃၉၊ ၄၄၁-၂
အဇိတထွေရ	၉၀	အဘယထွေရ	၁၀၃၊ ၄၅၄
အဇိနထွေရ	၃၁၇	အဘယမာဏဝ	၁၀၃၊ ၂၅၄
အဇိနမာဏဝ	၃၁၇	အဘိဘူတထွေရ	၄၇၀
အဇ္ဈနထွေရ	၂၃၄	အဘိဘူတမာဏဝ	၄၇၀
အဇ္ဈနမာဏဝ	၂၃၅	အဘိရာဇနကုမာရ	၅၆
အဉ္ဇနဝန	၁၀၇၊ ၁၆၀-၁	အဘိသမ္မတက (ယက္ခသေနာ- ပတိ)	၃၉၃
အဉ္ဇနဝနိယထွေရ	၁၅၉၊ ၁၆၁၊ ၁၆၄၊ ၁၆၆၊ ၁၆၈	အမရိကာ (နဒီ)	၃၂၇-၈
အဉ္ဇသ (ရာဇာ)	၄၇၂	အမိတ္တတာပန (စက္ကဝတ္ထိရာဇာ)	၂၃၄
အညာသိကောဏ္ဍညထွေရ	၄၅၊ ၁၇၆	အဗ္ဗပလီ	၁၀၃-၄
အတ္ထဒဿီ (ဗုဒ္ဓ)	၅၅၊ ၅၇၊ ၇၁-၃၊ ၁၃၉၊ ၁၆၆၊ ၁၇၄၊ ၁၉၂၊ ၂၂၅-၆၊ ၂၃၃-၄၊ ၂၃၈-၉၊ ၃၅၂၊ ၄၁၆-၇၊ ၄၂၀-၁၊ ၄၅၅-၆	အဗ္ဗရံသသ (စက္ကဝတ္ထိရာဇာ)	၂၂၉
အဓိမုတ္တထွေရ	၂၀၄၊ ၂၀၈	အရုဏဝတီ (နဂရ)	၅၉
အဓိမုတ္တမာဏဝ	၂၀၅	အရုဏဝိဟာရ	၂၂
အနာထပိဏ္ဍိက	၂၇၊ ၈၅	အဝန္တိ (ရဋ္ဌ)	၁၂၅၊ ၃၀၂၊ ၄၁၆

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်	နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ-အာ]		[ခ]	
အသိတ (ဣသိ)	၁၇၆	ဥတ္တရပါလတ္ထေရ	၄၇၆
အဿလာယန	၃၇	ဥတ္တရပါလမာဏဝ	၄၇၆
အာတုမတ္ထေရ	၂၀၂	ဥတ္တရမာဏဝ	၃၆၁
အာဘုမမာဏဝ	၂၀၂	ဥတ္တရသာမဏေရ	၃၀၄
အာနန္ဒတ္ထေရ	၅၁၃၊ ၆၉၊ ၁၀၁၊ ၃၀၁၊ ၄၅၀-၁၊ ၄၇၁	ဥတ္တရာပထ	၄၃၅
အာသန္နိ (ကုဋိ)	၁၆၀၊ ၁	ဥတ္တိယတ္ထေရ	၁၁၀၊ ၁၅၅၊ ၁၅၉၊ ၂၅၆
အာသာဝတီ (လတာ)	၄၆၈	ဥတ္တိယမာဏဝ	၁၁၁၊ ၂၅၆
[ဣ]		ဥဒင်္ဂဏပဗ္ဗတ	၉၈၊ ၃၄၆
ဣန္ဒဂေါပက	၇၄	ဥဒေန (ရာဇာ)	၁၈၆
ဣန္ဒသမ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၆၂	ဥပတိဿ	၁၃၆၊ ၂၃၃
ဣန္ဒသာလာ (ဂဟာ)	၄၂၆	ဥပဝါဏတ္ထေရ	၃၉၃၊ ၃၉၇-၈
ဣသိဒတ္တတ္ထေရ	၃၀၂	ဥပဝါဏမာဏဝ	၃၉၃
ဣသိဒတ္တမာဏဝ	၃၀၂	ဥပသန္တ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓ)	၄၃၀
ဣသိဒိန္ဒတ္ထေရ	၃၉၉	ဥပါလိတ္ထေရ	၁၄၅၊ ၄၆၃၊ ၄၆၆၊ ၄၇၁၊ ၄၇၅
ဣသိဒိန္ဒမာဏဝ	၃၉၉	ဥပါလိမာဏဝ	၄၆၃
[ည]		ဥရုဝေလာ	၁၇၆
ဥက္ကဋ္ဌ (နဂရ)	၄၃၃	ဥရုဝေလကဿပ	၈၃၊ ၂၀၀
ဥက္ခေပကတဝစ္ဆတ္ထေရ	၁၈၄	ဥသဘတ္ထေရ	၂၇၆၊ ၂၇၈၊ ၄၀၈
ဥဂ္ဂတ္ထေရ	၂၁၉	ဥသဘမာဏဝ	၂၇၇၊ ၄၀၈
ဥဂ္ဂမာဏဝ	၂၁၉	[ဧ-ဩ]	
ဥဇိတ	၅၉	ဧကဓမ္မသဝနိယတ္ထေရ	၁၉၀
ဥဇ္ဇယတ္ထေရ	၁၄၈	ဧကုဒါနိယတ္ထေရ	၁၉၂
ဥဇ္ဇယမာဏဝ	၁၄၉	ဧရကတ္ထေရ	၂၄၃၊ ၂၄၅
ဥတေန (ရာဇာ)	၃၁၀	ဧရကမာဏဝ	၂၄၄
ဥတ္တရ (မာဏဝ)	၃၀၄	ဩက္ကာက (ရာဇာ)	၁၃၇
ဥတ္တရကုရု	၄၉	ဩဇိတ	၅၉
ဥတ္တရတ္ထေရ	၃၀၄-၅၊ ၃၆၁	ဩဘာသ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၀၇

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်	နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[က]		[က]	
ကကုသန္ဓ (ဗုဒ္ဓ)	၁၁၇၊ ၁၁၉၊ ၂၉၀	ကိမိလမာဏဝ	၂၉၀
ကင်္ခါရေဝတထွေရ	၃၉၊ ၄၀၊ ၄၄	ကိမိကာလာ (နဒီ)	၁၀၇
ကစ္စာန (ဂေါတ္တ)	၄၀၁	ကုက္ကုဒ္ဓ (ပဗ္ဗတ)	၂၇၅
ကဋ္ဌဝါဟန (ရာဇာ)	၄၂၀	ကုဋိပိဟာရိထွေရ	၁၆၁၊ ၁၆၄
ကဏ္ဍိနထွေရ	၃၀၇	ကုဏာလဒဟ	၂၁၀
ကပိတ္တာရာမ	၉၁	ကုဏ္ဍမာနထွေရ	၇၆၊ ၇၉၊ ၈၁-၂
ကပိလဝတ္ထု	၄၁၊ ၄၅၊ ၇၂-၃၊ ၁၀၁၊ ၁၀၅၊ ၁၃၁၊ ၁၅၅၊ ၁၇၆၊ ၁၈၇၊ ၂၃၁၊ ၂၄၀၊ ၂၅၆၊ ၂၅၈၊ ၂၉၈၊ ၃၅၂၊ ၄၀၄၊ ၄၀၈၊ ၄၆၉	ကုဏ္ဍိယ (နိဂမ)	၄၃၄
ကပ္ပဋကုရထွေရ	၄၀၉	ကုမာပုတ္တထွေရ	၁၂၅
ကပ္ပဋကုရမာဏဝ	၄၁၀	ကုမာပုတ္တမာဏဝ	၁၂၅၊ ၁၂၇
ကဿပ (ဂေါတ္တ)	၁၅၊ ၅၂	ကုမာပုတ္တသဟာယထွေရ	၁၂၇
ကဿပ (ဗုဒ္ဓ)	၂၂၊ ၃၀၊ ၄၈၊ ၅၆၊ ၆၆၊ ၆၈၊ ၇၂၊ ၇၄၊ ၇၆-၇၊ ၈၅၊ ၈၇၊ ၉၉၊ ၁၀၅၊ ၁၁၄၊ ၁၂၉၊ ၁၅၃၊ ၁၅၅၊ ၁၅၉၊ ၁၆၀၊ ၁၇၃၊ ၁၉၀၊ ၁၉၂၊ ၂၀၂၊ ၂၂၁၊ ၂၅၀၊ ၂၉၅၊ ၃၀၉၊ ၄၁၂၊ ၄၂၀၊ ၄၃၇-၈၊ ၄၄၀၊ ၄၅၈	ကုမာရကဿပထွေရ	၅၃၊ ၄၁၂၊ ၄၁၄-၅
ကဿပထွေရ	၂၂၃	ကုမာရကဿပမာဏဝ	၄၁၃
ကဿပမာဏဝ	၂၂၃	ကုရ (ရဋ္ဌ)	၄၃၄
ကာတိယာန (ပရိဗ္ဗာဇက)	၁၂၃	ကုရကစ္ဆ (နဂရ)	၂၆၇
ကာရန္တိယဝန	၉၇	ကုလထွေရ	၈၈
ကာသိ (ရဋ္ဌ)	၁၂၇	ကုလမာဏဝ	၈၉
ကာဠိ	၃၄၄-၅	ကုသဝတီ	၃၀
ကိင်္ဂီ (မြာဟူဏ)	၁၉၀	ကုသိနာရာ	၅၃
ကိင်္ဂီ (ရာဇာ)	၁၉၀	ကေသဝ (တာပသ)	၂၃၃
ကိမိလထွေရ	၂၉၈၊ ၃၅၀	ကောဠိကဏ္ဍမာဏဝ	၉၇
		ကောဏာဂမန (ဗုဒ္ဓ)	၁၂၉
		ကောဏ္ဍည (မြာဟူဏ)	၁၇၆
		ကောလိတ	၂၃၃၊ ၄၇၁
		ကောလိယ (ပုရ)	၄၁၊ ၄၀၆
		ကောလိယ (ရာဇာ)	၁၇၂၊ ၂၁၈၊ ၄၀၆
		ကောသဗ္ဗိ	၆၈၊ ၃၁၀၊ ၄၄၀

နာမာနုက္ကမော

ပိဋကော်

[က]

ကောသလ(ရဋ္ဌ) ၁၂၇၊ ၁၅၃၊ ၁၈၅၊
၂၁၉၊ ၂၆၀၊ ၂၇၇၊ ၃၀၉၊ ၄၀၃၊
၄၁၀၊ ၄၂၈၊ ၄၃၀၊ ၄၃၂၊ ၄၄၆၊
၄၅၃၊ ၄၅၅

ကောသလ(ရာဇာ) ၇၉၊ ၉၀၊ ၁၃၉၊
၃၃၇၊ ၃၉၈၊ ၄၁၂

ကောသလဝိဟာရိတ္ထေရ ၁၆၈

ကောသိယ(ဇဋိလ) ၂၃၊ ၄၇၂

[ခ]

ခဏ္ဍသုမနတ္ထေရ ၂၅၀

ခဏ္ဍသုမနမာဏဝ ၂၅၁

ခဒိရဝနိယရေဝတတ္ထေရ ၁၃၅၊ ၁၇၃

ဒိတကတ္ထေရ ၂၆၅

ဒိတကမာဏဝ ၂၆၅

ခုဇ္ဇသောဘိတတ္ထေရ ၄၄၉၊ ၄၅၁

[ဂ]

ဂင်္ဂါ(နဒီ) ၃၁၅-၆၊ ၃၁၈၊
၃၆၅၊ ၃၇၃

ဂင်္ဂါတိရိယတ္ထေရ ၃၁၅

ဂတိပစ္ဆေဒန(စက္ကဝတ္ထိရာဇာ) ၂၀၆

ဂန္ဓမာဒန(ပဗ္ဗတ) ၈၅၊ ၁၇၃

ဂန္ဓာရ(ရဋ္ဌ) ၄၉

ဂဝဗ္ဗတိတ္ထေရ ၁၂၉-၃၀

ဂဝဗ္ဗတိမာဏဝ ၁၂၉

ဂဟရတိရ ၁၁၃

ဂဟရတိရိယတ္ထေရ ၁၁၃

ဂိရသာရ(စက္ကဝတ္ထိရာဇာ) ၂၀၆

ဂိရိဒတ္တတ္ထေရ ၃၇၆

နာမာနုက္ကမော

ပိဋကော်

[ဂ]

ဂေါတမ(ဂေါတ္တ) ၁၅၊ ၂၆၊ ၃၆၊ ၄၁၊
၅၂၊ ၈၁၊ ၁၃၇၊ ၂၄၁၊ ၂၉၀၊ ၂၉၆၊
၃၄၈၊ ၃၆၉၊ ၃၈၃၊ ၃၉၇၊ ၄၁၄၊
၄၄၂၊ ၄၆၄၊ ၄၆၆၊ ၄၈၀

ဂေါတမ(ဗုဒ္ဓ) ၂၂၊ ၂၆၊ ၃၅၊ ၄၀၊
၄၄၊ ၅၃၊ ၆၃၊ ၉၄၊ ၁၀၃၊ ၁၃၇၊
၁၆၉၊ ၁၉၈၊ ၂၁၆-၇၊ ၂၄၁၊
၂၈၅၊ ၂၈၇၊ ၂၉၃၊ ၃၀၁၊ ၃၄၉၊
၃၉၀၊ ၃၉၆၊ ၄၂၁-၂၊ ၄၄၂၊
၄၆၃-၄၊ ၄၆၇၊ ၄၇၁

ဂေါတမ(မာဏဝ) ၃၂၄၊ ၄၈၀

ဂေါတမတ္ထေရ ၃၂၄၊ ၄၈၀

ဂေါဓာဝရီ(နဒီ) ၉၁

ဂေါမိကတ္ထေရ ၁၅၅-၆၊ ၁၅၈

ဂေါသာလတ္ထေရ ၉၇

ဂေါသာလမာဏဝ ၉၇

[စ]

စက္ခုပါလတ္ထေရ ၂၄၇

စန္ဒန(ရာဇာ) ၄၇၂

စန္ဒနဒေဝပုတ္တ ၁၀၅

စန္ဒဘာဂါ(နဒီ) ၁၁၀-၁၊ ၂၂၅-၆

စန္ဒဝတီ ၃၇

စမ္ပာ(ရဋ္ဌ) ၁၀၇၊ ၃၈၃

စမ္ပက(ခတ္ထိယ) ၁၃၇

စရဏ(စက္ကဝတ္ထိရာဇာ) ၂၁၅

စာတုမဟာရာဇိက ၃၁၊ ၁၂၉

စာလိကဝိဟာရ ၁၈၉

စိတ္တ(ဂဟပတိ) ၃၀၂

စိတ္တကတ္ထေရ ၉၆

နာမာနက္ခမော

ပိဋကော

[၈]

စိတ္တကူဋ (ပဗ္ဗတ)	၃၀၈၂၄၂၉
စိတ္တလတာဝန	၄၆၈
စုန္ဒတ္ထေရ	၃၀
စုန္ဒမာဏဝ	၂၅၁၂၃၃
စူလပါလတ္ထေရ	၂၄၈-၉
စူလပါလမာဏဝ	၂၄၇
စူဠကတ္ထေရ	၄၂၅
စူဠကမာဏဝ	၄၂၅
စူဠပါလိတ	၂၅၀
စူဠဝစ္ဆတ္ထေရ	၆၈-၉
စူဠဝစ္ဆမာဏဝ	၆၈

[ဆ]

ဆဒ္ဒန္တ	၁၇၃
ဆန္ဒတ္ထေရ	၃၃၂၉၁၉၅
ဆန္ဒမာဏဝ	၁၉၅

[၉]

ဇနပဒကလျာဏီ	၃၅၄
ဇမ္ဗုဂါမိယ (ဥပါသက)	၁၀၇
ဇမ္ဗုဂါမိယပုတ္တတ္ထေရ	၁၀၇
ဇမ္ဗုဂါမိယပုတ္တမာဏဝ	၁၀၇
ဇမ္ဗုဒီပ	၅၆
ဇလုတ္တမ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၁၇
ဇာတဿရတီရ	၂၆၇
ဇာလိနီ	၃၆၂
ဇိဝက	၅၀
ဇုတိန္ဒရ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၇၈
ဇေတ (ရာဇကုမာရ)	၂၇
ဇေတဝန	၂၇၂၉၂၁၃၇
(အာဒိပိဋေသု)	

နာမာနက္ခမော

ပိဋကော

[၉]

ဇေန္တဂါမ	၂၇၉
ဇေန္တမာဏဝ	၂၇၉
ဇေန္တတ္ထေရ	၂၇၈
ဇေယျသေနကုမာရ	၅၆
ဇောတိဒါသတ္ထေရ	၃၃၄
ဇောတိဒါသမာဏဝ	၃၃၅

[၁၀]

တက္ကသိလာ (နဂရ) ၄၉၂၃၈၆၂၄၁၆	
တပေါဒါရာမ	၁၄၇
တဗုဿ	၅၉၂၆၀
တမောနဒ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၇၀
တာဝတိံသ	၂၃၂၆-၇၂၃၆၂၄၁၆
	၅၂၂၆၈၂၆၆၂၉၇-၈၂၁၀၀၂
	၁၀၇၂၅၂၂၅၇၀၂၅၈-၉၂
	၃၀၄၂ ၃၁၄၂ ၃၂၇၂ ၃၃၇၂
	၃၄၀-၁၂ ၃၄၃၂၃၄၆၂ ၃၇၅၂
	၄၄၂
တိဿ (ဗုဒ္ဓ)	၉၉၂၁၀၀၂၁၂၀-
	၁၂ ၁၃၁၂ ၁၃၃၂ ၁၄၈-၉၂
	၂၆၁-၂၂ ၂၆၉၂၃၄၁၂၃၄၃၂
	၃၇၈-၉၂၄၅၂
တိဿမာဏဝ	၁၃၁၂၃၄၇
တိဿမေတ္တေယျ	၉၁
တုသိတ	၁၀၂၁၈၃၂၃၅၅၂
	၃၆၃၂၃၇၅၂၄၅၂

[၁၁]

ထူပသီခ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၄၁
------------------------	-----

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်	နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ခ]		[န]	
ဒတ္တမာဏဝ	၃၁၅	နန္ဒကတ္တေရ	၃၀၁၊ ၃၀၄-၅
ဒဗ္ဗကုမာရ	၄၉၊ ၅၀	နန္ဒကမာဏဝ	၃၀၁
ဒဗ္ဗတ္တေရ	၄၀၊ ၅၀၊ ၅၂၊ ၅၅	နန္ဒတာပသ	၂၀-၂
ဒါသကကုမာရ	၈၅	နန္ဒတ္တေရ	၃၅၁၊ ၃၅၄-၅
ဒါသကတ္တေရ	၈၅-၆	နန္ဒမာဏဝ	၁၉၊ ၁၂၅၊ ၃၅၂
ဒေဝဒတ္တ	၄၁၂၊ ၄၁၅၊ ၄၇၄	နန္ဒိယတ္တေရ	၁၀၁၊ ၃၅၀
ဒေဝဒဟ (နိဂမ)	၁၈၀၊ ၂၁၈	နန္ဒိယမာဏဝ	၁၀၁
ဒေဝလ (တာပသ)	၃၅၆	နာဂဒတ္တဒေဝရာဇာ	၁၇၃
ဒေဝလ (ဗုဒ္ဓ)	၄၇၂	နာဂိတတ္တေရ	၂၃၁
ဒေဝသဘတ္တေရ	၂၃၆၊ ၂၅၈	နာဂိတမာဏဝ	၂၃၁
ဒေဝသဘမာဏဝ	၂၅၈	နာရဒ (တာပသ)	၂၃၃၊ ၃၂၇
ဒေဝဟိတ (မြာဟူဏ)	၃၉၈	နာရဒ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓ)	၃၁၃
ဒေါဏဝတ္ထု (မြာဟူဏဂါမ)	၄၅	နာရဒ (မြာဟူဏ)	၂၃၁
[ဓ]		နာလက (ဂါမ)	၁၃၆၊ ၂၂၉၊ ၃၃၁
ညေဝတီ (နဂရ)	၂၀၇-၈	နာဠက (ဂါမ)	၇၀
နေပါလ (ဟတ္ထိ)	၄၂၅၊ ၄၇၄	နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တ	၁၀၃
နိဋ္ဌ (စက္ကဝတ္ထိရာဇာ)	၄၃၃	နိဂြောဓကုမာရ	၉၂
နိဋ္ဌတ္တေရ	၄၄၄	နိဂြောဓတ္တေရ	၉၂
နိဋ္ဌမာဏဝ	၄၄၄	နိဂြောဓာရာမ	၁၅၅၊ ၂၅၈
ဓမ္မဒဿီ (ဗုဒ္ဓ)	၂၄၀	နိတကတ္တေရ	၄၀၃
ဓမ္မဓရ (ဥပါသက)	၃၉၉	နိတကမာဏဝ	၄၀၃
ဓမ္မပါလတ္တေရ	၄၁၆	နိဗ္ဗိတ (စက္ကဝတ္ထိရာဇာ)	၂၅၃
ဓမ္မပါလမာဏဝ	၄၁၆	နိသဘတ္တေရ	၄၀၆
ဓမ္မသဝတ္တေရ	၂၇၂	နိသဘပဗ္ဗတ	၂၃
ဓမ္မသဝပိတုတ္တေရ	၂၇၃	နိသဘမာဏဝ	၄၀၆
ဓမ္မသဝမာဏဝ	၂၇၂-၃	နိတတ္တေရ	၂၂၇
ရေဏီရဟ (စက္ကဝတ္ထိရာဇာ)	၂၇၄	နိတမာဏဝ	၂၂၇
ဓာနမာဏဝ	၇၈	နေသာဒက (ပဗ္ဗတ)	၂၈၈-၉

နာမာနုက္ကမော [ဝ]

ပက္ခတ္တေရ	၁၈၀
ပစ္စယတ္တေရ	၄၃၇
ပစ္စယမာဏဝ	၄၃၇
ပစ္ဆိမာဘူမဟာထေရ	၂၆၇
ပဉ္စာလ (ရာဇာ)	၄၂၃
ပဏ္ဍဝ (ပဗ္ဗတ)	၁၃၄-၅၁၇၃
ပထဝီဒန္တိ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၀၅
ပဒဝိက္ခမန (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၀၆
ပဒုမ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓ)	၄၂၈-၉
ပဒုမတ္တေရ (ဗုဒ္ဓ)	၁၉၂၀၊ ၂၄၂၃၄-၅၂၃၉၊ ၄၀၁၄၄-၅၂၄၈၅၁၊ ၆၃၂၆၈၊ ၇၀၁၇၆၊ ၈၀၁၈၃၊ ၉၆၂၁၀၁၊ ၁၀၃၂၊ ၁၁၄-၅၂၃၅-၆၁၅၉-၆၂၁၆၄-၆၂၁၆၈-၉၂၊ ၁၇၅-၆၂၊ ၁၉၀၂၁၀၂၁၇-၈၂၂၃၂၂၇-၈၂၂၃၂၂၅၀-၅၁၂၆၅၂၆၇-၈၂၇၂၂၇၄၂၇၆၂၃၀၂၃၁၅-၆၂၃၂၁၃၃၇၂၃၅၁၃၅၅၂၃၆၃-၄၂၃၆၇၂၃၉၃၂၄၁၂-၃၂၄၂၀၂၄၄၀၂၄၄၆-၇၂၄၆၃၂၄၆၅၂၄၆၉၂၄၈၃-၄
ပနာဒ (ရာဇာ)	၃၆၆
ပယာဂတိတ္ထ	၁၃၅
ပရိပုဏ္ဏကတ္တေရ	၂၄၀
ပရိပုဏ္ဏကမာဏဝ	၂၄၀
ပဝိဋ္ဌတ္တေရ	၂၃၃
ပါဏိနဝံသ	၃၅၀
ပါဠိလိပုတ္တ (နဂရ)	၄၄၉၊ ၄၅၁

နာမာနုက္ကမော [ဝ]

ပါရာပရိယတ္တေရ	၂၉၁
ပါရာပရိယမာဏဝ	၂၉၁
ပါလမာဏဝ	၂၄၇
ပါလိတ	၂၄၉
ပါလိလေယျက (ဟတ္ထိ)	၃၁၀
ပါဝါ (ရဋ္ဌ)	၂၅၁
ပိဏ္ဍောလဘာရဒွါဇတ္တေရ	၁၀-၁၁
ပိယဉ္စဟတ္တေရ	၂၁၂
ပိယဒဿီ (ဗုဒ္ဓ)	၉၂-၄၂၄၂၊ ၂၉၁-၃၂၃၆-၈
ပိယာလိန (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၃၇
ပိလိန္ဒ (ကုမာရ)	၆၃
ပိလိန္ဒဝစ္ဆတ္တေရ	၆၃၂၆၅
ပုက္ကဿာတိ (ရာဇာ)	၂၅၃၂၄၄၄
ပုဏ္ဏတ္တေရ	၄၄၄၆-၇၂၁၉၇-၈၂
ပုဏ္ဏမာသကုမာရ	၆၆၁၉၇၂၃၇၉
ပုဏ္ဏမာသတ္တေရ	၆၆၂၃၇၈
ပုထုပိန္ဒ (ရာဇာ)	၁၉၀
ပုပ္ဖ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၇၅
ပုလိနစေတိယ	၃၂၆-၉၂၃၅၅-၇
ပေါက္ခရဝတီ (နဂရ)	၅၉
ပေါဋ္ဌိရိယ (ဂါမဘောဇက)	၄၀၄
ပေါသိယ (မာဏဝ)	၁၂၀
ပေါသိယတ္တေရ	၁၂၀

[ဖ-ဗ]

ဖလုဂ္ဂတ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၂၀
ဗန္ဓုမတီ (နဂရ)	၁၂၅၁၇၀-၁၂၇၁၄၀၃၂၄၄၀၂၄၅၈
ဗန္ဓုရ (မာဏဝ)	၂၆၃

နာမာနုတ္တမော

ပိဋကော်

[ဗ]

ဗန္ဓုရတ္ထေရ	၂၆၃
ဗာကုလတ္ထေရ	၄၃၉၊ ၄၄၂
ဗာကုလမာဏဝ	၄၄၀
ဗာရာဏသီ	၅၉၊ ၇၂၊ ၁၉၀၊ ၂၉၅၊ ၃၂၀၊ ၃၃၉၊ ၄၄၀၊ ၄၈၄
ဗာဝရီ (မြာဟူဏ)	၉၁၊ ၄၂၀
ဗာဟိယ (ရဋ္ဌ)	၄၉
ဗိမ္ဗိသာရ (ရာဇာ)	၂၈၊ ၁၀၃၊ ၁၃၄၊ ၁၄၇၊ ၁၅၇၊ ၁၈၃-၄၊ ၂၀၀၊ ၂၅၂၊ ၂၈၃၊ ၃၉၈
ဗေလဋ္ဌသီသတ္ထေရ	၈၃
ဗေလဋ္ဌာနိကတ္ထေရ	၂၅၉
ဗေလဋ္ဌာနိကမာဏဝ	၂၅၉
မြဟ္မာလိကုမာရ	၄၁၈
မြဟ္မာလိတ္ထေရ	၄၁၈-၉

[ဘ]

ဘဒ္ဒဇိ (မာဏဝ)	၃၆၃
ဘဒ္ဒဇိတ္ထေရ	၃၆၃၊ ၃၆၅-၆
ဘဒ္ဒဝတီ (နဂရ)	၃၆၇
ဘဒ္ဒါရာမ	၂၁၉
ဘဒ္ဒိယ (နဂရ)	၃၆၃၊ ၄၀၄
ဘဒ္ဒိယ (ရာဇာ)	၄၁၄
ဘဒ္ဒိယသေဋ္ဌိ	၃၆၅
ဘဒ္ဒေကရတ္တ	၁၀၅
ဘရတတ္ထေရ	၃၈၁-၃
ဘရတမာဏဝ	၃၈၁၊ ၃၈၃
ဘလ္လိယ	၅၉၊ ၆၀
ဘလ္လိယတ္ထေရ	၅၉၊ ၆၀
ဘာဂီရထီ (ဂင်္ဂါ)	၁၃၆၊ ၃၁၈

နာမာနုတ္တမော

ပိဋကော်

[ဘ]

ဘာရဒွါဇ	၃၁၀၊ ၄၃၅
ဘာရဒွါဇ (ဂေါတ္ထ)	၃၈၆
ဘာရဒွါဇတ္ထေရ	၃၈၅
ဘူတဂဏ (ပဗ္ဗတ)	၂၇၃-၄
ဘူမိဇကုမာရ	၅၆
ဘေရဝါ (ပဗ္ဗတဂုဟာ)	၄၀၁-၂
ဘေသက (ယက္ခ)	၈၇

[ဗ]

မဂဓ (ရဋ္ဌ)	၇၀၊ ၁၃၆၊ ၂၃၃၊ ၂၄၆၊ ၂၇၂-၃၊ ၂၇၉၊ ၃၀၄၊ ၃၃၁၊ ၄၀၁၊ ၄၂၃၊ ၄၂၆၊ ၄၆၀
မဇ္ဈန္ဒိက (ရဋ္ဌ)	၄၉
မဏိပူဘာသ (စက္ကဝတ္ထိရာဇာ)	၂၄၂
မဏ္ဍလိက (ရာဇာ)	၂၃၇၊ ၂၆၁၊ ၂၇၉၊ ၄၂၃
မလိတဝဗ္ဗ (မာဏဝ)	၂၆၇
မလိတဝဗ္ဗတ္ထေရ	၂၆၇
မလ္လ (ရဋ္ဌ)	၄၉၊ ၅၁၊ ၅၃
မလ္လ (ရာဇာ)	၁၅၅၊ ၂၂၅၊ ၂၅၁
မဟာကစ္စာနတ္ထေရ	၃၀၃၊ ၃၇၂
မဟာကဿပတ္ထေရ	၃၃၅၊ ၃၃၉
မဟာကာဠတ္ထေရ	၃၄၄
မဟာကာဠမာဏဝ	၃၄၄
မဟာကောဠိကတ္ထေရ	၁၅၊ ၃၄၊ ၃၆၊ ၃၈-၉
မဟာစုန္ဒတ္ထေရ	၃၃၁
မဟာနာမတ္ထေရ	၂၈၈
မဟာနာမမာဏဝ	၂၈၈
မဟာပဇာပတိဂေါတမီ	၃၅၂

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်	နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဗ]		[ဗ]	
မဟာပတာပ (ရာဇာ)	၆၁	မေတ္တဇိတ္ထေရ	၂၄၆
မဟာပနာဒ (ရာဇာ)	၃၆၆	မေတ္တိယဘူမဇကဘိက္ခု	၅၄
မဟာပါလမာဏဝ	၂၄၇	မေဠဇိနတ္ထေရ	၃၂၀
မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရ	၃၇၂	မေဠဇိနမာဏဝ	၃၂၀
	၃၉၂၆၅	မောဃရာဇကုမာရ	၄၂၀၊ ၄၂၂
မဟာရဟ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၇၃	မောဃရာဇတ္ထေရ	၄၂၀
မဟာရေဏု	၁၅၆		
မဟာလိတ္ထေရ	၃၀	[ဃ]	
မဟာဝစ္ဆ	၇၀	ယမုနာ (နဒီ)	၄၄၀
မဟာဝစ္ဆတ္ထေရ	၇၀	ယသတ္ထေရ	၁၂၉၊ ၂၉၅
မဟာဝန	၉၃၊ ၃၄၇	ယသမာဏဝ	၂၉၅
မဟာဝိဘဝ (သေဋ္ဌိ)	၂၉၅	ယသုဂ္ဂတ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၁၀
မဟာဝိဟာရ	၂	ယသောဇ	၄၅၇-ဂ
မဟာသုဝဏ္ဏ (ကုဋုမ္ပိက)	၂၄၇	ယသောဇတ္ထေရ	၄၅၇-ဇ
မဟာသေလတ္ထေရ	၁၀၀	ယသောဓရ (ရာဇာ)	၁၀၆
မာဏဝတ္ထေရ	၂၀၄		
မာတင်္ဂ	၁၅၆	[ခ]	
မာတင်္ဂပုတ္တတ္ထေရ	၄၄၆	ရက္ခိတ	၂၁၀
မာတင်္ဂပုတ္တမာဏဝ	၄၄၇	ရက္ခိတတ္ထေရ	၂၁၇
မာရ ၉၆၀၊ ၉၇၁၊ ၁၀၂၊ ၁၀၄၇-ဂ၊		ရတနကုဋိ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓ)	၁၆၃
၁၅၁-၂၊ ၂၂၁၊ ၃၀၇၊ ၄၅၁၊ ၄၆၁		ရတနပဇ္ဇလ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၀၆
မာလုတ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၁၆၅	ရမဏိယကုဋိကတ္ထေရ	၁၆၆
မိဂဒါယဝန	၁၀၂	ရမဏိယဝိဟာရိတ္ထေရ	၁၄၅
မိဂသီရတ္ထေရ	၃၀၉	ရာဇဂဟ ၂၇-ဂ၊ ၄၆၊ ၄၉၊ ၅၀၊	
မိဂသီရမာဏဝ	၃၀၉	၅၆၊ ၅၈-၉၆၊ ၉၆၊ ၁၃၄၊ ၁၄၅၊	
မေဃိယတ္ထေရ	၁၀၇၊ ၁၀၉	၁၄၇၊ ၁၄၉-၅၀၊ ၁၅၃၊ ၁၅၇၊	
မေဃိယမာဏဝ	၁၀၇	၂၀၀၊ ၂၃၀၊ ၂၅၃၊ ၂၈၁၊ ၂၈၃-၄၊	
မေဏုသီရတ္ထေရ	၂၁၆	၂၉၁၊ ၃၀၄၊ ၃၁၀၊ ၃၂၂၊ ၃၂၄၊	
မေဏုသီရမာဏဝ	၂၁၆	၃၄၇၊ ၃၆၁၊ ၃၈၆-၇၊ ၃၉၁၊ ၄၁၂၊	
မေတ္တဇိ	၂၄၆	၄၁၅၊ ၄၂၅၊ ၄၄၄၊ ၄၅၁	

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်	နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၇]		[၈]	
ရာဇတ္ထေရ	၃၂၁၊ ၃၂၃	ဝဇ္ဇီ (ရဋ္ဌ)	၁၅၉၊ ၁၆၆
ရာဇမာဏဝ	၃၂၂	ဝဇ္ဇ (ဂါမ)	၃၀၂
ရာမဏေယျကတ္ထေရ	၁၅၁	ဝဇ္ဇမာန	၁၃၃
ရာဟုလတ္ထေရ	၄၇၄	ဝဇ္ဇမာနတ္ထေရ	၁၃၃
ရူပသာရီ	၁၃၆၊ ၃၃၁	ဝနဝစ္ဆတ္ထေရ	၇၁၊ ၇၄၊ ၂၁၂
ရေဝတတ္ထေရ	၄၁၊ ၁၃၇-၈၊ ၁၇၃	ဝပ္ပ	၁၇၆
ရောရဝ (နဂရ)	၂၅၂	ဝပ္ပတ္ထေရ	၁၇၅
ရောဟဏီ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၂၆	ဝရသာဂရ	၁၇၃
ရောဟိတ (နဂရ)	၄၃၇	ဝရုဏ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၆၈
[၈]		ဝရုဏ (မြာဟုဏ)	၁၁၅
လဗ္ဗက (ပဗ္ဗတ)	၁၂၁	ဝရုဏတ္ထေရ	၉၃
လိစ္ဆဝီ (ရာဇာ)	၁၃၃၊ ၁၆၀၊ ၂၁၂၊ ၃၀၀၊ ၃၂၇	ဝရုဏဒေဝရာဇာ	၁၇၄
လောမသကဗိယတ္ထေရ	၁၀၅	ဝလ္လိယ	၃၁၃၊ ၃၇၂
လောမသကဗိယမာဏဝ	၁၀၅	ဝလ္လိယတ္ထေရ	၁၅၅၊ ၁၅၇၊ ၁၅၉၊ ၃၁၃၊ ၃၇၁
[၉]		ဝသဘတ္ထေရ	၃၂၆
ဝဂ္ဂါမုဒါ (နဒီ)	၄၅၈	ဝသဘမာဏဝ	၃၂၇
ဝစ္ဆ	၇၂၊ ၁၈၅၊ ၂၈၃	ဝသလ (ပဗ္ဗတ)	၁၁၀
ဝစ္ဆဂေါတ္တ	၇၂	ဝသကာရ (မဟာမတ္တ)	၃၀၄-၅
ဝစ္ဆဂေါတ္တတ္ထေရ	၂၈၁	ဝသိကတ္ထေရ	၄၅၅
ဝစ္ဆဂေါတ္တမာဏဝ	၂၈၁	ဝသိကမာဏဝ	၄၅၅
ဝစ္ဆပါလ	၂၀၀	ဝါဇပေယျ (ယည)	၂၂၇
ဝစ္ဆပါလတ္ထေရ	၂၀၀	ဝါတသမ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၀၆
ဝဇ္ဇိတတ္ထေရ	၄၃၀	ဝါရုဏတ္ထေရ	၄၅၂
ဝဇ္ဇိတမာဏဝ	၄၃၀	ဝါရုဏမာဏဝ	၄၅၃
ဝဇ္ဇိပုတ္တ	၁၇၈	ဝါသေဋ္ဌ (မြာဟုဏ)	၁၇၆
ဝဇ္ဇိပုတ္တတ္ထေရ	၁၇၈-၉၊ ၃၀၀	ဝိကတာနန္ဒ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၄၃၄
ဝဇ္ဇိပုတ္တမာဏဝ	၃၀၀	ဝိဇယ	၂၄၂
		ဝိဇယတ္ထေရ	၂၄၂

နာမာနုက္ကမော မိဋ္ဌဏော

[ဝ]

ဝိနတာ (နဒိ) ၇၁၂၂၀၂၅၂၊
 ၄၀၉၁၄၁၁၄၃၇
 ဝိပဿီ (ဗုဒ္ဓ) ၆၁၆၆၆၇၇၁၀၀၊
 ၉၀၉၆၆၁၀၃၁၀၅၁၂၃၁၂၅၊
 ၁၃၄၁၁၄၅၊ ၁၅၀၁၁၅၃၁၁၇၀၊
 ၁၇၀၁၀၀-၀၃၁၀၇-၀၂၀၀၊
 ၂၀၂-၃၂၀၇-၀၂၁၂၂၁၄-၅၊
 ၂၂၂၂၃၄၂၅၂၂၀၁-၂၃၀၂၊
 ၃၂၂၃၂၄၃၃၁၃၆၃၃၉၁-၂၊
 ၃၉၉၁၄၀၀၁၄၀၃၁၄၀၆၁၄၀၀၊
 ၄၃၇၁၄၄၀၁၄၅၇၁၄၇၆
 ဝိပုလာသဘ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ) ၂၆၀
 ဝိမလကောဏ္ဍညတ္ထေရ ၁၀၂-၃
 ဝိမလတ္ထေရ ၁၅၃၁၃၃၉၁၃၄၁၄၀၄
 ဝိမလမာဏဝ ၁၅၃၁၁၀၃၁၄၀၄
 ဝိရောဓန (စက္ကဝတ္တိရာဇာ) ၂၃၅
 ဝိလောကန (စက္ကဝတ္တိရာဇာ) ၂၀၆
 ဝိသာခပဉ္စာလပုတ္တတ္ထေရ ၄၂၃
 ဝိတသောကတ္ထေရ ၃၇၅
 ဝိတသောကမာဏဝ ၃၇၆
 ဝီရ (ကုမာရ) ၆၁
 ဝီရတ္ထေရ ၆၁-၂
 ဝေဋ္ဌပုရ (နဂရ) ၄၇၀
 ဝေဏုဒတ္တတ္ထေရ ၃၇၂-၃
 ဝေဘာရ (ပဗ္ဗတ) ၁၃၄-၅၊ ၃၇၄
 ဝေသာလီ ၁၃၃၁၁၅၉၁၆၀၊
 ၁၆၉၁၁၇၀၁၀၃၁၂၀၀၂၁၂၊
 ၃၀၀၁၃၂၇၁၃၇၂
 ဝေဿန္တရ (ရာဇာ) ၁၁

နာမာနုက္ကမော မိဋ္ဌဏော

[ဝ]

ဝေဿဘူ (ဗုဒ္ဓ) ၇၄၁၀၇၂၅၉၊
 ၂၆၀၁၄၇၀
 ဝေဿဝဏ (ဒေဝရာဇာ) ၅၆-၇၊
 ၁၀၇-၀
 ဝေဠုကဏ္ဍက (နဂရ) ၁၂၅၁၂၇
 ဝေဠုဝန ၂၇၁၄၆၁၅၀၉၆၊
 ၁၄၉၁၃၀၆

[သ]

သံဃရက္ခိတတ္ထေရ ၂၇၄
 သံဃရက္ခိတမာဏဝ ၂၇၅
 သက္က (ဒေဝရာဇာ) ၁၉၀၂၇၀၊
 ၃၃၀-၁၃၆၇
 သင်္ကဿ (နဂရ) ၂၆၉
 သင်္ဂါမဇိတတ္ထေရ ၁၂၀
 သဉ္ဇယတ္ထေရ ၁၅၀
 သဉ္ဇယမာဏဝ ၁၅၀
 သတရံသီ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓ) ၀၆၀၀၊
 ၄၀၁
 သတ္တက (ဇုသိ) ၄၇၂
 သတ္တပဏ္ဍိ (ဂဟာ) ၄၅၁
 သတ္တုတ္တမ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ) ၂၇၉
 သန္တိတတ္ထေရ ၄၃၁
 သန္တိတမာဏဝ ၄၃၂
 သဗ္ဗဃန (စက္ကဝတ္တိရာဇာ) ၂၄၆
 သဗ္ဗမိတ္တ ၃၄၁
 သဗ္ဗမိတ္တတ္ထေရ ၃၄၁
 သမဂ္ဂ (ပဗ္ဗတ) ၃၂၇
 သမတ္တ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ) ၂၅၁
 သမန္တစက္ခု (စက္ကဝတ္တိရာဇာ) ၂၅၀

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်	နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သမလင်္ကတ (စက္ကဝတ္ထိရာဇာ)	၂၆၆	သိဒ္ဓိ (ဗုဒ္ဓ)	၅၉၊ ၇၀၊ ၁၁၃၊ ၁၂၉၊
သမိတ (စက္ကဝတ္ထိရာဇာ)	၁၈၈	၁၅၂၊ ၁၉၂၊ ၂၀၂၊ ၂၉၂၊ ၃၆-၇၊	
သမိတိဂုတ္တ	၂၂၁	၂၅၈၊ ၂၇၆၊ ၂၇၈-၉၊ ၃၂၃၊	
သမိတိဂုတ္တတ္ထေရ	၂၂၁	၃၈၁၊ ၄၀၄၊ ၄၀၈၊ ၄၂၅၊ ၄၃၁-၂၊	
သမိဒ္ဓိ (ဗြာဟ္မဏ)	၆၆၊ ၇၀	၄၃၄၊ ၄၈၀-၁	
သမိဒ္ဓိတ္ထေရ	၁၄၇	သိဂ္ဂဝ (ဇူသိ)	၄၇၂
သမ္ဗုလကစ္စာနတ္ထေရ	၄၀၁	သိင်္ဂါလကပိတုတ္ထေရ	၈၆
သမ္ဗုလကစ္စာနမာဏဝ	၄၀၁	သိင်္ဂါလကမာဏဝ	၈၇
သန္တတကုမာရ	၅၆	သိဒ္ဓတ္ထ (ဗုဒ္ဓ)	၁၁၀-၁၁၊ ၁၃၉၊
သန္တတတ္ထေရ	၅၅၊ ၅၇-၈	၁၄၂၊ ၁၄၄၊ ၁၄၇၊ ၁၅၅-၇၊	
သမ္ဗုခါထဝိက (စက္ကဝတ္ထိရာဇာ)	၂၀၅	၁၈၄-၅၊ ၁၉၅၊ ၂၄၃-၄၊ ၂၄၇-၈၊	
သမ္ဗောဒကုမာရ	၁၈၀	၂၆၃၊ ၂၉၅၊ ၃၆၃၊ ၃၇၅၊ ၃၇၆၊	
သရိတဇ္ဇေဒန (စက္ကဝတ္ထိရာဇာ)	၂၀၆	၄၆၀-၆၁	
သာကေတ	၁၀၇၊ ၁၆၀၊ ၂၁၆	သိဒ္ဓတ္ထကုမာရ	၇၂၊ ၁၇၆
သာကိယ (ရာဇာ)	၄၀၆၊ ၄၀၈	သိန္န (နဒ္ဒိ)	၆၆၊ ၂၈၉
သာဂရ	၁၉၂-၃	သိရိဓရ (စက္ကဝတ္ထိရာဇာ)	၂၃၀
သာဠိမတ္တိယတ္ထေရ	၄၆၀	သိရိမတ္ထေရ	၃၅၅၊ ၃၅၆၊ ၃၅၉
သာနုတ္ထေရ	၁၄၂	သိရိမမာဏဝ	၃၅၆
သာနုမာဏဝ	၁၄၂	သိရိဝံစု	၃၅၆
သာနုသာမဏေရ	၁၄၂-၄	သိရိဝံစု (မာဏဝ)	၁၃၄
သာမညကာနိ (မာဏဝ)	၁၂၃	သိရိဝံစုတ္ထေရ	၁၃၄၊ ၃၅၉-၆၀
သာမညကာနိတ္ထေရ	၁၂၃	သိဝက (မာဏဝ)	၇၄၊ ၃၉၁
သာမိဒတ္တ (မာဏဝ)	၂၃၈	သိဝကတ္ထေရ	၃၉၁
သာမိဒတ္တတ္ထေရ	၂၃၈	သိဝကသာမဏေရ	၇၄-၅
သာရိပုတ္တတ္ထေရ	၄၆-၇၊ ၇၀၊ ၁၂၅၊	သီတဝန	၅၆-၈
၁၃၆၊ ၁၃၈၊ ၁၇၂၊ ၁၉၂၊ ၃၃၁၊		သီတဝနိယတ္ထေရ	၅၆
၃၈၈၊ ၄၇၁		သီလဝတီ (နဂရ)	၂၆၃-၄
သာဝတ္ထိ	၂၇၊ ၃၇၊	သီလိတ္ထေရ	၁၆၉၊ ၁၇၃
၄၀ (အာဒိပိဋေသု)		သီလိဒါရက	၁၇၂-၃
		သီဟတ္ထေရ	၂၂၅-၆

နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်	နာမာနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သီဟမာဏဝ	၂၂၅	သုမင်္ဂလမာဏဝ	၁၃၉
သီဟသေနာပတိ	၅	သုမန (ပစ္စေကဗုဒ္ဓ) ၅၉၊ ၆၀၊ ၃၀၅-၆	
သုဂန္ဓ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၀၃	သုမနသေဋ္ဌိ	၂၇
သုဂန္ဓတ္ထေရ	၉၉	သုမိတ္တ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၃၃
သုဂန္ဓမာဏဝ	၉၉	သုမေခလ (ဇုသိ)	၄၇၂
သုစိန္တိတ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓ)	၃၁၇	သုမေခ (ဗုဒ္ဓ) ၆၃-၄၊ ၂၅၄-၇၊	
သုဇာတ (မြာဟူဏ)	၄၆၃	၂၀၉၊ ၂၉၅-၆၊ ၃၀၄-၅၊ ၃၂၀၊	
သုဇာတတ္ထေရ	၆၀၊ ၃၃၇	၃၆၇-၉၊ ၃၇၁၊ ၃၇၄-၅	
သုဒန္တ (မာဏဝ)	၁၂၇	သုယာမန (မာဏဝ)	၂၀၀
သုဒန္တတ္ထေရ	၁၂၇	သုယာမနတ္ထေရ	၂၀၇
သုဒဿန (ပစ္စေကဗုဒ္ဓ)	၁၀၉-၁၀	သုရာဓ (မာဏဝ)	၃၂၃
သုဒဿန (မာလာကာရ) ၁၅၉-၆၀		သုရာဓတ္ထေရ	၃၂၃
သုဒ္ဓေါဒန (ရာဇာ) ၁၅၅၊ ၁၉၅၊ ၃၅၂		သုဝစ္ဆ (မြာဟူဏ)	၂၇၂
သုနန္ဒ (တာပသ)	၄၆၄	သုဝဏ္ဏ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၅၇
သုနန္ဒ (မြာဟူဏ)	၂၂၇-၀	သုသညတ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၀၃
သုနာဂ (မာဏဝ)	၂၂၉	သုဟေမန္တ (မာဏဝ)	၂၆၉
သုနာဂတ္ထေရ	၂၂၉	သုဟေမန္တတ္ထေရ	၂၆၉
သုနာပရန္တ (ဇနပဒ)	၁၉၇၊ ၃၉၉	သုသာမ (မာဏဝ)	၁၉၀
သုနိမ္မိတ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၅၅	သုသာရဒ (မာဏဝ)	၂၁၀
သုပ္ပဝါသာ	၁၇၁-၂	သုသာရဒတ္ထေရ	၂၁၀
သုပ္ပါကာရပဋန	၁၉၇	သေတဗျ (နဂရ)	၁၉၀၊ ၃၄၄
သုပ္ပိယ (မာဏဝ)	၁၁၄	သေတုစ္ဆ (မာဏဝ)	၂၆၁
သုပ္ပိယတ္ထေရ	၁၁၄	သေတုစ္ဆတ္ထေရ	၂၆၁
သုဗာဟု (ရာဇာ)	၁၇၄	သောဏတ္ထေရ ၃၀၁၊ ၃၀၃၊ ၄၀၄	
သုဗာဟုတ္ထေရ	၁၅၅-၆	သောဏပေါဋိရိယပုတ္တတ္ထေရ ၄၀၄	
သုဗ္ဗတ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၁၆၅	သောဏမာဏဝ ၉၇၊ ၁၀၅၊ ၄၀၄	
သုဘူတိ	၂၇	သောတ္တိယ (မြာဟူဏ)	၁၄၉
သုဘူတိတ္ထေရ ၂၊ ၁၅၊ ၂၆-၇၊ ၃၃		သောပါက (မာဏဝ)	၁၁၀
သုမင်္ဂလ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၁၁	သောပါကတ္ထေရ	၁၁၇
သုမင်္ဂလတ္ထေရ	၁၃၉၊ ၁၄၁	သောဘနာရာမ	၄၆၅

နာမာနုတ္တမော	ပိဋကော်	နာမာနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ-ဟ]		[ဟ]	
သောဘိတ (မာဏဝ)	၃၆၀၊၄၄၉	ဟတ္ထာရောဟပုတ္တတ္ထေရ	၂၁၄
သောဘိတ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓ)	၃၈၇-၈	ဟာရိတ (ပဗ္ဗတ)	၃၁၃
သောဘိတ (ပဗ္ဗတ)	၄၄၁	ဟာရိတတ္ထေရ	၁၀၈၊၄၈၃
သောဘိတတ္ထေရ	၂၁၈၊၃၆၇	ဟာရိတမာဏဝ	၁၀၉၊၄၈၃
သောမဒေဝ (စက္ကဝတ္တိရာဇာ)	၂၄၈	ဟိမဝန္တ	၂၃၊၇၂၊
သောမမိတ္တတ္ထေရ	၃၃၉၊၄၈၄	၈၆ (အာဒိပိဋေသု)	
သောမမိတ္တမာဏဝ	၃၃၉	ဟေရညကနိ (မာဏဝ)	၃၃၇
ဟံသဝတီ (နဂရ)	၁၉၊၂၀၊	ဟေရညကနိတ္ထေရ	၃၃၇
၃၄ (အာဒိပိဋေသု)			

ထေရ်ဂါထာအဋ္ဌကထာယ ပဌမဘာဂေ

နာနာပါဌာ

ပဌမော မူလပါဌော၊ သီ……သီဟဋ္ဌပေါတ္တကံ၊ သျှာ……သျှာမပေါတ္တကံ၊
ကံ……ကမ္မောဇပေါတ္တကံ၊ ဣ……ဣရ်လိသပေါတ္တကံ၊ က……ကေသုစိ မရမ္မ-
ပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ က-သီ……ကေသုစိ သီဟဋ္ဌပေါတ္တကေသု
ဒိဿမာနပါဌော။

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အကံ = အကရိ (က)	၂၅၁
အကာ မေ = အာကာသေ (က)	၃၆၄
အက္ခန္တိ ရတနံ = အာကာသရတနံ (သီ)	၂၅၃
အဂစ္ဆန္တာ နာမ နတ္ထိတိ = အနာဂစ္ဆန္တာ န အတ္ထိ (က)	၃၇၁
အဂဓိတော = အဂထိတော (သီ)	၂၄၃
အဂမံ စိတကံ တဒါ = အဂမာသိံ စိတန္တိကံ (သီ)	၃၅၈
အဂါဟဒုရဝဂ္ဂါဟဒုရုတ္တရဏဋ္ဌေန = အဂါဓဒုရုတ္တရဏဋ္ဌေန (သီ)	၂၃၈
အဂ္ဂဓမ္မော = အဂ္ဂေါ ဓမ္မော (သီ)	၂၄၆
အဂ္ဂဗလာဓိဂမေန = မဂ္ဂဗလာဓိဂမေန (သီ)	၄၀၄
အဂ္ဂဗဟဋ္ဌာနေယေဝ = အဂ္ဂတဟဋ္ဌိနိယေဝ (ဣ)	
အဂ္ဂတဟဋ္ဌေယေဝ (က)	၃၄၅
အဂ္ဂမဂ္ဂပတ္တိတော = အဂ္ဂမဂ္ဂပ္ပတ္တိတော (သီ၊ ဣ)	၃၂၆
အဂ္ဂိပရိစရဏာဒိနာ = အဂ္ဂိပရိစရဏာဒိတော (သီ)	၄၃၅
အဂ္ဂိဝေဂသန္တတ္ထံ = အဂ္ဂိဝေဂသန္တတ္တာ (က)	၄၉
အဂ္ဂိဟုတ = အဂ္ဂိဟုတ္တ (က)	၄၃၅
အင်္ဂောလပုပ္ဖေဟိ = အာကုလိပုပ္ဖေဟိ (သီ၊ ဣ)	၄၂၈
အင်္ဂဘာဝတော = သင်္ဂဘာဝတော (က)	၆၀
အဓိန္ဒိယေ = အဓိန္ဒိယေသု (သီ၊ က)	၁၀၃
အစ္ဆကောကတရစ္ဆကာ = အစ္ဆကာ စ တရစ္ဆကာ (သီ)	၁၁၇၊ ၁၉၈
အစ္ဆာဒေသိ = အစ္ဆာဒါပေသိ (ဣ၊ က)	၃၆၃
အဇာတတ္တာ = အဇရတ္တာ (က)	၁၁၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အဇာနနမေဝ = အဇာနတာ ဂုဏာနံ အဇာနနမေဝ (က)	၃၁၉
အဉ္ဇန = အဇ္ဇုဏ (သီ)	၄၂၆
အညာတဉ္ဇ ဝိဇာနေယျံ = အညာတဉ္ဇ ဝိဇာနေယျံ (က)	၂၈၇
အညာသိကောဏှညတ္ထေရဿ = အညာတကောဏှည (က)	
အညာကောဏှည (သီ၊ က)	၄၅
အညေ ဇနေ = အညေန ဇနေန (သီ၊ ဣ)	၃၄၂
အညေဟိ = စညေဟိ (သီ)	၁၂၉
အဋ္ဌ ဇတေ ဇနာမိပီ = အထ ဇတေ ဇနာ တတ္ထ (သီ)	၂၆၈
အဋ္ဌပေသီတိ = ပဋ္ဌပေသီတိ (က)	၁၃၀
အဋ္ဌဟေတူဟိ သမ္ပဿ = အတ္ထဟေတူဟိ သမ္ပဿံ (သီ)	၄၅၅
အဋ္ဌာရသကပ္ပသတမတ္ထကေ = အဋ္ဌာရသာမိကကပ္ပသတမတ္ထကေ (သီ)	၂၂၅
အဋ္ဌာရသ စ ကပ္ပါနိ = အဋ္ဌာရသာနိ ကပ္ပါနိ (သီ)	၃၅၈
အဋ္ဌိသညာယ = အဋ္ဌိကသညာယ (သီ)	၈၇
အမုယောဇနမတ္ထော = အမုယောဇနပ္ပမာဏော (သီ)	
အမုမုယောဇနမတ္ထော (ဣ)	၃၆၆
အတိသာယံ၊ သာယဂ္ဂဟဏေနေဝ = အတိဒိဝါသာယံ	
ဂဟဏေနေဝ (ဣ)	၄၄၉
အတိရိတတ္တာ = အတရိတတ္တာ (သီ)	၂၆၁
အတ္တနာ = အတ္တနော (သီ၊ ဣ)	၄၈၁
အတ္တနာ = အတ္တနော (သီ၊ က)	၂၈၊ ၈၉
အတ္တနော အာယသ္မတာ စ အနုရုဗ္ဗေန အာယသ္မတာ စ နန္ဒိယေန	
သဟ သမဂ္ဂဝါသော ဒဿိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ = အတ္တနော	
အာယသ္မတာ စ နန္ဒိယေန သမဂ္ဂဝါသောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ (သီ)	၃၅၀
အတ္တနော ဖလံ ပဋိစ္စ ပစ္စယဘာဝေါ = အတ္တနော	
ဖလဿ ပစ္စယဘာဝေါ (သီ)	၂၇၁
အတ္တပစ္စက္ခကရဏေန = ...ကရဏေ (သီ၊ ဣ)	၄၂၇
အတ္တပစ္စက္ခတော = အတ္တံ ပစ္စက္ခတော (သီ)	၆၅
အတ္တပဋိဗန္ဓဋ္ဌေန = အတ္တပဋိဗန္ဓဋ္ဌေန (က)	၂၈၂
အတ္တဘာဝဂေဟဿ = အတ္တဘာဝသင်္ခါတဿ ဂေဟဿ (သီ)	၃၉၃
အတ္တသန္တိဿယံ = အတ္တပနိဿယံ (သီ)	၁၃၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အတ္တာနံ ဒမနမေဝ = အတ္တဒမနမေဝ (သီ)	၂၁၄
အတ္တာနံ ဝါ = အတ္တာနမေဝ (ဣ)	၄၃၆
အတ္ထမေန္တမိ = အန္တပတ္တမိ (သီ)	၅၂
အတ္ထိ = အတ္ထော (က)	၂၆၄
အတ္ထိ ကမ္မဝိပါကောတိ = အတ္ထိ ကမ္မေ ဝိပါကောတိ (သီ)	၄၁၇
အတ္ထုပနာယိကာ = အတ္ထုပနာယိကာ (သီ)	၅၂၀
အတ္ထေန = အတ္ထေဟိ (သီ)	၄၂
အထ = နတ္ထိ (က)	၂၇
အထ နံ ပုညဝိမံသနတ္ထံ = အထဿာ တံ ပုညံ ဝိမံသနတ္ထံ (သီ)	၁၇၁
အဘိနမာနသော = အလိနမာနသော (သီ)	၃၀၂
အဗ္ဗ = ဒက္ခိ (သီ)	၂၄၅
အဗ္ဗဂတာ = အဗ္ဗံ ဂတာ (သီ)	၁၆၄
အဓိကုဋ္ဌနကာ = အဓိကုဋ္ဌနနာမကာ (ဣ) အဓိကုဋ္ဌနာမကာ (က)	၄၂၉
အဓိကုဿလဓမ္မဝသေန = အကုဿလဓမ္မဝသေန (သီ)	၃၄၀
အဓိကော ဟုတ္တာ၊ နိဗ္ဗာယာမိ = အဓိကော ဟောတိ၊ နိဗ္ဗာယတိ (သီ)	၅၃၂
အဓိမုစ္စဿု = အဓိမုဇ္ဈဿု (သီ)	၁၆၃
အနညဿာဓာရဏ = အနညဿာဓာရဏေန (သီ)	၁၀၉
အနဏတ္တာ ဧဝ = အနိမိတ္တာ ဧဝ (သီ)	၃၂၆
အနနုစ္ဆရိကမေတံ = အနုစ္ဆရိကမေတံ (က)	၃၀၂
အနနုဗုဒ္ဓေါ = အနုဗုဒ္ဓေါ (သီ၊ က)	၉
အနနုရူပါစာရတ္တာ = ဒုရူပစာရတ္တာ (သီ)	၃၁၀
အနဘိဂတဘာဝေန = အသမ္ဘာဝိတဘာဝေန (သီ)	
အနဘိရတိဘာဝေန (ဣ)	၃၅၉
အနဝဇ္ဇဘာဝနာယ = အာဝဇ္ဇနဘာဝနာယ (သီ)	၈
အနာသတ္တမာနသော = အနာဝတ္တမာနသော (သီ၊ ဣ)	၃၀၉
အနိယမိတ = အနိယာမိတ (သီ)	၅၄
အနိဝတ္တန္တော = အနုဝတ္တန္တော (သီ၊ က)	၂၀၄
အနုတ္တရဒက္ခိဏေယျဘာဝတော = အနုတ္တရဒက္ခိဏေယျဘာဝဘူတံ (သီ)	၁၆၂
အနုပဂစ္ဆန္တေ = အနာဂစ္ဆန္တေ (သီ)	၁၂၀
အနုပဒဓမ္မဝိပဿနာဝသေန = အနုပဒဓမ္မံ ဝိပဿနာဝသေန (သီ)	၁၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အနုပုဗ္ဗိကထံ = အာနုပုဗ္ဗိကထံ (သိ)	၂
အနုမည = အနုမညံ (ပါဠိယံ)	၂၀၂
အနေကတာလေ = အနေကတာလာ (သိ)	၂၀၃
အနေကရူပရာဇိ = ရာဇိနီ (သိ)	၂၅၄
အနေကဝိဘာဂေါ = အဋ္ဌဝိဘာဂေါ (သိ)	၂၁၉
အနေကေ = အနေကာ (က)	၂၇၁
အနောကာသံ = ဩကာသဟံ (သိ)	၉၃
အနောနတံ = အနမန္တံ (သိ)	၁၀၉
အနောမော နာမ = အရနေမီ နာမ (သိ)	၄၄၂
အနုယုဉ္ဇိသံ = အနုယုဉ္ဇိဟံ (သိ)	၄၃၀
အနုလိမ္ပိ = အနုပိသိ (သိ)	၂၀၅
အနုဝတ္ထာပနတော = အနုဝတ္ထနတော (က)	၆၀
အနုသုယျရေ = အနုပိထိယရေ (သိ)	၁၉၀
အနုသ္မာရလောပေါ = အနုဿာရလောပေါ (သိ)	၂၁၁
အနုဿရန္တဿ = အနုဿရန္တော (သိ)	၃၇၀
အန္တရမဂ္ဂ = အန္တရာမဂ္ဂ (သိ၊ ဣ၊ က)	၃၁၇
အန္တဂတာ = အန္တကတာ (သိ) အန္တာဂတာ (ဣ၊ က)	၃၇၀
အန္တိဘူတသ္မိ = အန္တဘူတသ္မိ (သဗ္ဗတ္ထ)	၄၁၀
အပဂတသမိဗ္ဗိတော = အပဝတ္တိသံသိဗ္ဗိတော (သိ)	၂၁၇
အပစ္စာသီသန္တော = အပစ္စာသီသန္တော (သိ၊ ဣ)	၄၇၆
အပရသ္မိ = ပရသ္မိ (ဗဟူသု)	၆၇
အပရာဇိတေ = အပရာဇိတော (ဣ၊ က)	၃၂၁
အပရိဂ္ဂါဟကဿ = ဝတ္ထုအပရိဂ္ဂါဟကဿ (က)	၁၂၆
အပရိမာဏာနံ = အပ္ပမာဏာနံ (သိ)	၉
အပလောကီယဓမ္မော = အပ္ပလောကီနဓမ္မော (ဣ)	၃၀၉
အပါကုဋကုဋိ ကုဋိကာတိ ဝုတ္တာ = ကုဋိ ဧဝ ဟိ ကုဋိကာတိ ဝုတ္တာ (သိ၊ က)	၃၀
အပါယဘဝါဒီနံ = အပါယဘယာဒီနံ (သိ)	၃၉
အပုစ္ဆိတ္ထ = အပုစ္ဆိတံ (က)	၃၄၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အပုနုတ္တိကာ = အပုနုတ္တဝိကာ (သီ၊က)	၁၄၀
အပေက္ခာယ = အနပေက္ခာယ (ဣ၊က)	၃၀၉
အပ္ပဋ္ဌိပဇ္ဇနတော၊ သက္ကာရာသာပဟာနေန ပဟိနော ဟောတိတိ = ပဋ္ဌိပဇ္ဇနတော သက္ကာရာသာ ပဟာနေန ပဟိဏာ ဟောတိတိ (သီ)	၃၁၃
အပ္ပဒါနေန = အပ္ပဟောန္တော (သီ၊ဣ)	၃၁၅
အပ္ပမာဏဘူတာ = အပ္ပမာဏာ (သီ)	၃၅၉
အပ္ပေါဓေန္တော = အပ္ပေါဋ္ဌေန္တော (သီ)	၁၄၀၊ ၂၆၅
အဗလဘာဝတော = ဓလဘာဝတော (သီ)	၆၁
အဗ္ဗိဇိ° = အပူဇိ° (သီ)	၄၀၀
အဗ္ဗဟိတွာန = အဗ္ဗဟိတွာန (က)	၃၆၂
အဗ္ဗောကာသေ = အဗ္ဗောကာသေ (သီ)	၂၂၄
အဗျာဘိဓာရိဟေတု = အဗျာဘိဓာရဟေတု (သီ)	၁၇
အဘယဋ္ဌာနံ နာမ။ ကေန ပန ဝဇန္တိတိ = အဘယဋ္ဌာနံ၊ တေန ပဝဇန္တိတိ (သီ)	၉၅
အဘာသိသုန္တိ = အဘာသိ°သုတိ (သီ)	၁၈
အဘိညာတေ အဘိညာတေ = အဘိညာတေ (သီ)	၃၇
အဘိဏှသော ဝိဟရမာနာ = အဘိဏှတော (က)	၁၆
အဘိဓာဝတိ န တိဋ္ဌတိ = အဘိဓာဝတိ တိဋ္ဌတိ (သီ)	
အဘိဓာဝတိ (က)	၂၉၉
အဘိနန္ဒတိ = နန္ဒိ (သီ)	၂၅၆
အဘိနိဟာရာနုရူပံ သင်္ခါရေ = အဘိနိဟာရာနုရူပသင်္ခါရေ (ဗဟုသု)	၁၀
အဘိပတ္တေန္တာ နာမ = အဘိပတ္တေန္တာနံ အဘိပတ္တေန္တာ နာမ (သီ၊က)	၁၈၀
အဘိဘဝေ = အဘိဘာဝေါ (သီ၊က)	၁၅
အဘိဘူတာ = အဘိဘူတံ (သီ)	၂၉၈
အဘိဘောမိ = အဘိက္ကမိ (က)	၆၄
အဘိရတော တတ္ထ အဝိဂတစ္ဆန္တော = အဘိရတော အဝိဂတစ္ဆန္တော (သီ)	၂၂၈

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အဘိရမန္တိတိ = မောဒန္တိ အဘိရမန္တိတိ (သီ၊ ဣ)	၄၅၇
အဘိရူဟိတွာ = အဘိရူဟိတွာန (သီ)	၇၂
အဘိလာသာပိတော = အဘိသာမကတော (က)	၂၉၉
“အဘိသဋ္ဌော ဝါ”တိပိ = အဘိသေဋ္ဌောဝါတိပိ (က)	၂၉၉
အဘိသမေစ္စ = အဘိသမေစ္စ အဘိသမယေ စ (က)	၆၇
အဘူတဂုဏရောပနေန = ဘူတဂုဏာရောပနေန။	
ဘူတဂုဏရောပနေန (က)	၃၅၉
အမရံ = အမတံ (က)	၄၃၄
အမရိကံ နာမ = အပဒိကံ နာမ (သီ) အမရိကံ (က)	၃၂၇
အဗ္ဗပလ္လဝါကာရံ ပဝါဠဝဏ္ဏံ = အဗ္ဗပလ္လဝါကာရပဝါလဝဏ္ဏံ (သီ)	၄၀၉
အဗ္ဗရံသသနာမာ တေ = အဗ္ဗသာ နာမ နာမေန (သီ)	၂၂၉
အမှံ = ဝတ (သီ)	၂၉၆
အမှိ။ ဣတော = အမှိ၊ ကိဉ္စ ဣတော (သီ) အမှိတိ စ (က)	၄၃၆
“အယံ ခေါ = နော (သီ)	၂၃၅
အယံ မေ ပုတ္တော၊ မာတာတိအာဒိနာ = အယံ မေ ပုတ္တောတိ	
မာတာပိတုအာဒိနာ (သီ)	၃၄၂
အယဉ္ဇ = အယဉ္ဇိ (သီ)	၇၃
အယမေဝါနုရူပါ = အယမေဝ ဝေရူပါ (သီ) အယမေဝရူပါ (က)	၃၄၂
အယုတ္တံ မယာ ကတံ = ကတံ မောဃာ (က)	၂၄၄
အယျဿ ကထံ = အယျကံာနံ (သီ)	၈၀
အယျိကာယ = အယျကာယ (က)	၄၉
အရက္ခဏေန အပနတံ ဝိဇ္ဈန္တော = ရက္ခဏေန အပနတိ°	
ဝိဇ္ဈန္တော (သီ)	၁၀၉
အရက္ခဏေန ဩနတံ = ရက္ခဏေန ဩနတိ° (သီ)	၁၀၉
အရညဋ္ဌာနေ = အညတရဋ္ဌာနေ (သီ)	၁၁၃
အရညဝါသလဗ္ဗေန = အရညဝါသေန လဗ္ဗေန (သီ)	၁၆၉
အရညာနိယံ = အရညကာနိ (က)	၄၅၉
အရညေ = အရညေဝ (သီ)	၇၅
အရညေ = ဝိပိနေ (သီ)	၂၉၁

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[အ]

အရဟတ္တပ္ပတ္တိတော = ယထာဓမ္မော ယထာဝိဟာရိနော

စ အရဟတ္တပ္ပတ္တိတော (သီ)

၁၆

အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ = အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ (က)

၂၂၅

အရဟတ္တာဓိဂမေန ပညာသတိဝေပုလ္လပ္ပတ္တိယာ =

အရဟတ္တာဓိဂမနပညာယ သတိဝေပုလ္လပ္ပတ္တိယာ (သီ)

၁၆၉

အရဟဒ္ဓဇော = အရဟတ္တဓဇော (က)

၉၇

အရိယနိသေဝိတံ = အရိယေဟိ သေဝိတံ (သီ)

၂၄၁

အရုဏပါဏီတိ = အရုဏဗလောတိ (သီ)

၁၄၉

အဝဏ္ဏဘဏနံ အဿ = ဘဏနဉ္စာတိ အယံ (သီ၊ ဣ)

၃၅၉

အဝတ္ထာဝိသေသာ = အတ္ထာဝိသေသာ (သီ)

၂၇၁

အဝတ္ထာသု စ = အဝတ္ထာသုပိ (သီ)

၁၁၉

အဝတွာ = အဝတွာဝ (သီ)

၁၂၂

အဝန္တိရဋ္ဌေ = အဝန္တိကရဋ္ဌေ (သီ)

၃၀၂

အဝသာနေဝ = အဝသာနေ စ (သီ၊ ဣ)

၃၇၀

အဝဟနန္တိ = အာဝဟနန္တိ (က)

၃၈၂

အဝါရိတမေတန္တိ = ပဝါရိတမေတန္တိ (သီ)

၁၇၀

အဝိဒ္ဓသုနော = တေ အဝိဒ္ဓသုနော (သီ)

၂၆၂

အဝိဟေဋ္ဌိတဘာဝံ = အဝိသောဓိတဘာဝံ (က)

၅၇

အဝိရဇ္ဈန္တော = အဝိရဇ္ဈန္တောဝ (သီ၊ ဣ)

၃၇၃

အဝိစဂ္ဂိ = အဝိစိမဂ္ဂိ (သီ)

၂၀၅

() = (အဿတ္ထောတိ) (က)

၄၃၂၊

အသံဝရဒ္ဓါရေဟိ = အသံဝရေဟိ (သီ)

၂၂၀

အသင်္ချေယျာနိ = အသံခေယျာနိ (သီ)

၁၁

အသင်္ဂမာနသာ = အလဂ္ဂမာနသာ (သီ)

၁၂

“အသမာဟိတော”တိ = အတ္ထာ ဟိ အသမာဟိတောတိ (က)

၃၆၀

အသမ္ပဇာနေန နိဒ္ဓါယမာနေန = မုဋ္ဌဿတိ အသမ္ပဇာနော

ဟုတွာ နိဒ္ဓါယနေန (ဣ၊ က)

၄၀၈

အသုဘံ ကာယံ = အသုဘေ ကာယေ (သီ)

၃၅၄

အဿမေ = အဿမပဒေ (သီ၊ ဣ)

၃၅၅

အဿမော အာသိ မာပိတော = အဿမောသိ သုမာပိတော (သီ)

၂၂၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အသ္မိမေဝ ပါဌေ = အယမေဝ ဝါ ပါဌော (သီ၊ ဣ)	၄၆၀
အသ္မိတော = အာသ္မိတော (က)	၃၄၂
အဿူတိ = သူတိ (သဗ္ဗတ္ထ)	၂၃၂
အဟံ တံ န ဩဝဒေယျံ = အဟံ တံ ဩဝဒေယျံ (သီ)	၄၁၁
အဟုံ = အဟု (သီ)	၄၁၅
အဟုတ္ထ = အဟုဝတ္ထ (သီ)	၃၅၀
() = (အာယတိံ ပုနတ္တဝေါ) (က)	၃၇၀

[အာ]

အာကာသေ = အာကာသေန (သီ၊ က)	၈၀
အာဂစ္ဆန္တေ = အာဂစ္ဆန္တေ အာဂစ္ဆန္တေ (သီ)	၇၉
အာဂတံ = အာဂတာနံ (သီ)	၅
အာဂတာနံ = ဂတာနံ (သီ)	၄၃
အာဇီဝကာပကတော = အာဇီဝါပကတော (?)	၁၂၃
အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသမ္ဘဝေန = သဘာဝေန (သီ၊ ဣ)	၄၄၆
အာဏာ အနုဋ္ဌိတာတိ = အာဏံ အနုဋ္ဌိတော (သီ)	၇၆
အာဒိသေတိ = အာဒိသေတိ (က)	၃၈၀
အာဒိအန္တဝန္တတော = အနိစ္စတ္တာ တတော (သီ)	၂၈၀
အာဒိကလျာဏံ = အာဒိကလျာဏတာ စ (သီ)	၁၄
အာဒိသု တထာဂတေ။ တတ္ထ ယထာ = အာဒိသု ယတ္ထ တထာဂတေဝ ဝုတ္တံ၊ ယထာ (သီ)	၅
အာနန္ဒီ = အာနန္ဒ (က)	၃၉၇
အာနန္ဒော = အာဝုသော (သီ)	၈၀
အာနိသံသံ = အာနိသံသေ (က)	၂၇၂
အာနိသံသာ = အာနိသံသတာ (သီ)	၁၉၄
အာပန္နသတ္တာ = အာပန္နဂဟ္တာ (သီ)	၄၁၅
အာဘတံ စိဝရံ အာဟာရံ = အာဂတံ စိဝရမာဟာရဉ္စ (သီ၊ ဣ)	၄၄၆
အာမန္တေဟိ”တိ = အာနေဟိတိ (ဣ)	၄၅၁
အာမောဒမဒဒိ” = အမောဒမဒဒိ” (ပါဠိယံ)	၃၀၂

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[အ]

အာရညကနံ = အာရညကနံ ဘိက္ခုနံ (သီ)	၁၃၅
အာရဘိ = အာရဘိတွာ (သီ၊ က)	၉၀
အာရာဓေတွာ = အာရာဓေတွာ (ဣ)	၄၁၂
အာလောကော ဝိပုလော အဟု = လောကော စ ဝိပုလော အဟု (သီ)	၁၀၀
အာဝတ္ထယတိ = အာဝတ္ထိယတိ (က)	၀၄
အာဝါသဂဗ္ဗေ မေဃဝါတဿေဟိ = အာဝါသဂဗ္ဗေဟိ မေဃဝါတသမ္ပဿေဟိ (သီ၊ ဣ)	၄၂၆
အာဝိ = အာဝိ (ဗဟူသု)	၁၅
အာသနာနိ = အာသနာဒီနိ (သီ)	၁၅၃
အာသန္နပစ္စက္ခဝစနံ = အာသန္န ပစ္စက္ခဝစနံ (သီ)	၁၆၄
အာသယော = အာသယံ (သီ)	၄၇၅
အာသိသု တေ တယော = အာသိသု တေရသ (သီ)	၂၂၆
အာဟဉ္စိ = အာဟဉ္စိ (က) အာဟဉ္စိ (က)	၄၁၀
အာဟတွာ = အာဟန္တာ (က)	၁၆၀
အာဟရ = အာဟ အာဟရ (သီ)	၀၀
အာဟု = တံ အဟု (သီ၊ ဣ)	၃၆၇
အာဟုတိ = အာဟုတိနံ (က)	၄၃၅

[ဣ]

() = (ဣမသ္မိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ) အံ-ဋ ၁-၂ ၁၄-ပိဋေ	၄၉
() = (ဣမေ သတ္တ နိပါတာ) (က)	၃
ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတဋ္ဌာနေ = ဣစ္ဆိတဋ္ဌာနေန (သီ)	၀၉
ဣတရံ ပဋိပက္ခဝသေန တမေဝတ္ထိ = ဣတရပဋိပက္ခဝသေန စေဝ ဝတ္ထိ (သီ)	၂၄၅
ဣတရိတရေနေဝ = ဣတရိတရေနေဝ (?)	၂၇၉
ဣတရေဟိ စ = တထာ ဣတရေဟိ စ (သီ)	၄၇
ဣတိကတ္တဗ္ဗတာသု = ကတ္တဗ္ဗာကတ္တဗ္ဗေသု (သီ)	၂၄၄
ဣတိဟာသံ သလက္ခဏံ = ဣတိဟာသဉ္စ လက္ခဏံ (သီ)	၂၀၉
ဣတော = ဣတောပိ (ဣ)	၃၉၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဣ-ဤ]

ဣတော = ဣတောဝ (က)	၃၁၅
ဣဒံ သီသေန ဣဒံ ပက္ခေဟိတိ = ဣဒံ ဌာနံ သီသေန ဣဒံ ဥဒရေန ပဟရိတွာ ဣဒံ ပက္ခေဟိတိ (သိ)	၂၄၃
ဣဒါနိ = ဣဓာပိ (က)	၉၉
ဣဒါနိ တံ = ဣဒါနိ (က)	၄၅၄
ဣဒါနိ'ဟံ တံ = ဣဒါနိ တံ အဟံ (သိ)	၂၀၉
ဣဓ ပနဿ = ဣဓ ပန (သိ)	၂၉၉
ဣန္ဒသာလရက္ခေဟိ = ဣန္ဒသာလ (သိ)	၂၀၉
ဣန္ဒိဝရံ ဇလိတံ = ဣန္ဒဝဇိရဇလိတံ (သိ)	၄၄၇
ဣဒ္ဓိယာ = ဣဒ္ဓိယာ ဂန္ဓာ (သိ)	၄၉
ဣတ္တကုလေ = ဣဒ္ဓေ ကုလဂေဟေ (သိ)	၂၇၅
ဣတ္တကုလေ = ဣဒ္ဓေ ကုလေ (သိ)	၉၇၊ ၁၅၃
ဣမာ ဂါထာ = ဣမံ ဂါထံ (သိ)	၁၆၂
ဣမိနာ ဒကဒါနေန = ဣမိနောဒကဒါနေန (သိ)	၁၆၂
ဤရဏတော = ကရဏတော (သိ၊ ဣ)	၃၇၂
ဤရယိတဗ္ဗတော = ဤရေတဗ္ဗတော (က)	၄၃၉
ဤသကမ္ပိ ဩနတံ အပနတံ စ = ဤသကမ္ပိ ဩနတိ° အပနတိ° စ (သိ)	၁၀၉

[ဥ]

ဥက္ကဋ္ဌေ = ဥက္ကဋ္ဌ (သိ၊ ဣ)	၄၃၄
ဥက္ကဏ္ဍိတ္တော = ဥက္ကန္တိတ္တော (က)	၄၁၁
ဥက္ကဏ္ဍာ = ဥက္ကဏ္ဍိ (က)	၂၆၀
ဥဂ္ဂစ္ဆန္တော = ဥပဂစ္ဆန္တော (က)	၃၉၁
ဥစ္စံ = ဥပစ္စကံ (က)	၂၀၀
ဥစ္စာသနေ = အစ္စာသန္ဓေ (သိ)	၄၃
ဥဇုံ ဝါ ဝကံ° ဝါ ကရေန္တိ = ဥဇုကံ ဝါ ကရေန္တိ (သိ)	၉၀
ဥဇ္ဈေ ပတ္တာဂတေ = ဥဇ္ဈာပတ္တာဂတေ (ပါဠိယံ)	၃၅၀
ဥဋ္ဌဟိ° = ဥပဋ္ဌဟိ° (က)	၃၉၁
ဥတုသမ္ပတ္တိယာ = ဥတုသမ္ပတ္တိယံ (သိ)	၂၇၇
ဥတေနဿ = ဥဒေနဿံ (သိ၊ ဣ)	၃၁၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၉]

ဥတ္တရာပထတော = နတ္ထိ (ဗဟူသု)	၄၃၅
ဥတ္တရိ ခုတ္တရံ = အတရိ ဥတ္တရိ (သီ)	၁၁၃
ဥတ္တရိ အနာဂါမိမဂ္ဂါမိဂမတော ဥပရိ ဘာဝေယျ =	
ဥတ္တရိ အနာဂါမိမဂ္ဂါမိဂမတော စ ဥပရိ ဘာဝေယျ (သီ)	၈၂
ဥတ္တာသေသိ = ဥတ္တာပေသိ (က)	၃၀၅
ဥဒင်္ဂဏော = ဥရဂေါ (သီ)	၉၈
ဥဒင်္ဂဏော = ဥရဂဏော (သီ)	၃၄၆
ဥဒရပေါသနတပ္ပရော = ဥဒရပေါသနကပ္ပရော (က)	၂၆၁
ဥဒါနနာဒဝိမိနာ = ဥဒါနာဒိဝိမိနာ စေဝ (သီ)	
ဥဒါနာဒိဝိမိနာ (က)	၁
ဥဒါနေန္တော = ဥဒါနံ ဥဒါနေန္တော (သီ)	၂၆၈
ဥဒ္ဓရန္တော ဝိရိယသမတံ = ဝိရိယသမတံ (က)	၁၀၉
ဥပဂစ္ဆိ ဥပပဇ္ဇိ = အဂစ္ဆိ ဥပပဇ္ဇိ (သီ) အဂစ္ဆံ ဥပပဇ္ဇိ (ဇု)	၄၈၂
ဥပဂစ္ဆိ = ဥပဂဋ္ဌိ (သီ)	၇၂
ဥပဂတံ = အာဂတံ (ဇု)	၄၅၆
ဥပဂတဝဿမတ္တော = ဥပဂတဝဿော (သီ)	၁၀၀
ဥပဂတော = ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပဂတော (က)	၁၄၈
ဥပဇ္ဈာ = ဥပဇ္ဈော (သီ)	၃၇
ဥပဋ္ဌဟ = ဥပဋ္ဌဟထ (က)	၇၄
ဥပဋ္ဌဟေ = ဥပဋ္ဌပေ (သီ)	၃၂၇
ဥပနေတုံ = အပနေတုံ (က)	၃၉၈
ဥပနေသိ = ဥပနေမိ (က)	၂၀၀
ဥပပဇ္ဇ ဌိတံ = ဥပပဇ္ဇိ ဌိတံ (သီ)	၄၈၂
“ဥပပရိက္ခိဿာမိ တာဝါ”တိ = ဥပပရိက္ခံ ပိ တာဝါတိ (ဇု)	
ဥပပရိက္ခာမိ တာဝါတိ (က)	၃၉၀
ဥပရိ ခိပိတွာ = ဥပပရိက္ခိတွာ (သီ)	၁၈၆
ဥပဝိဇညာ = ဥပဝိတဇညာ (သီ) ဥပဝိဇညကာလေ	
(အံ ဋ-၁-၂၁၄ ပိဋ္ဌေ)	၄၉
ဥပသင်္ကမိတွာ = ဥပဂန္တော (ဇု)	၄၂၂
ဥပသင်္ကမိတွာ = ခိသွာ ဥပသင်္ကမိတွာ (သီ)	၁၁၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၉]

ဥပသန္တောတိ = ဥပသန္တောတိအာဒိကာ (သိ)	၃၄
ဥပါယေန ဣယေန = ဥပယဗ္ဗယေန ဣဏေန (သိ၊ ဣ)	၃၅၄
ဥပါသက = ဥပါသကာ (သိ၊ ဣ)	၄၆၂
ဥပေစ္စ = ဥပေတွာ (သိ)	၃၅
ဥပ္ပဇ္ဇနကဿ = ဥပ္ပဇ္ဇနကဿ (က)	၇
ဥပ္ပဇ္ဇန္တေ = ဥပ္ပဇ္ဇန္တေ (သိ)	၄၄
ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ = ဥပပဇ္ဇိတွာ (ဣ)	၃၇၆
ဥပ္ပဇ္ဇိ မာတုကုစ္ဆိမိ = ဥပဂဉ္ဇိ မာတုကုစ္ဆိ (သိ)	၃၅၀
ဥပ္ပတ္တိတိ = ဥပပတ္တိတိ (က)	၉၁
ဥပ္ပန္နလာဘဿ = ဥပ္ပဇ္ဇနလာဘဿ (က)	၃၁၉
ဥပ္ပန္နော = နိဗ္ဗတ္တော (သိ)	၁၂၉
ဥပ္ပဗ္ဗဇနံ = ဥပ္ပဗ္ဗဇနံ (သိ)	၁၄၃
ဥပ္ပါဒေ = ဥပ္ပါတေ (သိ၊ က)	၅၃
ဥပ္ပါဒေန္တိ = ဥပ္ပါဒေတိ (က)	၂၇၇
ဥပ္ပဇ္ဇိသု = ဩတ္တပိသု (က)	၄၅၄
ဥဗ္ဘမာဟု = ဥဗ္ဘမာဟု (သိ)	၃၆၆
ဥဘယတော = တဒုဘယတော စ (သိ၊ ဣ)	၄၅၃
ဥဘယထာပိ ပဓာနင်္ဂကိတ္တနမေတံ = ဥဘယထာပိ ယထာ နင်္ဂလကိတ္တနမေတံ တံ (သိ)	၈၄
ဥမင်္ဂစောရော = ဥမ္မဂ္ဂစောရော (သိ၊ ဣ) ဥမ္မင်္ဂစောရော (က)	၃၀၄
ဥမာပုပ္ဖံ = ပုပ္ဖံ (သိ)	၂၄၇
ဥမ္မုဇ္ဇန္တဿ = ဥမ္မုဇ္ဇန္တဿ (က)	၁၄၂
ဥမ္မုဇ္ဇန္တော = ဥပပဇ္ဇန္တော (သိ)	၁၄၅
ဥရေ ဝါယာမဇနိတာဘိဇာတိတာယ = ဥရေ ဝါယမဇနိတိ တာယာဘိဇာတိတာယ (သိ)	၁၄၆
ဥသုဒဏ္ဍံ = ဥသုဒဏ္ဍကံ (သိ)	၁၀၉
ဥသုယန္တာ ဗဟု သမ္ဘဝန္တိ = ဥသုယကာ ဗဟု ဘဝန္တိ (သိ)	၃၄၉
ဥဿပေသဟံ = ဥပပေသဟံ (သိ) ဥဿာပေမဟံ (က)	၁၈၅
ဥဿာဟသတ္တိနံ = ဥဿာဟနဿ သမ္ပတ္တိနံ (သိ)	၂၆၁
ဥဋ္ဌာရံ တမေဝ ပုညံ = ဥဋ္ဌာရတမေ ပုညေ (သိ)	၁၆၃

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[ဦ-၈]

ဦနတိသေ = ဦနဝိသေ (သိ)	၂၆၆
ကေကမိ = ကေကမိ (က)	၃
ကေဂေါ = ကေကော (သိ)	၂၃
ကေဂါဟိ = ကေဂေါ ဟိ (သိ)	၂၇၁
ကေဌာနေ အဟောသိတိ = ကေဌာနေ ဝသိတိ (သိ)	၇၈
ကေတိသေ ဣတော ကပ္ပေ = သတ္တတိသမ္ပိ ကပ္ပမ္ပိ (သိ)	၄၂၉
ကေတိသေ ကပ္ပေ = သတ္တတိသကပ္ပေ (သိ၊ ဣ)	
သတ္တသတ္တတိမေ ကပ္ပေ (က)	၄၂၈
ကေနဝုတိတော ကပ္ပေ = ကေနဝုတေ ဣတော ကပ္ပေ (သိ)	၃၀၂
ကေန္တံ ဥပစိတံ ဝိပါကံ = ကေမန္တံ ဥပစိတံ ဝိပါကံ (သိ)	၃၃၆
ကေန္တနိယျာနိက = နိယာနိက (က)	၁၉
ကေပုတ္တကေ = ကေပုတ္တေ (သိ)	၁၁၉
ကေမဂ္ဂံ = ကေမဂ္ဂေန (သိ)	၇၇
ကေမန္တံ = ကေမန္တေ (သိ)	၂၀
ကောကိယော = ကောကိကော (က)	၂၃
ကေနုဝိသတိ = ကေနုဝိသတိပိ (သိ)	၁၈
ကော = ဧသော (က)	၈၀
ဇောနံ = ဇောကာရာနံ (က)	၁၃၀
တေမတ္ထံ = ဧဝမတ္ထံ (သိ)	၁၉
တေ = ဧတ္ထ စ (သိ၊ ဣ)	၄၂၆
တေသုတိ အစ္ဆောဒကာတိ ဝတ္ထဗ္ဗေ = တေသုတိ အစ္ဆောဒိကာ၊ အစ္ဆောဒကာတိ ဝတ္ထဗ္ဗေ (သိ)	၂၈၄
တ္ထေ စ = ဧဝံ ပန (သိ)	၁၆၇
တ္ထေ မေ = ဧတ္ထကေ မေ (သိ)	၄၆၉
ဧတိ = ဧတိ ပါပုဏာတိ (သိ၊ ဣ)	၄၅၂
ဧဝံဘူတဿ စ တဿ ဝမုန္တိ = ဧဝံဘူတဿ ဝမုန္တိ (က)	၂၅၆
ဧဝံနာမိကံ နဒိ = ဧဝံနာမကာ နဒိ (သိ)	၁၃၀
ဧဝံ ပဋိညံ ကတွာ = ကာလေ ပဋိညံ ကတွာ (ဣ)	၄၃၇
ဧဝံ ပန ပုတ္တေန ဝုတ္တေ = ဧဝံ ပန ဝုတ္တေ (သိ)	၁၀၆
ဧဝံ ဘေဒေါ = ဧဝံ ပဘေဒေါ (သိ)	၃၀၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဇ]

ဧဝံ ဝဒန္တော ဧဝ = ဣမံ ဝဒန္တော (သီ)	၃၄၅
ဧဝံ ဝိဓ = ဧဝံ ဝိဝိဓ (သီ၊ ဣ)	၄၁၆
ဧဝံဝိဓဘာဝံ = ဧဝံ ဝိရုဒ္ဓဘာဝံ (က)	၇၇
ဧဝံ ဝိဘာဂေါ = ဧဝံ ဘဂေါ (သီ)	၃၀၉
ဧဝံ ဝုတ္တံ = ဧဝံ ဝုတ္တာ (က)	၃၄၅
ဧဝံသမ္ပဒမိဒန္တိ = ဧဝံ ဝိဟယန္တိတိ (က)	၁၇၉
ဧဝ = ဧဝံ (က)	၃၂၊ ၁၉၆
ဧဝမေတေသံ ပဒါနံ အတ္ထော = ဧဝံပေတ္ထ သမ္ပဒါနဝသေန အတ္ထော (သီ)	၁၉၄
ဧဝမေဝံ = ဧဝမေဝ စ (သီ)	၄၄၆
ဧဝမေဝ = ဧဝမေဝံ (သီ)	၄၃

[ဩ]

ဩဂယု = ဥဂဏ (သီ)	၂၉၅
ဩသတိဏ္ဏ = ပဋိဂဏ (သီ)	၂၀၅
ဩဇ္ဈာပနဝသေန = ဥဇ္ဈာပနဝသေန (သီ၊ ဣ)	၄၂၅
ဩပတတိ = ဩပတိတံ (သီ)	၄၆၀
ဩမတ္တံ = ဦနတံ (သီ)	၁၀၂
ဩလောကေတွာ = ဩလောကေန္တော (သီ)	၁၁၀
ဩလောကေန္တော = ဩလောကေတွာ (သီ၊ က)	၈၇
ဩဝဒန္တော = ဩဝဒေန္တော (ဣ)	၃၄၄
ဩဝဒိတာ = စောဒိတာ ဩဝဒိတာ (ဣ)	၄၅၇
ဩဝါဒကရဏာ = ...ကရဏာ (က)	၉၈
ဩဝါဒဒါနေ ပန ဝသေယျ န ပက္ကမေယျာတိ = ဩဝါဒဒါနေ စ န ဝသေယျ ပက္ကမေယျာတိ (သီ)	၂၆၀
ဩဝါဒဓမ္မေ နဝလောကုတ္တရဓမ္မေ စ = ဩဝါဒဓမ္မေန လောကုတ္တရဓမ္မေ (သီ၊ ဣ)	၄၅၆
ဩဝါဒါနုသာသနိကရဏေန = ဩဝါဒါနုသာသနိ ပဋိကရဏာ (သီ)	၃၀၇
ဩဟာရေတွာ = ဩဟာရိတွာ (က)	၂၅၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[က]

ကံ ဝါပိ = တဉ္စာပိ (သိ)	၁၄၄
ကံသပါတိယာ ပါယာသံ = ကံသပါတိယာ ဟဗျသေသံ ပါယာသံ (သိ)	၂၀၀
ကစ္စိ = ကိဉ္စိ (သိ)	၁၀၈
ကဏိကာရိတိ = ကဏိကာရေတိ (သိ)	၃၀၆
ကဏ္ဍမ္မူလေ = ဂဏ္ဍမ္မူလေ (သိ၊ ဣ)	၃၆၁
“ကဏ္ဍဒိန္နော”တိ = ကဏ္ဍဒိန္နောတိ (သိ)	၃၈၆
ကဏ္ဍမိတ္တောတိ = ဂဏ္ဍမိတ္တောတိ (သိ)	၃၇၂
ကဏ္ဍာဘိဇာတိတာယ = ကဏ္ဍာဘိဇာတိသမတာယ (သိ၊ က)	၁၀၂
ကတတ္တာ အာစိတတ္တာ စ၊ ဂင်္ဂါ ဘာဂီရထိ အယံ = ဘာဝိတတ္တာ စ၊ တံ မေ ဘာဂီရထိ ဝိယ (သိ)	၃၁၈
ကတ္တရယဉ္စိ = ကတ္တရယဉ္စိယော (သိ)	၁၂၇
ကတွာ = ဒတွာ (သိ)	၁၇၀
ကတွာ = ဝတွာ (သိ)	၂၁၀
ကထံ အသဒ္ဓဟိတွာ = န တဿ ကထံ သဒ္ဓဟိ (သိ)	၇၇
ကထေန္တော = ကထေန္တော ကထေန္တောဝ (သိ)	၇၈
ကထေတွာ = ဒေသေတွာ (ဣ)	၄၆၁
ကန္တာရဒ္ဓါနပက္ခန္တော = ကန္တာရဒ္ဓါနပက္ခန္တော (သိ)	၂၄၉
ကန္တာရေ ဝိဝနေ = ကန္တာရေ ဝိယ ဝနေ (သိ)	၂၅၀
ကပိတ္တနာ = ကပိတ္တကာ (သိ)	၄၄၁
ကပိတ္တာရာမေ = ကပိတ္တတိတ္တာရာမေ (သိ)	၉၁
ကပိလဝတ္ထုသ္မိ = ကပိလဝတ္ထုနဂရေ (သိ)	၁၀၁
ကပ္ပကောဋိမ္ပိ = ကပ္ပကောဋိမ္ပိ (က)	၄၇၄
ကပ္ပါနံ = ကပ္ပါနိ (သိ)	၂၁၈
ကမဏ္ဍလုဓရော = ကမဏ္ဍလုဓရော (သိ)	၁၂၅
ကမ္မကိလေသဝိပါကဝဋ္ဋပ္ပကာရော = ကမ္မကိလေသဝိပါကဝသေန ဝုတ္တပ္ပကာရော (သိ)	၂၁၇
ကမ္မဋ္ဌာနတ္ထာယ = ကမ္မဋ္ဌာနတ္ထာ (သိ)	၃၄၄
ကမ္မဋ္ဌာနပရိဂဏ္ဍနတော = ကမ္မဋ္ဌာနပရိဗဒ္ဓတော (သိ၊ ဣ)	၃၃၄
ကမ္မနိယသဘာဝေါ တံ = ကမ္မနိယဘာဝေါ၊ တံ ဈာယ (သိ၊ ဣ)	၄၂၇
ကရဏီယံ = အကရဏီယံ (သိ)	၁၈

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[က]

....ကရဏေန =ကာရဏေနဝ (ဣ၊က)	၃၃၁
ကရိတွာ = ဟရိတွာ (က)	၂၇၅
ကရိဿတိတိ = ကရိဿာမိတိ (သိ)	၈၇
ကရုဏံ = ဒါရုဏံ (က)	၅၃
ကရောမိတိ ဗဟိ = ကရောမိတိ ဝတွာ နိက္ခမိတွာ ဗဟိ (သိ)	
အံ-ဋ္ဌ ၁-၂၀၄-ပိဋေ စ။	၇၈
ကဿကံ = ကဿကေ (သိ)	၃၅၃
ကဿ နဝရိဓမ္မိ မာနံ = ကဿ မာနဉ္စ ဝိဒ္ဓိသိယမာနံ (က)	၄၁၉
ကဿပသမ္ပုဒ္ဓကာလေပိ သဟာယာ = ကဿပဗုဒ္ဓကာလေ ပိယသဟာယာ (သိ)	၁၆၀
ကာကဗလာက = ကာကဗက (ဣ)	၄၈၂
ကာတိယာနော = ကာဠိယာနော (က)	၁၂၃
ကာမကမ္မဘဝါဒိဘေဒဿ = ကာမဘဝါဒိဘေဒဿ (သိ)	၁၃၀
ကာမယတိ = ကာမယတိ ဧရက (သိ)	၂၄၅
ကာမေ = ဃရာဝါသံ (သိ)	၂၁၆
ကာယဒဠိဗဟုလာ = ကာယဒဠိဗဟုလာ (သိ)	၁၀၈
ကာယဝိဝေကသံဝရိတဿ = ကာယဝိဝေကဿ စ (က)	၂၃၀
ကာယဝိသမာဒိသမဝိသမံ = ကာယသမကာယသမာသမဝိသမံ (က)	၄၃
ကာရန္တိယန္တိ ကာရမ္ဘနာမကေ = ကာရံ ဝိယန္တိ ကာရဝိနာမကေ (သိ)	၉၇
ကာရန္တိယန္တိ ကာရမ္မရက္ခေ။ ကာရန္တိယန္တိ ဝါ = ကာရံဝိယန္တိ ကာရံဝရက္ခေ။ ကာရံဝိတိ ဝါ (သိ)	၉၇
ကာရိတေ ဒါရပရိဂ္ဂဟေ = ကာရိတေန ဒါရပရိဂ္ဂဟေန (သိ)	၆၁
ကာလဉ္စ = ကာလံဝ (ဣ)	၄၀၇
ကာလဝသေန = နတ္ထိ (သိ၊က)	၄၄၉
ကာသိကောသလာဒိအနေကရဋ္ဌန္တိ = ကာသိကောသလာဒိဘေဒံ အနေကရဋ္ဌန္တိ (သိ)	၁၂၇
ကာဠကရာမ = ကာလကရာမ (သိ)	၃၆၁
ကိံ တေ ကရိဿတိ = ကိန္တေ ကရိဿတိတိ (သိ)	၃၀၁
ကိံ န ခေါ မယံ = ကိံ န မယံ (က)	၄၉
ကိက်ဏိ = ကဏိကာရ (ဣ)	၃၄၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[က]

ကိက်ကိပုဗ္ဗေဟိ = ကိက်ကိပုဗ္ဗေဟိ (သိ)	၁၃၄
ကိဉ္စ = ကိဉ္စိ (သိ၊ ဣ)	၃၁၅
ကိဉ္စနံ = ကံစနံ (သိ)	၃၂၇
ကိဉ္စိ မညတိ = ကိဉ္စိ မညတိ (က)	၆၇
ကိဉ္စာဒိဂါဝိယော = ဘာဂိယော (သိ) ဘောဂိယော (ဣ၊ က)	၃၂၅
ကိတ္တယိတွာန = ကထယိတွာန (သိ)	၉၄
ကိမိကာလာယ = ကိပိလ္လိကာယ (သိ)	၁၀၇
ကိမိလတ္ထေရဿ = ကိမ္ဘိလတ္ထေရဿ (သိ)	၂၉၀
ကိရာတပုဗ္ဗေဟိ = ကိကိရာတပုဗ္ဗေဟိ (က)	၂၇၀
ကိရိယံ နိဋ္ဌိတံ မယာ = ကိရိယာ နိဋ္ဌိတာ မယာ (သိ)	၃၂၉
ကိလိဋ္ဌဝတ္ထနိဝတ္ထေ = ကိလိဋ္ဌဝတ္ထေ (သိ)	၁၃၉
ကိလေသကာမေန = ကိလေသကာမေ (သိ)	၂၄၅
ကိလေသဂဏံ = ကိလေသဂဟံ (က)	၄၈၀
ကိလေသပဒါလနေနေဝ ဟိ = ကိလေသာနံ ပဒါလနေနေဝ ဟိ မဂ္ဂပညာယ (သိ)	၂၃၄
ကိလေသဝိသယေ ကိလေသမာရဿံ = ကိလေသမာရဝိသယေ ကိလေသမာရဿေဝ (သိ၊ ဣ)	၄၇၇
ကိလေသေ ဈာပယိံ = ကိလေသာ ဈာပိတာ (သိ)	၃၉၇
ကိသောတိ = တေနာဟ ကိသောတိ (သိ၊ ဣ)	၄၅၉
ကိဝတာယ သိဒ္ဓါတိ = ကိံ ဝါ တာယ သိဒ္ဓိတိ (က)	၄၃၃
ကုကုတ္တော = ကကုဓော (သိ)	၂၆၀
ကုမ္ဘိယာ = ကုမ္ဘိယာ (သိ)	၂၉၀
ကုဏ္ဍကာဒိနာ = ကုဏ္ဍကာဒိသု (သိ)	၈၆
ကုတောစိ = တတော စ (သိ) တတောပိ (က)	၄၇၆
ကုမ္ဘဏ္ဍာ ဂရုဋ္ဌာ တထာ = ကုမ္ဘဏ္ဍာ စ ယက္ခာ တထာ (သိ)	၃၉၅
ကုရံ = ကုရံ (ဣ)	၄၁၀
ကုရုဋ္ဌိယဖလံ = ကုရုဋ္ဌိယဖလံ (သိ) ကုရုဏ္ဍိယဖလံ (ဣ)	၄၀၄
ကုရုကမ္ဘနဂရေ = ဘာရုကမ္ဘနဂရေ (သိ)	၂၆၇
ကုလဃရံ = ပတိကုလံ (သိ)	၄၁၂
ကုလတ္ထေရဿံ = ကုဏ္ဍလတ္ထေရဿ (သိ) ဧဝမုပရိပိ။	၈၈

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[က]

ကုလာပဒေသ = ကုလပုဒေသ (က)	၁၆
ကုလေန ရူပေန = ကုလာနရူပေန (က)	၂၄၄
ကုသဋ္ဌကံ = ကုလဋ္ဌကံ (ဣ) ကုသကဋ္ဌံ (က)	၃၀၉
ကုသလာဘိသန္ဓော = ဒါနာဒိကုသလာဘိသန္ဓော (သိ)	၁၀၃
ကုဋ္ဌာဂါရေန စရတာ = ကုဋ္ဌာဂါရေဝ ဓရဏာ (သိ)	၂၉၃
ကေသမဿု = ကေသမဿုံ (သိ)	၂၂
ကောဋိံ သုသိက္ခိတော = ကောဋိသု သိက္ခိတော (သိ)	၁၀၄
ကောဋိကောတိဿ = ကောဋိတောတိဿ (သိ)	၃၇
ကောပေါ = ကောဓော (သိ၊ ဣ)	၃၃၅
ကောရဏ္ဍက = ကုရဏ္ဍက (သိ)	၉၉
ကောသမ္ဘိယံ ရညော = ကောသမ္ဘိယရညော (သိ)	၃၁၀
ကောဋိဝိသံ = ကောလိဝိသံ (သိ၊ ဣ)	၃၀၁

[ခ-ဂ]

ခဏန္တာလုကလမ္ဗာနိ = ဝနမာလုကလမ္ဗာနိ (သိ)	
ခဏန္တာလုကဋ္ဌပ္ပါနိ (က)	၁၆၈
ခဏာတိတာ = ခဏာတိဂါ (သိ)	၄၇၄
ခဏောယံ = ခဏော မံ (သိ)	၄၆၈
ခါဒနီယံ = ဩဒနီယ (ဣ)	၄၁၃
ခိရသေစနကုဏ္ဍသဒိသော = ...ကုဏ္ဍိသဒိသော (ဣ)	၃၁၆
ခုဇ္ဇဓာတုကတာယ = ဓာတု-ကထာယ (ဣ)	၄၅၀
ခုဇ္ဇသောဘိတော ထေရော = ခုဇ္ဇသောဘိတတ္ထေရော (သိ)	၄၅၁
ခုဇ္ဇိတ”န္တိ = မုစ္ဆိတန္တိ (သိ)	၁၄၁
ခုဒ္ဒကသေဋ္ဌဒါနာဒိနာ = ခုဒ္ဒကဘာဂေ ဝေဋ္ဌနာဒိနာ (သိ)	
ခုဒ္ဒကဝေလာဒါနာဒိနာ (ဣ)	၃၃၆
ခေါတိ = န ခေါတိ (သိ)	၁၃၈
ဂင်္ဂိသောတံ = ကင်္ဂိသောတံ (သိ)	၃၅၃
ဂစ္ဆံ၊ တေဟိ = ဂစ္ဆ တေဟိ (ဣ) ဂစ္ဆန္တေဟိ (က)	၃၄၃
ဂစ္ဆ = ဂစ္ဆ သာမိ (သိ)	၁၇၂

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[၈]

ဂစ္ဆေယျံ = န ဂစ္ဆေယျံ (သိ)	၂၅၀
ဂဇရာဇာဝ = နာဂရာဇာဝ (သိ)	၂၈၆
ဂဇ္ဇတော = ဂဇ္ဇိတော (သိ)	၄၆၉
ဂဇ္ဇသိ = ဂဇ္ဇိတော (သိ)	၄၆၉
ဂဏာဒိနံ = ဇနသင်္ဂဟဏာဒိဝသေန (သိ)	၁၅၀
ဂဏ္ဍိပုပ္ဖံ = ပုပ္ဖမတ္တံ (သိ)	၂၁၅
ဂတမတ္တေန = ဂါဟမတ္တေန (သိ)	၄၃၆
ဂတော = ကတော (က)	၁၃၁
ဂန္တော = ပတွာ (သိ)	၁၉၇
ဂန္ဓဂန္ဓိ = ဂန္ဓဂန္ဓာ (သိ)	၉၄
ဂန္ဓဂန္ဓိ = သာလန္တန္တာ (က)	၃၄၈
ဂန္ဓဒါမမာလာဒါမာဒိဟိ = ဂန္ဓမာလာဒါမာဒိဟိ (သိ)	၃၄
ဂတ္တိနိဘာဝံ = ဂတ္တိနိဝဏ္ဏံ (ဣ)	၄၁၂
ဂဗ္ဘောက္ကန္တိမူလကာဒိဘေဒဿ = ဂဗ္ဘောက္ကန္တိက- မူလကာဒိဘေဒဿ (သိ၊ ဣ)	၄၇၉
ဂမနံ တံ = ခမနံ ဝေါ (သိ)	၄၇၃
ဂရုဂါရဝသပ္ပတိဿဝစနမေတံ = သပ္ပတိဿဝစနမေတံ (သိ)	၃၃
ဂရုဟိ = ဂုရုဟိ (သိ)	၁၆
ဂဝေသန္တော = ဂဝေသန္တော ပရိယေသန္တော (သိ၊ ဣ)	၄၃၅
ဂဟကာရံ = ဂဟကာရကံ (သိ၊ ဣ)	၃၉၂
ဂဟကာရကဂဝေသနဿ = ဂဟကာရကံ ဂဝေသန္တဿ (သိ၊ ဣ)	၃၉၂
ဂဟဏေ = ဂဂဏေ (က)	၂၉
ဂဟနဉ္စိ အတ္ထိ၊ န ရုက္ခမူလံ၊ ရုက္ခမူလဉ္စ အတ္ထိ၊ န ဂဟနံ = ဂဟနဉ္စိ အတ္ထိ ရုက္ခမူလံ န ရုက္ခမူလဉ္စ အတ္ထိ ဂဟနံ (က)	၃၀၁
ဂဟိတဂဟိတဋ္ဌာနံ ပုန ပူရတိ = ဂဟိတဂဟိတဋ္ဌာနံ ပန န ဒိယတိ၊ ပုန ပူရတေဝ (သိ)	၁၇၁
ဂဋ္ဌဂဋ္ဌာတိ စ ကရောန္တော = ဂဋ္ဌဂဋ္ဌာယန္တော (သိ)	၄၀၂
ဂါထံ = ကထံ (က)	၂၆၀
ဂါထာ = ဂါထာယော (သိ)	၁၅၅
ဂါထာတ္တယမဘာသိ = ဣမာ တိဿော ဂါထာ အဘာသိ (ဣ)	၄၄၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

ဂါထာ ပဗျာဟရီ = ဂါထာယော ဗျာဟရီ (သီ)	၂၉၂
ဂါထာသုခတ္ထဉ္ဇေတ္ထ = ... ဇ္ဇေတ္ထ (က)	၉၇
ဂါမံ = နဂရံ (သီ)	၂၅၆
ဂါမန္တတော = ဂါမန္တရတော (သီ)	၇၅
ဂါမဘောဇကဿ = ဘောဇကဿ (ဣ၊ က)	၃၃၇
ဂုဏံ = စတုရော (သီ)	၁၉၅
ဂုဏတော ဥဿုက္ကေယျ = ဂုဏတော ဥပ္ပတေယျ ဥက္ကံသေယျ (သီ)	၂၁၃
ဂုဏာနံ = အဂုဏာနံ (က)	၃၁၉
ဂုဏေ = ဂုဏံ (သီ၊ နိဿယ)	၈၂
ဂုဠဒမိဝါရကံ = ဂုဠံ စ ဒမိဝါရကံ (သီ)	၁၇၀
ဂေဟနာမိကာ = ဂေဟသာမိနီ (သီ)	၃၂
ဂေဟာ ဗဟိ = ဂေဟာ (က)	၈၆
ဂေါဒုဟနမတ္တမ္ပိ = ဂဏ္ဍုသဟနနမတ္တမ္ပိ (သီ)	၃၆၀
ဂေါနဂုံလေဟိ စ ပသဒါဒိကေဟိ မိဂေဟိ စ = စတုပ္ပဒါဒိကေဟိ စ (သီ)	၂၈၄
ဂေါပါလက = ဂေါပါလ (သီ)	၅၉
ဂေါသာလံတ္ထေရဿ = ဂေါပါလတ္ထေရဿ (က)	၉၇
ဂေါသာလော = ဂေါပါလော (က)	၉၇

[ဃ]

ဃဇ္ဇေတိ = ဃာတေတိ (သီ)	၁၀
ဃတမဏ္ဍမုပါနယိံ = ဥပါဒါယိံ (သီ)	၃၁၈
ဃတာသနံဝ = ယထာသီနံဝ (သီ)	၁၆၂
ဃဗ္ဗပရိဋ္ဌာဟ = သဗ္ဗပရိဋ္ဌာဟ (သီ)	၁၅၃
ဃရမာဝသန္တော = ဃရာဝါသံ ဝသန္တော (သီ၊ ဣ)	၃၃၅

[ဇ]

စက္ကင်္ဂိတာနိ = စက္ကရတနာနိ (သီ)	၃၄၁
စက္ကဝါကပကူဇိတာ = စက္ကဝါကူပကူဇိတာ (သီ)	၂၉၅
စစ္စရဉ္စ = ဩဝရံ စ (သီ)	၄၇၀
စဏ္ဍမတ္တဝရဝါရကံ = ပဘိန္ဒမဒမတ္တဝရဝါရကံ (သီ)	၂၁၄
စတသော = စတသောပိ (သီ)	၃၇

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[၈]

စတုတ္ထိသက္ကတ္တိ = ဆတ္ထိသက္ကတ္တိ (သိ)	၁၆၃
စတုဒ္ဒသေ = ဧကတ္ထိသေ (ပါဠိယံ)	၄၂၄
စတုနဂုတိ = စတုနဂုတ (သိ) စတုနဂုတေ (က)	၄၀၁
စတုနဂုတေ = ဌာနဂုတေ (သိ)	၃၆၁
စတုရဿပိဋ္ဌံ = စတုရဿံ မဉ္ဇူပိဋ္ဌံ (သိ)	၁၆၀
စတုရသံ = စတုရော အာသိသု (သိ)	၂၆၄
စတုရော နိဗ္ဗိတာဝယာ = စတ္တာရော သန္တနာမကာ (သိ)	၂၅၃
စတုဝိသတိက္ကတ္တုဉ္စ = စတုတိသတိက္ကတ္တုဉ္စ (အပဒါနပါဠိယံ)	၈၁
စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနံ = တစပဉ္စကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနံ (သိ)	၁၂၁
စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနေ = တစပဉ္စကမ္မဋ္ဌာနေ (သိ)	၆၆
စန္ဒနမာဠံ = စန္ဒနသာလံ (သိ)	၁၉၉
စန္ဒနမာဠပဋိဂ္ဂဟတော = စန္ဒနမာလာ... (သိ) စန္ဒနမာလ... (ဣ)	၃၉၉
စန္ဒနော နာမ = သုနန္ဒော နာမ (သိ)	၄၇၂
စန္ဒဝတိ = ဗန္ဓုမတိ (သိ)	၃၆၈
စပလာ = နတ္ထိ (သိ)	၁၀၈
စရကာ = ဝရဏာ (သိ)	၄၆၃
စရိတွာ = စရန္တာ (သိ)	၂၄၉
စဝနုပပဇ္ဇနဝသေန = စဝနုပပဇ္ဇနဝသေန (သိ၊ ဣ)	၄၃၁
စဝနုပပါတဝသေန = စဝနုပပပဇ္ဇနဝသေန (သိ၊ ဣ)	၄၈၁
စာတိ = စ (?)	၃၈၀
စာတိ = စာတိ အာဒိ (သိ)	၃၃၈
စာတုဒ္ဓိပိက = စာတုဒ္ဓိပက (သိ)	၁၅၃
စာရဒဿနော = စာရနယနော (သိ)	၅၂
စာလိကာ = ဝါလိကာ (သိ)	၁၈၉
“စာလေ”တိအာဒိနာ = စာလေတိ (သိ)	၁၃၈
စိက္ခလ္လဋ္ဌာနေ = စိက္ခလ္လာဝဋ္ဌေ ဌာနေ (ဣ)	
စိက္ခလ္လကသဋ္ဌေ ဌာနေ (က)	၃၈၁
စိတ္တံ = စိတ္တမ္ပိ (ဣ)	၃၂၃
စိတ္တဒမနေ = စိတ္တံ ဒမနေန (က)	၈၉
စိတ္တပဏိဓိ = တံ စိတ္တပဏိဓိ (သိ)	၄၃၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

စိတ္တပရိဒမနေန = စိတ္တပရိဒမေန (က)	၂၆၆
စိတ္တရုစိကေသု = စိတ္တရုစိသု (က)	၄၉
စိတ္တသန္တာနဿ = စိတ္တသန္တာနံ (က)	၃၁၄
စိတ္တာစာရဉ္စ = စိတ္တစာရဉ္စ (က)	၃၂၄
စိန္တေတွာ = စိန္တေန္တော (သီ၊ က)	၂၀
စိရကာလံ ဘာဝနာယ = စိရကာလဘာဝိတဘာဝနာယ (သီ)	၁၉၂
စုလ္လာသီတိသဟဿာနိ = စုလာသီတိသဟဿာနိ (သီ)	၁၀၁
စုဠဝစ္ဆတ္တေရဿ = စုဠဝစ္ဆဿ ထေရဿ (သီ)	၆၀
စုဠဝစ္ဆောတိဿ = စုဠဝစ္ဆောတိဿ (သီ)	၆၀
စေတိယပူဇာရက္ခဏတ္ထံ = စေတိယေ ပူဇာရက္ခဏတ္ထံ (သီ၊ ဣ)	၃၉၃
စေတ္တ ဟိန္နပမတာ = စေတ္တ ဟိ အနုပမတာ (သီ)	၇
စောရဝေါသာသကဿ = စောရဿာတကဿ (သီ)	၃၃၇
စောရာ ဝိယ = စောဠာ ဝိယ (ဣ၊ က)	၃၇၀

[ဆ]

ဆန္တာ မေ = ဆန္တာ မေသာ (က)	၁၀၊ ၂၀
ဆဗ္ဗဿန္တရေ ဆဗ္ဗဿန္တရေ = ဆဗ္ဗဿန္တရေ (က)	၇၇
ဆမတ္တာနိ ဂန္ဓဗ္ဗသဟဿာနိ သတ္တဓာ = ဆ သဟဿာနိ ဂန္ဓဗ္ဗာနံ ဆသဟဿာနိ သတ္တဓာ (က)	၃၆၇
ဆာယာယံ = ဥပစ္ဆာယာယံ (က)	၉၀
ဆိဒ္ဓိတနန္တကေဟိ = ဆိဒ္ဓိတာနန္တကေဟိ (သီ၊ ဣ)	၃၁၇
ဆိန္ဒုဘိန္ဒာဝယဝံ = ဆိန္ဒုဘိန္ဒံ ဆဝံ (သီ)	၃၄၅
ဆေကော = ကောဝိဒေါ (သီ)	၉၅

[ဇ]

ဇနပဒကလျာဏိယံ = ကလျာဏိ (ဣ)	၃၅၄
ဇနေန = ဇနကေန (က)	၃၄၂
ဇမ္ဗုဂါမိယပုတ္တတ္ထေရဿ = ဇမ္ဗုဂါမိယတ္ထေရဿ (သီ)	၁၀၇
ဇရာရောဂါဒိ၊ သာ ဟိဿ = ဇရာရောဂါဒိနံ ဟိဿ (က)	၆၀
ဇလန္တံ = ဇလိတံ (က)	၈၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဇ]

ဇလဿ၊ သာရဘူတာနံ = ဇလာသယသာရဘူတာနံ (သီ)	၂၀၉
ဇာဂရဏ = ဇာဂရ (သီ၊ ဣ)	၄၁၇
ဇာဂရိယာနုယောဂမနုယုဉ္ဇိတုမေဝ = ...မနုယုဉ္ဇိတုကာမေန (သီ၊ ဣ)	၄၀၅
ဇာတကာလတော = ဇာတဒိဝသတော (သီ)	၁၄၇
ဇာတပသာခေါ = ဇာတသာခါပသာခေါ (သီ)	၂၀၃
ဇာတိဇရာမရဏာယ = ဇာတိဇရာမရဏဿ (သီ၊ က)	၄၀၇
ဇာနာမဟံ ဘန္တေ = ဇာနာမ ဘန္တေ (က)	၈၀
ဇာလဝဋ္ဋာ စ = သဗ္ဗထလဇသတ္တာ စ (သီ)	၅၃
ဇိဝန္တံ = ဇိဝန္တံ ဌိတံ (သီ)	၁၄၃
ဇိဝန္တော = ဝိစရန္တော (သီ၊ ဣ)	၃၃၇
ဇိဝိက = ဇိဝိတ (သီ)	၁၃၉
ဇိဝိတံ = ဇိဝိတံ ဇိဝိကာ (သီ၊ ဣ)	၃၁၂
ဇိဝေယျံ = ဇိဝေယျ (က)	၄၀၅
ဇေတဝနပုဂ္ဂဟဏေ = ဇေတဝနပုဂ္ဂဟဏကာလေ (သီ)	၁၅၁
ဇောတန္တံ = ဇောတေန္တံ (သီ)	၂၆၀

[ဈ-ဠ-အ]

ဈာနံ = ဈာနမေဝ (သီ)	၄၀
ဈာနံ = ဈာနာနိ (သီ)	၉၆
ဠာတု = သုတု (က)	၈၅
ဣတံ = ဣဏံ (သီ)	၂၃၃
ဣတိ° = ဣတိနံ (သီ)	၁၂၁
ဣတိနံ = ဣတိ (က)	၄၅၆
ဣတိ ပမုခေ = ဣတိပမုခေ (သီ၊ ဣ)	၄၇၉
ဣတုံ = ပညာပေတုံ (သီ)	၂၄၃
ဥေယျဓမ္မေသု၊ သမထဓမ္မေသု ဝါ = သုဒ္ဓိသု ဓမ္မေသု ဝါ (က)	၆၅
ဋ္ဌိတာယ = ဓတာယ (သီ၊ ဣ)	၃၃၄
ဋ္ဌိတော = ဋ္ဌိတံ (က)	၃၄၂
ဋ္ဌိတောတိ စ = ဋ္ဌိတောတိ (သီ)	၈၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၈]

() = (တာဒိနောတိ) (ဥဒါန-ဋ္ဌ ၂၃၂-ပိဋေ)	၁၉၄
တံ = နတ္ထိ (က)	၅၄
တံ = နတ္ထိ (သီ)	၄၃၊ ၁၂၆
တံ ကပါလံ မန္တံ = တံ ကပါလမန္တံ (သီ၊ ဣ)	၃၉၀
တံ ကပ္ပဋံ ဩလောကေန္တဿ = တံ ကပ္ပဋံ ဩလောကေတိ၊ ဩလောကေန္တဿ (သီ)	၄၁၀
တံ ဂါထံ = တံ ကထံ (က)	၅၇
တံ တေ = နတ္ထိ (သီ၊ ဣ)	၄၅၇
တံ နိမိတ္တကံ = ဒုက္ခံ ဘာရိကံ (က)	၄၀၂
တံ ပဒေသံ ဩတ္တရတိ = တံ ပရိသံ ဩတ္တရိ (က)	၁၈၂
တံ ပန = ယံ ပန (?)	၂၄၁
တံ ပုဂ္ဂလံ = တံ ဥတ္တမပုဂ္ဂလံ (သီ၊ ဣ)	၄၀၄
တံ ဘိက္ခု = တံ ဘိက္ခု ပစ္ဆာ (သီ)	၈၅
တံ မဂ္ဂဗလနိဗ္ဗာနဓမ္မံ = တံ မဂ္ဂဗလဓမ္မံ (သီ)	၆၅
တံ မိစ္ဆာတပံ = တံ မိစ္ဆာဂါဟံ (သီ)	၄၃၄
တံ သတ္တဝိသုဒ္ဓိက္ကမံ = တံ ဝိသုဒ္ဓိကထံ (က)	၄၇
တံ သဗ္ဗံ = တံ ပုပ္ဖံ (သီ)	၃၇၄
တံ သဟစရိတတာယ = ...စရိတာယ (သီ၊ ဣ၊ က)	၃၆၂
တံ သုတ္တာ သောဏော သံဝိဂ္ဂတရမာနသော = တံ သုတ္တာ သော တေန သံဝိဂ္ဂမာနသော (သီ)	၄၀၅
တံ ဟိ အနုယုဉ္ဇန္တဿ = အပ္ပမာဒဓမ္မံ အနုယုဉ္ဇန္တဿ (သီ၊ ဣ)	၄၄၆
တဉ္စိ နိရောဓနိန္ဒတာယ = တဏှာနိရောဓနိန္ဒတာယ (သီ)	၁၀၂
တဏှာဂါဟာဒိဝသေန = တဏှာဒိဝသေန (သီ)	၂၆၂
တဏှာသင်္ဂဿ = တဏှာသင်္ဃဿ (က)	၂၇၆
တဏှာသောတံ = ကင်္ခါသောတံ (သီ၊ က)	၄၄၂
တတော = တတောဝ (သီ)	၉၅
တတောတိ ကပ္ပကတော = တတော ကပ္ပေ ကတေ (သီ)	၃၇၈
တတော ပဋ္ဌာယ = တတော (ဣ၊ က)	၃၅၁
တတောဝ = တတော (သီ)	၁၀၉
တတ္ထ = ဧဝံ တတ္ထ (သဗ္ဗတ္ထ)	၁၀၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၈]

တတ္ထ = တဿ (သီ)	၉၄
တတ္ထ = ယတ္ထ ကတ္ထ (သီ)	၂၃၃
တတ္ထ ပုညံ = တံ ပုညံ (သီ)	၄၄၀
တတ္ထ ယထာ = ယထာ တထာ (က)	၁၁
တတ္ထေဝ = တတ္ထ စ (သီ၊ ဣ)	၄၀၀
တတ္ထေဝါဟံ = တတ္ထ ဝါသံ (သီ)	၂၀၄
တထ..... = တထာ.....(က)	၄၂
တထာ = ဂါထာ (သီ)	၀
တထာ = စဟံ (သီ)	၂၂၆
တထာ = တေ တထာ (သီ)	၂၄၀
တထာ ဘူတောဝ = တတောဝ (သီ)	၂၅၆
တဒတ္ထံ ကာယဿ ဌိတိအာဒိအတ္ထံ = တဒတ္ထံ ယဿ အတ္ထိတိ တဒတ္ထိကံ (က)	၇၁
တဒါယတနံ = မဟန္တာယတနံ (သီ)	၁၇၅
တဒါသော = တာဒိသံ (က)	၃၅
တဒါဟ သ = တဒါဘာသိ (သီ)	၅၁
တပုနိယာ န ဟိ = တပနိယာ ဟိ န (ဣ)	၃၃၅
တပုဿဘလ္လိယာ = တပဿုဘလ္လိယာ (သီ) ဘလ္လိကာ (က)	၅၉
တပုဿော = တပဿော (သီ)	၅၉
တမန္တကာရံ = တမန္တကာရေ (သီ)	၄၅၀
တယတော = တတိယတော (သီ၊ က)	၄၆၀
တယာ = အယံ တယာ (သီ)	၁၆၃
တဿာ သာ သပ္ပုရိသာနံ ဗန္ဓာယ န ဟောတိ = တဿာ သာ အာသာ သပ္ပုရိသာနံ ဗုဒ္ဓါဒိနံ န ဟောတိ (သီ၊ ဣ)	၃၁၃
တဿ = တဿံ ဝါ (သီ)	၂၅၅
တဿ = ဟိဿ (က)	၁၀
တဿတ္ထော = တဿေဝါယမတ္ထော (သီ)	၅၀
တဿ ဝစ္ဆဂေါက္ကတာယ = တဿ ပိတု ဝစ္ဆဂေါက္ကတာယ (သီ)	၂၀၁
တာဒိနော = ပီရဿ (သီ)	၄၀၆
တာဒိဘာဝေန = တာဒိဘာဝါဝဟနေန (ဣ)	၄၀၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၈]

တာရကံ = တာရကာ (က)	၂၆၀
တာဝ = ဝသတာ (သီ)	၂၇၇
တာဝတိံသဘဝနေ = တာဝတိံသေသု (သီ)	၉၆
တာဝတိံသေ = တာဝတိံသေသု (ဇု)	၃၂၇
တာဝဒေ = တာဝဒေဝဟံ (က)	၄၄၅
တိံသနိပါတော = တိံသတိနိပါတော (သီ)	၃၁၄
တိဏသန္တာရကေ = တိဏသန္တာရဏေ (က)	၂၀
တိဏသုလပုပ္ဖေဟိ = တိဏမူလပုပ္ဖေဟိ (က)	၂၇၃
တိဏ္ဍံ = တိဏ္ဍံ ဝါ (သီ)	၃၀
တိတ္ထော"တိ = အတ္ထိကောတိ (သီ)	၂၆၄
တိမ္မရူသကဝဏ္ဏာဘော = တိမ္မရူပက္ခဝဏ္ဏာဘော (သီ)	၂၄
တိယဂ္ဂီ = တိဝိဓဂ္ဂီ (သီ)	၃၇၀
တိဝိဓေဒုစရိတနိမိတ္တဥပ္ပဇ္ဇနကဿ = တိဝိဓံ ဒုစရိတနိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇနကဿ (သီ)	၃၀
တိသဟဿမတ္တေတိ = တိံသသဟဿမတ္တေဟိ (ဇု၊ က)	၃၂၇
တိဏိက္ခတ္တံ စ = တိသတက္ခတ္တံ (သီ)	၃၆
တိရံ = တိရေ (က)	၁၁၀
တုဠိဝေလာဒီသု = တုဠိဒေါဟဠာဒီသု (သီ)	၇
တုသိတေ = တုသိတေသု (သီ၊ ဇု၊ က)	၃၆၃
တေ ဇဋ္ဌာဘာရဘရိတာ = ဇဋ္ဌာဘာရေန ဘရိတာ (သီ)	၃၇၇
တေန = အနေန (က)	၃၀၆
တေန ကမ္မေန သုကတေန၊ စေတနာ ပဏိဓိဟိ စ။ ဇဟိတွာ မာနသံ ဒေဟံ၊ တာဝတိံသမဂစ္ဆဟံ = နတ္ထိ (သီ)	၃၇၅
တေန စ သမယေန = တေန စ သမယေန ပန (သီ)	၂၀
တေန ဟိ ဒန္တော ပုန = တေနပိ ပုန (သီ)	၅၄
တေန ဟိ ဘော = တေန ဟိ မေ (သီ)	၁၇၀
တေနာဟ သဗ္ဗေတေ ဘဂဝန္တော ပဉ္စ နိဝရဏေ = တေနာဟ ဘဂဝါ ပဉ္စနိဝရဏေ (သီ)	၂၀၉
တေ မုနယော = တေ သေခမုနယော (သီ)	၃၂၅
တေဝိဇ္ဇာဘာဝဿ = ဝိဇ္ဇာဘာဝဿ (သီ) ဝိဇ္ဇာသဘာဝဿ (က)	၂၀၂

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[၈]

တေသံ = တေသံ တေသံ (သီ)
 တေဟံ = တေသံ (သီ)
 တေဟိ = တေဟိမိ (သီ၊ ဣ)
 တေဟိ ဝိမုတ္တဉ္ဇာတိ = တေဟိ သုညာ ဝိမုတ္တိ စာတိ (သီ)
 တံ တတ္ထ = တံ တာတ (သီ)

၁၆
 ၆၄
 ၃၂၁
 ၂၄၃
 ၅၆

[၉]

ထာမဇေ = ထာမဝိရိယ (သီ)
 ထာမဝိရိယသမ္ပတ္တိတာယ = ထာမဝိရိယသမ္ပတ္တိယာ (သီ)
 ထာလံ = ကံသတာလံ (သီ) တာလံ (က)
 ထူဏိကာ = ထူဏိရာ (ဣ၊ က)
 ထေရော = သော (ဗဟူသု)
 ထေရော ပုဗ္ဗေဝိ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ = ထေရောပိ ဝိဝဇ္ဇူပနိဿယံ (သီ)
 ထောကံ ထောကံ = ထောကံ (က)

၁၄၆
 ၁၄၆
 ၂၅၄
 ၃၉၂
 ၆၄
 ၈၈
 ၂၀

[၁၀]

ဒတွာန = ဒဒိတွာ (သီ)
 ဒဒ္ဓါကန္တုပိဋကဟိ = ဒဒ္ဓါကဏ္ဍပိဋကဟိ (သီ၊ ဣ)
 ဒမိထာလကံ = ဒမိထာလိကံ (သီ၊ ဣ)
 ဒမိထာလကံဝ = ဒမိထာလိကံဝ (သီ၊ ဣ)
 ဒန္တကဠိရံဝ = ဒန္တကဠိရမံသံ (သီ)
 ဒန္တိလတာပဗ္ဗသဒိသင်္ဂေါ = ဒန္တိလတာပဗ္ဗသရိရသင်္ကာသော (က)
 ဒန္တံ = အဟံ (သီ)
 ဒပ္ပိတော = ဒမ္ပိတော (က)
 ဒမထေန = ဒမနေန (သီ၊ ဣ)
 ဒဿနမူလကတ္တာ ဝါ ဣတရေသံ ဒဿနမေဝတ္ထ ဝုတ္တံ၊ ကင်္ခါ
 ဆိဇ္ဇတိတိအာဒိ တတ္ထ = ဒဿနမေဝေတံ ဝုတ္တံ တံ ခေါ
 ဝိဇ္ဇတိတိအာဒိ၊ တတ္ထ (သီ)
 ဒဿနဝသေန = ဒဿနဝသေန အနဝသေသေန (သီ)
 …ဒဿနာဒိနာ စ = …ဒဿနာဒိနဉ္စ (ဣ) ဒဿနာနိ စ (က)
 ဒဠေတ္ထော ဝါ = ဒဠေတ္တောဝ (သီ)

၂၉၃
 ၄၂၂
 ၃၄၄
 ၃၄၄
 ၇
 ၄၅၉
 ၂၆၆
 ၂၅
 ၃၂၁

 ၂၁၁
 ၂၁၃
 ၄၁၉
 ၂၇၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁]

ဒဠ္ဇဘာဝံ = ဒဠ္ဇိဘာဝံ (သီ)	၁၄၀
ဒါနမုခေ = ဒါနမဟေ (သီ)	၁၇၀
ဒါနိဟံ = ဒါနဟံ (သီ၊ က)	၅၄
ဒါနောပကရဏာနိ = ဒါရူပကရဏာနိ (က)	၁၃၉
....ဒါယဿ = ... ဒါယာဒဿ (သီ)	၈၇
ဒါယာဒဘာဝေ = ဒါယာဒဘာဝံ (သီ)	၈၇
ဒိဇုတ္တမံ = ကုဋုတ္တိကံ (သီ) ဒွိဇုတ္တမံ (သီ)	၃၆
ဒိဋ္ဌနိဂြောဓေ = နိဂြောဓေ (သီ)	၁၇၃
ဒိဗ္ဗယာနံ သမဇ္ဈဂံ = ရထယာနံ လဘာမဟံ (သီ)	၁၂၃
ဒိဿမာနရူပေါ = အဒိဿမာနရူပေါ၊ အာဒိဿမာနရူပေါ (က)	၃၅၆
ဒိဿမာနေန = အဒိဿမာနေန စ (က)	၂၆၇
ဒုက္ကရာ = ဒုက္ကရံ (သီ)	၂
ဒုက္ကရာတိ ကတွာ ဒုရမိဝါသာ ဒုရာဝါသာတိ = ဒုရာဝါသာတိ ဒုက္ခာ ဒုက္ကရာတိ ကတွာ ဒုရမိဝါသာ (သီ)	၂၈၀
ဒုက္ခတာနံ = ဒုက္ခဇာတိနံ (သီ)	၂၁၇
ဒုက္ခာ ဒုက္ခမာ = ဒုက္ခာ ဒုက္ခာ ကာမာ (သီ)	၂၄၅
ဒုက္ခာသာရကာဒိဘာဝေန = ဒုက္ခဘာရခါဒကာဒိဘာဝေန (က)	၉၁
ဒုခိတန္တိ ဒုက္ခပ္ပတ္တံ = ဒုခိတန္တိ ဒုက္ခိတံ ဒုက္ခသညတ္တံ (သီ) ဒုခိတန္တိ ဒုက္ခိတံ ဒုက္ခသညိတံ (က)	၂၀၇
ဒုဂ္ဂတိ ပရိတ္တိလေသေဟိ၊ န ပန တေ = ပရိကိလေသေဟိ ပန တေ(သီ)	၃၃၀
ဒုဋ္ဌစ္ဆဝိက = ဒုစ္ဆဝိက (သီ)	၄၂၂
ဒုလ္လဘော ယေဝ = အလဒ္ဓေါ ယေဝ (က)	၄၂၉
ဒုဝေ ကုလေ = ယတ္ထ ပစ္ဆာ (သီ)	၃၀၇
ဒုဿေဟစ္ဆာဒယိတွာန၊ သသိဿံ ဗုဒ္ဓိသာဂရံ = ဒုဿေဟိ ဆာဒယိတွာန၊ သသိဿံ လောကနာယကံ (က)	၃၆
ဒုရတောဝ ဥပဋ္ဌေန္တိ = ဒုရတောဝ နံ ဥပဋ္ဌေန္တိ (သီ)	၁၀၁
ဒေန္တာ နံ ယာဝ န ဥက္ကမုန္တိ = ဒေန္တာနံ ယာဝ န သက္ကောန္တိ (သီ) ဒေန္တာ ယာဝ န ဥဋ္ဌဟန္တိ (က)	၁၇၁
ဒေန္တာ = နိယောဇေန္တာ (ဣ)	၃၂၆
ဒေဝတာနုဘာဝေန = ဒေဝတာဓိဂ္ဂဟိတေန (က)	၁၁၈

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[၁]

ဒေဝပုတ္တမာရဉ္စ ဇေတွာ = ဒေဝပုတ္တမာရံ ပိဇေတွာ (က)	၃၀၇
ဒေဝမနုဿေသု = မနုဿေသု (သီ)	၇၂
ဒေဝရာဇာ = ကေရာဇာ (သီ)	၁၇၄
ဒေဝလောကူပပတ္တိ = ဒေဝလောကုပတ္တိ (သီ)	၀၂
ဒေဝေသု = ဒေဝလောကေ (သီ)	၁၄၅
ဒေဝေသု = ဒေဝလောကေသု (သီ)	၃၇၆
ဒေဟပူဇာယိဒံ = ပုပ္ဖပူဇာယိဒံ (သီ)	၄၀၄
ဒေါသန္တရတာယ ဝါ = ဒေါသန္တရတာယ ပိ (က)	၃၆၀
ဒေါသမောဟမာနာဒယောပိ = မောဟာဒယောပိ (သီ၊က)	၃၂၃
ဒေါသဝိဘာဝနေန = ဒေါသဝိဘာဝနေ (က)	၂၁၀
ဒွါသီတိ = ဒွါသီတိ° (သီ)	၃
ဒွေနုဂုတေ = စတုနုဂုတေ (သီ)	၁၂၀

[၂]

ဇောလု = ဇောလူ (သီ၊က)	၃၆၆
ဇတာနံ = ဇာတာနံ (က)	၃၃၄
ဇနိဋ္ဌော = ဇမ္ဗိကော (သီ)	၄၃၃
ဇမ္ဗံ = ယထာဇမ္ဗံ (သီ)	၄၀၀
ဓမ္မကဋ္ဌမတ္တော = ဓမ္မကတမတ္တော (သီ) ဓမ္မကဋ္ဌမဂ္ဂေါ (ဣ)	
ဓမ္မကဋ္ဌပတ္တော၊ ဓမ္မကပ္ပဋ္ဌမတ္တော (က)	၄၁၁
ဓမ္မကထံ = ဓမ္မိ° ကထံ (သီ၊ဣ)	၄၃၂
... ဓမ္မတံ = ...ဓမ္မံ (သီ)	၃၉၃
ဓမ္မတာ မမေသာ = ဓမ္မတာ စ မမေသာ (သီ)	၄၀၂
ဓမ္မဝိဝိ° = ဓမ္မဝိထိ° (သီ)	၂၁၀
ဓမ္မာဂဒံ = ဓမ္မောသဓံ (သီ)	၄၆၇
ဓမ္မေ = ဓမ္မ (သီ)	၂၄၁
ဓမ္မေဝံ ပိဇနယိ° အဟံ = ဓမ္မဂစ္ဆေ ပိဇာယဟံ (သီ)	၄၆၉
ဓရေတဝေ = ပမေတဝေ (သီ)	၃၆၉
ဓဝလဝတ္ထဇေတ္တာ = ဓဝလဇေတ္တာ (သီ)	၁၀၄
ဓာတိယော = နာရိယော (သီ)	၂၂၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ခ]

ဓာရေန္တော = ဇောတယန္တော (သီ)	၄၆၆
ဓိရော = ဝိရော (သီ)	၂၈၆
ရူပါယတိ ဇလတေ တထာ = ရူပါယတိ ဇလိတော တထာ (သီ)	၂၇၂
ဓောဝိတ = ဓောတ (သီ)	၉၈

[န]

() = (န ဝါရယေ) (ဣ)	၄၂၅
() = (န သီလမယံ ဂန္ဓံ) (က)	၁၀၈
န = နတ္ထိ (သီ)	၇၆
န အဘိကင်္ခါမိ = န အဘိကင်္ခါမိ န ပတ္ထေမိ (သီ၊ ဣ)	၄၀၇
န အဘိနိဗ္ဗတ္တိဿတိ = န ဒါနိ ပဝတ္တိဿတိ (သီ)	၂၁၇
န အာသာဒေယျ = န ပဟရေယျ (သီ)	၄၂၅
န ဣတရာ = ဣတရာ (သီ)	၁၀၈
န ကာလေန ကာလံ = ကာလေန ကာလံ (က)	၃၈၈
န ကုမိ ကိစ္စကာရကံ = နတ္ထေဝ ကိစ္စကာရကံ (သီ)	၂၃
န ခေန အာကောဋေတ္တာ = န ခေန သီသံ အာကောဋေန္တော (သီ၊ ဣ)	၃၉၀
န ဂစ္ဆိ = နာဂစ္ဆိ (သီ)	၁၀၃
နဂရပဝိသနမဂ္ဂေ = နဂရံ ပဝိသနမဂ္ဂေ ပန (သီ)	၁၇၀
နဂရဝါသီနဉ္စ = နဂရဝါသီနော (သီ)	၁၇၁
န စဝတိ = န စလတိ (သီ)	၁၅၂
န စိရဿေဝ = န စိရဿေဝ အရညေ ဝသန္တော (သီ)	၂၂၄
န ဇာနာမိတိ = န ဇာနာတိ (သီ)	၁၀၅
န တာ = န တေ (က)	၂၂၂
န ဒါနိဿံ ကိဉ္စိ = န ဒါနိ ယံကိဉ္စိ (က)	၃၈၀
နဒိတိတ္ထံ = နဒိတိရံ (က)	၁၁၁
နဒီ = ပရိခါနဒီ (သီ)	၃၂၈
နဒ္ဒသံ = အဒ္ဒသံ (သီ)	၄၄၇
နန္ဒကောဝိ = နန္ဒကော (ဣ)	၃၈၄
နန္ဒမာနာ'ဂတံ စိတ္တာတိ။ပ။ အာဂတံ ဥပ္ပန္နံ = နန္ဒမာနာဂတံ စိတ္တန္တိ။ပ။	
အာနန္ဒမာနံ အာဂတံ ဥပ္ပန္နံ (သီ)	၄၂၈
နန္ဒိဘဝပရိက္ခိဏံ = နန္ဒိရာဂပရိက္ခိဏံ (သီ)	၂၅၈

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[န]

နန္ဒေန္တော = နန္ဒန္တော တောသေန္တော (သီ၊ ဣ)	၃၅၂
န ပဿာဒညထတ္တန္တိ ပရနေယျဗုဒ္ဓိကေ = န ပဿာဒညထတ္တံ ဖရေယျာတိ ဗုဒ္ဓိကေ (သီ)	၅၅
နဘံ = နဘေ (သီ)	၂၆
နမနဝသေန = ဒမနဝသေန (က)	၉၀
နမယန္တိ = ဒမယန္တိ (က)	၉၀
နမေန္တော = ဒမေန္တော (က)	၈၉
န မေ သမသမော အတ္ထိ = န မေ သော ဣဒါနတ္ထိ (သီ)	၄၆၉
န ယုတ္တာ = န ယုတ္တာ အဿ (အံ-ဌ ၁-၂၀၈ ပိဋေ)	၈၀
နဝနဝါ = န တံ ဝိနာ (သီ၊ ဣ)	၃၂၂
နဝနဝေဟိ = ဝဏ္ဏဝန္တေဟိ (သီ)	၃၄၆
န ဝါ မညသိ = န ဟ မညာသိ (သီ၊ ဣ)	၄၁၁
န ဝိရာဓေသံ = န ဓမ္မေ ဝိရာဓေသံ (သီ) န ဝိရောဓေသံ (က)	၃၇၂
န သဒ္ဓမေဝါတိ = ပဿ န သဒ္ဓမေဝါတိ (သီ)	
ပဿနံ တဒတ္ထမေဝါတိ (က)	၃၇၂
န သမာဟိတော = န သမာဟိတော စေ (သီ)	၃၆၀
န သမ္ပဇ္ဇတိတိ = န သမ္ပဇ္ဇိ (က)	၆၃
န ဟိ = န ဟ (သီ)	၄၁၀
နဠုဂ္ဂိဝဏ္ဏသင်္ကာသာ = နဠုဂ္ဂိဝနသင်္ကာသာ (သီ)	၃၀၆
နာနာပုပ္ဖေဟိ = နာဂပုပ္ဖေဟိ (သီ)	၁၀၅၊ ၁၀၆
နာနုယုဇ္ဇတိတိ တက္ကေမိတိ = နာနုယုဇ္ဇတိ ဝိတက္ကေတိတိ (သီ)	၂၇၆
နာန္တရိယကတာယ = အာနန္တနိယတာယ (ဣ၊ က)	၄၀၇
နာပဂတန္တိ = န ဒုရာဂတန္တိ (က)	၆၅
နာဘိဝဿတိ = နာဘိဝဿတိ (သီ၊ ဣ၊ က)	၃၁၆
နာမ အဟံ = နညော အဟမေဝ (သီ)	၇၈
နာရဒေါဂ္ဂယဝစ္ဆလော = နာရဒဂ္ဂယဝစ္ဆလော (သီ)	၂၃၁
နာဝရုဇ္ဈိသံ = နာဝရုဇ္ဈိသံ (သီ၊ ဣ)	၃၇၂
နာဝါ = နာဂေါ (က)	၂၈၆
နိက္ခန္တောတိ = န နိက္ခန္တောတိ (သီ)	၇၇
နိဗ္ဗေါသော = နိဗ္ဗေါသောဝ (သီ)	၁၅၈

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[န]

နိစ္စဓုဝသုခသဘာဝါဒီဟိ = နိစ္စဓုဝသုခဘာဝါဒီဟိ (သိ)	၃၇၀
နိဇ္ဈာပေဿာမ = နိက္ခမေဿာမိ (သိ)	၄၇၂
နိတကတ္ထေရဿ = ခိတကတ္ထေရဿ (သိ၊ ဣ)	၄၀၃
နိဒဿနမတ္တံ = နိဒဿနတ္ထံ (သိ)	၇၁
နိဒဿနဝစနံ = နိဒဿနဝစနမေတံ (သိ)	၅
နိဋ္ဌါဗဟုလော = နိဋ္ဌါဗဟုလော ဟုတွာ (သိ)	၈၅
နိဋ္ဌိသတိ = ဥဋ္ဌိသတိ (သိ)	၁၄၈
နိပဇ္ဇိတွာ = နိပဇ္ဇန္တော (က)	၈၅
နိပတိတွာ = ပတိတွာ (က)	၇၈
နိပါတနံ = နိပတနံ (သိ)	၃
နိပုဏဂစ္ဆိရ = နိပုဏဂစ္ဆိရံ (သိ)	၁
နိပ္ပန္နသဿာ = နိပ္ပန္နသဿာ ပရိပက္ကသဿာ (သိ)	၄၂၃
နိဗ္ဗတ္တနကာနိ = နိဗ္ဗတ္တာပနကာနိ (သိ)	၈၂
နိဗ္ဗတ္တဿ တဟိံ တဟိံ = နိဗ္ဗတ္တိဿတိ တဟိံ တဟိံ (သိ)	၄၀၃
နိဗ္ဗတ္တိ = နိဗ္ဗတ္တော (က)	၄၄၀
နိဗ္ဗတ္တိတွာ = နိဗ္ဗတ္တိဿတိ (သိ)	၁၁၁
နိဗ္ဗတ္တိတွာ = နိဗ္ဗတ္တော (သိ၊ က)	၉၂
နိဗ္ဗတ္တိ ဘာရဒ္ဒါဇော နာမ နာမေန = နိဗ္ဗတ္တိ၊ တဿ ဘာရဒ္ဒါဇောတိ နာမံ အဟောသိ (သိ၊ ဣ)	၃၁၀
နိဗ္ဗတ္တော ဝယပ္ပတ္တော = နိဗ္ဗတ္တောတိ၊ ဝယပ္ပတ္တော စ သော (သိ)	၈၅
နိဗ္ဗာနပတိဋ္ဌံ တံ သမ္မာပကံ = နိဗ္ဗာနပတိဋ္ဌိတသမ္မာပကံ (က)	၃၈၈
နိဗ္ဗုတသဘာဝံ = နိဗ္ဗုတဘာဝေါ (သိ) နိဗ္ဗုတဘာဝံ (က)	၁၁၅
နိမိတ္တာနုဗျဉ္ဇနသလ္လက္ခဏဝသေန = နိမိတ္တာနုဗျဉ္ဇနပ- လက္ခဏဝသေန (သိ၊ က)	၂၅၅
နိမိယံ = နိမိဿံ (သိ)	၁၁၅
နိမိယန္တိ = နိမိဿန္တိ (သိ)	၁၁၅
နိမ္မလော ဟောမဟံ အဇ္ဇ = နိမ္မလေဟိ ဂုဏေဟိဇ္ဇ (သိ၊ က)	၁၄၄
နိယမတ္တံ = နိယမိတံ (က)	၅၄
နိယုန္တိ = နိယန္တိ (သိ)	၁
နိယျာတေသိ = နိယျာဒေသိ (သိ၊ က)	၂၆၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[န]

နိယျာနိကဘာဝဝိဘာဝနတ္ထံ = နိယျာနိကဘာဝဒဿနတ္ထံ (သီ)	၉၅
နိယျာနိကဘာဝဝိဘာဝနဝသေန = နိယျာနိကဝိဘာဝနဝသေန (က)	၃၃
...နိယျဟကော = နိယူဟကော (က)	၃၆၇
နိရပေက္ခတံ = နိရပေက္ခံ (သီ)	၁၁၅
နိရာကုလံ = နိရာကုလော (က)	၃၅
နိဝတ္တနူပါယဿ = ဝုတ္တရူပါယဿ (သီ၊ ဣ)	၄၁၆
နိဝတ္တိ နိဝတ္တိဟေတုဉ္စ = နိဗ္ဗတ္တိနိဗ္ဗတ္တိဟေတုဉ္စ (က)	၁၀
နိဝတ္တောသိ = အာနိဝတ္တောသိ (သီ)	၁၂၂
နိဝါတနိစဝတ္တနသီလေန = နိဝါတနိစဝတ္တိနာ ဝုဗ္ဗသီလေသု (သီ)	၂၀၁
နိသီဒိသု = နိသိန္ဓေသု (သီ)	၂၁
နိသေန္တော = သုနိသဒေန္တော (သီ)	၉
နိဟတမာနမဒ = နိဟတမာနဒဗ္ဗ (က)	၃၂
နုဒ္ဓရတေ = ဝုဒ္ဓရတေ (သီ)	၄၇၂
နုပပဇ္ဇသိ = နုပပဇ္ဇတိ (သီ)	၂၁၀
နုန = နန (က)	၂၄၉
နုန အယန္တိ ပဒစ္ဆေဒေါ = န နုနာယန္တိ န နုနံ အယန္တိ ပဒစ္ဆေဒေါ(သီ)	၂၇၆
နုနာတိ = နုနန္တိ (သီ၊ က)	၂၇၆
နေတိတိ = နေတိ (သဗ္ဗတ္ထ)	၅၀
နေပုညော ဒဿနေ ဝိရော = တေ ပုညဒဿနော ဝိရော (သီ)	၃၆၀
နေသိ = အာနေသိ (သီ)	၁၁၀
နော ဒဠာတိ ဘိဇ္ဇနာဘိဇ္ဇနဘာဝံ = ဥဒါဟု နော ဒဠာတိ လဇ္ဇိအလဇ္ဇိဘာဝံ (သီ)	၇၀
နာတကော = နဟာတကော (သီ)	၄၃၆

[ပ]

ပကာရေ = ပကာရေဟိ (သဗ္ဗတ္ထ)	၄၂
ပကာသနနာမတံယေဝ = ပကာသနနာမမတ္တံယေဝ (က)	၁၇
ပကာသေတိ = ပကာသေတိတိ (သီ)	၃၄
ပကာသေန = ပကာရေန (က)	၂၀၉
ပကိတ္တေသိ = သံကိတ္တေသိ (က)	၄၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ပ]

ပက္ခိဇာတာ = ပက္ခဇာတာ (သီ)	၁၁၆
ပက္ခိပိတ္တာ = ပရိက္ခိပိတ္တာ (သီ)	၁၀၆
ပဂုဏာ = ပဂုဏံ (သီ)	၂၇
...ပစေယျာနံ = အပစနိယာနံ (သီ) အပစိနေယျာနံ (သျှာ)	
အပစေယျာနံ (ဣ၊က)	၃၉၀
ပစ္စတေ = ပစ္စတေဝ (ဣ)	၄၆၂
ပစ္စနဘာသိ = ပစ္စဒါဘာသိ (သီ၊ဣ)	၄၁၉
ပစ္စပါဒိ ဓမ္မဿာနဓမ္မံ၊ န စ မံ ဓမ္မာဓိကရဏံ ဝိဟေဋ္ဌေတိ = ပစ္စယာဒိ-	
ဓမ္မဿ အနုဓမ္မံ ပဋိပန္နော န မမံ ဓမ္မာဓိကရဏံ ဝိဟေသေသိ (သီ)	၅၀
ပစ္စဝေက္ခန္ဓာတိ = ပစ္စဝေက္ခန္ဓော (သီ)	၁၀
ပစ္စာသီသတိ = ပစ္စာသိံသတိ (သီ) ပစ္စာသီသတိ (က)	၆
ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ = သမ္ဗုဒ္ဓဿ (က)	၀၅
ပစ္စေကဗောဓိသတ္တာနံ = ပစ္စေကသမ္ဘောဓိသတ္တာနံ (က)	၁၂
ပစ္စေကသမ္ဘောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓိန္နိ နာမ = သယမ္ဘူ	
အဘိသမ္ဗုဒ္ဓိန္နိ နာမ (သီ)	၁၀
ပစ္ဆတော = ပစ္ဆတော ပစ္ဆတော ဂစ္ဆန္တိ (သီ)	၇၇
ပစ္ဆာ ဟန္တု = ပစ္ဆဟန္တု (က)	၃၃၀
ပဇ္ဇင်္ဂတူရိယမှိ စ = ပစ္စတ္တရသတမှိ စ (သီ)	၁၄၀
ပဇ္ဇင်္ဂိကေဟိ = သတင်္ဂိကေဟိ (သီ)	၂၉၆
ပဇ္ဇစတ္တာလီသယောဇနေ မဂ္ဂေ = ပဇ္ဇစတ္တာလီသ-	
ယောဇနမတ္တေ မဂ္ဂေ (သီ)	၂၇
ပဇ္ဇတပတပ္ပနာဒိ = ပဇ္ဇတာပနပဓာနာဒိ (သီ)	၄၃၅
ပဇ္ဇ ဘေရိယော အဋ္ဌာရသသတဂါထာ = စတသော ထေရိယော	
သတ္တနုဂုတိဂါထာ (သီ၊က)	၄
ပဇ္ဇဒသကပ္ပသတေ၊ ဣတော အဋ္ဌ ဇနာ အဟံ = ပဇ္ဇသတေ ဒသေ	
ကပ္ပေ၊ သတေတော အဋ္ဌ ဇနာ ဗဟူ (သီ)	၂၅၁
ပဇ္ဇမိကာ စေဝ = ပဇ္ဇမိကာ စေတိ (သီ၊က)	၃၉၄
ပဇ္ဇမော အဟော = ပဇ္ဇမေ အဟေ (သီ)	၄၃၀
ပဇ္ဇဝိသမှိ ကပ္ပမှိ = ပဇ္ဇဝိသတိကပ္ပမှိ (သီ)	၆၄
ပဇ္ဇ သမ္ဘောဘဝါ = စာတုဒ္ဓိဝိဿရော (သီ၊က)	၅၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁]

ပဉ္စာဘိညာ = ပဉ္စာဘိညော (က)	၄၃၉
ပဉ္စာလပုတ္တဿ = ပဉ္စာလိပုတ္တဿ (သီ၊ ဣ)	၄၂၃
ပဉ္စာသီတိသု ရာဇာနော = ပဉ္စာသိသု ရာဇာနော (သီ)	၂၄၈
ပဉ္စာဟော = ပဉ္စာဟံ (သီ)	၄၃၈
ပညဝါ = ပုညဝါ (သီ)	၇၃
ပညာ = ပညော (သီ)	၃၆
ပညာတာတိ = ယထာပညာတာတိ (သီ၊ က)	၁၅
ပညာတာတိ = သမညာတာတိ (သီ)	၁၅
ပဉ္စလော = ပဉ္စလေန (သီ)	၄၀၁
ပဉ္စိကစ္စ = ပဉ္စိဂစ္စေဝ (သီ)	၁၃
ပဉ္စိပက္ခံ = ပဉ္စိပက္ခေ (သီ)	၇
ပဉ္စိပက္ခဝသေန = ပဉ္စိက္ခေပဝသေန (က)	၂၈၀
ပဉ္စိပတ္တိက္ကမံ = ပဉ္စိပတ္တိပရက္ကမံ (ဣ)	၃၇၂
...ပဉ္စိပတ္တိနာ = ပဉ္စိပတ္တိပုတ္တိနာ (သီ)	၂၀၁
ပဉ္စိပတ္တိယာ = ပဉ္စိပဒါယ (သီ)	၃၉
ပဉ္စိပဒါယ = ပဉ္စိပတ္တိယာ (သီ)	၁၄
ပဉ္စိပဒါယ ဝေုန္တိယာ = ပဉ္စိပဒါ စလန္တိယာ (က)	၁၀
ပဉ္စိပဇ္ဇေ = ပဉ္စိပဇ္ဇန္တေ (သီ)	၆၂
ပဉ္စိပေသိတတ္တဉ္စ = ပဉ္စိသေဝိတဗ္ဗတဉ္စ (သီ)	၁၁၅
ပဉ္စိဘာနဇာနနကာနံ = ပဉ္စိဘာနကာနံ (သီ၊ ဣ)	၃၂၂
ပဉ္စိမာနံ = ပတမာနာနံ (သီ)	၆
ပဉ္စိယာဒေတွာ = ပဉ္စိယာဒါပေတွာ (သီ)	၄၄၀
ပဉ္စိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇိ၊ တဿ ဥပသမ္ပန္နဒိဝသတော = ပဉ္စိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဥပသမ္ပန္နော အဟောသိ။ တဿ ဥပသမ္ပန္နဒိဝသတော (သီ)	၇၈
ပဉ္စိဝိဒ္ဓါ = ပဉ္စိလဒ္ဓါ (က)	၂၃၉
ပဉ္စိသင်္ခါဗလေန = ပဉ္စိသင်္ခါနဝသေန (သီ)	၂၁၃
ပဉ္စိသင်္ခါနေ = ပဉ္စိသင်္ခါရေ (သီ၊ က)	၂၅၆
ပဉ္စိသမ္ဘိဒါပတ္တာနံ အဂ္ဂေါ = ပဉ္စိသမ္ဘိဒါပုတ္တော (က)	၃၄
ပဌန္တိ။ ယော ဟိ = ပဌန္တိ။ ဂိဟိ (သီ၊ ဣ)	၃၁၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ပ]

ပဠပေတွာ = ပဇေတွာ (သီ)	၁၄၄
ပဏာမိတော ပန = ဒေသနံ သုတွာ ပန (ဣ)	၄၅၀
ပတိဋ္ဌပိ = ပတိဋ္ဌယိ (သီ၊ က)	၃၅
ပတ္တေသိ အာသိသသိ = ပတ္တယသိ အာသံသသိ (သီ)	၁၆၄
ပတွာ = ပတွာ ထေရော (သီ)	၂၁၃
ပထဝီ ပရေသု = ပထဝီပုဒေသေသု။ ပထဝီပဒေသု (က)	၂၆၁
ပထဝီကမ္မန = ပထဝီကမ္မ (ဣ)	၄၅၂
ပထဝီ = ပုထုဝီ (သီ)	၄၇၂
ပဒပူဇာယိဒံ = ပုပ္ဖပူဇာယိဒံ (သီ)	၁၀၀
ပဒသန္နိဓာနတော = ပဒသန္နိဓာနံ (?)	၅
ပဒုမံ ဇိနံ = ပဒုမနာယကံ (သီ)	၄၂၉
ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓကာလတော = ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ကာလတော (သီ)	၉၆
ပဒုမော နာမ = ပဒုမုတ္တရော နာမ (သီ)	၂၆၅
ပဓာနပရိဂ္ဂါဟကော = ပရိဂ္ဂဟကော (က)	၄၀၃
ပဓာနဟေတု အက္ခာတာတိ = ပဒါနံ ဟေတုအတ္ထတာ (ဥဒါန-ဋ္ဌ ၂၃၂-ပိဋေ)	၁၉၄
ပန = ဣဒံ ပဒံ နတ္ထိ (သီ၊ က)	၁၆
ပနိဒံ ဝတ္ထု = ပနိဒံ ကထာဝတ္ထု (က)	၅၁
ပနဒိဿာမိ = အပနဒိဿာမိ (သီ)	၁၀၆
ပန္နာနိ = ပန္နာနိ (သီ)	၃၃၃
ပပတိ = ပတိ (သီ)	၂၀၃
ပဗုဒ္ဓေါ = ပရိဗုဒ္ဓေါ စ (သီ၊ ဣ)	၄၀၉
ပဗ္ဗဇနဿ ဒုက္ကရတ္တာ = ပဗ္ဗဇန္တဿ ဒုက္ကရတော (က)	၂၇၉
ပဗ္ဗဇာတိ = ပဗ္ဗဇာဟိတိ (သီ)	၆၃
ပဗ္ဗဇိတကိစ္ဆံ = ပဗ္ဗဇကိစ္ဆံ (က)	၄၆
ပဗ္ဗဇိတကိစ္ဆံ = ပဗ္ဗဇာကိစ္ဆံ (သီ၊ က)	၇၄
ပဗ္ဗဇိတသာရုပ္ပါယ စ = ပဗ္ဗဇိတသာရုပ္ပါယေဝ (က)	၁၅၁
ပဗ္ဗဇိတော = ပဗ္ဗဇိ (သီ)	၁၃၆
ပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိတော ဥပဂတော = ပဗ္ဗဇိ ပဗ္ဗဇံ ဥပဂတော (သီ)	၃၂၄
ပဗ္ဗတေယျာနံ ဒုဒ္ဓကံနဒိနံ ဥဒကံ = ပဗ္ဗတေယျံ ဥဒကံ (သီ၊ ဣ)	၃၃၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁]

ပဘင်္ဂနောတိ = ပဘင်္ဂရာတိ (သိ)	၄၀၃
ပဗ္ဗကာ = ပါဝကာ (သိ)	၂၉၆
....ပယိရူပါသနာယ ပယိရူပါသိတာ =ပယုရူပါသနာယ ပယုရူပါသိတာ (သိ)	၃၀၀
ပယိရူပါသိတွာ = ပယိရူပါသန္တိ (သိ)	၃၃၃
ပရံ ပရံ ဌာနံ = ပဒဌာနံ (သိ)	၃၇၂
ပရက္ကမန္တိ = ဥပက္ကမန္တိ (သိ)	၆၂
ပရဂတ္ထေ = ပရဘတ္ထေ (သိ)	၃၀
ပရတီရံ = ပါရံ တီရံ (သိ)	၁၁၀
ပရန္တပေ = ပရခတ္တိယေ (သိ)	၄၇၀
ပရမနိဿမယုတ္တော = ပရမရမဏီယော (သိ)	၂၀၀
ပရမနေသု = ပရဒမနေသု (က)	၁၉၆
ပရသေနာသမ္ပဟာရံ = ပရသေနာသုပ္ပဟာရံ (သိ)	၁၁၄
ပရဟိတပဋိပတ္တိယံ စ = ပရဟိတသာမိတာယ (က)	၁၆
ပရာဇိတာ = အပရာဇိတ (သိ၊ က)	၃၂၁
ပရာပရဂေါတ္တတာယ ပါရာပရိယောတိ = ပရာသရဂေါတ္တတာယ ပါရာသရိယောတိ (သိ)	၂၉၁
....ပရိဂ္ဂဟေဟိ =ပရိဂ္ဂဟာဒီဟိ (သိ)	၁၀
ပရိစိန္တော = ပရိစိတော (သိ၊ ဣ)	၃၀၇
ပရိစ္ဆဒဘူတေန = ပရိစ္ဆေဒဘူတေန (က)	၂၀၉
ပရိဇပေတွာ = ပရိဇပေတွာ (သိ၊ ဣ) ပရိဇပိတွာ (က)	၃၀၉
ပရိညာဘိသမယမာဟ = ပရိညာတာဘိသမယမာဟ (သိ၊ ဣ)	၃၆၂
ပရိဏတိယာ = ပရိယန္တေ (သိ)	၄၄၉
ပရိဏာမေတိတိ = ပရိဏာမေတိတိ (က)	၂၆၆
ပရိဒေဝသောကမာပန္နော = ပရိဒေဝသောကသမာပန္နော (သိ)	၁၉၂
ပရိနိဗ္ဗိဿတုနာသဝေါတိ = ပရိနိဗ္ဗာယိဿတုနာသဝေါတိ (သိ)	၂၅၉
ပရိနိယမာနော = ပရိတာပိယမာနော (သိ၊ က)	၃၂၄
ပရိပက္ကံ = သုပရိပက္ကံ (သိ)	၃၀၆
ပရိပက္ကဂစ္ဆာ = ပရိပုက္ကဂစ္ဆာ (သိ)	၇၂
ပရိပူရိတ = ပါရမီပရိပူရိတ (သိ)	၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ပ]

ပရိတ္တမန္တော = သံသရန္တော (သီ)	၁၁၁၊ ၁၁၀
ပရိဘေဒိတာတိ = ပရိဘိန္နာတိ (သီ)	၅၄
ပရိယောသာနံ = ပရိယောသာနံ (သီ)	၁၄
ပရိယောသာနကလျာဏတာ = ...တာ စ (သီ)	၁၄
ပရိယောသာပိတတ္တာ = ပရိယောသိတတ္တာ (သီ)	၁၀
ပရိဝဇ္ဇနေန = ပရိဝိဝဇ္ဇနေန (သီ)	၂၁၃
ပရိဝတ္တေန္တဿာပိ = ပဝဇ္ဇေန္တဿာပိ (သီ)	၂၄၉
ပရိသာ = ဖရိတာ (သီ၊ က)	၉၃
ပရိဿမန္တော = ပရိဿန္တော (သီ)	၁၄၅
ပရိဿယာဘာဝံ = ပရိဿယဿာပိ အဘာဝံ (သီ)	၃၁
ပရိဿယာဘာဝေနာပိတိ = ပရိဿယာဘာဝေန ပိတိ (သီ)	၃၁
ပရေ တောသေသိ = ပရိတောသေသိ (သီ)	၁၄၀
ပလောဘေတုန္တိ = ပသာဒေတုန္တိ (က)	၆၇
ပဝတ္တံ သုပါတာဟံ = ပဝတ္ထပဏ္ဍုပတ္တာနံ (သီ)	၂၃
ပဝတ္တနသတိ = ပဝတ္တနကာ သတိ (သီ)	၂၅၅
ပဝတ္တိံ ကထေတွာ = ပဝတ္တိံ ဝတွာ အက္ခမံ ကထေတွာ (သီ)	၂၄၉
ပဝတ္တိနိဝတ္တိယော = ပဝတ္တိယော (သီ)	၂၄၆
ပဝဒိဿန္တိ = ပဝနိဿန္တိ (သီ)	၂၄
ပဝရံ = ဝရံ (က)	၆၅
ပဝသိဿတိ = ပဝတ္တိဿတိ (က)	၃၄၀
ပဝိဋ္ဌံ = ပဝိဋ္ဌော (ဣ၊ က)	၄၀၀
ပဝိသန္တိယော ဝိယ = ပဝိသန္တိ အသနိယော ဝိယ (သီ)	၁၃၄
ပဝိသိတွာ = ပဝိသိတွာ နိသိဒိတွာ (သီ၊ က)	၉၂
ပဝေဒေသိ = ပဝါရေသိ (သီ၊ ဣ)	၃၉၀
ပသံသိယတ္တာ စ = ပါသံသတာယ စ (သီ)	၄၇
ပသဋ္ဌဒါဠိနံ = ပသဋ္ဌာနံ ပသဋ္ဌဒါဠိနံ (က)	၇
ပသဒံ မိဂမေသန္တော = ပသုတံ မိဂမေသန္တော (သီ)	၂၉၁
ပသာဒယံ = ပသာဒယိ (က)	၄၅
ပသုမာရေန = ပရရဟိရေန (သီ)	၃၄၃
ပဿ = ပဿထ (က)	၄၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁]

ပဿဒ္ဓကရဇကာယေ = ပဿဒ္ဓေ ကာရဇကာယေ (သီ)	၄၂၆
ပဿသုခံ = ဖဿသုခံ (သီ၊ က)	၈၅
ပဟာယ = ဟိတွာန (သီ)	၂၀၆
ပဟိနကိလေသပစ္စဝေက္ခဏေန = ပဟိနကိလေသပစ္စဝေက္ခဏမုခေန (သီ)	၂၂၂
ပဟိနော = န ဟိနော (က)	၃၁၃
ပဟိနောတိ = ပဟိနတ္တာ (ဣ၊ က)	၃၀၉
ပဟူတေနန္ဒပါနေန = ဗဟုနာ အန္ဒပါနေန (သီ)	၂၉၇
ပါကဠကရဏတ္ထံ = ပါကဠဘာဝကရဏတ္ထံ (သီ၊ က)	၂
ပါကဠိဟိ = ပါကဠဂတိဟိ (သီ၊ ဣ)	၄၅၉
ပါတိမောက္ခဿ ဩသာရဏကာလေ = ပါတိမောက္ခံ ဩသာရဒေသနာကာလေ (က)	၇၇
ပါတေန္တာ = ပါတေတွာ (က)	၄၉၁
ပါဒပုတ္တမေ = ပါဒမုတ္တမေ (သီ)	၄၀၀
ပါဒဖလံ = ဝါရဖလံ (သီ၊ ဣ) ပါရဖလ (က)	၄၁၈
ပါဒါနံ = ဟိ ဥပါဒါနာနံ (သီ၊ ဣ)	၃၁၅
ပါဒိယတ္ထဇနပဒေ = ပါနိယတ္ထဇနပဒေ (သီ၊ ဣ)	၃၃၅
ပါနဓိ° = ပန္နဓိ° (သီ)	၃၈၃
ပါနဓိနံ = ပန္နဓိနံ (သီ)	၃၈၄
ပါပစိတ္တ = ပါပစိတ္တေန (သီ၊ ဣ၊ က)	၄၂၉
ပါပုဏိ = ပတ္တော (သီ)	၁၈၇
ပါပေသု = ပါဏေသု (သီ၊ က)	၆၆
ပါရမိ° ပတွာ = ပါရမိ° ပတ္တော (သီ)	၄၆၆
ပါရမိတာပရိဘာဝိတာယ = ပါရမိတာပရိဘာဝနာယ (က)	၁၃
ပါရာပရိယတ္တေရဿ = ပါရာသရိယတ္တေရဿ (သီ)	၂၉၁
ပါရာဝတ = ပါရာပတ (သီ)	၂၃၆
ပါရိစရိယာ = ပရိစရိယာ မေ (သီ)	၄၆၈
ပါရေဝတာ = ပါရာပတာ (သီ)	၂၉၆
ပါဝုသကာလမေဃေ = ပစ္စုသကာလေ မေဃေ (သီ)	၂၇၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ပ]

ပါဝသမေဃေန = ပါဝဿမေဃေန (သီ)	၂၇၇
ပါဝဿကာလဝသေန = တထာဥဿန္တကာလဝသေန (သီ)	၇၄
ပိင်္ဂလာ = ပိင်္ဂလီ (သီ) သိင်္ဂလီ (က)	၂၉၆
ပိတုပူဇနတ္ထံ = သပိတုပူဇနတ္ထံ (သီ)	၁၀၀
ပိတုမာတုမတေနဟံ = ပိတုမာတုမပေါသဟံ (သီ)	၁၀၀
ပိပါသာဝေဒနဋ္ဌိတော = ပိပါသဘာဝေန အဋ္ဌိတော (က)	၄၆၇
ပိယသဟာယာ = သုစိသဟာယကာ (က)	၁၅၅
ပိယာလာပဘာဝါဒိကေဟိ = ပိလာသဘာဝါဒိကေဟိ (က)	၆၇
ပိယော = ပိယော စ (သီ၊ ဣ)	၄၇၅
ပိလက္ခဗလ = မိလက္ခဗလ (သီ)	၄၁၆
ပိလက္ခဗလာနိ = မိလက္ခဗလာနိ (ဣ)	၄၅၅
ပိလက္ခ = ပိလက္ခော (သီ)	၂၂၀
ပိလိန္ဒဝစ္ဆောတိ = ပိလိန္ဒဝစ္ဆောတိ (သီ)	၆၃
ပိလိန္ဒောတိဿ = ပိလိန္ဒတိဿ (သီ)	၆၃
ပိဝိတွာ သုဒ္ဓိ အဿ = ပိဝိတွာန သုဒ္ဓိ အဿ (သီ)	၄၆၇
ပိသိတွာ = ပိသိတွာ (သီ)	၉၉
ပိတိဓာရေ = ပိတိဓာရံ (?)	၃၃၂
ပိတိဝေဂပ္ပဝိဿန္တံ = ပိတိဝေဂေန ဝိသိန္တံ (သီ)	၂၃၂
ပိတိဝေဂဝိဿန္တံ = ပိတိဝေဂဝိသိန္တံ (သီ)	၄၇
ပိတိဝေဂဝိဿန္တံ = ပိတိဝေဂဝိဿန္တံ (သီ)	၁၉၆
ပိတိသောမနဿဝသေနဝ = ပိတိသောမနဿေနဝ (သီ)	၉၂
ပုတ္တုသတိ = ပုတ္တုသတိ (က)	၂၅၃
ပုတ္တုသတိဿ = ပုတ္တုသတိဿ (က)	၄၄၄
ပုစ္ဆိံသု မံ = အပုစ္ဆု မံ (သီ)	၃၅၆
ပုစ္ဆိတပုစ္ဆိတံ = ပုစ္ဆိတံ ပုစ္ဆိတံ (က) ပုစ္ဆိတံ (က)	၄၇
ပုညံ = ဗဟံ ပုညံ (သီ)	၁၁၀
ပုည = ပုညေန (ဣ)	၃၉၉
ပုညကမ္မာနိ = ပုညာနိ (ဗဟူသု)	၉၉
ပုညဉ္ဇဏသမ္ဘာရံ = ပုညသမ္ဘာရံ (သီ)	၃၇၂၄၅
ပုညဉ္ဇဏသမ္ဘာရတိ = ဉ္ဇဏသမ္ဘာရတိ စ (က)	၃၇၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁၀]

ပုတ္တံ = အတ္တနော ပုတ္တံ (သီ၊ ဣ)	၃၆၃
ပုထုဇ္ဇနဘာဝဿ = ပုထုဇ္ဇနဿ (သီ)	၃၅၉
ပုထုဇ္ဇနဿေဝသတော = ပုထုဇ္ဇနော ပုထုဇ္ဇနန္တောဂဓတ္တာ (ဣ)	
ပုထုဇ္ဇနော ဟုတ္တာ (က)	၄၃၁
ပုထုဇ္ဇနော ဟောန္တော = ပုထုဇ္ဇနော ပုထုဇ္ဇနတ္တာ (သီ)	၄၃၁
ပုထုဝိန္ဒရာဇာ = ပုထုဝိန္ဒရော ရာဇာ (သီ)	၁၉၀
ပုနာတိ စ ကုလဝံသံ တာယတိ စာတိ = ပုနာတိ ကုလဝံသံ တာယတိတိ ဝါ (သီ၊ က)	၁၁၉
ပုပ္ဖဒါနဿိဒံ = ပုပ္ဖပူဇာယိဒံ (သီ)	၂၃၅
ပုပ္ဖပဋ္ဌဝိတာနိကံ ဝိယ = ပုပ္ဖပဋ္ဌေန ဝိယ (သီ)	၂၂၇
ပုပ္ဖပူဇံ = ပုပ္ဖပူဇံ (က)	၂၁၆
ပုပ္ဖမဘိရောပယိံ = ပုပ္ဖမဘိပူဇယိံ (သီ)	၁၃၄
ပုဗ္ဗကမ္မဿိဒံ = ပုပ္ဖကမ္မဿိဒံ (က)	၂၅၁
ပုဗ္ဗကိစ္စံ = သဗ္ဗကိစ္စံ (သီ)	၄၅
ပုဗ္ဗပစ္စိမသန္နိဋ္ဌာန = ပုဗ္ဗမဇ္ဈိမသန္နိဋ္ဌာန (ဗဟူသု)	၁၀၃
ပုဗ္ဗဘာဂေ = ပုဗ္ဗဘာဂေန (သီ၊ ဣ)	၄၅၂
ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏေ = ဉာဏေန (သီ)	၃၇၁
ပုမော = ပုမာ (သီ)	၄၆၈
ပုရာဏဇဋ္ဌိလသဟဿေန = ဇဋ္ဌိလသဟဿေန (က)	၈၃
ပုရာဏပဏ္ဏာနိ = ပဏ္ဏသင်္ဂဋ္ဌံ (သီ)	၁၃၁
ပုရာဏီ = ပုရာဏိယာ (က)	၁၆၄
ပုရိမဗျေန = ပုရိမပဒေန (ဣ၊ က)	၄၁၉
ပုရိသုတ္တမော = ဦးပဒုတ္တမော (သီ)	၄၁၁
ပုရေ = ကုလေ (သီ)	၃၂၉
ပူဂဿ = ဧကဿ ပူဂဿ (သီ)	၁၈၅
ပူဇနေယျာနံ = ပူဇနိယာနံ (သီ)	၃၉၈
ပူဇာသက္ကာရဗဟုလံ = ပူဇာသက္ကာရံ (သီ)	၃၅၁
ပူရယိဿသိ မာနသံ = ပူရယဿ သုမာနသံ (သီ)	၂၅
ပူရေန္တိ = ပါပေန္တိ (?)	၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁]

ပေတက္ကဘာဝန္တိ = ပေတ္တိဘာဝန္တိ (သီ၊ ဣ)	၄၈၂
ပေသိဿာမီတိ = ပေသိဿာမိ နန္တိ (က)	၂၄၉
....ဓမ္မတ္ထ = စေတ္ထ (သီ)	၂၆၂
ပေါဋ္ဌိရိယဿ နာမ ဂါမဘောဇကဿ = သေလိဿရိယနာမကဿ ဂါမဘောဇကဿ (သီ)	၄၀၄
ပေါတကောပိ = ပတကောပိ (သီ)	၆
ပေါထိတော = ပါတိတော (သီ)	၁၂၁

[၁]

ဖလဂန္တိ ဖလံ ဂတံ ဥပဂတံ = ဖလဂန္တိ ဖလူပဂတံ (သီ)	၁၀၂
ဖလဟတ္ထော အဟံ ဒိသ္မာ = ဖလဟတ္ထော တံ ဒိသ္မာန (သီ)	၈၈
ဖလာဖလေ = ဖလာဖလံ (က)	၂၁
ဖလူပဘောဂမက္ကဋ္ဌော = ဖလူပဂေါ မက္ကဋ္ဌော (သီ၊ ဣ)	၃၁၄
ဖုသေယျံ = ဖုသေယျံ (က)	၂၈၇
ဖုဿန္တေ = သုဿန္တေ (သီ)	၁၃၉

[၁]

ဗန္ဓနရဇ္ဇုကံ = ဗန္ဓနံ ရဇ္ဇုကံ (သီ) ဗဒ္ဓရဇ္ဇု (ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၂-၃၇၅ ပိဋ္ဌေ)	၈၂
ဗန္ဓနသင်္ခါတာနံ = ဗန္ဓနသမ္ဘူတာနံ (က)	၁၃၀
ဗဒ္ဓိတုကာမာ ဇာတာ = ဗဒ္ဓိတုကာမာ ဟုတွာ တဿ အာရောစေသုံ (သီ)	၁၃၆
ဗလကာယဿ ရက္ခာယ = သမေတုံ ဗလကာယဿ (သီ)	၄၇၀
ဗလဝိဓမန = ဗလံ ဝိဒ္ဓိသန (သီ)	၁၈၄
ဗလီ = ဗလံ (သီ)	၄၆၈
ဗလေသု = ဖလေသု (က)	၉
ဗဟလ = ဗဟုလ (ဣ)	၄၀၀
ဗဟု = ဗဟုံ (သီ၊ ဣ)	၄၄၄
ဗဟုဇနာ'သမ္ဘာဝတော = ဗဟုဇနဿ စ သမ္ဘာဝိတော (သီ) ဗဟုဇနာ အသမ္ဘာဝိတော (ဣ)	၃၅၆

နာနာပါဌာ

ဝိဇ္ဇင်္ကာ

[ဗ-ဘ]

ဗဟုလာ = ဗဟုသော (သိ)	၄၁
ဗဟုဝစနေန = ဗဟုဝစနဝသေန (သိ)	၄၂၃
ဗဟု = ပဟု (သိ)	၃၄၉
ဗဟုပကာရံ = ဗဟုကာရံ (သိ)	၂၁၁
ဗဟုပကာရဿ = ဗဟုကာရဿ (ဣ၊ က)	၄၂၉
ဗာကုလ = ဗတ္တုလ (သိ၊ ဣ)	၄၃၉
ဗာဝရီ = ဗာဝါရိယ (သိ၊ ဣ) ဗာဝရိယ (က)	၄၂၀
ဗိဇ္ဇိဗိဇ္ဇိကာသဒိသာ = ဗိဇ္ဇိဗိဇ္ဇိကာ ပရိသာ (က)	၃၀၁
ဗိဇ္ဇမိဉ္စ = ဗိဇ္ဇပူရ (သိ၊ က)	၁၁၉
ဗိဇ္ဇမိဉ္စသိဒ္ဓိ = ဗိဇ္ဇပူဇာယိဒ္ဓိ (သိ)	၁၁၉
ဗုဒ္ဓ = ပုပ္ဖ (သိ)	၁၀၆၊ ၁၃၀၊ ၁၅၂၊ ၁၇၉၊ ၁၈၃
ဗုဒ္ဓ = သမ္ဗုဒ္ဓ (က)	၉၆
ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ ပတိပတိသရဏတော = ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ ဝါ	
ဗုဒ္ဓါနံ ဝါ ပဋိသရဏတော (သိ)	၄၃၃
ဗုဒ္ဓတရဏေန = ဗုဒ္ဓတာရေန (သိ)	၇၃
ဗုဒ္ဓပူဇာယိဒ္ဓိ = ပုပ္ဖပူဇာယိဒ္ဓိ (သိ)	၆၆၊ ၁၀၄
ဗုဒ္ဓဘာဝပ္ပတ္တိ နာမ = ဗုဒ္ဓတ္ထုပ္ပတ္တိ နာမ (က) ဗုဒ္ဓုပ္ပတ္တိ နာမ (နိဿ)	၁၂
ဗုဒ္ဓသန္တဝနေန စ = ထဝိတေန စ (သိ)	၂၃၂
ဗုဒ္ဓဿ သာသနန္တိ = ဗုဒ္ဓါနုသာသနန္တိ (က)	၄၂
ဗုဒ္ဓါ = ဗုဒ္ဓါ နာမ (သိ)	၃၇၆
ဗောဇ္ဈင်္ဂါ = ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ (သိ၊ ဣ)	၃၆၂
ဗောဓေန္တံ သဒေဝကံ = သဒေဝကံ သမာရကံ (က)	၄၁၃
ဗောဓိ° ဧဝ = ဗောဓိရုက္ခံ ဧဝ (သိ)	၂၈၃
ဗျဂါ = ဗျဂေါ (သိ)	၃၇၇
ဗျတိရေကမုခေန စ = ဗျတိရေကမုခေန (က)	၂၆၀
ဗြဟ္မဂိရော = ဗြဟ္မသရော (သိ)	၄၀
ဗြဟ္မဏကုလေ = သုမေဓဗြဟ္မဏကုလေ (သိ၊ ဣ)	၄၅၂
ဗြဟ္မဏဘာဝတော ဗြဟ္မဏာနံ = ဇာတိမတ္တေန ဗြဟ္မဏာနံ (က)	၄၃၆
ဗြူသိ = ဗြူမိ (က)	၂၉
ဘက္ခတ္ထာယ စရိ° အဟံ = အက္ခိတ္တော ယမဒိ အဟံ (သိ)	၃၇၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁]

ဘဂဝတော = ဘဂဝတော ကာလေ (ဣ)	၄၇၆
ဘဂဝတော = ဘဂဝတော ကာလေ (သီ၊ ဣ)	၃၅၅
ဘဂဝန္တံ ဂစ္ဆန္တံ ဒိသွာ = ဘဂဝန္တံ ဒိသွာ (က)	၆၆
ဘဠိတွာ = ပရိဘဠိတွာ (သီ)	၃၄၅
ဘဏန္တာ = ဂဏ္ဍန္တာ (က)	၄၀၀
ဘဒ္ဒကပိဉ္ဇေဟိ = ဘိန္ဒကပိဉ္ဇေဟိ (က)	၄၂၆
ဘဒ္ဒဝတီနဂရေ = ဗန္ဓုမတီနဂရေ (သီ)	၃၆၇
ဘယဝေရသမပ္ပိတော = ဘယဘေရဝသမပ္ပိတော (သီ)	၂၈၃
ဘယဿ ဣက္ခနတာတိ = ဘယံ ဣက္ခနကောတိ (က)	၉၅
ဘဝတေ = ဘဝန္တိ (သီ)	၃၁၈
ဘဝနိကန္တိဝသေန = ဈာနဘဝနိကန္တိဝသေန (သီ)	၁၈၂
ဘဝနိဗ္ဗတ္တိ ဝါ = ဘဝနိဗ္ဗတ္တိတာ (သီ)	၃၂၄
ဘဝမူလောပဂါမိနောတိ = ဘဝမူလာဘဝဂါမိနောတိ (သီ)	၂၅၅
ဘဝသဉ္ဇယကရာနံ = ဘဝပစယကရာနံ (က)	၄၃၆
ဘဝသမ္ပတ္တိ = ဒေဝသမ္ပတ္တိ... (က)	၂၅၂
ဘဝဿာဒဂမိတာယ = ...ဂထိတာယ (သီ၊ ဣ)	၄၃၆
ဘဝါဘဝေ = ဘဝါကာသေ (သီ)	၄၁၄
ဘဝိတွာ = ဘုတွာန (သီ)	၂၉၀
ဘာဝနာဖလံ = ဘာဝနာဗလံ (က)	၈၇
ဘာဝိတတ္ထဘာဝါနံ = ဘာဝိတတ္ထဘာဝိနံ (သီ)	၈
ဘာဝေတိ = ဘာဝေတိ ဈာယတိ (သီ)	၁၃၅
ဘာသနဝသေန = သာသနဝသေန (သီ)	၃၈
ဘိဿာပေတု = ဘယာပေတု (သီ)	၁၀၂
ဘိက္ခုနာ = ဘိက္ခုနော (သီ)	၄၄၉
ဘိက္ခု = ဘိက္ခုသု (သီ)	၂၁
ဘိက္ခု ယထာရဟံ = ဘိက္ခု ဓမ္မံ ကထေန္တော ယထာရဟံ (သီ)	၂၇၀
ဘိဇ္ဇေယျ၊ န ဘိဇ္ဇေယျာတိ = ဘိဇ္ဇေယျံ န ဘိဇ္ဇေယျန္တိ (က)	၇၇
ဘိတ္တိဝိစိတ္တတာယ = ဝိဘတ္တိဝိစိတ္တတာယ (သီ)	၂၅၄
ဘိန္ဒိတွာ = ဆိန္ဒိတွာ (သီ၊ ဣ၊ က)	၃၄၄
ဘိန္ဒသိရော = ဘိန္ဒသရိရော (ဣ)	၃၄၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဘ]

ဘိယျော = ဘိယျောတိ (သဗ္ဗတ္ထ)	၃၀၂
ဘိယျောတိ ဥပရူပရိ၊ ဥသဘဿာတိ အတ္တာနမေဝ = ဘိယျောတိ ဥပရူပရိ၊ ဥသဿာတိ အတ္ထော၊ အတ္တာနမေဝ(သိ)	၂၇၀
ဘိသဝန္တိ = ဘိဝဿန္တိ (က)	၁၉၅
ဘိတရဝံ = ဘေရဝံ ဘိတရဝံ (သိ)	၄၀၁
ဘူတတ္ထံ = ဘူတတ္ထိကံ (သိ)	၇၇
ဘေဒံ = ဘေဒါယ (ဗဟုသု)	၃၃
ဘေသဇ္ဇတ္ထာယ = ဘေသဇ္ဇံ ဒတွာ (က)	၃၁၇

[ဗ]

() = မယံ (သဗ္ဗတ္ထ)	၁၇၅
မံသန္တာရပသိပ္ပိတေ = နဟာရူပရိသိပ္ပိတေ (သိ)	၃၀
မဂ္ဂဗလပ္ပတ္တိယာ = မဂ္ဂဗလပ္ပတ္တိယာ (က)	၄၁၃
မဇ္ဈန္တိကရဋ္ဌေ = မဇ္ဈန္တိကရဋ္ဌေ (သိ)	၄၉
မဇ္ဈေ = မဇ္ဈော (က)	၁၇
မဇ္ဈေကလျာဏတာ = ...တာ စ (သိ)	၁၄
မဇ္ဈေကလျာဏောဝ = ...ကလျာဏတာ စ (သိ)	၁၄
မဉ္ဇက = မဉ္ဇဿ (သိ)	၁၂၃
မညာယ = သညာယ (သိ)	၄၃၅
မဏ္ဍပါ စ = ပါဒပါ စ (သိ)	၄၄၁
မတန္တိ = အမတန္တိ (သိ)	၂၄၁
မတသရီရဿ = ဆဝသရီရဿ (ဇု၊က)	၃၄၅
မတ္တဝရဝါရဏာဒိတောပိ = မတ္တဝါရဏာဒိတောပိ (က)	၆
မတ္တေဟိ = မစ္ဆေဟိ (သိ)	၁၅၇
မတ္တကံ = ကိံ မတ္တကံ (ဇု)	၃၀၆
မဓုဉ္ဇ ဂုဠဒမိဉ္ဇ = မဓုဉ္ဇ ဂုဠ ဒမိဉ္ဇ (သိ)	၁၇၀
မဓုပသိတ္တပါယာသံ = မဓုသိတ္တပါယာသံ (က)	၉၀
မဓုပိဏ္ဍိကဉ္ဇ = မဓုပိဏ္ဍဉ္ဇ (က)	၅၉
မနုညဒဿနာနိ = မနုညရသာနိ (သိ)	၄၃၇
မနုညဝါဒိတာယ = ...နာဒတာယ (သိ) ...ရုတတာယ (ဇု)	၄၂၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[မ]

မနုဿတ္တသဒ္ဓါပဋိလာဘာဒယော = မနုဿတ္တလာဘ- ပဋိလာဘာဒယော (သီ၊ ဣ)	၄၂၉
မနုဿလောကေ = မနုဿယောနိယံ (သီ)	၂၂၁
မနုဿေ စ = မနုဿေသု (သီ)	၁၃၂
မန္တာလကေဟိ = မန္တာရကေဟိ (သီ)	၂၉၆
....မဘာသိ =မာဟ (သီ၊ က)	၃၉၉
မမံ = မမ (သီ)	၈၄
မမ = ပုန (သီ၊ ဣ)	၃၉၃
မမ ဥဂ္ဂဇ္ဇနံ = မမ တံ ဂဇ္ဇနံ (သီ)	၁၁၁
မမ ဉှတိ သမာနေတွာ = မမံ ဉှတိ သမာနေတွာ (သီ)	၃၆၁
မမ မန္တိတံ ဂဒိတံ ကထိတံ၊ စိတ္တေန ဝါ ဝိမံသိတံ = မမ စိန္တိတံ ဂဒိတံ ကထိတံ စိန္တေတွာ ဝိမံသိတံ (သီ)	၆၅
မမ သီသေ မဏိံ ဂယု = မမ သီသံ မဏိံ ဂယု (သီ)	၄၄၇
မယံ = မယာ (သီ)	၃၄
မယံ ဇေဋ္ဌဘာတာ အယျော = မယံ အယျော (က)	၁၃၆
မလ္လရာဇကုလေ = မလ္လရဇ္ဇေ မလ္လရာဇကုလေ (သီ)	၂၂၅
မဟတိ ပူဂေ သံကိတ္တိဝသေန = မဟတိသု ပရိသာသု ကိတ္တိဝသေန (သီ)	၁၅၀
မဟာကစ္စာနတ္ထေရဿ = မဟာကစ္စာယနတ္ထေရဿ (သီ)	၃၇၂
မဟာဇနေန သဒ္ဓိံ = တေဟိ သဒ္ဓိံ (သီ)	၃၄
မဟာတမပနုဒနော = မဟာတမဝိနောဒနော (သီ)	၄၀
မဟန္တတရော မညေတိ = မဟန္တတရောတိ မညေတိ (က)	၂၀
မဟာပက္ခော = မဟေသက္ခော (က)	၃၀၇
မဟာဗလဝဘာဝတော = မဟဗ္ဗလဘာဝတော (သီ)	၆၁
မဟာယသံ = မဟာမုနိံ (သီ)	၉၃
မဟာရူပေါ = မဟာရဟဒေ (သီ)	၁၁၀
မဟာဝစ္ဆတ္ထေရဿ = မဟာဂဝစ္ဆတ္ထေရဿ (သီ)	၇၀
မဟိံ = သမံ (သီ)	၂၉၀
မာတာ စ = မာတာ စာတိ (?)	၄၅၇
မာတာ မတာ = မတာ မာတာ (သီ)	၅၃

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[၈]

မာတုဂါမဿ = အညတရာယ ဣတ္ထိယာ (သီ)	၂၅၆
မာနသံ အရဟတ္တံ တံ သော ဝါ = မာနသံ တံ အရဟတ္တံ သော ဝါ (သီ၊ က) မာနသံ အရဟတ္တံ သော (ဣ)	
မာနုဗ္ဗစွရိဂ္ဂဟိတတံ = မာနုဗ္ဗစွရိဂ္ဂဟိတစိတ္တံ (သီ၊ ဣ)	၄၀၃
မာနေန္တိ = ပဏာမေန္တိ (သီ)	၁၄၂
မာ ပစလာဟိ = မာ ပစာလယ (သီ) မာ ပစာလေဟိ (ဣ)	၄၁၁
မာ ပတာဠေဿံ = မာ စ တာဠေဿံ (သီ)	၄၁၁
မာပယိတွာ = ပါပယိတွာ (သီ)	၄၆၅
မာရဝိသယေတိ() = (ကိလေသသာတေ) (က)	၄၇၇
မာဝဒီ = မာ ဝဒသိ (က)	၇၉
မာဠိ = သာလံ (သီ)	၁၀၅
မိဂပေါတကံ ဗဒ္ဓံ အဒ္ဓသ = မိဂပေါတကော ဗဒ္ဓေါ အဟောသိ (က)	၃၄၁
မိဂဗျဓနေန = ဗျဓနေန (ဗဟူသု)	၉၉
မိဂယူထပေန = မိဂယူထမေနံ (သီ)	၄၁၄
မိဂသိရနက္ခတ္တေန = ...နက္ခတ္တေ (သီ၊ ဣ၊ က)	၃၀၉
မိစ္ဆာ = မိစ္ဆာပဋိပတ္တိံ (သီ၊ ဣ)	၄၅၀
မိတ္တော ဥဒါသိနော = မိတ္တော ဥဒါဟု နော (သီ)	၁၁၉
....မိဿတာယ =မိဿကတာယ (သီ၊ ဣ)....မိဿိတာယ (ဓမ္မပဒ-၄ ၂-၈၁-ပိဋေ)	၃၉၂
မုစ္စိ = ဝိမုစ္စိ (သီ၊ ဣ)	၃၉၁
မုဇ္ဈိတွာ = မုဇ္ဈန္တာ (ဣ)	၄၂၆
မုနေ = မုနိ (သီ)	၁၉၀၊ ၃၆၈
မူလဖလံ = ဖလာဖလံ (သီ)	၉၃
မူလဘာဝံ ကာရဏဘာဝံ = မူလဘာဝကာရဏဘာဝံ.... (သီ)	၂၅၆
မေ = နတ္ထိ (သီ)	၃၀၈
မေတ္တာဈာနပါဒကံ = မေတ္တာဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ (သီ)	၂၇
မေတ္တာဘာဝနာဝိမိံ = မေတ္တာဘာဝနာယ ဝိမိံ (သီ)	၁၁၉
မေတ္တိယဘူမဇကော =ဘူမဇကော (သီ၊ က)	၅၄
မောသရာဇာတိ = မောသရာဇောတိ (သီ)	၄၂၂
မောနေနာတိ ဣဏေန မဂ္ဂပညာယ = မောနေနာတိ မဂ္ဂပညာယ (သီ)	၃၇၃

နာနာပါဌာ

မိစ္ဆာ

[ယ]

ယံ = တံ (သီ)	၃၂၉
ယံ ပန တေ ဘိက္ခု သမ္ဘူတတ္ထေရေန ဝုတ္တံ = ယံ ပနေတေ ဘိက္ခု တတ္ထ တတ္ထ ထေရေန ဝုတ္တံ (သီ)	၅၀
ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိံ = ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိံ (သီ)	၆၆
ယံ ဗုဒ္ဓ = ယံ သမ္ဗုဒ္ဓ (သီ)	၉၅
ယံ ဗုဒ္ဓမဘိပူဇယိံ = ယံ ပုပ္ဖမဘိပူဇယိံ (သီ)	၃၀၀
ယံ မာလမဘိရောပယိံ = ယံ ပုပ္ဖမဘိရောပယိံ (သီ)	၄၄၅
ယံ ဝဒန္တိ သုမေဓောတိ၊ လောကာဟုတိပဋိဂ္ဂဟံ = ယံ ဝဒေသိ သုမေဓော သော၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟော (သီ)	၂၉၇
ယံ ဝါ ဗုဒ္ဓါနံ အနိစ္စတံ ဒိသ္မာ တဒနုဿာရေန = ယံ ဝါ ဗုဒ္ဓါနံ အနိစ္စတံ ဒိသ္မာ ယံ ဝါ တဒနုဿရဏာ (သီ) ယံ ဝါ ဗုဒ္ဓါနံ အနိစ္စတံ နိဿာယ တဒနုဿာရေန (ဣ)	၄၃၃
ယံ သညမလဘိံ = ယံ ပုညမလဘိံ (သီ)	၁၁၃
ယံ သာဝကေန ပတ္တဗ္ဗံ၊ တံ = ယံ သာဝကေန ပတ္တဗ္ဗံ တံ တံ (သီ)	၂၇၀
ယက္ခာနံ ဝစနံ = ယက္ခိနိဝစနံ (သီ)	၁၄၂
ယတော'ဓ ဓမ္မံ = ယထာဝ ဓမ္မံ (သီ)	၃၉၉
ယတ္ထ အနုဝဿိကော တုဝံ ပဗ္ဗဇိတော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသညဏံ = ယတ္ထ အနုဝဿိကေနဝံ ပဗ္ဗဇ္ဇာတော ပုဗ္ဗေနိဝါသညဏံ (သီ) အနုဝဿိကေနဝံ ပဗ္ဗဇိတေန ပုဗ္ဗေနိဝါသညဏံ (?)	၁၀၁
ယထာ = ယံ (ဣ)	၄၁၁
ယထာကာမပ္ပဝတ္တိယာ = ယထာကာမပ္ပဝတ္တတာယ (သီ၊ ဣ)	၃၁၄
ယထာ ကိံ = ယထာတိ (သီ၊ က)	၂၁၅
ယထာ ဒေဝါနံ = ဒုတိယဌာနေ (က)	၄၆၀
ယထာဓမ္မာ ဝိဟာရိနော စ = ယထာဓမ္မတာယ ဝိဟာရိနော စ (သီ) ယထာဓမ္မာ ယထာဝိဟာရိနော စ (?)	၁၅
ယထာ ပဋိပဇ္ဇမာနေ ဓမ္မေ ဝိမိနာ = တထာပဋိပဇ္ဇမာနဝိမိနာ (ယထာပရိယတ္တဿ) = နတ္ထိ (ပါဠိယံ)	၃၇၂
ယထာဘုစ္စဂုဏာ... = ယထာဘုစ္စဗုဒ္ဓဂုဏာ... (သီ)	၃၃၃
ယထာဘုစ္စဂုဏာဘိဗျာဟရတာယ = ယထာဘုစ္စဗုဒ္ဓဂုဏာဘိဗျာဟရတာယ (သီ)	၃၀၇

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[ယ]

ယထာဘူတဝိလောကနေန = ယထာဘူတာဝလောကနေန (သီ)	၃၈၅
ယထာဘူတာဝဗောဓဿ စ = ယထာဘူတထေတဘာဝတော ဗောဓဿ စ (သီ)	၃၄၂
ယထာရူတဝသေနဝ = ယထာဝုတ္တဝသေနဝ (သီ)	၁၂၂
ယထာဝုတ္တမဓိမုစ္ဆံ = ...မဓိမုတ္တံ (သီ)	၁၆
ယထာဟ = တေနာဟ (ဗဟူသု)	၆၀
ယဒိစ္ဆသိ = ယဒိစ္ဆာယ (သီ)	၄၄၈
ယဒေဝ သံဝေဂဝတ္ထု အင်္ဂသံ = ယဒေဝ သံဝေဂဝတ္ထု၊ တမင်္ဂသံ (သီ)	၁၈၁
ယသုဂ္ဂတာ = သမုဂ္ဂတာ (သီ)	၂၁၈
ယသ္မာ ပစ္စုပ္ပိ = ယသ္မာ သော ပစ္စုပ္ပိ (သီ)	၁၀၄
ယသ္မိံ စ အာဝါသေ ပစ္စယာ ဒုလ္လဘာ၊ သမဏဓမ္မောပိ ပါရိပူရိ န ဂစ္ဆတိ၊ ဧဝရူပေါ အာဝါသော ဣဓ အနတ္တသံဟိတော နာမ အဝဇီသဟိတောတိ ကတွာ၊ ဧဝရူပံ ဝါသံ = ယသ္မိံ စ အာဝါသေ ပစ္စယာ သုလဘာ၊ သမဏဓမ္မောပိ ပါရိပူရိ ဂစ္ဆတိ၊ ဧဝရူပေါ အာဝါသော အတ္တသံဟိတော နာမ ဝဇီသဟိတောတိ ကတွာ ဣဓ အနတ္တသံဟိတံ ဝါသံ (သီ)	၂၆၉
ယာထာဝတော = ယထာဝတော (သီ)	၄၂၊ ၃၃၄
ယာဒိသံ = တာဒိသံ ယာဒိသံ (က)	၂၉၉
ယာ ပန = ယာ ပနဿ (သီ)	၂၂၆
ယာယ = ယဿ (သီ)	၃၈၅
ယာဝစရိမကစိတ္တံ = ယာဝစရိမကစိတ္တာ (သီ)	၃၁၅
ယာဝ ဌာတိ မုနေ မတံ = ယာဝ တိဌာတိ သာသနံ (သီ၊ က)	၅၃
ယာဟိ ကမ္မကာရဏာဟိ = ယာနိ ကမ္မကာရဏာနိ ကရောန္တာ (သီ၊ ဣ)	၃၃၆
ယိဋ္ဌုကာမော = ခဋ္ဌုကာမော (သီ)	၂၀၀
ယုတ္တော = နိယုတ္တော (သီ၊ ဣ)	၃၈၁
ယောဂါဝစရဿ ယံ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနဝသေန လက္ခဏူပနိဇ္ဈာန- ဝသေန စ ဈာယတံ = ယောဂါဝစရဿ ယံ ယံ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနဝသေန လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနဝသေန စ ဈာနံ တံ တံ ဈာယ (သီ)	၄၂၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ယ]

ယောနိသောမနသိကာရသင်္ခါတေန = သမ္ဘဝေန (သီ၊ ဣ)	၃၇၈
ယော မေ = ယော မံ (သီ)	၂၉၇
ယော သသံဃမဘောဇေသိ = သောဟံ သသံဃံ ဘောဇေသိ° (သီ)	
ယောဟံ သသံဃံ ဘောဇေမိ (က)	၅၁
ယောဟံ = ယမဟံ (သီ)	၄၄၃
ယော ဟိ ကတာကတကုသလာကုသလူပနိဿယော =	
အကတကတကုသလာကုသလံ နိဿာယ ယော (သီ)	၂၀၉
ယွာယံ = နတ္ထိ (သီ)	၁၀၈
ယွာယံ = ယေသွာယံ (သီ၊ ဣ)	၄၃၂

[ခ]

ရက္ခိတဗ္ဗာ = ရက္ခိတာ ဝါ (သီ၊ ဣ) ရက္ခိတံ ဝါ (က)	၃၂၅
ရက္ခိတဗ္ဗာတိ = ရက္ခိတဗ္ဗာတိ သဒါ ဝေ ရက္ခိတဗ္ဗာ (သီ)	၃၂၅
ရဇနလူခန္တိ ဝိသေသေန = ရဇနလူခန္တိ အာဒိနာ ဝသေန (သီ)	
သဝိသေသံ (ဣ၊ က)	၄၂၂
ရညော = ရညာ (သီ၊ က)	၄၁၃
ရတနကုဋိ နာမ = ရတနကုဋိကော (သီ)	၁၆၃
ရမိ° သု မေ = အဟေသု မေ (က)	၆၄
ရာဂဗန္ဓနသင်္ခါတာ = ရာဂဘဝဗန္ဓနသင်္ခါတာ (သီ)	
ဘဝဗန္ဓနသင်္ခါတာ (ဣ)	၄၇၈
ရာဇကာလေ = ရာဇကုလေ (ဣ)	၄၀၉
ရာဇင်္ဂဏေန = ရာဇင်္ဂနေန (သီ)	၂၆၃
ရာဇာ စ = ရာဇာ (သီ)	၃၈၄
ရာဇာဟံ = ရာဇာသိ° (က)	၆၄
ရာဇိဝဝဏ္ဏသင်္ကာသာယ = ရာဇိဝဋ္ဌသင်္ကာသာယ (က)	၄၂၆
ရာဓေ = နတ္ထိ (ဣ၊ က)	၃၂၃
ရုက္ခဂစ္ဆလတာယ ဗနပဏ္ဏသဏ္ဌိနော = ရုက္ခဂစ္ဆလတာယော	
ဗနသဏ္ဌသဉ္ဇရဏာ (သီ)	၂၇၇
ရုက္ခဒေါဏီ° = ရုက္ခဒေါဏီယော (သီ)	၉၀
ရုက္ခဝိဋပန္နရေ = ရုက္ခဝိဋပန္နရေ (သီ)	၅၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၇]

ရုက္ခဿ = ရုက္ခမူလဿ (သီ၊ က)	၃၄၄
ရုစိယာ သင်္ကရဏာ = ရုစိယာ ကရဏိယာ (သီ)	၇၃
ရူပနိမိတ္တ = သာရူပနိမိတ္တ (က) ယထာနုရူပနိမိတ္တံ (က)	၁၂၆
ရောဟိတနဂရေ = ရောဟိနိနဂရေ (သီ၊ ဣ)	၄၃၇

[၈]

လဒ္ဓပ္ပသာဒေါ ပဗ္ဗဇိတွာ = ပဗ္ဗဇိတွာ လဒ္ဓုပသမ္ပဒေါ (သီ)	၁၂၅
လဒ္ဓါ = လဘန္တော (သီ) လဘန္တာ (ဣ)	၄၂၃
လဘိဿတိ = ဘဝိဿတိ (က)	၈၁
လဟုသော = ဗဟုသော (သီ)	၂၈၇
လာဘသက္ကာရာဒိ = လာဘသက္ကာရာဒိနိ (သီ)	၁၈၇
လာသိတော = ဒုရာသဒေါ (သီ)	၂၅
လိစ္ဆဝိရာဇပုတ္တော = လိစ္ဆဝိရာဇကုလေ ပုတ္တော (သီ)	၃၀၀
လောကမဟိတေ = လောကနာထမ္ပိ (သီ)	၂၄၈
လောကုတ္တရသမာဓိဝသေန = ...ဓမ္မာဒိဝသေန (သီ)	၁၄၈
လောကေ = လောကော (ဣ)	၃၂၆
လောကေန = လောကေ (က)	၃၈၉
လောမသကင်္ဂိယတ္ထေရဿ = လောမသင်္ကိယတ္ထေရဿ (က)	၁၀၅

[၉]

ဝံသဝနဘာဝေန ဝါတိ = သံဝသနဘာဝေနဝါတိ (သီ)	၃၅၀
ဝင်္ကမ္ပိ သရဒဏ္ဍံ = ဝင်္ကမ္ပိဒံ သရဒဏ္ဍကံ (သီ)	၈၉
ဝန္တောတိဿ နာမဉ္စ = ဝန္တောတိဿ နာမံ ဂေါတ္တနာမဉ္စ (သီ)	၇၂
ဝဇ္ဇမာနော = ရိစ္ဆမာနော (သီ)	၁၇၈
ဝဇ္ဇုပစ္ဆေဒ = ဝဇ္ဇုပစ္ဆေဒ (သီ)	၂၂၀
ဝဇ္ဇိတသာခေါ = ဝဇ္ဇိတသိခေါ (က)	၂၀၃
ဝဏ္ဏံ ဂုဏံ = ဝဏ္ဏဂုဏံ (သီ၊ ဣ)	၄၂၅
ဝဏ္ဏယန္တိ မဟာဇနော = ဝဏ္ဏယန္တိ မဟာဇနာ (သီ)	၄၁၃
ဝတ္တတေ မယံ = တဝ မေ အာသိ (သီ)	၁၆၈
ဝတ္တမာနာ = ဝတ္တမာနံ (သီ)	၂၅၇
ဝတ္တာရမ္ပဏာဒိဘေဒေန = ဝတ္တာဘရဏာဒိဘေဒေန (က)	၄၇၈

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[•]

ဝဒေယျာထ = ဝေဒေယျာထ (ဣ)	၃၉၈
ဝဒေသီတိ = ဝဒသီတိ (သီ)	၇၉
ဝနစရံ = ဧကစရံ (သီ)	၂၂၄
ဝနစာရိကော = ဝနစရကော (သီ၊ ဣ)	၃၄၁
ဝနနိရတံ = ဈာနနိရတံ (သီ)	၁၃၇
ဝနန္တရေ = နဘန္တေ (သီ)	၄၅၆
ဝနမဇ္ဈောဂဟိ° = ဝနမဇ္ဈောဂမိ° (သီ)	၁၁၅
ဝနမူလဖလာဖလံ = ဝနမူလဖလံ (က)	၂၁
ဝနဝါသိဘိက္ခုန'ဂ္ဂံ = ဈာယိနံ ဘိက္ခုနံ အဂ္ဂံ (သီ)	၁၃၇
ဝနသဏ္ဍိ ပက္ခန္ဓော စ = ဝနသဏ္ဍိ ပက္ခန္ဓော တထာပက္ခန္ဓောဝ (သီ)	၂၅၀
ဝန္ဓယိ° = ဝဏ္ဏယိ° (က)	၂၉၆
ဝန္ဓိတဗ္ဗံ ဣသိဒ္ဓဇံ = ဝန္ဓိတဗ္ဗော ဣသိဒ္ဓဇော (သီ)	၄၇၄
....ဝမန ယောဂပါနေန = ဝမနယောဂပါဒနေန (က)	၂၉၄
ဝယပ္ပတ္တော = ဝယပ္ပတ္တကာလေ (သီ)	၇၂
ဝလိတပလိတာဒီနိ = ဝလိတပလိတာနိ (ဣ၊ က)	၃၇၆
ဝသတေ = ဝသန္တော (က)	၁၁၀
ဝသန္တော = ပသန္တော (သီ)	၃၅၅
ဝသဝတ္ထနေ = ဝသဝတ္ထိနေော (က)	၆၀
ဝသာမိယေဝ = ဝသေ ဝသာမိယေဝ (သီ)	၂၆၈
ဝသုဓာယံ ပကမ္မတိ = ဝသုဓာ သမ္ပကမ္မတိ (သီ)	၄၅၅
ဝသေ = ဝသံ (သီ၊ ဣ)	၃၂၆
ဝသေန = နတ္ထိ (ဣ)	၄၀၇
ဝဿနပရိဟရဏတ္ထံ = ဝဿာနံ ပရိဟရဏတ္ထံ (သီ)	၃၁၆
ဝဿသဠိကတ္တေရော = ဝဿသတိကတ္တေရော (သဗ္ဗတ္ထ)	၂၉၈
ဝဿိကတ္တေရဿ = ပဿိကတ္တေရဿ (သီ၊ ဣ)	၄၅၅
ဝဟိ°သု = ဝဟိ°သု (သီ)	၁၈၀
ဝဟိဿတိတိ = ပဟိယတိတိ (သီ၊ က)	၈၇
ဝါ = နတ္ထိ (သီ)	၄၂
ဝါစံ = ဝစနံ (က)	၄၂၅
ဝါစံ နိစ္ဆရိ = ဝါစာ နိစ္ဆာရိတာ (သီ)	၃၁၆

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[•]

ဝါတက္ခန္ဓော န ဝါယတိ = ဝါတဂန္ဓော န ဝါယထ (သီ)	၂၀၅
ဝါတေဟာ'ဗာမိကော = ဝါတေဟာ'ဗာမိတော (ပါဠိယံ)	၃၉၈
ဝါယုနာ ဧရိတော = ဝါယုနာ စ ဤရိတော (သီ)	
ဝါယုနာဝ ဧရိတော (ဣ)	၄၅၁
ဝါ-သဒ္ဓေါ = ပိ-သဒ္ဓေါ (သီ)	၁၄၁
ဝါဟသာ = တေဇသာ (သီ)	၃၆
ဝိကပ္ပေတုံ = ဝိကောပေတုံ (သီ၊ သျှာ)	၂၃၁
ဝိဂတနဋ္ဌာ = ဝိဟတနဋ္ဌာ (သီ)	၄၃၁
ဝိစရတိ = ဝိဟရတိ (သီ)	၉၉
ဝိစိတြ = ဝိစိတ္တ (သီ)	၁
ဝိစ္ဇေဿတိတိ = ဝိဇ္ဇေဿတိတိ (သီ) ၃ ၁-၁၉-ဓမ္မပဒေ။	၈၇
ဝိဇာနတန္တိ = ဝိဇာနတံ (က)	၇၆
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပတ္တိနံ = စရဏသမ္ပတ္တိနံ (သီ၊ က)	၁၇
ဝိဇ္ဇာယ = အဘိညာယ (သီ၊ က)	၄၂၅
ဝိဇ္ဇူဝ'ဗ္ဗသနန္တရေ = ဝိဇ္ဇူဝ ဂဂနန္တရေ (သီ)	၂၅
ဝိတတံ = ဝိတ္တတံ (ပါဠိယံ)	၁၈၈
ဝိတ္တိသဉ္ဇနနော တေသံ = ဝိတိသံဇနနော စေဝ (သီ)	၁၈၃
ဝိတ္တာရဏံ = ဝိတ္တာရကရဏံ (သီ)	၄၅၁
ဝိတ္တာရိကေ = ဝိတ္တာရိတေ (က)	၄၆၄
ဝိနတာယ = ဝိတတာယ (က)	၃၅၁
ဝိနယမူလပဿိနော = ဝိနယော မူလံ တပဿိနော (သီ)	၄၇၁
ဝိနယေ ဝိညဒေသိတံ = ဝိနယညူန ဒေသိတံ (သီ)	၄၇၁
ဝိနယောဂဓံ တံ = ဝိနယေ ကထိတံ (သီ)	၄၇၁
ဝိနာ = နတ္ထိ (သီ)	၃၈
ဝိနိစ္ဆယိ = ဝိနိစ္ဆိနိ (ဣ)	၄၇၅
ဝိနေယျ = ဝိနယေ (က)	၆၇
ဝိနောဒယံ = ဝိနောဒယိ (သီ)	၄၇၃
ဝိပစ္စတိ = ဝိပစ္စထ (က)	၉၃
ဝိပ္ပနဋ္ဌာ = ဝိပ္ပလဋ္ဌာ (သီ)	၁၉၀
ဝိပ္ပန္နိတံ = ဝိပန္နိတံ (က)	၅၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[•]

ဝိပဿကော = ဝိပဿတိ (သိ)	၁၃၇
ဝိပဿနံ ဂစ္ဆံ = ဝိပဿနာဂစ္ဆံ (က)	၁၀
ဝိပဿနာကထံ = ဝိပဿနာယ ကထံ (သိ)	၃၈၁
ဝိပဿနာက္ခဏတော = ဝိပဿနာလက္ခဏတော (ဗဟူသု)	၁၄၈
ဝိပဿနာဈာနေနေဝ = ဝိပဿနာဈာနေန စ (သိ)	၂၃၁
ဝိပဿနာယ ကမ္မံ = ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနံ (သိ၊ ဣ)	၃၉၀
ဝိပဿနုပလက္ခဏတော = ဝိပဿနုပဂဘာဝလက္ခဏတော (သိ)	၂၃၄
ဝိပဿိတွာ = နတ္ထိ (က)	၇၅
ဝိပါကာဝသေသေန = ဝိပါကာဝသေသေန သဟ (သိ)	၂၅၂
ဝိပိနဂ္ဂေန = ပဝနဂ္ဂေန (သိ)	၄၄၅
ဝိပိနေ = ပဝနေ (သိ)	၃၁၁
ဝိပိနေ မေ = ပဝနေ စ (သိ)	၂၄
ဝိဗာမိတော အာသိန္တိ ယောဇနာ = ဝိဗာမိတောတိ ယောဇနာ (ဣ)	၃၅၄
ဝိဗ္ဗမနတော ပစ္ဆာ ယော ဇီဝန္တော၊ သော = ယော ဝိဗ္ဗန္တော ပစ္ဆာ သော ဇီဝန္တော (သိ)	၁၄၄
ဝိဗ္ဗမိတုကာမတာမိတ္တံ = ဝိဗ္ဗမိတုကာမတာယ မိတ္တံ (သိ) ဝိဗ္ဗမိတုကာမမိတ္တံ (က)	၁၄၂
ဝိဘာဝနေန = ဝိဘာဝနေ (သိ)	၁၉
ဝိမနော = ဒုမ္မနော (သိ)	၂၄
ဝိမာနေတွာ = ခမာပေတွာ (သိ)	၄၇၄
ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန = ဝိမုတ္တိဉာဏ (က)	၁၆
ဝိမောက္ခောတိ = ဝိမောက္ခောတိ စ (သိ)	၂၄၃
ဝိရုဋ္ဌိ = ဝိရုဋ္ဌံ (သိ)	၁၂
ဝိလမ္ဘိတံ = ဝိလဂ္ဂိတံ (က)	၉၈
ဝိဝဋ္ဌန္တဒေါ = ဝိဝတ္တန္တဒေါ (သိ)	၂၀
ဝိဝိယောဂုခဇ္ဇကပရိဝါရံ = ခဇ္ဇကဒိပရိဝါရံ (သိ)	၃၄
ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ = ဝိဝိဓေမ္မကာရဏံ (က)	၁၄၅
ဝိဝေကဝါသဉ္စ = ဝိဝေကဝါသဉ္စ (က)	၃၃၂
ဝိဝေကဝါသောတိ = ဝိဝေကဝါသောတိ (က)	၃၃၄
ဝိဝေကာဘိရတိကတံ = ဝိဝေကာဘိရတိ (က)	၇၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[•]

ဝိသမိတုကာမော = ဝိဓမိတုကာမော (သီ)	၂၈
ဝိသရသေန = ဝိသဿ ရသေန (သီ)	၂၆၅
ဝိသုဒ္ဓသဘာဝတာယ = ဝိသုဒ္ဓဘာဝတာယ (သီ)	၄၂၇
ဝိသုကာယိကာနံ ကိလေသာနံ = ဝိသုကာယိကကိလေသာနံ (က)	၅၄
ဝိသေသာမိဂမသမ္ဘဝဉ္စ = ...သမ္ဘာဝဉ္စ (က)	၁၈၄
ဝိသောဓေတွာ = ဝိရောဓေတွာ (သီ) ဝိဗောဓေတွာ (က)	၁၀၂
ဝိဿဇ္ဇနတော = ဝိဇ္ဇမာနတော (သီ)	၂၇၆
ဝိဿဇ္ဇန္တော = ဝိဿဇ္ဇိတွာ (သီ)	၂၄၄
ဝိဟနေ = ဝိဟိတော (သီ)	၄၆၇
ဝိဟရန္တံ = ဝိဟရန္တော (သီ)	၁၇၆
ဝိဟရိ အပေက္ခန္တိ = ဝိဟရိ အပေက္ခန္တိ (က)	၆၇
ဝိဟရိတိ ဝိသေသတော ဟရိ = ဝိဟရန္တိ ဝိသေသတော ဟရိ (က)	၆၇
ဝိဟေဌယံ = ဝိပေါဌယံ (သီ)	၄၆၈
ဝိဟေသံ အသဟန္တော = ဝိဟေသံ သဟိဟံ အသဟန္တော (သီ)	၇၉
ဝိတံသောတိ ဒီပကသကုဏော၊ တေန = ဝိတံသောတိ ပက္ခိ၊ သကုဏော၊ တေန (သီ)	၃၃၀
ဝိတမလာသနာမာ စ = ဝိတ္တမာလာသနာမာ စ (သီ)	၂၂၅
ဝိတရာဂဘာဝေန = ဝိတရာဂဘာဝဝိဘာဝနေန (သီ၊ ဣ)	၃၂၅
ဝီရဿ = ဝီရဿ (က)	၁၁၉
ဝုဠိတံ = ဥဠိတံ (သီ)	၈၁
ဝုတ္တံ = ဝုတ္တမေဝါတိ (သီ)	၁၈၀
ဝုတ္တနယမေဝ = ဥတ္တာနမေဝ (သီ၊ ဣ)	၃၇၁
ဝုတ္တဝိသဂန္ထဝါယနဝစနေန = ဝုတ္တဝိပဿနာဂန္ထဝါယနပဝနေန (သီ)	၃၀၂
ဝုတ္တသံသာရဝဋ္ဋကာရဏံ = ဝုတ္တသံသာရဝဋ္ဋံ ကာရဏံ (?)	၂၅၇
ဝုတ္တောတိ = ဝုတ္တော ဟောတိ (သဗ္ဗတ္ထ)	၃၈၉
ဝုတ္တောဝါယမတ္တော = ဝုတ္တော စာယမတ္တော (သီ)	၁၄
ဝုဒ္ဓေါ = နတ္ထိ (သီ)	၂၃၇
ဝေဌပုရနဂရေ = ဝေဋ္ဌိပုရနဂရေ (သီ) ဝေဋ္ဌိပုရနဂရေ (ဣ)	၄၇၈
ဝေဌမိဿေန = ဝေသမိဿေန (သီ) ဝေခမိဿေန (ဣ)	၃၃၆
“ဝေခမိဿေနာ”တိပိ = ဝေဌမိဿေနာတိပိ (သီ)	၃၃၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

ဝေနေယျံ ဝိနယံ = ဝိနယေ ပိဋကေ ဝိနယံ ပိဋကံ (က)

ဝေနေယျဝိနယေ (သီ)

၄၀

ဝေနေယျာနံ = ဝိနေယျာနံ (က)

၄၃

ဝေလန္တမ္ပိ = ဝေလန္တံ ဟိ (သီ)

၂၈၆

ဝေဟာသံ နဘမုဂ္ဂမိ = ဝိဟာသိ နဂမုဒ္ဒနိ (က)

၄၂၁

ဝေဟာသမ္ပိ စက်မတိ = ဝေဟာသေ စ စက်မတိ (သီ)

၂၇၂

ဝေါဒါနဓမ္မသဝနေန = ဝေါဒါနဓမ္မဝသေန (?)

၃၉၁

ဝေါဟရယိတ္ထ = ဝေါဟရိတ္ထ (သီ) ဝေါဟရိယိတ္ထ (?)

၄၄

[သ]

() = (သပ္ပိ) (သဗ္ဗတ္ထ)

၂၀၀

သံကရိတွာ = သရိတွာ (သီ)

၁၇၉

သံကိလိဋ္ဌံ သာသကံ သပရိသကံ ကမ္မံ = ကိလိဋ္ဌံ သာဠိကသဒိသံ
တံ ကမ္မံ (က)

၂၅၄

သံဆရိတွာ = သံဟရိတွာ (သီ)

၁၅၀

သံယတော = ပယတော (သီ)

၂၈၆

သံဝရဒ္ဓါရေဟိ = သံဝရဒ္ဓါရာဒိဟိ (က)

၂၂၀

သံဝါသော ကောလာဟလံ ဥစ္စာသဒ္ဓမဟာသဒ္ဓံ = သံဝါသေ

ကောလာဟလံ ဥစ္စာသဒ္ဓံ မဟာသဒ္ဓံ (သီ၊ ဣ)

၄၆၀

သံဝိဂ္ဂမာနမာနသော = သံဝိဂ္ဂတရမာနသော (သီ)

၄၃၈

သံသဋ္ဌံ = သဗ္ဗတ္ထ (သီ၊ က)

၂၀၃

သံသန္တိတွာ = သံသန္တေတွာ (သီ၊ က)

၇၅

သံသတိ = ဘာသတိ (သီ)

၃၆၈

သံသယံ အာပဇ္ဇတိ = သံသယာပတ္တိ (သီ)

၂၀၉

သံသရန္တော = သယန္တော (သီ)

၂၅၀

သံသာရ = သံသာရံ (သီ)

၂၅၇

သံသာရဥပဂါမိနော = သံသာရဂါမိနော (သီ)

၂၅၇

သံသာရပါရံ ဝိယ = သံသာရဿ ဝိယ (က)

၄၂၅

သံသိဗ္ဗနာကာရံ = သံသိဗ္ဗနပရိသိဗ္ဗနကာရံ (သီ၊ ဣ)

၃၆၂

သံသေဝန = သံသေဝဝသေန (က)

၆၉

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[သ]

သံဟိတေန = သဟိတေန (သိ)	၁၅၉
သဥတ္တရသပစ္ဆဒေါ = သဥတ္တရစ္ဆဒတ္တတော (သိ)	၂၅၇
သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိံ = သဥပါဒိသေသ- နိဗ္ဗာနဓာတုသမ္ပတ္တိံ (သိ)	၃၆၂
သကကမ္မာဘိပသုတာ = သကကမ္မာနိ ပသုတာ (က)	၃၅၆
သကဋသတ္တံ = သကဋသတံ (သိ၊ ဣ)	၃၄၄
သ ကဒါစိ = သကိဒေဝ (က)	၄၀
သကလံ = သဗ္ဗကာလံ (က)	၂၀၀
သကဝိဇ္ဇာဟုပတ္တဒ္ဓါ = သကဝိဇ္ဇာဟုပတ္တဗ္ဗာ (သိ)	၄၅၄
သကိံ = သကံ (သိ၊ က)	၁၄၅
သကောသကံ = သကောဋကံ (သိ)	၃၄၃
သက္ကာ ထေဝေ = သက္ကာ ဟဝေ (သိ)	၃၆၉
သကျရာဇကုမာရာ = သကျရာဇာနော (က)	၃၅၀
သဂ္ဂသုခံ = အဂ္ဂသုခံ (က)	၂၅၁
သင်္ခတတာဒယော = လက္ခဏာဒယော (သိ)	၂၇၁
သင်္ခတေ = သင်္ခတံ (သိ၊ ဣ)	၃၀၉
သင်္ခလိတံ = သင်္ခလိတံ (က)	၁၀၆
သင်္ခလိတန္တိပိ = ဌပိတံ သင်္ခလိတံ၊ သင်္ခလိတန္တိပိ ပါဌော (သိ)	၁၀၆
သင်္ခါရံ = သင်္ခါတံ (သိ)	၂၁၃
သင်္ခါရပရိယာယေန = ဣဒံ ပဒံ နတ္ထိ (သိ)	၃၀၉
သင်္ခါရာဝ = သင်္ခါရာ စ (က)	၃၀၉
သင်္ခါရာ ဝါပိ = သင်္ခါရာပိ (ဣ)	၃၀၉
သင်္ခေပေနော = သင်္ခေပေန (က)	၁၁၁
သင်္ဂဏိကေတိ = သင်္ဂဏိကေ ရတော ဝိဟာရော သင်္ဂဏိကော (သိ)	၂၂၀
သင်္ဂါမော သမုပဋ္ဌိတော = သင်္ဂါမေ ပစ္စုပဋ္ဌိတေ (သိ)	၁၇၆
သင်္ဘာဋိတကာသာဝဓာရိတာယ = ဓာရဏတာယ (ဣ၊ က)	၃၄၉
သတတံ = ပဝါတံ (က)	၂၀၄
သစေ = သဗ္ဗေ (က)	၁၁၉
သစ္စမေတံ = တန္တိ သမ္ပတံ (သိ)	၂၆၆
သဗ္ဗာတကောပေါ သော = သဗ္ဗာတသံကောပေါ (သိ)	၄၇၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သဉ္ဇာတသဒ္ဓပ္ပလ္လဝပ္ပသာခါတိ = သဉ္ဇာတသခါပလ္လဝပ္ပ- သာခါတိ (သိ)	၂၇၇
သဉ္ဇာတာဘိရတိယာ = ပဗ္ဗဇ္ဇာဘိရတိယာ (သိ)	၁၄၁
သညာယ = သတိယာ (သိ)	၃၇၆
သတဂေဏ္ဍု = သတဘေဏ္ဍု (သိ)	၃၆၆
သတဒဿိ စ = သဟာယဒဿနတော စ (သိ)	၂၇၁
သတရသဘောဇနံ = နတ္ထိ (သိ)	၂၄၁
သတသဟဿကပ္ပမတ္ထကေ = ကပ္ပသတသဟဿမတ္ထကေ (သိ)	၂၁၇
သတသဟဿနိယျူဟာ = သတသဟဿာနိ ဗျူဟာနိ (သိ)	၃၀၆
သတိ တံ = သဟိတံ (သိ) ပတိတံ (က)	၃၂၂
သတိပညာ = ပညာသတိ (သိ၊ က)	၁၄၁
သတော = သကော (သိ)	၃၇၉
သတ္တကော = သတ္တုကော (သိ)	၄၇၂
သတ္တတိနိပါတေ = သတ္တတိနိပါတေပိ (သိ၊ က)	၄
သတ္တဒိဝသာ = သတ္တမေ ဒိဝသေ (သိ)	၄၇၂
သတ္တ ဒိဝသေ = သတ္တဒိဝသံ (သိ)	၃၄
သတ္တဓာ = သတဓာ (က)	၂၃၆
သတ္တပကတိ ဝိစိတ္တသဘာဝါတိ = သတ္တာ ပကတိဝိစိတ္တသဘာဝါ (က)	၄၀၀
သတ္တသတေ ကပ္ပေ = သတ္တကပ္ပသတေ (သိ)	၂၁၁
သတ္တာဟံ = သတ္တသတ္တာဟံ (သိ)	၃၆၅
သတ္တိယာတိ = သတ္တိယာ ဝိယာတိ (သိ)	၁၃၁
သတ္တာ“ဟန္တဿ = သတ္တာ တဿ (သိ)	၃၆၅
သတ္တိ = ဟတ္ထေ (သိ၊ က)	၃၄၄
သတ္တု အဝိတထဒေသနတံ = သတ္တာရာ အဓိဂတဒေသနံ (သိ)	၂၃၂
သဒါ အယံ = သဒါသယံ (သိ)	၄၄၂
သဒိသကပ္ပနာယ = ပရိကပ္ပနာယ (သိ)	၈
သဒိသကပ္ပနာဝသေနေဝ = ပရိသင်္ကပ္ပနာဝသေနေဝ (သိ)	၇
သဒုတိယဝါသေန = ဒုတိယဝါသေန (သိ၊ ဣ)	၄၆၀
သဒ္ဓါ = သဗ္ဗေ (သိ)	၃၂၉
သဒ္ဓါဒေယျာ၊ န ဓနေန = သဒ္ဓါဒေယျေန ဓနေန (သိ၊ က)	၁၆၇

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[သ]

သဒ္ဓါသမ္ပန္နဿ ဟိ = သဒ္ဓါယ သမ္ပန္နဿ ဟိ (သိ)	၆၉
သဒ္ဓိံ မာ မံ ဥပမိတ္တာတိ = သဒ္ဓိံ ဥပမိတ္တာတိ (က)	၂၀
သဒ္ဓိံ မာဠိ = သဒ္ဓိံ ဂန္တာ သာလံ (သိ)	၁၉၉
သန္တိကေ နာမ = သန္တိကော နာမ (သိ)	၃၁၂
သန္တုဋ္ဌိ = သန္တုဋ္ဌိ (သိ)	၂၆၄
သန္တုဋ္ဌိဉ္စ = သန္တုဋ္ဌတဉ္စ (သိ)	၁၆၁
သန္တုဋ္ဌိဋ္ဌာနီယဿ သတိသမ္ပဇညဿ = သန္တုဋ္ဌော နိဿရဏာ သမ္ပဇညဿ (က)	၃၅၀
သန္ဓယှဟံ တဒါ = သန္ဓာယဟံ တဒါ (သိ)	၁၄၇
သန္ဓိရုမ္ဘိတွာ = သန္ဓိရုမ္ဘိတွာ (ဣ) သန္ဓိရုမ္ဘိတွာ (က)	၃၆၆
သပ္ပဋိဘယာ = သပ္ပဋိဘယံ (သိ၊ ဣ၊ က)	၃၀၉
သပ္ပါယံ ဝသနဋ္ဌာနံ = သပ္ပါယသေနာသနံ (သိ)	၉၀
သပ္ပါယဋ္ဌာနေ = သပ္ပါယဋ္ဌာနေဝ (သိ)	၁၂၅
သပ္ပုရိသသံသေဝါတိ = သပ္ပုရိသသံဝါသာတိ (က)	၄၇
သဗ္ဗံ = နတ္ထိ (ဣ)	၄၅၀
သဗ္ဗကာမေဟိ တာ သဒါ = သဗ္ဗကာမသမာဟိတာ (က)	၆၄
သဗ္ဗဂုဏေဟိ = ပဗ္ဗတဂုဏေဟိ (သိ)	၂၀၉
သဗ္ဗညူ = သဗ္ဗညု (ဣ)	၃၂၁
သဗ္ဗညူ လောကနာယကော = သဗ္ဗလောကဂ္ဂနာယကော (သိ)	၂၀၁
သဗ္ဗတ္ထမေဝ = သဗ္ဗတ္ထကမေဝ (သိ)	၁၂
သဗ္ဗမ္ဘိ တေန္တိ = သဗ္ဗမေဝ တေန္တိ (သိ)	၂၂၁
သဗ္ဗမ္မေတန္တိပိ = သဗ္ဗမေဝေတန္တိပိ (သိ)	၂၂၁
သဗ္ဗသမ္ပတ္တိယော = သမ္ပတ္တိယော (သိ)	၆၉
သဗ္ဗာကာရဝရူပမံ = သဗ္ဗာကာရဝရူပဂံ (က)	၃၁၄
သဗ္ဗာသဝပရိက္ခိဏံ၊ သုဒ္ဓေါတိ = ... ကိစ္ဆော၊ မုတ္တောတိ (သိ)	၅၂
သဗ္ဗေ ဣမေ စ တပ္ပယိံ = သဗ္ဗေနဝ အတပ္ပယိံ (သိ)	၂၉၇
သဗ္ဗေသံ = သဗ္ဗသော (သိ၊ ဣ)	၃၂၄
သဗ္ဗေသံ ဣန္ဒနာနံ = သဗ္ဗာသံ ဣန္ဒာနံ (သိ)	၄၀၄
သဗ္ဗေသု = သဗ္ဗေသု ဝါ (သိ)	၁၁၉
သဗ္ဗော ဇနော မံ ပူဇေတိ = သဗ္ဗော ဇနော မံ ပူဇယတိ (သိ)	၃၂၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သိဘာဝဘူတသီလာဒိဘာဝိတာနန္တိ = သဘာဝဘူတာနံ

သီလာဒိဘာဝိတာနန္တိ (က)

၈

သမံ အာသေထ = သမ္မာ အာသေထ (က) သမံ အာသေဝထ (သီ) ၄၇

သမဂ္ဂေ နာမ = သမဂ္ဂ နာမ (သီ) ၃၂၆

သမဂ္ဂေါ = ယမကော (ပါဠိယံ) ၃၂၇

သမဏဘာဝေါ = သာမညဘာဝေါ (သီ၊ က) ၁၂၆

သမဏသညံ = သမဏာသမဏသညံ (သီ၊ က) ၁၃၈

သမတိ = သမထ (က) ၃၂

သမတ္တနာမာ = သမဂ္ဂနာမာ (သီ) ၂၅၁

သမထဝိပဿနာသု = ဝိပဿနာယ (က) ၂၆၅

သမထေ စာပိ = သမယေ စာပိ (သီ) ၄၇၅

သမယော ဒါနိ နော = သမယော နော (က) ၄၆

သမာနံ = သမာဟိတံ (သီ) ၃၆၀

သမာပဇ္ဇနေန စ = သမာပဇ္ဇနေနေဝ (သီ) သမာပဇ္ဇနေန (က) ၃၅၁

သမာပဇ္ဇိံသု = သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိံသု (သီ) ၂၁

သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဠာယ = သမာပတ္တိတော ဝုဠာယ (သီ) ၂၈

သမာဟိတတ္ထံ ဝိဇိတာဝိဘာဝတံ ဝါ = သမာဟိတတ္ထာ ဝိဇိတာဝိ၊

ဝိဘာဝိ၊ တံ ဝါ (သီ)

၅၈

သမိဒ္ဓိဿ နာမ = သမိဒ္ဓိနာမဿ (က) ၆၆

သမိပေ = သန္တိကေ (သီ) ၅၆

သမိပေယေဝ = သန္တိကေယေဝ (သီ) ၁၈၉

သမုစ္ဆိန္ဒတ္တာ = ပရိစ္ဆိန္ဒတ္တာ (က) ၃၀၃

သမုစ္ဆေဒကရာ = သမုစ္ဆေဒက (သီ) ၁၇၅

သမုဇ္ဇလံ = သမုဇ္ဇလော (က) ၄၃

သမုဋ္ဌာပေန္တော = သမုတ္တေဇေန္တော (က) ၇

သမူဟနိံ = သမူဟတံ (သီ) ၄၆၇

သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒတ္တာ = အမုဒ္ဓိတ္တာ (သီ) ၄၆

သမ္ပုတ္တိံ = သမ္ပုတ္တိယော (သီ) ၁၁၈

သမ္ပုတ္တိနံ = သမာပတ္တိနံ (သီ) ၁၂၈

သမ္ပဝေဒေန္တော = နိဝေဒေန္တော (သီ) ၅၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သမ္ဗုဒ္ဓသိတွာ = သမ္ဗုဒ္ဓိတွာ (က)	၁၈
သမ္ဗုဒ္ဓိတဝိရိယာ = သမာဟိတဝိရိယာ (သီ၊ ဣ)	၃၅၁
သမ္ဗုဒ္ဓမနုလိမ္မေတွာ = အနုပိသိတွာ (သီ)	၂၈၅
သမ္ဗုဒ္ဓသာသနာ = ဗုဒ္ဓဿ သာသနာ (သီ)	၃၇
သမ္ဘတ = သမ္ဘာ ဝါ (သီ) သမ္ဘဝါ (က)	၁၀
သမ္ဘရိတွာ = သံဟရိတွာ (ဣ)	၃၆၁
သမ္ဘာဝိတံ = သံကုဋိတံ (က)	၂၈၇
သမ္ဘုယျ = သမ္ဘုယ (သီ၊ ဣ၊ က)	၄၈၂
သမ္ဗာဓာရံ = သမ္ဗာဓာရေ (သီ)	၃၅၃
သမ္ဗာဓာရံ ပဝေစ္ဆန္တေ = သမ္ဗာဓာရေ ပဝဿန္တေ (သီ)	၃၃၂
သမ္ဗာနနဝိမာနနေ = သမ္ဗာနေ စ ဝိမာနနေ (သီ)	၄၇၄
သယဗ္ဗိ အဘိရုယု = သယံ နာဝံ အဘိရုယု (သီ)	
အယံ အဘိရုယု (က)	၅၆
သယိဿန္တိ = ပဿိဿန္တိ (က)	၃၄၅
သရဋ္ဌကာ = သသေနကာ (သီ)	၄၇၂
သရဘုန္တိ = သရယုန္တိ (?)	၁၃၀
သရိတစ္ဆေဒနဂ္ဂယော = သဒိနစ္ဆေဒနဂ္ဂယော (သီ)	၂၄၆
သရိရံ = သကလသရိရံ (သီ)	၃၄၂
သရိရံ ကိလေဒေတွာ = သရိရာ ဒီရံ ဒေတွာ (သီ)	
သရိရံ ဥက္ကိလေဒေတွာ (ဣ)	၃၅၄
သရိရသဘာဝံ ဝါ = သရိရသဘာဝါ ဝါ (သီ)	၃၂၅
သရိသပေါ ဝိယ သရိသပန္နော = သိရိသပေါ ဝိယ ပရိသပ္ပန္နော (သီ)	၇၆
သလ္လဗ္ဗာဟန = သလ္လဗ္ဗာဟရဏ (သီ)	၁၃၂
သဝနဓာရဏပရိပုစ္ဆာဒိဝသေန =	
သဝဏဓာရဏပရိပုစ္ဆာဒိဝသေန (သီ၊ ဣ)	၄၅၄
သဝေဒိယာ = သကဝေဒိယာ (အပဒါနေ)	၄၁
သဟခါရိ = သကံ ခါရိ (သီ)	၁၁၆
သဟနဋ္ဌေန။ ပိသောဒရာဒိပက္ခေပေန = သဟနတ္ထေနာပိ၊	
သောဒရာဒိပက္ခေပေန (သီ)	၆
သဟသကဏ္ဍံ = သဟဿခန္ဓံ (သီ)	၃၀၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သဟဿံ = သတသဟဿံ (သီ)	၁၉၀
သဟဿကဏ္ဍပုမာဏမာဟု = သဟဿဓာပုမာဏော ဟောတိ (ဣ)	၃၆၆
သဟဿက္ခတ္တံ ရာဇော စ၊ စက္ကဝတ္တိ အဟောသဟံ =	
သဟဿက္ခတ္တံ စက္ကဝတ္တိ၊ ရာဇော ရဋ္ဌေ အဟောသဟံ (က)	၂၆
သဟဿဘူမိကော = ...ဘူမကော (သီ၊ ဣ)	၃၆၇
သဟာယကာ = သဟာယာ (က)	၇၇
သ ဟိ သုတ္တေသု = ပတိသုတ္တေသု (သီ၊ က)	၄၁၇
သဟောနံ = သဘဏ္ဍံ (သီ)၊ သဟောနံ (က)	၄၁၁
သဠတိ = ဖလတိ (သီ)	၃၅၈
သာ = နတ္ထိ (က)	၇၇
သင်္ကယရာဇကုလေ = သကျရာဇကုလေ (သီ)	၂၉၈
သာခံ သာလဿ ဘဉ္ဇိတွာ = သမ္မာ တဿ ဘဇိတွာန (က)	၂၃၅
သာဂရုတ္တမေ = သာဂရုတ္တမော (သီ)	၃၆၉
သာဠိမတ္တိယ = သာဠိမတ္တိက (ဣ)	၄၆၀
သာဓု သုဠု = သာဓု သာဓု (သီ)	၁၄၀
သာ နတ္ထိ ဇီဝိတေ သုပရိမဒ္ဓိတသင်္ခါရတာယ = သာ နတ္ထိတိ။	
ဇီဝိတေ ဟိ သုပရိမဒ္ဓိတသင်္ခါရသင်္ခါတာနံ (သီ)	၉၁
သာနံ ပဗုဒ္ဓံ ဝဇ္ဇာသိ = သာန မာ ပုဒ္ဓံ ဝဇ္ဇာသိ (သီ)	၁၄၂
သာမညသုခံ = သာမညံ သုခံ (သီ)	၄၄၆
သာမဏေရေ ရုက္ခဂ္ဂေ ပုပ္ဖါနိ ဩစိနန္တေ အာရုဠသာခါယ	
ဘဂ္ဂါယ ပတန္တေ ဒိသွာ = သာမဏေရာ။ ပ။	
ဩစိနန္တာ။ ပ။ ပတန္တိ။ တေ ဒိသွာတိ (က)	၄၁၇
သာယံ ပါတဉ္စ = သာယံ ပါတံ ပဉ္စ ပဉ္စ (သီ) မာသံ မာသံ ပဉ္စ (က)	၁၇၁
သာယေဝ = တဒေဝ (သဗ္ဗတ္ထ)	၁၃
သာရမဏိဝဇ္ဇေဟိ = ဖလိကမဏိဝဇ္ဇေဟိ (သီ)	၄၃၂
သာရိရဟိတတော နဠသေတုသဒိသံ =	
သာရိရဟိတနဠသေတုသဒိသံ (သီ)	၆၁
သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ = သာရိပုတ္တဿ (သီ)	၁၃၆
သာလမဏ္ဍပံ = သာခါမဏ္ဍပံ (သီ)	၉၂
သာဝကေဟိ = သာဝကဂ္ဂေဟိ (သီ)	၈၂

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[သ]

....သာဝဇ္ဇ =သာရဇ္ဇ (က)	၃၃၀
သာဝတ္ထိယံ = သာဝတ္ထိ (သီ)	၁၁၃
သာသနက္ကမော = သာသနက္ကမော (က)	၂၅၃
သာသနေ = လောကေ (က)	၇၁
သာသနောသက္ကနကာလေ = သာသနေ ဩသက္ကနကာလေ (သီ)	၄၈
သာသပေန = ကိံသာသပေန (က)	၂၀
....သာဠဝံ = သာဠဝနံ (သီ) သာဠဝံ (က)	၂၆၁
သိက္ခေယျ။ ယာဟိ အဓိသီလသိက္ခာဒီဟိ = သိက္ခေယျာတိ၊ အဓိသီလသိက္ခာဒီဟိ (သီ)	၄၅၄
သိခါဟိ = တိဟိ သိခါဟိ (ဇု)	၄၂၆
သိင်္ဂါလက = သိဂါလက (သီ)	၈၆
သိန္နဝါရကာ = သိန္နဝါရိတာ (က)	၄၄၁
သိယတိ = သိယတိ (ဇု)	၄၃၈
သိရိဝဇ္ဇော န တာဝ = သိရိဝဇ္ဇော တာဝ (သီ)	၃၅၆
သိဝကတ္ထေရဿ = သိဝကတ္ထေရဿ (သီ) ဧဝမုပရိပိ။	၃၉၁
သိဿေဟိ သမ္ပရိရတော = သိဿေဟိ စ ပရိရတော (သီ)	၄၂၀
သီဃံ = သီဃံ ဇဟ (သီ)	၂၂၇
သီတဝနိယတ္ထေရ = တရဏိယတ္ထေရ (အပဒါနေ)	၅၈
သီလက္ခန္ဓာဒိပရိပူရဏမေဝ = သီလက္ခန္ဓာဒိပရိပူရဏံ (သီ)	၁၈၉
သီလသမ္ပတ္တိယာဒိဝိဘူတိယာ စ = သီလသမ္ပတ္တိဝိဘူတိယာ စ (သီ)	၃၃
သီသမဏိနာ = ကဏ္ဍမဏိကာ (သီ၊ ဇု)	၄၄၆
သီသေ ကတွာနဟံ တဒါ = သိရေ ကတွာန အဇ္ဈလိ (က)	၁၁၀
သီဟနာဒသဒိသိယော =သဒိသာ (သီ၊ က)	၈
သီဟနာဒသဒိသိယော = သီဟနာဒသဒိသာ (သီ)	၁၃
သီဟသဒိသာ = သီဟသဒိသာတိ (သီ)	၁၃
သီဟာနံ နဒန္တာနံ၊ ဒါဠိနံ ဂိရိဂဗ္ဘရေတိ = သီဟာနံဝ။ ပ။	
အတ္တပနာယိကာတိ (သီ)	၇
သုခိတာ ဝတာတိ = သုခိတာတိ (သီ)	၃၂၅
သုခုတ္တမံ = သုခမုတ္တမံ (သီ)	၄၀၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သုခုမန္တိကဇာလေန၊ သရမိ သမ္ပတာနိတေ = သုခုမန္တိကေ ယဏဇာလေ ပါရမိ သမ္ပသာရိတေ (သိ)	၂၈၆
သုခုမေ = သုသုခုမေန (သိ)	၂၀၁
သုညတမုခါဒီသု = သုညတသုခါဒီသု (က)	၁၆
သုဏာထ = သုဏောထ (သိ)	၂၉၂
သုဏိတွာ = သုတွာန (သိ)	၅၁
သုတ္တလူခံ = သိဗ္ဗနလူခံ (က)	၄၂၂
သုတ္တေသုတိ = ပတိသုတ္တေသုတိ (သိ၊ က)၊ သဟိသုတ္တေသုတိ (က)	၄၁၇
သုတွာ = သုတွာ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ (သိ)	၁၁၁
သုဒံ = သမံ (က)	၃၃
သုဒန္တိ = သမန္တိ (က)	၃၃
သုဒန္တော = သုဒတ္တော (သိ)	၁၂၇
သုဒ္ဓိ = သုဒ္ဓိ (ဣ)	၄၃၅
သုဓန္တံ စ = သုဓန္တံဝ (က)	၂၄၁
သုနိဓ္မိတံ = သုနိဋ္ဌိတံ (သိ)	၂၈၃
သုန္တရမနဿ = သုန္တရမာနသဿ (သိ၊ ဣ)	၄၂၇
သုပိနေ = သုပိနေန (သိ၊ ဣ)	၄၀၈
သုပ္ပတိဋ္ဌိတစိတ္တာ = ပတိဋ္ဌိတစိတ္တော (က)	၃၇၁
သုပ္ပဝါသာယ = နတ္ထိ (က)	၁၇၁
သုပ္ပါရကပဋ္ဌနေ = သုပ္ပါဒက... (က)	၁၉၇
သုဗ္ဗတေ = သုဗ္ဗတော (သိ)	၁၄၀
သုဗ္ဗတေ အဘိဝါဒိယ = သုဗ္ဗတော အဘိဝါဒယိ° (သိ)	၁၂၈
သုဘသညာယာတိ = သုဘမညေယျာတိ (ဣ)	၃၅၄
သုမေခလိယ = သုမေလယ (သိ)	၁၆၈
သုမေဃသနနာမကော = သုမေဃယသနာမကော (သိ)	၁၅၂
သုယာမနတ္ထေရဿ = သုယာမတ္ထေရဿ (သိ)	၂၀၇
သုဝဏ္ဏယော = သောဏ္ဏမယော (က)	၃၆၆
သုဝဏ္ဏရသဓာရံ ဝိယ = ...သုဝဏ္ဏဿ ဓာရံ ဝိယ (က)	၃၀၅
သုဝိသုဒ္ဓါနာဘိညာ = ...ဘိသညာ (ဣ)	၄၁၆

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[သ]

သုသညတော = သန္တုသိတော (သိ)	၂၀၃
သုသညာ = သုတ္တနာ (သိ)	၃၉၇၊ ၄၄၀
သုသဏ္ဍိတံ = ဒုသဏ္ဍိတံ (က)	၄၇၃
သုသာမော နာမ = သုယာမော နာမ (သိ)	၁၉၀
“သုသုက္ကတဗ္ဗ”တိပိ = သုသုက္ကတဗ္ဗတိပိ (သိ၊ ဣ)	၄၂၇
သုသုမာရဂိရေ = သုသုမာရဂိရေ (သိ)	၈၇
သုပဋိတံ = သုပတိဋ္ဌိတံ (က)	၁၄၅
သေတိ = ဝသတိ (သိ၊ ဣ)	၄၂၂
သေနာသနေ = သေနာသနံ (သိ)	၁၆၁
သေယျံ = သေယျန္တိ သဟသေယျံ (သိ၊ ဣ)	၄၂၃
သော = နတ္ထိ (သိ)	၆၈
သော = ယော (သိ)	၂၅၇
သော အတ္ထုပနယတ္ထော။ တေန ပရေ နံ ပုဂ္ဂလံ ပသံသန္တိ စ =	
သော အဂ္ဂပသန္တတ္ထော၊ တေ ပန ပရေ တံ ပုဂ္ဂလံ ပသံသန္တိ စေ(သိ)	၃၆၀
သော အတ္ထော = သော သဒတ္ထော (ဣ)	၃၈၅
သော ဧဝ စ = သော ဧဝ (က)	၆၀
သောဏဿ ပေါဋ္ဌိရိယပုတ္တဿ = သောဏဿ	
သေဋ္ဌိပုတ္တတ္ထေရဿ (သိ)	၄၀၄
သောဏေန ပန ကောဋိကဏ္ဍေန = သော ပန ကောဋိကဏ္ဍေန (သိ)	၉၇
သောတာဝဇာန’တ္ထိ = သောတပတာ အတ္ထိ (သိ)	၄၇၃
သောတုမိစ္ဆန္တေန = သောတုမိစ္ဆန္တော (သိ)	၃၃၃
သောပိ = သော ကိရ (သိ)	၉၇
သော ယထာ = သော သဒ္ဓါယ ပဗ္ဗဇိတော ယထာ (သိ၊ ဣ)	၄၃၇
သောဟံ = ယောဟံ (သဗ္ဗတ္ထ)	၃၆၂
သောဠသကဏ္ဍပါတပ္ပမာဏော = သောဠသသရပါတနပ္ပမာဏော(သိ)	၃၆၆
သောဠသုဗ္ဗေဓော = သောဠသပဗ္ဗေဓော (သိ၊ ဣ)	၃၆၆
သောဠသေတော = သောဠသကေ (သိ)	၁၄၀
သွာဘိသင်္ခတေ = သမဘိသင်္ခတေ (သိ)	၁၃
သွာယမတ္ထော = တဿာယမတ္ထော (သိ)	၂၇၈

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဟ]

ဟံသဒုန္နုဘိနိဿနော = ဟံသဒုန္နုဘိနိဿရော (သီ)	၄၀
ဟံသဝတိနာမကေ = ဟံသာဝတိနာမကေ (သီ၊ က)	၁၉
ဟဋ္ဌော ဟဋ္ဌေန စိတ္တေန = ဟတ္ထော ပဟဋ္ဌစိတ္တောဟံ (သီ)	၁၀၀
ဟတနေတ္ထောသ္မိတိ = အန္တောဟံ ဟတနေတ္ထောသ္မိတိ (က)	၂၅၀
ဟတမဒေါ = ဂတမဒေါ (သီ)	၂၈၆
ဟတာမိတ္ထောဝ = မဟာမိတ္ထောဝ (သီ)	၄၇၀
ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ = ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ (သီ)	၄၁၇
ဟန္တာဝုသော = ဂဏှာဝုသော (သီ)	၇၇
“ဟရိတဇာတိမဏိသရိက္ခကော”တိ = ဟရိတမဏိ- သရိက္ခကောတိ (သီ၊ ဣ)	၃၆၇
ဟာရိတောတိဿ = ဟာရိတောတိ (က)	၁၀၉
ဟာသမ္ပိတ = ဟာသာဒိကံ (သီ)	၄၁၄
ဟာသယန္တော မမံ တဒါ = ဟာသယန္တောဝ မံ သဒါ (သီ)	၃၇၄
ဟိ = ဣဒံ ပဒံ နတ္ထိ (သီ)	၁၂
ဟိမပါတဝဒ္ဓလာဒိနာ = ဝဒလိကာဒိနာ (ဣ)	၄၄၉
ဟောတီတိ = ဟောတိ (သီ)	၁၁
ဟောန္တိ = ဟောတိ (သီ)	၁၂
ဟောန္တိ၊ တာ မဂ္ဂဗလသိက္ခာ = ဟောန္တိ နာမ၊ မဂ္ဂဗလသိက္ခာယ (သီ၊ ဣ)	၄၅၄
ဟောန္တိတိ = ဟောတီတိ (?)	၄၃

ထေရဂါထာအဋ္ဌကထာယ ပဌမဘာဂေ

ဂါထာသုဒ္ဓိ

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ	ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[အ]		[အ]	
အက္ကန္တေ စ ပဒေ ဒိသွာ ၁၀၀၊ ၃၄၃		အဇ္ဈောဂါဟေတွာ	
အက္ခောသိတွာန သမဏေ	၈၁	သာလဝနံ	၉၂၊ ၃၄၇
အဂါရံ ဝသမာနောပိ	၂၄	အဇ္ဈောဂါဟေတွာ	
အဂါရာ အဘိနိက္ခမ္မ	၂၉၀၊	ဟိမဝန္တံ	၃၀၅၊ ၄၅၄
	၃၆၉၊ ၃၇၄	အဋ္ဌပညာသကပ္ပမိ	၁၃၆
အဂါရာ နိက္ခမန္တောပိ	၃၈၄	အဋ္ဌသဋ္ဌိသဟဿာနိ	၂၈၁
အဂါရာ နိက္ခမိတွာန	၁၃၇	အဋ္ဌဟေတူဟိ သမ္ပဿ	၄၅၅
အဂါရိကော ဘဝိတွာန	၂၃	အဋ္ဌာရသေ ကပ္ပသတေ	၅၇၊ ၇၃၊
အဂ္ဂိဒါရုံ နိဟရိတွာ	၃၆၈	၉၄၊ ၉၅၊ ၁၆၆၊ ၂၂၆၊ ၂၉၃-၄၊	
အဂ္ဂိနိဗ္ဗာပနော နာမ	၂၀၆	၂၉၇၊ ၃၄၈-၉၊ ၃၅၃၊ ၄၁၇၊ ၄၅၆	
အဂ္ဂိဟုတ္တန္တ မေ အတ္ထိ	၂၁၀	အဋ္ဌာသီတိမှိတော ကပ္ပေ	၂၀၆
အင်္ဂောလံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသွာ	၄၂၉	အဋ္ဌိကင်္ဂလကုဋိကေ	၃၀
အစိရံ ဂတမတ္တဿ	၁၂၁	အဋ္ဌိကင်္ဂလကုဋိဝေသာ	၃၂
အစိရံ ဂတေ ပုဂဂဏေ	၁၈၅	အတိသီတံ အတိဥဏှံ	၄၄၈
အစ္စယန္တိ အဟောရတ္တာ	၃၃၈	အတ္ထဒဿမိ သုဂတေ	၁၉၂
အစ္စယေန အဟောရတ္တံ	၄၆၃	အတ္ထဒဿီ ဇိနဝရော	၁၃၉
အဇ္ဈောဒိကာ ပုထုသိလာ	၂၈၄	အတ္ထဒဿီ တု ဘဂဝါ	၅၇၊ ၇၂၊
အဇိတော နာမ သမ္ပုဒ္ဓေါ	၈၆		၂၂၆၊ ၃၅၂၊ ၄၂၀
အဇိနံ မေ ဂဟေတွာန	၃၇၇	အတ္ထဓမ္မနိရုတ္တိသု	၃၇
အဇိနမ္ပိ နိသီဒိတွာ	၃၇၄	အထဒ္ဓသံ သကျမုနိ	၄၆၈
အဇ္ဇာပိ မံ မဟာဝီရ	၄၇၃	အထ ပါပါနိ ကမ္မာနိ	၃၃၈
အဇ္ဈာယကော မန္တဓရော ၄၅၊ ၂၁၀၊		အဒ္ဓသံ ဝိမလံ ဗုဒ္ဓံ	၁၂၅
၂၂၄၊ ၃၇၆၊ ၄၂၁၊ ၄၆၃		အဒ္ဓသံ ဝိရဇံ ဗုဒ္ဓံ	၆၆
		အဒ္ဓသမ္ပ တဒါရညေ	၅၃

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ	ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[အ]		[အ]	
အဗ္ဗါန ဇာယန္တိ ယတော'စ ဓမ္မံ ဥဇ္ဈေ		အပိ စေ ဟောတိ တေဝိဇ္ဇော	၃၁၈
အဓိကာရံ သသံဃဿ	၅၁	အပ္ပကိစ္စာ အလောလုပ္ပါ	၃၇၇
အဓိဂစ္ဆိံ တဒါ ပီတိံ ဂဇ္ဈ၊ ၄၀၃၊ ၄၅၈		အပ္ပမာဒရတံ ဒိသ္မာ	၂၄
အဓိစေတသော အပ္ပမဇ္ဇတော ခဇ္ဈ		အပ္ပတိတာ စ ယေ ဗုဒ္ဓါ	၄၇၄
အဓိစ္စုပ္ပတ္တိကာ ဗုဒ္ဓါ	၃၇၆	အဘိညာပါရမိံ ဂန္ဓာ	၁၁၇
အဓိဋ္ဌဟိ မဟာဝီရော	၂၂၄	အဘိတ္ထဝိတွာ ပဒုမုတ္တရံ ဇိနံ	၁၀၃
အဓိတာ ဝေဒဂူ သဗ္ဗေ	၄၅၄	အဘိဓမ္မနယညဟံ	၄၅
အဓိဝါသန မညာယ	၄၆၅	အဘိနိက္ခမ္မ ဘာဝနာ	၂၉၆
အနန္တရံ ဣတော ကပ္ပေ	၂၀၈	အဘိဘောန္တိ န တဿာဘာ	၃၉၆
အနိစ္စာနိ ဂဟကာနိ	၃၉၂	အဘိရူဟတု မံ ဗုဒ္ဓေါ	၇၂၊ ၃၅၂
အနိစ္စာ ဟိ စလာ သဒ္ဓါ	၄၆၁	အဘိရူဟ မဟာဝီရ	၁၁၁၊ ၃၈၃
အနုကမ္မကော ကာရုဏီကော	၂၉၂	အဘိဝါဒိယ သမ္မုဒ္ဓိံ	၄၂၀
အနုကမ္မိတကော တေန	၃၆၅	အဘိဝါဒေတွာန သမ္မုဒ္ဓိံ	၂၂၆
အနုဘောမိ ဖလံ ဣဒ္ဓံ	၁၅၆	အဘိသက္ကောဝ နိပတတိ	
အနုမောဒိံ သု မေ ဝါကျံ	၃၅၇	ဝယော	၂၉၉
အနုရုဒ္ဓေါ ဥပဋ္ဌာကော	၉၃၊ ၃၄၇	အဘိသမ္မတကော ဂယ	၃၉၆
အနုသာသိ မဟာဝီရော	၁၈၉	အဗ္ဗပလ္လဝ သင်္ကာသံ	၄၀၉
အနုဿရိတွာ သမ္မုဒ္ဓိံ	၁၉၀	အယံ န ခေါ မဟာဝီရော	၂၃၅
အနုနမနသင်္ကပ္ပေါ	၃၇၄	အယံ ပစ္စိမကော မယံ	၉၄၊ ၃၄၉
အနေကဇာတိသံသာရံ	၂၁၇	အယဉ္ဇ ပါဌိကော ဘိက္ခု	၄၆၄
အနေကသတက္ခတ္တု	၃၆၉	အယမိတိ ကပ္ပဇော ကပ္ပဋ-	
အနောကာသံ န ပဿာမိ ၉၃၊ ၃၄၈		ကုရော	၄၁၀
အနောမဒဿီ ဘဂဝါ ၃၈၃၊ ၄၄၁		အယံ မေ ပစ္စိမာ ဇာတိ	၂၈၇
အန္တလိက္ခေ ဌိတော		အယောနိ သုဒ္ဓိမန္တေသံ	၄၃၅
သတ္တာ	၁၆၂၊ ၄၂၁	အယောနိသော မနသိကာရာ	၃၅၃
အန္တောဟံ ဟတနေက္ကောသိ	၂၄၉	အရဟံ သုဂတော လောကေ	၃၉၈
အန္တံ ပါနံ ပဋ္ဌပေတွာ	၂၉၆	အရဟာ အာသိ သော ထေရော	၅၃
အပရိမေယျပါဒါယ	၄၆၇၊ ၄၆၉	အလ္လဝတ္ထာ အလ္လသိရာ	၄၇၃
အပရိမေယျ ဣတော		အဝစာသိံ တဒါ တေသံ	၄၅၅
ကပ္ပေ	၃၈၄၊ ၄၄၂-၃		

ပဌမပါဒါ [အ]

အဝဉ္ဇာ ပါရိစရိယာ ၄၆၈
 အဝသေသေသု ကပ္ပေသု ၃၅၈
 အဝိဇ္ဇာနိဝုတေ လောကေ ၄၂၁
 အဝိဒ္ဓုရေ ဟိမဝန္တဿ ၄၄၇
 အသံသယံ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌော ၄၅၅
 အသက္ခိံ ဝတ အတ္တာနံ ၂၃၅
 အသင်္ခေယျေသု ကပ္ပေသု ၄၁၅
 အသန္တိဋ္ဌံ ဝိယာကာသိံ ၃၇
 အသမ္ဘိတံ အနတ္တာသိံ ၂၈၅
 အသမ္ဘိတာ စ တေ ဗုဒ္ဓါ ၃၅၇
 အသီတိကောဋိံ ဆဇေတွာ ၂၆၂၃၉၇
 အသီတိက္ခတ္တံ ဒေဝိန္ဒော ၂၆
 အသီတိယာ သဟဿေဟိ ၂၉၂
 အဿုတ္တေ ဟရိတောဘာသေ ၄၃၂-၃
 အဿမံ သုကတံ ကတွာ ၁၁၅
 အဿမဿာဝိဒ္ဓုရမ္ပိ ၃၅၈
 အဿမာ အဘိနိက္ခမ္ပ ၉၃၂၃၄၇
 အဟမ္ပိ ကာရံ ကဿာမိ ၃၉၆
 အဟု တုယံ ပုရေ သဒ္ဓါ ၄၆၁
 အဟော နန္ဒ သ ဘဂဝါ ၂၈၇
 အဟော ဗုဒ္ဓေါ အဟော

ဓမ္မော ၁၈၁၊ ၁၈၈၊ ၂၄၁၊ ၄၁၅
 အဟော မေ သုကတော ထူပေါ ၃၂၈
 အဋ္ဌာရပမှာ ဟသုလာ ၃၉၇၊
 ၄၄၈၊ ၄၆၆

[အာ]

အာကာသေ ဓာရယိဿတိ ၂၉၃
 အာကာသော နိမိတံ သက္ကာ ၃၆၉
 အာဂန္တာန စ သမ္ပုဒ္ဓေါ ၁၃၆

ပဌမပါဒါ [အာ]

အာမန္တယိံ ပရိဇနံ ၂၉၆
 အာယန္တု မေ သိဿဂဏာ ၂၁၆
 အာယာဂံ မေ ဂဝေသိဿံ ၃၂၇
 အာယာစိတွာန သမ္ပုဒ္ဓိ ၁၈၃
 အာရက္ခံ ပဌပေတွာန ၄၆၅
 အာရက္ခတ္တာယ ဘဏ္ဍာဿ ၄၇၀
 အာရဒ္ဓဝိရိယာ ပဟိတတ္တာ ၃၅၀
 အာရမ္ဘတ နိက္ခမတ ၄၇၉
 အာရာယေတွာ သမ္ပုဒ္ဓိ ၂၆၂၃၉၇
 အာရောစိတမ္ပိ ကာလမ္ပိ ၄၆၅
 အာသနံ ပညပေတွာန ၂၀၈
 အာသန္တိယော ဝိဋ္ဌကေ စ ၄၆၅
 အာသန္တေ မေ ကတံ ကမ္ပံ ၁၂၁
 အာသာဒိတော မယာ ဗုဒ္ဓေါ ၄၇၂
 အာသာဝတီ နာမ လတာ ၄၆၈
 အာသီဝိသံဝ ကုပိတံ ၄၇၂
 အာဟနန္တံ ဓမ္မဘေရိံ ၄၅၀
 အာဟရိတွာန ပဒုမံ ၂၉၂
 အာဠကာ ဗေလဝါ တတ္ထ ၄၄၁

[ဣ]

ဣစ္ဆမာနော စဟံ အဇ္ဇ ၆၉၂၃၃၈
 ဣတိ အာကင်္ခမာနဿ ၂
 ဣတော ဧကာဒသေ ကပ္ပေ ၂၇၄
 ဣတော ကပ္ပသတေ အာသိံ ၂၄၆
 ဣတော စ အဋ္ဌမေ ကပ္ပေ ၁၅၁
 ဣတော စ တတိယေ ကပ္ပေ ၂၈၃
 ဣတော စတုတ္ထကေ ကပ္ပေ ၂၈၁
 ဣတော စ ဒသမေ ကပ္ပေ ၂၇၈

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဣ]	
ဣတော စ နဝမေ ကပ္ပေ	၂၃၅၊
	၂၄၀၊ ၂၇၉
ဣတော စုဒ္ဓသကပ္ပမိ	၁၀၀
ဣတော တိသကပ္ပသတေ	၂၃၂
ဣတော တေရသကပ္ပမိ	၂၂၀၊
	၂၆၂၊ ၄၃၃
ဣတော ဒုတိယကေ ကပ္ပေ	၄၇၂
ဣတော နဂုတိကပ္ပမိ	၂၀၅
ဣတော ပဉ္စသတေ ကပ္ပေ	၄၆
ဣတော ပန္နရသေ ကပ္ပေ	၁၀၁၊ ၂၃၇
ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ ပုထုအညဝါဒိနံ	၂၃၂
ဣတော သတသဟသမိ	၄၁၃
ဣတော သတ္တကပ္ပသတေ	၁၆၆၊ ၂၁၁
ဣတော သတ္တတိကပ္ပမိ	၂၁၃
ဣတော သတ္တမကေ ကပ္ပေ	၂၅၀
ဣဒံ မေ အမိတံ ဘောဂံ	၄၆၅
ဣဒံ မေ အာသနံ ဝီရ	၂၅
ဣဒံ ဝတ္တာန ဘဂဝါ	၄၄၇
ဣဒံ ဝတ္တာန သမ္ဗုဒ္ဓေါ	၂၆၊ ၃၆၄၊ ၄၇၃
ဣဒံ သဗ္ဗံ အဘိညာယ	၄၄၂
ဣဒါနာဟံ ရာဇဂဟေ	၄၁၅
ဣဒါနိဝိ မုနိန္ဒေန	၄၁၅
ဣဓ နစ္စူ ဂီတဉ္စ	၉၄၊ ၃၄၀
ဣဓ ပဿာမိ သမ္ဗုဒ္ဓံ	၂၉၃
ဣန္ဒြိယံ မဟာနိလံ	၃၉၄
ဣမံ ခါဒ ဣမံ ဘူ	၃၀၇
ဣမမိ ဘဒ္ဒကေ ကပ္ပေ	၅၂၊ ၆၄၊ ၄၃၀
ဣမသ္မိယေဝ ကပ္ပသ္မိ	၁၁၉၊ ၃၀၀၊ ၃၉၀
ဣမာဟံ ကဋ္ဌံ နိဿာယ	၃၂၉

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဣ-ဤ]	
ဣမာဟိ တိဟိ ဂါထာဟိ	၂၃၁
ဣမိနာ ဒကဒါနေန	၁၆၂
ဣမိနာ ဖလဒါနေန	၂၁၀၊ ၃၇၄
ဣမိနာ ဗီဇနိဒါနေန	၁၆၅
ဣမိနာ ဗုဒ္ဓတရဏေန	၇၃၊ ၃၅၃
ဣမိနာ မဓုဒါနေန	၂၉၀
ဣမိနာ ရာမဒါနေန	၄၆၆
ဣမိနာ သုဓကဗ္ဗေန	၂၄၆
ဣရိယဉ္စာပိ ဒိသ္မာန	၄၄၁
ဤဒိသာ တေ မဟာနာဂါ	၃၅၇

[ဥ]	
ဥက္ကာ ပတိသု နဘဿာ	၅၃
ဥက္ခေပကတဝစ္ဆဿ	၁၀၆
ဥဂစ္ဆန္တေ စ သူရိယေ	၉၄၊ ၃၄၀
ဥစ္ဆင်္ဂေန ပုလိနံ ဂယု	၃၀၂
ဥတ္တရိတွာန နဒိကံ	၂၄၄
ဥတ္တရိတွာန သမ္ဗုဒ္ဓေါ	၇၃၊ ၃၅၂
ဥတ္တမတ္တံ အသမ္ပတ္တော	၄၃၀
ဥတ္တာနကူလာ နဒိကာ	၃၂၇
ဥတ္တိဏ္ဏာ ပကံပလိပါ	၂၃၇
ဥဒကာ အဘိနိက္ခမ္မ	၇၂၊ ၃၅၂
ဥဒဂ္ဂစိတ္တော သုမနော	၁၀၃
ဥဒါနနာဒဝိမိနာ	၁
ဥဒေန္တံ သတရံသိဝံ	၂၀၁
ဥဒ္ဓရန္တံ ဣမံ လောကံ	၂၀၅
ဥပဂတေ စ သမ္ဗုဒ္ဓေ	၁၁၁
ဥပဂန္တာန သမ္ဗုဒ္ဓံ	၁၁၆
ဥပဋ္ဌဟိတွာ တံ ဗောဓိ	၁၇၄
ဥပဋ္ဌာနဖလံ ပဿ	၁၅၃

ပဌမပါဒါ

ပိဋကံ

[၃-၃]

ဥပနိဿာယ ဝိဟာရံ	၃၂၀
ဥပပဇ္ဇတိ ယံ ယောနိ	၂၉၇
ဥပရိစ္ဆဒနံ အာသိ	၂၉၇
ဥပသန္တော ဥပရတော	၃၀
ဥပသန္တော စ သမ္ပုဒ္ဓေါ	၄၃၀
ဥပသမ္ဘာဒယိ ဗုဒ္ဓေါ	၃၀၀
ဥပါဂတံ မဟာနာဂံ	၁၆၀
ဥပါဂတံ မဟာဝီရံ	၂၀၉၊ ၄၄၂
ဥပါယကုသလေနာဟံ	၃၅၃
ဥပါသမာနော ယမဟံ	၃၂၇
ဥပါသိတာ သပ္ပရိသာ	၃၀၀
ဥပေတမ္ပိ မဟာဝီရေ	၄၄၁
ဥပေါသထမ္ပိ ဒိဝသေ	၃၂၉
ဥပ္ပဇ္ဇန္တော စ သမ္ပုဒ္ဓေါ	၃၅၇
ဥပ္ပတန္တေသု နိပတေ	၂၁၃
ဥပ္ပါတံ တမဟံ ဒိသွာ	၁၉၀
ဥပ္ပါတဂမနေ စေဝ	၂၀၉
ဥပ္ပါတေသု နိမိတ္တေသု	၄၇၀
ဥပ္ပါဒေ ဒါရုဏေ ဒိသွာ	၅၃
ဥဘိန္တံ ဒေဝရာဇနံ	၁၇၆
ဥဘော ပုညဉ္စ ပါပဉ္စ	၅၄
ဥသဘံ ပဝရံ ဝီရံ	၄၃၄
ဥသဘောဝ မဟိ နဒတိ	၃၅၀
ဥဋ္ဌာရော ဘဂဝါ နေသော	၃၉၆
ဥနိဝိသေ ကပ္ပသတေ	၂၅၅၊ ၂၆၆

[•]

ဧကံသံ စိဝရံ ကတွာ	၀၂
ဧကကံ မံ ဝိဟရန္တံ	၃၇၃

ပဌမပါဒါ

ပိဋကံ

[•]

ဧကကာ မယံ အရညေ	
ဝိဟရာမ	၁၇၀-၉
ဧကကော တံ အရညေ	
ဝိဟရသိ	၁၇၀
ဧကစ္စာနဉ္စ ဝမနံ	၄၇၄
ဧကတာလိသိတော ကပ္ပေ	၂၁၅
ဧကတိသေဇ္ဇတော ကပ္ပေ	၆၀၊ ၄၀၁
ဧကတ္ထန္တံ မမံ ဒေထ	၁၀၅
ဧကနဝုတိတော ကပ္ပေ	၅၂၊ ၆၆၊ ၄၇၇
ဧကပညာသကပ္ပမ္ပိ	၂၁၇
ဧကပညာသက္ခတ္တဉ္စ	၃၁၀
ဧကပညာသိတော ကပ္ပေ	၁၄၇
ဧကပုပ္ဖံ စဇိတွာန	၂၅၁
ဧကမ္ပိ နဝုတေ ကပ္ပေ	၂၇၀
ဧကရတ္တိ ဝသန္တောဟံ	၃၆၀
ဧကဝီရော အသဒိသော	၂၀၆
ဧကဝိသတိကပ္ပမ္ပိ	၁၀၆
ဧကသဉ္ဇိမ္ပိတော ကပ္ပေ	၁၄၄
ဧကာဒသဉ္စက္ခတ္တံ သော	၀၁
ဧကာရသေ ကပ္ပသတေ	၂၂၉
ဧကေနတိသကပ္ပမ္ပိ	၁၅၂၊ ၂၆၀
ဧကောပိ သဒ္ဓေါ မေဓာဝီ	၄၅၆
ဧတမာဒိနဝံ ဥတွာ	၃၀၀၊ ၃၄၉
ဧတိဿာ ပုပ္ဖုပူဇာယ	၁၆၀
ဧတေသံ ပဋိသော နတ္ထိ	၄၇၄
ဧတေ သဗ္ဗေ အတိက္ကမ္ပ	၄၇၁
ဧတေဟင်္ဂေဟိ သမ္ပန္တော	၄၇၀
ဧဝံ ကိတ္တယိ သမ္ပုဒ္ဓေါ	၄၆၄
ဧဝံ ဒဿနသမ္ပန္တံ	၃၀၂
ဧဝံ နိရာကုလံ အာသိ	၃၅၊ ၅၁

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဇ]	
ဇေတိ တေ ပဋိဿုတွာ	၂၁၆
ဇဝံ မေ ဝိဟရန္တဿ	၂၄
ဇဝံ ဝိဟာရမာနံ မံ	၃၂၀
ဇဝံ သမနုသာသိတွာ	၂၁၆
ဇေဝါဟံ စိန္တယိတွာန	၂၅၊ ၄၆၄
ဇေဝါဟံ တတ္ထ ဝါရေမိ	၂၄
သေနာယ စရန္တဿ	၃၉၂
သော'ဝဟိယျသေ ပဗ္ဗတေန	၂၀၀

[ဩ]

ဩဂ္ဂယံ ယံ ပေါက္ခရဏိ°	၃၆၄
ဩတတံ ဝိတတံ မယံ	၁၀၀
ဩဒုဗ္ဗရိကပုပ္ဖံ	၃၇၇
ဩဘာသေန္တံ ဒိသာ သဗ္ဗာ	၁၅၆
ဩရောဟိတွာန အာကာသာ	၂၂၆
ဩဝါဒကော ဝိညာပကော	၃၅၊ ၅၁
ဩသမိ တိဏဝါသိ စ	၁၁၇

[က]

ကကုမံ ဝိလသန္တံ	၄၀၀၊ ၄၅၀
ကကုသန္ဓော မဟာဝီရော	၁၁၉
ကင်္ခါ မေ ဗဟုလာ အာသိ	၄၁
ကဉ္စနက္ခိယသင်္ကာသော	၁၃၄
ကဋ္ဌစ္ဆုဘိက္ခံ ပါဒါသိ°	၁၅၅
ကဏဝေရံ ဂဟေတွာန	၂၆၃
ကဏိကာရံ ဇောတန္တံ	၇၅
ကတဉ္ဇလီ နမဿန္တိ	၄၆၄
ကဒမ္ပံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသ္မာ	၂၇၅
ကဒလိဖလံ ပဂ္ဂယ	၄၂၇
ကပ္ပသတသဟဿမိ	၂၆၊ ၀၁၊ ၁၃၇၊ ၄၆၄၊ ၄၆၆

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[က]	
ကမဏ္ဍလုဓရာ သဗ္ဗေ	၃၇၇
ကရိတွာ ပဋိသန္တာရံ	၃၇၃
ကရိတွာ ပုလိနံ ထူပံ	၃၂၀
ကဿပဿ ဘဂဝတော	၃၉၀
ကဿိန္ဒြိယာနိ သမထင်္ဂတာနိ	၄၁၉
ကာနနံ ဝနမောဂ္ဂယ	၁၂၀၊ ၁၆၆၊ ၂၆၉
ကာမစ္ဆန္ဓော စ ဗျာပါဒေါ	၂၀၉
ကာမာ တေ ပဌမာ သေနာ	၆၀
ကာယဒုဋ္ဌုလ္လဂရုနော	၂၀၇
ကာလပဗ္ဗင်္ဂသင်္ကာသော	၄၅၉
ကာလေန ကာလမာဂန္တာ	၂၃၉
ကာဠာနုသာရိယံ ဂယ	၂၀၅
ကာဠိ ဣတ္ထိ မြဟတိ ဓက်ရူပါ	၃၄၄
ကိ° န သောစသိ မာ ဘာယိ	၁၉၃
ကိ° သုကံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသ္မာ	၁၀၇၊ ၃၄၀
ကိလေသာ ဈာပိတာ မယံ	၃၇၊ ၄၀၄
ကိတော သတသဟဿေန	၄၆၅
ကိဒိသာ တေ မဟာဝီရော	၃၅၇
ကုကုတ္တော နာမ နာမေန	၂၆၀
ကုဒါလပိဋကမာဒါယ	၂၄၄
ကုမာရကဿပေါ စေဝ	၅၃
ကုမ္ဘဏ္ဍာ စ သမာဂန္တာ	၃၉၅
ကုမ္ဘာ သောဏာ မဓုကာရာ	၁၁၆
ကုရုဠိယဖလံ ဂယ	၄၀၆
ကုသလံ ကတ္ထုကာမေန	၃၂၀
ကုဋ္ဌာဂါရာ ဂဟာ ရမ္ဘာ	၄၄၀
ကုဋ္ဌာဂါရေ စ ပါသာဒေ	၄၆၅
ကုဋ္ဌာဂါရေန စရတာ	၂၉၃
ကေတကံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသ္မာ	၂၂၀

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[က]	
ကေသေ မေ ဩလိခိဿ'န္တိ	၃၇၇
ကေသေသု ဆိဇ္ဇမာနေသု	၃၇
ကော ကုဋိကာယံ, ဘိက္ခု ကုဋိကာယံ	၁၆၂
ကော န ခေါ ဘဂဝါ	
ဟေတု	၉၃၊ ၃၄၇
ကောပေါ စ ဣဿာ	
ပရဟေဌနာ စ	၃၃၅
ကောရဏံ ပုပ္ဖိတံ	
ဒိဿာ	၁၀၀၊ ၁၄၆၊ ၃၄၃
ကော ဝါ တံ ကဿ ဝါ ပုတ္တော	၃၇၃
ကောသမ္ဗာ သဠလာ နိဗ္ဗာ	၄၄၁
ကောသိယော နာမ နာမေန	၂၃
ကောသေယျကမ္မလိယာနိ	၃၀၇
ကော ဟိ တဿ ဇနေနတ္ထော	၃၄၂

[ခ]	
ခဏန္တာလုကလမ္ဗာနိ	၁၆၈
ခန္တိယာ အဝိဟိံသာယ	၄၇၄
ခန္ဓာ ဒိဋ္ဌာ ယထာဘူတံ	၂၃၄
ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဋိ	၁၉၁၊ ၂၅၇
ခန္ဓာ မယာ ပရိညာတာ	၃၆၁
ခမဿ တံ မဟာဝီရ	၄၇၃
ခါရိဘာရံ ဂဟေတွာန	၁၁၆
ခိပ္ပံ အဿမမာဂဉ္စိ	၄၄၁
ခိပ္ပံ ပဂ္ဂယ တံ သဗ္ဗံ	၃၇၄
ခိပ္ပံ ပဗ္ဗတမာရယံ	၃၇၄၊ ၄၄၁
ခိရောဒနဗလေနာဟံ	၅၄

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဂ]	
ဂင်္ဂါ ဘာဂီရထိ နာမ	၁၃၆
ဂစ္ဆမာနာ စ သုဂတာ	၃၅၇
ဂစ္ဆမာနာ စ တေ ဗုဒ္ဓါ	၃၅၇
ဂဏနာတော အသင်္ခေယျာ	၂၉၃
ဂတမဂ္ဂံ ဂဝေသန္တာ	၂၈၃
ဂတိပစ္ဆေဒနော နာမ	၂၀၆
ဂန္ဓဗ္ဗာ စ သမာဂန္တာ	၃၉၅
ဂန္ဓောဒကဉ္စ ပဂ္ဂယ	၂၀၃
ဂမ္ဘီရံ နိပုဏ် အတ္ထံ	၄၂၂
ဂရုဠာ စ သမာဂန္တာ	၃၉၄
ဂရုဠော ယထာ ဩပတတိ	၄၆၈
ဂဝေသမာနော တံ ဝီရံ	၃၂၉
ဂဝေသမာနော ပဿေယျ	၄၆၇
ဂဟကာရက ဒိဋ္ဌောသိ	၃၉၂
ဂါမေ မေ ဝသတိ ကာယော	၇၆
ဂိရသာရောတိ နာမေန	၂၀၆

[ဃ-စ]	
ဃောသေ စိတ္တံ ပသာဒေသိ	၁၁၃
စက္ကဝတ္တိဿ သန္တဿ	၃၉၇
စက်မိတွာန သမ္ပုဇ္ဈေါ	၂၂၈
စတုတ္ထိံ သတိက္ခတ္တုဉ္စ	၃၁၄
စတုဒဏ္ဍေ ဌပေတွာန	၉၃၊ ၃၄၇
စတုဒ္ဓသဉ္စ ခတ္ထု သော	၄၂၁
စတုဒ္ဓသာနိ ကပ္ပိနိ	၂၉၂
စတုဒ္ဓသေသု ကပ္ပေသု	၃၁၄
စတုဒ္ဓသေ ကပ္ပသတေ	၂၂၆၊ ၄၂၄
စတုဒ္ဓိသာ ဒုန္နုဘိယော	၅၃
စတုန္ဒရုတိတော ကပ္ပေ	၈၈၊ ၄၆၁

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[စ]	
စတုန္ဒရတုပါဒါယ	၁၅၇
စတုယောဇနမုဗ္ဗေဓော	၃၉၅
စတုရိသတိကပ္ပမိ	၄၃၄
စတုရိသေ ဣတော ကပ္ပေ	၁၅၄
စတုပညာသိတော ကပ္ပေ	၁၆၈
စတုသစ္စံ ပကာသေန္တိ	၁၁၃၊ ၄၁၃
စတုသစ္စံ ပကာသေန္တေ	၄၆၄
စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ	၃၇၀
စန္ဒဝံ ဝိမလံ သုဒ္ဓံ	၂၅၈
စန္ဒနံ အနုလိမ္ပိတွာ	၃၇၄
စန္ဒဘာဂါနဒီတိရေ	၁၁၁၊ ၂၂၆
စရဏေန စံ သမ္ပန္နော	၄၇၂
စရိမံ ဝတ္တတေ မယံ	၁၆၈
စဝိတွာ တုသိတာ ကာယာ	၄၅၄
စိတကံ ပရိဝါရေတွာ	၃၅၈
စိတာသု ကုရုမာနာသု	၄၈၃
စိတ္တံ ဇနေတွာ နေက္ခမ္ပေ	၂၉၃
စိတ္တနိမိတ္တဿ ကောဝိဒေါ	၂၃၀
စိရမ္ပိ ဂန္တံ ဓာရေန္တိ	၄၆၉
စိဝရံ ပိဏ္ဍပါတဉ္စ	၂၉၃
စိဝရေ ပိဏ္ဍပါတေ စ	၂၉၃
စုတူပပါတကုသလော	၄၇၁
စုလ္လာသီတိသဟဿာနိ	၁၈၁၊ ၃၅၆

[ဆ]

ဆတ္တိံသက္ခတ္တံ ဒေဝိန္ဒော	၁၆၃
ဆန္ဒာမေ ကုဋိကာသုခါနိဝါတာ	၂၈
ဆဝါလာတံ ယထာ ကဋ္ဌံ	၂၃
ဆဝါလာတူပမော တွံသိ	၂၃
ဆဟိ ဂါထာဟိ သဗ္ဗညု	၃၆၉

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဆ-ဇ]	
ဆဋ္ဌသီတိသဟဿာနိ	၃၆၅၊ ၃၉၇၊ ၄၄၈၊ ၄၆၆
ဇဃံ မဏိမယာ အာသိ	၃၉၄
ဇဋ္ဌာဇိနဓရော အာသိ	၂၈၅
ဇဋ္ဌာဘာရေန ဘရိတော	၃၅၆
ဇနကာယမတိက္ကမ္မ	၃၆၈
ဇနော ဇနမိ သမ္ပုဇ္ဈေါ	၃၄၂
ဇန္တာသရံ အဂ္ဂိသာလံ	၄၆၅
ဇလဇံ ကုမုဒံ ဆေတွာ	၂၆၈
ဇာတမက္ကော စ သမ္ပုဇ္ဈေါ	၂၀၅
ဇာတရူပံ ယထာ ကုဋံ	၂၄
ဇာတိပုပ္ဖံ ဂဟေတွာန	၁၆၀
ဇာတိယာ ပဉ္စဝဿေန	၃၇၅
ဇာတိယာ သတ္တဝဝဿေန	၃၂၉
ဇာယန္တဿ ဝိပဿိဿ	၂၂၂
ဇိဂစ္ဆိဿန္တိ တံ ဝိညာ	၂၄
ဇိဏ္ဏဉ္စ ဒိသွာ ဒုဒိတဉ္စ ဗျာဓိတံ	၂၀၆

[ဈ-ဠ]

ဈာယမာနဿ ဘဂဝတော	၄၈၁
ဈာယိံ ဈာနရတံ ဝီရံ	၄၀
ဉာဏမိ ပူဇံ ကတွာန	၂၂၀
ဉာဏေ ဥပနိဓာ နတ္ထိ	၂၁၃
ဉာဏေ ဥပနိဓာ ယဿ	၂၃၁
ဉာဏေ စိတ္တံ ပဿာဒေတွာ	၁၅၆၊ ၂၁၃

[ဒု-တ]

ဒုပေသိ ဧတဒဂ္ဂမိ	၃၆
တံ ဒေဝါ ပယိရူပါသန္တိ	၄၆၈
တံ ပုပ္ဖံ ဩစိနိတွာန	၂၇၀

ပဌမပါဒါ

ဒိဋ္ဌကံ

[တ]

တံ ဝါပိ ပုတ္တ ရောဒန္တိ ၁၄၃
 တံ ဝိညူ ပဝဒိဿန္တိ ၂၄
 တံ ဝိဒိတွာ မဟိပါလော ၄၁၅
 တံ သုခေန သုခံ လဒ္ဓိံ ၄၃၅
 တံ သုတွာ မုဒိတော ဟုတွာ ၃၆
 တဉ္စ အစ္ဆရိယံ ဒိဿာ ၁၈၁၊ ၂၀၀၊

၂၂၄၊ ၂၇၂

တဉ္စ ဒါနံ ဒဒိတွာန ၂၆၈
 တတော အဝေါစ လောကဂ္ဂေါ ၃၆
 တတော စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ မေ ၄၁၅
 တတော စုတောယံ

မနုဇော ၉၄၊ ၃၄၈

တတော ဈာနရတံ ဒိဿာ ၄၁
 တတော ပရံ ဥပါဒါယ ၂၃၇
 တတော ဘိသံ ဂဟေတွာန ၃၆၄
 တတော မံ ဝနနိရတံ ၁၃၇
 တတော မေ အသနိပါတော ၃၆၄
 တတော သာ ပုပ္ဖကဉ္စုကာ ၂၂၄
 တတောဟံ တိဏ္ဍသံသာရော ၄၁
 တတ္ထ စိတ္တံ ပဿာဒေတွာ ၂၃၀၊

၃၅၆၊ ၃၉၆

တတ္ထ ဒိဗ္ဗေဟိ နစ္စေဟိ ၉၄၊ ၁၁၆၊ ၃၄၈
 တတ္ထဒ္ဓသံ ပံသုကူလံ ၃၇၉
 တတ္ထဒ္ဓသာသိံ သမ္ပုဒ္ဓိံ ၉၃၊ ၂၉၂၊

၃၄၇၊ ၄၂၄

တတ္ထ နစ္စေဟိ ဂီတေဟိ ၃၀၆
 တတ္ထ ပဉ္စမိကာ စေဝ ၃၉၄
 တတ္ထ ပုပ္ဖမယံ ဗျုပ္ဖာ ၂၉၃
 တတ္ထ ဘုတွာ ပိဝိတွာ စ ၃၀၆
 တတ္ထ မေ အဟု သင်္ကပ္ပေါ ၄၆၄

ပဌမပါဒါ

ဒိဋ္ဌကံ

[တ]

တတ္ထ မေ သုကတံ ဗျုပ္ဖာ ၃၀၆၊ ၃၁၄
 တတ္ထ ရုဇံ ကရိတွာန ၆၄
 တတ္ထာပိ ဘဝနံ မယံ ၁၈၆
 တတ္ထေဝ ဌိတကော သန္တော ၃၆၄
 တတြာပိ နာမဓေယျံ မေ ၁၉၈
 တထာ ပဗ္ဗဇိတော သန္တော ၄၃၈
 တထေဝ ဇဉ်လော တမ္ပိ ၂၄
 တထေဝ တိတ္ထိယာ လောကေ ၂၈၆
 တထေဝ တံ မဟာဝီရ ၄၇၀
 တထေဝ မေ ကတံ ကမ္ပံ ၃၂၉
 တထေဝါဟံ မဟာဝီရ ၄၆၇-၈
 တထေဝိဒံ ဗုဒ္ဓဓေတ္တံ ၇၃၊ ၃၃၂၊ ၃၅၃
 တထေဝီမဿ ဉာဏမ္ပိ ၂၉၃
 တဒါ ဩဝဒိ နော ထေရော ၅၃
 တဒါ စဝိတွာ တုသိတာ ၃၅၈
 တဒါ ဇိနော ဝိယာကာသိ ၄၀
 တဒါ ပဿန္တော သုဂတေ ၃၇
 တဒါပိ မံ မဟာဝီရ ၄၇၃
 တဒါ မယံ ကုစ္ဆိဂတေ ၄၁၄
 တဒါ မုဒိတစိတ္တောဟံ ၄၁၃
 တဒါ မုနိဝရော အာဟ ၄၁၃
 တဒါယံ ပထဝီ သဗ္ဗာ ၅၃
 တဒါ ဝိပဿီ ဘဂဝါ ၂၀၈
 တဒါ သုဒဿနော နာမ ၂၉၂
 တဒါ သော သာဝကံ ဝီရော ၃၅
 တဒါဟံ မြာဟူဏော ဟုတွာ ၄၁၃
 တဒါဟံ ဟံသဝတိယံ ၃၅၊ ၄၀၊ ၅၁
 တဒါဟသ မဟာဝီရော ၅၁
 တမန္တကာရံ နာသေတွာ ၄၅၀
 တမှာ ကာယာ စဝိတွာန ၁၁၂၊ ၁၉၈

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ	ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[၈]		[၈]	
တယော မာဏဝကာ အာသုံ	၂၆၀	တိဏ္ဍိ မေ တာလပတ္တာနံ	၃၁၆
တသ္မာ သဒ္ဓန္တ သီလန္တ	၄၁၇	တိဏသန္တရကာ နာမ	၁၉၅
တသ္မာ တံ အဝလမ္ဘိတွာ	၂	တိဏသုလံ ဂဟေတွာန	၂၇၄
တသ္မိံ ပသန္တမာနသော	၄၃၇	တိတ္ထိယေ နိဟနိတွာန	၄၇၀
တသ္မိံ မဟာကာရုဏိကေ	၁၂၉	တိဒသာ သော စဝိတွာန	၁၃၇
တဿ ဓမ္မေသု ဒါယာဒေါ ၃၆၊ ၄၁၊		တိဓာ ပဘိန္ဒ မာတင်္ဂ	၂၄
၈၂၊ ၉၄၊ ၂၉၀၊ ၂၉၇၊ ၃၄၈၊		တိမ္မရူသကဝဏ္ဏာဘော	၂၄
၃၈၄၊ ၄၁၄၊ ၄၄၂၊ ၄၆၄၊ ၄၆၆		တိယဂ္ဂိ နိဗ္ဗုတာ မယံ	၃၇၀
တဿ မေ အပ္ပမတ္တဿ	၄၃၀	တိယောဇနသဟဿမ္ဘိ	၄၇၃
တဿ မေဝံ ဝိဟရတော	၄၃၈	တိဝရာယံ နိဝါသိဟံ	၁၅၆
တဿ မေ သုကတံ ကမ္မံ	၄၄၃	တိဝိဓဂ္ဂိ နိဗ္ဗုတာ မယံ	၁၇၄
တဿ ရညော အဟံ ပုတ္တော	၄၇၂	တိဿဿ ခေါ ဘဂဝတော	၂၆၂
တဿာဟံ ဝစနံ သုတွာ	၂၁၈	တိဿော နာမာသိ ဘဂဝါ	၃၇၉
တဿာဟံ ဓမ္မံ သုတွာန	၁၈၃	တိဏိ ကိဏ်ဏိပုပ္ဖါနိ ၉၆၊ ၉၈၊ ၃၄၆	
တဿေဝ နရဝီရဿ	၅၂	တိဏိ သိဿသဟဿာနိ	၂၃၀
တာယေဝ မဏိပူဇာယ	၄၄၈	တိဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ သမ္ပန္နံ	၄၂၂
တာရကော တံ ယထာ နာဝါ	၂၈၆	တုဇ္ဈောကာယော အဒိဿိတ္ထ	၃၇၇
တာဝတိံသံ ဂတော သန္တော	၂၉၉	တုလဒဏ္ဍေ ဌပေတွာန	၃၆၉
တာသံ ဂမ္ဘီရဉ္ဇုဏေဟိ	၂	တုဝံ စက္ခုသိ သဗ္ဗေသံ	၄၂၁
တာသော မယံ သမုပ္ပန္နော	၁၈၈	တုဝံ ဒေဝေါသိ သဗ္ဗညူ	၂၀၀
တာဟံ စိတ္တကလိံ ဗြူမိ	၄၂၈	တုဝံ သတ္တာ စ ကေတု စ	၃၆၈
တာဟံ ဓမ္မံ သုဏိတွာန	၄၅	တုသိတတော စဝိတွာန	၃၇၅
တိသကပ္ပသဟဿမ္ဘိ ၆၄၊ ၁၆၅၊		တေ အပ္ပတိတာ ကာလင်္ကတာ ၄၅၆	
၂၅၅၊ ၂၅၇၊ ၂၉၀၊ ၂၉၇၊		တေတ္ထိံသက္ခတ္တံ	
၃၀၈၊ ၃၆၉၊ ၃၇၀၊ ၃၇၅		ဒေဝိန္ဒော	၆၈၊ ၃၃၈
တိသကပ္ပသဟဿာနိ ၂၆၊ ၂၉၇၊		တေန ကမ္မဝိပါကေန	၃၆
၄၆၆		တေန ကမ္မာဝသေသေန	၁၆၅
တိသကပ္ပါနိ ဒေဝေသုံ	၉၄၊ ၃၄၈	တေန ကမ္မေန ဦပဒိန္နံ	၁၆၂၊ ၁၆၆၊
တိဋ္ဌ မက္ခဋ္ဌ မာ ဓာဝိ	၃၁၄		၁၉၁၊ ၁၉၃
တိဏံ ကဋ္ဌန္တ ပူရေတွာ	၁၉၈	တေန ကမ္မေန ဘဂဝါ	၈၂

ပဌမပါဒါ

ပိဋကံ

[၈]

တေန ကမ္မေန သုကတေန ၂၆၊ ၄၁၊
၅၂၊ ၆၀၊ ၉၆၊ ၉၈၊ ၁၀၇၊
၃၀၆၊ ၃၁၄၊ ၃၃၇၊ ၃၄၀၊
၃၄၃၊ ၃၄၆၊ ၃၇၅၊ ၄၁၄

တေန ကမ္မေနဟံ ဝီရ ၄၇၃

တေန ကမ္မေနဟံ အဇ္ဇ ၁၅၇

တေန ကာလေန ယေ ကေစိ ၃၉၆

တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန ၆၄၊ ၁၀၆၊

၂၁၅၊ ၂၂၅၊ ၂၃၂

တေန သာ မိဂရာဇေန ၄၁၄

တေနာနုသိဋ္ဌာ မိဂယူထပေန ၄၁၄

တေနော သုက္ကမူလေန ၂၁၀၊ ၂၂၉

တေပိ မံ ပရိဝါရေန္တိ ၄၆၃

တေ မေ ထမ္ဘံ ပဝေန္တိ သု ၁၈၅

တေ မေ ပုဋ္ဌာ ဝိယာကံသု ၁၈၅

တေရသေတော ကပ္ပသတေ ၅၇

တေဝိဇ္ဇာ ဣဒ္ဓိပတ္တာ စ ၁၁၇

တေဝိဇ္ဇောဟံ မဟာဈာယီ ၂၈၂

တေသံ ဓမ္မကထံ ဝတွာ ၃၅၈

တေသံ လာလပ္ပမာနာနံ ၃၅၈

တေသတ္တတိမ္ပိတော ကပ္ပေ ၁၅၆

တေဟံ အရညေ ဒိဿာန ၁၈၅

တောသယိတွာန သမ္ပန္နံ ၁၉၈၊ ၂၉၃

တွဉ္စ မေ မဂ္ဂမက္ခာဟိ ၃၇၂

[၉]

ထူပဿ ပရိစိန္တတ္တာ ၃၂၈

ထေရ ဂါထာတိ နာမေန ၁

ထောမေတွာ ဒသဂါထာဟိ ၂၈၆

ပဌမပါဒါ

ပိဋကံ

[၉]

ဒကေ အဂ္ဂိ န သဏ္ဍာတိ ၄၇၃

ဒက္ခိဏေ ဟိမဝန္တဿ ၃၆၈

ဒဗ္ဗံ ကုသံ ပေါဠကီလံ ၄၄၉

ဒယမာနေ သရီရမ္ပိ ၄၇၉

ဒါရကေနေဝ သန္တေန ၃၂၉

ဒါသီဂဏံ ဒါသဂဏံ ၃၀၇

ဒိဋ္ဌာ မယာ ဓမ္မဓရာဥပါသကာ ၃၉၉

ဒိဋ္ဌော အဟံ ဓမ္မဝရံ ၄၆၈

ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသုဒ္ဓိံ မေ ၉၀၊ ၃၀၈၊ ၄၀၃

ဒိယဗုဒ္ဓောဇနေ သေသေ ၃၇၇

ဒိဝါ ဝါ ယဒိ ဝါ ရတ္ထိံ ၂၄၊ ၃၀၀

ဒိဿာ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ ၃၁၈

ဒိဿာ တံ သုကတံ ကမ္ပံ ၂၄၆

ဒိဿာန တံ ပါဠိဟိရံ ၁၁၆

ဒိဿာ နဘေ စင်္ဂမန္တံ ၂၅

ဒိဿာနဟံ ဒေဝဒေဝံ ၁၁၉၊ ၂၉၂

ဒိဿာနဟံ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌံ ၂၁၅

ဒုက္ခဿန္တကရာ ဗုဒ္ဓေါ ၂၉၃

ဒုက္ခာ ကာမာ ရေက ၂၄၅

ဒုဋ္ဌစိတ္တော ဥပဝဏိံ ၅၂

ဒုပ္ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဝေ ဒုရဓိဝါသာ ဂေဟာ ၂၇၉

ဒုလ္လဗ္ဗံ ဝတ မေ အာသိ ၁၉၃

ဒုဝေ ကုလေ ပဇာယာမိ ၃၆၊ ၃၀၇

ဒုဝေ ဘဝေ သံသရာမိ ၃၆၊ ၃၀၇

ဒုဿေဟန္တာဒယိတွာန ၃၆

ဒေယျဓမ္မော စ မေ နတ္ထိ ၁၅၀

ဒေဝဒတ္တေ စ ဝဓကေ ၄၇၄

ဒေဝပုတ္တော အဟံ သန္တော ၂၇၈-၉

ဒေဝဘူတော မနုဿော ဝါ ၃၆၉၊

၄၄၂

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ခ]	
ဒေဝရာဇေန ပတ္တဗ္ဗိ	၄၆၆
ဒေဝလောကာ ဣဓာဂန္ဓာ	၇၃၁
၉၄၊ ၂၉၀၊ ၃၄၉၊ ၃၅၃	
ဒေဝလောကာ စဝိတွာန	၁၂၁၊
	၃၀၈၊ ၃၉၇
ဒေဝလောကေ မနုဿေ ဝါ	၃၈၄၊
	၄၆၄
ဒေဝလောကေ မနုဿေ စ	၁၃၂
ဒေဝလောကေ ဝသန္တဿ	၉၃၊ ၃၄၈
ဒေဝါ တတ္ထ သမာဂန္ဓာ	၃၉၄
ဒေဝါ သတ္တဟိ ရက္ခေဟိ	၃၉၄
ဒေဝေဟိ ဌပိတော ယက္ခော	၃၉၆
ဒေဝေါ စ ဝဿတိ၊ ဒေဝေါ စ	
ဂဠုဂဠာယတိ	၄၀၂
ဒွါသီတိ ဗုဒ္ဓတော ဂဏှိ	၃
ဒွိန္ဒ အန္တရဝဿာနံ	၃၁၆
ဒွိန္ဒမိ ယက္ခရာဇုနံ	၁၇၆
ဒွေနဝုတေ ဣတော ကပ္ပေ	၁၀၀၊
၁၄၉၊ ၂၆၂၊ ၂၇၀၊ ၂၇၅၊	
၃၄၃၊ ၃၇၉၊ ၄၅၅	

[ခ]

ဓနံ အဒ္ဓေဇ္ဈံ ကတွာန	၁၄၇
ဓမ္မံ အဘိသမေန္တဿ	၉၄၊ ၃၄၈
ဓမ္မကာမာ ဝိနိတာ တေ	၂၈၉
ဓမ္မကာယဉ္စ ဒီပေန္တံ	၂၃၁
ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္ထေသိ	၂၈၆
ဓမ္မတာ မမေသာ ယဿ မေ	၄၀၂
ဓမ္မပါသာဒမာရုယ	၃၁၄
ဓမ္မဝိဝိဇ္ဇံ ဌပေတွာန	၂၁၈

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ခ]	
ဓမ္မာဂဒံ ဂဝေသန္တော	၄၆၇
ဓမ္မာဒါသံ ဂဟေတွာန	၃၈၀
ဓမ္မောသမံ ပိဝိတွာန	၄၆၇
ဓာတိယော မံ ဥပဋ္ဌေန္တိ	၂၂၂
ဓာတု အာဝေဏိကာ နတ္ထိ	၃၉၄
ဓိရော ဝိဂတသမ္မောဟော	၂၈၆
ဓုနန္တော ပံသုကူလာနိ	၃၆၄

[န]

န ဥက္ခိပေ နော စ ပရိက္ခိပေ ပရေ	၄၂၄
နဂရာ အဘိနိက္ခမ္မ	၁၈၁
နဂရေ ခညဝတိယာ	၂၀၈
နဂရေ ဗန္ဓုမတိယာ	၈၉၊ ၁၂၅၊ ၄၀၃
	၄၅၈
နဂရေ ဟံသဝတိယာ	၆၈၊ ၃၃၂၊
	၃၃၇၊ ၃၉၆၊ ၄၆၃
နဂါ နဂဂ္ဂေသု သုသံဝိရုဠာ	၂၇၇
န တာဝ သုပိတုံ ဟောတိ	၄၀၅
န တေ ပဿန္တိ တံ ယက္ခံ	၃၉၆
န တေ ဗီဇံ ပဝပ္ပန္တိ	၆၄
နတ္ထိ ကောစိ ဘဝေါ နိစ္စော	၃၀၈
န ဒန္တိ ဧဝံ သပ္ပညာ	၃၈၆
န ဒန္တိ မောရာ သုသိခါ	
သုပေခုဏာ	၄၂၆
နဒိ အမရိကံ နာမ	၃၂၇
နဒိယာ ပါရိမေ တီရေ	၁၁၁
နဒိသောတပဋိဘာဂါ	၃၇၆
န နူနာယံ ပရမဟိတာနု-	
ကမ္ပိနော	၂၇၅
နန္ဒမာနာ'ဂတံ စိတ္တ	၄၂၈

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[န]	
န ဗြာဟ္မဏော ဗဟိဝဏ္ဏော	၃၃၀
န မိ မိတ္တာ အမိတ္တာ ဝါ	၆၄
နမဿမာနော အဋ္ဌာသိ	၂၅
န မေ ဩဝါဒကော အတ္ထိ	၃၂၇
နမေ သုတော ဝါ ဒိဋ္ဌော ဝါ	၂၅
နမော တေ ပုရိသာဇည	၁၄၀၊
၂၁၃၊၂၂၆၊၃၃၂၊၃၇၅	
နမော ဟိ တဿ ဘဂဝတော	၂၄၆
နယိဒိ အနယေန ဇီဝိတံ	၃၁၁
နဝဝတ္ထံ နဝဇလံ	၃၀၇
နဋ္ဌမာလံ ဂဟေတွာန	၁၆၅၊၄၄၅
နဋ္ဌာဂါရံ ကရိတွာန	၃၁၃
နာဂံ ရုက္ခမနံ ဒိသွာ	၄၇၂
နာဂ သတသဟဿာနိ	၄၇၂
နာဂါ တတ္ထ သမာဂန္ဓာ	၃၉၄
နာနာစိတ္တေဟိ ပုပ္ဖေဟိ	၄၁၃
နာနာရတနပဇ္ဇောတံ	၄၁၃
နာဘိနန္ဒာမိ မရဏံ	၄၀၇
နာမဂေါတ္တံ ပဝေဒေဟိ	၃၇၃
နာရဒေါ နာမ နာမေန	၃၂၇
နာသိဿံ န ပိဝိဿာမိ	၄၃၀
နာဟံ ဧတေန အတ္ထိကော	၂၆၄
နာဟံ ကောပေမိ အာဇီဝံ	၂၃
နာဟံ သုဏောမိ သမ္ဗုဒ္ဓံ	၃၆၀
နာဠိကေရဇလံ ဂယု	၈၉၊၄၀၃
နိဂ္ဂယု အနုကမ္ပာယ	၄၅၆
နိဂ္ဂဟေ ပဋိကမ္မေ စ	၄၆၉
နိဂ္ဂုဏ္ဍိယော ဗဟု တတ္ထ	၄၄၁
နိဂ္ဂါတတ္ထံ အမိတ္တာနံ	၄၇၀
နိဂ္ဂြောဓံ ပဌမံ ပဿိ	၁၇၃

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[န]	
နိဂ္ဂြောဓမေဝ သေဝေယျ	၄၁၄
နိဋ္ဌာပိတော မယာ၊ရာမော	၄၆၅
နိဋ္ဌိဋ္ဌာ န မန္တပဒေ	၃၅၇
နိပတန္တိ ခဏာတိတာ	၅၃
နိဗ္ဗတ္တိဿတိ တေ ဗျုပ္ပ	၁၃၆
နိဗ္ဗာပယန္တံ ဇနတံ	၂၅၀
နိဗ္ဗာယိဿတိ ဓမ္မက္ခော	၅၂
နိဗ္ဗုတေ ကကုသန္ဓမ္မိ	၂၉၉
နိဗ္ဗုတေစ မဟာဝီရေ	၁၀၁၊၂၅၁
နိဗ္ဗုတေ လောကနာထမ္မိ	၆၄၊၁၇၄၊
၂၄၀၊၂၄၂၊၃၆၁	
နိဗ္ဗုတေ လောကမဟိတေ	၂၄၀
နိဗ္ဗုတော တိဏ္ဍသံသာရော	၅၃
နိဗ္ဗလော ဟောမဟံ အဇ္ဇ	၁၄၄
နိရုတ္တိယာ သုကုသလော	၄၆၉
နိသဇ္ဇ ပါသာဒဝရေ	၂၀၃
နိသိန္တံ ကာလမညာယ	၄၆၅
နိသိန္ဓော ဘဂဝါ တတ္ထ	၁၆၅
နိသိဒနတ္ထံ ဗုဒ္ဓဿ	၁၂၁
နိသိဒိ တတ္ထ ဘဂဝါ	၂၅
နိဿေဏိ မာပယိတွာန	၂၄၀
နိဟရန္တေ သရီရမ္မိ	၄၀၄
နေမိတ္တာ စ ဝိယာကံသု	၂၂၂
နေမိတ္တာနံ သုဏ္ဏိတွာန	၂၂၂
နေပုညော ဒဿနေ ဝီရော	၃၆၀
နော စေ တံ နိဇ္ဈာပေဿာမ	၄၇၂
နာတွာ ပိတွာ စ သမ္ဗုဒ္ဓေါ	၁၃၉
[စ]	
ပက္ခန္ဓော မာရဝိသယေ	၄၇၇
ပဂ္ဂယု ကိဏ်ဏိ ပုပ္ဖံ	၁၃၄

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ	ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[၁]		[၁]	
ပင်္ကောတိ ဟိ နံ အဝေဒယံ	၃၁၂	ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သမ္ပုဒ္ဓေါ	၄၆၆
ပစ္စတိ မုနိနော ဘတ္တံ	၄၆၁	ပဋိဂ္ဂဟေသိ ဘဂဝါ	၂၀၁
ပစ္စဝေက္ခိ ဣမံ ကာယံ	၃၈၀	ပဋိပူဇေန္တိ ပုလိနံ	၃၅၇
ပစ္စေကံ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ	၃၉၅	ပဋိသန္ဓိံ န ပဿာမိ	၄၆၈
ပစ္ဆိမေ စ ဘဝေ အသ္မိံ	၅၇	ပဋိသန္တိဒါ အနုပ္ပတ္တော	၃၀၈
ပစ္ဆိမေ စ ဘဝေ ဒါနိ	၄၁	ပဋိသန္တိဒါ စတသော	၂၇၊ ၃၇၊ ၄၂၊ ၅၄၊ ၉၅
ပစ္ဆိမေ ဘဝေ သမ္ပတ္တော	၃၂၉		
ပဉ္စ ဥပ္ပလဟတ္တာနိ	၂၀၈	ပဋိသလ္လိနကော သန္တော	၃၂၇
ပဉ္စ ကာမဂုဏေ ဟိတွာ	၃၀၈၊ ၃၇၃၊ ၄၀၇	ပဋိဿုဏိတွာန မေ ဝါကျံ	၄၄၁
ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာ	၂၃၉၊ ၃၀၃	ပဌမံ သရဏံ ဂစ္ဆိံ	၁၇၇
ပဉ္စဂိဏေဟိ တူရိယေဟိ	၂၉၆	ပဌမာ ကဉ္စနမယာ	၃၉၄
ပဉ္စတိံသေ ဣတော ကပ္ပေ	၁၄၉	ပဏှိတံ ဝတ မံ သန္တံ	၄၇၇
ပဉ္စဒသကပ္ပသတေ	၁၀၂၊ ၂၅၁	ပဏှတာလိသိတော ကပ္ပေ	၁၇၉
ပဉ္စ နိဝရဏေ ဟိတွာ	၃၇၉	ပတိဋ္ဌာ ဝုယုတံ ဩဃေ	၂၈၆
ပဉ္စပညာသကပ္ပမိ	၄၄၂	ပတိတံ ပါဒမူလေ မေ	၄၁၄
ပဉ္စမံ ဟိမဝန္တံ သော	၁၇၃	ပတိတော ဒဗ္ဗပုဉ္ဇမိ	၅၃
ပဉ္စမိ ထိနမိဒ္ဓံ တေ	၆၀	ပတ္တရိတွာဇိနစမ္ပံ	၃၇၄
ပဉ္စဝိသမိ ကပ္ပမိ	၆၄	ပထဝီဒုန္နုဘိ နာမ	၂၀၅
ပဉ္စဝိသေ ဣတော ကပ္ပေ	၆၂	ပဒံ အနုပဒဉ္ဇာပိ	၄၆၉
ပဉ္စသဉ္ဇိမ္ပိတော ကပ္ပေ	၄၃၀	ပဒကော ဝေယျာကရဏော	၂၀၈
ပဉ္စာဟာဟံ ပဗ္ဗဇိတော	၄၃၈	ပဒဝိက္ကမနော နာမ	၂၀၆
ပဉ္စေဝ သတက္ခတ္တုဉ္စ	၄၂၁	ပဒုဋ္ဌစိတ္တော မနုဇော	၁၇၆
ပညာယ အဂ္ဂေါ နိက္ခိတ္တော	၄၇၁	ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓဿ	၇၀၊ ၁၆၅၊ ၁၉၀၊ ၃၁၆၊ ၄၆၉
ပညာသေ ကပ္ပသဟဿေ	၂၁၈		
ပဋိဂ္ဂဏှာတု မေ ဗုဒ္ဓေါ	၃၆၄	ပဒုမုတ္တရဘဂဝတော	၆၈၊ ၃၃၇
ပဋိဂ္ဂဏှိ မဟာဝီရော	၄၂၁	ပဒုမုတ္တရော နာမ ဇိနော	၃၅၊ ၄၀၊ ၅၁၊ ၁၀၁၊ ၂၁၈၊ ၂၅၁၊ ၂၇၂၊ ၄၄၇
ပဋိဂ္ဂဏှိ မမံ ဘိက္ခံ	၃၆၄		
ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဘဂဝါ	၈၁	ပဒုမုတ္တရော နာယကော	၁၃၆
ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သဗ္ဗညူ	၁၆၅		

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[၁]	
ပဒုမုတ္တရော လောကဝိဒူ	၄၅၊ ၁၁၅၊
၁၆၈၊ ၁၇၆၊ ၂၁၀၊ ၂၂၈၊ ၂၆၈၊	
၂၈၆၊ ၄၄၇၊ ၄၆၅	
ပဒုမော နာမ နာမေန	၂၆၅
ပဒုမော နာမ သမ္ပုဒ္ဓေါ	၄၂၉
ပဒေနာ၊ နုပဒါ၊ ယန္တံ	၁၅၅
ပဒေသရဇ္ဇံ ဝိပုလံ	၂၆၊ ၃၆၊ ၅၂၊
	၆၉၊ ၃၃၈
ပဓာနပဟိတက္ကောမိ	၇၃၊ ၃၅၃
ပနာဒေါ နာမ သော ရာဇာ	၃၆၆
ပန္နိ ဒိသ္မာန ကာသာဝံ	၄၇၄
ပန္နဂံ သော ဂဟေတွာန	၄၆၈
ပန္နရသသဟဿမိ	၂၂၅
ပဗ္ဗဇိတွာန ကာယေန	၂၈၇၊ ၃၇၃
ပဗ္ဗဇိ တုလယိတွာန	၂၇၃
ပဗ္ဗတဂ္ဂေ ဒုမဂ္ဂေ ဝါ	၇၀၊ ၃၁၆
ပဗ္ဗတဂ္ဂေ ယထာ အဂ္ဂိ	၃၀၅
ပဗ္ဗတေ ဟိမဝန္တမိ	၂၁၂၊ ၃၅၆
ပဗ္ဗာရကူဠံ နိဿာယ	၁၉၇
ပဘာ နိဗ္ဗါဝတေ တဿ	၁၂၁
ပဘာသတိ ဣဒံ ဗျမံ	၂၅၃
ပရကမ္မာယနေ ယုတ္တော	၂၈၃
ပရိဂ္ဂဟေ နိသီဒိတွာ	၁၄၀
ပရိတ္တံ ဒါရုမာရယ	၃၄၀၊ ၄၈၅
ပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ	၂၃၉
ပရိဗ္ဗာဇာ ကေသိခါ	၄၆၃
ပရိဗ္ဗမံ ဘဝါဘဝေ	၄၁၄
ပရိဘုဉ္ဇိတွာ သမ္ပုဒ္ဓေါ	၈၁
ပရိဘုဉ္ဇိ မဟာဝီရော	၁၆၈
ပရိဘုတ္တေ မဟာဝီရေ	၄၄၁

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[၁]	
ပရေ စ နံ ဂရဟန္တိ	၃၅၉
ပရေ စ နံ ပသံသန္တိ	၃၅၉
ပလ္လင်္ကေန နိသိန္နဿ	၃၁၆
ပဝိဝိတ္တေဟိ အရိယေဟိ	၃၄၀၊ ၄၈၅
ပဝိဝေကမနုယုတ္တော	၈၂
ပသန္နမုခဝက္ကောမိ	၂၄၆
ပသန္နစိတ္တော သုမနော	၇၅၊ ၁၀၁၊
၁၅၂၊ ၁၅၆၊ ၂၁၀၊ ၂၅၁၊	
၃၃၅၊ ၃၇၉၊ ၄၃၀၊ ၄၄၅	
ပဿဒ္ဓိ ဒရထံ ဒိသ္မာ	၄၄၂
ပဿန္တိ နိရယဉ္ဇေတေ	၃၅၇
ပဟူတေန၊ န္ဓုပါနေန	၂၉၇
ပါကာရံ ပရိခဉ္ဇာပိ	၄၇၀
ပါစိနဝံသဒါယမိ	၃၅၀
ပါဏိနာ ဥဒကံ ဂယ	၁၆၂
ပါတိယော ပရိဘုဉ္ဇာမိ	၃၃၂
ပါနဓိ သုကတံ ဂယ	၃၈၃
ပါနဓိနံ ပဒါနေန	၃၈၄
ပါပမိတ္တေ ဝိဝဇ္ဇေတွာ	၄၈၄
ပါရာဝတော တဒါ အာသိ	၂၃၇
ပါရေဝတာ ရဝိဟံသာ စ	၂၉၆
ပါသာဒဿာ၊ ဝိဇ္ဇရေ စ	၂၀၃
ပါသာဒါ သိဝိကာ စေဝ	၂၅၃
ပါသာဒါ သိဝိကာ ဝယံ	၃၈၄
ပါသာဒေဝံ ဂုဏံ ရမ္မံ	၁၉၅
ပိတု အတ္ထာယ သော ဗုဒ္ဓေါ	၄၆၄
ပိယဒဿိ စ ဘဂဝါ	၉၃၊ ၃၄၇
ပိယဒဿိ နာမ ဘဂဝါ	၂၉၁
ပိယာလဖလမာဒါယ	၂၃၇၊ ၃၁၁
ပိတိပါမောဇ္ဇဗဟုလံ	၄၁၄

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ	ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[၁]		[၂]	
ပုညကမ္မေန သညတ္တော	၃၆၄	ဗဟူ နာဝါ သမာနေတွာ	၁၃၆
ပုဋ္ဌကံ တံ ဂဟေတွာန	၁၁၆	ဗဟူ သပတ္တေ လဘတိ	၃၄၉
ပုဋ္ဌကံ ပူရယိတွာန	၄၂၁	ဗာတ္တိသလက္ခဏာ ဗုဒ္ဓါ	၃၅၇
ပုဋ္ဌကေ သတ္တ ပုပ္ဖါနိ	၂၆၀	ဗီဇမိဉ္ဇံ ဂဟေတွာန	၁၁၉
ပုနော ကဿပဝိရဿ	၄၁၄	ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ ဘိက္ခုဿ	၃၆
ပုပ္ဖံ ကုဋဇမာဒါယ	၁၁၀	ဗုဒ္ဓဿ အာနုဘာဝေန	၃၀၆
ပုပ္ဖံ ဟေမဝန္တံ ဂယု	၁၁၀	ဗုဒ္ဓဿ ဂိရမညာယ	၂၆၅၊ ၃၈၃
ပုပ္ဖဿ ဟေဋ္ဌာ တိဋ္ဌာမိ	၃၀၆	ဗုဒ္ဓဿ တမဟံ ဒတွာ	၂၆၂
ပုပ္ဖါသနံ ပညာပေတွာ	၂၅	ဗုဒ္ဓါနုဘာဝံ ကိတ္တေတွာ	၁၈၈
ပုပ္ဖိတံ ပါဒပံ ဒိသ္မာ	၂၈၃	ဗုဒ္ဓေါ လောကေ သမုပ္ပန္နော	၃၇၆-၇
ပုဗ္ဗကမ္မံ ဂဝေသန္တော	၃၇၅	ဗောဓိပပဋိကံ ဂယု	၃၂၉
ပုဗ္ဗကမ္မံ သရန္တဿ	၄၄၇	ဗျာဟရန္တဿ ဗုဒ္ဓဿ	၄၅၀
ပုဗ္ဗေ ဟနတိ အတ္တာနံ	၃၃၀	ဗြဟ္မဗန္ဓု ပုရေ အာသိ	၄၃၆
ပုရက္ခတံ သာဝကေဟိ	၁၇၉	ဗြဟ္မဘာဝေါ စ မေ နတ္ထိ	၃၇၃
ပုရာဏံ ဆဇ္ဇယိတွာန	၂၉၂	ဗြဟ္မာနော ပေက္ခမာနဿ	၃၉၁
ပုရေဟံ ဗောဓိယာ ပတ္တံ	၁၃၂	[၁]	
ပုလိနေန ကတော ထူပေါ	၃၅၇	ဘဂဝါ တမိ သမယေ	၉၃၊ ၂၀၀၊
ပူဇာရဟံ န ပဿာမိ	၄၆၃		၃၄၇၊ ၃၆၄၊ ၃၆၈
ပူဇိတော ပူဇနေယျာနံ	၃၉၈	ဘဝနာ အဘိနိက္ခမ္မ	၁၈၁၊ ၄၄၇
ပေသေတွာ သိရိကံ နာဂံ	၄၇၂	ဘဝနာ ဩရဟိတွာန	၁၉၁
ပေါရာဏကဝံသဓရော	၄၇၁	ဘဝနာ နိက္ခမိတွာန	၃၀၆
[၁-၁]		ဘဝနေ ဥပဝိဋ္ဌောဟံ	၁၄၀၊ ၁၈၃
ဖလံ မူလဉ္စ ပဏ္ဍဉ္စ	၂၃	ဘဝရာဂဟတဿ မေ သတော	၃၈၈
ဖလဟတ္တော အဟံ ဒိသ္မာ	၈၈၊	ဘဝါဘဝေ သံသရန္တော	၂၆-၇
၃၀၀၊ ၃၂၀၊ ၄၀၁		ဘဝိဿတိ စက္ကဝတ္တိ	၃၇၄
ဗုဋ္ဌော ခုသေဟိ မကသေဟိ	၄၅၉	ဘဝေ နိဗ္ဗတ္တမာနမိ	၁၀၂၊ ၂၅၁
ဗန္ဓုဇိဝကပုပ္ဖါနိ	၂၅၈	ဘဝေ နိဗ္ဗတ္တမာနောဟံ	၃၃၂
ဗလဉ္စ ဝတ မေ ဒိဏံ	၃၅၈	ဘဝေ ဘဝေ သံသရန္တော	၃၀၇
ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရော	၄၇၁	ဘဝေ သာတံ န ဝိန္ဒာမိ	၄၆၇

ဂါထာသုစိ

၆၂၅

ပဌမပါဒါ ဝိဇ္ဇင်္ကာ

[ဘ]

ဘာဝေဟိ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ	၂၅
ဘိက္ခုသံဃေ နိသီဒိတွာ	၂၆၊ ၄၇၁
ဘုဇ္ဇန္တံ သမဏံ ဒိသွာ	၁၄၄
ဘုတ္တာဝိ ကာလမညာယ	၂၀၈
ဘူမိဇော ဇေယျသေနော စ	၅၆
ဘူရိပညာ စ စတ္တာရော	၁၉၃

[ဗ]

မက္ကဋ္ဌော ပဉ္စ ခွါရာယံ	၃၁၄
မဂ္ဂေ ဖလေ အာဂမေ စ	၁၃၂
မစ္ဆကစ္ဆပသဉ္စန္ဒာ	၂၉၆
မဇ္ဈေ မဟန္တေ ဟိနေ စ	၂၉၀
မဏိဟိ ပရိဝါရေတွာ	၂၄၂
မဏ္ဍပါ စ ဗဟူ တတ္ထ	၄၄၁
မတံ ဝါ ပုတ္တ ရောဒန္တိ	၁၄၃
မဓုဂန္ဓဿ ပုပ္ဖေန	၁၀၄၊ ၄၁၁
မနုဿတ္ထိ လိင်္ဂသမ္ပတ္တိ	၁၁-၂
မနုဿယောနိမာဂန္တာ	၃၆၅
မနုဿလောကမာဂန္တာ	၄၄၂
မန္ဒာလကေဟိ သဉ္စန္ဒာ	၂၉၆
မမ အညတရော သိဿော	၃၇၆
မမ အဿမသာမန္တာ	၁၉၈
မမ အာသယသာမန္တာ	၁၀၀၊ ၃၄၃
မမ ဥဂ္ဂဇ္ဇနံ သုတွာ	၁၁၁
မမ ကမ္ပံ သရိတွာန	၄၇၁
မမတ္တော ဟောတိ ယော	
ရညော	၄၇၀
မမ ဓမ္မကထံ ကတွာ	၂၉၆
မမ သင်္ကပ္ပမညာယ	၇၂၊ ၁၉၃၊ ၃၁၈၊ ၃၅၂

ပဌမပါဒါ ဝိဇ္ဇင်္ကာ

[ဗ]

မမ သီသေ မဏိ ဂယ	၄၄၇
မမေဝ အနုဝတ္တန္တိ	၆၄
မယမ္ပိ ထူပံ ကဿာမ	၃၉၅
မယိ နိက္ခန္တမတ္တမ္ပိ	၂၉၀
မယံ သင်္ကပ္ပမညာယ	၁၇၆
မယမ္ပိ သုကတံ ကမ္ပံ	၄၄၈
မယိန္ဒြိယာနိ သမထင်္ဂတာနိ	၄၁၉
မလ္လေသု ကုသိနာရာယံ	၅၃
မဟစ္စာ ကံသပါတိယာ	၂၀၀
မဟာကဿပမာဂဗ္ဗ	၄၁၅
မဟာကာရုဏိကံ နာထံ	၁
မဟာဇနာ သမာဂဗ္ဗ	၃၉၄
မဟာဒုန္နုဘိနာမာ စ	၁၇၇
မဟာမတိ မဟာဝီရော	၄၀
မဟာမုနိ တောသယိတွာ	၃၄၉
မဟာရဟန္တ သယနံ	၃၀၆
မဟာဝါတော ဥဋ္ဌဟိတွာ	၃၆၄
မဟာသမုဒ္ဒံ ဩဂ္ဂယ	၂၉၅
မဟာသမုဒ္ဒါ စတ္တာရော	၃၁၈
မဟာသမုဒ္ဒေ ဥဒကံ	၃၆၉
မဟာသမုဒ္ဒေ ဥမိယော	၂၈၆
မဟေ ပဝတ္တမာနမ္ပိ	၂၄၈
မာ ခေါ တံ ကပ္ပဋ္ဌ ပစာလေသိ	၄၁၀
မာတရံ ကုဋိကံ မြူသိ	၂၉
မာတာ စန္ဒဝတီ နာမ	၃၇
မာတုကုစ္ဆိဂတေ မယိ	၃၇၅
မာတုလင်္ဂဖလံ ဂယ	၈၃၊ ၃၂၃
မာနာဝမာနတော မုတ္တာ	၃၅၇
မာနုသောပိ စ ဘဝေါ	
ဘိရာမိတော	၄၈၁

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ	ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[မ]		[ယ]	
မာနေန ဝဋ္ဋိတာသေ	၂၆၂	ယထာ စ ဘူမိ အစလာ	၄၇၃
မာ နော ပမတ္တာ အဿုမှ	၃၉၄-၅	ယထာပိ ပဒုမံ နာမ	၄၆၈
မာလာဟတ္ထံ ဂဟေတွာန	၁၆၆	ယထာပိ ဗလဝါ ပေါသော	၃၂၈
မာ ဝေါ ခဏံ ဝိရာဇေထ	၄၇၄	ယထာပိ ဘဒ္ဒကေ ခေတ္တေ	၇၃၊
မာဝေါစ ဖရသံ ကဋ္ဌိ	၇၉		၃၃၂၊ ၃၅၃
မိဂရာဇာ တဒါ အာသိ	၂၃၅	ယထာပိ ဘဒ္ဒေါ အာဇညော	၃၈၂
မိဂလုဒ္ဒေါ တဒါ အာသိ	၁၂၁	ယထာပိ မေဃော ထနယံ	၂၈၇
မိဂလုဒ္ဒေါ ပုရေ အာသိ ၁၁၃၊ ၁၂၉၊		ယထာပိ ရာဇာ ဗလဝါ	၄၇၀
၂၉၁၊ ၃၁၁၊ ၃၈၂၊ ၄၀၆		ယထာဗလံ ကရိဿာမိ	၂
မေတ္တစိတ္တော ကာရုဏီကော	၂၃၄	ယထာ ဗလာကယောနိမ္မိ	၄၆၈
[ယ]		ယထာ မြဟ္တာ တထာ ဧကော	၄၅၉
ယံ ကရောတိ နရော ကမ္ပံ	၃၃၆	ယထာ ဘူတနိတော ပေါသော	၄၆၇
ယံ ကိစ္ဆံ ဒဠဝီရိယေန	၃၇၂	ယထာ မေ ကာယော နိဗ္ဗာတိ	၁၆၅
ယံ ပကိတ္တေမိ သမ္ပန္နံ	၃၅၈	ယထာ ဝိသာဒေါ ပုရိသော	၄၆၇
ယံ ပူရိတံ တယာ ကိစ္ဆံ	၁၉၈	ယထာ သမုဒ္ဒေါ ဥဒဓိနမဂ္ဂေါ	၂၁၈
ယံ မယာ ပကတံ ပါပံ	၂၂၂	ယထာ သုလာဝုတော	
ယံ မေ အတ္ထိ သကေ ဂေဟေ	၂၀၈	ပေါသော	၄၆၇
ယံ ယံ ယောနုပပဇ္ဇာမိ ၁၀၀၊ ၁၁၆၊		ယဒါ ကပိလဝတ္ထုသ္မိ	၄၁
၁၄၀၊ ၁၈၆၊ ၂၂၂၊ ၂၄၂၊ ၃၄၃၊		ယဒါ ကိလေသာ ဇာယန္တိ	၃၂၈
၄၄၈		ယဒါ ကုပ္ပန္တိ ဣသယော	၄၇၃
ယံ ဝဒန္တိ သုမေဓောတိ	၂၉၇၊ ၃၆၉	ယဒါ တုဝံ သကျမုနိ	၄၆၉
ယက္ခာ တတ္ထ သမာဂန္တာ	၃၉၅	ယဒါ ဝိပဿီ လောကဂ္ဂေါ	၁၈၈
ယက္ခာနံ သမယော အာသိ	၂၆၅	ယဒါဟံ ဓမ္မမဿောသိ	၃၂၀
ယဉ္ဇိ ကယိရာ တဉ္ဇိ ဝဒေ	၄၄၃	ယဒိ ဗုဒ္ဓေါသိ သဗ္ဗညူ	၃၇၄
ယတော အဟံ ပဗ္ဗဇိတော	၃၉၀	ယသ္မိဉ္စ ဇာယမာနသ္မိ	၂၀၅
ယတော သရာမိ အတ္တာနံ	၇၃၊	ယဿဉ္စလိ ကရိတွာန	၄၅၀
	၃၅၂၊ ၃၆၉	ယဿ သဒ္ဓါ တထာဂတေ	၆၆
ယထာ ကဠိရော သုသု		ယာ ကာစိ ကင်္ခါ ဝါ ဣဓ ဝါ	
ဝနိတဂ္ဂေါ	၂၀၂	ဟုရံ ဝါ	၄၁
ယထာ ကောမုဒိကေ မာသေ	၃၅၉	ယာ တာ သုဘူတိအာဒိဟိ	၁

ပဌမပါဒါ

ပိဋကံ

[ယ]

ယာနကာရော ပုရေ အာသိ	၂၅၃
ယာယ နော အနုကမ္မာယ	၃၈၅
ယာဝတာ ခေတ္တာ ဝိဇ္ဇန္တိ	၃၃၂
ယာဝတာ စတုရော ဒီပါ	၁၁၆
ယာဝတာ နဂရံ အာသိ	၂၂၈
ယာဝတာ ပရိသာ တဿ	၉၄၊ ၃၄၈
ယာဝတာ ဗုဒ္ဓခေတ္တမိ	၄၇၁
ယာဝတာ ဗုဒ္ဓဘဏိတံ	၄၇၁
ယာဝတာ မြဟ္မလောကတော	၄၅၀
ယာဝတာယံ ဝသိတွာန	၃၂၈
ယာဝတာ ယေ ပက္ခိဂဏာ	၁၁၆
ယာဝတာ ရူပိနော သတ္တာ	၄၂၁
ယာဝတာ ဝတ္တတေ စိတ္တံ	၇၃၊ ၃၅၃
ယာဝတာ ဝနသဏ္ဍမိ	၁၁၆၊ ၂၉၂
ယာဝတာ ဝနသဏ္ဍသ္မိ	၁၉၈
ယာသံ အတ္ထော ဒုဝိညေယျော	၂
ယုဂမတ္တံ ပေက္ခမာနာ	၃၇၇
ယူတာ ဝိနိဿဇ္ဇော သန္တော	၂၄
ယူပေါ တတ္ထ သုဘော အာသိ	၁၂၁
ယေ ခေါ တေ ဝေဠုမိဿေန	၃၃၆
ယေ စ ခိဏာသဝါ တတ္ထ	၆၄
ယေ စ သန္တိ သမိတာရော	၈၁
ယေ စိတ္တကထိ ဗဟုဿုတာ	၄၅၁
ယေ တေ အဟေသုံ သမ္ပုဒ္ဓါ	၃၂၇
ယေန ဉာဏေန ပတ္တောသိ	၂၂၀
ယေန ယေန သုဘိက္ခာနိ	၂၂၄
ယေနိဒံ ထဝိတံ ဉာဏံ	၄၂၁
ယေဝိ ဒီဃာယုကာ နာဂါ	၁၁၆
ယေ ဖလဋ္ဌာ ဗုဒ္ဓပုတ္တာ	၁၁၇
ယေသံ သောတာဝဓာနတ္ထိ	၄၇၃

ပဌမပါဒါ

ပိဋကံ

[ယ]

ယေသဉ္စ စေတနာ အတ္ထိ	၄၂၁
ယော အန္တကာရေ တမသီ	
ပဘင်္ဂရော	၁၀၄
ယော ဣမသ္မိ ဓမ္မဝိနယေ	၄၇၉
ယော ကောစိ ဝိနယေ ပဉ္စ	၄၇၁
ယော စ ခေါ အန္တပါနဿ	၃၁၉
ယော စ မေတ္တေန စိတ္တေန	၄၅၃
ယော စ သီတဉ္စ ဥဏ္ဍ	၄၄၈
ယော စေ ပူရေယျ သမ္ပုဒ္ဓိ	၁၉၃
ယောဇနံ တေဝိ ဝဓေသုံ	၃၉၅
ယော တံ အဒါသိ မရံ မေ	၂၉၀
ယောစ ကောစိ မနုဿေသု	၄၅၃
ယော ပါနမိ မေ အဒါသိ	၃၈၃
ယော ပုဗ္ဗေ ကရဏီယာနိ	၄၄၃
ယော'မံ ပလိပထံ ဒုဂ္ဂံ	၁၇၂
ယော မေ အန္တေန ပါနေန	၂၉၇
ယော မေ ဉာဏံ ပကိတ္တေသိ	၃၆၉
ယော မေ ပါဒါသိ ဘေသဉ္စ	၄၄၂
ယော မေ သီလဉ္စ ဉာဏဉ္စ	၂၈၆
ယော ဝေ အဝိဒ္ဓါ ဥပမိ	
ကရောတိ	၃၄၅
ယော သော ဉာဏံ ပကိတ္တေသိ	၂၁၈
ယော သော တာရေသိ သမ္ပုဒ္ဓိ	၁၃၆
ယော သော ဗုဒ္ဓံ ဥပဋ္ဌာသိ	၈၁
ယော ဟဝေ ဒဟရော ဘိက္ခု	၄၁၇

[ခ]

ရဇ္ဇေသေ ရဇ္ဇနီယေ စ	၂၃
ရညော အန္တေပုရေ အာသိ	၂၆၃
ရတနပဇ္ဇလော နာမ	၂၀၆

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ	ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[၇]		[၈]	
ရတနာနဋ္ဌပညာသံ	၃၅၊ ၅၁	ဝရုဏော နာမ နာမေန	၁၁၅၊ ၁၇၄
ရာဂပသံဟိတံ စိတ္တံ	၂၃	ဝသီသတသဟဿေဟိ	၄၅၀
ရာဇာ ဝါတသမော နာမ	၂၀၆	ဝဿတိ ဒေဝေါ ယထာ သုဂိတံ	၅၈
ရာဇာ ဝိလောကနော နာမ	၂၀၆	ဝဿသတသဟဿာနိ	၃၅၊ ၅၁
ရုက္ခမူလဂဟနံ ပသက္ကိယ	၃၀၁	ဝါဒိတေန စ နစ္စေန	၁၇၄
ရုက္ခမူလေ ဝသန္တဿ	၂၉၃	ဝိစရန္တော အရညမ္ပိ	၄၄၁
ရူပံ ဒိဿာ သတိ မုဋ္ဌာ	၂၅၅	ဝိစိတ္တပုပ္ဖဒဿာနံ	၄၁၄
ရူပဒက္ခော အဟံ အဇ္ဇေ	၄၆၉	ဝိစိနံ အဋ္ဌသံ ပုပ္ဖံ	၃၀၆
		ဝိစိနံ နဒ္ဓသံ ပုပ္ဖံ	၄၄၇
[၈]		ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နာ	၁
လဗုဇံ ဖလမာဒါယ	၄၅၈	ဝိဇ္ဇာဓရော တဒါ အာသိ	၃၀၅
လဟုကော ဝတ မေ ကာယော	၂၆၆	ဝိတ္ထိသဉ္ဇနနော မယံ ဂဇ၊ ၄၀၃၊ ၄၅၈	
လာဘာ အမှံ သုလဒ္ဓိံ နော	၂၉၆	ဝိတ္တာရိကေ ဗာဟုဇညေ	၄၆၄
လာဘာ တေသံ သုလဒ္ဓိဉ္စ	၄၄၈	ဝိနတံ ဓနမာဒါယ	၃၇၉
လာဘာ မမ သုလဒ္ဓိံ မေ	၄၄၃	ဝိနတာနဒိယာ တီရေ	၁၀၃၊ ၂၂၀၊ ၄၁၁၊ ၄၃၇
လာဘာ မယံ သုလဒ္ဓိံ မေ	၃၈၄	ဝိနယေ ခန္တကေ ဝါပိ	၄၆၉
လာဘာလာဘေ န သဇ္ဇန္တိ	၄၇၄	ဝိနယေ ပါရမီ ပတွာ	၄၆၆
လာဘာလာဘေန သန္တုဋ္ဌော	၃၆၈	ဝိနယေ ပါရမီ ပတ္တော	၄၆၉၊ ၄၇၅
[၉]		ဝိနယော အာသယော မယံ	၄၇၅
ဝဇ္ဇမာနာသု ဘေရိသု	၁၈၆	ဝိပဿိနော ဘဂဝတော	၄၀၀၊ ၄၇၆
ဝဏ္ဏေ ဆေတွာန ပုပ္ဖါနိ	၂၂၈	ဝိပဿိဿ ဘဂဝတော	၆၁၊ ၁၂၃၊ ၁၅၀၊ ၁၅၃
ဝနကမ္ပိကော ပုရေ		ဝိပဿီ နာမ ဘဂဝါ	၁၈၁၊ ၁၈၃
အာသိ	၁၀၀၊ ၃၄၃	ဝိပါကံ ကိတ္တယိတွာန	၉၄၊ ၃၄၈
ဝနဂ္ဂါ နိက္ခမိတွာန	၃၀၆	ဝိပိနာတော မဓုံ ဂယု	၂၈၉
ဝနန္တရေ ဗုဒ္ဓိံ ဒိဿာ	၄၁၇၊ ၄၅၆	ဝိမောက္ခေ အဋ္ဌ ဖုသိတွာ	၁၁၇
ဝနသဏ္ဍံ သမောဂ္ဂယု	၂၉၁	ဝိရုဒ္ဓါ ယေ ပါဝစနေ	၃၉၆
ဝန္တနာဇနိတံ ပုညံ	၁	ဝိလိနံ စန္ဒနာဒါယ	၂၂၆
ဝန္တိတွာန အဟံ ဗောဓိ	၂၈၃	ဝိဝေကမနုယုတ္တောဟံ	၁၁၂
ဝမနံ ပဋိပန္နာနံ	၄၇၄		

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[ဝ]	
ဝိသာလမာဠေ အာသီနော	၂၃၁
ဝိသုဒ္ဓါနံ အယံ ဝါသော	၂၃
ဝိဟာသိ ကုဋိယံ ဘိက္ခု	၁၆၃
ဝိထိယာ ဂစ္ဆတော ယဿ	၄၅၀
ဝီရိယံ မေ ဓုရဓောရယံ	၈၂၊ ၁၃၇၊ ၃၅၉
ဝိသကပ္ပသဟဿမ္ပိ	၂၅၇
ဝိသုတ္တရသတံ ထေရာ	၃
ဝုဋ္ဌမ္ပိ ဒေဝေ စတုရင်္ဂလေ တိဏေ	၂၉၀
ဝုဋ္ဌဟိတွာ သမာဓိမှာ	၂၉၂
ဝုဋ္ဌိတံ ကာလမညာယ	၈၁
ဝေဒိယော သတ္တ ကတွာန	၃၉၆
ဝေမဇ္ဈမ္ပိ စ တဿာသိ	၂၁၆
ဝေဿဝဏော ဣဓာဂဗ္ဗ	၁၈၈
ဝေဟာသမ္ပိ စင်္ဂမတိ	၂၇၂

[သ]

သံခိတ္တေန သုဏိတွာန	၄၅
သံဝေဇယိတွာ ဇနတံ	၂၀၅
သံသရံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ	၄၃၀
သံသရံ ဟိ နိရယံ အဂစ္ဆိဿံ	၄၈၁
သံသရိတွာ ဘဝေ သဗ္ဗေ	၃၇၀
သံသာရသောတံ သဗ္ဗိန္ဒြိယံ	၄၆၈
သကံ စိတ္တံ ပဿာဒေတွာ	၁၆၈၊ ၂၃၄၊ ၃၈၃
သကံ ဒိဋ္ဌိံ ဝိနောဒေတွာ	၄၅
သကကမ္မာဘိရဒ္ဓေါဟံ	၁၇၄
သ ကဒါစိ တိလောကဂ္ဂေါ	၄၀
သကိံ ဝီတံ ဟလာဟလံ	၄၇၄
သကေ သိဿေနုသာသိတွာ	၃၅၈

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[သ]	
သက္ကာ ထေဝေ ကုသဂ္ဂေန	၃၆၉
သကျာနံ နန္ဒိဇနနော	၄၇၁
သဂဗ္ဘံ တံ ဝိဒိတွာန	၄၁၅
သင်္ခရိတွာန ကုသလံ	၂၂၂
သင်္ဂါတိဂေါ ဟတမဒေါ	၂၈၆
သင်္ဂါမသီသေ နာဂေါဝ	၁၇၆
သစက္ခူ နာမ နာမေန	၁၉၁
သစေ တံ ပါပကံ ကမ္မံ	၁၄၃
သစေ နေရေသိ အတ္တာနံ	၇၉
သညာပေတွာန ဇနတံ	၁၇၆
သဋ္ဌိ ကပ္ပသဟဿာနိ	၂၈၆
သဋ္ဌိကပ္ပိနိ ဒေဝိန္ဒော	၄၄၇
သဋ္ဌိ တူရိယသဟဿာနိ	၁၇၄၊ ၂၉၆၊ ၃၀၆၊ ၃၉၇၊ ၄၆၆
သတရံသိဝံ ဇောတန္တံ	၁၄၀
သတရံသိ နာမ ဘဂဝါ	၈၈၊ ၄၀၁
သတလိင်္ဂဿ အတ္ထဿ	၂၇၀
သတသဟဿာ တေဝိဇ္ဇာ	၂၃၁
သတသဟဿိတော ကပ္ပေ	၂၇၊ ၄၈၄
သတသဟဿုပါဒါယ	၄၆၈၊ ၄၇၁
သတသဟဿေ ကတံ ကမ္မံ	၁၃၇၊ ၃၉၇
သတသဟဿေနာဝါသံ	၄၆၅
သတာနံ တိဏိက္ခတ္တံ စ	၃၆၊ ၅၂၊ ၃၂၈
သတာနံ ပဉ္စက္ခတ္တုဉ္စ	၃၀၇၊ ၃၅၈
သတိအာရက္ခသမ္ပန္နော	၅၇
သတိပဋ္ဌာနမဇ္ဈာလံ	၄၇၀
သတိမာ ပညဝါ ဘိက္ခု	၃၇၀

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ	ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[သ]		[သ]	
သတ္တက္ခတ္တုဉ္စ ဒေဝိန္ဒော	၁၁၂	သဗ္ဗတ္ထ ပူဇိတော ဟုတွာ	၃၇၄
သတ္တပညာသကပ္ပမိ	၁၃၇၊ ၁၄၆	သဗ္ဗတ္ထ ပူဇိတော ဟောမိ	၃၀၇
	၂၄၄၊ ၂၅၃	သဗ္ဗတ္ထ သုခိတော ဟုတွာ	၃၆
သတ္တယောဇနမုဗ္ဗေဓော	၃၉၆	သဗ္ဗမေတံ အဘိညာယ	၄၄၃၊ ၄၆၇
သတ္တရတနသမ္ပန္နော	၂၅၇၊ ၄၄၂	သဗ္ဗရတ္တိံ သုပိတွာန	၂၂၀
သတ္တရတ္တိန္ဒြိယံ ဗုဒ္ဓေါ	၄၆၄	သဗ္ဗဝေရဘယာတိတော	၃၂၉
သတ္တရသေ ကပ္ပသတေ	၂၃၄၊ ၂၃၉	သဗ္ဗသောဏ္ဏမယာ ရုက္ခာ	၂၉၆
သတ္တဝိသတိ ကပ္ပမိ	၁၃၄၊ ၂၃၀	သဗ္ဗာကာရံ ပကမ္မိတ္ထ	၄၅၄
သတ္တသတ္တတိ ကပ္ပါနိ	၃၆၉	သဗ္ဗေ အကံသု ဗုဒ္ဓထူပံ	၃၉၅
သတ္တာသီတိမှိတော ကပ္ပေ	၁၅၆၊	သဗ္ဗေ ကာမာ ပဟိနာ မေ	၄၇၇
	၂၀၆၊ ၂၆၄	သဗ္ဗေ ကိလေသေ ဈာပေတွာ	၃၇၄
သတ္တာဟံ ဆဒနံ အာသိ	၂၇၀	သဗ္ဗေ ဇနာ သမာဂန္တော	၄၅၀
သတ္တာဟံ ဓာရယိတွာန	၉၃၊ ၃၄၇	သဗ္ဗေ ဇနာ သမာဂမ္မ	၄၂၄၊ ၄၅၄
သတ္တာဟံ ပဋိသလ္လိနံ	၈၁	သဗ္ဗေ ဒေဝါ အတ္တမနာ	၁၇၆
သတ္တာဟံ သာလစ္ဆဒနံ	၉၃၊ ၃၄၀	သဗ္ဗေ ဒေဝါ သမာဂစ္ဆါ	၁၆၅
သတ္တဝါဟေ မဟာဝီရေ	၃၂၀	သဗ္ဗေ သင်္ဂမ္မ မန္တေတွာ	၁၀၅
သတ္တာ စ ပရိစိဏ္ဍော မေ	၃၀၆	သဗ္ဗေ သိဿာ သမာဂန္တော	၃၅၀
သတ္တုကပ္ပံ သုဝိနယံ	၄၇၄	သမတိတ္ထိ ကာကပေယျာ	၅၇
သဒတ္တေ ဝါယမေယျာထ	၃၅၀	သမန္တဂန္ဓနာမာသုံ	၁၅၇
သဒါ ခန္တော မဟာဝီရာ	၄၇၃	သမာဂတေသု ယက္ခေသု	၂၉၂
သဒေဝမာနုသာ သဗ္ဗေ	၄၇၃	သမုဒ္ဓရသိမံ လောကံ	၂၀၅၊ ၄၂၁
သဒ္ဓိံ သုတွာ သတိ မုဋ္ဌာ	၂၅၇	သမေ စိတ္တပသာဒမှိ	၁၉၃
သဒ္ဓါ မာတာ ပိတာ မယံ	၃၂၉	သမ္ပန္နသဿာ မဂဓာ	၄၂၃
သဒ္ဓါယ အဘိနိက္ခမ္မ	၄၇၅	သမ္ပုဋ္ဌံ အဘိဝါဒေတွာ	၂၉၆
သဗလေဟိ ပရေတောဟံ	၄၇၂	သမ္ပုဋ္ဌံ ဥဒ္ဓိသိတွာန	၁၃၂
သဗ္ဗံ မဏိမယံ အာသိ	၃၉၄	သမ္ပုဋ္ဌေ ဥပပဇ္ဇန္တေ	၄၅၄
သဗ္ဗံ မဏိမယံ ထူပံ	၃၉၅	သမ္ဘဝါ သုဝိဒိတာ	
သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓန္တ	၁၂၅	အသာရကာ	၄၈၁
သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓေါဟံ	၂၉၀	သမ္ပုဋ္ဌိတွာန တံ ဗောဓိံ	၂၀၃
		သမ္ပုဋ္ဌိတွာန တံ ဝိထိံ	၂၈၁

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ	ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[သ]		[သ]	
သမ္မတော မနုဇာနံ သော	၄၆၄	သာဝကေဟိ ပရိဝုတော	၈၂
သမ္ပပ္ပဓာနသမ္ပန္နော	၂၅၉	သာဝကော တဿ ဗုဒ္ဓဿ	၅၂
သယံ ကမ္ပံ ကရိတွာန	၂၄	သာဝကော ဝရုဏော နာမဇေ၃၊၃၄၇	
သယနေဟံ တုဝဋ္ဌာမိ	၁၉၅	သာသနံ ဇောတယိတွာန	၅၂
သယန္တံ တံ ဝိမာနေတွာ	၄၇၄	သာသနေန ဝိနာမှာကံ	၅၃
သရီရံ ဈာပယိတွာန	၁၉၈	သာသနေန ဝိရုဒ္ဓါနံ	၄၇၄
သရီရကိစ္စံ ကတွာန	၃၉၄	သာသိတော လောကနာထေန	၂၆
သ ဝိသဝဿသတိကော	၂၇၄	သိဝိနိက္ခသဝဏ္ဏာဘော	၂၅
သသာဂရန္တာ ပထဝီ	၄၇၂	သိဃံသုဋ္ဌကံ စစ္စရဉ္စ	၄၇၀
သသိဿေ နိဗ္ဗုတေ နာထေ	၅၂	သိဒ္ဓတ္ထဿ ဘဂဝတော ၁၅၇၊၁၈၅၊	၁၉၅၊၄၆၁
သဟ အာဝဇ္ဇိတေ ထူပေ	၃၂၈	သိဒ္ဓတ္ထော တမိ သမယေ	၁၁၁
သဟ ဒိသ္မာနဟံ ထူပံ	၃၂၉	သိဒ္ဓတ္ထော နာမ ဘဂဝါ	၂၆၃
သဟသံဝဏ္ဏနံ ယသ္မာ	၂	သိဒ္ဓတ္ထော နာမ သမ္ပုဒ္ဓေါ	၃၇၆
သဟဿံ ဟောန္တိ တာ ဂါထာ	၄	သိန္နုယာ နဒိယာ တီရေ	၆၆၊၂၈၉
သဟဿကဏ္ဍံ သတဘောဏ္ဍု	၃၀၆	သိယာ န ခေါ တဝ ဇေတံ	၂၃
သဟဿကဏ္ဍော သတဂေဏ္ဍု	၃၆၆	သိဿေ တဒါ သမာနေတွာ	၂၁၆
သဟဿက္ခတ္ထု စက္ကဝတ္တီ	၄၆၆	သိဿေဟိ သမ္ပရိဝုတော	၄၂၀
သဟဿက္ခတ္ထု ရာဇာ စ	၃၈၄	သိတံ ဥဏှံ န ဇာနာမိ	၃၀၇
သဟဿရံသီ ဘဂဝါ	၃၀၀၊၃၂၀	သီလံ ပညဉ္စ ဓမ္မဉ္စ	၂၈၇
သဟဿရာဇနာမေန	၁၆၂	သီလံ ပါကာရကံ တတ္ထ	၄၇၀
သဟဿာရာနိ စက္ကာနိ	၃၇၃	သီလမေဝ ဣဓ အဂ္ဂံ	၁၉၉
သဠလံ ပုပ္ဖိတံ ဒိသ္မာ	၂၅၅	သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နော	၁
သာခံ သာလဿ ဘဉ္စိတွာ	၂၃၅	သီဟံ ယထာ ဝနစရံ	၂၂၄
သာဂရဿ ဝစော သုတွာ	၁၉၃	သီဟပ္ပမတ္ထော ဝိဟရ	၂၂၆
သာတံ တတ္ထ န ဝိန္ဒာမိ	၄၇၂	သီဟရာဇာဝံသန္တိတော	၂၅
သာဓု သုဝိဟိတာန ဒဿနံ	၂၁၁	သီဟဟနု မြဟ္မဂိရော	၄၀
သာနံ ပဗုဒ္ဓံ ဝဇ္ဇာသိ	၁၄၂	သီဟာနံ နဒန္တာနံ	၅
သာမညံ မေ အနုပ္ပတ္တံ	၂၉၇	သီဟာ ဗျုပ္ပါ စ ဒီဝီ စ	၁၁၇
သာယံ ပါတဉ္စ ပဿာမိ	၂၃၇	သုကတံ မတ္တိကာပတ္တံ	၃၃၂
သာယပါတံ နမဿာမိ	၃၂၈		

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ	ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[သ]		[သ]	
သုကလ္လရူပေါ သုမနဿ		သုယုဒ္ဓေန သုယိဋ္ဌေန	၄၅၂
ဈာယတံ	၄၂၆	သုဝန္တော နာမ နာမေန	၂၇၂
သုခဉ္စေ ဇီဝိတုံ ဇုန္တေ	၄၄၅	သုဝဏ္ဏန္တဒနံ အာသိ	၁၈၃
သုဒ္ဓိ ဟောတု မဟာပုည	၃၆၄	သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမ္ဗုဒ္ဓံ	၉၁၊ ၁၀၆၊
သုခုမတ္တိကဇာလေန	၂၈၆၊ ၄၂၁	၁၅၅၊ ၁၅၆၊ ၁၆၂၊ ၁၇၉၊ ၃၀၂၊	
သုစာရဒဿနာ နာမ	၆၇	၃၂၂၊ ၃၂၅၊ ၄၀၆၊ ၄၁၈၊ ၄၄၅	
သုစိက္ကဿ ဖလံ ပဿ	၂၆၅	သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏေ သမ္ဗုဒ္ဓေ	၈၆
သုစိန္တိတံ ဘဂဝန္တံ	၃၁၈	သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ဘဂဝါ	၁၅၂
သုညတံ အနိမိတ္တဉ္စ	၄၆၉၊ ၄၇၁	သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော သမ္ဗုဒ္ဓေါ	၂၀၀၊
သုဏာထ ဉ္ဇတယော သဗ္ဗေ	၄၇၉		၂၁၀၊ ၂၁၅
သုတ္တန္တံ အဘိဓမ္မဉ္စ	၄၇၀	သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ဟုတွာန	၃၀၇
သုတွာန ဓမ္မံ မဟတော		သုဝိလိတ္တော သုဝသနော	၂၉၈
မဟာရသံ	၁၉၆	သုဝိသုဒ္ဓိ အသံကိဏ္ဍံ	၂
သုတွာန ပဉ္စသီလာနိ	၄၅၅	သုသုခံ ဝတ နိဗ္ဗာနံ	၄၄၃
သုဒဿနောတိ နာမေန	၁၆၀	သုသုခုမနိပုဏတ္ထ-	
သုဒုဒ္ဓသံ သုနိပုဏံ	၁၁၇၊ ၂၉၂	ဒဿိနာ	၂၀၁၊ ၄၂၄
သုဓောတံ ရဇကေနာဟံ	၃၉၆	သုဿုသာ သုတဝဒ္ဓနိ	၃၃၂
သုနန္ဒော နာမ နာမေန	၂၂၈	သေနာသနံ ပညာပယိ	၅၄
သုပဏ္ဏာ နာမ သကုဏာ	၁၁၆	သေနာသနာနိ ဘိက္ခုနံ	၅၁
သုပါရိစရိယာ နာမ	၂၂၂	သေရေယကံ ဂဟေတွာန	၂၂၄
သုဖုလ္လံ သာလရာဇံဝ	၁၉၈	သေလော ယထာ ဧကသနော	၁၄
သုဖုလ္လော သာလရာဇာဝ	၂၅	သေဝေထ ပန္နာနိ	
သုဗာဟူ နာမ နာမေန	၁၇၄	သေနာသနာနိ	၃၃၃
သုဘာသိတဿ သိက္ခေထ	၄၅၃	သော အဟံ ဝိစရိဿာမိ	၄၇၅
သုမနော နာမ သမ္ဗုဒ္ဓေါ	၆၀၊ ၃၈၆	သောဏ္ဏကိက်ဏိပုပ္ဖိနံ	၃၂၈
သုမေခလော ကောသိယောစ	၄၇၂	သောဏ္ဏမယာ	
သုမေဓဿ ဘဂဝတော	၆၄၊ ၂၅၇	မဏိမယာ	၃၀၆၊ ၄၄၈
သုမေဓော နာမ နာမေန	၂၅၅	သော တေ ဣဇ္ဈတု သင်္ကပ္ပေါ	၄၄၇
သုမေဓော နာမ သမ္ဗုဒ္ဓေါ	၂၈၉၊	သော ပစ္စာ ပဗ္ဗဇိတွာန	၁၃၇၊ ၂၈၇
	၃၀၅၊ ၃၆၈	သောဘနံ နာမ အာရာမံ	၄၆၅

ဂါထာသုစိ

၆၃၃

ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ	ပဌမပါဒါ	ပိဋကံ
[သ]		[ဟ]	
သောဘိတော နာမ သမ္ဗုဒ္ဓေါ ၃၀၀		ဟံသာ ကောဉ္ဇာပိ နဒိတာ ၂၉၆	
သော မေ ကထေသိ အာနန္ဒိ ၃၉၇		ဟတ္ထိအဿရထာပတ္တိ ၃၉၇	
သောဟံ ကမလပတ္တက္ခော ၅၂		ဟတ္ထိက္ခန္ဓတော ဩရုယ ၄၀၉	
သောဟံ ခန္ဓေ ပရိညာယ ၃၆၂		ဟတ္ထိက္ခန္ဓာ'ဝပတိတံ ၄၀၅	
သောဟံ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ ၁၀၁		ဟတ္ထိယာနံ အဿယာနံ ၁၂၃၊ ၃၀၇	
သောဟံ ပဉ္စသု သီလေသု ၆၅		ဟတ္ထိ အဿာ ရထာ ပတ္တိ ၄၆၆	
သောဠာသာသိ'သု ရာဇာနော		ဟိတွာ ဂိဟိတ္တံ	
၁၆၀၊ ၁၀၃		အနဝေါသိတတ္ထော ၂၆၀	
သောဠာသိတော ကပ္ပသတေ ၂၄၂		ဟိတွာ မာနသကံ ယောဂံ ၄၂၂	
သောဠာသေတော		ဟိတွာ သတပလံ ကံသံ ၂၅၄	
ကပ္ပသတေ ၁၄၀၊ ၂၆၀		ဟိမဝန္တဿ အဝိဒူရေ ၉၀	
သွာဂတံ ဝတ မေ အာသိ ၃၇၊ ၄၁၊		ဟိမဝန္တဿာဝိဒူရေ ၂၃၊ ၄၄၁	
၅၄၊ ၆၆၊ ၉၅၊ ၂၃၉၊ ၃၄၀		ဟေဿတိ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏံ ၃၇၄	

ထေရဂါထာအဋ္ဌကထာယ ပဌမဘာဂ

သောနေပတ္တိ

ဝိဇ္ဇေ	ပဋိယံ	အသုပ္ပပါဌော	သုပ္ပပါဌော
၁၅၃	၁၀	စာတုဒ္ဓိပိက	စာတုဒ္ဓိပိက

